Antologia SF 5

Antologia SF
volumul 5
Povestiri SF şi Fantasy

Kindle eBook: octombrie 2012

— versiune definitivă -
Selecţia textelor, redactarea, corectura şi coperta: Cosimo

Cuprins:

Alastair Reynolds
Zgomot de fond
(„Signal To Noise”, 2006)

Traducere de Silviu Genescu

VINERI

Mick Leighton era în subsol cu maşinăriile când sosi poliţia să-l ia. Încercase să dea de Joe Liversedge toată dimineaţa ca să contramandeze o partidă de squash convenită anterior. Era cea mai aglomerată săptămână de dinaintea examenelor, iar Mick ajunsese la concluzia sumbră că avea prea multe lucrări practice de corectat ca să poată găsi vreo justificare pentru pierderea chiar şi a unei singure ore la squash. Necazul era că Joe ori îşi închisese telefonul, ori şi-l lăsase în birou, unde nu putea perturba maşinăriile. Mick îi trimisese un e-mail, dar când şi acesta rămase fără răspuns, decise că nu mai era altceva de făcut decât să se deplaseze până în jumătatea de clădire a lui Joe şi să-l informeze personal. Mick era deja suficient de cunoscut în departamentul lui Joe încât putea să vină şi să plece după cum avea chef.

— Salut, bătrâne! zise Joe aruncând o ocheadă peste umăr, cu un sandvici pe jumătate mâncat într-o mână. Pe ceafă avea un bandaj, chiar sub linia părului. Era aplecat asupra unui pupitru acoperit cu laptopuri, cabluri şi maldăre de foi printate.

— Eşti gata s-o iei pe coajă, da?

— Păi de-asta am venit, zise Mick. Îmi pare rău, dar trebuie să contramandăm. Am prea multe de făcut azi.

— Nasol.

— Ted Evans poate să-mi ia locul. Are propriul lui echipament. Îl ştii pe Ted, nu?

— Vag.

Joe îşi lăsă sandviciul jos pentru a pune înapoi capacul markerului. Era un băiat amabil din Yorkshire, care venise la Cardiff pentru masterat şi se decisese să rămână. Era căsătorit cu o arheologă pe nume Rachel, care-şi petrece o mare parte a timpului scormonind prin ruinele romane de sub castelul Cardiff.

— Eşti sigur că n-aş putea să te conving? Ştii, chiar ţi-ar face bine puţină mişcare.

— Ştiu, dar nu am timp.

— Cum vrei. În orice caz, cum merg lucrurile? Mick ridică filozofic din umeri.

— E loc pentru mai bine.

— Ai sunat-o pe Andrea, aşa cum ai zis că ai de gând?

— Nu.

— Ar cam trebui, ştii asta.

— Nu-mi reuşesc prea multe la telefon. Oricum, m-am gândit că ar vrea să mai răsufle şi ea.

— Au trecut trei săptămâni de-atunci, bătrâne.

— Ştiu.

— Vrei s-o sune nevastă-mea? S-ar putea să ajute.

— Nu, dar mersi oricum pentru sugestie.

— Sun-o. Spune-i că ţi-e dor de ea.

— Am să mă mai gândesc.

— Da, sigur că da. Ştii, ar trebui să mai stai pe aici. Am început treaba de azi-dimineaţă. Am prins o legătură imediat după ora şapte.

Joe ciocăni în ecranul unuia dintre laptopuri, care afişa, negru pe alb, şiruri după şiruri de numere.

— E şi o chestie bună.

— Zău?

— Vino şi aruncă o privire la maşinărie.

— Nu pot, trebuie să mă întorc la birou.

— O să-ţi pară rău mai târziu. Tot aşa cum ai să regreţi că ai anulat partida noastră sau faptul că nu o suni pe Andrea. Te ştiu eu, Mick. Eşti unul dintre cei născuţi ca să regrete diverse lucruri.

— Bine, atunci cinci minute.

De fapt, lui Mick îi plăcuse întotdeauna să-şi bage nasul prin subsolul lui Joe. Oricât de însemnată ar fi fost munca lui Mick despre începuturile universului, Joe dăduse de aur. În întreaga lume erau sute de cercetători care ar fi fost în stare să omoare pentru un simplu tur ghidat prin laboratorul Liversedge.

În subsol se aflau zece maşinării masive, fiecare la fel de mare ca o turbină cu aburi. Nu te puteai apropia de ele dacă aveai un stimulator cardiac sau orice alt fel de implant, dar Mick ştia asta şi avusese grijă să lase deoparte toate obiectele metalice înainte de a coborî treptele şi de a trece de uşile de siguranţă. Fiecare maşinărie conţinea o bară de zece tone,

confecţionată din fier ultrapur, menţinută în vid şi suspendată într-un leagăn magnetic. Joe se entuziasma atunci când venea vorba despre rezistenţa vidului, despre stabilitatea câmpului magnetic al generatoarelor. Cardiff ar fi putut să fie lovit de un cutremur de gradul şase pe scara Richter şi barele n-ar fi recepţionat nici cea mai mică vibraţie.

Joe îi spunea centru de telefonie.

Maşinăriile erau numite corelatori. În orice moment opt dintre ele erau în funcţiune, în vreme ce alte două erau oprite pentru reparaţii sau îmbunătăţiri. Ceea ce făceau cele opt maşinării funcţionale era apelarea la rece[1]: formau numere aleatorii în spaţiul dintre realităţile cuantice, aşteptând să răspundă cineva la celălalt capăt.

În fiecare maşinărie, o rază laser bombarda în mod repetat fierul, aducându-l într-o stare de excitare cuantică. Prin monitorizarea armoniilor vibraţiilor din fierul excitat – era ceea ce numea Joe ciripit de răspuns – acelaşi laser putea determina dacă bara realizase fixarea pe un alt plan al realităţii cuantice – o altă linie de univers[2]. De fapt, bara ar rezona cu analoaga ei dintr-o altă versiune a aceluiaşi subsol, într-o altă versiune a Cardiffului.

Odată ce sincronizarea era stabilită – odată ce maşinăria care apela aleatoriu primea un răspuns – cele două linii ale universului, rămase până atunci imperceptibile, erau conectate printr-un tunel informaţional. Dacă laserul lovea bara cu impulsuri de energie joasă – destul cât să exercite o influenţă, însă fără a putea perturba sincronizarea –, atunci corespondenta din celălalt laborator a barei va înregistra şi ea aceste lovituri. Asta însemna că era posibilă trimiterea de semnale dintr-un laborator în altul, în ambele direcţii.

— Ăsta-i băiatul, zise Joe, ciocănind una dintre maşinăriile în funcţiune. Şi sincronizarea pare să fie solidă. Ar trebui să rămână aşa pentru zece sau douăsprezece zile. Cred că asta s-ar putea să ne facă treaba.

Mick se uită din nou la bandajul de pe ceafa lui Joe.

— Ţi-ai implantat o legătură neurală, nu-i aşa?

— Direct la centrul medical, imediat ce s-a dat alarma privind sincronizarea. Eram stresat – prima dată şi toate alea. Însă s-a dovedit a fi floare la ureche. Niciun fel de durere. Am fost în picioare în jumătate de oră. Mi-au dat chiar şi un biscuit pentru

ceai.

— Oh! Un biscuit pentru ceai. Nici nu se poate mai bine, nu? Deci o să treci azi, înţeleg?

Joe îşi întinse mâna şi-şi dezlipi bandajul, dezvăluind numai un punct însângerat, ca o tăietură la bărbierit.

— Mâine, probabil. Poate duminică. Conexiunea neurală nu-i activată încă şi o să dureze ceva până să mă obişnuiesc. Totuşi, avem destul timp; chiar dacă nu pornim conexiunea până duminică, tot mai îmi rămân cinci-şase zile de lăţime de bandă până când ajungem la limita de zgomot de fond.

— Cred că eşti entuziasmat.

— Acum pur şi simplu nu vreau să dau rateu cu nimic. Şi aşa băieţii de la Helsinki ne suflă în ceafă. Cred că peste câteva luni ar putea să ne depăşească.

Mick ştia cât de important era pentru Joe acest ultim proiect. Trimiterea de date între realităţi diferite era un lucru, şi destul de impresionat el însuşi. Însă acum tehnologia scăpase din laboratoare în lumea reală. Existau sute de corelatori în alte laboratoare şi institute din întreaga lume. În cinci ani, evoluase de la un fenomen ciudat, aproape incredibil, la ceva acceptat de lumea modernă.

Însă Joe – a cărui echipă fusese întotdeauna în avangarda tehnologică – nu stătuse cu mâinile încrucişate. Ei fuseseră primii care descoperiseră cum să trimită comunicaţii vocale şi vizuale peste prăpastia dincolo de care se afla cealaltă realitate, iar în ultimul an reuşiseră să folosească un robot echipat cu cameră de luat vederi – acelaşi tip dotat cu baterii pe care îl folosiseră toţi turiştii până când conexiunea nervoasă devenise distracţia cea nouă. Joe chiar îl lăsase pe Mick să-l încerce. Cu mâinile pe manipulatoarele robotului prin intermediul unor mănuşi tip force-feedback, iar cu ochii percepând lumea cu ajutorul unor proiecţii stereoscopice în casca de realitate virtuală, Mick reuşise să se simtă prezent aproape fizic în celălalt laborator. Putuse să se deplaseze şi să apuce obiecte de parcă ar fi fost acolo, în realitatea alternativă. Lucrul cel mai ciudat fusese întâlnirea sa cu cealaltă versiune a lui Joe Liversedge, cel care lucra în laboratorul omolog. Ambii Joe păreau la fel de indiferenţi la ciudăţenia aranjamentului, de parcă lucrul cel mai normal de pe lume ar fi fost colaborarea cu propria ta copie.

Mick fusese foarte impresionat de robot, însă pentru Joe era doar o trambulină pentru ceva şi mai bun.

— Ia gândeşte-te, spusese el. Acum câţiva ani, turiştii au început să treacă de la roboţi la conexiunile neurale. Cine-ar mai vrea să conducă o maşinărie greoaie printr-un oraş străin, puturos, când ar putea conduce un corp omenesc, cald? Roboţii pot vedea lucruri, se pot deplasa şi pot lua obiecte, dar nu-ţi pot oferi mirosurile, gustul mâncărurilor, căldura, contactul cu alţi oameni.

— Mda, răspunsese Mick fără prea mare entuziasm. Nu era chiar partizanul legăturii neurale, chiar dacă asta îi plătea Andreei salariul.

— Aşa că vom proceda la fel. Am obţinut kitul. Instalarea lui este floare la ureche. Tot ce ne mai trebuie acum este o conexiune solidă.

Iar acum Joe avea ceea ce-şi dorise. Mick aproape că putea vedea în ochii lui articolul de fond din revista *Nature.* Poate că se gândea să facă şi acea călătorie lungă cu trenul, spre Stockholm.

— Sper că va merge cum vrei tu, făcu Mick. Joe ciocăni din nou în corelator.

— Am o presimţire bună cu ăsta.

Chiar atunci unul dintre studenţii lui Joe se apropie de ei. Spre surprinderea lui Mick, nu cu Joe voia să discute.

— Doctor Leighton?

— Da, eu sunt.

— Cineva vrea să vă vorbească, domnule. Cred că-i destul de important.

— Cineva care să discute cu mine?

— A spus că aţi lăsat un bilet la biroul dumneavoastră.

— Da, zise Mick distrat. Dar am mai spus că nu voi lipsi mult. Nu-i ceva chiar *atât* de important, nu?

Însă persoana care venise să discute cu Mick era o poliţistă. Când Mick dădu de ea la capătul scărilor, expresia de pe faţa ei îi spuse că nu erau veşti prea bune.

— S-a întâmplat ceva? întrebă el.

Părea îngrijorată şi era foarte, foarte tânără.

— Putem sta de vorbă undeva, domnule Leighton?

— Folosiţi biroul meu, spuse Joe, invitându-i pe amândoi în camera lui, ceva mai departe pe coridor.

Joe îi lăsă singuri, pretextând că vrea să se ducă la automatul de cafea de pe hol.

— Am nişte veşti proaste, spuse poliţista, după ce Joe închisese uşa. Cred că ar trebui să luaţi loc, domnule Leighton.

Mick trase scaunul lui Joe de sub biroul acoperit de hârtii: lucrările studenţilor, aflate în curs de notare. Mick se aşeză, apoi nu mai ştiu unde să-şi pună mâinile.

— E vorba despre Andrea, nu-i aşa?

— Mă tem că soţia dumneavoastră a avut un accident în această dimineaţă, spuse poliţista.

— Ce fel de accident? Ce s-a întâmplat?

— Soţia dumneavoastră a fost lovită de o maşină în timp ce traversa strada.

Un gând răzleţ şi dojenitor străbătu mintea lui Mick: afurisita de Andrea. Întotdeauna se repezea să traverse strada fără să se uite. Îi spunea de ani de zile că într-o zi o să-i pară rău.

— Cum este? Unde-au dus-o?

— Îmi pare foarte rău, domnule. Poliţista ezită. Soţia dumneavoastră a murit în drum spre spital. Am înţeles că paramedicii au făcut tot ce-au putut, însă…

Mick auzea totul şi nu auzea. Nu putea fi posibil. Se mai întâmpla ca oamenii să fie loviţi de maşini, dar nu mai *mureau* din cauza asta, nu în zilele de azi. Maşinile nu mai puteau goni suficient de repede în oraşe ca să mai omoare pe cineva. Să fii doborât şi ucis de o maşină era ceva ce li se întâmpla personajelor din telenovele, nu oamenilor din viaţa reală. Buimăcit, nu tocmai prezent în încăpere, Mick zise:

— Şi unde-i acum?

De parcă dacă o vizita ar fi dovedit că au greşit cu toţii, că nici nu putea fi vorba să fie moartă.

— Au dus-o la Heath, domnule. Acolo-i acum. Vă pot duce eu cu maşina.

— Andrea nu-i moartă, spuse Mick. Nu poate fi. Nu acum.

— Îmi pare foarte rău, zise poliţista.

SÂMBĂTĂ

În cele trei săptămâni de când se despărţiseră, Mick dormea într-o cameră liberă din casa fratelui său, în Newport. Fusese plăcut să aibă companie, însă în acest weekend Bill era plecat într-unul dintre acele caraghioase exerciţii de team-building, în Snowdonia. Din motive ridicole, fratele lui Mick fusese nevoit să ia cu el şi cheile casei, lăsând-l vineri noaptea fără niciun loc unde să poată dormi. Când Joe îl întrebase unde avea de gând să stea, Mick îi răspunsese că se va duce înapoi la casa lui, cea pe care o părăsise la începutul lunii.

Însă Joe nici nu voia să audă de aşa ceva şi insistă ca, în loc de asta, Mick să doarmă la el. Mick îşi petrecu noaptea străbătând ciclul obişnuit de emoţii care însoţeau orice veste proastă, venită pe neaşteptate. Nu avea nimic cu care să compare pierderea soţiei, însă textura şocului îi era destul de familiară, deşi totul era mult amplificat faţă de oricare altă experienţă anterioară. Detesta faptul că lumea continua să-şi vadă mai departe de treabă, dovedind o indiferenţă crasă faţă de moartea Andreei. Buletinele de ştiri n-au fost dominate de tragedia sa; se concentrau asupra unor mineri polonezi, blocaţi în subteran. Când, în cele din urmă, reuşi să meargă la culcare, somnul îi fu sfâşiat de vise cum că soţia lui încă trăia şi că totul nu fusese decât o eroare.

Însă ştia că era adevărat. Fusese la spital, îi văzuse trupul. Ştia chiar şi de ce fusese lovită de maşină. Andrea traversase strada spre salonul ei de coafură preferat; îşi făcuse o programare ca să se tundă. Cunoscând-o pe Andrea, bănuia că fusese atât de concentrată asupra salonului încât nu-i mai păsase de ce se petrecea în jurul ei. Nici măcar n-o omorâse maşina, de fapt. Când vehiculul care se deplasa cu viteză mică o doborâse la pământ, Andrea se lovise cu capul de bordură.

Pe la mijlocul dimineţii de sâmbătă, fratele lui Mick se întoarse din Snowdonia. Bill se duse la casa lui Joe şi-l îmbrăţişă pe Mick în tăcere, fără să scoată o vorbă, minute în şir. Apoi Billy se duse în camera alăturată şi le vorbi cu voce scăzută lui Joe şi Rachel. Vocile lor joase îl făcură pe Mick să se simtă ca un copil într-o casă de adulţi.

— Cred că tu şi cu mine trebuie să plecăm din Cardiff, îi spuse Bill lui Mick, când reveni în sufragerie. Fără doar şi poate.

Mick începu să protesteze.

— Sunt prea multe lucruri de făcut. Mai trebuie să mă duc şi la casa de pompe funebre.

— Asta poate aştepta până la amiază. N-o să te deteste nimeni pentru că nu răspunzi la câteva apeluri. Haide, să mergem până la Gower, să luăm o gură de aer proaspăt. Am închiriat deja o maşină.

— Du-te cu el, interveni Rachel. O să-ţi facă bine.

Mick acceptă, sentimentul său de vinovăţie şi uşurarea intrând în conflict pentru că putuse să dea la o parte gândurile legate de pregătirea funeraliilor. Era bucuros că venise Bill, dar nu-şi putea da seama ce credea fratele său – ori prietenii săi, de fapt – despre doliul său. Îşi pierduse soţia. Ştiau cu toţii asta. Dar mai ştiau că Mick şi Andrea se despărţiseră. Avuseseră probleme aproape întregul an. Era cât se putea de firesc ca prietenii lui să presupună că Mick nu era chiar atât de afectat de moartea Andreei pe cât ar fi fost dacă ar mai fi locuit împreună.

— Ascultă, îi spuse el lui Bill, în timp ce mergeau deja pe drum. Este ceva ce trebuie să-ţi spun.

— Ascult.

— Andrea şi cu mine aveam probleme, dar nu era sfârşitul căsătoriei noastre. Aveam de gând să trecem şi de asta. Intenţionam s-o sun în acest weekend, să vedem dacă ne puteam întâlni.

Bill îl privi cu tristeţe. Mick n-ar fi putut spune dacă asta însemna că pur şi simplu Bill nu-l credea sau că îi era doar milă de el pentru şansa pe care o scăpase printre degete.

Când se întoarseră la Cardiff, pe la începutul serii, după o zi călduţă şi vijelioasă petrecută la Gower, Joe practic sări pe Mick imediat ce trecură de uşă.

— Trebuie să discut cu tine, zise Joe. Acum.

— Eu trebuie să-i sun pe nişte prieteni ai Andreei, făcu Mick. Nu mai poţi aştepta puţin?

— Nu. Nu e posibil. Este vorba despre tine şi Andrea.

Se duseră în bucătărie. Joe îi turnă un pahar de whisky. Rachel şi Bill priveau din celălalt capăt al mesei, fără să spună nimic.

— Am fost pe la laborator, rosti Joe. Ştiu că-i sâmbătă, însă am vrut să mă asigur că sincronizarea rezistă. Ei bine, chiar aşa e. Am putea începe experimentul mâine, dacă am vrea asta. Dar

a intervenit ceva şi trebuie să ştii de asta.

Mick sorbi din pahar.

— Continuă.

— L-am contactat pe omologul meu din celălalt laborator.

— Cu celălalt Joe.

— Da, celălalt Joe. Am reglat echipamentul, asigurându-ne că totul funcţionează în condiţii optime. Şi, bineînţeles, am discutat. Evident, am menţionat ce s-a întâmplat.

— Şi?

— Celălalt a fost uluit. Ba chiar şocat. Spunea că, în realitatea lui, Andrea n-a murit.

Joe ridică mâna, semnalându-i lui Mick că ar trebui să-l lase să termine înainte de interveni.

— Ştii cum funcţionează. Cele două realităţi sunt identice până în momentul când sincronizarea îşi face efectul: atât de identice încât nu are niciun sens să fie considerate realităţi diferite. Diferenţa se petrece când intră în scenă sincronizarea. Era activă când ai venit să-mi spui de partida de squash. Şi celălalt eu al meu a fost vizitat de tine. Diferenţa a fost că n-a venit nicio poliţistă în laboratorul lui. În cele din urmă, te-ai întors la birou pentru a continua să corectezi lucrări.

— Dar Andrea deja murise.

— Nu şi în acea realitate. Celălalt eu al meu te-a sunat. Stăteai la Holiday Inn. Nu ştiai nimic despre vreun accident suferit de Andrea.

— Aşadar, cealaltă soţie a mea…

Joe îşi îngădui un zâmbet scurt.

— Cealaltă versiune a lui Rachel a sunat-o pe Andrea şi au discutat. Aşa a aflat că Andrea a fost lovită de o maşină, însă de-abia dacă s-a ales cu o vânătaie. Nici măcar n-au chemat ambulanţa.

Mick absorbi ceea ce avea de spus prietenul său, apoi zise:

— Nu pot accepta aşa ceva, Joe. Nu vreau să ştiu asta. Nu mă va ajuta cu nimic.

— Ba eu cred că da. Ne pregăteam să derulăm un experiment cu o legătură neurală imediat ce ajungeam la o sincronizare stabilă, una despre care să fim siguri că va ţine un milion de secunde. Asta-i. Singura diferenţă este că nu eu trebuie să trec acolo.

— Nu înţeleg.

— Te pot transfera pe tine, Mick. Îţi putem aranja legătura neurală mâine-dimineaţă. Lăsăm o zi pentru acomodat şi exersat odată ce ai ajuns în cealaltă realitate… ei bine, ai putea merge în lumea Andreei luni pe la amiază, cel târziu marţi dimineaţa.

— Dar tu eşti cel care ar trebui să facă trecerea, zise Mick. Ţi-ai pus deja inserţia neurală.

— Avem încă una de rezervă, spuse Joe. Mintea lui Mick analiza implicaţiile.

— Atunci aş controla trupul celeilalte versiuni a ta, nu?

— Nu. Asta nu va funcţiona, din nefericire. A trebuit să operăm nişte modificări în legăturile neurale pentru a le putea face să funcţioneze corect prin corelatori, cu rata de transfer limitată a semnalului. Am fost nevoiţi să renunţăm la câteva canale care controlau reprezentarea proprioceptivă. Vor funcţiona corespunzător numai dacă trupul de la celălalt capăt al conexiunii este identic cu cel din această parte.

— Atunci nu va merge. Nu eşti nici pe departe eu.

— Uiţi de omologul *tău* din cealaltă parte, făcu Joe. Privi dincolo de Mick, la Bill şi Rachel, ridicând o sprânceană.

— Ar merge cam aşa: vii în laborator şi-ţi punem legătura, exact la fel cum am făcut eu ieri-dimineaţă. În acelaşi timp, omologul tău din lumea Andreei intră pe versiunea *lui,* a laboratorului, şi primeşte legătura neurală proprie.

Mick se zgribuli. Se obişnuise să se gândească la cealaltă versiune a lui Joe; chiar începuse să accepte că, undeva, exista o versiune încă în viaţă a Andreei care-şi vedea de treburi. Dar imediat ce Joe îl aduse în discuţie pe celălalt Mick, începu să se simtă de parcă i se învârtea capul.

— Dar oare n-a trebui ca şi el – celălalt eu – să fie de acord cu asta?

— Deja a acceptat, spuse Joe cu un aer solemn. Am intrat în legătură cu el. Celălalt Joe l-a chemat în laborator. Am avut o mică discuţie printr-o legătură video. Nu s-a prea înghesuit el la început – ştii şi tu ce părere aveţi voi despre legăturile neurale. Iar el n-a pierdut-o pe Andrea *lui.* Însă i-am explicat ce importanţă are afacerea asta. Asta-i singura ta şansă s-o vezi pe Andrea din nou. Odată ce această fereastră se închide – apropo, e vorba despre nu mai mult de unsprezece-douăsprezece zile de la iniţierea sincronizării – nu vom mai avea niciodată contact cu

vreo altă realitate în care ea trăieşte.

Mick clipi şi-şi puse mâinile pe masă. Se simţea ameţit de implicaţii, ca şi cum bucătăria se învârtea cu el.

— Eşti sigur de asta? Nu vei mai deschide niciodată o fereastră înspre lumea Andreei?

— Statistic vorbind, am fost incredibil de norocoşi să avem această şansă. În momentul închiderii ferestrei, realitatea Andreei va fi atât de diferită de a noastră încât nu va mai exista niciun fel de posibilitate să mai prindem încă o sincronizare.

— Bine, rosti Mick, gata să-l creadă pe Joe pe cuvânt. Dar chiar dacă sunt de acord cu asta, chiar dacă şi celălalt acceptă, ce-i cu Andrea? Noi doi nu ne vizitam.

— Dar voiai s-o mai vezi, rosti Bill încet.

Mick se frecă la ochi cu palmele şi oftă zgomotos.

— Poate.

— Am vorbit cu Andrea, zise Rachel. Vreau să spun, Joe vorbea cu el însuşi, iar celălalt vorbea cu cealaltă Rachel. Ea a luat legătura cu Andrea.

Mick de-abia dacă mai îndrăzni să spună ceva.

— Şi?

— Ea spune că este în ordine. Înţelege cât de oribil trebuie să te simţi. Zice că, dacă vrei să treci la ei, se va întâlni cu tine. Puteţi petrece ceva timp împreună. O şansă de a ajunge la un fel de…

— Încheiere, şopti Mick

— Te va ajuta, făcu Joe. Trebuie să te ajute.

DUMINICĂ

În mod normal, centrul medical era închis în weekenduri, dar Joe trase nişte sfori pentru ca o parte din personal să vină acolo duminică-dimineaţa. Mick trebui să aştepte acolo o vreme în timp ce i se făceau testele fiziologice şi se pregătea echipamentul chirurgical. Pentru turişti era mult mai uşor şi mai repede, pentru că ei nu trebuiau să folosească unităţile neurale modificate puse la punct de echipa lui Joe.

Pe la începutul amiezii, deciseră că Mick era pregătit pentru implantare. Îi indicară să se întindă pe o canapea, cu capul fixat într-un sistem de prindere din plastic, cu o gaură la ceafă. Îi făcură o anestezie locală, uşoară. Nişte cleme cauciucate bâzâiră, fixându-i capul cu o precizie micrometrică. Urmă o vagă senzaţie de apăsare pe pielea cefei, apoi avu o senzaţie ciudată, nu chiar plăcută, de împunsături în tot corpul. Însă aceasta încetă aproape imediat după ce o simţi. Clemele se retraseră de lângă capul său, bâzâind iar. Canapeaua basculă înainte şi putu să coboare şi să stea în picioare.

Mick îşi atinse partea din spate a gâtului şi-şi retrase degetul purtând o mică dâră de sânge.

— Asta-i tot?

— Ţi-am spus eu că nu-i cine ştie ce, zise Joe, punând jos o revistă de motociclism. Nu-mi dau seama de ce erai atât de îngrijorat.

— Problema mea nu era cu operaţia de conectare neurală. N-am nicio problemă cu tehnologia. Este vorba despre întregul sistem, felul în care încurajează exploatarea săracilor.

— Nu mai spune! izbucni Joe. Afurisiţi de cititori ai ziarului The Guardian. În primul rând, tipii ca voi au forţat interzicerea călătoriilor cu avionul. Următorul pas va fi să ne spuneţi că nu mai putem nici să *ne plimbăm* undeva.

Asistenta medicală tamponă rana lui Mick şi-i puse un bandaj, apoi îl conduse într-o cameră alăturată şi-l rugă să aştepte din nou. Urmară şi alte teste. Pe măsură ce sistemul interoga legătura neurală nou-integrată, simţea furnicături electrice uşoare şi, ciudat, avea o senzaţie temporară de dislocare. Nimic din ce relata el nu dădu personalului medical vreun motiv de îngrijorare.

După ce Mick fu externat din centrul medical, Joe îl duse

direct la laborator. Într-o anexă ecranată electromagnetic se găsea canapeaua pe care Joe intenţiona s-o folosească pentru experiment. Era o versiune modificată a ceea ce foloseau turiştii pentru legături neurale de lungă durată, cu facilităţi pentru administrarea substanţelor nutritive şi colectarea deşeurilor corporale. Nimănui nu-i plăcea să se gândească prea mult la aceste detalii, dar nu exista o altă cale dacă voiai să rămâi în conexiune neurală pentru mai mult decât câteva ore. Amatorii de jocuri video se confruntau cu asemenea proceduri stânjenitoare de decenii întregi.

Odată ce Mick fu instalat, Joe îi puse la ochi o pereche de ochelari de imersie, special proiectaţi, după ce-i aplicase un unguent pe piele, pentru a-l feri de rănile cauzate de presiune. Ochelarii îl strângeau foarte tare, blocându-i priveliştea asupra laboratorului. Tot ceea ce putea vedea era doar un gol verzui-cenuşiu, cu nişte cifre roşiatice, lipsite de orice noimă, în partea dreaptă a câmpului său vizual.

— E confortabil? întrebă Joe.

— Încă nu pot să văd nimic.

— Vei vedea.

Joe se întoarse în sala principală de la subsol, pentru a verifica încă o dată corelarea. Părea că stătuse multă vreme acolo. Când îl auzi pe Joe revenind, Mick aproape că se aşteptă la nişte veşti proaste: că legătura se întrerupsese, ori că se stricase o piesă importantă din echipament. În sinea lui, nu i-ar fi părut prea rău dacă s-ar fi întâmplat aşa. În starea de şoc din primele ore de după moartea Andreei, ar fi dat orice numai s-o poată vedea din nou. Însă acum, că i se ivise posibilitatea, se arăta foarte ezitant. Ştia că, odată cu trecerea timpului, s-ar fi obişnuit cu moartea Andreei. Nu era vorba despre nepăsare aici, ci despre realism. Cunoştea destui oameni care-şi pierduseră partenerii şi, deşi se prea poate să fi trecut prin perioade sumbre imediat după aceea, acum aproape toţi păreau împăcaţi şi relativ mulţumiţi. Asta nu însemna că încetaseră să mai simtă ceva pentru cei dragi care muriseră, ci că găsiseră cumva o cale să meargă mai departe. Nu exista niciun motiv să presupună că n-ar putea şi el să se refacă emoţional.

Întrebarea era alta: vizitând-o pe Andrea ar grăbi sau ar complica procesul? Poate că ar trebui doar să discute printr-o legătură video sau poate numai la telefon. Dar nu se descurcase

niciodată prea bine la comunicarea prin intermediul niciunuia dintre dispozitive.

Ştia că trebuia să fie faţă în faţă, asta sau nimic.

— E vreo problemă? îl întrebă el pe Joe cu un aer cât se putea de nevinovat.

— Nu, totu-i în ordine. Am aşteptat doar să văd dacă cealaltă versiune a ta este pregătită.

— Şi este?

— Gata de start. Cineva de la centrul medical tocmai l-a pus sub anestezie. Putem face schimbul oricând eşti tu gata.

— Unde-i?

— Aici, zise Joe. Vreau să spun, în camera similară acesteia. Stă întins pe aceeaşi canapea. Este mai uşor aşa; e mai mic şocul când faci trecerea.

— E deja inconştient?

— În comă deplină. La fel ca oricare cărăuş conectat neural. Cu excepţia faptului, se gândi Mick, că omologul său nu plănuise să intre în comă indusă pe cale chimică în vreme ce trupul îi era preluat de un turist de departe. Acesta era lucrul pe care Mick îl dezaproba mai mult decât orice. Cărăuşii o făceau pentru bani, iar ei erau întotdeauna cei mai săraci oameni din orice zonă turistică fierbinte, fie că era vreun oraş european bogat ori vreo hazna „autentică” din Lumea a Treia. Nimeni n-ar fi putut aspira vreodată să devină cărăuş. Făceai asta atunci când orice altă opţiune dispăruse. În unele cazuri, nu numai că luase locul prostituţiei, ci devenise o altă formă de prostituţie în toată regula.

Dar de ajuns cu astea. Erau cu toţii adulţi responsabili aici. Nimeni – cu atât mai puţin cealaltă versiune a sa – nu era exploatat. Celălalt Mick era doar amabil. Nu, *mai* amabil, presupuse Mick, decât ar fi putut fi *el* dacă rolurile ar fi fost inversate, dar nu se putea opri să nu simtă un soi de gratitudine perversă. Cât despre Andrea… ei bine, ea fusese întotdeauna amabilă. Nimeni nu avusese niciodată de spus vreo vorbă rea despre Andrea. Amabilă şi atentă până la cer.

Aşa că oare ce mai aştepta?

— Poţi face trecerea, zise Mick.

Simţi mai puţin decât se aşteptase. Nu era mai rău decât o tresărire musculară involuntară, ca acelea de care mai avea ocazional parte la culcare, chiar înainte să adoarmă.

Însă, deodată, se pomeni într-un alt trup.

— Salutare! zise Joe. Cum te simţi, bătrâne?

Diferenţa era că acum îi vorbea celălalt Joe: acel Joe care aparţinea lumii în care Andrea nu murise. Joe cel original se afla de partea cealaltă a prăpastiei dintre realităţi.

— Mă simt…

Dar când Mick încercă să vorbească, sunetul ieşi îngrozitor de bolborosit.

— Ai răbdare, spuse Joe. Toată lumea are probleme de vorbire la început. Asta trece repede.

— Nu văd. Nu văd.

— Asta se întâmplă pentru că nu ţi-am comutat ochelarii. Stai o clipă.

Vidul verzui-cenuşiu dispăru, pentru a fi înlocuit cu o privelişte din interiorul laboratorului. Calitatea imaginii era excelentă. Încăperea arăta la fel, în linii mari, însă pe măsură ce Mick examina interiorul – trimiţând semnale nervoase către muşchi, prin legătura neurală, pentru a mişca trupul celuilalt Mick –, remarcă unele mici detalii care-i spuseră că aceasta nu era lumea lui. Joe purta o cămaşă cu alte carouri, tenişi murdari în locul perechii de Converse. În versiunea sa din acest laborator, Joe uitase să întoarcă foaia calendarului pentru luna în curs.

Mick încercă din nou să vorbească. De data asta, cuvintele-i ieşiră mai uşor.

— Chiar sunt aici, nu-i aşa?

— Cum e să te simţi că scrii istoria?

— Mă simt… al naibii de ciudat, de fapt. Şi nu scriu istoria. Când ai să-ţi relatezi experimentul, nu voi fi eu cel care a făcut prima călătorie, ci tu, aşa cum şi trebuie. Aceasta-i doar o repetiţie. Pe mine mă poţi menţiona în vreo notă de subsol, dacă e nevoie.

Joe nu părea convins.

— Cum vrei tu, dar…

— Mă descurc.

Mick se puse în mişcare pentru a coborî de pe canapea. Această versiune a trupului său nu era imobilizată aşa cum era cealaltă. Însă, când încercă să se mişte, nu se întâmplă nimic. Pentru o clipă, avu o senzaţie copleşitoare de paralizie. Probabil că scosese un ţipăt de groază.

— Încet, zise Joe punându-şi mâna pe umărul lui. Numai câte-

un pas o dată. Conexiunea încă mai are nevoie de timp de acomodare. Vor trece câteva ore până când vei dobândi fluiditate totală în mişcări, aşa că nu încerca să alergi înainte să poţi merge. Şi mă tem că va trebui să te ţinem în laborator pentru mai mult timp decât ţi-ar plăcea ţie. Pe cât de banală e conexiunea neurală, aceasta *nu-i* o simplă legătură neurală.

Scurtăturile pe care a trebuit să le folosim pentru a obţine informaţiile prin corelator înseamnă că ne-am expus unor riscuri medicale mai mari decât în cazul kiturilor-standard pentru turişti. Nu există niciun motiv să-ţi faci griji, dar vreau să mă asigur că monitorizăm parametrii îndeaproape. Am să fac nişte teste dimineaţa şi seara. Îmi pare rău că te bat la cap cu astea, dar vom avea nevoie de cifre pentru lucrarea noastră. Tot ce-ţi pot promite este că vei avea suficient timp la dispoziţie ca să te întâlneşti cu Andrea. Dacă, bineînţeles, mai vrei asta.

— Da, vreau, spuse Mick. Acum, că sunt aici… nu mă întorc, nu?

Joe aruncă o privire spre ceas.

— Hai să facem nişte exerciţii de coordonare. Asta ne va ţine ocupaţi pentru o oră sau două. Apoi va trebui să fim siguri că ai control deplin asupra vezicii. Altfel, totul ar putea ieşi destul de mizerabil. După asta, vom vedea dacă te poţi hrăni singur.

— Vreau s-o văd pe Andrea.

— Astăzi nu, zise Joe apăsat. Nu până nu te antrenăm pe-aici.

— Mâine. În mod sigur mâine.

LUNI

Se opri la umbra vechiului adăpost verzui pentru bărci de la marginea lacului. Era o zi fierbinte, se apropia amiaza, iar parcul era deja mai plin de vervă decât fusese de la ultimele zile din vara trecută. Funcţionarii de prin birouri stăteau în jurul lacului, profitând din plin de pauza de masă: bărbaţii îşi slăbiseră nodul cravatelor şi-şi suflecaseră mânecile şi manşetele pantalonilor, femeile îşi dăduseră jos pantofii şi-şi slăbiseră bluzele. Copiii se bălăceau în fântânile ornamentale, în vreme ce fraţii lor mai mari săreau în sus şi câţiva metri cu ajutorul unor beţe de pogo asistate de servomecanisme, ultima găselniţă cu aspect letal a sezonului. Studenţii stăteau culcaţi în iarba crescută pe pantele blânde, încercând să se bronzeze sau să revadă, cu o săptămână înainte de examen, cursurile neglijate de multă vreme. Mick îi recunoscu pe câţiva dintre ei ca făcând parte din secţia lui. Majoritatea purtau ochelari ieftini, de imersiune, cu braţele acoperite aproape până la umeri de mănuşile haptice pentru feedback, strâmte şi roz. Studenţii cei mai însufleţiţi stăteau pe spate, arătând şi strângând obiecte invizibile suspendate deasupra lor. Părea că încercau să înşface şi ultimele scame de nori de pe cerul de un albastru fără cusur de deasupra Cardiffului.

Mick o văzuse deja pe Andrea stând ceva mai departe, lângă curbura lacului. Acolo conveniseră să se întâlnească şi, ceva caracteristic, Andrea venise exact la timp. Privea gânditoare peste lac, părând să ignore cu totul gălăgia din jur. Purta o bluză albă, o rochie roşie-vişinie până la genunchi, pantofi decenţi, de birou. Părul îi era mai scurt decât şi-l amintea el, tuns altfel şi abia ajungându-i până la guler. Pentru o clipă – până se întorsese puţin – n-o recunoscuse deloc. Andrea ţinea o cafea Starbucks într-o mână şi, din când în când, sorbea din pahar sau se uita la ceas. Mick întârziase deja cinci minute şi ştia că exista riscul ca Andrea să renunţe să-l mai aştepte. Însă la umbra adăpostului pentru bărci, toate certitudinile sale se evaporaseră.

Andrea se întoarse puţin. Îşi consultă ceasul. Sorbi din paharul de cafea, înclinându-l atât de tare încât Mick deduse că se dusese şi ultima picătură. O văzu uitându-se de jur împrejur după un coş de gunoi.

Mick ieşi din umbră. Păşi peste iarbă şi apoi pe ciment,

perfect conştient de încetineala mersului său împiedicat. Se mai îmbunătăţise de la primele sale eforturi, dar tot se simţea de parcă ar fi încercat să meargă în picioare într-o piscină umplută cu melasă. Joe îl asigurase că toate mişcările lui vor deveni normale pe măsură ce legătura neurală se va calibra, însă era limpede că procesul lua mai mult timp decât se anticipase.

— Andrea, zise el, însă glasu-i suna împleticit, ca de beţiv, mult prea strident chiar şi pentru propriile lui urechi.

Ea se întoarse şi-i întâlni privirea. Ezită o clipă înainte să zâmbească, iar când o făcu nu arăta tocmai cum trebuie, de parcă ar fi fost rugată să menţină zâmbetul prea mult, ca pentru o fotografie.

— Salut, Mick! Începusem să mă gândesc că…

— Este în ordine.

Se chinui să rostească fiecare cuvânt cu grijă, asigurându-se că ieşea corect înainte de a-l începe pe următorul.

— Doar am avut unele ezitări.

— Nu te condamn. Ce senzaţii ai?

— Puţin ciudate. Va fi mai bine.

— Da. Asta mi-au spus şi mie.

Ea mai sorbi o dată din recipient, cu toate că trebuie să fi fost gol. Stăteau la aproximativ doi metri distanţă unul de celălalt, destul de apropiaţi ca să discute şi să arate ca doi prieteni sau colegi care dăduseră unul de altul pe lângă lac.

— E foarte drăguţ din partea ta… începu Mick. Andrea scutură repede din cap.

— Te rog. Este în ordine. Am discutat despre asta. Am fost amândoi de acord că este bine să o facem. Dacă situaţia ar fi fost inversă, nici tu nu ai fi ezitat.

— Poate că nu.

— Te cunosc, Mick. Poate că mai bine decât te cunoşti tu însuţi. Ai fi făcut tot ce-ai fi putut, ba chiar şi mai mult.

— Vreau doar să ştii… că nu privesc toate astea superficial. Faptul că trebuie să mă vezi aşa… toate cele prin care trece *el* *î*n vreme ce eu sunt pe aici.

— Mi-a spus să-ţi transmit că sunt modalităţi mult mai rele de a-ţi petrece o săptămână.

Mick încercă să zâmbească. Îşi simţi muşchii faciali mişcându-se, însă fără a avea o oglindă la îndemână, nu avea cum să aprecieze rezultatul. Momentul începu să treneze. O minge de

fotbal căzu cu un pleoscăit în apa lacului şi începu să plutească în derivă, îndepărtându-se de mal. Auzi un băieţel începând să plângă.

— Părul tău arată altfel, zise Mick.

— Nu-ţi place.

— Ba da. Chiar îţi stă bine. Te-ai aranjat aşa după ce... oh, aşteaptă. Înţeleg. Te îndreptai spre coafor.

Putea vedea zgârietura de pe faţa ei, cea cu care se alesese de la bordură când o lovise maşina. Nu avusese nevoie nici măcar de copci. Într-o săptămână de-abia se va mai vedea ceva.

— Nici măcar nu pot începe să-mi imaginez cum a fost pentru tine, spuse Andrea. Nu-mi pot imagina nici cum te face *asta* să te simţi.

— Ajută.

— Nu pari prea convins.

— Vreau să ajute. Şi cred că o va face. Numai acum mă simt de parcă am făcut cea mai mare greşeală din viaţa mea.

Andrea ridică paharul de cafea.

— Vrei una? Fac cinste.

Andrea era avocat consultant. Lucra pentru o mică firmă de avocatură, cu sediul într-o clădire modernă de birouri, în apropierea parcului. Lângă sediul firmei exista o cafenea Starbucks.

— Nu mă cunosc pe acolo, nu?

— Numai dacă nu cumva ai mai avut o a doua slujbă la ei. Haide. Nu-mi place s-o spun, dar ai putea să-ţi mai exersezi puţin mersul.

— Numai să nu începi să râzi.

— Nici nu-mi trece prin cap. Ţine-mă de mână, Mick. O să fie mai uşor aşa.

Înainte să poată da înapoi, Andrea reduse distanţa dintre ei şi-i luă mâna într-a ei. Era frumos din partea ei că făcuse asta, se gândi Mick. Se întrebase cum va putea el să iniţieze prima atingere, iar Andrea îl scutise de stângăciile care mai mult ca sigur s-ar fi produs. Asta era Andrea până în cel mai mic amănunt, gândindu-se mereu la ceilalţi şi încercând să le uşureze viaţa, indiferent cât de mică ar fi fost diferenţa. De asta oamenilor le plăcea atât de mult de ea; de asta prietenii ei îi erau loiali cu atâta ardoare.

— Va fi bine, Mick, rosti Andrea cu blândeţe. Tot ce s-a

petrecut între noi… nu mai contează acum. Ţi-am spus vorbe grele, tu mie la fel, dar hai să uităm de toate. Să profităm din plin de timpul rămas.

— Mi-e groază să te pierd.

— Eşti un om bun. Ai mai mulţi prieteni decât îţi dai seama.

El transpira de căldură atât de intens, încât ochelarii începură să-i alunece de pe nas. Câmpul vizual i se avântă spre pantofi. Îşi ridică mâna liberă într-un gest rigid, ca de salut, şi împinse ochelarii la locul lor. Mâna Andreei se încleştă pe a lui.

— Nu pot să fac asta, zise Mick. Ar trebui să mă întorc.

— Tu ai pornit-o, făcu Andrea pe un ton apăsat, însă fără să fie răutăcioasă. Acum tot tu trebuie s-o termini. Trebuie să treci prin tot, Mick Leighton.

MARŢI

Lucrurile stăteau mult mai bine în dimineaţa celei de-a doua zile. Când se trezi în laboratorul lui Joe Liversedge, în mişcările sale exista o fluenţă pe care pur şi simplu n-o avusese cu o seară înainte, când îi spusese la revedere Andreei. Acum se simţea de parcă stăpânea trupul gazdei sale şi nu doar îl plimba de colo-colo, ca pe o marionetă. Încă mai avea nevoie de ochelari pentru a putea vedea ceva, însă legătura neurală transmitea senzaţiile mult mai bine acum, aşa că atunci când atingea ceva nu mai simţea nicio urmă din estomparea sau decalajul înregistrate cu o zi înainte. Majoritatea turiştilor erau capabili să obţină o acurateţe rezonabilă în diferenţierea tactilă în primele douăzeci şi patru de ore. În decurs de două zile, gradul lor de imersiune proprioceptivă era, în general, suficient de bun încât să permită funcţii motorii complexe, cum ar fi mersul cu bicicleta, înotul sau schiatul. Turiştii care foloseau legătura mai des, în special cei care reveneau în acelaşi corp, treceau de perioada de tranziţie chiar şi mai repede. Pentru ei era ca şi cum s-ar fi mutat înapoi într-o casă după o scurtă absenţă.

Echipa lui Joe îi făcu o verificare completă în camera anexă. Nu erau decât proceduri de rutină. Amy Flint, studenta lui Joe din cursul postuniversitar, insistă să adauge informaţii noi în baza de date a testelor tactile pe care o construia pentru studiu. Asta însemna ca Mick să stea aşezat la o masă, fără ochelari, şi să i se ceară să ţină în mână diferite obiecte şi să decidă ce formă aveau şi din ce erau făcute. Se descurcă excelent, eşuând o singură dată să facă distincţia dintre bilele din lemn şi cele din plastic de aceeaşi greutate şi textură. Flint se purta cu o nonşalanţă veselă, fără afectarea şi sensibilitatea pe care le sesizase la prietenii sau colegii lui. Era limpede că ea nu ştia ce se întâmplase; se gândea doar că Joe optase pentru alt subiect de teste în locul lui.

Joe era foarte optimist în privinţa progresului lui Mick. Totul funcţiona bine, de la corpul gazdei şi până la echipament. Lăţimea de bandă era stabilă, de aproape doi megabiţi pe secundă, mai mult decât suficient cât să-i permită lui Mick să folosească un al doilea canal video pentru a putea privi înapoi spre versiunea de dincolo a laboratorului. Celălalt Joe ţinea

camera de luat vederi în aşa fel încât Mick să-şi poată vedea propriul său trup, lungit pe canapeaua de imersie de durată. Mick se aşteptase să fie tulburat de privelişte, însă întreaga experienţă se dovedise a fi neaşteptat de banală, ca vizionarea unui film făcut acasă.

Când terminară cu testele, Joe îl duse pe Mick la cantina universităţii unde mâncă un mic dejun lichid, sorbind trei porţii de iaurt cu fructe. În timp ce mânca – un lucru destul de complicat, însă era acel gen de activitate care se presupunea că devenea tot mai uşor de făcut, pe măsură ce exersa – privi într-o doară spre televizorul din cantină. Pe ecranul cât peretele se derulau ştirile de dimineaţă, cu sonorul la minimum. În acel moment se vedeau imagini neclare cu minerii polonezi, surprinşi de camerele de supraveghere în timp ce înaintau greoi prin gura de puţ joasă, din beton în drum spre punctele lor de lucru. Surparea se declanşase cu trei zile în urmă. Minerii erau încă blocaţi în subteran în toate liniile de univers care erau în contact cu aceasta, inclusiv a lui Mick.

— Bieţii nenorociţi! zise Joe, ridicându-şi privirile de pe hârtia cu schiţe pe care scrisese diferite observaţii.

— Poate că-i vor salva.

— Da. Poate. Totuşi, eu nu mi-aş prea încerca norocul pe acolo. Imaginile făcură loc unui sumar al scorurilor la fotbal. Din nou, majoritatea meciurilor se terminaseră cu rezultate identice de-a lungul liniilor de univers aflate în contact, cu excepţia a două sau trei – subliniate pe margine, cu texte de analiză clipind sub ele – care se terminaseră altfel, una dintre echipe fiind chiar descalificată.

După aceea, Mick se deplasă de unul singur până la staţia de tramvai şi prinse o garnitură până în centrul oraşului. Deja simţea că atrăgea mai puţină atenţie asupra sa decât cu o zi în urmă. Încă se mişca puţin rigid, putea să-şi dea seama numai privindu-şi imaginea oglindită în sticlă pe când urca în tramvai, dar nu mai era nimic comic sau robotizat în asta. Părea o persoană uşor afectată de artrită sau cineva care exagerase cu exerciţiile în sala de forţă şi acum plătea cu o febră musculară.

Pe măsură ce tramvaiul avansa prin trafic, se gândi la seara precedentă. Întâlnirea cu Andrea şi ziua următoare decurseseră cât de bine putuse spera. La început existase o anumită încordare, însă până să ajungă la Starbucks remarcase o

relaxare în comportamentul ei, iar asta-l făcuse să se simtă şi el mai lejer. Discutaseră tot felul de fleacuri, evitând acel subiect principal pe care niciunul dintre ei nu voia să-l abordeze. Andrea îşi luase liber pentru cea mai mare parte a zilei; nu mai trebuia să meargă la biroul de avocatură decât mai târziu, ca să verifice dacă nu se întâmplase ceva în absenţa sa.

Vorbiră despre ce ar fi putut face cu restul timpului aflat la dispoziţia lor.

— Poate am putea merge până în Beacons cu maşina, propuse Mick. Va fi bine sus, pe dealuri, cu o adiere de vânt. Ne plăceau întotdeauna ieşirile în natură.

— A cam trecut ceva vreme de atunci, zise Andrea. Nu-s convinsă că mă mai duc picioarele atât.

— Tu mereu te zoreai să urci pe dealurile acelea.

— Cu accent pe *„zoream”,* din nefericire. Acum respir din greu şi dacă merg în sus pe strada St. Mary cu o plasă de cumpărături în mână.

Mick o privi cu un aer neîncrezător, dar nu putea nega că Andrea avea dreptate. Niciunul dintre ei nu mai era genul de mare amator de ieşiri, aşa cum fuseseră când se cunoscuseră, cu cincisprezece ani în urmă, la clubul universitar de drumeţii pe dealuri. Pe atunci, petreceau weekenduri îndelungate explorând dealurile din Brecon Beacons şi Black Mountains sau mergeau cu maşina până în Snowdonia sau Lake District. Avuseseră parte de momente terifiante, când vremea se întorcea împotriva lor sau se pomeneau că nu se aflau pe culmea care trebuia, însă ceea ce-şi amintea Mick mai mult decât orice altceva nu erau frigul şi umezeala, ci sentimentul de uşurare când ajungeau într-un local primitor şi călduros, pe la sfârşitul zilei, amândoi flămânzi şi însetaţi, încântaţi de ceea ce realizaseră. Amintiri frumoase, toate. Oare de ce nu continuaseră cu asta, în loc să-şi lase weekendurile să fie dominate de probleme de serviciu?

— Uite, poate că mergem în Beacons peste o zi-două, spuse Andrea. Însă cred că pentru azi ar fi prea mult, nu?

— Probabil că ai dreptate, zise Mick.

După o scurtă discuţie, căzură de acord să viziteze castelul, apoi să facă o plimbare cu barca prin golf, ca să vadă mai îndeaproape uriaşele şi impresionantele sisteme hidrotehnice de apărare împotriva apelor mării. Amândouă acţiunile erau lucruri pe care şi le doriseră mereu să le facă împreună, însă pe care le

amânaseră de la o săptămână la alta. Castelul gemea de turişti, chiar şi într-o zi de la mijlocul săptămânii. Pentru că mulţi dintre ei aveau legături neurale, îi oferiră lui Mick şansa nesperată de a trece neobservat. Nimeni nu-i aruncă o a doua privire în timp ce se împleticea alături de alţi hoţi de trupuri purtători de ochelari, cu toate că el arăta mult mai bogat şi mai bine hrănit decât cărăuşii obişnuiţi. După aceea, se duseră să privească ruinele romane, acolo unde Rachel Liversedge era ocupată să ţină o prelegere în faţa unui grup de elevi de gimnaziu plictisiţi de prin văi.

Lui Mick îi plăcu plimbarea cu barca mai mult decât vizita la castel. Erau destui turişti conectaţi neural la bordul ambarcaţiunii pentru a nu se simţi total nelalocul său, iar plimbarea în golf oferea o evadare din căldura înăbuşitoare din centrul oraşului. Mick simţise chiar şi briza atingându-i dosul palmelor, dovadă că legătura neurală se stabiliza.

Andrea fu prima care dirijă conversaţia spre motivul prezenţei lui Mick. Tocmai se întorsese de la bar cu două pahare de carton umplute până la buză cu o cafea tulbure şi fu cât pe ce să le verse când ambarcaţiunea se balansă pe neaşteptate. Se aşeză pe bancheta din lemn tare.

— Am uitat să te întreb, cum a fost la laborator azi-dimineaţă? întrebă ea degajată. A mers bine totul?

— Foarte bine, zise Mick. Jose spunea că am mers pe doi mega în dimineaţa asta. Asta-i pe cât de bine puteam spera.

— Chestia asta chiar că trebuie să mi-o explici. Ştiu că are legătură cu cantitatea de date pe care poţi să le trimiţi prin conexiune, însă nu ştiu cum se compară cu ceea ce se foloseşte pentru un turist tipic.

Mick îşi aminti ce-i spusese Joe.

— Nu-i aşa de bun. Turiştii pot folosi câtă lăţime de bandă îşi pot permite, însă corelatorii lui Joe nu trec niciodată de cinci megabiţi pe secundă. La începutul ferestrei de douăsprezece zile, adică. Devine mai rău prin ziua a cincea sau a şasea.

— Doi ajung?

— Cu asta trebuie să se descurce Joe. Mick îşi ridică mâna şi ciocăni în ochelari.

— Potrivit lui Joe, n-ar trebui să ajungă pentru vedere în culori, la rezoluţie normală. Însă în laborator se află multe softuri foarte deştepte care pot avea grijă de asta. Programele fac evaluări

constante şi umplu golurile.
— Cum se vede?
— De parcă aş privi lumea printr-o pereche de ochelari de soare. Şi-i scoase de pe nas şi-i împinse spre Andrea.
— Doar că ei facilitează văzul – nu văd cu ochii mei… cu ai lui, de fapt. În majoritatea timpului, funcţionează suficient de bine încât să nu remarc nimic ciudat. Dacă-mi răsucesc capul repede sau dacă trece foarte repede ceva pe lângă mine, atunci ochelarii au probleme cu imaginea în schimbare.
Îşi puse ochelarii înapoi, chiar atunci când un pescăruş ţâşni la numai câţiva metri de ambarcaţiune. Avu pentru un moment senzaţia că pescăruşul se zdrobea în pixeli neclari, de parcă ar fi fost pictat de un cubist, înainte ca ochelarii să limpezească lucrurile şi ca totul să revină la normal.
— Dar cum este cu restul? Auzul, atingerile…
— Nu consumă nici pe departe atâta lăţime de bandă ca şi văzul. După cum zice Joe, informaţiile privind postura nu au nevoie decât de câţiva parametri de bază: unghiurile încheieturilor membrelor, chestii din astea. Auzul este destul de simplu, iar simţul tactil este cel mai uşor dintre toate, se pare.
— Chiar aşa?
— Aşa zice Joe. Ia-mă de mână.
Andrea ezită o clipă, apoi îl apucă pe Mick de mână.
— Acum strânge-o, zise el. Ea-şi mări strânsoarea.
— Simţi asta?
— Perfect. Este mult mai uşor decât transferul de sunet. Dacă vrei să-mi spui ceva, semnalul acustic trebuie eşantionat, digitalizat, comprimat şi transmis prin intermediul conexiunii: sute de biţi pe secundă. Însă tactilul nu necesită decât un singur parametru. Sistemul va putea să trimită informaţia tactilă înapoi chiar şi când restul informaţiilor ar fi prea dificil de transmis.
— Atunci ăsta-i ultimul lucru care dispare.
— Este simţul cel mai fundamental pe care-l avem. Aşa şi ar trebui să fie.
După câteva momente, Andrea întrebă:
— Cât va dura?
— Patru zile, spuse Mick încet. Poate cinci, dacă avem noroc. Joe zice că până mâine vom putea estima mai bine curba de declin.
— Sunt îngrijorată, Mick. Nu ştiu cum am să fac faţă

despărţirii de tine.

El îşi puse cealaltă palmă peste a ei şi strânse, ca răspuns.

— Mă vei revedea.

— Ştiu. Dar… nu vei fi tu. Va fi celălalt tu.

— Amândoi suntem eu.

— Eu nu aşa simt acum. E ca şi cum aş avea o aventură în timp ce soţul meu e plecat din oraş.

— N-ar trebui. Sunt soţul tău. Amândoi suntem soţul tău.

Apoi nu mai spuseră nimic, stând în tăcere pe când ambarcaţiunea sălta pe apă, în drum spre ţărm. Dar nu era pentru că vreunul dintre ei ar fi rostit ceva deranjant; pur şi simplu vorbele nu mai erau adecvate. Andrea continuă să-l ţină de mână. Mick ar fi vrut ca această dimineaţă să nu se mai sfârşească: plimbarea cu vaporaşul, briza, cerul impecabil de deasupra golfului. Imediat după asta se mustră pentru că se preocupa de trecerea timpului în loc să profite din plin de ceea ce i se întâmpla acum. Asta fusese întotdeauna problema lui, încă de când era copil. Vacanţele şcolare fuseseră întotdeauna impregnate cu melancolia puţinelor zile rămase din ele.

Însă aceasta nu era o vacanţă.

După o vreme, observă că unii oameni se adunaseră la prova şi se împingeau în balustradă. Arătau cu toţii spre cer. Unii dintre ei îşi scoseseră celularele.

— Se întâmplă ceva, zise Mick.

— Văd şi eu, răspunse Andrea. Îi atinse faţa, dintr-o parte, dirijându-i privirea până când ajunse să privească în sus pe cât i-o permitea gâtul.

— Este un avion.

Mick aşteptă până când ochelarii înregistrară prezenţa micului punct mişcător al aeronavei care lăsa în urma ei o dâră de condens. Simţi o undă de antipatie spre oricine mai avea încă privilegiul de a zbura când restului omenirii i se luase acest drept. Zborul fusese un vis frumos cât existase. Nu avea nicio idee ce acţiune politică sau militară susţinea avionul, însă era floare la ureche să afle dacă îl interesa. Ştirea urma să apară în toate ziarele de după-amiază.

Avionul nu survola doar această versiune a Cardiffului, dar şi a lui. Acesta fusese lucrul cel mai dificil de acceptat de la moartea Andreei. Lumea îşi vedea mai departe de treabă, netulburată de o simplă tragedie individuală. Andrea murise

într-un accident în lumea lui şi supravieţuise fără nicio zgârietură în aceasta, iar direcţia luată de avion nu se modificase într-o manieră sesizabilă (în oricare dintre realităţi).

— Ador să văd avioane, zise Andrea. Îmi amintesc cum erau lucrurile înainte de interdicţie. Ţie nu?

— De fapt, spuse Mick, pe mine mă cam întristează.

MIERCURI

Mick ştia cât de ocupată fusese Andrea în ultima vreme, aşa că încercă s-o convingă să nu-şi mai ia zile libere de la serviciu. Andrea protestase, spunând că munca ei putea fi preluată de colegi pentru câteva zile. Mick ştia adevărul – că Andrea practic conducea firma de una singură – însă, până la urmă, ajunseră la un compromis: Andrea îşi va lua liber de la serviciu, dar va fi acolo prima, dis-de-dimineaţă, pentru a putea stinge orice foc mai serios.

Mick conveni să se întâlnească a doua zi cu ea la birou, la ora zece, după seria lui de teste. Încă mai simţea totul la fel cu o zi înainte – de fapt, poate că mişcările sale corporale deveniseră chiar mai fluente. Însă, când Joe termină testele, rezultatele erau ceva de care Mick se temuse în tăcere, ştiind totuşi că nu se putea altfel. Calitatea conexiunii continua să se degradeze. Potrivit lui Joe, acum funcţiona cu unu virgulă opt mega pe secundă. Văzuseră destule curbe de degradare ca să fie capabili să extrapoleze până la începutul săptămânii următoare. Legătura va fi înecată în zgomotul de fond duminică, pe la ora ceaiului, cu trei ore în plus sau în minus.

Dacă ar fi început mai repede, se gândi Mick. Însă Joe făcuse tot ce-i stătuse în putere. Astăzi – în pofida mesajului prevestitor de rău primit la laborator – senzaţia sa de imersiune în lumea paralelă devenise totală. Pe măsură ce oraşul scăldat în lumina soarelui se desfăşura dincolo de geamurile tramvaiului, Mick găsi că-i era aproape imposibil să creadă că nu era fizic prezent în corpul său, ci lungit pe o canapea, în versiunea cealaltă a laboratorului. Peste noapte, receptivitatea sa tactilă se îmbunătăţise remarcabil. Când se apuca de bara de susţinere din tramvai în timp ce lua curbele în viteză –, simţea răceala aluminiului şi suprafaţa unsuroasă, acolo unde fusese atinsă de alte mâini.

La firmă, colegii Andreei îl salutară cu un aer firesc, natural, ceea ce-l descumpăni. Se aşteptase la expresii stângace de simpatie, la ocheade timide, aruncate atunci când credeau că nu se uita. În loc de asta, fu aşezat pe un loc în hol şi apoi lăsat să răsfoiască tot felul de broşuri lucioase în timp ce aştepta ca Andrea să-şi facă apariţia. Nu-i oferiră nici măcar ceva de băut.

Răsfoi broşurile fără niciun chef. Slujba Andreei fusese

întotdeauna un prilej de tensiune în relaţia lor. Dacă Mick nu aproba legăturile neurale, avea chiar şi mai puţin timp pentru hultanii avocăţeşti care se umpluseră de bani de pe urma proceselor pentru daune în urma rănirilor provocate de această tehnologie. Însă acum îi era mai dificil să îşi reia obişnuitul sentiment de superioritate morală. Unor oameni cât se putea de cumsecade li se întâmplaseră lucruri neplăcute din cauza neglijenţei sau economisirii resurselor. Dacă legăturile neurale urmau să facă parte din realitate, atunci cineva trebuia să se asigure că victimele primeau compensaţiile. Se întrebă de ce asta nu-i fusese niciodată clar înainte.

— Sal'tare! făcu Andrea, aplecându-se spre el.

Îi dădu un sărut convenţional, fără să-i atingă buzele.

— Iartă-mă, a durat mai mult decât credeam.

— Putem pleca acum? întrebă Mick, punând broşura jos.

— Da. Am terminat aici.

Afară, în timp ce mergeau pe trotuar, în umbra clădirii comerciale înalte, Mick întrebă:

— Colegii tăi n-au habar de asta, nu? Nimeni de la birou nu ştie ce-i cu noi.

— M-am gândit că aşa ar fi cel mai bine, zise Andrea.

— Nu ştiu cum poţi că continui să pretinzi că nu e nimic în neregulă.

— Mick, dar chiar că *nu e* nimic în neregulă. Trebuie să percepi totul din punctul meu de vedere. Eu nu mi-am pierdut soţul. Pentru mine nu s-a schimbat nimic. Când vei dispărea de aici – adică atunci când toate astea se vor termina şi am să-l recuperez pe celălalt *tu –,* viaţa mea se va derula normal. Ştiu că ceea ce ţi s-a întâmplat este o tragedie şi, crede-mă, sunt la fel de tulburată ca oricine altcineva.

— Tulburată, rosti Mick încet.

— Da, tulburată. Aş minţi dacă aş spune că sunt paralizată de durere. Sunt o fiinţă umană, Mick. Nu sunt capabilă să simt o durere emoţională foarte intensă la gândul că o versiune de-a mea de cine ştie pe unde a fost călcată de o maşină doar pentru că a alergat să se tundă. Mă face să mă simt ca o vacă proastă. În cel mai rău caz, ajung să mă simt cam ciudat, puţin înfiorată. Dar nu cred că-i ceva peste care să nu pot trece fără probleme.

— Mi-am pierdut soţia, spuse Mick.

— Ştiu, şi-mi pare rău. Mai mult decât îţi poţi imagina. Dar

dacă te aştepţi ca viaţa *mea* să se oprească zdrobită în loc…

El i-o tăie imediat.

— Deja mă estompez. Azi-dimineaţă, rata de transfer era de unu virgulă opt.

— Ai ştiut mereu că se va întâmpla aşa. Nu-i o surpriză.

— Vei observa diferenţa la mine cam pe la sfârşitul zilei.

— Încă nu-i sfârşitul zilei, aşa că nu te mai agăţa de asta. Bine? Te rog, Mick. Eşti în pericol real de a strica totul tu însuţi.

— Ştiu, şi încerc să n-o fac, zise el, însă spuneam că lucrurile nu vor sta mai bine ca acum… Cred că astăzi va fi ultima mea şansă, Andrea. Ultima mea şansă de a fi cu tine, adică, ultima şansă de a fi împreună cu tine aşa cum se cuvine.

— Vrei să spui să te culci cu mine? zise Andrea cu vocea scăzută.

— Încă n-am discutat despre asta. Este în ordine. Nu mă aşteptam să se întâmple fără măcar o mică discuţie. Însă nu există niciun motiv pentru care…

— Mick, eu… începu Andrea.

— Eşti încă soţia mea. Încă te mai iubesc. Ştiu că am avut probleme, dar acum îmi dau seama cât de prosteşti erau toate. Ar fi trebuit să te sun mai repede. Am fost un imbecil. Apoi s-a întâmplat ce s-a întâmplat… asta m-a făcut să-mi dau seama ce om minunat eşti şi că ar fi trebuit să realizez asta de unul singur, însă n-am făcut-o… Am avut nevoie de un accident care să mă zgâlţâie, să mă facă să văd cât de norocos am fost să te întâlnesc. Iar acum am să te pierd din nou şi nu ştiu cum am să suport asta. Dar, cel puţin, acum putem fi din nou împreună… vreau să spun, aşa cum trebuie.

— Mick…

— Ai spus deja că s-ar putea să te întorci la celălalt Mick. Poate că aşa a trebuit să fie, ca să putem vorbi din nou. Ideea este că, dacă o te împaci cu el, nimic nu ne opreşte să fim împreună acum. Eram un cuplu înainte de accident; putem fi un cuplu şi acum.

— Mick, nu-i acelaşi lucru. Tu ţi-ai pierdut soţia. Eu nu sunt *ea.* Eu sunt o ciudăţenie pentru care nu există niciun cuvânt. Iar tu nu eşti chiar soţul meu. Soţul meu zace într-o comă indusă medical.

— Ştii că nimic din toate astea nu contează cu adevărat.

— Pentru tine.

— Nici pentru tine n-ar trebui să conteze. Iar soţul tău – din întâmplare, chiar eu – a fost de acord cu asta. Ştia precis ceea ce urma să se întâmple. La fel şi tu.

— Am crezut că lucrurile ar merge mai bine – mai civilizat dacă am păstra o oarecare distanţă.

— Vorbeşti de parcă am fi divorţaţi.

— Mick, ne-am despărţit deja. Nu ne vorbeam. Nu pot uita ce s-a întâmplat înainte de accident, de parcă n-ar mai fi contat nimic.

— Ştiu că nu ţi-e uşor.

Mergeau într-o tăcere stânjenitoare pe străzile din centrul oraşului, pe care păşiseră de mii de ori înainte. Mick o întrebă pe Andrea dacă voia o cafea, dar îi răspunse că băuse una la birou, nu cu mult înainte să sosească el. Poate mai târziu. Se opriră ca să traverseze strada în apropierea unuia dintre buticurile favorite ale Andreei, iar Mick o întrebă dacă putea să-i cumpere ceva.

Andrea păru luată prin surprindere de această sugestie.

— N-am nevoie să-mi cumperi nimic, Mick. Nu-i ziua mea sau ceva.

— Ar fi drăguţ să-ţi dau un cadou. Ceva care să-ţi amintească de mine.

— N-am nevoie de nimic care să-mi amintească de tine, Mick. Vei fi mereu acolo.

— Nu trebuie să fie cine ştie ce. Doar ceva ce vei folosi din când în când şi care te va face să te gândeşti la mine. La *acest* eu, nu la cel care se va deplasa în acest trup peste câteva zile.

— Atunci, dacă tot insişti…

Îşi dădea seama că Andrea încerca să pară încântată de idee, dar nu prea reuşea.

— Era o poşetă pe care am văzut-o săptămâna trecută…

— Ar fi trebuit s-o cumperi când ai văzut-o.

— Am pus bani deoparte pentru coafor.

Aşa că Mick îi cumpără poşeta. Îşi notă în minte stilul şi culoarea, intenţionând să cumpere una identică săptămâna următoare. Din moment ce nu cumpărase darul pentru soţia lui din propria sa linie a universului, era posibil să plece din magazin cu exact exemplarul echivalent al poşetei tocmai cumpărate.

Se duseră din nou în parc, apoi vizitară Muzeul Naţional al

Ţării Galilor, apoi ieşiră din nou în oraş pentru masa de prânz. Pe cer erau câţiva nori în plus faţă de ultimele două zile, însă albeaţa lor de crom nu făcea altceva decât să facă albastrul şi mai lucitor şi mai permanent. Nu se mai vedeau avioane nicăieri, nici dâre de condensare. Se dovedise că avionul – care fusese într-adevăr militar – pe care îl văzuseră ieri se ducea în Polonia, având la bord o echipă de specialişti în salvări din subteran. Mick îşi aminti de indignarea lui la vederea avionului şi acum îi păru rău pentru asta. La bordul lui se aflaseră femei şi bărbaţi curajoşi, şi probabil acum îşi puneau propria lor viaţă la bătaie pentru a salva alţi bărbaţi şi femei curajoşi, blocaţi la kilometri întregi sub pământ.

— Ei bine, făcu Andrea după ce achitară nota, presupun că a sosit momentul adevărului. M-am tot gândit la ce-mi spuneai mai devreme şi poate că…

Lăsă fraza în aer, aţintindu-şi privirea asupra resturilor salatei, înainte de a continua.

— Putem pleca acasă, dacă vrei. Dacă vrei cu adevărat aşa ceva.

— Da, spuse Mick. Asta vreau.

Luară tramvaiul înapoi până acasă la ei. Andrea se folosi de cheia ei pentru a descuia uşa. Era doar începutul amiezii, iar în casă era o răcoare plăcută şi draperiile şi jaluzelele erau încă trase. Mick îngenunche şi culese de jos scrisorile căzute pe preş. Majoritatea erau facturi. Le aşeză pe măsuţa de la marginea holului, având un vag sentiment de eliberare. Mai mult ca sigur, când va ajunge acasă se va confrunta cu aceleaşi facturi, însă *acestea* erau problema altuia.

Se descălţă de pantofi şi intră în sufragerie. Pentru un moment rămase descumpănit, simţindu-se de parcă s-ar fi aflat cu adevărat într-o casă străină. Ecranul era pe un alt perete; masa din sufragerie era mutată în diagonală, până în cealaltă jumătate a încăperii, iar canapeaua şi fotoliile fuseseră schimbate şi mutate.

— Ce s-a întâmplat?

— Oh, am uitat să-ţi spun, zise Andrea. Am simţit nevoia unei schimbări. Ai venit pe aici şi m-ai ajutat să le mut.

— Asta-i mobilă nouă.

— Nu, sunt doar alte cuverturi. Nu sunt noi, doar că nu le-am scos la vedere mai multă vreme. Acum ţi le aminteşti, nu-i aşa?

— Cred că da.

— Haide, Mick. N-a trecut chiar atât timp. Le-am primit de la mătuşa Janice, îţi aminteşti?

Ea-i aruncă o privire disperată.

— Am să le mut înapoi. Am *fost* cam lipsită de consideraţie, cred. Nu m-am gândit nicio clipă cât de ciudat ţi se va părea să vezi apartamentul aranjat astfel.

— Nu, e în regulă. Pe bune, este aşa cum trebuie.

Mick se uită în jur, încercând să-şi întipărească în minte amplasarea mobilei şi decorul interior, de parcă ar fi avut de gând să reproducă totul când revenea în propriul său trup, în propria lui versiune a casei.

Poate că aşa va face.

— Am ceva pentru tine, zise Andrea brusc, întinzându-şi mâna până la raftul de sus al bibliotecii. Am găsit asta azi-dimineaţă, după secole de căutări.

— Ce-i? întrebă Mick.

Ea-i întinse lucrul acela. Mick văzu dreptunghiul laminat de plastic roz, pătat şi cu colţurile îndoite. De-abia când încercă să-l prindă, dar se desfăcu şi-şi deşertă hârtia împăturită din interior, îşi dădu seama că era o hartă.

— Fir-ar a naibii! N-aş fi avut habar unde s-o caut. Mick împături harta şi cercetă învelitoarea. Era una dintre hărţile lor de pe vremea excursiilor printre dealuri, acoperind acea parte din Brecon Beacons unde fuseseră cel mai mult în drumeţii.

— Doar mă gândeam că… văzându-te atât de doritor… poate nu ne-ar strica să ieşim din oraş. Nu mă gândesc la nimic aventuros.

— Mâine?

Ea-i aruncă o privire preocupată.

— Asta mi-am zis şi eu. Vei fi în regulă până atunci, nu?

— Nicio problemă.

— Atunci aduc eu ce trebuie pentru picnic. La Tesco au un coş destul de apetisant pentru prânzul la iarbă verde. Cred că încă mai avem vreo două termosuri pe aici.

— Nu contează acum termosurile, cum stăm cu ghetele pentru drumeţii?

— Sunt în garaj, zise Andrea. Împreună cu rucsacurile. Le scot astă-seară.

— De-abia aştept asta, făcu Mick. Pe bune. Foarte frumos din

partea ta că eşti de acord.

— Doar dacă nu te aştepţi să escaladez Pen y Fan fără să-mi trag răsuflarea.

— Pariez că ai să fii surprinsă de câte poţi.

Ceva mai târziu, urcară la etaj, în dormitorul lor. Jaluzelele erau deschise doar atât cât să arunce dungi albicioase pe pereţi şi pe aşternut. Andrea se dezbrăcă şi apoi îl ajută pe Mick să-şi dea jos hainele. Pe cât de bine-şi controla acum trupul, funcţiile motorii delicate – precum deschisul nasturilor şi al fermoarelor – necesitau mult mai mult exerciţiu şi nu avea destul timp pentru asta.

— Va trebui să mă ajuţi să mă şi îmbrac după aceea, zise el.

— Iar începi cu temerile tale despre viitor.

Se întinseră împreună în pat. Mick se simţise excitat cu mult timp înainte ca trupul locuit acum de el să înregistreze vreo modificare. Avusese o erecţie în laborator, în cealaltă parte a oraşului dintr-o altă linie a universului. Putea simţi chiar şi plasticul rigid al cateterului său urinar. Oare celălalt Mick, cufundat într-o comă profundă, va reţine vreo impresie vagă a ceea ce se întâmpla aici? Din când în când apăreau relatări despre oameni ieşiţi din comă cu amintiri despre cele suferite de corpul lor în vreme ce ei erau inconştienţi, însă diferitele organizaţii guvernamentale susţineau că toate acestea erau doar legende urbane.

Făcură dragoste lent, cu prudenţă. Mick devenise mai conştient de propria sa neîndemânare, iar jena nu făcu decât să-i amplifice rigiditatea mişcărilor. Andrea făcu tot ce-i stătea în putere ca să-l ajute, să acopere hăul dintre ei, însă nu putea face miracole. Era răbdătoare şi îngăduitoare, chiar şi atunci când aproape că o răni fizic. Când ajunse la orgasm, Mick simţi mai întâi că asta se petrecea cu trupul din laborator. Apoi trupul pe care îl folosea reacţionă şi el, cu câteva secunde mai târziu. Ceva din asta i se transmise prin conexiunea neurală; nu tocmai plăcere, ci confirmarea că plăcerea se produsese.

După aceea, rămaseră în pat, cu picioarele şi mâinile încolăcite. O adiere făcea jaluzelele să se mişte înainte şi înapoi, lovindu-se de fereastră. Alternanţa lentă a luminii şi a umbrei, ciocănitul discret al plasticului pe sticlă erau ca legănatul unei bărci în acalmie. Mick se pomeni că alunecă într-un somn fericit. Visă că se afla pe un vârf din munţii Brecon Beacons, privind în

jos spre văile scăldate în lumina soarelui ale Ţării Galilor, cu Andrea lângă el, amândoi senini, ca într-o imagine de broşură de călătorii.

Când se trezi, câteva ore mai târziu, o auzi mergând prin casă, la parter. Se întinse după ochelari – şi-i scosese cu câteva ore înainte – şi se strădui să coboare din pat. Atunci simţi. Cândva, în acele ore languroase, pierduse încă puţin controlul asupra trupului său. Se ridică şi se duse la uşă. Încă putea merge, însă uşurinţa cu care o făcuse marţi dispăruse acum. Când ajunse pe palier şi se uită în jos pe trepte, ochelarii se străduiră să facă faţă schimbării bruşte de decor. Imaginea se fractură, se reasamblă. Se duse să se sprijine de balustradă, iar mâna îşi pierdu conturul, devenind o dâră lungă de carne.

Începu să coboare treptele, ca un om care cobora de pe munte.

JOI

Dimineaţa fu şi mai rău. Rămase peste noapte în casă, apoi luă un tramvai până la laborator. Deja putea simţi un decalaj măsurabil între trimiterea intenţiilor sale de mişcare şi acţiunea corespunzătoare a trupului. Mersul era încă în faza controlabilă, însă toate celelalte funcţii deveniseră mult mai dificile. Făcuse mizerie încercând să ia micul dejun în bucătăria Andreei. Nu fu nicio surpriză când Joe îi spuse că legătura se redusese la unu virgulă doi mega şi scădea în continuare.

— Şi până la sfârşitul zilei? întrebă Mick, cu toate că putea vedea şi singur listarea.

— Zero virgulă nouă, poate chiar opt.

Îndrăzni să-şi spună că poate încă mai era posibil să facă ceea ce plănuiseră, dar ziua se transformă în curând într-un catalog al funcţiilor în declin. La amiază se întâlni cu Andrea la ea la serviciu şi apoi se duseră la o firmă de închirieri de maşini, unde rezervară un vehicul pentru o zi. Andrea conduse afară din Cardiff, prin văi, pe autostrada A470, de la Merthyr la Brecon. Intenţionaseră să meargă pe jos până la piscul Pen y Fan, o ascensiune pe care o făcuseră de zeci de ori pe vremea drumeţiilor lor pe dealuri. Andrea cumpăra întotdeauna de la Tesco un coş de picnic şi umplea şi pregătea cele două rucsacuri. Îl ajută pe Mick să-şi pună bocancii.

Coborâră din maşină la Storey Arms, apoi urmară o cărare bine bătută care şerpuia în sus, pe munte. Mick se simţi puţin ruşinat la început. Pe vremea când făceau drumeţii, obişnuiau să se uite cu dispreţ spre hoardele care se târau spre Pen y Fan, mai ales spre cei care urcau acolo pe cărarea de la cârciumă. Priveliştea din vârf făcea să merite efortul, dar, de regulă, îşi propuneau să termine în aceeaşi zi unul sau două trasee de ascensiune, şi întotdeauna evitau traseele lejere. Acum Mick plătea pentru aerele de superioritate de pe vremuri. Ceea ce începuse ca o competiţie plăcută deveni foarte repede ceva imposibil de suportat. Deşi nu credea că Andrea începuse să-şi dea seama, găsea că îi era mult mai greu decât se aşteptase să meargă pe suprafaţa dură şi abruptă a cărării. Efortul îl storcea de energie, împiedicându-l să se bucure de privelişte ori să guste din plăcerea de a fi împreună cu Andrea. Când se dezechilibră prima oară, Andrea nu se agită cine ştie ce; ea se

împiedicase o dată pe cărarea uscată şi crăpată. Însă foarte curând lui îi veni greu să străbată mai mult de o sută de metri fără să-şi piardă echilibrul. Ştia, cu sufletul greu, că-i va fi destul de dificil şi să se întoarcă la maşină. Muntele era la peste trei kilometri distanţă şi n-ar mai avea nicio şansă la prima pantă.

— Eşti în regulă, Mick?

— Sunt bine. Nu-ţi face probleme pentru mine. Sunt afurisiţii ăştia de bocanci. Nu pot să cred că mi se vor potrivi vreodată.

Mărşălui cât putu de mult, refuzând să se dea bătut, însă mersul deveni tot mai dificil şi ritmul mai lent. Când se împiedică din nou, iar de data asta îşi juli fluierul piciorului prin pantaloni, ştiu că se sforţase până la limită. Timpul nu stătea pe loc. Muntele ar fi putut fi foarte bine şi Himalaya, şansele lui de escaladare ar fi fost la fel.

— Îmi pare rău. Nu mai sunt bun de nimic. Du-te fără mine. E o zi prea frumoasă ca să nu termini ascensiunea.

— Hei.

Andrea îl luă de mână.

— Nu fi aşa. Întotdeauna a fost greu. Uite cât de departe am ajuns.

Mick se întoarse şi privi abătut în josul văii.

— Cam trei kilometri. Încă mai pot vedea cârciuma.

— Ei bine, se simte ca şi cum ar fi fost mai mult. În afară de asta, pare un loc numai bun pentru un picnic.

Andrea oferi un mic spectacol teatral şi se frecă pe coapsă.

— Oricum, sunt gata să ne oprim. Cred că m-am ales cu o întindere la muşchi trăgând aşa tare de la cocioaba aia.

— Spui doar aşa.

— Gura, Mick. Eu sunt fericită, bine? Dacă vrei să transformi asta într-o hălăduială jalnică şi dureroasă, n-ai decât. Eu rămân aici.

Andrea aşternu pătura în apropierea unui pârâu secat şi despachetă mâncarea. Conţinutul coşuleţului de picnic arăta într-adevăr foarte bine. Gustul îi parveni prin legătura neurală ca o impresie fragilă şi diluată, mai mult ca o *amintire* a gustului decât ca senzaţia însăşi. Dar reuşi să mănânce fără să împrăştie prea mult resturile şi unele senzaţii se apropiară destul de mult de plăcere. Mâncară ascultând păsările, fără să-şi spună prea multe. Din când în când, treceau de ei şi alţi drumeţi, aproape fără a-i învrednici cu vreo privire în timp ce-şi continuau urcuşul

spre dealuri.

— Cred că n-ar fi trebuit să mă amăgesc atât că aş putea să urc pe munte, zise Mick.

— *A fost* un plan puţin cam ambiţios, se învoi Andrea. Ar fi fost destul de dificil şi fără legătura neurală, ţinând cont de cât de tare ne-am fleşcăit amândoi.

— Cred că ieri m-aş fi descurcat mai bine. Chiar şi în această dimineaţă… am fost convins de-a binelea că aş putea face asta, atunci când am intrat în maşină.

Andrea îi atinse coapsa.

— Ce simţi?

— Ca şi cum m-aş îndepărta. Ieri mă simţeam de parcă eram cu totul în trup, pe deplin. Ca o faţă care umple o mască. Astăzi este altfel. Încă mai pot vedea prin mască, dar se tot îndepărtează.

Andrea păru dusă pe gânduri preţ de câteva clipe. El se întrebă dacă nu cumva ceea ce spusese o amărâse. Dar când ea vorbi din nou, era ceva în glasul ei – un fel de fermitate oţelită – la care nu se aşteptase, însă era tipic pentru Andrea.

— Ascultă-mă, Mick.

— Ascult.

— Am de gând să-ţi spun ceva. Astăzi e prima zi de mai; e doar trecut de ora două după-amiaza. Am plecat din Cardiff la unsprezece. Anul viitor, pe vremea asta, exact în această zi, am să revin aici. Am de gând să iau un coş de picnic şi să urc până sus, pe Pen y Fan. Am să plec din Cardiff la aceeaşi oră. Şi am să fac acelaşi lucru şi în anul următor şi-aşa mai departe.

La fiecare întâi mai. Indiferent în ce zi din săptămână cade. Indiferent cât de oribilă este vremea. Am să urc pe acest munte şi nimic de pe lume nu mă va putea opri.

Îi trebuiră câteva secunde până să-şi dea seama ce spunea.

— Împreună cu celălalt Mick?

— Nu. Nu pretind că n-o să urcăm niciodată împreună acest deal, însă, când am să-l escaladez de fiecare întâi mai, voi fi singură.

Privi deschis spre Mick.

— Şi tu o vei face, tot de unul singur. Îţi vei găsi pe altcineva. Sunt sigură de asta. Însă, indiferent cine va fi ea, acea zi va trebui să ţi-o rezervi numai pentru tine. Pentru ca tu şi cu mine să ne putem bucura de ea.

— Nu vom putea comunica. Nici măcar nu vom şti dacă celălalt se ţine de plan.

— Ba da, făcu Andrea apăsat. Vom şti. Pentru că este o promisiune, nu? Cea mai importantă pe care fiecare dintre noi a făcut-o în întreaga sa viaţă. Astfel vom şti. Fiecare dintre noi va fi în propriul său univers sau linie a universului, sau oricum îi spui tu. Dar amândoi vom sta pe acelaşi munte galez. Amândoi vom privi acelaşi peisaj. Iar eu am să mă gândesc la tine, şi tu la mine.

Mick mângâie părul Andreei cu o mână rigidă. Nu-şi mai putea face degetele să-l asculte.

— Tu chiar vorbeşti serios, nu?

— Bineînţeles că vorbesc serios. Însă nu promit nimic până când nu eşti şi tu de acord cu partea ta. Eşti, Mick?

— Da, spuse el. O fac.

— Aş vrea să mă fi gândit la ceva mai bun. Aş putea spune să ne întâlnim întotdeauna în parc. Dar acolo mai sunt şi alţii, nu m-aş simţi cu totul singură. Eu vreau linişte şi izolare, ca să-ţi pot simţi prezenţa. Şi pe deasupra, într-o bună zi ar putea să defrişeze parcul şi să ridice un centru comercial în locul lui. Însă muntele va fi mereu acolo. Cel puţin, atât timp cât trăim noi.

— Şi când vom îmbătrâni? N-ar trebui să cădem la învoială să nu mai escaladăm munţii când ajungem la o anumită vârstă?

— Iar începi, zise Andrea. E decizia ta. Eu am de gând să continui să urc până în ziua când mă vor pune în lada de lemn. Nu mă aştept la mai puţin din partea ta, Mick Leighton.

El scoase cel mai frumos zâmbet de care era capabil.

— Atunci… va trebui să-mi dau toată silinţa, nu?

VINERI

Dimineaţa, Mick era deja paraplegic. Conexiunea neurală încă funcţiona perfect, însă rata transmiterii datelor de la o linie a universului la cealaltă devenise prea scăzută pentru a permite o acţiune atât de complexă şi de dependentă de feedback cum era mersul. Controlul său asupra degetelor devenise atât de greoi, încât i se părea că avea mănuşi de box pe mâini. Putea ţine ceva în mână dacă i se dădea, însă devenea tot mai dificil să manipuleze obiecte simple, chiar şi pe cele care nu prezentaseră niciun fel de probleme cu douăzeci şi patru de ore înainte. Când încercă să apuce iaurtul, la micul dejun, reuşi doar să-l răstoarne pe masă. Mâna lui păruse a se întinde spre iaurt acoperind prea repede distanţa. Potrivit lui Joe, pierduse peste noapte percepţia în adâncime. Ochelarii, sesizând scăderea ratei de transfer, nu mai trimiteau înapoi în laborator imagini stereoscopice.

Încă se mai putea deplasa. Echipa anticipase acest stadiu şi se asigurase că scaunul pe roţi, cu motor electric, era pregătit. Comenzile sale butucănoase erau proiectate să poată fi folosite de cineva cu coordonare redusă a funcţiilor motorii pe partea superioară a corpului. Scaunul era echipat şi cu un buton de alarmă, astfel că Mick putea cere ajutor dacă simţea că posibilităţile lui de control dispăreau mai repede decât se prevăzuse. Dacă ar fi intrat într-o paralizie bruscă şi totală, scaunul ar fi solicitat ajutor trecătorilor. În eventualitatea unei urgenţe medicale extreme, s-ar fi orientat singur spre cel mai apropiat punct de prim ajutor specializat.

Andrea veni până la laborator ca să-l vadă. Mick voia o ultimă ieşire în oraş cu ea, dar cu toate că se arătase entuziasmată atunci când vorbiseră de asta la telefon, acum şovăia.

— Eşti sigur? A fost aşa de bine joi. Ar fi păcat ca acum să stricăm amintirea asta.

— Sunt bine, zise Mick.

— Vreau doar să spun că ne-am putea plimba oricând prin parcurile de aici.

— Te rog, făcu Mick. Asta-i ceea ce… vreau eu.

Vocea-i era înceată şi vorbirea imprecisă. Părea beat şi deprimat. Dacă Andrea remarcase – şi era sigur că o făcuse –, se abţinea de la orice observaţie.

Ieşiră în oraş. Era greu să urce scaunul pe roţi în tramvai, cu tot ajutorul Andreei. Nimeni nu părea să ştie cum să coboare rampa de acces. Unul dintre beneficiile tehnologiei legăturilor neurale era că nu prea mai vedeai oameni în scaune pe roţi. Tehnologia care permitea unei persoane să controleze corpul alteia facilitase şi evitarea leziunilor de coloană. Mick era conştient că atrăgea asupra sa mai multă atenţie decât în ziua precedentă. Pentru majoritatea oamenilor, scaunele cu rotile constituiau o oroare medicală a trecutului, la fel ca plămânii de oţel sau protezele pentru picioare.

Pe monitorul video din tramvai urmări o ştire despre minerii polonezi. Nu era de bine. Echipa de salvare avusese un anumit număr de opţiuni, implicând cel puţin trei căi posibile spre oamenii blocaţi în subteran. După ce evaluaseră cu grijă toate datele – conştienţi cât de puţin timp le mai rămăsese victimelor – o aleseseră pe cea care promitea să fie cea mai rapidă şi sigură cale de abordare a problemei.

Se dovedise a fi o greşeală, una fatală pentru mineri. Salvatorii ajunseseră într-o secţiune inundată şi fuseseră nevoiţi să se retragă, cu defecţiuni la echipamentul lor şi rănirea unuia dintre membri echipei. Totuşi, minerii *fuseseră* salvaţi într-una dintre liniile universului contactate. În acea realitate, unul dintre membrii echipei de salvare alunecase pe gheaţă şi-şi fracturase şoldul în timp ce urca în avion. Pierderea acelui om, care fusese un susţinător foarte zgomotos al abordării celei mai rapide căi, avusese drept consecinţă alegerea de către echipă a unei alte rute. Se nimerise să fie decizia corectă. Avuseseră parte de obstacole şi dificultăţi, însă, în cele din urmă, răzbătuseră până la minerii blocaţi.

Când se întâmplase asta, contactul cu acea linie a universului aproape că se pierduse. Nici cele mai bune metode de compresie nu puteau face faţă imaginilor în mişcare. Cele recepţionate, ale oamenilor eliberaţi de sub pământ, erau granulate şi monocrome, ca o fotografie de ziar mărită, veche de o sută de ani. Se strecuraseră peste hău în ultimele momente înainte ca zgomotul de fond să înghită semnalul.

Însă informaţia era inutilă. Chiar dacă ştiau acum că exista o rută sigură spre mineri, echipa de salvare din această linie a universului nu mai avea timp să acţioneze.

Ştirile nu îmbunătăţiră starea de spirit a lui Mick. Ieşirea în

oraş se dovedi a fi exact decizia proastă prezisă de Andrea. Pe la mijlocul zilei, controlul său motric se deteriorase şi mai mult, până într-acolo încât întâmpina dificultăţi în a-şi dirija scaunul. Vorbirea sa deveni tot mai neclară, aşa că Andrea trebuia să-l roage să repete. Defensiv, el se rezumă la cuvinte monosilabice. Chiar şi auzul său începea să se deprecieze, pe măsură ce informaţiile auditive erau compresate la o rată şi mai sălbatică. Nu mai putea distinge ciripitul păsărilor de zgomotul din trafic ori circulaţia de foşnetul copacilor din parc. Când îi vorbea Andrea, i se părea că toate cuvintele fuseseră procesate printr-un sintetizator de sunet, apoi tăiate şi montate la loc într-o aproximare metalică a vocii ei normale.

La ora trei, ochelarii nu mai puteau susţine vederea în culori. Programul se comută pe o paletă limitată. Oraşul părea o fotografie colorată de mână, spălăcită şi ştearsă. Faţa Andreei oscila între alb şi un cenuşiu bolnăvicios.

Pe la ora patru, Mick era paralizat total, de la gât în jos. La cinci, ochelarii reveniseră la imagini alb-negru. Numărul de cadre se redusese la zece pe secundă şi scădea încontinuu.

Pe la începutul serii, Andrea nu mai putea să înţeleagă ce spunea Mick. El realiză că nu mai putea atinge butonul de alarmă. Deveni agitat, dând aiurea din cap. Îi ajunsese. Voia să fie scos din legătura neurală şi aruncat în propriul său trup aflat în aşteptare. Nu mai simţea că se afla în corpul lui Mick, dar nici într-al său. Era prins undeva, între ele, neajutorat şi aproape orb. Când îl năpădi panica, era ca un val înspumat, implacabil.

Alarmată, Andrea îl duse înapoi în laborator. La vremea când se pregăti să-şi ia rămas-bun de la el, ochelarii îi reduseseră capacitatea vizuală la cinci cadre pe secundă, fiecare compus din numai şase mii de pixeli. Acum era mai calm, resemnat asupra a ceea ce-i va aduce ziua următoare: dimineaţa nici măcar nu va fi în stare s-o recunoască pe Andrea.

SÂMBĂTĂ

Ultima zi petrecută de Mick cu Andrea începu într-o lume a sunetului şi văzului – simţuri care fuseseră deja reduse în mare parte – şi se termină într-un teritoriu al tăcerii şi beznei.

Acum era complet paralizat, incapabil să-şi mişte nici capul. Creierul care-i aparţinea celuilalt Mick, cel în comă, încă mai trimitea semnale înapoi în laborator, însă cerinţele de văz şi auz consumau acum aproape întreaga lăţime de bandă. Dimineaţa, văzul era redus la o mie de pixeli, cu o frecvenţă de trei cadre pe secundă. Vederea sa devenise deja monocromă, însă măcar cu o zi înainte existau o serie de nuanţe de cenuşiu, suficiente cât să-l ancoreze în peisajul vizual.

Acum pixelii nu mai puteau decât să afişeze „pornit” sau „stins”; trimiterea de valori intermediare de intensitate ocupa prea multă lăţime de bandă. Când Andrea se afla lângă el, faţa ei era o pâlpâială abstractă, formată din pătrate negre şi albe, ca o iluzie optică dintr-un manual de psihologie. Făcând un efort, învăţă să o deosebească de alte feţe din laborator, însă imediat ce perfecţionă această abilitate proaspăt dobândită, înregistră o nouă depreciere a calităţii imaginii.

Pe la mijlocul dimineţii, frecvenţa cadrelor scăzuse la opt sute de pixeli şi două cadre pe secundă, ceea ce semăna mai mult cu o secvenţă de stop-cadre decât cu văzul.

Oamenii nu veneau la el din capătul celălalt al laboratorului, ci săreau dintr-un punct în altul, surprinşi în ipostaze fixe. În curând îi fu destul de uşor să înceteze să se mai gândească la ei ca la nişte oameni, considerându-i simple structuri abstracte de date.

Pe la amiază n-ar mai fi putut pretinde că mai avea vreo urmă de văz. *Ceva* i se perinda prin faţă o dată la două secunde, însă aranjamentul de pixeli albi şi negri era greu de alăturat amintirilor sale vizuale despre laborator. Nu-i mai putea deosebi pe oameni de mobilier, doar dacă oamenii se mişcau între cadre, şi chiar şi atunci doar ocazional. La ora două, îl rugă pe Joe să întrerupă fluxul provenit de la ochelari, astfel încât restul de lăţime de bandă rămas să poată fi folosit pentru auz şi pipăit. Mick fu azvârlit în beznă.

Auzul se deteriorase şi el peste noapte. Dacă ieri glasul Andreei era subţire, astăzi de-abia dacă mai era omenesc. Era

ca şi cum i-ar fi vorbit printr-un dispozitiv de distorsiune vocală de la capătul celei mai proaste legături telefonice de pe glob. Zgomotul de fond începea să câştige teren. Programul se străduia să compenseze asta, recuperând sensul cuvintelor din datele transmise. Era o bătălie care putea fi doar prelungită, dar nu câştigată.

— Sunt încă aici, îi spuse Andrea, cu glasul o şoaptă mai firavă decât semnalul celui mai îndepărtat quasar.

Mick îi răspunse. Îi luă însă ceva timp. Cuvintele sale din laborator trebuiau să fie analizate de un program specializat în recunoaşterea vocală şi apoi convertite în caractere ASCII. Acestea era comprimate mai departe şi trimise peste spaţiul dintre realităţi, bit cu bit. În cealaltă versiune a laboratorului cea în care trupul lui Mick zăcea într-un scaun pe roţi, cea în care Andrea nu murise în accidentul de maşină – un software echivalent despacheta şirul de caractere şi-l reconstituia în vorbire generată mecanic, cu accent american.

— Mulţumesc că mi-ai permis să mă întorc, spuse el. Te rog să rămâi. Până la sfârşit. Până când nu voi mai fi aici.

— Nu plec niciunde, Mick.

Andrea îi strânse mâna. După toate cele pierdute începând de vineri, simţul tactil îi rămăsese. Chiar era lucrul cel mai uşor de transmis: mai lesne decât vederea, decât sunetul. Când, mai târziu, chiar şi vocea Andreei trebui să fie trimisă peste hău sub forma unui şir de simboluri şi acestea să fie convertite printr-un sintetizator vocal, atingerea rămase. O simţea cum îl ţine, trăgându-i trupul spre al ei, refuzând să-l lase să se scufunde în mugetul zgomotului de fond cuantic.

— Am ajuns la mai puţin de o mie de biţi disponibili, îi spuse Joe, vorbind încet la urechea lui în versiunea de laborator unde Mick stătea lungit pe canapeaua de imersiune. Asta înseamnă un total de o mie de biţi până când vom pierde orice contact. Este destul pentru un mesaj, destul pentru cuvinte de adio.

— Trimite asta, rosti Mick. Spune-i Andreei că sunt bucuros că a fost aici. Spune-i că sunt fericit că mi-a fost soţie. Spune-i că-mi pare rău că n-am mai putut urca împreună pe deal.

Când Joe trimise mesajul, tastându-l cu obişnuita sa viteză şi fluiditate, Mick simţi cum atingerea Andreei se reduse. Chiar şi povara transferului microscopic de date comunicând o presiune constantă, mână în mână, trup lângă trup, era acum prea mult

pentru conexiune. Era ca şi cum un înotător îi dădea drumul partenerului pe cale să se înece. Când se duse şi ultimul bit, simţi cum Andrea se îndepărtează pentru vecie.

Rămase pe canapea, neclintit. Îşi pierduse soţia pentru a doua oară. Pe moment, greutatea acestei concluzii îl ţintui în nemişcare. Nu credea că va mai fi în stare să păşească în lumea lui, darămite în cea din care tocmai plecase.

Şi totuşi era sâmbătă. Înmormântarea Andreei era peste două zile. Trebuia să fie pregătit pentru asta.

— Am terminat, zise Joe respectuos. Conexiunea este acum acaparată de zgomotul de fond.

— A mai trimis Andrea ceva? întrebă Mick. După ce i-am lăsat ultimele mele cuvinte…

— Nu. Îmi pare rău.

Mick surprinse ezitarea din răspunsul lui Joe.

— N-a mai răzbătut nimic. Nimic inteligibil. Credeam că mai vine ceva, dar a fost numai…

Joe ridică neputincios din umeri.

— Probabil că maşinăriile de la ei au ajuns la limita de zgomot cu câteva secunde înaintea alor noastre. Se mai întâmplă uneori.

— Ştiu, rosti Mick. Totuşi, vreau să văd ce-a trimis Andrea.

Joe îi întinse listarea. Mick aşteptă ca privirea să i se focalizeze pe hârtie. Sub liniile informaţiei din antet era o singură linie de text: SO0122215. Ca un număr de telefon ori un cod poştal, deşi era clar că nu era nici una, nici alta.

— Asta-i tot?

Joe oftă din greu.

— Îmi pare rău, bătrâne. Poate că a încercat să-ţi mai spună ceva… însă zgomotul a învins. Afurisitul învinge întotdeauna.

Mick privi din nou spre numere. Începeau să-i vorbească. Credea că ştia ce însemnau.

— …învinge întotdeauna, repetă Joe.

DUMINICĂ

Andrea era acolo când îl scoaseră pe Mick din coma indusă. Îşi reveni trecând prin straturi de dezorientare şi visare cu ochii deschişi, plutind în derivă până când ceva din interiorul său intră în acţiune şi îşi dădu seama unde se afla de o săptămână, ce se întâmplase cu trupul asupra căruia îşi recâştiga treptat controlul. Fusese exact aşa cum promiseseră: fără vise, fără anxietate, fără să simtă că trecuse timpul. Într-un fel, nu era chiar un mod neatrăgător de a-ţi petrece o săptămână. Era ca în pântecele mamei, aşa îi auzise pe unii povestind. Iar acum se năştea din nou, un proces care nu era însă lipsit de propriile sale neplăceri. Încercase să-şi mişte un braţ, iar când membrul nu i se supuse pe dată intră în panică. Însă Joe zâmbea deja.

— Ia-o încet, băiete. Îţi revii. Softul care se ocupă cu redirecţionarea ia nervii spinali pe rând. Aşteaptă doar ceva timp şi totul va fi bine.

Mick încercă să răspundă, însă nici falca nu-i funcţiona cum trebuia. Dar se va aranja, aşa cum promisese Joe. În fiecare zi, mii de receptori treceau prin exact aceeaşi procedură, fără să clipească măcar. Mulţi dintre ei erau oameni care o mai făcuseră de sute de ori înainte. Legătura neurală era aproape nebunesc de sigură. Mult mai sigură decât orice deplasare fizică, asta era deja cert.

Încercă să-şi mişte braţul din nou. De data asta, i se supuse fără nicio ezitare.

— Cum te simţi? îl întrebă Andrea.

Încercă, încă o dată, să vorbească. Falca-i era rigidă, limba grea şi deloc ascultătoare, însă izbuti să scoată unele sunete.

— În regulă. M-am simţit eu şi mai bine.

— Se spune că este mai uşor a doua oară. Şi mult mai uşor a treia oară.

— Cât a durat?

— Ai intrat în comă duminică, săptămâna trecută. Acum e tot duminică, zise Joe.

O săptămână întreagă, exact cum şi plănuiseră.

— Mi-e cam foame, spuse Mick.

— Tuturor le este foame când îşi revin din comă, făcu Joe. Este destul de dificil să introduci suficiente substanţe nutritive în trupul gazdei. Dar te rezolvăm noi imediat.

Mick îşi întoarse capul să se uite spre Joe, aşteptând să-şi poată focaliza cât de cât privirea.

— Joe, zise el, totu-i în regulă, nu-i aşa? Fără complicaţii, nimic de care să mă îngrijorez, nu?

— Niciun fel de probleme, răspunse Joe.

— Atunci, dacă nu te superi, vrei să ne laşi pe Andrea şi pe mine o clipă singuri?

Joe îşi ridică mâna, semn că înţelesese imediat, şi părăsi încăperea, plecat cu o treabă cât se putea de plauzibilă. Închise uşa cu grijă în urma sa.

— Ei? făcu Mick. Bănuiesc că totul a mers bine, altfel nu m-ar fi ţinut aşa atâta timp.

— Lucrurile au decurs bine, da, zise Andrea.

— Atunci înseamnă că te-ai întâlnit cu celălalt Mick. A fost aici?

Andrea dădu energic din cap.

— A fost aici. Ne-am petrecut timpul împreună.

— Şi ce-aţi făcut?

— Toate chestiile obişnuite pe care le-am fi făcut noi doi. Am ieşit în oraş, ne-am plimbat prin parcuri, am hoinărit peste dealuri, lucruri din astea.

— Şi cum a fost?

Ea-i aruncă o privire prudentă.

— Trist, foarte, foarte trist. Ca să fiu sinceră, n-am prea ştiut cum să mă comport. O parte din mine voia să fie compătimitoare şi înţelegătoare pentru că şi-a pierdut soţia. Însă nu cred că Mick voia aşa ceva.

— Celălalt Mick, o corectă el cu blândeţe.

— Chestia este că n-a venit până aici ca să mă vadă tot smiorcăindu-mă. Voia doar încă o săptămână petrecută împreună cu soţia lui, aşa cum erau obişnuiţi. Da, voia să-şi ia rămas-bun, însă nu dorea să ne petrecem întreaga săptămână ca doi oameni deprimaţi.

— Deci cum te-ai simţit?

— Mizerabil. Desigur, nu atât de mizerabil pe cât m-aş fi simţit dacă mi-aş fi pierdut soţul, dar ceva din tristeţea lui a început să mă apese şi pe mine. N-aş fi crezut că va fi aşa de… nu *eu* am fost cea îndoliată, însă trebuie să fii inuman ca să nu simţi nimic, nu?

— Indiferent ce-ai simţit, nu te învinovăţi pentru asta. Cred că

este un lucru minunat că ai fost de acord cu asta.
— Şi tu ai fost.
— Eu am avut rolul cel mai uşor, rosti Mick.
Andrea îi mângâie obrazul. El îşi dădu seama că-i trebuia un bărbierit temeinic.
— Cum *te* simţi? îl întrebă ea. În fond, eşti aproape identic cu el. Ştii tot ce ştie şi el.
— Cu excepţia felului în care te simţi când îţi pierzi soţia. Şi nădăjduiesc să nici nu ştiu asta vreodată. Nu cred că am să pot înţelege cu adevărat prin ce trece acum. Îl simt ca pe altcineva, un prieten, un coleg, cineva pentru care îţi pare rău…
— Însă nu eşti devastat de ceea ce i s-a întâmplat.
Mick se gândi un moment înainte de a răspunde, nedorind să ofere o replică superficială şi automată, indiferent cât de multă alinare ar fi adus.
— Nu. Aş fi vrut să nu se fi întâmplat niciodată aşa ceva… dar tu eşti aici. Încă putem fi împreună, dacă vrem asta. Ne vom duce viaţa mai departe şi, în câteva luni, de-abia dacă ne vom mai aminti de accidentul acela. Eu nu-s celălalt Mick. El nu-i nici măcar cineva de care vom mai auzi ceva, vreodată. A plecat. S-ar putea să nici nu existe.
— Dar există. Doar pentru că nu mai putem comunica deloc… el *este* acolo.
— Asta susţine teoria. Mick îşi miji ochii.
— De ce? De fapt, ce importanţă are asta pentru noi?
— Niciuna, presupun.
Din nou, privirea aceea prudentă.
— Dar mai am ceva să-ţi spun, ceva ce trebuie să înţelegi. În glasul ei se strecurase un ton care-l tulbură pe Mick, însă îşi dădu silinţa să n-o arate.
— Dă-i drumul, Andrea.
— I-am făcut o promisiune celuilalt Mick. A pierdut ceva ce nimeni nu-i mai poate da, iar eu am vrut să fac orice i-ar putea aduce o alinare. Ca urmare, Mick şi cu mine am căzut la o înţelegere. O dată pe an am să lipsesc o zi de acasă. În acea zi, şi numai în acea zi, am să mă duc undeva singură, unde mă voi gândi la celălalt Mick. La ce mai face şi la ce fel de viaţă duce; dacă-i fericit sau trist. Şi voi fi singură. Nu vreau să mă urmăreşti, Mick. Trebuie să-mi promiţi asta.
— Mi-ai putea spune, zise el. Nu trebuie să existe niciun

secret.

— Îţi spun acum. Nu crezi că aş fi putut să-ţi ascund asta dacă aş fi vrut?

— Dar tot n-am să ştiu unde…

— Nici nu trebuie. Acesta-i un secret între mine şi celălalt Mick. Între mine şi celălalt tu.

Probabil că descifrase ceva în expresia lui, ceva ce el sperase să nu arate, pentru că tonul ei deveni grav.

— Iar tu trebuie să găseşti un mod de a te acomoda cu ideea asta, pentru că nu-i ceva negociabil. Deja am făcut promisiunea.

— Iar Andrea Leighton nu-şi încalcă promisiunile.

— Nu, spuse ea, îmblânzindu-şi privirea cu un surâs dulce. Nu face asta. În special faţă de Mick Leighton. Indiferent despre care dintre ei ar fi vorba.

Se sărutară.

Mai târziu, după ce Andrea ieşi din încăpere în timp ce Joe derula câteva teste post-imersiune, Mick desprinse un bileţel adeziv lăsat pe una dintre tastaturi. Acolo era scris ceva, cu cerneală albastră. Recunoscu instantaneu scrisul de mână al Andreei: îl văzuse adesea pe tăblia pentru mesaje din bucătăria lor. Însă înscrisul însuşi – SO0122215 – nu avea niciun înţeles pentru el.

— Joe, zise el ca într-o doară, asta-i a ta?

Joe privi de la pupitrul său, cu ochii aţintiţi spre micul dreptunghi de hârtie galbenă.

— Nu, asta-i ce m-a rugat Andrea… începu el, apoi se opri. De fapt, nu-i nimic, trebuia s-o arunc, dar…

— Este un mesaj pentru celălalt Mick, nu-i aşa?

Joe se uită prin jur, de parcă Andrea s-ar fi putut ascunde prin încăpere sau ar fi fost pe cale să-şi facă din nou apariţia.

— Ajunsesem la ultimii biţi utilizabili. Celălalt Mick tocmai trimisese ultimele lui cuvinte. Andrea m-a rugat să-i trimit acest răspuns.

— Ţi-a explicat ce înseamnă? Joe părea că bate în retragere.

— Eu doar l-am tastat. N-am întrebat-o. M-am gândit că era ceva între tine şi ea. Vreau să spun, între celălalt Mick şi ea.

— E-n ordine, zise Mick. Ai făcut bine că n-ai întrebat.

Privi din nou mesajul şi o conexiune i se făcu în minte. Durase câteva momente, însă recunoscuse ce însemna codul, pe măsură ce o amintire năclăită şi ştearsă îşi făcea loc dinspre

trecut. Numerele constituiau o referinţă de grilă pe o hartă topografică. O hartă ca acelea pe care le foloseau el şi Andrea în preumblările lor. Referinţa arăta vag familiară. Se holbă la cifre, simţindu-se ca şi cum erau pe cale să-şi dezvăluie secretul. Orice reprezentau, fusese acolo sau prin apropiere. Nu era dificil să descopere. Nici măcar nu mai avea nevoie de bileţel. Avusese întotdeauna o bună memorie a cifrelor.

Se auziră paşi apropiindu-se, răsunând de-a lungul coridorului cu podeaua acoperită cu linoleum care ducea spre laborator.

— Este Andrea, zise Joe.

Mick împături bileţelul până când mesajul nu mai era vizibil. Îi dădu un bobârnac în direcţia lui Joe, ştiind că de-acum nu mai era treaba lui.

— Aruncă-l.

— Eşti sigur?

De acum înainte, asta avea să rămână o parte a vieţii soţiei sale care nu-l va implica, chiar dacă era vorba despre o singură zi pe an. Va trebui să găsească o cale de a se împăca şi cu asta.

La urma urmelor, lucrurile ar fi putut sta şi mai rău.

— Sunt sigur, spuse.

[Publicată în „*Zima Blue and Other Stories*” , sept. 2006, Night Shade Books.]

Avram Davidson
Piatra filozofală
(„The Ceaseless Stone”, 1975)

Traducere de Monica Dumitriu

Ceasul, Ceasul din vechiul Turn cu Ceas, ceasul la care se referea oricine când spunea, fără nicio altă precizare: „Să ne întâlnim la Ceas” – era singurul. Poleiala cifrelor sale era renovată şi lustruită în fiecare an; cifrele lui erau romane, nu dintr-un arhaism deliberat, ci pentru că altele, pe vremea când a fost construit, nu se cunoşteau; cifrele „arabe” pornite din India şi trecând lent prin Persia spre Turcia, pe atunci nu ajunseseră încă să fie utilizate în acea parte a Europei; mai mult, ca dovadă că părinţii părinţilor generaţiilor actuale au trăit fără a dori să măsoare cu precizie trecerea timpului, pe marele cadran nu se rotea decât o singură limbă, cea care indica orele.

Bătăile inimii oraşului imperial Sella, capitala Monarhiei Triunionale Sciţia-Panonia-Transbalcania nu mai sunt percepute în Vechea Primărie la fel ca odinioară. Totuşi, de ziua Sfinţilor Cosmo şi Damian, Consiliul Oraşului încă se mai întruneşte aici, cu tot fastul, pentru ceremonia alegerii formale a Primarului, dar în restul anului nu se mai întâmplă prea multe. Turiştii vin să vadă Turnul în cadrul turului obişnuit oferit de domnii T. Cook, iar cerşetorii şi comercianţii mărunţi îi urmează precum păsările de apă bărcile, în timp ce localnicii – pentru care noua Clădire Municipală, cu acoperişul ei mansardat, cu holul pavat cu marmură şi cu maşinile ei de scris, înseamnă ceva mai mult decât nimic – fac din Turnul cu Ceas ţinta plimbărilor lor, aşa cum au făcut mereu de-a lungul secolelor. Este de domeniul trecutului să glumeşti pe seama celor ce aşteaptă zâmbind să vadă ivindu-se împăratul atunci când automatul anunţă ora exactă. Nu are nicio importanţă dacă aceştia vin în căruţele lor înalte, cu roţi uriaşe, pline cu pene şi puf, şunci, verze şi alte zarzavaturi, cu blănuri, nuci, ouă, fructe şi multe altele, de la doage de butoaie până la ceară de albine; sau dacă vin pe jos din Piaţa Boului în spatele unei cirezi, ori dacă vin cu trenul. De îndată ce se pot descurca, se duc la vechiul Turn cu Ceas, parcă pentru a se asigura că încă mai există, întrucât spre toate direcţiile drumurile lor pornesc de acolo; „Mergi pe prima uliţă

care începe din faţa vechiului Turn cu Ceas şi, după două cotituri, o iei pe a treia” şi tot aşa… Dacă au mai parcurs vreodată drumul care pleacă de la Turn şi care duce spre iarmaroace, spre ceasornicării, ori spre magazinul de mărunţişuri, către armurieri sau oriunde altundeva, nimic nu-i poate convinge că pot face afaceri cinstite cu comediantul, cu ceasornicarul, cu negustorul de mărunţişuri sau cu armurierul. Îi cunoaşte cineva? Nu se va alege oare praful şi pulberea de mărfurile lor, precum se alege de aurul din basme? Cum poţi avea încredere că îi vei mai găsi a doua oară? Pe de altă parte, poate cineva, nemulţumit sau mulţumit de comerciantul spre care-l duce drumul ce trece pe lângă vechiul Turn cu Ceas, spune, ei bine, ce altceva ar putea fi mai uşor – sau, mai degrabă, la fel de uşor – decât să porneşti încă o dată de acolo şi apoi, ca şi când Dumnezeu ţi-ar îndruma paşii, să revii la acelaşi comerciant?

Este o zi senină, geroasă, de sfârşit de februarie, cum s-ar consemna în orice raport întocmit ulterior, când un tânăr venit de la ţară – să-l numim Hansli – nimereşte la picioarele Vechiului Ceas şi începe să se uite în jur, puţin nervos. Un bărbat aşezat pe o treaptă acoperită cu o bucată de covor decolorat îl strigă pe Hansli, politicos şi calm, întrebându-l dacă îl poate ajuta cu ceva. Hansli se linişteşte.

— Onorate domn, zice el, care este drumul ce duce în uliţa bijutierilor? Eu asta caut.

Bărbatul dă din cap.

— Pentru o verighetă, poate? întreabă acesta.

Hansli este atât de uimit, încât se înroşeşte. Apoi se miră cât de deştepţi pot fi oamenii de la oraş, ca şi orăşeanul acesta care arată a fi un om deştept şi respectabil.

„Ca un filozof”, concluzionează el.

Descrierea aceasta este clară pentru Hansli, pentru tatăl lui Hansli, şi pentru mama sa, pentru viitoarea lui mireasă, ca şi pentru tatăl şi mama ei. Dar altfel, lipsită de precizie, ar putea să-i pară oricui altcuiva, de la profesorul care predă algebra la o şcoală secundară particulară, până la inginerul constructor care pregăteşte proiectul unui canal. În acelaşi timp, bărbatul acela poate fi şi un pungaş perfect, care vinde un amestec de apă sărată cu albastru de metilen drept medicament pentru combaterea infertilităţii vacilor sau pentru durerile de burtă la

copii.

— Pentru că, adaugă omul, dacă vrei o verighetă, am eu câteva de vânzare.

Bărbatul îl priveşte fără nicio urmă de zâmbet şi asta ca o garanţie, căci Hansli se temea – cine ştie de ce – că la bijutier ar putea râde de el, ca şi cum ar face o glumă proastă. Or, cu siguranţă, domnul cel tăcut nu râde de el.

— Este pentru Belinda, explică Hansli.

Domnul încuviinţează, scoate dintr-un buzunar o cârpă şi o despachetează. Îi arată o verighetă, care, desigur, este din aur. Dar, o clipă. Pare a fi din aur... arată a fi. Dar... Ezită.

— Care ar putea fi preţul?

Preţul este o jumătate de ducat. Aceasta este o uşurare în plus, o mare uşurare. Hansli se poate târgui pentru un bou, pentru un cal, un harnaşament, cu cei mai pricepuţi la aşa ceva. În privinţa verighetelor, nu are însă nicio idee.

Totuşi, totuşi...

— Pare convenabil, declară el.

„Să fie oare din aur, aur adevărat, aur pur?” întreabă un glăscior în urechea lui.

Bărbatul aprobă, solemn.

— Este ieftină, conchide el. Un bijutier poate cere mai mult pentru că ei trebuie să plătească chirie. O chirie foarte mare, într-adevăr. Dar eu, aici, nu trebuie să plătesc nicio chirie, căci spaţiul pentru afacerile mele – pe care-l arată făcând un gest – aparţine împăratului însuşi, Domnul să-l binecuvânteze şi să-i dea viaţă îndelungată...

— Amin, amin, adaugă Hansli scoţându-şi pălăria şi închinându-se.

— ...aşa că eu nu plătesc chirie, după cum vezi, spune el. Şi scoate dintr-un alt buzunar ceva ce s-ar putea numi o lupă de bijutier, dar căreia Hansli îi spune „binoclu”, termen care pentru el înseamnă orice, de la o lentilă oarecare până la telescop, pe care i-o oferă. Hansli priveşte atent verigheta prin lentilă, o întoarce pe toate părţile. Străluceşte de-ţi ia ochii! Doamne, cum mai sclipeşte în aerul pur de iarnă! Apoi Hansli observă ceva. Un vultur cu trei capete şi numărul LXI. Suficient pentru Hansli. El scoate punga cu bani şi numără o jumătate de ducat. Filozoful îl binecuvântează, iar Hansli îi mulţumeşte filozofului.

Acasă, tatăl lui Hansli se uită cu atenţie pe partea interioară a

verighetei.

— Nu am mai văzut niciodată aur ca ăsta, spune el.

Apoi ochii lui ageri, care (se spune prin partea locului) pot vedea un ied la cinci kilometri în pădurea întunecoasă, observă ceva.

— Ah, Vulturul Imperial! Aşa, deci. E aur bun, atunci, ia să văd...

Calculează încet.

— Ah, din al 61-lea an de Domnie, hm, asta a fost acum un an... sau cam aşa ceva...

Ţine verigheta în mână. A trecut proba. Hansli îngenunchează. Tatăl ridică verigheta şi îl binecuvântează. Acum pot începe pregătirile de nuntă. De îndată ce vor veni zilele însorite, Belinda va începe să albească rufele.

Cine ştie de câte ori s-au repetat toate acestea? Nici Lobats nu ştie, comisarul-detectiv de la Poliţie. Nici De Hooft, preşedintele Asociaţiei Bijutierilor.

— Mereu aceeaşi poveste, spune De Hooft, un flamand sclivisit, cu păr vopsit şi mustaţă pomădată. În curând verigheta începe să se îndoaie, sau uneori se şi rupe, chiar dacă nu este prea mare sau prea mică. Oamenii vin în oraş, îl caută pe individul ăsta, acest, ah, „fil-o-zof”, silabiseşte el sarcastic (şi greşit); nu îl găsesc, se duc la un bijutier sau la un aurar adevărat. Aurul este probat, se dovedeşte a fi pur, li se explică însă că, de fapt, este prea pur, că este prea moale şi se rupe prea repede. Ideea că soţiei legitime va trebui să i se cumpere o altă verighetă, pentru a dovedi că este cu adevărat măritată, nu le place. Deloc. Dar ce se poate face?

Ridică din umeri.

Lobats stă acolo şi ascultă. Mai auzise toate astea şi mai înainte. Tot acolo se află, fără să audă totul de la bun început – sau nu totul – Engelbert Eszterhazy, Doctor în Medicină, Doctor în Filozofie, Doctor în Jurisprudenţă, Doctor în Ştiinţă şi Doctor în Literatură, care acum întreabă:

— Vreo sesizare despre aur furat?

— Nimic care să se potrivească. Spahn, dentistul a suferit o spargere. Dar acesta nu este aur dentar. Şi la Perrero s-a produs un jaf, dar acesta nu este aur pentru monede. Nu am elucidat încă problema furtului de la Oficiul de Testări, de la Ritchli-Georgiou, dar şi acolo era vorba despre aur Ritchli obişnuit, de

un galben foarte pal. Nu ca acesta...

Lobats gesticulează. Câteva inele sunt aşezate pe o bucată de hârtie în faţa lor, inele pe care Asociaţia Bijutierilor a reuşit să le răscumpere, cum s-ar spune. De obicei nu puteau fi răscumpărate.

Eszterhazy ia lupa şi le priveşte. O pune apoi deoparte, iar De Hooft zice:

— Am văzut toate soiurile de aur, după cum ştiţi. Acesta este nou pentru mine. Am văzut aur galben, aur alb, aur roşu, chiar şi aur verde, da! Dar acesta, acesta străluceşte ca... o portocală chinezească! Aşa ceva nu am mai văzut niciodată.

Lobats se întrerupse din periatul gambetei sale de un gri-negru cu mâneca pardesiului cenuşiu.

— Bineînţeles, primul nostru gând a fost că inelele însele trebuie să fi fost furate, explică el. Dar această ipoteză nu a dăinuit mult timp.

Eszterhazy aprobă.

— Ce legi sunt încălcate aici, mai precis? întrebă el.

Lobats ridică din sprâncene, gânditor.

— Păi... hm... păi, desigur, omul încalcă ordonanţele municipale privind comerţul stradal. Însă aceasta este o chestiune minoră. Iar metoda lui de marcare a inelelor este ilegală, pentru că nu a fost aprobată nici de Breasla Aurarilor, nici de Camera de Testare a Asociaţiei Bijutierilor, nici de Oficiul Imperial de Testări. Totuşi, după cum ştim cu toţii, sunt făcute dintr-un aur mai pur decât oricare alt inel existent.

De Hooft se încruntă.

— Este clar că omul nu-i cinstit, spuse el. Aurul a fost furat, probabil, din străinătate şi el încearcă să-l plaseze puţin câte puţin, fără să atragă atenţia.

Lobats îşi înclină capul a dezaprobare.

— Dar nu avem nicio sesizare din străinătate despre vreun furt care s-ar potrivi cu cazul acesta. Am verificat chiar şi rapoartele de acum câţiva ani, de exemplu, din California şi din Australia. Dar acesta nu este aur de tipul celui care se găseşte acolo.

Doctor Eszterhazy mai examină o dată inelele.

— Şi totuşi, zise el, dacă îl deţine în mod cinstit, de ce îl vinde la un preţ atât de mic, faţă de cel obişnuit? Evident, îi impresionează pe oamenii cărora le vinde, vorbindu-le ca unul

care are o oarecare educaţie. Or tocmai de aceea ar trebui să ştie că, chiar dacă aurul provine dintr-o comoară dezgropată, legea tezaurelor prevede că Tronul îi va ceda jumătate... dacă omul declară imediat şi în mod corect…

Lobats îşi înălţă fruntea şi îşi încreţi buzele.

— Ei bine, domnule Doctor, s-ar putea s-o fi nimerit. Poate că este vorba de o comoară pe care a găsit-o ascunsă undeva, poate că s-a lăcomit şi acum a început să scape de ea cum a crezut că e mai bine. Ştie că suntem pe urmele lui şi se gândeşte că este prea târziu să mai schimbe ceva. Gândiţi-vă, domnilor! – împinse el inelele cu arătătorul său gros şi păros – acest aur ar putea proveni de la piraţi... sau chiar de la un dragon! Râse grăbit şi se strâmbă.

Eszterhazy începuse să se gândească la ceva, înainte ca povestitorul să termine; lui îi era perfect indiferent dacă un comisar de poliţie îmbrăcat în haine civile mai credea în comori despre care oamenii din popor încă spuneau că ar fi fost îngropate, ici şi colo, de către dragonii de pe vremea goţilor şi a sciţilor, prin văi ascunse ori în măguri bântuite de stafii; nu făcuse vreun rău nimănui niciodată o astfel de convingere, în plus, aceasta adăuga şi puţină culoare locală, care ar putea fi de folos în vremurile de azi.

— Ce vrei să spui, Karrol-Francos, că acum el ştie că tu eşti pe urmele lui? De unde ştie?

Comisarul Lobats îi răspunse că la un moment dat un poliţist în civil urmărise zona din jurul vechiului Turn cu Ceas, dar că după aceea străinul nu a mai apărut.

Doctor Eszterhazy, lăsându-i pe cei doi să vorbească şi să-şi dea cu părerea, plecă reflectând la acest caz.

Vânzarea inelelor ieftine ţăranilor care vizitau oraşul era ceva aproape normal – în cazul în care cineva avea inele ieftine de vânzare. Şi dacă admitem că cineva are, unde altundeva şi cui altcuiva le-ar putea vinde la fel de natural?

Trenurile pufăitoare făcuseră să dispară cea mai mare parte a comerţului de pe bătrânul râu, dar ceva mai rămăsese, totuşi; nu se desfăşura la fel de rapid, dar preţurile erau mai mici. Cărbune, cherestea şi smoală, sare, pietriş, cereale şi nisip erau transportate încă în cantităţi mari, în sus şi în jos pe Ister, cu şlepurile, chiar dacă în velele stacojii ale vaselor nu mai sufla vânt bun, şi chiar dacă luntraşii nu îşi mai prindeau părul într-o

coadă la spate. Locul unde puteau fi găsiţi aceştia, atunci când mintea şi ochii nu le erau preocupate de parâme şi când nu îşi disputau prioritatea la a acosta la chei, era Aleea Mesteacănului.

Imaginaţi-vă un taluz de piatră pe vârful căruia fusese construită o potecă pavată, mărginită de o parte şi de alta de şiruri de mesteceni, potecă ce se întinde pe aproape o treime de kilometru de-a lungul râului Ister. Odinioară se plănuise să se continue lucrul la Alee şi să se planteze încă pe atâţia mesteceni, pe o distanţă mult mai mare; dar nu s-a mai făcut nimic. Se poate spune totuşi că încercarea nu a eşuat complet. Oamenii din clasa celor care îşi pot permite să se distreze şi într-o zi lucrătoare în orele când soarele încă străluceşte s-au gândit că priveliştea ar fi plăcută de pe Aleea Mestecenilor; unii chiar au comparat-o cu porţiuni ale cheiului Senei, deşi nu totdeauna cu aceleaşi porţiuni. Acele zone care ofereau condiţii de relaxare şi care intrau în calculele celor ce voiau să facă mai mult decât simple gesturi neînsemnate pentru ordinea şi curăţenia oraşului, luate în considerare de către anumite doamne şi anumiţi domni (doamne şi domni care doriseră să le ia în stăpânire), erau acum patronate de aceştia. Noii clienţi s-au dovedit interesaţi să privească la oamenii barjelor care mâncau şi beau, iar aceştia s-au arătat, probabil, la fel de interesaţi să-i privească, la rândul lor, pe ceilalţi. Sau poate că nu era aşa.

Acei căpitani, şefi de echipaj şi mateloţi (cele mai multe şlepuri aveau şi un matelot, pe lângă căpitan şi şeful de echipaj) care doreau, după terminarea lucrului, să obţină ceva de băut cât mai repede şi cât mai ieftin posibil, sau să se bucure de compania unor prostituate desculţe, la fel de ieftin şi la fel de repede, nu mergeau până în Aleea Mestecenilor pentru aşa ceva. Acolo se duceau, în schimb, lucrători de pe barje spălaţi, pieptănaţi şi îmbrăcaţi curat, care aveau o ţinută demnă atât în timpul plimbării, cât şi când stăteau la o masă, afară, savurând o bere neagră ori consumând diferite gustări. Adesea stăteau rezemaţi de gard, admirând râul dintr-un alt unghi decât cel oferit de puntea şlepului.

Eszterhazy păşea încet pe alee, aşteptându-se să întâlnească vreo figură familiară... nu pe cineva anume, ci doar o persoană cunoscută; voia să întâlnească, pur şi simplu, pe cineva cunoscut măcar din vedere. Şi, cum se întâmplă adesea, atâta timp cât cineva nu este silit să împrumute bani, găsi ceea ce

căuta.

Sau poate el a fost găsit.

S-a nimerit ca trei dintre cunoştinţele lui să se afle prin apropiere, şi cel puţin două dintre acestea îl salutară cu un „ia loc şi serveşte!”. Verbul a servi are, probabil, mai puţine înţelesuri decât multe altele, dar dintre cele des folosite pe teritoriul numit Bazinul Isterului, cel mai răspândit este ud... şi ospitalier.

Cei doi mai în vârstă erau fraţii Francos şi Konkos Spits, căpitanul şi, respectiv, şeful de echipaj al şlepului *Regina Panoniei*, iar celălalt era matelotul; se presupune că şi el avea un nume şi un prenume, dar Eszterhazy nu auzise niciodată să fi fost strigat altfel decât „Băiatul”. Fraţii erau bruneţi, băiatul era blond, iar Eszterhazy îi întâlnise prima oară pe toţi trei cu ocazia unei afaceri misterioase şi ciudate, în care fusese implicat şi un rozător enorm originar din Indonezia.

Conversaţia debută cu generalităţi. Vorbiră despre starea actuală a comerţului pe apă, apoi amintiră modul în care se desfăşura comerţul pe râu cu mulţi ani în urmă. Acordară ceva atenţie şi eternului zvon cum că ruritanii sau poate românii ar fi avut de gând să plaseze un detonator pe Dunăre sau poate, după cum spuneau unii, chiar o bombă. Avantajele şi dezavantajele metodelor actuale de marcare a canalelor, a bancurilor de nisip şi a epavelor constituiau subiectul multor comentarii, dintre care puţine favorabile. La următorul rând de pahare cu băutură, conversaţia deveni mai personală. Eszterhazy întrebă dacă sunt mulţi tineri dispuşi să se ocupe cu comerţul pe râu. Fraţii Spits susţinură în cor că oferta era bogată, dar că niciunul dintre candidaţi nu merita să fie angajat; ei îşi răsuceau mustăţile stufoase şi loveau masa cu pumnii lor enormi, pentru a sublinia acest lucru. Băiatul se înroşi. Eszterhazy îi aruncă o privire prietenoasă şi Băiatul roşi şi mai tare.

— În ziua de azi, spuse Eszterhazy, nu mulţi tineri lucrători pe barje îşi mai găuresc urechile pentru cercei, nu-i aşa?

Spre surprinderea lui, auzind cele spuse, căpitanul şi şeful de echipaj izbucniră într-un râs zgomotos, iar Băiatul deveni, pur şi simplu, stacojiu, cu o nuanţă violacee.

— Ei, dar ce glumă e asta? întrebă oaspetele. Ce, nu văd cu ochii mei că urechile lui nu sunt găurite?

— Ha, ha, ha! hohoti căpitanul Francos Spits.

— Ho, ho, ho! chicoti şi şeful de echipaj Konkos Spits.

Aceştia traseră spre ei capul Băiatului – care, intimidându-se dintr-un anumit motiv se retrăsese din discuţie – şi îl răsuciră, astfel încât Eszterhazy se temu că va asista la o sugrumare nejudiciară. Era însă evident că Băiatul avea un gât flexibil şi, de asemenea, că urechea stângă a Băiatului nu fusese găurită, în schimb urechea dreaptă, da. Aceasta era roşie şi din lobul umflat atârna un fir de aţă alb-murdară.

— Parcă am fost beat când am făcut-o, mormăi Băiatul.

Pentru că cei doi fraţi Spits aveau câte un cercel de aur în urechea dreaptă, ei nu considerară afirmaţia tocmai potrivită; de fapt, căpitanul Francos chiar intenţionă să-i tragă o palmă.

— Ce vrei să spui? Asta ai vrut şi asta ai făcut! Nu-i aşa Doctore că va arăta mai bine?

— Aşa se zice de obicei, răspunse Eszterhazy, adăugând: obiceiul este străvechi, iar eu, unul, mă bucur să văd că se păstrează.

Băiatul păru mai dispus să accepte spusele lui decât mormăiturile superiorilor săi. Eszterhazy consideră momentul potrivit pentru a întreba:

— Şi unde este cercelul?

Băiatul scotoci prin buzunare. „O fi vreun fleac prăpădit din alamă sau unul care, deşi achiziţionat perfect legal, ar putea prezenta foarte puţin interes.” Scoase un cornet de hârtie murdară care păstra urmele unor împachetări şi despachetări repetate, înăuntrul căruia se afla cercelul. Strălucea, oarecum, ca o mandarină cu coaja subţire. Eszterhazy scoase din buzunar un toc mic de piele în care păstra o lupă ce mărea excelent.

— Vedeţi vulturul? întrebă Băiatul. Asta nu înseamnă oare că e din aur? M-a costat o jumătate de ducat.

— În mod sigur este la fel de bun ca şi aurul, adică, se grăbi el să explice, este dintr-un aur foarte bun.

— Eu nu aveam lupă. A trebuit să mă duc la un bijutier. Nu a fost marcat pentru că nu am vrut eu.

Povestea Băiatului era destul de precisă, deşi, întru câtva, săracă în adjective.

— L-ai cumpărat de la individul ăla care filozofează? îl întrebă Eszterhazy.

Băiatul confirmă dând din cap şi începu să reîmpacheteze

cercelul.

— Şi ce ţi-a spus?

Cel întrebat se gândi o clipă, ca şi cum ar fi fost pus la treabă grea.

— A zis ceva despre „Linxul liber din sud...” Asta a spus...

Băiatul termină de răspuns, puse ghemotocul înapoi în buzunar şi, luând de pe masă o scobitoare care prezenta urme că mai fusese folosită, începu să-şi cureţe dinţii. Evident, în ceea ce îl privea, problema discursului filozofului era încheiată.

Căpitanul Francos Spits se încruntă într-un fel de concentrare.

— Din *Sud*, repetă el. Dar nu există lincşi în sud, frate! Eu n-am spus niciodată că ar fi! În *nord*, da. Se întoarse spre Doctor Eszterhazy. Fostul nostru şef de echipaj omorâse un linx în nord, pentru că îi prindea toţi curcanii şi...

— Chelner! Eszterhazy atrase privirile tuturor. Coniac pentru toată lumea, comandă el.

Lincşii de pe teritoriul Monarhiei au fost daţi uitării. A fost nevoie de comandat încă un rând pentru ca Eszterhazy să poată pleca.

Întors la nr. 33 de pe strada Turkling, el îşi întrebă bibliotecarul, pe Herra Hugo Von Sltski:

— Avem vreo copie a *Celor 12 chei*, de Basil Valentine?

— Avem şi n-avem.

După acest răspuns, dat pe un ton aproape misterios, Von Sltski începu să explice:

— Copia noastră a fost trimisă la legătorie. Aşa cum vă spusesem, era obligatoriu acest lucru. Acum a apărut în presă. Îndrăznesc să spun că putem ieşi din atenţia presei. Dar, vă propun să consultaţi copia din... din...

Îşi roti ochii şi se gândi o clipă.

— Nu din Biblioteca Imperială, acolo nu o au. Iar cea de la Universitate nu este completă.

Îşi roti din nou ochii.

— Există o copie bună în colecţia Bibliotecii Marii Loje. Vă voi da o recomandare către Păstrătorul Volumelor Rare.

Scrise îngrijit câteva cuvinte pe cartea lui de vizită şi desenă un simbol, apoi i-o dădu.

Eszterhazy mulţumi şi plecă gândindu-se cu o oarecare ironie, dar şi amuzat, că exista cel puţin un loc în oraş – în care el se credea liber şi nestânjenit de nimic – unde, chiar şi el... cu cele

şapte diplome şi şaisprezece atestate, nu se putea duce cu certitudinea unui succes sigur, fără a fi introdus de cineva care, în acest caz, era chiar propriul său angajat.

Cartea de vizită a fost suficientă pentru a i se permite accesul în încăperile tăcute de la etajul clădirii austere, pe frontispiciul căreia se regăsea acelaşi simbol. Nimeni nu îl împiedică să ajungă la catalog, care consta dintr-o mulţime de volume uriaşe, ordonate pe rafturi, fiecare la locul său. Se descurcă uşor, copie cu atenţie ceea ce văzuse pe unul dintre formularele oferite ca model şi se îndreptă spre pupitrul de servire al bibliotecii. Bărbatul de la acest birou luă formularul cu o mână şi, ţinându-şi ochelarii cu cealaltă, citi cu voce tare, ca un profesor la curs:

— Volumul V din „*Ultima dorinţă şi Testamentul lui Basil Valentine, ADICĂ, Tratat Ştiinţific şi Practic, precum şi cele XII chei şi Anexa referitoare la Marea Piatră a filozofilor Antici*."

Se auzi zgomotul unui scaun târşâit pe podea, cineva tuşi pentru a-şi drege glasul şi întrebă:

— Acesta este Maestrul Mumau? în timp ce un bărbat foarte înalt, foarte slab şi foarte chipeş se apropie încet, venind de la un birou alăturat.

— Nu, nu este, răspunse bibliotecarul.

— Am onoarea de a mă adresa Onorabilului Păstrător al Volumelor Rare? întrebă Eszterhazy, întinzându-i propria carte de vizită – celălalt i-o oferise deja pe a lui.

— Da-a, răspunse Păstrătorul, încă uimit de remarcabila întâmplare că cineva l-a recunoscut în calitatea lui oficială. Bună ziua. Credeam că sunteţi altcineva. De obicei, nu avem cereri pentru astfel de cărţi. A-ha. O-ho. Da. Da. *Îl* cunosc foarte bine. Este întemeietorul Lojii celor Trei Coroane. Ştiţi, Loja *mea*.

Aceste ultime afirmaţii se refereau, totuşi, la bibliotecarul lui Eszterhazy, nu la Maestrul Mumau, despre care ar fi vrut să întrebe Eszterhazy, ar fi vrut chiar foarte mult, dar nu era încă momentul. Păstrătorul era foarte amabil, foarte atent; îi oferi lui Eszterhazy un birou alături de el, îi aduse un scaun mai bun (zise el) decât cel care se afla deja acolo, comandă o lampă cu picior, îi oferi hârtie şi creioane ascuţite, se scuză că cerneala nu era permisă, regretă că nu se putea fuma, îi oferi o cutie cu tutun de mestecat, aduse o listă cu publicaţiile recent achiziţionate şi, nu se ştie cum, înainte ca Eszterhazy să-şi dea seama, Păstrătorul, bibliotecarul asistent şi supraveghetorul de

sală se retraseră, lăsându-l, dacă nu singur, cel puţin cu „*Volumul V al Ultimei Dorinţe şi Testamentul lui Basil Valentine*” etc., un volum foarte mare, ros de carii ici şi colo, dar cu paginile încă lizibile. În prefaţă se menţiona, optimist şi încurajator, că orice idee împotriva Sfintei Credinţe Creştine pe care ar fi conţinut-o vreodată cartea a fost îndepărtată, conform Regulii impuse de Consiliul din Trent; data publicării era 1647. Nu era prima ediţie.

Nimic nu l-ar fi încântat mai mult pe Eszterhazy decât să fi putut reciti volumul în întregime, atunci şi acolo. Însă el căuta o referire la un anumit lucru şi s-a întâmplat s-o găsească chiar în prefaţă. „*Phoenix-ul din sud a smuls inima din pieptul fiarei uriaşe din est, fiara din est trebuie deposedată de pielea de dragon, iar aripile ei trebuie frânte, apoi împreună trebuie să se cufunde în Oceanul Sărat şi să revină înfrumuseţat...*”

Confuz şi enigmatic, ca de altfel întregul volum, dar în părerea pe care el şi-o formase despre „*linxul liber din sud*” nu era nimic enigmatic, având în vedere că Băiatul cu siguranţă nu auzise niciodată în viaţa lui de Basil Valentine. Sau despre vreuna dintre scrierile sale.

Ori de Opera lui.

Mânat de un impuls, Eszterhazy luă cu grijă volumul şi îl scutură uşor, uşor, pentru că totuşi era foarte vechi, deşi părea destul de solid. Dintre ultimele pagini alunecă o foaie de hârtie şi, deşi el se grăbi să pună volumul pe masă, foaia căzu pe podea. Era o jumătate dintr-un formular pentru cererea cărţilor, rupt aproape complet; iar pe dosul lui, privirilor lui Eszterhazy li se înfăţişară, scrise de o mână parcă de profesor, cuvintele „*Ora Lege Lege Lege Relege Labora et Invienes*”.

Roagă-te, Citeşte, Citeşte, Citeşte, Reciteşte, Trudeşte şi Vei Găsi.

Gânditor, întoarse foaia pe faţă. Pe formular rămăseseră cuvintele:

au, K. – Heyndrik.

„Registrul Anual al Credincioşilor rezidenţi în Capitala Imperiului, înregistraţi conform Legii” etc., fusese cu siguranţă actualizat... odată. Totuşi, Maestrul Karrol-Heyndrik Mumau nu se mutase de când fusese publicat ultima dată acest registru, ceea ce însemna că numele lui îi era cunoscut portarului blocului cu apartamente sărăcăcioase, dar decente.

— Da, Maestrul locuieşte aici, dar are un atelier în vechea Brutărie Spaniolă, unde bănuiesc că se şi află în acest moment.

— Mulţam', domnule.

Fusese odată un Împărat care se căsătorise cu Prinţesa de Castilia. Aceasta s-a petrecut cu mult, mult timp în urmă. Şi trecuseră foarte mulţi ani de când la Brutăria Spaniolă nu se mai scosese din cuptor niciun *farduelos* sau vreo altă specialitate hispanică de patiserie. Dacă nu ar fi bănuit ce cuvinte trebuiau să alcătuiască literele rămase pe firmament, Eszterhazy nu le-ar fi putut desluşi sensul. Ferestrele murdare aveau perdelele trase şi praful se depusese în strat atât de gros în colţurile uşii de la intrare, încât era îndoielnic că cineva mai folosise uşa aceea, în ultimele decenii. Dar există întotdeauna o „intrare prin spate". Porni într-acolo şi ciocăni la uşa încadrată într-un zid de cărămidă de un roşu stins.

Uşa se deschise destul de repede.

— Stimate Maestre Mumau, zise Eszterhazy politicos, nu trebuie să mai fabricaţi aur, ştiţi. Chiar nu trebuie. Legea vă interzice.

— Or să mă trimită la galere? şopti acesta.

— Vă promit că nu, răspunse Eszterhazy. Niciodată nu promisese ceva fără să fie sigur că se poate ţine de cuvânt.

— Aveam de gând să mă opresc, oricum. Se purta ca un şcolar care fusese prins pe când cocea mere pe lampa Bunsen. Pentru o clipă rămase acolo, în picioare, nehotărât. Apoi continuă: N-aţi vrea să intraţi...? Aţi vrea? Într-adevăr? Vă rog!

Înăuntru se găsea orice obiect pe care se aşteaptă cineva să-l găsească acolo: cuptorul, cazanul, alambicul, pelicanul. Totul se afla acolo. Însă mai era şi ceva ce Eszterhazy nu recunoscu din primul moment. Dându-şi seama, se întoarse, silindu-se să uite cum arată.

— Acea... piesă din echipament, spuse el, gesticulând. *Unealta aceea*. *Distrugeţi-o*.

Omul scoase un sunet ameninţător, scuipă printre dinţi şi oftă.

— Bine, bine. *Am spus* că n-o să mai continui, nu? Ei bine, aşa va fi. Deci nu mai am nevoie de ea.

— Şi nici nu o să mai faceţi rost de alta la fel.

Se întoarse şi privi încă o dată în jur. Da, brutăria a fost un loc foarte bine ales. Dar Dumnezeu ştie ce ar fi făcut cei de la

Monetărie şi cei de la Trezorerie, dacă ar fi ştiut ce s-a copt aici până de curând.

— Ştiţi, eram profesor de chimie la Vechea Şcoală Secundară, zise Mumau. Şi încă unul foarte bun. Până când m-am îmbolnăvit. Părintele Rector a fost foarte amabil cu mine, „Maestre Henk”, mi-a zis, „am convenit să vă dăm o pensie bună, aşa că luaţi-o mai uşor şi nu mai citiţi cărţile acelea groase, auziţi?” Iar eu am răspuns: „Nu voi mai citi, Părinte Rector,” Dar bineînţeles că am mai citit. Şi, desigur, a trebuit să mărturisesc. „Părinte, am citit din nou cărţile acelea groase, pe care mi le-aţi interzis”, i-am spus preotului. Nu era Părintele Rector, doar preotul din parohie, iar el mi-a răspuns, aşa cum face mereu: „*Spune de trei ori Tatăl Nostru şi Ave Maria şi nu te mai juca cu viaţa ta.*”

Eszterhazy îşi scosese pălăria şi îşi făcea vânt cu ea.

— Dar de ce ai vândut inele şi cercei? întrebă el. De ce?

Maestrul Mumau îl privi.

— Aveam nevoie de bani pentru *adevăratul* meu proiect, răspunse. Nu mă interesează aurul, oh, ce pacoste! Aveam doar nevoie de mai mulţi bani, căci pensia nu era chiar aşa de mare, iar mie îmi trebuiau 50 de ducaţi, aşa că am fost nevoit să fabric suficient aur pentru a vinde 100 de inele. Ei bine, acum *am* cei 50 de ducaţi...

Chipul i se lumină exprimând o bucurie cum Eszterhazy aproape că nu mai văzuse niciodată în viaţa lui.

— ...şi pot lucra la *adevăratul* meu proiect.

Eszterhazy aprobă, dând din cap.

— ***Elixirul vieţii***, spuse el, obosit.

— Bineînţeles, elixirul vieţii!

Dintr-odată, Doctor Eszterhazy nu mai găsi nimic de spus. Căută îndelung în minte şi, în cele din urmă, murmură:

— Informaţi-mă, din când în când.

După câtva timp îi spunea lui Lobats:

— Puteţi considera cazul închis.

— Aşa credeţi? Aţi reuşit. Bine. Foarte bine. Dar... cel puţin, spuneţi-mi: *de unde avea aurul*?

Eszterhazy răspunse într-o manieră perfect credibilă:

— Era aurul dragonului.

Nu a fost niciodată convins, după aceea, că Lobats îl va ierta vreodată.

Robert Sheckley
Ceea ce suntem
(„All the Things You Are”, 1956)

Traducere de Dan Alexe

Există un regulament privind comportarea echipajului unei astronave în timpul Primului Contact, dar nu este un regulament stabilit în disperare de cauză şi aplicat în consecinţă. Cine poate oare să prevadă rezultatul unei acţiuni **oarecare** asupra mentalităţii unui popor necunoscut?

Aceste gânduri destul de sumbre îl preocupau pe Jan Marteen în clipa în care pătrundea în atmosfera lui Durell IV. Era un om de statură înaltă, în floarea vârstei, cu părul blond închis şi cu faţa rotundă şi preocupată. Ajunsese de multă vreme la concluzia că o regulă oarecare valorează mai mult decât lipsa oricărei reguli. Urma deci cu scrupulozitate regulile mai sus pomenite, dar trăia cu sentimentul mereu prezent al nesiguranţei şi slăbiciunii caracterului uman. De altfel, acestea erau calităţile ideale pe care le cerea sarcina Primului Contact.

Făcu ocolul planetei, destul de jos pentru a o putea observa, dar nu prea jos, ca să nu sperie eventualii locuitori. Observă indicii unei civilizaţii pastoral-primitive şi încercă să-şi amintească ce citise în volumul 4, „Tehnica Primului Contact” cu lumile zise „pastoral-primitive” editat de către Departamentul de Xenopsihologie. Apoi îşi coborî nava pe o câmpie stâncoasă, acoperită cu o iarbă rară, în apropierea unui sat de mărime mijlocie, totuşi nu prea aproape şi utilizând tehnica aterizării silenţioase.

— Bine lucrat! comentă Croswell, adjunctul său, care era încă prea tânăr pentru a şti ce este nesiguranţa.

Chedka, lingvistul eborian, se abţinu de la orice comentariu. Ca de obicei, era cufundat într-un somn liniştit.

Marteen mormăi ceva şi merse în partea dinapoi a rachetei, pentru a se apuca de teste. Croswell îl înlocui la hubloul de observaţie.

***

După o jumătate de oră, Croswell semnală:

— Iată-i! Sunt vreo doisprezece: umanoizi, fără îndoială.

Un examen mai atent îi arătă că indigenii de pe Durell aveau pielea flască, de un alb livid şi că feţele le erau lipsite de orice expresie. Croswell ezită, apoi adăugă:

— Nu sunt prea frumoşi!

— Ce fac? întrebă Marteen.

— Se mulţumesc să ne privească, spuse Croswell.

Asistentul era un tânăr înalt şi slab, înzestrat cu o mustaţă uriaşă pe care o lăsase să-i crească în timpul călătoriei şi cu care îşi trecea timpul lustruind-o cu mândrie.

— Sunt doar la vreo douăzeci de metri, semnală.

Prin hublou, Croswell putea privi afară. În schimb, nimeni dinafară nu putea să se uite înăuntru. Departamentul de Xenopsihologie preconizase această măsură după eşecul unei astronave care dăduse greş în Primul Contact pe Carella III. Carellienii, aruncând o privire în navă, văzuseră ceva care-i speriase atât de rău, încât fugiseră mâncând pământul. Departamentul nu aflase niciodată cauza acestei fugi precipitate, întrucât fusese imposibil să se stabilească un al doilea contact.

Oricum, asta nu avea să se mai întâmple.

— Ce fac?

— Unul dintre ei înaintează singur. Este, poate, şeful sau o victimă…

— Cum e îmbrăcat?

— Are o… un fel de… vreţi să veniţi să vă uitaţi?

În faţa tabloului de control, Marteen făcuse un examen prealabil al lui Durell IV. Atmosfera era respirabilă, clima temperată, gravitaţia apropiată de cea a Pământului. Notase existenţa unor importante zăcăminte de minereuri radioactive şi de metale rare. Şi, lucru esenţial, nu găsise nicio urmă de microorganisme virulente, nici vapori ucigători care au pricinuit atâtea ravagii printre Primii Contactori.

Astfel, Durell putea deveni un preţios aliat al Pământului, cu condiţia ca indigenii să se arate binevoitori… iar contactorii, pricepuţi. Marteen se apropie de hublou şi examină indigenii:

— Poartă haine în culori pastel: vom face la fel.

— Am notat, spuse Croswell.

— Nu au arme: vom ieşi, aşadar, neînarmaţi.

— Am înţeles.

— Poartă sandale, deci vom purta şi noi.

— La ordinele dumneavoastră.
— Văd că nu au păr pe faţă, urmă Marteen cu o uşoară urmă de surâs. Sunt dezolat, Ed, dar mustaţa dumitale…
— Nu! Mustaţa nu! strigă Croswell, ascunzând-o cu mâna pentru a o apăra.
— Mă tem că da.
— Dar i-au trebuit şase luni ca să crească!
— O să porţi doliu. Ar trebui să înţelegi.
— Dar nu văd de ce, protestă Croswell indignat.
— Pentru că primele impresii sunt esenţiale. Când prima impresie e proastă, relaţiile ulterioare devin dificile, câteodată imposibile. Întrucât nu ştim nimic despre aceşti oameni, atitudinea cea mai simplă este conformismul. Încercăm să le semănăm, purtăm culori care ar putea să le placă, sau cel puţin să nu-i şocheze, le copiem atitudinile, ne străduim să acţionăm după…
— Bine, bine! făcu Croswell. Oricum, îmi va creşte alta la întoarcere.
Se priviră, apoi izbucniră în râs. Era a treia mustaţă pe care Croswell o pierdea astfel.
Pe când Croswell se bărbierea, Marteen îl trezi pe lingvist. Chedka era un umanoid lemurian, originar de pe Ebora IV, una dintre rarele planete cu care Pământul întreţinea relaţii normale. Eborienii erau lingvişti înnăscuţi, graţie incredibilei lor facultăţi de asociere şi nu se înşelau niciodată. Odinioară ei exploraseră o mare parte a Galaxiei; ar fi putut să-şi întemeieze un mare imperiu, dacă n-ar fi fost împiedicaţi de necesitatea absolută de a dormi douăzeci de ore din douăzeci şi patru.
După ce se bărbieri, Croswell îmbrăcă un combinezon verde pal şi se încălţă cu sandale. Apoi intrară în compartimentul de dezinfectare microbiană. Marteen şopti o rugăciune, după care deschise uşa.
Un lung murmur se ridică din rândurile durelienilor, cu excepţia şefului – sau a victimei sacrificate – care rămase liniştit. Semănau într-adevăr cu nişte oameni, deosebindu-se doar prin extraordinara paloare şi prin impasibilitatea trăsăturilor. Trăsături în care Marteen nu putea descifra nimic.
— Evitaţi orice strâmbătură, îi recomandă el lui Croswell.
Înaintară încet, până când ajunseră la numai zece paşi de cel care părea a fi şeful. Marteen declară cu o voce foarte joasă.

— Suntem prieteni. Venim în pace.

Chedka traduse şi ascultă răspunsul, rostit cu o voce atât de coborâtă, încât era aproape de neînţeles.

— Şeful vă urează bun venit.

— Bine! Făcu Marteen.

Mai făcu câţiva paşi şi începu să vorbească, oprindu-se din când în când pentru a-i lăsa lui Chedka timp să traducă. Serios, cu cea mai mare convingere, el rosti Primul Discurs BB-32, pentru „pastoralii-primitivi, umanoizi şi aparent neagresivi”. Până şi Croswell, care nu se lăsa uşor impresionat, trebui să recunoască în sinea-i că era un discurs frumos. Marteen spuse că el şi tovarăşii săi erau nişte călători veniţi de departe şi că traversaseră Marele Neant pentru a intra în legături prieteneşti cu bravii locuitori de pe Durell IV. Le vorbi despre Pământul verde şi îndepărtat, atât de asemănător cu această planetă şi despre bravii şi simplii locuitori ai Pământului care întindeau o mână prietenească durelienilor. Le vorbi despre marele spirit de pace şi întrajutorare care domnea pe Pământ, despre prietenia universală şi despre multe alte lucruri, toate foarte frumoase.

În cele din urmă tăcu. Se lăsă o tăcere grea.

— A înţeles tot? îi şopti Marteen lui Chedka.

Eborianul făcu un semn afirmativ şi aşteptă răspunsul şefului. Marteen transpira în urma efortului depus; Croswell îşi tot pipăia buza de sus proaspăt rasă.

Şeful deschise gura, suspină, se răsuci pe călcâie şi se prăbuşi la pământ.

Lucrurile luau o turnură supărătoare, pe care nicio teorie sau regulament nu o prevăzuse.

Şeful nu dădea semne că se va ridica; nu era vorba deci de un ceremonial. Dimpotrivă părea să respire greu, ca un om în comă.

În asemenea condiţii, echipa de contact nu avea altceva de făcut decât să se întoarcă în rachetă şi să aştepte urmarea evenimentelor.

O jumătate de oră mai târziu, un indigen se apropie de navă şi începu să discute cu Chedka, supraveghindu-i prudent pe Pământeni şi plecă de îndată ce termină.

— Ce a spus? întrebă Croswell.

— Şeful Moreri îşi cere scuze pentru leşin.

— Ah! exclamă Marteen. Poate că leşinul lui ne va ajuta,

totuşi. Asta o să-l oblige să-şi repare „nepoliteţea”. Din moment ce e un incident întâmplător, care nu poate să ne fie imputat.

— Ba da.

— Ba da, ce?

— E vina voastră, spuse eborianul, făcându-se colac pentru a adormi.

***

Marteen îl scutură pe micul lingvist pentru a-l trezi.

— Ce a mai zis? În ce fel suntem vinovaţi de leşinul şefului?

Chedka deschise larg gura într-un căscat.

— Şeful era foarte stânjenit. A încercat să vă suporte respiraţia cât a putut, dar acest miros străin…

— Respiraţia mea? întrebă Marteen. Respiraţia mea i-a provocat sincopa?

Chedka făcu un semn afirmativ, mormăi ceva, apoi adormi. Se lăsa seara şi pe nesimţite lungul crepuscul de pe Durell făcu loc nopţii. În pădure, focurile satului muriră unul câte unul. Doar pe navă luminile arseră până în zori. Când se ridică soarele, Chedka plecă în sat. Croswell îşi bău cafeaua meditând, în timp ce Marteen răscolea în trusa farmaceutică.

— Nu e decât un eşec provizoriu, spuse Croswell, care nu voia să-şi piardă speranţa. Se mai întâmplă. Amintiţi-vă de Dingforobea VI! …

— Astfel de lucruri pot să ne împiedice să mai punem vreodată piciorul pe vreo planetă.

— Dar cum puteam ghici…

— Ar fi trebuit să prevăd! spuse Marteen. Dacă până acum răsuflarea noastră nu a mai otrăvit pe nimeni, asta nu înseamnă că… Ah, iat-o! Cu un gest triumfal ridică o fiolă în care se vedeau nişte mici comprimate roz.

— Sunt garantate împotriva mirosului gurii! L-ar neutraliza şi pe cel al unei hiene. Luaţi două.

Croswell luă pilulele.

— Acum ce facem?

— Aşteptăm să… Ah! Ce-a zis?

Chedka intră frecându-şi ochii.

— Şeful Moreri se scuză că a leşinat.

— Ştim. Altceva?

— Ne invită să vizităm satul Lannit, atunci când vom putea.

Şeful consideră că acest incident nu trebuie să dăuneze relaţiilor paşnice dintre două rase.

Marteen suspină uşurat

Îşi drese vocea şi întrebă, ezitând:

— I-aţi vorbit de… hm! De înlăturarea mirosului gurilor noastre?

— I-am asigurat că acest neajuns va fi îndreptat, spuse Chedka. Totuşi pe mine nu m-a deranjat niciodată.

— Bine! Vom merge chiar acum în sat. Poate că ar fi indicat să iei şi tu o pilulă.

— Răsuflarea mea nu are nimic neplăcut, spuse eborianul, sigur de sine.

Porniră spre sat.

***

Când ai de-a face cu o populaţie pastoral-primitivă, e bine să alegi gesturi simple, dar cât mai simbolice, pentru că astfel te faci mai bine înţeles. Puţine cuvinte, multe gesturi! Aceasta e regula în ce priveşte civilizaţiile pastoral-primitive.

Marteen, care se întreba ce simbol va putea folosi, văzu de îndată că dispunerea locurilor îl va ajuta de minune. Indigenii aşteptau grupaţi în satul care se ridica lângă o poieniţă. Albia secată a unui pârâu, peste care era aruncat un mic pod de piatră, despărţea satul de pădure.

Marteen văzu cât de mult îl putea ajuta acest decor. Merse până la jumătatea podului şi se opri, zâmbindu-le prieteneşte durelienilor. Cum o parte dintre ei începură să tremure îşi aminti propriile lui recomandări în ce priveşte expresiile faciale, îşi compuse o figură impasibilă şi rămase nemişcat o bucată de vreme.

— Ce este? îl întrebă Chedka, oprindu-se puţin neliniştit la capătul podului.

— Fie ca acest pod, începu să declame Marteen cu o voce tunătoare, să devină simbolul legăturilor veşnice care vor uni această frumoasă planetă cu…

Croswell îi strigă un avertisment, dar Marteen nu înţelese. Privea fix la indigenii nemişcaţi.

— Plecaţi de pe pod! strigă Croswell.

Dar înainte ca Marteen să fi făcut vreun pas, podul se prăbuşi, iar el căzu în albia secată a pârâului, unde fu gata să-şi rupă

oasele.

— E chestia cea mai uluitoare pe care am văzut-o vreodată, îi spuse Croswell, ajutându-l să se ridice. Cum aţi ridicat vocea, toată piatra a fost pulverizată. Cred că e vorba de un efect de rezonanţă.

Marteen înţelese acum de ce durelienii se exprimau prin murmure. Se ridică în picioare, gemu şi se aşeză la loc.

— V-aţi rupt ceva? întrebă Croswell.

— Cred ca am glezna scrântită.

Şeful Moreri sosi, urmat de vreo douăzeci de durelieni, rosti un scurt discurs şi îi oferi lui Marteen un baston de lemn negru lustruit şi sculptat.

— Mulţumesc! murmură Marteen ridicându-se şi sprijinindu-se în baston. Ce-a zis? îl întrebă pe Chedka.

— Şeful spune că podul nu avea decât o sută de ani şi că era în bună stare. Îşi cere iertare pentru strămoşii săi care nu l-au construit mai solid.

— Hm! făcu Marteen.

— Şeful a mai spus că sunteţi, fără îndoială, un om nenorocos.

„Are dreptate” se gândi Marteen, „poate că suntem o rasă neîndemânatică”.

***

În ciuda bunelor intenţii ale pământenilor, rasele pe care le descoperiseră unele după altele se temeau de ei, îi urau sau îi invidiau, bazându-se în general pe primele impresii defavorabile.

Aici, totuşi, nimic nu părea încă pierdut. Într-adevăr, ce putea să se mai întâmple în afară de ce se întâmplase deja?

Marteen schiţă un zâmbet pe care îl alungă imediat şi intră în sat şchiopătând pe lângă Moreri.

Din punct de vedere tehnologic, civilizaţia dureliană se afla încă într-un stadiu destul de primitiv. Durelienii foloseau roata şi pârghia, dar nu duseseră mai departe studiul mecanicii. Păreau totuşi să aibă câteva noţiuni elementare de geometrie plană şi de astronomie.

În domeniul artistic, dimpotrivă, păreau pricepuţi şi foarte evoluaţi, mai ales în sculptura în lemn. Cele mai simple colibe erau împodobite cu remarcabile basoreliefuri.

— Credeţi că aş putea fotografia? întrebă Croswell.

— Nu văd de ce nu, zise Marteen.

Şeful fu de acord şi Croswell fotografie locuinţele dureliene, piaţa şi decoraţiile templului.

Marteen se plimba, mângâind cu vârful degetelor basoreliefurile complicate, vorbind cu indigenii prin intermediul lui Chedka şi punându-şi ordine în idei. Durelienii, după părerea sa, erau foarte inteligenţi şi prezentau calităţi comparabile cu cele ale lui homo sapiens. Faptul că nu cunoşteau tehnica însemna mai puţin un defect constitutiv, cât un acord profund cu natura. Aspectul lor paşnic prezicea o bună înţelegere cu Pământul, care, după secole de haos, încerca să găsească pacea.

Aceste date aveau să fie fundamentul raportului său, destinat celei de a doua echipe de contact. Spera să poată adăuga: „Credem că am lăsat în urmă o impresie favorabilă Pământului. Nu par a exista greutăţi speciale”.

Chedka avusese o discuţie animată cu şeful. Ceva mai treaz decât de obicei, veni să-i vorbească în şoaptă lui Marteen. Acesta aprobă în linişte; păzindu-se să arate ceva, se apropie de Croswell, care făcea ultimele fotografii şi îl întrebă:

— Gata pentru marea serbare?

— Ce serbare?

— Cea pe care şeful o dă astă seară în cinstea noastră… E foarte important: gest de bunăvoinţă… simbol de prietenie… şi aşa mai departe…

Deşi pronunţa aceste cuvinte pe un ton neutru, totuşi mulţumirea i se putea citi în priviri.

Croswell reacţionă imediat.

— Atunci, am reuşit! Contactul e un succes!

În spatele lor, doi indigeni tresăriră auzind acest glas puternic şi se îndepărtară clătinându-se.

— Da, am reuşit, zise Marteen, cu condiţia să fim foarte atenţi. Este un popor inteligent şi bun, dar am totuşi impresia că îi deranjăm.

La căderea serii merseră la petrecere. Primul fel fu o legumă de un verde gălbui care amintea puţin de dovleac. Apoi şeful Moreri ţinu un discurs despre importanţa relaţiilor culturale. După care se servi ceva ce aducea cu un iepure şi apoi veni rândul lui Croswell să vorbească.

— Nu uita, susură Marteen. În şoaptă!

Croswell se ridică şi începu să vorbească. Cu faţa neclintită şi

cu voce înăbuşită trecu în revistă numeroasele asemănări care uneau Pământul cu Durell, însoţindu-şi spusele de multe gesturi.

Chedka traducea. Marteen aproba din cap. Şeful la fel, ca şi ceilalţi meseni.

Croswell încheie şi se aşeză. Marteen îl bătu pe umăr:

— Foarte bine, Ed! Ai un adevărat dar pentru… Dar ce se întâmplă?

— Priviţi!

Marteen se întoarse. Şeful şi ceilalţi meseni, cu privirile fixe, continuau să dea din cap.

— Chedka! făcu Marteen în şoaptă. Vorbeşte-le!

Eborianul îl întrebă ceva pe şef. Nu primi niciun răspuns. Şeful continuă să încline ritmic din cap.

— Gesturile! spuse Marteen. I-am hipnotizat!

Se scărpină în cap, apoi tuşi zgomotos. Durelienii se opriră din bâţâială, clipiră din ochi şi începură să vorbească între ei, repede, cu un aer neliniştit.

— Spun că aveţi nişte puteri grozave, traduse Chedka. Spun că străinii sunt nişte făpturi curioase, şi se îndoiesc că ar putea avea încredere în ei.

— Mda! Ar fi cazul să ne oprim aici, câtă vreme lucrurile merg încă bine.

Se ridică, urmat de Croswell şi de Chedka.

— Acum plecăm, îi şopti el şefului. Dar vă cerem să îngăduiţi şi altor oameni să vă viziteze. Iertaţi-ne greşelile; au fost pricinuite de necunoaşterea obiceiurilor voastre.

Chedka traducea şi Marteen continua să murmure, cu faţa neclintită şi cu mâinile lipite de corp. Vorbi despre unitatea Galaxiei, despre bucuriile cooperării, despre schimbul de mărfuri şi de cunoştinţe, despre solidaritatea dintre toate făpturile, fără de care nu se poate.

Moreri, încă nerefăcut după hipnoza prin care trecuse răspunse că pământenii vor fi întotdeauna bineveniţi.

Cu un gest impulsiv, Croswell îi întinse mâna. Şeful o privi o clipă, uimit, apoi o luă, întrebându-se vădit ce trebuia să facă cu ea. Scoase un suspin de vie suferinţă şi o lăsă brusc; arsuri adânci şi roşii îi acopereau pielea.

— Ce se întâmplă? … exclamă Croswell.

— Transpiraţia! zise Marteen. E un acid. Trebuie să aibă un efect imediat asupra organismului lor. Să plecăm cât mai

repede!

Indigenii se agitau. Adunaseră pietre, bucăţi de lemn. Şeful, care suferea încă, încercă să-i liniştească, dar pământenii preferară să nu mai aştepte sfârşitul discuţiei. Bătură în retragere spre rachetă, atât de repede cât le îngăduia şchiopătatul lui Marteen, sprijinit în baston.

Înapoia lor, pădurea se umplea de o rumoare suspectă.

Când ajunseră la astronavă erau la capătul puterilor. Croswell, împiedicându-se într-o tufă de iarbă, izbi cu capul în uşă, scoţând un zgomot puternic.

— Ah, dumnezeii…! urlă el, nebun de durere.

Solul sub picioarele lor începu să vuiască, apoi să tremure şi să alunece.

— Repede! La bord! comandă Marteen.

***

Nava reuşi să decoleze. În clipa următoare, în locul pe care tocmai îl părăsise solul se prăbuşea.

— Trebuie să fie încă un fenomen de rezonanţă, spuse Croswell. Dar ce ghinion! Să te cobori chiar pe o falie de teren!

Marteen suspină şi scutură din cap.

— Zău că nu ştiu ce să fac. Aş vrea să mă întorc să le explic, dar…

— N-am mai fi bineveniţi.

— Probabil! Am făcut o prostie după alta. De la început am pornit greşit, apoi am mers din rău în mai rău.

— Dar nu din cauza a ceea ce aţi făcut, explică Chedka, cu vocea sa cea mai amabilă. Nu e vina voastră. Mai degrabă din cauza a ceea ce sunteţi.

Marteen reflectă o clipă apoi fu de acord.

— Da, ai dreptate. Vocile noastre le distrug teritoriul, expresiile feţei noastre îi dezgustă, gesturile noastre îi hipnotizează, răsuflarea noastră îi asfixiază, transpiraţia noastră îi arde. Oh, Doamne!

— Doamne, Doamne! recunoscu trist Croswell. Suntem nişte adevărate uzine de produse chimice… Doar fabricăm numai gaze otrăvitoare şi lichide corozive.

— Dar nu sunteţi numai asta. Priviţi! spuse Chedka.

Arătă spre bastonul lui Marteen. În partea superioară, acolo unde îl ţinuseră mâinile acestuia nişte muguri, adormiţi multă

vreme, se desfăcuseră în flori albe şi roz, al căror parfum umplea cabina.

— Vedeţi, sunteţi şi asta, zise Chedka.

— Lemnul ăsta era uscat, făcu Croswell. Cred că din cauza unui ulei din piele.

Marteen tresări.

— Oare toate sculpturile pe care le-am atins… colibele… templele…

— Da, aşa cred, spuse Croswell.

Marteen închise ochii. Avu viziunea înfloririi bruşte a acelor suprafeţe de lemn uscate şi moarte.

— Cred că vor înţelege, zise, încercând să creadă în propriile cuvinte. Este un simbol frumos, iar făpturile acelea sunt foarte inteligente. Sunt convins că vor fi de acord… măcar cu o parte din ceea ce suntem…

Lucius Shepard
Coralul negru
(„Black Coral”, 1984)

Traducere de Laura Bocancios

Tânărul bărbos pe care-l durea în cot de toată lumea (sau cel puţin aşa tocmai strigase, la care barmanul i-a înhăţat cuţitul zimţat şi a spus: „Dacă aşa stau lucrurile, poţi să bei în altă parte!”) ieşi clătinându-se din bar şi îşi umbri ochii pentru a se feri de strălucirea după-amiezii. Sub pleoape îi pâlpâiau şi-i tremurau violente iluzii optice. Coborî încet scara şubredă, ţinându-se de balustradă, şi păşi în stradă, clipind încă. Iar apoi, în timp ce se obişnuia cu lumina orbitoare, un bărbat zdrenţăros, cu pielea ciocolatie acoperită de pistrui şi cu barbă de profet, ţâşni în faţa lui, acoperind soarele.

— Cam cald soare ăsta să umbli în stradă, nu aşa, domnu’ Prince?

Prince tuşi. Isuse! Romul ăla blestemat Sfânta Cecilia îi găurea stomacul! Porni, clătinându-se. Romul îi venea pe gât şi soarele îl orbea din nou, dar îşi miji ochii şi îl zări pe bătrânul Spurgeon James care rânjea, cu dinţii stricaţi şi strâmbi, ca nişte pietre de mormânt lăsate în paragină, ţinând în mână o sticlă de coca-cola cu gura roind de muşte.

— Tre’ să plec, spuse Prince, îndepărtându-se pe şapte cărări.

— Ai de lucru pentru mine, domnu’ Prince?

Continuă să meargă. Bătrânul Spurgeon n-ar face decât să stea toată ziua sprijinit de lopată, depănând amintiri despre „vremurile de demult” şi dând sfaturi („Aia ar putea să meargă mai uşor cu roaba acum”), în timp ce Price ar transpira ca un cal şi ar ridica blocuri de beton. De lucru! Totuşi, doar de dragul distracţiei, Spurgeon merita mai mult decât majoritatea negrilor jegoşi de pe insulă. Şi decât hispanicii! („Blestemaţii spanioli!”) Munceau până primeau de băut cât să se îmbete, se prefăceau că li s-a făcut rău, apoi dispăreau cu cele mai bune scule ale omului. Prince zări un cocoş care ciugulea din coaja unui mango de la marginea drumului, îl alese reprezentant al forţei de muncă de pe insulă şi-l lovi cu piciorul, însă cocoşul fâlfâi, protestând zgomotos, şi se aşeză pe o şalupă răsturnată, de unde scoase un îngâmfat cucurigu.

— Stai puţin, domnu' Prince!

Grăbi pasul. Dacă Spurgeon se agăţa de el, avea să se ţină scai. Iar astăzi, 18 ianuarie, era cea de-a zecea aniversare a plecării sale din Vietnam. Nu voia niciun fel de companie.

Drumul de pământ galben se unduia într-un abur de căldură, care făcea casele – şiruri de bordeie aşezate pe stâlpi, ca să fie ferite de valurile furtunilor – să danseze pe picioare subţiri, elastice. Acoperişurile de tablă erau deformate, înclinate în toate părţile, acoperite de pete de rugină. Acea colibă – ce se legăna pe nişte piloni strâmbi, deasupra unei curţi bătătorite, cu oblonul atârnat într-o singură ţâţână, cu draperia gri, prăfuită, umflându-se spre interior – îi semănase întotdeauna cu o găină bătrână şi arţăgoasă, cocoţată în cuibar, încercând cu înverşunare să clocească un ou inexistent. Văzuse o fotografie făcută cu şaptezeci de ani în urmă şi casa arătase şi atunci la fel de deprimantă şi de mizerabilă. Ei bine, aproape la fel. *Existase* un arbore sapodilla, cu coroana revărsată peste acoperiş.

— E un avertisment, domnu' Prince! Ai face bine să asculţi!

Spurgeon, cu hainele jerpelite zdrenţuindu-se în bătaia vântului, se împletici, cât pe ce să cadă. Dădu din mâini ca să-şi recapete echilibrul, ca o furnică beată, se răsturnă într-o parte şi se lovi de trunchiul unui palmier, strângându-l în braţe. Prince, ameţit cum era, înduioşat de privelişte, se întoarse clătinându-se şi se prinse de treptele unei colibe, faţă în faţă cu Spurgeon, preţ de o clipă. Gura bătrânului tremura şi o dâră de salivă i se prelinse pe barbă.

Prince se depărtă de trepte. Prostia! De-asta nu se schimba nimic în bine la Guanoja Menor (derivat din spaniolele *guano* şi *hoja,* o traducere corectă fiind *Găinaţ mic de pasăre în formă de frunză),* de asta beţivanii pe care nu-i puteai angaja te hărţuiau pe stradă, de asta romul te otrăvea şi colibele se prăbuşeau de pe stâlpi la cea mai mică furtună. Prostia nezdruncinată! Insularii construiau case pe piloni deasupra valurilor, acolo unde se îmbăiau şi pescuiau fără să se gândească la conservarea naturii şi pe urmă se întrebau de ce puţeau şi mureau de foame. Îşi tăiau degetele ca să câştige pariuri pe care nu le câştigau; fumau coral negru şi inhalau vapori de gazolină, ca să evadeze; se luptau cu cochilii, vârându-şi mâinile în volutele interioare ale scoicii, astfel încât acestea li se potriveau ca nişte mănuşi ţepoase de box. Şi când aproape la fel de proştii hispanici au

venit din interiorul Hondurasului, au putut să-i jefuiască şi să pună mâna pe jumătate din pământul de pe insulă.

Prince învăţase din lecţia lor.

— Domnu' Prince!

Iar Spurgeon, împleticindu-se după el, cu palma întinsă! Furios, Prince scoase o monedă şi i-o aruncă la picioare.

— Foarte drăguţ, foarte frumos din partea ta!

Spurgeon scuipă moneda. Dar se aplecă după ea şi, aplecându-se, îşi pierdu echilibrul şi căzu, spărgându-şi de o piatră sticla de coca-cola. Cincizeci de centavo. Două pahare de rom. Bătrânul se rostogoli în stradă, prea beat ca să se ţină pe picioare, mânjindu-se cu noroi galben.

— Chiar şi câinele bolnav are dinţi, croncăni el. Ţine minte bine asta, domnu' Prince!

Prince nu-şi putu stăpâni râsul.

Debarcaderul Merchem, oraşul („un pitoresc port oceanic, scăldat în legende despre piraţi", flecărea ghidul turistic), se întindea în curba unui golf aflat între două dealuri acoperite de arbuşti şi servea drept capitală a insulei. În centrul golfului se afla sediul administrativ, o clădire scundă, albă, tencuită, cu uşi de sticlă glisante, ca un motel ieftin. Trei bărbaţi de origine hispanică, având o înfăţişare prosperă, stăteau la umbră, pe butoaie de petrol, vorbind cu un soldat îmbrăcat în uniformă albastră. Când Prince trecu prin faţa lor, o briză bătu dinspre ocean, aducând miros de nuci de cocos putrezite, de papaia şi creozot dinspre docul vămii, o fâşie de beton ce se întindea, pe aproximativ o sută de metri, în apa sclipitoare de cobalt.

Decorul avea un aer părăsit, cu fiecare element al său afectat în egală măsură de o anumită letargie. Cocotierii îşi legănau frunzişul, aplecându-se peste acoperişurile de tablă; un câine vagabond adulmeca un cleşte uscat de homar ce zăcea în praf, crabi fantomatici se vânzoleau pe sub casele pe piloni. Prince avea impresia că fluxul evenimentelor se retrăsese, lăsând descoperiţi locuitorii de pe fundul apei şi creând o stare de acalmie înaintea vreunei acţiuni explozive. Îşi aminti cum la fel fusese în după-amiezile senine din Saigon, când trecătorul se oprea şi asculta tânguitul unei rachete care se apropia, cum fanioanele de plastic ale Hondelor parcate în faţa barurilor pocneau în bătaia vântului, cum maimuţa unei prostituate

ţipase în cuşcă, la auzul unei bubuituri îndepărtate, şi toată lumea izbucnise în râs, uşurată.

Amintindu-şi, se simţi mai puţin iritat, mai împăcat cu natura comemorativă a zilei.

În spatele clădirii guvernamentale, dincolo de o mică piaţă publică şi de arborii acacia cu frunzele prăfuite, sprijinită de zidul de ciment al magazinului universal şi agăţându-se de acesta ca o lipitoare bălţată, se afla o coşmelie, ale cărei ziduri şi decoraţiuni exterioare fuseseră pictate în stacojiu, albastru strălucitor, roz şi galben ţipător. Un ritm pătimaş de reggae răzbătea prin oblonul închis. Licorile Ghetoului. Prince urcă scările cu paşi grei, înştiinţându-i pe cei de dinăuntru că mama beţivilor de pe insulă, Neal, Majestatea Sa Blestemată, Prince era pe cale să pătrundă în micul lor paradis multicolor, şi intră în camera fierbinte, întunecată.

— Comanda! strigă el, lovind cu piciorul tejgheaua.

— Ce vrei?

Rudy Welcomes se mişcă în spatele barului. O geană de lumină ce pătrundea printr-o crăpătură din acoperiş scânteie pe ţeasta lui rasă.

— Sfânta Cecilia!

Prince se rezemă de tejghea, rotindu-şi privirea, în recunoaştere. Doi bărbaţi şedeau la o masă din fund, cu părul răsucit în şuviţe spinoase, năluci întrupându-se din întuneric. Bezna era străpunsă de strălucirea violacee a unor lumini negre, care descopereau patru postere cu Jimi Hendrix. Deşi îşi trăgea obârşia de pe insulă, Rudy era născut în America şi, la fel ca Prince, era un fiu al anilor şaizeci şi veteran.

Spunea că luminile şi posterele îi aminteau de bordelul de pe strada Tu Do, unde câştigase banii cu care înfiinţase Licorile Ghetoului; iar Prince, aducându-şi aminte de alte bordeluri similare, găsea că luminile ofereau un decor excelent pentru stadiile meditative, melancolice, ale beţiei sale. Strălucirea stranie, violacee, care se revărsa din tuburile subţiri, părea expresia cristalizată a războiului, iar Prince îşi imagina că această culoare era emblematică pentru energiile negative şi demonii trândavi ai tropicelor.

— Aşadar, e ziua ta cea mare pentru beţie.

Rudy îi împinse o sticlă de jumate, făcând-o să alunece de-a lungul tejghelei, şi se reaşeză pe taburet.

— Da’ să nu cumva să începi iar să mă iei cu tovarăşul de război. N-am chef de tâmpenii d-astea.

— Rahat! adoptă Prince un accent sudist. Ştii că nu-s camarad de război cu niciun negru.

Rudy se îmbăţoşă, dar trecu peste. Mormăi nemulţumit.

— Da’ nu ştiu de ce, amice. Şi *tu* ai putea să treci drept negru. După cum ţi s-a asprit tot părul şi cum ţi s-a înnegrit toată pielea. Vezi?

Îşi puse mâna peste a lui Prince, ca să compare culoarea, dar acesta i-o azvârli la o parte şi îl privi provocator.

— La naiba! Se pare că a sosit Clint Eastwood în oraş!

Rudy îşi scutură capul cu dezgust şi se îndepărtă de-a lungul barului, să schimbe discul. Cei doi bărbaţi din spate traversară încăperea şi şuşotiră cu el, aruncând priviri furişe înspre Prince.

Acesta savură tensiunea. Îi consolida cadrul de referinţă. Încrezător că a stabilit poziţia dominantă, se aşeză la o masă lângă tejghea, se relaxă şi sorbi romul. Printre scânduri, văzu o fată care înşira ghirlande de lumini multicolore pe coliba de vizavi de bar. Sărbătoarea lui personală coincidea anul acesta cu Ziua Independenţei, aniversată întotdeauna în a treia vineri din ianuarie. Piaţa publică avea să fie înţesată de tarabe care ofereau bucăţi de broască ţestoasă friptă şi jocuri de noroc. Muzica va urla dinspre baruri, la concurenţă – reggae şi salsa. Lui Prince îi plăcea să admire dansatorii din stradă, pierduţi în învălmăşeala de ritmuri. Acest lucru sublinia faptul că nici spaniolii, nici insularii nu puteau să-şi tolereze reciproc prezenţa şi, mai mult, că sărbătoreau două tipuri diferite de evenimente – în ziua în care regina Victoria a acordat insulelor libertatea, militarii din Honduras au năvălit şi au preluat puterea.

Şi mai multă prostie.

Romul nu-l mai deranja atât de mult la stomac. Prince se linişti şi se lăsă purtat de luminile violacee, văzând în ele ramuri negre, contorsionate, văzând jungla crepusculară din Lang Biang şi auzind sâsâitul aparatului de emisie-recepţie şi şoapta teatrală a lui León: „Hei, Prince! Văd o umbră ciudată în arborele ăla de bumbac...” îşi îndreptă atenţia spre copac, urmărind traseul crengilor şerpuite prin aerul vineţiu, grăunţos. Apoi rafala focului automat, urmată de ţipetele lui León, auzite direct, dar şi aduse de staţia radio...

— Am ceva care să te ajute să sărbătoreşti, domnu’ Prince.

Un bărbat uscăţiv, cu chip de şoim, îmbrăcat în nişte pantaloni scurţi uzaţi, se prăvăli pe scaunul de lângă el, cu şuviţele de păr mişcându-se într-o parte şi în alta. George Ebanks.

Prince înşfăcă sticla de rom, furios, pus pe harţă, dar George scoase la iveală ceva ţepos – o creangă de coral negru.

— Asta-i o chestie folositoare, domnu' Prince, spuse el. Umplută de secretele insulei.

Scoase un cuţit şi începu să cioplească dintr-o creangă. Aşchii negre, cârlionţate, căzură pe masă.

— Trebuie să răzuieşti culoare şi asta fumezi.

Creanga îl intrigă pe Prince, era neagră ca tăciunele, fără strălucire. Greu de spus unde se termina fiecare lujer şi unde începea bezna încăperii. Auzise poveştile. Bătrânul Spurgeon zicea că te înnebunea. Până şi mai vârstnicul John Anderson McCrae spusese: „Coral e atât de negru, că atunci când fumezi, culoare intră în ochi şi deschide privirea la lumea spiritelor. Iar spiritelor permite să vadă pe tine."

— Ce face? întrebă el, tentat.

— Te apropie mai mult de lucruri. Atâta tot, domnu' Prince. Nu te teme. Vom fuma cu tine.

Rudy şi cel de-al treilea bărbat – Jubert Cox, cel scund şi vânos – se aşezară în spatele lui George, iar Rudy îi făcu cu ochiul lui Prince. George încărcă lama cuţitului cu aşchii negre şi le îndesă într-o pipă pentru haşiş, o aprinse, trăgând cu putere, până ce scobiturile obrajilor săi începură să capete culoarea roşu-violet a cărbunelui. Dădu pipa mai departe, în timp ce un firicel de fum i se prelingea, şerpuit, printre buzele strânse într-un zâmbet şi îl privi pe Prince cum fumează.

Fumul avea un gust scârbos. Avea un iz de mucegai, pe care Prince îl asocia cu miile de polipi morţi (oare au fost mii pe fiecare plămân sau doar sute?) pe care tocmai îi inhalase, dar era atât de răcoros, încât nu-şi bătea capul cu gustul şi remarcă doar răcoarea.

Piatra neagră, rece, îi căptuşi gâtul.

Răceala i se răspândi prin braţe şi prin picioare, îngreunându-le, iar Prince şi-o imagină scotocind cu vrejuri negre prin vene şi artere, descoperind căi secrete, necunoscute chiar şi pentru sângele lui. Alunecoasă chestie... puţin scârboasă. Şi Prince nu părea să mai inhaleze. Nu tocmai. Fumul ieşea parcă prin

propria voinţă din pipă, o sfoară mătăsoasă, funia rece a unui strangulator ce încerca să facă o buclă labirintică prin tot trupul său...

— Doar un fleac, nu aşa, domnu' Prince? chicoti Jubert.

Rudy luă pipa dintre degetele amorţite ale lui Prince.

...şi îi antrena circumvoluţiunile creierului într-un model încâlcit, legându-i gândurile într-o structură de corali. Crăpăturile luminoase dintre scânduri se micşorară, se îndepărtară, până ce deveniră fire aurii de paie ce pluteau prin beznă, apoi găurele aurii, pe urmă dispărură. Şi, cu toate că la început fusese fascinat de această creaţie a drogului, pe măsură ce progresa, Prince începea să se îngrijoreze că avea să orbească.

— Uh...

Limba nu-i dădea ascultare. Carnea îi era saturată de praf negru şi răcoarea se adâncise, devenind un frison pătrunzător. Şi, în timp ce o strălucire palidă scălda întunericul, Prince îşi imagina că evoluţia drogului fusese răsturnată, că acum el era cel care urca prin pipă, către inima cărbunelui roşu-violaceu.

— O, da, domnu' Prince, spuse George, din depărtare, e coral negru autentic. Din ăla care creşte în inima insulei.

Straturi unduitoare de alge se iviră din întuneric, luminate de o sclipire violetă, iar Prince observă că trece pe deasupra lor, către un perete obscur (reciful?) la baza căruia ardeau mii şi mii de focuri vrăjitoreşti, pâlpâind, într-o paletă de culori de la indigo la alb-violet, toate agăţându-se (le văzu, când se apropie) de lujerii şi crengile de coral negru – o junglă ţepoasă de corali, cu tulpinile înalte de şapte, de zece metri şi chiar mai mult. Focurile erau mai mici decât flăcările lumânărilor şi nu păreau a fi atât de mult prezenţe, cât orificii într-un furnal negru din spatele recifului. Poate că erau vreo specie de copepode, bioluminoase şi pe jumătate vii. Prince coborî printre tulpini, înaintând de-a lungul canalelor dintre ele. Baracude, agili peşti-ciocan... Iată! Un biban – de cel puţin două sute de kilograme – peşti-îngeri şi calcani... ale căror oase apăreau în negativ prin carnea fluorescentă. Bancuri de peşti mai mici ţâşniră ca unul, oprindu-se şi avântându-se din nou, intrând şi ieşind printre crengile negre. Locul avea o ciudată geometrie cinetică, ca şi cum ar fi fost măruntaiele unei maşinării organice ale cărei creaturi îi îndeplineau funcţiile, făcând manevre, în modele

precise, prin intestinele sale şi în interiorul căreia focurile violete aveau rolul unor gânduri nebuneşti, incontrolabile, închise într-o ţeastă întunecoasă. Frumos! Tărâmul lui Thomas De Quincey. O umbră de nestemate, un paradis ocult. Apoi, ridicându-se în penumbra de deasupra sa, un lujer imens – un întunecat, sinistru brad de Crăciun, înţesat cu podoabe pâlpâitoare. Ramurile de sus erau înconjurate de rechini ce-şi profilau siluetele în acea strălucire. Mai multe focuri se desprinseră de pe o creangă şi începură să plutească înspre el, învârtindu-se alene, ca nişte fluturi de noapte.

— Nu fac decât să te repereze, domnu' Prince. Nu te tulbura.

De unde venea vocea lui George? Îi răsuna chiar în ureche. O, ei bine... Nu era tulburat. Focurile aveau o frumuseţe stranie, încântătoare. Unul dintre ele se apropie, la nici jumătate de metru de ochii lui, şi rămase acolo, plutind, cu nimbu-i violet deplasându-se, nu haotic, asemenea unei flăcări, ci cu o mişcare fluidă, regulată, o pulsaţie complexă; mijlocul îi era de un alb strălucitor. Nu puteau fi copepode.

Se apropie încă puţin.

Foarte frumos. O undă de violet se întinse dinspre marginea focului către interior şi sfârşi prin a fi absorbită de alb.

Îi atinse ochiul stâng.

Privirea i se tulbură, învârtindu-se. Prince zări în treacăt rechinii, o imagine confuză a ţesăturii de umbre de pe peretele recifului, pe urmă beznă. Acea atingere rece, aşa scurtă cum fusese, o fracţiune de secundă, îl arsese, îl îngheţase, ca şi cum o injecţie i-ar fi înţepat uşor umorile şi l-ar fi inundat cu un ser rece ca gheaţa, lăsându-l pradă fiorilor.

— L-au găsit! părea să fi spus George.

— Ai grijă acolo jos, domnu' Prince! parcă era Jubert.

Oblonul se deschise şi lumina dulce, strălucitoare şi caldă, a soarelui pătrunse. Îşi dădu seama că era căzut la pământ. Picioarele îi erau încâlcite în ceva tare, probabil un scaun.

— Ai avut doar un mic atac, amice. Se întâmplă uneori prima dată. O să-ţi revii.

Îl ridicară şi îl ajutară să iasă pe palier şi să coboare scările. Se împiedică şi căzu ultimele trei trepte, slăbit şi ameţit, încă tremurând, îmbătat de lumina soarelui.

Rudy îi vârî sticla de rom în mână.

— Stai la soare o vreme, omule. Îţi redă puterile.

— O, domnu’ Prince.

Un braţ negru, osos, flutură de la fereastra cutiei pestriţe pe piloni şi auzi chicoteli.

— Ai de lucru pentru mine, domnu’ Prince?

Se cerea o aspră pedeapsă corporală! Nimeni nu avea să-i provoace lui halucinaţii şi să scape aşa de uşor!

Prince bău, se încălzi şi îşi urzi planul de răzbunare pe treptele dărăpănatului Hotel Căpitan Henry. (Hotelul era botezat după numele lui Henry Meachem, piratul al cărui echipaj se împerecheasе cu femeile caraibiene şi jamaicane, populând astfel insula, şi a cărui comoară era punctul central al multor poveşti fabuloase.) O căţea costelivă, care tocmai fătase, mârâi la el din pragul uşii. Printre mârâituri, se trăgea de ţâţele umflate, un sunet deranjant de supt, care îi făcu lui Prince saliva vâscoasă şi lipicioasă. Îi dădu bătrânului Mike, servitorul hotelului, douăzeci şi cinci de centavo ca să alunge căţeaua, dar după aceea vru mai mulţi bani.

— Pot fi şi eu căţea, amice! Îţi iau umbra de pe spate!

Mike dansă în jurul lui, trimiţându-i uşoare croşee de stânga. Era jegos, îmbrăcat în zdrenţe decolorate, cu o şapcă slinoasă de baseball pe cap şi cu pete de gălbenuş de ou închegate pe mustăţile-i gri ca fierul.

Îi azvârli încă o monedă şi îl privi alergând să o îngroape. Poveştile spuneau că Mike fusese foarte avar şi că înnebunise când a descoperit că toţi banii i-au fost mâncaţi de şoareci şi insecte. Însă Roblie Meachem, proprietarul hotelului, povestea: „Pur şi simplu a apărut la noi într-o dimineaţă. Nu-şi amintea cum îl cheamă, aşa că i-am zis Mike, după vărul meu din Miami.” Cu toate acestea, poveştile continuau. Aşa era obiceiul pe insulă. („Spune un lucru de destule ori şi va fi aşa.”) Probabil, poveştile îi fuseseră de folos, acţionând ca o psihoterapie primitivă şi oferindu-i o legendă în care să-şi ducă viaţa. Se întoarse de la ascunzătoare şi se aşeză lângă scări, trasând cercuri în praf cu degetul şi apoi ştergându-le, mormăind, ca şi cum n-ar reuşi să le facă bine.

Prince îşi aruncă sticla goală peste acoperişul unei colibe, fără să-i pese unde va cădea. Îl sâcâia claritatea gândurilor; coralul îl trezise oarecum din beţie şi avea nevoie să-şi recâştige avântul pierdut. Dacă Rita Steedly nu era acasă, atunci se va afla la un

kilometru de barul lui, Briza Mării, dar dacă era... Soţul ei, un ecologist care lucra pentru administraţie, era plecat de pe insulă până seara, iar Prince era sigur că o tăvăleală bună cu Rita îl va reorienta şi va reinstitui procesul de atingere a beţiei crâncene întrerupt de coral.

Pe stâlpii docului Ritei Steedly erau cocoţaţi vulturi, semănând cu nişte sculpturi în fildeş. Nu era o privelişte neobişnuită pe insulă, însă era una pe care Prince o considera potrivită cu felul de a fi al proprietarului, fapt şi mai vizibil atunci când cel mai mare dintre vulturi se ridică, fâlfâind din aripi, şi ateriză cu un pârâit în vârful unui palmier ce se înălţa deasupra terasei unde era întinsă Rita. Casa era de stuc albastru, pe piloni de beton, amplasată într-un crâng de palmieri. Printre trunchiurile copacilor, apele recifului sclipeau în fâşii şi vârtejuri colorate în acvamarin, lavandă şi verde, în funcţie de diferitele adâncimi ale fundului. Lângă casă creşteau struguri tropicali şi bucata de pământ din spatele ei se sfârşea într-un desiş de mangrove.

În timp ce urca scările, Rita se propti în coate, îşi ridică ochelarii de soare şi murmură slab „Neal”, de parcă şi-ar fi chemat iubitul într-o îmbrăţişare pe patul de moarte. Apoi se prăbuşi din nou pe pătură, cu o mişcare istovită, ca o palidă frunză căzută. Trupul îi strălucea de uleiuri şi transpiraţie, şi sutienul dezlegat îi alunecase, dezgolindu-i o parte din sâni.

Prince prepară un cocktail de rom şi suc de papaia din căruciorul pentru servit, aflat lângă scară.

— Tocmai am fumat nişte coral negru cu băieţii, la Licorile Ghetoului.

O privi peste umăr şi zâmbi larg.

— Spiritele mi-au spus că trebuie să mă purific cu trupul unei femei, înainte să răsară luna.

— Mi s-a *părut* mie că aveai ochii foarte galbeni astăzi. N-ar trebui să faci aşa ceva.

Se ridică, sutienul îi căzu peste braţe. Ridică o şuviţă de păr care i se lipise de sân şi o puse la loc, după ureche.

— Nimic nu mai e sănătos pe insula asta. Până şi fructele sunt otrăvite. Ţi-am spus despre fructe?

Îi spusese. Glasul ei de fetiţă îl zgâria pe urechi, dar seriozitatea Ritei i se părea amuzantă, atrăgătoare pentru

îndărătnicia ei. Obsesia pentru sănătate părea a fi produsul unei traume, întocmai ca şi dispoziţia lui violentă.

— Au fost doar nişte lumini violacee şi un uşor disconfort, spuse el, aşezându-se lângă ea. Dar pentru negrii ăia idioţi, o durere de cap şi o senzaţie de greaţă sunt o mare distracţie. Au încercat să-mi tulbure minţile, dar...

Se aplecă şi o sărută.

— Am reuşit să scap de ei şi am venit direct aici.

— Jerry zicea şi el că a văzut lumini violacee.

Un corb cu un muc de ţigară în cioc săltă pe balustradă şi Rita îl hâşâi.

— *Jerry* a fumat aşa ceva?

— Fumează tot timpul. A vrut să încerc şi eu, dar n-am să mă otrăvesc singură mai mult decât trebuie cu această... grămadă de gunoi.

Rita îi examină ochii:

— Se fac şi la tine ca la ceilalţi. Totuşi, nu arată aşa de rău ca ochii celor din Arkansas. Erau atât de galbeni încât aproape că străluceau în întuneric. Ca urina fosforescentă.

Rita se scutură teatral, oftă şi îşi ridică privirea ursuză înspre palmieri.

— Dumnezeule, urăsc locul ăsta!

Prince o trase înspre el.

— Eşti o sucită.

— Nu, nu sunt, răspunse ea furioasă, desfăcându-i însă, în timp ce continua să vorbească, nasturii cămăşii. Totul aici e contaminat. Totul piere. Iar în State e şi mai rău. Poţi vedea pustiul pe chipurile oamenilor, dacă ştii unde să te uiţi. Am încercat să-l conving pe Jerry să plecăm, dar zice că s-a ataşat de locul ăsta. Poate că-l voi părăsi. Poate că voi pleca în Peru. Am auzit lucruri bune despre Peru.

— Vei vedea pustiul şi pe chipurile *lor*, zise Prince.

Braţele Ritei alunecară pe spatele lui, iar ochii i se deschiseră şi se închiseră, se deschiseră şi se închiseră, ochii unei păpuşi căreia îi puteai mânui capul. Aproape fără să-l vadă, văzând altceva în locul lui, vreun semn rău prevestitor sau vreun zvon urât.

În timp ce închidea ochii, în timp ce înceta să mai gândească, privi peste capul ei la oceanul strălucitor, multicolor şi, pe cerul palid, mărginit de linia orizontului, văzu, ca o străfulgerare, un

crâmpei din ceea ce a rămas după un pârjol, toată imensitatea şi tăcerea luminii, aerul limpede şi pur de deasupra lanurilor de orez şi a palmierilor înnegriţi ca nişte beţe de chibrituri, vedea cum străbăteau ei ţinutul mort, zdrobind sub picioare crengile pârjolite, sfărâmicioase, fără teamă, căci acum fiecare şarpe, pe o întindere de kilometri, era doar o umbră în cenuşă.

Bătrânul John Anderson McCrae, beţivanul orb, depăna poveşti la Briza Mării, iar Prince se îndreptă către plajă, căutând puţină pace şi linişte. Vântul aducea crâmpeie din glasul răguşit al bătrânului.

— ...Şi crucea aia era incrustată cu smaralde... şi safire...

Legenda despre crucea de aur a lui Meachem (despre care se presupunea că se află îngropată la capătul dinspre vest al insulei) era piesa de rezistenţă a lui John, pe care o spunea numai când cel care-l asculta ştia cum să-l convingă. Povestea cum fantoma lui Meachem apărea de fiecare dată când comoara îi era în primejdie, o constelaţie imensă formată din stelele insulei.

— ...Şi s-a zis cu piciorul lui de lemn când luna şi-a trimis razele în jos...

Desigur, Meachem avusese două picioare sănătoase, dar, deşi ştia foarte bine, John nu se sinchisea.

— Fantoma unui om poate suferi întocmai aceleaşi răni ca omul, spunea el, şi apoi, ca să evite orice altă provocare, adăuga: Ei bine, poate că nu e chiar adevărat, dar e în spiritul adevărului.

Şi râdea, răspândindu-şi răsuflarea cu miros de rom în nasurile turiştilor, repetând banalul calambur. Iar ei plăteau mai mult, fiindcă îl considerau drăguţ, pitoresc şi mai prejos decât ei.

Nori albi se adunau dinspre orizont şi stelele sclipeau deasupra, atât de strălucitoare şi tremurătoare, încât parcă pulsau la unison cu huruitul generatorului de la Briza Mării. Valurile izbeau reciful, şuierând. Prince îşi înşurubă paharul în nisip şi se sprijini cu spatele de trunchiul unui palmier, înclinându-se în aşa fel încât să poată vedea veranda barului. În jurul cocotierilor care creşteau direct prin podeaua verandei erau aranjate bănci şi mese. Pe trunchiurile copacilor erau montate lămpi portocalii, în formă de palmieri de plastic. Nu era un loc defel neplăcut să stai şi să priveşti oceanul.

Însă interiorul Brizei Mării friza monstruosul: lămpi făcute din peşti-balon, cu pielea transparentă, cu becuri în stomac, hărţi ale comorilor şi tricouri de vânzare; un tonomat gigantic cu străluciri roşii şi violet, ce aducea cu nestematele coroanei închise într-o cuşcă protectoare din palănci; fresce ţipătoare cu piraţi pe pereţi şi steaguri cu cranii şi oase încrucişate atârnând din tavanul de stuf. Barul fusese construit şi decorat în aşa fel încât să imite un cufăr al comorii, cu capacul pe jumătate deschis. Pe rafturi, deasupra sticlelor, erau aşezate trei cranii de băştinaşi din Caraibi cu becuri roşii între fălci, care pâlpâiau intermitent cu ocazia zilelor de naştere sau a altor festivităţi. Era templul său închinat prostiei din Guanoja Menor şi, fiind prima sa achiziţie, comemora un angajament pe care şi-l asumase faţă de însăşi plăcerea grotescă de a agonisi.

Hohote de râs, strigăte de „Ai grijă!” şi „Succes!” şi bătrânul John apăru lângă balustradă, orbecăind, până ce găsi scara şi coborî, împleticindu-se, pe plajă. Dădu din mâini, lovind cu bastonul prin aer şi căzu răşchirat la picioarele lui Prince. O păpuşă pleoştită, umplută cu cârpe şi aruncată peste bord. Se ridică, iţindu-şi capul.

— Cine-i acolo?

Luminile dinspre Briza Mării i se oglindeau în albeaţa ochilor; arătau ca nişte pepite brute de argint, încastrate în craniul bătrânului.

— Eu sunt, John.

— Tu eşti, domnu’ Prince? Păi, bată-te norocul!

John lovi uşor nisipul cu palma, orbecăind după baston, pe urmă îl apucă şi arătă cu el către mare.

— Uite, domnu’ Prince. Acolo, unde *Miss Faye* merge la pescuit de ţestoase, pe Bancul Chinchorro.

Prince văzu luminile de navigaţie îndreptându-se către orizont, lumina indigo legănându-se în vârful catargului, apoi se întrebă cum naiba i-a intrat deodată apă în ochi. Văzu totul în violet, apoi se limpezi, trecu iarăşi în vineţiu, ca şi cum în cap i s-ar fi învârtit un girofar de poliţie, iar şi iar. Şi îi era frig. Un frig mistuitor, care îl imobiliza.

— Nu-i aşa că e o noapte frumoasă, domnu’ Prince? Oricât de orb ar ajunge omul, poate recunoaşte o noapte frumoasă!

Cu un efort colosal, Prince reuşi să-şi înfigă degetele în nisip, dar bătrânul John continua să vorbească.

— Se spune că insula pune stăpânire pe oameni. Acum, puterea asta a ei poate fi blândă, căci nu le poartă pică oamenilor care locuiesc pe ea după buna rânduială. Dar cei care fac pe stăpânii... vine o vreme când se isprăveşte cu ei.

Prince simţea o dorinţă grozavă să ţipe, căci poate ar fi eliberat frigul prins în capcană în trupul său; dar nu putea nici măcar să tragă aer în piept. Frigul pusese stăpânire pe el. Tânjea după cuvintele lui John, fără să le asculte, ci doar încercând să se apropie de ele cu propria-i dorinţă. Vorbele se iveau din aerul blând, tropical, ca nişte capete de frânghii calde, maronii, ce se legănau în faţa lui, aproape de atingerea-i de gheaţă.

— Insula asta e săracă! Şi oamenii nătărăi! Dar ştiu că ai auzit vorba că până şi un câine bolnav are dinţi. Ei bine, insula asta are dinţi care cresc până în miezul lucrurilor. Caraibienii spun că pe insulă există un spirit născut înainte de timp, închis în rădăcina ei, iar creştinii spun că insula e un izvor al Duhului Sfânt. Dar, indiferent care-i adevărul, oamenii au primit fiecare câte o porţie din spiritul ăla. Şi spiritul e câtă frunză, câtă iarbă!

Lumina din spatele ochilor lui Prince se învârtea atât de repede, încât nu mai putea distinge perioadele când vedea normal, şi tot ce zărea era scăldat în violaceu. Îşi auzea întreaga agonie ca pe un sunet minuscul, distonant, adânc în gâtlej. Se rostogoli pe o parte şi privirea îi rătăci dincolo de nisipul denivelat, către un promontoriu unde palmieri sălbatici, cu siluetele conturate pe un cer violaceu aprins, îşi legănau frunzişul, ca nişte dansatori africani răsucindu-se în extaz, înveşmântaţi în pene.

— Spiritul ăla i-a alungat pe englezi! Şi, într-o zi, îi va trimite şi pe spanioli acasă! Încet, dar sigur. Şi de-aia sărbătorim noi în noaptea asta... Căci tocmai în noaptea asta toţi cei care nu aparţin spiritului şi rânduielii trebuie să fie supuşi judecăţii.

Pantofii lui John scârţâiră pe nisip.

— Păi, eu mă duc acum, domnu’ Prince. Domnul să te binecuvânteze.

Nici atunci când mintea i se limpezi şi când frigul se risipi, Prince nu reuşi să priceapă. Dacă Jerry Steedly fuma substanţa aia tot timpul, atunci probabil că *el* era cel care avea o reacţie anormală. O întoarcere în timp. Cel mai indicat era să contracareze efectul drogului cu tranchilizante. Dar cum putuse

vedea bătrânul John barca de pescuit ţestoase? Poate coralul distorsionase puţin realitatea şi totul, de când plecase de la Licorile Ghetoului, a devenit o fantezie trăită, de o uimitoare exactitate. Îşi termină băutura, mai bău un pahar, se linişti şi apoi făcu semn autobuzului când acesta trecu pe lângă el, în drumul către oraş, în drumul *său* către Rudy, Jubert şi George. Răzbunarea va fi cel mai bun antidot pentru toate sedimentele negre din lăuntrul lui.

Ziua Independenţei.

Colibele erau inundate de lumini colorate şi drumul de pământ, cu străluciri portocalii, era traversat de dansatori şi beţivi care se ciocneau şi cădeau. Trupuri negre, osoase, zăceau prăbuşite pe sub colibe, brăzdate de lumina ce se revărsa printre scândurile podelelor. În vitrinele barurilor dansau femei tinere, în timp ce femeile mai bătrâne şi mai grase, cu părul acoperit cu turbane, stăteau încruntate în spatele albiilor cu salată de homar şi al meselor încărcate cu pâine de cocos şi plăcinte. Era o noapte stridentă, zgomotoasă, cu ţipete şi urlete. Toţi câinii stăteau ascunşi.

Prince se îndopă cu mâncarea consistentă, bău şi pe urmă porni dintr-un bar în altul, punându-le întrebări unor bărbaţi care îl trăgeau de cămaşă, îşi dădeau ochii peste cap, şi, drept răspuns, leşinau. Nu găsea nici urmă de Rudy şi George, dar pe Jubert îl găsi într-un bar mizer, al cărui singur semn de identificare ca local era o bucată de carton, prinsă în cuie de un palmier, pe care scria *Club paşnic fără scandal*. Prince îl ademeni afară, promiţându-i o marijuana, iar Jubert, prostit de băutură, îl urmă într-un luminiş din spatele barului, străbătut de mai multe cărări bătătorite, un petic de pământ mărginit de alte două colibe şi de bananieri. Prince îi zâmbi lui Jubert prieteneşte, îl lovi cu piciorul în burtă şi în stomac şi îi rupse maxilarul cu podul palmei.

— Rănile mici sunt cele care sângerează cel mai mult, spuse Prince. Nu-i aşa? Nu te pui cu cei puternici.

Îl lovi în maxilar cu vârful piciorului; Jubert gemu, sângele îi ţâşni din gură, formând o băltoacă neagră în lumina lunii.

— Mai fă-mi ceva şi te omor, spuse Prince.

Se aşeză cu picioarele încrucişate lângă Jubert. Lumina lunii inunda luminişul, şi frunzele zdrenţuite de bananier păreau

făcute din mătase gri-verzuie. Trunchiurile erau albe ca oasele. O draperie de plastic de la fereastra unei colibe scânteie, luminată de lampa cu ulei dinăuntru, etalându-şi modelul cu rozete. Reggae de tonomat, ca nişte cioburi de gheaţă în noaptea blândă, râsete îndepărtate...

Lăsă luminişul să se limpezească în jurul lui. Luna se însenină, ca şi cum de pe faţă i s-ar fi desprins o peliculă; lumina îi tremură pe umeri. Totul – colibe, palmieri, bananieri şi tufişuri – devenea mai precis, mai ameninţător, îl împresura. Se simţea oarecum hilar văzându-se ca în jungla din Lang Biang, mereu alertat nebuneşte. Îi veneau în minte clişee din filme. Prince, veteranul înnebunit de amintiri şi distanţat de trauma războiului, obligat să-şi retrăiască coşmarurile şi să vâneze aceşti nenorociţi de criminali, în oraşul abandonat. Legenda americană despre violenţă. Prinţul sfâşiat de război al cinematografiei. Râse pe înfundate. Ştia că viaţa lui era lipsită de un asemenea material tematic.

Era eliberat de constrângeri.

Mii de şopârle minuscule se târau pe sub bananieri, alergând în două picioare pe pământul nisipos. Prince vedea agitaţia din tufişuri. Un arbust de hibiscus se legăna în spatele unei colibe, o capcană exotică ce atârna în întuneric, iar umbrele de sub palmieri erau adânci şi fără astâmpăr... nu ca umbrele din Land Biand, neclintite şi verzi, sus, în copacii boltiţi. În acei copaci trăiau spirite, aşa spuneau poveştile, demonice creaturi cu ciocuri de fier, care îţi mestecau sufletul până ţi-l făceau zdrenţe. Odată, împuşcase unul. Nu fusese (aşa i s-a spus) decât un liliac mare, deranjat probabil din cauza vreunui agent chimic, care l-a făcut să zboare către Prince în plină zi. Dar *el* văzuse demonul cu ciocul lui de fier ivindu-se dintr-o umbră verde şi a tras. Aproape fiecare proiectil a nimerit, căci nu mai găsiseră din el decât bucăţi de aripi moi, însângerate. După aceea l-au poreclit Asul Lunetiştilor şi au povestit cum a făcut el liliacul să salte prin aer, cu lovituri de o incredibilă precizie.

Prince nu se temea de spirite.

— Ce mai faci, Jube? întrebă el.

Jubert se uita la el cu ochi mari. Câţiva nori trecură în goană prin faţa lunii şi luminişul se întunecă, apoi se lumină.

— Acolo, sus, se află vulturi mari, Jubert, care zboară prin faţa lunii şi îţi strigă numele.

Prince se temea de drog într-o oarecare măsură, dar de insulari se temea mai puţin – nici pe departe pe cât se temea Jubert de el în clipa aceasta. Prince fusese mult mai speriat, dar a plâns şi s-a făcut de ruşine; îşi descărca întotdeauna arma asupra umbrelor şi a stat încremenit, în stare de alertă, timp de unsprezece luni. Învăţase că teama îşi avea propria succesiune de acţiuni juste. O putea stăpâni.

Jubert scoase un sunet gâlgâit.

— Ai vreo întrebare, Jube?

Prince se aplecă, plin de solicitudine. Pe neaşteptate, se stârni o pală de vânt, doborând o creangă uscată, iar sunetul îl sperie pe Jubert. Încercă să-şi înalţe capul şi leşină de durere.

Cineva strigă:

— Ascultaţi cu toţii cum cântă băiatul ăla! O, e straşnic, oameni buni. Şi porni tonomatul.

Sunetul metalic al muzicii îi strică brusc lui Prince starea de spirit. Totul părea spulberat. Lumina lunii dezvăluia aspectul neîngrijit, murdar al locului, stropii de găinaţ şi carcasele goale ale crabilor. Îşi pierduse aproape în întregime entuziasmul de a-i urmări pe Rudy şi George şi se hotărî să se îndrepte spre localul lui Maud Price, Visul de aur. Mai devreme sau mai târziu, toată lumea trecea pe la Visul de aur. Era cazinoul insulei şi, fiindcă era o anomalie printre colibe – cu cele două camere de stuc ale lor, iluminate de becuri goale –, să bei acolo îţi conferea un anume prestigiu.

Se gândi să le spună la bar despre Jubert, dar se hotărî să nu, şi îl lăsă pe seama altcuiva, să-l jefuiască.

Maud trânti o sticlă pe tejghea, spunându-i că Rudy şi George nu au intrat acolo. Zeci de musculiţe se ridicară bâzâind din stropii de băutură împrăştiată şi gravitară în jurul ei ca nişte electroni înnebuniţi. Pe urmă continuă să reteze capetele de peşti, să-i cureţe de solzi şi să-i taie file. Era monstruos de grasă, neagră ca tăciunele şi avea pete de sânge pe rochia albă. Pick-up-ul chiar de lângă cotul ei emitea melodii deformate ale lui Freddy Fender.

Prince îl ochi pe Jerry Steedly (care nu păru la fel de încântat să-l vadă) stând la o masă lângă perete. Se aşeză lângă el şi îi spuse despre coralul negru.

— Toată lumea vede aceleaşi lucruri, zise Steedly, plictisit.

Reciful, focurile...

— Dar ce spui de imaginile din trecut? Sunt ceva tipic?

— Se întâmplă, eu nu mi-aş face griji.

Steedly se uită la ceas. Trecuse de patruzeci de ani, era cu cincisprezece ani mai bătrân decât Rita. Un ţărănoi mocofan din Arkansas, al cărui păr roşu, tuns periuţă, încărunţea.

— Nu-mi fac griji, răspunse Prince. A fost în regulă, cu excepţia focurilor sau ce-or fi fost. La început am crezut că sunt copepode, dar bănuiesc că au fost doar o parte din experienţă.

— Insularii le cred spirite.

Steedly aruncă o privire către uşă, nervos, apoi se uită la Prince, cu un aer extrem de serios, de parcă ar fi cugetat la o problemă profundă. Se lăsă pe spate şi se sprijini de perete, hotărât, aproape zâmbind.

— Ştii ce cred eu că sunt? Extratereştri.

Prince făcu ochii cât cepele, teatral, râse prosteşte şi apoi trase o duşcă.

— Fără glumă, Neal. Paraziţi. De fapt, s-ar putea să nu fie atât de departe de copepode. Nu sunt inteligenţi. Trăiesc în recifele din universul apropiat. Coralul deschide căile percepţiei sau îi lasă să vadă porţile care sunt deja acolo, şi... Bang! Se lansează către tine. Induc o telepatie de calitate inferioară în receptorii umani. Printre altele.

Steedly îşi trase scaunul înapoi şi arătă spre camera alăturată, unde oamenii se înghesuiau, fluturând cărţi de joc şi bani, ţipând, perdanţii ameninţând câştigătorii.

— Trebuie să mă duc să pierd nişte bani. Ia-o uşurel.

— Încerci să mă abureşti? întrebă Prince, uşor neîncrezător.

— Nee. E doar o teorie de-a mea. Manifestă un comportament colonial, ca multe dintre crustacee. Dar *s-ar putea* să fie spirite. Poate că spiritele nu sunt nimic mai mult decât nişte creaturi oarecum animalice, care se revarsă dintr-o altă lume şi îţi înfig cârligele în suflet, te infectează, te locuiesc. Cine ştie? Totuşi, eu nu mi-aş face probleme!

Se îndepărtă.

— Salut-o pe Rita din partea mea, strigă Prince în urma lui.

Steedly se întoarse, stăpânindu-se cu greu, dar zâmbi.

— Hei, Neal, făcu el. Nu s-a terminat încă.

Prince îşi bău tacticos romul, aruncând un ochi înspre uşă ori

de câte ori intra cineva (localul se umplea cu viteză) şi privind-o pe Maud cum curăţă peştii de măruntaie. Deasupra capului, la doar câţiva centimetri, se legăna un bec incandescent, şi Prince şi-o imagină cu un colier de schelete, vârându-şi mâinile într-o găleată plină cu omuleţi cu solzi argintii. Bocănitul cuţitului ei cadenţa murmurul din jur. Îl apucă moleşeala. Începu să asculte, aiurea, conversaţia dintre trei bărbaţi de la masa alăturată, sprijinindu-şi capul de perete. Dacă avea să aţipească, Maud îl va trezi.

— Omul ăla nu e în toate minţile, mereu urlă şi scuipă flăcări!

— E un tip dur, amice. Nu încape îndoială.

— Dur? E mai rău de-atât. După câte spune Arlie…

Arlie? Prince se întreba dacă se refereau la Arlie Brooks, cel care administra Briza Mării.

— …Mary Ebanks aia a sângerat până ce a murit…

— Se spune că locul unde a sângerat, pe podeaua Brizei Mării, străluceşte şi acum noaptea.

Poate că despre Arlie vorbeau.

— Astea-s baliverne, amice!

— Ei bine, nu contează! Nu el a împuşcat-o, ci Eusebio Conejo de la Nisipul. Dar omul ar fi putut s-o salveze, după câte se pricepea la răni, dacă n-ar fi fugit când a auzit împuşcătura!

— Nu el a furat crucea aia de aur de la bătrânul Byrum Waters?

— Exact! I-a spus că aurul nu mai e bun şi de aia e aşa negru. Iar Byrum, care nu se pricepea la aur, nu şi-a dat seama că doar îşi pierduse luciul!

— Asta a fost comoara pe care a pierdut-o bătrânul Meachem, am dreptate?

— Corect! Caraibienii l-au urmărit cum o îngroapă şi, când a plecat, au mutat-o în munţi. Pe urmă Byrum a găsit-o şi i-a spus prietenului său din America. Ha! Şi prietenul ăla a ajuns un om bogat, iar bătrânul Byrum a fost îngropat înfăşurat într-o pătură!

Aceea era crucea *lui!* Despre *el* vorbeau! Indignat, Prince ieşi din starea de amorţeală şi deschise ochii.

Apoi rămase neclintit.

Muzica, strigătele dinspre camera din fund, discuţiile, toate dispărură, retezate, fără să mai rămână din ele nici cea mai vagă şoaptă, nici cea mai mică tuse, iar încăperea se cufundă în beznă… cu excepţia tavanului. Iar acesta se revărsă, clocotind

într-un foc violaceu: vârtejuri de culori indigo, violet aprins şi vioriu, un model ce semăna cu apele recifului, ca şi cum şi ar fi marcat, la rândul lui, diferitele adâncimi. Cu toate acestea, avea o înfăţişare incandescentă – un dreptunghi de lumină violentă, schimbătoare, asemenea celui dintâi crâmpei de cer pe care-l vedea un cadavru, atunci când sicriul se deschidea în iad... şi era rece.

Prince se făcu mic, aşteptând ca focurile să se năpustească asupra lui, să-l ţintuiască de bezna îngheţată. Dar nu se întâmplă. Unul câte unul, focurile se desprinseră de tavanul incandescent şi se prelinseră pe pereţi, cuibărindu-se în găurile şi crăpăturile obiectelor, dându-le contur, în nimburi de pâlpâitoare strălucire. Procesiunea părea aproape ordonată, maiestuoasă, şi Prince se gândi la o congregaţie care se aşeza ordonat în strană, în aşteptarea unei ceremonii importante. Focurile luminau cutele cămăşilor jerpelite (şi capetele lor zdrenţuite) şi ridurile de pe feţe. Trasau contururile paharelor, sticlelor, meselor, pânzelor de păianjen, ventilatorului electric, becurilor şi cablurilor acestora. Străluceau nebulos în băutură, deveneau mucuri de ţigară ce ardeau mocnit, schiţau o hartă a băuturilor vărsate pe tejghea, transformându-le într-o mare fosforescentă în miniatură. Iar când toate fură aşezate la locul lor, cu schiţa completă, în sfârşit, Prince se aşeză năucit în mijlocul unei constelaţii incredibil de detaliate, alcătuite din fantasmagorice stele violacee pe un cer de abanos – constelaţia unui bar tropical, a Visului de aur al lui Maud Price.

Râse, un râs oarecum şovăitor; chiar şi lui îi suna forţat în urechi. Prince observă că nu exista nicio uşă, nicio fereastră înconjurată de foc violaceu. Atinse peretele din spatele lui, ca să găsească un punct de sprijin şi îşi trase mâna, tresărind. Era rece ca gheaţa. Bezna îl ţinea ţintuit în scaun, ca o mlaştină care îl trăgea dedesubt.

— Mă doare tare, amice! Mă doare înăuntru în cap!

Un glas înceţoşat, chinuit. Glasul lui Jubert!

— Amice, eu te-am bătut, iar tu mi-ai dat coralul negru!

— E adevărat!

— Omul are dreptul să acţioneze!

Alte glasuri se învălmăşiră, participând la discuţie, majoritatea glasuri de oameni beţi, îmbibaţi de băutură, care ţâşneau parcă din măturile, din scaunele şi din paharele acoperite de stele.

Multe dintre ele îi dădeau dreptate că l-a bătut pe Jubert – *ăsta,* îşi dădu Prince seama, era subiectul de discuţie. Iar el avea câştig de cauză! Însă alte glasuri continuau să vorbească, acuzându-l.

— A dus-o pe turista aia grasă din America, să-i facă o poză doamnei Ebanks cu aparatul ei de fotografiat, iar doamna Ebanks a îndurat ruşine!

— Nu, amice! Nu am îndurat ruşine! Nu-i nevoie să dăm vina pe el pentru asta!

— Mi-a plătit pentru trei baracude şi a luat cinci!

— M-a pocnit când i-am spus că se ţine după verişoara aia a mea care locuieşte în Ceiba!

— Pe mine m-a bătut...

— Pe mine m-a înşelat...

— Pe mine m-a înjurat...

Glasurile discutau detaliile, găsind circumstanţe atenuante şi se acuzau reciproc de exagerare. Aveau o logică defectuoasă şi prostească. Îţi dădea senzaţia de bârfă răutăcioasă între beţivi, ca şi cum un grup de insulari ar fi trândăvit pe o stradă prăfoasă, discutând aprins dacă o legendă era adevărată sau nu. Dar în cazul de faţă discutau povestea lui, căci, deşi Prince nu recunoştea toate vocile, îşi recunoscu crimele, excesele trufaşe, mizeriile mari şi greşelile mărunte. Dacă n-ar fi fost atât de frig, poate s-ar fi amuzat, căci părerea unanimă despre el era că nu a fost nici mai rău, nici mai bun decât oricare dintre acuzatorii săi şi, de aceea, nu merita o judecată aspră.

Însă un glas răguşit, expresia unei vechi, amorţite sensibilităţi, spuse apoi:

— Am găsit crucea aia de aur într-o peşteră pe Creasta Sihastrului...

Prince fu cuprins de panică, ţâşni înspre uşă, uitând că nu exista nicio uşă, zgârie zidul de piatră, căzu şi se târî, orbecăind după o ieşire. Glasul lui Byrum continua să îl hărţuiască:

— ...Şi am venit la el şi am spus: Domnule Prince, am durerea asta cumplită în piept. Poţi să-mi dai nişte bani? Ştiu că ai făcut bani topind aurul crucii. Iar el îmi zice: Byrum, mă doare-n fund de pieptul tău! Şi îmi arată uşa!

Prince se prăbuşi într-un colţ, cu ochii fixaţi pe pick-up-ul acoperit de stele, dinspre care venea glasul bătrânului. Nimeni nu puse la îndoială vorbele lui Byrum. Când bătrânul termină, se

lăsă liniştea.

— Nemernicul s-a culcat cu nevastă-mea, se auzi o voce nazală, cu accent american.

— Jerry! ţipă Prince. Unde eşti?

Sursa glasului era o sticlă de rom din constelaţie.

— Aici, ticălo...

— Nu vorbeşte nimeni cu el înainte de sentinţă!

— Corect! Spiritele ne-au spus clar!

— Chestiile alea blestemate nu sunt spirite.

— Dacă nu sunt, atunci cum se face de-l avem pe Byrum Waters în Vis în seara asta?

— Omul ăsta nu poate auzi glasurile spiritelor, căci el nu e *de pe* insulă!

— Byrum nu-i aici! V-am spus, oameni buni, de atâtea ori, încât m-am săturat! Creaturile astea induc telepatie în fiinţele umane. Asta înseamnă că vă puteţi auzi minţile unul altuia, că gândurile voastre rezonează şi se amplifică reciproc, poate chiar ajung la un fel de inconştient colectiv. Aşa se face că...

— Cred că cineva l-a lovit pe omul ăsta cu o piatră-n cap! E nebun!

Problema focurilor violacee fu amânată, şi glasurile începură să discute relaţia lui Prince cu Rita Steedly. („Nu există nicio dovadă că omul îşi făcea de cap cu soţia ta!”) Glasurile ajunseră la opinia unanimă că e vinovat, pe baza unor dovezi care acestuia i se părură într-adevăr şubrede. Frigul din încăpere începuse să-l afecteze şi, deşi observă că dialogului i se alăturaseră glasuri necunoscute – cu accent britanic, cu discursul înţesat de arhaisme, glasuri guturale, cu accent caraibian –, nu se întrebă cine ar putea fi. Era mult mai preocupat de tremurul muşchilor şi de ritmul încet, vlăguit, al inimii. Îşi strânse genunchii la piept şi îşi îngropă capul în ei, să se încălzească. Şi astfel, nici măcar nu auzi verdictul, anunţat de şoapta răguşită a lui Byrum Waters. („Insulele nu te-au respins niciodată, domnule Prince!”) Nici măcar discuţiile pe care le-a provocat. („Asta e tot ce ai de gând să-i spui?” „Omul are dreptul să-şi cunoască soarta!”) Le auzi doar ca pe nişte absurde şuşoteli hipnotice, care îl ameţiră şi îl înfiorară şi mai mult, transformându-se apoi în râsete. Şi nu observă, o bună bucată de vreme, că începea să-i fie mai puţin frig, că lumina care i se furişa printre pleoape era galbenă şi că râsul nu venea

de la focurile spectrale, ci de la beţivii zdrenţăroşi îngrămădiţi în jurul lui, asudând, urlând şi vărsându-şi paharele pe picioarele lui. Gurile lor ştirbe se deschideau tot mai larg, în faţa ochilor lui tulburi, ca şi cum s-ar fi prăbuşit în fălcile unor animale străvechi care aşteptaseră în jungla lor secole de-a rândul să sosească unul ca el. În jurul lor, dansau în aer fluturi mari de noapte.

Prince se propti fără vlagă de podea, încercând să se ridice. Hohotele de râs izbucniră mai puternic şi simţi cum propriile buze se crispează într-un zâmbet, o reacţie involuntară la buna dispoziţie din încăpere.

— O, la naiba! izbi Maud cu palma în tejghea, stârnind muştele şi transformând în sughiţ jelania lui Freddy Fender.

Zâmbetul ei era fioros şi malefic.

— Ce zici de asta, domnule Prince? Acum eşti unul de-al nostru!

Probabil leşinase. Probabil îl aruncaseră în stradă, ca pe un sac de bălegar! Când se ridică, sprijinindu-se de pervazul ferestrei, capul i se învârtea; buzunarul de la şold îi zornăi, lovindu-se de zidul de stuc... Sticla de rom. O scoase pe bâjbâite, înghiţi, romul îi veni pe gât, şi simţi că-l întăreşte. Oraşul era mort, cufundat în beznă şi fără suflare. Se sprijini, clătinându-se, de uşa Visului şi văzu colibele părăginite legănându-se sub pâlcurile mişcătoare de nori scăldaţi în lumina lunii. Ascuţite şi stranii, pălării de vrăjitoare, ascuţişul unor aripi negre, strânse. Nu putea gândi.

Ameţit, înaintă clătinându-se pe picioare printre colibe şi căzu în patru labe lângă apă, apoi îşi udă capul în vălurelele care făceau pietrişul să clipocească. Sub palme simţea obiecte lunecoase. Nu-şi dădea seama ce... la naiba, alge. Se aşeză pe un pilon şi rămase în bătaia vântului, tremurând, încercând să-şi limpezească mintea. Acasă. Mai bine decât să se lupte cu câinele turbat de la Hotelul Căpitan Henry, mai bine decât să leşine din nou, chiar acolo. Vreo patru kilometri de insulă de străbătut, nu mai mult de o oră, chiar în starea lui. Dar fereşte-te de focurile violacee! Râse. Liniştea îi înghiţi cu lăcomie râsul. Dacă toate erau doar efectul drogurilor care îi jucau feste... Doamne! Ai putea câştiga o avere vânzând aşa ceva în State.

— Răzuieşti culoarea şi asta fumezi, începu el să cânte, în

stilul Calypso. Cu coralul negru, bum-bum, doar o ţigară.

Râse pe înfundate. Dar ce naiba *erau* focurile alea violacee?

Spirite rele? Extratereştri? Dacă erau spiritele vinete ale negrilor? Sufletele vinete, usturătoare, ale negrilor!

Mai luă o duşcă.

— Mai bine ţi-ai chibzui proviziile, călătorule, spuse el, vorbind cu drumul întunecat, în cel mai bun stil John Wayne de care era în stare. Altfel nu vei ajunge niciodată viu la fort!

Şi, asemenea lui John Wayne, se va întoarce, va muşca glonţul cu dinţii, îşi va curăţa rana cu un cuţit înroşit şi apoi îi va găuri pe băieţii răi.

O, da!

Dar dacă erau spirite? Extratereştri? Dacă nu erau halucinaţii?

Şi ce dacă?

— Sunt unul de-al lor acum! ţipă.

Primii trei kilometri îi străbătu dintr-o suflare. Drumul şerpuia printre dealurile acoperite de tufişuri, într-o pantă domoală. Către apus străluceau stelele, dar luna se ascunsese în spatele norilor şi întunericul era dens ca nămolul. Îşi dori să fi adus cu el o lanternă... Acesta fusese primul lucru care îl atrăsese pe insulă: felul în care oamenii duceau cu ei lanterne, ca să-şi lumineze cărarea pe dealuri, de-a lungul plajelor, în oraşe, după stingerea generatoarelor. Iar când un străin ignorant, fără lanternă, se apropia de un localnic, acesta lumina cărarea de la picioarele lui la ale străinului şi întreba:

— Cum e noaptea?

— Frumoasă, răspundea străinul sau: Minunată, pur şi simplu minunată.

Şi *fusese* aşa. Lui Prince îi plăcuse totul la această insulă – poveştile, cadenţele melodioase ale limbii, strugurii tropicali, cu nostimele lor frunze catifelate, şi oceanul sclipitor, multicolor. Observase că insula funcţiona după un principiu ingenios şi flexibil, capabil să găzduiască orice principiu contrar şi, până la urmă să-l absoarbă printr-un proces de calmă acceptare. Îi invidiase pe insulari pentru vieţile lor paşnice, tihnite. Dar asta se întâmpla înainte de Vietnam. În timpul războiului, ceva din el devenise, în mod ireversibil, neclintit şi rece ca o stâncă, punând capăt voioşiei sale naturale şi, când s-a întors, vieţile lor idilice i s-au părut vrednice de dispreţ, apatice, o cultură de bacterii pe lamela microscopului.

Din când în când, zărea vârful unui acoperiş de stuf, profilat pe cerul cu stele, şiruri de sârmă ghimpată mărginind câţiva acri de tufăriş şi bananieri. Mergea exact prin mijlocul drumului, departe de umbrele adânci, fredonând vechi cântece ale lui Bob Dylan şi Rolling Stones şi impulsionându-se cu câte o duşcă de rom. Fusese o decizie bună să se întoarcă, fiindcă dinspre nord se anunţa o furtună. Vântul îl lovea în faţă cu rafale reci, scuipând picături de ploaie. Furtunile se stârneau repede în perioada aceasta a anului, dar avea timp să ajungă acasă şi să închidă tot, înainte să toarne cu găleata.

Ceva trosni în tufişuri. La auzul zgomotului, Prince sări la o parte, privind înnebunit în toate direcţiile, pentru a vedea de unde venea pericolul. Din moviliţa înverzită din dreapta sa răsări dintr-odată, în lumina stelelor, o pereche de coarne care se năpustiră asupra lui, mugind, trecând pe lângă el atât de brutal şi de aproape, încât auzise respiraţia din imensul gâtlej roşu. Isuse! Păruse mai degrabă răgetul unui demon, decât al unei vaci, fiindcă despre o vacă era vorba. Îşi pierdu echilibrul şi se lăbărţă pe pământ, tremurând. Bestia blestemată mugi din nou, trecând printr-un tufiş. Prince dădu să se ridice. Dar romul, adrenalina, toate otrăvurile acelei lungi zile istovitoare îi dădeau târcoale şi stomacul i se goli, vomitând băutură, salată de homar şi pâine de cocos. Apoi se simţi mai bine – slăbit, dar nu la fel de sfârşit ca înainte. Îşi sfâşie cămaşa mânjită şi o azvârli într-un tufiş.

Tufişul era o vâlvătaie de focuri violacee.

Flăcările atârnau de capetele rămurelelor şi de vârfurile frunzelor, marcând traiectoria răsucită a crengilor, conturându-le, aşa cum făcuseră în localul lui Maud. Dar în mijlocul acestei broderii, focurile se adunau într-un glob – un soare malefic, vioriu, din care ieşeau firicele subţiri ca o pânză de păianjen şi care genera un câmp electric bifurcat, frunzos.

Prince se dădu înapoi. Focurile licăreau în tufişuri, neclintite. Poate că drogul îşi terminase cursa, poate că în acest moment, când mistuise cea mai mare parte din substanţă, focurile nu-l mai puteau afecta ca mai înainte. Mai apoi însă un fior rece-rece îi alunecă pe şira spinării şi Prince ştia – o, Doamne! –, ştia cu siguranţă că avea pe spate focuri ce se jucau de-a v-aţi ascunselea, pitindu-se acolo unde nu le putea găsi niciodată. Începu să se bată peste omoplaţi, ca unul care încerca să

alunge flăcările, şi frigul i se înfipse în vârfurile degetelor. Îşi duse degetele în faţa ochilor. Licăreau, pulsând de la indigo la alb-violet. Le scutură atât de tare, încât îi pocniră încheieturile, dar focurile i se întinseră pe mâini, învelindu-i antebraţele într-o strălucire sângerie.

Cuprins de o panică oarbă, Prince se îndepărtă de drum, clătinându-se, căzu, se ridică şi începu să alerge, ţinându-şi braţele strălucitoare înţepenite în faţă. Coborî de-a dura un dig şi se ridică în picioare, alergând mai departe. Văzu că focurile i se răspândiseră deasupra coatelor şi simţi cum hotarul frigului se ridică tot mai sus, milimetru cu milimetru. Braţele sale luminau desişul dimprejur, ca două raze unduitoare ale unor lanterne cu sticlă colorată. Din întuneric ţâşneau vrejuri, şerpi negri încolăciţi la tot pasul, biciuiţi frenetic de lumina violacee. Frunze moarte i se agăţau de faţă, cu degete subţiri, ascuţite. Era atât de speriat, atât de golit de tot, în afară de teamă, încât atunci când un palmier se ivi în faţa lui, se opri direct în el, îmbrăţişându-l cu braţele strălucitoare.

În gură avea bucăţi tari şi sânge. Mai mult sânge îi şiroia în ochi. Scuipă şi îşi pipăi gura, crispându-se la atingerea gingiilor sfârtecate. Îi lipseau trei dinţi, poate patru. Cuprinse palmierul în braţe şi îşi ridică trupul. Se afla în crângul de lângă casă! Printre trunchiurile copacilor vedea luminile de la Cheia Sfântului Marcu, talazuri albe săltând peste recif. Reuşi să se apropie de apă, sprijinindu-se pe palme. Ploaia purtată de vânt îi biciuia fruntea despicată. Isuse! Era umflată, cât o ceapă! Nisipul ud îi înhăţă unul dintre tenişi, şi îl lăsă acolo.

Îşi spălă gura şi fruntea în apa sărată, înţepătoare, apoi înaintă cu greu spre casă, bâjbâind după cheie. La naiba! Cheia fusese în cămaşă! Dar nu era nicio problemă. Îşi construise casa în stil hawaiian, cu stinghii de lemn în fiecare parte, ca să lase briza să pătrundă; va intra uşor. Abia zărea vârful acoperişului în întunericul ce se târa dinspre palmierii şi dealurile din spate, când bocăni pe verandă. Fulgere îndepărtate, şi găsi scara şi zări cochilia de pe treapta de sus. Îşi vârî mâna în ea, făcu o gaură cât un cap de om în stinghiile uşii şi se rezemă de aceasta, istovit de efort. Era cât pe ce să ajungă clanţa cu mâna, când bezna dinăuntru – vizibilă, pe lângă întunericul mai puţin adânc al nopţii, ca o spirală de pustiu mort, lipsit de

strălucire – ieşi prin gaură ca o pastă neagră de dinţi şi încercă să-l împresoare.

Prince se dădu câţiva paşi în spate, clătinându-se, şi căzu de pe verandă, aterizând pe o parte. Se mai târî câţiva metri, apoi se opri şi îşi ridică privirea către casă. Negura se adâncea afară, în noapte, închizându-l într-un hăţiş de crengi de coral, atât de dese încât abia dacă zărea printre ele scântei din fulgerele care loveau jos, dincolo de recif.

— Te rog, spuse, ridicându-şi mâinile în implorare.

Şi ceva se rupse în el, un lucru ţinut cu îndârjire, ale cărui rămăşiţe erau lacrimile. Vuietul vântului şi bubuitul recifului ajunseră până la el, ca o unică, ameninţătoare vocală, răcnind, ridicând glasul.

Casa parcă inhala bezna, parcă o absorbea şi, preţ de o clipă, Prince crezu că s-a sfârşit. Însă apoi fulgere violete ţâşniră printre stinghii, ca şi cum înăuntru s-ar fi aflat, deschisă, inima fumegândă a unui reactor. Plaja înflori în lumina lividă a zilei – un tărâm al nimănui, presărat cu peşti morţi, scoici pe jumătate îngropate, cutii de conserve ruginite şi bârne de lemn care semănau cu braţele rupte, corodate ale unor statui de fier. Palmieri negri ca cerneala se zvârcoleau şi se scuturau. Nuci de cocos putrezite îşi aruncau umbrele pe nisip. Apoi lumina se ridică de pe casă, împrăştiindu-se într-o miriadă de aşchii incandescente şi aşezându-se pe vârfurile palmierilor, pe prova şalupelor, pe recif, pe acoperişurile de tablă ce se iveau printre palmieri şi pe strugurii de mare şi pe arborii de mahon, unde continuară să ardă. Nălucile unor lumânări ce luminau ţărmul sacru, bântuind o biserică scăldată în beznă, al cărei imn era vântul, a cărei litanie era tunetul şi pe zidurile căreia săltau umbre înaripate şi se târau fulgere.

Prince se ridică în genunchi, privind, aşteptând, fără să se mai teamă cu adevărat, ci pătruns de frică. Ca o vrabie fascinată de privirea unui şarpe, îşi văzu devoratorii pe de-a-ntregul, ştiu cu deosebită claritate că aceştia *erau* oamenii insulei, toţi cei care trăiseră vreodată şi că *erau* posedaţi de o vitalitate nepământeană – deşi nu-şi dădea seama dacă erau spirite, extratereştri sau ambele la un loc – şi că îşi ocupaseră locurile obişnuite, stranele rituale. Byrum Waters se legăna în arborele de mahon pe care-l plantase în copilărie, John Anderson McCrae gonea pe deasupra recifului unde el şi tatăl său agitaseră

lanterne ca să atragă corăbiile şi să le facă să intre în stânci; Maud Price, ca o stafie deasupra mormântului pruncului ei ascuns în ierburile din spatele unei colibe. Dar apoi Prince se îndoi de ce ştia şi se întrebă dacă nu ei erau cei care îi spuneau toate astea, dacă îl informau despre consensul general al insulei, căci auzi zumzetul unei vaste conversaţii devenind distincte, depăşind glasul vântului.

Rămase nemişcat, căutând o cale de scăpare, fără să aibă nici cea mai mică speranţă să găsească una, dar alegând să-şi manifeste o ultimă opinie. Ori încotro se întorcea, lumea se clătina şi se zvârcolea, ca şi cum s-ar fi tulburat la vederea lui, şi doar pâlpâitoarele focuri violacee rămâneau constante.

— O, Dumnezeule! ţipă, aproape cântând într-un extaz al fricii, dându-şi seama că momentul exact pentru care se strânseseră laolaltă sosise.

Din toate colţurile ţărmului, ţâşniră toţi ca unul în faţa ochilor săi.

Înainte ca frigul să pună stăpânire pe el, Prince auzi în cap glasurile insulei. Vorbeau cu emfază. („Hai să vedem cum te descurci acum cu spiritul, nefericitule!) Dădeau instrucţiuni. („Mai bine nu ai opune rezistenţă spiritului. Aşa o să fie mai milostiv.”) Înjurau, vorbeau vrute şi nevrute şi construiau teorii lipsite de logică. Timp de câteva secunde, încercă să le urmărească firul discursului, crezând că, dacă putea să înţeleagă şi să se pună de acord cu ei, poate s-ar opri. Dar când văzu că nu înţelege, se zgârie pe ochi, plin de frustrare. Glasurile se ridicară într-un cor, o gloată ai cărei membri încercau, fiecare în parte, să-i atragă atenţia, apoi crescură, devenind un vuiet mai puternic decât al vântului, dar la fel de obtuz şi de hotărât să-l anihileze. Prince căzu în patru labe, simţind începutul teribilei dezintegrări, ca şi cum ar fi fost turnat într-un vas sclipitor, roşu-violet. Şi văzu pelicula de foc acoperindu-i pieptul şi braţele, îşi văzu propria strălucire reflectată pe scoicile sparte şi pe nisipul murdar, schimbându-şi culoarea de la violet-roşcat la violet-alburiu şi devenind tot mai strălucitoare, tot mai albă şi mai albă, până ce deveni o beznă albă în care pierdu toate semnele existenţei.

Bătrânul cu barbă ajunse în Debarcaderul Meachem duminică dimineaţă, devreme, după furtună. Se opri o vreme lângă banca

de piatră din piaţa publică, unde paznicul, un bărbat mai bătrân chiar decât el, se sprijinea adormit de puşcă. Când glasurile începură să-i clocotească în minte – îşi imagina propria minte ca pe o supă cu bule care fierbeau şi săltau, iar glasurile ieşind din aceste bule pocnitoare – şi să-i vorbească pe un ton plângăreţ („Nu, nu! Ăla nu e tipul!” „Mergi mai departe, bătrân fără minte!”), auzi un cor, un vacarm, iar capul începu să-i pulseze. Merse mai departe. Strada era plină de coji de palmier, crengi şi sticle sparte îngropate în noroiul care lăsa să se vadă doar marginile lor sclipitoare. Glasurile îl avertizară că cioburile erau ascuţite şi-l vor tăia („Dor ca rănile alea de pe faţa ta.”) şi Prince le ocoli. Voia să facă aşa cum i se spunea, căci... pur şi simplu aşa părea că e în firea lucrurilor.

Sclipirea unei gropi pline de apă din drum îi atrase privirea şi îngenunche lângă ea, privindu-şi chipul oglindit. În părul cărunt şi ondulat îi atârnau bucăţi de alge. Le culese, aşezându-le cu grijă în noroi. Modelul în care se aşezară îi părea cunoscut. Trasă cu degetul un dreptunghi în jurul lor şi i se păru şi mai cunoscut, dar glasurile îi spuseră să uite de asta şi să-şi continue drumul. Un glas îl sfătui să-şi spele rănile în baltă. Dar apa mirosea urât şi alte glasuri îl avertizară să plece. Vocile erau tot mai numeroase şi tot mai puternice, conducându-l de-a lungul străzii până ce Prince le urmă instrucţiunile şi se aşeză pe treptele unei colibe zugrăvite în toate culorile curcubeului. În colibă răsunară paşi şi un bărbat cu barba neagră, îmbrăcat în pantaloni scurţi, ieşi şi se întinse.

— La naiba! spuse el. Ia te uită ce-avem noi acasă în dimineaţa asta. Hei, Lizabeth!

Lângă el veni, căscând, o femeie drăguţă şi se opri în mijlocul căscatului când îl văzu pe bătrân.

— O, Doamne! Biata fiinţă!

Se duse înapoi înăuntru şi reapăru la scurt timp, aducând un prosop şi un lighean, se ghemui lângă el şi începu să-i tamponeze rănile. Bătrânului i se păru un gest atât de blând, de uman să vadă pe cineva tratat în felul acesta, încât îi sărută femeii degetele pline de săpun.

— Trebuie să ai bine grijă de el!

Lizabeth îi dădu un pupic zgomotos.

— Ştiu de ce e în starea asta. Vezi cum toată pielea îi e sfâşiată pe frunte, acolo? S-o fi lovit cu o scoică în timp ce se

muncea cu femeia altuia.

— Se prea poate, zise bărbatul pleşuv. Măi să fie! Eşti nebun după femei?

Bătrânul clătină din cap. Auzi corul de glasuri care-l susţineau cu tărie. („O, asta e! Omul a umblat din floare-n floare până a înnebunit, apoi s-a luat de cine nu trebuia!” „Probabil că l-a zgâriat cu scoica şi l-a lăsat acolo, crezându-l mort.”)

— Dumnezeule, da! spuse Lizabeth. Omul ăsta le va face probleme tuturor femeilor, o să le sărute şi o să le strângă în braţe...

— Nu poţi vorbi? întrebă bărbatul pleşuv.

El credea că poate, dar erau atâtea glasuri, atâtea cuvinte dintre care să aleagă... poate mai târziu. Nu.

— Ei, cred c-ar fi mai bine să-ţi găsim un nume. Ce zici de Bill? Am un bun prieten la Boston pe nume Bill.

Numele îi convenea bătrânului. Îl plăcea să fie asociat cu bunul prieten al chelului.

— Uite cum facem, Bill!

Bărbatul chel întinse mâna după uşă şi-i dădu mătura.

— Tu mături toate scările şi cureţi tot ce e de curăţat, iar noi o să-ţi dăm nişte fasole şi nişte pâine, mai încolo. Cum îţi sună?

Îi suna *bine* şi Bill începu să mături pe dată, ocupându-se meticulos de fiecare treaptă. Glasurile se stinseră într-un murmur zumzăit în mintea sa. Bătu mătura de stâlpi şi praful căzu pe duşumele, o scutură din nou, până ce nu mai căzu nimic. Era fericit să se afle din nou printre oameni, fiindcă... („Nu te gândi la trecut, amice! Toate astea nu mai sunt.” „Tu vezi-ţi acolo de curăţenie, Bill. Totul se va rezolva până la urmă.” „Asta e, amice! O să cureţi tot oraşul ăsta până o să-ţi treacă!” „Nu-l jigni! Îşi face treaba!”) Şi asta făcea! Curăţă toate gunoaiele pe o rază de cincisprezece metri în jurul colibei şi alungă un rac-fantomă, netezind liniile delicate pe care picioarele acestuia le lăsară în nisip.

Pe când făcea curat de o jumătate de oră, Bill se simţea atât de acasă, atât de mulţumit şi de pătruns de locul şi menirea sa, încât, atunci când bătrâna de alături ieşi să-şi arunce zoaiele în stradă, alergă în sus pe scări, o cuprinse în braţe şi o sărută direct pe gură. Apoi rămase rânjind, în poziţie de drepţi, cu mătura.

Speriată la început, femeia îşi puse mâinile în şolduri şi îl privi

de sus până jos, clătinând din cap, contrariată.

— Dumnezeule! spuse ea mâhnită. Asta e tot ce putem face pentru bietul nenorocit? Ăsta e cel mai bun lucru pe care-l poate da insula?

Bill nu înţelegea. Glasurile susurară, iritate; totuşi, nu păreau supărate pe el, aşa că zâmbi în continuare. Din nou, femeia clătină din cap şi oftă, dar după câteva secunde zâmbetul lui Bill o încurajă să-i zâmbească înapoi.

— Cred că dacă ăsta e lucrul cel mai rău, spuse ea, atunci trebuie să vină ceva mai bun.

Îl bătu pe Bill pe umăr şi se întoarse către uşă.

— Hei, toată lumea! strigă ea. Repede acum! Veniţi să vedeţi sufletul acesta iubitor pe care furtuna l-a lăsat la uşa lui Rudy Welcomes!

Jack McDevitt
Să nu disperi
(„Never Despair”, 1997)

Traducere de Antuza Genescu

Începu să plouă când aruncau ultimele lopeţi de ţărână pe mormânt.

Quait lăsă bărbia în piept şi murmură obişnuitul rămas-bun. Chaka se uită la monumentul comemorativ de lemn pe care scria numele lui Flojian, data naşterii şi a morţii şi inscripţia DEPARTE DE CASĂ.

Nu fusese prea apropiată de el. Un bărbat egocentric, care găsea mereu motiv să se plângă şi întotdeauna ştia mai bine decât alţii ce trebuia făcut. Dar puteai conta pe el că-şi făcea treaba ca lumea, iar acum nu mai rămăseseră decât ei doi.

Quait îşi încheie vorbele, ridică privirea şi îi făcu semn din cap. Venise rândul ei. Bine că s-a terminat. Amărâtul căzuse în cap de pe acoperişul unei ruine şi în următoarele patru zile nu prea avuseseră ce să facă pentru el. Ce mod stupid, chiar tâmpit de a muri.

— Flojian, zise, o să ne lipseşti.

Rostise doar atât pentru că erau cuvinte sincere şi pentru că ploua tot mai tare.

Se întoarseră la cai. Quait vârî lopata sub şa şi încălecă în stilul lui stângaci, care o făcea întotdeauna să se întrebe dacă Lightfoot n-o să-l azvârle pe partea cealaltă.

Stătea şi se uita la el.

— Ce s-a întâmplat? întrebă, ştergându-se cu palma pe obraz.

Îşi trăsese pălăria până peste ochi. Ploaia i se scurgea de pe bor pe umeri.

— E timpul să renunţăm. Să mergem acasă. Dacă putem.

Cerul bubui. Întunericul se îngroşa.

— Nu-i cel mai bun moment să discutăm.

Aşteptă să încalece şi ea. Ploaia bătea pământul moale şi se izbea de copaci.

Chaka întoarse privirea spre mormânt. Flojian zăcea acum printre ruine, îngropat, ca ele, sub dealurile unduioase şi pădurea întinsă. I-ar fi plăcut un asemenea mormânt, se gândi. Se dădea în vânt după lucrurile moarte de mult. Se înveli strâns

cu jacheta şi urcă în şa. Quait îşi mână calul la trap.

Îl îngropaseră în vârful celei mai înalte creste din regiune. Acum călăreau de-a lungul ei, croindu-şi drum printre mulaje de beton sparte, buşteni pietrificaţi şi metal ruginit – rămăşiţele lumii vechi, care se scufunda lent în pământ. Timpul se purtase blând cu ruinele: pământul şi iarba rotunjiseră dărâmăturile, se răspândiseră peste ele, le tociseră marginile ascuţite. În cele din urmă, îşi zise, nu va mai rămâne nimic, iar vizitatorii vor sta pe ruine fără să aibă habar de existenţa lor.

Quait se aplecă în ploaie, cu pălăria trasă până peste ochi, cu mâna dreaptă pe coasta lui Lightfoot. Arăta blazat, extenuat şi descurajat şi ea înţelese pentru prima oară că şi el renunţase. Că nu mai aştepta decât să apară altcineva care să ia asupra sa responsabilitatea de a recunoaşte eşecul.

Coborâră de pe creastă şi o luară printr-o trecătoare îngustă, mărginită de blocuri de piatră şi dale.

— Te simţi bine? întrebă el.

Nu avea nimic. Era speriată. Stoarsă de puteri. Se întreba ce le vor spune văduvelor şi mamelor când vor ajunge acasă. La plecare, fuseseră şase la număr.

— Da. Mă simt bine.

Grota se deschidea în faţa lor, o gură neagră, pătrăţoasă, cu margini calcaroase, pe jumătate ascunsă de ferigi. Lăsaseră un foc aprins, aşa că înăuntru era cald şi bine. Descălecară şi conduseră caii în peşteră.

Quait aruncă nişte butuci în flăcări.

— E frig afară, spuse el.

Un fulger lumină intrarea.

Aşezară ceainicul la fiert pe un bolovan, hrăniră şi adăpară caii, se schimbară cu haine uscate şi se prăbuşiră în faţa focului. Nu scoaseră o vorbă multă vreme. Înfăşurată într-o pătură, Chaka se bucura că e cald şi nu mai stă în ploaie. El notă câte ceva în jurnal, încercând să marcheze mormântul lui Flojian, ca să fie găsit de alţi călători, dacă mai apărea vreunul. După un timp, oftă şi ridică privirea, dar nu o îndreptă spre ea, ci undeva nu foarte departe, în spatele ei.

— Chiar crezi că ar trebui să ne întoarcem?

— Da. Cred că ne-a ajuns. E vremea să mergem acasă.

Quait mişcă aprobator din cap.

— Mă calcă pe nervi gândul că revenim în felul ăsta.

— Şi pe mine. Dar e vremea.

Era greu de spus ce anume fusese cândva grota. Nu arăta ca o peşteră obişnuită. Pereţii erau artificiali. Orice culoare ar fi avut la început, se ştersese complet. Cenuşii, pătaţi, se arcuiau într-un tavan înalt. Erau brăzdaţi de un tipar de diagonale, probabil în scop decorativ. Peştera era largă, mai mare decât sala de consiliu, în care intrau o sută de persoane; şi cobora mult în adâncime, sub deal. Câţiva kilometri buni, probabil.

De obicei, Chaka ocolea ruinele, dacă putea. Nu-i era uşor, pentru că se întindeau peste tot, dar printre ele se adăposteau tot felul de creaturi şi zidurile erau periculoase, aşa cum descoperise Flojian. Oricând putea să-ţi cadă tavanul în cap sau să se prăbuşească podeaua sub tine sau să păţeşti cine ştie ce alt accident. Însă adevăratul ei motiv era că auzise prea multe poveşti despre fantomele şi demonii dintre zidurile care stăteau să se dărâme. Nu era superstiţioasă şi n-ar fi recunoscut că e neliniştită pentru nimic în lume în faţa lui Quait. Însă nu se ştie niciodată...

Descoperiseră peştera după ce Flojian se rănise şi se mutaseră în ea, recunoscători pentru adăpost, dar acum de-abia aşteptau să plece.

Tunetele zguduiau zidurile şi ploaia răpăia ritmic pe creastă. După-amiaza nu se terminase, dar lumina zilei se stinsese deja.

— Cred că e gata ceaiul, spuse ea.

Bărbatul scutură nemulţumit din cap.

— Nu suport să mă dau bătut. O să ne întrebăm întotdeauna dacă nu cumva se află după dealul următor.

Chaka tocmai ridicase ceainicul şi turna lichidul în căni când trăsnetul bubui exact deasupra lor.

— A fost foarte aproape, remarcă, bucuroasă de refugiul din peşteră.

Quait zâmbi, îşi luă cana şi o ridică ironic, mimând un toast în cinstea forţelor care sălăşluiau prin preajmă.

— Poate ai dreptate. Poate ar trebui să înţelegem aluzia.

***

Trăsnetul a fost atras de o traversă mâncată de rugină, un bloc masiv şi diform care ieşea din coasta dealului. Energia s-a scurs în pământ. Dar o parte din ea a atins un cablu îngropat, l-a străbătut până jos, la o cutie de racord, s-a scurs în mai mulţi

conductori şi a aprins câteva panouri vechi. Unul dintre ele a transmis energie unui sistem auxiliar de mult adormit, altul a activat o serie de senzori care au început să capteze sunetele din peşteră, iar altul, după întârzierea de rigoare, a acţionat un comutator şi a activat singurul program care mai funcţiona.

***

Mâncară zdravăn. Chaka dăduse de dimineaţă peste un curcan ghinionist şi Quait venise cu câteva fructe şi biscuiţi proaspeţi. Provizia de vin o băuseră de mult, dar la câţiva metri de peşteră curgea un pârâu cu apă curată şi rece.

— Nu mi se pare că avem motive să credem că suntem aproape. Nici măcar nu sunt sigură că mai cred în el. Chiar dacă e acolo, preţul e prea mare.

Furtuna se potoli odată cu lăsarea nopţii. Ploaia nu se opri, dar picurii alunecau uşor, ca stropii de ceaţă.

Tovarăşul ei vorbi toată seara despre ambiţiile lui, despre cât de important era pentru el să afle cine fuseseră constructorii vastelor oraşe răspândite prin sălbăticie şi ce se întâmplase cu ei şi despre învăţarea magiei străvechi. Oricum, ea are dreptate, repeta, privind-o, oprindu-se scurt ca să-i dea ocazia să-l întrerupă. Paza bună trece primejdia rea.

— Poţi să fii convins, îl asigură Chaka.

Era cald lângă foc şi, după un timp, Quait adormi. Slăbise zece kilograme de când plecaseră din Illyria, cu zece săptămâni înainte. Îmbătrânise şi-şi pierduse jovialitatea care-o atrăsese la el în primele zile. Nu se mai gândea decât la treburile lui acum.

Încercă să-şi alunge disperarea. Erau departe de casă, singuri, într-o zonă sălbatică, plină de barbari şi demoni şi oraşe moarte, în care sclipeau lumini, cânta muzica din senin şi obiectele se mişcau singure. Se făcu mică sub pături şi ascultă apa curgând din copaci. Un butuc trosni şi căzu în foc.

***

Nu era sigură ce anume o deşteptase, dar se trezise brusc, cu simţurile alerte.

Luna contura o siluetă care stătea la gura peşterii şi privea afară, luminată din spate de foc.

Lângă ea, pieptul lui Quait se ridica şi cobora liniştit.

Dormise cu capul pe desaga şeii. Cu gesturi insesizabile,

scoase pistolul dinăuntru.

Silueta părea să fie un bărbat cu talie groasă, în straie neobişnuite. Purta o jachetă asortată cu pantalonii negri, o pălărie cu vârf rotund şi avea baston. În jurul gurii sclipea, când mai slab, când mai puternic, o lumină roşie. Chaka simţi miros de buruieni aprinse.

— Nu mişca, spuse ea încet, ridicându-se să înfrunte apariţia. Am pistol.

Bărbatul se răsuci, o privi mirat şi un nor de fum se ridică deasupra capului său. Pufăia din ceva. Iar mirosul era dezgustător.

— Văd. Sper că n-o să-l foloseşti.

Nu se arătă prea impresionat.

— Nu glumesc.

— Îmi cer scuze, zise el şi zâmbi. N-am vrut să te trezesc.

Avea o cămaşă albă, iar la gât îşi legase, drept papion, o panglică albastru-închis cu buline albe. Era cărunt, cu trăsături aspre, aproape fioroase. Avea ceva de buldog în el. Făcu doi-trei paşi şi-şi scoase pălăria.

— Ce cauţi aici? Cine eşti?

— Aici locuiesc, domniţă.

— Unde?

Chaka îşi plimbă privirea pe zidurile goale, care parcă prindeau viaţă printre pâlpâiri.

— Aici.

Bărbatul ridică braţul să arate peştera, apoi avansă încă un pas. Ea se uită la armă, apoi din nou la el.

— Destul, îl opri. Să nu crezi c-o să ezit.

— Sunt convins că n-ai ezita, domniţă, rosti şi trăsăturile dure se înmuiară într-un surâs blând. Nu sunt periculos, să ştii.

— Eşti singur? întrebă ea, aruncând o privire rapidă în spate.

Nimic nu tulbura adâncul peşterii.

— Acum, da. Înainte, a fost şi Franklin pe-aici. Şi Abraham Lincoln. Şi un cântăreţ american. Cânta la chitară, din câte ţin minte. De fapt, am fost foarte mulţi înainte.

Nu-i plăcea cum decurgea conversaţia. Avea senzaţia că bărbatul vrea să-i distragă atenţia.

— Fără surprize, altfel primul glonţ e pentru tine.

— Mă bucur că am musafiri din nou. Ultimele dăţi când am rătăcit primprejur, n-am văzut pe nimeni în clădire.

— Zău? Care clădire?

— Da, da, atrăgeam mulţimi uriaşe, dar au dispărut băncile şi galeria.

Îşi plimbă încet privirea de jur împrejur.

— Oare ce s-o fi întâmplat?

— Cum te cheamă?

O privi uimit. Aproape şocat.

— Nu ştii?

Se propti în baston şi o examină îndeaproape.

— Atunci nu cred că mai are rost să stăm de vorbă.

— De ce-ar trebui să te cunosc? Nu ne-am întâlnit niciodată. Speră să primească un răspuns. Când văzu că-l aşteaptă degeaba, adăugă: Eu sunt Chaka din Illyria.

Bărbatul se înclină discret.

— Păi, ţinând cont de circumstanţe, cred că trebuie să-mi spui Winston, răspunse şi îşi strânse haina pe lângă corp. Trage curentul. Nu vrei să mergem mai aproape de foc, Chaka din Illyria?

Dacă ar fi avut intenţii rele, ea şi Quait ar fi fost deja morţi. Sau mai rău. Coborî braţul şi vârî arma la curea.

— Mă mir că am dat peste cineva aici. Nu te supăra, dar locul ăsta arată părăsit de multă vreme.

— Da, cam aşa arată, nu?

Femeia se uită la însoţitorul ei. Habar n-avea ce se petrece în jur. N-ar fi fost de niciun ajutor dacă tukii i-ar fi atacat pe furiş în toiul nopţii.

— Pe unde ai umblat?

— Poftim?

— Noi suntem aici de câteva zile. Tu unde-ai fost?

Bărbatul păru nesigur.

— Nu ştiu exact. Dar am fost pe aici, fără îndoială. Întotdeauna sunt aici, răspunse şi se aşeză încet, întinzând mâinile spre foc. Ce bine e!

— E frig.

— N-ai cumva nişte coniac?

Ce-o fi coniacul?

— Nu. N-avem.

— Păcat. Le prieşte oaselor bătrâne, zise, după care scutură din umeri şi se uită în jur. Ciudat. Ştii ce s-a întâmplat?

— Nu, făcu ea, fără să înţeleagă întrebarea. N-am idee.

Winston îşi puse pălăria în poală.

— Locul arată părăsit, remarcă el, dând parcă un înţeles special senzaţiei de paragină. Îmi pare rău, dar n-am auzit niciodată de Illyria. Pe unde se află, dacă nu te superi?

— La câteva săptămâni de drum spre sud-vest. În valea Mawagondi.

— Înţeleg, rosti şi din vocea lui reieşi limpede că nu pricepea. Şi Mawagondi cine sunt?

— E un râu. Chiar n-ai auzit de el? Se uită fix în ochii ei.

— Mă tem că multe sunt lucrurile de care n-am auzit, spuse şi păru că se întristează. Tu şi cu prietenul tău plecaţi acasă?

— Nu. Căutăm Adăpostul.

— Puteţi să rămâneţi aici. Dar eu nu cred c-o să vi se pară prea confortabil.

— Nu, mulţumesc. Eu m-am referit la Adăpost. Sună ciudat, ştiu.

Winston dădu din cap a înţelegere şi-şi încreţi fruntea. În ochi i se citea focul mocnit al gândurilor.

— E cumva lângă Boston?

Chaka aruncă o privire spre Quait şi se întrebă dacă să-l trezească sau nu.

— Nu ştiu. Unde-i Bostonul?

Întrebarea aduse un surâs larg pe chipul lui Winston.

— Din câte se vede, unul dintre noi e pierdut cu totul. Oare cine-o fi?

Femeia văzu licărul din privirea lui şi-i întoarse zâmbetul, înţelese ce spunea el cu accentul lui bizar: amândoi se rătăciseră.

— Unde-i Bostonul? repetă ea.

— La şaizeci de kilometri spre răsărit. Tot înainte pe şosea.

— Care şosea? Nu-i niciuna pe-aici. Cel puţin eu n-am văzut vreuna.

Capătul ţigării se lumină, apoi scăpără.

— Vai de mine. Trebuie să fi trecut vreme lungă.

Chaka îşi ridică genunchii şi-i cuprinse cu braţele.

— Winston, să ştii că nu înţeleg o iotă din ce vorbim.

— Nici eu, răspunse şi o ţinti cu privirea. Ce e Adăpostul ăla?

— Nu vorbeşti serios, replică şocată de ignoranţa lui.

— Ba cât se poate. Fii bună şi lămureşte-mă.

La urma urmei, bărbatul locuia în pustietate. De ce se aştepta

să ştie?

— Adăpostul a fost casa lui Abraham Polk, îi explică ea, cu mult optimism.

Winston scutură tâmp din cap.

— Mai încearcă o dată.

— Polk a trăit la sfârşitul erei Constructorilor de Drumuri. Ştia că lumea se prăbuşeşte, că oraşele sunt pe moarte. A salvat cât a putut. Comorile. Ştiinţa. Istoria. Totul. Şi le-a depozitat într-o cetate cu intrarea pe sub mare.

— Intrare pe sub mare. Şi cum îţi propui să pătrunzi?

— Nu cred c-o să intrăm. Cred c-o să renunţăm în momentul ăsta şi-o să ne întoarcem acasă.

Winston mişcă aprobator din cap.

— Se stinge focul, observă el.

Chaka aţâţă flacăra şi aruncă un butuc în ea.

— Nimeni nu ştie precis unde a locuit Polk. Poate că nu-i decât o legendă.

Gura peşterii se umplu de lumină. Peste câteva clipe bubui tunetul.

— Când spui Adăpost, parcă spui Camelot, rosti el.

Ce naiba era Camelotul?

— Mi-ai dat de înţeles, continuă Winston după ce-şi luă o pauză să mai tragă din buruiana pe care-o fuma, că lumea de afară e o ruină.

— Vai de mine, nu! Lumea de afară e minunată.

— Dar sunt ruine?

— Da.

— Multe?

— Sufocă pădurile, râurile gem de ele, zac în apele puţin adânci din porturi. Le vezi peste tot. Unele, ciudat, sunt chiar active. De exemplu, am văzut un tren care mergea fără mecanic.

— Şi despre constructori ce ştii?

— Foarte puţin. Mai nimic, ridică Chaka din umeri.

— Secretele lor sunt încuiate în Adăpostul ăla?

— Da.

— Pe care vrei să renunţi să-l mai cauţi.

— Suntem extenuaţi.

— Curiozitatea ta mobilizatoare îmi taie respiraţia.

La dracu’.

— Uite, pentru tine e uşor să condamni, să ne arăţi cu degetul. Habar n-ai prin ce-am trecut. Nici prin cap nu-ţi trece.

Winston o fixă din priviri.

— Sunt convins. Dar răsplata e pe măsură. Şi marea e aproape.

— N-am rămas decât noi doi.

— Nu mulţimea hotărăşte cotiturile istoriei. Nici prudenţa. Căpitanul singuratic e cel care îi stabileşte întotdeauna cursul.

— S-a terminat. Avem noroc dacă ajungem acasă întregi.

— E posibil să ai dreptate. Sigur că a urmări scopul mai departe presupune să rişti mult. Dar trebuie să hotărăşti dacă răsplata e sau nu pe măsură.

— Să hotărâm. Nu sunt singură în aventura asta.

— El îţi va respecta hotărârea. De tine depinde.

Chaka îşi stăpâni lacrimile de furie.

— Am făcut destule. Ar fi lipsit de raţiune să continuăm.

— Valoarea raţiunii e deseori exagerată. Rezonabil ar fi fost să se accepte oferta lui Hitler în 1940.

— Ce-ai zis?

Winston făcu întrebarea uitată cu un gest.

— N-are importanţă. Însă raţiunea, sub presiune, naşte prudenţă, când, de fapt, e nevoie de curaj.

— Nu sunt laşă.

— Nici n-am zis.

Muşcă zdravăn din buruiană. Un norişor albastru pluti spre Chaka. O usturară ochii şi se dădu înapoi.

— Eşti fantomă?

Întrebarea nu suna deloc aiurea.

— Bănuiesc că da. Sunt ceva ce-a rămas după ce s-a retras fluxul, explică el şi ochii îi luciră intens. Mă întreb, oare, dacă niciun om în viaţă nu-şi mai aminteşte de un eveniment, mai are el vreo semnificaţie? Dacă e ca şi cum nu s-ar fi întâmplat niciodată?

Quait se foi în somn, dar nu se trezi.

— Sunt convinsă că nu ştiu răspunsul.

Clipe lungi trecură în tăcere.

Winston se ridică în picioare.

— Nu stau bine aici.

Chaka crezu că-şi exprimă nemulţumirea faţă de ea.

— Pământul e prea tare pentru un bătrân. Şi, bineînţeles, ai

dreptate: tu trebuie să hotărăşti dacă vei merge mai departe. Camelot a fost un tărâm al lui nicăieri-niciodată. Valoarea lui a constat în faptul că a existat numai ca idee. Poate că tot aşa e şi cu Adăpostul.

— Nu, ripostă ea. Adăpostul există.

— Şi a pornit cineva în căutarea lui?

— Nimeni. Misiunea noastră e a doua care eşuează. Nu cred că vor urma şi altele.

— Atunci, pentru numele lui Dumnezeu, trebuie să te întrebi de ce ai bătut tot drumul până aici? De ce au murit camarazii tăi? Ce anume cauţi?

— Bani. Atât. Manuscrisele vechi sunt nepreţuite. Am fi ajuns renumiţi în toată Liga. De-asta am venit.

Winston îi aruncă o privire gânditoare.

— Atunci du-te înapoi. Dacă nu-i decât o afacere la mijloc, renunţă şi investeşte-ţi banii în imobiliare.

— Ce-ai zis?

— Dar aş vrea să-ţi atrag atenţia că nu astea sunt motivele pentru care ai riscat atât de mult. Şi că vrei să te întorci pentru că ai uitat de ce ai venit.

— Nu-i adevărat, protestă Chaka.

— Ba cum să nu. Vrei să-ţi spun eu de ce ai străbătut o lume străină, în speranţa că, poate, *poate*, vei găsi un loc pe jumătate mitic?

Imaginea lui păru că se pierde, un moment nu mai avu aceeaşi consistenţă.

— Adăpostul nu are nimic de-a face cu faima sau bogăţia. Dacă l-ai găsi, dacă ai fi în stare să-i descifrezi secretele, le-ai avea pe amândouă, cu condiţia să te poţi întoarce acasă cu ele. Dar atunci ai dobândi un lucru infinit mai valoros şi cred că ţi-ai dat seama de asta: ai descoperi cine eşti cu adevărat. Ai afla că eşti fiica unui popor care a proiectat Acropolele, care a scris tragedia *Hamlet*, care a vizitat lunile lui Neptun. Ai auzit de Neptun?

— Nu, nu cred.

— Atunci am pierdut totul. Dar poţi recupera. Dacă vrei. Şi dacă nu vrei tu, atunci altcineva. Dar merită, indiferent de preţ.

Într-o clipă, bărbatul se făcu una cu întunericul.

— Winston, nu te mai văd. Mai eşti aici?

— Da. Sistemul e vechi şi nu rezistă mult la sarcină.

Chaka se uita prin el.

— Chiar eşti o fantomă.

— E posibil să nu reuşeşti. Nimic nu e sigur, decât greutăţile şi încercările. Dar îndrăzneşte. Să nu te dai bătută niciodată.

Îl privi cu ochi mari.

— Să nu disperi.

O străbătu un fior, senzaţia că mai fusese cândva aici, că îl cunoscuse pe bărbat în altă viaţă.

— Mi se pare că te cunosc. Ţi-am văzut fotografia undeva?

— Sunt sigur că nu ştiu.

— Poate din cauza cuvintelor tale. Au ecou.

Winston o fixă din ochi.

— Se prea poate.

Chaka vedea prin el gura peşterii şi câteva stele.

— Nu uita, orice s-ar întâmpla, tu te numeri printre cei aleşi. Un grup de elită, mândru, de fraţi. Şi de surori. Nu vei fi singură niciodată.

Îl privi până când nu rămase din el decât licărul ţigării.

— Ceea ce cauţi tu e adevăratul tău sine.

— Presupui foarte multe.

— Te cunosc, Chaka.

Dispăruse complet. Numai vocea rămase:

— Ştiu cine eşti, iar tu eşti pe cale să afli.

***

— Winston era prenumele sau numele lui? întrebă Quait când puneau şaua pe cai.

— Acum, că m-ai întrebat, îmi dau seama că nu ştiu, se încruntă ea. Nu ştiu nici dacă a fost adevărat sau nu. N-a lăsat nicio urmă. Nimic.

Bărbatul privi soarele la răsărit. Cerul era senin.

— Aşa se petrec lucrurile pe-aici. Unele sunt iluzii; altele nu. Dar aş fi vrut să mă trezeşti.

— Şi eu.

Încălecă şi-l bătu uşor pe Brak pe umăr.

— Zicea că marea e la numai şaizeci de kilometri de aici. Simţeau în jurul lor un aer călduţ de primăvară.

— Vrei să mergem mai departe?

— Quait, ai auzit vreodată de Neptun?

— Camaradul ei scutură din cap.

— Poate că acolo ar trebui să facem următoarea încercare.

Arthur C. Clarke
Superioritate
(„Superiority”, 1951)

Prin prezenta declaraţie, pe care o dau de bunăvoie şi nesilit de nimeni, doresc mai întâi să specific cu claritate că nu încerc în niciun chip să câştig simpatia cuiva şi nici nu mă aştept la vreo diminuare a eventualei sentinţe pe care o poate pronunţa Tribunalul. Scriu aceste pagini în încercarea de a dezminţi unele dintre articolele mincinoase publicate în ziarele la care mi s-a permis accesul şi difuzate prin staţia radio a închisorii. Ele au oferit o imagine complet falsă asupra adevăratei cauze a înfrângerii noastre, de aceea, în calitate de conducător al forţelor armate în momentul încetării ostilităţilor, consider că este de datoria mea să protestez împotriva acestor defăimări.

Sper, de asemenea, că prezenta declaraţie poate explica motivele pentru cererea adresată până acum, în două rânduri, Tribunalului în scopul de a-l convinge să-mi acorde o favoare faţă de care eu nu pot vedea vreun posibil temei de refuz.

Cauza esenţială a eşecului nostru a fost una simplă; în ciuda tuturor afirmaţiilor contrare, ea nu s-a datorat lipsei de curaj a oamenilor noştri sau unei erori a Flotei. Ne-a învins un singur lucru – inferioritatea ştiinţifică a inamicului. Repet: inferioritatea ştiinţifică a inamicului.

La declanşarea războiului, nu aveam niciun fel de dubii în privinţa victoriei noastre finale. Flotele reunite ale aliaţilor noştri depăşeau cu mult, ca număr şi dotare, pe cele ale inamicilor, şi în aproape toate domeniile tehnicii militare le eram superiori acestora. Am fost siguri că vom putea menţine respectiva superioritate. Din nefericire, convingerea noastră s-a dovedit a fi numai excesiv de justificată.

În momentul începerii ostilităţilor, principalele arme de care dispuneam erau rachetele autoghidate, fulgerele globulare telecomandate şi diversele adaptări ale fasciculului Klydon. Fiecare membru al Flotei le avea în dotare şi, cu toate că inamicul deţinea arme similare, puterea instalaţiilor sale era în general mai redusă. În plus, noi ne bizuiam pe o Cercetare Militară mult mai puternică – iar cu acest avantaj iniţial, pur şi simplu nu puteam fi înfrânţi.

Campania a decurs conform planului, până la Bătălia celor

Cinci Sori. Am câştigat-o, bineînţeles, totuşi rezistenţa duşmanilor a fost mai puternică decât ne aşteptaserăm. Ne-am dat seama că victoria finală avea să fie obţinută mai dificil şi mai târziu decât apreciaserăm iniţial. De aceea, s-a convocat o întrunire a comandanţilor, în vederea discutării strategiei viitoare.

Pentru prima dată, la o asemenea întrunire a fost prezent şi profesorul-general Norden, noul şef al Cercetării, numit în funcţia respectivă în urma morţii lui Malvar, cel mai mare savant al nostru. Mai mult decât oricare alt factor, Malvar fusese responsabil pentru eficienţa şi forţa armelor noastre. Pierderea lui constituise o grea lovitură, totuşi nimeni nu se îndoia de capacitatea succesorului său, deşi mulţi dintre noi puneam sub semnul întrebării decizia numirii unui teoretician într-un post de o asemenea importanţă vitală. Am fost însă reduşi la tăcere de partizanii lui Norden.

Îmi reamintesc perfect impresia lăsată de profesor la acea reuniune. Consilierii militari erau îngrijoraţi şi, ca de obicei, apelau la ajutorul savanţilor. Era posibilă, au întrebat ei, o îmbunătăţire a armamentului existent, astfel ca actualul nostru avantaj să poată fi mărit?

Răspunsul lui Norden a fost surprinzător. Lui Malvar i se pusese nu o dată aceeaşi întrebare – iar el, întotdeauna, făcuse ceea ce-i solicitaserăm.

— Să fiu sincer, domnilor, a spus Norden, mă îndoiesc că-l putem îmbunătăţi. Actualul nostru armament şi-a atins, practic, limitele. Nu doresc să-mi critic predecesorul sau treaba excelentă făcută de Cercetarea Militară în ultimele câteva generaţii, dar oare nu vă daţi seama că de mai bine de un secol armele n-au cunoscut nicio modificare fundamentală? Mă tem că acesta este rezultatul unei tradiţii care a devenit conservatoare. De prea multă vreme, Cercetarea Militară s-a ocupat exclusiv de perfecţionarea unor arme vechi, în loc să conceapă altele noi. Din fericire, nici inamicul n-a fost mai înţelept – totuşi, nu putem garanta că situaţia va rămâne la fel pe viitor.

Intervenţia lui a provocat nelinişte în rândurile celor prezenţi, aşa cum desigur intenţionase. Fără ezitare, el şi-a lansat atacul decisiv:

— Ceea ce dorim sunt arme noi, cu totul diferite faţă de cele

întrebuinţate până acum. Desigur, realizarea lor va cere un timp, însă imediat după numirea mea în această funcţie am înlocuit o parte din cercetătorii bătrâni cu oameni tineri şi am abordat câteva direcţii neexplorate, care se dovedesc foarte promiţătoare. Eu sunt convins că în curând vom declanşa o revoluţie în domeniul armamentului.

Noi eram oarecum sceptici. Tonul bombastic al lui Norden ne făcea suspicioşi. Pe atunci, nu ştiam că el nu promitea nimic care să nu fi fost deja aproape desăvârşit în laborator. În laborator – acesta este amănuntul vital.

Norden şi-a demonstrat capacităţile în mai puţin de o lună, când ne-a prezentat Sfera Anihilatoare, care producea dezintegrarea totală a materiei pe o rază de câteva sute de metri. Puterea noii arme ne-a ameţit şi am fost gata să trecem peste principalul ei neajuns: faptul că era o sferă, şi astfel îşi distrugea propriul echipament complicat de generare chiar în momentul acţionării. Desigur, asta însemna că nu putea fi întrebuinţată pe nave, ci doar pe rachete teleghidate. Imediat, s-a demarat un amplu program de adaptare a tuturor proiectilelor, pentru a le face capabile să poarte noua armă. Pe moment, au fost suspendate orice acţiuni ofensive.

Acum înţelegem că aceea a reprezentat prima noastră eroare. Eu continui totuşi să consider că a fost una involuntară – la data respectivă, ni se păruse că tot armamentul existent devenise învechit peste noapte şi începuserăm să-l privim chiorâş, fiind convinşi că abia ne asigura supravieţuirea. Nu apreciaserăm însă în mod corect ordinul de mărime al sarcinii pe care ne-o asumaserăm şi nici durata necesară implementării superarmei revoluţionare. În ultima sută de ani, nu existase ceva similar şi, prin urmare, nu deţineam o experienţă care să ne fie de folos.

Problema adaptării s-a dovedit mult mai dificilă decât anticipaserăm. Întrucât rachetele standard aveau dimensiuni prea mici, a fost necesară conceperea unei noi clase de proiectile. La rândul său, acest „amănunt” a avut drept consecinţă faptul că doar navele mari puteau lansa Sfera; totuşi, am fost pregătiţi să acceptăm penalizarea. După şase luni, crucişătoarele Flotei au fost echipate cu Sfere. Testele şi manevrele de antrenament se dovediseră satisfăcătoare şi eram pregătiţi să intrăm în luptă. Norden fusese deja proclamat artizanul victoriei, în uralele tuturor, şi promisese arme şi mai

spectaculoase.

După aceea, s-au petrecut două incidente. În decursul unei misiuni de antrenament, un crucişător s-a volatilizat şi o comisie de investigare a demonstrat că, în anumite condiţii, aparatele radar ale navei puteau să activeze Sfera, imediat după lansare. Modificarea ce se impunea pentru înlăturarea defectului era banală, dar a determinat o întârziere de încă o lună, ceea ce a dus la apariţia unor divergenţe între cercetători şi personalul militar. Tocmai când eram gata să pornim, Norden a anunţat că raza de acţiune a Sferei fusese sporită de zece ori, amplificând astfel de o mie de ori şansele distrugerii unei nave duşmane.

Ca atare, au reînceput modificările, dar toată lumea a fost de acord că întârzierea îşi avea rostul ei, urmând să fie neutralizată graţie rezultatelor spectaculoase. Între timp însă, inamicii, încurajaţi de încetarea ofensivei noastre, făcuseră o incursiune neaşteptată. Lipsite de proiectilele care nu se mai fabricau, navele noastre fuseseră silite să se retragă. În felul acesta, am pierdut sistemele Kurane şi Florarus, precum şi fortăreaţa planetară Rhamsardson.

A fost o lovitură neplăcută, totuşi nu foarte serioasă, fiindcă sistemele capturate de duşmani fuseseră ostile şi dificil de administrat. Nu aveam absolut nicio îndoială că ne puteam recâştiga poziţia în curând, imediat ce noua armă devenea operaţională.

Speranţele ni s-au împlinit doar parţial. Când am reluat ofensiva, am fost nevoiţi s-o facem cu mai puţine Sfere decât plănuiserăm, acest lucru reprezentând un motiv al succesului nostru limitat. Celălalt motiv a fost însă mai serios.

În vreme ce noi căutam să echipăm cât mai multe nave cu arma irezistibilă, inamicul construise fără încetare. Navele sale erau de tip vechi, dotate cu armament clasic... dar le depăşeau ca număr pe ale noastre. Când am intrat în luptă, am constatat că adesea ni se opunea un număr dublu de forţe, comparativ cu cel estimat, ceea ce determina confuzii de selectare a ţintelor de către dispozitivele automate, provocând rateuri superioare celor anticipate. Pierderile inamicului erau şi ele considerabile, întrucât atunci când o Sferă îşi atingea obiectivul distrugerea era absolut sigură, totuşi balanţa nu se înclina în favoarea noastră în măsura sperată.

În plus, în timp ce principalele flote erau angajate în bătălie,

inamicul a lansat o acţiune îndrăzneaţă asupra unor sisteme superficial apărate, Eriston, Duranus, Carmaridos şi Pharanidon, ocupându-le din nou. În felul acesta, ne confruntam cu o ameninţare situată la numai cincizeci de ani-lumină de planetele noastre natale.

La următoarea întrunire a comandanţilor, s-a declanşat o cascadă de acuzaţii. Majoritatea îl implicau pe Norden – contraamiralul Taxaris, care susţinea că, mulţumită irezistibilei noastre arme, deţineam o poziţie strategică mult mai proastă decât cea iniţială, a fost cel ce a condus corul nemulţumiţilor. Ar fi trebuit, reproşase el, să fi continuat construirea navelor convenţionale, împiedicând astfel pierderea superiorităţii numerice.

Norden a fost la fel de furios şi i-a denumit pe comandanţi cârpaci nerecunoscători. L-am simţit totuşi îngrijorat – aşa cum eram cu toţii – din cauza întorsăturii neaşteptate a evenimentelor. El a lăsat să se înţeleagă că ar putea exista o modalitate mai rapidă de remediere a situaţiei. Ştim acum că Cercetarea lucra de mulţi ani la Analizorul Militar, însă în acel moment respectiva invenţie ne-a apărut ca o revelaţie şi probabil că ne-a ameţit cu prea multă uşurinţă. Argumentele lui Norden au fost, de asemenea, seducător de convingătoare. Ce conta, a spus el, dacă inamicul avea de două ori mai multe nave... dacă noi ne puteam dubla, ba chiar tripla, eficienţa? Pe durata a zeci de ani, factorul limitativ al războaielor fusese de natură biologică, nu mecanică; devenise tot mai dificil ca o singură minte, sau grup de minţi, să facă faţă complexităţii rapid schimbătoare a bătăliilor din spaţiul tridimensional. Matematicienii lui Norden analizaseră toate disputele clasice din trecut şi demonstraseră că, până şi în cazul victoriilor, operaserăm în mod frecvent cu mai puţin de jumătate din eficienţa teoretică a formaţiunilor de luptă.

Analizorul de război urma să modifice complet situaţia, înlocuind statul major cu calculatoarele electronice. Ideea nu reprezenta o noutate în plan teoretic, dar până atunci nu fusese decât o utopie. Multora dintre noi le-a venit greu să creadă că depăşise stadiul de vis; cu toate acestea, după ce am simulat câteva confruntări foarte complexe, am fost convinşi de realitatea lui.

S-a decis echiparea celor patru flote principale cu câte un

Analizor, plasat la bordul navei-amiral. Din clipa aceea, au început necazurile... deşi aveam s-o aflăm mult mai târziu.

Un Analizor conţinea aproape un milion de cipuri, fiind nevoie de o echipă de cinci sute de tehnicieni pentru operare şi întreţinere. Era aproape imposibil de îmbarcat atâta personal suplimentar pe o navă militară; de aceea, navele-amiral au trebuit să fie însoţite de pacheboturi modificate, destinate tehnicienilor din schimburile inactive. De asemenea, instalarea în sine a constituit un proces lung şi obositor, care, prin eforturi supraomeneşti, s-a încheiat în şase luni.

Apoi, spre surpriza noastră, ne-am confruntat cu altă criză. Pentru operarea Analizoarelor fuseseră selectaţi aproape cinci mii de specialişti, trimişi să urmeze un curs intensiv la Centrul de Instruire Tehnică. După şapte luni, zece la sută dintre ei suferiseră depresii nervoase şi doar patruzeci la sută absolviseră cursul.

Din nou, incriminările au pornit să curgă în toate direcţiile. Bineînţeles, Norden a declarat că Cercetarea Militară nu putea fi acuzată, atrăgându-şi astfel duşmănia Personalului şi Instruirii. În cele din urmă, s-a decis că unica soluţie viabilă o reprezenta utilizarea a două dintre cele patru Analizoare, urmând ca după instruirea altor tehnicieni să intre în luptă şi celelalte. Nu prea aveam timp de pierdut, pentru că inamicul îşi continua ofensiva şi moralul îi crescuse.

Prima flotă dotată cu Analizor a primit misiunea de recucerire a sistemului Eriston. Printr-un hazard specific războiului, pachebotul cu tehnicieni s-a lovit de o mină spaţială. O navă de război ar fi putut supravieţui exploziei, însă pachebotul a fost complet distrus, cu tot personalul de la bord. Drept urmare, operaţiunea s-a contramandat.

Cealaltă expediţie a repurtat ceva mai mult succes... cel puţin la început. Nu exista nicio îndoială că Analizorul era capabil de isprăvile afirmate de proiectanţii lui; în consecinţă, inamicii au suferit o înfrângere grea în prima bătălie şi s-au retras, abandonând sistemele Saphron, Leucon şi Hexarenax. Probabil însă că serviciul lor de informaţii remarcase modificarea tacticii noastre, ca şi inexplicabila prezenţă a unui pachebot în mijlocul flotei. Probabil observaseră că şi prima flotă fusese însoţită de o navă similară... şi că se retrăsese după distrugerea acesteia.

În următoarea bătălie, inamicul s-a folosit de superioritatea lui

numerică pentru a lansa o contraofensivă copleşitoare asupra navei-amiral şi a pachebotului lipsit de mijloace defensive. Duşmanii s-au aruncat în luptă orbeşte, fără să se sinchisească de pierderile pe care la sufereau – evident, ambele nave erau puternic protejate – şi atacul lor a fost încununat de succes. Rezultatul a consemnat decapitarea flotei noastre întrucât revenirea la vechile metode operaţionale s-a dovedit imposibilă. Ne-am retras din faţa asalturilor susţinute, şi astfel am pierdut sistemele recâştigate, alături de Lorymia, Ismarnus, Beronis, Alpharidon şi Sideneus.

În această fază, contraamiralul Taxaris şi-a exprimat nemulţumirea faţă de Norden sinucigându-se, iar eu am preluat comanda supremă.

Acum, situaţia era atât gravă, cât şi iritantă. Cu un conservatorism încăpăţânat şi dovedind o totală lipsă de imaginaţie, inamicul continua să avanseze cu navele sale vechi şi ineficiente, dar foarte numeroase. Era exasperant să-ţi dai seama că dacă ne-am fi mulţumit să construim nave, fără să cercetăm arme noi, am fi deţinut o poziţie mult mai avantajoasă. S-au desfăşurat o serie de întruniri tumultuoase, în care Norden le-a luat apărarea cercetătorilor, iar ceilalţi au dat toată vina pe aceştia. Dificultatea provenea din faptul că profesorul nu se lăudase câtuşi de puţin cu capacităţile armelor sale; exista câte o scuză perfectă pentru fiecare dezastru. Cea mai mare nenorocire o reprezenta faptul că nu mai puteam reveni în punctul de plecare – căutarea armei totale trebuia să continue. La început, reprezentase un lux ce ar fi scurtat războiul; acum însă devenise o necesitate... dacă voiam să învingem.

Noi ne apăram, dar şi Norden ajunsese în corzi. Era mai hotărât ca oricând să restabilească prestigiul lui şi al Cercetării Militare. Numai că noi fuseserăm dezamăgiţi în două rânduri şi nu intenţionam să repetăm greşelile. Fără îndoială, cei douăzeci de mii de cercetători ai lui Norden urmau să producă multe arme, dar nimic nu ne mai putea impresiona.

Ne-am înşelat, însă! Arma finală era ceva atât de fantastic încât chiar şi acum îmi vine greu să cred că a existat vreodată. Numele ei nevinovat, evaziv – Câmpul Exponenţial – nu lăsa să se ghicească nimic din potenţialul ei real. Câţiva matematicieni ai lui Norden o descoperiseră în decursul unor cercetări pur

teoretice în domeniul proprietăţilor spaţiului şi, spre surpriza generală, rezultatele lor se dovediseră realizabile în plan fizic.

Modul de funcţionare a Câmpului pare greu de explicat unor necunoscători. Conform descrierii tehnice, „se produce o stare exponenţială a spaţiului, astfel încât o distanţă finită din spaţiul normal, liniar, poate deveni infinită în pseudospaţiu”. Norden ne-a oferit o analogie pe care unii dintre noi am găsit-o utilă. Fenomenul era similar cu deplasarea infinită a centrului unui disc plat din cauciuc care reprezenta o regiune a spaţiului normal. Circumferinţa discului rămânea nemodificată, însă „diametrul” lui devenea infinit. Cam aşa acţiona un generator de Câmp asupra spaţiului din jurul său.

Să presupunem, de exemplu, că o navă având la bordul ei un astfel de generator era înconjurată de inamici. Dacă aceasta activa Câmpul, *toate* navele inamice ar fi crezut că fuseseră brusc aruncate în neant. În realitate, circumferinţa cercului pe care se aflaseră ele ar fi rămas constantă; doar drumul până în centru ar fi devenit infinit, fiindcă, pe măsură ce se deplasau, distanţele creşteau, odată cu modificarea „scării” spaţiale.

Era o situaţie de coşmar, dar una extrem de utilă. Nimic nu putea să atingă o navă purtătoare de Câmp; chiar dacă se găsea în mijlocul unei flote duşmane, rămânea la fel de inaccesibilă ca şi cum s-ar fi aflat în celălalt capăt al Universului. Bineînţeles, nu se putea angaja în luptă fără să dezactiveze Câmpul, totuşi deţinea suficiente avantaje, nu numai în plan defensiv, ci şi în cel ofensiv. O navă dotată cu Câmp se putea apropia de o flotă duşmană fără să fie depistată, materializându-se pe neaşteptate în centrul ei.

De data aceasta, noua armă părea lipsită de puncte nevralgice. Nu mai trebuie să spun că am examinat-o pe toate feţele înainte de a ne angaja în implementarea ei. Din fericire, echipamentul era relativ simplu şi nu necesita personal de operare numeros. După destule dezbateri, am hotărât s-o lansăm în producţie, pentru că ne däduserăm seama că nu mai aveam mult timp la dispoziţie, iar războiul luase o turnură nedorită. Pierduserăm aproape în totalitate sistemele cucerite iniţial şi forţele inamice făcuseră deja câteva incursiuni în propriul nostru sistem stelar.

Am izbutit să ţinem duşmanul în şah, în vreme ce Flota a fost reechipată şi s-au stabilit noile tactici de luptă. Pentru folosirea

operaţională a Câmpului, era necesară localizarea unei formaţiuni inamice, stabilirea traiectoriei de interceptare şi apoi activarea generatorului pentru perioada de timp calculată. La dezactivarea Câmpului – dacă nu fuseseră greşite calculele – apăreai în mijlocul inamicului şi puteai produce suficiente pagube profitând de confuzia rezultată, iar în final te retrăgeai în mod similar.

Primele teste s-au dovedit satisfăcătoare şi echipamentul părea fiabil. S-au executat numeroase simulări de atacuri şi echipajele s-au obişnuit cu noua tehnică. Am însoţit una dintre misiunile test şi îmi amintesc cu exactitate impresiile pe care le-am avut după activarea Câmpului. Navele din jur au părut că se micşorează, ca şi cum s-ar fi aflat pe suprafaţa unui balon ce se dilata; după o clipă, au pierit complet. Au dispărut şi stelele, totuşi am observat că galaxia continua să fie vizibilă sub forma unei dungi de lumină în jurul navei. Raza virtuală a pseudospaţiului nostru nu era de fapt infinită, ci măsura câteva sute de mii de ani-lumină – ca atare, distanţa până la stelele cele mai îndepărtate ale sistemului nostru nu se mărise prea mult, deşi cele mai apropiate dispăruseră, desigur.

Totuşi, manevrele de antrenament au trebuit să fie anulate înainte de a se termina, din cauza unei avalanşe de defecţiuni tehnice minore, manifestate mai cu seamă la sistemele de comunicaţii. Deşi lipsite de importanţă, acestea erau suficient de agasante pentru a decide revenirea la bază.

În acel moment, inamicul a lansat ceea ce evident se dorea a fi atacul său decisiv împotriva fortăreţei Itan, de la graniţa sistemului nostru solar. Flota a fost silită să intre în luptă înainte de efectuarea reparaţiilor.

Inamicul trebuie să fi crezut că descoperiserăm secretul invizibilităţii, aşa cum se şi întâmplase dintr-un anumit punct de vedere. Navele noastre s-au ivit pe neaşteptate, producând distrugeri însemnate... o vreme. După aceea, s-a petrecut ceva surprinzător şi inexplicabil.

Când au început necazurile, eu comandam nava-amiral *Hircania*. Acţionaserăm ca unităţi independente, fiecare având un obiectiv prestabilit. Detectoarele noastre au observat o formaţiune duşmană aflată la distanţă medie şi ofiţerii de navigaţie i-au determinat cu precizie poziţia. Am operat modificarea de traiectorie şi am conectat generatorul.

Câmpul Exponenţial a fost activat în clipa când ar fi trebuit să trecem prin centrul formaţiunii inamice. Spre consternarea noastră, am ieşit în spaţiul normal, la o distanţă de multe sute de kilometri... iar când am găsit inamicul, el ne reperase deja. Ne-am retras şi am încercat din nou. Şi de data aceea am nimerit departe de duşman, fiind din nou detectaţi.

Era limpede că se întâmplase ceva. Am încălcat regula ce interzice comunicaţiile în timpul bătăliei şi am încercat să contactăm alte nave din Flotă, pentru a vedea dacă avuseseră necazuri similare. N-am izbutit, însă; eşecul nostru depăşea orice putere de înţelegere, fiindcă aparatura de comunicaţii părea să funcţioneze perfect. Puteam doar presupune, deşi era incredibil, că restul Flotei fusese nimicit.

Nu doresc să descriu revenirea la bază a unităţilor risipite ale Flotei... Pierderile noastre fuseseră neglijabile, însă echipajele erau complet demoralizate. Aproape toate pierduseră legăturile cu celelalte şi constataseră că aparatura de reglare a tirului provoca erori inexplicabile. În mod evident, Câmpul Exponenţial constituia cauza tuturor problemelor, în ciuda faptului că acestea se manifestaseră doar după dezactivarea lui.

Explicaţia a sosit prea târziu ca să ne mai fie de folos, iar demiterea finală a lui Norden a reprezentat o consolare prea măruntă pentru pierderea războiului. După cum am explicat, generatoarele de Câmp produceau deformarea rapidă a spaţiului, distanţele părând tot mai mari pe măsura apropierii de centrul pseudospaţiului artificial. La dezactivarea Câmpului, condiţiile reveneau la normal.

Dar nu în mod perfect. Niciodată nu era posibilă o refacere exactă a stării iniţiale. Activarea şi dezactivarea Câmpului echivalau cu o alungire şi o contracţie a navei purtătoare de generator, însă exista şi un efect de histerezis, iar starea iniţială nu putea fi perfect reprodusă, datorită miilor de modificări electrice şi de deplasări ale materiei de la bordul navei pe durata cât Câmpul fusese activ. Asimetriile şi distorsiunile respective se cumulau şi, deşi rareori atingeau o fracţiune dintr-un procent, nici nu era nevoie de mai mult. Echipamentele de mare precizie pentru reglarea tirului şi circuitele din aparatura de comunicaţii se dereglau complet. O navă izolată nu putea detecta niciodată modificările; doar atunci când îşi compara echipamentul cu cel al altei nave ori încerca să comunice cu

aceasta, îşi putea da seama ce se întâmplase.

Este imposibil să vă descriu haosul rezultat. Nicio componentă a unei nave nu mai prezenta garanţia funcţionării pe altă navă. Nici chiar şuruburile şi piuliţele nu mai erau interşanjabile, iar piesele de schimb deveneau inutile. Cu timpul, s-ar fi putut să depăşim şi aceste dificultăţi, dar navele inamice atacau deja cu miile, folosind arme care lăsau impresia că sunt cu câteva secole în urmă faţă de cele inventate de noi. Măreaţa noastră Flotă, schilodită de propria-i ştiinţă, s-a luptat din răsputeri până a fost copleşită şi silită să se predea. Navele dotate cu Câmpuri continuau să fie invulnerabile, dar deveniseră aproape inutile ca forţe combatante. De fiecare dată când cuplau generatoarele pentru a scăpa de atacurile inamice, distorsiunile permanente ale aparaturii lor se amplificau. Într-o lună, totul a luat sfârşit.

Aceasta este istoria adevărată a înfrângerii noastre, pe care o pun la dispoziţia Tribunalului. După cum am spus, dau prezenta declaraţie pentru a neutraliza calomniile ce au circulat pe seama oamenilor care au luptat sub comanda mea şi pentru a-i demasca pe adevăraţii responsabili ai dezastrului nostru.

Iată acum şi cererea mea – ţinând cont de cele povestite, cred că Tribunalul îşi va da seama că nu reprezintă o simplă toană şi, ca atare, sper că mi-o va satisface.

Desigur, Tribunalul este conştient că supravegherea permanentă la care suntem supuşi zi şi noapte, precum şi condiţiile de trai ne provoacă destulă suferinţă. Cu toate acestea, nu mă plâng de ele; nu mă plâng nici de faptul că numărul insuficient de celule a atras după sine întemniţarea noastră câte doi laolaltă.

Nu voi putea fi însă tras la răspundere pentru acţiunile mele viitoare, dacă voi mai fi silit să împart aceeaşi celulă cu profesorul Norden, fostul şef al Cercetării Militare din cadrul forţelor mele armate.

Taku Mayumura
Învierea

Traducere de G. Cionca

La început, când îşi veni în fire, nu pricepea nimic. Îşi simţea trupul îngrozitor de greu.

Apoi îi ajunse la ureche o voce şoptită şi clinchetul unor obiecte de metal lovite unul de altul. Ce s-o fi întâmplat?

Nu vedea bine. Doar nişte umbre şterse care se mişcau încolo şi-ncoace. Oare ce vor să zică toate astea?

Încercă să se ridice, dar în clipa aceea auzi o voce „STAI LINIŞTIT” şi cineva îl răsturnă pe loc.

— TREBUIE SĂ STAI LINIŞTIT, şopti din nou vocea cu un accent straniu. NU AI VOIE SĂ FACI MIŞCĂRI BRUŞTE.

Încercă să strige, dar scoase numai un hârâit nedesluşit din fundul gâtului. Rămase întins pe spate, cu ochii închişi, forţându-se să gândească. Nu reuşea deloc să-şi aducă aminte. În depărtare, totul devenea înceţoşat.

— DUMNEATA TE-AI ÎNTORS DIN MOARTE, spuse glasul din nou.

Întors din moarte? Deodată începu să-şi amintească. Aşa era. Trăgea să moară. Avea o boală nevindecabilă cu mijloacele medicinei de-atunci şi nu-i mai rămăsese decât să-şi aştepte sfârşitul. Şi după aceea, mai fusese ceva... Se străduia din răsputeri să găsească firul. Aşa deci. După ce aflase că nu-l mai putea ajuta nimic, îşi investise toată averea dând dispoziţii ca trupul lui să fie îngheţat şi conservat la temperatură scăzută. Se spera ca bolile mortale să poată fi învinse în viitor. Deci urma să hiberneze în mod artificial.

Când se hotărâse la pasul acesta, familia şi rudele îl priviseră cu neîncredere, iar medicii fuseseră de părere că era ţicnit. Dar el o ţinuse una şi bună. Iar acum, iată că socoteala lui ieşise de minune.

Reuşise.

Trecu o zi, două, îşi revenea încetul cu încetul la normal. Patul în care zăcea era minunat, făcut dintr-un material cum nu mai văzuse niciodată. Şi odaia era mult mai mică decât cele din amintirile lui, hexagonală, iar medicii coborau printr-o deschizătură în tavan, plutind în nişte maşinării ciudate. Cu

toate acestea, din punct de vedere al confortului, era mulţumit.

După spusele medicilor, trupul lui fusese conservat cu grijă, dar în realitate murise. Numai datorită progreselor mari făcute de medicină în ultima vreme îl readuseseră la viaţă. Iar vechea lui boală era simplu de vindecat.

Trecu o săptămână, trecură zece zile.

La început, se mulţumea să zacă pe-o parte şi să se plimbe din când în când prin odaie. Apoi treptat îl apucă plictiseala.

— Când pot să ies de-aici?

Medicul clătină din cap.

— ÎNCĂ NU. MAI DUREAZĂ PUŢIN!

Trecu o lună, a doua lună se apropia de sfârşit. Simţi că nu mai suportă.

— Vă rog, spuneţi-mi, când o să mi se permită să ies de-aici... îi imploră el pe medici. Aş pleca val-vârtej, să nu mai pierd o clipă. Vreau să ies în lumea asta a Viitorului. Apoi, cât mai curând, am de gând să lucrez. Doar sunt încă destul de în putere. Abia aştept să mă apuc de lucru.

Doctorii schimbară priviri între ei.

— E ceva cu mine? Ceva rău?

— ORICUM, AR FI BINE SĂ TE LĂMURIM, spuse unul dintre ei, alegând cuvinte simple şi vorbind foarte răspicat. CA SĂ AJUNGI CA NOI, TREBUIE SĂ ÎNVEŢI, ÎNAINTE DE TOATE.

— Să învăţ? Învăţ orice, dacă trebuie. Ce să învăţ?

— ÎNTÂI TREBUIE SĂ ÎNVEŢI LIMBA.

— Limba?

— ÎNTOCMAI. DIN VREMEA DUMITALE, LIMBA S-A SCHIMBAT. CA SĂ NE ÎNŢELEGEM CU DUMNEATA A TREBUIT SĂ ÎNVĂŢĂM LIMBA VECHE.

— Dar, în ce mă priveşte...

— ASCULTĂ. VEI FI NEVOIT SĂ ÎNVEŢI DE LA CAPĂT TOATE LUCRURILE. DIN VREMEA DUMITALE S-AU SCHIMBAT RADICAL ŞI ŞTIINŢA, ŞI VIAŢA ÎN GENERE. DE LA NIVELUL GRĂDINIŢEI ÎNCOLO NU MAI CORESPUNZI.

— ÎN ULTIMA VREME, POPULAŢIA PĂMÂNTULUI A CRESCUT DE CÂTEVA ORI. COMPETIŢIA E DURĂ. ÎN PRIMUL RÂND, PENTRU A ATINGE NIVELUL GENERAL DE VIAŢĂ, NIVELUL MEDIU DE CUNOAŞTERE, TREBUIE SĂ TRECI PRIN ÎNVĂŢĂMÂNTUL GENERAL ŞI ÎNVĂŢĂMÂNTUL SPECIALIZAT. STANDARDUL ESTE: 50 DE ANI DE EDUCAŢIE.

— Cincizeci de ani Ce prostie! Păi în timpul ăsta mă curăţ. Şi nu numai eu. Dacă toată lumea îşi petrece mai bine de jumătate din viaţă…

Medicii zâmbiră.

— OAMENII TRĂIESC ASTĂZI ÎNTRE 150 ŞI 160 DE ANI. DESIGUR, PENTRU A ATINGE ACEASTĂ VÂRSTĂ, TREBUIE SĂ LUĂM MĂSURI ÎNCĂ DIN PRIMII ANI DE VIAŢĂ, PENTRU A ÎNTĂRI ŞI REGENERA ORGANISMUL.

— Dar... atunci eu…

— DUMNEATA, DIN PĂCATE, NU POŢI URMA TRATAMENTUL. LA DUMNEATA NU MAI ESTE NIMIC DE FĂCUT, declară medicul cu compătimire în glas.

— DUMNEATA, DIN PĂCATE, NU POŢI INTRA ÎN LUMEA NOASTRĂ. VEI TRĂI CE ŢI-A MAI RĂMAS DIN VIAŢĂ ÎNCHIS ÎN ODAIA ACEASTA.

Ray Bradbury
Caleidoscopul
(„Kaleidoscope”, 1951)

Traducere de Nina Trifan

Prima izbitură spintecă racheta lateral ca pe o cutie de conserve. Oamenii fură aruncaţi în spaţiu ca o duzină de peştişori argintii zvâcnind încoace şi-ncolo. Fură risipiţi într-o mare întunecată, iar nava spulberată în milioane de bucăţi îşi continuă drumul ca un conglomerat de meteoriţi în căutarea unui soare dispărut.

— Barkley, Barkley, unde eşti?

Sunete de voci chemând în răcoarea nopţii ca nişte copii rătăciţi.

— Woode, Woode!

— Căpitane!

— Hollis, Hollis, sunt Stone!

— Stone, sunt Hollis. Unde eşti?

— Habar n-am. De unde să ştiu? Ce înseamnă sus? Mă prăbuşesc. Dumnezeule, mă prăbuşesc.

Se prăbuşeau. Se rostogoleau ca nişte pietricele desprinse dintr-un zid. Erau la fel de risipiţi ca nişte... zaruri aruncate de o mână uriaşă. Şi acum, în loc de oameni, erau numai voci – tot felul de voci, imateriale şi tulburătoare, exprimând diferite grade de teroare şi resemnare.

— Ne îndepărtăm unii de alţii.

Era adevărat. Hollis, cu capul pendulând înspre călcâie, ştia ca aşa e. O ştia şi avea un sentiment vag de acceptare. Se despărţeau pentru ca fiecare să meargă separat pe calea lui şi nimic nu-i mai putea aduce laolaltă. Purtau costumele spaţiale închise etanş, cu tuburile de sticlă acoperindu-le feţele palide, dar nu avuseseră timp să-şi închidă echipamentele de salvare. Cu ei în spaţiu puteau fi mici bărci de salvare care să îi salveze pe ei şi pe alţii, să-i găsească, să-i adune, până când ar forma o insulă de oameni care pun la cale un plan. Dar aşa, fără echipamentele de salvare fixate pe umeri, erau simpli meteori, fără conştiinţă, fiecare îndreptându-se spre o soartă separată şi irevocabilă.

Trecură cam zece minute până când dispăru teroarea iniţială şi o linişte metalică îi luă locul. Vocile se întretăiau şi se îndepărtau în spaţiu, ca nişte fire pe un război gigantic de ţesut, se ciocneau, se întâlneau din nou formând în final un model.

— Stone către Hollis. Cât timp putem vorbi la telefon?

— Depinde de cât de repede înaintezi pe calea ta şi eu pe a mea.

— Cred că o oră.

— E bine, zise Hollis, tăcut, adâncit în gânduri.

— Ce s-a întâmplat? întrebă Hollis un minut mai târziu.

— Racheta a explodat, asta e. Rachetele mai explodează.

— Încotro te îndrepţi?

— Se pare că o să mă izbesc de Lună.

— Eu, de Pământ. Mă întorc la Bătrânul Pământ cu o viteză de şaisprezece mii de kilometri pe oră. O să mă sting ca un băţ de chibrit.

Hollis se gândi la asta ciudat de absent. Parcă s-ar fi desprins de corp şi îl urmărea prăvălindu-se prin spaţiu, privindu-l la fel de nepăsător cum privise prima ninsoare dintr-o iarnă care trecuse de mult.

Ceilalţi erau tăcuţi, se gândeau la destinul care îi adusese în această prăbuşire şi nu mai puteau schimba nimic. Chiar şi căpitanul era tăcut, pentru că nu exista nicio comandă sau vreun plan care să refacă totul ca la început.

— E drum lung până jos. E un drum tare, tare lung, spuse o voce. Nu vreau să mor, nu vreau să mor, e drum lung până jos.

— Cine-i acolo?

— Nu ştiu.

— Cred că e Stimson. Stimson, tu eşti?

— E un drum atât de lung şi nu-mi place deloc. O, Doamne, nu-mi place!

— Stimson, aici e Hollis. Stimson, mă auzi?

Se lăsă tăcerea până când cei doi se despărţiră.

— Stimson?

— Da, răspunse acesta în cele din urmă.

— Stimson, ia-o uşurel! Suntem toţi în aceeaşi oală.

— Nu vreau să fiu aici, vreau să fiu în altă parte.

— Există şansa să fim găsiţi.

— Trebuie să mă găsească cineva, trebuie, zise Stimson. Nu-mi vine să cred, nu-mi vine să cred că se întâmplă asta.

— E un vis urât, sună liniştitor vocea cuiva.
— Taci din gură! se răsti Hollis.
— Vino şi fă-mă să tac! răspunse vocea. Era Applegate. Râse încetişor, cu aceeaşi nepăsare. Hai, vino şi fă-mă să tac!
Hollis simţi pentru prima oară poziţia imposibilă în care se afla. Simţi cum se umple de mânie, pentru că, în momentul ăsta, mai mult decât orice, îşi dorea să-i poată face ceva lui Applegate. De-atâţia ani voia să facă ceva, şi acum era prea târziu. Applegate nu mai era decât o voce la telefon. Se prăbuşea, se prăbuşea...
Acum, ca şi cum ar fi descoperit teroarea, doi dintre ei începură să ţipe. Ca într-un coşmar, Hollis îl văzu pe unul plutind pe lângă el, foarte aproape, urlând întruna:
— Stai!
Răcnea ca un nebun atât de aproape de el, că îl putea atinge cu vârful degetelor. N-o să se oprească niciodată. O să urle un milion de kilometri, atât timp cât era pe frecvenţa radio, tulburându-i pe toţi, împiedicându-i să vorbească între ei.
Hollis se întinse spre el. Aşa era cel mai bine. Făcu un efort supraomenesc şi îl atinse.
Îl apucă de gleznă şi se agăţă de el până când ajunse la cap. Omul ţipa şi se încleştă cu încrâncenare ca un înotător gata să se înece. Ţipătul lui străbătu universul.
Ori una, ori alta, se gândi Hollis. Oricum, Luna sau Pământul sau meteorii or să-l omoare, aşa că de ce nu acum? Îi zdrobi masca de sticlă cu pumnul învelit în echipamentul metalic. Ţipătul încetă. Se îndepărtă de corp şi îl lăsă să se rostogolească în voie în prăbuşirea interminabilă.
Afundându-se în spaţiu, Hollis şi ceilalţi intrară în vârtejul nesfârşit al tăcerii.
— Hollis, mai eşti acolo?
Hollis nu răspunse, dar simţi cum îl izbeşte peste faţă un val de căldură.
— Sunt Applegate.
— Ce e, Applegate?
— Hai să vorbim! N-avem nimic altceva de făcut.
Căpitanul întrerupse conversaţia:
— Ajunge! Trebuie să găsim o cale de ieşire!
— Căpitane, de ce nu taci din gură? întrebă Applegate.
— Poftim?

— Ai auzit bine! Nu încerca să-mi dai ordine! Eşti la şaisprezece mii de kilometri depărtare şi hai să nu ne amăgim! Aşa cum zicea şi Stimson, e drum lung până jos.

— Ascultă, Applegate!

— Las-o baltă! E o revoltă de unul singur. N-am ce dracu' să mai pierd. Nava ta a fost proastă şi tu ai fost un căpitan la fel de prost şi sper să te faci bucăţele când te izbeşti de Lună.

— Îţi ordon să te opreşti!

— Hai, mai ordonă-mi! zâmbi Applegate la o depărtare de şaisprezece mii de kilometri.

Căpitanul tăcu. Applegate continuă:

— Unde am rămas, Hollis? A, da, îmi amintesc. Şi eu te urăsc. Dar ştii asta. O ştii de mult.

Hollis îşi încleştă neajutorat pumnii.

— Vreau să-ţi zic ceva, spuse Applegate. Ceva care o să te facă fericit. Eu am fost ăla care a votat împotriva ta cu Rocket Company acum cinci ani.

Un meteor scăpără aproape de el. Hollis se uită în jos şi văzu că îi dispăruse mâna stângă. Începu să-i ţâşnească sângele. Deodată simţi că nu mai are aer în costum. Avea destul aer în plămâni pentru a-şi ridica mâna dreaptă şi pentru a răsuci mânerul aşezat la cotul stâng, ca să strângă garnitura şi să etanşeizeze costumul. S-a întâmplat atât de repede, încât nici nu era surprins. Nu-l mai surprindea nimic. Aerul din costum ajunse imediat la nivelul normal după ce astupă fisura. Şi sângele ce ţâşnise atât de repede se comprimă când strânse şi mai tare mânerul ca pe un garou.

Totul s-a întâmplat fără ca el să scoată vreo vorbă. Şi ceilalţi sporovăiau. Lespere vorbea întruna despre soţiile lui de pe Marte, de pe Venus, de pe Jupiter, despre banii lui, despre vremurile minunate, despre beţiile lui, despre jocurile de noroc şi despre fericirea lui. Vorbea întruna în timp ce toţi alunecau prin spaţiu. Lespere se lăsa legănat de amintiri în timp ce se rostogolea în moarte.

Era atât de ciudat. Spaţiu, mii de kilometri de spaţiu şi aceste voci care vibrau în centrul lui. Niciuna nu se ştia de unde vine şi numai undele radio tremurau şi încercau să trezească în ceilalţi emoţii.

— Eşti supărat, Hollis?

— Nu.

Şi chiar nu era. Se adânci din nou în gânduri; îşi simţea corpul ca de plumb aflat într-o cădere nesfârşită spre nicăieri.

— Toată viaţa ţi-ai dorit să ajungi în vârf, Hollis! Întotdeauna te întrebai ce se întâmplă. ţi-am pus eticheta asta înainte să fiu aruncat eu însumi la gunoi.

— Asta n-are importanţă, răspunse Hollis.

Şi nu avea. Ţinea deja de trecut. Când viaţa se sfârşeşte, este ca pâlpâirea de o clipă a unei pelicule pe un ecran; toate prejudecăţile şi pasiunile lui condensate şi luminate o clipă în spaţiu şi, până să apuci să strigi „Asta a fost o zi fericită, asta, una proastă, ăsta era un om rău, ăsta, unul bun”, filmul se face scrum, ecranul se întunecă.

Privind acum înapoi de la capătul vieţii, avea o singură remuşcare, aceea că şi-ar fi dorit să mai trăiască. Oare toţi muribunzii simt asta, ca şi cum nici n-ar fi trăit? Oare viaţa părea chiar atât de scurtă, chiar se sfârşea înainte să respiri? Oare tuturor le părea atât de categorică şi imposibilă sau numai lui i se părea aşa, acum şi aici, când mai avea numai câteva ore în care să se gândească şi să tragă concluzii?

Lespere, unul dintre ceilalţi, vorbea:

— M-am distrat bine: aveam o soţie pe Marte, una pe Venus şi una pe Jupiter. Toate aveau bani şi se purtau grozav cu mine. M-am îmbătat şi o dată am pierdut douăzeci de dolari la jocuri de noroc.

Dar acum eşti aici, îşi spuse Hollis. Eu n-am avut parte de nimic din toate astea. Când trăiam, eram gelos pe tine, Lespere; când mai aveam de trăit, te invidiam pentru femeile şi pentru distracţiile tale. Femeile mă intimidau şi am plecat în spaţiu, tânjind mereu după ele şi gelos pe tine că le aveai, că aveai bani şi că erai fericit – atât de fericit cât puteai fi tu, în felul tău grobian.

Dar acum, în rostogolirea asta, când totul s-a sfârşit, nu te mai invidiez, pentru că s-a sfârşit şi pentru tine, aşa cum s-a sfârşit pentru mine şi în clipa asta e ca şi cum n-ar fi fost nimic niciodată. Hollis îşi întinse faţa şi ţipă în telefon:

— S-a terminat totul, Lespere.

Tăcere.

— E ca şi cum n-ar fi fost, Lespere.

— Cine-i acolo? se auzi vocea şovăitoare a lui Lespere.

— Hollis.

Era meschin. Simţi meschinăria, micimea fără noimă a morţii. Applegate îl jignise şi acum voia să jignească şi el pe cineva. Şi Applegate, şi spaţiul îl răniseră.

— Eşti aici, Lespere? Totul s-a sfârşit. E ca şi cum nimic nu s-ar fi întâmplat niciodată. În ce fel e viaţa ta mai bună decât a mea acum? Acum este singurul lucru care mai contează. Spune, e mai bună?

— Da, este!

— Cum?

— Pentru că eu am gândurile mele, îmi amintesc! strigă Lespere undeva, departe, plin de indignare, ţinându-şi amintirile la piept cu amândouă mâinile.

Şi chiar aşa era. Sentimentul că avea dreptate era însoţit de un fior rece ce-l străbătu din cap până în călcâie. Erau nişte diferenţe între amintiri şi visuri. El nu avea decât visuri despre lucrurile pe care voise să le facă, pe când Lespere avea amintiri despre ceea ce făcuse, ceea ce realizase. Şi acest sentiment începu să-l sfâşie pe Hollis cu o precizie sfredelitoare.

— La ce-ţi foloseşte acum? strigă Hollis. Când ceva se sfârşeşte, nu mai valorează nimic. Nu ţi-e mai bine decât mie.

— Mă adaptez, zise Lespere. Mi-am trăit viaţa. Nici acum, la sfârşit, nu devin meschin ca tine.

— Meschin? repetă Hollis rotunjind literele. Din câte-şi amintea, niciodată în viaţa lui nu fusese meschin. Cu siguranţă se păstrase toţi anii ăştia pentru un moment ca ăsta.

Meschin. Împinse cuvântul în adâncul creierului. Simţi cum îi ţâşnesc lacrimile şi îi coboară pe obraji. Cineva trebuie să-i fi auzit vocea întretăiată:

— Ia-o uşurel, Hollis!

Era, desigur, ridicol. Acum un minut le dădea sfaturi altora, lui Stimson; simţise un curaj pe care îl crezuse autentic, dar acum îşi dădea seama că nu fusese altceva decât şocul şi nepăsarea cauzată de acestea. Acum încerca din răsputeri să adune în câteva minute emoţiile suprimate o viaţă întreagă.

— Ştiu cum te simţi, Hollis! se auzi vocea îndepărtată a lui Lespere aflat la treizeci şi două de mii de kilometri. N-o iau personal.

Dar nu suntem egali? se întrebă el. Lespere şi cu mine? Acum şi aici? Dacă ceva se sfârşeşte, s-a dus; şi la ce mai e bun? Oricum mori. Dar ştia că încerca să găsească o explicaţie

raţională, ca şi cum s-ar fi străduit să spună care e diferenţa dintre un corp viu şi un cadavru. Într-unul exista o scânteie, iar în celălalt, nu. Exista o aură, un element misterios.

Aşa că erau el şi Lespere. Lespere trăise viaţa din plin şi asta îl făcea acum diferit, iar el, Hollis, era ca şi cum ar fi murit de mulţi ani. Se îndreptaseră spre moarte pe căi separate şi, dacă le-am compara şi dacă ar exista mai multe feluri de moarte, morţile lor ar fi atât de diferite, ca noaptea de zi.

Calitatea morţii, ca şi cea a vieţii, trebuie să se prezinte sub o formă infinită de variante şi, dacă cineva deja a murit o dată, atunci ce rost mai avea moartea adevărată, finală, ca în cazul lui?

O secundă mai târziu descoperi că piciorul drept îi fusese retezat. Aproape că bufni în râs. Nu mai era aer în costum. Se aplecă zvâcnind şi văzu cum curge sângele. Meteorul îi sfâşiase carnea şi costumul până jos, la gleznă. Moartea în spaţiu era aproape hilară. Te sfâşia bucată cu bucată, ca un măcelar invizibil în hăul negru. Strânse valva de la genunchi, simţind cum îi plesneşte capul de durere. Se zbătu să nu-şi piardă cunoştinţa şi, cu valva strânsă bine, reuşi să oprească sângele şi să păstreze aerul. Se îndreptă şi îşi continuă căderea, pentru că era singurul lucru care mai putea fi făcut.

— Hollis?

Hollis dădu somnoros din cap, sătul să tot aştepte moartea.

— Applegate sunt! se auzi vocea.

— Da.

— Am avut timp să mă gândesc. Te-am ascultat. Nu e bine. Asta ne face rău. E urât să mori aşa. Scoate din noi tot ce-i mai rău. Mă asculţi, Hollis?

— Da.

— Am minţit adineauri. N-am votat împotriva ta. Nu ştiu de ce am spus-o. Cred că am vrut să te fac să suferi. Tu păreai cel mai potrivit pentru asta. Noi doi ne-am certat mereu. Cred că îmbătrânesc repede şi mă căiesc repede. Cred că mi s-a făcut ruşine să-ţi ascult meschinăriile. Oricare ar fi motivul, vreau să ştii că şi eu am fost un idiot. Nu e niciun grăunte de adevăr în ce-am spus. Du-te dracului!

Hollis simţi cum începe să-i bată din nou inima. Parcă s-ar fi oprit cinci minute, dar acum mâinile şi picioarele căpătară iar culoare şi se încălziră. Şocul trecuse, şi treceau şi accesele

succesive de mânie, teroare şi singurătate. Se simţea ca şi cum ar fi ieşit dimineaţa de sub un duş rece, pregătit pentru micul dejun şi pentru o nouă zi.

— Mulţumesc, Applegate.

— N-ai pentru ce. Fruntea sus, bătrâne!

— Hei! strigă Stone.

— Ce e? se auzi în spaţiu vocea lui Hollis. Stone, dintre toţi, îi era prieten bun.

— Am intrat într-o ploaie de meteori, sunt nişte asteroizi mici.

— Meteori?

— Cred că e Grupul Mirmidon care, o dată la cinci ani, trece pe lângă Marte şi se izbeşte de Pământ. Sunt chiar în mijloc. E ca un caleidoscop uriaş. Vezi tot felul de culori, de forme şi dimensiuni. Dumnezeule, cât e de frumos tot metalul ăsta!

Se aşternu tăcerea.

— Merg cu ei, zise Stone. Mă iau şi pe mine cu ei. Fire-aş al naibii, râse el.

Hollis căută cu privirea, dar nu văzu nimic. Nu era decât o pâclă nesfârşită de diamante cât pumnul, de safire şi de smaralde, şi negura catifelată a spaţiului cu vocea divinităţii răsunând printre exploziile de cristal. Gândul că Stone fusese înghiţit de ploaia de meteori, că o să treacă ani mulţi pe lângă Marte şi o să ajungă pe Pământ o dată la cinci ani, că o să intre şi o să iasă din raza vizibilă a planetei în următorul milion de secole purta în el ceva miraculos şi fantastic. Stone şi Mirmidon – eterni şi fără de sfârşit, rostogolindu-se şi luând mereu alte forme, cum erau culorile caleidoscopului pe care îl ţineai în copilărie îndreptat spre soare şi îl răsuceai.

— Cu bine, Hollis! se auzi din ce în ce mai încet vocea lui Stone. Cu bine!

— Noroc! strigă Hollis de la cinci sute de mii de kilometri.

— Nu fi caraghios! zise Stone. Şi dus a fost.

Stelele coborau din înalturi. Acum toate vocile se stinseră în tăcere. Fiecare mergea pe traiectoria lui, unii spre Marte, alţii în spaţiul cel mai îndepărtat. Şi Hollis... Se uită în jos. Dintre toţi, el se întorcea singur pe Pământ.

— Cu bine!

— Ia-o uşurel!

— Rămas-bun, Hollis! Ăsta era Applegate.

Un lung la revedere. Un scurt rămas-bun. Şi acum minunatele

creiere dezlânate începeau să se dezintegreze. Componentele creierului, care funcţionaseră atât de frumos şi de eficient în ţeasta de metal a rachetei ce-a explodat în spaţiu, mureau acum pe rând; sensul existenţei lor împreună se destrăma. Şi, aşa cum un corp încetează din viaţă când creierul nu mai funcţionează, aşa mureau şi spiritul navei, şi timpul îndelungat petrecut împreună, şi ceea ce însemnaseră unii pentru alţii. Applegate nu mai era acum decât un deget smuls din trupul-mamă; de-aici înainte nu mai avea cine să-l dispreţuiască sau să-l contrazică. Creierul explodase şi toate fragmentele inutile şi lipsite de orice judecată se spulberaseră în nemărginire. Vocile se stinseră şi acum în spaţiu se înstăpânise liniştea. Hollis era singur în cădere...

Toţi erau singuri. Vocile le muriseră ca ecourile cuvintelor rostite de Dumnezeu vibrând în adâncul de stele. Căpitanul se îndreptase spre Lună, Stone fusese înghiţit de ploaia de meteori; mai rămăsese Stimson; Applegate, spre Pluto, Smith, Turner şi Underwood şi toţi ceilalţi – fărâme ale caleidoscopului ce alcătuise atâta timp un model de gândire – se răspândiseră care încotro.

Şi eu? se întrebă Hollis. Ce pot să fac? Mai pot acum să fac ceva ca să schimb o viaţă aspră şi searbădă? Ce n-aş da să pot face măcar un bine ca să compensez toată ticăloşia adunată în toţi anii ăştia fără măcar să ştiu că zace în mine! Dar n-a mai rămas nimeni aici în afară de mine şi cui poţi să-i faci un bine dacă eşti singur? Nu poţi. Mâine noapte am să mă izbesc de atmosfera Pământului. O să mă fac scrum, îşi zise, şi am să mă împrăştii pe toate continentele. Am să fiu folosit. Doar puţin, dar cenuşa-i cenuşă şi o s-ajungă în pământ.

Se simţea iute ca un glonţ, ca o pietricică sau ca o greutate de fier; era nepăsător, cu totul nepăsător, nu trist sau fericit sau altcumva, doar dornic să facă un bine, acum că totul a trecut, un bine despre care să ştie numai el.

Când o să ating atmosfera, am să ard ca un meteor. Mă întreb dacă o să mă vadă cineva, îşi zise.

Pe un drum de ţară din Illinois, un băieţel care se uita spre cer începu să strige:

— Mami, ia, uite! O stea căzătoare!

În amurg alba stea scânteietoare căzu din cer.

— Pune-ţi o dorinţă! îi spuse mama. Pune-ţi o dorinţă!

Marcel Luca
Triptic rusesc

Trăsura cu vopseaua scorojită care a pătruns vijelios pe uliţa Siminovski se opri legănându-se, cu nehotărâre parcă, în dreptul imobilului cu un cat, sumbru ca o cetăţuie părăginită. Încă înainte de a se stinge ecoul tropăitului nervos al cailor, un tânăr de vreo treizeci de ani sări din vehicul şi se repezi la inelul de bronz fixat în unicul canat al porţii. Îl acţionă cu putere prin bătăi repetate în lemnul de stejar masiv, în disonanţă cu zvonul clopotelor bisericii Sfântul Mihail de pe Kazanskaia, care tocmai băteau de vecernie.

Într-un târziu, din interior se desluşi vocea guturală a unei femei în vârstă:

— Wer ist dort? Wer ist dort?

Intuind întrebarea, tânărul răspunse imediat:

— Osipov! Serghei Ivanovici Osipov, secretar al Zemstvei!

— Ja? Wem suchen Sie? Was wünschen Sie?

— Cum?

— Pe cine cheutaţi? îşi continuă vocea interogatoriul în graiul norodului din Maica Rusie.

— Deschide uşa, frolain, domnul Walser mă cunoaşte!

Zăvoarele trase scârţâiră şi poarta se întredeschise cât să se poată strecura un om. Osipov se trezi într-un hol întunecos, alături de o bătrână uscăţivă, înveşmântată în negru, cu o bonetă apretată, strălucitor de albă, care tocmai readucea zăvoarele în lăcaşurile lor, cu o vigoare neaşteptată.

— Bitte! se întoarse ea spre musafir, indicându-i cu o mână uşa din capătul încăperii.

După ce străbătură câteva camere mobilate în bună parte cu lăzi ferecate în fier, de mărimi diferite, pătrunseră în cele din urmă într-o odaie spaţioasă, străjuită de o singură fereastră ce oferea perspectiva unei grădini întru câtva sălbăticite.

Menajera dispăruse insesizabil, iar tânărul funcţionar al Zemstvei rămase posomorât în mijlocul mulţimii de obiecte heteroclite.

Cărţile voluminoase, sticlăria de laborator, ceaunele de felurite dimensiuni, uneltele ciudate atârnate în piroanele bătute în ziduri sau stivuite neglijent pe poliţele fixate de jur-împrejur stârneau prin ineditul asocierii temeri nelămurite.

— O, junger Freund! Ce satisfacţion pentru mine!

Osipov se întoarse tulburat şi dădu cu ochii de stăpânul casei, un bărbat pipernicit, chel, cam la vreo şaptezeci de ani. Ochelarii rotunzi aşezaţi pe un nas deosebit de lung îi dădeau înfăţişarea unei păsări de noapte. După ce trase cu vioiciune două taburete de sub masa lungă din mijlocul încăperii, omul îl invită:

— Ia loc, gospodin Osipov! Şi spui la mine…

Autorul ezită să-şi continue istorisirea. Oare a ales-o pe cea mai potrivită? De fapt, de aici, ar putea însăila o primă variantă…

— Ia loc, gospodin Osipov! Şi spui la mine…

Tânărul se aşeză o clipă, dar sări imediat în picioare, ca propulsat de un resort:

— Domnule doctor! Martin Robertovici Walser! Numai dumneata mă poţi salva! Sunt la ananghie, Martin Robertovici!…

— Dar ce paţit, junger Herr? Povesteşti la mine! Sau doreşti mai întâi un pahar de ciai?

— Ştiu şi eu? Totuşi, dacă s-ar găsi o stacană de vodcă…

— Natürlich! Frau Hanelore, beutura pentru oaspetele nostru!

Ca într-o piesă de teatru regizată de un maestru strălucit, bătrâna menajeră pătrunse instantaneu în încăpere cu o tavă pe care purta un clondir şi un singur pahar, o puse pe masă, făcându-se apoi, dintr-odată, nevăzută.

— Serveşti, Herr Osipov, serveşti!

Musafirul şi-a umplut şi şi-a golit paharul cu o râvnă pe care numai starea lui de evidentă surescitare o putea explica.

— Straşnică băutură! Păi, Martin Robertovici, să-ţi spun ce m-a făcut să dau năvală în casa domniei tale în pragul nopţii… Dar, să mai tragem o duşcă!

— Serveşti, gospodin Osipov!

— Ei bine, domnule doctor, o ştie tot oraşul pe cântăreaţa Tania Alexeevna şi sunt de pomină petrecerile pe care ea le însufleţeşte. Iar eu, Martin Robertovici, eu mă iubesc de-o vreme cu Taniuşa, şi-mi cheltui toţi bănişorii de la slujbă şi de la moşioară, doar ca să fiu prin preajma ei. Numai că armăsarii îi dau târcoale…

— Cine?! Ah, jawohl! Hengst, armasariu!

Tânărul îl privi cu suspiciune pe interlocutor, dar după ce a golit încă un pahar de vodcă, se hotărî să lămurească lucrurile:

— Doctore, ăştia nu-s cai, sunt hăndrălăi, bărbaţi care vor să-i câştige favorurile!

— Oh, sicher! Desigur…

— Şi-uite-aşa, ieri seară, pe când chefuiam în taverna U vesiolovo zaiacika, numai ce-l văd pe locotenentul conte Dubinin că mi-o sărută pe gură, după ce i-a cântat la masă, aşa că m-am repezit şi l-am plesnit peste bot…

— Wie? Cum? Lovitur la obraz?

— Chiar aşa! Nenorocirea e că locotenentul m-a provocat de faţă cu toată lumea la duel şi, după câte ştiu, e un ţintaş iscusit, iar eu n-am prea tras cu pistolul, doar cu puşca după ciorile de-acasă, fără să fi nimerit prea multe. Iată pentru ce, preastimate Martin Robertovici, am venit la domnia ta, cu cinci sute de ruble-aur pentru a-mi da, dacă se poate, ceva, vreo tinctură de-aia alchimistă, cum se vorbeşte că poţi face, astfel încât să-l răpun mâine, în zori, pe contele Dubinin…

Neamţul, parcă mai bătrân decât părea înainte, şi-a frecat îndelung între două degete bărbuţa firavă şi, în cele din urmă, părând că se trezeşte dintr-o reverie, a exclamat:

— Bine, gospodin Osipov, atunci, schnell, hai să facem preparativ potrivit!

Serghei a tresărit şi, golind dintr-o sorbitură paharul, s-a repezit apoi la sfrijitul său amfitrion pentru a-l săruta de trei ori pe obraji.

Timp de vreun ceas, doctorul nemţesc a trebăluit la instalaţiile sale ciudate, făurite mai ales din sticlă verzuie şi aramă coclită, iar oaspetele său s-a străduit cu vrednicie să sfârşească băutura din clondir.

În cele din urmă, bătrânul a pus pe masă o farfurioară în centrul căreia se ghicea o alcătuire asemănătoare unui bob de linte.

— Demnach, aşadar, gospodin Serghei Ivanovici, vrei să-l omori în duel pe locotenentul Dubinin?!

— Pentru onoarea mea şi pentru Taniuşa, Martin Robertovici!

— Atunci, junger Freund, uite ce ai de făcut: iei această aluniţă făcută de mine şi o fixezi in mijlocul frunţii, te concentrezi în mintea dumnetale şi te ghindeşti că ea se află

intre ochii domnului conte şi, pentru cele cinci sute de ruble, vei constata că adversarul domniei tale va primi glonţul pe care îl vei trage, ca în oglindă, chiar în acel loc…

— Dar, domnule doctor, eu habar n-am să ţintesc!

— Nu are importanţă. Totul este să apeşi pe trăgaci şi glontele să pornească! Ich will das Geld jedzt! Adica, vreu banii acum…

În zorii zilei de primăvară timpurie, într-o poiană a pădurii de mesteceni care mărginea orăşelul Ceremisov, ceaţa leşioasă începea să se risipească. Arar se auzeau fornăiturile cailor înhămaţi la cele patru trăsuri care adăstau pe un drumeag lăturalnic.

Asistaţi de la mică distanţă de un medic somnoros, perechile de martori ai competitorilor schimbau, cu glas scăzut, replicile protocolare.

În cele din urmă, secretarul Zemstvei Serghei Ivanovici Osipov şi locotenentul conte Igor Stepanovici Dubinin au pornit, spate de la spate, cu pistoalele în mâini, au făcut paşii regulamentari, s-au întors şi s-au privit în ochi.

La semnalul convenit, cu aerul flegmatic al militarului de carieră, contele a ţintit calm şi a apăsat primul pe trăgaci, glonţul armei sale lovindu-l în piept pe adversar.

Şocul impactului cu proiectilul l-a doborât pe spate pe Osipov, iar arma i s-a descărcat aiurea. Grav rănit, panicat de rana a cărei sângerare încerca instinctiv s-o oprească cu palmele îngemănate, l-a auzit pe medicul acela somnoros minunându-se:

— Cum se face că locotenentul Dubinin a încasat un glonţ chiar în mijlocul frunţii şi a murit pe loc, într-un duel cu un „amator”?

Ehei, Martin Robertovici, a meritat să cheltuiesc cinci sute de ruble pentru o aluniţă, dar ce folos dacă n-am tras eu primul?! mai apucă să încropească un gând secretarul Zemstvei, înainte de a-şi da duhul.

Autorul reciteşte finalul povestirii proaspăt încheiate şi oftează nemulţumit. Ar putea, desigur, să revină la momentul întâlnirii dintre cele două personaje, tânărul rus şi bătrânul venetic, şi să depene o altă istorisire…

— Ia loc, gospodin Osipov! Şi spui la mine…

Tânărul se aşeză nehotărât pe taburet, îşi încrucişă sub masă picioarele încălţate în cizme scurte, cu carâmbii încreţiţi, îşi ciupi mustăcioara bălaie şi grăi privindu-şi gazda în ochi:

— Domnule doctor! Martin Robertovici Walser! Mă aflu la oarece ananghie şi-mi trebuieşte un sfat, ca de la un om preaînvăţat, cum eşti domnia ta…

— Cu ce pot ajuta, junger Herr? Povesteşti la mine! Sau doreşti mai întâi un pahar de ciai?

— Nu-i rău ceaiul, dar parcă m-ar înviora mai bine o sărăcie de vodculiţă…

— Wunderbar! Exzellent! Frau Hanelore, aduci beutura pentru oaspetele nostru drag!

Menajera uscăţivă, cu înfăţişare de stareţă ursuză, se ivi dintr-odată, de parcă ar fi ascultat cu urechea la borta cheii de la uşă, şi aşeză pe masă un cânceu de băutură şi un pahar stingher, ieşind apoi fără zgomot.

— Bitte, Herr Osipov, serveşti!

Fără zăbavă, Serghei goli cu sete un pahar plin ochi şi păru degrabă mai înviorat.

— Straşnică licoare, Martin Robertovici! Dintr-odată mă simt mai limpezit. S-ar cuveni înc-o duşcă pentru întremare deplină! Aşa…

Degrabă întremat, continuă:

— L-ai cunoscut pe tatăl meu Ivan Terentievici, domnule doctor! Îţi mai aminteşti, poate, că acum un amar de ani, vreo nouă-zece, ai venit la noi la moşioară, de i-ai oblojit picioarele betege…

— Natürlich! Atunci chind el venit din expediţion la großer Fluß Enisei!

— Aşa-i, Martin Robertovici. El a fost vagmistrul oştenilor de l-au însoţit pe înălţimea sa căpitanul de gardă Voloşin la cercetarea fluviului. Şi uite că acum bietul taica trage să moară…

— Mein Gott! Atât de grav?

— E gata! Aseară i-a făcut părintele Nikanor slujba de maslu şi i-a dat sfânta împărtăşanie. Dar iacătă pentru ce te-am tulburat în fapt de seară…

Vizitatorul se foi pe scaun şi scoase dintr-un buzunar al surtucului de postav albastru un obiect oval, gros cam de un

deget, de forma unei paftale de centură ofiţerească şi o puse grijuliu pe tăblia mesei.

— Scula asta o are taica de la un şaman al tribului nomad Evenk, care hălăduieşte tocmai prin părţile guberniei *Podkamennaia Tunguska*. *Ochiul dragonului* i-ar zice şi după mărturia păgânului, ar fi aflat-o la cingătoarea unui străin cu înfăţişare ciudată, pe care l-au găsit cu puţin timp înainte de a-şi da sufletul, în taiga, lângă urma de arsură făcută de-o stea căzătoare…

— Mai serveşti, gospodin Osipov! zise doctorul luând în mână obiectul şi apropiindu-l de vârful nasului spre a-l privi mai bine.

— Ce mă miră, continuă oaspetele după ce dădu gata, dintr-o smucitură, încă un păhărel, este voia ce mi-o lasă cu limbă de moarte taica, să-l înmormântez cu tot cu drăcia asta. M-am tot uitat la ea! Nici nu ştiu de-ar preţui ceva. De-aia m-am grăbit la dumneata…

Bătrânul învăţat cerceta nedumerit din cale-afară obiectul făurit dintr-un material mat, cenuşiu, foarte uşor. Desigur, îl va cerceta cu substanţe diferite, de la oţet şi spirt la vitriol, îl va supune la flacără, îl va ciocăni şi-l va pili. Forma o avea ovală, cu dimensiunile axiale cam de zece pe cinci centimetri. Dacă o faţă era netedă, fără vreun însemn, cealaltă vădea în mijloc ceva ca o ferestruică rotundă, uşor bombată, cam de doi centimetri, desigur izvorul numelui, Ochiul dragonului, iar în juru-i, în formă de elipsă, erau încorporate şaisprezece clapete inscripţionate cu semne de neînţeles.

— Sonderbar! Asta ciudat! Daaa… Facem experiment!

După două ceasuri şi mai bine, timp în care musafirului i se înlocui stacana goală cu una plină de vodcă, „paftaua” şamanului de pe Enisei a fost supusă la o sumedenie de încercări, cu tot soiul de acizi în concentraţii diferite, fără alt rezultat decât stârpirea ei de orice formă de slineală şi îngăduind observaţia că micile clapete pot fi acum uşor apăsate în lăcaşurile lor.

— Ei bine, prea stimate Martin Robertovici, cum binevoiţi să concluzionaţi? Îngrop odată cu tăicuţa o făcătură din materie preţioasă, au ba?

Amfitrionul nu se grăbea cu răspunsul. Stând în dreptul sfeşnicului cu două braţe în care luceau fumegânde lumânările, silueta gârbovită îşi profila umbra pe un perete, ca un mare

semn de întrebare. Tot apăsând la întâmplare butonaşele dreptunghiulare, simţi pentru o clipă în palmă o vibraţie rapidă şi observă că *Ochiul dragonului* a devenit uşor translucid, într-o nuanţă de verde-pal.

— Nu ştiu ce să zicem, junger Herr, material acesta eu nu cunosc, dar puţin mai *interessant* este asta, ochiul ca pielea de la der Frosch, nu de la dragon…

— Der Frosch? se miră Serghei.

— Broasca, broasca liebe Freund! Uite, s-a colorat puţin in verde, poate de la meine Stoff, substanţ ce am aplicat. Cred că mai bine ingropi la el!…

— Atunci, spuse tânărul ridicându-se în picioare şi luând un aer oficial, vă mulţumesc pentru sfat, domnule doctor, şi vă încredinţez că orice hotărâre a Zemstvei sau ucaz de la stăpânire, privitoare la străini, le veţi afla la timp pentru orice întâmpinare, la care, cu dragă inimă, o vorbă bună om pune şi noi…

La două zile de la întrevederea cu veneticul şpiţer Walser, Serghei Osipov îşi ducea tatăl pe ultimul drum, spre loc de pace şi verdeaţă.

Răposatul odihnea cu mâinile la piept în sicriul deschis, aşezat pe un strat de lucernă proaspăt cosită, aşternută pe fundul unui docar tras de un singur bidiviu. Renunţaseră la troică din temerea că trei cai ar fi fost mai greu de stăpânit, după trebuinţele procesiunii.

În faţă, purtătorii de prapuri îşi târşeau alene care boftorii, care cizmele scâlciate, prin praful şleaului, cu capetele plecate din obişnuinţă, şuşotind între ei despre cele lumeşti, cum ar fi garboavele sau basamacul la care erau îndreptăţiţi, după cuviinţă.

În urma căruţei, înveşmântat în odăjdiile lui cam slinoase, cu barba-i roşcovană revărsată în toată stufoşenia peste patrafir, slujea la răspântii, cu glas tunător, părintele Nikanor. Cu făptura lui uriaşă îl făcea parcă să pară şi mai pipernicit pe ţârcovnicul său Pavluşa, altminteri izvorâtorul unei voci de heruvim, care păşea alături cu chipul străluminat de beatitudine, purtând fără vreun efort aparent, petrecută în bandulieră, desaga de rafie în care se aflau mai toate ceasloavele şefului său bisericesc.

Îi urma Serghei, stingher, cu gândurile duse aiurea, iar în

spatele lui se înşirau, amestecaţi, mujici de pe moşie cu căciulile în mâini, femei cu broboade colorate care boceau pe rând, întrecându-se între ele, cazaci bătrânei cu pantaloni bufanţi cu lampas roşu şi cu mustăţi fioroase, copii desculţi şi neastâmpăraţi cu rubăşti peticite, iar în coadă, chiuind în răstimpuri, Vasilisa, nebuna satului *Malenkoe Selo*.

În pragul cimitirului, convoiul se opri spre a asculta cu smerenie adevărul înscris în Evanghelii.

Vocea slujitorului lui Dumnezeu cunoscută în toate aşezările aflate la peste o sută de verste, de jur-împrejur, vibra în auzul binecredincioşilor:

Zis-a ei Isus: Au nu ţi-am spus că, de vei crede, vei vedea mărirea lui Dumnezeu? Şi au ridicat piatra de unde zăcea mortul; iar Isus şi-a ridicat ochii săi în sus, şi a zis: Părinte, îţi mulţumesc că m-ai ascultat. Şi ştiam că tot-de-una mă asculţi; însă pentru poporul care stă împrejur am vorbit; ca să crează că Tu m-ai trimes. Şi acestea zicând, a strigat cu voce tare: Lazăre, vino afară!…

Serghei, peste capetele popii şi ale crâsnicului Pavluşa, privea ţintă spre brâul care încingea rubaşca brodată, de zile mari, în care era gătit defunctul său tată. I se năzărea oare, sau chiar se înteţea sclipirea verde, ca de crisolit, a Ochiului dragonului, pe care îl cususe în chip de pafta, după făgăduinţa ce-i făcuse înainte de a-şi da duhul?

Spre a vedea mai bine, se apropie şi se sprijini cu palmele de o latură a docarului, ascultând pe mai departe mărturia apostolului Ioan:

Şi a ieşit cel mort înfăşurat la mâini şi la picioare cu feşe, şi faţa lui era legată cu mahramă. Zis-a lor Isus: Dezlegaţi-l şi-l lăsaţi să meargă!…

Ca din senin, bidiviul, un armăsar negru-vineţiu, pradă de război a bătrânului, trofeu dintr-o herghelie cercheză, începu să fornăie, să necheze şi apoi să salte înspăimântat ca de lup, pe copitele din spate.

Dându-şi seama că nu-l poate stăpâni, vizitiul Stenka sări de pe capră, slobozi frâiele şi din două mişcări dibace tăie cu cuţitul lui încovoiat, tătăresc, legăturile hamului şi lăsă animalul să alerge bezmetic spre păduricea de mesteceni din apropiere.

Înălţând cu dreapta crucea de argint, preotul o clătină ca pe un evantai spre a cere tăcere cuviincioasă norodului care,

tulburat de întâmplare, se adunase de jur-împrejur, sporovăind fără noimă.

Atunci observară cu toţii, aproape dintr-odată, că din paftaua de la brâul răposatului se înalţă un fulger neîntrerupt de lumină verde-fosforescentă.

Ridicară ochii urmându-i calea, spre a vedea înlemniţi şi cu gurile căscate cum cobora spre ei, din crugul cerului, tot mai mare, o tipsie strălucitoare, pe obada căreia se roteau licărind lumini de culori diferite. Pe măsură ce cobora, un sfârâit drăcesc ca al artificiilor aduse din ţara Kitailor se răspândea, tot mai tare, din înalturi.

Dezmeticindu-se ca dintr-o vrajă, părintele Nikanor, care ştia Evangheliile pe dinafară, dar mai puţin Vechile Scripturi, trase spre el desaga de răchită cu tot cu Pavluşa, purtătorul ei, şi scoase fără greş Cartea Sfântă a *Vechiului Testament*, o deschise într-un loc însemnat al Cărţii Profetului Ezekiel şi cu ochii ba la dânsa, ba spre lucrarea cerească ce se oprise la vreo patruzeci de arşini deasupra capului său, începu a rosti cu glas biruitor:

Şi iată, gloria Dumnezeului lui Israel venea dinspre răsărit; iar vuietul sosirii sale era ca vuietul unei ape mari; şi pământul strălucea de slava lui. Şi vedenia pe care am văzut-o era întocmai ca vedenia pe care o văzusem când el venise să nimicească cetatea, şi ca vedenia pe care o văzusem lângă râul Chebar; şi am căzut cu faţa la pământ. Când gloria lui Yahveh a intrat în templu prin poarta care da cu faţa spre răsărit, Duhul m-a ridicat în sus şi m-a adus la curtea dinăuntru; şi iată, gloria lui Yahveh umpluse templul…

În timp ce spusele profetului abia se mai desluşeau din cauza sfârâitului şi a trosnetelor puternice, ca ale unui foc uriaş de pădure, în mijlocul tipsiei păru că se deschide o bortă rotundă, din care se revărsa o ceaţă tulbure, leşioasă.

Numaidecât, orfanul Serghei Osipov băgă de seamă cum trupul fără viaţă al tatălui său se ridică, rigid, ca purtat pe-o palmă nevăzută, tras parcă de funia de lumină verde şi cum piere înlăuntrul făpturii cereşti nemaivăzute.

Şi tot norodul bulucit în jurul docarului gol, cu mâinile puse streaşină la ochi, văzu cum după câteva clipe, înteţindu-şi străfulgerările colorate ce se roteau în jurul obezii, tipsia uriaşă zvâcneşte de sub soarele de amiază căruia îi fusese obroc preţ

de vreo cinci minute de ceasornic, se înalţă şi se face tot mai mică, până ce se pierde dincolo de norişorii îndepărtaţi ai văzduhului.

În tăcerea care se înstăpânise, apăsătoare, Serghei îşi plecă încet capul şi-şi îndreptă privirea întrebătoare, parcă în înţelegere cu ceilalţi, spre tălmaciul pământean al Celui de Sus, care încredinţându-i tomul din care citise lui Pavluşa, se închină şi făcu trei plecăciuni adânci către răsărit.

Apoi fericitul în duh, părintele Nikanor, se apropie de tânărul îndoliat, îl îmbrăţişă şi-l sărută de trei ori pe obraji, după obiceiul pravoslavnic al pământului, şi ridicând crucea de argint spre slava argintie a cerului, făcând-o să tresară până şi pe nebuna Vasilisa care stătea stingheră pe un gorgan din apropiere, concluzionă cu vocea lui puternică şi răscolitoare, ca trâmbiţele Ierihonului:

— Bucură-te, Serghei Ivanovici! *Domnul a dat, Domnul a luat*!

Autorul răsfoieşte paginile manuscrisului cu un sentiment de profundă insatisfacţie. Unde e spiritul specific rusesc al epocii în care trăieşte?… Pufăie îngândurat din pipa umplută cu tutun marinăresc olandez, înmoaie peniţa tocului de fildeş în călimara de argint şi purcede iar a rescrie, după tipicul de-acuma familiar…

— Ia loc, gospodin Osipov! Şi spui la mine…

Tânărul îşi trânti oftând şapca albă cu cozorocul îngust pe masă, de sub care trase cu piciorul un taburet, se aşeză şi bolborosi cu capul plecat:

— Sunt în mare încurcătură, Martin Robertovici! Mi-e sufletul obidit! Şi soarta-mi pare o *matrioşcă* din cea de-o desfac copiii, doar că eu, pe măsură ce-o desfac, în loc să dau de una tot mai mică, dau de un necaz din ce în ce mai mare!

— Donnerweter! Dar ce paţit, junger Herr? Poate te mai linişteşte un pahar de ciai?…

— Să-mi fie iertată lipsa de măsură ca musafir ce mă aflu, dar parcă mai priincios mi-ar fi, dacă se găseşte, un degeţel de vodculiţă…

— Ah, dar Frau Hannelore vine schnell cu un chiscant de beutur!

Într-adevăr, ca din pământ le răsări alături sfrijita menajeră,

care puse în faţa oaspetelui o carafă plină şi un pahar strălucitor de curat, făcându-se apoi, ca prin vrajă, nevăzută.

— Serveşti şi povesteşti, Herr Osipov!

Serghei Ivanovici nu se lăsă îndemnat şi goli primul pahar dintr-o răsuflare, mai bău unul, îşi şterse mustaţa cu dosul palmei, îşi drese glasul, după care ridică ochii spre şpiţerul nemţesc:

— M-am pricopsit domnule doctor de-un duel cu pistoalele, tocmai cu locotenentul-conte Dubinin! Un ţintaş dintre cei mai iscusiţi, iar eu un bicisnic în folosirea armelor! Taica e pe moarte şi eu mă bat în duel!…

— Gott mit uns! Dumnezeu se apere la noi! Dar cum întâmplat?

— Gelozia şi băutura, Martin Robertovici! Mi-au luat minţile şi una, şi alta. Iubind-o pe Taniuşa Alexeevna, cântăreaţa de la *Iepuraşul vesel*, dacă l-am văzut pe filfizonul ăsta că mi-o sărută din senin pe gură, am sărit peste două mese, l-am înjurat şi l-am plesnit cu un dos zdravăn de labă!

— Un sarutat? Das ist nicht der Mühe wert!

— Cum? se arătă nedumerit tânărul.

— Asta nu meritat osteneala…

— Adevărat, dar aşa mi-a fost scris pesemne! Şi iată-mă în faţa domniei tale, iubite şi preţuite povăţuitor, mai întâi de toate pentru a-mi înapoia scula tatei pe care ţi-am lăsat-o spre cercetare săptămâna trecută, că dacă mi-e dat să mor în duel, să nu-l lipsesc pe dânsul de o amintire a tinereţii sale aventuroase, pe care acum, simţindu-şi sfârşitul, voieşte să-l însoţească în locul de veşnică odihnă…

Cu o sclipire maliţioasă în ochi, doctorul Walser îşi îndemnă oaspetele:

— Liebe Freund, umple das Glas cu beutur preferat şi eu aduc obiect de la der Vater, pentru un demonstraţion care poate salva la dumneta!…

Serghei nu păru să bage în seamă remarca din urmă, dar se grăbi să dea de duşcă două pahare, simţind cu satisfacţie cum vodca se scurge rece pe gâtlej şi-i explodează fierbinte în stomac.

Stăpânul casei se întoarse curând, purtând pe o tăviţă de alamă o lucrătură asemănătoare unei paftale de centură ofiţerescă, de formă ovală, cu un ochi verzui în mijloc, încadrat

între două rânduri de butonaşe dreptunghiulare, inscripţionate cu semne de neînţeles.

— *Ochiul de la dragon*! anunţă el cu o oarecare solemnitate. Aşa cum botezat la el distinsul der Vater, Ivan Petrovici Osipov!

— Nu el l-a numit aşa, ci şamanul din neamul Evenk, care i l-a dăruit în timpul unei expediţii de-a lungul fluviului Enisei. Taica a fost un oştean de nădejde al măriei sale pravoslavnice, Ţarul Alexandru Întâiul...

— Jawohl, evident! Dar eu am descoperit, Serghei Ivanovici, ceva extraordinar: acesta este un jucarie care nu poate să existe! Este facut numai cu inspiraţion de la der Teufel...

— O drăcovenie! o nimeri pe aproape tânărul.

— Adeverat! Am bagat de seama din intimplare că dacă se ţine Ochiul de la dragon la lumina de la lumânare, el devine tot mai tare verde şi atunci poate se facă minune de necrezut...

În timp ce vorbea, doctorul Walser ţinea obiectul în dreptul sfeşnicului cu două lumânări aprinse şi, într-adevăr, ochiul ca o lentilă vert-bouteille în starea de început îşi intensifica cu încetul culoarea.

— Şi acum, daca apasăm acesta buton care are semn un fel de vermişor innodat, o să vedem cum a arătat, cred eu, chiar şamanul de la tribul Evenk!

Apăsă hotărât simbolul presupus al viermişorului cu degetul mare al mâinii în care ţinea *drăcovenia* şi, la doi paşi în faţa lor, se închegă dintr-odată, uşor tremurătoare, silueta firavă a unui bătrân cu ochii negri, oblici, cu un nas turtit, mustăţi pleoştite şi bărbuţă firavă, înveşmântat într-o manta lungă, îmblănită, cu încălţări cu vârful ţuguiat, care scutura spre ei, cu ambele mâini, o tamburină împodobită cu cureluşe de piele. Dinspre *Ochiul dragonului* se auzea, destul de desluşit, o voce răguşită care psalmodia monoton, într-un grai de neînţeles. După vreo două minute, imaginea pâlpâi de câteva ori, se concentră într-un punct luminos, apoi se stinse.

Serghei se trezi dintr-odată din năuceală şi după ce sorbi însetat câteva înghiţituri de vodcă, direct din cânceu, ridică ochii înspăimântaţi spre magicianul din faţa lui:

— Isuse, Mântuitorule, izbăveşte-ne de cel viclean! Martin Robertovici, preaînţeleptule! Ce djin, ce duh sălbatic ai slobozit din sipeţelul acesta diavolesc?

Doctorul miji un zâmbet de înţelegere şi-l încredinţă cu

blândeţe:

— Linişteşte, junger Freund! Nu este un operaţion dracesc, este ceva ce nu inţelegem incă, ceva ce nu poate fi de la timpul nostru… Aber, să mai inverzim din nou, mai tare, *Ochiul de la dragon*, la lumina de la lumânare. So, aşa…

Ca într-o transă hipnotică, dar cu ochii holbaţi, tânărul îl urmări cu răsuflarea tăiată. Când ferestruica rotundă a sculei căpătă culoarea unei lentile de jad, înţeleptul şpiţer îi explică, privindu-l cu luare aminte:

— Acum, gospodin Osipov, vei afla ceva ce numai Frau Hannelore a putut să vadă, pentru că aveam nevoie în cercetarea mea de un Beobachter, un observator pentru confirmare la experiment. Uite, daca apăsam deodata cele doi butoni de la capăt de şir, cu insemn ca două jumatate de soare, eu facut nevazut pentru scurt moment. Achtung, jetzt! Acum!

Şi magicianul se făcu într-adevăr nevăzut într-o clipă! Spectatorul uluit stătu încremenit preţ de câteva minute, după care, la fel de brusc cum dispăruse, doctorul îşi făcu pe neaşteptate apariţia într-un colţ al încăperii, dincolo de masa lungă, cu braţele ridicate grăitor spre bagdadia afumată de lemn.

— Ei, ce mai spui la mine, Serghei Ivanovici? Facem imediat un repetiţion şi mâine, la duel, preparezi la lumina de la soare Ochiul de la dragon, te concentrezi şi la semnal de arbitru, sher schnell, imediat, tragi focul fară să ţinteşti, iar in mâna care se ţine la spate, acţionezi cele doi butoni pe care ai degetul pregatit şi ai disparut! Locotenentul are se tragă şi el din gest reflex, iar in tevatur care se produce, chind apari din nou, fiecare martore are să crede că a avut un hohl, un gol de atenţie, şi atunci, pentru toţi, duelul s-a terminat onorabil!

Tânărul învăţăcel sări de pe taburetul care se răsturnă cu zgomot, îl îmbrăţişă furtunos pe dascăl şi sărutându-l pe obraji de trei ori, după datina rusească, îi spuse cu ochii înlăcrimaţi:

— Martin Robertovici, Salvatorule iubit! Mă salvezi de la pieire! În loc de cinci ruble-aur ce le-am tocmit pentru cercetarea Ochiului dragonului lui taica, află că te-ai chivernisit cu cincizeci de icoane de aur cu chipul măriei sale, tătucul Ţar, când mă voi întoarce teafăr din necazul năprasnic în care singur m-am băgat!

În drum spre locul desemnat pentru desfăşurarea duelului, în brişca la care înhămase o iepşoară sprintenă, Serghei ţinea îndemânatic frâiele într-o mână, iar în cealaltă paftaua miraculoasă, cu faţa îndreptată mereu spre lumina încă palidă a soarelui ce răsărea risipind, cu încetul, fuioarele de ceaţă ale dimineţii. Cu toată temerea lui, ochiul lucios se colora atât de vârtos, că ajunse la o intensitate de verde-vineţiu.

Formalităţile protocolare fură împlinite cu sobrietate, cu adresări scurte, aproape monosilabice, până ce adversarii, locotenentul-conte Igor Stepanovici Dubinin şi secretarul Zemstvei, Serghei Ivanovici Osipov, se aflară faţă în faţă, la distanţa regulamentară, cu armele încărcate.

Asistat de martorii competitorilor şi de un medic cu înfăţişare somnoroasă, arbitrul dădu semnalul convenit, declanşând şirul secvenţelor memorabile ce s-au succedat cu iuţeală.

Primul foc îl trase funcţionarul Zemstvei, fără a-l stânjeni în vreun fel pe nobilul militar, care răspunse apăsând la rându-i pe trăgaci.

După ce se risipi fumul de la gura ţevii, locotenentul, ca şi ceilalţi participanţi la marţialul eveniment, văzu că deasupra locului în care fusese Osipov plutea stingher un norişor de pâclă, rezultat din arderea prafului de puşcă.

Încredinţaţi că ghinionistul combatant zăcea rănit sau poate ucis în iarbă, se repeziră cu toţii, bulucindu-se, spre locul cu pricina. Nedumeriţi la început, apoi cu totul consternaţi, căutară în cercuri tot mai largi, fără a găsi vreo urmă desluşitoare.

Într-un târziu, se lăsară păgubaşi şi colportând între ei păreri dintre cele mai fanteziste, o porniră într-o procesiune de câteva trăsuri spre târgul *Ceremisov*.

Ajunşi în apropierea barierei străjuite de o gheretă vopsită în dungi oblice, roşii şi albe, opriră cu toţii în devălmăşie, la răcnetul prelung al locotenentului-conte, singurul care îşi îngăduise să se deplaseze călare şi se afla în frunte, din reflex de comandir de garnizoană.

Coborâră din droştile prăfuite şi se strânseră, cu gurile căscate, în preajma lui Dubinin care, cu mundirul descheiat şi cu capul descoperit, descălecase şi sărind bariera, îl îmbrăţişa zgomotos pe adversarul său de acum trei ceasuri.

— Ce-mi făcuşi frăţioare?! Am crezut că te-am spulberat cu un

singur glonte în milioane de fărâme şi te-a risipit vântul! Dar văd că eşti, slavă Domnului, întreg şi nevătămat! Cum de te afli aici?

— Habar n-am! răspunse cu parţială sinceritate Serghei. M-am trezit aici, ca purtat de Sfântul Duh! Imediat ce-am descărcat pistolul, ochii mi s-au înceţoşat, iar când mi s-au limpezit, m-am aflat sprijinit de ghereta asta, de l-am băgat în sperieţi şi pe oşteanul ce slujea de santinelă!

— Orice-ar fi, Serioja, mă bucur că nu te am pe conştiinţă! Incidentu-i încheiat! Domnilor, sunteţi invitaţii mei la *U vesiolovo zaicika*! Să curgă şampania!

Bărbaţii din jurul lor începură să-şi fluture şepcile sau pălăriile, să se bată pe burţi sau pe umeri şi să strige înveseliţi: „La *Iepuraşul vesel*! Să ne scăldăm în şampanie! Să ne ospătăm cu blinele şi colţunaşi! La traktir, să ne cânte ţiganii din balalaică! Să desfacem poloboacele de vin gruzin! Să ne aghesmuim cu vodcă! Să ne dregem cu hribi şi castraveciori muraţi! Să ne otrăvim cu basamac! Vodca, Cheia sănătăţii!…”

Când debarcară cu toţii zgomotoşi în pragul tavernei *La iepuraşul vesel*, Serghei Osipov mai că se împiedică de un mujic slăbănog, menit de ursitoare cu darul beţiei, care-şi ţinea cuşma în mâini şi ochii urduroşi cătând în jos, cu falsă umilinţă, în timp ce rostea cu voce gâjâită:

— Blagorodnicia ta, boierule, aureşte-mi mâna cu o garboavă! …

Milostiv în starea de beatitudine în care se afla, secretarul Zemstvei băgă mâna într-un buzunar al surtucului în care dădu peste paftaua miraculoasă. O scoase la vedere şi luminată de-acum de soarele ce strălucea în toată puternicia sa deasupra capului, văzu cum Ochiul dragonului îşi întăreşte cu repeziciune verdele culorii.

Îl milui cu un gologan pe beţivan şi ascunzând din nou scula în buzunar, îi trecu prin minte gândul de a-şi speria tovarăşii de petrecere, mai târziu, spre miezul nopţii, cu fantasma şamanului Evenk, din gubernia Podkamennaia Tunguska, trăitor cu ani în urmă pe ţărmurile fluviului Enisei.

Da, s-ar putea s-o facă, înainte ca taica să-şi revendice drăcovenia pentru a o lua cu el, la loc de pace şi verdeaţă…

Autorul caligrafiază cu impecabile înflorituri cuvântul **Koneţ** în josul ultimei pagini, marcând uşurat finalul lucrării pe care o

izvodise într-o zodie evident mai puţin inspirată, şi pune deoparte manuscrisul.

Deschide în faţa lui un caiet de notiţe, după care scoate din sertar **Ochiul dragonului**, pe care îl descrisese întru câtva în povestirea de ficţiune tocmai încheiată.

Îl aşază sub abajurul lămpii cu petrol lampant pentru a-l hrăni cu lumină, îşi aprinde alene pipa curbată, orientală, îşi toarnă din sticla pătrăţoasă de cristal un păhărel de vodcă, pe care îl dă peste cap, plescăind apoi de mulţumire, până ce apreciază că ochiul leticular e suficient de verde.

Apasă trei butoane într-o succesiune stabilită după multe încercări şi cu tocul înmuiat în cerneală pregătit, se străduieşte să descifreze cuvintele rostite de arătarea imponderabilă din faţa sa.

Este un tânăr expresiv, cu părul frezat cu grijă şi cu dinţi aspectuoşi, cu ochi inteligenţi şi trăsături virile. Stă relaxat la o masă în formă de potcoavă, încărcată de hârtii, pe care **Ochiul dragonului** îl prezintă repetitiv, în două secvenţe.

În prima, tânărul bate darabana cu degetele în tăblia mesei şi aproape că se răsteşte la **Autor**, care-i notează cuvintele spuse într-o limbă necunoscută, dar pe care o bănuieşte a fi din familia celor romanice, străduindu-se să le transpună în caiet cu grafia binecuvântată a alfabetului rusesc:

БУН ГАСИТ ЫН ГУРА ПРЕСЕЙ![3]

În a doua secvenţă, tânărul ridică mâinile în sus a neputinţă, îşi dă ochii peste cap şi zice ceva cu o tristeţe sfâşietoare.

Autorul îşi spune că trebuie să-l consulte pe farmacistul de pe Ecaterinski Prospect, Waldemar Karlovici Repka; se ştie doar că străinii ăştia veniţi să mănânce o pâine în **Velikaia Rodina Rossia** sunt îndeobşte poligloţi şi poate i-ar putea desluşi înţelesul cuvintelor pline de amărăciune ale tânărului-fantomă:

ТРАИМ ЫН РОМЫНИА ШИ АСТА НЕ ОКУПА ТОТ ТИМПУЛ![4]

Philip K. Dick
Foster, eşti mort!
(„Foster, You're Dead!", 1955)

Când era la şcoală, Mike Foster se simţea cuprins de o teamă cumplită. Astăzi însă îl chinuia şi mai rău că de obicei. Terminând de împletit două coşuleţe impermeabile, băiatul îşi îndreptă spatele. Soarele, pe cale să apună, lumina fără să încălzească. Aerul toamnei era înviorător. Dealurile, deşi încă verzi, prindeau pe ici pe colo pete de rugină. Deasupra oraşului se roteau leneş, în aer, avioanele de patrulare.

De pupitru se apropie într-o tăcere ameninţătoare făptura masivă a învăţătoarei, doamna Cummings.

— Ai terminat, Foster? îl întrebă ea.

— Da, doamnă, răspunse el fără ezitare, întinzându-i coşuleţele. Pot să plec?

Doamna Cummings examină lucrul cu atenţie.

— Şi cum rămâne cu capcana? întrebă ea cu severitate.

Băiatul scotoci în pupitru şi scoase la iveală o capcană destul de complicată pentru animale mici.

— E gata, doamnă Cummings. Am terminat şi cuţitul.

Îi arătă limba cuţitului, strălucitoare şi tăioasă ca briciul. Îl confecţionase dintr-un bidon vechi. Învăţătoarea luă cuţitul şi, cu gesturi de expert, îşi plimbă neîncrezătoare un deget de-a lungul tăişului.

— Lama este cam slabă, spuse ea. Ai ascuţit-o prea tare. Se va frânge de îndată ce vei încerca să lucrezi cu ea. Du-te mai bine jos, în laboratorul central de arme şi uită-te la cuţitele expuse acolo. Toceşte-l de o piatră şi fă lama mai groasă.

— Doamnă Cummings, o imploră Mike Foster, lăsaţi-mă s-o fac mâine. Acum nu pot!

Doamna Cummings era însă de neînduplecat.

— Mâine, spuse ea răspicat, trebuie să facem exerciţii de apărare pasivă. Nu o să mai ai timp pentru cuţit.

— O să am timp după exerciţii, căută el s-o convingă.

— Nu stai prea bine cu exerciţiile de apărare pasivă. Bătrâna privi la mâinile şi picioarele uscăţive ale băiatului. Cred că ar trebui să termini cuţitul astăzi. Mâine vei sta toată ziua afară în câmp.

— La ce bun să săpăm tranşee în câmp? întrebă Mike Foster

cu o voce tremurătoare.

— Toţi trebuie să ştiţi să mânuiţi lopata, explică cu răbdare doamna Cummings.

Din toate părţile se auziră râsete înfundate, dar privirea severă a învăţătoarei îi linişti pe copii.

— Aţi înţeles cu toţii importanţa exerciţiilor de săpare a adăposturilor? Când va începe războiul, întreaga suprafaţă a pământului va fi acoperită de sfărâmături şi bolovani. Pentru a putea supravieţui, trebuie să ne adăpostim cât mai adânc în pământ. Nu-i aşa? Aţi văzut cum se vâră cârtiţele sub rădăcini? Micile animale ştiu că sub pământ vor găsi tot ceea ce le trebuie. Cu toţii vom deveni nişte cârtiţe. Trebuie să ne învăţăm să săpăm printre dărâmături pentru a readuce la suprafaţa pământului lucrurile de care vom avea nevoie.

Mike Foster se uită la învăţătoarea lui cu un aer nenorocit, în timp ce-şi plimba degetul de-a lungul cuţitului. Doamna Cummings trecu mai departe printre pupitre. Câţiva copii zâmbeau, dar Mike era disperat şi nu observă nimic. Oricum exerciţiile de săpare a adăposturilor nu-i vor fi de niciun folos, când vor cădea bombele va fi ucis pe loc. Toate vaccinările pe care a trebuit să le suporte – la mână, la şold şi în alte părţi – nu vor fi nici ele de vreun folos. Degeaba şi-a cheltuit şi banii de buzunar: Mike Foster nu va mai fi printre cei vii când asupra lumii se va abate urgia războiului bacteriologic. În orice caz, dacă nu... Sări în picioare şi porni pe urma doamnei Cummings, la catedră. Acolo îngăimă disperat:

— Îngăduiţi-mi să plec. Am treabă.

Doamna Cummings era obosită, buzele ei se strânseră răutăcios. Numai ochii împăienjeniţi de frică ai băiatului o făcură să nu-şi dea frâu liber.

— Ce s-a întâmplat? întrebă ea. Nu te simţi bine? Băiatul rămase pironit locului. Nu putea să-i răspundă.

Înveseliţi de această scenă, copiii şuşoteau între ei şi chicoteau. Doamna Cummings bătu supărată cu creionul în catedră.

— Linişte! strigă ea. După aceea vorbi cu un glas ceva mai domol: Mike, am impresia că funcţiile tale psihologice lasă de dorit. Du-te mai bine jos, la etajul 1, la clinica psihologică. N-are rost să lucrezi când reacţiile îţi sunt tulburate. Domnişoara Growes va fi cum nu se poate mai fericită să-ţi fie de folos.

— Nu! Răspunse Foster.

— Bine, dar atunci ce-i cu tine?

În clasă se stârni din nou rumoare. Cineva încercă să răspundă în locul lui Foster. Umilit şi ruşinat, copilului îi pieri şi glasul.

— Tatăl lui este anti-defensist, explicară copiii.

— Nu au adăpost şi nici nu sunt înscrişi la apărarea civilă. Tatăl lui n-a contribuit pentru avioanele de patrulare. Şi în general s-a cam eschivat de la toate...

Doamna Cummings îşi aţinti mirată privirile asupra băiatului care nu scotea o vorbă.

— Nu aveţi adăpost?

Copilul clătină din cap în semn că nu – n-au.

Învăţătoarei nu-i venea să creadă.

— Bine, dar... şi se opri. Voia să spună: „Bine, dar aici, la suprafaţă, veţi pieri cu toţii”. Dar se mulţumi doar să întrebe: Unde vă veţi duce?

— Nicăieri, răspunseră alţii în şoaptă, în locul lui Mike. Toţi se vor refugia în adăposturile lor, în timp ce el va rămâne aici, la suprafaţă. N-are nici măcar permis de intrare în adăpostul şcolii.

Doamna Cummings era de-a dreptul consternată. Mintea ei îngustă nu putea să accepte ca un elev să nu aibă permis în încăperile subterane ale şcolii, prevăzute cu tot ce trebuie. Nu. Era o greşeală., nu putea să fie adevărat.

Permisul se elibera copiilor ai căror părinţi contribuiau la apărarea civilă şi la înarmare. Dar dacă tatăl lui Foster era anti-defensist...

— Îi este teamă, rosti cineva cu o nuanţă de simpatie în glas. Se teme să nu-l prindă atacul aici, la şcoală, căci el n-o să se poată duce în adăpost, ca toţi ceilalţi.

Mike păşea agale cu mâinile vârâte adânc în buzunar. Din când în când, lovea cu piciorul în câte o piatră întâlnită pe caldarâm.

Soarele era la asfinţit. Oamenii coborau din rachetele de comunicaţii suburbane obosiţi, dar bucuroşi că se întorc la casele lor, aflate la 100 de mile depărtare de pista de decolare a uzinei. Departe, pe dealuri, se zărea la intervale regulate câte o străfulgerare: era turnul de radar care se rotea, fără zgomot, în negurile serii. Avioanele de patrulare îşi continuau zborul în spirale mari deasupra oraşului. Acum erau şi mai multe. Se

apropiau momentele cele mai primejdioase, orele de amurg. Observatorilor vizuali ar fi putut să le scape din vedere proiectilele de mare viteză, care zboară la mică altitudine. Bineînţeles dacă acestea ar fi fost lansate…

Trecând prin apropiere, Mike auzi vocea agitată a crainicului de la radio-ziarul mecanic. Război, moarte, o nouă şi uluitoare armă creată în ţară şi în străinătate. Copilul se încovoie şi mai mult şi-şi văzu mai departe de drum. Trecea acum prin dreptul unor locuinţe concoidale, din beton armat, care semănau între ele ca două picături de apă. Erau cazemate construite din beton ultra-rezistent. În faţa lui Mike străluceau puternic, în întunericul ce se accentua, firme luminoase cu neon. Se afla în cartierul comercial, plin de forfotă şi animaţie.

Îndepărtându-se de o imensă reclamă cu neon, se opri la jumătatea străzii. În dreapta lui se găsea adăpostul public. Se intra printr-un tunel cu turnichet automat, slab luminat, intrarea costa 50 de cenţi. Deci dacă „atunci” s-ar afla pe această stradă cu 50 de cenţi în buzunar ar fi salvat. S-a strecurat deseori în adăposturi publice în timpul exerciţiilor de alarmă. Se întâmpla însă să nu aibă la el 50 de cenţi. Erau clipe cumplite, asemănătoare coşmarurilor ce-l urmăreau fără încetare noaptea. Atunci se oprea locului, cuprins de groază, fără să poată scoate un singur cuvânt. În acest timp, oamenii treceau grăbiţi pe lângă el. Urletul pătrunzător al sirenei se auzea de pretutindeni.

Porni mai departe fără grabă. Ajungând în faţa imenselor săli de expoziţie ale firmei „General Electronics”, se opri. Se întindeau pe o mare suprafaţă şi erau feeric luminate. Privindu-le, îţi dădeau impresia unui dreptunghi uriaş, luminat de flăcări multicolore. În faţa vitrinei privi cu atenţie, poate pentru a milioana oară, obiectele expuse acolo. Ori de câte ori trecea, se oprea fascinat.

În mijlocul uriaşei săli se afla expus un singur obiect – un aparat foarte complicat, alcătuit dintr-o sferă pulsatoare cu suporţi, bare, pereţi şi ecluze ermetice. Toate reflectoarele erau îndreptate asupra ei. Reclame uriaşe elogiau cele o sută una de calităţi ale acestei maşini, de parcă le-ar fi pus cineva la îndoială.

„S-a pus în vânzare ultimul tip de adăpost subteran împotriva radiaţiilor, model 1972.

Iată aici principalele lui caracteristici:

- Lift automat pentru coborâre, garantat împotriva denivelărilor; funcţionează cu alimentaţie atomică, se închide uşor.

- Corpul este alcătuit din trei straturi, rezistă sigur la supratensiune cvintuplă fără să se deformeze.

- Sistem de încălzire şi răcire care lucrează cu energie atomică; sistem automat de purificare a aerului.

- Sistem în trei etape pentru anularea radioactivităţii alimentelor şi a apei.

- Sistem în patru etape pentru tratamentul preventiv al organismului împotriva arsurilor.

- Sistem complet de tratament cu antibiotice.

- Condiţii avantajoase de plată.”

Multă vreme nu şi-a putut lua ochii de la adăpost. Acesta semăna de fapt cu un tanc uriaş, având la un capăt un puţ de coborâre în formă tubulară şi la celălalt capăt o trapă de siguranţă. Adăpostul funcţiona cu totul independent. Era o adevărată lume în miniatură: avea un agregat propriu de iluminat şi încălzit, rezerve de aer, apă, medicamente şi stocuri aproape inepuizabile de alimente, găseai acolo chiar mai mult decât era necesar. În interiorul acestui adăpost, o familie se afla în deplină siguranţă, se bucura de tot confortul şi nu avea de ce să se teamă de un atac bacteriologic.

Preţul – 20.000 de dolari.

În timp ce contempla în tăcere această impunătoare expoziţie, unul dintre vânzători ieşi din magazin cu intenţia de a intra undeva să bea o cafea.

— Ce zici, fiule, aruncă el într-o doară, trecând pe lângă Mike, nu-i rău adăpostul?

Foster întrebă repede:

— Pot să văd cum arată pe dinăuntru? Daţi-mi voie să cobor!

Recunoscându-l, vânzătorul se opri din drum.

— Vasăzică tot tu eşti. Drăcuşorul ăla împieliţat care ne plictiseşte mereu?!

— Aş vrea să intru în adăpost doar pentru câteva minute. Pe cuvânt de onoare că nu stric nimic. Nici n-o să mă ating de ceva.

— Vânzătorul – un tânăr blond, ceva mai mare de 20 de ani rămase pe gânduri, nehotărât. Puştiul se ţinea de el scai. Avea însă cu siguranţă un tată şi o mamă şi asta înseamnă că există

posibilitatea finalizării unei vânzări. Afacerile mergeau foarte prost. Se apropia de sfârşitul lui septembrie şi sezonul mort încă nu trecuse. Dacă îi va spune băiatului: „Hai, şterge-o de aici!”, nu va avea nimic de câştigat. Ei, dar nici aşa să-i cotrobăiască orice puştan prin mărfuri!

— Nu se poate! hotărî el, în cele din urmă. Trimite-ţi babacul aici. A văzut expoziţia noastră?

— A văzut-o, răspunse abia şoptit Mike Foster.

— Şi atunci de ce mai stă pe gânduri? Vânzătorul făcu un gest larg cu mâna în direcţia modelului ce scânteia în bătaia luminii. Îi cumpărăm în condiţii avantajoase vechiul adăpost, ţinând seama de amortizări şi de vechimea modelului. Din ce an e adăpostul vostru?

— N-avem adăpost, răspunse Mike Foster.

Vânzătorul clipi nedumerit din ochi.

— Lasă, vii altă dată!

— Tata zice că e o cheltuială fără rost. El zice că încearcă să-i sperie pe oameni, pentru ca aceştia să cumpere lucruri de care n-au nevoie. El zice...

— Tatăl tău este anti-defensist?

— Da, răspunse Mike cu amărăciune.

Vânzătorul respiră adânc.

— Bine, puştiulică. Păcat că nu putem să facem nicio treabă noi amândoi. Nu eşti tu de vină. Vânzătorul stătu puţin pe gânduri. Dar ce-i veni lui taică-tău? Se mulţumeşte doar să contribuie pentru avioanele de patrulare?

— Nici asta!

Vânzătorul mormăi o înjurătură, fără îndoială tipul nu-i decât un iepure care trăieşte pe socoteala altora. El se află în siguranţă, deoarece ceilalţi membri ai societăţii sacrifică 30% din venitul lor pentru întreţinerea aparatului defensiv, în permanentă acţiune. Specimene ca acesta se întâlnesc în orice oraş.

Fără să se mai poată stăpâni, Mike Foster îl rugă încă o dată:

— Lăsaţi-mă să intru măcar pentru un minut! N-o să stric nimic. Doar o singură dată.

— Cine o să cumpere articolele noastre dacă vom îngădui copiilor să cotrobăiască pe acolo? Acesta nu-i un model de demonstraţie. Aceste fantezii ne costă mult de fiecare dată.

Vânzătorul devenise însă curios.

— Cum poţi fi anti-defensist? Taică-tău a avut întotdeauna gărgăunii ăştia sau l-a apucat aşa deodată?

— Tata zice că s-au vândut oamenilor atâtea automobile, maşini de spălat şi televizoare până când aceştia nu au mai putut să cumpere. El mai zice că avioanele şi adăposturile nu pot fi de prea mare folos şi că oamenii nu le vor cumpăra niciodată în măsura în care le-o îngăduie mijloacele. El zice că uzinele ar putea să producă mereu tunuri şi măşti anti-gaz. Atâta timp cât oamenii vor trăi cu teamă în suflet, le vor plăti. Ei cred că dacă vor înceta să plătească, riscă să fie ucişi. Omul se poate plictisi să-şi cumpere în fiecare an un automobil nou, dar niciodată nu va înceta să cumpere adăposturi, deoarece va tremura pentru viaţa copiilor săi.

— Dar tu ce crezi? îl întrebă vânzătorul.

— Vai, ce mult aş vrea să avem un asemenea adăpost! răspunse Mike. Aş dormi în el în fiecare noapte.

— Poate că nici nu va fi război, spuse vânzătorul. Simţea că băiatul e nefericit şi că îi este teamă şi de aceea îi zâmbea cu blândeţe. Nu trebuie să fii tot timpul alarmat. Probabil că-ţi pierzi prea mult timp în faţa televizorului. Stai mai mult la aer şi joacă-te.

— La suprafaţă nimeni nu se poate considera în securitate, spuse Mike Foster. Pentru asta trebuie să coborî sub pământ. Ori eu nu am unde să cobor.

— Convinge-ţi babacul să vină aici la noi, mormăi vânzătorul oarecum stingherit. Poate că-l vom putea hotărî noi să cumpere adăpostul. Spune-i să întrebe de Bill O’Neill. Ne-am înţeles?

Mike Foster se îndepărtă de magazin şi porni mai departe în întunericul nopţii. Ştia că ar fi trebuit să fie de mult acasă, dar picioarele abia puteau să-i poarte trupul greoi şi toropit.

Obosit cum era, îşi aminti de cuvintele pe care cu o zi înainte le spusese la lecţie profesorul de cultură fizică. Toată clasa făcea exerciţii de oprire a respiraţiei în timpul fugii. Mike nu izbutea s-o scoată la capăt: colegii lui, învineţiţi de sforţare, continuau să alerge reţinându-şi aerul în plămâni, în timp ce el s-a oprit, a expirat şi a început să înghită cu nesaţ aerul.

— Foster, îi spusese atunci cu răutate profesorul, eşti mort!… S-o ştii! Dacă ţi s-ar fi întâmplat asta în momentul unui atac chimic… Dând apoi din mână cu amărăciune, profesorul adăugase: Dă-te la o parte şi fă exerciţii de unul singur. Dacă

vrei să rămâi în viaţă, caută să obţii rezultate cât mai bune.

De pe veranda casei, Mike văzu că în sufragerie este lumină. Se auzea de acolo vocea tatălui său, în timp ce glasul mamei era mult mai slab. Se afla în bucătărie. Băiatul închise uşa şi începu să-şi scoată paltonul.

— Tu eşti? îl întrebă tata. Bob Foster şedea lungit într-un fotoliu. Pe genunchi avea o mulţime de benzi telegrafice şi facturi ale magazinului său de mobilă.

— Pe unde ai hoinărit? De o jumătate de oră te aşteptăm cu masa.

Tatăl era fără haină. Mânecile de la cămaşă erau suflecate şi lăsau să se vadă nişte mâini palide, subţiri, dar musculoase. Era obosit. Avea ochii mari şi negri; părul începuse să i se rărească. Cu gesturi nervoase, muta dintr-un loc în altul maldărele de hârtie.

— Scuzaţi-mă! spuse Mike.

Tatăl se uită atent la ceas.

— Du-te şi te spală pe mâini! Unde ai întârziat atât? Îşi privi cu atenţie fiul: Dar ce-i cu tine? Eşti bolnav?

— Am fost prin cartierul comercial, îi răspunse Mike.

— Ce-ai căutat acolo?

— Am privit ultimele modele de adăposturi.

Indignat, Bob Foster apucă un maldăr de facturi şi începu să le aşeze într-un dosar. Buzele lui subţiri se contractaseră şi pe frunte i se vedeau cute adânci. Respira enervat, aplecându-se greoi să adune benzile care se împrăştiaseră în toate părţile. Mike nu schiţă nici cel mai mic gest pentru a veni în ajutorul părintelui său.

Familia cina în tăcere. Părea că toată lumea este preocupată de mâncare, că niciunul nu se sinchiseşte de celălalt. În cele din urmă, tatăl întrebă.

— Ce-ai văzut pe acolo? Probabil că aceleaşi vechituri hodorogite.

— S-au expus ultimele modele 1972, răspunse Mike.

— Nu diferă cu nimic de modele din 1071! Tatăl aruncă enervat furculiţa pe masă: Câteva dispozitive noi şi ceva mai mult crom. Asta-i tot.

Se adresă apoi lui Mike, răstit:

— Nu-i aşa?

Copilul, care se lupta să mănânce o porţie de ciulama de

pasăre, răspunse:
— Noile modele au un lift ce funcţionează ireproşabil. Nu se opreşte în gol la jumătatea drumului. Ajunge doar să intri în lift şi restul se face automat.
— La anul vor scoate un lift care te va lua el singur şi te va coborî în adăpost. Şi acest model se va învechi şi el de îndată ce se va fi vândut. Se urmăreşte un singur lucru: să-i oblige pe oameni să cumpere mereu noi modele de adăposturi. Şi acestea se aruncă pe piaţă unul după altul. Suntem încă în 1671. De ce se vinde modelul 1072? Ce, nu se mai putea aştepta?
— Atunci hai să cumpărăm măcar un model vechi, îi scăpă lui Mike printre buze, indiferent care, fie şi unul de ocazie.
— Nu, tu vrei unul nou... Totul să strălucească şi să sclipească pentru ca vecinii să fie uluiţi. În adăpost să fie cât mai multe cadrane cu indicatoare, manete şi tot felul de mecanisme. La cât s-ar urca preţul unei asemenea jucării?
— 20.000 de dolari.
Tatăl oftă adânc. Numai 20.000, bani gheaţă?
— Compania acordă condiţii avantajoase de cumpărare în rate.
— Asta ne-ar mai lipsi, exclamă omul. Am fi nevoiţi să plătim toată viaţa. Chiar şi dobânzile la rate şi adaosurile. Pe cât timp se dă garanţia?
— Pe trei luni.
— Şi ce facem dacă se defectează? Dacă nu mai funcţionează instalaţia de aer sterilizat şi purificat? Dacă după trei luni se dărâmă adăpostul?
Mike clătină din cap.
— Nu, n-o să se dărâme. Adăpostul este mare şi trainic.
Bob Foster se făcu roşu ca racul. Era un om mic de statură, slab şi plăpând. Într-o clipă avu viziunea întregii lui vieţi, atât de bogată în evenimente. Cât de greu i-a fost să-şi facă un rost. A trebuit să strângă ban cu ban şi s-a învăţat să apere dârz cele câştigate: postul, banii, magazinul de mobile cu amănuntul. La început fusese contabil la acest magazin, a devenit apoi director şi în cele din urmă patron.
— Bagă frica în noi de teamă c-or să le stagneze afacerile! exclamă el cu disperare, adresându-se soţiei şi fiului. Se tem de o nouă criză.
— Bob! i se adresă soţia cu un glas liniştit şi plat. E timpul să

pui capăt acestei dispute. Devine insuportabil.

Bob Foster clipi repede şi des.

— Ce tot îndrugi acolo! mormăi el. Sunt obosit. Ah, blestematele astea de impozite. Cât de greu îi vine micului comerciant să evite ruina! Suntem nevoiţi să suportăm povara grea a concurenţei cu marile magazine universale. Ar trebui să apară o lege. Vocea i se potoli însă treptat: Mă duc să mă întind pe divan şi să încerc să trag un pui de somn.

Faţa uscăţivă a soţiei lui se acoperi de o roşeaţă puternică:

— Oricum, până în cele din urmă tot o să cumperi un adăpost! Bârfelile în legătură cu noi au devenit de nesuportat. Pe oriunde mă duc, se tot vorbeşte de noi. Suntem printre ultimii din tot oraşul. Toţi ceilalţi, în afară de noi plătesc pentru avioanele alea care se rotesc deasupra oraşului.

— Nu, o întrerupse brutal Bob Foster. Nu pot să cumpăr un adăpost.

— De ce?

— Fiindcă n-am bani, răspunse el simplu.

Se aşternu o tăcere grea.

— Toţi banii i-ai investit în prăvălie, spuse în cele din urmă Ruth şi cu toate acestea nu dă niciun venit. O ţii mereu pe-a ta. Nu vezi? Mobila de lemn nu mai are nicio căutare, ai devenit anacronic.

Bob Foster oftă adânc.

— N-are niciun rost să ne certăm. Mă duc dincolo să aţipesc un ceas-două. O să vorbim despre asta după aceea.

— Întotdeauna „după aceea”, spuse cu amărăciune Ruth. Soţul ei dispăru însă după uşa salonului.

Mike se sculă.

— Mă duc să-mi pregătesc lecţiile, spuse el urmându-şi tatăl. Pe faţa lui apăruse o expresie ciudată.

În salon era linişte. Televizorul era închis. În bucătărie Ruth aranja dispozitivele de control ale maşinii de gătit pentru pregătirea hranei pe luna viitoare. Scoţându-şi pantofii, Bob Foster se întinse pe divan şi-şi lăsă capul să i se odihnească pe pernă. Din cauza oboselii, faţa lui căpătase o culoare pământie.

Mike se opri puţin nehotărât, apoi se adresă tatălui:

— Aş vrea să te întreb ceva.

Foster mormăi ceva, tresări şi deschise ochii:

— Ce-ai spus?

Mike stătea în faţa lui, privindu-l drept în faţă.

— Mai povesteşte-mi o dată cum i-ai dat sfaturi preşedintelui! Tatăl se ridică puţin:

— Nu i-am dat niciun fel de sfaturi preşedintelui. Pur şi simplu am stat de vorbă cu el.

— Povesteşte-mi cum a fost.

— Ţi-am povestit de-un milion de ori.

— Cum arăta? îl întrebă Mike.

— Arăta... îşi începu tatăl povestirea pe care o închegase de-a lungul anilor şi pe care o memorase cuvânt cu cuvânt. E drept, pe atunci era ceva mai tânăr.

— Dar de ce a venit aici? întrebă Mike plin de interes, deşi cunoştea toată povestea până în cele mai mici amănunte.

Preşedintele era eroul lui, omul pe care-l admira cel mai mult în lume.

— Preşedintele călătorea. În glasul tatălui se simţea o nuanţă de amărăciune. A fost şi pe aici, în trecere.

— Pentru ce călătorea? îl întrebă fiul.

— Vizita toate oraşele ţării. (Nota de duritate în voce se accentuă.) Preşedintele se interesa de felul cum mergeau treburile pe la noi. Voia să ştie dacă am cumpărat destule avioane de vânătoare, dacă am cumpărat adăposturi, doze de vaccin împotriva ciumei şi instalaţii radar pentru a respinge eventualele atacuri. „General Electronics Corporations” abia îşi deschidea uriaşele sale saloane de demonstraţii şi expoziţii. Totul strălucea, sclipea şi era foarte scump. Pentru prima oară au fost expuse mijloace de apărare pentru familii.

Faţa lui Foster se contractă într-un rictus.

— Toate astea se vindeau în condiţii avantajoase, în rate. Pretutindeni reclame, afişe, reflectoare, flori şi gustări gratuite pentru doamne.

Băiatul asculta cu înfrigurare.

— Îţi aminteşti, Mike, de toate acestea?

— Cred că da. Îmi aduc aminte de mulţimea oamenilor şi de exclamaţiile lor de entuziasm. Era foarte cald. Asta s-a întâmplat la 10 iunie, nu-i aşa? A fost un eveniment important. Puţine oraşe primiseră pe atunci marele steag verde, ţie ţi-a înmânat preşedintele steagul, nu-i aşa tată?

— De fapt, ni l-a înmânat nouă, tuturor negustorilor. Toată povestea asta a fost organizată de Camera de Comerţ. Era un

fel de concurenţă între oraşe: care va achiziţiona mai mult şi mai repede. Trebuia amenajat oraşul şi în acelaşi timp trebuiau stimulate afacerile. Vezi tu, pe vremea aceea problema se punea în felul următor: dacă suntem nevoiţi să cumpărăm măşti antigaz şi adăposturi, apoi trebuie să le păstrăm cu grijă. Mare aiureală! Ce, stă cineva să distrugă trotuarele sau telefoanele? Strică cineva autostrăzile numai pentru că sunt construite pe socoteala statului? Uite, să luăm, de pildă, armatele. Ele au existat întotdeauna. Nu guvernul este acela care a organizat dintotdeauna poporul în vederea apărării ţării? Eu cred că apărarea asta ne costă prea mult. Se poate că economisesc pe socoteala noastră sume uriaşe şi în felul ăsta micşorează datoria de stat.

— Hai, povesteşte-mi ce-a spus atunci preşedintele, îl întrebă copilul.

Foster băgă mâna în buzunar, îşi scoase pipa şi o aprinse.

— Preşedintele? Păi ce să spună: „Iată drapelul, băieţi! Aţi făcut o treabă bună!”

Tuşi înăbuşit din cauza rotocoalelor de fum înţepător, care-i pătrunseră în gât. Îmi aduc aminte că avea faţa roşie, dar nu de emoţie, ci de căldură. Transpira şi zâmbea. Ştia să se stăpânească. Pe mulţi dintre locuitori îi cunoştea după nume. A povestit şi o anecdotă plină de haz.

Băiatul deschisese nişte ochi mari care exprimau cel mai nobil entuziasm.

— A făcut un drum atât de lung până în oraşul nostru, iar tu ai vorbit cu el, rosti Mike gânditor.

— Da. Am vorbit. În jurul meu, toţi strigau cuvinte de salut. Am înălţat uriaşul drapel verde al pregătirilor.

— Şi ce i-ai spus?...

— I-am spus aşa: „Asta-i tot ce ne-aţi adus? O simplă bucată de pânză verde?”.

Din când în când, Bob Foster trăgea câte un fum din pipă.

— Uite, aşa am devenit eu anti-defensist. Numai că pe atunci nu ştiam încă prea bine ce-i aia. Înţelesesem însă bine că suntem siliţi să facem enorme cheltuieli pentru această nebunie războinică, să cumpărăm lucruri de care n-avem nevoie...

Bob Foster făcu o sforţare şi îşi schimbă poziţia. I se vedeau mâinile albe, costelive. Faţa lui slabă era palidă de oboseală şi în ochi i se putea citi resemnarea.

— Cât spuneai că vor pentru blestemăţia aia? întrebă el, cu o voce răguşită. Vorbesc de adăpost...

Pentru o clipă, inima lui Mike încetă să mai bată.

— 20.000 de dolari.

— Ei, astăzi e joi, sâmbătă o să mergem la magazin împreună cu mama. Bob îşi îndesă tutun în pipa care ardea mocnit: Îl vom cumpăra în rate. E toamnă şi în curând afacerile trebuie să înceapă să se învioreze. Cam în vremea ăsta lumea cumpără mobilă de lemn pentru cadourile de Crăciun. Se ridică brusc de pe divan: Atunci e hotărât, nu?

De emoţie, Mike nu era în stare să scoată niciun cuvânt. Se mulţumi să dea din cap.

— Foarte bine, spuse tatăl cu o veselie în care se distingea uşor o undă de amărăciune. N-o să mai fie nevoie să priveşti adăpostul din vitrină.

Au instalat adăpostul. Treaba asta i-a mai costat 200 de dolari. Lucrările le-au efectuat o echipă de muncitori îmbrăcaţi în costume speciale. Fiecare avea scris pe spate: „General Electronics”. Curtea din spatele casei arăta aşa ca şi cum nimic nu s-ar fi întâmplat. Pământul şi arbuştii fuseseră puşi la locul lor. Nivelaseră terenul şi după aceea vârâseră respectuos factura sub uşă. Camionul care transportase adăpostul porni cu mare zgomot de-a lungul străzii. Şi apoi se făcu din nou linişte.

Mike Foster stătea lângă mama lui, în aripa din spate a casei. În jurul lor se adunaseră o mulţime de vecini, întrecându-se care mai de care să le laude adăpostul.

— În sfârşit, spuse domnişoara Carryle, acum aveţi un adăpost. Şi încă ce adăpost! Nici nu există unul mai bun.

— Da, e adevărat, se învoi Ruth Foster.

Vedea oamenii din jurul ei şi se gândea că de multă vreme nu mai venise atâta lume deodată; chipul ei istovit avea o expresie stranie, părea aproape jignită.

— Te simţi alt om, spuse ea pe un ton destul de aspru.

— Da, fireşte, încuviinţă domnul Douglas, care locuia la capătul străzii. Acum aveţi unde să vă adăpostiţi. El răsfoi cartea groasă cu instrucţiuni, lăsată de muncitori. Vedeţi, aici spune că adăpostul poate să cuprindă toate proviziile necesare pentru un an de zile. Cu alte cuvinte poţi locui acolo douăsprezece luni fără să ieşi afară. Dădu admirativ din cap. Adăpostul meu e de tip vechi, model 1909. Poate să cuprindă alimente şi alte provizii

numai pentru şase luni. Poate că...

— Lasă dragă, pentru noi e bun şi adăpostul pe care-l avem, interveni soţia lui. Vocea ei exprima invidie şi mâhnire.

— Ne dai voie să coborâm şi să-l vizităm, Ruth? Cred că e în stare de funcţiune, nu?

Mike scoase un sunet nedesluşit şi porni repede înainte. Mama zâmbi, înţelegându-i dorinţa.

— A şi zburat. Vrea să fie primul în adăpost. De fapt, pentru el l-am şi cumpărat.

Cu multă băgare de seamă, temându-se parcă să nu atingă ceva, Mike ajunse la intrarea adăpostului. Trapa era mare pentru el, căci fusese construită ca să poată fi utilizată de un om matur. De îndată ce băiatul păşi în lift, acesta se puse în mişcare şi, cu un şuierat uşor, se cufundă în corpul adăpostului.

Jos lumina se declanşă automat. Adăpostul era absolut gol, nemobilat. Nu se aduseseră încă niciun fel de rezerve. În aer plutea un miros de lac şi ulei de motoare; sub picioarele băiatului funcţionau cu un zgomot surd generatoarele. Cum a intrat Mike, s-au pus în mişcare sistemele de purificare şi dezactivare a aerului. Contactele şi cadranele instalate în peretele de control s-au luminat într-o clipă.

Băiatul se aşeză pe podea, cu genunchii la gură. Chipul lui avea o înfăţişare serioasă. Ţinea ochii larg deschişi. Nu se auzea decât uruitul generatoarelor, celelalte sunete nu străbăteau până la el. Mike ar fi vrut să nu mai plece niciodată de acolo, ar fi fost în stare să stea o veşnicie fără să se urnească din loc. Adăpostul era prevăzut cu toate cele necesare. Acum nu mai avea într-adevăr nevoie de nimic şi nu se mai temea de nimic. Nu se auzea decât uruitul generatoarelor, iar de jur împrejur nu se vedeau decât pereţii goi.

Simţi nevoia să strige. Ţipătul lui răsună puternic, triumfător, iar ecoul îl plimbă de la un perete la altul, amplificându-l. Închise instinctiv ochii şi strânse pumnii. Inima i se umflă de bucurie.

Colegii lui de şcoală ştiau de toate cele petrecute încă înainte ca Mike să fi intrat în clasă a doua zi de dimineaţă. Toţi zâmbeau bucuroşi, îşi dădeau cu coatele şi-l felicitau.

— E adevărat că părinţii tăi au cumpărat noul tip de adăpost al lui „General Electronics”, model „C-72”? îl întrebă Carl Peters.

— Da, răspunse Mike cu o siguranţă în glas pe care nu o cunoscuse mai înainte. Veniţi când vreţi, spuse el pe un ton cât

mai nepăsător, să vi-l arăt şi vouă. Şi trecu mai departe, urmărit de privirile invidioase ale colegilor.

— Aşa Mike, i se adresă domnişoara Cummings la sfârşitul orelor, înainte ca băiatul să plece acasă. Cred că acum eşti mai binedispus.

Oprindu-se în faţa catedrei, Mike simţi o oarecare stânjeneală, dar încerca totodată şi un sentiment de mândrie.

— Da, recunoscu el.

— Tatăl tău contribuie acum şi la întreţinerea avioanelor de patrulare?

— Da, doamnă, contribuie.

— Ai şi permis de intrare în adăpostul şcolii?

Fericit, îi arătă învăţătoarei o mică brăţară albastră pe care o purta la încheietura mâinii.

— Tata a trimis un cec prin poştă către banca oraşului pentru toate contribuţiile laolaltă. El zice că din moment ce şi-a cumpărat adăpost, le va plăti acum şi pe toate celelalte.

— Vezi, de azi înainte eşti la fel ca toţi ceilalţi colegi ai tăi, îi zâmbi de la catedră bătrâna învăţătoare. Mă bucur pentru tine. Acum eşti „pro-defensist”, cu toate că, de fapt, acest termen nici nu există. Eşti... la fel ca şi ceilalţi.

A doua zi, radio-ziarele mecanice făceau cunoscută o ştire senzaţională: primele veşti despre noul şrapnel perforant sovietic.

Bob Foster stătea în mijlocul sufrageriei şi ţinea în mâini pelicula de ziar. Faţa lui uscăţivă era roşie de mânie.

— Blestemăţie! Ăsta e un adevărat complot! Şi continua clocotind de mânie: Abia am reuşit să cumpărăm adăpostul şi iată ce s-a întâmplat. Poftim, priveşte! Şi vârî ştirea sub ochii soţiei sale: Ţi-am spus că aşa se va întâmpla!

— Ştiu, am citit, îi răspunse Ruth răutăcios. Dar tu ce crezi că toată lumea va sta în loc pentru tine? Ei îşi perfecţionează continuu armamentul, Bob. Săptămâna trecută au apărut ştiri despre fulgii care pătrund prin porii ţesuturilor. Acum se vorbeşte de şrapnelul perforant. Sper că nu-ţi imaginezi că vor opri progresul tehnic pentru că tu ai cedat şi te-ai hotărât în cele din urmă să-ţi cumperi un adăpost, nu?

Soţul şi soţia se priveau faţă în faţă.

— Şi ce trebuie să facem acum? întrebă liniştit Bob Foster.

— Am auzit că au de gând să scoată nişte adaptoare, spuse

Ruth, ducându-se spre bucătărie.

— Ce fel de adaptoare?

— Pentru ca să nu fie nevoie de alte adăposturi. Am văzut o reclamă televizată. O să apară acum pe piaţă o reţea metalică specială. Nu trebuie decât s-o aprobe guvernul. Reţeaua se fixează pe pământ şi captează schijele şrapnelelor perforante, alcătuind un fel de perdea care le obligă să explodeze la suprafaţă, fără să le permită să perforeze pereţii adăpostului.

— Şi cât va mai costa şi afacerea asta?

— Preţul nu era încă anunţat.

Mike Foster şedea ghemuit pe divan şi asculta discuţia părinţilor. Aflase despre toate acestea încă de la şcoală, din timpul lecţiei în legătură cu soiurile de fructe de arbuşti fructiferi sălbatici. Copiii studiau aceste soiuri pentru a şti să le deosebească pe cele comestibile de cele otrăvite, când, deodată, sună clopotul, anunţând o adunare generală. Directorul a citit ştirea cu privire la şrapnelul perforant şi a ţinut apoi o lecţie în legătură cu măsurile de prim ajutor în cazul apariţiei noilor specii de bacili de tifos recent descoperite.

...Părinţii nu terminaseră încă de discutat.

— Va trebui să cumpărăm şi reţeaua, spuse liniştit Ruth Foster. Dacă n-o să avem reţea, atunci este ca şi când n-am avea adăpost. Şrapnelul perforant este destinat special pentru a străbate învelişul exterior şi a repera automat trupurile oamenilor. De îndată ce ruşii vor începe să-l producă în serie...

— O să cumpăr reţeaua, spuse Bob Foster. Cumpăr şi reţeaua împotriva şrapnelului perforant şi tot ce o să se mai născocească. Cumpăr absolut tot ce există de vânzare. Fără nicio excepţie, totul...

— De ce intri aşa de uşor în panică?

— La drept vorbind, această joacă are o superioritate evidentă în comparaţie cu vânzarea de automobile şi televizoare. Ai de-a face cu o marfă pe care eşti pur şi simplu nevoit s-o cumperi. Nu sunt obiecte de lux! Nu se cumpără pentru a uimi vecinii şi nu se poate lesne renunţa la ele. Achiziţionarea sau neachiziţionarea acestor obiecte este o problemă de viaţă şi de moarte. Fără ele pieri. S-a spus dintotdeauna că pentru a vinde trebuie să bagi frica în oameni, să le strecori în suflet un sentiment de nesiguranţă, să le spui că miroase urât ori că au o înfăţişare caraghioasă. Această idee

este însă superioară tuturor celor de până acum: niciun mijloc împotriva transpiraţiei sau pentru creşterea părului nu se poate măsura cu ea. Dacă nu cumperi, eşti sortit pieirii! Cel mai convingător argument „Cumpără sau mori” – iată noua deviză a comerţului. „Instalează-ţi în curte ultimul model de adăpost lansat de firma „General Electronics” împotriva bombelor cu hidrogen sau eşti de pe acum un om mort!” Nu? Bob Foster îşi lăsă capul, care-i atârna greu, pe masa din bucătărie: Bine, mă predau, am să mă las târât de curent până în capăt. O să cumpăr această blestemată de reţea în preajma Crăciunului, la fel ca şi alţii.

Adaptoarele – perdele în reţea ale firmei „General Electronics Corporations” – au produs o adevărată senzaţie.

Se înserase. Mike Foster mergea încet pe străzile pline de lume. Era o seară de decembrie. În fiecare vitrină se vedeau reţele de diferite forme şi dimensiuni, pentru toate tipurile de adăposturi. Aveau diferite preţuri accesibile oricărei pungi. Pe străzi, mulţimea era veselă şi agitată. Forfotind ca în fiecare an în ajunul Crăciunului, oamenii se îmbulzeau veseli, încărcaţi cu pachete şi îmbrăcaţi în paltoane călduroase. Vântul ridica din când în când vârtejuri de zăpadă, care împânzeau văzduhul. Automobilele înaintau încet pe străzile ticsite de oameni. Pretutindeni străluceau lumini şi reclame cu neon. Vitrinele îmbrăcaseră haină de sărbătoare.

Casa lui Mike era cufundată în întuneric şi linişte. Părinţii nu se întorseseră. Erau încă la magazin. Afacerile lui Bob Foster mergeau prost şi soţia lui înlocuia un funcţionar.

Mike nu rămase mult în casă. Inima lui bătea cu putere şi era emoţionat. Ieşi pe dibuite prin uşa din spate care dădea în curte.

În fiecare zi, cum se întorcea acasă, el cobora sub pământ, în adăpost, simţindu-se ocrotit în acest imens corp de oţel. Totul era acolo ca şi în prima zi. Cu singura deosebire că acum încăperea era aprovizionată cu toate cele necesare şi nu mai era goală ca atunci, când coborâseră pentru prima dată. Exista acum acolo o cantitate considerabilă de conserve, se găseau perne, cărţi, un televizor, benzi fonografice, tablouri, goblenuri viu colorate şi chiar vaze cu flori.

Mike petrecea ore fericite în adăpost, într-o desăvârşită singurătate. După masă se grăbea să coboare acolo şi rămânea până când trebuia să se ducă la culcare. Uneori, noaptea târziu,

când părinţii dormeau de mult, el se scula în tăcere şi se strecura tiptil către intrarea adăpostului şi cobora. Acolo stătea până dimineaţa.

Mike coborî şovăind treptele terasei din spatele casei şi... încremeni. În faţa lui se căsca o groapă uriaşă, ca o gură imensă şi ştirbă ce se deschide larg către cer. Adăpostul dispăruse.

Copilul rămase locului împietrit. Pentru el timpul se oprise în loc. Nu vedea şi nu auzea nimic. Stătea nemişcat, trupul său îşi pierduse elasticitatea, înţepenise. Continua să privească groapa uriaşă unde fusese până nu demult intrarea în adăpost.

Puţin mai târziu se pomeni alături de el cu tatăl său.

— Eşti de mult aici? îl întrebă Bob. De cât timp stai, Mike? Răspunde-mi, băiete!

Făcând un efort uriaş, Mike reuşi să se desprindă de lângă groapă şi intră în casă.

— Te-ai întors mai devreme, bolborosi el.

— Am plecat dinadins mai repede de la magazin. Voiam să fiu aici la venirea ta.

— Adăpostul a dispărut.

— Nu-l mai avem, spuse Bob Foster cu un glas rece şi aproape lipsit de viaţă. Nu mai avem adăpost, iartă-mă, Mike, dar am telefonat la biroul firmei şi i-am rugat să vină să-l ia.

— De ce?

— N-am mai putut plăti ratele. Acum, cu toate că e Crăciun, toţi cumpără reţelele acelea. Eu nu sunt în măsură să concurez cu firmele care vând reţele. Tăcu câtva timp. Continuă apoi cu o nuanţă de amărăciune în glas: De altfel firma s-a purtat cu mine destul de frumos; mi-a dat înapoi jumătate din banii rămaşi. În vocea lui se simţea acum o ironie amară. Ştiam că dacă voi restitui înainte de Crăciun nu mă vor strânge cu uşa. Adăpostul va fi revândut.

Mike tăcea.

— Încearcă să înţelegi, continuă tatăl. Problema se punea în felul următor: ori adăpostul, ori magazinul... Dacă am fi pierdut magazinul...

— Am fi pierdut absolut totul, continuă băiatul.

Bob îl apucă pe Mike de mână:

— Şi atunci am fi pierdut în orice caz şi adăpostul. Degetele lui subţiri şi puternice strângeau convulsiv mâna băiatului. Tu ai crescut, eşti mare acum, e timpul să înţelegi. Vom cumpăra mai

târziu un alt adăpost, poate nu chiar cel mai mare şi mai scump, dar totuşi vom avea unul, e sigur. Am făcut o greşeală, Mike. Mi-a fost peste puteri. Îndeosebi când a trebuit să mai cumpăr şi blestematele alea de adaptoare. Voi continua însă plata contribuţiei pentru avioanele de patrulare şi cotizaţia pentru adăpostul tău în localul şcolii. Vezi bine că nu e o chestiune de principiu, continuă tatăl cu o nuanţă de disperare în glas. E peste puterile mele, pur şi simplu. Înţelegi, Mike? N-am putut cu niciun chip să procedez altfel.

Mike îşi retrase mâna şi porni către uşă.

— Unde te duci?

Niciun răspuns. Vântul rece şi pătrunzător al nopţii de iarnă ridica vârtejuri de zăpadă. Afară era numai vânt şi ceaţă. Nimic altceva.

Bill O'Neill era obosit. Ceasul din perete arăta în sfârşit nouă şi jumătate. Acum putea să închidă uşile, să încuie uriaşul magazin scăldat în lumină şi să se piardă în forfota străzii. Oamenii se grăbeau de la lucru spre casă.

— Slavă domnului! oftă Bill, în timp ce deschidea uşa pentru a conduce şi ultima cumpărătoare – o doamnă mai în vârstă, încărcată cu tot felul de pachete. Închise zăvorul cu cifru şi trase oblonul. Ce mulţime! exclamă el privind în stradă. Niciodată n-a fost parcă atâta animaţie.

— Pentru astăzi am terminat, spuse Conners, care stătea la casă. Eu număr banii şi în timpul ăsta te rog să controlezi dacă totul e în ordine. Vezi dacă n-a mai rămas cineva.

O'Neill îşi dădu pe spate părul blond şi-şi desfăcu puţin cravata. Cu multă satisfacţie îşi aprinse o ţigară şi începu să facă rondul, controlând fiecare colţişor. Deconectă impunătoarele aparate produse de firma „General Electronics Corporations" şi se apropie de uriaşul adăpost care ocupa toată partea centrală a etajului.

Se ridică pe o scară până la intrarea adăpostului şi trecu pe platforma liftului. Cu un scârţâit uşor, acesta începu să coboare şi o secundă mai târziu Bill se găsea în încăperea adăpostului, asemănătoare unei peşteri.

Într-un colţ şedea ghemuit Mike Foster. El îşi proptise bărbia pe genunchi şi cu mâinile lui slabe îşi cuprinsese gleznele.

— O, Doamne! exclamă O'Neill. Dar ăsta e puştiul nostru...

Mike tăcea. Îşi strânse şi mai tare picioarele şi îşi ascunse şi mai adânc faţa în genunchi.

— Ce dracu' faci aici? întrebă O'Neill mirat şi enervat în acelaşi timp. Furia îi spori. Se pare că părinţii tăi şi-au cumpărat un adăpost?! A, da, îmi amintesc, a fost nevoie să-l luăm înapoi.

Liftul îl aduse în adăpost şi pe Conners.

— Ce faci, te-ai împotmolit aici? Hai să mergem! În aceeaşi clipă dădu cu ochii de Mike: Ăsta ce face aici? Condu-l până sus şi trimite-l acasă.

— Haide băiete, îi spuse cu blândeţe O'Neill. E timpul să pleci acasă.

Mike nu se urnea din loc. Cei doi bărbaţi se priviră lung.

— Cred c-o să fie nevoie să-l scoatem de aici cu forţa, spuse Conners posomorât.

Au avut foarte mult de furcă cu Mike. Băiatul se împotrivea cu disperare. Se agăţa şi se zbătea fără să scoată un cuvânt. Zgâria, se zvârcolea, dădea cu pumnul, muşca. Fără multă vorbă, cu îndemânare, bărbaţii l-au adus până la ieşirea principală a magazinului şi l-au aruncat în stradă, trăgând imediat după aceea zăvoarele.

— Uf! exclamă Conners, lăsându-se să cadă pe un scaun de lângă tejghea.

O mânecă îi era ruptă, pe obraz avea o zgârietură adâncă şi plină de sânge, ochelarii îi atârnau pe o ureche, iar părul îi era ciufulit. Era mort de oboseală.

— Ce-ar fi să chemăm poliţia? Ceva nu e în regulă cu acest băieţaş.

O'Neill stătea lângă uşă, gâfâind şi privind în întuneric. Îl vedea pe băiat stând pe trotuar.

— Mike, a rămas acolo unde l-am lăsat, spuse el în surdină.

Pe stradă oamenii treceau grăbiţi ocolindu-l. În cele din urmă, un trecător se opri şi-l ridică în picioare. Băiatul se smulse şi dispăru în întuneric. Omul îşi adună pachetele pe care Mike i le trântise în zăpadă, se opri o clipă şi porni mai departe. O'Neill îşi întoarse privirile spre colegul său:

— Ce pui de drac! spuse el, ştergându-şi faţa cu batista. Ştiu că ne-a dat de furcă!

— Dar nu înţeleg ce o fi cu băieţaşul ăsta? N-a scos o vorbă.

— Crăciunul este cel mai nepotrivit moment pentru a restitui lucrurile cumpărate, spuse O'Neill. Cu mâna tremurând de

oboseală îşi luă paltonul. Păcat, aş fi vrut ca adăpostul să rămână la ei.

Conners ridică din umeri:

— Pentru ochii lui frumoşi?

— De ce naiba n-am fi în stare să înţelegem puţin şi situaţia lor? Poate că am fi... O'Neill vorbea mai mult pentru el. Am fi putut să le lăsăm acestor oameni adăpostul la preţul de fabricaţie.

Conners îl privi răutăcios.

— La preţul de cost? Dar nu-ţi dai seama? În cazul ăsta, toţi ar vrea să cumpere la acelaşi preţ şi n-ar fi deloc echitabil. Cât am putea rezista în aceste condiţii? Cât ar putea rezista „General Electronics Corporations” dacă ar face asemenea afaceri?

— Cred că nu prea mult, recunoscu vrând nevrând O'Neill.

— Judecă şi tu! spuse Conners râzând. Ar fi bine să bei ceva. Hai în magazie, am acolo în dulap ascunsă o sticlă de whisky. Te încălzeşti şi tu puţin înainte de a pleca spre casă. Dai peste cap un whisky şi să vezi cum o să te simţi mai bine.

...Mike Foster hoinărea fără nicio ţintă pe strada întunecată în mijlocul oamenilor care se grăbeau să-şi ducă acasă cumpărăturile. Nu vedea nimic în jurul său. Oamenii îl îmbrânceau, dar el părea că nici nu le simte prezenţa. Pretutindeni ardeau lumini, se auzeau hohote de râs, automobilele claxonau vesel. Mike avea mintea cu totul întunecată. Creierul lui nu mai funcţiona, de parcă ar fi fost mort. Mergea ca un automat, fără să gândească şi fără să simtă nimic.

În dreapta lui strălucea orbitor în întunericul nopţii o uriaşă şi multicoloră firmă cu neon:

„Pace pe pământ şi între oameni bună înţelegere!
Adăpost public. 50 de cenţi intrarea.”

Nancy Kress
Inerţia
(„Inertia”, 2004)

Traducere de Roxana Brînceanu

La apusul soarelui, partea din spate a dormitorului a căzut. Acum e un perete, expunându-şi cuiele şi tencuiala albastră crăpată, iar în clipa următoare se transformă în scânduri, de fapt, într-un gard neregulat, înalt până la talie, cu marginile în acelaşi timp zimţate şi îmblănite, parcă acoperite cu pudră. Prin deschizătură, un copac bolnăvicios se iţeşte în spaţiul îngust dintre spatele barăcii noastre şi spatele unei barăci din Cartierul E. Încerc să mă dau jos din pat să mă uit mai de aproape, dar astăzi artrita mă chinuie prea rău, de fapt din cauza asta mă şi aflu în pat. Rachel se repede în dormitor.

— Ce s-a întâmplat, Buni? Eşti teafără?

Dau din cap şi arăt cu degetul. Fata se apleacă prin gaură, iar amurgul californian se întinde ca o aură în jurul părului. Dormitorul e şi al ei; are salteaua sub patul meu cu baldachin, atins de vreme.

— Termite! La naiba! Nu ştiam că avem aşa ceva. Sigur nu ai păţit nimic?

— Sunt bine. Eram în capătul opus al camerei, draga mea. Sunt bine.

— Păi va trebui s-o chemăm pe mama să aducă pe cineva să repare.

Nu zic nimic. Rachel se îndreaptă, îmi aruncă o căutătură rapidă şi întoarce capul. Nu spun nimic despre Mamie, dar la o licărire bruscă a lămpii cu petrol mă uit drept la ea, doar pentru că e aşa de plăcut sa o priveşti. Nu e frumoasă, nici măcar printre cei de aici, cu toate că până acum boala i-a afectat numai partea stângă a feţei. Încreţitura de piele îngroşată, stricată, aspră ca o cârpă veche, nu e vizibilă deloc din dreapta. Însă are nasul mare, sprâncenele dese şi lăsate şi bărbia ca un ciot osos. Un nas onest, sprâncene expresive, ochi cenuşii cinstiţi, o bărbie care iese în evidenţă de câte ori înclină capul, ascultând cu înţelepciune – în ochii unei bunici, e frumoasă. Afară, nimeni n-ar vedea-o aşa. Dar ar greşi.

— Poate ar trebui să schimb un bilet de loterie pentru altă

tencuială şi cuie şi să cârpesc chiar eu, zice ea.

— Termitele tot acolo o să fie.

— Mă rog, da, dar trebuie să facem ceva.

N-o contrazic. Are şaisprezece ani.

— Simţi ce aer intră – o să îngheţi noaptea în anotimpul ăsta. Pentru artrita ta ar fi groaznic. Acum vino în bucătărie, Buni, am făcut focul.

Mă ajută să ajung în bucătărie, unde soba de metal în care ard lemne răspândeşte o căldură plăcută care îmi face bine la încheieturi. Soba a fost donată coloniei cu un an în urmă de cine ştie ce grup de caritate sau de interese pentru, presupun, vreo scutire de impozite care încă e valabilă în astfel de cazuri. Dacă mai e vreunul. Rachel îmi spune că primim în continuare ziare şi, o dată sau de două ori, am învelit legumele din grădina noastră în unele care arătau destul de noi. Spune chiar că băiatul cel mic al familiei Stevenson lucrează pe un computer donat, legat în reţea în sala comună din Cartierul J, dar eu nu mai urmăresc legile fiscale de Afară. Nu întreb nici de ce Mamie a fost cea care a primit soba cu lemne, deşi nu era o lună cu loterie.

Lumina din sobă e mai puternică decât flacăra de petrol din dormitor; observ că dincolo de preocuparea ei pentru peretele distrus, chipul ei e rumen de emoţie. Pielea tânără străluceşte de la bărbia inteligentă până la pielea stricată de boală, care desigur nu îşi schimbă niciodată culoarea. Îi surâd. La şaisprezece ani e atât de uşor să te emoţionezi. O panglică nouă de pus în păr de la depozitul de donaţii, o privire din partea unui băiat, un secret împărtăşit cu verişoara ei Jennie.

— Buni, spune, îngenunchind lângă scaunul meu, cu mâinile neliniştite pe mânerele de lemn uzat, Buni, avem un vizitator. De Afară. L-a văzut Jennie.

Continui să zâmbesc. Nici Rachel, nici Jennie nu-şi pot aminti de vremurile când coloniile de bolnavi aveau mulţi vizitatori. Mai întâi, siluete voluminoase în costume anticontaminare, apoi, câţiva ani mai târziu, siluete mai suple în noile sani-costume. Încă mai erau introduşi oameni de Afară, şi, ani de zile, pe la punctele de control de la Graniţă a existat trafic în ambele sensuri. Dar, desigur, nu are cum să-şi amintească; nu se născuse încă. Mamie avea numai doisprezece ani când fusese introdusă aici. Pentru Rachel, un vizitator putea foarte bine să

reprezinte un eveniment nemaipomenit. Întind mâna şi o mângâi pe păr.

— Jennie a zis că el vrea să vorbească cu oamenii cei mai bătrâni din colonie, cei care au fost aduşi aici bolnavi. A aflat de la Hal Stevenson.

— Chiar aşa?

Părul ei e moale şi mătăsos. La fel fusese şi părul lui Mamie la vârsta aceasta.

— Poate va dori să-ţi vorbească!

— Sunt aici.

— Dar nu eşti încântată? Ce crezi că vrea?

Sunt scutită să-i răspund pentru că intră Mamie, cu prietenul ei, Peter Malone, urmând-o cu o plasă de cumpărături de la depozit.

La primul sunet al clanţei, se ridică de lângă scaunul meu şi se duce să răscolească în foc. Faţa i se goleşte complet de expresie, cu toate că ştiu că e doar ceva temporar.

— Am ajuns! strigă Mamie, cu vocea ei ascuţită de păpuşă, şi aerul rece din hol se roteşte în jurul ei ca o apă limpede. Mamă dragă, cum te simţi? Rachel! Nici nu-ţi închipui, Pete a avut nişte cartele în plus şi ne-a luat pui! O să fac o tocăniţă!

— A căzut peretele din dormitor, zise fata plat.

Nu se uită la Peter şi la puiul lui înfăşurat în plasă, dar eu mă uit. Afişează rânjetul lui răbdător, de lup. Presupun că a câştigat cartelele la poker. Are unghiile murdare. Pe bucata de ziar pe care o pot eu vedea scrie EŞEDINTELE CONFISCĂ C.

— Cum adică „a căzut”?

— A căzut pur şi simplu. Avem termite.

Mamie se uită neajutorată la Peter, al cărui rânjet se lărgeşte. Pot să prevăd ce-o să se întâmple: ceva mai târziu, o să aibă loc o scenă, nu neapărat pentru noi, cu toate că va avea loc în bucătărie, ca s-o putem urmări. Se va ruga frumos de bărbat să repare peretele. El va refuza, zâmbind. Atunci va face tot felul de aluzii la un schimb, fiecare fiind din ce în ce mai explicită. El va accepta să repare. Rachel şi cu mine, neavând altă cameră încălzită în care să stăm, vom privi focul, podeaua sau propriii pantofi până când ei se vor retrage ostentativ în camera ei. Ostentaţia e jenantă. Mamie a avut întotdeauna nevoie să demonstreze că este o femeie dorită.

Dar Peter o priveşte pe fată, nu pe ea.

— Puiul nu e de Afară, Rachel. E din curtea din Cartierul B. Te-am auzit spunând că sunt foarte curaţi.

— Mda, face fata scurt, nepoliticos. Mamie îşi dă ochii peste cap.

— Spune „mulţumesc”, dragă. Pete s-a dat peste cap să facă rost de puiul ăsta.

— Mulţumesc.

— Nu poţi să vorbeşti şi tu mai din suflet? face ea, cu o nuanţă sfredelitoare în voce.

— Mulţumesc, repetă fata.

Se îndreaptă spre dormitorul nostru cu trei pereţi. Bărbatul, încă urmărind-o atent, mută puiul dintr-o mână în cealaltă. Plasa elastică imprimă linii pe pielea gălbuie a păsării.

— Rachel Ann Wilson!

— Las-o în pace, zice el calm.

— Ba nu, replică ea.

Printre cele cinci dungi încrucişate ale bolii, faţa ei are trăsături răutăcioase.

— Ar putea cel puţin să înveţe bunele maniere. Şi vreau să audă ce avem de anunţat! Rachel, întoarce-te imediat!

Se întoarce din dormitor; ştiu că întotdeauna îşi ascultă mama. Se opreşte în uşă, aşteptând. Două suporturi goale de lumânări, ambele înnegrite de fum vechi, îi încadrează capul. De iarna trecută nu mai avem lumânări pentru ele. Mamie, cu fruntea încreţită de iritare, zâmbeşte luminos.

— O să avem cu toţii o cină specială. Eu şi Pete avem o veste. O să ne căsătorim.

— Aşa e, zice şi el. Felicitaţi-ne.

Rachel, deja nemişcată, înţepeneşte şi mai mult. Peter o priveşte atent. Mamie coboară ochii, roşind, iar eu simt un junghi de milă nerăbdătoare faţă de fiica mea, care îşi sprijină tinereţea celor treizeci şi ceva de ani de o trestie aşa de subţire ca Peter Malone. Îl fixez cu asprime. Dacă o atinge vreodată pe fată... dar nu prea cred. Astfel de lucruri nu se mai întâmplă acum. Nu înăuntru.

— Felicitări, murmură ea.

Traversează camera să-şi îmbrăţişeze mama, care îi răspunde cu o fervoare teatrală. Peste câteva secunde, va începe să plângă. Peste umărul ei surprind chipul lui Rachel, pentru o clipă întristată şi iubitoare, şi las ochii în jos.

— Ei bine, asta cere un toast! strigă Mamie veselă.

Face cu ochiul, încearcă o piruetă stângace şi scoate o sticlă din fundul dulapului de bucătărie, pe care Rachel l-a câştigat la ultima loterie a donaţiilor. Arată bizar în bucătăria noastră: lac alb strălucitor, cu aspect vag oriental, printre scaunele şchioape şi masa zgâriată, cu sertarul rupt, pe care nimeni n-a încercat măcar să-l repare. Mamie desface sticla despre care eu nici nu ştiam că se află acolo. E şampanie.

Oare ce-au gândit cei din Afară când au donat şampanie unei colonii de bolnavi? Bieţii amărâţi, chiar dacă nu au niciodată nimic de sărbătorit... Sau iată ceva cu care nu vor şti ce să facă... Sau mai bine ei decât eu, atât timp cât cei bolnavi rămân înăuntru... Chiar nu contează.

— Ador şampania! strigă entuziastă; cred că a mai băut din ea. Aaa, uite, mai vine cineva să ne ajute să sărbătorim! Intră, Jennie, hai şi bea puţină şampanie!

Jennie intră, zâmbind. Observ aceeaşi emoţie care o însufleţise şi pe Rachel înainte de anunţul mamei ei. Îi străluceşte pe chip, unul frumos. Nu are urme de boală pe mâini sau pe faţă. Trebuie să le aibă pe undeva, s-a născut înăuntru, dar nimeni nu întreabă. Probabil, Rachel ştie. Cele două fete sunt nedespărţite. Jennie, fiica fratelui soţului decedat al lui Mamie, este verişoara ei şi, teoretic, Mamie este tutorele ei. Dar nimeni nu mai dă atenţie unor astfel de lucruri, iar ea locuieşte cu nişte oameni într-o baracă din Cartierul vecin, cu toate că eu şi Rachel am rugat-o să stea aici cu noi.

Scutură din cap iar părul ei frumos, atât de blond încât pare alb, îi atinge umerii, şi roşeşte jenată, evitând să se uite la femeie.

— Mă mărit, Jennie, zice Mamie, coborându-şi din nou ochii sfioasă.

Mă întreb ce a făcut, şi cu cine, ca să obţină şampania.

— Felicitări! rosteşte tânăra călduros. Şi ţie, Peter.

— Spune-mi Pete, cere el, aşa cum mai ceruse şi înainte.

Îi surprind privirea lacomă asupra lui Jennie. Ea nu o observă, dar un al şaselea simţ – chiar şi aici, înăuntru – o face să se tragă uşor înapoi. Ştiu că va continua să-i spună „Peter”.

— Mai ia şampanie. Rămâi la cină, îi zice Mamie.

Jennie măsoară din ochi cantitatea de şampanie din sticlă şi mărimea puiului care sângerează pe masă. Le priveşte discret şi

apoi, evident, minte:

— Îmi pare rău, nu, noi am luat masa astăzi. Voiam doar să întreb dacă pot să aduc mai târziu pe cineva să te vadă, Buni. Un vizitator, zice şi vocea ei coboară până la o şoaptă, iar strălucirea revine. De Afară.

Mă uit la ochii ei albaştri sclipitori, la chipul lui Rachel, şi nu am inima să refuz. Deşi bănuiesc cum se va desfăşura vizita, dar fetele nu. Nu sunt bunica ei, dar îmi spune aşa încă de când avea trei ani.

— Bine.

— O, mulţumesc! strigă, ea şi Rachel uitându-se încântate una la alta. Mă bucur că ai acceptat, altfel poate nu am mai fi avut niciodată ocazia să vorbim de aproape cu vreun vizitator!

— Cu plăcere.

Sunt aşa de tinere. Mamie pare iritată; anunţul ei a trecut pe planul secund. Peter se uită cum Jennie o îmbrăţişează impulsiv pe Rachel. Dintr-odată ştiu că şi el se întreabă unde se află boala pe corpul ei şi cât e de întinsă. Îmi surprinde privirea şi se uită în podea, cu ochii lui întunecaţi acoperiţi de pleoape, pe jumătate ruşinat. Dar numai pe jumătate. Un lemn trosneşte în sobă, iar pentru o clipă focul se înteţeşte.

***

În după-amiaza următoare, Jennie îl aduce pe vizitator. Mă surprinde imediat: nu poartă sani-costum şi nu este sociolog.

În anii care au urmat internărilor, coloniile de bolnavi au avut o mulţime de vizitatori. Doctorii încă sperau să găsească un leac pentru crestele groase de piele cenuşie care se răspândeau încet pe corpul oamenilor – sau deloc, deşi nimeni nu ştia de ce. Desfigurând. Urâţind. Poate chiar omorând. Şi transmisibile. Aici era marea problemă: erau transmisibile. Aşadar, doctori în sani-costume au venit să caute cauze sau tratamente. Jurnalişti în sani-costume au venit să caute instantanee pe care să le întindă pe pagini întregi. Comitete de jurişti în sani-costume au venit să caute informaţii, cel puţin până când Congresul le-a luat coloniilor dreptul la vot, la presiunea plătitorilor de impozite, la rândul lor presaţi, nemulţumiţi de statutul nostru de dependenţi de dolari. Iar sociologii au venit în turme, cu mini-camere de filmat în mâini, gata să înregistreze colapsul coloniilor prost organizate şi bolnave, care degenerau într-o anarhie de bande

de stradă, un loc unde supravieţuia doar cel puternic.

Mai târziu, cum asta nu s-a întâmplat, au venit alţi sociologi, în sani-costume de tip nou, să înregistreze motivele pentru care coloniile nu se prăbuşiseră conform previziunilor. Cu toţii au plecat nemulţumiţi. Nu exista niciun leac, nicio cauză, nicio poveste, niciun colaps, niciun motiv.

Sociologii au fost mai încăpăţânaţi decât toţi ceilalţi. Jurnaliştii trebuie să fie pe fază şi să vină cu poveşti interesante, dar sociologii nu trebuie decât să publice ceva. În plus, întreaga lor tradiţie culturală le spunea că înăuntru, mai devreme sau mai târziu, societatea va degenera, formând zone de război. Privează-i pe oameni de electricitate (energia devenise scumpă), de poliţie municipală (care refuza să meargă înăuntru), de libertatea de a pleca, de lupta politică, de slujbe, de autostrăzi, cinematografe, tribunale şi învăţământ primar de stat – şi violenţa neînfrânată va deveni instrument de supravieţuire. Aşa spun toate canoanele culturale. Bucăţi întregi de oraşe rase de bombe, împăratul muştelor. Proiectele Chicago. Filmele western. Memoriile celor din închisori. Bronx. Partea de est a L.A. Thomas Hobbes. Sociologii le ştiau pe toate.

Numai că nu s-a întâmplat aşa.

Sociologii au aşteptat. Înăuntru, am învăţat să cultivăm legume şi să creştem găini, care, după cum am aflat, mănâncă orice. Cei dintre noi pricepuţi la computere şi-au păstrat slujbele adevărate cu ajutorul modemurilor câţiva ani – poate chiar vreo zece – înainte ca echipamentul să devină prea învechit şi imposibil de înlocuit. Cei care fuseseră profesori au organizat şcoli pentru copii, deşi presupun că programa a devenit tot mai simplă de la an la an: Rachel şi Jennie nu par să ştie prea multe despre istorie şi ştiinţe. Medicii s-au folosit de medicamentele donate de corporaţii în schimbul deducerii de impozite şi, după vreun deceniu, au început să-şi pregătească ucenici. Un timp – s-ar putea să fi fost destul de îndelungat – am ascultat la radio şi ne-am uitat la televizor. Poate unii încă le folosesc, dacă cele donate mai funcţionează.

În cele din urmă, sociologii şi-au amintit de alte modele mai vechi de privare, discriminare şi izolare din culturile mai mari. Shtetl-urile evreieşti. Hughenoţii din Franţa. Fermierii amish. Modele autosuficiente, stagnând, dar evitând colapsul. Şi, în timp ce ei îşi aduceau aminte, noi am organizat loterii, am

pregătit ucenici, am raţionalizat depozitele de hrană în funcţie de necesităţi, ne-am înlocuit mobila ruptă cu altă mobilă ruptă, ne-am căsătorit şi am avut copii. Nu am plătit impozite, nu am purtat războaie, nu am ţinut alegeri, nu am oferit nicio dramă. După un timp – destul de lung – vizitatorii au încetat să mai vină. Chiar şi sociologii.

Dar iată-l pe acest tânăr, fără sani-costum, zâmbind cu ochii căprui pe sub părul des şi negru şi luându-mi mâna. Nu tresare când atinge pielea stricată de boală. Nici nu pare să catalogheze mobilierul din bucătărie pentru o înregistrare ulterioară: trei scaune, o imitaţie Queen Anne donată şi un autentic Joe Kleinschmidt de înăuntru; masa; soba cu lemne; dulapul oriental de lac sclipitor; chiuveta de plastic cu o pompă manuală conectată la rezervorul alimentat de o conductă din Afară; lada de lemne donate purtând inscripţia „Dar din partea Boise-Cascade”; două fete tinere, inteligente, tandre şi emoţionate, pe care ar face bine să nu le trateze ca pe nişte monştri creaţi de boală. A trecut mult timp, dar eu îmi amintesc.

— Bună ziua, doamnă Pratt. Eu sunt Tom McHabe. Vă mulţumesc că aţi acceptat să staţi de vorbă cu mine.

Aprob din cap.

— Despre ce o să discutăm, domnule McHabe? Sunteţi ziarist?

— Nu. Sunt medic.

Nu mă aşteptam. Nu mă aşteptam nici la încordarea subită care îi traversă faţa înainte de a se pierde într-un alt zâmbet. Cu toate că e destul de firesc să reacţioneze aşa: venind înăuntru, desigur, nu mai poate pleca niciodată. Mă întreb de unde a contractat boala. De foarte multă vreme nu au mai apărut cazuri noi în colonia noastră. Oare să fi fost duşi, din vreun motiv politic, într-o altă colonie?

— Nu am boala, doamnă Pratt.

— Atunci de ce…

— Scriu un studiu despre progresul bolii la rezidenţii vechi din colonii. Bineînţeles, trebuie să fac asta înăuntru, spune el şi eu îmi dau imediat seama că minte.

Rachel şi Jennie nu pricep, desigur. Stau de o parte şi de alta a lui ca nişte păsări flămânde, ascultând.

— Şi cum o să scoţi studiul de aici, odată scris?

— Radio pe unde scurte. Colegii mei îl aşteaptă, explică, dar nu mă priveşte în ochi.

— Şi studiul ăsta merită internarea permanentă?

— În cazul dumneavoastră cât de repede a progresat boala? întreabă fără să răspundă.

Se uită la faţa, mâinile şi braţele mele, o analiză obiectivă şi profesionistă, care mă face să decid că măcar partea asta din povestea lui e adevărată. E medic.

— Vreo durere în zonele afectate?

— Niciuna.

— Incapacitate sau scăderea capacităţii de muncă drept rezultat al bolii?

Rachel şi Jennie par uşor nedumerite; el mă testează să vadă dacă înţeleg terminologia.

— Nu.

— Vreo schimbare în ultimii ani a aspectului primelor zone de piele afectate? Modificări de culoare, densitate a ţesutului sau dimensiune a crestelor îngroşate?

— Nu.

— Alte schimbări pe care nu le-am menţionat?

— Nu.

Dă din cap şi se leagănă pe călcâie. E calm, pentru cineva care e pe cale să capete el însuşi pielea stricată, care nu creează disconfort, a bolii. Aştept să văd dacă o să-mi spună de ce se află de fapt aici. Tăcerea se prelungeşte. În cele din urmă, rosteşte:

— Aţi fost expert contabil.

— Vrea cineva un pahar de suc? întreabă Rachel în acelaşi timp. McHabe acceptă bucuros. Cele două fete, fericite să aibă ceva de făcut, se ocupă cu pomparea de apă rece, strivirea piersicilor din conservă şi amestecarea sucului într-un urcior de plastic maroniu, cu o adâncitură într-o parte, unde s-a atins de soba încinsă.

— Da, am fost expert contabil. Ce-i cu asta?

— Acum sunt în afara legii.

— Experţii contabili? De ce? Pilonii de bază ai societăţii, spun, şi îmi dau seama cât de mult a trecut de când n-am mai folosit astfel de cuvinte; au gust metalic, de tinichea veche.

— Nu mai e aşa. Fiscul calculează toate taxele şi trimite fiecărei familii o factură tipizată. Calculele prin care ajung la fiecare cifră în parte sunt secrete. Ca să împiedice inamicii străini să ghicească veniturile disponibile pentru apărare.

— Aha.
— Unchiul meu a fost expert contabil.
— Şi acum ce e?
— Nu mai e expert contabil.
Nu zâmbeşte. Jennie ne oferă câte un pahar de suc, mie şi apoi lui McHabe, iar el zâmbeşte. Tânăra pleacă genele şi o undă de culoare se furişează pe obrajii ei. Ceva se mişcă în spatele ochilor lui McHabe. Dar nu e ca la Peter; nu e deloc la fel.
Mă uit la Rachel. Nu pare să fi observat nimic. Nu e geloasă sau îngrijorată ori rănită. Mă relaxez puţin.
— Aţi publicat şi nişte articole în revistele de popularizare a istoriei, îmi spune McHabe.
— Cum de ştii?
Din nou nu îmi răspunde.
— O combinaţie neobişnuită de talente, contabilitatea şi istoria.
— Presupun că da, zic fără interes. S-a întâmplat cu mult timp în urmă.
— Pot să întreb ceva? se adresează Rachel lui McHabe.
— Sigur!
— Afară aveţi leacuri care să vindece lemnul de termite? Chipul ei e extrem de serios. McHabe nu râde, iar eu admit – recunosc – că e un om plăcut. Îi răspunde amabil:
— Noi nu vindecăm lemnul, ci eliminăm termitele. Cel mai bun mod este să foloseşti în construcţii lemn saturat cu creozot, o substanţă chimică ce nu le place, aşa că nu intră. Dar trebuie să existe chimicale care să le omoare şi după ce s-au instalat deja. O să întreb şi o să vă aduc ceva la următoarea mea incursiune înăuntru.
Următoarea lui incursiune înăuntru. Aruncă bomba ca şi cum circulaţia din Afară înăuntru şi invers ar fi firească. Ochii lui Rachel şi ai lui Jennie se măresc; amândouă se uită la mine. La fel şi McHabe, iar privirea lui e un studiu rece, o apreciere a reacţiilor mele. Se aşteaptă ca eu să cer detalii sau chiar să mă înfurii pentru că minte, dar a trecut mult de când nu am mai gândit în asemenea termeni, şi mi-e greu. Şi nici nu ştiu dacă minte sau nu, dar până la urmă ce mai contează? Câţiva oameni de Afară vin în colonia noastră – cum ne-ar afecta? Nu ar fi o imigrare masivă, iar emigrare nu va fi deloc.

— De ce vă aflaţi de fapt aici, doctore McHabe? rostesc calm.

— V-am spus, doamnă Pratt. Ca să evaluez progresele bolii. Nu spun nimic. El adaugă:

— Poate că aţi vrea să aflaţi mai multe despre cum e astăzi Afară.

— Nu în mod special.

— De ce?

Ridic din umeri.

— Ne lasă în pace.

Mă cântăreşte din ochi.

— Mie mi-ar plăcea să aud despre cum e Afară, zice Jennie timid. Înainte ca Rachel să poată adăuga „Şi mie”, uşa se deschide violent şi Mamie intră cu spatele în încăpere, strigând în hol în urma ei:

— Şi să nu te mai întorci niciodată! Să nu crezi că o să te mai las să mă atingi după ce i-ai tras-o unei... unei... Sper să aibă o boală venerică şi s-o iei pe...

Îl vede pe McHabe şi se întrerupe, dar tot corpul îi tremură de furie. Un răspuns slab din hol, ale cărui cuvinte sunt neinteligibile din scaunul meu de lângă foc, o fac să icnească şi să devină şi mai roşie. Trânteşte uşa, izbucneşte în lacrimi şi fuge în dormitorul ei, trântind şi uşa acestuia.

Rachel se ridică.

— Lasă-mă pe mine, iubito, zic, dar înainte să mă pot ridica – artrita mea e mult mai bine acum – fata dispare în camera mamei ei.

Bucătăria răsună de linişte jenantă. Tom McHabe se pregăteşte să plece.

— Stai jos, doctore, îi spun, sperând că, dacă el rămâne, Mamie îşi va reţine istericalele şi Rachel va ieşi mai curând din cameră.

McHabe pare nehotărât. Apoi Jennie intervine:

— Da, te rog, rămâi. Ne povesteşti... – îi observ sfiala, dorinţa de a nu părea proastă – despre cum sunt oamenii Afară?

Rămâne. Uitându-se la ea, dar vizându-mă pe mine, vorbeşte despre ultima versiune a legii marţiale, despre eşecul Gărzii Naţionale de a-i ţine sub control pe protestatarii faţă de războiul din America de Sud, care ajunseseră la limita zonei cu gard electrificat a Casei Albe; despre puterea crescândă a mişcării underground a Fundamentaliştilor, pe care celelalte mişcări

underground o numeau „banda lui Dumnezeu”. Ne povesteşte despre industriile care pierd teren în mod constant în faţa competitorilor coreeni şi chinezi, despre rata şomajului în creştere, jocul politicilor etnice, oraşele în flăcări. Miami. New York. Los Angeles – cele care se revoltaseră ani de-a rândul. Acum mai sunt Portland, St. Louis, Atlanta, Phoenix, Grand Rapids arzând. E greu de imaginat.

— Din câte pot eu să-mi dau seama, donaţiile la depozitul nostru nu au încetat.

Se uită din nou la mine analizându-mă cu şiretenie, cântărind ceva ce eu nu pot vedea, apoi atinge marginea sobei cu o gheată. Observ că e la fel de veche şi scâlciată ca ale noastre.

— O sobă făcută în Coreea. Acum ei fac aproape toate donaţiile. Ţine de relaţiile publice. Chiar şi o mare parte dintre congresmenii legii marţiale au rude înăuntru, deşi acum nu mai recunosc. Asiaticii au încheiat înţelegeri privind protecţia completă, cu toate că, bineînţeles, donaţiile către voi sunt numai o mică parte a acestora. Dar aproape tot ce aveţi înăuntru este gălbejit.

Acest tânăr amabil care îmi aduce veşti într-o notă atât de liberală foloseşte cuvântul cu naturaleţe, iar acest lucru îmi spune mai multe despre Afară decât toate buletinele şi rezumatele lui.

— Am văzut... Cred că era un bărbat asiatic. Ieri, rosteşte împiedicat Jennie.

— Unde? întreb tăios.

Foarte puţini americani asiatici contractaseră boala; încă un lucru pe care nu-l înţelegea nimeni. În colonia noastră nu există niciunul.

— La Graniţă. Un gardian. Alţi doi bărbaţi îl loveau şi îl insultau, noi n-am auzit prea bine prin difuzoare.

— Noi? Tu şi Rachel? Ce-aţi căutaţi acolo? zic, şi-mi aud propria intonaţie.

Graniţa, o fâşie largă şi pustie de pământ, e înţesată de mine şi sârmă ghimpată pentru a ne ţine pe noi, contagioşii, înăuntru. Este înconjurată de kilometri de teren desfrunzit şi dezinfectat, otrăvit preventiv cu chimicale, dar chiar şi aşa există patrule de soldaţi apatici care comunică cu cei aflaţi înăuntru prin difuzoare plasate la fiecare kilometru, de ambele părţi ale sârmei ghimpate. Atunci când în colonie se întâmpla un furt, un viol sau

– o singură dată, în primii ani – o crimă, acest lucru avea loc la Graniţă. Când cei plini de ură veneau să ne facă rău, pentru că înainte de instalarea gardului electrificat şi a sârmei ghimpate eram ţinte uşoare şi nicio Poliţie nu i-ar fi urmărit înăuntru, soldaţii şi, uneori, chiar oamenii noştri îi opreau pe Graniţă. Morţii noştri sunt îngropaţi acolo. Iar Rachel şi Jennie, Dumnezeule, bântuind...

— Ne-am dus să-i întrebăm pe paznici prin difuzoare dacă ştiu cum să oprească termitele, răspunde Jennie logic. La urma urmelor, treaba lor e să oprească lucrurile, adică microbi şi altele. Ne-am gândit că ar putea să ne spună cum să scăpăm de termite. Ne-am gândit că ar putea să aibă vreo pregătire specială în sensul ăsta.

Uşa dormitorului se deschide şi apare Rachel, cu chipul ei tânăr mohorât. McHabe îi zâmbeşte, apoi privirea lui revine la Jennie.

— Nu cred că soldaţii sunt antrenaţi să oprească termitele, dar cu siguranţă eu o să vă aduc ceva data viitoare când o să vin înăuntru.

Iarăşi vorbele astea. Însă Rachel nu spune decât:

— O, bine. Astăzi am tot cerut rigips, dar chiar dacă obţin, se va întâmpla acelaşi lucru dacă nu facem ceva să le oprim.

— Ştiaţi că termitele îşi aleg o regină? spune McHabe. Un sistem de vot strict monitorizat. E un fapt obiectiv.

Rachel zâmbeşte, deşi nu cred că înţelege pe deplin.

— Iar furnicile pot doborî un arbore de cauciuc.

Începe să cânte, un cântec vechi din copilăria mea. *High Hopes*. Frank Sinatra stereo – dinainte de apariţia CD-urilor, dinainte de apariţia multor lucruri – ceai cu gheaţă şi Coca Cola în pahare înalte într-o după-amiază de duminică, mătuşile şi unchii stând în bucătărie, fotbal la televizorul din sufragerie, aflat lângă o măsuţă cu o vază de cristal în care se găseşte ultima crizantemă purpurie din grădină. Aroma după-amiezii târzii de duminică, picantă, dar nu foarte puternică, ultimul weekend înainte ca marele autobuz galben al şcolii să treacă pe acolo luni dimineaţă.

Jennie şi Rachel, bineînţeles, nu simt nimic din toate astea. Ele nu aud decât nişte cuvinte plăcute cu un glas de bariton şi un ritm simplu, pe care ele îl pot urmări, speranţă şi curaj în versurile naive. Sunt încântate. Se alătură refrenului după ce

McHabe îl repetase de câteva ori, apoi îi cântă trei melodii populare de la petrecerile din Cartier, îi mai prepară un suc şi încep să-i pună întrebări despre Afară. Întrebări simple: Ce mănâncă lumea? De unde fac rost de mâncare? Cu ce se îmbracă? Toţi trei continuă să discute când eu mă duc la culcare, artrita începând în cele din urmă să-mi provoace dureri. Arunc priviri spre uşa închisă a lui Mamie cu o tristeţe la care nu mă aşteptam şi pe care n-o pot numi.

— Ticălosul ăla ar face bine să nu se mai apropie vreodată de mine, zice Mamie a doua zi de dimineaţă.

E o zi însorită şi eu stau lângă singura noastră fereastră, împletind o pătură ca să-mi dezmorţesc degetele şi mă întreb dacă lâna donată provine de la o oaie coreeană sau chineză. Rachel s-a dus cu Jennie să lucreze la adâncirea unei fântâni din Cartierul E; oamenii tot plănuiau de săptămâni întregi şi se pare că în sfârşit cineva reuşise să organizeze ceva. Mamie stă şleampătă la masă, cu ochii roşii de plâns.

— L-am prins regulând-o pe Mary Delbarton, scânceşte ca un copil de doi ani. Mamă... o regula pe Mary Delbarton.

— Părăseşte-l.

— Aş rămâne iar singură, spune cu o oarecare demnitate, care nu durează prea mult.

— Nemernicul îşi face de cap cu târfa aia la o zi după ce ne-am logodit, şi eu rămân iar singură!

Nu rostesc o vorbă, nu e nimic de zis. Soţul ei a murit cu unsprezece ani în urmă, când Rachel avea numai cinci ani, ca urmare a unui tratament experimental testat de medicii guvernului. Coloniile furnizau cobai. Muriseră şaptesprezece oameni din patru colonii, iar guvernul întrerupsese finanţarea şi interzisese intrarea sau ieşirea din coloniile de bolnavi. Riscul de contaminare era prea mare, afirmaseră. Era pentru protecţia cetăţenilor ţării.

— N-o să mă mai atingă niciodată! spune ea, cu lacrimi pe gene. Una dintre ele alunecă doi centimetri până ajunge la pielea stricată a bolii, apoi porneşte lateral spre gură. Mă întind şi i-o şterg.

— Netrebnicul!

Până seara, ea şi Peter se împacă. Stau unul lângă altul, şi degetele lui se târăsc în sus pe coapsa ei sub presupusa

acoperire a mesei. Mamie îşi strecoară mâna sub fesele lui. Rachel şi Jennie întorc ochii, Jennie roşind uşor. Am o scurtă străfulgerare a unei amintiri, cum nu mai avusesem de ani de zile: eu însămi la optsprezece ani, în primul an la Yale, într-un imens pat de alamă cu aşternuturi cu imprimeu geometric şi cu un bărbat roşcovan pe care îl cunoscusem cu trei ore înainte. Dar aici, înăuntru... aici sexul, ca toate celelalte, se mişcă mult mai încet, cu mult mai multă atenţie, mult mai intim. Oamenii se temuseră prea multă vreme că boala aceasta, asemenea celei anterioare, s-ar transmite sexual. Mai era şi ruşinea de trupurile urâte, acoperite de pielea stricată. Nu sunt sigură că Rachel a văzut vreodată vreun bărbat dezbrăcat.

— Aşadar, miercuri e dans în Cartier, spun ca să nu tac.

— În Cartierul B, zice Jennie, iar ochii ei albaştri sclipesc. Cu orchestra care a cântat vara trecută pentru Cartierul E.

— Chitare?

— A, nu! Aveau o trompetă şi o vioară, explică Rachel vizibil impresionată. Ar trebui să-i asculţi cum cântă împreună, Buni – e cu totul altfel decât chitarele. Vino la petrecere!

— Nu prea cred, iubito. Vine şi doctorul McHabe? După expresiile ambelor chipuri îmi dau seama că presupunerea e corectă.

— Vrea să vorbească mai întâi cu tine, câteva minute înainte de petrecere. Dacă eşti de acord, rosteşte Jennie şovăitor.

— De ce?

— Nu ştiu... nu sunt sigură.

Nu se uită în ochii mei: nu vrea să-mi spună, nu vrea să mintă. Înăuntru, îmi dau seama pentru prima dată, majoritatea copiilor nu sunt mincinoşi. Şi, când mint, nu se pricep deloc. Sunt foarte discreţi, dar trebuie să fie o discreţie cinstită.

— O să te întâlneşti cu el? întreabă Rachel cu pasiune.

— O să mă întâlnesc.

Mamie îşi desprinde privirea de Peter suficient cât să adauge tăios:

— Dacă e vorba de tine sau de Jennie, ar trebui să se întâlnească cu mine, domnişoară, nu cu bunica ta. Eu sunt mama ta şi tutorele lui Jennie, nu uita.

— Nu, mamă.

— Nu-mi place tonul tău, duduie!

— Îmi pare rău, replică tânăra pe acelaşi ton.

Jennie coboară ochii jenată. Dar înainte ca femeia să se lanseze într-o reală demonstraţie de indignare maternă, bărbatul îi şopteşte ceva în ureche şi ea îşi pune mâna peste gură chicotind.

Mai târziu, când nu rămânem în bucătărie decât noi două, îi spun încet lui Rachel:

— Încearcă să n-o superi pe mama ta, iubito. Nu se poate abţine.

— Da, Buni, zice ea supusă.

Însă eu aud neîncrederea din voce, o neîncredere înăbuşită de dragostea ei pentru mine şi chiar pentru mama ei, dar care totuşi există. Nu crede că Mamie nu se poate abţine. Născută înăuntru, nu e vina ei că ignoranţa o împiedică să înţeleagă lucrurile pe care mama ei consideră că le-a pierdut.

Şase zile mai târziu, când îmi face cea de-a doua vizită, chiar înaintea petrecerii din Cartier, Tom McHabe pare diferit. Uitasem că există oameni care radiază o asemenea energie şi hotărâre, încât fac până şi aerul să scânteieze. Stă cu picioarele uşor depărtate, flancat de fete, amândouă îmbrăcate în fustele de dans. Jennie şi-a împletit o fundă roşie printre buclele blonde; străluceşte ca o floare. O atinge uşor pe umăr şi îmi dau seama după privirea cu care ea îi răspunde că se petrece ceva între ei. Mi se strânge gâtul.

— Vreau să fiu cinstit cu dumneavoastră, doamnă Pratt. Am vorbit cu Jack Stevenson şi Mary Kramer, şi cu alţi câţiva din Cartierele C şi E, şi am început să înţeleg cum trăiţi voi aici. Puţin, oricum. O să le spun şi domnului Stevenson şi doamnei Kramer ce o să vă spun, dar am vrut să fiţi prima.

— De ce? întreb, mai aspru decât intenţionam – sau cred ca intenţionam – însă tonul meu nu-l deranjează.

— Pentru că sunteţi unul dintre cei mai bătrâni supravieţuitori ai bolii. Pentru că aţi avut o educaţie serioasă Afară. Pentru că soţul fiicei dumneavoastră a murit din cauza axoperidinei.

În aceeaşi clipă îmi dau seama ce urmează şi îmi mai dau seama că Rachel şi Jennie au auzit deja. Îl ascultă cu atenţia unor copii care, cu gura întredeschisă, aud o poveste minunată, dar cunoscută. Dar oare o înţeleg? Rachel nu a fost de faţă când tatăl ei a murit în cele din urmă, gâfâind după un aer pe care plămânii lui nu-l mai puteau folosi.

McHabe rosteşte, uitându-se la mine:

— De când au murit acei oameni s-au făcut multe cercetări asupra bolii, doamnă Pratt.

— Ba nu. E prea riscant, aşa a declarat guvernul vostru. Văd că observă pronumele.

— Administrarea oricărui fel de medicament e ilegală, într-adevăr. Pentru reducerea contactului cu cei contagioşi.

— Şi cum au avut loc aceste „cercetări”?

— De către medici dispuşi să ajungă înăuntru şi să nu mai iasă niciodată. Datele se transmit numai prin laser. Codate.

— Care medic sănătos ar fi dispus să intre aici ştiind că nu o să mai iasă niciodată?

McHabe zâmbeşte; din nou sunt izbită de spontaneitatea energiei lui.

— O, aţi fi surprinsă. Am avut trei medici în interiorul coloniei din Pennsylvania. Unul trecut de vârsta pensionării. Altul, un catolic de modă veche, care şi-a închinat cercetările lui Dumnezeu. Despre al treilea nimeni nu ştie nimic, un tip încăpăţânat, care era un cercetător strălucit.

Era.

— Şi tu.

— Nu, zice încet McHabe. Eu intru şi ies.

— Ce s-a întâmplat cu ceilalţi?

— Au murit.

Face o scurtă mişcare întreruptă cu mâna dreaptă şi-mi dau seama că este, sau a fost, fumător. Cât timp întinsesem astfel mâna după o ţigară inexistentă? Aproape douăzeci de ani. Ţigările nu se numără printre lucrurile pe care le donează oamenii; sunt prea valoroase. Însă tot mai recunosc mişcarea.

— Doi dintre cei trei doctori au contractat boala. Au lucrat atât pe ei înşişi, cât şi pe voluntari. Apoi, într-o zi, guvernul a interceptat transmisia de date, a intrat şi a distrus totul.

— De ce? întreabă Jennie.

— Cercetările asupra bolii sunt ilegale. Tuturor celor de Afară le e frică de o scurgere: un virus care să scape cumva printr-un ţânţar, o pasăre, chiar un spor.

— În toţi anii ăştia nu a scăpat nimic, zice Rachel.

— Nu. Dar guvernul se teme că, dacă cercetătorii încep să disece şi să combine genele, s-ar putea crea viruşi mai rezistenţi. Tu nu înţelegi lumea de Afară. Totul este ilegal. Este

cea mai opresivă perioadă din istoria Americii. Toată lumea se teme.

— Tu nu, zice Jennie atât de încet, încât abia o aud. McHabe îi oferă un surâs care îmi face inima să se răsucească.

— Unii dintre noi nu au renunţat. Cercetările continuă. Dar totul e în secret, teoretic. Şi am aflat multe. Am aflat că virusul nu afectează doar pielea. Există...

— Taci, îi cer, fiindcă observ că e pe cale să spună ceva important. Taci o clipă. Lasă-mă să mă gândesc.

Aşteaptă. Fetele se uită la mine, amândouă strălucind de emoţie. În cele din urmă îmi găsesc vorbele.

— Vrei ceva, doctore McHabe. Toată cercetarea asta vrea ceva de la noi, nu e numai pură bucurie a ştiinţei. Dacă Afară lucrurile stau aşa de rău cum spui, trebuie să existe o mulţime de boli pe care le puteţi cerceta fără să vă sinucideţi, o mulţime de necesităţi ale propriilor voştri oameni – el aprobă din cap, cu ochii sclipind – dar tu eşti aici. Înăuntru. De ce? Noi nu mai avem simptome noi sau interesante, abia supravieţuim, celor de Afară a încetat să le mai pese ce se întâmplă cu noi cu mult timp în urmă. Noi nu reprezentăm nimic. Aşadar, de ce eşti aici?

— Greşiţi, doamnă Pratt. Aici se petrece ceva interesant. Aţi supravieţuit. Societatea voastră a regresat, dar nu a colapsat. Funcţionează în nişte condiţii în care, teoretic, e imposibil de trăit.

Aceleaşi vechi porcării. Ridic din sprâncene. El fixează focul cu privirea şi rosteşte încet:

— Să spui că în Washington sunt revolte nu înseamnă nimic Ar trebui să vezi un copil de doisprezece ani aruncând o bombă artizanală, un bărbat despicat de la gât până la scrot pentru că mai are o slujbă la care să se ducă şi vecinul lui nu, o fetiţă de trei ani lăsată să moară de foame pentru că cineva a abandonat-o ca pe un pisoi nedorit... Voi nu ştiţi. Aşa ceva nu se întâmplă înăuntru.

— Noi o ducem mai bine decât ei, zice Rachel.

Mă uit la nepoata mea. Vorbeşte simplu, fără emfază, cu un fel de mirare. În lumina focului pielea îngroşată şi cenuşie de pe obrazul ei luceşte într-un maroniu pal.

— Probabil că da. Începusem să vă spun mai devreme că s-a descoperit că virusul nu afectează doar pielea. Alterează şi zonele receptoare ale transmisiilor nervoase situate în creier.

Este o transformare relativ lentă, din cauza asta valul de cercetări din anii de început a ratat-o. Însă este reală, la fel de reală ca transformările mai rapide produse de, să zicem, cocaină. Mă urmăriţi, doamnă Pratt?

Aprob. Fetele nu par nedumerite, cu toate că nu cunosc vocabularul, şi deduc că probabil le explicase toate astea mai devreme, în alţi termeni.

— Pe măsură ce boala progresează către creier, receptorii care primesc încet impulsurile excitante devin mai greu de activat, iar cei care primesc impulsuri inhibitoare devin mai uşor de activat.

— Vrei să spui că devenim mai proşti.

— A, nu! Inteligenţa nu este deloc afectată. Rezultatele sunt de ordin emoţional şi comportamental, nu intelectual. Deveniţi – voi toţi – mai calmi. Fără înclinaţii spre acţiune sau inovaţie. Mai lenţi, dar categoric deprimaţi.

Focul arde înăbuşit. Iau vătraiul, uşor îndoit de când cineva încercase să-l utilizeze drept rangă, şi zgândăr buşteanul, care este un obiect sintetic din pastă de lemn perfect modelată şi stanţat cu „Donat de Weyerhaeuser-Seyyed”.

— Nu mă simt deprimată, tinere.

— E o deprimare a sistemului nervos, una de tip nou – fără lipsa de speranţă asociată în general cu depresia clinică.

— Nu te cred.

— Zău? Cu tot respectul, când a fost ultima dată când – dumneavoastră sau orice conducător în vârstă al Cartierului – aţi impus vreo schimbare semnificativă în modul în care se fac lucrurile aici înăuntru?

— Uneori lucrurile nu se pot schimba în sens constructiv. Pot fi doar acceptate. Asta nu e chimie, e realitate.

— Nu şi Afară, zise McHabe trist. Afară nu există schimbări constructive acceptate. Domneşte violenţa. Înăuntru nu există violenţă aproape deloc după primii ani, chiar dacă resursele voastre se restrâng din ce în ce mai mult. Când aţi gustat ultima oară untul, doamnă Pratt, sau aţi fumat o ţigară, sau v-aţi luat o pereche nouă de pantaloni? Ştiţi ce se petrece Afară când bunurile de consum devin indisponibile şi nu există poliţie în zona respectivă? Dar înăuntru voi distribuiţi ceea ce aveţi cât de cinstit puteţi sau vă descurcaţi fără. Nu vă revoltaţi, nu jefuiţi, nu vă roade invidia. Nimeni de Afară nu a ştiut de ce. Acum,

ştim.

— Invidie există.

— Dar nu erupe în furie.

De fiecare dată când unul dintre noi vorbeşte, fetele întorc capetele să ne privească, precum spectatorii captivaţi de un meci de tenis. Ceva ce niciuna dintre ele nu a văzut. Pielea lui Jennie străluceşte ca sideful.

— Nici tinerii noştri nu sunt violenţi, iar la unii dintre ei boala nu a avansat prea mult.

— Învaţă de la cei bătrâni cum să se poarte, la fel cum fac copiii pretutindeni.

— Eu nu mă simt deprimată.

— Vă simţiţi plină de energie?

— Sufăr de artrită.

— Nu la asta mă refeream.

— La ce te refereai, doctore?

Din nou mişcarea furişă, neliniştită, după o ţigară inexistentă. Dar vocea lui e liniştită.

— Cât timp v-a luat să utilizaţi insecticidul pe care i l-am adus lui Rachel contra termitelor? Mi-a spus că i-aţi interzis şi consider că aţi avut dreptate; e un produs periculos. Câte zile au trecut înainte ca dumneavoastră sau fiica dumneavoastră să-l împrăştiaţi?

Substanţa chimică stă încă în bidon.

— Cât de furioasă vă simţiţi acum, doamnă Pratt? continuă el. Pentru că eu cred că noi doi ne înţelegem, şi că bănuiţi acum de ce mă aflu aici. Dar nu ţipaţi şi nu mă daţi afară, nici măcar nu-mi spuneţi ce părere aveţi despre mine. Mă ascultaţi cu calm şi acceptaţi ceea ce vă spun, cu toate că ştiţi ce vreau să...

Uşa se deschide şi el se întrerupe. Mamie intră smucit, urmată de Peter. Se încruntă şi bate din picior.

— Unde-ai fost, Rachel? Am stat afară să te aşteptăm zece minute! Dansul a început deja!

— Încă puţin, mamă. Vorbim.

— Vorbiţi? Despre ce? Ce se petrece?

— Nimic, zice McHabe. Îi puneam mamei dumneavoastră câteva întrebări despre viaţa înăuntru. Îmi pare rău că a durat atât.

— Mie nu-mi pui niciodată întrebări. Şi, în plus, vreau să dansez!

— Luaţi-o voi doi înainte, le aduc eu pe fete, spune el. Mamie îşi muşcă buza de sus. Înţeleg dintr-odată că ar vrea să meargă pe stradă între Peter şi McHabe, ţinându-i de braţ pe amândoi, cu fetele în urmă. McHabe îi înfruntă privirea calm.

— Bine, dacă asta vreţi, zice ea chinuit. Hai, Pete! Trânteşte uşa în urmă.

Mă uit la el, nevrând să pun întrebarea de faţă cu Rachel, încrezându-mă că-mi va înţelege motivul. Pricepe.

— În cazul deprimării clinice, există întotdeauna un mic procent pentru care boala se manifestă nu prin pasivitate, ci prin iritabilitate. Ar putea fi acelaşi lucru. Nu ştim.

— Buni, zice Rachel, ca şi cum nu s-ar mai fi putut abţine, are un tratament.

— Numai pentru manifestările cutanate, spune McHabe repede, şi îmi dau seama că n-ar fi vrut s-o dezvăluie atât de direct. Nu şi pentru efectele asupra creierului.

— Cum puteţi vindeca una separat de cealaltă? nu mă pot abţine să nu întreb.

Îşi trece mâna prin păr. Un păr des, castaniu. Mă uit la Jennie cum îi urmăreşte mâna.

— Ţesuturile pielii şi cele ale creierului nu sunt la fel, doamnă Pratt. Virusul atacă pielea şi creierul în acelaşi timp, dar schimbările în ţesuturile creierului, care sunt mult mai complexe, durează mai mult până să poată fi detectate. Şi nu sunt reversibile – ţesutul nervos nu se regenerează. Dacă te tai la deget, în cele din urmă celulele avariate vor fi înlocuite şi degetul se va vindeca. La naiba, dacă eşti destul de tânăr, e posibil să crească un vârf de deget cu totul nou. Aşa ceva încearcă să facă tratamentul. Dacă însă e afectat cortexul, acele celule sunt pierdute pentru totdeauna. Şi dacă o altă parte a creierului nu învaţă să compenseze, comportamentele guvernate de acele celule sunt schimbate pentru totdeauna.

— Schimbate în deprimare, adică.

— În calm. În limitarea de la acţiune... Ţara are nevoie cu disperare de astfel de limitări, doamnă Pratt.

— Aşadar, vrei să iei câţiva dintre noi Afară, să ne vindeci pielea stricată şi să laşi „deprimarea” să se răspândească: „limitarea”, „încetineala în acţiune”...

— Avem acolo destulă acţiune. Şi nimeni nu o poate controla – este ceva negativ. Acum avem nevoie să liniştim totul puţin...

cât mai există ceva de liniştit.
— Aţi infecta întreaga populaţie...
— Lent. Cu blândeţe. Pentru binele lor...
— Şi asta o decideţi voi?
— Având în vedere alternativa, da. Pentru că funcţionează. Coloniile rezistă, în ciuda tuturor privaţiunilor. Şi rezistă datorită bolii!
— Fiecare caz nou va avea piele stricată...
— Pe care o vom vindeca.
— Tratamentul vostru este bun, doctore? Tatăl lui Rachel a murit în urma unui tratament ca al vostru!
— Nu ca al nostru, spune, şi aud în glasul lui convingerea fermă a tinereţii, a energiei, a lumii de Afară. E ceva nou, complet diferit din punct de vedere medical. Acesta este tipul bun.
— Şi vrei ca eu să încerc acest tip bun pe post de cobai. Urmează un moment de tăcere electrizată. Ochii se mişcă: cenuşii, albaştri, căprui. Chiar înainte ca Rachel să se ridice de pe scaun sau ca McHabe să rostească...
— Noi credem că cele mai bune şanse de a evita cicatricele sunt la oameni tineri, fără manifestări puternice la nivelul pielii.
...Ştiu. Rachel mă strânge în braţe. Iar Jennie – cu panglica roşie împletită în păr, stând pe scaunul ei rupt ca pe un tron, care niciodată nu auzise de neurotransmiţători, viruşi lenţi sau calculaţii de risc – rosteşte simplu:
— Trebuie să fiu eu – şi se uită la McHabe cu ochii sclipind de dragoste.

Refuz. Îl dau afară şi refuz. Stau de vorbă cu ambele fete şi refuz. Ele se uită una la alta nefericite, iar eu mă întreb cât timp va dura până să-şi dea seama că pot acţiona şi fără permisiune, fără a se supune. Dar ele nu au făcut niciodată astfel.
Ne certăm aproape o oră şi pe urmă insist ca ele să meargă la dans şi să le însoţesc. Noaptea e rece. Jennie îşi pune un pulover împletit de mână care îi acoperă formele de la gât la genunchi. Rachel îşi îmbracă haina ei donată, din material sintetic zdrenţuit la manşete şi la poale. Când ieşim pe uşă, mă opreşte cu o mână pe braţ.
— Buni... de ce ai refuzat?
— De ce? Iubito, îţi tot spun de o oră. Riscul, pericolul...

— Din cauza asta? Sau... face şi simt în întunericul holului cum devine din ce în ce mai hotărâtă. Sau pentru că... – nu te supăra, Buni, te rog, nu te supăra pe mine – pentru că tratamentul este ceva nou, o schimbare? Un... lucru diferit, pe care nu-l vrei pentru că este interesant? Aşa cum a spus Tom?

— Nu, nu de asta, zic, şi o simt încordându-se lângă mine, dar pentru prima dată în viaţa ei nu ştiu ce înseamnă această încordare.

Mergem pe stradă spre Cartierul B. E lună şi stele, mici puncte îndepărtate de lumină rece. Cartierul B se află ceva mai departe, luminat de lămpi cu kerosen şi torţe înfipte în pământ în faţa zidurilor jupuite ale barăcilor care formează piaţa mohorâtă. Sau mi se pare mohorâtă numai din cauza a ceea ce a spus McHabe? Puteam oare face mai mult decât acest utilitarism gol, această insensibilitate supusă... această pace?

Înainte de seara aceasta nu mi-aş fi pus întrebarea.

Stau în întuneric în capul străzii, chiar în spatele pieţei, cu fetele. Orchestra cântă în faţa mea, o vioară, o chitară şi o trompetă cu o singură valvă, care se tot lipeşte. Oameni înfofoliţi în toate hainele pe care le au încercuiesc piaţa, adunându-se în cercurile de lumină din jurul torţelor, discutând cu glasuri scăzute. Şase sau şapte cupluri dansează încet pe pământul gol, ţinându-se departe unul de altul şi învârtindu-se încet pe o versiune plângăreaţă a *Starships and Roses*. Cântecul fusese un succes în anul în care contractasem boala şi apoi avusese o revenire zece ani mai târziu, când fusese lansată prima expediţiei umană spre Marte. Expediţia trebuia să fondeze o colonie.

Oare mai sunt acolo?

Nu mai compuseserăm cântece noi.

Peter şi Mamie se învârt printre celelalte cupluri. *Starships and Roses* se termină şi orchestra începe *Yesterday*. O rotire aduce faţa fetei mele pentru scurt timp în lumina torţelor: e încordată, încleştată, brăzdată de lacrimi.

— Ar trebui să stai jos, Buni, zice Rachel.

E pentru prima dată când îmi vorbeşte, după ce am plecat din baracă. Are vocea îngreunată, dar nu supărată, şi nici braţul lui Jennie nu trădează furie când pune jos scăunelul cu trei picioare pe care mi-l adusese. Niciuna dintre ele nu e cu adevărat supărată.

Sub greutatea mea, scăunelul se scufundă inegal în pământ. Un băiat de doisprezece sau treisprezece ani se apropie de Jennie şi îi întinde mâna fără o vorbă. Amândoi se alătură cuplurilor de dansatori. Jack Stevenson, mult mai artritic decât mine, şchioapătă în direcţia noastră însoţit de nepotul lui, Hal.

— Bună, Sarah. A trecut ceva timp.

— Bună, Jack.

Creste groase de boală îi traversează ambii obraji şi coboară ca nişte şerpi pe lângă nas. Cândva, cu mult timp în urmă, am fost împreună la Yale.

— Hal, du-te să dansezi cu Rachel, zice Jack. Mai întâi, dă-mi scaunul ăla.

Băiatul, ascultător, lasă scaunul şi o ia pe Rachel, iar bătrânul se apleacă şi se aşază lângă mine.

— Fapte măreţe, Sarah.

— Aşa am auzit.

— Ţi-a spus McHabe? Totul? A zis că a fost la tine înainte de a veni la mine.

— Mi-a spus.

— Şi ce crezi?

— Nu ştiu.

— Vrea ca Hal să încerce tratamentul.

Hal? Nu mă gândisem. Faţa băiatului e netedă şi curată, singurele creste vizibile le are pe mâna dreaptă.

— Şi Jennie.

Jack dă din cap, aparent fără să fie surprins.

— Hal a refuzat.

— Hal?

— Vrei să spui că Jennie nu? întreabă şi se holbează la mine. S-ar gândi la ceva atât de periculos ca un tratament experimental – ca să nu mai vorbim de aşa-zisa trecere Afară?

Nu răspund. Peter şi Mamie dansează în spatele celorlalte cupluri şi dispar din nou din vedere. Melodia pe care se mişcă este lentă, tristă şi veche.

— Jack... ne-am fi putut descurca mai bine aici? În colonie?

El priveşte dansatorii.

— Noi nu ne omorâm între noi, spune în cele din urmă. Nu dăm foc lucrurilor. Nu furăm, sau cel puţin nu mult şi nu până la a face cuiva rău. Nu acumulăm bogăţii. Mi se pare că ne-am descurcat mai bine decât ar fi sperat oricine. Inclusiv noi. Ochii

lui îl caută pe Hal printre dansatori:

— Băiatul ăsta e cel mai bun lucru din viaţa mea.

O altă străfulgerare rară a unei amintiri: Jack dezbătând la un curs de mult uitat de ştiinţe politice la Yale, un tânăr înflăcărat. Stă sprijinit uşor pe călcâie, aplecându-se în faţă ca un luptător sau ca un dansator, cu luminile electrice reflectându-se în părul lui negru lucios. Fetele îl urmăresc cu mâinile aşezate liniştit pe cărţile deschise. El era de partea pro în problema dezbătută: instigarea la primul atac în războaiele lumii a treia este o metodă eficientă în descurajarea conflictelor nucleare între superputeri.

Brusc, orchestra încetează să cânte. În centrul pieţei, Peter şi Mamie ţipă unul la celălalt.

— ...Am văzut cum ai atins-o! Ticălosule, imbecil fără urmă de respect!

— Pentru numele lui Dumnezeu, Mamie, nu aici!

— De ce nu aici? Nu te-a deranjat să dansezi cu ea aici, s-o atingi pe spate aici, pe fund şi... şi...

Începe să plângă. Oamenii îşi feresc privirile, jenaţi. O femeie pe care nu o cunosc face câţiva paşi şi pune şovăitor mâna pe umărul lui Mamie. Ea se scutură, cu palmele acoperindu-i faţa, şi fuge din piaţă. Peter stă o clipă mut înainte de a spune, nimănui în particular:

— Îmi pare rău. Vă rog să dansaţi.

Se îndreaptă spre orchestră, care începe să cânte împiedicat *Didn't We Almost Have It All*. Cântecul e vechi de douăzeci şi cinci de ani. Jack Stevenson continuă:

— Pot să te ajut, Sarah? Cu fiica ta?

— Cum?

— Nu ştiu, zice – bineînţeles că nu ştie.

Se oferă nu pentru că poate fi util, ci din simpatie, ştiind cât mă deprimă mica scenă urâtă din lumina torţelor.

Oare toţi înţelegem atât de uşor deprimarea?

Rachel dansează cu un om pe care nu-l cunosc, un bărbat în vârstă cu un chip liniştit. Aruncă o privire îngrijorată peste umăr: acum Jennie dansează cu Peter. Nu pot să văd faţa lui. Dar o văd pe a ei. Nu se uită direct la nimeni, dar nici nu trebuie. Mesajul pe care îl transmite e clar: i-am interzis să vină la dans cu McHabe, dar nu i-am interzis să danseze cu Peter şi iată că o face, deşi nu vrea, deşi e limpede după expresia ei că acest mic

act de sfidare o îngrozeşte. Bărbatul îşi strânge braţul şi ea se îndepărtează smucit, zâmbind chinuit.

Kara Desmond şi Rob Cottrell ajung în dreptul meu, blocându-mi vederea. Sunt aici de la fel de mult timp ca mine. Kara are un strănepot bebeluş, unul dintre puţinii copii născuţi deja desfiguraţi de boală. Rochia ei, pe care o poartă peste pantaloni ca să-i fie cald, e roasă la tiv; vorbeşte blând:

— Sarah. E grozav că ai ieşit.

Rob nu zice nimic. S-a îngrăşat în cei câţiva ani de când nu l-am mai văzut. În lumina tremurătoare a torţelor, chipul lui fălcos străluceşte cu seninătatea unui Buddha bolnav.

Mai trec două dansuri până să-mi dau seama că Jennie nu mai era acolo.

Mă uit în jur după Rachel. Toarnă ceai de sumac pentru orchestră. Peter dansează cu o femeie care nu poartă pantaloni pe sub rochie; femeia tremură şi zâmbeşte. Deci nu cu el a plecat fata...

— Rob, mă conduci acasă? În caz că mă împiedic? Frigul îmi zgândără artrita. Rob aprobă, fără curiozitate.

Kara spune:

— Vin şi eu.

Îl lăsăm pe Jack Stevenson pe scaunul lui, aşteptându-şi rândul la ceai fierbinte. Kara sporovăieşte veselă în timp ce mergem cât de repede pot, ceea ce nu înseamnă atât de repede cât aş vrea. Luna a apus. Terenul e inegal şi strada întunecată, cu excepţia stelelor şi a luminilor fixate în ferestrele barăcilor. Lumânări. Lămpi cu ulei. O dată, o unică strălucire puternică despre care bănuiesc că ar fi o lampă cu energie solară, singura pe care am văzut-o de mult timp încoace. Coreeană, a spus Tom.

— Tremuri, zice Kara. Uite, ia haina mea. Scutur din cap.

Îi părăsesc în faţa barăcii noastre şi pleacă fără să pună întrebări. Deschid încet uşa spre bucătăria cufundată în întuneric. Soba s-a stins. Uşa dormitorului din spate stă întredeschisă şi se aud voci în întuneric. Mă cutremur din nou, dar haina Karei nu m-ar fi ajutat.

Dar mă înşel. Nu sunt vocile lui Jennie şi Peter.

— ...Nu vreau să vorbesc despre asta chiar acum, zice Mamie.

— Dar eu vreau.

— Zău?

— Da.

Stau, ascultând ridicarea şi coborârea glasurilor, nervozitatea ei, pasiunea lui.

— Jennie e sub tutela ta, nu-i aşa?

— A, da. Încă un an.

— Atunci o să te asculte, chiar dacă mama ta... decizia îţi aparţine ţie. Şi fetei.

— Presupun că da. Dar vreau să mă mai gândesc. Am nevoie de mai multe informaţii.

— O să-ţi răspund la toate întrebările.

— Da? Eşti căsătorit, doctore Thomas McHabe? Tăcere. Apoi vocea lui, schimbată:

— Nu face asta.

— Eşti sigur? Chiar eşti sigur?

— Sunt sigur.

— Foarte, foarte sigur? Chiar vrei să mă opresc? Traversez bucătăria, lovindu-mă la genunchi de un scaun nevăzut. Prin uşa deschisă un cer plin de stele îmi apare în faţa ochilor prin gaura făcută de termite în perete.

— Au!

— Am zis să vă opriţi, doamnă Wilson. Acum vă rog să vă gândiţi la ce v-am spus despre Jennie. O să mă întorc mâine dimineaţă şi puteţi...

— Poţi să te duci la dracu'! ţipă Mamie, apoi continuă cu o voce diferită, de un calm straniu. Din cauză că sunt bolnavă? Şi tu nu eşti? Şi Jennie nu e?

— Nu. Jur că nu. Dar nu am venit aici pentru aşa ceva.

— Nu, zice ea cu aceeaşi voce rece, pe care îmi dau seama că nu am mai auzit-o niciodată, tu ai venit să ne ajuţi. Să aduci un tratament. Să aduci lumea de Afară. Dar nu pentru toată lumea. Numai pentru cei care nu au ajuns prea departe, care nu sunt prea urâţi... de care te poţi folosi.

— Nu e aşa...

— Sunt doar puţini pe care îi poţi salva. Pe ceilalţi ne laşi aici să putrezim, la fel ca înainte.

— În timp, cercetările...

— Timp! Crezi că timpul are vreo importanţă înăuntru? Aici nu valorează nici cât un rahat! Are valoare numai când cineva ca tine vine de Afară, lăudându-se cu pielea lui sănătoasă şi făcând chiar şi mai rău cu hainele sale noi, cu ceasul de la mână

funcţional, cu părul strălucitor şi cu... cu...

Plânge. Intru în cameră.

— E-n regulă, Mamie. E-n regulă.

Niciunul nu reacţionează la vederea mea. McHabe rămâne acolo până îi fac semn spre uşă şi el pleacă, fără să spună un cuvânt. O iau în braţe pe Mamie şi ea se sprijină de pieptul meu şi plânge. Fiica mea. Chiar şi prin haină simt pielea îngroşată a obrazului ei apăsând, iar eu nu mă pot gândi decât la faptul că nu observasem niciodată că McHabe poartă ceas la mână.

Noaptea târziu, după ce Mamie căzuse într-un somn epuizat şi umed şi eu stau trează zvârcolindu-mă ore întregi, Rachel se strecoară în cameră să-mi spună că Jennie şi Hal Stevenson au fost injectaţi de Tom McHabe cu un tratament experimental pentru boală. Îi e frig şi tremură, sfidătoare în frica ei, temându-se de toată acea teribilă bravadă. O ţin în braţe până când adoarme şi ea, şi mi-l amintesc pe Jack Stevenson în tinereţe, cu luminile clasei reflectându-se în părul lui lucios şi des, argumentând spiritual în favoarea sacrificării unei civilizaţii pentru alta.

Mamie părăseşte baraca a doua zi dimineaţa devreme. Are pleoapele încă umflate şi roşii de la plânsul din timpul nopţii. Bănuiesc că se duce să-l vâneze pe Peter, şi nu spun nimic. Rachel şi cu mine stăm la masă, mâncându-ne terciul de ovăz, fără să ne uităm una la alta. Chiar şi ridicarea lingurii e un efort. Mama ei lipseşte mult timp.

Mai târziu, îmi imaginez. Şi după aceea, când Jennie, Hal şi McHabe au venit şi au plecat, nu mă pot opri să nu-mi imaginez: Mamie umblând cu ochii umflaţi pe străzile noroioase dintre barăci, prin pieţele nepavate înconjurate de grădinile cu legume, araci şubrezi de fasole şi capete de morcovi galben-verzui. Pe lângă depozitele cu donaţiile de lână, sobe de lemne, tablă de aluminiu şi medicamente nepăzite, chinezeşti, japoneze şi coreene. Pe lângă găinile alergând şi ţarcurile caprelor. Pe lângă Administraţia Centrală, acea clădire prăfuită de buşteni, unde oamenii au renunţat să-şi mai ţină documentele cu poate zece ani în urmă, pentru că de ce mai era nevoie să dovedeşti că te-ai născut sau că te-ai mutat în altă baracă? Pe lângă ultima dintre fântânile comunale, adâncă până la un strat bogat de apă freatică. Mergând până la graniţă, unde este oprită şi spune ce

are de spus.

Vin câteva ore mai târziu, îmbrăcaţi în sani-costume complete şi înarmaţi cu arme automate care nu par de fabricaţie americană. Le pot vedea feţele prin plasticul protector transparent al căştilor. Trei dintre ei se holbează cinstit la faţa mea, la a lui Rachel, la mâinile lui Hal Stevenson. Ceilalţi doi nu se uită direct la niciunul dintre noi, ca şi cum virusul s-ar putea transmite prin priviri.

Îl smulg pe Tom McHabe de pe scaunul de la masa din bucătărie, ridicându-l atât de brutal, încât se împiedică, şi îl aruncă lângă perete. Cu Rachel şi Hal sunt mai blânzi. Unul dintre ei o fixează curios pe Jennie, încremenită la capătul opus al mesei. Nu-i permit lui McHabe niciuna dintre explicaţiile lui pasionate, pe care le probase cu mine. Când încearcă, şeful lor îl loveşte peste faţă.

Rachel se aruncă asupra bărbatului. Îşi încolăceşte braţele tinere şi puternice în jurul lui din spate, ţipând:

— Încetează! Încetează!

Bărbatul o scutură ca pe o muscă. Un al doilea soldat o împinge în scaun. Când se uită la faţa ei se cutremură. Fata continuă să strige, ţipete fără cuvinte.

Jennie nici măcar nu ţipă. Se aruncă peste masă şi se agaţă de umărul lui McHabe, şi indiferent ce e pe chipul ei se ascunde sub cascada părului galben.

— Terminaţi cu blestemaţii ăştia de „doctori” odată pentru totdeauna! strigă şeful, peste zgomotele lui Rachel.

Cuvintele vin din cască atât de clar de parcă n-ar fi purtat-o.

— Crezi că poţi continua să treci Înăuntru şi Afară şi să ne îmbolnăveşti pe toţi?

— Eu... zice McHabe.

— La dracu’! răcneşte şeful şi îl împuşcă.

McHabe alunecă pe perete. Jennie îl prinde, încercând disperată să-l ridice. Soldatul trage din nou. Glonţul atinge încheietura fetei, sfărâmând osul. La a treia împuşcătură, McHabe alunecă pe podea.

Soldaţii pleacă. E puţin sânge, numai două găuri mici unde gloanţele au intrat şi au rămas acolo. Nu am ştiut, înăuntru, că au astfel de arme acum. Nu am ştiut că gloanţele pot face asta. Nu am ştiut.

— Tu ai făcut-o, zice Rachel.

— Am făcut-o pentru tine! spune Mamie. Da, eu!

Stau în colţuri opuse ale bucătăriei, fata mea, lipită de uşa pe care o închisese în urma ei când în cele din urmă se întorsese acasă, Rachel, în faţa peretelui unde murise Tom. Jennie zace sedată în dormitor. Hal Stevenson, cu chipul lui tânăr, neliniştit de faptul că fusese inutil în faţa a cinci soldaţi înarmaţi, alergase după doctorul care locuia în barăcile din J şi pe care îl găsise tratând piciorul unei capre.

— Tu ai făcut-o. Tu.

Vocea ei e plată, grea. Ţipă, aş vrea să-i spun. Rachel, ţipă.

— Am făcut-o ca să fiţi în siguranţă!

— Ai făcut-o ca să rămân prizonieră înăuntru. Ca tine.

— Niciodată n-ai considerat-o închisoare! se plânge Mamie. Tu erai cea fericită aici!

— Iar tu n-o să fii niciodată. Niciodată. Nici aici, nici altundeva. Închid ochii, să nu văd teribila maturizare de pe chipul lui Rachel a mea. Însă în clipa următoare e din nou copil, trecând pe lângă mine către dormitor cu un suspin furios şi trântind uşa în urma ei.

Mă întorc cu faţa la Mamie.

— De ce?

Dar nu răspunde. Şi înţeleg că nu mai contează; oricum n-aş fi crezut-o. Nu mai e stăpână pe mintea ei. E deprimată, bolnavă. Acum asta trebuie să cred. E fiica mea şi mintea i-a fost afectată de boala urâtă care o desfigurează. Este o victimă şi nimic din ceea ce ar spune nu mai poate schimba ceva.

E aproape dimineaţă. Rachel stă în spaţiul îngust dintre pat şi perete, împăturind haine. Aşternutul mai păstrează încă amprenta lui Jennie dormind; fusese cărată de Hal Stevenson la baraca ei, unde nu mai trebuia s-o vadă pe Mamie când se trezea. Pe raftul rudimentar de lângă Rachel arde lampa cu ulei, aruncând umbre pe peretele din nou întreg, care miroase a insecticid contra termitelor.

Are destul de puţine haine de împachetat. O pereche de pantaloni albaştri strâmţi, vechi şi prost cârpiţi; un pulovăr cu firele duse; două perechi de şosete; cealaltă fustă, pe care o purtase la petrecerea din Cartier. Cu restul e deja îmbrăcată.

— Rachel, rostesc.

Nu răspunde, dar văd cât o costă tăcerea. Chiar şi o sfidare atât de neînsemnată, chiar şi acum. Totuşi, pleacă. Folosind contactele lui McHabe ca să iasă, pleacă Afară să găsească centrul secret de cercetări medicale. Dacă au dezvoltat următorul stadiu al tratamentului, cel pentru oamenii deja desfiguraţi, o să-l încerce şi ea. Poate chiar şi dacă nu au făcut-o. Şi dacă pleacă, va contamina cât de mulţi oameni va putea cu boala ei, deprimantă şi neagresivă. Transmisibilă.

Consideră că trebuie să plece. Din cauza lui Jennie, din cauza lui Mamie, din cauza lui McHabe. Are şaisprezece ani şi crede – cu toate că a crescut înăuntru – că trebuie să facă ceva. Chiar dacă e ceva greşit. Să facă ceva greşit, a decis ea, e mai bine decât să nu facă nimic.

Nu are o imagine reală despre Afară. Nu s-a uitat niciodată la televizor, nu a stat niciodată la coadă la pâine, nu a văzut niciodată o bandă de traficanţi de cocaină sau un film cu crime. Nu poate defini napalmul, tortura politică, bomba cu neutroni sau violul în grup. Pentru ea, Mamie, cu teama ei confuză şi auto-justificatoare, reprezintă culmea cruzimii şi a trădării; Peter, cu mersul lui târşit, şovăitor şi lasciv – simbolul pericolului; furtul unei găini – ultimul cuvânt în criminalitate. Nu a auzit niciodată de Auschwitz, Cawnpore, Inchiziţie, luptele de gladiatori, Nat Turner, Pol Pot, Stalingrad, Ted Bundy, Hiroshima, My Lai, Wounded Knee, Babi Yar, Duminica însângerată, Dresda sau Dachau. Crescută cu un fel de inerţie mintală, nu ştie nimic despre inerţia sălbatică a distrugerii, care odată pusă în mişcare într-o civilizaţie este la fel de greu de oprit ca o epidemie.

Nu cred că-i va putea găsi pe cercetătorii ilegali, indiferent cât de multe i-ar fi spus McHabe. Nu cred că ieşirea ei va răspândi suficient infecţia ca să conteze. Nu cred că e posibil să ajungă prea departe înainte să fie prinsă şi adusă înapoi sau ucisă. Nu poate schimba lumea. E prea veche, prea fortificată, prea păcătoasă, prea reală. Va eşua. Nu există forţă mai puternică decât inerţia distructivă.

Îmi pregătesc bagajele să merg cu ea.

Isaac Asimov
Memorie interzisă
(„Lest We Remember”, 1982)

1

Problema cea mai mare pe care John Heath o avea – şi pe care tânărul n-o recunoştea decât faţă de sine însuşi – era mediocritatea sa absolută. Bietul om era convins că aşa stăteau lucrurile şi, colac peste pupăză, se temea că şi Susan intuia realitatea.

Aceasta însemna că n-avea să lase nimic în urma sa; n-avea să fie promovat în cadrul Companiei farmaceutice Quantum, unde ocupa funcţia de şef de birou; n-avea să ajungă niciodată în vârful piramidei, nici la Quantum, nici în altă parte, presupunând că şi-ar fi găsit o altă slujbă.

A oftat în sinea lui. Peste numai două săptămâni urma să se însoare şi, de dragul logodnicei sale, ar fi vrut să fie capabil să urce pe scara socială. O iubea la nebunie şi voia să strălucească în ochii ei. Pe de altă parte, pentru un tânăr, însăşi căsătoria atrăgea după sine o doză de mediocritate.

Susan Collins l-a privit cu dragoste. În fond, de ce n-ar fi făcut-o? John era destul de chipeş, inteligent şi iubitor, şi, în ciuda faptului că inteligenţa lui nu era neapărat fascinantă, cel puţin nu o călca pe nervi cu o extravaganţă de care alţii făceau atâta caz.

I-a potrivit perna pe care i-o pusese când el se aşezase în fotoliu, i-a întins paharul şi a aşteptat răbdătoare până ce el l-a apucat bine.

— Vezi, fac exerciţii, a zâmbit ea. Vreau să fiu o soţie pricepută.

— Eu sunt cel care o să aibă mai multă bătaie de cap în această privinţă, Sue, a răspuns John, sorbind din băutură. Câştigi mai bine decât mine...

— Oricum, când ne vom căsători, toţi banii vor merge în acelaşi buzunar, a ciripit fata veselă. Vom înfiinţa firma „Johnny & Sue”, cu un singur registru de socoteli.

— Tu o să faci contabilitatea, a murmurat tânărul cu deznădejde. Sunt sigur că eu aş greşi prea mult...

— Asta numai fiindcă te autosugestionezi. Când vin prietenii

tăi?

— Pe la nouă, cred. Sau nouă şi jumătate. Dar să ştii că nu sunt tocmai prieteni, ci doar colegi de la laboratoarele Quantum.

— Şi eşti sigur că nu aşteaptă să le pun masa?

— Bineînţeles. Chiar ei mi-au repetat că vin după masă. Avem de discutat afaceri.

Susan l-a privit intrigată.

— Nu mi-ai spus până acum!

— Ce nu ţi-am spus?

— Că aveţi de discutat afaceri. Eşti sigur?

John era dezorientat. Efortul de a-şi aminti *exact* ce spusese îi provoca întotdeauna o stare de confuzie.

— Ba ţi-am spus. Cel puţin, aşa cred...

Susan l-a măsurat cu o exasperare vădit ironică, la fel cum te uiţi la un căţeluş care nu ştie că s-a murdărit pe lăbuţe.

— Dacă ai gândi cu adevărat ori de câte ori spui „cred”, n-ai mai fi atât de dezorientat, l-a mustrat ea cu duioşie. Dă-ţi seama, *n-are cum* să fie vorba de afaceri. Dacă ar fi aşa, de ce n-aţi discutat la serviciu?

— E ceva confidenţial, a lămurit-o John. N-am vrut să vorbim despre asta la serviciu şi nici măcar acasă la mine.

— Şi atunci, de ce aici?

— Eu le-am propus. Mi-am zis că ar fi mai bine să fii şi tu de faţă. De-acum încolo, toţi vor trebui să trateze cu firma „Johnny & Sue”, nu-i aşa?

— Depinde cât e de confidenţial. Nu ţi-au făcut nicio aluzie?

— Nu, dar n-am nimic de pierdut dacă stau de vorbă cu ei. Poate că mă ajută la promovare.

— Dar de ce te-au ales tocmai pe tine? s-a mirat fata.

— Şi, mă rog, de ce nu? a ripostat John jignit.

— Păi, în mod normal, unui angajat cu funcţia ta nu i se dezvăluie chiar toate secretele companiei şi...

Interfonul a întrerupt-o în plină replică. Susan s-a repezit să răspundă, apoi a anunţat:

— Au venit!

Erau doi. Unul dintre ei se numea Boris Kupfer, şi John mai discutase cu el în câteva rânduri. Era un bărbat masiv şi agitat, cu o barbă scurtă şi ţepoasă, care bătea în albastru.

Celălalt era David Anderson, un individ mai scund şi mult mai liniştit, cu ochi vioi, pe care-i mişca în toate părţile, pentru a nu pierde nimic din ceea ce se petrecea în juru-i.

— Susan, a început John, puţin nesigur, încă ţinând uşa deschisă, aceştia sunt doi colegi de-ai mei: Boris...

Hop! Dăduse peste un gol în memorie, unul dintre multele pe care le poseda.

— Boris Kupfer, l-a completat uriaşul morocănos, zdrăngănindu-şi mărunţişul în buzunar. Iar dumnealui e David Anderson. Vă mulţumim pentru amabilitate, domnişoară...

— Susan Collins, a răspuns fata.

— Aţi fost foarte amabilă că ne-aţi pus apartamentul la dispoziţie. Vă cerem scuze că vă răpim din timp şi că vă încălcăm intimitatea în felul acesta, iar dacă ne-aţi putea lăsa singuri v-am fi şi mai recunoscători.

Susan l-a privit pe uriaş cu un aer extrem de serios.

— Vreţi să plec la un film sau ajunge dacă mă duc în cealaltă cameră?

— Ar fi minunat dacă aţi merge în vizită la o prietenă...

— Nu! a rostit ea ferm.

— Desigur, sunteţi stăpână pe timpul dumneavoastră. Duceţi-vă la film, dacă vă place.

— Când am zis „nu”, m-am referit la faptul că nu intenţionez să plec din casă. Vreau să ştiu despre ce este vorba.

Pentru câteva clipe, Kupfer s-a arătat descumpănit. Într-un târziu, s-a întors spre Anderson, ca şi cum ar fi dorit să-i ceară părerea, apoi a spus:

— Domnişoară, este vorba de ceva confidenţial. Presupun că domnul Heath v-a explicat asta...

Vizibil jenat, John a dat să-i confirme spusele:

— Da, sigur, i-am explicat. Susan înţelege că...

— Susan, l-a întrerupt fata, nu înţelege şi n-are de gând să înţeleagă, pentru că nu i s-a explicat că trebuie să plece de acasă. Acesta este apartamentul meu, iar Johnny şi cu mine ne vom căsători peste două săptămâni. Împreună formăm firma

„Johnny & Sue”, aşa că trebuie să discutaţi cu amândoi.

Pentru prima dată, Anderson a intervenit în discuţie. Avea o voce surprinzător de gravă şi de egală, de parcă ar fi fost dată cu ceară.

— Boris, tânăra are dreptate. Ca viitoare soţie a domnului Heath, e direct interesată de propunerea noastră şi nu cred că ar fi bine să nu ţinem cont de dânsa. Dacă mă gândesc bine, chiar aş împiedica-o să plece, în caz că ar avea de gând s-o facă.

— Excelent, domnilor, a zâmbit Susan. Vă invit să beţi ceva. Putem începe imediat!

Cei doi s-au aşezat în fotolii, puţin încordaţi, au sorbit din pahare, apoi Kupfer a deschis discuţia:

— Heath, presupun că nu ştii prea multe despre programul companiei noastre în privinţa substanţelor cerebro-chimice.

— Nu, nu ştiu nimic, a recunoscut John stânjenit de propria-i ignoranţă.

— Nici n-ar trebui, a intervenit Anderson.

— Uite cum stau lucrurile, a continuat Kupfer, aruncând spre fată o privire oarecum îngrijorată.

— Te rog, fără detalii tehnice! i-a şoptit Anderson.

Uriaşul s-a înroşit abia perceptibil, apoi s-a grăbit să înceapă seria explicaţiilor:

— Fără să intru în detalii tehnice, trebuie să-ţi spun că firma noastră are un proiect ce vizează fabricarea de produse cerebro-chimice, adică substanţe care afectează creierul, după cum sugerează şi numele lor. Mai precis, ele modifică funcţiile superioare ale creierului.

— Cred că e un proiect foarte complicat, a intervenit Susan pe un ton calm.

— Întocmai. Creierul mamiferelor are sute de varietăţi moleculare caracteristice, pe care nu le găsim altundeva. Acestea au rolul de a regla activitatea cerebrală, inclusiv ceea ce noi obişnuim să înţelegem prin viaţă intelectuală. Proiectul respectiv este strict secret, de aceea domnul Anderson m-a rugat să nu dau detalii tehnice. Totuşi, trebuie să vă dezvălui anumite aspecte: de pildă, am făcut mai multe experienţe pe animale, dar am ajuns într-un punct mort. Dacă nu încercăm produsul pe oameni, nu vom avea niciodată dovada certă a eficienţei sale.

— Atunci de ce n-o faceţi? a întrebat Susan. Ce vă împiedică?
— Reacţia opiniei publice, dacă, din întâmplare, lucrurile nu vor merge cum ar trebui.
— Folosiţi voluntari!
— N-are rost. Laboratoarele Quantum nu-şi pot permite luxul de a da piept cu o publicitate negativă, în caz de eşec.
— Să înţeleg că lucraţi pe cont propriu? s-a mirat fata, măsurându-i ironic din priviri.
Anderson a ridicat o mână, oprindu-l pe Kupfer, care tocmai se pregătea să răspundă.
— Tânără domnişoară, a spus el apoi, întorcându-se spre Susan, permiteţi-mi să vă explic pe scurt cum stau lucrurile, ca să înlăturăm această confruntare verbală. Dacă proiectul reuşeşte, răsplata va fi imensă. În schimb, dacă vom da greş, Quantum ne va concedia, iar cariera noastră va fi terminată. E firesc să ne întrebaţi de ce suntem dispuşi să ne asumăm un astfel de risc, iar noi vă vom răspunde că nu credem în existenţa respectivului risc. Suntem destul de siguri că vom reuşi şi avem ferma convingere că nu vom pune în pericol viaţa nimănui. Corporaţia nu vrea şi nu poate să-şi încerce norocul; în schimb, noi suntem gata s-o facem. Şi acum, Kupfer, eşti liber să continui!
— Dispunem de o substanţă care acţionează asupra memoriei, şi-a reluat uriaşul expunerea. A avut efecte spectaculoase în cazul tuturor animalelor pe care am experimentat-o. Capacitatea lor de a învăţa s-a îmbunătăţit uimitor. Nu văd de ce oamenii ar reacţiona diferit...
— Pare foarte interesant, a murmurat John.
— Este cu adevărat fascinant, l-a completat Kupfer. Memoria nu se îmbunătăţeşte doar prin găsirea unei căi care să permită înmagazinarea mai multor informaţii. Toate cercetările noastre demonstrează că, în permanenţă, creierul înregistrează un număr aproape nelimitat de informaţii. Dificultatea constă în încercarea de a ni le aminti. De câte ori n-aţi simţit că vă stă un nume pe limbă şi totuşi nu reuşeaţi să-l rostiţi? De câte ori nu v-aţi găsit în situaţia de a nu fi în stare să vă extrageţi din memorie un lucru pe care în mod sigur îl cunoşteaţi, pentru ca două ore mai târziu, într-un context total diferit, să vi-l amintiţi perfect? Ce zici, David, am prezentat situaţia corect?
— Da, a răspuns Anderson. După părerea noastră, amintirea

este inhibată dintr-un motiv simplu: creierul mamiferelor s-a dezvoltat peste nevoile reale, prin formarea unui sistem de stocare perfect. Un mamifer înmagazinează mult mai multe informaţii decât are nevoie cu adevărat şi decât e capabil să utilizeze, iar dacă şi le-ar putea aduce aminte pe toate în acelaşi timp, nu ar fi în stare să facă o selecţie rapidă, care să-i permită să reacţioneze prompt într-o situaţie dată. Amintirea e inhibată pentru a permite informaţiilor să iasă la iveală din magazia memoriei în cantităţi rezonabile, ce pot fi manipulate şi care sunt potrivite cu situaţia respectivă, astfel încât acestea să izbutească să estompeze toate celelalte date lipsite de interes. În creier, există o substanţă chimică specifică, ce acţionează ca un inhibitor al memoriei. Noi am obţinut un preparat capabil s-o neutralizeze, pe care l-am denumit dezinhibitor. Din constatările noastre, reiese că acesta nu are efecte dăunătoare.

Pe Susan a pufnit-o râsul.

— Acum am înţeles ce vreţi de la noi, a hohotit ea. Puteţi pleca, domnilor! Adineauri, spuneaţi că amintirea e inhibată tocmai pentru a le permite mamiferelor să reacţioneze cum trebuie, iar acum susţineţi că dezinhibatorul nu dăunează cu nimic. E clar că, sub influenţa lui, mamiferele se vor comporta nepotrivit; n-ar fi exclus chiar să nu mai fie în stare să reacţioneze în niciun fel. Şi dumneavoastră aţi venit aici să ne propuneţi ca Johnny să devină un soi de cobai, ca să vedeţi dacă intră sau nu într-o stare de nemişcare catatonică...

Anderson a sărit în picioare, iar colţurile buzelor au început să-i tremure nervos; după aceea, a făcut câţiva paşi mari prin cameră, ca un leu în cuşcă, şi într-un târziu s-a întors spre cei doi tineri.

— În primul rând, domnişoară, substanţa se administrează într-o anumită doză, a vorbit el, încercând să rămână calm. V-am explicat că am făcut numeroase experienţe pe animale şi că toate au început să înveţe mai repede. Nu am eliminat complet inhibitorul, ci numai l-am suprimat în parte. În al doilea rând, avem motive să credem că omul se poate descurca perfect în lipsa totală a inhibitorului. Creierul uman e mult mai mare decât al oricărui alt mamifer pe care am efectuat teste şi, în plus, ştim cu toţii că el are incomparabila capacitate de a emite gânduri abstracte. Este un creier parcă anume conceput pentru o rememorare perfectă, dar forţele oarbe ale evoluţiei nu au fost

în stare să suprime substanţa inhibitoare, care, la urma urmei, era destinată animalelor inferioare, acestea transmiţându-ne-o, ca pe o nefastă moştenire.

— Sunteţi siguri? a întrebat John.

— *N-ai cum* să fii sigur! l-a repezit Susan.

— Suntem siguri, a intervenit Kupfer, dar avem nevoie de o dovadă ca să-i convingem pe ceilalţi. De aceea, trebuie să testăm substanţa pe un om.

— Adică pe John, a mârâit Susan.

— Da.

— În felul acesta, ajungem la întrebarea de fond. De ce tocmai John?

— Păi, a început Kupfer precaut, scărpinându-se în cap, avem nevoie de o persoană ale cărei şanse de reuşită să fie cât mai mari, iar efectul obţinut trebuie să fie evident în ochii tuturor. Nu avem nevoie de cineva cu capacitate mentală atât de scăzută încât să fim obligaţi să-i administrăm doze mari, şi nici de o persoană foarte inteligentă, la care efectul să nu fie destul de vizibil. O persoană mediocră ar fi cea mai potrivită. Din fericire, deţinem profilele fizice şi psihologice ale angajaţilor noştri. După o examinare atentă a tuturor datelor, am ajuns la concluzia că domnul Heath este cel mai potrivit pentru acest experiment.

— Vreţi să spuneţi că reprezintă mediocritatea absolută? a întrebat Susan.

John a simţit cum îi îngheaţă sângele în vine, la auzul expresiei pe care credea că numai el o întrebuinţează şi care constituia secretul său cel mai ruşinos.

— Ei, haide, Susan! a încercat el să protesteze.

— Exact! a confirmat Kupfer, neluându-l în seamă. Mediocritatea absolută.

— Şi dacă face tratamentul, pretindeţi că n-o să mai fie aşa?

Buzele lui Anderson s-au întins, schiţând un zâmbet trist.

— Întocmai. Cel puţin, aşa ar trebui să se întâmple. Iată ceva la care merită să vă gândiţi serios, mai ales că urmează să vă căsătoriţi în curând. În situaţia actuală, nu se întrevăd şanse de avansare la Quantum, pentru că, deşi domnul Heath e un angajat de încredere, reprezintă totuşi acea mediocritate absolută. Dacă acceptă să-i fie administrat dezinhibitorul, va deveni o persoană remarcabilă şi va fi promovat rapid. Gândiţi-vă ce ar însemna asta pentru firma dumneavoastră…

— Ce ar avea firma de pierdut? a întrebat Sue, cu un aer mohorât.

— Vă repet, nu există niciun risc! a insistat Anderson. Este vorba de o doză mică pe care i-o vom administra mâine. Fiind duminică, nu ne va deranja nimeni şi vom avea posibilitatea să-l ţinem sub observaţie câteva ore. Suntem siguri că totul va merge bine. Dacă v-am putea arăta cât de minuţioase au fost cercetările noastre şi cât de complete explorările privind eventualele efecte secundare...

— Experienţele au fost făcute pe animale, i-a amintit Susan, tăindu-i din aplomb.

A fost rândul lui John s-o întrerupă.

— Sue, numai eu voi hotărî dacă voi accepta sau nu, a spus el încordat. M-am săturat până peste cap să fiu considerat mediocritatea întruchipată. Merită să risc, dacă pot scăpa de ea.

— Johnny, nu te grăbi!

— Mă gândesc la firma noastră, Sue. Vreau să-mi aduc şi eu contribuţia la prosperitatea ei.

— Gândeşte-te, prietene, dar nu pierde vremea! l-a îndemnat Anderson. Vă lăsăm două copii ale unei înţelegeri scrise, pe care vă rog să le studiaţi şi să le semnaţi. De asemenea, vă implor să nu arătaţi actele nimănui, indiferent de decizia pe care o luaţi. Ne vom întoarce mâine dimineaţă, să vă ducem la laborator.

Cei doi oaspeţi au zâmbit, s-au ridicat din fotolii şi au ieşit pe uşă. În urma lor, John a început să răsfoiască încruntat hârtiile rămase pe măsuţă.

— Tu nu crezi c-ar trebui s-o fac, nu-i aşa, Sue?

— Toată povestea asta mă îngrijorează.

— Înţelege, însă, că e şansa vieţii mele să scap de mediocritate...

— La urma urmei, de ce faci atâta caz? În lumea asta există atâţia proşti şi înfumuraţi, că un om obişnuit ca tine a ajuns o raritate. Nu ştiu dacă ţi-ai dat seama, dar şi eu sunt mediocră...

— *Tu,* mediocră? Ai habar măcar cum arăţi? Glumeşti, pesemne!

Susan s-a uitat în jos, privindu-se cu o undă de satisfacţie.

— Ei, atunci sunt frumoasa ta mediocră, a râs ea.

I-au făcut injecţia duminică dimineaţa, la orele opt. Nu trecuseră mai mult de douăsprezece ceasuri de când primise oferta. Un aparat de măsurare a funcţiilor corpului, total computerizat, i-a fost ataşat în dreptul organelor vitale, în timp ce Susan îl privea îngrijorată.

— Relaxează-te, Heath! l-a îndemnat Kupfer. Totul merge bine, dar încordarea îţi măreşte pulsul, îţi ridică tensiunea şi are repercusiuni asupra întregului experiment.

— Cum naiba să mă relaxez? a bombănit John.

— Vreţi să spuneţi că asta influenţează într-atât rezultatele încât nu veţi fi în stare să ştiţi ce se întâmplă? a intervenit Susan pe un ton tăios.

— Nu, nu, a încercat Anderson s-o liniştească. Dacă Boris a zis că totul merge bine, atunci aşa e. Numai că animalele pe care am experimentat până acum erau sedate înainte de a li se face injecţia; în cazul de faţă, însă nu am considerat că ar fi necesar să procedăm la fel. În consecinţă, e normal să apară starea de tensiune. Sfatul nostru este să respiri rar şi să încerci să te calmezi.

Când, în cele din urmă, a fost deconectat de la aparate, se făcuse după-amiază.

— Cum te simţi? l-a întrebat Anderson.

— Sunt puţin nervos, a răspuns John. În alte privinţe însă totul e în regulă.

— Nu te doare capul?

— Nu. Totuşi, vreau să merg la toaletă. Cum naiba să mă relaxez când sunt nevoit să folosesc plosca?

— Sigur, sigur...

Când s-a întors de la toaletă, tânărul a început să bombăne:

— Nu simt nicio îmbunătăţire a memoriei.

— Treaba asta nu se petrece cât ai bate din palme, i-a răspuns Anderson. Mai întâi, dezinhibatorul trebuie să ajungă în reţeaua vaselor sangvine ce irigă creierul...

Era aproape de miezul nopţii când Susan a pus capăt unei seri apăsătoare, în care niciunul dintre ei nu vorbise prea mult şi nu dăduse atenţie televizorului.

— Vreau să rămân aici! i-a spus fata. Trebuie să fiu lângă tine, în caz că se întâmplă ceva.

— Nu simt nimic deosebit, a replicat John posomorât. Sunt la fel ca înainte.

— Eu m-aş mulţumi şi cu atât, Johnny. Simţi vreo durere sau vreo tulburare sau ceva neobişnuit?

— Nu, nu cred...

— Of, mai bine n-am fi acceptat! a pufnit Susan.

— Pentru firmă am făcut-o, a zâmbit John. Trebuia să ne asumăm un asemenea risc pentru firmă.

John a dormit prost şi s-a trezit posac, fără a depăşi însă ora fixă. A ajuns la timp la birou, şi aşa a început o nouă săptămână de lucru.

Totuşi, până la orele 11, muţenia lui a sfârşit prin a-i atrage atenţia şefului său direct, Michael Ross. Ross era un bărbat masiv, cu sprâncene stufoase şi negre şi cu alură de hamal, deşi în realitate nu era un ins agresiv. John se înţelegea cu el, deşi nu-l plăcea în mod deosebit.

— Heath, ce s-a întâmplat cu buna ta dispoziţie? I-a întrebat Ross cu vocea lui de bariton. Nu mai râzi, nu mai faci glume...

Ross cultiva o anumită preţiozitate în exprimare, ca şi cum ar fi vrut să şteargă efectul pe care îl provoca înfăţişarea sa de hamal.

— Nu prea mă simt în apele mele, a mormăit John, fără să-şi ridice nasul din hârtii.

— Eşti mahmur? s-a interesat şeful, cu un aer fals binevoitor.

— Nu, domnule, a răspuns celălalt cu răceală.

— Păi, atunci, fruntea sus şi zâmbeşte! Cu figura asta acră n-o să-ţi faci niciun prieten.

Lui John îi venea să răcnească. Afectarea lui Ross îl călca pe nervi chiar şi în cele mai bune zile ale sale, iar cea de faţă nu era una dintre ele.

Şi, parcă pentru a face situaţia şi mai insuportabilă, la nas i-a ajuns mirosul împuţit al unui trabuc. Nu mai avea nevoie de niciun alt indiciu pentru a şti că în imediata apropiere se afla James Arnold Prescott, şeful departamentului de vânzări.

Nu se înşelase. Prescott şi-a plimbat privirea de jur împrejur şi a urlat în gura mare:

— Mike, ce i-am vândut noi lui Rahway astă-primăvară? S-au ivit nişte păcătoase de probleme cu tranzacţia aia – cred că în computer s-au introdus date greşite...

Deşi întrebarea nu-i fusese adresată, John a răspuns pe un ton egal, fără să-i tresară niciun muşchi de pe faţă:

— Patruzeci şi două de fiole de PCAP. Asta a fost pe 14 aprilie, factura numărul P-20543; s-a făcut un rabat de cinci procente, în caz că plata se efectua în treizeci de zile. Am primit toţi banii pe 8 mai.

Se părea că toţi cei prezenţi în birou îl auziseră. Oricum, toată

lumea se uita acum la el ca la o minune a naturii.

— De unde naiba ştii tu chestia asta? l-a întrebat Prescott. John l-a fixat intens, timp de câteva secunde, el însuşi vădit surprins de ceea ce-i ieşise din gură.

— Pur şi simplu, mi-am adus aminte, J.P.

— Nu mai spune! Atunci, repetă, dacă poţi.

John s-a conformat, bâlbâindu-se puţin, iar şeful departamentului de vânzări şi-a notat datele pe o bucăţică de hârtie de pe biroul lui, gâfâind din cauza efortului pe care-l făcea atunci când se apleca. Avea un abdomen enorm ce-i apăsa diafragma, şi de aceea respira foarte greu. Tânărul a încercat să risipească fumul agasant al trabucului, fără să schiţeze gesturi prea evidente.

— Ross, verifică tu informaţia pe computer şi vezi dacă e ceva de capul ei, a urlat Prescott. Apoi, întorcându-se spre John, l-a privit iritat: Nu-mi plac glumele proaste, mai ales în chestiuni de serviciu. Ce făceai dacă luam cifrele astea ca atare, fără să le verific?

— N-aş fi făcut nimic, a răspuns John, conştient că se afla în centrul atenţiei. Datele sunt corecte.

Ross i-a întins lui Prescott listingul, iar acesta, după ce a citit-o, l-a privit drept în ochi:

— Asta-i din computer?

— Da, J.P.

Prescott s-a mai uitat o dată pe hârtie, apoi, făcând un semn cu capul spre John, a mârâit:

— Şi ăsta cine mai e? Noul nostru computer? Cifrele pe care le-a dat sunt corecte.

John a încercat să-şi destindă buzele într-un zâmbet timid, dar Prescott l-a fulgerat cu privirea şi a plecat, lăsând în urma lui mirosul rânced de trabuc.

— Heath, de unde ai scos informaţia asta? I-a întrebat Ross, la scurtă vreme după aceea. Ai aflat în vreun fel că avea nevoie de ea şi ai căutat-o în computer, ca să capeţi în schimb o primă?

— Nu, domnule, l-a contrazis tânărul, începând să se simtă mai sigur pe sine. Pur şi simplu, mi-am amintit. Am o memorie bună pentru astfel de lucruri.

— Şi, în toţi aceşti ani, ţi-ai dat silinţa să o ascunzi de colegii tăi? Nimeni nu şi-ar fi închipuit că sub fruntea asta complet insignifiantă se ascunde o memorie atât de prodigioasă…

— N-avea rost să mă dau în spectacol, domnule Ross. Acum, că v-am ajutat, se pare că v-am devenit mai antipatic, sau mă înşel?

Nu se înşela. Ross i-a aruncat o privire ucigătoare şi i-a întors spatele.

În seara aceea, luau masa la *Gino's.* Surescitarea care pusese stăpânire pe John, în urma evenimentelor petrecute la serviciu, îl făcea pe acesta să întâmpine dificultăţi ori de câte ori încerca să se exprime coerent, dar Susan l-a ascultat răbdătoare, dându-şi totodată silinţa să-i transmită o parte din calmul ei.

— Se prea poate să-ţi fi amintit în mod natural, Johnny, i-a sugerat fata. Faptul în sine nu dovedeşte nimic.

— Ai înnebunit? a ţipat el, dar imediat a coborât tonul, observând că logodnica lui a început să se uite îngrijorată în jur. Doar nu-ţi închipui că e singurul lucru pe care mi-l amintesc! a continuat bărbatul, aproape în şoaptă. Cred că sunt în stare să reproduc orice replică pe care am auzit-o pe parcursul întregii mele vieţi. Totul e să vreau să-mi aduc aminte. Zi-mi un vers din Shakespeare!

— „A fi sau a nu fi!"

— Termină cu glumele! a repezit-o John, cu o undă de enervare în glas. Dar, mă rog, nu contează… Problema e că dacă-mi spui un vers dintr-o piesă pe care am citit-o, pot să continui recitarea până mă plictisesc. Pe vremuri, când eram student, am citit şi eu câte ceva pentru orele de literatură, iar acum îmi amintesc absolut totul, *da capo al fine.* Parcă ar curge. Cred că pot să rememorez, cuvânt cu cuvânt, orice carte, orice articol, orice ziar pe care am pus vreodată mâna, la fel cum aş putea reface – scenă cu scenă – toate spectacolele de televiziune pe care le-am văzut de-a lungul timpului.

— Şi ce-ai să faci cu toate astea?

— De fapt, respectivele informaţii nu sunt tot timpul prezente în mintea mea, la modul conştient. Doar nu… Acum, însă, hai să comandăm ceva de mâncare. Mor de foame!

Cinci minute mai târziu, John a deschis din nou discuţia:

— Doar nu crezi… Doamne, uite că n-am uitat unde rămăsesem! Nu-i uimitor? Doar nu crezi, aşadar, că înot tot timpul într-o mare mentală, compusă din versuri ce-i aparţin lui Shakespeare! Încercarea de a-ţi aminti presupune un efort; în cazul meu, este vorba de un efort mic, dar de existat, el există…

— Şi care este mecanismul?

— Habar n-am! Cum ridici o mână? Ce ordine dai muşchilor tăi? Îţi *doreşti* să ridici braţul şi reuşeşti. Nu e mare lucru, dar

braţul nu se ridică decât dacă *vrei* tu. Cam în acelaşi mod, îmi amintesc tot ce-am văzut sau am auzit vreodată, dar numai atunci când vreau. Nu ştiu exact cum procedez, dar văd că merge.

Ospătarul le-a adus felul întâi, şi John a atacat mâncarea, hămesit. În schimb, Susan ciugulea când şi când câte ceva, mai mult jucându-se cu furculiţa.

— Pare interesant, a murmurat ea.

— *Interesant?* s-a holbat el, aproape înecându-se. Am cea mai bună, cea mai minunată jucărie din lume: propriul meu creier. Înţelegi, voi putea să scriu corect orice cuvânt şi nu voi mai face niciodată greşeli de gramatică...

— Asta fiindcă-ţi aminteşti toate dicţionarele şi gramaticile pe care le-ai citit? a zâmbit subţire fata.

— Sue, nu-ţi bate joc de mine! a mustrat-o el.

— Dar nu-mi băteam joc...

Cu un gest scurt, John i-a cerut să tacă.

— Niciodată nu mi-a trecut prin cap să citesc dicţionare aşa, ca să mă aflu în treabă. Îmi amintesc însă din cărţi, cum erau scrise cuvintele, precum şi felul în care erau formulate frazele.

— În locul tău, aş avea destule îndoieli. Pot să pun pariu că ai întâlnit o groază de cuvinte scrise în fel şi chip, ca şi tot soiul de greşeli gramaticale prin cărţile citite.

— Nu ai dreptate! În majoritatea cazurilor, am întâlnit forme ale limbii literare folosite corect, ciudăţeniile lingvistice, greşelile şi ignoranţa constituind excepţii. Mai mult chiar, în timp ce stau de vorbă cu tine îmi dau seama că performanţele mele se îmbunătăţesc, simt că devin tot mai inteligent...

— Şi asta nu te îngrijorează? Dacă...

— Dacă devin *prea* inteligent, vrei să spui? Te rog să-mi explici de ce crezi că prea multă inteligenţă ar putea să-i dăuneze unui locuitor al Pământului!

— Voiam să spun că experienţa pe care o trăieşti acum nu se numeşte inteligenţă, ci doar memorie perfectă, l-a corectat Susan cu răceală.

— Cum adică, „*doar* memorie perfectă”? s-a îmbufnat John. Dacă îmi amintesc absolut totul, dacă vorbesc şi scriu o engleză impecabilă, dacă am la dispoziţie un număr uriaş de date şi informaţii, asta nu se numeşte că sunt mai inteligent? Ce altceva mai pretinzi de la inteligenţă? Nu cumva eşti puţin

geloasă, iubito?

— Nu, i-a răspuns ea, pe un ton şi mai tăios. La urma urmei, nu mi-ar veni greu să-mi fac şi eu o injecţie...

John şi-a lăsat furculiţa pe masă.

— Doar nu vorbeşti serios!

— Nu, dar dacă totuşi aş face-o?

— Nu poţi folosi în avantajul tău informaţiile speciale pe care le deţii, numai ca să-mi subminezi poziţia...

— Ce poziţie?

Le-a fost adus şi felul al doilea şi, pe moment, John a avut o ocupaţie. După ce s-a săturat, tânărul s-a aplecat spre logodnica lui şi i-a şoptit triumfător:

— Poziţia mea de privilegiat al viitorului. *Homo superior!* Niciodată nu vor exista prea multe exemplare ca mine. Ai auzit şi tu ce-a spus Kupfer: unii sunt prea proşti ca să facă saltul, alţii sunt prea deştepţi şi nu se pot schimba prea mult. Eu sunt unic!

— Fireşte, mediocrul absolut! a adăugat Susan, aproape rânjind.

— Asta a fost înainte. Poate vor mai exista şi alţii ca mine; nu mulţi, asta-i sigur. Dar vreau să las ceva în urma mea, cât încă sunt unic. O fac pentru firmă, Sue! Pentru noi!

După ce a rostit aceste cuvinte, John s-a adâncit în gânduri, testându-şi creierul cu precauţie.

Susan şi-a vârât nasul în farfurie şi a continuat să mănânce în tăcere, o tăcere ce nu degaja niciun strop de fericire.

---

[1] Cold calling – metodă folosită de brokeri pentru a obţine tranzacţii prin lansarea de apeluri telefonice nesolicitate potenţialilor clienţi (n. tr.).

[2] În fizica relativistă, este traseul unei particule în spaţiu-timp (n. tr.).

[3] TV Antena 3 – Mircea Badea: *Bun găsit în gura presei*!

[4] TV Antena 3 – Mircea Badea: Trăim în România şi asta ne ocupă tot timpul!

Timp de câteva zile, John a fost ocupat cu organizarea propriei memorii. Întreaga operaţiune aducea cu întocmirea unei enciclopedii. Tânărul şi-a amintit pe rând toate întâmplările pe care le trăise în cei şase ani de când lucra la Quantum, tot ce auzise, toate actele şi documentele care-i căzuseră în mână.

Nu i-a fost deloc greu să lase deoparte detaliile neimportante, să le treacă în fişiere de rezervă, de unde nu mai aveau cum să interfereze cu analizele pe care le efectua. De asemenea, a pus în ordine şi alte informaţii, astfel încât acestea să constituie o progresie naturală. Apoi, după ce a ridicat scheletul, a început să activeze şi amintirile mai mărunte: bârfe (răutăcioase sau nu), fraze şi interjecţii auzite pe durata şedinţelor, de care nu fusese însă conştient la vremea respectivă. Datele ce nu se încadrau în niciun chip în decorul pe care îl alcătuise în mintea lui erau considerate ca fiind lipsite de valoare, golite de orice sens. Celelalte, în schimb, îşi ocupau locurile ce li se cuveneau, dobândindu-şi astfel veridicitatea.

Pe măsură ce această structură creştea şi devenea mai coerentă, noile informaţii adăugate căpătau un surplus de semnificaţie.

Joi dimineaţa, Ross s-a oprit în dreptul lui John.

— Heath, i-a spus el, vreau să te prezinţi la mine în birou imediat, dacă picioarele tale catadicsesc să te poarte până acolo.

John s-a ridicat stângaci de pe scaun.

— E urgent? Sunt foarte ocupat.

— Într-adevăr, pari foarte ocupat.

Şi Ross a privit semnificativ spre biroul pe care se afla numai fotografia zâmbitoare a lui Susan.

— Ai fost la fel de ocupat toată săptămâna! a continuat şeful să-l ia peste picior. Şi totuşi, te întrebi dacă e necesar să vii în biroul meu. Pentru mine, problema nu prezintă importanţă; pentru tine însă e vitală. Ai de ales între uşa biroului meu şi uşa care dă în stradă. Te sfătuiesc să te grăbeşti!

John a dat din cap şi, fără să lase impresia că face exces de zel, l-a urmat pe Ross.

Ajuns în propriu-i birou, şeful s-a instalat în fotoliu, dar nu l-a poftit şi pe John să ia loc. În schimb, l-a fixat intens cu privirea,

fără pic de bunăvoinţă, după care a deschis discuţia:

— Heath, ce naiba te-a apucat săptămâna asta? Nu mai ştii care-i treaba ta?

— Din moment ce mi-am îndeplinit sarcinile, nu ştiu de ce-mi puneţi o asemenea întrebare. Raportul complet despre problemele microcosmice e pe biroul dumneavoastră, şi vă rog să observaţi că l-am predat cu şapte zile înainte de termen. Mă îndoiesc că aţi avea ceva să-mi reproşaţi în privinţa lui.

— Te îndoieşti, vasăzică? Oare îmi este îngăduit să formulez reproşuri, dacă mă hotărăsc s-o fac, după ce-mi voi consulta sufletul? Sau trebuie să apelez la tine pentru a obţine permisiunea?

— Se pare că mă înţelegeţi greşit, domnule Ross. Mă îndoiesc că aţi putea avea obiecţiuni *raţionale* în ceea ce mă priveşte. Reproşurile de orice altă natură rămân, fireşte, la latitudinea dumneavoastră.

Ross a ţâşnit din fotoliu.

— Ascultă, nemernicule, a urlat el, dacă mă hotărăsc să te dau afară să nu te aştepţi să primeşti vestea în scris sau prin viu grai. O s-o afli când ţi-oi trage un picior în spate şi o să te rostogoleşti pe scări. Vâră-ţi amănuntul ăsta în creierul tău redus şi să nu mai deschizi gura! Nu discutăm acum dacă ţi-ai întocmit sau nu rapoartele. Cine ţi-a dat dreptul să faci pe şeful şi să-i controlezi pe toţi?

John s-a făcut că nu aude.

— Vorbeşte! a zbierat Ross.

— Mi-aţi poruncit să nu mai deschid gura! a încercat tânărul să se scuze.

— Răspunde la întrebare! a urlat Ross, vânăt de furie.

— Nu mi-am dat seama că fac pe şeful.

— N-a existat persoană în birou pe care să n-o fi corectat cel puţin o dată. Ai trecut peste capul lui Willoughby, în privinţa corespondenţei pe tema T.M.P., ai intrat în fişiere confidenţiale pe computerul lui Bronstein, şi Dumnezeu ştie câte alte intervenţii ai avut... Încurci pe toată lumea din departament! Trebuie să pui capăt imediat acestei debandade. Ori avem din nou linişte în birou, ori te arunc afară. Ai înţeles, băiete?

— Dacă m-am amestecat în treburile altora, după cum vă exprimaţi, am făcut-o pentru binele companiei. În cazul lui Willoughby, de pildă, felul în care acesta a tratat problema

T.M.P. a pus Quantum în situaţia de a încălca legile. V-am explicat asta în câteva memorii pe care vi le-am trimis, dar se vede treaba că n-aţi avut timp să le citiţi. Cât despre Bronstein, dobitocul era pe punctul de a produce firmei o pagubă de cincizeci de mii, prin simplul fapt că a ignorat indicaţiile generale şi a ordonat teste foarte costisitoare. Am putut să evit acest lucru foarte uşor, prin simpla confruntare a unor documentaţii cu amintirile mele foarte precise asupra acestui proiect.

Pe toată durata discuţiei, Ross părea să se fi umflat peste măsură. Ai fi zis că nu mai avea mult până să explodeze.

— Heath, îmi uzurpi rolul de şef! a gâfâit el. În consecinţă, strânge-ţi, te rog, lucrurile şi ia-ţi tălpăşiţa înainte de prânz. Şi dacă te mai prind vreodată pe aici, îmi rezerv plăcerea de a te ajuta eu să pleci, cu un picior în spate. Vei primi ordinul de concediere chiar înainte de a reuşi să-ţi faci bagajele.

— Nu încercaţi să mă intimidaţi, domnule Ross! l-a înfruntat John. Incompetenţa dumneavoastră a costat firma o jumătate de milion de dolari. Ştiţi foarte bine despre ce este vorba.

Timp de câteva secunde, peste capetele celor doi s-a lăsat o tăcere apăsătoare. Când a vorbit din nou, Ross era mult mai prudent:

— Ce tot îndrugi acolo?

— Quantum a pierdut licitaţia Nutley pentru că dumneavoastră nu aţi transmis Consiliului de Administraţie anumite informaţii pe care le deţineaţi. Ori aţi uitat, ori puţin v-a păsat – ca atare nu aveţi ce căuta în postul ăsta. Sunteţi total incompetent sau vă aflaţi în solda concurenţei, cum preferaţi...

— Ai înnebunit!

— N-am nevoie să fiu crezut pe cuvânt. Toate informaţiile există pe computer şi sunt uşor de găsit dacă ştii unde să le cauţi, iar eu am ştiut. Mai mult chiar, am întocmit deja dosare care vor ajunge pe birourile celor interesaţi la două minute după ce voi părăsi clădirea.

— Chiar dacă ar fi aşa, nu poţi avea certitudinea că nu greşeşti. Întreaga afacere nu este altceva decât o încercare de şantaj ordinar prin ameninţare sau calomnie.

— Ştiţi foarte bine că am dreptate. Dacă nu credeţi că deţin dovezile necesare, daţi-mi voie să vă amintesc că un anumit document a fost şters din memoria computerului, dar el poate fi

refăcut cu uşurinţă din informaţiile deja existente. Atunci veţi fi pus în situaţia de a da explicaţii asupra felului cum a dispărut acel document din fişiere şi, bineînţeles, dumneavoastră veţi fi suspectul principal. Sunteţi conştient de faptul că nu e vorba de o cacealma.

— Tot şantaj se numeşte.

— De ce? Nu vă cer nimic şi nu vă ameninţ. Vă explic numai comportamentul meu din ultimele două zile. Desigur, dacă voi fi obligat să-mi dau demisia, va trebui să-mi motivez gestul, nu-i aşa?

Ross tăcea.

— Prin urmare, e nevoie de demisia mea? a insistat John.

— Ieşi afară! a explodat şeful.

— Cu sau fără slujbă?

— Ai încă slujba.

Înainte de a părăsi încăperea, John a remarcat că faţa lui Ross se schimonosise de ură.

Susan pregătise cina acasă la ea, dându-şi osteneala ca totul să iasă perfect. După părerea ei, arăta mai atrăgătoare ca oricând – aşa şi trebuia, fiindcă era important să-l distragă pe John de la preocuparea lui obsesivă: propriul creier.

— Gândeşte-te, iubitule, că sărbătorim ultimele nouă zile de burlăcie! a ciripit fata, încercând să pară voioasă.

— Sărbătorim mai mult decât atât! a corectat-o John, cu un zâmbet amar. Au trecut numai patru zile de când mi s-a injectat dezinhibitorul şi am reuşit să-l pun pe Ross cu botul pe labe. Acum o să-mi dea pace!

— Se pare că fiecare are motivele lui de bucurie, a murmurat ea, încercând să-şi ascundă dezamăgirea. Povesteşte-mi ce te-a încântat pe tine.

Şi John i-a relatat întâmplarea de dimineaţă în fraze concise şi expresive, fără să se întrerupă sau să ezite vreun moment.

Susan l-a ascultat cu o expresie rece, nedorind parcă să-i împărtăşească sentimentul de triumf.

— Cum ai reuşit să obţii informaţiile despre Ross? l-a întrebat ea într-un târziu.

— Sue, nu există secrete, i-a răspuns John, plin de sine. Lucrurile *arată* obscure pentru că oamenii nu-şi aduc aminte. Dar dacă-ţi aminteşti fiecare remarcă, fiecare comentariu sau cuvinţel auzit, şi dacă le legi unele de altele, îţi dai seama că toţi oamenii se dau de gol până la urmă. Prinzi din zbor informaţii care, în vremurile noastre computerizate, te trimit chiar acolo unde ai nevoie. Acest lucru e posibil, cel puţin pentru mine. Am făcut-o în cazul lui Ross şi aş putea s-o repet ori de câte ori ar fi necesar...

— Da, dar în felul acesta îţi vei atrage ura tuturor.

— Ross era într-adevăr furios. Merita să-l vezi!

— Şi crezi că e înţelept să procedezi aşa?

— N-are cum să-mi facă rău. L-am pus la colţ.

— Dar are destulă trecere pe lângă conducerea companiei...

— Nu pentru multă vreme! Mâine, la ora două, am întâlnire cu Prescott şi cu trabucul lui împuţit. Am de gând să-l dau jos pe Ross din scaunul unde s-a cocoţat.

— Nu cumva te cam grăbeşti?

— Să mă grăbesc?! Dar nici măcar n-am început, Sue!

Prescott nu reprezintă decât o treaptă în ascensiunea mea. Chiar şi Laboratoarele Quantum nu sunt decât o simplă treaptă...

— Totuşi, eu continui să cred că te grăbeşti! l-a contrazis fata. Ai nevoie de cineva care să te îndrume, cineva cu care să...

— N-am nevoie de *nimic!* Armele mele se află aici, a rostit el emfatic, atingându-şi tâmpla cu arătătorul, şi nimeni nu mă poate opri!

— Bine, hai să nu mai vorbim despre asta! Avem alte planuri de făcut...

— Ce planuri?

— Planuri legate de noi. Ne căsătorim în mai puţin de nouă zile. Sper că n-ai început să uiţi din nou! l-a mustrat Susan cu drăgălăşenie.

— Îmi aduc aminte de nuntă, i-a răspuns John morocănos, dar deocamdată trebuie să reorganizez Quantum. Mă gândeam să amânăm căsătoria până când reuşesc să preiau controlul.

— Serios? Şi, mă rog, cât timp o să-ţi ia treaba asta?

— E greu de spus. În orice caz, nu prea mult – deja am făcut paşi importanţi în această direcţie. Cred că am nevoie de o lună, poate două. Fireşte, însă s-ar putea să ţi se pară că mă mişc prea repede..., a încheiat el pe un ton sarcastic. Respiraţia fetei devenise şuierătoare.

— Totuşi, aveai de gând să-mi ceri şi mie părerea? a întrebat ea, abia stăpânindu-se să nu urle.

John şi-a ridicat sprâncenele a mirare.

— De ce? Era necesar? Cred că-ţi dai şi tu seama ce se întâmplă. Nu ne putem opri acum, lăsând momentul să se irosească. Trebuie să batem fierul cât e cald. Şi să-ţi mai spun ceva... ştii că am devenit un geniu în matematică? Pot să fac toate operaţiunile cu viteza unui computer, şi asta pentru simplul motiv că, într-o perioadă a vieţii mele, am avut de-a face cu ele, iar acum pot să-mi amintesc răspunsurile. Am citit un tabel cu radicali şi...

Dar Susan l-a întrerupt, aproape ţipând:

— Doamne Dumnezeule, John, te porţi ca un copil care are o jucărie nouă! Ţi-ai pierdut posibilitatea de a privi în perspectivă. Îţi foloseşti memoria numai ca să te joci şi să faci feste altora. De fapt, tu nu eşti mai inteligent ca înainte, nu ai mai multă putere de judecată sau mai mult discernământ. Nici bunul-simţ

nu a suferit vreo modificare. Eşti la fel de periculos ca un băieţel care se joacă neştiutor cu o grenadă. Ai nevoie de îndrumarea cuiva cu mai multă minte.

— Nu mai spune! a rânjit John, mânios la culme. Chiar nu-ţi dai seama că sunt pe cale de a obţine ceea ce mi-am dorit?

— Serios? Nu-i aşa că şi pe mine mă doreşti?

— Poftim?

— Hai, John, ziceai că mă vrei! Întinde braţele şi ia-mă! Pune-ţi în funcţiune memoria ta fantastică. Adu-ţi aminte cine sunt, ce sunt, ce pot să fac, aminteşte-ţi căldura relaţiilor noastre, iubirea, sentimentele...

Cu sprâncenele încă încruntate, stăpânit în continuare de o nesiguranţă nefirească, bărbatul şi-a întins mâinile spre Susan, dar fata s-a retras câţiva paşi.

— Pe mine însă nu mă poţi obţine, Johnny! a continuat ea. E imposibil să-ţi *aminteşti* cum e să mă ţii în braţe. Trebuie să mă iubeşti ca să mă ai. Necazul cel mare e că tu nu ai nici bunul-simţ şi nici inteligenţa necesare pentru a-ţi stabili priorităţile în mod rezonabil. Ia-ţi inelul înapoi şi ieşi afară, până nu-ţi arunc în cap cu ceva mai greu!

John s-a aplecat să culeagă inelul de logodnă.

— Susan...

— Ţi-am zis să ieşi afară! Poţi să-ţi iei adio de la firma noastră!

Fata se înroşise de furie. Neavând încotro, John s-a răsucit pe călcâie şi a părăsit apartamentul.

Când a sosit la birou, în dimineaţa următoare, Anderson era acolo, aşteptându-l. Cercetătorul părea neliniştit.

— Domnule Heath…, l-a întâmpinat el zâmbind şi ridicându-se de pe scaun.

— Ce doriţi? l-a întrebat John scurt.

— Putem vorbi în siguranţă?

— Din câte ştiu eu, nu există microfoane aici.

— Am venit să vă aduc aminte că poimâine, adică duminică, trebuie să vă prezentaţi la control. Sper că n-aţi uitat…

— Nu, *n-am uitat.* Sunt incapabil să uit ceva. În schimb, sunt capabil să mă răzgândesc. De ce e nevoie de control?

— De ce nu, domnule? Din câte am auzit noi, tratamentul a dat rezultate spectaculoase. Şi, în fond, n-are rost să aşteptăm până duminică. Veniţi cu mine chiar acum! Ne faceţi un mare serviciu, nouă, firmei şi, fireşte, umanităţii…

— Ar fi trebuit să mă ţineţi sub observaţie atunci, când eram în mâinile voastre, l-a repezit John pe un ton tăios. Totuşi, mi-aţi dat drumul pe teren, ca să zic aşa, fiindcă voiaţi să mă testaţi în condiţii naturale, fără să ştiţi însă cum vor evolua lucrurile. Pentru mine, riscul era enorm, dar nu v-a păsat.

— Domnule Heath, nu ne-am gândit niciun moment că…

— Scutiţi-mă, vă rog! Îmi amintesc perfect ce mi-aţi spus duminica trecută şi mi-e foarte clar la ce vă gândeaţi. Prin urmare, dacă am acceptat riscul, acum sunt îndreptăţit să culeg roadele. N-am de gând să trec drept o curiozitate biochimică, recunoscând că îmi datorez inteligenţa unei injecţii hipodermice. Şi nici n-am nevoie de alţii de felul ăsta care să bântuie în jurul meu. Deocamdată, deţin un monopol în materie, şi intenţionez să profit cât mai mult de el. Voi fi dispus să cooperez cu voi, în folosul omenirii, numai după ce-mi voi fi atins scopurile. Dar nu uitaţi, eu sunt cel care va şti că a sosit momentul. De aceea, nu mă mai căutaţi; am să vă caut eu, la timpul potrivit. Anderson nu şi-a putut stăpâni un zâmbet.

— Şi, mă rog, cum ne veţi împiedica să anunţăm descoperirea noastră? Toţi cei cu care aţi venit în contact săptămâna aceasta vor mărturisi fără putinţă de tăgadă că v-aţi schimbat enorm, în urma injecţiei.

— Serios? Ascultă-mă bine, Anderson, şi, dacă e posibil,

încetează să mai arborezi zâmbetul ăsta tâmpit, fiindcă mă enervează. Ţi-am spus că pot reproduce fiecare cuvânt rostit de tine şi de Kupfer. Îmi amintesc fiecare nuanţă de exprimare, fiecare căutătură piezişă. Toate astea mi-au spus mai multe decât o enciclopedie. Am învăţat destule, aşa că am verificat registrele cu concediile medicale, fiindu-mi foarte clar ce anume trebuia să caut. Se pare că nu sunt primul angajat de la Quantum căruia i s-a administrat dezinhibitorul.

Acum Anderson nu mai zâmbea.

— Prostii! a mormăit el.

— Câtuşi de puţin! a rânjit John. Ştii bine că am dreptate, ba mai mult, că am şi dovezi. Cunosc numele persoanelor implicate – spre surprinderea mea, una dintre ele era o femeie – la fel cum am aflat la ce spitale au fost tratate, dar şi falsele motive pentru care au fost internate. De vreme ce nu m-aţi prevenit asupra acestor lucruri, în momentul când m-aţi folosit pe post de cobai cu două picioare, consider că nu vă datorez nimic, decât cel mult o condamnare de câţiva ani la temniţă grea...

— Nu mai am chef de discuţii pe tema asta! l-a întrerupt Anderson. Totuşi, lasă-mă să-ţi mai spun ceva. Într-o bună zi, efectele tratamentului vor dispărea. N-ai cum să-ţi păstrezi memoria perfectă, Heath! Atunci vei fi nevoit să te întorci din nou la noi, implorându-ne să-ţi facem altă injecţie, dar poţi să fii sigur că în acel moment noi vom pune condiţiile.

— Prostii! a rânjit sarcastic John. Doar nu-ţi închipui că nu v-am cercetat rapoartele, mai ales pe acelea pe care le-aţi ţinut secrete. Mi-am făcut o idee foarte clară în privinţa lucrurilor pe care a trebuit să le ascundeţi. În general, durata tratamentului nu este egală pentru toţi subiecţii, iar efectul cel mai lung se înregistrează invariabil acolo unde rezultatele au fost cele mai spectaculoase. În cazul meu, felul în care am reacţionat la dezinhibitor a fost pur şi simplu extraordinar, aşa că efectul va dura un timp considerabil. Totuşi, dacă vreodată voi fi nevoit să vin la voi pentru o nouă injecţie, voi avea grijă ca orice refuz de cooperare să atragă după sine o sancţiune drastică, mergând chiar până la distrugerea voastră. Nimeni n-are voie să mi se împotrivească!

— Lichea nerecunoscătoare...

— Nu mă mai bate la cap! l-a repezit John plictisit. N-am timp să-ţi ascult invectivele. Cară-te! Am treabă!

Când a părăsit biroul, chipul lui Anderson devenise o compoziţie savantă de teamă şi frustrare.

La două şi jumătate, John a intrat în biroul lui Prescott, fără să se sinchisească – pentru prima dată! – de fumul gros ce plutea acolo. Ştia foarte bine că, în curând, şeful departamentului de vânzări avea să fie obligat să aleagă între trabucuri şi carieră.

La acea oră, alături de Prescott se mai aflau Arnold Gluck şi Lewis Randall; ca atare, John şi-a dat seama că avea satisfacţia (amară, ce-i drept) să se confrunte cu cei mai importanţi oameni din secţia lui.

Prescott şi-a pus trabucul în scrumieră şi l-a interpelat primul:

— Ross m-a rugat să-ţi acord o jumătate de oră – prin urmare, să nu te aştepţi la mai mult. Tu eşti ăla cu memoria de elefant, nu?

— Dacă nu ştiţi, domnule, numele meu este John Heath, şi am venit la dumneavoastră pentru a vă prezenta o metodă de raţionalizare a procesului tehnologic din întreprindere. Astfel, va trebui să folosim din plin avantajele epocii computerelor şi a comunicaţiilor electronice şi să punem bazele modificărilor ulterioare, cerute de progresul tehnologiei.

Cei trei şefi s-au privit în tăcere. Gluck, un bărbat cu faţa zbârcită şi tuciurie, a vorbit primul, după câteva secunde:

— Eşti cumva expert în management?

— Nu e nevoie să fiu, domnule. Lucrez aici de şase ani şi-mi amintesc perfect fiecare amănunt de procedură din toate tranzacţiile la care am luat parte. Vreau să spun că modelul acestor tranzacţii, precum şi imperfecţiunile inerente îmi sunt foarte clare. Oricine poate să-şi dea seama unde ne vor duce risipa şi ineficienţa. Daţi-mi voie să vă explic planul meu; sunt sigur că mă veţi înţelege.

Randall, ai cărui pistrui şi păr roşu îl făceau să pară mai tânăr, l-a întrerupt, folosind un ton sardonic:

— Sper să fie într-adevăr uşor de înţeles, fiindcă uneori ne este foarte greu să ne descurcăm cu conceptele prea sofisticate...

— Acum nu veţi avea niciun fel de probleme, l-a asigurat John.

— Ţi-au mai rămas fix douăzeci şi unu de minute, l-a avertizat Prescott, privindu-şi ceasul.

— Va dura mult mai puţin. Am făcut o diagramă şi mă voi strădui să vorbesc repede.

Toată expunerea i-a luat aproximativ cincisprezece minute, timp în care cei trei directori nu au scos niciun cuvânt. Când John a sfârşit ce avea de spus, Gluck l-a fixat cu ochii săi mici, plini de duşmănie.

— Prin chestia asta, pretinzi că întreprinderea s-ar descurca mai bine dacă am reduce personalul la jumătate?

— Ar merge şi cu mai puţin de jumătate! i-a răspuns John cu răceală. În felul acesta, vom fi mult mai eficienţi. Nu putem concedia angajaţii din cauza sindicatelor, dar îi putem determina să plece dacă-i supunem unui subtil război de uzură. Cei care ocupă posturi mai înalte nu sunt protejaţi, aşa că putem scăpa de ei fără prea mari complicaţii. Dacă sunt prea bătrâni, îi scoatem la pensie; tinerii, în schimb, vor avea şansa de a se reprofila. Toate gândurile noastre trebuie să se îndrepte numai către prosperitatea lui Quantum.

Prescott, care până atunci preferase să păstreze o tăcere de rău augur, a tras cu sete din trabucul lui otrăvitor şi a intervenit în discuţie:

— Schimbările de asemenea anvergură trebuie studiate cu multă atenţie şi puse în practică treptat, cu maximă prudenţă. Ceea ce pare logic pe hârtie, în practică poate înlătura ecuaţia umană...

Dar John nu era dispus să ducă tratative, astfel că l-a întrerupt cu brutalitate:

— Prescott, înţelege o dată pentru totdeauna că, dacă această reorganizare nu se acceptă într-o săptămână şi dacă nu sunt însărcinat cu punerea ei în aplicare, îmi voi da demisia. Nu-mi va fi greu să găsesc o altă slujbă, eventual la o firmă mai mică, unde planul meu ar da rezultate mai repede. Voi începe cu o mână de oameni şi, fără să fie nevoie să angajez alţii, mă voi extinde şi voi deveni extrem de eficient, iar după un an voi fi în stare să distrug Quantum. M-ar distra teribil s-o fac, aşa că vă sfătuiesc să vă gândiţi bine înainte de a-mi da răspunsul. Cu asta, am epuizat jumătatea de oră acordată. La revedere! Şi John a părăsit încăperea.

Prescott s-a uitat în urma lui cu o privire rece şi calculată, apoi s-a întors spre ceilalţi.

— Cred că a vorbit foarte serios, a spus el. Cunoaşte mai bine decât oricine fiecare faţetă a operaţiilor pe care le facem. Nu-l putem lăsa să-şi dea demisia.

— Vrei să zici că trebuie să-i acceptăm planul? l-a întrebat Randall şocat.

— Nu neapărat. Acum plecaţi şi nu uitaţi că tot ce s-a vorbit aici e strict secret.

— Dacă nu întreprindem ceva, am vaga senzaţie că, în mai puţin de o lună, ne vom trezi toţi trei în stradă, a murmurat Gluck.

— N-ar fi exclus, l-a aprobat Prescott. Dar vă asigur că n-o să stăm cu mâinile în sân...

— Ce putem face?

— Dacă aflaţi, n-o să vă placă. În consecinţă, lăsaţi totul în seama mea. Nu vă mai gândiţi la asta! Vă doresc un week-end plăcut!

După plecarea celor doi, Prescott a căzut pe gânduri, mestecându-şi trabucul cu furie. Într-un târziu, a ridicat receptorul şi a format un număr pe derivaţie.

— Sunt Prescott. Luni dimineaţă, la prima oră, să te prezinţi în biroul meu! Regim de prioritate. Ai înţeles?

Anderson arăta pur şi simplu răvăşit, de-ţi venea să-i plângi de milă. Avusese un sfârşit de săptămână foarte neplăcut. Prescott, care nici el nu petrecuse mai bine, l-a abordat fără menajamente:

— Kupfer şi cu tine aţi făcut-o din nou, nu-i aşa?

— Mai bine să nu vorbim despre asta, domnule Prescott, i-a răspuns Anderson cu o voce stinsă. Amintiţi-vă că am hotărât de comun acord ca unele aspecte ale cercetărilor noastre să vă rămână necunoscute. Noi ne-am asumat atât riscurile, cât şi gloria, iar Quantum avea să beneficieze numai de cea din urmă.

— Dar şi salariile vi s-au dublat, iar conducerea s-a obligat să vă pună la dispoziţie toate fondurile necesare. Te-aş ruga să nu uiţi acest mic amănunt. Răspunde-mi sincer: l-aţi injectat sau nu pe Heath? N-are rost să vă ascundeţi de mine, lucrurile sunt evidente...

— Da, l-am injectat!

— Şi aţi fost atât de deştepţi încât i-aţi permis acestui... ăăă... acestui păianjen veninos să se năpustească asupra noastră şi să ne sufoce?

— Nu ne-am închipuit c-o să se întâmple aşa ceva. Când am văzut că n-a intrat în stare de şoc, aidoma celorlalţi, ne-am gândit să-i testăm reacţiile „pe teren”. Credeam că, după câteva zile, o să aibă o cădere nervoasă sau că efectul dezinhibitorului va dispărea.

— Dacă nu m-aţi fi „protejat” în halul ăsta şi dacă nu mi-aş fi izgonit din minte toate referirile la experienţele voastre, ar fi trebuit să bănuiesc despre ce era vorba chiar atunci când mi-a dat acele detalii despre o tranzacţie, pe care n-avea de unde să şi le amintească. În fine, cel puţin, acum ştim cum stau lucrurile. Numai că idiotul ne ameninţă că dacă nu-i acceptăm planul nebunesc de restructurare, îşi dă demisia şi distruge compania. Nu putem accepta nici să ne punem singuri ştreangul de gât, dar nici să-l lăsăm să plece.

— Dar nu cumva planul de restructurare e bun, având în vedere puterea lui de rememorare şi de sinteză?

— Nu mă interesează! Nemernicul vrea să-mi ia locul, şi cine ştie ce-i mai trece prin cap dacă nu scăpăm de el.

— Cum adică, să scăpăm de el? Acest experiment poate fi de

o însemnătate capitală pentru proiectul cerebro-chimic.

— Lăsaţi-o baltă! Pur şi simplu, e un dezastru. N-aţi reuşit decât să creaţi un super-Hitler.

— Dar efectul va scădea simţitor, a şoptit Anderson, cu o spaimă prost disimulată în glas.

— Serios? Când?

— Oricând, cu începere din acest moment. Nu ştiu sigur...

— Atunci, nu ne putem permite să riscăm. Trebuie să elaborăm un plan şi să-l punem în aplicare chiar mâine. Timpul ne presează...

John era extrem de binedispus. Felul în care îl ocolea Ross atunci când avea posibilitatea să-l evite, ca şi respectul cu care îi vorbea când nu mai avea încotro şi trebuia să dea ochii cu el, îl făceau să simtă că dobândeşte şi mai multă putere de muncă. Peste noapte, se produsese o răsturnare spectaculoasă în ierarhia Laboratoarelor Quantum, iar el ajunsese în vârf.

Nu putea să se mintă pe sine însuşi că nu-i plăcea. Dimpotrivă, savura cu patimă beţia înălţimilor. Soarta i se schimbase radical şi incredibil de rapid. Nu trecuseră decât nouă zile de când îi fusese injectat dezinhibitorul, şi fiecare pas îl purtase tot mai departe!

În fine, nu izbândise chiar pe toate planurile. Susan se supărase prosteşte pe el, dar mai târziu avea să rezolve şi problema asta. Când fata va vedea culmile pe care urma să se cocoaţe peste alte nouă zile, peste nouăzeci de zile...

John şi-a ridicat privirea. Ross apăruse lângă biroul lui, sperând să-i capteze atenţia, dar nu îndrăznea totuşi să-i întrerupă şirul gândurilor. John s-a rotit cu scaun cu tot, şi-a întins picioarele înainte, într-un gest de relaxare, şi l-a întrebat leneş:

— Vrei ceva, Ross?

— Dacă se poate, a început fostul lui şef, cu o atitudine umilă, aş vrea să veniţi până la mine în birou, domnule Heath. Avem o problemă destul de serioasă şi, sincer vorbind, cred că sunteţi singurul om din întreprinderea noastră care o poate rezolva.

John s-a ridicat încet în picioare.

— Serios? s-a mirat el. Ce s-a întâmplat?

Ross a aruncat în jur o privire semnificativă, sugerând că nu voia să fie auzit de ceilalţi colegi. După aceea, printr-un gest larg al braţului, l-a poftit din nou să-l urmeze.

John a ezitat câteva clipe, dar, cum vreme de ani de zile Ross exercitase asupra lui o autoritate de necontestat, a sfârşit prin a reacţiona în virtutea obişnuinţei.

Ross i-a deschis uşa politicos, dându-i întâietate, apoi a intrat şi el în încăpere şi a încuiat cu grijă uşa, postându-se după aceea în dreptul ei. De după corpul de bibliotecă şi-a făcut apariţia Anderson.

— La urma urmei, despre ce este vorba? a întrebat John tăios.

— Nu te nelinişti, Heath! a spus Ross, iar zâmbetul lui s-a preschimbat într-un rânjet de vulpe. Vrem doar să te ajutăm să scapi de starea anormală căreia i-ai căzut pradă şi să redevii băiatul simpatic dintotdeauna. Nu te mişca!

Anderson ţinea în mână o seringă hipodermică.

— Heath, te rog să nu te zbaţi! l-a îndemnat el. Nu vrem să-ţi facem niciun rău.

— Să ştiţi că ţip! i-a ameninţat John.

— Dacă scoţi vreun sunet, a mârâit Ross, îţi pun un căluş în gură şi ţi-l îndes atât de tare, încât o să simţi că-ţi sar ochii din cap. Nici nu ştii cât de mult mi-ar plăcea s-o fac!

— Am strâns probe materiale compromiţătoare pentru voi, pe care le-am ascuns într-un loc sigur. Dacă păţesc ceva...

— N-o să păţeşti nimic, domnule Heath! a încercat Anderson să-l liniştească. Cu dumneata s-a întâmplat ceva neprevăzut: ai dat de un mare necaz, iar noi te vom ajuta să-ţi recâştigi personalitatea de mai înainte. Oricum, lucrul acesta avea să se producă, mai devreme sau mai târziu – noi nu facem altceva decât să grăbim reacţia...

— Aşadar, eu am să te ţin, i-a explicat Ross cinic, şi te rog să nu te mişti, fiindcă prietenul meu ar putea să-ţi injecteze o doză mai mare decât e necesar şi după aceea n-ai să mai fii în stare să-ţi aminteşti nimic...

— Deci asta puneaţi voi la cale! a exclamat John, dându-se înapoi. Vreţi să uit totul despre voi, toate informaţiile. Credeţi că aşa veţi fi în siguranţă. Dar...

— Heath, nu-ţi vom face niciun rău! a repetat Anderson, străduindu-se să pară convingător.

Pe fruntea lui John apăruseră broboane de sudoare, iar el se simţea pe jumătate paralizat de furie şi oroare.

— Vreţi să devin amnezic! a rostit gâfâind, cu teroarea specifică individului care se ştie capabil de a-şi aminti totul.

— Atunci nu-ţi vei da seama nici măcar de asta! a rânjit din nou Ross. Haide, Anderson, dă-i drumul!

— Eh! a mormăit Anderson resemnat. Uite cum sunt nevoit să distrug un experiment perfect!

Şi, rostind aceste cuvinte, cercetătorul a ridicat braţul flasc al lui John şi a pregătit seringa.

În clipa aceea, s-au auzit bătăi în uşă şi o voce strigând: „John!”.

Anderson a încremenit şi a ridicat o privire întrebătoare spre Ross. În primul moment, acesta s-a răsucit în direcţia uşii, dar apoi s-a răzgândit şi a vorbit în şoaptă:

— Grăbeşte-te, doctore, fă-i injecţia! Vocea s-a auzit din nou:

— Johnny, ştiu că eşti acolo! Am chemat poliţia! Trebuie să apară în câteva minute!

— Fă-i injecţia! a insistat Ross, tot în şoaptă. Minte! Şi oricum, până va veni poliţia, totul se va fi terminat. Nu vor putea să dovedească nimic...

— Imposibil! l-a contrazis Anderson, dând din cap cu putere. E logodnica lui. Ştie că a fost tratat cu dezinhibitor. A asistat la întreaga operaţie.

— Tâmpitule!

Între timp, Susan începuse să izbească uşa cu picioarele; după alte câteva clipe, vocea fetei s-a auzit înfundată:

— Daţi-mi drumul! E Johnny... Lăsaţi-mă în pace!

— Numai aşa l-am putut convinge să accepte, i-a explicat Anderson lui Ross. Şi, de fapt, nici nu cred că mai e nevoie să-i facem ceva. Uită-te la el!

John se prăbuşise într-un colţ, cu ochii sticloşi. În mod clar, se afla într-o stare de totală inconştienţă.

— Din cauza groazei, a suferit un şoc, şi-a continuat Anderson explicaţiile. În mod normal, asta ar trebui să aibă influenţă asupra memoriei. Cred că efectul dezinhibitorului a fost anihilat. Dă-i drumul fetei înăuntru şi lasă-mă *pe mine* să vorbesc cu ea.

Susan arăta foarte palidă aşa cum stătea îngenuncheată lângă John, ţinându-l în braţe cu un aer protector.

— Ce s-a întâmplat? a întrebat ea alarmată.

— Presupun că n-aţi uitat injecţia cu..., a început Anderson.

— Da, da. Ce s-a întâmplat *acum?*

— Trebuia să vină la control alaltăieri, dar a refuzat categoric s-o facă. De asemenea, am primit o serie de rapoarte de la superiorii lui, care ne-au îngrijorat foarte tare. Domnul Heath devenise arogant, megaloman şi irascibil. Dar probabil că aţi remarcat şi dumneavoastră comportarea lui. Văd că nu mai purtaţi inelul...

— Ne-am certat...

— Atunci, sper că înţelegeţi situaţia. Era... mă rog, dacă ar fi fost o maşinărie, am fi spus că i s-a încins motorul din cauza suprasolicitării. Azi-dimineaţă ne-am dat seama că trebuia neapărat să fie supus unui tratament adecvat. L-am convins aşadar să vină aici, am închis uşa şi...

— Şi i-aţi injectat cine ştie ce substanţă, în timp ce eu ţipam şi încercam să intru!

— Vă înşelaţi, a contrazis-o Anderson. Intenţionam să folosim un sedativ uşor, dar era prea târziu. Domnul Heath a suferit un şoc nervos şi a leşinat. Dacă vreţi, puteţi să-l controlaţi: nu-i veţi găsi nicio înţepătură pe tot corpul. Ca logodnică, presupun că nu vă e jenă să vă uitaţi peste tot...

— Am să văd eu, a spus Susan. Ce se întâmplă cu el acum?

— Sunt sigur că o să-şi revină. O să fie ca mai înainte.

— Adică acelaşi mediocru absolut?

— N-o să mai aibă o memorie perfectă, dar, de fapt, până acum zece zile, aceasta era starea lui naturală. Fireşte, firma o să-i acorde concediu medical nelimitat, cu plata integrală a salariului. Dacă va fi nevoie de tratament medical, cheltuielile le vom suporta tot noi. Şi dacă se va simţi în stare să-şi reia vechea lui slujbă, îl vom primi oricând bucuroşi...

— Bun! Vreau să-mi daţi în scris tot ce mi-aţi spus acum. Aştept până la sfârşitul zilei. În caz contrar, voi vorbi cu avocatul meu, mâine la prima oră.

— Dar, domnişoară Collins, dumneavoastră ştiţi foarte bine că domnul Heath s-a oferit voluntar. În plus, şi dumneavoastră v-aţi

dat acordul.

— Iar dumneavoastră ştiţi la fel de bine că ni s-au ascuns anumite aspecte ale acestui experiment. Nu cred că v-ar conveni să se declanşeze o anchetă... Prin urmare, aveţi grijă ca până mâine să primesc în scris toate promisiunile pe care mi le-aţi făcut.

— În cazul acesta, va trebui să semnaţi şi dumneavoastră o înţelegere prin care să recunoaşteţi că nu noi suntem vinovaţi de accidentele suferite de domnul Heath.

— Vom vedea. Mai întâi, vreau să ştiu cu exactitate ce a păţit logodnicul meu. Poţi să mergi, iubitule?

— Da, Sue, a răspuns John cu o voce răguşită şi uşor speriată.

— Atunci, hai să plecăm de aici!

John fusese obligat să mănânce o omletă uriaşă şi să-şi bea cafeaua, înainte ca Sue să-i permită să vorbească despre cele întâmplate.

— Sue, nu înţeleg cum de s-a nimerit să fii acolo!

— Intuiţie de femeie.

— Ba nu, mai degrabă, inteligenţa lui Susan!

— Bine, bine, cum vrei tu. După ce ţi-am aruncat inelul în cap, mi-am plâns puţin de milă. Pe urmă mi-a trecut, dar am început să încerc sentimentul că pierdusem ceva foarte preţios. Oricât de ciudat ţi s-ar părea, îmi eşti foarte drag.

— Iartă-mă, Sue! a şoptit John umil.

— Ar trebui să mă rogi mai cu foc, a zâmbit fata. Nici nu-ţi închipui cât de insuportabil erai. Curând însă mi-am dat seama că dacă eu, care te iubeam, nu te mai putusem suporta, atunci colegii tăi trebuie să fi avut sentimente mult mai violente faţă de tine. Ajunsesem până acolo încât îmi închipuiam că voiau să te omoare. Să nu mă înţelegi greşit. Eram nevoită să recunosc că meritai să fii omorât, dar numai de mâna *mea.* N-aş fi permis altei persoane să facă aşa ceva, indiferent cine ar fi fost ea. Când n-ai mai dat niciun semn de viaţă...

— Of, Sue, aveam atâtea planuri şi mi se părea că sunt în criză de timp...

— Da, ce să spun, voiai să termini toate treburile în două săptămâni! Ştiu că nu eşti întreg la minte, dar nici chiar aşa! Azi-dimineaţă însă, am ajuns la limitele răbdării. Am venit la birou, pentru a vedea ce mai faci, şi, când colo, te-am găsit încuiat într-o cameră.

Amintindu-şi prin ce trecuse, tânărul s-a cutremurat.

— N-am crezut vreodată c-o să mă bucur să te aud ţipând şi lovind în uşă, dar atunci m-am simţit în al nouălea cer. De fapt, tu i-ai oprit...

— Te deranjează dacă discutăm despre asta?

— Cred că nu. Mă simt bine.

— Ce-ţi făceau?

— Voiau să-mi inhibe la loc memoria. Eu credeam însă că intenţionează să-mi injecteze o doză mărită, ca să devin complet amnezic.

— De ce?

— Pentru că ştiau că deţineam probe concludente împotriva lor. Puteam să-i arunc în stradă şi să ruinez compania.

— Chiar puteai?

— Bineînţeles.

— Dar nu ţi-au făcut injecţia, nu? Sau m-a minţit Anderson?

— Nu mi-au făcut nimic.

— Şi acum te simţi bine?

— După cum vezi, nu sunt amnezic.

— Nu intenţionez să-ţi ţin lecţii de morală, dar sper că ai învăţat câte ceva din cele întâmplate.

— Mda, îmi dau seama că ai avut dreptate.

— Atunci mai acordă-mi încă un minut, pentru o scurtă prelegere, pe care te rog să n-o uiţi. Te-ai grăbit, ai acţionat prea repede, prea deschis, fără să ţii seama de reacţiile violente ale celorlalţi. Ai confundat memoria perfectă cu inteligenţa. Dacă ai fi lăsat pe cineva cu adevărat inteligent să te ajute...

— Aveam nevoie de tine, Sue.

— Mă ai acum, Johnny.

— Şi ce ne mai rămâne de făcut?

— Întâi şi întâi, să obţinem hârtia cu promisiunile celor de la Quantum, iar dacă te simţi bine, să semnăm şi noi declaraţia pe care ne-au solicitat-o. În al doilea rând, ne vom căsători sâmbătă, aşa cum planificaserăm iniţial. Mai târziu, vom vedea noi... Dar, iubitule, eşti sigur că totul e în regulă?

— Fără doar şi poate, draga mea! De vreme ce suntem împreună, totul e minunat...

Nunta lor a fost mai degrabă modestă. Întâmplarea a făcut ca numărul invitaţilor care au participat efectiv la ceremonie să fie mai mic decât doriseră mirii. De la Quantum nu fusese invitat nimeni, pentru că Sue se opusese cu fermitate.

Un vecin de-al ei adusese o videocameră pentru a înregistra desfăşurarea „solemnităţii”. Lui John, un asemenea gest i se părea a fi culmea conformismului, dar logodnica lui insistase şi nu putuse s-o refuze.

La un moment dat, vecinul respectiv s-a apropiat de el şi l-a abordat posomorât.

— Nu pot să pornesc drăcia asta! Cu toţii am crezut că tipii de la magazin mi-au vândut un aparat care funcţionează, şi când colo... Mă duc să le dau un telefon ticăloşilor ălora!

Şi individul a luat-o la fugă pe scări, spre cabina telefonică plasată în faţa capelei. John s-a uitat curios la camera de luat vederi, apoi a remarcat că pe măsuţa de lângă el se afla o broşură cuprinzând instrucţiunile de folosire. Împins de curiozitate, a parcurs-o rapid, după care a pus-o la loc. Şi-a aruncat privirea de jur-împrejur, dar în acel moment nimeni nu-l băga în seamă. Fiecare invitat părea să fie ocupat cu altceva. În consecinţă, tânărul a ridicat capacul din spate şi s-a uitat cu atenţie în interiorul aparatului. După aceea, s-a răsucit spre peretele opus şi a căzut pe gânduri, cu privirea aţintită în gol. Ochii lui încă mai căutau aiurea, când mâna dreaptă i s-a strecurat în mecanismul docil, operând o mică ajustare. După câteva secunde, John a pus capacul la loc şi a apăsat pe tasta de pornire.

Chiar atunci s-a întors şi vecinul în fugă. Bietul om părea exasperat.

— Cum naiba să urmez instrucţiunile dacă nu le înţeleg? a exclamat el, cu răsuflarea tăiată.

Apoi, uitându-se la camera de filmat, s-a încruntat a mirare.

— Hai, că-i nostim! Merge! Poate că nu mi-oi fi dat eu seama şi a funcţionat tot timpul...

— Poţi să săruţi mireasa! a rostit pastorul cu bunăvoinţă, iar John a luat-o în braţe pe Susan şi a executat ordinul cu entuziasm.

— Ai reparat aparatul, i-a şoptit fata, nedezlipindu-şi buzele de ale lui. De ce?

— Am vrut să iasă totul bine, i-a răspuns el, tot în şoaptă.

— Ai vrut să faci iar pe deşteptul...

Cei doi tineri s-au retras fiecare câte un pas şi s-au privit, sorbindu-se din ochi, apoi au început din nou să se sărute, în timp ce asistenţa se foia în scaune şi chicotea.

— Dacă te mai dai în spectacol, te jupoi! i-a şoptit din nou Susan. Câtă vreme nu ştie nimeni că ţi-ai păstrat memoria perfectă, nu există pericolul de a fi obstrucţionat. Ascultă-mi sfaturile, şi într-un an vei obţine tot ce-ţi doreşti.

— Da, iubito, i-a răspuns John, blând ca un mieluşel.

Balin Feri
Planeta zeilor

Nu ştiu dacă are sens să mă prezint, pentru că mă cunoaşte cam toată lumea, dar am s-o fac totuşi. Sunt Koros Kildred Kant, cel numit TriKa de către apropiaţi pe când mai aveam încă prieteni, Răzbunător de către cei trecuţi de şaptezeci de ani şi Killer de noile generaţii.

Nu am dat nicio declaraţie nimănui de mai bine de patruzeci de ani şi nu aş fi renunţat la tăcere nici acum, dacă nu aş fi citit de curând articolul apărut în „Turistul Spaţial", cel intitulat „Suntem sălbatici", sub semnătura redactorului şef adjunct Mario Vass.

E drept că în decursul celor patru decenii de când locuiesc pe faţa nevăzută a Lunii am avut ocazia să citesc opinii care mai de care despre ce s-a întâmplat în realitate pe Hell şi nu am comentat niciodată în niciun fel cele citite, nu pentru că ar fi fost ceva adevărat în presupunerile acelor ziarişti, scriitori sau bloggeri ci pentru că mi s-a interzis categoric să fac destăinuiri. Acum sunt însă bătrân, zilele îmi sunt numărate şi nu-mi mai pasă de ameninţările nimănui. Lucru mai rău decât să mor nu mi se poate întâmpla, şi-n concluzie pot vorbi. Nu pentru că aş vrea să fiu recunoscut erou, nici pentru a vă obliga să-mi amintiţi numele la cursurile de istorie şi nici pentru că m-ar deranja în mod deosebit că sunt considerat criminal, ci pentru că voi nu aveţi habar pe ce lume trăiţi. Mi-am dat seama de asta citind cele scrise de Mario, căruia nu numai că nu-i port pică ci, sincer, îl compătimesc. El crede că şi-a ales cea mai frumoasă meserie din moment ce are ocazia să călătorească de pe o planetă pe alta pentru a scrie despre posibile destinaţii de vacanţă. Ceea ce nu ştie nici el şi nu ştiţi nici voi, cei care vă grăbiţi să plătiţi sume fabuloase pentru a vizita Cupola Statuilor de Plastic de pe Hell, Biblioteca de Piatră de pe Archi 9 sau Cristalul Cântător din peştera scufundată de pe Marty, este că vizitaţi de fapt posibile iaduri adormite ce oricând se pot trezi. Vouă spaţiul vi se pare un loc sigur şi planetele îndepărtate vă atrag ca un magnet pentru că aşa aţi fost educaţi. Sunteţi încurajaţi să mergeţi, să umblaţi, să vedeţi, să vă distraţi, mai ales că sunteţi dispuşi să şi plătiţi pentru asta. Dacă vi se întâmplă ceva, atunci guvernul şi armata obţin nişte date în plus pentru a se apropia de

soluţionarea misterelor şi asta este tot ce-i interesează.

De ce credeţi că vi se permite să vizitaţi de exemplu Biblioteca de Piatră? Timp de două sute de ani au încercat oamenii de ştiinţă să dezlege misterul, să găsească un sens al simbolurilor încrustate în acei munţi ori măcar să afle din ce material sunt făcuţi, dar nu au reuşit. Nu are nimeni nici cel mai mic habar despre natura simbolurilor, despre cine sau când le-a făcut sau pentru ce, chiar mai mult, nu ştim nici măcar dacă nu cumva sunt forme de viaţă străine nouă, într-atât de străine, încât nu reuşim să le recunoaştem ca atare. Totuşi vi se permite să vă fâţâiţi pe acolo.

Noi vedem nişte simboluri încrustate în munţi clădiţi dintr-un material necunoscut şi-i zicem Bibliotecă. Dar dacă acei munţi sunt vii şi acele simboluri sunt tatuaje care indică importanţa individului în cadrul grupului sau reprezintă o numărătoare secretă prin care fiinţa contabilizează numărul celor mulţi şi proşti cu care s-a hrănit? Dacă acei munţi sunt de fapt artefacte lăsate de o inteligenţă artificială pentru a le teleporta cu regularitate forme de viaţă străine pe care să le studieze ori să le expună după împăiere într-un muzeu? Dacă acei munţi sunt aparate capabile să extragă toate informaţiile din creierul unui om şi rasa care i-a conceput se pregăteşte de invazie? Ştiţi că nu mai puţin de nouă expediţii au dispărut pe Archi 9, cu toate că batalioane întregi de soldaţi asigurau siguranţa cercetătorilor, ştiţi şi că nu a rămas în urma lor nici măcar un ac sau un fir de păr, ştiţi – chiar dacă nu din surse oficiale – că şi în ziua de azi aproape un sfert dintre turişti nu se mai întorc, totuşi nimeni nu declară că Archi 9 reprezintă un potenţial pericol şi nimeni nu opreşte fluxul continuu de turişti. De ce credeţi? Gândiţi-vă mai bine înainte de a mă judeca pe mine pentru ce am făcut. Sau încercaţi măcar să mă înţelegeţi. Eu am reuşit să rămân în viaţă atunci când iadul s-a declanşat şi am avut un noroc teribil pentru că mi-a venit o idee salvatoare atunci când soarta mea şi a puţinilor oameni care mai erau în viaţă depindea de mine. Credeţi însă că asta se va întâmpla de fiecare dată? Credeţi că omenirea va avea mereu norocul ca omul potrivit să se nimerească exact la locul potrivit şi să-i treacă prin cap gândurile potrivite? Eu nu cred, de asta m-am decis să vorbesc.

M-am născut în 2789, după cum prea bine ştiu cei care s-au arătat interesaţi de persoana mea. Provin dintr-o familie săracă,

părinţilor mei li s-a permis să aibă un singur copil şi nici aceluia nu i-au putut asigura pregătirea până la capăt. Aşa se face că am făcut liceul, apoi am urmat cursurile unei facultăţi de chimie alimentară. Nici pe aia nu aş fi reuşit s-o termin dacă nu semnam un contract pe douăzeci de ani cu armata. Aşa mi-am luat diploma, banii rămaşi i-am depus într-un cont şi m-am îmbrăcat în soldat. Aveam douăzeci şi trei de ani când am intrat în clădirea infanteriei spaţiale şi treizeci când am ieşit. Am început ca un puţoi oarecare, nu ştiam nimic despre lupte corp la corp sau despre arme, dar eram convins că în două-trei săptămâni îmi voi egala instructorii şi am fost foarte dezamăgit că, şi după doi ani, luam bătaie ca în prima zi. Când au terminat cu noi, după şapte ani, eram maşini de ucis. Oricare dintre noi era capabil să omoare cu mâinile goale orice formă de viaţă cunoscută, ceea ce ne făcea să fim siguri de noi. În orice caz, din punct de vedere fizic şi psihic am fost împinşi până la limită, la orice semn de agresiune corpul nostru răspundea din reflex şi ne mişcam atât de repede încât ochiul nu ne putea urmări. Ne simţeam semizei în comparaţie cu oamenii obişnuiţi şi aşa şi eram, dar acolo unde am fost duşi în misiune locuiau înşişi zeii iadului. Noi nu am ştiut şi am plecat zâmbind, convinşi că vom face ordine în numele Pământului şi că vom impune cu forţa voinţa conducătorilor noştri.

Am fost transportaţi pe orbită şi îmbarcaţi pe Solaris 16, o navă militară de clasa C. Nu ştiu dacă sunteţi familiarizaţi cu tehnica militară veche, aşa că vă dau câteva detalii despre Solaris. A fost cea mai mare navă construită vreodată de omenire, avea 4800 de metri lungime şi 1200 de metri diametru, transporta 200.000 de soldaţi, 600.000 de colonişti, 40.000 de oameni de ştiinţă; cu echipaj şi personal de întreţinere numărul oamenilor de la bord ajungea la peste un milion. Noi, soldaţii, coloniştii şi cercetătorii am fost criogenizaţi pe toată durata de treizeci şi trei de ani a călătoriei, pe când ceilalţi au fost împărţiţi în trei ture. Fiecare urma să-şi îndeplinească datoria timp de unsprezece ani mergând către Hell şi tot atât la întoarcere. Din păcate pentru noi, primele nave dotate cu motoare capabile să efectueze salturi cuantice au fost construite când noi eram deja pe orbită la destinaţie, la aproape treizeci de ani-lumină de casă. Acolo unde ne aştepta o întreagă planetă să fie explorată, studiată, luată în stăpânire,

terraformată şi exploatată.

Denumirea de Hell i-a fost dată planetei de cei patru supravieţuitori de pe Explorer care au reuşit să ajungă până la ea cu ultimele resurse ale navetei de salvare, după ce nava le-a fost distrusă de o cometă rătăcită în spaţiul interstelar. De pe orbită au făcut nişte măsurători, au aflat că atmosfera este respirabilă, că temperatura la suprafaţă variază între 80 de grade Celsius la ecuator şi 45 la poli şi că există viaţă. Imaginile trimise de ei către Pământ arătau nişte copaci piperniciţi ce creşteau în pâlcuri pe un sol deşertic. Şi-au transmis cu exactitate poziţia şi situaţia, au cerut ajutor apoi au încercat să aterizeze undeva în zona Polului Nord, considerând că acolo ar avea o şansă de supravieţuire până la sosirea noastră. Calculele lor nu erau total rupte de realitate, pentru că navetele de salvare erau dotate, pe lângă sistemele de menţinere a vieţii, şi cu o rezervă minimă de hrană, precum şi cu seminţe tocmai pentru cazurile de acest gen. După ce au încercat aterizarea nu au mai dat niciun semn de viaţă, ceea ce putea însemna ori că nu au reuşit să ajungă jos în viaţă, ori că nava li s-a avariat la aterizare şi nu mai puteau transmite nimic. Noi în orice caz speram să găsim în viaţă măcar unul dintre ei, ar fi avut aproape optzeci de ani, dar după ce şi-a trăit jumătate din viaţă pe acea planetă cunoştinţele lui ne-ar fi fost de mare ajutor. Nu am avut însă norocul acesta, tot ce a reuşit să identifice echipajul de pe Solaris a fost naveta părăsită a supravieţuitorilor. Au poziţionat enorma noastră astronavă pe orbită geosincronă, au readus la viaţă oamenii de ştiinţă şi au ţinut sub observaţie naveta timp de două săptămâni fără însă ca ceva să se fi mişcat în jur. Între timp s-au refăcut toate măsurătorile, s-au centralizat datele şi au fost expediate către Pământ. Pentru recuperarea navetei au trezit un pluton de soldaţi pe când noi ceilalţi ne dormeam somnul profund. Dacă ar fi decurs lucrurile bine, nici măcar nu am fi aflat că am făcut acea călătorie, ne-am fi trezit înapoi pe Pământ, ne-am fi încasat cecurile şi am fi trăit fericiţi până la adânci bătrâneţi. În loc de asta am fost decriogenizaţi la nici o oră după ce primul pluton a aterizat pe suprafaţa planetei. Din cei patruzeci de soldaţi nu mai trăia niciunul şi cu tot antrenamentul băgat în noi, doar doi au reuşit să-şi folosească arma înainte de a muri, nici ei nu pentru a trage în vreun adversar ci pentru că degetul li s-a

încleştat peste trăgaciul armei în clipa morţii.

Asta spune multe despre fiinţele ce trăiau pe Hell. Cei care au ales acest nume s-au gândit doar la căldura excesivă şi nici prin cap nu le-a trecut că adevărata natură a iadului este determinată de diavoli, şi nu de căldură. Dar nici noi nu ne-am gândit, au fost trimişi acei primi patruzeci de soldaţi la moarte sigură doar pentru că suntem captivi ai gândirii noastre omeneşti. Vedem un lucru, îl identificăm, îl asemuim cu ce cunoaştem, stabilim legături pe baza a ceea ce am cunoscut înainte şi credem că ne-am apropiat de adevăr. Iar când natura ne dovedeşte că nu ţine cont de ce ne închipuim noi cu mintea noastră obişnuită să analizeze lucrurile pe baza cunoştinţelor acumulate de zeci, sute şi mii de generaţii ori când logica funcţională pe Pământ nu valorează nici cât o ceapă degerată, atunci suntem victime sigure. Partea proastă e că nici nu putem schimba nimic, nu avem pe ce bază să emitem altfel de raţionamente, mintea noastră, deşi este în stare să înţeleagă orice lucru nou, face asta doar după ce experimentăm, nu reuşeşte să determine dinainte toate posibilităţile. De asta am pierdut jumătate din efectivul nostru de soldaţi. O sută de mii de oameni plătiţi tribut pentru ceva ce nu ne-am putut închipui.

Am studiat transmisia automată a navetei cu care aterizaseră cei patruzeci de soldaţi şi de abia la a treia vizionare am reuşit să identificăm agresorii. Se mişcau atât de repede încât ochiul nostru nu observa deplasările lor lungi de zeci de metri. După cum au arătat măsurătorile, atingeau cu uşurinţă patruzeci de metri pe secundă, timp insuficient ochiului să-şi schimbe măcar focalizarea.

Oamenii noştri au aterizat undeva la 70-80 de metri de naveta celor de pe Explorer. Afară nu se mişca nimic, era o după amiază de-a dreptul banală. Temperatura se apropia de cincizeci de grade, deşi Soarele bătea razant, un vânt răzleţ ridica uneori mici vârtejuri de praf şi nisip, înfiora frunzele albăstrui ale copacilor aflaţi la treizeci de paşi, cerul bătea înspre violet văzut de pe planetă şi enormul disc al unei Luni ce avea dimensiuni duble faţă de satelitul natural al Pământului atârna pe cer ca o imensă picătură de sânge. Nu era nici cel mai mic semn de pericol, aşa că sergentul şi-a dat jos casca de protecţie în uşa modulului şi şi-a şters transpiraţia de pe frunte. A rămas apoi cu casca într-o mână şi cu minilaserul în cealaltă.

La spate purta arma cu proiectile şi aruncătorul de grenade, dar mai mult din obişnuinţă decât din necesitate. Soldaţii i-au urmat exemplul şi şi-au scos şi ei căştile preferând să respire aerul fierbinte al planetei decât amestecul puturos al costumului. Apoi sergentul a dat ordinul de aliniere şi s-a grăbit fiecare să-şi ocupe locul în formaţie. Soldaţii s-au aşezat în trei coloane şi au pornit pe urmele sergentului. Curgea transpiraţia de pe ei ca într-o saună şi cam tot timpul careva era cu plosca de apă la gură. Au parcurs cam jumătate din drum către navetă, erau la mai puţin de zece metri de doi copaci şi toate lucrurile păreau în regulă. Iar în următoarea clipă s-au auzit două păcănituri, două raze laser au erupt către înaltul cerului iar soldaţii noştri zăceau într-un amalgam de mâini, picioare, maţe, capete şi bucăţi de costume sfâşiate în timp ce două umbre se mişcau deasupra mormanului de carne tocată care mai zvâcnea, tremura ori se zbătea pe alocuri. După douăsprezece secunde cronometrate, copacii erau la locurile lor iar unde au stat înainte soldaţii noştri au rămas doar armele, capsele ţinutei, bombeurile şi plăcile de metal din bocanci, alte câteva mărunţişuri precum şi câteva urme de paşi şterse destul de repede de vântul fierbinte ce continua să adie. Tot ce a fost organic fusese mâncat, asimilat sau absorbit de cei doi demoni, cum i-am denumit.

Filmuleţul transmis de modulul cu care soldaţii noştri au aterizat a fost analizat iar şi iar, încetinit până a devenit vizibilă mişcarea demonilor aşa că i-am studiat şi iar am ajuns la concluzia că îi cunoaştem. Am greşit crezând că sunt plante când colo erau animale adaptate perfect la mediul lor. Sau mă rog, nu tocmai animale, ci creaturi aflate undeva la graniţa dintre cele două. Aveau trei picioare capabile să devină rădăcini suficient de adânci cât să absoarbă apă şi nutrienţi din sol, şi trei braţe care în majoritatea timpului stăteau întinse pentru a susţine nişte celule adaptate să absoarbă radiaţia solară. Atunci când oamenii s-au apropiat la câţiva metri de ei, demonii şi-au retractat rădăcinile, le-au transformat în picioare, crengile au devenit braţe terminate în trei gheare opozabile, au făcut zob plutonul, au halit tot ce era organic şi s-au reîntors la forma lor mai sărăcăcioasă de hrană imediat ce s-a terminat festinul. Aşadar ţeapă omenire! Scorul era de doi la zero pentru demoni, căci am căpătat convingerea că aşa şi-au aflat sfârşitul şi supravieţuitorii de pe Explorer.

Atunci, dacă am fi fost oameni deştepţi, ar fi trebuit să ne recunoaştem învinşi, să luăm cei şase sute de mii de colonişti şi să ne întoarcem acasă. Dacă aş fi fost eu la putere nu ştiu dacă aş fi făcut asta, dar sunt convins că nici calea aleasă de generalul nostru nu aş fi bifat-o printre opţiuni. Cred că aş fi pus oamenii de ştiinţă la treabă, trimiteam un robot, doi, zece sau câţi erau nevoie ca să captureze un exemplar, îl izolam într-o navetă separată de corpul navei principale şi aşteptam să primesc nişte verdicte finale din partea xenobiologilor. Măcar ştiam exact cu ce avem de-a face.

Generalul Morton nu a avut răbdare pentru aşa ceva, în plus dispreţuia civilii la modul general, indiferent dacă erau cercetători sau colonişti, aşa că nici măcar nu a întrebat pe nimeni nimic, a dat ordin să fim toţi cei două sute de mii de soldaţi decriogenizaţi, ne-a arătat filmul, ne-a prezentat din două cuvinte situaţia, a concluzionat că trebuie să-i învăţăm minte pe extratereştri şi a ordonat atacul. A îmbarcat jumătate dintre oameni în navete, module şi capsule, a bombardat o vreme din aer pâlcurile de copaci apoi imediat ce a distrus tot pe o rază de câţiva zeci de kilometri a dat ordinul de aterizare şi de începere a ofensivei terestre. Ştiu că este incorectă exprimarea de ofensivă terestră pentru că acţiunea asta nu avea nicio legătură cu Terra, aşa că nici terestră nu se putea numi, dar era ultimul lucru care să-l preocupe pe general. A pornit chiar el în fruntea soldaţilor pentru a arăta acelor nenorociţi de demoni că nu-i bine să se pună cu oamenii. Le-a şi arătat. Au făcut un adevărat măcel, în mai puţin de o zi au curăţat o suprafaţă cât jumătate din Europa. Ştiind că oamenii nu au nicio şansă în faţa vitezei demonilor, nu s-au expus la riscuri, asta după logica umană. Foloseau aruncătoare de grenade şi bombe incendiare teleghidate pentru a distruge răzleţele ţinte rămase în picioare după trecerea navetelor ce împroşcau napalm şi detonau bombe termice. Demonii copaci atinşi de flăcări se umflau ca popcornul apoi explodau în mii de bucăţi, iar cei care scăpau se grăbeau să se hrănească cu bucăţile semenilor demonstrând nu doar că sunt animale lipsite de minte, ci şi că la ei canibalismul este o practică străveche. Atunci când Soarele se apropiase de apus în zona atacată de generalul nostru, acesta a dat ordinul de retragere, îmbarcare şi întoarcere la siguranţa navei-mamă aflate pe orbită.

În seara aia am sărbătorit cu toţii victoria, generalul a împărţit decoraţii printre cei mai zeloşi, a felicitat pe alţii, a avansat în grad toţi soldaţii unui pluton, în timp ce noi, cei lăsaţi ca rezervă la bordul Solarisului, regretam că nu am putut lua parte la distracţia de la sol. Atins de beţia puterii, generalul Morton a promis doctorului Spike, cel care era şeful oamenilor de ştiinţă, că în decurs de maxim două luni va extermina până la ultimul demonii şi coloniştii vor putea începe să planteze copaci şi iarbă. Apoi a luat o sticlă de whisky într-o mână, a chemat la raport pe căpitanul Petrarca, o blondă languroasă care îi era amantă, şi s-a retras în cancelarie pentru a asculta în intimitate ce avea fata de declarat. Asta s-a întâmplat la ora 21 după ceasul navei.

La ora 3 şi 16 minute Petrarca a cerut de la unul dintre medicii de gardă o pastilă pentru dureri de cap iar la ora 4 şi 12 minute l-a dus pe general în braţe la cea mai apropiată cabină care funcţiona ca spital. Atunci deja a fost prea târziu pentru noi, eram deja condamnaţi la moarte cu toţii. Cei o sută de mii de soldaţi care debarcaseră pe Hell invadaseră toate cabinetele medicale şi se plângeau de dureri teribile de cap. Aveam doar două mii de medici, dacă îi punem la socoteală pe toţi indiferent de specialitatea lor, cam trei mii de asistente şi câteva sute de persoane în serviciile auxiliare, aşa că nu aveau cum să facă faţă situaţiei. Dar nici dacă ar fi fost douăzeci de mii nu ar fi avut ce să mai facă. După cum ne-a explicat ulterior xenobiologul Sirtis, demonii nu erau nici animale, aşa cum am crezut ultima dată. Erau altceva, o combinaţie bizară de toate formele de viaţă, ceva aproape imposibil de distrus. În momentele de linişte se comportau asemenea plantelor, stăteau la soare şi foloseau energia absorbită prin frunzele lor albastre pentru a procesa mineralele extrase din sol prin rădăcini. O dată la câţiva ani deveneau hiperactive, îşi retrăgeau rădăcinile şi se împerecheau asemenea animalelor. Organismul femelă depunea un ou fertilizat şi din acela creştea un nou demon. Dacă ajungeau la un număr prea mare pe o suprafaţă dată începeau un război de o violenţă infernală. Alianţe existau numai între membrii aceleiaşi familii şi se luptau cu ceilalţi până rămânea o singură familie în viaţă. Aceasta se hrănea cu resturile celorlalţi şi câţiva ani era linişte. Dar nici indivizii înfrânţi nu dispăreau aşa uşor. Din punctul acesta de vedere semănau în parte cu

meduzele terestre şi în parte cu ciupercile. Distrugerea corpului era percepută ca durere până la un punct, apoi se transforma în plăcere, chiar în extaz. Anumite organe funcţionau ca nişte ganglioni, secretau o enzimă care transforma automat frunzele, rădăcinile şi membrana exterioară ce amintea de scoarţa copacilor în spori. Dacă aceştia ajungeau într-un mediu potrivit prindeau rădăcini, încolţeau şi se năştea o nouă familie. Se relua ciclul de la început, linişte o vreme apoi lupte, distrugere şi renaştere. Adevăratul dezastru era atunci când un spor reuşea să ajungă în interiorul unui alt demon printr-o rană. Acolo nevăzut şi neştiut devenea larvă, migra până în centrul fiinţei, acolo unde cele trei braţe sau crengi erau legate de corp şi unde aveau ei localizat un organ cu funcţii similare creierului uman. Larva mânca înainte de toate acel ganglion care ar fi secretat enzima capabilă să declanşeze producerea sporilor. Apoi mânca tot creierul, continua cu restul organismului înlocuind fiecare celulă consumată cu o celulă proprie şi în câteva zile se substituia demonului care i-a fost gazdă.

Noi nu ştiam nimic din toate astea atunci când o sută de mii se soldaţi urlau de durere, se zvârcoleau şi mureau prin toată nava. Nu am reuşit nici măcar să-i adunăm pe toţi într-un loc când din capetele primilor morţi au ieşit demonii. Îşi făceau drum către suprafaţă sfârtecând oasele craniului, apoi continuau să-şi devoreze victimele. Ciopârţeau carnea cu oase cu tot folosind cele trei gheare şi îndesau hălcile de muşchi şiroind de sânge şi oasele ce luceau gălbui în orificiul aflat între picioarele lor. Am împuşcat câţiva demoni, şi cum nu erau încă maturi capabili să producă spori, au murit pur şi simplu. Nu puteam folosi armele care ar fi fost într-adevăr eficiente, pentru că astea ar fi putut penetra învelişul navei, iar cu armele cu proiectil solid nu aveam spor. Cred că eu am fost primul care mi-am dat seama că adversarul considerat animal este de fapt fiinţă inteligentă. Era însă să mă coste viaţa. Tocmai împuşcasem un demon ce îşi mâncase victima în proporţie de trei sferturi şi crescuse de la dimensiunea de şobolan, cât aveau toţi când ieşeau din cadavru, până la mărimea unui mânz. La vreo cinci metri un alt demon se hrănea de zor şi când am îndreptat arma către acesta, înainte să fi apucat să apăs pe trăgaci, s-a aruncat înspre mine. Am avut noroc că picioarele sau rădăcinile sau cum dracu’ s-or fi numit maţele alea pe care se sprijinea când umbla

s-au încurcat în cadavrul din care se înfrupta şi l-au smucit înapoi prin aer. L-am împuşcat şi am fugit pe coridor spre partea din faţă a navei. Acolo era singurul loc în care soldaţii nu aveau ce să caute, şi în concluzie nici demoni nu puteau fi. Alergând şi trăgând spre stânga şi spre dreapta de câte ori îmi apărea în vizor vreun soldat căzut, mă gândeam „oare de ce s-a repezit demonul spre mine?”. Apoi brusc mi-am dat seama şi gândul m-a lovit în asemenea măsură, încât m-am oprit locului de parcă mi-ar fi crescut şi mie brusc nişte rădăcini. Creatura chiar dacă nu avea ochi într-un fel sau altul a văzut ce s-a întâmplat cu semenul său şi a învăţat că obiectul din mâna mea reprezintă o ameninţare. Am continuat să alerg, după o clipă de ezitare în care m-am gândit dacă mai are sens să încerc să mă opun în condiţiile astea. Mi-am zis însă că prefer să mor luptând pentru viaţa mea decât să stau în faţa lor la fel de neajutorat cum stă un viţel în faţa măcelarului. Urlam cât mă ţineau plămânii şi adunam soldaţii rămaşi în jurul meu. Cei pe care îi întâlneam intrau în formaţia organizată de mine fără să pună întrebări, unii cădeau doborâţi de demoni, alţii reuşeau să mă urmeze, de câteva ori a lipsit foarte puţin ca să fiu împuşcat de propriii noştri oameni, dar după doi kilometri de alergătură am reuşit să ajung la sasul care despărţea partea de navă rezervată navigatorilor, personalului de întreţinere a navei şi laboratoarelor de cercetare. Aveam cu mine treizeci de soldaţi din o sută de mii. Ştiam că cei care au coborât pe planetă erau deja toţi morţi, dar am sperat să-şi dea seama cât mai mulţi dintre ceilalţi că trebuie să se îndrepte spre partea din faţă a navei. Într-adevăr, au sosit câţiva, dar mult mai puţini decât mă aşteptam.

După o oră de aşteptare cu armele în mâini, adăpostiţi în spatele unei baricade improvizate, numărul nostru a ajuns la trei sute, după încă o oră eram vreo cinci sute. Răzleţ şi tot mai rar, continuau încă să vină oameni. Ultimul a trecut pragul sasului cu aproape patru ore după noi, cu el eram 764 de soldaţi. Apoi nu a mai venit nimeni. Am închis şi sudat uşa care ne despărţea de restul navei.

Comanda a fost preluată de singurul ofiţer supravieţuitor, un lup bătrân pe nume Lando. Era doar locotenent, dar cum toţi ceilalţi erau morţi, sarcina răspunderii a căzut pe umerii lui. Ne-a aliniat, a întocmit rapid o listă cu toţi soldaţii şi ne-a ordonat

să ne verificăm unul pe altul de răni. Cei 126 care aveau răni deschise mai grave decât o zgârietură superficială au fost izolaţi într-o cabină. Nu au comentat şi nu s-au opus. După cele întâmplate, au înţeles că trebuie să fim pregătiţi de orice şi că nu ne mai putem permite să acţionăm pe baza a ceea ce credem, ci doar strict pe baza a ceea ce ştim şi verificăm riguros.

Cât timp sergentul desemnat să se ocupe de această problemă a numit gărzile din faţa cabinei celor izolaţi, locotenentul a adunat tot personalul disponibil. Dintre navigatori lipseau doar şase oameni, dar dintre oamenii de ştiinţă singurii care au scăpat au fost cei câţiva care erau într-atât de pasionaţi de ce făceau încât au uitat să plece la somn la ora potrivită. Asta însemna 632 de oameni din 40000.

Nu are sens să vă tot înşir cifre, ajunge să vă spun că dezastrul depăşea orice închipuire. Eram convinşi că mai sunt supravieţuitori izolaţi pe alocuri prin navă, dar nu aveam nicio şansă să ajungem la ei. Se descurcau sau mureau, după cum le era norocul. Marea noastră problemă nu erau soldaţii izolaţi cine ştie unde în grupuleţe sau individual, ci coloniştii care îşi dormeau somnul liniştit în capsulele lor de criogenizare, în partea din spate a navei. Nu aveam cum să ajungem la ei, şi chiar dacă am fi găsit o metodă, tot nu aveam cum să-i ajutăm. Dacă îi decriogenizam, nu făceam altceva decât să-i sculăm pentru a muri. Am dezbătut problema asta cu oamenii de ştiinţă şi cu locotenentul al cărui locţiitor am fost numit şi am ajuns la înţelegerea de a nu face nimic. Un xenobiolog, al cărui nume nu am reuşit să-l reţin, zicea că s-ar putea ca demonii să nu-şi dea seama că acele capsule conţin fiinţe care le-ar putea servi drept hrană şi să le lase în pace.

Aşa că am stat cuminţi şi aşteptam o soluţie din partea cuiva, dar nu avea nimeni nicio idee. Cercetătorii ne cereau cu insistenţă să le furnizăm câteva cadavre de demoni pentru a avea ce să studieze în căutarea unei rezolvări, dar noi nu mai aveam de unde să le luăm. Uşa sasului era sudată şi degeaba am fi deschis-o, cadavrele lăsate în urma noastră au fost mâncate deja de supravieţuitori. O vreme am urmărit pe monitoare mişcările acestora dar am renunţat foarte repede la această practică. A fost suficient să vedem un grup de soldaţi descoperit de un extraterestru pentru a avea suficiente motive

de coşmar pentru toată viaţa. Apoi, tocmai când am ajuns să cred că mai rău nu poate să fie, m-a chemat locotenentul.

Era în camera de pilotare, acolo unde navigatorii supravegheau sistemele de direcţionare şi de propulsie a navei şi de unde puteau fi accesate camerele de luat vederi din întreaga navă. De cum am intrat pe uşă, paloarea cadaverică a celor adunaţi în faţa unui monitor m-a convins că acolo sunt imagini pe care nu vreau să le văd. A trebuit însă să mă uit, ordin de la locotenent. A zis că avem obligaţia morală de a nu ne sustrage de la niciun lucru neplăcut, dacă acesta ar putea să ne ofere nişte date care să ajute la găsirea unei soluţii, iar eu m-am supus. Am văzut haita de demoni care a pătruns în sectorul rezervat capsulelor de criogenizare, am văzut cum au studiat coloniştii adormiţi şi cum au început să-i tragă afară din tuburile lor şi să-i mănânce. Ne consolam şi ne încurajam reciproc, spunând din două în două minute că e bine măcar că amărâţii nu simt nimic. Nu ştiu cât aş mai fi rezistat să mă uit la acele imagini, dar în orice caz nu mult. Încă încercam să mă stăpânesc, când un demon a tras afară o fetiţă blondă de maxim zece ani, i-a frânt şira spinării cu o smucitură a ghearelor şi a început să-şi îndese între picioare jumătatea superioară al acelui copil nevinovat, ce a murit înainte să fi apucat măcar să trăiască. În acest punct nervii locotenentului au clacat. A sărit în picioare, a strigat la mine să-l urmez şi s-a dus ţintă la sasul sudat.

— Deschideţi uşa imediat! Este un ordin, soldaţi. Doi rămâneţi să vă ocupaţi de treaba asta, tu şi tu – a arătat doi oameni la întâmplare. Ceilalţi echipaţi-vă de luptă. Ieşim peste ei fraţilor, în mama lor de căcănari, şi nu ne întoarcem până ori aducem un cadavru de demon ori murim cu toţii.

Aşa am şi făcut. De cum s-a deschis uşa am năvălit afară, ne-am desfăşurat în evantai în faţa intrării şi am pornit în grupuri de câte şapte în căutarea demonilor. Fiecare soldat purta echipament complet, inclusiv microcomurile introduse în urechi. Ordinul era de a împuşca un demon, apoi retragerea urgentă şi anunţarea concomitent a celorlalţi că misiunea a fost îndeplinită.

În douăzeci de minute numărul nostru a scăzut la jumătate şi încă nu reuşiserăm să-i venim de hac niciunui nenorocit. Atunci a murit locotenentul. A sărit un demon pe el de undeva din

tavan, de unde nu se aştepta nimeni. Am blestemat în timp ce ţineam trăgaciul apăsat şi împroşcam gloanţe în jur fără să-mi mai pese că aş putea să împuşc şi câţiva dintre oamenii noştri. E bună şi nebunia la ceva, dacă nici eu nu ştiam ce fac, nu puteau nici ei să-mi intuiască mişcările şi din calea glonţului nu se puteau feri nici cu toată viteza lor incredibilă. Am reuşit să dobor trei demoni, doi au căzut din tavan ca nişte cărămizi gigantice, al treilea a fost cel care trăgea de locotenentul mort pentru a-l duce suficient de departe cât să-l poată mânca liniştit. Ceilalţi doi soldaţi care mai trăiau din grupul nostru de şapte s-au aruncat înainte şi, trăgând în disperare, au început să târască cadavrul unui demon. Am apucat şi eu o gheară cu o mână şi continuam să împrăştii gloanţe în jur. Am cerut întăriri prin microcom şi după câteva secunde lungi cât o zi întreagă, de pe un coridor au apărut trei soldaţi, apoi încă trei. Trăgeam pe rând foc de acoperire şi transportam ditamai mortăciunea. Am respins nu mai puţin de cinci atacuri, am pierdut trei oameni, dar am reuşit să ne întoarcem cu demonul mort.

În apropierea sasului ne-au ieşit în întâmpinare cei lăsaţi să păzească intrarea ultimului nostru refugiu şi ne-au ajutat să respingem demonii care se lansau iar şi iar în atac. Nu ne voiau pe noi într-atât cât voiau cadavrul tovarăşului lor. Nu că le-ar fi păsat de semenul lor, ci pentru că era hrană. Un om avea maxim o sută de kile, pe când demonul ucis de mine avea pe puţin un sfert de tonă. Dar nu am renunţat la trofeul nostru, l-am tras prin uşa rotundă a sasului, am expediat încă o rafală în lungul coridorului şi m-am ferit din drum. Tocmai la timp pentru a nu fi atins de demonul care s-a aruncat înăuntru prin deschidere. Soldatul de după uşă a avut prezenţa de spirit de a nu se preocupa de demonul care ne-a invadat refugiul ci s-a grăbit să închidă uşa înainte să mai apuce vreunul să treacă şi asta ne-a salvat. Cel care a pătruns a ucis doi oameni dar a sfârşit ciuruit. Uşa a fost sudată la loc, în timp ce se auzea prin ea cum nişte gheare ascuţite scrijelesc oţelul dur.

Ieşirea ne-a costat viaţa a patru sute patru oameni, dar am obţinut cadavrul atât de important. Am pus la lucru personalul ştiinţific şi le-am zis că vreau să lucreze continuu până îmi oferă o soluţie de exterminare a extratereştrilor. Indiferent cum ar fi fost şi cât ar fi fost de puternici, ştiam că trebuie să aibă şi ei un punct slab.

După alte patru zile în care cercetătorii nu au ajuns la niciun rezultat notabil, am crezut că-l împuşc pe xenobiologul acela idiot, care făcuse şi presupunerea că demonii nu-şi dau seama că oamenii criogenaţi sunt mâncare. A început să-mi vorbească admirativ de cât de formidabil sunt aceştia clădiţi, când eu tocmai priveam cât de formidabil au mâncat nenorociţii şi ultimii colonişti. Am ridicat deja arma să trag şi a fost nevoie să-mi adun întreaga capacitate de stăpânire de sine pentru a nu apăsa trăgaciul. Cu chiu, cu vai m-am abţinut şi nu l-am împuşcat. I-am tras doar un dos de palmă de s-a dus de-a berbeleacul prin laborator, a răsturnat un dulap plin de substanţe şi a rămas leşinat lângă masa pe care era întins cadavrul demonului. Am plecat din laborator, pentru că îmi venea să sparg toate capetele deştepte adunate acolo degeaba.

Nu am reuşit să ajung înapoi între soldaţii mei, când am fost chemat urgent înapoi în laborator. Am mers fuga, temându-mă de un nou dezastru, iar în urma mea veneau alergând soldaţii, convinşi şi ei că e vorba de ceva rău.

În uşa laboratorului mă aştepta Sirtis, celălalt xenobiolog, cel pentru care aveam tot respectul, pentru că îl merita.

— Hai să-ţi arăt ceva.

Am pornit pe urmele lui şi m-am relaxat văzând că nu se agită şi că nu-i speriat. M-a condus direct la masa lângă care stătea încă leşinat idiotul şi mi-a cerut să pun mâna pe cadavrul demonului. Temător am întins mâna şi am făcut ce mi-a cerut. Era ceva schimbat după cum mi-am dat seama din prima clipă. Am lovit cu unghia o porţiune a trunchiului acolo unde înainte stătea întins un fel de piele de consistenţa şi textura scoarţei de copac. Acum a sunat diferit şi am spus primul lucru care mi-a trecut prin cap.

— Plastic. Parcă ar fi din plastic.

— Cred că chiar este plastic, îmi răspunse Sirtis. Întrebarea este de ce s-a transformat astfel şi dacă ne ajută cu ceva acest lucru.

Nu ştiu cum, dar brusc mi-am amintit de anii de şcoală şi de cât mi-am mâncat eu nervii cu chimia organică. În principal cu polimerizarea care mi-a scos peri albi. Era şi metoda cea mai utilizată de a obţine mase plastice aşa că…

— Cheamă un chimist, Sirtis. Vreau să-l întreb ceva.

După câteva clipe stătea în faţa mea un tip pirpiriu cu nişte

ochi incredibil de albaştri. I-am zâmbit involuntar, pentru că ceva din felul în care mă privea îl făcea simpatic.

— Domnule chimist…

— Sunt doctor, mă întrerupse pirpiriul. Apoi văzând că mă uit întrebător la Sirtis a continuat. Doctor în chimie.

I-am zâmbit iar.

— Ia zi-mi doctore, cât crezi că-ţi ia să-mi spui ce catalizator a determinat reacţia de polimerizare în cazul acestui individ?

Doctorul a pipăit demonul, s-a aplecat şi a mirosit plasticul, a luat câteva cioburi de jos şi le-a mirosit şi pe astea. A apropiat de nas de câteva ori un ciob, a dat din cap ca un om care tocmai a purtat o discuţie în contradictoriu cu el însuşi şi a ieşit învingător, apoi mi-a răspuns:

— Zece secunde.

— Ce zece secunde?

— Atât îmi ia.

Of! Mi-am dat seama că simpatizatul meu, deşi este un excelent chimist, ca om e puţin într-o ureche.

— Hai, zi odată doctore, nu mă mai fierbe.

— E tritil aluminiu. Să-mi anunţ colegii că aveţi nevoie de substanţa asta? Îl putem produce în cantităţi industriale.

— Fă-o!

Nu am aflat niciodată ce substanţe organice circulau prin organismul demonilor de se producea în ei polimerizarea şi nici acum nu sunt curios, mi-a fost de ajuns să ştiu că stropindu-i cu această banală substanţă îi scot din circulaţie pentru întotdeauna. Am şi făcut-o. Nu pentru a fi eroul omenirii şi nici pentru a fi considerat criminal după trecerea a câţiva ani, ci pentru toţi acei sărmani oameni care, împinşi de la spate de sărăcie şi de lipsa de orizont, s-au îmbarcat pe o navă în căutarea unui viitor mai bun şi au sfârşit ca hrană în maţul sau cum mă-sa-n cur s-o numi ce aveau demonii.

Am exterminat până la ultimul individ o întreagă specie extraterestră inteligentă şi nu numai că nu-mi pare rău, dar sunt chiar mândru că am făcut-o. Şi spre binele vostru, al celor care mă consideraţi criminal când mergeţi şi pipăiţi pentru bani grei corpul plastificat al demonilor, sper să nu mă fi înşelat şi de data asta. Altfel veţi ajunge şi voi să deveniţi hrană, ori să scăpaţi – dar să vă trăiţi tot restul vieţii în izolare absolută, pe faţa nevăzută a Lunii, fără nimic viu în jur care s-ar putea dovedi

altceva decât credeţi.

Stephen Baxter
Mayflower II
(„Mayflower II”, 2004)

Traducere de Roxana Brînceanu

Cu douăzeci de zile înainte de sfârşitul acestei lumi, Rusei află că va fi salvat.

— Rusei. Rusei...

Vocea şoptită era insistentă. Rusei se zvârcoli, încercând să se scape de efectele obişnuitului sedativ uşor. Perna era umedă de transpiraţie. Camera reacţionă la mişcarea lui, şi lumina blândă îl învălui.

Faţa fratelui său plutea în aer la marginea patului. Diluc zâmbea larg.

— Pe Lethe! strigă Rusei răguşit. Ticălos urât!

— Eşti invidios! replică Diluc.

Virtualul făcea ca faţa să-i pară chiar mai lată decât era în mod normal, iar nasul mai proeminent.

— Îmi pare rău că te trezesc. Dar tocmai am auzit – trebuie să afli...

— Ce să aflu?

— A apărut Blen la infirmerie.

Blen era nanochimistul repartizat pe Nava Trei.

— I-auzi: are un suflu cardiac.

Rânjetul lui Diluc reveni. Rusei se încruntă.

— Pentru asta m-ai trezit? Bietul Blen.

— Nu e chiar aşa de serios. Dar e congenital.

Sedativul îi înceţoşa gândirea, şi avu nevoie de câteva momente ca să înţeleagă.

Cele cinci nave trebuiau să evacueze ultimele şi cele mai puternice speranţe de pe Port Sol, din calea unui pericol iminent. Dar erau vehicule de transport cu viteză mai mică decât a luminii, şi avea să dureze mai multe secole până să ajungă la destinaţie. Numai cei mai sănătoşi, ca trup şi ca genom, puteau fi admişi la bordul unei nave în care se succedau generaţii. Iar dacă Blen avea o boală de inimă ereditară...

— Coboară de pe navă! şuieră Rusei.

— Asta înseamnă că ajungi tu la bord, frate. După el, eşti cel mai bun nanochimist de pe bulgărele ăsta de gheaţă. Nu vei mai

fi aici la sosirea Coaliţiei. O să trăieşti!

Rusei se lăsă pe spate pe perna lui strivită. Se simţea amorţit. Diluc continua să vorbească.

— Ştiai că familiile sunt *ilegale* sub Coaliţie? Cetăţenii lor se nasc în cuve. Am fi condamnaţi doar pentru că ne înrudim! Încerc să-mi aranjez un transfer de pe Cinci pe Trei. Să fim împreună, ce spui? Ştiu că o să fie greu. Dar ne putem ajuta unul pe altul. Putem trece prin asta...

Rusei nu se putea gândi decât la Lora, pe care va trebui să o lase în urmă.

A doua zi de dimineaţă, aranjă să se întâlnească cu Lora în Pădurea Strămoşilor. Luă un transportor de suprafaţă cu roţi-bulă şi porni devreme.

Port Sol era o sferă de gheaţă friabilă şi de piatră, cu un diametru de câteva sute de kilometri. Era de fapt un planetoid, o rămăşiţă nefinisată de la formarea sistemului Sol. Nelocuit de milenii, suprafaţa sa era neregulată, pietroasă şi găurită, acoperită de oraşe abandonate. Dar în decursul folosirii îndelungate de către oameni, unele zone rămăseseră neatinse, iar Rusei conduse de-a lungul drumului marcat, ca să evite zdrobirea sculpturilor delicate de gheaţă, formate aici de aproape patru miliarde de ani.

Se aflau chiar la marginea sistemului solar. Cerul era o cupolă de stele, cu focul zdrenţuit al galaxiei azvârlit neglijent peste ecuator. Undeva în acea strălucire difuză se afla soarele, steaua cea mai luminoasă, suficient cât să arunce umbre, dar atât de îndepărtată, încât părea aproape neînsemnată. În jurul soarelui, Rusei putea desluşi o mică pată de lumină: era sistemul de planete, sateliţi, asteroizi, praf şi alte rămăşiţe, care reprezentaseră arena întregii istorii umane înainte de primele călătorii interplanetare, în urmă cu trei mii de ani, şi încă mai reprezentau căminul tuturor, cu excepţia unei fracţiuni infime. Erau timpuri de frământări, şi oamenii de acolo se luptau şi mureau, în triumfuri şi terori necunoscute altora. Chiar acum, dinspre acea strălucire palidă, o flotă de pedeapsă îşi croia drum spre Port Sol.

Vizibil dincolo de orizontul apropiat al bulgărelui de gheaţă, se afla un cilindru gros, o schiţă înceţoşată în slaba lumină a soarelui. Era Nava Trei, pregătindu-se pentru saltul în adâncul

necunoscutului.

Întreaga situaţie era o consecinţă nedorită a eliberării Pământului de extratereştrii Qax.

Coaliţia Guvernării Interimare reprezenta noua autoritate, pură ideologic, severă şi hotărâtă, care se născuse din haosul Pământului de curând eliberat. Perseverentă, intolerantă, neiertătoare, îşi croia deja drum prin foc printre planetele şi sateliţii sistemului. Când apăreau navele sale, puteai spera ca lumea ta să fie doar destrămată, echipamentele sechestrate, şi să fii aruncat într-un lagăr de prizonieri de pe Pământ sau de pe Lună, pentru „recondiţionare”.

Dacă se descoperea că adăposteşti pe cineva care colaborase cu odioşii Qax, pedeapsa era una extremă. Rusei auzise vorbindu-se de „refacerea suprafeţei”.

Acum îşi îndrepta atenţia către Port Sol. Astrul de gheaţă era guvernat de cinci Faraoni, care într-adevăr colaboraseră cu Qax – deşi ei îi spuneau „mediere a efectelor ocupaţiei în beneficiul omenirii” – şi primiseră drept recompensă tratamente antiîmbătrânire. Astfel, Port Sol devenise un „cuib de colaboratori ilegal nemuritori”, după cum declara Coaliţia, iar trupele sale primiseră misiunea să îl „cureţe”. Păreau indiferenţi la faptul că alte cincizeci de mii de oameni mai trăiau acolo.

Faraonii aveau o reţea puternică de spionaj pe Pământ şi fuseseră avertizaţi. Întrucât coloniştii puteau folosi doar o mică baterie de armament învechit – aveau în general o tehnică relativ slabă, lumea era un refugiu din calea ocupanţilor –, nimeni nu se aştepta să fie capabili să reziste. Dar exista o scăpare.

Fuseseră construite în grabă cinci nave puternice. Pe fiecare, condusă de un Faraon, se puteau îmbarca vreo două sute de oameni, selectaţi pentru sănătatea şi abilităţile lor: în total, cam o mie, dintr-o populaţie de cincizeci de mii, salvaţi de dezastrul iminent. Pe Port Sol nu exista tehnologie pentru viteze supraluminice, în nave urmau să se succeadă generaţii. Dar poate că era bine: între stele exista spaţiu în care să se ascundă.

Toate aceste puternice forţe ale istoriei se concentraseră acum asupra vieţii lui Rusei şi ameninţau să-l despartă de iubită.

Rusei era un nanochimist capabil, avea vârsta potrivită, iar sănătatea şi genealogia lui erau perfecte. Dar spre deosebire de

fratele său nu fusese destul de norocos să câştige la loteria de unu la cincizeci şi să obţină un loc pe nave. Avea douăzeci şi opt de ani: o vârstă nepotrivită pentru a muri. Îşi acceptase soarta, aşa credea, căci Lora, iubita lui, nu avea nicio speranţă să obţină un loc. La vârsta de douăzeci de ani era studentă, o promiţătoare idealistă a Virtualului, dar fără vreun talent pe deplin dezvoltat ca să aibă o şansă în competiţie. Se consola într-un fel, gândindu-se că va muri alături de ea. Era sincer cu sine însuşi: niciodată nu fusese sigur dacă seninătatea aceasta va supravieţui apariţiei navelor Coaliţiei pe cerul întunecat, iar acum, se pare că nici nu avea să afle.

Lora îl aştepta în Pădurea Strămoşilor. Se întâlniră pe suprafaţă, îmbrăţişându-se ţeapăn prin costume. Instalară un cort şi se strecurară prin sasul pliant.

Printre umbrele prelungi ale Pădurii, Rusei şi Lora făcură dragoste: mai întâi în grabă, apoi din nou, mai domol, în tihnă. În habitate, generatoarele inerţiale păstrau gravitaţia la o şesime din standard, aproape la fel ca pe luna Pământului. Dar aici în Pădure nu exista control al gravitaţiei, şi ei pluteau agăţaţi unul de celălalt în aerul răcoros al cortului, uşori ca visele.

Rusei îi comunică noutăţile.

Lora era slabă, delicată. Populaţia acestui astru cu gravitaţie scăzută tindea să aibă o înălţime mare şi oase subţiri, dar Lora îi părea că semăna mai mult decât ceilalţi cu un elf, şi avea ochi mari şi întunecaţi, care întotdeauna păreau puţin absenţi, de parcă atenţia ei ar fi fost în altă parte. Această senzaţie de fragilitate din altă lume îl atrăsese la început pe Rusei, iar acum o privea cu teamă pe fată.

Cu păturile ghemuite la picioare, ea îi luă mâna şi zâmbi.

— Nu-ţi fie teamă.

— Eu voi supravieţui. De ce mi-ar fi teamă?

— Tu ţi-ai acceptat moartea. Acum va trebui să te obişnuieşti cu ideea că vei trăi. E la fel de greu, spuse oftând.

— Şi voi trăi fără tine.

Îi strânse mâna.

— Poate că asta mă sperie cel mai mult. Mi-e teamă să te pierd.

— Nu plec nicăieri.

Privi afară, la formele tăcute, vigilente ale Strămoşilor. Aceşti

„copaci”, unii având trei sau patru metri înălţime, semănau cu nişte buşteni cu „rădăcini” care străpungeau solul îngheţat. Erau creaturi vii, cei mai avansaţi membri ai ecologiei aborigene, adaptată la temperaturi joase, de pe Port Sol. Era stadiul lor sesil. În tinereţe, aceste creaturi, numite „Fabricanţi de unelte”, se mişcau şi manifestau inteligenţă. Se ridicau peste solul accidentat, căutând un povârniş de crater potrivit sau costişa unui deal. Îşi înfigeau acolo rădăcinile şi lăsau sistemul nervos şi mintea să se dizolve, împlinindu-şi menirea. Rusei se întreba ce vise de gheaţă se scurgeau lent prin ce mai rămăsese din minţile lor. Acum nu mai erau nevoiţi să ia decizii. Într-un fel îi invidia.

— Poate Coaliţia îi va cruţa pe Strămoşi.

— N-aş prea crede, pufni ea. Coaliţiei nu-i pasă decât de oameni – şi numai de oamenii de genul lor.

— Familia mea a trăit mult timp aici. Se povesteşte că au sosit cu primul val de colonişti.

Erau timpuri de legendă, când faimosul inginer Michael Poole venise până în Port Sol să-şi construiască măreţele nave stelare. Ea zâmbi:

— Majoritatea familiilor au astfel de poveşti. După mii de ani, cine mai ştie?

— Aici e casa mea, răbufni el. Nu e vorba doar de distrugerea noastră, ci de cultura noastră, de moştenirea noastră. Tot ce am creat noi.

— Iată de ce sunteţi voi aşa de importanţi.

Se ridică, lăsând pătura să cadă, şi îi cuprinse gâtul cu braţele. În lumina slabă a soarelui ochii ei păreau lacuri de întuneric lichid.

— Sunteţi viitorul. Faraonii spun că pe termen lung Coaliţia va însemna moartea omenirii, nu numai a *noastră*.

Cineva trebuie să salveze cunoştinţele noastre, valorile noastre, pentru viitor.

— Dar tu...

Vei fi singură când vor coborî navele Coaliţiei. Decizia fulgeră:

— Nu plec nicăieri.

Ea se trase înapoi.

— Cum?

— M-am hotărât. O să-i spun lui Andres... şi fratelui meu. Nu pot pleca de aici, nu fără tine.

— Trebuie, spuse ea ferm. Tu eşti cel mai bun în meseria ta. Crede-mă, dacă nu era aşa, Faraonii nu te-ar fi ales. Deci trebuie să pleci. E de datoria ta.

— Ce fel de om ar fugi, lăsându-i în urmă pe cei pe care-i iubeşte?

Chipul ei era neînduplecat, şi cuvintele o făceau să pară mai matură decât cei douăzeci de ani ai ei.

— E mai uşor să mori. Dar tu trebuie să trăieşti, să continui să trăieşti, să trăieşti ca o maşină, până când datoria va fi împlinită şi rasa umană salvată.

În faţa ei se simţea slab, imatur. Se agăţă de ea, îngropându-şi faţa în moliciunea caldă a gâtului ei.

Nouăsprezece zile, se gândi. *Mai avem încă nouăsprezece zile*. Era hotărât să preţuiască fiecare clipă.

Dar se dovedi că le rămăsese mult mai puţin timp.

Fu încă o dată trezit brusc. De această dată luminile camerei erau la intensitate maximă, ameţindu-l. Iar lângă patul lui plutea chipul Faraonului Andres. Se ridică în capul oaselor, zăpăcit de sedative.

— ...treizeci de minute. Ai treizeci de minute să te îmbarci pe Nava Trei. Pune-ţi costumul. Nu lua nimic altceva. Dacă nu eşti acolo, vom pleca fără tine.

La început nu putu pricepe ce spunea. Stătea holbându-se la faţa ei. Avea capul ras, chel, sprâncenele, chiar şi genele, îi dispăruseră. Pielea îi era ciudat de netedă, trăsăturile firave; nu părea tânără, ci ca şi cum faţa i s-ar fi sublimat în timp, la fel ca gheţurile de pe Port Sol, lăsând în urmă acest palimpsest. Se zvonea că are două sute de ani.

Dintr-odată, ochii ei deveniră mai concentraţi.

— Nu analiza mesajul, ci mişcă-te! Plecăm în douăzeci şi nouă de minute. Dacă faci parte din echipajul Navei Trei, ai douăzeci şi nouă de minute să ajungi...

Faraonul făcuse o greşeală, îi trecu prima dată prin minte. Uitase că mai erau şaisprezece zile înainte de sosirea navelor Coaliţiei? Dar putea citi pe faţa ei că nu era nicio greşeală.

Douăzeci şi nouă de minute. Se întinse spre noptieră, scoase o nanopilulă şi o înghiţi. Realitatea se limpezi, devenind rece şi puternic reliefată.

Îşi trase pe el costumul şi îl închise în fugă. Aruncă o privire

prin cameră, la pat, la puţinul mobilier, la unitatea Virtual de pe dulap, cu pozele Lorei. *Nu lua nimic*. Andres nu era o femeie pe care să n-o asculţi în cele mai mici amănunte.

Părăsi camera fără să se uite în urmă.

Afară coridorul semăna cu o casă de nebuni. O mie de oameni împărţeau acest habitat de sub gheaţă, iar în seara aceea păreau să fi ieşit toţi. Alergau în toate direcţiile, mulţi dintre ei în costume, alţii cărând grămezi de echipament. Îşi croi drum prin aglomeraţie. Sentimentul de panică era tangibil şi, purtat de aerul reciclat, i se păru că simte un miros de ars.

Inima i se opri. Era evident o luptă pentru salvare, dar singura salvare de pe satelit erau navele, care nu puteau lua mai mult de o mie de oameni.

Nu-i venea să-şi creadă ochilor. Oare subita scurtare a timpului declanşase toată această panică? Era vorba de cetăţeni de pe Port Sol, iar situaţia era una de extremă urgenţă. Îşi pierduseră oare toate valorile, tot simţul comunităţii? Ce ar fi putut obţine, repezindu-se cu toţii spre navele care nu aveau spaţiu pentru ei, decât să-i tragă în jos pe ceilalţi odată cu ei? *Dar eu ce aş fi făcut*? El îşi putea permite luxul nobleţei, pleca de acolo.

Douăzeci de minute.

Ajunse la marginea zonei aglomerate. Aici, transportoare de suprafaţă se cuibăreau într-un şir de sasuri simple. Unele dintre ele erau deja deschise, şi oamenii se înghesuiau înăuntru, împingând copii şi bagaje.

Propria lui maşină era încă acolo, după cum observă cu uşurare. Îşi smulse mănuşa de la costum şi apăsă în grabă palma de perete. Uşa se deschise cu un şuierat. Dar înainte de a intra cineva îl apucă de braţ.

Un bărbat necunoscut, scund, solid, la vreo patruzeci de ani. În spatele lui, o femeie strângea de mâini doi copii, unul încă mic. Adulţii aveau legături de pături în spate. Bărbatul purta un costum de exterior de un albastru electric, dar familia avea haine obişnuite.

Rosti disperat:

— Amice, ai ceva loc acolo?

— Nu, răspunse Rusei.

Ochii bărbatului se aspriră.

— Ascultă, spionii Faraonilor au greşit. Dintr-odată Coaliţia e

la doar şapte zile distanţă. Prietene, sunt pregătit de plecare. Coaliţia desparte familiile, nu-i aşa? Vreau doar o şansă.

Dar nu va fi spaţiu pentru voi. Nu înţelegi? Şi chiar dacă ar fi... Nu trebuiau să fie copii pe Nave la lansare: era regula dură a Faraonilor. În primii ani ai lungii călătorii, toţi cei de la bord trebuiau să aibă o eficienţă maximă. Timpul reproducerii venea mai târziu.

Pumnul omului se strânse.

— Ascultă, amice...

Rusei îl îmbrânci pe bărbat în piept. Căzu pe spate, împiedicându-se de copii. Pătura se desfăcu şi conţinutul se revărsă pe jos: haine, scutece, jucării de copii.

— Te rog...

Femeia se apropie de el, păşind peste soţul ei. Îi întinse unul dintre copii:

— Nu lăsa Coaliţia să-l ia! Te rog!

Copilul era cald, moale, zâmbitor. Rusei întinse mâinile automat. Dar se opri. Apoi se întoarse.

Femeia continuă să strige după el, dar nu-şi permise să reacţioneze. *Cum pot să fac aşa ceva*? *Nu mai sunt om*, se gândi. Sări în maşină, trânti uşa, introduse o rutină prestabilită.

Maşina se desprinse de interfaţă, ignorând toate protocoalele de siguranţă, şi începu să urce rampa care ducea din habitatul aflat sub gheţuri spre suprafaţă. Tremurând, Rusei deschise vizorul. Era posibil să vadă familia condamnată în dreptul sasului. Nu privi în urmă.

Nu ar fi trebuit să se întâmple aşa.

Chipul virtual al lui Andres prinse contur în faţa lui.

— Ai şaisprezece minute să urci pe Nava Trei. Dacă nu eşti acolo, plecăm fără tine. Cincisprezece patruzeci şi cinci. Cincisprezece patruzeci...

La suprafaţă, haosul era acelaşi din coridoarele habitatului, căci transportoare de toate tipurile şi vârstele rulau, se târau sau săreau. Nu era nici urmă de gardieni, forţa poliţienească a Faraonilor, şi îi fu teamă să nu fie atacat.

Reuşi să treacă prin mulţime şi apucă pe pista care ducea prin Pădurea Strămoşilor spre Nava Trei. Şi acolo traficul era aglomerat, dar mai mult sau mai puţin ordonat, fiecare urmându-şi drumul, aşa cum făcea şi el. Împinse maşina până la limita maximă regulamentară de viteză. Chiar şi aşa, era depăşit

continuu. Neliniştea îi strângea stomacul.

Pădurea, cu profilurile placide ale Strămoşilor sclipind în lumina slabă a lui Sol, părea neschimbată de când o văzuse ultima oară, cu numai câteva zile în urmă, când se întâlnise cu Lora. Simţea un resentiment iraţional că pierduse foarte mult timp, că planul lui de a-şi lua rămas-bun de la Lora fusese distrus. Se întrebă unde era ea acum. Poate reuşea s-o sune.

Treisprezece minute. Nu e timp, nu e timp.

În faţă, traficul încetinea. Vehiculele din spatele cozii se strecurau, încercând să găsească spaţii libere, formând în cele din urmă o masă compactă.

Rusei atinse panoul de control şi obţinu o imagine de ansamblu în Virtual. În faţa mulţimii de vehicule fusese săpat un şanţ rudimentar de-a curmezişul drumului. Sute de oameni roiau la marginea lui. Un blocaj.

Unsprezece minute. Pentru o clipă îşi simţi creierul la fel de rece ca gheaţa de pe Port Sol; înnebunit, tulburat, plin de vinovăţie, nu putea gândi.

Apoi un camion greu, pentru transport pe distanţe mari, se ivi din aglomeraţia din spatele lui. Virând la stânga în afara drumului, începu să-şi croiască drum prin Pădure. Elegantele siluete octogonale ale Strămoşilor nu erau decât nişte sculpturi de gheaţă, şi se spărgeau în faţa forţei camionului. Era ceva urât, iar Rusei ştia că fiecare impact distrugea o viaţă care ar mai fi putut dura secole. Dar camionul crea o potecă.

Rusei trase de comenzi şi scoase maşina de pe drum. Numai vreo câteva vehicule se mai aflau în faţa lui, în siajul destructiv al camionului. Acesta se mişca repede, şi el reuşi să mărească viteza.

Văzu că se apropiau deja de blocaj. Câteva costume luminiscente se deplasară de pe drum spre Pădure; cei care blocau drumul erau probabil furioşi să-şi vadă adversarii scăpând aşa uşor. Rusei menţinu viteza crescută. În câteva secunde avea să treacă de ce era mai rău.

Dar exact în faţa lui stătea o siluetă cu braţele ridicate şi lumina de pe cască aprinsă, îmbrăcată într-un costum albastru electric. Când senzorii maşinii o detectară, interveni rutina de protecţie, iar el simţi o ezitare. *Nouă minute*. Lovi cu palma panoul de control, înlăturând protocoalele, închise ochii în timp ce maşina izbea protestatarul, îşi aminti de costumul albastru.

Tocmai îl secerase pe bărbatul din sas, care fusese atât de disperat să-şi salveze familia. Îşi dădu seama că nu avea niciun drept să critice curajul, morala sau loialitatea altora. *Nu suntem decât nişte animale luptând să supravieţuiască. Locul meu pe Nava Trei nu mă face mai bun.* Nu avu nici măcar curajul să privească în urmă.

Opt minute. Deconectă protecţia şi lăsă maşina să gonească pe drumul pustiu, accelerând continuu.

Trebui să treacă printr-un alt blocaj, înainte să ajungă la Nava Trei, dar acesta era ridicat de gardieni. Cel puţin ei rămăseseră încă loiali. Formau o linie ordonată de-a curmezişul drumului, îmbrăcaţi în costumele lor galben strident. Evident, se retrăseseră într-un perimetru restrâns din jurul celor cinci Nave.

Aşteptarea era agonizantă. Cu doar cinci minute înainte de termenul limită al lui Andres, un gardian lipi un dispozitiv de geamul maşinii, îi analiză trăsăturile feţei cu o lumină laser şi-i făcu semn să treacă.

Nava Trei se afla drept în faţa lui. Semăna cu o tobă, un cilindru gros cu un diametru de aproximativ un kilometru şi înalt cam pe jumătate. Stătea pe fundul propriului său crater, căci gheaţa de pe Port Sol fusese scobită şi depozitată pe suprafaţa fuzelajului. Se gândi că semăna mai puţin cu o navă şi mai mult cu o clădire, una acoperită cu gheaţă groasă, ca şi cum ar fi fost de mult timp abandonată. Dar era cu adevărat o navă spaţială, destinată unei călătorii de mai multe secole, şi fântâni de cristale scăpărau deja în jurul bazei, în arcuri parabolice perfecte: aburii de la rachetele navei îngheţau instantaneu. Oamenii mişunau pe lângă ea, alergând stângaci în gravitaţia scăzută, repezindu-se pe rampele ieşite ca nişte limbi din navă pe sol.

Rusei abandonă maşina, sări pe suprafaţa de gheaţă şi fugi spre cea mai apropiată rampă. Urmă o altă aşteptare, care îi strânse stomacul, apoi un gardian în costum galben strălucitor verifică identitatea fiecăruia. În final, după o altă lumină orbitoare de laser în ochi, fu lăsat să treacă.

Se grăbi spre un sas. În timpul presurizării, înţelese deodată că îmbarcându-se pe această navă însemna că nu avea s-o mai părăsească niciodată: orice i s-ar fi întâmplat, urma să fie întreaga lui lume, pentru tot restul vieţii.

Trapa se deschise. Îşi scoase casca. Erau aprinse luminile roşii

pentru situaţii de urgenţă şi alarmele răsunau; aerul era rece şi mirosea a frică. Lethe se afla la bord! Probabil mai rămăsese doar un minut. Alergă pe un culoar rece, mărginit pe dinafară de gheaţă, spre interiorul mai luminos.

Ajunse într-un amfiteatru aproximativ circular, ocupat de fotolii de accelerare. Oamenii se înghesuiau, căutând locuri libere. Lui Rusei, scena i se părea absurdă, ca un joc de copii. Vocea lui Andres răsună în aer:

— Aşezaţi-vă pe scaune! Pe oricare. Nu contează. Patruzeci de secunde. Asiguraţi-vă! Nimeni n-o va face în locul vostru. Siguranţa este responsabilitatea voastră. Douăzeci şi cinci de secunde.

— Rus! Rusei!

Prin mulţime, Rusei observă o mână fluturând. Era Diluc, fratele său, purtând costumul său portocaliu distinctiv.

— Pe Lethe, mă bucur să te văd! Ţi-am păstrat un loc. Vino!

Rusei îşi croi drum într-acolo. Zece secunde. Se aruncă în fotoliu. Îi venea greu să-şi pună centurile de siguranţă peste costumul voluminos.

În timp ce orbecăia, ridică ochii spre un afişaj Virtual, care plutea deasupra capului său. Reprezenta o imagine, luată de la prova boantă a navei, a ceea ce se petrecea jos. Rampele erau încă la locul lor, ca nişte raze lansate către gheaţă. Însă acum, în jurul bazei fuzelajului circular, fierbea o masă întunecată: oameni, pe jos sau în vehicule, o mulţime strângând rândurile. Printre ei erau pete de galben strălucitor. Deci unii gardieni se întorseseră împotriva comandanţilor. Dar alţii rămâneau fermi, şi în ultima secundă Rusei văzu scânteile luminoase ale unor arme de foc, de jur împrejurul bazei navei.

O perdea de alb sclipitor izbucni de sub navă. Era gheaţa de pe Port Sol, supraîncălzită până la starea de vapori la zeci de mii de grade. Imaginea tremură, şi Rusei simţi un fior adânc în măruntaie. Nava pornea exact la timp, cu masa enormă ridicată de o serie de rachete.

Când norul de vapori se disipă, Rusei zări mici forme întunecate zăcând nemişcate pe gheaţă: cadavre ale celor loiali, cât şi ale trădătorilor, cu vieţile sfârşite într-o fracţiune de secundă. Un regret masiv îl potopi, sinteză a tuturor emoţiilor care îl măcinaseră de la apelul fatidic al lui Diluc. Îşi abandonase iubita morţii, probabil el însuşi ucisese pe cineva, iar acum

stătea acolo în siguranţă, în timp ce alţii mureau pe gheaţa de dedesubt. Ce fel de fiinţă umană s-ar comporta astfel? Simţi că ruşinea nu se va risipi, că nu-l va mai părăsi niciodată.

Deja câmpia de gheaţă se îndepărta şi greutatea începea să-i apese pieptul.

Curând, celelalte nave se pierdură printre stele, ca şi cum Nava Trei ar fi fost singură în univers.

În faza incipientă a călătoriei sale milenare, Nava Trei nu era nimic altceva decât o rachetă cu aburi, motoarele sale sublimând constant platoşa de gheaţă şi azvârlind-o în exterior prin duze imense. Dar acele motoare utilizau energii care alimentaseră cândva însăşi expansiunea universului. Mai târziu, nava avea să înceapă a se roti, creând gravitaţie artificială, va trece la propulsarea de către un statoreactor cu totul neobişnuit, şi astfel va începe adevăratul său drum.

Cea mai intensă accelerare din întreaga călătorie avea loc în primele ore, când nava se desprindea de Port Sol. După aceea, acceleraţia era redusă la aproximativ o treime din standard, de două ori gravitaţia lunară, dublu faţă de cea cu care fuseseră obişnuiţi coloniştii. Deocamdată fotoliile de accelerare fuseseră lăsate în marele amfiteatru de la bază, şi pe timpul nopţii toată lumea dormea acolo, două sute de oameni comasaţi într-un singur dormitor vast, cu muşchii îndureraţi de gravitaţia dublă.

Planul era ca timp de douăzeci şi una de zile să se îndrepte spre pata de lumină care era sistemul solar. Vor pătrunde până la orbita lui Jupiter, unde vor folosi câmpul gravitaţional al giganticei planete drept praştie pentru destinaţia finală. Părea paradoxal să-şi înceapă exodul aruncându-se în adâncurile sistemului interior, teritoriul Coaliţiei. Dar spaţiul era mare, rutele navelor fuseseră proiectate astfel încât să evite posibilele traiectorii ale convoaielor Coaliţiei, şi urmau să meargă în linişte, fără să comunice măcar între ele. Şansele de a fi detectate erau neglijabile.

În ciuda gravitaţiei istovitoare, primele zile după lansare fură ocupate pentru toată lumea. Interiorul trebuia modificat de la configuraţia de lansare, pentru a se potrivi fazei de deplasare cu acceleraţie ridicată. Şi astfel începu rutina zilnică a lungii călătorii.

Nava reprezenta un mediu închis, iar interiorul ei avea multe

suprafeţe netede unde se puteau forma rapid bio-pelicule, colonii alunecoase de bacterii rezistente la detergenţi. În plus, resturile încărcăturii umane – celule de piele, păr, mucus –, constituiau toate medii propice dezvoltării microbilor. Toate trebuiau eliminate, Căpitanul Andres dorea curăţenie ca într-un spital.

Cel mai eficient mod de a îndeplini dorinţa – şi cel mai „sigur pentru viitor”, în jargonul insistent al lui Andres – era demodata folosire a muşchilor umani. Toată lumea trebuia să participe, chiar şi ea însăşi. Rusei îşi îndeplinea jumătatea de oră zilnică regulamentară, frecând viguros pereţii, podelele şi tavanele din jurul bancurilor cu nanohrană, care erau principala sa responsabilitate. Preţuia faptul că munca nu-i cerea gândire, continua să caute metode prin care să fie distras de la povara gândurilor.

Pentru scurt timp, fu bolnav. În primele săptămâni, toată lumea se molipsi de gripă de la ceilalţi. Dar virusul îşi termină rapid traseul prin mica populaţie, şi Rusei se simţi vag liniştit că probabil nu va mai răci niciodată în viaţă.

Câteva zile mai târziu, după prânz, Diluc veni să-l caute. Rusei era băgat până la coate în mizerie, încercând să găsească o defecţiune la supapa de evacuare a bancului de nanohrană. Lucrând neîncetat, Rusei îşi vedea rar fratele. Fu surprins de cât de vesel părea Diluc, şi cât de energic se cufunda în propria-i muncă, la sistemul de recirculare a aerului. Vorbi entuziasmat de „copiii” lui, ventilatoare şi pompe, umidificatoare şi dezumidificatoare, filtre, perii şi dispozitive de oxigenare.

„Se pare că echipajul se împarte aproximativ în două tabere”, se gândi Rusei. De o parte erau cei care se purtau ca şi cum universul exterior nu ar fi existat – veseli, obraznici, vorbeau prea tare, râdeau forţat. Cealaltă tabără, căreia Rusei simţea că-i aparţine, se retrăgea în alt mod, într-o beznă interioară, plină de umbre complicate.

Dar astăzi dispoziţia lui Diluc părea complexă.

— Frate, tu ai numărat zilele?

— De la lansare? Nu.

Nu voise să se gândească.

— E a şaptea zi. Există un loc din care se poate privi. Una dintre cabinele de observaţie. Căpitanul Andres spune că nu e obligatoriu, dar dacă...

Lui Rusei îi luă o clipă să proceseze informaţia. *A şaptea zi*: cea în care navele Coaliţiei trebuiau să ajungă pe Port Sol. Tresări. Unul dintre cele mai urâte momente din acea zi haotică a lansării fusese când îl doborâse pe tatăl disperat şi trecuse mai departe, fără să aibă măcar curajul să privească. Poate era o ispăşire.

— Hai să mergem, spuse.

Nava Trei, asemenea celorlalte patru surori ale ei, avea forma unui colac gros. Ca să ajungă la punctul de observaţie, fraţii trebuiră să urce cu liftul câteva punţi, până la prora aplatizată, aproape de margine. Cabina, înţesată de echipament Virtual, era deja configurată pentru faza de rotire, şi majoritatea mobilierului era fixat pe pereţii care urmau să devină podea. Era destul de mare să cuprindă vreo cincizeci de persoane, şi acum era aproape plină. Rusei şi Diluc trebuiră să se înghesuie înăuntru.

Faraonul Andres, acum Căpitanul Andres, îşi reaminti Rusei, era acolo, aşezată pe un scaun adânc şi părând greu, îndreptat spre un Virtual sclipitor, imens.

Un bulgăre de gheaţă se rotea grandios în faţa ei. Era, desigur, Port Sol. Rusei recunoscu imediat geografia cu străvechi cratere de gheaţă, acoperite de oameni cu cariere şi mine, habitate şi orăşele, piste. În clădirile locuite străluceau lumini, sfidător de puternice în obscuritatea de la marginea sistemului solar. Era ca o sculptură în alb şi argintiu, şi nu trăda nimic din panica nestăpânită care probabil viermuia prin coridoarele sale.

Imaginea îi tăie lui Rusei respiraţia. Undeva acolo se afla Lora. Gândul era aproape insuportabil, şi îşi dori din toată inima să fi rămas cu ea.

Convoiul Coaliţiei se apropia.

Navele se materializară la marginea imaginii tridimensionale, ca alunecând dintr-o altă realitate. Flota era dominată de cinci, şase, şapte nave de război Spline, nave vii, cu un diametru de cel puţin un kilometru. Confiscate de la extratereştrii alungaţi, erau nişte sfere cărnoase, cu fuzelajul încărcat de armament şi senzori, însemnate grosolan cu tetraedrul verde care reprezenta sigiliul omenirii libere.

Stomacul lui Rusei se strânse de groază.

— O armată puternică.

— Au venit pentru Faraoni, spuse Diluc, amar. Coaliţia îşi etalează forţa. Fără îndoială, asemenea imagini sunt transmise în întreg sistemul.

Apoi începu. Prima atingere a razelor energetice, de un roşu vişiniu, fu aproape blândă, şi gheaţa de pe Port Sol explodă în cascade de cioburi sclipitoare, care fie pluteau înapoi spre suprafaţă, fie evadau în spaţiu. Apoi mai multe raze continuară să despice gheaţa, şi clădirile făcură implozie, se topiră sau se descompuseră. Un nor de cristale în expansiune înconjură Port Sol într-o atmosferă provizorie, sidefie. Era tăcut, aproape frumos, la o scară prea mare ca să se distingă morţile individuale, o coreografie de energie şi distrugere.

— O să trecem peste asta, murmură Diluc. O să trecem.

Rusei era amorţit, nu simţea nicio durere, numai ruşine la gândul situaţiei sale nepotrivite. Era vorba de distrugerea căminului său, a unei lumi, iar situaţia trecea dincolo de imaginaţia lui. Încercă să se concentreze asupra unei singure persoane, Lora, să-şi imagineze ce făcea, dacă mai era în viaţă, poate alerga prin tunelele care se prăbuşeau sau se înghesuia în adăposturile aflate la adâncime. Dar în calmul capitonat al acelei cabine, cu mirosul ei proaspăt de echipament nou, nu-şi putea nici măcar imagina aşa ceva.

Pe măsură ce asaltul continua, cifrele clipeau pe afişaj, o numărătoare aproape blasfematoare a morţilor estimate.

Chiar şi după catastrofa de pe Port Sol, munca trebuia să continue, pentru a pune la punct sistemele vitale care să-i ţină pe toţi în viaţă.

Treaba lui Rusei, devenit principalul nanochimist al navei, era să programeze bancurile de nanohrană, cu rol crucial în reciclarea reziduurilor pentru obţinerea de alimente şi alte consumabile, cum ar fi hainele. Din start munca era solicitantă. Bancurile se bazau pe tehnologie extraterestră, nanoutilaje furate de la ocupanţii Qax. Înţelese numai parţial, erau năzuroase şi dificile.

Nu-l ajuta nici faptul că dintre cei doi asistenţi cu care trebuia să lucreze, numai unul reuşise să ajungă pe navă. Majoritatea nu se pricepeau în mod special la ceva anume, iar comunitatea restrânsă ducea lipsită de oameni cu experienţă. Se dovedi că în învălmăşeala finală o zecime din echipaj nu reuşise să se

îmbarce. Cam tot atât dintre cei care erau la bord nu ar fi trebuit să se afle acolo. Câţiva „pasageri” cu chipuri ruşinate erau gardieni cu uniforme galbene care în ultimul moment îşi abandonaseră postul şi se repeziseră să se adăpostească în interiorul navei.

Munca trebuia oricum făcută. Şi urgent. Până când nanohrana avea să fie disponibilă, raţiile provizorii se epuizau în ritm constant. Presiunea asupra lui Rusei era puternică. Dar el se bucura să lucreze din greu, atât intelectual, cât şi fizic, în gravitaţia crescută, ca să nu aibă timp de gânduri, iar seara, când se prăbuşea în pat, să poată adormi uşor.

În a cincisprezecea zi, Rusei obţinu un mic triumf personal, când prima bucată de hrană comestibilă se rostogoli din nanobancurile lui.

Căpitanul Andres ţinea la sărbătorirea micilor realizări, şi fu prezentă când Rusei luă prima înghiţitură din mâncare, iar ea pe a doua. Se aplaudă mult şi se bătură mult pe spate. Diluc rânji în felul lui obişnuit. Dar Rusei, încă amorţit pe dinăuntru, nu prea avea chef de sărbătorit. Jumătate din echipaj, estima el, era oarecum în stare de şoc; oamenii înţelegeau. Fugi din mulţime cât putu de repede.

În a douăzeci şi una zi, nava urma să întâlnească planeta Jupiter.

Căpitanul Andres adună echipajul în amfiteatrul cu fotolii de accelerare, pe toţi două sute, şi instală un afişaj Virtual deasupra lor. Soarele era doar cât un vârf de ac, deşi cu mult mai strălucitor decât se vedea de pe Port Sol, iar Jupiter semăna cu o minge de nori turtită, presărată cu pete gri-cafenii – urmare, se spunea, a unei bătălii de demult. Puţini membri ai echipajului plecaseră vreodată de pe lumea lor, aşa că toţi îşi întindeau gâturile să vadă.

Cea mai şocantă imagine dintre toate erau cele patru licăriri luminoase care lunecau pe fundalul stelelor. Erau celelalte nave, numerele Unu, Doi, Patru şi Cinci; mica flotă se întâlnea lângă Jupiter pentru prima dată de la plecare, şi în acelaşi timp pentru ultima.

Andres se plimbă printre oamenii de pe fotolii, declamând suficient de tare ca să audă toţi, cu autoritatea ei lejeră şi nesilită:

— Noi, Faraonii, am discutat despre destinaţii. Desigur, ţintele

trebuiau alese înainte de a ajunge aici, era necesar să planificăm unghiul de ieşire din puţul gravitaţional al lui Jupiter. Coaliţia este răzbunătoare, hotărâtă şi are nave cu viteze supraluminice. În curând ne vor ajunge, dar spaţiul e mare, şi cinci nave purtătoare de generaţii zburând tăcute vor fi greu de depistat. Chiar şi aşa, este evident mai bine să ne despărţim, ca să aibă cinci ţinte de urmărit, nu numai una. Deci avem cinci destinaţii. Iar a noastră, spuse ea zâmbind, este cea mai specială dintre toate.

Înşiră destinaţiile celorlalte nave, sisteme stelare împrăştiate pe discul galaxiei, niciuna mai apropiată de cinci sute de ani lumină.

— Toate sunt perfect compatibile cu parametrii proiectaţi ai navelor, continuă, şi probabil suficient de îndepărtate ca să fie sigure. Dar *noi* mergem şi mai departe.

Suprapuse imaginea navelor strălucitoare peste o ceaţă roşcată lipsită de formă.

— Aceasta este Canis Major, o galaxie pitică, situată la douăzeci şi patru de mii de ani lumină de Sol. Este cea mai apropiată dintre galaxiile satelit, *dar este dincolo de hotarele galaxiei noastre*, cu siguranţă mult prea departe ca să pună Coaliţia mâna pe ea în viitorul apropiat.

Rusei auzi icnete în amfiteatru. Să navigheze dincolo de graniţele galaxiei?

Andres ridică braţele, făcând murmurele să se stingă.

— Bineînţeles, o asemenea călătorie înseamnă mult mai mult decât am planificat. Nicio navă purtătoare de generaţii nu a mai înfruntat asemenea distanţe, dar să mai şi reuşească.

Privi în jur, cu mâinile pe şolduri.

— Dar dacă ne descurcăm cu o mie de ani de zbor, ne descurcăm şi cu zece, sau cincizeci de mii, de ce nu? Suntem puternici, suntem la fel de hotărâţi precum Coaliţia şi dronele sale, mai mult, noi ştim că avem dreptate.

Rusei nu era obişnuit să pună la îndoială deciziile Faraonilor, dar se pomeni mirându-se de aroganţa cu care luau astfel de decizii în numele echipajelor, ca să nu mai vorbim de generaţiile încă nenăscute.

Dar Diluc murmură:

— N-aş zice că e mare diferenţă. O mie de ani sau zece mii, eu oricum o să mor într-un secol, şi *nu* voi vedea sfârşitul...

Andres reveni la imaginea navelor. Jupiter creştea acum rapid, şi celelalte nave roiau tot mai aproape. Spuse:

— Am discutat despre nume. Într-o asemenea epopee, numerele nu se potrivesc. Fiecare navă trebuie să aibă un nume! Ne-am oprit la mari gânditori sau mari vase din trecut. Împunse cu degetul imaginea virtuală: *Ţiolkovsky*, *Great Northern*, *Aldiss*, *Vanguard*.

Privi spre echipaj.

— Pentru noi, un singur nume este posibil. Ca un grup de vechi pelerini, noi fugim de intoleranţă şi tiranie, navigam în întuneric şi în necunoscut, purtând speranţa unei noi ere. Suntem *Mayflower*.

Pe Port Sol nu se studia istoria. Nimeni nu ştia despre ce vorbea.

În momentul apropierii maxime de Jupiter, peisajul galben-auriu de nori se umflă peste feţele privind în sus ale membrilor echipajului, şi navele trecură prin puţul gravitaţional al lui Jupiter. Nici chiar acum regula tăcerii nu fu încălcată, şi cele cinci nave se despărţiră fără vreun mesaj de rămas-bun.

Din acest moment, oriunde ar purta-o drumul invizibil prin ceruri, cea de-a doua *Mayflower* era singură.

Zilele deveniră săptămâni, săptămânile luni, iar Rusei continua să se cufunde în muncă – suficientă pentru toţi.

Provocările conducerii unei nave purtătoare de generaţii le erau într-o oarecare măsură cunoscute, căci coloniştii aveau o îndelungată experienţă în ecosinteză, în construirea şi păstrarea mediilor artificiale închise. Dar pe Port Sol avuseseră gheaţa, roca şi resursele de chimie organică ale astrului la care să recurgă. Nava era acum ruptă de universul exterior.

Aşadar, circuitele de aer, apă şi substanţe solide trebuiau menţinute la o eficienţă apropiată de sută la sută. Controlul impurităţilor şi paraziţilor trebuia să fie extrem de strict: roiuri de nanoboţi erau trimişi rapid în urmărirea celulelor de piele sau păr. Iar etanşarea navei împotriva scurgerilor era vitală, şi mai multe nano-maşinării lucrau să izoleze fuzelajul.

Nu numai atât, proiectul însuşi fusese făcut în grabă, iar finisarea nici măcar nu se terminase în momentul lansării. Construcţia se încheiase oricum la repezeală, şi lipsa acelor ultime zece sau douăsprezece zile de pregătire, când flota Coaliţiei se furişa prin întuneric, reprezentase o diferenţă

semnificativă. Echipajul lucra la completarea sistemelor în timpul zborului.

Cea mai mare dificultate, credea Rusei, erau noile cerinţe la care trebuia să facă faţă proiectul iniţial. O croazieră de o mie de ani, dorinţa iniţială, însemna un lucru. Acum se estima că, mergând cu aproximativ jumătate din viteza luminii, îi va lua Navei Trei de *cincizeci de ori* mai mult ca să ajungă la Canis Major. Chiar şi dilatarea relativistă a timpului va reduce numai cu câteva procente durata subiectivă. În consecinţă, limitele de rezistenţă ale sistemelor navei se măreau considerabil.

Mai exista un scop al reconstrucţiei. Sistemele de bază trebuiau simplificate şi automatizate cât mai mult posibil, pentru a reduce nivelul cunoştinţelor necesare întreţinerii lor. Încercau să „asigure pentru viitor" proiectul, conform jargonului lui Andres: să reducă echipajul la stadiul de încărcătură utilă neproductivă. Dar o lecţie importantă a eco-sintezei susţinea că o biosferă mică necesita un control mai strict. Nava era un mediu cu mult mai restrâns decât un habitat de pe Port Sol, ceea ce ridica probleme de stabilitate; sistemul ecologic era slab amortizat şi avea să fie întotdeauna predispus colapsului. Era limpede că această mică şi redusă biosferă va trebui mereu condusă conştiincios, dacă voiau să supravieţuiască.

După cum spunea Diluc, rânjind trist: „Aici nu ne putem permite prăbuşirea civilizaţiei."

În ciuda ororii de pe Port Sol şi a descurajantei scale temporale impuse de Andres, pe care Rusei o suspecta că oricum nu o credea nimeni, ritmurile vieţii umane continuau. Ca şi cum s-ar fi vindecat încet-încet cu toţii, gândi el.

Diluc îşi găsi o nouă parteneră, o femeie durdulie şi veselă, de vreo treizeci de ani, pe nume Tila. Îşi părăsiseră amândoi iubirile pe Port Sol, iar ea abandonase şi un copil. Acum păreau să-şi găsească o consolare unul în celălalt. Diluc fusese oarecum surprins când fuseseră amândoi chemaţi în micul birou particular al lui Andres, pentru a fi chestionaţi în privinţa legăturii lor, dar căpitanul, după consultarea amănunţită a hărţilor genetice, le aprobă continuarea relaţiei.

Rusei era fericit pentru fratele lui, dar o considera pe Tila o enigmă. Majoritatea membrilor selectaţi ai echipajului nu avuseseră copii pe Port Sol. Puţini dintre oamenii cu copii se oferiseră pentru a fi selectaţi, ştiind că vor trebui să-i lase în

urmă. Dar *Tila abandonase un copil*. Nu vedea niciun semn al acestei pierderi pe faţa sau în comportamentul ei. Poate noua ei relaţie cu Diluc şi chiar posibilitatea de a avea alţi copii cu el în viitor era suficientă s-o liniştească. Se întreba ce se petrecea totuşi în capul ei.

Cat despre Rusei, contactele lui sociale erau restrânse la muncă. Constată că era favorizat în mod subtil de Căpitanul Andres, la fel ca alţi câţiva tehnicieni principali. Nu exista o ierarhie oficială la bord, nicio structură de comandă mai jos de Andres. Dar acest grup de vreo zece, o meritocraţie selectată şi simplu pe baza realizărilor dovedite, începu să se închege, formând un fel de consiliu de guvernare a navei. Era exact atâta viaţă socială cât îşi dorea Rusei. În rest, muncea până la epuizare şi dormea. Masa complexă a emoţiilor adăpostite în interiorul lui – agonia datorată pierderii Lorei, şocul de a-şi vedea căminul distrus, ruşinea de a fi continuat să trăiască – nu dădea vreun semn că s-ar disipa. Nimic din aceasta nu îi afecta contribuţia la funcţionarea navei, credea el. Era rupt în două, împărţit între interior şi exterior, şi se îndoia că se va mai vindeca vreodată.

De fapt, nici nu voia să se vindece. Într-o zi va muri, la fel ca mulţi alţii, probabil la fel ca Lora. Într-o zi va plăti pentru păcatul de a fi supravieţuit.

Între timp, îl preocupa nava. Încet-încet îşi lărgi sfera interesului şi începu să dezvolte un sentiment pentru navă ca entitate. Pe măsură ce sistemele se integrau, parcă devenea vie, iar el învăţase să-i asculte ritmul pompelor şi să-i simtă suspinele aerului circulat.

Cu toate că Andres continua să folosească numele fantezist pe care i-l dăduse, Rusei şi toţi ceilalţi se gândeau la ea la fel ca întotdeauna: Nava Trei sau, mai simplu, doar Nava.

La aproape un an după Jupiter, Andres îşi chemă „consiliul” în amfiteatrul de la bază. Încăperea largă fusese golită de fotoliile de accelerare, iar cei zece stăteau pe scaune provizorii, în centrul unei pardoseli goale, alb-cenuşii. Le spuse că voia să discute puţină antropologie. În felul ei caracteristic, se plimba în jurul camerei, supraveghindu-i.

— Am avut un an bun, pentru care vă mulţumesc. Munca noastră nu s-a încheiat, într-un anume fel, niciodată nu se va încheia, dar acum sunt satisfăcută să ştiu că *Mayflower* va

supravieţui călătoriei. Dacă vom eşua în misiunea noastră, nu tehnologia ne va trăda, ci oamenii. Iată la ce trebuie să începem să ne gândim.

Mayflower era o navă pe care se vor succeda generaţii, aminti ea. Până acum, omenirea avea milenii de experienţă în lansarea acestora.

— Şi, din câte ştim, absolut toate au eşuat. De ce? Din cauza oamenilor. Factorul principal este controlul populaţiei. Aţi putea crede că e destul de simplu! Nava este un mediu de mărime fixă. Atâta timp cât fiecare părinte aduce pe lume un singur copil, populaţia ar trebui să rămână stabilă. Dar de departe cel mai des întâlnit motiv de nereuşită este fie prăbuşirea populaţiei, când numărul membrilor echipajului scade sub nivelul unui fond genetic viabil, apoi se restrânge până la extincţie, fie, mai spectaculos, exploziile demografice, în care oamenii îşi consumă tot spaţiul disponibil din carcasa navei, apoi se distrug unul pe altul în războaiele care rezultă.

— Poate totul dovedeşte că nu putem face faţă. Scara proiectului e prea mare pentru nişte amărâţi ca noi, rosti Diluc, sec.

Andres îl privi provocator:

— E puţin cam târziu pentru asemenea afirmaţii!

— Bineînţeles că nu e vorba doar de numere, ci trebuie să ne gândim şi la sănătatea genetică a populaţiei, atrase atenţia Ruul.

Bărbatul uscăţiv şi serios era geneticianul principal al Navei.

— Desigur, am început deja. Toţi am trecut prin examene genetice, înainte de a fi selectaţi. Suntem numai două sute, dar la fel de diversificaţi ca un eşantion al populaţiei de pe Port Sol. Ar trebui să evităm efectul de pierdere a varietăţii genetice – niciunul dintre noi nu are vreo maladie congenitală care să se propage – şi, dacă exercităm un oarecare control asupra formării perechilor reproducătoare, ar trebui să fim capabili sa evităm degenerarea prin reproducerea genelor cu defecte.

Diluc păru puţin dezgustat.

— Să controlăm formarea perechilor reproducătoare? Ce fel de limbaj e ăsta?

— Genul de limbaj pe care vom fi nevoiţi să-l adoptăm, dacă vrem să supravieţuim, replică Andres. Trebuie să controlăm strategiile de reproducere. Ţineţi minte, pe această navă scopul

copiilor nu este de a ne aduce bucurie şi alte recompense primare asemănătoare, ci de a menţine numărul echipajului şi sănătatea genetică, prin urmare, de a ne îndeplini misiunea.

Îl fixă pe Diluc.

— O, nu sunt împotriva mângâierii. Şi eu am fost cândva om! Dar vom separa necesitatea unei companii de cerinţele reproducerii.

Privi de jur împrejur.

— Am convingerea că sunteţi cu toţii destul de inteligenţi ca să vă daţi seama voi înşivă. Dar nici măcar acest lucru nu este suficient, dacă vrem să ne asigurăm de reuşita misiunii.

— Nu este? se miră Diluc.

— Bineînţeles că nu. Trăim într-un univers disperat de mic. Ne vom baza întotdeauna pe sistemele navei, şi orice greşeală sau deviere va fi urmată de o catastrofă – pe toată durata misiunii. Speranţa de viaţă a unei fiinţe umane nemodificate ajunge în medie la un secol, pur şi simplu nu am evoluat ca să gândim la scară mai mare. Dar un secol reprezintă doar o clipă în misiunea noastră. *Trebuie să asigurăm viitorul*, am susţinut mereu şi mereu. Pentru asta, avem nevoie de o continuitate a amintirilor, a scopului şi de un control mult dincolo de orizontul de un secol al echipajului nostru de pasageri.

Pasageri: era prima dată când Rusei o auzea folosind acest cuvânt.

I se păru că înţelege încotro bate. Zise cu grijă:

— Port Sol nu era o societate umană normală. Cu tot respectul. Pentru că vă avea pe voi, Faraonii, în centru.

— Da, aprobă ea, cu faţa împietrită. Şi *aceasta* este cheia.

Ridică mâna înaintea ochilor şi o analiză.

— Cu două secole în urmă, guvernatorul Qax m-a făcut nemuritoare. Mă rog, i-am servit, dar scopul meu mai profund a fost întotdeauna să servesc omenirea. Am zburat pe Port Sol, împreună cu ceilalţi, ca să fugim de ei. Iar acum trebuie să fug din sistemul solar ca să scap de fiinţe umane. Dar continui să servesc omenirea. Iar aceasta este continuitatea pe care o ofer eu, una care depăşeşte limitele scalei temporale umane, care va face posibil succesul misiunii, ceea ce nici măcar Michael Poole nu a reuşit.

Diluc făcu o grimasă.

— Şi ce vrei de la noi, să te venerăm ca pe un zeu?

Se auziră murmure, nu aşa îi vorbeşti unui Faraon. Dar Andres nu păru să reacţioneze.

— Un zeu? Nu, deşi puţin respect din partea ta n-ar strica, Diluc. Oricum, nu e vorba de *mine*. Aminteşte-ţi, tratamentele anti-îmbătrânire nu le am de la vreo autoritate umană, ci de la Qax...

Structura proprie corpurilor extratereştrilor nu avea nimic în comun cu cea umană. Tehnic, erau avansaţi, dar manipularea medicală a subiecţilor umani se făcea rudimentar.

— Rata succeselor a fost doar de vreo patruzeci de procente, continuă Andres.

Îşi studie mâna, trăgând de pielea uscată.

— O, cât aş vrea să trăiesc pe toată durata misiunii, cele cincizeci de milenii, şi să văd finalizarea ei. Dar este puţin probabil să se întâmple.

Privi în jurul ei.

— Nu pot face totul singură, am ajuns la limită. Voi avea nevoie de ajutor.

Diluc înţelese brusc, şi gura i se căscă.

— Nu vorbeşti serios!

— Ba mă tem că da. Pentru binele misiunii este necesar ca *unii dintre oamenii din această încăpere să nu moară.*

Ruul, geneticianul, îşi ridică trupul înalt de pe scaun.

— Credem că e posibil. Avem tehnologie Qax.

Fără prea mult dramatism, scoase o pastilă galbenă. Urmă o tăcere lungă.

Andres zâmbi rece.

— Nu ne putem permite să murim. Noi trebuie să ne amintim, în caz că toţi ceilalţi uită. Şi trebuie să facem faţă. Trebuie să avem control social *total*, asupra absolut tuturor aspectelor importante din viaţa echipajului nostru, şi trebuie să guvernăm şi viaţa copiilor lor la fel de strict, ca să putem privi înainte. Societatea trebuie să fie la fel de rigidă ca şi pereţii ce-o înconjoară. A, putem acorda echipajului libertate între anumite limite! Dar trebuie să stabilim nişte reguli sociale, prin care conflictele să fie reduse la neglijabil, nivelul calităţilor să fie menţinut ridicat şi, cel mai important, serviciul de mentenanţă al navei să fie inoculat fiecărui individ încă de la naştere.

— Dar cum rămâne cu drepturile celor pe care i-ai numit pasageri? întrebă Rusei. Noi, Faraonii, le vom răpi orice decizie

care are sens pentru ei – şi lor, şi copiilor lor, şi copiilor copiilor lor.

— Drepturi? Drepturi? Rusei, unicul scop al unui pasager este să trăiască, să se reproducă şi să moară în ordinea firească a lucrurilor, ceea ce asigură păstrarea genelor lui pe o perioadă îndelungată. Pe această navă nu e loc pentru democraţie, nu există spaţiu pentru dragoste! Un pasager nu este decât un rezervor de gene. Nu are drepturi, nu este decât o conductă prin care de transportă apa, de la izvor la chiuvetă. Cu siguranţă voi v-aţi gândit la asta. Când vom ajunge în Canis Major, când vom găsi o lume pe care să trăim şi când vom avea un mediu cu surplus de spaţiu, atunci vom putea vorbi despre drepturi.

Expresia de pe chipul ei era complexă.

— Dar veţi vedea că vom exercita controlul prin *dragoste*.

Diluc căscă gura.

— *Dragoste*?

— Ştiţi că tehnologia Qax se baza pe manipulare genetică. Nouă, Faraonilor, ni s-a promis că darul nostru va fi transmis copiilor noştri. Şi am avut copii! Dar nu direct. Cândva, eu însămi am avut un copil. Fetiţa nu a supravieţuit.

Ezită, doar pentru o secundă. Apoi continuă:

— Dar deja există gene ale nemuririi, sau cel puţin ale longevităţii, împrăştiate în rândul populaţiei, chiar şi printre *voi*. Acum înţelegeţi de ce a trebuit să construim aceste arce, de ce nu puteam să plecăm şi să vă abandonăm, sau doar să luăm cu noi zigoţi sau embrioni?

Îşi desfăcu braţele.

— Pentru că voi sunteţi copiii mei şi vă iubesc!

Nimeni nu se mişcă. Lui Rusei i se păru că vede lacrimi în ochii ei împietriţi. *E grotesc*, gândi. Diluc rosti precaut:

— O voi putea lua pe Tila cu mine? Şi pe copiii noştri, dacă îi vom avea?

— Îmi pare rău, răspunse ea blând. Tila nu s-a calificat. În plus, structura socială pur şi simplu nu ar putea fi susţinută, dacă...

— Atunci nu conta pe mine.

Diluc se ridică în picioare. Ea aprobă din cap.

— Sunt sigură că nu vei fi singurul. Crede-mă, ceea ce vă ofer nu este un privilegiu.

Diluc se întoarse spre Rusei.

— Frate, vii cu mine?

Rusei închise ochii. Gândul că va muri în cele din urmă fusese pentru el o alinare, o vindecare pentru rănile din sufletul său, o uşurare a vinovăţiei pe care ştia că o va purta întreaga viaţă. Acum, până şi speranţa morţii îi era luată, pentru a fi înlocuită cu nimic, în afara unei extinderi a datoriei.

Dar îşi dădu seama că trebuia să accepte. După cum îi spusese Lora, trebuia să continue să trăiască, la fel ca o maşină, şi să-şi îndeplinească funcţiile. Din acest motiv se afla acolo, numai aşa putea ispăşi.

Ridică ochii spre Diluc.

— Îmi pare rău.

O serie de emoţii contradictorii traversară faţa fratelui său: furie, disperare, poate şi un fel de dragoste zadarnică. Se întoarse şi părăsi încăperea.

Andres se purtă ca şi cum Diluc nu ar fi existat niciodată.

— Mereu vom avea de luptat cu diferenţele culturale. Sunt o pacoste a navelor purtătoare de generaţii. Deja sunt câteva femei însărcinate, în curând vom avea primii copii, care vor trăi şi vor muri fără să cunoască altceva decât această navă. Iar peste câteva generaţii – ei bine, puteţi bănui. Mai întâi, uiţi încotro mergi. Apoi, că mergi undeva. După aceea, că te afli pe o navă, şi vei începe să o consideri universul întreg. Şi aşa mai departe! În curând, nu va mai rămâne decât un măr putred plin de viermi, alunecând prin vid. Chiar şi marele inginer Michael Poole a trecut prin asta. Nava purtătoare de generaţii pe care el a proiectat-o pentru o mie cinci sute de ani – prima *Great Northern* – abia a ajuns şchiopătând acasă. O, poţi avea parte foarte des de câte un moment de glorie, când un canibal sălbatic urcă pe punte şi priveşte cu teamă şi respect la stele, dar asta nu reprezintă o consolare pentru ratarea misiunii.

Ei bine, acum nu se va mai întâmpla aşa. Voi, inginerii, ar trebui să ştiţi că ne apropiem de finalul fazei de călătorie pe baza teoriei unificate, gheaţa propulsoare mai are puţin până la epuizare. Înseamnă că fuzelajul navei va fi expus.

Bătu din palme şi, în mijlocul altor exclamaţii din partea echipei, podeaua amfiteatrului deveni deodată transparentă.

Rusei stătea pe un covor de stele; ceva în el se crispă.

Andres zâmbi ca răspuns la reacţia lor.

— Curând vom părăsi planul galaxiei, şi ce peisaj o să fie

atunci! Cu un fuzelaj transparent, echipajul nostru nu va putea niciodată să uite că se află pe o navă. Cât stau *eu* de veghe nu vor exista schimbări de concepţie!

Când gheaţa se epuiză, motoarele fură oprite. De acum încolo, un statoreactor cu materie întunecată avea să imprime un impuls relativ blând, dar de durată.

Materia întunecată constituia cea mai mare parte a masei universului, în care „materia luminoasă” – materialul trupurilor, navelor şi stelelor – era abia o urmă. Avantajul cheie al materiei întunecate pentru proiectanţii misiunii navelor era faptul că se găsea din abundenţă mult dincolo de discul vizibil al Galaxiei şi avea să ajungă din plin pentru tot parcursul călătoriei. Dar materia întunecată interacţiona cu cea luminoasă numai prin intermediul gravitaţiei. Astfel că aripi invizibile de forţă gravitaţională se desfăşurau în faţa navei. Cu o anvergură de mii de kilometri, ele acţionau ca o pâlnie, atrăgând materia întunecată în centrul gol al navei în formă de tor. Aici, concentrată, o mare parte din ea era anihilată şi golită de energia-masă, ceea ce provoca o scurgere reziduală ca masă de reacţie.

Astfel plonjă Nava în întuneric.

Fu reconstruită încă o dată. Acceleraţia oferită de statoreactorul cu materie întunecată era mult mai slabă decât cea a rachetelor cu gheaţă, şi nava era rotită în jurul axei ca să se obţină o gravitaţie artificială cu ajutorul forţei centrifuge. Soluţia era veche şi rudimentară, dar funcţiona, şi pe viitor nu necesita decât o întreţinere minimală.

Rotaţia în sine constituia un punct spectaculos, o pivotare la scară mare, prin care podeaua se transforma în pereţi şi pereţii se transformau în tavane. Podeaua transparentă a amfiteatrului cu fotolii de accelerare deveni un perete plin de stele, a cărui răceală vidă Rusei o îndrăgea.

Între timp, noii „bătrâni”, cei zece care acceptaseră provocarea lui Andres, îşi începură tratamentul. Procedura era aplicată de geneticianul Ruul şi de o femeie numită Selur, medicul principal al Navei. Totul se desfăşura suficient de lent pentru ca medicii să surprindă orice reacţie adversă, sau cel puţin ei aşa sperau.

Pentru Rusei fu destul de lipsit de dureri, doar injecţii şi

tablete, şi încerca să nu se gândească la nanosondele extraterestre care i se instalau în trup, curăţând toxinele responsabile de îmbătrânire, reparând defectele celulare, reprogramându-i însuşi genomul.

Munca lui continua să-l absoarbă, iar în timpul liber se afunda în studii. Toţi membrii echipajului aveau până la un anumit nivel cunoştinţe generale, dar de la cei zece noi bătrâni se aştepta să devină păstrătorii amintirilor şi înţelepciunii dincolo de cuprinderea unei vieţi umane. Aşadar, studiau absolut totul şi învăţau unul de la celălalt.

Rusei începu cu disciplinele despre care îşi imagina că vor fi cele mai importante în viitor. Studie medicina, antropologia, sociologia şi etica, ecosinteza şi toate aspectele aparaturii de menţinere a vieţii de pe Navă, funcţionarea sistemelor de propulsie, tehnici de colonizare, geografia galaxiei şi a sateliţilor ei. De asemenea, stătu de vorbă cu Andres şi absorbi cunoştinţele ei de istorie umană. Nanosistemele de origine Qax erau atât de răspândite pe Navă, încât experienţa lui Rusei era la rândul ei foarte căutată.

Scopul lui principal continua să fie ocuparea unei părţi cât mai mari din timpul conştient cu munca. Studiul se putea extinde la infinit şi îi aducea mari satisfacţii minţii, în mod natural receptive. Descoperi că era capabil să se scufunde în aspectele ezoterice ale unei discipline timp de zile în şir, ca şi cum ar fi fost un intelect abstract, aproape uitând cine era în realitate.

Zilele trecură ca în vis, căci timpul însuşi se scurgea acum în mod diferit pentru el.

Însă vieţile placide ale Bătrânilor nu duceau lipsă de probleme. Biotehnologia Qax era departe de a fi perfectă. În primul an de tratament, unui bărbat îi cedară rinichii; supravieţui, dar trebui să fie scos din program.

Şi fu pentru toţi un şoc imens când însuşi Ruul decedă în urma unui cancer feroce, când reconstruirea tehnologică a celulelor lui începu să meargă prost.

În ziua următoare morţii, în timp ce se obişnuiau cu pierderea competenţei şi umorului său sec, Rusei decise că avea nevoie de o pauză. Ieşi din Mănăstirea Bătrânilor şi pătrunse în corpul Navei, îndreptându-se spre zona unde fratele său împreună cu Tila îşi stabiliseră căminul.

Pe toate punţile cilindrice, geografia internă fusese umplută

de coridoare şi cabine, aglomerate în cercuri concentrice în jurul unor mici spaţii deschise – „pieţele satelor”. Deşi cunoştea teoria, Rusei se pierdu repede. Aşezarea pereţilor, podelelor şi tavanelor false se schimba iar şi iar, atunci când echipajul îşi reorganiza mediul.

În final, ajunse la uşa corectă, pe coridorul corect. Tocmai ne pregătea să bată, când un băiat, în vârstă de vreo cinci ani, cu o claie de păr negru des, deschise uşa şi ţâşni, năpustindu-se în picioarele lui Rusei. Copilul purta o salopetă insipidă, fabricată pe Navă, care ar fi trebuit de mult reciclată, judecând după murdăria de pe ea.

Trebuie să fie Tomi, băiatul cel mare al lui Diluc, se gândi Rusei. Copilul şi Bătrânul se cântăriră reciproc în tăcere. Apoi copilul scoase limba şi fugi înapoi în cabină.

Într-o clipă Diluc se năpusti pe uşă, ştergându-şi mâinile cu un prosop.

— Pe Lethe, ce se petrece… Rusei, tu eşti! Bine-ai venit, bine-ai venit!

Rusei îşi îmbrăţişă fratele. Diluc mirosea a copil mic, a mâncare şi transpiraţie, şi fu şocat să-i observe o şuviţă cenuşie în păr. Poate că stătuse izolat mai mult decât îşi dăduse seama.

Diluc îl pofti în casă. Era un complex de cinci mici cabine interconectate, incluzând o bucătărie şi o baie. Cineva ţesuse tapiserii, unul dintre pereţi era ornat cu modele stridente, abstracte, care umpleau spaţiul.

Se aşeză pe o canapea adaptată din unul dintre fotoliile de accelerare, şi acceptă un pahar cu un fel de băutură.

— Îmi pare rău că l-am speriat pe Tomi. Presupun că am ajuns un străin.

Diluc ridică o sprânceană.

— Să-ţi spun două lucruri. Nu atât *străin*, cât *straniu.*

Îşi netezi părul cu mâna.

Rusei copie involuntar gestul, şi simţi pielea netedă. Uitase de mult că primul efect secundar al tratamentului Faraonilor consta în pierderea părului; era la fel de chel ca Andres. Înconjurat mereu de alţi Bătrâni, presupunea că se obişnuise.

— Data viitoare o să-mi pun o perucă, spuse sec. Care e a doua greşeală?

— Ăla nu e Tomi. Tomi e cel mare. Acum are opt ani. A fost micul Rus, aşa îi spunem. El are cinci.

— *Cinci*?

Asistase la botezul copilului. Părea să fi fost ieri.

— Iar acum pregătim un alt botez. Ne-a fost dor de tine.

Rusei simţea cum viaţa se îndepărta de el.

— Îmi pare rău.

Tila apăru agitată, trăgând după ea un mic Rus temător şi purtând un bebeluş în braţe. Părea să fi îmbătrânit brusc, se îngrăşase, iar pe faţă îi apăruse o reţea de riduri fine. Spuse că Tomi face de mâncare – unchiul Rusei rămânea bineînţeles la masă, nu-i aşa? – şi se aşeză alături de bărbaţi, acceptând un pahar.

Vorbiră de lucruri lipsite de importanţă şi despre vieţile lor.

Diluc, ieşind ca o furtună din consiliul neoficial al lui Andres, devenise un fel de lider în noua lui comunitate. Căpitanul ordonase ca echipajul de două sute de oameni să se împartă şi să trăiască în „triburi” de circa douăzeci de persoane, fiecare locuind într-un „sat” de coridoare şi cabine. Între triburi trebuiau să existe legături libere, folosite în scopuri ca găsirea unui partener, de exemplu. În acest fel Nava era unită într-un singur „clan”. Andres spunea că această structură socială era forma cea mai comună întâlnită printre oamenii „din sălbăticie”, după expresia ei, pe toată perioada, începând cu zilele pretehnologice ale Pământului. Indiferent dacă era sau nu adevărat, până acum situaţia se păstrase stabilă.

De asemenea, Andres specificase şi sistemul de guvernare spre care trebuia să se îndrepte fiecare trib. Într-o lume atât de mică, fiecare individ trebuia preţuit pentru capacităţile sale personale şi pentru valoarea educaţiei investite în el. Oamenii erau interdependenţi, spunea Andres, iar modul în care se guvernau trebuia să reflecte acest lucru. Nici democraţia nu ar fi funcţionat, căci într-o societate de indivizi valoroşi a supune minoritatea dorinţelor majorităţii ar fi fost ceva rău. Aşadar tribul lui Diluc se conducea prin consens.

— Discutăm iar şi iar, spuse Diluc, cu un rictus trist, până cădem de acord. Uneori durează ore în şir. O dată, în mijlocul schimbului de noapte...

— Nu-mi spune că nu-ţi place, pufni Tila. Întotdeauna ţi-a plăcut să te auzi vorbind!

Deciziile cele mai importante şi mai dificile pe care trebuia să le ia tribul erau cele referitoare la reproducere. Majoritatea

adulţilor stabileau căsătorii mai mult sau mai puţin monogame. Dar trebuia să existe o separare între căsătoriile pentru companie şi legăturile în scopul reproducerii. Fondul genetic era prea redus pentru a se admite relaţii pe baza unor motive atât de superficiale ca dragostea.

Diluc îi arătă lui Rusei proiectul unui „contract social”, pe care îl pregătea pentru a legifera toate acestea.

— În primul rând, la împlinirea vârstei adulte, te supui nevoilor grupului ca întreg. De exemplu, alegerea carierei tale depinde în egală măsură de ceea ce este necesar şi de ceea ce îţi doreşti. În al doilea rând, ai copii numai dacă necesităţile o permit. Dacă suntem sub numărul optim poţi avea trei, patru sau cinci, fie că îi vrei, fie că nu, pentru a creşte numărul membrilor. Dacă suntem prea mulţi, poţi să nu ai deloc şi să mori fără urmaşi. În al treilea rând, eşti de acord să amâni momentul în care devii părinte, şi să lucrezi cât mai mult timp posibil. În acest fel maximizezi investiţia pe care tribul a făcut-o în educarea ta. În al patrulea rând, îţi poţi alege soţia cu care să ai copii, care *poate* fi aceeaşi cu care trăieşti…

— Noi am fost norocoşi, spuse Tila, entuziastă.

— Dar ea nu poate fi rudă mai apropiată decât verişoară de gradul doi. Şi trebuie să-ţi supui alegerea aprobării Bătrânilor. Adică ţie, rânji el spre Rusei. Perechea ta va fi analizată ca potrivire genetică, pentru a optimiza sănătatea fondului genetic, din toate punctele de vedere. Şi, în final, dacă eşti suficient de ghinionist să te fi născut cu vreun defect transmisibil care, propagat, ar putea dăuna şanselor Navei de a-şi încheia misiunea, trebuie să fii de acord să nu ai urmaşi deloc. Linia ta genetică să se oprească la tine.

Rusei se încruntă.

— Asta e eugenie.

Diluc ridică din umeri.

— Ce altceva putem face?

Diluc nu studiase istoria Pământului, şi fără această perspectivă Rusei îşi dădu seama că respectivul cuvânt nu purta conotaţiile îngrozitoare dintr-o anumită epocă. După cum subliniase Diluc, oricum aveau puţine alternative, dată fiind situaţia în care se aflau. Iar eugenia implica mai puţină tehnică decât ingineria genetică: era mai sigură pentru viitor.

Rusei studie proiectul.

— Şi ce se întâmplă dacă încalci vreo regulă?

Diluc era stânjenit. Dintr-odată Rusei deveni conştient că el era un Bătrân şi, în acelaşi timp, fratele acestui om.

— O să ne gândim când o să ajungem acolo. Uite ce e, Rus, noi nu avem poliţie aici, şi nu avem spaţiu pentru închisori. În afară de asta, fiecare dintre noi este cu adevărat esenţial pentru comunitate. Nu avem metode de constrângere. Lucrăm prin convingere, sperăm ca astfel de situaţii să fie uşor rezolvate.

Diluc vorbi şi despre problemele personale: progresele pe care le făceau băieţii la şcoală, cum Tomi urâse întotdeauna ora de curăţare a pereţilor, pe care trebuia s-o îndeplinească zilnic, în timp ce micului Rus îi plăcea, pentru că îşi făcea prieteni.

— Sunt copii buni, spuse Rusei.

— Da. Iar tu trebuie să-i vezi mai des, sublinie Diluc. Dar, să ştii, ei nu sunt ca noi. Sunt prima generaţie născută pe Navă. Sunt *diferiţi*. Pentru ei, toate poveştile noastre despre Port Sol şi Canis Major nu înseamnă decât legende şi locuri pe care nu le vor vedea niciodată. Nava este lumea *lor*, nu a noastră: noi, născuţi în altă parte, suntem aici nişte străini. Ştii, mă tot gândesc că am luat o înghiţitură mai mare decât putem mesteca, cu toată planificarea lui Andres. Deja lucrurile scapă de sub control. Nu-i de mirare că navele purtătoare de generaţii au eşuat mereu!

Rusei încercă să răspundă deschiderii lor, dăruindu-le ceva din sine. Dar descoperi că avea foarte puţine de spus. Mintea sa era plină de studii, dar existau foarte puţine incidente *umane* în viaţa lui. Ca şi cum nu ar fi fost deloc viu, se gândi demoralizat.

Diluc fu îngrozit când află despre moartea lui Ruul.

— Geneticianul ăla încrezut... Presupun că într-un fel era normal să dispară el primul. Dar nu te lăsa doborât, frate.

Dintr-un impuls se întinse spre Rusei şi puse mâna pe umărul fratelui său.

— Ştii, pentru mine e suficient ce am: Tila, copiii, căminul pe care îl construim împreună. E bine să ştii că vieţile noastre servesc unui ţel mai înalt, dar sunt fericit cu ce *am*. Poate nu sunt prea imaginativ, ce crezi?

Sau poate că eşti mai uman decât mine, se gândi Rusei.

— Toţi trebuie să facem alegeri.

Diluc spuse precaut:

— Dar tu încă poţi face o alegere diferită.

— Ce vrei să spui?

Se apleacă.

— De ce nu renunţi? Nenorocita asta de nano-medicină Qax, anti-îmbătrânirea asta oribilă – eşti încă tânăr, te poţi retrage, îţi poţi curăţa mizeriile din organism, să-ţi crească părul la loc, să găseşti o femeie cumsecade care să te facă iar fericit...

Rusei încercă să-şi păstreze chipul inexpresiv, dar nu reuşi. Diluc dădu înapoi.

— Iartă-mă! Tu încă ţi-o aminteşti pe Lora.

— Întotdeauna mi-o voi aminti. N-am ce face.

— Am trecut cu toţii printr-o experienţă extraordinară, spuse Tila. Presupun că reacţionăm în mod diferit.

— Da.

Tila, îşi aminti el, lăsase în urmă un copil. Diluc îl privi în ochi.

— N-o să părăseşti niciodată Mănăstirea, nu-i aşa? Pentru că niciodată n-o să fii capabil să-ţi arunci din spate povara asta de vinovăţie.

Rusei zâmbi.

— E atât de evident?

Tila era o gazdă delicată. Percepu stânjeneala lui şi începu să vorbească despre vremurile trecute, despre zilele de pe Port Sol. Dar Rusei se simţi uşurat când Tomi, iraţional de înalt, intră să anunţe că masa era gata, uşurat să treacă în grabă prin mâncare şi să plece, uşurat să se închidă din nou în calmul monastic şi lipsit de nerv al Mănăstirii.

Avea să-şi reamintească de acea vizită dificilă mult mai târziu, când un băiat veni să-l caute.

Cu trecerea timpului, Bătrânii se retraseră din echipaj. Îşi repartizaseră o zonă de locuit izolată. Se găsea aproape de axul Navei, unde gravitaţia artificială era puţin mai scăzută decât spre margini, o concesie făcută muşchilor şi oaselor care era de aşteptat să slăbească pe parcursul secolelor. Ruul numise ironic acest refugiu „Mănăstire”. Bătrânii erau scutiţi de muncile zilnice la care era supus restul echipajului, chiar şi de curăţenie. În curând, deveni greu de evitat sentimentul că echipajul exista numai pentru a-i servi pe ei.

Bineînţeles, totul făcea parte din grandiosul plan social al lui Andres, în final trebuia să existe o „distanţă de respect”, cum spunea ea, între Bătrâni şi pasageri. Dar Rusei se întreba dacă o

anumită distanţare nu ar fi fost inevitabilă. Îmbătrânirea diferenţiată dintre pasageri şi Bătrâni deveni vizibilă surprinzător de repede. Când un Bătrân întâlnea un pasager, vedea un chip care se va fărâmiţa în curând sub apăsarea vârstei şi va dispărea, pe când pasagerul vedea o figură misterios de neschimbată, care va asista la evenimentele care se vor petrece mult după moartea lui. Rusei observa cum prieteniile se şterg şi relaţiile amoroase se sting sub apăsarea acestui stres.

Cu toată izolarea în continuă creştere, siliţi să-şi ţină reciproc companie, Bătrânii nu alcătuiau un club de prieteni. Toţi erau oameni inteligenţi, ambiţioşi, altfel nu ar fi putut fi aleşi în cercul intim al lui Andres, şi întotdeauna existau unele tensiuni şi certuri. Doctor Selur sublinie cu sarcasm că păreau blocaţi într-o gaşcă de academicieni invidioşi, *pentru totdeauna*.

Dar Bătrânii erau însă prudenţi unul cu altul, gândi Rusei. Întotdeauna în adâncul minţii lui exista gândul că va trebui să trăiască alături de aceşti oameni timp îndelungat. Aşadar se străduia să nu-şi facă duşmani – şi nici să nu se apropie prea mult de cineva. Eternitatea alături de persoana iubită era un lucru, dar alături de o fostă iubire ar fi fost un iad. Mai bine să fie o situaţie insipidă, dar tolerabilă.

Viaţa se organiza. În calmul Mănăstirii timpul trecea lin, fără suferinţe.

Într-o zi, un băiat bătu timid la uşă, întrebând de Rusei. Avea aproximativ şaisprezece ani.

Rusei crezu că îl recunoaşte. Petrecuse mult timp în singurătate, iar abilităţile lui sociale erau ruginite, dar încercă să se concentreze şi să-l întâmpine pe băiat cu căldură.

— Tomi! Nu te-am mai văzut de mult.

Ochii băiatului se măriră.

— Numele meu e Poro, domnule.

Rusei se încruntă.

— Dar în ziua în care am venit în vizită la voi... ne-ai pregătit masa, mie, lui Diluc şi Tilei, în timp ce micul Rus se juca...

Dar asta se întâmplase cu mult timp în urmă, îşi spuse în sinea lui, nu era sigur *cât* de mult timp, şi tăcu. Băiatul părea să se fi pregătit pentru aşa ceva.

— Numele meu e Poro, zise ferm. Tomi a fost...

— Tatăl tău.

— *Bunicul* meu.

Deci acesta era strănepotul lui Diluc. *Pe Lethe, cât timp am petrecut închis în cutia asta?*

Băiatul privea de jur împrejurul Mănăstirii. Ochii nu clipeau, buzele îi erau retrase într-un rictus nervos. Niciunul dintre Bătrâni nu dădea dovadă de empatie şi căldură, în special faţă de pasageri, dar deodată Rusei se simţi de parcă ar fi privit locul acela prin ochii băiatului.

Mănăstirea semăna probabil cu o bibliotecă. Sau cu o cameră de spital. Bătrânii stăteau în fotoliile lor sau se plimbau încet în liniştea camerei, calculându-şi fiecare pas ca să reducă riscul de a-şi vătăma trupurile fragile şi preţioase. Aşa fusese încă dinainte de a se naşte Poro, creaturile acelea mucegăite urmărindu-şi interesele lor reci. *Şi eu, care odată am iubit-o pe Lora, nu cu mult mai în vârstă decât acest copil, fac parte din nemişcarea asta prăfuită.*

— Ce doreşti, Poro?

— Diluc e bolnav. Vrea să te vadă.

— Diluc?...

— Fratele dumitale.

Se dovedi că Diluc era mai mult decât bolnav; era pe moarte.

Aşadar Rusei merse cu băiatul, păşind în exteriorul Mănăstirii pentru prima dată în ani şi ani.

Nu se mai simţea confortabil acolo. Pasagerii care făcuseră parte din echipajul iniţial muriseră în ritm constant, urmând o curbă demografică nu foarte diferită de ceea ce s-ar fi întâmplat dacă ar fi putut rămâne pe Port Sol. Rusei se obişnuise sa vadă chipurile pe care le cunoştea din copilărie fărâmiţându-se din cauza vârstei şi dispărând din faţa lui. Totuşi, fusese şocat atunci când prima generaţie ajunsese la vârsta bătrâneţii şi, întrucât mulţi dintre ei aveau cam aceeaşi vârstă în momentul lansării, decesele urmară într-un val.

În acelaşi timp, totul la noua generaţie era *diferit*, modul în care reconstruiseră arhitectura internă a Navei, felul în care se purtau unul cu celălalt, coafurile, chiar şi limbajul, care era încărcat de un argou gutural.

Infrastructura de bază a navei rămăsese bineînţeles neschimbată, într-un anumit fel ajunse să se identifice cu acel nivel al realităţii mult mai mult decât cu schimbările trecătoare, de moment, aduse de pasageri. Deşi simţurile lui se toceau

încet, tratamentul Qax încetinea îmbătrânirea, dar nu o oprea complet, i se părea că devine din ce în ce mai conectat la zgomotele şi vibraţiile subtile ale Navei, la toanele şi capriciile ei mecanice. Pasagerii veneau şi plecau, iar ceilalţi Bătrâni erau indivizi penibili, dar Nava în sine îi era un prieten statornic, care nu îi cerea decât să-i pese.

Bineînţeles, pasagerii îl cunoşteau. Se holbau la el curioşi sau ireverenţioşi – sau, în cel mai rău caz, cu teamă.

În timp ce mergeau, observă că băiatul avea o vânătaie pe frunte.

— Ce ai păţit?

— Am fost pedepsit.

Poro îşi feri ochii ruşinat. Unul dintre profesori îl lovise cu o riglă pentru o „imprudenţă”, adică pentru că pusese întrebări prea profunde.

Exista un paradox în filozofia educaţiei la bordul Navei. Elevii trebuiau să fie suficient de inteligenţi ca să fie capabili să înţeleagă şi să menţină sistemele Navei. Dar nu era loc de extindere sau inovaţie. De obicei, lucrurile se făceau într-un singur fel: aşa învăţai, şi *nu* obiectai. Se descoperi rapid că educaţia trebuia să fie restrictivă, iar curiozităţii nu i se permitea să scape de sub control; învăţai numai necesarul, ţi se spunea să nu mai pui alte întrebări, să nu explorezi.

Rusei ştia că nu se putea altfel. Dar nu agrea ideea ca elevii să fie supuşi prin bătaie. Poate ar fi bine să vorbească cu Andres să fie formulată o nouă politică.

Ajunseră la satul-coridor al lui Diluc şi la uşa cunoscută.

Tila încă mai trăia, deşi era adusă de spate, cu părul de un alb orbitor şi faţa ca o mască ridată.

— Mulţumesc că ai venit, şopti ea, şi luă mâna lui Rusei în mâinile ei. Ştii, au rămas atât de puţini dintre noi, atât de puţini care nu s-au născut pe Navă. Iar el întreabă de tine încontinuu.

Rusei îi strânse mâna, rezervat, stânjenit. Îi lipsea experienţa cu oamenii, cu emoţiile, în faţa acestei femei cu inima zdrobită se simţea profund nepotrivit.

Înainte să-şi vadă fratele fu întâmpinat de o serie de autorităţi ale tribului. Bărbaţi corpolenţi şi femei în haine cafeniu-deschis, fabricate pe Navă, se adunară în jurul lui cu expresii solemne. Saluturile fură lungi şi complicate. Pasagerii dezvoltaseră ritualuri elaborate pentru fiecare eveniment social: întâlniri,

petreceri, mese. Rusei înţelegea valoarea unor asemenea ritualuri, care ocupau timpul şi reduceau fricţiunile sociale. Dar îi era greu să ţină pasul cu regulile în continuă schimbare. Singurul aspect constant era că aceste jocuri politicoase deveneau din ce în ce mai elaborate – şi era foarte uşor să faci ceva greşit şi să aduci ofensă.

Autorităţile păreau, pe cât se vedea, îngrijorate de perspectiva pierderii lui Diluc.

Impunerea de către Andres a „conducerii prin consens” nu fusese prea eficientă. În duzina de triburi ale Navei existau certuri nesfârşite, care paralizau luarea deciziilor. Din loc în loc indivizi puternici începuseră să pună mâna pe putere, mai mult sau mai puţin pe faţă. Pe Andres nu o preocupa prea mult aspectul, atâta timp cât treaba era făcută şi regulile de bază respectate: indiferent cine era la putere trebuia să obţină aprobarea Bătrânilor, şi astfel Andres şi echipa ei exercitau încă o influenţă moderatoare.

Însă situaţia în tribul lui Diluc era mult mai subtilă. Ca frate al unui Bătrân, el avea o carismă unică, şi se folosise de aceasta pentru a-şi împinge tovarăşii spre concluzii la care altfel nu ar fi ajuns. Fusese un conducător, dar unul dintre cei buni, gândi Rusei, unul care condusese din umbră, invizibil. Acum urma să plece dintre ei, şi oamenii ştiau că le va lipsi.

Odată scăpat de autorităţi, Bătrânul fu prezentat copiilor lui Diluc, nepoţilor, strănepoţilor. Parcurseră cu toţii ritualuri şi mai elaborate de-la-pasager-la-Bătrân, chiar şi copiii cei mai mici, cu o intensitate lipsită de zâmbet pe care Rusei o găsi deranjantă.

În sfârşit, ezitant, intră în apartamentul lui Diluc.

Camerele erau aproape la fel cum şi le amintea, deşi tapiseriile de pe pereţi se schimbaseră. Diluc zăcea pe un pat, acoperit cu o pătură roasă. Rusei fu şocat să constate cât slăbise fratele său odată cu înaintarea în vârstă. Putea vedea, chiar şi prin pătură, umflătura tumorii din stomac care îl ucidea.

Crezuse că Diluc doarme. Dar el deschise un ochi.

— Salut, Rusei, spuse cu un glas hârâit. Ticălosule.

— Îmi pare rău...

— N-ai mai trecut pe aici de cincizeci de ani.

— Nu chiar aşa de mult.

— Cincizeci de ani. *Cincizeci* de ani! Nu e chiar...

Se întrerupse, tuşind.

— ...Nu e o Navă chiar atât de mare.
Stătură de vorbă, aşa cum făceau pe vremuri. Diluc povesti anecdote dezlânate despre nepoţii şi strănepoţii lui, toţi selectaţi genetic, toţi nişte copii minunaţi.
Rusei vorbi despre o prăpădire printre Bătrâni.
Diluc făcu o grimasă.
— Deci chiar şi nemuritorii mor.
Întinse mâna. Rusei o prinse, oasele erau fragile, carnea aproape dispăruse.
— Ai grijă de ei.
— De cine?
— De toţi. Ştii tu. Şi ai grijă de tine.
Ridică ochii spre fratele său, iar Rusei văzu în ochii lui milă – milă de *el*, din partea unui om îmbătrânit, pe moarte.
Nu suportă să stea mai mult de câteva minute.
Prăpădirea Bătrânilor avusese o multitudine de cauze, după spusele doctorului Selur, dar Andres pufnise dispreţuitor.
— Am mai văzut aşa ceva. Hai s-o numim dorinţă de moarte. Ajungi la o vârstă la care trupul tău ştie că e timpul să mori. Tu accepţi. Poate e un fel de programare neurală, o liniştire în faţa inevitabilului.
Râse înfundat, îmbătrânea şi ea, acum nu mai avea dinţi.
— Tratamentele Qax nu au niciun efect în asemenea situaţii. Pier astfel mult mai mulţi aşa-zişi nemuritori decât vă imaginaţi. Ciudat, nu-i aşa? Longevitatea s-a dovedit a fi o problemă a minţii la fel ca a trupului.
Rusei petrecuse câţiva ani într-o vagă îngrijorare, întrebându-se dacă şi când propriul lui program mental de căutare a întunericului se va face prezent. Dar nu se întâmplă nimic, şi el îşi puse întrebarea dacă nu cumva avea o forţă nebănuită sau, poate, o deficienţă.
Încercă să discute despre sentimentele lui în privinţa morţii lui Diluc, dar Andres îl descurajă.
— A fost un laş care a evitat să-şi facă datoria. Oricum, e mai bine că primii membri ai echipajului s-au dus cu toţii. *Ei* ne-au considerat întotdeauna egali, într-o oarecare măsură. Aşa că au opus rezistenţă ideilor noastre, conducerii noastre. Era firesc. Pentru noua generaţie suntem ceva cu totul străin, şi asta îi face mai maleabili. Iar cei noi nu au suferit trauma de a vedea Port Sol făcut fărâme în faţa ochilor. Traumele psihologice au

rădăcini adânci, Rusei, nu eşti singurul... Cei din noua generaţie sunt sănătoşi, adaptaţi mediului de pe Navă, pentru că nu cunosc nimic altceva. Când nu vor mai rămâne decât ei, vom fi în sfârşit capabili să scuturăm lucrurile aşa cum trebuie pe aici. O să vezi.

Rusei se întoarse liniştit la studiile lui, departe de complicaţiile omenirii. Din nou, timpul se scurse lin pe lângă el şi ziua aceea dificilă se retrase în cotloanele umbroase ale memoriei sale.

Nicio altă rubedenie nu mai veni vreodată să-l vadă.

— ...Rusei. Rusei!

Glasul era aspru – glasul lui Andres.

Dormise adânc în ultimele zile, şi-i luă o eternitate să se trezească. Luptându-se să iasă la lumină, înotă prin straturi de vise şi amintiri, până când diferenţa între ce era real şi ce nu deveni confuză. Bineînţeles ştia întotdeauna *unde* de aflǎ, chiar şi în cel mai profund somn. Se afla pe Navă, mormântul lui plutind în derivă. Dar niciodată nu-şi putea aminti *când*.

Încercă să se ridice în capul oaselor. Canapeaua răspunse la mişcările lui slabe, şi partea din spate îl săltă uşor. Privi în jur, în semiîntunericul auriu al Mănăstirii. Erau acolo trei Canapele, nişte dispozitive mecanice voluminoase, jumătate pat şi jumătate sistem de ajutor medical: numai trei, pentru că numai trei dintre Bătrâni mai erau în viaţă.

Cineva se mişca în jurul lui. Era un pasager, desigur, o femeie tânără. Îşi ţinea ochii plecaţi, şi mâinile ei fluturau într-un ritual de salut combinat cu scuze. O concedie cu un gest scurt, se putea consuma o zi întreagă cu astfel de prostii.

Andres îl privea cu ochii ei vii de pe faţa ruinată. Părea o insectă imensă, în coconul ei de pături.

— Ce-i? se răsti el.

— Salivezi, spuse ea cu blândeţe. Nu de faţă cu pasagerii, Rusei.

Iritat, îşi şterse bărbia cu mâneca.

— A, continuă ea, fără să schimbe tonul, Selur a murit.

Această veste, anunţată cu atâta lejeritate, fu ca un pumn în piept. Se întoarse greoi, împiedicat de pături şi echipamentele de menţinere a vieţii. Canapeaua doctoriţei era înconjurată de pasageri care îi mutau trupul ca de mumie. Lucrau în linişte, cu grijă, respectuoşi. Văzu ca prin ceaţă că tremurau.

— Nu mi-a plăcut prea mult de ea, spuse Rusei.
— Ai mai spus asta. De multe ori.
— Totuşi, o să-mi lipsească.
— Da. Am mai rămas doi. Rusei, trebuie să vorbim. Avem nevoie de o nouă strategie în relaţiile cu pasagerii. Trebuia să fim nişte figuri care impun respect. Uită-te la noi. Uită-te la biata Selur! Nu trebuie să le mai permitem să ne vadă aşa.
El aruncă o privire îngrijorată pasagerilor.
— Nu-ţi face probleme. Nu ne înţeleg. Modificările lingvistice.
— Trebuie să avem contacte cu ei. Pentru ei, noi reprezentăm vârful piramidei autorităţii, aşa ai spus întotdeauna.
— Asta şi suntem, iar lucrurile trebuie să rămână aşa. Dar nu cred că e bine să mai permitem accesul pasagerilor aici. Maşinile ne pot menţine în viaţă. Lethe ştie că există destule piese de schimb, acum când au rămas atâtea Canapele goale! Sugerez să...
— Tacă-ţi fleanca! replică el tăios. Ai rămas la fel ca întotdeauna, vrăjitoare bătrână. Mereu ai vrut să-mi bagi pe gât o soluţie înainte ca eu să înţeleg măcar natura problemei. Lasă-mă să-mi adun gândurile.
— Tacă-ţi fleanca, tacă-ţi fleanca, îl maimuţări ea, grotesc.
— Gura!
Închise ochii să n-o mai vadă şi se lăsă pe spate pe Canapea.
Printr-un implant în ceafă primea informaţii despre corpul său, despre Navă şi despre universul de dincolo de ea.
Desigur, mai întâi corpul, acea bio-maşinărie uzându-se încet, devenită temniţa lui. Vestea bună era că, la mai mult de două secole după moartea fratelui său, îmbătrânirea lentă ajunsese la capăt. De la ultima verificare, cu o lună în urmă – pe Lethe, părea ca ieri, oare cât dormise –, nimic nu se înrăutăţise în mod considerabil. Dar el era închis în trupul unui bătrân de nouăzeci de ani, adică un om fragil. Dormea aproape tot timpul, intervalele de luciditate erau extrem de rare, şi în acest timp Canapeaua îl hrănea, înlătura deşeurile, îl întorcea uşor de pe o parte pe alta şi îi mişca membrele subţiri ca nişte nuiele. Iar la fiecare câteva luni primea o transfuzie de sânge, ofrandă către Bătrâni din partea pasagerilor recunoscători din afara Mănăstirii. Ar fi putut foarte bine să se afle în comă, se gândi morocănos.
Vârsta lui era lipsită de sens, condiţia lui, plictisitoare. Trecu rapid mai departe.

Ochiul lui Virtual colinda pe Navă. În ciuda trecerii secolelor, aşezarea fizică a satelor-coridoare era neschimbată de pe vremea lui Diluc, cu excepţia unor detalii, aceleaşi coridoare se intersectau în jurul „pieţei satului”. Dar oamenii se schimbaseră, ca întotdeauna, tinerii înfloreau, bătrânii se stingeau.

Autarhul pe care şi-l amintea de la ultima inspecţie îşi păstra încă funcţia. Era un bătăuş solid, care îşi spunea Ruul, o sfidare subtilă a diferitelor inhibiţii faţă de folosirea numelui unui Bătrân, chiar şi mort de multă vreme. El cel puţin părea să nu fi îmbătrânit prea mult. Flancat de două dintre soţii, primea un şir de petiţionari, toţi căutând „înţelepciunea” autarhului în privinţa unor probleme minore. Era sever şi eficient, şi din ceea ce ascultă Rusei – cu toate că limbajul alterat în timp era greu de descifrat – nu putu detecta vreo eroare de doctrină în asprimea concisă a autarhului.

Permise ochiului Virtual să treacă mai departe.

Îi urmări pe săteni văzându-şi de treburile lor. Patru dintre ei frecau pereţii de murdărie, făcând cu schimbul în fiecare zi. Doi oficiali rotofei discutau o problemă de etichetă, cu manierisme complexe şi consumatoare de timp. Apăruseră câteva noi lucrări artistice pe pereţi, multe dintre ele fiind picturi care dădeau o înşelătoare perspectivă în adâncime, cu scopul de a face coridoarele Navei să pară mai mari decât erau. O femeie îngrijea o „grădină” din bucăţele de polimeri reciclaţi, lucrând formaţiuni elaborate cu o mică greblă de metal. Aceşti pasageri, născuţi pe Navă de generaţii, nu auziseră niciodată de grădinile Zen şi redescoperiseră singuri această formă de artă miniaturală.

Un grup de copii învăţa să dezasambleze şi să întreţină un ventilator de aerisire, psalmodiau denumirile părţilor componente, învăţându-le pe de rost. Rusei ştia că nu vor mai învăţa nimic altceva. Era un element *de principiu*: nimic despre cum funcţionează ventilatorul ca întreg sau cum se încadra el în sistemele mai mari ale Navei însăşi. Erai învăţat numai ceea ce trebuia să ştii.

Toţi erau ocupaţi, concentraţi asupra treburilor. Unii păreau chiar fericiţi. Dar lui Rusei totul i se părea lipsit de strălucire, toţi sătenii îmbrăcaţi în haine cafenii, fabricate pe Navă, cu vieţile limitate de pereţii lustruiţi ai Navei. Chiar şi limbajul lor era redus, şi devenea din ce în ce mai redus. Pasagerii nu aveau cuvinte pentru *orizont* sau *cer*, dar în compensaţie existau peste

patruzeci de cuvinte descriind gradele de dragoste.

Pe când supraveghea satul, statisticile i se derulau în faţa ochilor într-o coloană strălucitoare. Totul era convenţional, privit dintr-o perspectivă mai largă. Operaţiunile de întreţinere se menţineau la un nivel satisfăcător. Regulile de reproducere impuse de autarh şi omologii lui din alte sate erau respectate, iar amestecul genetic era rezonabil.

Situaţia era stabilă. Dar în satul lui Diluc numai autarhul era liber.

Visul lui Andres, nefiresc de naiv pentru ea, despre comunităţi respectuoase, autoguvernându-se prin consens, abia dacă supravieţuise morţii lui Diluc. În toate satele persoanele cu caractere puternice preluaseră rapid controlul, şi în majoritatea cazurilor se instalaseră pe sine şi familiile lor drept conducători ereditari. Andres bombănise când aflase, dar sistemul social era evident unul stabil, iar în cele din urmă Bătrânii, în mod subtil, împrumutau autarhilor propria lor autoritate mistică.

Însă autarhii se îndepărtau încet de popoarele lor.

Unii „pasageri” se dovediseră întotdeauna mai longevivi decât ceilalţi. Se părea că modificările Qax în genomul Faraonilor se transmiseseră într-adevăr generaţiilor următoare, chiar dacă imperfect, şi acel complex de gene, o tendinţă către longevitate, îşi făcea simţită prezenţa. Autarhii îşi căutau parteneri provenind din familii care arătau astfel de tendinţe.

Aşadar, în timp, autarhii şi urmaşii lor aveau să îmbătrânească mai încet decât pasagerii supuşi lor.

Era vorba doar de selecţie naturală, argumentase Andres. Oamenii întotdeauna îşi foloseau puterea pentru ca genele lor să fie favorizate. În mod tradiţional, făceai tot posibilul să ai cât mai mulţi urmaşi. Dar dacă erai autarh, în spaţiul închis al Navei, ce era de făcut? Evident nu era loc pentru un rol de prinţi, bastarzi sau legitimi. În plus, regulile de sănătate genetică ale Bătrânilor nu permiteau aşa ceva. Aşadar, autarhii căutau să-şi domine supuşii prin propriile lor vieţi îndelungate, nu prin numărul urmaşilor.

Andres părea să găsească acest lucru oarecum interesant din punct de vedere intelectual. Rusei se întrebă ce avea să se întâmple dacă situaţia continua.

Permise conştiinţei să se întoarcă la trupul lui. Când îşi reveni, o descoperi pe Andres privindu-l, aşa cum făcea de multe ori.

— Deci tu crezi că ar trebui să schimbăm lucrurile.

— Trebuie să facem ceva cu autarhii. Rusei, unii dintre ei sunt nişte indivizi duri, şi îşi închipuie că sunt încă şi mai duri. Dacă încep să creadă că noi suntem slabi, de exemplu, dacă dormim trei zile înainte de a da un răspuns la o întrebare simplă...

— Înţeleg. Nu le putem permite pasagerilor să ne vadă.

Oftă, iritat.

— Dar cum altfel putem face? Să împărţim sentinţe prin voci lipsite de trup n-o să meargă. Dacă nu ne văd, vor uita curând cine suntem.

Curând în limbajul Bătrânilor însemna o generaţie sau două.

— Corect, admise ea. Deci trebuie să ne personificăm autoritatea. Ce zici de asta?

Gesticula slab, şi deasupra capului ei se formă o imagine în Virtual.

Îl reprezenta pe Rusei. Acolo era un bărbat tânăr, cu braţele cufundate până la coate într-un banc de nanohrană, lucrând ca să facă Nava sigură pentru lunga călătorie. Apoi era un Bătrân mai tânăr, complet chel, împărţind sfaturi pasagerilor recunoscători. Existau chiar şi imagini cu el din zilele de demult, dinainte de lansare, imagini cu el alături de o Lora zâmbitoare.

— Unde le-ai găsit?

Ea pufni.

— În jurnalul Navei. În propria ta arhivă. Haide, Rusei, după atâta timp nu prea mai avem secrete unul faţă de celălalt! Oricum, drăguţă fată.

— Da. Cum intenţionezi să le foloseşti?

— O să le arătăm pasagerilor. Te vom prezenta în cea mai bună lumină, Rusei, în culmea puterii, mergând pe aceleaşi coridoare cu ei, ca fiinţă umană, însă *mai mult* decât umană. Asta vrem: implicarea în vieţile lor mărunte, empatie, dar şi respect. Vom da un chip vocii tale.

El închise ochii. Desigur, avea sens, logica lui Andres era neîndurătoare, dar întotdeauna validă.

— Dar de ce eu? Ar fi mai bine dacă amândoi...

— N-ar fi înţelept. N-aş vrea să mă vadă murind.

Îi luă ceva timp până să înţeleagă că Andres, prima dintre Faraoni, ceda. Rusei găsi asta de neconceput: moartea ei ar fi însemnat prăbuşirea unui stâlp al universului.

— Dar nu o să mai vezi destinaţia, spuse el morocănos, ca şi

cum ea ar fi făcut o alegere greşită.

— Nu, admise ea răguşit. Dar *Mayflower* va ajunge acolo! Priveşte în jur. Nava funcţionează perfect. Societatea proiectată de noi e stabilă şi-şi îndeplineşte misiunea de a păstra liniile de sânge. Iar *tu*, tu vei fi întotdeauna cel mai inteligent dintre toţi. Tu vei vedea totul. E suficient pentru mine.

Era adevărat, presupuse Rusei. Scopul ei fusese împlinit, Nava şi echipajul său funcţionau exact aşa cum visase Andres întotdeauna. Dar se scurseseră numai două sute cincizeci de ani, numai *jumătate dintr-o sutime* a înspăimântătorului deşert de timp pe care trebuiau să-l traverseze ca să ajungă la Canis Major, iar acum, după câte se părea, avea să facă restul călătoriei singur.

— Nu, nu eşti singur. Întotdeauna vei avea Nava...

Da, Nava, tovarăşul lui fidel. Deodată tânji să scape de nesfârşitele complicaţii ale umanităţii şi să se cufunde în imensul său calm tehnologic. Se lăsă pe spate în Canapea şi permise minţii să-i colinde prin inelul aglomerat al fuzelajului, prin trupurile statoreactoarelor pulsante şi prin aripile gravitaţionale subţiri, în spatele cărora naviga Nava.

Privi în urmă. Nava acoperise numai o fracţiune din epopeea sa, dar urca deja deasupra planului galactic, iar Miezul, inima densă a galaxiei, se ridica precum un soare dintre dârele de praf ale braţelor sale spirale. Era o imagine uluitoare, reconfortantă.

Când reveni din visurile sale intergalactice, Andres dispăruse, Canapeaua ei era dezmembrată pentru recuperarea pieselor de schimb, şi trupul mutat în cuvele de reciclare.

Rusei fu trezit din somnul lung de faţa unui băiat, o faţă schimonosită de furie, îndreptată asupra *lui*.

În adâncul sufletului, Rusei întrevăzuse apropierea revoltei. Existaseră toate semnele: deteriorarea structurilor sociale ale pasagerilor, acumularea tensiunilor. Era de neevitat.

Dar fusese atât de greu pentru el să dea atenţie vieţilor scurte ale pasagerilor, limbajului şi obiceiurilor de neînţeles, preocupărilor minore şi ciorovăielilor. La urma urmelor, Hilin era un băiat care făcea parte din a patruzeci şi cincea generaţie de la lansare: *patruzeci şi cinci de generaţii*, pe Lethe, aproape o mie de ani...

Însă faptele băiatului îl siliră să-şi îndrepte atenţia asupra lor.

Hilin avea şaisprezece ani când începuse totul. Se născuse în satul-coridor al lui Diluc.

Deja autarhii din diferite sate se căsătoriseră între ei pentru a forma o reţea perfectă de putere. Trăiau în medie de două ori mai mult decât supuşii lor şi instituiseră monopol asupra rezervelor de apă ale Navei. Un imperiu al apei condus de gerontocraţi: controlul era absolut.

Hilin nu făcea parte din neamul autarhilor locali, familia lui era săracă şi lipsită de putere, ca toţi supuşii. Dar păreau să-şi accepte soarta. Pe când se juca pe coridoarele ale căror podele de polimeri fuseseră tocite de generaţii întregi de paşi, Hilin ieşise în evidenţă ca un copil vesel, isteţ. Când era mic, părea maleabil, alăturându-se cu voioşie frecării pereţilor atunci când îi venea rândul şi acceptând loviturile profesorilor, când punea întrebări imprudente.

Avusese întotdeauna o fascinaţie bizară faţă de personalitatea lui Rusei – sau mai degrabă faţă de prezenţa semi-mitică portretizată pentru săteni de ecranele ciclice Virtual. Hilin absorbise povestea nobilului Bătrân care fusese forţat să aleagă între o viaţă în slujba unei nesfârşite datorii şi iubita lui Lora, un model nemuritor pentru cei pe care îi conducea.

Pe măsură ce creştea, educaţia lui Hilin înflorea. La paisprezece ani fusese inclus într-o castă a elitei. Întrucât standardele intelectuale erau în declin, literatura fusese abandonată, şi aceşti gânditori călugări păstrau acum în amintire orice aspect semnificativ privind funcţionarea Navei şi propria lor societate. Acest proiect vital începea la paisprezece ani şi nu era de aşteptat să se încheie decât pe la vreo cincizeci de ani, când o nouă generaţie era gata să preia ştafeta.

Rusei îi numea sec pe aceşti gânditori răbdători Druizi: nu era interesat de numele pe care şi le dădeau pasagerii, care oricum aveau să se schimbe în clipirea unei generaţii. Aprobase această practică atunci când apăruse. Toată această memorizare infinită era un mod minunat de utilizare a unor vieţi fără sens şi stabilea o bază de putere care să rivalizeze cu autarhii.

Din nou Hilin se remarcă, şi obţinu o recunoaştere druidică după alta. Nici chiar relaţia toridă cu Sale, o fată dintr-un sat învecinat, nu-l sustrase de la studii.

Când veni timpul, cuplul ceru familiilor acceptul să plece

pentru a întemeia o familie, şi acesta le fu acordat. Se duseră la autarh pentru permisiunea de a avea copii. Spre bucuria lor, se dovediră suficient de potriviţi genetic, conform hărţilor păstrate în încăpătoarea memorie a Druizilor, şi li se permise şi acest lucru.

Dar cu toate acestea Druizii interziseră căsătoria.

Hilin află îngrozit că era din cauza rezultatului ultimei evaluări druidice, un test general de inteligenţă şi potenţial. Eşuase nu pentru că scorul său ar fi fost prea slab, ci prea *bun*.

Cugetând, Rusei înţelese. Eliminarea eugenică a slăbiciunilor fusese în general aplicată cu înţelepciune. Dar duopolul autarhi-Druizi încerca eliminarea celor prea inteligenţi, curioşi, a oricui s-ar fi putut dovedi rebel. Rusei ar fi curmat această practică, dacă ar fi observat-o. Dacă ar fi continuat, populaţia pasagerilor ar fi devenit pasivă, apatică, uşor de manipulat de către autarhi şi Druizi, dar nefolositoare pentru scopurile mai largi ale misiunii.

Pentru Hilin era prea târziu. I se interzisese să o mai vadă vreodată pe Sale. Iar slujbaşii autarhilor îi spuseră că ordinul îl dăduse însuşi Bătrânul, adică Rusei, care visa fără să ştie nimic.

Hilin petrecu ore lungi în anexa ca un altar, unde Virtualul lui Rusei era rulat neîncetat. Încercă să înţeleagă. Îşi spuse că înţelepciunea Bătrânului o depăşea pe a sa, despărţirea trebuie să fi fost soluţia optimă, indiferent câtă durere îi provoca, încercă să-şi găsească alinare în faptul că vedea o paralelă între propria lui poveste de dragoste condamnată şi cea a lui Rusei şi a pierdutei sale Lora. Dar înţelegerea nu venea, iar uluirea şi suferinţa se transformară curând în resentiment. Şi furie.

În disperarea sa, încercă să distrugă altarul.

Drept pedeapsă, autarhul îl închise într-o celulă timp de două zile. Hilin ieşi din arest aparent supus, dar gata să explodeze în interior. Din nou Rusei se autocritică, fiindcă nu văzuse pericolele implicate de o astfel de situaţie.

Dar acum îi era greu să vadă indiferent ce.

Sistemul său nervos central se deteriora lent, după cum îl informa Canapeaua. Îşi putea încă mişca braţele şi picioarele – cu un cadru, putea chiar să meargă –, dar nu simţea nicio senzaţie în picioare, nimic altceva decât o durere vagă în vârfurile degetelor, întrucât şi durerile, şi bucuriile se diminuau, simţea că se eliberează de sub puterea timpului. Când ieşea la

suprafaţă în lumea lucidă, era şocat să descopere că trecuse un an ca o zi, de parcă percepţia lui temporară urma o scală logaritmică.

Pe măsură ce se detaşa progresiv de lumea fizică, mintea lui suferea propria reconstrucţie. După o mie de ani, amintirile sale, în special cele mai profunde, mai dragi dintre toate, erau, ca şi podelele Navei, tocite de prea multă utilizare; nu mai ştia sigur dacă îşi *amintea* sau îi rămăseseră numai amintiri ale unor amintiri.

Dacă se lăsa dus în voia sorţii, atât în privinţa prezentului, cât şi a trecutului, atunci ce era el? Mai era om? Cu siguranţă ultima serie de pasageri însemnase mai puţin decât nimic pentru el: fiecare dintre ei era construit din atomii şi moleculele strămoşilor, recirculate prin sistemele Navei de patruzeci sau mai multe ori, amestecate şi reamestecate în combinaţii lipsite de sens. Nu puteau ajunge cu niciun chip la inima lui.

Cel puţin aşa credea, până când Hilin i-o arătă pe fată.

Stăteau amândoi în faţa altarului Virtual al lui Rusei, unde credeau ei că sălăşluieşte conştiinţa Bătrânului. Încercând să se adapteze scalei lui temporale, rămaseră acolo ore în şir, nemişcaţi. Hilin avea o expresie supărată, marcată de furie şi hotărâre. Ea însă era calmă.

În cele din urmă, atenţia evazivă a lui Rusei fu atrasă de ceva familiar. Era vorba de fată. Mai înaltă decât majoritatea pasagerilor, palidă, cu oase delicate. Iar ochii ei erau mari, întunecaţi, cumva absenţi, cu toate că privea la sistemele nevăzute de înregistrare.

Lora.

Era imposibil, desigur! Cum să se poată? Lora nu avusese rude pe Navă. Însă Rusei, pe jumătate visând, scufundat în amintiri, nu-şi putea lua ochii de la ea.

Aşa cum plănuise şi Hilin.

Răscoala cuprinse toată Nava. În toate satele, autarhii şi familiile lor fură daţi afară din cabinele-palat. După ce timp de secole îşi conduseseră turmele cu vieţi scurte, erau total nepregătiţi, şi puţini opuseră rezistenţă, nici măcar nu puteau concepe că o astfel de revoltă ar fi posibilă. Foştii conducătorii şi copiii lor ciudaţi, bogat îmbrăcaţi, fură îngrămădiţi în masă în cea mai mare încăpere de pe Navă, amfiteatrul răsturnat unde cu mult timp în urmă Rusei îndurase lansarea de pe Port Sol.

Revolta fusese plănuită centralizat, coordonată cu atenţie, executată meticulos. În ciuda a generaţii întregi de reproducere selectivă pentru a se elimina iniţiativa şi inventivitatea, pasagerii nu mai semănau acum cu o turmă de oi, iar în Hilin descoperiseră un general. Totul se terminase înainte ca atenţia Bătrânului să se îndepărteze de la fată, înainte să fi observat măcar.

Hilin, regele coridoarelor, stătea în faţa altarului Bătrânului. Dădu la o parte faţa fetei, cea care semăna cu Lora. Fusese o mască, doar o mască. Rusei înţelese ruşinat că băiatul manipulase emoţiile fiinţei a cărei vârstă trecea de un mileniu.

Cu o măciucă însângerată în mâini, Hilin îşi striga sfidarea faţă de zeul său nemuritor. Sistemele Mănăstirii traduceau din limba băiatului, destul de diferită de a lui Rusei, după zece veacuri.

— Tu ai permis să se întâmple aşa ceva, ţipa el. Tu ai permis autarhilor să trăiască pe spinarea noastră ca nişte *intraductibil – paraziţi corporali*? Pentru ei am spălat punţile cu sângele nostru, în timp ce luau apa de la gura copiilor noştri. Iar tu, tu *intraductibil – o obscenitate*? ai permis să se întâmple asta. Şi ştii de ce?

Hilin păşi mai aproape de altar, şi chipul lui se contura în faţa ochilor lui Rusei.

— Pentru că tu nu exişti. Nu te-a mai văzut nimeni de secole întregi. Dacă te-au văzut vreodată! Eşti o minciună, pusă la cale de autarhi, ca să ne ţină la locurile noastre, asta eşti. Ei bine, noi nu mai credem în tine şi în niciunul dintre acele [*intraductibil – fecale*?]. I-am alungat pe autarhi. Suntem liberi!

Şi chiar erau „liberi”. Hilin şi adepţii lui jefuiră apartamentele autarhilor, se îndopară cu mâncarea şi apa acumulată de aceştia, se culcară unii cu alţii, într-o sfidare voioasă a interdicţiilor pe motive de sănătate genetică. Şi niciun panou de pe punte nu mai fu curăţat.

După trei zile, întrucât haosul nu dădea vreun semn că s-ar potoli, Rusei îşi dădu seama că era cea mai serioasă criză din lunga istorie a Navei. Trebuia să acţioneze. Îi mai luă încă trei zile să se pregătească de spectacol, trei zile ocupate aproape în totalitate cu lupta împotriva protocoalelor prohibitive ale echipamentului său medical.

Apoi porunci uşii Mănăstirii să se deschidă, pentru prima dată

după secole. Era efectiv înţepenită, sudată la locul ei. În cele din urmă, cedă cu un pocnet răsunător, făcându-i apariţia şi mai spectaculoasă decât plănuise.

Dar în jur nu era nimeni care să fie martor la încarnarea lui, decât un băieţel nu mai mare de cinci ani. Cu degetul înfipt ferm într-o nară şi ochii rotunzi de surpriză, copilul semăna izbitor cu Tomi, băiatul lui Diluc, mort de mult şi depus în bancurile de reciclare.

Rusei stătea în picioare, sprijinit de servomecanisme, agăţându-se vitejeşte de un cadru. Încercă să-i zâmbească băiatului, dar nu-şi putea simţi faţa şi nu ştiu dacă reuşi.

— Adu-mi-i pe şefii Druizi, spuse, şi traducerea şuieră în aer în jurul lui.

Copilul ţipă şi o rupse la fugă.

Druizii îngenunchează înaintea lui, acoperindu-şi feţele. Se plimbă cu multă grijă printre ei, permiţându-le să-i atingă roba.

Voia să fie sigur că îi acceptau existenţa reală, că simţeau în el mirosul prăfuit al secolelor. Poate că în inimile lor aceşti călugări filozofi, ca şi Hilin, nu crezuseră niciodată cu adevărat în existenţa Bătrânului. Ei bine, acum mesia se încarnase printre ei.

Dar el îi vedea ca printr-o lentilă fisurată, auzea puţin, simţea chiar şi mai puţin, nu avea miros sau gust. Ca şi cum ar fi umblat îmbrăcat în costum spaţial, se gândi.

Cu toate acestea era un zeu mâniat. Regulile vieţii la bordul Navei fuseseră încălcate, tună el. Şi asta nu înseamnă numai mizeria recentă. Nu trebuie să mai existe imperii ale apei, şi nici imperii ale cunoştinţelor. Druizii trebuiau să se asigure că *fiecare* copil cunoştea regulile de bază ale întreţinerii navei şi ale reproducerii sănătoase din punct de vedere genetic.

Porunci ca autarhilor să nu li se redea poziţiile puternice. În schimb, pe parcursul acestei generaţii guvernarea trebuia asigurată de un Druid – alese la întâmplare o femeie care părea îngrozită. Atâta timp cât ea conducea cu înţelepciune şi corect, va avea sprijinul Bătrânului. La moartea ei oamenii aveau să aleagă un succesor, care nu putea să aibă faţă de ea un grad de rudenie mai apropiat de văr de gradul doi.

Totuşi, foştii autarhi şi neamurile lor aveau să fie cruţaţi. Urmau să fie închişi permanent în închisoarea-amfiteatru, cu provizii care să-i ţină în viaţă. Rusei credea că ei şi bizarii lor

copii care creşteau lent se vor stinge. În decursul unei generaţii, adică doar o clipă, acea problemă va dispărea. Îşi făcuse partea lui de crimă, se gândi.

Apoi oftă. Mai avea de înfruntat cel mai rău lucru.

— Aduceţi-mi-l pe Hilin, porunci.

Îl târâră înăuntru pe regele coridoarelor, legat cu fâşii de pânză. Rusei văzu că fusese atacat, faţa îi era lovită şi un braţ părea fracturat. Liderul de altădată era deja pedepsit pentru blasfemia lui, de cei care aşteptau favorurile Bătrânului. Dar Hilin îl înfruntă pe Rusei sfidător, forţa şi inteligenţa citindu-i-se pe chip.

Inima rănită a lui Rusei simţi încă puţină durere, căci forţa şi inteligenţa erau ultimele caracteristici de dorit la un pasager.

Bineînţeles, Hilin trebuia să moară. Corpul său mutilat trebuia expus înaintea altarului Bătrânului, ca avertisment pentru generaţiile viitoare. Dar Rusei nu avu curajul să privească. Îşi aminti de bărbatul în costum albastru-electric: întotdeauna fusese un laş, îşi zise în sinea lui.

Întorcându-se în Mănăstire, mai privi o dată în urmă.

— Şi curăţaţi mizeria asta nenorocită.

Ştia că va dura mult, chiar şi la scala lui temporală, înainte să reuşească să uite sfidarea plină de dispreţ de pe chipul tânăr al lui Hilin. Dar tânărul dispăruse în beznă, la fel ca toţi strămoşii lui pasageri, şi curând fraţii, nepoţii şi nepoatele şi toţi cei care semănau cât de cât cu el aveau să dispară de asemenea, să se ducă toţi în adâncurile puţurilor timpului, numai Rusei urma să rămână în viaţă ca să-şi aducă aminte de revoltă.

Rusei nu mai avea să părăsească niciodată Mănăstirea.

La ceva timp după aceea, izbucni o epidemie decimantă.

Apăru din cauza unei combinaţii de factori: o creştere treptată şi nemonitorizată a substanţelor iritante şi alergene în mediul Navei şi manifestarea subită a unui virus latent, într-o populaţie deja slăbită. Era un accident multiplu, imposibil de prevăzut de Faraonii care proiectaseră Nava, cu toată ingeniozitatea lor. Dar în decursul timpului – mai mult de cinci mii de ani – astfel de evenimente erau inevitabile.

Numărul populaţiei supravieţuitoare scăzu aproape de pragul viabilităţii. Câteva zeci de ani Rusei fu silit să intervină, prin porunci tunătoare, ca să se asigure că Nava era menţinută la un

nivel minim de funcţionare şi că protocoalele de sănătate genetică erau respectate şi reproducerile organizate cu şi mai multă grijă ca de obicei.

Însă numărul scăzut al membrilor aduse şi beneficii. Sistemele Navei produceau acum un surplus de provizii şi nu mai existau condiţii pentru formarea unor imperii ale apei. Rusei luă în considerare, în felul lui glacial, stabilirea unei populaţii finale la un nivel mai scăzut decât înainte.

Îl intriga faptul că izbucnirea epidemiei oglindea restructurarea propriilor sale procese mentale. Treburile de zi cu zi ale Navei şi flecăreala generaţiilor de pasageri abia dacă îl mai distrăgeau acum. În schimb, deveni conştient de pulsaţiile mai lente, de ritmurile mai profunde de dincolo de orizontul percepţiei pasagerilor. Îl fascina să urmărească rotaţia de milioane de ani a galaxiei, a cărei faţă sclipitoare continua să se deschidă deasupra Navei în zbor.

Şi simţul pericolului i se modifică. Analiza nesfârşită a sistemelor scoase la iveală aspecte obscure ale defecţiunilor: anumite combinaţii de parametri care puteau întrerupe softurile de administraţie, avarii interdependente ale nano-maşinilor, care încă mai lucrau la materialul exterior şi interior al Navei. Astfel de defecţiuni erau puţin probabile, estimă că putea surveni o avarie semnificativă aproximativ o dată la fiecare zece mii de ani. Pe Pământ, civilizaţii întregi se ridicaseră şi decăzuseră cu o promptitudine mai mare. Dar *el* trebuia să fie pregătit pentru astfel de lucruri, să organizeze apărarea şi strategiile de recuperare. La urma urmelor, o epidemie nu era decât un astfel de eveniment cu risc scăzut, dar treptat se ajunsese şi la aşa ceva.

Între timp, comportamentul pasagerilor se adaptă la propria lor scală temporală.

Cam la fiecare zece ani locuitorii satului-coridor al lui Diluc se apropiau de altarul Bătrânului, unde încă mai pâlpâiau imaginile virtuale. Unul dintre ei se îmbrăca într-o robă lungă şi mergea cu ajutorul unui cadru cu o încetineală exagerată, în timp ce ceilalţi se prosternau. Apoi se repezeau asupra unui manechin şi îl sfâşiau în bucăţi. Rusei urmărise astfel de manifestări de mai multe ori, înainte să-şi dea seama ce se petrecea: era, bineînţeles, o reprezentare rituală a ultimei sale apariţii. Câteodată teatrul culmina cu uciderea unui om viu, ceea ce ei

îşi imaginau că le cerea el. Când apărură asemenea generaţii sălbatice, Rusei îşi feri ochii reci.

În satul în care se născuse nefericita iubită a lui Hilin, Sale, pasagerii locali încercau o altă tactică pentru a-i câştiga favorurile. Probabil era un alt rezultat al faptelor isteţe ale lui Hilin, sau poate fusese dintotdeauna ceva inerent.

Fete, fete înalte şi suple cu ochi întunecaţi şi absenţi: pe măsură ce generaţiile se scurgeau, părea că tot mai multe alergau pe coridoare privind la băieţii musculoşi care frecau pereţii sau legănau copii pe genunchi. Era ca nişte versiuni de desen animat ale Lorei: Lore înalte sau scunde, Lore slabe sau grase, Lore fericite şi triste.

Era vorba de reproducere selectivă, chiar dacă probabil inconştientă, oamenii încercând să se transforme în replici ale imaginilor din Virtual. Făceau apel direct la inima lui îngheţată: dacă Bătrânul o iubea atât de mult pe această femeie, atunci era bine să alegi o soţie care să semene cu ea, fie şi numai puţin, şi să speri că vei avea fiice cu înfăţişare de elf, atrăgându-ţi astfel favorurile.

Rusei era în acelaşi timp emoţionat şi înspăimântat. Puteau face ce vor, îşi spuse, atâta timp cât treburile mergeau bine.

De cealaltă parte a baricadei pe care o ridicase, autarhii şi familiile lor longevive nu se stinseseră, aşa cum sperase Rusei. Continuau să trăiască. Şi cu toate că se împerecheau cumplit de mult între ei, vieţile lor se prelungeau din ce în ce mai mult.

Din punctul de vedere al eredităţii lor avea logică, se gândi. În compartimentul lor închis, pur şi simplu nu era loc pentru extinderea populaţiei. Aşa că cea mai mare şansă a genelor de a se propaga în viitor, unicul lor obiectiv dintotdeauna, era prelungirea vieţilor purtătorilor. Adulţii trăiau secole întregi, iar pentru puţinii copii născuţi, copilăria dura zeci de ani. Rusei considera aceste creaturi, cu ochi lipsiţi de expresie şi chipuri zbârcite de copii, ciudat de înfiorătoare. Pe de altă parte, nu era în stare să-i ucidă. Poate că vedea în ei o imagine distorsionată a lui însuşi.

Exista un lucru constant pretutindeni pe Navă. De ambele părţi ale barierei era evident că pasagerii deveneau din ce în ce mai proşti.

De teamă ca soarta lui Hilin să nu se repete, potenţialii parteneri erau respinşi la cel mai mic semn de inteligenţă

superioară mediei. Pe măsură ce generaţiile treceau, era limpede că stupiditatea pasagerilor creştea. Mediul autarhilor era chiar şi mai puţin stimulant decât al verilor de pe restul Navei, şi în ciuda ciclului lor lent de schimbare a generaţiilor inteligenţa inutilă era exclusă cu şi mai mare râvnă, poate din simplă plictiseală.

Oricum, pasagerii de pe Navă o păstrau în stare de funcţionare, şi în relaţiile lor de o brutalitate progresivă urmau cu scrupulozitate cerinţele sănătăţii genetice. Situaţia îl nedumerea pe Rusei: cu siguranţă deja nu mai înţelegeau cu adevărat *de ce* făceau aceste lucruri.

Dar observă că atunci când venea vorba de atragerea unui partener, cei mai viguroşi curăţitori de punţi şi cei care îşi refuzau verii ieşeau în evidenţă. Avea o logică: la urma urmelor, predilecţia de a satisface realitatea incontestabilă a Bătrânului reprezenta o caracteristică a supravieţuirii, în consecinţă merita să o etalezi, dacă o aveai, şi merita s-o păstrezi în moştenirea copiilor tăi.

Alungă astfel de observaţii şi cugetări. Până acum, în interiorul Navei nu se petrecuse nimic la fel de interesant ca afară.

Era conectat minuţios la întreaga Navă, echipamentul său electromagnetic şi de alte feluri luând locul simţurilor lui biologice stinse. Naviga cu ajutorul lor prin golful intergalactic, simţind gâdilătura particulelor de materie întunecată pe măsură ce alunecau în măruntaiele Navei, simţind mângâierea subtilă a câmpurilor electromagnetice. Spaţiul dintre galaxii era mult mai interesant decât îşi imaginase vreodată. Nu era deloc un vid. Văzu că exista o structură, o ţesătură complexă de materie întunecată, care împânzea universul, o ţesătură în care galaxiile erau prinse ca muştele într-o pânză de păianjen. Învăţă să urmeze curenţii şi recifele de materie întunecată pe care pântecul gravitaţional al Navei le devora cu lăcomie.

Atunci era singur cu galaxiile şi cu propria sa minte.

O dată, doar o dată, pe când plutea în întuneric, auzi un semnal ciudat. Era rece şi limpede, ca un sunet de trompetă, departe în noaptea ecourilor intergalactice. Nu avea nimic uman.

Ascultă timp de o mie de ani. Nu-l mai auzi niciodată.

Andres veni la el.

— Lasă-mă-n pace, vrăjitoare bătrână şi sâcâitoare, mormăi el.

— Crede-mă, şi eu aş vrea, răspunse Andres cu însufleţire. Dar avem o problemă, Rusei. Iar tu trebuie să ieşi din nenorocita ta de carapace şi să o rezolvi.

Îi putea vedea faţa cu claritate, acea piele netezită de trecerea timpului şi lipsită de expresie. Restul trupului ei era în ceaţă, abia sugerat. Bineînţeles, nu conta.

— Ce fel de problemă?

— Cu pasagerii. Ce altceva? Numai ei sunt importanţi. Trebuie să arunci o privire.

— Nu vreau. E dureros.

— Ştiu că e dureros. Dar e de datoria ta.

Datorie? Vorbise ea sau el? Era treaz sau visa? Cu timpul, totul se înceţoşa, toate domeniile, toate delimitările.

Desigur, acum se găsea mult dincolo de biologic. Decăderea sistemului său nervos central ajunsese atât de departe, încât nu mai era sigur dacă îi returna vreun semnal în miezul pietrificat al creierului său. Numai tehnologia îl mai ţinea în viaţă. Cu timpul, Nava îşi infiltrase tratamentele şi dispozitivele tot mai adânc în coaja care fusese corpul lui. Ca şi cum ar fi devenit încă unul dintre sistemele Navei, cel de reciclare al aerului sau de purificare a apei, la fel de bătrân şi de greoi, având nevoie de tot atâta îngrijire infinită şi iubitoare.

Chiar şi zidurile conştienţei sale se erodau. Se gândea la mintea sa ca la o sală întunecată, plină de siluete fugare, ca nişte sculpturi plutind în gravitaţie zero. Acestea erau amintirile lui – sau poate amintirile amintirilor, reciclate, reiterate, editate şi procesate.

Iar *el* se afla acolo, un punct conştient care zbura şi aluneca între recifele mişcătoare ale memoriei. Uneori, pe când naviga prin vidul abstract, eliberat de amintiri sau de anticipări, cu adevărat eliberat de orice gând conştient, în afara unui primitiv sentiment de *sine*, se simţea straniu de liber – uşor, lipsit de poveri, chiar tânăr din nou. Dar atunci când acest punct inocent se prindea în ţesătura întunecată a recifului memoriei, vinovăţia se întorcea, o ruşine adâncă şi mocirloasă, ale cărei origini pe jumătate le uitase, şi a cărei soluţionare nici nu şi-o mai putea imagina.

Însă nu era singur în această stare de vigilenţă cavernoasă.

Uneori, voci strigau din beznă. Alteori, apăreau chiar şi chipuri, cu trăsăturile îmblânzite, cu vârste nedeterminate. Erau Diluc, fratele lui, sau Andres, sau Ruul, Selur, sau unul dintre ceilalţi. Ştia că toţi muriseră de mult, în afară de el, care continua să trăiască. Avea o vagă amintire despre crearea unora dintre aceste persoane în Virtual, ca terapie pentru sine însuşi sau ca metode prin care Nava să-i atragă atenţia – pe Lethe, chiar şi pentru a avea o companie. Dar deja nu mai era sigur de ceea ce era Virtual şi ceea ce era vis, o fantezie schizoidă a minţii sale şubrezite.

Oricum, Lora nu se afla niciodată acolo.

Iar Andres, Faraonul împietrit care devenise companionul său cel mai de durată, era vizitatorul cel mai insistent.

— Nimeni n-a spus vreodată că va fi uşor, Rusei.

— Ai mai spus asta şi înainte.

— Da. Şi o să continui să spun până ajungem pe Canis Major.

— Canis Major?...

Destinaţia. O uitase iarăşi, uitase chiar că ar putea exista un sfârşit pentru toate, şi numai ca posibilitate teoretică. Dacă se gândea la lucruri cum ar fi un început şi un sfârşit devenea conştient de scurgerea timpului, ceea ce reprezenta întotdeauna o greşeală.

Cat de mult? Răspunsul îi veni ca o şoaptă. *În cifre rotunde? Au trecut douăzeci de mii de ani. Au mai rămas vreo cinci mii.* Douăzeci de mii de ani. Era ridicol, bineînţeles.

— Rusei! se răsti Andres. Trebuie să te concentrezi.

— Nici măcar nu eşti Andres, bombăni el.

Gura ei se rotunji într-o parodie a groazei.

— O, nu! Ce dezastru existenţial. Adună-te, Rus!

Şovăitor, îşi adună atenţia împrăştiată, şi trimise ochiul Virtual departe în corpul Navei. Era vag conştient de Andres alături de el, ca o fantomă pe umărul său.

Găsi locul pe care încă îl mai numea satul lui Diluc. Structura coridoarelor şi cabinelor nu se modificase, bineînţeles, era imposibil. Dar până şi structurile mobile, care odinioară erau modificate la fiecare generaţie, rămăseseră nemişcate de ultima dată de când trecuse pe acolo. Oamenii nu mai construiau.

Hoinări prin înşiruirea de încăperi care fusese cândva casa lui Diluc. Nu mai exista mobilă. Culcuşurile se înghesuiau prin colţurile camerelor, printre grămezi dezordonate de haine şi

resturi de polimeri. Îi văzuse pe pasageri luând hainele standard fabricate pe Navă şi sfâşiindu-le imediat cu mâinile şi cu dinţii ca să-şi încropească paturile grosolane. Duhnea puternic a urină şi fecale, a sânge şi lapte, sudoare şi sex, biologia umană de bază. Dar echipajul rămânea scrupulos de curat. La fiecare câteva zile toate erau măturate şi aruncate în recipientele de reciclare.

Aşa trăiau oamenii acum.

Afară, pereţii şi despărţiturile erau curate, strălucitoare şi sterile, la fel orice altă suprafaţă pe care o putea vedea, podele sau tavan. Unul dintre pereţii despărţitori fusese frecat până se tocise iar lumina pătrundea prin el: după alte câteva generaţii avea să se spargă de tot, se gândi. Echipajul continua să-şi îndeplinească sarcinile de bază. Acest lucru se păstrase, pe când tot restul dispăruse.

Dar pasagerii de ultimă generaţie nu îngrijeau Nava aşa cum o făceau cei de pe vremea lui. O făceau din motive mai profunde.

Presiunea selecţiei, când se întreceau să-şi facă treburile cât mai bine pentru a-şi atrage parteneri, reuşise de-a lungul timpului să formeze populaţia. Deja, după cum înţelese el, întreţineau sistemele Navei aşa cum pe vremuri dansau albinele, cerbii aveau coarne şi păunii îşi desfăşurau cozile inutile: *o făceau pentru sex*, pentru şansa de a procrea. Pe măsură de mintea regresa, se gândi Rusei, biologia prelua controlul.

Atâta timp cât îşi vedeau în primul rând de treabă, lui Rusei nu-i păsa. În plus, metoda dădea rezultate. Motoarele sexualităţii păreau foarte eficiente în adaptarea comportamentului la precizia necesară pentru păstrarea în stare de funcţionare a sistemelor Navei: un grilaj de ventilator putea fi montat în tavan cu sau fără etalarea unei parade, dar operaţiunea trebuia făcută *perfect* corect pentru a impresiona sexul opus, chiar fără a înţelege rostul manevrei. Aceasta trebuia executată corespunzător, deşi inteligenţa dispăruse.

Auzi un plâns, nu foarte departe.

Îşi lăsă ochiul virtual să urmărească plânsetul, deplasându-se pe coridor. Trecu de un colţ şi dădu peste săteni.

Erau vreo douăzeci şi cinci, adulţi şi copii. Bineînţeles, toţi dezbrăcaţi, nimeni nu mai purta haine de milenii întregi. Unii dintre ei aveau copii mici în braţe şi în spate. Chirciţi, se adunau

pe coridor în jurul unui personaj central, femeia care plângea. Înconjurată de spinări dezgolite şi membre strânse, legăna ceva în braţe, nişte rămăşiţe însângerate. Ceilalţi întindeau mâinile şi o mângâiau pe spate şi pe cap. Rusei văzu că plângeau şi unii dintre ei. Andres zise sec:

— Empatia lor este evidentă.

— Da. Şi-au pierdut atât de mult din toate celelalte, dar nu şi asta...

Deodată întoarseră capetele, toţi, cu excepţia femeii în lacrimi, feţele rotindu-se ca nişte antene. Ceva îi deranjase – poate mica dronă plutitoare care reprezenta manifestarea fizică a lui Rusei. Aveau sprâncenele lăsate, dar chipurile erau încă umane, cu nasuri drepte şi bărbii delicate. „Seamănă cu un răzor de flori de feţe”, se gândi Rusei, îndreptate în sus, spre lumina lui. Aveau ochii larg deschişi şi buzele desfăcute în rictusuri de teamă.

Şi absolut toţi semănau cu Lora, mai mult sau mai puţin, cu acele chipuri delicate, de elfi, chiar cu ceva din ochii ei absenţi. Desigur, era adevărat: filtrul orb al selecţiei naturale, operând de generaţii asupra acestor fiinţe nefericite, hotărâse de mult că mintea nu mai era necesară, şi că a arăta *astfel* ar putea înmuia inima creaturii zbârcite care conducea lumea.

Tabloul straniu al feţelor-Lora îndreptate în sus dură doar o secundă. Apoi pasagerii o rupseră la fugă. Se scurseră pe coridor, alergând, mergând de-a buşilea, sărind spre pereţi şi tavan.

Andres mârâi:

— Aş putea jura că seamănă din ce în ce mai mult cu nişte cimpanzei, cu fiecare generaţie.

În câteva secunde dispăruseră toţi, în afară de femeia care plângea.

Rusei îi dădu voie ochiului Virtual să înainteze spre femeie. Se mişcă prudent, nedorind s-o alarmeze. Era tânără – douăzeci, douăzeci şi unu de ani? Devenea din ce în ce mai dificil să-ţi dai seama de vârsta pasagerilor, păreau să ajungă la pubertate din ce în ce mai târziu cu fiecare generaţie. Era limpede că fata ajunsese la maturitate, de fapt născuse, şi încă recent: avea abdomenul moale, sânii grei de lapte. Dar pieptul ei era pătat de sânge, un stacojiu şocant de strident pe fundalul tern, uzat al coridorului. Iar ceea ce legăna în braţe nu era un copil.

— Pe Lethe, făcu Rusei. *E o mână*. O mână de copil. Cred că-mi vine să vomit.

— Nu mai este posibil. Uită-te mai de aproape..

O bucată albă de os ieşea din masa însângerată de carne. Mâna fusese retezată de la încheietură. Două degete fuseseră aproape jupuite de piele, muşchi şi ligamente, lăsând să se vadă numai oasele mici.

— Încheietura asta, spuse Andres fără milă, a fost muşcată. Cu *dinţii*. Şi tot dinţii au lucrat şi pe degetele alea. Gândeşte-te. Cu puţin exerciţiu, ai putea lua una dintre bucăţele alea între incisivi şi să le cureţi de carne…

— Taci! Pe Lethe, pot să văd şi eu. Întotdeauna am evitat canibalismul. Am crezut că li s-a imprimat destul de puternic în capetele alea micşorate.

— Aşa a fost. Dar nu cred că aici e vorba de canibalism – sau mai degrabă cine a făcut asta nu era din neamul *ei*.

Rusei înălţă ochiul Virtual şi privi în jur. Văzu o dâră de sânge pornind din dreptul femeii, pătând pereţii şi podeaua arătând aproape fără greşeală că ceva fusese târât. Andres spus:

— Mi se pare că pasagerii noştri au subit un prădător.

— Nu chiar subit, zise Rusei.

O parte din conştiinţa lui împrăştiată verifica jurnalele Navei, de mult timp ignorate. Asemenea gen de incidente aveau loc de câteva secole.

— A fost rar înainte, o dată sau de două ori într-o generaţie. De cele mai multe ori era vorba de cei bătrâni sau de cei foarte tineri – dispensabili sau uşor de înlocuit. Dar acum rata se pare că a crescut.

— Şi face o gaură în numărul pasagerilor.

— Da. Ai avut dreptate să mă aduci aici.

Era un lucru care trebuia rezolvat. Dar pentru asta, se gândi el cu o groază profundă, va fi nevoit să se confrunte cu o oroare pe care o alungase de milenii din minte.

— Sunt alături de tine, zise Andres cu blândeţe.

— Ba nu eşti, se răsti el. Dar oricum va trebui să mă descurc.

— Da, va trebui.

Ochiul Virtual urmări dâra de sânge prin satele-coridor ale pasagerilor. Întreruptă din loc în loc, dâra se strecura printre umbre şi prin găurile făcute în pereţi. Era urma ascunsă a unui vânător, se gândi el.

În cele din urmă, Rusei ajunse la peretele despărţitor, care tăia Nava în două, marcând limita domeniului pasagerilor. De mult îşi scosese din minte ceea ce zăcea dincolo de acest zid: de fapt, dacă ar fi putut să separe întregul compartiment de la pupa şi să lase întreaga mizerie să plutească în derivă prin spaţiu, ar fi făcut asta cu mult timp în urmă.

Dar în peretele despărţitor exista o spărtură, suficient de largă cât să treacă prin ea un trup slab.

Peretele era construit dintr-un amestec de metal şi polimer, extrem de dur şi gros de un metru. Gaura semăna cu un tunel, nu foarte regulat, dar cu pereţii netezi, săpat chiar prin el.

— Nu pot să cred că au unelte. Cum au reuşit să-l străpungă?

— Cu dinţii. Cu dinţii şi cu unghiile – şi în timp, căci au avut din plin. Aminteşte-ţi cu ce ai de-a face. Chiar daca zidul ar fi fost făcut din diamant, în cele din urmă tot ar fi trecut dincolo.

— Speram să fi murit.

— Sperai! Ce vise! Asta a fost întotdeauna o slăbiciune a ta, Rusei. Am spus întotdeauna că ar fi trebuit să-i omori încă de la început. Nu fac decât să irosească resursele Navei.

— Nu sunt un ucigaş.

— Ba da, eşti...

— Sunt şi ei oameni, la fel ca pasagerii.

— Nu, *nu* sunt. Iar acum, se pare, ne *mănâncă* pasagerii.

Ochiul lui Virtual se duse în dreptul găurii din zid. Andres păru să-i simtă spaima, nu zise nimic. Trecu prin barieră.

Ieşi în sala cea mare, pe care încă o mai numea amfiteatru, situată chiar la baza Navei. Era un volum imens şi gol, un cilindru aşezat pe o parte. După rotaţie fusese utilizat pentru realizarea unor proiecte de reconstrucţie pe scară largă, necesare pregătirii Navei pentru lunga sa călătorie intergalactică, iar pe podea şi pereţi rămăseseră montate relicve ale unor utilaje de mult abandonate: poduri rulante, platforme de metal, macarale imense pentru gravitaţie scăzută, semănând cu nişte schelete uriaşe. Lumini globulare pluteau pretutindeni, aruncând o strălucire gălbuie palidă. Era o imagine măreaţă şi bizară, se gândi Rusei, care îi răscolea amintiri dragi din zilele mai luminoase, mai pline de semnificaţii. Pe peretele încăperii, cel care fusese podeaua, putu distinge suporţii care fixaseră fotoliile de accelerare în ziua lansării.

Acum toate suprafeţele expuse erau corodate. Nu se mişca

nimic. Iar podeaua ridicată, cea pe care Andres o făcuse transparentă la un an după lansare, era acoperită cu ceva ce semăna a piatră. Era un strat întărit de fecale, bucăţi de cârpă şi murdărie, un zid de mizerie care bloca imaginea Galaxiei.

La început, în acea junglă de utilaje, nu putu distinge nimic viu. Apoi, pe măsură ce se uită mai bine şi permise ambianţei uzate a locului să-l pătrundă, învăţă să vadă.

Erau ca nişte umbre subţiri, care se strecurau printre podurile rulante, furişându-se, prudente. Uneori păreau umani – în poziţie evident verticală, bipezi, având un scop –, cu toate că membrele lor erau fusiforme, burţile umflate. Însă apoi se prăbuşeau în patru labe şi se îndepărtau în salturi deplasându-se cu spinările încovoiate, şi impresia de umanitate dispărea. Nu păreau să poarte haine, nu mai multe decât pasagerii. Dar, spre deosebire de pasageri, corpurile lor erau acoperite cu un fel de păr des, cafeniu închis, ca o blană.

Din loc în loc, drone zburătoare urmăreau creaturile mergând târşit, aducându-le hrană şi apă. Creaturile ignorau aceşti finisări ai Navei care le ţineau în viaţă. Andres zise posomorâtă:

— Ştiu că tu n-ai vrut să te gândeşti la relicvele astea, Rusei. Dar Nava a avut grijă de ei. Li s-a oferit hrană, desigur. Haine, pături şi alte asemenea lucruri – sfâşie totul şi fac material pentru culcuşuri, ca pasagerii. Nu se duc la pâlniile de alimentare, aşa cum fac pasagerii, dronele trebuie să le aducă lucrurile de care au nevoie şi să le îndepărteze gunoaiele. Dar ei sunt pasivi. Nu iau în seamă dronele, nici chiar atunci când îi curăţă, sau le îngrijesc rănile şi bolile. Sunt obişnuiţi să fie îngrijiţi de maşini.

— Dar ce *fac* ei toată ziua?

Andres râse.

— Ei bine, nimic. Nimic altceva decât să mănânce hrana pe care le-o dăm. Şi poate să se caţere puţin pe macarale.

— Trebuie să aibă o scânteie de curiozitate, de conştiinţă. Pasagerii au! Sunt *oameni*.

— Strămoşii lor erau. Nu sunt chiar lipsiţi de minte... Uite. Acolo. Se adună la unul dintre punctele de hrănire. Poate o să vedem ce fac.

Punctul de hrănire era doar o scobitură puţin adâncă, făcută în podeaua de oţel. Fundul ei era pătat cu verde şi maro. O dronă livră o încărcătură de hrană în centrul adânciturii, o

grămadă de sfere, cilindri şi discuri, toate dimensionate pe măsura mâinilor umane, toate viu colorate.

De peste tot din amfiteatru animalele veniră păşind, sărind, mişcându-se cu neîndemânarea lentă, dată de gravitaţia scăzută, şi totuşi cu grijă exagerată, se gândi Rusei, ca şi cum ar fi fost foarte fragili, foarte bătrâni. Se adunară în jurul grămezii de mâncare. Dar nu se întinseră spre ea, se ghemuiră doar pe jos, parcă istoviţi.

Acum din pădurea de macarale se iviră creaturi mai mici. Se mişcau cu nervozitate, dar la fel de atente ca şi cele mari. Trebuie să fie copii, presupuse Rusei, dar mişcările lor nu aveau spontaneitate sau energie. Semănau cu un fel de bătrâni mai mici. Erau cu mult mai puţini copii decât adulţi, numai câţiva printre aproximativ cincizeci de indivizi.

Copiii se apropiară de grămada de hrană, rupseră bucăţi din alimentele viu colorate şi le aduseră adulţilor. Adulţii primiră acest serviciu cu indiferenţă, sau în cel mai bun caz un mormăit, o uşoară atingere pe cap sau pe umăr. Fiecare copil servitor se întoarse supus înapoi la grămadă să mai ia.

— Nu sunt foarte igienici, observă Rusei.

— Nu. Dar nici nu trebuie. Comparativ cu pasagerii, sistemul lor imunitar este mult mai puternic. Iar sistemele Navei păstrează locul în ordine.

— De ce adulţii nu-şi iau hrana singuri? Ar fi mai rapid.

Andres ridică din umeri.

— Aşa fac ei. Mai mănâncă şi alt fel de hrană.

Chiar în centrul adânciturii se afla un şanţ larg, cu pete de un roşu închis, împestriţat cu bucăţele mici albe.

— Ăla e sânge, se miră Rusei. Sânge uscat. Iar bucăţile albe...

— Oase, spuse Andres monoton.

Se gândi că ea simţea o emoţie bizară, stârnită de spectacolul degradant din faţa ochilor.

— Dar aici sunt prea multe resturi ca să poată fi puse pe seama incursiunilor ocazionale pe teritoriul pasagerilor.

Rusei se cutremură.

— Deci se mănâncă şi între ei.

— Nu. Nu chiar. *Cei bătrâni îi mănâncă pe cei tineri*, mamele îşi mănâncă odraslele. Aşa fac ei.

— Oh, pe Lethe...

Andres avea dreptate, Rusei nu putea să vomite. Dar fu

pentru scurt timp conştient de trupul său, legănat de Nava grijulie, tremurând slab de suferinţă.

Andres spuse lipsită de compasiune:

— Nu-ţi înţeleg reacţia.

— N-am ştiut...

— Ar fi trebuit să te gândeşti la consecinţele deciziei tale de a lăsa creaturile astea să trăiască.

— Eşti un monstru!

Ea râse fără veselie.

Bineînţeles că ştia ce sunt aceste animale. Erau autarhii sau descendenţii îndepărtaţi, rezultaţi din încrucişarea în cadrul clanului longeviv, care demult îi condusese pe pasageri. Selecţia de aproape douăzeci de mii de ani îşi exercitase continuu presiunea, şi complexul de gene care le oferise la început un avantaj asupra pasagerilor – genele longevităţii, o predispoziţie injectată în genomul uman de Qax – îşi găsise deplina expresie. Iar în mediul steril al acestui loc nu aveau prea multe motive să cheltuiască energie preţioasă cu un creier mare.

Pe măsura trecerii timpului, trăiau din ce în ce mai mult şi gândeau din ce în ce mai puţin. Acum, aceşti autarhi erau aproape nemuritori, dar total lipsiţi de inteligenţă.

— De fapt sunt fascinanţi, spuse Andres veselă. Am încercat să le înţeleg ecologia.

— Ecologia? Atunci poate reuşeşti să-mi explici ce beneficii ar putea avea o creatură care îşi tratează astfel copiii. Îi cresc pentru *consum*? Viaţa înseamnă păstrarea genelor: valabil chiar în lumi mici şi artificiale, ca a noastră. Deci cum poţi realiza asta dacă îţi mănânci copiii?... Ah!

Privi la creaturile păroase din faţa lui:

— *Dar aceşti autarhi nu sunt muritori*.

— Exact. Şi-am pierdut gândirea, dar au rămas nemuritori. Şi când mintea dispare, selecţia naturală lucrează cu ce găseşte. Chiar şi pentru aceste creaturi stranii, interesele genetice erau supreme. Dar acum trebuia imaginată o nouă strategie. Fusese prevestită încă de vieţile primilor autarhi. Nu exista spaţiu pentru răspândirea genelor prin creşterea populaţiei, dar, dacă indivizii ar putea deveni efectiv nemuritori, genele ar putea supravieţui prin ei.

Andres continuă:

— Simpla longevitate nu a fost suficientă. Chiar şi cei cu

vieţile cele mai lungi pot muri în cele din urmă din vreun accident. Genele însele pot fi deteriorate, de exemplu prin expunerea la radiaţii. Copierea e mai sigură! Pentru propria lor siguranţă genele au nevoie să vadă producându-se *câţiva* copii, iar dintre aceştia cei mai inteligenţi şi mai puternici să supravieţuiască. Dar, vezi tu, aici spaţiul locuibil este limitat. Părinţii trebuie să concureze împotriva copiilor pentru teritorii. Lor nu le *pasă* de copii. Îi folosesc ca lucrători sau, când sunt în exces, pentru canibalism... Dar rămân întotdeauna unul sau doi copii care reuşesc să ajungă la maturitate, suficienţi cât să menţină numărul constant. Într-un fel, presiunea din partea adulţilor reprezintă un mecanism făcut să asigure supravieţuirea numai a celor mai inteligenţi şi mai puternici. Din punctul de vedere al genelor, este o strategie mixtă.

— Este un mecanism redundant, spuse Rusei. Aşa ar spune un inginer. Copiii sunt doar o rezervă.

— Exact.

Era vorba de biologie, de evoluţie: destinul lui *Mayflower* se redusese la asta.

Rusei meditase asupra sorţii îndatoririlor sale. Şi decisese că totul era o problemă de scală temporală.

Conştiinţa scopului Navei se păstrase în atenţia echipajului ei timp de aproximativ un secol, până la primele generaţii, apoi amintirile directe de pe Port Sol se pierduseră în trecut.

Însă mileniile reprezentau scala epocilor istorice ale Pământului, în decursul cărora se ridicaseră şi se prăbuşiseră imperii. Studiile lui sugerau că a păstra un scop dincolo de asemenea perioade necesita angajarea la un nivel mai adânc a psihicului uman: ideea de Roma, de exemplu, sau credinţa în Cristos. Primul secol al călătoriei fusese o arenă pentru conştient, dar după perioade mai lungi inconştientul preluase controlul. Rusei văzuse asta el însuşi, când pasagerii deveneau devotaţi ideii de Navă şi de misiune, prin întruparea în propriul său Virtual. Chiar şi răscoala lui Hilin fusese o expresie a acestui cult al ideilor. Putea fi numit misticism: oricum, funcţionase timp de mii de ani.

Până aici, credea el, Andres şi ceilalţi Faraoni fuseseră capabili să prevadă şi să facă planurile. Dar mai departe nu reuşiseră să-şi imagineze, Rusei naviga în ape necunoscute. Iar când perioada crescuse la *zeci* de milenii, el traversase un

interval temporal comparabil cu ridicarea şi decăderea nu numai a imperiilor, ci a unor specii întregi.

O continuitate de genul celei care îi făcea pe pasageri să cureţe pereţii de-a lungul unor asemenea perioade putea să provină nu atât din cele mai profunde straturi ale minţii, cât de la mecanisme biologice de bază, ca de exemplu selecţia sexuală: pasagerii curăţau pentru sex, nu dintr-un motiv legat de ţelurile Navei, căci ei nu mai puteau înţelege astfel de lucruri abstracte. Între timp selecţia naturală îşi formase propriile populaţii, atât pasagerii, cât şi autarhii. Desigur, dacă biologia înlocuia chiar şi cele mai profunde straturi ale minţii, ca element formator în destinul misiunii, rolul lui Rusei devenise încă şi mai important, ca unic element supravieţuitor de continuitate, de fapt de conştiinţă.

Uneori se simţea extrem de sensibil, vinovat chiar, din cauza sorţii denaturate căreia îi fuseseră supuse generaţie după generaţie, totul din cauza unui Faraon mort de mult şi a visului ei egoist, orgolios. Dar toţi indivizii pasageri aveau să dispară curând, micile lor scântei de bucurie şi suferinţa aveau să se piardă în întuneric. Însuşi caracterul lor trecător era reconfortant.

Oricum, nu exista cale de întoarcere, pentru niciunul dintre ei.

Andres continua să-i privească pe autarhi. Acele animale plăpânde, prudente, erau ca o reflectare întunecată a lui însuşi, se gândi Rusei fără tragere de inimă. Şi cât de ciudat era pentru pasageri să fie prinşi într-o cuşcă de către nemuritori: propria sa conştiinţă atenuată conducând Nava de sus, în timp ce autarhii decăzuţi îi vânau de jos.

— Ştii, nemurirea, înfrângerea morţii, este unul dintre cele mai vechi vise ale omenirii. Dar nemurirea nu face din tine un zeu. *Tu* eşti nemuritor, Rusei, dar fără Navă, cârja ta, nu ai nicio putere. Şi aceste... animale... sunt nemuritoare, dar nimic altceva.

— E monstruos.

— Bineînţeles! Nu e aşa viaţa întotdeauna? Dar genelor nu le pasă. Iar în zburdălnicia lipsită de minte a autarhilor poţi vedea logica finală a nemuririi: un nemuritor, ca să supravieţuiască, trebuie în final să-şi devoreze copiii.

Dar pe Navă toţi erau copiii acestei mame monstruoase, ale cărei orgolii şi dorinţe anormale impulsionaseră de la început

misiunea, se gândi Rusei.

— E vreun fel de confesiune, Faraonule?

Andres nu replică. Poate că nu putea. La urma urmelor, nu era Andres, ci un Virtual, o cârjă generată artificial pentru conştiinţa pe cale de a se stinge a lui Rusei, ajunsă la limita programării. Şi orice vinovăţie pe care o citea în ea nu putea fi decât o reflexie a lui însuşi.

Cu un efort de voinţă o alungă.

Unul dintre adulţi, un mascul, se ridică, se scarpină pe piept şi sări în centrul adânciturii pentru hrană. Cei tineri fugiră la apropierea lui. Masculul scormoni printre ultimele bucăţele de hrană în culori primare şi culese ceva mic şi alb. Rusei văzu că era un craniu, craniul unui copil. Adultul îl zdrobi, aruncă fragmentele, şi se îndepărtă, fără ţintă, fără moarte, fără minte.

Rusei se retrase şi sigilă gaura roasă în zid. După aceea aşeză o nouă barieră care înconjura Nava paralel cu peretele despărţitor, şi deschise porţiunea vasului situată între pereţi către vidul intergalactic. Nu se mai gândi niciodată la ce zăcea dincolo de acea barieră.

La douăzeci şi cinci de mii de ani după sfârşitul lumii lui, Rusei află că va fi salvat.

— Rusei. Rusei...

Ar fi vrut ca vocile să dispară. Acum nu-i trebuiau voci, nu a lui Diluc, nici măcar a lui Andres. Nu avea trup, stomac, inimă, nu mai avea deloc nevoie de oameni. Amintirile lui erau răspândite prin vid, ca punctele palide ale galaxiilor din jurul Navei. Şi, la fel ca Nava, se avânta constant, fără ţel, în viitor, cu viaţa golită de sens.

Ultimul lucru pe care şi-l dorea erau *vocile*. Dar ele nu voiau să plece. Cu o neplăcere profundă, îşi sili atenţia împrăştiată să se adune.

Vocile veneau din satul-coridor al lui Diluc. Vag, zări acolo oameni, lângă o uşă – uşa la care odinioară se lovise de micul Rus, îşi aminti el, într-un ciob de amintire caldă şi luminoasă suflată dinspre trecut – doi oameni, lângă aceeaşi uşă.

Oameni stând în picioare. Oameni purtând haine.

Nu sunt pasageri. Şi îi strigau numele. Cu un efort puternic, se trezi complet.

Stăteau unul alături de celălalt, un bărbat şi o femeie,

amândoi tineri, probabil la vreo douăzeci de ani. Purtau uniforme de un portocaliu viu şi ghete. Bărbatul era ras pe cap, iar femeia ţinea un copil în braţe.

Pasagerii se adunaseră în jurul lor. Goi, palizi, cu ochii lărgiţi de curiozitate, stăteau pe vine şi întindeau braţele lungi spre străinii zâmbitori. Unii dintre ei frecau cu frenezie podeaua şi pereţii, cu dinţii rânjiţi. Încercau să-i impresioneze pe nou-veniţi cu îndemânarea lor la curăţat, singurul mod pe care îl cunoşteau.

Femeia le dădu voie pasagerilor să-i mângâie copilul. Dar îi urmărea cu ochi severi şi un surâs înţepenit. Iar mâna bărbatului nu se îndepărta niciodată prea mult de arma de la centură.

Rusei avu nevoie de mult efort ca să găsească circuitele care să-i permită să vorbească.

— *Rusei*. Eu sunt Rusei.

Când glasul fără trup bubui în aer, bărbatul şi femeia ridicară privirile, speriaţi, iar pasagerii se prosternară. Nou-veniţii se uitară unul la altul încântaţi.

— E adevărat, spuse bărbatul. E într-adevăr *Mayflower*!

Translatorul îi şopti lui Rusei traducerea.

Femeia replică zeflemitor:

— Bineînţeles că e *Mayflower*. Ce altceva ar putea fi?

— Cine sunteţi voi? întrebă Rusei.

Bărbatul se numea Pirius, femeia Torec.

— Suntem în Canis Major?

— Nu, răspunse blând Pirius.

Cei doi veniseră din galaxia natală, chiar din sistemul Sol, spuneau ei. Veniseră cu o navă supraluminică, recuperaseră târâşul chinuitor al lui *Mayflower* în câteva săptămâni.

— Aţi ajuns la treisprezece mii de ani lumină de Port Sol, spuse Pirius. V-a luat mai mult de douăzeci şi cinci de mii de ani. E un record pentru o navă purtătoare de generaţii! O realizare uluitoare.

Treisprezece mii de ani lumină? Chiar şi aşa, numai jumătate de drum. Părea imposibil.

Torec cuprinse în palme faţa unei fete pasagere – faţa Lorei.

— Am venit să vă căutăm, spuse Torec.

— Da, confirmă Pirius zâmbind. Şi muzeul vostru plutitor! Rusei se gândi la toate astea.

— Deci omenirea continuă să trăiască?

— O, da, îi răspunse Pirius. Expansiunea puternică din care făcea parte şi echipajul lui *Mayflower* îşi croise drum prin Galaxie. Fusese o epocă de războaie, miliarde dispăruseră în beznă. Dar omenirea suportase.

— Şi am învins! spuse Pirius însufleţit.

Pirius şi Torec înşişi fuseseră implicaţi într-o bătălie ciudată pentru cucerirea centrului Galaxiei.

— Acum este o Galaxie a oamenilor, Rusei!

— Oameni? Dar cum de *voi* mai sunteţi încă oameni?

Păreau că au înţeles întrebarea.

— Am fost în război, răspunse Pirius. Nu ne-am permis să evoluăm.

— Coaliţia...

— A căzut. S-a stins. A dispărut. Nu-ţi mai poate face niciun rău acum.

— Şi echipajul meu...

— Îi vom aduce acasă. Există locuri unde pot fi îngrijiţi. Dar...

Torec spuse:

— Dar Nava e prea mare ca s-o întoarcem. Nu sunt sigură că te putem aduce şi *pe tine*.

Se văzuse cândva, un om înţepenit fără vârstă, prin ochii strănepotului lui Diluc Poro, prin ochii unui copil. Acum, doar pentru o clipă, se văzu prin ochii lui Pirius şi Torec. Un lucru zbârcit, pietrificat, suspendat într-o reţea de fire şi tuburi.

Desigur, nu avea nicio importanţă.

— Mi-am îndeplinit misiunea?

— Da, zise blând Pirius. Ţi-ai îndeplinit-o foarte bine.

Nu-şi dădu seama când Pirius şi Torec îi mânară pe pasageri şi pe autarhi afară de pe navă, în vehiculul lor absurd de mic. Nu-şi dădu seama de salutul lui Pirius, la plecarea înapoi spre luminile strălucitoare ale Galaxiei oamenilor, lăsându-l singur. Acum nu mai era conştient decât de Nava răbdătoare şi impasibilă.

Nava – şi un chip care i se dezvăluia în cele din urmă: un chip de elf, cu ochi nefocalizaţi. Nu ştia dacă era un dar al lui Pirius sau chiar al lui Andres, dacă era în afara capului sau în interior. Nimic nu mai avu importanţă când ea îi zâmbi în cele din urmă, iar el simţi o uşurare a unei tensiuni vechi de douăzeci şi cinci de milenii, dizolvarea unui cheag de antică vinovăţie.

Nava continua să înainteze în întunericul infinit, cu coridoarele

la fel de curate, luminoase şi goale ca şi gândurile lui.

Jack Vance
Regele hoţilor
(„The King of Thieves”, 1949)
[din ciclul „Lumile lui Magnus Ridolph”]

Traducere de Mihaela şi Cristian Ionescu

> „În toate aceste lumi multicolore ale universului, niciun cod moral nu are o valabilitate absolută. Un cetăţean onorabil de pe Almanatz ar fi executat pe Judith IV. Un mod de comportare absolut normal pe Medellin ar provoca repulsia cea mai vehementă pe Pământ, iar pe Moritaba un hoţ îndemânatic se bucură de cea mai înaltă stimă. Personal, sunt convins că virtutea nu este decât oglindirea bunelor intenţii.”
>
> Magnus Ridolph

— Aici, pe Moritaba, bogăţiile potenţiale sunt nenumărate, zise cu regret comisarul de bord. Poţi găsi piei magnifice, lemn din esenţele cele mai rare, iar coralul, l-aţi văzut?, este roşu purpuriu şi străluceşte ca flăcările iadului! Dar, făcu un semn din cap, arătând micul port, nu ştiu dacă merită osteneala. Toţi care vin pe-aici nu se interesează decât de telex; or, aşa ceva n-or să capete niciodată. Bătrânul Kanditter, Regele Hoţilor, este mult prea şmecher pentru ei.

Magnus Ridolph citea capitolul consacrat Moritabei în „Ghidul Planetelor”:

> «*Climatul este umed şi nesănătos*. *Cât despre condiţiile naturale*, *cea mai apropiată imagine ar fi bazinul amazonian amplasat pe versanţii Alpilor lunari*.»

Parcurse în grabă o listă de boli locale, apoi întoarse pagina.

> „*În primii ani ai colonizării*, *Moritaba a servit drept bază şi port lui Louie Joe*, *flibustierul*. *Când navele de poliţie i-au dat de urmă*, *Louie Joe şi acoliţii săi rămaşi* în *viaţă s-au refugiat* î*n junglă*,

unde s-au amestecat cu indigenii, dând naştere unei rase hibride, aşa-numiţii Oameni-oameni – şi asta în ciuda tuturor biologilor, care susţineau că un asemenea metisaj nu este posibil. Cu vremea, Oamenii-oameni au devenit un trib puternic, care ocupă o regiune a Moritabei denumită Arcadia Major, celebră prin faptul că ar ascunde în adâncurile sale mari zăcăminte de cristale de telex.”

Magnus Ridolph căscă şi băgă cartea în buzunar. Se ridică şi, apropiindu-se agale de hublou, contemplă gânditor Moritaba.

Gollabolla, principalul oraş al planetei, era înghesuit între un munte şi o mlaştină. Găseai acolo un Birou de control al Commonwealth-ului, o misiune Uni-Cultură, un bazar, o şcoală, câteva cartiere de locuinţe, toate construite din plăci metalice, mai mult sau mai puţin corodate, supraînălţate pe piloni din lemn local şi unite între ele prin pasarele şubrede.

Magnus găsea peisajul pitoresc în teorie, dar deprimant în practică.

— Carantina a fost ridicată, domnule, rosti o voce. Puteţi debarca.

— Mulţumesc, răspunse Magnus Ridolph şi se întoarse. În faţa lui se afla un omuleţ solid, cu o figură arţăgoasă. Acesta îl privi bănuitor, apoi făcu un pas spre uşă. Maxilarul proeminent, ochii mici, negri şi neastâmpăraţi, părul zburlit ca o coroană îl făceau să semene cu un cimpanzeu.

— În locul dumneavoastră, domnule Mellish, i se adresă afabil Magnus, nu mi-aş coborî bagajele, înainte de a-mi fi găsit o locuinţă bine protejată împotriva hoţilor.

Ellis B. Mellish îşi scutură nervos servieta.

— Nici vorbă ca vreun hoţ să-mi şterpelească ceva, v-o garantez.

Expresia feţei lui Magnus deveni gânditoare:

— Presupun că bunele dumneavoastră cunoştinţe în domeniul metodelor lor constituie un mare avantaj.

Omuleţul îi întoarse spatele. Între ei domnea o oarecare răceală din cauza faptului că Magnus îi vânduse lui Mellish jumătatea unui zăcământ de telex pe planeta Ophir, urmarea fiind că acesta extrăsese cristale nu numai din proprietatea sa,

dar, de asemenea, şi din cea aparţinându-i lui Magnus Ridolph.
Totul se încheiase cu o scenă penibilă în biroul lui Mellish, cu un schimb de incriminări şi ameninţări – situaţie agravată încă şi mai mult de faptul că zăcământul era deja epuizat. Şi, printr-o pură coincidenţă, se reîntâlniseră amândoi pe prima navă spre Moritaba, singura altă sursă cunoscută de cristale de telex.
Sabordul navei se deschise şi pătrunzătoarele miasme ale Moritabei îi izbiră în faţă – mlaştină stătută, vegetaţie luxuriantă, resturi în descompunere. Coborâră pasarela, clipind din ochi în calda lumină galbenă a soarelui Pi Aquarii.
Patru indigeni erau aşezaţi pe pământ – fiinţe filiforme, cu pielea brună-purpurie, destul de apropiaţi ca aspect de specia umană. Erau Oameni-oameni, rasa hibridă guvernată de Kanditter, Regele Hoţilor.
Comisarul de bord, care îi aştepta la baza pasarelei de debarcare, le aruncă o privire pătrunzătoare.
— Feriţi-vă de tipii ăştia, îi avertiză el. Sunt în stare să vă fure caninii dacă aveţi proasta inspiraţie să deschideţi gura în faţa lor.
Cele patru creaturi se ridicaseră şi se apropiau cu paşi lungi, elastici.
— Dac-ar fi după mine, adăugă comisarul, i-aş alunga cu lovituri de baston. Dar ordinele sunt ordine: «*Fără violenţe gratuite*». Observând camera video a lui Mellish, adăugă: Ar fi mai bine să n-o luaţi cu dumneavoastră, domnule. O vor şterpeli cu siguranţă.
Mellish îşi strânse buzele sfidător:
— Dacă îmi iau acest aparat, înseamnă că-l merită şi că eu li l-am dat.
— Or să vi-l ia – afirmă sceptic comisarul.
Mellish întoarse capul şi-l privi sfidător:
— Dacă cineva sau ceva mă deposedează de acest aparat, promit să vă fac cadou unul identic.
Comisarul înălţă din umeri. Un zbârnâit îl făcu să ridice capul.
— Elicopterul pentru Challa, arătă el.
Era, într-adevăr, vehiculul zburător cel mai ciudat din câte văzuse vreodată Magnus Ridolph. O enormă emisferă de reţea metalică forma o cupolă acoperind întregul aparat, ca o umbrelă sub care se învârteau palele elicelor.
— Asta vă poate demonstra încă o dată, zise comisarul,

neputându-şi ascunde admiraţia, iuţeala de mână a corobcarilor de pe aici. Plasa este conectată la un curent de înaltă tensiune imediat ce elicopterul aterizează. Altfel, la nici o oră de la oprirea motoarelor n-ar mai rămâne bucăţică din tot aparatul.

— Ce locuri! râse nervos Mellish. Mi-ar plăcea să fiu guvernator o lună, două. Privi în direcţia lui Magnus, care contempla liniştit elicopterul. Şi dumneata, Ridolph dragă? Crezi c-ai reuşi să-ţi fereşti cămaşa? Izbucni din nou în râs.

— În general, sunt în măsură să mă adaptez împrejurărilor, îi răspunse Magnus, măsurându-l din ochi cu o curiozitate detaşată. Sper că aparatul video nu era de mare valoare.

— Ce vrei să spui? întrebă omuleţul ducându-şi mâinile la maletă.

Capacul deschis atârna; maleta era goală! Privi spre comisarul de bord, care, plin de tact, îi întorcea spatele, apoi împrejurul lui cei patru indigeni stăteau pe jos, unul lângă altul, la vreo zece metri, şi-i fixau cu privirea ochilor lor vioi, de culoarea chihlimbarului.

— Care dintre ei mi-a luat-o? întrebă Mellish, roşu de furie până în vârful urechilor.

— Nu vă enervaţi, zise comisarul, dacă vreţi să faceţi afaceri cu regele.

Mellish se răsuci către Magnus Ridolph:

— Dar dumneata, dumneata l-ai văzut? Care…?

Magnus îşi permise un surâs imperceptibil, care îi încreţi uşor barba. Făcu un pas înainte şi-i întinse camera video.

— Voiam numai să vă pun la încercare vigilenţa. Mi-e însă foarte teamă că nu sunteţi deloc pregătit ca să trăiţi aici, pe Moritaba.

O clipă Mellish îl fulgeră din priviri pentru ca mai apoi să i se adreseze cu un zâmbet ameninţător:

— Ridolph, eşti amator de pariuri?

— În unele ocazii, accept unele riscuri calculate – dar de pariat? Nu, niciodată.

— Am de gând să-ţi fac o propunere, insistă persuasiv Mellish. Acum, nu-i aşa, mergi la Challa?

— După cum ştii, încuviinţă Magnus. Am treabă cu regele.

Omuleţul rânji, arătându-şi dantura îngălbenită:

— Hai să luăm fiecare dintre noi un oarecare număr de obiecte mărunte – ceasuri, camere video, aparate micromac,

ecrane de buzunar, energizoare, aparate de ras, pachete de ţigări, curăţitoare, microbiblioteci... Şi, la urmă, vedem care dintre noi a fost mai vigilent. Sprâncenele stufoase i se arcuiră întrebător.

— Şi care-i miza? se interesă cu răceală Magnus.

— Eh!

Mellish schiţă un gest de nerăbdare.

— Îmi datorezi o sută de mii de credite pentru telexul pe care mi l-ai sfeterisit de pe proprietatea mea, zise Magnus. Hai să pariem «dublu sau nimic».

— Asta ar însemna, clipi nervos celălalt, să pariez două sute de mii de credite pe nimic, pentru că eu nu recunosc că am vreo datorie faţă de tine. În schimb, pun la bătaie cincizeci de mii de credite, bani gheaţă. Tu ai o asemenea sumă?

Nu se poate spune că Magnus Ridolph s-ar fi manifestat dispreţuitor, dar modificarea unghiului elegantelor sale sprâncene albe, uşoara palpitare a finului său nas aristocratic lăsară o impresie echivalentă.

— Cred că dispun de suma pe care ai menţionat-o.

— Completează un cec pe numele meu, spuse Mellish. Şi eu voi face la fel, pe numele tău. Comisarul le va păstra pe amândouă.

— Cum doreşti...

***

Elicopterul îi transportă pe Mellish şi pe Magnus Ridolph către Challa, reşedinţa lui Kanditter, Regele Hoţilor. Mai întâi survolară un braţ al unui fost fund de mare, o învălmăşeală greu imaginabilă de vegetaţii luxuriante cu frunziş oranj, purpuriu şi verde, străbătută de o reţea de bălţi stătătoare şi mlaştini.

Apoi se ridicară deasupra unui perete de faleze albe, traversară aproape la nivelul solului un platou înalt, unde animale semănând cu nişte bizoni cu şase picioare rumegau tufişuri de culoarea muştarului. În cele din urmă coborâră într-o vale adâncă, ce părea întunecată în umbra junglei, şi se îndreptară spre un pâlc de arbori foarte înalţi, ce dominau vegetaţia înconjurătoare ca un panaş de pene de struţ. Sub ei se ivi un luminiş şi elicopterul ateriză; ajunseseră la Challa.

Magnus Ridolph şi Mellish coborâră şi priviră împrejur prin umbrela electrificată. Un grup de indigeni cu pielea întunecată şi

cu ochi mari de culoarea chihlimbarului se ţineau la o distanţă respectuoasă, clătinându-se de pe un picior pe altul în sandalele lor de piele împletită, cu vârful ascuţit.

Peste tot se vedeau case supraînălţate pe piloni, construite dintr-un splendid lemn albastru striat de nervuri albe; acoperişurile păreau alcătuite dintr-un muşchi pufos de culoare gri. La capătul unei străzi mai largi se zărea un edificiu mai impunător, ale cărui două aripi laterale se pierdeau sub arbori.

Nu departe, un grup de trei pământeni asistaseră cu o expresie de plictiseală la aterizarea elicopterului. Unul dintre ei – un tip cu faţă măslinie, un nas coroiat ca de vultur şi ochi căprui – tresări, apoi o luă la fugă spre ei.

— Domnule Mellish! Ce vânt bun vă aduce pe-aici? Îmi pare bine că vă văd!

— Nu mă-ndoiesc, Tomko, nu mă-ndoiesc, zise Mellish. Care-i stadiul afacerii?

Tomko se uită când la unul, când la celălalt, apoi mormăi, oarecum încurcat:

— Hm, păi... cum să spun, nimic sigur până în prezent. Bătrânul Kanditter, adică regele, nu vrea să acorde nicio concesiune, în ruptul capului.

— De asta las' că m-ocup eu, răspunse Mellish.

Apoi se întoarse şi, ridicând vocea, se adresă pilotului:

— Lasă-ne să ieşim din cuşca asta.

— Când am să vă spun, domnule, deschideţi uşa aceea.

Pilotul ocoli aparatul şi strigă:

— Acum!

Mellish şi Magnus Ridolph ieşiră, fiecare dintre ei ducând două cutii de magneziu.

— Sunteţi amabil, ne-aţi putea sugera unde ne-am putea caza? se interesă Magnus.

— În general, răspunse Tomko pe un ton gânditor, există întotdeauna câteva case goale, pe aici. În ce ne priveşte, noi locuim într-o aripă a palatului regal. Dacă vă veţi prezenta regelui, este probabil să vă invite şi pe dumneavoastră.

— Mulţumesc, răspunse Magnus. Mă duc chiar acum să-i prezint omagiile mele.

Din spatele lui răsună un fluierat. Întorcându-se, îl văzu pe pilot făcându-i semne prin plasa electrificată. Se apropie de acesta, pe cât îi permitea cuşca.

— Ţineam doar să vă previn, îi zise pilotul. Să fiţi atent cu regele. E ăl mai rău dintre toţi. Că de asta e rege. Ce mai... fură de rupe!

Clătinând cu gravitate din cap, pilotul se întoarse la elicopter.

— Mulţumesc, rosti gânditor Magnus Ridolph.

Simţind o uşoară vibraţie la încheietura mâinii, se răsuci către indigenul care îl înghesuia din spate:

— Amice, cuţitul tău este ineficace faţă de aliajul din care-i făcută cutia. Ţi-ar trebui un aparat de sudură.

Indigenul se îndepărtă liniştit. Magnus porni spre palatul regal. Imaginea era agreabilă şi-i reamintea de vechea Polinezie. Satul părea curat şi ordonat. Din loc în loc, la intervale regulate în lungul aleii, se observau mici prăvălii; pe tejghele erau expuse fructe galbene, tuburi de un verde strălucitor, grămăjoare de insecte moarte semănând cu crevetele, borcane cu făină ruginie. Negustorii şedeau pe jos în faţa tejghelei, nu în spatele acesteia.

În faţa palatului era amenajat un cort de pânză, sub care îl găsi pe Kanditter, Regele Hoţilor, moţăind într-un fotoliu adânc şi scund. Nu se deosebea de ceilalţi indigeni decât prin coroniţa de aur-roşu încrustat cu cristale de telex pe care o purta pe cap.

Neştiind care ar putea fi regulile protocolului local, Magnus se apropie pur şi simplu de rege şi-l salută printr-o înclinare a capului.

— Salut! îi răspunse regele cu o voce adormită. Numele şi profesia?

— Mă numesc Magnus Ridolph, domiciliat în Tran, pe Lacul Sahara, planeta Pământ. Am venit... deci ca să fiu scurt... am venit...

— După telex?

— Aş fi nebun dac-aş nega-o.

— Hohoho! Regele se balansă în fotoliu şi un surâs îi înflori pe figură: Ghinion, mare ghinion. Cristalele de telex rămân pe Moritaba.

Magnus plecă privirea. Se aşteptase la un asemenea refuz.

— Cu toate acestea, aş putea îndrăzni să abuzez de ospitalitatea dumneavoastră regală?

— Cum? Cum? dispăru surâsul regelui. Ce tot spui?

— Unde mă sfătuiţi să mă cazez?

Regele indică printr-un gest larg o întreagă aripă a palatului:

— Loc mult aici. Hai, intră.

— Mulţumesc, zise Magnus Ridolph.

***

Magnus îşi găsi o locuinţă convenabilă în partea din spate a palatului. Acolo se aflau un rând de camere dând spre alee, ca nişte boxe pentru cai, şi ale căror uşi ca de grajd sporeau asemănarea. Îşi alese una.

Încăperea era plăcută, cu un umbrar de frunze fremătând deasupra capului şi un covor de frunze auriu-ruginii în faţa uşii. Interiorul era confortabil pentru un spartan: un pat, un ulcior cu apă proaspătă, un bufet sculptat încastrat în perete şi o masă.

Fredonând printre dinţi o melodie, Magnus deschise bufetul şi privi înăuntru.

Nu se putut stăpâni să nu zâmbească uşor când văzu panoul negru care alcătuia fundul mobilei. La prima vedere şi la pipăit, părea solid, dar îşi dădu seama că putea fi deschis din exterior.

Şi pereţii dădeau impresia că ar fi în regulă: bârne din lemn albastru, spaţiile dintre ele fiind obturate cu o răşină de felul masticului; ferestre nu existau.

Magnus îşi desfăcu bagajele şi-şi întinse bunurile pe pat. De afară se auziră nişte voci şi, ridicându-şi ochii, îl văzu pe Mellish clătinându-se pe picioruşele sale în timp ce cobora poteca, cu mutra de buldog furios, cu pumnii strânşi şi coatele balansându-se ritmic la unison cu paşii lui mici. Tomko forma ariergarda, cărând bagajele.

Magnus înclină capul curtenitor şi se retrase în cameră. Îl văzu pe Mellish rânjind lui Tomko şi-l auzi spunând:

— I-au găsit un staul ţapului bătrân. Să fiu al naibii dacă nu seamănă, când îi vezi bărbuţa cum atârnă exact pe deasupra uşii!

Tomko chicoti slugarnic. Magnus se încruntă. Hm, ţap bătrân? Se întoarse spre pat la timp pentru a observa o sclipire metalică.

Magnus Ridolph strânse din buze. Micromacul şi una dintre baterii îi dispăruseră. Privind sub pat, remarcă în somieră un loc unde fibrele aveau o nuanţă ceva mai închisă. Când se ridică, abia dacă apucă să vadă ecranul de buzunar dispărând, după o rapidă ascensiune, printr-un orificiu apărut în partea de sus a peretelui.

O clipă Magnus Ridolph fu tentat să se repeadă în odaia

vecină, dar renunţă la vreme, i-ar fi fost imposibil să ghicească câţi indigeni s-ar fi pus pe jefuit, dacă ar fi ieşit din cameră un moment. Băgă totul înapoi în valize, le încuie, le puse pe podea în mijlocul încăperii, se aşeză pe pat şi-şi aprinse o ţigară.

Rămase pe gânduri vreun sfert de oră. Din depărtare îi parveni la ureche o hărmălaie înfundată de voci furioase. Întoarse capul, ascultând cu atenţie.

— Derbedei! Hoţi! Borfaşi! zbiera Mellish.

Magnus Ridolph surâse lugubru, se ridică şi, luându-şi bagajele, ieşi în stradă.

Îl găsi pe pilotul elicopterului citindu-şi tihnit ziarul în interiorul cuştii sale.

— Aş putea intra? i se adresă Magnus.

Pilotul se ridică şi acţionă o manetă.

Magnus intră şi-şi puse valizele pe pământ.

— Tocmai am citit ceva despre dumneavoastră, îi zise pilotul.

— Chiar aşa?

— Da, da! Într-un ziar mai vechi. Aici, îi arătă cu un deget plin de unsoare:

„HOŢUL FANTOMĂ A FOST PRINS
AUTORITĂŢILE DIN STARPORT I-AU MULŢUMIT MARELUI SPECIALIST

Cele un milion de credite jefuite de la Banca din Starport au fost recuperate de domnul MAGNUS RIDOLPH, savant de renume şi detectiv independent, care, în dimineaţa aceasta, l-a predat poliţiei locale pe infractor, un oarecare ARNOLD McGURK, 35 de ani, astronaut în şomaj.”

De remarcat că timp de două săptămâni autorităţile din Starport nu putuseră oferi o explicaţie.

Arnold McGurk a refuzat să explice cum de a reuşit să devalizeze această bancă, considerată de maximă securitate, făcând doar unele aluzii la ajutorul pe care l-ar fi primit de la nişte «fantome». Magnus Ridolph s-a arătat la fel de discret, astfel încât poliţia îşi mărturiseşte ignoranţa cu privire la «modus operandi» utilizat de infractor.

— Nu mi-ar fi trecut prin cap că sunteţi detectiv, îi zise pilotul, privindu-l cu respect. Cum să zic, nu păreţi genul...

— Mulţumesc, răspunse Magnus. Mă simt măgulit.

— Păreţi, mai degrabă, profesor sau dentist. (Magnus strâmbă din nas.) De fapt, domnule Ridolph, ce erau fantomele ălea de care se vorbea în articol?

— Ei, nişte prostii, îl asigură Magnus. Simple iluzii optice.

— Aha! exclamă pilotul, vrând să pară lămurit.

— Te-aş putea ruga să-mi faci un serviciu?

— Desigur! Cu cea mai mare plăcere.

Detectivul scrise în grabă ceva pe o filă din carnetul său.

— Te rog, du asta imediat la navă. Dă-i-o transmisionistului şi roagă-l s-o expedieze urgent prin ulrad special.

— Asta-i tot?

— Nu. O altă navă o să plece din Starport către Moritaba peste patru zile. Drumul îi ia şase zile, deci în zece zile va fi aici. Cu nava respectivă va sosi un pachet pentru mine. Aş dori să-l preiei dumneata la sosire şi să mi-l aduci aici de urgenţă cu elicopterul. La primirea lui îţi voi achita 200 de credite. OK?

— OK, încuviinţă pilotul. Am şi plecat.

— Mai e ceva, adăugă Magnus. Chestia asta e secretă. Ştii să-ţi ţii gura?

— Cred că nu m-aţi auzit trăncănind până acum? Ne vedem peste zece zile.

— Hm! Hm!... N-ai cumva o plasă electrică în plus şi vreo baterie de rezervă? se interesă Magnus. Ştii, aş avea nevoie de o oarecare protecţie...

Magnus Ridolph reveni în camera sa, încărcat cu bagajele şi tot materialul electric pe care i-l putuse da pilotul. O jumătate de oră mai târziu, îşi contempla opera. Acum – se gândi el – este rândul indigenilor să-şi joace mutarea.

În pragul uşii se ivi un băştinaş – obraz ascuţit, brun-roşcat, ochi mari, nas lung şi fin, gură până la urechi, bărbie lungă şi îngustă.

— Rege vrea tu vii mănânci.

Îşi aruncă ochii cercetător prin cameră şi atinse cu mâna firele instalate de Magnus.

Sfârr! *Crrrr*!

Indigenul icni şi sări cât colo.

— Hohoho! exclamă detectivul. Ce s-a-ntâmplat, băiete?

După ce ţopăi, înjurând în gura mare, acesta reuşi în cele din urmă să articuleze:

— De ce tu vrei arzi la mine?

— Ca să te-nvăţ să nu mai furi, îi explică didactic Magnus.

Indigenul pufni dispreţuitor:

— Eu furi ce ai tu tot. Eu hoţ mare. Eu furi şi rege. O zi eu furi ce are el tot. Atunci, eu rege. Eu în Challa mare hoţ, altu' nu este. Eu furi coroana de la rege.

— Şi apoi?

— Şi apoi...

— Da! Şi apoi? le răsună în urechi o a treia voce, dură şi furioasă.

Regele Kanditter intră ca o vijelie şi-i trase una cu bastonul pe spinare. Indigenul chirăi ascuţit şi-o zbughi în tufişuri.

Magnus îşi debranşă în grabă instalaţia, de teamă ca regele să nu încaseze şi el vreo descărcare electrică şi să-i rezerve şi lui acelaşi tratament.

Kanditter îşi coborî bastonul şi-l invită să-l urmeze.

— Hai noi mâncăm.

— Imediat, zise detectivul, luându-şi bagajele şi bateria la subsuoară. Invitaţia dumneavoastră constituie pentru mine, maiestate, o surpriză dintre cele mai agreabile. În ce mă priveşte, faptul că-mi aduc întotdeauna bagajele cu mine, oriunde m-aş afla, îmi măreşte pofta de mâncare.

— Tu prudent, hai? mormăi Kanditter zâmbind cu şiretenie.

Magnus aprobă plin de solemnitate din cap:

— Unul mai gură-cască s-ar trezi gol puşcă în doi timpi şi trei mişcări. Îl privi pe rege cu coada ochiului: Dar dumneavoastră cum reuşiţi să vă păziţi bunurile? Cred că posedaţi o mulţime de chestii extrem de tentante – baterii, microecrane şi altele.

— Nevastă meu păzeşte acum. Femeie prudentă foarte. Dacă ea ceva pierde, ai-ai-ai!

Braţele lui lungi şi închise la culoare făcură un gest extrem de semnificativ.

— Aşa-i, femeile sunt într-adevăr extrem de necesare uneori, încuviinţă Magnus.

Merseră o vreme în tăcere.

— De ce tu vrei telex? întrebă brusc regele.

— Cristalul de telex, răspunse Magnus. vibrează, adică

tremură foarte tare. Şi foarte, foarte, foarte repede. Noi îl folosim ca să ne trimitem vocea spre alte stele. Şi vocea noastră ajunge foarte, foarte departe şi foarte, foarte repede când vibrează cu telexul.

— Mda, zgomot prea mare, opină regele.

— Unde se află zăcămintele? întrebă plin de nevinovăţie Magnus. Am auzit multe lucruri frumoase despre ele.

Regele îl privi pieziş şi se mulţumi să surâdă enigmatic.

***

Zilele treceau, iar Magnus Ridolph, comod instalat în camera sa, şi le petrecea fie cugetând la noile descoperiri în domeniul matematicii, fie lucrând la redactarea unui studiu de concepţie proprie asupra programelor privind spaţiile alăturat-opuse.

Nu-l vedea aproape deloc pe Mellish, care se învârtea mai tot timpul în jurul regelui – bătându-l la cap, implorându-l, linguşindu-l fără ruşine – Tomko fiind afectat pazei bagajelor.

Cuşca electrificată a detectivului s-a dovedit eficace, în măsura în care, el fiind prezent în cameră, nu i s-a mai furat nimic. Când însă împrejurările îl obligau să iasă, îşi împacheta totul şi-şi ducea bagajele după el. Un asemenea procedeu nu ieşea deloc în evidenţă, nefiind o extravaganţă.

Peste tot puteau fi văzuţi indigeni cărându-şi tot calabalâcul în spinare, ambalat în nişte saci mari, confecţionaţi din toracele unei insecte arboricole. Mellish îl înzestrase pe Tomko cu un asemenea sac fixat pe piept, în care îngrămădise obiectele amintite în pariul cu Magnus Ridolph (sau mă rog, cele care îi mai rămăseseră).

Cu o oarecare nemulţumire, Magnus Ridolph remarcase un grad sporit de înţelegere, ba chiar de familiaritate, între Mellish şi Kanditter. Stăteau la taclale ore întregi, omuleţul îi oferea tot timpul trabucuri, iar regele punea la bătaie vinul. O asemenea constatare îl făcea să mormăie nemulţumit. Dacă regele renunţa prin contract la drepturile sale, înainte ca el să fie pregătit să-şi joace cartea persuasiunii... ce fiasco personal!

Temerile sale cele mai rele părură să se justifice când Kanditter veni să-l caute în zona umbroasă care se întindea în faţa camerei sale.

— Bună ziua, maiestate, i se adresă curtenitor Magnus Ridolph.

Kanditter întinse spre el indexul unei mâini lungi şi negricioase:

— Tu vine seară asta. Mâncare mult, băutură mult. Toată lumea trebuie vine.

— Un banchet? se interesă politicos Magnus Ridolph, cugetând cam care ar fi posibilităţile să nu se ducă.

— Seară asta, noi spunem la toată lume veste mare pentru Oameni-oameni. Mellish, el, bun, el, faci bine. El vrea numai telex, el nu vrea face rău ţară. Nu zgomot, nu om rău, el dai bani mulţi.

— Aţi decis deci să-i acordaţi dreptul de exploatare lui Mellish?

— Mellish, bun, zise regele, privindu-l cu interes pe detectiv.

— Dumneavoastră, personal, ce profit realizaţi de pe urma acestui acord?

— Ce spui tu?

— Ce vă dă?

— A! Mellish face pentru mine maşinărie care se învârteşte. Tu stai în ea, cântă muzici. Bun pentru rege. Ăsta scrânciob este. Mellish face cinci bâlciuri aici, la Challa. Mellish foarte bun. Bun pentru Oameni-oameni. Bun pentru rege.

— Acum am înţeles.

— Tu vine seară asta, adăugă Kanditter şi, înainte ca Magnus să mai poată spune ceva, se îndepărtă.

***

Banchetul începu puţin după apusul soarelui, sub copertina de pânză din faţa palatului. Torţe, fixate de crengile arborilor, îşi proiectau lumina lor roşiatică şi tremurătoare asupra întregului peisaj, reflectându-se pe pielea brun-purpurie a indigenilor, făcând să sclipească coroana regelui şi valizele lui Magnus Ridolph, imobilizate ferm între genunchii proprietarului.

Masa propriu-zisă nu ocaziona prea multe ceremonii. Femeile aduceau platouri de lemn încărcate cu fructe, păsări fripte şi insecte-crevete, şi-i serveau pe bărbaţii aşezaţi în cerc pe jos. Magnus mâncă cu cumpătare câteva fructe, gustă din păsări, dar nu se atinse de insecte.

Când fură aduse cupele cu vin indigen, bău câteva înghiţituri, trăgând cu ochiul la Mellish, care vorbea cu regele, gesticulând cu jovialitate. Puţin după aceea, regele se ridică şi dispăru, iar

Mellish se puse pe băut.

Ceva luminos, ca un meteor străpungând tenebrele într-un nor de flăcări, trecu pe lângă capul lui Magnus şi se zdrobi la picioarele sale, împrăştiind jerbe de scântei.

Lui Magnus Ridolph îi mai veni inima la loc – nu era decât o torţă. Dar trecuse la un deget de capul lui! Neglijenţă, neglijenţă condamnabilă! Dar – îşi căută valizele împrejur – era oare întradevăr o neglijenţă? Valizele dispăruseră. Hm! Poate nu era vorba de o simplă întâmplare.

Magnus se lăsă pe spate. Îi dispăruseră nu numai lucrurile care făceau obiectul pariului, dar şi toată lenjeria de schimb, actele şi manuscrisul cu programele alăturat-opuse.

Kanditter reapăru în perimetrul iluminat şi strigă ceva, cu o voce stridentă. Toţi convivii amuţiră.

— Om acesta prieten la mine, arătă regele spre Mellish. El dat lucruri bune la Oameni-oameni. El dă maşinărie care învârteşte Oameni-oameni, el dă bâlci, el dă multă apă care bei şi face vesel. Mellish este bun! Mâine, Kanditter, regele la Oameni-oameni, dă la Mellish telex.

Kanditter se aşeză, şi rumoarea conversaţiilor reîncepu imediat. Mellish, clătinându-se pe scurtele lui picioare, se apropie de Magnus, care şedea înţepenit într-o atitudine ceremonioasă.

— Vezi, amice – i se adresă cu o voce răguşită –, uite aşa sunt eu în afaceri. Îmi iese întotdeauna ce-mi pun în gând.

— Remarcabil, absolut remarcabil!

— A! Că veni vorba, se prefăcu el că se uită împrejur, unde-ţi sunt valizele? Să nu-mi spui că ţi-au dispărut! Furate? Vai, vai, vai! Dar, la urma-urmei, dragă Ridolph, ce mai înseamnă în zilele noastre 50000 de credite?

Magnus îi aruncă o căutătură dubios de blândă:

— Ai o concepţie mult prea largă despre bani.

Mellish făcu un gest viguros cu braţele şi-şi îndreptă privirea spre cealaltă latură a cortului unde se afla Kanditter.

— Pentru mine, banii n-au valoare, Ridolph. Odată obţinută concesiunea pentru telex – ba chiar şi fără ea –, evenimentele vor avea loc după cum vreau eu.

— Sper, îi răspunse Magnus Ridolph, ca evenimentele să se conformeze dorinţelor dumitale şi de acum înainte. Scuză-mă,

însă cred că aud elicopterul apropiindu-se.

Se ridică şi se îndreptă grăbit spre luminiş. Când ajunse, pilotul tocmai cobora din cabină. Îl salută pe Magnus Ridolph şi strigă:

— V-am adus pachetul.

— OK! Magnus îşi pipăi buzunarele: Hopa... Derbedeii m-au uşurat şi de parale.

Privindu-l plin de regret adăugă.

— Îţi plătesc ce ţi-am promis, mâine dimineaţă... plus un mic supliment. Eşti bun să mă ajuţi să duc pachetul până la mine în cameră?

— Desigur.

Pilotul apucă pachetul cel lung de un capăt, Magnus de celălalt, şi porniră pe alee.

Pe la jumătatea drumului, se întâlniră cu Kanditter, care se holbă cu un interes considerabil la povara pe care o transportau.

— Asta ce este?

— A! exclamă detectivul. Aceasta este o maşinărie nouă, minunată, extraordinară!

— Mţ-ţ-ţ-ţ! plescăi regele din buze, privindu-i cum se duc.

Ajunşi în cameră, Magnus căzu câteva momente pe gânduri.

— Mai vreau să te rog ceva, zise el. Poţi să-mi laşi până mâine dimineaţă lanterna ta?

Pilotul i-o întinse.

— Aveţi însă grijă să nu v-o fure!

Magnus ridică indiferent din umeri şi-i ură noapte bună. Rămas singur, tăie sfoara pachetului, desfăcu ambalajul, scoase dinăuntru un flacon, şi un container paralelipipedic din aluminiu, prevăzut cu o fantă acoperită cu un material transparent.

Se uită înăuntru şi chicoti înveselit. Containerul părea plin de forme mişcătoare – nişte arătări diafane, abia vizibile. Într-un colţ se găsea o sferă neagră, cu suprafaţa rugoasă şi corodată, cam de vreo şapte centimetri diametru.

Deschise flaconul, vărsă câteva picături din lichidul dinăuntru pe lanternă, după care o puse pe pat. Apoi cără containerul afară, se aşeză şi aşteptă. Trecură aşa vreo zece minute.

Aruncă o privire în cameră şi clătină satisfăcut din cap. Lanterna dispăruse. Intră şi, gânditor, îşi mângâie barba. Era mai bine să fie sigur, gândi el. Uitându-se afară, îl văzu pe pilot oprit în faţa camerei lui Mellish, discutând cu Tomko. Îl chemă.

— Eşti amabil să-mi păzeşti lucrurile până mă întorc? Lipsesc doar câteva minute.

— Nicio problemă, îi răspunse pilotul. Vedeţi-vă liniştit de treabă.

— Mă întorc numaidecât.

Sub privirea intrigată a bărbatului, mai vărsă câteva picături pe propria batistă, apoi porni pe alee spre apartamentele regale.

Îl găsi pe Kanditter sub umbrar, consumând restul de vin rămas de la banchet. Îl salută plin de curtoazie.

— Cum ajuns maşinăria ta?

— În perfectă stare de funcţionare, maiestate, zise Magnus. A fabricat deja o ţesătură care face orice metal să strălucească precum soarele. Ca dovadă a prieteniei pe care v-o port, vă rog să-mi permiteţi să v-o fac cadou.

Kanditter înşfăcă batista:

— Tu zici, face strălucească?

— Ca aurul, maiestate. Ca un cristal de telex.

— Aha! exclamă regele şi-i întoarse spatele.

— Vă doresc noapte bună, zise detectivul şi plecă spre casă.

După ce îi mulţumi pilotului şi-l lăsă să plece, îşi frecă satisfăcut palmele, deschise containerul de aluminiu, scoase bila neagră şi o aşeză pe pat. Plutind prin aer, alunecând, ţopăind, două, patru, şase, apoi vreo duzină de mici arătări impalpabile ţâşniră din cutie, agitându-şi membrele arachneene, confundându-se cu umbrele, uneori abia vizibile, de cele mai multe ori doar bănuite.

— Duceţi-vă, exclamă Magnus. Mergeţi, dragii mei spiriduşi. Aveţi multe de făcut.

Douăzeci de minute mai târziu, o mică siluetă fantomatică apăru din exterior, sări pe pat şi depuse o baterie lângă sfera întunecată.

— Bravo! zise Magnus Ridolph. Hai, du-te înapoi!

A doua zi dimineaţă, Ellis B. Mellish fu trezit de o hărmălaie neobişnuită venind dinspre pavilionul regal. Ridicând capul de pe pernă, privi afară cu ochii încă tulburi şi congestionaţi.

— Spune-le să nu mai facă tărăboi! Îmi crapă capul...

Tomko, care dormea cu mâinile şi picioarele în cruce pe bagaje, se sculă greoi, scutură din cap şi, clătinându-se nesigur, se apropie de uşă şi privi afară.

— O mulţime de băştinaşi s-a adunat în faţa reşedinţei regale. Urlă ceva, dar nu înţeleg ce.

În deschiderea uşii se ivi o faţă prelungă brun-purpurie.

— Regele zice tu venit imediat.

Mellish mârâi ceva nedesluşit şi se întoarse pe partea cealaltă:

— Bine, bine! Spune-i c-am să vin.

Băştinaşul se retrase.

— Ce sălbatici! mormăi omuleţul, apoi, în cele din urmă, se sculă. Îşi dădu cu puţină apă rece pe faţă, continuând să bolborosească: Abia aştept să plec! Parcă sunt în evul mediu!

Tomko îi întinse un prosop curat.

Mellish ieşi într-un târziu şi se îndreptă grăbit spre palat. Mulţimea nu părea să aibă de gând să se împrăştie. Ba, din contră, lăsa impresia să fi sporit. Grupuri, grupuri de Oameni-oameni se formau şi reformau sporovăind zgomotos.

Mellish se opri şi privi peste capetele mulţimii. Rămase cu gura căscată de parcă s-ar fi aflat în faţa unei freze stomatologice mânuite de un dentist diletant.

— Bună dimineaţa, Mellish, rosti Magnus Ridolph.

— Ce cauţi aicea? lătră Mellish. Unde-i regele?

Magnus trase un fum adânc din ţigară, scutură scrumul şi se aşeză picior peste picior.

— Acum, eu sunt regele... Adică Regele Hoţilor.

— Eşti nebun?

— Câtuşi de puţin! îi răspunse liniştit. Port coroana – *ergo*, sunt regele.

Cu vârful pantofului îl îmboldi pe un indigen prosternat cu faţa la pământ:

— Hai, Kanditter, spune-i-o tu.

Fostul monarh îşi întoarse capul:

— Magnus rege acum este. El furat coroana. El rege este. Lege de la Oameni-oameni aşa este. Magnus mare hoţ este.

— E ridicol! pufni furios Mellish, făcând trei paşi înainte. Şi cu învoiala noastră cum rămâne, Kanditter?

— Cu mine va trebui să negociaţi – îi spuse dulce Magnus Ridolph. Lui Kanditter i s-a retras orice drept de decizie.

— Nici vorbă! zbieră Mellish şi în ochii lui negri sclipea furia. Eu am încheiat o afacere cu Kanditter şi...

— Afacerea în cauză nu mai are nicio valoare, i-o tăie scurt

Magnus Ridolph. Noul rege a anulat-o. Şi, totodată – fiindcă veni vorba – în privinţa pariului nostru de 50.000 de credite, am constatat că, în afara ceasului, absolut toate celelalte bunuri ale mele se află încă în posesia mea, plus o bună parte din cele ce vă aparţineau. Furate în mod cinstit, în baza decretului regal.

Omuleţul îşi muşcă buzele, apoi brusc ridică privirea:

— Dar zăcămintele de telex... ştii unde sunt?

— Este de la sine înţeles.

— Păi, atunci – zise Mellish, apropiindu-se încruntat –, eu... sunt... un om rezonabil.

Magnus Ridolph îşi înclină capul şi începu să mânuiască distrat comenzile pistolului laser, pe care îl scosese din buzunar:

— Iată una dintre comorile lui Kanditter... pardon, parcă spuneaţi ceva?

— Că sunt un om rezonabil, se bâlbâi Mellish, oprindu-se.

— Atunci veţi fi de acord cu mine că cinci sute de mii de credite sunt un preţ acceptabil pentru concesionarea telexului. De asemenea, mi-ar plăcea să aveţi în vedere şi un mic procent – să zicem unu la sută la brut –, ceea ce nu mi se pare deloc exorbitant. Sunteţi de acord?

Mellish se clătină pe picioare. Cu un gest nervos, îşi trecu mâna peste obraz.

— În plus, continuă Magnus Ridolph, îmi mai datoraţi o sută de mii de credite, despăgubire pentru jefuirea proprietăţii mele de pe Ophir, fără a mai pomeni de cele cincizeci de mii – miza pariului nostru.

— Ce dracu’, n-o să le iei cu tine pe lumea cealaltă...

— Aveţi două minute ca să vă hotărâţi, răspunse calm Magnus Ridolph. Odată expirat acest termen, voi transmite prin ultra-radio un mesaj de înscriere a concesiunii pe numele meu, comandându-mi totodată materialul de exploatare necesar.

— Regele Hoţilor!... cedă Mellish total copleşit. Regele vampirilor!... Regele şantajiştilor!... Asta ţi se potriveşte cel mai bine!... Bine... N-am încotro, îţi accept condiţiile.

— Fii bun şi completează-mi, te rog, un cec, îi sugeră Magnus Ridolph şi, pentru buna regulă, să încheiem şi un contract stipulând termenii acordului nostru. Imediat după depunerea cecului şi virarea sumei respective în contul meu, vă voi comunica informaţiile dorite.

Mellish încercă să protesteze împotriva durităţii neaşteptate a

unui asemenea târg, însă, întâlnind privirea ochilor albaştri ai lui Magnus Ridolph, se opri în mijlocul frazei. Întoarse capul şi strigă peste umăr:

— Tomko! Tomko, unde dracu' eşti?

— Aici, domnule.

— Dă-mi carnetul de cecuri.

Tomko ezită.

— Hai odată!

— Ne-a fost furat, domnule.

Magnus Ridolph ridică mâna:

— Păstraţi-vă calmul, vă rog, domnule Mellish. Nu-l mai mustraţi pe colaboratorul dumneavoastră. Dacă nu mă înşel, cred că respectivul articol se află printre bunurile mele personale.

***

Noaptea se lăsase peste Challa şi satul era tăcut. Câteva focuri mai ardeau încă, proiectând reflexe roşietice pe stâlpii care susţineau colibele.

Două umbre se strecurau în lungul aleii acoperite de frunze uscate. Prima dintre ele, mai mătăhăloasă, se opri şi deschise o uşă.

Clac! *Pac*! *Sfârrrr*!

— Auuu! zbieră Mellish. Aiii! Văleu!

Zbânţâielile şi ţopăiturile lui sfârşiră prin a debranşa circuitul. Curentul se întrerupse şi omuleţul rămase locului, gâfâind.

— Da? se făcu auzită o voce blajină. Cine-i acolo?

Mellish păşi înainte şi-şi aţinti lanterna în ochii lui Magnus Ridolph, care clipi orbit.

— Fii amabil şi ia-mi lumina din ochi, protestă acesta. La urma-urmei, sunt Regele Hoţilor şi am şi eu dreptul la puţină consideraţie.

— Cum să nu, îi răspunse Mellish sarcastic. Prea bine, maiestate. Tomko, ocupă-te de lumină.

Tomko puse lanterna pe masă, astfel încât spotul luminos să se difuzeze în întreaga încăpere.

— E cam târziu pentru o vizită, observă Magnus, strecurându-şi mâna sub pernă.

— Ei, alo, fără de-astea! lătră Mellish, îndreptând spre el un pistol nuclear. Încă o mişcare şi te-am sleit!

— În fond, ce doriţi? întrebă Magnus Ridolph, ridicând resemnat din umeri.

— Mai întâi de toate, zise Mellish instalându-se confortabil într-un fotoliu, vreau cecul meu şi contractul. În al doilea rând, vreau să ştiu unde sunt zăcămintele, în al treilea rând, vreau coroana. Pentru că mi se pare că, pe-aici, ca să obţii ce vrei tre-buie să fii rege. Ceea ce am intenţia să fiu. *Tomko*! strigă el peste umăr.

— Da, domnule.

— Ţine pistolul ăsta. Şi trage-n el fără milă dacă mişcă.

Tomko apucă mândru pistolul.

Mellish se răsturnă pe spate în fotoliu şi-şi aprinse o ţigară de foi:

— Ia spune-mi, Ridolph, cum dracu' ai ajuns tu rege? Ce-i cu zvonurile astea despre fantome?

— Aş prefera să nu atingem acest subiect.

— *Vorbeşte*! silabisi ameninţător omuleţul. Să nu-ţi închipui c-o să-mi pară rău de tine!

Magnus aruncă o privire lui Tomko, care îşi ţinea pistolul cu amândouă mâinile, vizându-l:

— Cum doriţi... Ce ştiţi despre planeta Archaemandryx?

— Am auzit vorbindu-se despre ea... E pe undeva prin sistemul Argo.

— Eu, personal, am fost pe Archaemandryx, continuă Magnus. Una dintre cunoştinţele mele spunea că este o planetă ciudată, din multe puncte de vedere. Este o lume a metalelor, cu munţi întregi de siliciu metalic...

— Lasă vraja! se răţoi mitocăneşte Mellish. Treci la subiect!

Magnus Ridolph suspină a reproş, dar continuă:

— Printre făpturile care populează această planetă se numără nişte fiinţe aproape gazoase, pe care dumneata le numeşti fan-tome. Acestea trăiesc în colonii, fiecare dintre ele grupate în jurul unui nucleu. Iar nucleul respectiv furnizează energia pentru întreaga colonie. Fantomele îi aduc combustibilul, ca să zic aşa, şi el difuzează energia pe o anumită lungime de undă. Combustibilul este uraniul, şi orice compus uranifer este imediat colectat şi transportat la nucleu.

Or, această cunoştinţă a mea s-a gândit să dea o utilizare lucrativă acestei însuşiri particulare – de unde, ideea spargerii de la Starport. În consecinţă, a adus o colonie pe Noua

Aquitanie, apoi a stropit un oarecare număr de bancnote de 100 de credite cu o soluţie aromatizată de uraniu şi le-a depus la Bancă. După aceea nu i-a mai rămas decât să deschidă containerul şi să aştepte ca fantomele să-i aducă pe tavă, acasă, milioanele de bancnote impregnate cu uraniu.

Din întâmplare, mă aflam acolo când l-au arestat. De fapt, adăugă bărbatul, netezindu-şi cu palmele cămaşa de noapte dungată alb-albastru, am jucat şi eu un oarecare rol în respectivul incident. Cu toate acestea, atunci când autorităţile m-au întrebat cum fusese înfăptuit jaful, întreaga colonie deja dispăruse.

— Acum m-am prins, încuviinţă Mellish satisfăcut. Pur şi simplu l-ai convins pe nerodul de rege să-şi mânjească cu uraniu toate avuţiile şi după aia ţi-ai asmuţit drăcoveniile.

— Întocmai.

— Dă-mi acum coordonatele zăcămintelor, zise omuleţul slobozind un colac de fum.

— O asemenea informaţie, oftă Magnus, nu vă voi comunica decât după ce îmi voi fi încasat cecul.

Surâsul lui Mellish deveni ameninţător:

— Ba o să mi-o spui *acum*, cât mai eşti în viaţă – ori îl voi întreba mâine pe Kanditter, când tu vei fi mort. Îţi dau zece secunde ca să te hotărăşti.

Magnus Ridolph înălţă din sprâncene uimit:

— Aţi omorî pentru aşa ceva?

Îl privea pe Tomko, care, cu fruntea şiroind de sudoare, ţinea strâns cu amândouă mâinile pistolul nuclear.

— Tu ne obligi, zise Mellish. Opt... nouă... *zece*! Ai de gând să vorbeşti?

— Dar nici nu-mi pot închipui că...

Mellish privi spre Tomko:

— Trage!

Tomko începu să clănţăne din dinţi, în timp ce mâinile îi tremurau, scăpate de sub orice control.

— Trage odată! zbieră omuleţul.

Tomko închise ochii şi apăsă pe trăgaci.

Clic!

— Ar fi trebuit poate să vă spun, zise Magnus, că printre primele obiecte aduse de *fantomele* mele s-au numărat încărcătoarele pistolului dumneavoastră, care, după cum

desigur ştiţi, conţin capsule de uraniu. Îşi scoase de sub pernă propriul său pistol laser şi continuă: Şi acum, domnilor, vă doresc noapte bună. S-a făcut deja târziu şi mâine veţi avea tot timpul ca să achitaţi amenda de 50.000 de credite, cu care se pedepseşte delictul pe care l-aţi comis.

— Ce delict... care delict? bolborosi Mellish. Nu poţi dovedi nimic!

— Cum, domnilor, dar perturbarea odihnei Regelui Hoţilor constituie o crimă de cea mai mare gravitate, îi asigură afabil detectivul. Cu toate acestea, dacă aveţi de gând s-o întindeţi, poteca ducând la Gollabolla începe chiar în spatele aleii. Vă asigur că nu veţi fi urmăriţi.

— Eşti nebun! O să crăpăm în junglă!

— Cum doriţi, le răspunse Magnus pe acelaşi ton amabil. În orice caz, vă doresc noapte bună.

Mircea Eliade
În curte la Dionis

Pentru Lisette

— ...S-o fi văzut acum vreo zece ani, continuă Hrisanti, s-o fi văzut prin 1920-22, când cânta la „Floarea-soarelui”! Nu, n-ai de unde s-o ştii. Era o cârciumă măruntă, tăinuită, pe strada Popa Soare, dar avea şi grădină, şi în fiecare vară venea să cânte acolo Leana. Aşa-i spuneam, şi aşa îi plăcea şi ei să-şi spună: Leana. Dar nu uita niciodată să adauge: „Nu mă cheamă aşa. Pentru păcatele mele am ajuns să cânt prin cârciumi, şi oamenii îmi spun Leana. Dar eu n-am fost făcută pentru asta.” Şi poate, uneori, îţi lua paharul, îl ducea la buze, şi uneori sorbea din el. Zic *poate,* pentru că nu făcea asta decât arareori, şi numai dacă îi plăcea de tine, dacă te vedea că eşti tânăr şi i se părea ei că eşti frumos sau melancolic şi visător. Doar ce-şi atingea buzele de pahar, dar nu era unul de la masa ei şi de la mesele vecine să n-o urmărească avid, sorbind-o din ochi, pentru că, cum să-ţi spun? când atingea Leana paharul, toată faţa i se lumina de un zâmbet nemaivăzut şi neînchipuit. Nu putea fi comparat cu nimic, nu semăna cu nimic – nici cu zâmbetul celor mai frumoase femei, nici cu al copiilor şi nici cu zâmbetul îngerilor. Da. Nu semăna cu nimic zâmbetul ei când îşi apropia paharul de buze, cu ochii în ochii băiatului. Şi zic într-adins „băiatului”, pentru că nu cred că am văzut-o vreodată luând paharul vreunui tânăr trecut de douăzeci de ani. Pe-atunci, prin 1920-22, Leana părea că are vreo douăzeci şi cinci de ani, poate, chiar, un an, doi mai mult.

— Cam tot atât pare să aibă şi astă-seară, îl întrerupse Cladova.

— Da, nu prea s-a schimbat. Dar, în fond, zece ani, la vârsta asta, mai ales la o femeie ca ea, nu prea contează... În orice caz, reluă, după ce umplu paharele, cine n-a văzut-o atunci, n-a văzut-o. Nu i-a văzut *adevăratul* ei zâmbet, vreau să spun. Căci, altminteri, Leana zâmbeşte întruna, şi zâmbeşte în atâtea feluri – când tace, când te priveşte în ochi şi te ascultă, chiar când cântă cântecele ei cele mai triste… Dar începusem să-ţi vorbesc de „Floarea-soarelui” pentru că, pe atunci, Leana cânta

acompaniindu-se cu vioara. Da, cu o vioară, pe care o sprijinea într-un chip ciudat, aşa cum n-am văzut pe nimeni altcineva, o sprijinea când de sân, când de coapsă, când parcă ar fi ţinut-o în aer, dar atunci se mulţumea să-şi tremure arcuşul pe ultimele coarde. De fapt, nici nu ştiu dacă era o vioară ca toate celelalte. Pe cât mă pricepeam eu, mi se părea că sunetele seamănă mai degrabă cu cele de violoncel. Şi totuşi era o vioară mică, dar parcă ar fi avut altfel de coarde, cu sunete joase, grave, melancolice. Şi mai ales asta a făcut-o repede celebră la „Floarea-soarelui” – melancolia ei, melancolia cântecelor ei. Nu ştiu de unde, nici de la cine le învăţase, căci erau cântece vechi, mai de nimeni cunoscute. Dar nu era numai asta, numai faptul că ştia cântece şi balade atât de vetuste, şi melodii arhaice: *le crea din nou,* le cânta aşa cum trebuiau ele cântate ca să ne placă nouă, tinerii de pe-atunci, după război.

— Păcat, vorbi absent Cladova fără să-l privească. Păcat că a renunţat la vioară. Mi-ar fi plăcut s-o văd şi eu...

— Dar mai era şi altceva. Era farmecul ei, melancolia aceea atât de discretă, aproape neînţeleasă. Te întrebai: Leana asta, de unde o fi venit, din ce mediu? Nimeni nu ştia unde locuieşte, şi nici dacă are sau nu familie: nu ştia de ce dispărea aşa, pe neaşteptate, şi nu mai da pe la „Floarea-soarelui” cu săptămânile şi nici de ce se întorcea. Enache, patronul, ştia şi el tot atât de puţin ca şi noi. Sau, poate, pretindea numai că nu ştie. De câte ori îl întrebau unii şi alţii, repeta aceeaşi poveste: că s-a pomenit într-o bună zi cu ea, când el, Enache, tocmai se pregătea să aşeze mesele în grădină, căci seara se vestea caldă, şi Leana l-a rugat să-i dea voie să cânte, adăugând repede că nu cere niciun ban şi că nu va trece cu cheta pe la mese. „Am cu ce trăi, i-a spus. Dar dacă o să vă placă, să mă lăsaţi să vin aici, serile, căci aşa mi-a fost scris mie. Pentru păcatele mele, mi-a fost scris să cânt prin cârciumi.”

— Pentru păcatele ei, repetă Cladova visător. Cine ştie ce-o fi vrut să spună prin asta...

— Aşa răspundea când o întrebam: că aşa i-a fost ei sortit, să cânte prin cârciumi.

— Fără bani...

— Spunea că are cu ce să trăiască... Şi câţi n-au încercat să-i facă curte, câţi fanţi de mahala, şi ofiţeri, şi negustori cu stare n-au încercat, în tot felul, s-o ademenească, şi uneori rămâneau

mult timp după ce plecase şi ultimul client, aşteptând-o. Ştiau că nu doarme la „Floarea-soarelui”. Îşi închipuiau că va trebui să se ducă acasă şi o aşteptau. Dar o aşteptau zadarnic. În noaptea aceea, ca şi cum ar fi presimţit, Leana plecase mai devreme, dispăruse fără ca nimeni să prindă de veste. Poate o aştepta vreo trăsură, pe una din străzile vecine, şi se făcea nevăzută. Căci niciunul dintre toţi cei care îşi puseseră ochii pe ea, şi care, uneori văzând că nu se reîntoarce în grădină, porniseră s-o caute pe străzi, niciunul nu izbutise vreodată să dea de ea, de Leana...

— Avea desigur pe cineva. Sau era îndrăgostită.

— Aşa spunea şi ea, când vreunul din noi îi mărturisea, poate mai mult în glumă, dar poate şi serios, că e îndrăgostit de ea. „Sunt de mult îndrăgostită, spunea. De când mă ştiu sunt îndrăgostită. *De acelaşi”,* repeta ea râzând, dacă vreunul din noi îi punea vreo întrebare obraznică.

— Şi nu l-aţi văzut niciodată? îl întrerupse Cladova, devenit parcă dintr-odată curios. Vreau să spun, nu venea şi el acolo, tânărul de care era îndrăgostită Leana, nu venea s-o asculte?... Sau poate era acolo, la „Floarea-soarelui”, şi n-aţi ştiut să-l identificaţi...

— Nu era, reluă după o pauză Hrisanti, zâmbind. Nu era nici la „Floarea-soarelui”, şi nici într-altă parte. Aşa cel puţin mărturisea Leana, şi cât ar părea de curios, o credeam. „Pentru păcatele mele, spunea, nu-l cunosc încă, *deşi ştiu cine este şi-l iubesc.* Îl iubesc de mult, şi nu mai pot iubi pe altul...” „Spune-ne măcar cum este, stăruia unul din noi. Spune-ne dacă e frumos sau sclipitor, şi cu ce daruri e înzestrat, ca să ştim şi noi şi să-l invidiem.” „Nu l-am întâlnit încă, răspundea Leana. Nu ştiu cum arată. Dar când îl voi întâlni, am să vi-l aduc aici, să-l cunoaşteţi şi voi.”

— Ciudat, spuse Cladova, întorcând capul spre zidul acoperit cu iederă şi zorele, care se prelungea, dincolo de boschete, până la bucătării. Foarte ciudat.

— Nu, nu vine încă, îl linişti Hrisanti. N-a trecut jumătate de ceas. Aici, la „Platani”, am observat asta mai demult, revine întâia oară după treizeci de minute, iar a doua oară, după vreo cincisprezece. Nu ştiu dacă astea au fost condiţiile ei de la început, dar aşa face. Iancu, patronul, e mut, parcă ar fi ferecat. Despre Leana, despre identitatea ei, sau condiţiile contractului,

şi toate celelalte, nu scoate o vorbă.

— Poate că nici aici nu ia niciun ban.

— S-ar putea şi asta. Căci şi aici face ca la „Floarea-soarelui”: din când în când dispare, şi dacă grădina e plină până la ultimul loc, Iancu se dă de ceasul morţii. Umblă din masă în masă, se scuză faţă de clienţi şi improvizează şi el cum poate. Acum două săptămâni, când am mai fost pe-aici, adusese un taraf de lăutari. Probabil că l-a costat o avere...

— Probabil ca asta e explicaţia, îl întrerupse Cladova. Mă tot întrebam, după ce-am ascultat-o, cum se face că fata asta, Leana, nu e încă celebră. Acum înţeleg de ce: nu are continuitate, nu se ocupă de ea, de cariera ei, vreau să spun. A fost şi a rămas o amatoare... Dar din ce-o fi trăind? Cine o fi întreţinând-o?

Hrisanti zâmbi, încurcat, cu privirile pierdute în gol.

— Nu ştiu. Poate nu ştie nimeni. Ea o ţine una şi bună: ca e îndrăgostită de acelaşi bărbat pe care-l iubea de la începutul începutului şi de care ne vorbea acum vreo zece ani, la „Floarea-soarelui”. Dar, pretinde, încă nu l-a întâlnit, deşi *acum* tot a mai aflat ceva, pe care nu-l ştia la „Floarea-soarelui”. Când am întâlnit-o, în iunie, şi s-a aşezat la masa noastră, şi m-a recunoscut – sau, poate, s-a prefăcut numai că mă recunoaşte, pentru că îi vorbisem de „Floarea-soarelui” – când am întrebat-o, mi-a spus că e poet şi-l cheamă Adrian.

— Adrian şi mai cum?

— Nu ştia. Sau poate n-a vrut să-mi spună. Mi-a spus doar că e îndrăgostită tot de el, de Adrian. Şi părea fericită că-l cheamă aşa, Adrian, şi că e poet...

***

Adrian plăti şi coborî grăbit din maşină. În faţa hotelului mai privi o dată ceasul, apoi îşi făcu loc într-una din uşile turnante. Pătrunzând în *hall,* clipi din ochi ca şi cum ar fi trebuit să se obişnuiască cu lumina artificială. Se îndreptă spre recepţie grăbind pasul.

— Am o întâlnire la patru şi treizeci, spuse. Sunt puţin în întârziere. Taxiul. Şi nici măcar n-am scuza unui accident...

Se opri brusc şi zâmbi. Bătrânul din faţa lui clătină încet din cap şi-i întoarse zâmbetul.

— Ce e mai curios... adăugă după un răstimp.

Continuând să zâmbească (dar parcă într-un fel mai secret, ca şi cum s-ar fi aşteptat la o surpriză), băgă mâna dreaptă în buzunar şi, cu mare atenţie, începu să caute.

— Ce e mai curios, repetă, îmi scapă numele persoanei. Am, probabil, un lapsus. Dar să nu vă fie teamă, mi s-a mai întâmplat asta. Am, aş putea spune, perioade de amnezie parţială. Din fericire, destul de scurte...

— La patru şi treizeci? întrebă bătrânul cu oarecare interes.

— Exact. La patru şi treizeci. O voce clară distinsă: o auzeam pentru întâia oară, şi încă la telefon, unde adesea vocile sunt desfigurate, năclăite în materie. Cineva care *exista* în mod plenar, şi *ştia* asta, mi-am dat imediat seama.

Îşi scoase portmoneul şi răsfoi câteva hârtiuţe. Alese una dintre ele şi o parcurse repede din ochi, ezită o clipă, apoi o mototoli între degete. Era gata s-o zvârle dar se răzgândi şi o băgă în buzunar.

— Nu e asta. Eram de altfel aproape sigur că nu l-am notat. De ce mi-aş fi dat osteneala să-l notez? Un nume simplu, *manifest.* Aş putea spune chiar *fante,* pentru că se arăta pe de-a-ntregul, nu ascundea nimic. De ce l-aş fi notat? N-am notat nici data, nici adresa. Şi totuşi uite că numele îmi scapă din minte. Baraj, adăugă zâmbind din nou. Lapsus.

Un grup se apropiase de birou, şi Adrian se dădu în lături, lăsându-i să vorbească cu bătrânul. Apoi întoarse capul şi făcu câţiva paşi, la întâmplare. De-abia acum *hall-ul* i se dezvăluia în toată vastitatea lui, luminat în chip misterios, parcă prin tavan şi volutele coloanelor, căci nu se vedeau, nicăieri, ferestre, iar lumina zilei, care ar fi trebuit să se reverse prin cele două mari uşi turnante, părea depărtată şi palidă. Cât putea cuprinde cu ochii, se întindea un singur covor gros, roşu-aprins, a cărui dogoare era întreruptă doar de fotoliile şi măsuţele joase, în jurul cărora aşteptau, absenţi, sau dormitau, bătrâni şi bătrâne de toate vârstele. La răstimpuri treceau şi femei tinere. Priveau doar înaintea lor, acolo unde, departe, zăreau oglinzile.

— Era totuşi un nume foarte simplu, transparent prin excelenţă *fanic,* şopti deodată Adrian, rostind rar şi bine articulat cuvintele. Ceva cam ca Theodor, Constantin, William...

Se apropie din nou de birou şi arătă condica pe care bătrânul tocmai o consultase.

— Nu aveţi cumva pe un domn Constantin sau Theodor, sau

poate William, mai ales William?

Bătrânul ridică ochii şi-l privi, fără surpriză, dar şi fără interes.

— A venit de mult? Adrian înălţă din umeri.

— Ah, exclamă, asta nu ştiu! V-am spus, m-a impresionat vocea la telefon, când m-a rugat să vin să-l văd, azi după-amiază, la 4,30 şi mi-a dat adresa. Şi tot ce mi-a spus atunci m-a interesat în chip prodigios. Ca să vă daţi seama: niciodată în viaţa mea n-am acceptat o întâlnire cu un necunoscut, vreau să spun, o *întâlnire la telefon.* Chiar dacă ar fi fost critic literar, sau ziarist eminent, sau director de revistă. Chiar dacă ar fi fost un mare editor. Cu femei necunoscute e altceva, e întotdeauna ceva neprevăzut.

Se opri şi zâmbi încurcat, dându-şi seama că o pereche tânără ajunsă poate mai demult în spatele lui, îl asculta.

— Vă rog, le spuse el, trăgându-se deoparte şi invitându-i să se apropie de birou.

Începu din nou să se caute în buzunare. Găsi foiţa pe care o mototolise cu puţin timp înainte, o desfăcu cu grijă, o întinse şi o frecă încet între palme, ca s-o netezească. Apoi o reciti cu neaşteptată curiozitate şi încântare. Faţa i se lumină şi, înseninat, se rezemă de birou, hotărât să aştepte.

— Cred că e William, spuse îndată ce tânăra pereche se depărtă, William, Williams, sau poate Theodor...

Bătrânul nu-şi mai ridică privirile. Doar clătină din cap.

— Nu e la noi, spuse. Avem pe doamna William, la anexă, dar e văduvă.

— Nu poate să fie ea, îl întrerupse Adrian. V-am spus, era o voce de bărbat, matură, inteligentă, curtenitoare. Şi tot ce mi-a vorbit, tot ce mi-a anunţat, mai ales că are să-mi vorbească, m-a interesat în cel mai mare grad. Ca să mă repet, este prima dată în viaţa mea când...

Bătrânul ridică brusc fruntea.

— Dar ce v-a spus? întrebă. În legătură cu ce?

— Lucruri de o excepţională importanţă. Importante nu numai pentru noi, artiştii, scriitorii, sau, să spunem elita, inteligheţia, ci pentru orice om viu şi întreg. Pentru orice om care vrea să rămână aşa cum s-a visat el întâi, preciză, luminându-se din nou la faţă.

— Afaceri? întrebă celalt, coborând uşor glasul.

— Da. Adică, da şi nu. Mai mult mă anunţa ce are să-mi

comunice astăzi, la 4,30, şi s-a şi scuzat că nu poate *el* să vină să mă vadă, dar avea nu ştiu ce întâlnire de afaceri......

— De afaceri? repetă bătrânul, scăzând şi mai mult glasul.

— Adică, mai precis, nu s-a exprimat aşa, n-a spus „de afaceri", dar am înţeles din context că era reţinut la o şedinţă de lucru, poate o şedinţă de comitet. Pentru că lucrurile de care mi-a vorbit implică o organizaţie întreagă, comitete, manifeste, semnături...

Dar bătrânul nu-l mai asculta. Apucase receptorul, ceru un număr, apoi ridică uşor capul.

– E domnul Orlando, spuse. Adrian îl privi uşor dezamăgit.

— Parcă nu-i spunea aşa. Era un nume mai simplu: Constantin, Theodor, cam aşa ceva...

— E un domn, aici, începu bătrânul, apropiindu-şi mult receptorul de buze. Avea întâlnire la 4,30. Dar nu era sigur că... Bine. Perfect. Îl trimit.

Atârnă receptorul şi ridică triumfător privirile.

— Eram sigur, şopti, parcă mai mult pentru sine. Vă aşteaptă, continuă cu o voce fermă. E chiar nerăbdător. Vă aşteaptă de un sfert de ceas. Domnul Orlando, etajul 11, camera 1029. Luaţi primul ascensor pe dreapta.

Întinse braţul, dar inutil, căci în acea clipă un grup întreg se îndreptă compact în direcţia ascensorului. Adrian mulţumi şi grăbi pasul să-i ajungă din urmă. Aproape toţi vorbeau tare şi vorbeau laolaltă. În faţa lui se afla un domn purtând sub braţ un teanc enorm de reviste.

— Aş fi putut jura, îi spuse Adrian, că nu-l cheamă Orlando. Orice alt nume. Căci avea un nume simplu, direct...

Se simţi împins de la spate, şi atunci înaintă şi el cu pas mai hotărât. Domnul cu teancul de reviste sub braţ îl privea cu simpatie şi deschise chiar gura, parcă ar fi vrut să-i spună ceva. Dar în clipa următoare Adrian se simţi îmbrâncit cu o neaşteptată forţă şi, înveselindu-se deodată, fără motiv, se trezi, strivit din toate părţile, în ascensor.

***

Cladova tresări şi întoarse brusc capul. Femeia tocmai se apropiase de uşă.

— Evident, ea este, Leana, şopti Hrisanti zâmbind misterios. N-am vrut să spun nimic, să văd dacă ţi-o mai aminteşti şi dacă

o recunoşti. E drept, n-ai apucat s-o vezi de multe ori, pentru că s-a dat repede la fund. Şi, ca de obicei, nimeni n-a înţeles de ce.

— Marea pasiune, poate. Mai ştii? Nu s-a vorbit de ea, acum câţiva ani, că se îndrăgostise de doctorul Visarion? Se spunea că ies tot timpul împreună, că erau nedespărţiţi...

Cu un gest scurt, Hrisanti îşi trase scaunul mai aproape de masă.

— Nu e nimic adevărat, spuse. Ştiu foarte bine asta. Şi o ştiu şi alţii. O ştie – şi o spune – chiar doctorul Visarion. Evident, nu înseamnă nimic că o spune şi el. Doctorul e un om discret. Dar n-aveai decât să te uiţi la el când erau împreună, şi înţelegeai. Doctorul, sărac, era îndrăgostit ca un adolescent, şi poate de aceea îi plăcea Leanei, că se purta ca un adolescent îndrăgostit pentru întâia oară, cast şi exaltat, şi puţin fantast, ca într-un roman englezesc. Oricine îi vedea împreună, la vreun restaurant, la teatru, chiar la el acasă, la recepţiile acelea spectaculare, oricine îi vedea înţelegea că între ei nu era nimic, şi nici nu fusese vreodată. Mai grav: ghicea că niciodată nu va fi nimic între ei. Şi faimoasa, mult lăudata stăpânire de sine a doctorului..., ei bine, şi îmi cer iertare că aş putea părea indiscret, dar ai să înţelegi de ce trebuie să spun asta, ei bine, sunt prieteni care ţi-ar putea povesti multe scene de deznădejde, când bietul om nu-şi mai putea stăpâni nici măcar lacrimile. Pentru că, toată lumea înţelesese asta, doctorul era îndrăgostit aşa cum nu fusese niciodată, şi trecuse acum de patruzeci de ani, avea tot ce-ar fi putut să aibă un bărbat atât de inteligent şi de interesant ca el: glorie, şi avere, şi prestigiu, şi influenţă, avea tot. Dar, din nefericire pentru el, exista Adrian. Cineva, un necunoscut, despre care Leana afirma că e poet, deşi nu-l întâlnise încă. Dar se purta, şi faţă de doctor, şi faţă de ceilalţi, ca şi cum într-adevăr acest inaccesibil poet, Adrian, ar fi existat în carne şi oase...

— Şi poate că într-adevăr exista...

— Aşa se pare că ar fi crezut şi doctorul. Probabil că a pus s-o urmărească, fără ştirea ei, bineînţeles, să afle ce făcea, unde se ducea, pe cine vedea, dar până la urmă, s-a convins şi el că, oriunde ar fi existat acest Adrian, el nu se afla în Bucureşti. Evident, doctorul ştia – şi ştia asta de mult, de când se împrieteniseră – unde locuieşte Leana. Probabil că era unul din puţinii care-i călcaseră în casă. Dar nici el n-a spus nimic... Şi,

pentru mine, adăugă cu un alt glas, unul din lucrurile cele mai misterioase ale acestei poveşti e şi faptul că n-am aflat niciodată *în ce fel de casă locuieşte Leana*, dacă e o maghernită sau o vilă la Şosea, dacă e o mansardă sau o pensiune de familie, sau o căsuţă de mahala, cu lămpi de gaz, şi podele vopsite în roşu, care scârţâie când intră cineva, dar scârţâie şi singure, nopţile, de umezeală, de plictiseală, de deznădejde sau Dumnezeu ştie de ce...

Întinse brusc braţul şi-şi umplu iar paharul, dar cu multă grijă, ca şi cum i-ar fi fost teamă că-i va tremura mâna.

— ...Să nu ştiu nimic despre fata aceasta, de care, crede-mă, n-am fost niciodată îndrăgostit, dar care-mi plăcea, care, într-un anumit fel, mă fascinează, poate şi pentru că se leagă de ea amintirile adolescenţei şi tinereţii mele, să nu fi izbutit să aflu nimic de cincisprezece, şaisprezece ani de când o cunosc, să ştiu că nimeni n-a aflat nimic în afară de ce ne-a spus ea în prima noapte, când s-a oprit la masa noastră, la „Floarea-soarelui” – eram cu Calomfir şi cu un alt tânăr, pe care nu l-ai cunoscut, căci a dispărut şi el de vreo câţiva ani – şi atunci, în acea noapte, când am întâlnit-o eu, mi-a spus, mi-a spus *mie,* pentru că pe ceilalţi îi cunoştea de mult, mi-a spus că n-o cheamă Leana şi că pentru păcatele ei a ajuns să cânte prin cârciumi...

Cladova ridică din umeri, neîncrezător şi totuşi turburat.

— Şi cu toate acestea, spuse zâmbind, nu cântă întotdeauna. Şi dacă n-a cântat atâţia ani, foarte probabil că o întreţine doctorul, oricare ar fi fost legătura între ei...

— Nici de asta nu sunt atât de sigur, continuă Hrisanti. De când o ştiu, întotdeauna a spus că are din ce trăi... Dar de ce cântă atunci prin cârciumi şi grădini de mahala, fără să ia bani, de ce nu încearcă să se lanseze, cum se zice, într-un local cunoscut, la vreo grădină de vară mai selectă, nu înţeleg, şi nu înţelege nimeni. Dacă am fi aflat ceva despre familia ei, dacă am şti în ce fel de casă locuieşte, de pildă, dacă doarme într-o odaie a *ei,* în care să se răsfrângă ceva din personalitatea şi biografia *ei,* în care să existe, bunăoară, anumite tablouri, un anumit fel de cărţi, sau mai ştiu eu ce, bunăoară vioara aceea cu care se acompania la „Floarea-soarelui”. De unde o fi fost vioara aceea? din ce ţară, din ce veac? Căci în niciun caz nu semăna cu viorile care puteau fi cumpărate la Bucureşti acum

treizeci-patruzeci de ani... Şi câte altele n-am fi înţeles dacă *am fi aflat ceva precis* despre familia ei, despre copilăria ei. De ce-i plăcea să cânte, atunci, la „Floarea-soarelui”, numai cântece care păreau a fi de pe vremea duducăi Ralu şi a lui Anton Pann? Cum le descoperise? Cine o învăţase? Acum în urmă, ai văzut, numai arareori mai cântă asemenea romanţe vetuste. Şi cu toate acestea, repertoriul ei nu seamănă cu al nimănui. Iar când vreun cântec devenea cu adevărat popular, de-l auzeai în toate grădinile de vară, Leana refuza să-l mai cânte, deşi într-un anumit fel era cântecul *ei,* ea îl descoperise. Ai mai auzit-o cântând de-atunci, din prima seară când te-am dus la „Platani”, ai mai auzit-o cântând „În curte la Dionis”? Şi totuşi ea îl lansase, în vara aceea. Nimeni nu ştie al cui e cântecul, cine l-a compus. Nu se ştie nici măcar dacă e cântec popular sau de origine lăutărească, sau e vreo romanţă veche, readaptată de Leana. Şi aşa cum s-a întâmplat cu „În curte la Dionis”, s-a petrecut şi cu altele...

Cladova îşi clătină cu îndârjire capul, ca şi cum ar fi vrut să se trezească.

— Şi cu toate acestea, trebuie să existe o explicaţie, începu cu o greu stăpânită iritare în glas. Vreau să spun, o explicaţie la toate aceste bizarerii şi mistere, sau pseudomistere. N-am avut norocul s-o cunosc, dar de câte ori am ascultat-o, mi-a lăsat impresia unui om perfect normal. O femeie tânără, frumoasă, echilibrată, trăind în lumea noastră, aici, pe pământ – cu toată melancolia ei, cu toată purtarea ei curioasă, neobişnuită, aproape stranie. Nu părea deloc exaltată, n-avea nimic neurotic în ea... Deşi, adăugă după o pauză căzând pe gânduri, când, acum vreo doi ani, începuse să se îmbrace numai în negru, şi nu se mai farda deloc, de i se spunea, în glumă „văduva”...

— Ştiu, ştiu, îl întrerupse Hrisanti, dar nu era nimic neurotic. Şi, ca să înţelegi toată povestea, trebuie să ştii că nici măcar n-a fost ideea ei. Doctorul a silit-o, da, pot spune foarte sincer: *a silit-o sa se îmbrace în negru.* Şi nici doctorul n-a făcut-o aşa din senin, sau din vreo dorinţă ascunsă de răzbunare. Ca să dezlege ce se numea pe-atunci, acum câţiva ani, în cercul intimilor lui Visarion „misterul Adrian” sau „complexul Poetului”, doctorul a încercat o experienţă, a încercat-o ca să verifice ipoteza la care ajunsese. Anume, îşi închipuia că Leana *cunoscuse şi iubise cu adevărat* pe cineva, un tânăr poet, Adrian, şi acesta, foarte

probabil, murise sau dispăruse, dispăruse pentru totdeauna din viaţa Leanei. Doctorul îşi închipuia că Leana suferise un şoc, un soi de traumatism, nimic grav, credea el – căci ajunsese acum s-o cunoască bine pe Leana şi se convinsese de *normalitatea* ei – dar, totuşi, traumatismul i-ar fi provocat o anumită amnezie. Leana pur şi simplu *nu voia* să recunoască pierderea lui Adrian, moartea lui în vreun accident, sau dispariţia lui, sau ce-o fi fost. Şi atunci, doctorul a încercat s-o convingă că numai *negru* îi şade bine. A vrut să vadă dacă Leana *se teme de negru, de doliu.* Şi i-a dăruit câteva superbe, somptuoase rochii de mătase neagră. Leana le-a purtat cu încântare, şi le-a purtat întruna, câtva timp, deşi până la urmă le modificase pe toate, le adaptase propriului ei gen de eleganţă... Cladova îl ascultase zâmbind, pe gânduri.

— Deci, asta a fost *la Veuve, l'inconsolée...*

— Şi *la Veuve,* şi *Die traurige Witwe,* şi *Jalea îi stă bine Electrei,* şi *la Vedova...*

Obrazul îi tremură o clipă, şi se îmbujoră, ca şi cum ar fi fost gata să izbucnească în râs, dar parcă şi-ar fi adus brusc aminte de ceva, şi se mulţumi să zâmbească, ridicând din umeri. Apoi apucă sticla şi umplu amândouă paharele.

***

Nu ar fi trebuit să intre mai mult de opt persoane, dar pătrunseră deja unsprezece, şi poate s-ar mai fi urcat şi alţii dacă uşile ascensorului nu s-ar fi închis pe neaşteptate. O femeie scânci uşor, câţiva izbucniră în râs, şi un bărbat gros, aproape pleşuv, deşi tânăr, începu să întrebe şi să apese repede pe diferite butoane: 8,10,11,14,15. Mai strigă o dată „15!", apoi întoarse capul spre uşă şi răsuflă adânc.

La etajul 15 ultimii doi pasageri ieşiră. Adrian voi să-i urmeze, dar uşa se închise şi ascensorul îşi continuă urcuşul. Pe ecranul electric numerele se aprindeau şi se stingeau parcă tot mai repede: 16,17,18,19... Apoi ascensorul se opri, uşile se deschiseră şi Adrian se lipi de perete, să lase să intre pe eventualii pasageri. Dar în faţa ascensorului nu era nimeni. Coridorul părea destul de slab luminat şi Adrian şovăi câtva timp, nehotărât. Ieşi în ultima clipă, simţind uşile ascensorului închizându-se chiar în spatele lui.

Coridorul părea nesfârşit, aşa cum se întindea de o parte şi de

alta, pierzându-se parcă foarte departe, în penumbră. Chiar în faţa ascensorului era o oglindă, prea mare pentru locul unde se afla, şi uşor înclinată. Adrian se privi câteva clipe cu o secretă satisfacţie, potrivindu-şi nodul cravatei. Apoi îşi apropie obrazul de luciul rece al oglinzii. Arăta, aşa cum îi spuneau toţi, ca de 30 de ani, cu 15 ani mai puţin decât avea. Şi credea că ştie de ce: era înalt, zvelt, blond *şi-şi păstrase părul aşa cum îl avusese în liceu*: căzându-i rebel pe frunte. Frumos ca Îngerul Morţii, îi spusese cineva. Fără îndoială, o fată. Dar cine? *Cine?*

Îl trezi o uşă care se deschise undeva, destul de departe, pe coridor şi-şi desprinse repede capul de oglindă. Paşii aproape nu se auzeau, şi totuşi, fără să privească, Adrian ştiu că două femei se îndreaptă spre el. Băgă mâna în buzunar, scoase hârtiuţa şi începu s-o învârtească între degete. Inutil să mai citească textul: îl ştia pe dinafară. Îl repetă încă o dată, încet, cu oarecare emfază, ca pe un început de poem. Una din femei se oprise în faţa lui şi-i zâmbea.

— Căutaţi pe cineva? îl întrebă.

Avea o voce atât de blândă, de melodioasă, încât Adrian o privi câteva clipe fascinat, parcă nu i-ar fi înţeles întrebarea.

— Am o întâlnire, la 4,30, începu el brusc. Dar, cum îi spuneam şi venerabilului domn de la recepţie, am probabil un lapsus. Pentru că, vedeţi, deşi nu era Constantin, nici Theodor, şi nici William, Williams, bătrânul dumneavoastră tot l-a identificat. A vorbit cu el la telefon şi am înţeles că mă aşteaptă nerăbdător, că începuse chiar să-şi piardă răbdarea... Dar de ce nu mai spuneţi ceva? întrebă.

Femeia zâmbi din nou, de data aceasta cu un efort, parcă ar fi obosit deodată.

— V-a spus că e la etajul nostru? La 21?

— Suntem la 21? se miră Adrian. Ar fi trebuit să-mi dau seama de asta. Dar m-am învăţat. Şi nu trebuie să-mi pierd firea. Ştiu că orice aş face e inutil. E ca un baraj. Numele domnului care mă aşteaptă, vreau să spun. Imposibil să mi-l reamintesc! Zadarnic l-a identificat la recepţie, zadarnic mi-a spus numărul camerei. Au dispărut. Probabil că au dispărut în timp ce mă aflam în ascensor. Evident, n-au dispărut propriu-zis, ci s-au ascuns doar, s-au camuflat. Au ajuns *irecognoscibile*...

— Atunci nu poate să fie la 21, îl întrerupse femeia. Poate la anexă? se întoarse întrebătoare către tovarăşa ei.

Se întoarse şi Adrian şi o privi mai bine. Era înaltă, cu o faţă oarecare, fără vârstă, şi răsucea distrat între degete un inel cu chei. Era, ca şi cealaltă, îmbrăcată în cenuşiu, cu un mic şorţ verde, care, la lumina palidă a coridorului, părea decolorat.

— Depinde, rosti în cele din urmă, foarte încet, parcă ar fi şoptit. La ce anexă?

— În orice caz, o întrerupse Adrian, nu e la cea cu văduva... I-am uitat numele, dar ştiu că e văduvă. Să-i spunem Văduva. Sau chiar *la Vedova,* cu majusculă şi încărcată de simbol, ca la Dante.

Femeia îi privi adânc, încruntându-se, apoi se depărtă severă, fără să mai adauge un cuvânt.

— Aţi jignit-o fără să vă daţi seama, şopti cealaltă, este şi ea văduvă, adăugă, urmărind-o cu privirile. Şi cum e de origine italiană, unii îi spun *La Vedova.*

Adrian o asculta fericit.

— Mai vorbiţi, mai vorbiţi! insistă el, văzând că femeia tăcuse şi-l privea cu acelaşi zâmbet obosit. Căci este pur şi simplu extraordinar.

— Ce să vă mai spun? Sunt şi eu italiancă. Am citit pe Dante, dar demult, demult. Sunt destui italieni pe aici. Uneori, vin şi ocupă un etaj întreg. Dar nu la 21. Aproape nimeni nu mai vine la 21. A tot încercat direcţia... Dar vă rog să nu mai spuneţi la nimeni... Pe mine mă cheamă Sylvia, continuă după o scurtă pauză. Am fost şi eu cineva în viaţa mea. Am fost călugăriţă. Uite c-a venit ascensorul, adăugă. Întrebaţi jos, la recepţie, are să vă dea toate informaţiile...

Continua să zâmbească, tot atât de obosit, când uşile ascensorului s-au închis pe neaşteptate. Adrian se întoarse către tânărul care-l privea distrat, poate fără să-l vadă, fredonând foarte încet o romanţă.

— Dacă sunteţi şi dumneavoastră italian, începu, felicitările mele. Sunteţi un neam extraordinar. Şi apoi, aţi avut pe Dante. Îl cunoştea şi compatrioata dumneavoastră, cu care m-am întreţinut o clipă la etajul 21. Evident, a fost călugăriţă, a avut o altă educaţie. Şi păcat că n-aţi avut timp s-o priviţi pe îndelete – o rară, nobilă frumuseţe bolnavă – şi, mai ales, păcat că nu i-aţi auzit vocea, n-aţi auzit rostit: *Sylvia, Dante, la Vedova...*

Tânărul încetase să fredoneze şi-l asculta clipind des din ochi, parcă ar fi încercat să se trezească. Adrian se apropie şi-i puse

familiar mâna pe umăr.

— Deşi mă întreb dacă a înţeles toată semnificaţia secretă, şi evident polemică, a expresiei danteşti *la Vedova.* Ştiţi, în limbajul lui secret, poate împrumutat de la *Fedeli d'amore,* Dante se referea la Biserica romano-catolică. Biserica lui Petru, lăsa el să se înţeleagă, *rămăsese „văduvă"...*

Ascensorul se opri şi Adrian se retrase ca să facă loc nouveniţilor, două doamne şi o foarte tânără fată, şi doi bărbaţi, aproape bătrâni, dar încercând zgomotos să-şi ascundă vârsta.

— Coborâm? întrebă Adrian pe unul din ei, cu oarecare mirare.

— Aşa s-ar spune. Voiaţi să urcaţi?

— Ah, făcu Adrian ridicând din umeri, asta e greu de spus. Cine ar îndrăzni, întrebat dacă vrea să urce, cine ar îndrăzni să răspundă: Nu?

Una din doamne izbucni în râs şi-l privi cu o subtilă cordialitate.

— Asta înseamnă că n-aţi aflat de legendă, i se adresă ea. Ori spui „jos", ori spui „sus"...

— Ori urcăm, ori coborâm, o întrerupse jovial vecinul ei, *e acelaşi lucru...*

— Pentru că ascensorul *rămâne acelaşi,* continuă doamna, corect şi totuşi detaşat, parcă ar fi fost un joc de societate. Numai *direcţia* variază...

Adrian zâmbea fericit.

— Admirabil! exclamă. Admirabil! Dar nu văd de ce-i spuneţi legendă.

Ascensorul se oprise, uşile se deschiseră lin, dar nimeni nu urcă, nici nu coborî.

— Nu e legendă, interveni cealaltă doamnă, e autentică. S-au scris şi articole, unele cu fotografii. Dacă vă interesează, le puteţi cere la direcţie.

De-abia atunci Adrian îşi dădu seama că are gene enorme, artificiale. Îi văzuse, la început, numai ochii: erau verzi, adânci, lăsându-i impresia că i-a mai văzut odată, de foarte aproape, dar când? *Când?*

— Întrebaţi de pictor, continuă doamna uşor intimidată. Artistul laureat al hotelului, i s-a spus mai târziu, evident în glumă...

— Sau, şi mai bine, o întrerupse tovarăşa ei, căutaţi vitrina de

lângă Sala catalană, vitrina în care s-au păstrat lucruri de-ale lui – caiete cu schiţe, obiecte de artă, măşti, toate de el...

Adrian le privise pe rând pe amândouă, şi faţa i se lumină de un mare zâmbet.

— Nu ştiu despre cine vorbiţi, dar sunt sigur că *mi se fac semne.* Le simt, le presimt. Aşa începe întotdeauna miraculosul proces de anamnesis: mă întâlnesc cu cineva, cunoscut sau necunoscut, nu pot să-mi dau seama, dar uneori de la primele cuvinte pe care mi le adresează simt că mi se fac semne...

Uşile ascensorului se deschiseră din nou şi Adrian ieşi pe coridor ca să facă loc tinerei fete. Două perechi aşteptau.

— Îndrăzniţi! Îndrăzniţi! strigă unul din domni. Avem loc!

Dar nu îndrăzni decât prima pereche.

— Intraţi, îi îndemnă zâmbind Adrian. Mai e loc!

În acea clipă uşile ascensorului se închiseră şi perechea rămasă pe coridor izbucni în râs.

— Este a treia oară când mi se întâmplă acelaşi lucru! exclamă tânărul. Imposibil să coborâm împreună, cel puţin în hotelul acesta.

— Îmi pare rău, făcu Adrian, fără să mai încerce să-şi ascundă dezamăgirea. Una din doamne începuse să ne povestească o foarte interesantă legendă cu un artist laureat... Poate că dacă aţi încerca la celălalt ascensor, adăugă, căutându-l cu privirile.

— E mai simplu pe scări, îl sfătui tânărul. Asta o să facem şi noi, de altfel. Nu sunt decât cinci etaje.

Luă braţul tovarăşei şi porni repede pe coridor. De-abia atunci Adrian îşi dădu seama că tânăra fată care, în ascensor, îl ascultase fermecată, rămăsese lângă el, parcă l-ar fi aşteptat.

— Îmi pare *realmente* rău, îi spuse, după ce o privi cu un zâmbet întristat. A fost adineaori, în ascensor, a fost o clipă, o singură clipă, când am ştiut că *mi se fac semne.* Eram aproape sigur că o să-mi reamintesc deodată numele şi eram gata să mă uit la ceas, să văd cu cât am întârziat... Şi apoi, nu ştiu ce s-a întâmplat, dar s-a întâmplat ceva şi am pierdut momentul...

Tăcu şi, fără voia lui, oftă.

— Locuiţi în hotel? îl întrebă fata, îmbujorându-se.

— Oh, nu, am venit aici pentru o întâlnire. Aveam o întâlnire la patru treizeci. Dar mi-e absolut imposibil să-mi amintesc numele. Mi-a telefonat acum câteva zile. O voce extraordinară, care m-a cucerit. Şi m-a cucerit mai ales *mesajul.* Aveam foarte

limpede impresia că am fost chemat ca să mi se încredinţeze un mesaj de o extraordinară importanţă. Şi ţin să precizez, important *nu numai pentru mine;* deşi, fără falsă modestie, aş putea adăuga...

Se opri şi, poate fără să-şi dea seama, apucă mâna fetei şi i-o strânse, scuturându-i-o cu o bruscă fervoare.

— Ah, domnişoară! exclamă. Nici nu îndrăznesc să mă uit la ceas! sosisem deja cu întârziere, şi nu din vina mea, ci din vina şoferului. E o poveste întreagă, pe care prefer să nu mi-o reamintesc, în măsura în care mi-aş putea-o reaminti. Pentru că mi-am dat mai demult seama de asta un lapsus aduce pe celalt, amnezia devine progresivă, şi dacă acel misterios proces de anamnesis nu intervine la timp, nici nu îndrăznesc să-mi imaginez ce s-ar putea întâmpla...

— Ar trebui să întrebaţi la direcţie, vorbi fata. Vreau să spun să întrebaţi de artist...

— Dar ce legătură ar fi putut avea el, artistul laureat, cu ascensorul? o întrerupse Adrian cu un început de exasperare în glas.

— Doamna spunea că ascensorul rămâne acelaşi, şi numai *direcţia* variază...

Adrian o privi lung, pe gânduri.

— E adevărat, aşa a spus, îmi aduc foarte bine aminte. În cazul acesta, adăugă melancolic, mă întreb de ce-mi făcusem iluzii... Deşi. *Deşi...*

Strânse încă o dată mâna fetei, de data aceasta camaradereşte, şi apoi porni cu pas repede în direcţia în care văzuse dispărând tânăra pereche.

***

— ...E ca basmul cu Cocoşul roşu, reluă Hrisanti după ce închise patefonul. Când credeam toţi că se hotărâse, cu adevărat, să-şi vadă de cariera ei, se dă din nou la fund. Dispare. Şi, evident, când, după un an, doi, se răspândeşte zvonul că a reapărut, trebuie să te duci, ca s-o asculţi, la cine ştie ce cârciumă de mahala sau la o grădină de vară din marginea oraşului. Aşa a fost, vă amintiţi, acum vreo doi ani, când se spunea că e la „Albatros”, iar ea, Leana, cânta într-o grădină din Grant, „La trei ochi sub plapumă”. S-ar zice că nu vrea, cu niciun chip, să se lanseze, că-i place s-o ia întotdeauna de la început.

Să fie cumva nostalgia debutului ei de acum aproape douăzeci de ani? Sau crede că numai într-o asemenea grădină de vară, undeva, pe la marginile oraşului, îl va regăsi pe el, pe ursitul ei, poetul, pe Adrian? Sau să fie pur şi simplu timiditate, indiferenţă, sau poate, chiar un început de neurastenie?

— În orice caz, îl întrerupse Cladova, nu s-a schimbat prea mult. De când am văzut-o întâia oară, parcă ar fi rămas aceeaşi...

— Cred că te înşeli. În ultimii ani s-a schimbat destul de mult. Nu pot spune că a îmbătrânit, dar nu mai e Leana de prin 1930 sau 1935. Nu vă mai vorbesc de cum era prin 1920-21, la „Floarea-soarelui”, când se oprea pe la mese şi uneori sorbea din paharul vreunui tinerel. Pe Leana de-atunci n-aţi apucat-o niciunul dintre voi. Dar amintiţi-vă cum era în 1930, când s-a auzit prima oară de numele ei, după ce debutase la „Platani”. Şi atunci trecea pe la mese, şi sta de vorbă cu cei care i se păreau ei interesanţi şi *numai* cu ei, dar foarte rar mai lua paharul cuiva, şi cine nu i-a văzut *acel* zâmbet, n-o cunoaşte pe Leana. Dar atunci, la „Platani”, spunea că e îndrăgostită de Adrian, că nu-l întâlnise încă, deşi ştia că e poet, iar câţiva ani în urmă, la „Dorul Ancuţii” şi la „Scrânciob”, spunea că-l *caută,* şi se putea înţelege, aşa cum am înţeles eu, că între timp întâlnise pe acest fabulos poet, pe Adrian (dar *când? când?* şi *unde?*). Dar mai e ceva: felul ei de a fi şi de a cânta. Evident, *stilul* i-a rămas aproape acelaşi: dar, pe nesimţite, şi-a schimbat repertoriul: în ultima vară cânta mai mult melodii adaptate de ea pe versuri de poeţi contemporani. Şi apoi, amintiţi-vă cum era la „Platani”, amintiţi-vă melodia ei de-atunci, care, într-un anumit fel, prelungea melancolia care ne fermecase pe toţi, cu zece ani mai înainte, la „Floarea-soarelui”. Acum în urmă răzbate parcă din toată fiinţa ei o infinită tristeţe, o tristeţe care ar părea tragică, peste putinţă de suportat, şi cu totul nelalocul ei, într-o grădină de vară, dacă n-ar fi atât de discretă, de „împăcată”, încât sunt sigur că majoritatea publicului nici nu o remarcă...

— Nu, nu, nu! îl întrerupse Cladova, ridicându-se brusc din fotoliu şi începând să se plimbe cu paşi grei, hotărâţi. Te înşeli! Mitologizezi, ca să folosesc una din expresiile dumitale favorite. Şi mitologizezi într-o direcţie cu totul greşită. Pentru că, recunosc, în cazul Leanei *se poate vorbi* de mitologie, dar nu în sensul în care te-ai aventurat dumneata. Într-adevăr, a existat

un fel de mitologie a Leanei, acum câţiva ani, prin 1936-37, când se lansaseră primele discuri: „În curte la Dionis” şi celelalte pe care le-am ascultat astă-seară. Zic mitologie, pentru că circulau fel de fel de zvonuri pe seama ei – că era protejată de cutare ministru, că era marea pasiune a unui foarte distins ambasador, şi rechemarea lui neaşteptată n-a făcut decât să confirme acest zvon, că era invitată să cânte la Palat...

— E adevărat că a fost la Palat, îl întrerupse Hrisanti, dar trebuie să cunoşti întreaga poveste.

Cladova se oprise brusc în mijlocul odăii şi ridică braţul.

— Dă-mi voie, te rog, că am să mă explic. Exista, zic, o mitologie a Leanei, din care fiecare accepta ce-i plăcea, sau ce-i convenea. Dar mitologia aceasta se întemeia pe câteva date reale, abil, chiar fabulos elaborate de acel grup de scriitori şi artişti care se entuziasmaseră de Leana şi începuseră să vorbească despre ea prin cenacluri, să scrie prin reviste şi gazete...

— Asta a fost ideea lui Mavrogheni, interveni Bărăgan. El a descoperit-o. De la el au început toate, de la Mavrogheni.

Hrisanti întoarse surprins capul şi-l privi lung, ca şi cum nu i-ar fi venit să creadă, apoi zâmbi şi ridică din umeri.

— Cred că vă înşelaţi amândoi, spuse, dar, în sfârşit...

— Ce vreau să spun, continuă Cladova, este că Leana *nu* s-a schimbat în sensul în care vorbeai dumneata adineaori. Nu o cunosc decât de vreo zece ani, dar nu cred că se poate vorbi de tristeţe, de o tristeţe tragică. E pur şi simplu o chestiune de stil. A izbutit, adică, să-şi controleze comportamentul, să-l transfigureze în expresie artistică. Nu mi se pare deloc tristă, nici tragică. Îşi domină însă melancolia, şi melancolia ei este într-adevăr reală, autentică, face parte din fiinţa ei, poate din destinul ei. În ceea ce priveşte legenda cu poetul invizibil, Adrian, nu e decât o foarte frumoasă, şi destul de abilă, legendă. Că acest poet există sau nu, că l-a aşteptat mult până să-l cunoască, iar acum îl caută pentru că, interpretează unii, ar fi dispărut foarte repede după ce l-a găsit, nu putem şti, şi poate nici nu e atât de interesant de ştiut. Ce se va întâmpla în ziua când vom afla *ce este adevărat* din toată povestea asta, la care Leana se referă de atâţia ani, dar pe care nu o *povesteşte* niciodată? Ce se va întâmpla, zic? *Nimic decisiv.* Leana e interesantă în ea însăşi, în felul ei de a interpreta, şi e

interesantă ca om: o femeie încă tânără, care se decide să trăiască o anumită existenţă, şi nu se lasă antrenată în facilitate şi promiscuitate, nici nu se lasă cumpărată de milionari sau oameni politici, şi face asta conştientă fiind de toate riscurile pe care şi le asumă. Vă mărturisesc că o admir. A izbutit să-şi păstreze independenţa, să cânte când şi unde îi place ei, cu riscul de a fi azi cea mai răsfăţată vedetă a Capitalei, şi mâine pe jumătate uitată. Cum ar fi fost, desigur, dacă n-ar fi existat discurile. Şi, de asemenea, înţeleg foarte bine discreţia ei aproape sălbatică, înţeleg de ce foarte puţini îi cunosc adresa şi poate nimeni nu-i cunoaşte familia, nici biografia... Dar anumite lucruri tot se cunosc, adăugă, întorcându-se către Hrisanti, şi ce se cunoaşte e de-ajuns ca să infirme mitologia pe care o construiai adineaori. Nu e adevărat, de pildă, că e cu totul insensibilă la onoruri şi adulaţii. A acceptat, bunăoară, să cânte la Palat. Te rog, lasă-mă să termin, spuse înălţând braţul. Nu mai am mult. Şi nu e adevărat că nu trăieşte decât cu gândul la enigmaticul, insesizabilul poet Adrian. Dovadă legăturile care i se cunosc.

— Ce legături? întrebă Hrisanti.

— Să-ţi amintesc numai pe cea importantă: doctorul Visarion. Că a fost o legătură, iar nu doar amiciţie, cum ştiu că-ţi place dumitale să crezi, o dovedeşte şi faptul că s-au despărţit. Mai precis: *nu se mai văd deloc.* Şi doctorul are grijă să nu frecventeze acele cercuri în care ştie că ar risca s-o întâlnească pe Leana.

Hrisanti ascultase ultimele cuvinte cu sticla de cognac în mână. O aşeză grăbit pe masă, alături de paharul gol, şi se îndreptă spre canapea.

— Îmi pare rău, spuse, dar eşti greşit informat. Prietenia cu doctorul şi despărţirea atât de radicală care a urmat dovedesc tocmai contrariul: dovedesc că niciodată n-a existat *nimic* între ei. Se întâmplă că cunosc chiar de la sursă cauza despărţirii. În aparenţă, e foarte simplă; în fond, aşa cum poate era de aşteptat de la o fiinţă ca Leana, pare de neînţeles. Pentru că lucrurile s-au petrecut aşa: trebuia să se întâlnească odată, nu ştiu dacă la o expoziţie sau în altă parte, şi Leana, după ce l-a aşteptat vreo jumătate de ceas, a plecat. Puţin timp după aceea, doctorul suna la ea, cu un braţ de liliac alb. Leana i-a deschis, dar a rămas în prag. „Te rog să nu te superi, i-ar fi spus,

nu vreau să te superi, căci nu s-a schimbat nimic între noi. Îţi voi rămâne până la sfârşitul vieţii aceeaşi bună prietenă. *Dar nu ne mai putem întâlni.* Mi-e peste putinţă sa-ţi explic de ce. Dar dacă e adevărat că ţii la mine, te rog nu insista. Ar trebui atunci să dispar, să plec cu adevărat, şi pentru totdeauna. Şi mi-ar părea rău, pentru că îmi place oraşul acesta, îmi place să trăiesc în Bucureşti...”

— Nu ştiu cât era de sinceră, îl întrerupse Bărăgan, dar până la urmă, tot a plecat. De aproape doi ani nu se mai ştie nimic despre ea, parcă ar fi intrat în pământ. Sau poate şi-a spus că azi, mâine dă şi peste noi războiul, şi s-a pus la adăpost...

— Da, reluă Hrisanti, dar asta s-a întâmplat acum, de curând, de vreun an şi jumătate. Şi despărţirea de doctor a avut loc acum vreo patru ani. În orice caz, cauza reală a despărţirii n-o ştie şi nici măcar n-o bănuieşte nimeni. Leana continua să vorbească de doctor ca de „cel mai bun prieten al ei”, dar adăuga întotdeauna că se hotărâseră amândoi *să nu se mai vadă.* Ce este mai curios, doctorul a crezut la început că un asemenea incident ar putea contribui la soluţionarea „complexului Adrian”. Îşi spunea, probabil, că în trecutul Leanei există un traumatism *provocat de o aşteptare.* Şi acum i se părea că are un element *concret,* de la care poate porni... Şi, cine ştie, adăugă Hrisanti după o pauză, poate, până la urmă, ar fi izbutit să afle ceva dacă nu s-ar fi întâmplat un lucru la care nu se aştepta nimeni. Într-o bună zi, şase, şapte luni după ce n-o mai văzuse, doctorul s-a trezit, cum se spune, detaşat de Leana, completamente detaşat. În fond, nu fac o indiscreţie, pentru că toate acestea s-au cam aflat. Socotind că traumatismul „aşteptării” se leagă de originea „complexului Adrian”, doctorul se hotărâse să caute pe toţi cei care o cunoscuseră pe Leana la „Floarea-soarelui”. El, evident, nu avea timp pentru asta. Îmi închipui că a însărcinat pe vreun intim, şi acesta, foarte probabil, s-a adresat vreunei agenţii specializate în asemenea cercetări. În orice caz, ştiu de la Calomfir, pe care l-am întâlnit scurtă vreme după aceea, că fusese şi el „contactat” şi că, până la urmă, detectivul care fusese însărcinat cu ancheta descoperise că există cineva, în acel cartier al străzii Popa Soare, care cunoştea povestea Leanei de la începutul începutului. Omul era destul de bătrân, dar avea o memorie extraordinară şi-i plăcea să povestească. Fusese pe vremuri

institutor sau cam aşa ceva, şi se spunea că, după ce-o ascultase pe Leana la „Floarea-soarelui”, venea acolo în fiecare seară, şi, fiind om în vârstă, Leana se împrietenise cu el şi-i povestise multe. Dar când detectivul l-a rugat să-i spună ce-şi mai aduce aminte de Leana, omul s-a codit. Îşi închipuia, poate, că e vorba de o anchetă judiciară şi îi era teamă că va fi implicat în cine ştie ce proces. Până la urmă, detectivul i-a mărturisit de ce e vorba şi bătrânul a acceptat. Dar, a stăruit, va povesti tot ce ştie lui Visarion, şi numai dacă doctorul îi va făgădui că tot ce-i va spune va rămâne între ei. Evident, chiar în seara aceea, detectivul, sau cine o fi fost omul care fusese însărcinat cu ancheta, s-a prezentat doctorului să-i aducă marea veste. Doctorul i-a mulţumit, l-a răsplătit împărăteşte, dar a mărturisit că nu-l mai interesează complexele sau traumatismele Leanei. Probabil că a folosit altă formulă; o fi spus, poate, că acum îşi dă seama de riscurile pe care le comportă pentru Leana o reîntoarcere în trecut, sau cam aşa ceva.

Cladova se ridică brusc, parcă înveselit deodată.

— E ca într-un roman de aventuri, spuse, şi mă îndoiesc că lucrurile s-au întâmplat aşa, dar mi-a făcut plăcere să te ascult. Aveam impresia că trăiesc într-o altă epocă.

— E foarte adevărat, reluă Hrisanti. Toate acestea s-au întâmplat într-o altă epocă. Şi într-un anumit sens mi se pare firesc că Leana a dispărut dintre noi acum un an, un an şi jumătate, în preajma războiului.

— Ţi-e teamă că nu s-ar fi putut adapta împrejurărilor? întrebă Cladova cu o falsă mirare, ca şi cum s-ar fi silit să nu pară sarcastic. Te asigur că te înşeli. Leana e o femeie originală şi o mare artistă, dar ştie să facă deosebire între fantezie şi autenticitate... şi sinucidere. Dovadă, cum spuneam adineaori, că a acceptat să cânte la Palat...

— Dar când a acceptat să cânte? izbucni Hrisanti. Şi în ce condiţii? A acceptat numai pentru că stăruiseră prietenii ei, grupul acela de scriitori şi artişti care se întâlneau la Mavrogheni, şi după succesul primei seri de conferinţe şi şezători literare, aveau planuri mari, voiau să organizeze expoziţii, să scoată o revistă. Şi, evident, când Mavrogheni a fost invitat de generalul Drăghici să repete una din acele faimoase şezători literare la Palat, nu putea renunţa în niciun chip la Leana. Fără cântecele Leanei, şezătoarea ar fi fost ce

sunt de obicei şezătorile literare. Multă vreme, Leana nici n-a vrut să audă, dar au înduplecat-o ei. Îşi spuneau, pe bună dreptate, că sub protecţia Palatului îşi vor putea realiza toate proiectele, şi aveau proiecte grandioase...

— Fără îndoială că s-au înşelat, interveni Bărăgan, pentru că n-au realizat nimic. Sau, poate, adăugă zâmbind, poate spectacolul lor n-a prea făcut impresie la Palat.

— Dimpotrivă, a făcut o impresie extraordinară, apuse Cladova. De asta sunt foarte sigur, am auzit-o din multe părţi.

— Dar nici revista n-a apărut, continuă Bărăgan, şi nici de cenaclul Mavrogheni nu se mai vorbeşte nimic de multă vreme. Vreau să spun, mult râvnita protecţie a Palatului n-a dat niciun rezultat.

Hrisanti îi ascultase pe amândoi cu un zâmbet misterios. Apucă sticla şi-şi umplu încet, cu multă grijă, paharul.

— Asta e altă poveste, spuse Cladova.

— Este totuşi vorba de aceeaşi poveste, reluă Hrisanti fără să încerce să-şi ascundă satisfacţia. Pentru că, într-adevăr, şezătoarea, sau cum vreţi să-i spuneţi, a avut mult succes. Datorită, evident, în primul rând Leanei, care a fost nevoită să cânte nu cele trei, patru cântece care erau în program, ci zece, douăsprezece. Şi acest succes al Leanei i-a dat, cum se spune, idei lui Drăghici. Anume, Drăghici i-a cerut lui Mavrogheni să caute artişti, cântăreţi, dansatori de la Operă şi de la reviste şi să organizeze un fel de serată la Palat: bunăoară, spunea, o serie de scene şi tablouri pe o temă romantică sau exotică, ceva în sensul *Povestirilor lui Hoffmann* sau *Sheherezadei* sau *Balului mascat,* dar într-un gen deosebit, nu prea ştia nici el să spună ce înţelegea prin „gen deosebit”, dar stăruia ca *rolul principal* să-l joace Leana. Şi, cum era de aşteptat – dar asta n-a aflat-o lumea –, Leana a refuzat. Le-a spus că nu poate cânta decât ce ştie şi aşa cum ştie ea. Că în niciun caz nu acceptă să se costumeze, nici să poarte mască, pentru că ea nu e artistă de operă, ea nu poate să facă decât ce-a apucat: să cânte prin cârciumi.

— Şi probabil că a mai adăugat ceva, îl întrerupse Bărăgan cu o prefăcută naivitate. Le-a mai spus că n-o cheamă Leana, dar că aşa a fost ea blestemată, să cânte prin cârciumi...

Hrisanti întoarse brusc capul şi-l privi cu mirare.

— Dar de unde ştii de asta? îl întrebă. Asta le spunea Leana la

„Floarea-soarelui”, acum aproape douăzeci de ani.

—Toată lumea le ştie, continuă Bărăgan zâmbind. Şi mulţi pretind că au auzit-o şi ei, cu urechile lor.

— În orice caz, reluă Hrisanti, de data aceasta Leana nu s-a mai lăsat înduplecată. Şi curând după aceea s-a dat la fund. A dispărut.

— S-a pus la adăpost, repetă Bărăgan cu melancolie. A ghicit ce ne-aşteaptă.

Hrisanti ridică din umeri şi se aşeză pe fotoliu.

— Nu ştiu, spuse. S-ar putea să ne pomenim într-o bună zi cu ea, în cine ştie ce cârciumă necunoscută. Dar dacă nu reapare într-un an, doi îi va fi foarte greu. S-au schimbat oamenii, s-au schimbat şi gusturile. Va trebui s-o ia iarăşi de la început. Dar va mai putea ajunge atât de sus cât ajunsese ultima oară? După părerea mea, a trecut de patruzeci şi cinci, şi poate se apropie de cincizeci. Va mai putea începe *încă o dată* la cincizeci de ani?

— O femeie ca ea poate începe oricând, spuse Cladova.

—Nu, nu-ţi vorbeam de Leana ca femeie, continuă Hrisanti cu o neaşteptată oboseală în glas. Mă gândeam la ea ca *artistă.*

Rămase o clipă pe gânduri, cu paharul la buze, parcă nu s-ar fi putut hotărî să soarbă.

— Poate mă înşel, adăugă absent. Poate voiam să spun alt-ceva...

Începu să soarbă, pe gânduri.

Când ajunse în *hall,* clipi, ca să-şi obişnuiască ochii cu lumina, apoi se apropie de un *piccolo* şi-l întrebă de Sala catalană. Nu era departe; trebuia să ocolească rotonda cu oglinzi, către care păreau că se îndreaptă toate femeile, şi să traverseze apoi coridorul care conducea la anexă. Adrian porni, cu pasul repede, dar, trecând pe lângă scaunele ispititor aranjate în jurul unei măsuţe, se răzgândi şi se lăsă să cadă într-unul din fotolii. Răsuflă adânc, parcă cuprins deodată de o blândă oboseală, apoi închise ochii. Dar lumina aceea artificială, deşi nu părea puternică, pătrundea şi prin pleoape, silindu-l să rămână treaz, şi după câteva clipe deschise ochii. În fotoliul din faţa lui, un bătrân îi zâmbea. Nu-l văzuse venind, şi Adrian privi mirat în jurul lui.

— Ceilalţi au plecat la bar, spuse bătrânul, continuând să zâmbească. Eu mai aştept.

Şi-i arătă ţigara de foi, de-abia începută.

— Mă duceam spre Sala catalană, începu Adrian, pregătindu-se să se ridice. Dar acum mă întreb dacă mai merită osteneala. Deşi...

Se întrerupse şi se aşeză din nou în fotoliu. Apoi îşi privi concentrat tovarăşul, ca şi cum ar fi încercat să-l recunoască.

— Deşi, continuă, când adineaori, în ascensor, am auzit pentru întâia oară de pictor, de artistul laureat, am simţit cum mi se fac semne. *Semne,* repetă el, subliniind cuvântul, şi, vă asigur, nu mă înşel niciodată: le simt şi le presimt de departe, deşi nu le înţeleg numaidecât, vreau să spun, nu le descifrez pe loc mesajul. Pentru că, domnul meu, continuă însufleţindu-se deodată, vă mărturisesc că mă aflu într-o situaţie cu totul singulară: ştiu că mă aşteaptă aici cineva, *aici*, într-una din sutele de camere ale acestui hotel, mă aşteaptă cineva, necunoscut, cu care am vorbit sumar la telefon, care mi-a fixat întâlnirea astăzi, la 4,30, şi al cărui nume nu mi-l pot reaminti. Ştiu doar că este un nume *care nu ascunde nimic...* Se opri tot atât de brusc şi căzu pe gânduri.

— Sala catalană? întrebă bătrânul. Cred că am văzut-o şi eu. Nu poate să fie departe, adăugă, îndreptându-şi privirile către oglinzi.

— Ştiu unde e, reluă Adrian. Şi mi s-a vorbit şi de o vitrină în care sunt expuse diferite obiecte ale pictorului laureat. Mă veţi întreba de ce mă interesează pe mine, *poet*, obiectele unui pictor. E greu să vă explic, pentru că, deocamdată, simpatia aceasta constituie şi pentru mine o taină, un mister. Dar am simţit că mi se fac semne, şi am simţit asta în ascensor, când o frumoasă doamnă mi-a vorbit de pictor, de certitudinea lui – dar poate că e mai mult decât o certitudine, poate că e o legendă – în sfârşit, de proverbiala lui butadă că într-un ascensor, ori urci, ori cobori, *e acelaşi lucru,* căci numai direcţia variază. Dar asta, evident, nu este adevărat, sau, cel puţin, nu este adevărat sub forma care mi-a fost transmisă mie. E drept, şi Heraclit a spus ceva în acelaşi sens, dar...

Se întrerupse din nou şi zâmbi amar, urmărind cu ochii un rotocol de fum înălţându-se molatic deasupra lor.

— Ce e teribil în amnezia unui poet, reluă după o lungă tăcere, este faptul că, pe măsură ce memoria personală dispare, o altă memorie, i-aş spune culturală, răzbeşte din adâncuri, şi

dacă un miracol nu intervine, până la urmă îl stăpâneşte complet. Domnul meu, rosti cu gravitate, sunt ameninţat să fiu redus la *cultură*, să devin un ins eminamente cultural! Şi nici nu îndrăznesc să-mi închipui ce s-ar putea întâmpla mai târziu, când chiar şi memoria culturală se va elibera de matca ei istorică şi voi rămâne *om în general...* Nu ştiu dacă înţelegeţi la ce fac aluzie? întrebă, coborând uşor glasul.

— Vorbeaţi de Heraclit...

— Exact. Mă refeream la acel fragment în care Heraclit afirma că „drumul în sus şi drumul în jos sunt, de fapt, unul şi acelaşi lucru”. Evident, citisem şi eu, ca toată lumea, fragmentele lui Heraclit, *dar când fui î*n prima tinereţe. Şi vă asigur că ieri, alaltăieri, nu aş fi putut să reproduc fragmentul, şi poate nici nu mi-aş fi amintit că Heraclit a spus aşa ceva... Dar astăzi, în timp ce nu reuşesc să-mi amintesc un nume atât de simplu, şi atât de important pentru mine – numele celui care mă aşteaptă ca să-mi transmită un mesaj – astăzi, domnul meu, întrebaţi-mă ce vreţi, din tot ce-am citit, şi vi le spun pe toate pe de rost...

— Totuşi, spuse bătrânul răsucindu-şi trabucul între degete şi privindu-l de foarte aproape, totuşi nu văd legătura. Legătura între Heraclit, persoana care v-a dat întâlnire aici şi vitrina de lângă Sala catalană.

Adrian îl ascultase cu emoţie.

— Aveţi dreptate! exclamă după o lungă tăcere. Aveţi perfectă dreptate, şi vă mulţumesc că, poate fără să vreţi, m-aţi ajutat să prind din nou firul. Pentru că undeva, nu ştiu când, probabil când mi-am dat seama că am întârziat şi i-am spus şoferului să mâne mai repede, *s-a rupt firul...* Şi când doamna din ascensor a adus vorba de pictorul laureat şi de vitrina de lângă Sala catalană, eram gata-gata să prind din nou firul, dar s-a întâmplat ceva şi iar s-a rupt. Dar acum, dumneavoastră, şi nici nu ştiu cum să vă mulţumesc, dumneavoastră aţi ghicit că *este* o legătură, deşi mărturisiţi că *n-o vedeţi.* Dar poate am s-o descopăr eu...

Se ridică brusc, se înclină în faţa bătrânului şi se îndreptă hotărât către rotonda cu oglinzi.

***

La capătul *hall*-ului îl întâmpină un grup masiv de invitaţi, ieşind gălăgioşi dintr-o sală învecinată. Adrian voi să-i lase să

treacă, dar după câteva minute îşi pierdu răbdarea şi, cerându-şi scuze, îşi făcu loc printre ei. Se trezi dincolo de rotonda cu oglinzi şi rămase o clipă nehotărât. În faţa lui se întindea un alt *hall,* cu acelaşi covor gros, roşu-aprins, cu aceleaşi fotolii şi măsuţe joase. Dar lumina părea aici mai puţin obositoare. Adrian căuta din ochi un *piccolo.* Când îl zări şi se îndreptă spre el grăbind pasul, îl auzi strigând: „Domnul Orlando!” şi se opri emoţionat, aşteptând să i se potolească bătăile inimii. „Domnul Orlando!” mai strigă o dată *piccolo* şi se îndreptă spre una din săli, cea cu uşile larg deschise. Adrian îl ajunse din urmă.

— Cine îl caută pe domnul Orlando? întrebă.

Piccolo-ul îl privi cu un zâmbet secret, amuzat, apoi şopti:

— Nu pot să vă spun. E o surpriză.

Adrian îl bătu pe umăr şi-l lăsă să plece. Dar, de departe încercând să nu se trădeze, îl urmărea. Auzindu-se strigat, un bărbat între două vârste, cu ochelari *pince-nez* şi figura severă, închise dosarul pe care-l citea şi, ridicându-se plictisit din scaun, întrebă:

— Ce s-a mai întâmplat şi de data asta? Ce s-a mai întâmplat?

— Domnul Orlando, şopti *piccolo*-ul*,* zâmbind misterios. Sunteţi aşteptat.

Orlando îl urmă morocănos. Grăbind pasul, Adrian se apropie de el.

— Îmi daţi voie, începu, n-am avut onoarea să vă fiu prezentat, dar cred că e la mijloc o eroare.

Orlando îşi continuă mersul fără să întoarcă capul, ca şi cum nu l-ar fi auzit.

— Într-un chip destul de misterios, reluă Adrian, am fost introdus într-un circuit care nu-mi era destinat. Vreau să spun, numele dumneavoastră mi-a fost comunicat la recepţie, dar desigur din eroare. E drept, i-am spus că aveam întâlnire la 4,30.

Orlando se opri, îşi potrivi ochelarii şi-l privi lung, fără expresie.

— Ce este cu 4,30? întrebă. Cine ţi-a spus de 4,30?

— Ah, făcu Adrian, zâmbind amar, e o poveste lungă! Lungă şi tragică.

Orlando îl mai privi, pătrunzător, apoi îşi reluă mersul.

— Vino cu mine, spuse.

— Aş veni cu cea mai mare plăcere, se scuză Adrian,

întovărăşindu-l, dar tocmai căutam Sala catalană, voiam să examinez vitrina.

—Ai s-o examinezi mai târziu, îl întrerupse Orlando fără să se întoarcă. De unde ştiai de 4,30?

— Asta a fost ora pe care mi-a fixat-o.

— Cine? întrebă surprins Orlando, oprindu-se din mers.

— Ah dacă aş şti! exclamă Adrian. Dacă aş izbuti să-mi amintesc numele! Era un nume foarte simplu, cum să vă spun? Simplu. *Prea simplu chiar.* Poate că de aceea mi-a scăpat din minte. Dar m-a impresionat vocea, n-am să uit niciodată vocea aceea clară, senină, fără niciun fel de patos, şi totuşi gravă, *urgentă.*

Orlando îl privea bănuitor, umezindu-şi încet buzele.

— Şi mesajul, continuă Adrian, tot ce mă lăsa să înţeleg că are să-mi transmită astăzi, la 4,30.

— Ce fel de mesaj? îl întrerupse din nou Orlando, coborând uşor glasul şi trecându-şi dosarul dintr-o mână în cealaltă.

— Ah, dacă aş şti, dacă aş şti! repetă Adrian, cuprins parcă de deznădejde. Ştiu doar că mă privea direct, şi ne privea direct pe fiecare din noi în parte, pe dumneavoastră, pe doamnele din ascensor, pe venerabilul bătrân de la recepţie, ne privea pe toţi...

Orlando îşi potrivi nervos ochelarii, apoi se întoarse către *piccolo,* care îl aştepta la câţiva paşi.

— Cine ai spus că mă cheamă? îl întrebă.

— Nu pot să vă spun. E o surpriză.

— Bine. Du-te şi spune-le să mă aştepte. Să mă aştepte cu surpriza.

Se apropie de Adrian, îi luă braţul cu o neaşteptate cordialitate şi-i şopti:

— Haidem la Sala catalană. Ce te interesează mai mult: fete? băieţi?

— În primul rând, vitrina cu obiectele artistului. Şi vă spun asta cu deznădejde, aproape cu teroare. Este ultima mea şansă. Poate că mă aşteaptă încă.

— Dar dacă nu te mai aşteaptă? şopti din nou Orlando.

—Ah, atunci, răspunse Adrian înălţând resemnat din umeri, atunci nu mai e nimic de făcut! Deşi, deşi, adăugă după câteva clipe. Nu ştiu dacă m-am făcut înţeles...

Intrară într-o sală nu prea spaţioasă, slab luminată, care

părea a fi bar, bodegă şi totodată cafenea. Orlando îl conduse direct către ultima masă din fund. Îndată ce-l văzuse intrând, barmanul se luă după el.

— Dă-ne ce ne trebuie, îi spuse Orlando fără să întoarcă capul.

Îl lăsă pe Adrian pe canapea şi el se aşeză pe scaun, în faţa lui. Îi arătă dosarul.

— Ştii ce am aici? întrebă zâmbind. Milioane. Îţi spun asta ca să ştii, să fii informat. Şi acum, spune, te ascult.

Adrian îl privea cu simpatie, aproape cu căldură.

— De unde să încep? întrebă.

— Ia-o de la început. De la începutul începutului. Adrian rămase câteva clipe pe gânduri.

— Evident, în ceea ce mă priveşte, spuse, *începutul începutului* îl constituie revelaţia poeziei. Ce-am fost înainte de a fi poet nu mai mi-aduc aminte şi nici nu mă interesează. Probabil că am fost carnivor. Asta sunt şi acum, dar *ştiu că sunt carnivor.* Vedeţi diferenţa... Aşadar, cum vă spuneam, totul a început prin poezie.

— Ce fel de poezie? îl întrerupse Orlando.

— Ei bine, continuă Adrian, aşa cum probabil aţi ghicit deja trebuie să recunosc că pentru mine poezia e mai mult decât o tehnică mistică sau un instrument de cunoaştere. Poezia este prin excelenţă o metodă politică; şi, din nefericire, este ultima metodă politică pe care o mai avem la îndemână. Dacă nici ea nu reuşeşte, nu mai avem nicio speranţă. Dispărem sau ne întoarcem acolo unde ne aflam acum multe sute de mii de ani. La un moment dat Dumnezeu se va apropia de unii din noi, cei care vom mai rămâne treji şi ne va spune: *Messieurs, on ferme!*

Barmanul adusese o ceaşcă mare cu cafea şi un pahar pe jumătate plin, cu o sticlă de sifon alături.

— Nu ştiu ce este, spuse Adrian, umplându-şi paharul cu sifon, dar orice ar fi, e binevenit. Mi-e sete.

Bău fericit, închizând pe jumătate ochii.

— Vino la subiect, îi spuse Orlando. Ce facem cu politica?

— Dacă nici poezia nu reuşeşte, nu mai e nimic de făcut. Am încercat tot: religie, morală, profetism, revoluţie, ştiinţă, tehnologie. Am încercat, pe rând sau împreună, toate aceste metode, şi niciuna n-a reuşit. N-am putut schimba omul. Mai precis, nu l-am putut transforma în *om adevărat.* Dintr-un

anumit punct de vedere – şi este singurul punct de vedere care mă interesează – am rămas aşa cum eram când Orfeu încă nu venise printre noi, printre lupi, mistreţi şi traci.

— Orfeu? se miră încruntându-se Orlando. Orfeu din Infern?

— Trebuie să precizez că nu mă refer atât la traci, cât la fiarele sălbatice. Vă aduceţi aminte cum le-a îmblânzit Orfeu citindu-le şi acompaniindu-se din harfă. Că a civilizat pe traci, nu e atât de important. Mult mai important este faptul că a îmblânzit lupii, urşii şi mistreţii prin muzică şi poezie. Mai ales prin poezie, pentru că magia supremă o constituie verbul.

— Vino la subiect! îl întrerupse Orlando.

— Înţelegeţi la ce fac aluzie: fiarele sălbatice sunt oamenii în starea lor naturală şi, puteţi adăuga, vă invit chiar să adăugaţi, chiar şi oamenii în condiţia lor culturală. Tot sălbateci sunt, dacă n-au acces la *logos,* dacă, adică, n-au fost confruntaţi cu singura magie susceptibilă de a le schimba radical modul lor de a fi: poezia…

— Dar ce facem cu politica? îl întrerupse din nou Orlando.

— Trebuie să-i îmblânzim. Şi traduc imediat: aşteptăm pe Orfeu, aşteptăm pe acel poet de geniu al cărui verb *va sili* omul să se deschidă către spirit: cu alte cuvinte, va precipita mutaţia pe care au râvnit-o toate religiile şi toate filozofiile din lume. Cine îi va mai putea rezista, lui, poetului? Vă întreb: ce mistreţ a mai putut rămâne el însuşi, mistreţ în toată firea, ascultându-l pe Orfeu?

— Dar atunci, îl întrerupse Orlando, întinzând mâna pe deasupra mesei şi apucându-l de braţ, atunci ce căuta el, Orfeu, în Infern?

Adrian nu-şi putu ascunde un zâmbet de secretă satisfacţie.

— Mă aşteptam la întrebarea asta, o simţeam de mult apropiindu-se, pregătindu-se să-mi frângă aripile. Pentru că, îngăduiţi-mi să fiu sincer, o asemenea întrebare e făcută să mă descurajeze, cum spuneam: să-mi frângă aripile. Şi, din nefericire, nu sunteţi singurul: chiar şi poeţii sunt obsedaţi de acest episod. Dar, credeţi-mă, este vorba de un simplu episod, e adevărat, patetic, dar şi destul de banal, un episod care, în orice caz, nu poate deveni exemplar pentru noi, cei din ziua de azi.

— Mă rog, îl întrerupse din nou Orlando, a fost sau n-a fost în Infern?

— Evident c-a fost, dar de ce? Ca să-şi salveze soţia, pe

Euridice. E foarte frumos, e, cum spuneam, patetic, dar este doar o dovadă de dragoste conjugală. Câţi din noi n-am face acelaşi lucru dacă am avea prestigiile lui la dispoziţie? Dar, recunoaşteţi, Orfeu a coborât în Infern ca să salveze o *singură* fiinţă, şi încă o fiinţă mult iubită, pe propria lui soţie. Nici măcar n-a coborât pentru o necunoscută sau un ins oarecare, un bătrân, sau un copil, mai ales un copil, căci în primul rând copiii mor muşcaţi de şerpi. Dar Cristos a coborât în Infern pentru toţi oamenii, pentru toţi cei care muriseră de la Adam încoace, milioane şi milioane de necunoscuţi şi de necunoscute, a coborât în Infern ca să-i mântuiască. Şi cu toate acestea, adăugă cu gravitate şi melancolie, nici creştinismul, Biserica lui Cristos, n-a izbutit să schimbe oamenii. De ce să mai vorbim, atunci, de Orfeu în Infern? E un simplu episod care nu-mi revelează nimic. Şi ştiu şi de ce nu-mi revelează nimic: pentru că poetul nu e implicat în acest *descensus ad Inferos.* În timp ce Orfeu în Tracia, Orfeu printre lupi, urşi şi mistreţi...

—Unde vrei să ajungi? îl întrebă Orlando bănuitor, aproape cu teamă.

— Mă întorc de unde am plecat. Vă spuneam că aşteptăm poetul, că asta e ultima noastră speranţă. Poetul, repetă Adrian cu fervoare, mai mare decât Eschil, şi Shakespeare, şi toţi ceilalţi laolaltă. Profet şi taumaturg în adevăratul sens al acestor cuvinte, adică în sensul lor *politic.*

Aşeză paharul gol pe tavă şi căzu pe gânduri.

— Şi acum, vino la subiect, îl trezi Orlando. De unde ştiai de întâlnirea de la 4,30?

— De la 4,30? întrebă Adrian privindu-l turburat. Nu. Eu vorbeam de poetul pe care-l aşteptam şi de misiunea lui politică.

— Lasă astea, îl întrerupse nerăbdător Orlando. Mi-ai spus în *hall* că ai venit aici pentru că aveai o întâlnire cu un necunoscut. O întâlnire fixată pentru 4,30.

Adrian îl ascultase concentrat, cu mâna dreaptă la tâmplă.

— Evident! evident! exclamă. Acum îmi aduc foarte bine aminte şi vă mulţumesc că m-aţi ajutat să recuperez acest amănunt, care, din motive încă misterioase pentru mine, pare a fi deosebit de important.

Orlando îl privi câtva timp nehotărât, apoi insistă:

— Şi cu toate acestea, adineaori, în *hall,* mi-ai vorbit de o

întâlnire la 4,30, cu un necunoscut, al cărui nume îl uitaseşi, dar care te chemase special ca să-ţi transmită un mesaj. Un mesaj care...

— Evident! îl întrerupse Adrian cu exaltare. Acum îmi aduc perfect de bine aminte. O voce extraordinară, pe care n-am s-o uit niciodată. Şi-mi spunea: „Inutil să-ţi explic toate acestea la telefon, dar o să stăm pe îndelete de vorbă.” Evident, am înţeles imediat: era vorba de un mesaj...

— Ei bine, asta te întreb şi eu. Despre ce mesaj era vorba?

— Nu mi l-a spus, dar bănuiesc că l-am ghicit. Ni se adresa nouă, tuturora, mai precis: ni se adresa fiecăruia din noi în parte, fiecărui mod specific de a fi. În cazul meu, bunăoară, se adresa poetului...

— Dar de unde ştia el că eşti poet? îl întrerupse Orlando. De unde ştia el că eşti poet înainte de a te cunoaşte?

Adrian îl privea adânc, concentrat, ca şi cum ar fi trudit să-l înţeleagă.

— Cum să vă spun? începu el târziu, tulburat. Nu existam, pentru el, decât în măsura în care eram poet. Căci nu am altă identitate. Ce l-ar fi putut interesa pe el – de fapt, ce te-ar putea interesa pe dumneata sau pe oricine altul – ce sunt eu *în afară* de poet? Şi, în primul rând cum am putea şti cine sunt când nu sunt poet? Cum am putea cunoaşte ceva care nu aparţine sferei cunoaşterii? Este ca şi cum m-ai întreba ce gândeşte acum ficatul sau rinichiul meu. Există un singur răspuns posibil: aceste foarte utile organe nu gândesc nimic. Îşi văd doar de treaba lor, de o importanţă capitală pentru mine, dar care n-are nimic de-a face cu gândirea. Din fericire, adăugă zâmbind împăcat.

Orlando izbucni deodată într-un râs scurt, îşi scoase ochelarii şi începu să-i şteargă migălos cu batista.

— Eşti dat dracului! spuse cu o vădită satisfacţie. Dar să ştii că nici Orlando nu se lasă mai prejos. Hai cu mine, că m-aşteaptă o surpriză...

***

— Care e? îl întrebă.

Băiatul întinse braţul şi i-o arătă. Femeia înainta încet, pe gânduri, şi oarecum la întâmplare, parcă n-ar fi ştiut încotro să se îndrepte. La răstimpuri întorcea brusc capul, ca şi cum s-ar fi trezit sau i s-ar fi părut că se aude chemată.

— Nu, n-o cunosc, spuse bătrâna. Dar de ce credeai că o cunosc?

Băiatul îşi mişcă încurcat, de mai multe ori, sprâncenele şi apoi îşi aşeză cuminte amândouă mâinile pe genunchi.

— Se plimbă pe aici, pe lângă noi, de o jumătate de ceas. Credeam că te cunoaşte, dar nu îndrăzneşte să se apropie pentru că te vedea citind...

Bătrâna îi căută ochii, îl privi adânc şi zâmbi.

— Cu alte cuvinte, te plictiseşti.

— Da, mărturisi băiatul, susţinându-i privirile.

— Spune drept, când ai băgat de seamă că doamna aceea se tot plimbă pe lângă noi?

— Când am văzut că se întoarce a treia oară şi parcă ar fi venit direct către noi. Dar te vedea citind mereu şi nu în-drăznea...

— Nu, n-o cunosc, repetă bătrâna.

Luase revista în mână, dar se răzgândi şi o aşeză alături, pe canapea.

— Şi-acum, îl întrebă, zâmbind, după ce-şi mai privi o dată ceasul, cum vrei să ne distrăm? Pentru că mai avem de aşteptat încă cel puţin douăzeci de minute...

***

Femeia se oprise în faţa vitrinei.

— Nu, nu e asta, auzi pe cineva în spatele ei. Nu e vitrina artistului laureat...

— Dar, în fond, despre ce este vorba? de ce-i spune artistul laureat?

— Era un pictor. A venit aici, demult, pentru câteva zile, şi a rămas. Nu se mai îndura să plece. Îi plăcea să se plimbe cu ascensorul. Pentru că, afirma el, ori spui „jos”, ori spui „sus”, ori urci, ori cobori, este totuna...

— Evident, interveni altcineva, n-a mai rămas mult. L-au evacuat. Dar i-au păstrat lucrurile...

Femeia se depărtă încet, dar după câţiva paşi întoarse ca din întâmplare capul şi privi grupul care rămăsese încă în faţa vitrinei. Zâmbetul care-i luminase faţa o clipă i se stinse şi-şi reluă plimbarea.

După ce se mai întoarse o dată în primul salon, şovăind în faţa vitrinelor, se îndreptă hotărâtă către ascensor şi apăsă pe

buton. Câteva clipe în urmă, uşa ascensorului se deschise, şi era gata să intre, când auzi şoapte precipitate în spatele ei. Femeia deschise repede poşeta şi, ca şi când şi-ar fi dat seama că a uitat ceva, se întoarse brusc, îndreptându-se grăbită spre bar. Privi ca din întâmplare femeia palidă, cu un mic şorţ verde, care-şi stăpânea anevoie emoţia, şi tânărul care-i vorbea în şoaptă, agitat. Alături, un bărbat înalt, cu o figură severă, îşi ţinea amândouă mâinile la spate, silindu-se să privească drept înaintea lui.

***

Întovărăşindu-l, Adrian continua să-i vorbească:

— Mă leagă de dumneata admiraţie şi recunoştinţă, pentru că m-ai ajutat să recuperez poate ce-a fost mai important: întâlnirea şi mesajul. Să reconstituim, deci, esenţialul: dacă, aşa cum spuneam, poezia e prin excelenţă o tehnică politică, şi dacă poetul adevărat, pe care-l aşteptăm, este – şi nu poate să fie decât asta – un nou Orfeu în Tracia, mesajul de care vă vorbeam mă priveşte *în primul rând pe mine...*

Orlando se opri în faţa unei uşi masive şi, punându-şi degetul în gură, îi făcu semn să tacă.

— Pentru că, continuă Adrian în şoaptă, în acest habitat, după cât ştiu, numai eu sunt poet. Cu alte cuvinte...

Dar Orlando îl dădu prieteneşte la o parte şi-şi apropie urechea de uşă. Ascultă câteva clipe, apoi o deschise cu multă luare-aminte. Surprins de întunerecul şi tăcerea din sală, făcu un pas şi strigă:

— *Il Comandante!*

Atunci se auzi, foarte încet, ca venind de departe, o orchestră, şi în sală, în mai multe părţi deodată, începură să pâlpâie lumini palide, parcă de lumânări şi de vetuste lămpi cu gaz.

— Cu alte cuvinte, reluă Adrian, apropiindu-se din nou de Orlando, numai unul ca mine, un poet conştient de misiunea politică a poeziei, e susceptibil să înţeleagă mesajul...

— *Il Comandante!* strigă încă o dată Orlando.

Orchestra se auzea acum mai desluşit şi lumina candelabrelor creştea lin, dar încontinuu, lăsând să se vadă o mare sală de bal, o estradă şi nenumărate mese, în jurul cărora aşteptau, tăcute, parcă adormite în scaunele lor de epocă, figuri excentric costumate. Adrian privi fascinat în jurul lui.

— Admirabil! exclamă el, îndreptându-se agale spre estradă. Admirabil! Aşa cum a fost şi aşa cum o să mai fie...Un bărbat scund şi brun, tânăr încă şi neaşteptat de agil pentru proporţiile lui, venise aproape alergând din fundul sălii.

— Ce-i asta? îl întrebă Orlando. Ce v-a apucat?

— Surpriza. Veneţia, Casanova, *Il ballo in maschera.*

— Nu-mi place, făcu Orlando, schimbându-şi dosarul în cealaltă mână. Sunt enervat. N-a venit, adăugă coborând glasul. Şi niciun semn, niciun telefon...

— N-a venit? repetă în şoaptă *Il Comandante.* Întoarse capul şi-l căută cu ochii pe Adrian.

— Nu e el, continuă nervos Orlando. Şi nici măcar nu ştiu cine e. Se preface, se ascunde. Spune că e poet, dar vorbeşte tot timpul de politică. Şi totuşi ştie ceva. Ştie de întâlnire...

Il Comandante întoarse din nou capul către Adrian. Îl zări apropiindu-se de un grup de lângă estradă.

— Vasăzică ştia, repetă, zâmbind cu înţeles.

— Dă-i ce trebuie, reluă Orlando, şi vezi dacă afli ceva.

— Ce-i place? fete? băieţi?

— Dar cine poate să ştie? Vorbea de Orfeu. Încearcă să afli ce-i cu el, adăugă, coborând şi mai mult glasul. Dar fără *super* şi fără *extra.* Mi-e simpatic şi pare deştept. Păcat că nu ştie ce vrea. Spune că-i poet.

La mese se aprinseseră acum lămpi minuscule de diferite culori, şi figurile mascate păreau că încep să se înviorează. Orlando îşi trecu din nou dosarul dintr-o mână în cealaltă şi porni, fără chef, către estrada unde se oprise Adrian. Văzându-l apropiindu-se, muzicanţii, îmbrăcaţi şi ei în costume veneţiene, se ridicară în picioare, şi câteva clipe în urmă sala se însufleţi brusc. Măştile din jurul meselor începură să vorbească toate deodată, femeile izbucneau pe rând în râs şi, din mai multe părţi, perechi extravagant costumate se ridicau cu meticuloasă eleganţă, pregătindu-se de dans.

— Spune-le să cânte mai încet, spuse Orlando, şi să facă mai puţin zgomot. Sunt enervat!

Il Comandante porni alergând către orhestră, ridicând amândouă braţele în aer şi lăsându-le de mai multe ori în jos, din ce în ce mai lent.

— *Piano! Piano!* strigă el.

Perechile care se apropiaseră de parchet, aşteptând sem-

nalul, îl priveau întrebătoare.

— *Allegria, ma non troppo*! şopti *Il Comandante,* strecurându-se cu agilitate printre mese.

Apoi se apropie de Adrian, chiar în clipa când Orlando îl luase braţul.

— *Maestro!* începu el cu brio.

— Nu te mai osteni, îl întrerupse Orlando. I-am explicat tot. Dă-ne ce ne trebuie.

Il Comandate îi întovărăşi până la masa unde-i aşteptau, intimidate, trei tinere femei mascate, apoi dispăru.

— Ar putea fi aceleaşi, spuse Adrian, înclinându-se şi sărutându-le ceremonios mâna. Căci, după cum se vede, măştile, deşi diferite, *sunt aceleaşi.* Ca să le identific, mai am la îndemână un mijloc, unul singur: *o întrebare.* Dar încă n-am s-o pun... Pentru că, în fond, ce fel de identitate aş descoperi? Cea care mă interesează pe mine e aceeaşi, sub orice mască.

Fetele începură să râdă, oarecum stingherite, privindu-se una pe alta, şi pe furiş, privind spre Orlando, care părea abătut, cufundat în gânduri. Adrian râse şi el, cu poftă, foarte binedispus, parcă veselia fetelor ar fi fost irezistibilă şi molipsitoare.

— Sunteţi aşadar *aceleaşi,* spuse, şi atunci nu mă mai repet. Continui deci de unde m-am oprit când am fost întrerupt de amabilul nostru amfitrion. Dacă, aşa cum spuneam, poezia e prin excelenţă metodă politică, şi este ultima metodă politică pe care o mai putem încerca, poezia este într-un anumit fel o soteriologie, o doctrină a salvării. În acest caz, întâlnirea de astăzi echivalează, pentru mine – şi, repet, *numai pentru mine,* care sunt poet – echivalează cu o revelaţie.

Il Comandante se întoarse, urmat de trei chelneri costumaţi, purtând imense tăvi de argint, încărcate cu sticle şi pahare de felurite mărimi şi culori.

— Ascultă aici, îi spuse Orlando. Ascultă, că e interesant.

— Nu vă speriaţi de cuvinte, continuă Adrian. Nu orice revelaţie trebuie să semene cu revelaţiile pe care le cunoaştem din cele două Testamente. Revelaţia adresată unui poet, bunăoară, poate rămâne pentru toţi ceilalţi incomprehensibilă.

Tăcuţi, chelnerii se apropiau de fiecare cu o altă sticlă şi le umpleau paharele. *Il Comandante* părea gata pentru un toast, dar Orlando îl privise scurt, şi atunci se mulţumi să spună:

— *Salute!*

— *Salute!* repetară fetele.

— Nu ştiu ce e, spuse Adrian, dar orice ar fi e binevenit. Mi-e sete!

Sorbi la început cu măsură, apoi bău spornic şi goli paharul. Orlando întoarse capul către cele câteva perechi care dansau parcă absente, căci orchestra se auzea acum în surdină, iar la mese toţi vorbeau în şoaptă, privind pe furiş către masa lor.

— Ce plictiseală! exclamă deodată, întorcându-se către *Il Comandante.* Unde i-ai găsit? Veneau de la vreo înmormântare?

Il Comandante se sculă brusc şi, de departe, făcu semn orchestrei ridicându-şi şi tremurându-şi energic braţele. Apoi trecu printre mese, şoptind:

— *Allegria! Allegria!*

De pretutindeni perechile se ridicară speriate, îndreptându-se cu grabă spre parchet, iar cei rămaşi începură să râdă şi să vorbească tare, să-şi mişte scaunele.

— Extraordinar! exclamă fermecat Adrian, după ce una din fete îi umplu din nou paharul. Extraordinar, şi peste putinţă de înţeles. Căci sunt *aceiaşi* şi *aceleaşi,* şi fac asta de mii de ani, poate de zeci de mii de ani! E un mister că nu-şi aminteşte nimeni. Sau poate nu e un mister, adăugă, apropiindu-şi paharul de buze, poate e numai un miracol.

— Lasă astea, îl întrerupse Orlando. Întoarce-te la subiect. Vorbeai de întâlnirea de azi. Spuneai că era de o mare importanţă, că era o revelaţie. De ce?

— V-am spus de ce: pentru că întâlnirea făcea posibilă transmiterea unui mesaj.

Il Comandante tocmai se aşezase pe scaun şi apucase paharul.

— Ascultă aici, îi atrase atenţia Orlando. Ascultă, că acum devine interesant. Vorbeşte de mesaj. La întâlnirea de astăzi, spune, aştepta un mesaj. Înţelegi? La 4,30 *aştepta un mesaj.*

— Un mesaj? repetă încurcat *Il Comandante.* De la cine?

Adrian îl privi o clipă, cercetător, apoi apucă paharul şi bău îndelung, parcă ar fi încercat să amâne răspunsul.

— Nu ştiu dacă m-am făcut înţeles, începu el târziu. Un mesaj presupune un mesager, iar mesagerul e trimis întotdeauna de *altcineva...*

— Asta vreau să ştiu şi eu, îl întrerupse Orlando, pierzându-şi

răbdarea. De cine?

— Trebuie să existe un răspuns pentru fiecare din noi, continuă Adrian. Nu ştiu în ce măsură răspunsul pe care îl voi primi eu va fi valabil şi pentru dumneata...

— Lasă astea, îl întrerupse din nou Orlando. Dacă e valabil sau nu, am să-ţi spun eu mai târziu. Deocamdată, spune-ne *cine* l-a trimis şi *de ce? De ce* la 4,30?

Fredonând, schiţând mişcări de dans şi bătând ritmic din palme, mai multe măşti se apropiau de masa lor, dar Orlando apucă brusc dosarul şi, fâlfâindu-l ameninţător, le făcu semn să se îndepărteze.

— La 4,30? repetă Adrian, frecându-şi fruntea. Într-adevăr, de ce la 4,30? Trebuie să existe un răspuns. Dar, ca să-l găsesc, trebuie mai întâi să identific pe *celalt,* pe cel care se află înapoia mesagerului. Înţelegeţi la ce fac aluzie, adăugă, întorcându-se către vecinele lui. Ca să folosesc limbajul teologic – şi precizez că-l folosesc numai ca *limbaj,* căci altminteri teologia mi-e indiferentă şi poate chiar inaccesibilă – ca să folosesc limbajul teologic, nici mesajul, nici purtătorul lui, mesagerul, nu te pot mântui. Mesagerul te *trezeşte* numai, te pregăteşte să descifrezi sensul *personal* al revelaţiei care este pe cale să ţi se facă...

În acea clipă uşa se deschise şi un bărbat înalt se opri în prag. Îşi ţinea mâinile la spate şi începu să cerceteze sala cu privirile, corect, fără grabă. Adrian îl privi mirat, încruntându-se, ca şi cum ar fi încercat să-l recunoască. Omul se îndreptă spre masa lor, hotărât şi totuşi cu discreţie. Când ajunse, se aplecă spre urechea lui Orlando şi-i şopti câteva cuvinte.

— *Piano! piano!* exclamă *Il Comandante,* ridicându-se brusc şi îndreptându-se, aproape în fugă, spre orchestră. *Piano!*

Nedumerite, câteva perechi se opriră brusc şi se aşezară, tăcute, la mese. Dar cele mai multe îşi continuară dansul depărtându-se lent, şovăitor, îndreptându-se către colţurile întunecate.

— La douăzeci şi unu? întrebă plictisit Orlando. Eşti sigur c-a fost la douăzeci şi unu? Dar cine l-a pus să urce la douăzeci şi unu? Aveam întâlnire la mine în apartament. Şi când am văzut că se face cinci şi nu mai vine, mi-am luat dosarul şi am coborât. Credeam că s-a oprit la bar...

Fetele îşi apropiară capetele şi începură să şoptească.

— *La Vedova,* auzi Adrian pe vecina lui din dreapta. Apucă

paharul plin şi începu să soarbă.

— Accident! Şi tot la douăzeci şi unu!... i se păru că mai aude tocmai în clipa când *Il Comandante* se întoarse, ştergându-şi fruntea cu batista şi zâmbind întruna.

— N-a fost niciun accident, interveni el, încruntându-se brusc. S-a oprit iar ascensorul între etaje, s-a oprit la douăzeci şi unu. Asta a fost tot...

Era gata să se aşeze pe scaun, când Orlando se ridică şi, fără să privească pe cineva, cu dosarul sub braţ, se îndreptă spre uşă. *Il Comandante* se grăbi să-l ajungă din urmă. Urmărindu-i cu privirile, Adrian văzu uşa deschizându-se din nou. Femeia şovăi în semiîntuneric şi se lipi încet de perete. Brusc, Adrian îşi puse mâna la inimă.

— *Chi e costui che senza morte*

Va per lo regno della morta gente?

şopti el, întorcându-se către vecina lui.

Fetele îl priveau zâmbind, stingherite, neîndrăznind să râdă. Orchestra, care cântase ultimele minute în surdină, încetă.

— A început iar să se zbată, spuse Adrian, apăsându-şi palma pe inimă. *Mi se fac semne.* Dacă nu mă mai întorc, să nu vă neliniştiţi. Nu mi se poate întâmpla nimic. Ca şi voi toţi, sunt nemuritor...

***

Femeia îl privea apropiindu-se, cu un mare zâmbet luminându-i faţa.

— Mă aştepţi de mult? îl întrebă. Am întârziat. N-a fost vina mea.

Adrian se înclină, apoi făcu încă un pas, apropiindu-se mai mult de ea.

— Ce e mai curios, spuse, e că înţeleg limba. O înţeleg chiar foarte bine. Parcă aş cunoaşte-o de totdeauna...

Femeia continua să-l privească, zâmbind.

— Este limba ta, Adrian.

— Şi e curios că-mi cunoşti şi numele...

— Cine nu-l cunoaşte? îl întrerupse ea cu emoţie. De la „Floarea-soarelui” la „Platani”, de la „Scrânciob” la „Albatros” şi „Dor mărunt”, în grădini şi sub atâţia arbori, în parcuri, pe străzi, după miezul nopţii, cine nu-l cunoaşte, numele tău, Adrian?

Adrian continua să-şi ţină mâna dreaptă sub haină, apăsând-o

pe inimă.

— Îmi place să te ascult vorbind, spuse. Nu te înţeleg întotdeauna, dar simt că mi se fac semne. *Semne,* repetă coborând uşor glasul, şi parcă vin de foarte departe...

— Într-adevăr, de foarte departe, spuse femeia luându-i mâna. Sunt obosită.

Se aşeză la cea dintâi masă, de lângă perete. Adrian îşi trecu palma pe frunte, îşi frecă ochii, apoi, pe deasupra mesei, îşi plecă puţin capul, cercetând-o.

— Mai spune ceva, începu el târziu. Vorbeşte. Vorbeşte-mi, îmi place să te ascult.

Femeia îşi apropie pleoapele, parcă s-ar fi trudit să-şi amintească. Brusc, în şoaptă, începu să recite:

...Pe vântiri ascult
Orficul tumult
Când şi-ardică struna
Fata verde, Una...

Adrian întinse braţul pe deasupra mesei şi o întrerupse:

— Eu le-am scris? întrebă. Sunt versurile mele?

— Nu. Le-a scris cel care a venit după tine. Dar le-a scris pentru tine, adăugă căutându-i ochii şi privindu-l adânc. Le-a scris ca să-ţi mulţumească. Pentru că înaintea lui tu scriseseşi „În curte la Dionis". Îţi mai aduci aminte cum începe „În curte la Dionis"?

Parcă ar fi stat gata să recite, dar Adrian îi apucă emoţionat mâna.

— Dar asta a fost demult, asta a fost la început. *La începutul începutului.* Şi nimeni n-a înţeles. N-au înţeles că poemul era scris sub semnul lui Orfeu, că era vorba de Dionysos, şi vesteam acolo beatitudinea fără nume, când vom fi toţi lângă el, alături de el, la curţile lui, ale împăratului, la curţile zeului...

Femeia îl asculta emoţionată, silindu-se să nu-i scape privirile din privirile ei.

— Nu ştii cât a fost de greu, continuă Adrian. Zadarnic le explicam. Nimeni nu înţelegea că era vorba de Dionysos. Nu-ţi mai aduci aminte de fata aceea frumoasă, căreia noi îi spuneam Leana...

— Nu mă cheamă aşa, şopti femeia. Oamenii îmi spun Leana,

dar...

— „...dar pentru păcatele mele, continuă Adrian, am ajuns să cânt prin cârciumi. Dar eu n-am fost făcută pentru asta...”

Femeia îi apucă mâna şi i-o sărută.

— Adrian, Măria-ta, pentru tine n-am fost niciodată Leana...

Adrian se ridică turburat şi se apropie de ea.

— Eu ştiu cine eşti, şopti. Ştiam de mult că se va întâmpla asta. Şi, te rog să mă crezi, nu mi-e frică. Ştiam că un mesager e trimis întotdeauna de *altcineva.* Când vrei, am să te urmez. Nu mi-e frică. Dar înainte de a pleca, aş vrea doar să te mai întreb: versurile mele, Leana, *versurile mele, toate câte au fost?*

— Le auzi pe străzi, Adrian, le auzi în întunerec, după miezul nopţii, în grădini şi în cârciumi, pretutindeni unde m-ai trimis să le cânt...

— ...Toate câte au fost, repetă emoţionat Adrian, versurile toate, de la *începutul începutului...*

— Am făcut cum mai învăţat, continuă Leana. Le-am împărţit. Le-am risipit. Mi-ai spus să le cânt noaptea...

— Numai noaptea, o întrerupse Adrian. Ca să-i îmblânzim. Căci noaptea oamenii, şi numai unii din ei, mai pot fi îmblânziţi. Dar, deşi le-ai cântat nopţile, adăugă cu un zâmbet întristat, deşi le-ai cântat noapte după noapte, n-au înţeles. Nu m-au înţeles.

— Acum te înţeleg. Şi dacă într-o zi ai să le spui cine eşti...

Parcă sleit deodată de puteri, Adrian se aşeză pe scaun.

— Le-ai spus tu, şopti. Şi le-ai spus de atâtea ori. Le-ai repetat atâţia ani...

— Eu le-am spus doar ce m-ai învăţat: că sunt îndrăgostită de tine, că eşti poet şi te cheamă Adrian...

— Ce-aş mai fi putut adăuga altceva? întrebă Adrian, ridicând brusc fruntea, ca şi cum ar fi încercat să-şi ascundă deznădejdea. Nu sunt decât asta. Şi niciodată n-am fost altceva decât asta: Adrian, poetul pe care-l aştepta el însuşi, Adrian de care s-a îndrăgostit prea curând, oh! *prea curând,* îngerul lui păzitor, Îngerul Morţii.

Leana continua să zâmbească, lăsându-şi lacrimile să lunece, mari, fără grabă, la întâmplare.

— Pentru păcatele mele, şopti, aşa mi-a fost ursit. Am ştiut asta înainte de a şti altceva. Am ştiut că n-ai să fii fericit. Am ştiut că singurul om pe care-l voi iubi, îl voi iubi toată viaţa, şi va

fi singurul pe care n-am să-l pot face fericit...

Adrian îi apucă repede mâna şi i-o sărută, păstrând-o apoi între mâinile lui, mângâind-o.

— Nu, iubirea mea, n-am vrut să spun asta. Cum aş fi putut fi ce sunt dacă n-aş fi fost fericit? Şi cum aş fi putut fi fericit dacă nu mă găseai tu, îngerul meu păzitor? Dar acum, după ce mi s-au făcut atâtea semne, cum aş mai putea *să nu înţeleg?* Ţi-am spus, iubirea mea: nu mi-e frică. Avea o voce clară, curtenitoare, fermă. Am înţeles de la început, dar m-am prefăcut că nu înţeleg. Şi a intervenit, ca de obicei, la început un lapsus, apoi altul, apoi amnezia, şi poate nu-mi părea rău, căci, uitându-i numele, uitasem şi mesajul. Dar acum înţeleg. Şi se întâmpla aşa cum am ştiut că se va întâmpla. Îngerul meu păzitor, tu, iubirea mea, Leana, tot tu vei fi şi Îngerul Morţii...

Cu un efort, Leana se ridică de la masă şi, apropiindu-se de el, îi luă braţul.

— Şi Îngerul Morţii, şopti, pentru că, atunci când ne va fi dat, tot împreună o să plecăm...

Cu mare grijă, parcă i-ar fi fost teamă că s-ar putea prăbuşi, strângându-i braţul foarte aproape de ea, îl conduse către uşă.

— Şi tot eu am să merg înaintea ta, adăugă în şoaptă, zâmbind.

Adrian o urmase tăcut. Dar după câţiva paşi se opri brusc şi, întinzând mâna, i-o trecu blând pe obraji, ştergându-i lacrimile. Atunci dădu cu ochii de măştile care-i priveau, împietrite, de la mese, de la estradă.

— Ce se întâmplă cu ei? întrebă tulburat. De ce-au rămas aşa? De ce ne privesc?

Leana îl trase după ea, cu fermitate.

— Adrian, Măria-ta, *să nu te mai uiţi înapoi,* şopti apropiindu-şi buzele de urechea lui. Să priveşti tot înainte, că iar ne pierdem, şi cine ştie dacă ne va mai fi dat să ne regăsim...

Deschise uşa, dar rămaseră amândoi în prag, orbiţi de lumina puternică, uniformă, care se revărsa de nu înţelegeai unde pe covoarele roşii.

— Ţi-am spus că nu mi-e frică, începu Adrian cu o voce clară, gravă. Spune-mi drept: asta trebuie să se întâmple *acum, î*n câteva clipe? Sau poate s-a întâmplat deja şi nu-mi dau încă seama. Spune-mi drept: *am murit*?

Leana îşi trecu mâna pe ochi, dar nu încercă să-şi şteargă

lacrimile.

— Nu, şopti. Numai şoferul a murit. Dar, Adrian, *asta a fost demult! Demult!* repetă ea cu glas neaşteptat de ferm, căutându-i ochii şi privindu-l adânc, cu deznădejde, ca şi cum ar fi voit să-l trezească.

— Şi totuşi l-am văzut, continuă precipitat Adrian. *L-am văzut!* Mai mult decât atât...

— Nu trebuia să te uiţi înapoi, îl întrerupse Leana. Adrian *să nu te uiţi niciodată înapoi.* Că dacă te mai uiţi o dată înapoi, ne pierdem. Ne pierdem pentru totdeauna...

Înaintau amândoi tăcuţi, îndreptându-se spre rotonda cu oglinzi.

— Acum îmi aduc foarte bine aminte, începu deodată Adrian. Avea o voce clară, distinsă, curtenitoare...

— Aşa ne plimbam amândoi, îl întrerupse Leana, aşa călcam, tot ca acum, pe covoare groase, într-un hotel ca acesta, şi ne ţineam strânşi unul într-altul şi-ţi spuneam: „Adrian, ce importanţă pot avea toate acestea? E destul că te-am întâlnit, şi tu m-ai iubit, şi m-ai ajutat să-mi uit ursita, învăţându-mă să cânt şi să spun versuri – şi, chiar dacă iubirea aceasta a noastră va răzbate numai o vară, va fi de-ajuns, îmi va fi de-ajuns...”

— Îmi aduc foarte bine aminte, continuă Adrian. Atunci, la Viena, ţi-am mai spus: Leana, degeaba cântă toţi, cântă după tine „În curte la Dionis”. Nimeni n-a înţeles. Şi poate nici nu e vina lor. Căci nimeni n-a înţeles până acum adevăratul sens al mitului orfic. Mesajul lui Orfeu acesta a fost: că schimbarea omului, mutaţia lui, nu poate începe de sus, prin elite, *ci de foarte jos,* de la oamenii de rând, cei care petrec noaptea în grădini şi în restaurante...

Leana se opri brusc şi, cuprinzându-l în braţe, îl sărută lung.

— Iubirea mea, şopti. Asta s-a întâmplat la Viena. *Îţi aduci aminte...*

— ...Şi-ţi explicam de ce e *atât de greu,* continuă Adrian zâmbind. Pentru că, neînţelegând sensul mesajului lui Orfeu, nimeni nu înţelege că poezia este nu numai o soteriologie, dar şi o tehnică politică. Numai poezia ne mai poate mântui, mai poate schimba omul...

— Iubirea mea, şopti Leana, strângându-se aproape de el.

— Dar ştii ce i s-a întâmplat lui Orfeu. Ştie toată lumea. Ştiam şi eu asta, demult. Şi, ţi-am spus, nu mi-era frică. Aşteptam. Şi,

acum câteva zile, l-am auzit: avea o voce clară, pe care n-am s-o uit niciodată. Şi mi-a fixat, aici, astăzi, la patru treizeci...

— Nu, iubirea mea, îl întrerupse Leana. Astea s-au întâmplat demult. *Demult!* repetă ea, strângându-i braţul. Când ai avut accidentul şi ai scăpat ca prin minune. Adu-ţi bine aminte. Ştiai că nu-mi place să aştept, şi *aveam întâlnire la patru treizeci*, şi multă vreme n-ai găsit taxi, căci începuse să plouă...

Adrian îşi desprinse încet braţul şi o privi adânc.

— Vasăzică, e adevărat, şopti.

— Da. E adevărat. Ţi-am spus că aşa am fost eu blestemată. Am ştiut asta de când te-am întâlnit. Ţi-am spus atunci că eşti frumos ca Îngerul Morţii. Şi tu ai zâmbit: ai zâmbit numai. N-ai vrut să spui nimic. Ai ştiut şi tu, de-atunci. Ai ştiut cine îţi va fi Îngerul Morţii.

— La patru treizeci, repetă Adrian.

— Da. A fost vina mea. Ştiai că nu-mi place să aştept. Te uitai mereu la ceas. Era târziu, se făcuse foarte târziu, dar tu îţi spuneai: la patru treizeci. *Am o întâlnire la patru treizeci!...* Aşa a fost, adăugă foarte încet. Aşa a început...

[1977]

Edmund Cooper
Timp mort în Piccadilly
(„The Piccadilly Interval”, 1963)

Traducere de Mircea Opriţă

Ştiu că unii cred în miracole, în noroc, stafii, soartă sau în lucruri care răsar pe neaşteptate în noapte. Eu nu. Eu sunt unul dintre pragmaticii care cred că există o explicaţie naturală pentru orice – de la idolii adolescenţei până la fachirii indieni; trebuie doar s-o găseşti.

Şi chiar dacă aş crede în miracole, mi s-ar părea mai degrabă că există un timp potrivit şi un loc potrivit pentru ele, iar acestea, după părerea mea, nu se leagă în niciun caz de ultimul tren subteran de pe linia Piccadilly, luat într-o seară de luni.

Faptele sunt destul de simple. Iar când faptele sunt simple şi de netăgăduit, dar incredibile, cea mai mare parte dintre noi simte o teribilă tentaţie de a susţine că ele nu există. Dacă şase inşi aflaţi la un loc văd Diavolul conducând o motoretă în susul Tamisei vor căuta, fără niciun dubiu, orice altă explicaţie, excluzând autenticitatea fenomenului. Probabil vor susţine că, de vreme ce Diavolul e o fiinţă mai curând simbolică decât reală, iar o motoretă e mai grea decât apa, toată tărăşenia n-ar putea fi altceva decât un fel de iluzie colectivă – ceva în legătură cu intensitatea luminii, dispoziţia martorilor sau chiar cu impurităţile existente în apă.

Ei bine, noi n-am văzut Diavolul în acea seară de luni, în ultimul tren subteran care trece prin Piccadilly Circus. N-am văzut nimic. Atâta doar că am pierdut zece minute, conductorul şi câţiva pasageri. Iar cum asta era cu totul şi cu totul imposibil – mai ales când, cercetându-se linia între Green Park şi Circus, nu s-a descoperit niciun cadavru – ne-am găsit în cele din urmă refugiul în teoria iluziei colective. Prin „noi” mă înţeleg pe mine şi alţi câţiva supravieţuitori obosiţi. La ce concluzie o fi ajuns în final Societatea de transport din Londra (dacă o fi ajuns la vreuna) n-am habar. Şi nu ştiu nici în ce chip au reuşit să ţină presa departe de întâmplare, fiindcă în mod precis ziarele de marţi dimineaţa n-au făcut nicio referire la ea. Joi dimineaţa am citit totuşi câteva scurte articole despre dispariţia unor persoane, toate din perimetrul londonez. Dar într-un singur caz

era vorba de cineva care călătorise pe linia Piccadilly. Abia după vreo săptămână am găsit dovada care, în ceea ce mă priveşte, demolează complet argumentul iluziei colective.

E adevărat, fără îndoială, că la Green Park conductorul putea să părăsească trenul, neobservat, însă numai după ce închisese uşile glisante, iar garnitura începuse să se pună în mişcare. E iarăşi adevărat că niciunul dintre noi n-am prea acordat atenţie tovarăşilor de călătorie (cine oare e capabil să dea prea multă atenţie la indiferent ce, luni noaptea?) şi în felul acesta se putea să ne fi imaginat pur şi simplu că lipseau nişte călători când, în cele din urmă, metroul a ajuns în Piccadilly Circus. De asemenea, s-ar prea putea ca vreo perturbare electromagnetică extrem de puternică să fi oprit ceasurile fiecăruia pentru zece minute. Şi deşi este iarăşi discutabil dacă oricărui grup de fiinţe umane i se poate sugera să-şi imagineze că aude voci misterioase – ceea ce nu ni s-a întâmplat – nu cred că o maşină ar putea să-şi imagineze singură voci, fie ele misterioase sau altcumva.

Astfel, cu dovada la îndemână, trebuie să conchid că imposibilul s-a petrecut aievea. *Noi* n-am pierdut niciun fragment de timp; dar, pentru un scurt interval, timpul ne-a pierdut pe noi. Iar pe parcursul acestui scurt interval conductorul şi câţiva pasageri au fost „umflaţi” din vagoane.

Odată ce mi-am făcut părerea proprie, îmi închipui că e cazul să mă ocup acum de secvenţa unanim acceptată a evenimentelor. În măsura în care m-au implicat direct, acestea au început în clipa când intram pe peronul estic din staţia Green Park, puţin după miezul nopţii.

Mă întorceam acasă de la un prieten care, lucru destul de neverosimil, ocupă un apartament aproape ieftin în Mayfair. Seara fusese foarte plăcută – cu partide de şah, vin alb, o grămadă de ţigări şi conversaţie – deşi pornise de fapt ca o expediţie de pedeapsă. Amicul meu are un interesant obicei de a împrumuta diverse lucruri, neglijând apoi să le restituie. Cu câteva săptămâni în urmă îmi ceruse împrumut un mic magnetofon tranzistorizat, în scopul neverosimil de a comenta din mers starea drumurilor italiene când el şi un alt automobilist nebun aveau să participe la cursa *Mille Miglia*. Îl vizitasem numai ca să-mi recuperez magnetofonul.

Eram, aşadar, în staţia Green Park, plin de vin alb şi vagi

intenţii de a dicta eventual un mult pritocit roman în micul mecanism pe care tocmai îl cerusem înapoi. Erau puţini oameni pe acolo şi cei mai mulţi aveau privirea sticloasă a celor pentru care miezul nopţii de luni nu-i deloc prilej de bucurie. Staţia era, de fapt, stăpânită de o linişte ciudată.

Pe când fumam o ţigară în aşteptarea trenului, mi-a trecut prin minte că încă nu încercasem magnetofonul ca să văd dacă mai funcţiona după aventurile lui prin străinătate. Mereu mă tenta să-i ataşez microfonul minuscul, să spun câteva cuvinte şi să dau banda înapoi. Dar, la drept vorbind, eram prea stingherit. Cu excepţia unor paşi sporadici, trădând nerăbdarea cuiva, în staţie domnea o tăcere mormântală pe care nu voiam s-o rup prin vorbe atât de nepotrivite ca „Mary are-un mieluşel” sau „Unu, doi, trei, patru, cinci, probă de microfon”. La ora aceea şi în acel loc ar fi semănat prea mult cu o replică din *Aşteptându-l pe Godot*.

Am hotărât totuşi ca, odată suit în tren, să înregistrez sunetele călătoriei timp de un minut sau două şi să testez prin asta calităţile aparatului. Metroul e departe de a fi cel mai silenţios mijloc de transport şi n-aveam nicio îndoială că reproducerea benzii în regim de volum scăzut îmi va arăta foarte repede în ce stare era magnetofonul.

Minutele treceau greu; am început să mă plimb alene încoace şi încolo pe peron. O dată sau de două ori am trecut pe lângă o fată de vreo douăzeci de ani care părea că plânge încet, scufundată în sine, însă nu i-am dat multă atenţie – doar atâta cât să constat că avea farmec – din motive foarte lămurite. În cele din urmă, la douăsprezece şi douăzeci şi şase fix, a sosit trenul. Îmi amintesc ora în special datorită faptului că tocmai începusem să socotesc cât îmi va trebui până să ajung acasă.

Trenul s-a oprit, şi-a deschis uşile, au ieşit vreo două perechi, iar vreo cinci dintre noi urcară în locul lor. Îmi amintesc vag că, toţi la un loc, nu eram mai mulţi de opt sau nouă în vagon. Îmi amintesc, de asemenea, tot vag, că fata care plânsese s-a aşezat undeva aproape de mine. Dar întâmplările acelei călătorii aparent fără incidente au devenit confuze în creierul meu şi, cu cât mă gândesc mai mult la ele, cu atât sunt mai puţin sigur de ceea ce s-a întâmplat.

Un lucru pe care-l ţin minte este că uşile au rămas deschise mai mult decât de obicei şi, la fel, motoarele s-au oprit pentru

cel puţin o jumătate de minut. Aşa că trecuse, probabil, foarte puţin peste douăsprezece şi douăzeci şi opt când trenul şi-a început scurta goană spre Piccadilly Circus.

Era în mişcare de vreo patruzeci sau cincizeci de secunde – cel mult un minut – când mi-am amintit să încerc magnetofonul. Am aşezat aparatul pe scaunul liber de alături, i-am fixat microfonul şi am potrivit totul pentru înregistrare.

Mica mea maşinărie cu baterii e una cu dimensiunile cele mai reduse pe care le producem în ţară şi i s-au prevăzut doar cincisprezece minute de funcţionare la fiecare înregistrare. Am controlat maşinal cât timp de înregistrare îmi mai oferea banda folosită atunci. Cea mai mare parte a ei era înfăşurată pe rola încă neînregistrată; şi deşi e imposibil să ai siguranţă deplină în astfel de treburi, am stabilit că aveam la dispoziţie între zece şi douăsprezece minute de înregistrare.

Între timp trenul îşi zdrăngănea fierăria la o viteză destul de bună; mi-am aşezat microfonul pe genunchi şi am apăsat butonul care pornea rolele. Avusesem intenţia să înregistrez preţ de câteva secunde şi să ascult banda la oprirea trenului.

Curând însă după ce-am început să înregistrez, sistemul de iluminat al metroului păru să cedeze. Şi deşi ar putea să fie o farsă a imaginaţiei, am o impresie foarte clară a faptului că, simultan, zgomotul trenului a dispărut şi el. Aş merge chiar mai departe; convingerea mea e că, într-un fel oarecare, trenul a fost oprit brusc.

Sunt familiarizat în suficientă măsură cu legile mişcării ca să înţeleg că un vehicul greu, călătorind cu treizeci sau patruzeci de mile pe oră, nu se poate opri brusc fără a se produce o teribilă harababură. Am însă sentimentul că legile cunoscute ale mişcării nu se aplică în împrejurarea aceasta specială.

Totuşi, avaria, oprirea, orice altceva o fi fost, nu părea să fi durat mai mult de câteva clipe. Apoi luminile s-au aprins din nou, a revenit zgomotul, iar trenul şi-a reluat dintr-odată cursa, ca şi cum nici nu s-ar fi oprit, printr-o mişcare bruscă sau încetinită lin.

Am aruncat o privire spre magnetofonul de alături, întinzându-mi în acelaşi timp mâna ca să-l opresc; urma să dau banda înapoi şi s-o verific. Deodată însă am îngheţat. Bobinele se mai învârteau uniform, însă una dintre ele era goală. Vreo şaptezeci de metri de bandă – mai mult de zece minute de

înregistrare – păreau să se fi consumat într-un interval de numai treizeci de secunde.

M-am holbat prosteşte la bandă, încercând zadarnic să găsesc vreo explicaţie pentru inexplicabil. Încă mă mai holbam la ea, pe jumătate hipnotizat, când trenul năvăli scrâşnind din osii în staţia Piccadilly. M-am mai înviorat puţin, hotărând că băusem vin alb cu ceva peste limită, şi am oprit motorul magnetofonului. Evident, estimasem greşit banda rămasă liberă. Nu prea ştiam cum se întâmplase asta – dar părea cea mai rezonabilă explicaţie şi era în mod sigur cea mai la îndemână.

M-am gândit să trag banda înapoi, însă cum aceasta se desfăşurase în întregime, ar fi trebuit s-o trec din nou prin capul de înregistrare şi, mai departe, spre bobina liberă. Iar adevărul e că n-aveam atunci niciun chef. În plus, mă simţeam obosit, cu mult mai obosit decât fusesem cu abia un minut sau două înainte. Era ca şi cum un uriaş val de oboseală m-ar fi lovit imediat după ce luminile se stinseseră între staţii.

În acel moment am înţeles brusc că se întâmplase ceva neobişnuit, ori mai degrabă n-apucase să se întâmple. Trenul era de-acum oprit de câtva timp, însă uşile glisante nu se deschiseseră. Auzeam glasuri undeva în lungul peronului – voci protestând sau certându-se. Apoi, privindu-i curios pe pasagerii cu care călătorisem în vagon, am avut foarte clar impresia că eram mai puţini decât atunci când trenul plecase din Green Park. Şi totuşi, uşile nu se deschiseseră încă.

Oare fata care plânsese s-a aşezat în mod precis la vreo două sau trei scaune distanţă de mine? Şi parcă-mi aminteam că mai fusese acolo un tânăr înalt şi posac, îmbrăcat într-o haină neagră, de catifea reiată. Şi o doamnă în vârstă, cu părul alb, având atârnată de umăr o poşetă cu iniţialele B.E.A.

N-avea rost să număr, fiindcă nu puteam şti câţi oameni fuseseră în total. Am observat însă că pasagerii rămaşi aveau cu toţii expresia nedumerită care cred că exista atunci şi pe faţa mea.

Un bărbat cu melon tuşi încurcat.

— Ce s-a întâmplat? întrebă. Am pierdut pe cineva? Mi se pare că şedea un ins vizavi de mine, dar se vede c-o fi dispărut.

— De ce nu deschid uşile? se plânse o tânără intens fardată, a cărei ocupaţie nu era greu de ghicit.

Şi în acel moment uşile se deschiseră.

Cearta de pe peron se auzi mai tare. Un hamal şi un impiegat de mişcare discutau pe tonuri înalte cu un bărbat în care putea fi recunoscut mecanicul trenului.

— În regulă, spunea impiegatul înfierbântat, prin urmare ai plecat din Green Park la timp. Tot ce-ţi pot spune este că-i unu fără un sfert, ai zece minute întârziere, afurisitul de conductor a dispărut, şi astea au să te coste al dracului.

Mecanicul scoase o înjurătură.

— Ceasul meu arată doisprezece şi treizeci şi cinci, amice. Ce-a păţit cretinul de conductor, n-am de unde să ştiu. Dar eu am ajuns aici *la timp*, orice caz.

Mi-am privit ceasul. Arăta doisprezece şi treizeci şi cinci. Apoi am ieşit pe peron. Ceasul staţiei arăta doisprezece şi patruzeci şi cinci.

— Care-i necazul? am întrebat.

— E vorba de-o întârziere, spuse hamalul. Conductorul a dispărut. Dăm telefon la birou ca să ne spună ce să facem.

— Ah... Ceasul vostru o ia înainte, am observat eu.

— Nici gând! L-am verificat.

Tot mai multă lume începea să iasă din tren. Oamenii formau mici grupuri, vorbeau agitat ori îi asediau pe mecanic şi pe hamal. Am verificat ora la mai mulţi inşi care purtau ceas-brăţară. Aproape toţi erau de acord cu ce arăta ceasul meu, plus sau minus un minut-două. Un singur pasager avea ceasul potrivit după cel al staţiei, dar el declara că îşi dădea ceasul cu zece minute înainte, din principiu.

Până la urmă, apăru pe peron un poliţist. Era urmat de doi sau trei funcţionari de la Societatea de transport. Între timp ajunsese să circule intens zvonul că nu numai conductorul dispăruse, ci şi încă vreo câţiva pasageri. Vreo doi călători rămâneau în vagoane cu o stoică nepăsare, aşteptând ca trenul să-şi continue drumul; dar cei mai mulţi dintre noi eram pe peron, interogându-ne unii pe alţii şi fiind la rândul nostru interogaţi de poliţist şi de oamenii Societăţii de transport, încercând, aşadar, cu toţii să aflăm ce se întâmplase.

Sosiră alţi poliţişti şi alţi reprezentanţi ai Societăţii londoneze de transport. Apoi, pe când fiecare făcea presupuneri şi-şi dădea numele şi adresa, fu organizată o cercetare rapidă a tunelului. N-a dat niciun rezultat. Nici tu conductor, nici călători rătăciţi, nimic care să probeze măcar relatarea noastră privind scurta

cădere de tensiune a curentului electric.

Singurul fapt care ieşea la iveală din interogatoriul nostru era că, pe lângă conductor, mai dispăruseră cel puţin cinci persoane; că fiecare ceas din tren pierduse aproape zece minute în cap; că a existat o stranie cădere de tensiune; şi că toţi suntem neverosimil de obosiţi, mult mai obosiţi decât s-ar fi putut justifica prin ora înaintată din noapte – sau din dimineaţă.

Se făcuse aproape unu şi jumătate când au terminat şi explorarea tunelului, şi consemnarea declaraţiilor noastre. Atunci, în sfârşit, trenului i s-a permis să plece, însoţit de un ajutor de conductor.

N-au mai fost alte incidente misterioase. Am ajuns acasă la două şi douăzeci, foarte obosit, foarte împrăştiat, însă deloc furios.

Aşa cum am mai spus, nu s-a publicat nimic în ziarele de a doua zi. Prima menţiune privind persoanele dispărute – dar, cu o singură excepţie, fără vreo referire la incidentul de pe linia Piccadilly – a apărut joi dimineaţa. Excepţia era conţinută în vreo două paragrafe în legătură cu o fată de nouăsprezece ani despre care se presupunea că în noaptea de luni călătorise între Earl's Court şi Holloway Road. Aş paria că era fata pe care o văzusem plângând...

N-am crezut niciodată prea mult în existenţa blocajelor mentale. Dar pot să vă spun acum exact, din experienţă proprie, cum acţionează un blocaj mental. El te împiedică să vezi ceea ce e evident, să gândeşti ceea ce e evident şi să faci ceea ce e iarăşi evident.

Desigur, ar fi trebuit să înţeleg că magnetofonul, care în mod misterios şi-a consumat zece minute de bandă în câteva secunde, putea să conţină vreun indiciu privind acele zece minute esenţiale. Desigur, ar fi trebuit să rebobinez banda şi să ascult înregistrarea cu cel dintâi prilej.

Dar n-am făcut-o.

Ticăloasa de maşinărie a stat pe un capăt al biroului meu, sfidându-mă cam o săptămână, înainte de a mă decide s-o folosesc. Şi nici măcar atunci nu m-aş fi deranjat dacă n-aş fi vrut să încep o povestire. Chiar şi atunci când am ascultat banda, am făcut-o doar fiindcă voiam să verific aparatul înainte de imprimare şi nu din pricină că mi-ar fi trecut prin minte că pe bandă ar putea fi ceva interesant.

Aşa operează un blocaj mental: simplu, eficient şi incredibil.

Ei bine, am ascultat cu o oarecare surprindere ceea ce era înregistrat pe bandă. Şi după ce-am auzit-o o dată, am pus-o din nou, iar apoi a treia oară.

Iată ce-am auzit:

O voce de fată (poate că a celei care plânsese): Doamne! O, doamne! Ce s-a întâmplat?

O voce de bărbat: Unde naiba ne aflăm? Ne-am ciocnit?

Fata (înnebunită): Nu văd nimic. Vă implor să facă lumină cineva.

Eu (nervos): Nu aprindeţi chibrituri! Poate că sunt gaze.

Bărbatul: Nu simt nimic. Pare să fie în regulă. E cineva rănit?

O voce de tânăr (cel cu haină neagră de catifea?): Eu unul sunt încă întreg.

O voce de femeie: Eu cred că-s nevătămată.

Bărbatul: Cerule! Priviţi pe fereastră!

Fata: Stele! Nu poate fi adevărat. Nu poate fi adevărat!

Eu: Par al dracului de adevărate! Uite un râu acolo… nu, nu-i râu! E marea.

Fata: Pot să văd luna pe partea mea.

Tânărul: Sunt două! E... e un miraj.

Eu (iritat): Sunt două luni, adevărat. Şi niciuna dintre ele nu-i a noastră.

Fata începe să râdă isteric.

Tânărul (supărat): Destul cu blestematul ăsta de zgomot!

Femeia: Poate că... Poate că suntem morţi.

Bărbatul (încercând să ia lucrurile cu dezinvoltură): Nu mă simt din cale-afară de mort.

Se aud uşile vagonului deschizându-se.

Fata (ţipând): Ce-i asta?

O voce nouă (înaltă şi cu accent, ca a unui indian care vorbeşte englezeşte): Vă rog să staţi liniştiţi. Nu-i niciun pericol. Vă aduc la cunoştinţă că aţi fost implicaţi într-un experiment ştiinţific. Dar nu este absolut niciun pericol aici.

Eu: Cine naiba mai eşti şi tu?

Vocea cea nouă: Numele nu contează, domnule. Nu e cazul să vă neliniştiţi.

Femeia: Scuzaţi-mă. Puteţi să-mi spuneţi unde ne aflăm?

Vocea cea nouă: Ascultaţi, vă rog, toată lumea. Aţi fost transportaţi peste vreo zece ani-lumină, pe o planetă a stelei pe

care voi o numiţi Procyon. Este cel mai important experiment realizat de noi în domeniul teleportării controlate la mare distanţă a materiei însufleţite. În scurt timp intenţionăm să vă trimitem înapoi în lumea voastră, exact în punctul de plecare, ceea ce înseamnă că în viaţa fiecăruia nu se va schimba nimic. Iar dacă vreunul dintre voi doreşte să rămână pe Procyon-4, vom fi bucuroşi să vă primim ca oaspeţi de onoare.

Bărbatul: Aiureli! Tipul nu-i în toate minţile.

Eu (sec): Nici eu. Pot să văd un ocean şi două luni.

Femeia: Dumnezeule! Nu ştiu ce să mai cred.

Tânărul: Dacă eşti atât de isteţ, domnule, atunci de ce nu aprinzi lumina?

Vocea cea nouă: Presupun că ne-ar stânjeni. Vedeţi, noi suntem alcătuiţi un pic diferit.

Fata (cu curiozitate): În ce fel diferit?

Tânărul: Nu-l ascultaţi. E un farsor!

Vocea cea nouă: Suntem stăpâni. Avem sânge rece, iar pielea ne este uşor verzuie... Fireşte, şi voi apăreţi destul de ciudaţi în ochii noştri.

Fata: Aici e mâna mea. Atinge-o!

Vocea cea nouă: Mai bine nu.

Fata: Te rog... Oh! Nu-i tocmai aşa de rău pe cât mi-am închipuit.

Tânărul: Vă ţineţi de cuvânt cu trimiterea noastră înapoi?

Vocea cea nouă: Bineînţeles.

Bărbatul: Ce se întâmplă dacă rămânem?

Vocea cea nouă: Veţi avea tot ce doriţi, inclusiv cea mai bună asistenţă medicală. Am descoperit mijlocul de a prelungi de două ori durata vieţii obişnuite. Veţi avea parte de aproape o sută de ani de existenţă suplimentară.

Tânărul: Grozav! Care-i povestea cu munca, aici – dacă rămânem, vreau să zic.

Vocea cea nouă: Puteţi munci dacă vreţi. În fond, puteţi face orice doriţi, cu condiţia să nu produceţi rău altora. Aceasta este singura lege pe care o avem. Nimeni n-are voie să facă intenţionat rău altei persoane.

Femeia: Înseamnă că undeva în univers există sănătate morală, la urma urmei.

Tânărul: Am acasă o prăpădită de slujbă: sap nişte fundaţii infecte şi zidesc case pentru oricine altul, în afară de mine.

Vocea cea nouă: Aici maşinile au să-ţi ridice o casă, exact pe gustul tău.

Fata: Ce ne veţi face, dacă rămânem?

Vocea cea nouă: Nimic. Ne-ar plăcea să vă studiem, fireşte. Dar nu împotriva dorinţei voastre.

Fata: Şi dacă ne-am decis să rămânem, iar mai târziu nu ne mai convine?

Vocea cea nouă: Vă vom transporta înapoi pe Pământ cu cel dintâi prilej convenabil.

Femeia (calm): Ăsta-i un vis, desigur. Însă în cazul acesta visele sunt mult mai interesante decât viaţa adevărată. Vreau să rămân. Mi-ar cam plăcea să trăiesc încă o sută de ani – fără violenţă.... Aveţi cumva vreun război?

Vocea cea nouă: Ultimul nostru război a avut loc cu o mie trei sute de ani în urmă. A fost un război atomic. Aproape că ne-am distrus specia. Am învăţat atunci că trebuie să ne iubim unii pe alţii, sau să murim.

Tânărul: N-o să mai trag la sapă! Ce lovitură!

Fata: Parcă am fi în cer. Nu în cerul în care obişnuiam să cred. Dar tot un fel de cer.

Vocea cea nouă: Ne-a rămas timp puţin. Suntem aproape gata să vă trimitem îndărăt pe Pământ. Dacă doreşte cineva să rămână pe Procyon-4 o vreme, îl rog să mă urmeze. Nu-i vorba de o hotărâre definitivă. Puteţi pleca acasă dacă nu vă place lumea noastră. Vă promit asta în mod solemn.

Fata (aproape veselă): Oh, bine, o să încerc o dată! Nu e mult de pierdut, mai ales în cazul meu.

Tânărul: Nici într-al meu. Ne-ar fi mai bine, totuşi, împreună.

Fata (indiferentă): Dacă vrei.

Femeia: Aşteptaţi-mă. Vin şi eu. N-am pe nimeni acasă, iar singurătatea e aceeaşi pretutindeni.

Vocea cea nouă: Bun. Păşiţi cu grijă. Afară e o mică platformă de debarcare... Mi-e teamă că voi, cei ce rămâneţi şi doriţi să vă întoarceţi acasă, veţi fi mai fericiţi dacă vă vom supune unui blocaj amnezic. Asta va rezolva orice conflict care poate să...

Aici banda se sfârşeşte. Aş vrea să fi fost mai lungă cu vreo douăzeci de metri, dar nu era.

Totuşi, veţi înţelege de ce n-o ofer Societăţii londoneze de transport sau Poliţiei metropolitane ca probă. N-am nici cea mai mică dorinţă de a fi implicat în ceea ce ar putea să devină

povestea cea mai controversată de la monstrul din Loch Ness încoace!

[Publicată în „*Tomorrow Came*”, mai 1963, Panther. În româneşte povestirea a fost publicată în „Almanah Anticipaţia 1985” editat de «Revista „Ştiinţă şi Tehnică”», 1984]

Henry Sleasar
Bună dimineaţa! Acesta-i viitorul!
(„Good Morning! This is the Future”, 1962)

Traducere de Siviu Genescu

2494 A.D.

Îl trezi un masaj, fluid şi cald, precum şi sunete blânde, confortabile. Apoi fu preluat din alveolă de braţe mecanice, la fel de grijulii ca şi cele ale unei femei. Se simţea ca renăscut, ca un bebeluş şi, de fapt, era la fel de gol ca un nou născut. După o vreme, îl lăsară să se ridice în capul oaselor. Ceru un trabuc, însă cererea provocă o adâncă uimire şi chiar câteva râsete. Unul dintre asistenţii îmbrăcaţi în haine albe găsi de cuviinţă să-i explice câte ceva unui coleg mai tânăr. Acesta aproape că se îmbolnăvi ascultând ce însemna cuvântul „trabuc”. Apoi începu interogatoriul.

— Vă numiţi Jervis T. Murath?

— Da.

— Ce vârstă aveaţi când aţi intrat în staza criogenică?

— 51 de ani.

— Corect. Aţi fost membru al unei comunităţi financiare de sprijin înainte de intrarea în Dormitor?

— Am fost înainte de asta, mormăi Murath. Totul s-a dus naibii în crahul din `93. Am mai rămas doar cu atâţia bani cât să fac „excursia” asta. Şi ceva pe deasupra, adăugă el grăbit.

— Lecţiile din cursul de orientare vor începe mâine, zise asistentul. Cursul este facultativ.

— Nu-mi trebuie niciun fel de cursuri de orientare. Vreau să ştiu un lucru: mai există First Central Bank din Chicago?

— Am să văd la Informaţii.

Asistentul vorbi în dreptul unui glob strălucitor din perete şi apoi se întoarse spre Murath.

— First Central Bank din Chicago face în prezent parte din consorţiul financiar care funcţionează sub numele de Mid-Western Trust Company; toate depunerile dumneavoastră sunt intacte. Puteţi face depuneri sau cere restituiri la oricare dintre cele 6.400 de filiale ale consorţiului.

— Şi care-i cea mai apropiată filială? se interesă Murath.

Clădirea băncii avea culoarea şi forma unui ou. Banii manevraţi acolo erau multicolori şi destul de arătoşi. Murath stătea aşezat în faţa casei de schimb încastrată într-un balon transparent pe perete.

— Mă numesc Jervis T. Murath, zise el. Am deschis un cont bancar la First Central în 1995 în valoare de o sută de mii de dolari. Dobânda era de 5%. Nu cred că a rămas aceeaşi.

— Nu, domnule, glăsui funcţionarul. De atunci dobânda a variat între 0 şi 17%, dar asta numai în ultimii 500 de ani. Un moment, să verific contul dumneavoastră.

Murath îşi ţinu o clipă respiraţia. Ar fi vrut un trabuc. Funcţionarul se întoarse.

— Banii dumneavoastră sunt în ordine, zise el. Suma totală se cifrează la 26.700.854,4 dolari.

— Mulţumesc, zise Murath, dar fără să facă exces de politeţe. Aş vrea să-mi înmânaţi chiar acum 50.000 de dolari, cash.

Părăsi clădirea băncii cu banii în buzunar. Peste drum era o clădire circulară cu scări rulante. Scrută mulţimea de oameni şi judecând după numărul mare de femei cu pachete în mâini deduse că era un supermagazin. Nu se înşelase. Intră şi fremătă de plăcere la vederea abundenţei de mărfuri. O femeie atrăgătoare, îmbrăcată într-o uniformă albastră veni imediat lângă el.

— Sunt asistenta dumneavoastră la cumpărături. Pot să vă ajut cu ceva?

— Bineînţeles, rânji Murath. Am nevoie de absolut totul. Îşi privi hainele, piese de muzeu.

— În primul rând, am nevoie de îmbrăcăminte. Cât costă cămaşa aceea?

— Drăguţă, nu? zâmbi tânăra femeie. Şi ieftină. Doar trei sute de mii de dolari.

2911 A.D.

Lamb nu mai era de mult în Dormitor. Se afla într-o încăpere ciudată, ai cărei pereţi păreau alcătuiţi din lumină. Era mai răcoare decât i-ar fi plăcut lui şi trupul său tremura pe un pat ca din spumă.

— Cam rece pe-aici, zise el către un bărbat lipsit total de păr.

— Temperatura, constantă, este ideală, i se răspunse. Vă veţi obişnui cu asta. Vă numiţi James Percy Lamb, nu-i aşa?

— Exact. Sunteţi medic?

Bărbatul râse.

— Nu, domnule Lamb. Adică, nu genul de medici pe care-i ştiţi dumneavoastră. Veţi vedea că profesiunea de medic nu mai există în forma cunoscută în trecut. Aici există Departamentul Accidente şi Corpul Preventiv. Dar din documentele sosite de la Dormitor înţeleg că v-aţi aşteptat la un patolog.

— Deci ştiţi, zise Lamb uşor nervos, umezindu-şi buzele. Mă puteţi ajuta? Aţi găsit un tratament pentru boala mea?

— Liniştiţi-vă. Afecţiunea dumneavoastră ţine de domeniul trecutului. Am eradicat această boală cu generaţii în urmă.

— Înseamnă că am avut dreptate, murmură Lamb. Am ştiut că fac ceea ce trebuie. În vremea mea, aş fi murit de mult...

— N-o să mai aveţi probleme acum. În momentul de faţă se calculează doza de antidot pentru maladia dumneavoastră. Va mai dura câteva ore, din moment ce n-a mai fost necesar atâta amar de vreme, nu ne-a fost disponibil imediat. Faceţi-vă comod şi aşteptaţi.

Lamb fu lăsat singur. Tremura. În cele din urmă, din coridorul de lumină se iviră alţi doi bărbaţi lipsiţi de păr. Unul dintre ei avea o seringă cu un ac purtând o bilă la capăt.

— Iată-ne, zise pe un ton vesel unul dintre ei. Seringa de presiune va introduce medicamentul în sistemul dumneavoastră sangvin în mai puţin de cinci secunde. Credem că anticorpii se vor forma în cinci ore.

Vârful bont al acului fu proptit în pielea ca de găină a braţului său dezgolit. Nu simţi nimic, însă adormi înainte ca cei doi să plece.

Se trezi din nou cam la vremea dimineţii şi descoperi că trupu-i era explorat de un cilindru strălucitor care părea să-i penetreze pielea.

— Ce-i asta? făcu el.

— Diagnoza, răspunse bărbatul de lângă el, lipsit complet de păr. Suntem foarte mulţumiţi domnule Lamb. Boala dumneavoastră a fost anihilată din organism. Bărbatul stinse cilindrul. Lamb începu deodată să plângă.

— Slavă Domnului, zise el, smiorcăindu-se cu ochii scăldaţi în lacrimi. Apoi îşi trase nasul.

— Ce-a fost asta? întrebă cheliosul, făcând un pas înapoi.

— Nimic, un fleac. Cred că am un guturai. Mi-a fost cam frig

azi-noapte, zise Lamb.

— Un guturai? *Un guturai!* ţipă bărbatul, vizibil înfricoşat. Ţâşni din încăpere şi se întoarse cu alţi doi. Figurile lor netede erau crispate.

— Ce-i cu voi? întrebă Lamb şi se smiorcăi din nou. V-am spus că nu-i decât un guturai.

— Mai bine să chemăm Corpul Preventiv, îngăimă unul dintre bărbaţi.

Nişte indivizi în uniformă intrară o jumătate de oră mai târziu. Purtau măşti cu vizor pe faţă şi se apropiară de Lamb cu multă prudenţă. Îl imobilizară şi-i făcură o injecţie fără dureri, care puse capăt vieţii lui. Şi pericolului răspândirii infecţiei.

3998 A.D.

— Te-ai trezit? zise bărbatul cu părul răvăşit, aşezat lângă el.

Zack îl privi aproape speriat. Nu-şi putea dezlipi privirile de la gura lui lipsită complet de dinţi şi de la limba uscată, aproape atrofiată. Se gândi cu groază la mutaţiile prin care trecuse specia umană. Din fericire, femeia, îmbrăcată într-o mantie argintie, arăta aproape ca cele din vremea sa. Şi ea avea păr alb, răvăşit şi des, iar nasul era ceva mai mic decât ar fi trebuit să fie, dar ea arăta cât de cât mai asemănător cu fiinţele umane din generaţia lui Zack.

— Nu-ţi face probleme, zise ea cu blândeţe. Numele meu este Ki şi sunt şefa Secţiei de Ştiinţe Medicale. Documentele dumitale din Dormitor s-au păstrat toate. Te numeşti Bernard Zack...

— Nu! făcu Zack indignat. Smith, adăugă el. Harold Smith.

Femeia surâse.

— Există ceva în plus la documentele prezentate de dumneata la intrarea în stază, domnule... Zack. Ceva adus la două luni după aceea de poliţie. O organizaţie numită FBI a făcut, cred eu, această adăugare, punând la punct datele cu privire la identitatea şi trecutul dumitale. Regret că trebuie să o spun, dar nu ţi-ai acoperit prea bine urmele de la Leavenworth şi până la Dormitor. Desigur, legea cerea ca cei criogenizaţi să nu fie treziţi brusc, de teama unui şoc fatal, aşa că poliţia a plecat, lăsând doar instrucţiuni cu privire la soarta dumitale viitoare.

Zack aruncă o privire descumpănită.

— Vasăzică, m-aţi prins, făcu el mohorât.

— Cât timp aţi stat la închisoare, domnule Zack?

— Unsprezece ani, răspunse el pe un ton amar. Dar trebuia să ies, altfel cred că aş fi înnebunit. Nu suport ideea de a merge din nou la închisoare...

Femeia cu nasul minuscul izbucni în râs.

— Dar ce te face să crezi că vei merge? întrebă ea. Zack îi aruncă o privire încărcată de speranţă.

— Nu, nu-ţi face probleme, zise ea atingându-i umărul. Lumea s-a schimbat mult de atunci, domnule Zack. Nu mai există de mult nici crime şi nici pedepse. Nu mai avem nici poliţişti, judecători sau procese.

— Serios? Nici închisori?

— Desigur. De altfel, te vei convinge şi singur. Aşadar, domnule Zack, iată-te scăpat, într-o lume mult mai bună, mai raţională. Eşti absolvit de orice pedeapsă şi din această clipă eşti Cetăţean al Pământului, cu toate drepturile şi privilegiile. Acum, zise ea, nu fără o anumită asprime, întinzându-i o cartelă, numărul dumitale cetăţenesc este 80-4589-TR4187. Vei avea asupra dumitale această cartelă tot timpul, iar numărul dumitale trebuie expus întotdeauna pe spatele îmbrăcăminţii, în cifre de 10 centimetri mărime. Am adus cu mine uniforma dumitale de Cetăţean şi, odată îmbrăcat, poţi pleca liber când doreşti. Rămas-bun, domnule Zack, şi bun venit în viitor!

O oră mai târziu, Zack părăsi Dormitorul. Străzile erau ticsite de lume. Toţi oamenii purtau aceeaşi uniformă de Cetăţeni, cu numărul clar expus pe spate. Se plimbă printre ei, dezorientat şi amărât când, dintr-odată, venind parcă din cer, se auzi un şuierat incredibil de puternic şi prelung.

— Ce-i asta? Ce naiba-i asta? întrebă Zack pe cei din jur, însă oamenii se grăbeau, îndreptându-se într-o anumită direcţie.

— Ce-i asta? urlă el, iar un necunoscut avu o clipă de milă şi catadicsi să-i explice:

— E ora mesei de prânz, zise el.

A. E. van Vogt
Invadatorii
(„The Changeling”, 1942)

Traducere de Nicolae Damaschin

CAPITOLUL 1

— În cei patru ani de când te afli aici, firmei i-a mers foarte bine, spuse Nypers.

Craig râse.

— Îţi arde de glume, Nypers. Cum adică în cei patru ani de când sunt aici? Păi sunt de atâta timp, încât simt că am încărunţit aici.

Nypers înclină aprobator capul său mic şi înţelept.

— Ştiu cum e, domnule. Totul devine vag şi ireal. Ai senzaţia că parcă altcineva ţi-a trăit în trecut viaţa. Se întoarse şi adăugă: Ei bine, voi lăsa pe seama dumneavoastră contractul cu Winthrop.

Craig îşi mută în cele din urmă privirea care îi încremenise asupra uşii de stejar închise, în spatele căreia dispăruse bătrânul funcţionar. Dădu din cap cu îndoială şi jenă, însă zâmbi când se aşeză la birou.

Nypers trebuia să fie binedispus în dimineaţa aceasta. Pentru prima dată, bătrânul încercase să glumească.

În cei patru ani de când – hai să vedem, de când era director al firmei Nesbitt? Curier la şaisprezece ani, asta era în 1938; funcţionar mărunt la nouăsprezece ani, apoi venise războiul. Se înrolase în aprilie 1942, fusese rănit, spitalizat şi apoi trimis acasă la începutul lui ‘44. Înapoi la Nesbitt Company, pentru a ajunge succesiv funcţionar principal în 1949, şef de compartiment în ‘53 şi director general în ‘60. De atunci zilele de serviciu semănau foarte mult una cu alta. Timpul trecea molcom, ca suflul unui vânt constant dinspre nord.

Iată, acum e 1972, hm, treizeci şi patru de ani la firmă, fără a socoti războiul; doisprezece ca director general. Astfel ajungea la cincizeci, anul acesta.

Cincizeci?

Cu un strigăt, Craig sări în picioare şi se repezi în toaleta de lângă biroul său. Pe uşa spre duş se afla o oglindă în care se

putea vedea întreg. Se opri în faţa ei, cu răsuflarea tăiată. Imaginea de care dădu cu ochii era destul de familiară. Era cea a unui bărbat înalt, solid, de peste un metru optzeci şi de vreo treizeci şi trei sau treizeci şi patru de ani.

Craig îşi găsi din nou calmul. Unul dintre acei tipi etern tineri, îşi spuse el, amuzat. Nu arăta nici o zi peste patruzeci. Ciudat, totuşi, că nu-i trecuse niciodată prin cap că avea cincizeci. Îşi permise un fior de plăcere la gândul că se ţinea atât de bine. De altfel, şi Anrella, la fel. Dacă lui nu-i dădeai mai mult de patruzeci, ea nu părea trecută de treizeci.

Gândurile i se risipiră. Se întoarse în birou şi se lăsă cu toată greutatea pe scaun. *În cei patru ani de când eşti la noi.* Aceste cuvinte i se fixaseră în minte. Gestul pe care îl făcu în cele din urmă era semiautomat. Apăsă un buton de pe birou.

Uşa se deschise şi intră o femeie uscăţivă, cu faţa albă, de vreo treizeci şi cinci de ani.

— Aţi sunat, domnule Craig?

Craig ezită, începea să se simtă prost şi nu era deloc uimit de stânjeneala lui.

— Domnişoară Pearson, de cât timp lucraţi la Nesbitt Company? întrebă el.

Femeia îl privi sever, iar el îşi aminti prea târziu că, în aceste vremuri de agresivă emancipare, un şef nu pune unei angajate întrebări care pot fi considerate fără legătură cu serviciul.

După o clipă, privirea domnişoarei Pearson îşi pierdu sclipirea dură, ostilă, iar Craig respiră mai uşurat.

— Nouă ani, răspunse ea scurt.

— Cine v-a angajat? se forţă Craig să continue.

Domnişoara Pearson dădu din umeri, dar gestul trebuie să fi avut legătură cu vreun gând care-i trecuse prin minte. Vocea îi era normală, atunci când spuse:

— Păi, directorul de atunci, domnul Letstone.

— Oh! făcu Craig.

Fu cât pe ce să-i explice faptul că fusese director general în ultimii doisprezece ani. Nu o făcu, în primul rând fiindcă gândul din spatele cuvintelor se destrămase în ceaţă. Mintea îi lucra în gol, dar era relativ clară. Ideea care-i veni în cele din urmă era logică şi limpede. Îi dădu glas pe un ton calm:

— Aduceţi-mi registrul de evidenţa personalului din 1968, vă rog.

— Da, domnule Craig.

Fata îi aduse registrul şi îl lăsă pe birou. După ce ieşi ea, Craig deschise volumul cu ştate de salarii pe luna octombrie. Şi iată-l acolo: „Lesley Craig, director general, 1250 dolari”.

Pe septembrie era trecut acelaşi lucru. Nerăbdător, răsfoi până în ianuarie. Scria: „Angus Letstone, director general, 700 dolari”. Nu exista nicio explicaţie pentru salariul mai mic. În februarie, martie, aprilie, era tot Angus Letstone. Tot cu 700 dolari pe lună. În mai apărea pentru prima oară numele lui, Lesley Craig, cu 1250 dolari.

Patru ani! În cei patru ani de când...

Contractul cu Winthrop zăcea neclintit pe biroul spaţios de stejar. Craig se ridică şi se duse la fereastra cu arcadă de la colţul camerei. Dedesubt se întindea un bulevard larg, mărginit de copaci; cât vedeai cu ochii străluceau clădiri placate cu marmură. Banii curseseră gârlă pe această stradă şi în această cameră. Se gândi cât de des se considerase unul dintre acei norocoşi, aflat la limita de jos a clasei cu venituri mari, un om care ajunsese la poziţia de vârf în compania lui după ani de trudă.

Craig dădu cu mâhnire din cap. Anii de trudă nu existaseră. Astfel că se punea întrebarea: cum ajunsese la această funcţie excelentă, cu salariu satisfăcător, clientelă selectă şi o organizare care funcţiona atât de bine? Viaţa fusese plăcută şi dulce ca băutul unui pahar cu apă limpede şi rece, o idilă netulburată, un model de trai fericit.

Şi acum, poftim! Cum poate afla un om ce-a făcut în timpul primilor patruzeci şi şase de ani ai vieţii?

Şi, mai ales, cum află asta, atunci când nu arată că are mai mult de patruzeci şi şase, ca să nu mai vorbim de cincizeci? Erau câteva fapte simple pe care le putea verifica înainte de a întreprinde vreo acţiune. Cu o hotărâre bruscă, se întoarse la birou, apucă dictafonul şi începu:

„Către Secţia arhivă, Ministerul Apărării, Washington, D.C.

Stimate domn,

Vă rog să-mi trimiteţi cât mai urgent posibil dosarul personal din timpul războiului mondial. Am făcut parte...”

Explică în detaliu, căpătând încredere pe măsură ce continua. Memoria îi era clară în privinţa faptelor esenţiale. Viaţa reală din armată şi luptele – erau vagi şi îndepărtate. Dar asta era de înţeles. Apoi era excursia pe care o făcuse el cu Anrella anul trecut, în Canada. Era un vis şters acum, doar din loc în loc imagini fulger, pentru a verifica dacă lucrurile s-au întâmplat cu adevărat.

Toată viaţa era un proces de uitare a trecutului.

A doua scrisoare o adresă Biroului de Evidenţă a Naşterilor din Chicago, Illinois:

„M-am născut pe 1 iunie 1922 în oraşul Daren, Illinois. Vă rog să-mi trimiteţi cât mai urgent certificatul de naştere”, dictă el.

O sună pe domnişoara Pearson şi îi dădu înregistrarea de la dictafon.

— Verificaţi aceste adrese, o instrui el scurt. Cred că trebuie plătită o mică taxă. Aflaţi cât, anexaţi ordine de plată şi trimiteţi ambele scrisori par avion.

Se simţi satisfăcut de sine când fata ieşi din birou. N-avea sens să se agite pentru povestea asta. În definitiv, avea o slujbă sigură, iar mintea lui era solidă ca o stâncă. Nu avea niciun motiv să se lase pradă grijilor şi, cu atât mai puţin, să-i lase pe alţii să-i descopere chinul. Răspunsurile la cele două scrisori îi vor parveni la timpul lor. Apoi va avea destul răgaz să cerceteze în continuare această problemă.

Luă în mână contractul Winthrop şi începu să-l citească.

Douăzeci de minute mai târziu îl izbi gândul că îşi petrecuse majoritatea timpului încercând să-şi amintească doar ceea ce făcuse în luna mai 1968. În acea lună ajunsese prima navă pe lună. Craig rememoră titlurile din ziare, aşa cum le văzuse atunci. Şi nu exista nicio îndoială, le văzuse. Ele îi stăruiau în minte, mari şi negre. Putea să considere luna mai, prima sa lună în Nesbitt Company – potrivit ştatelor de plată – ca parte din e-xistenţa lui actuală.

Dar cum era cu aprilie? În aprilie avusese loc gâlceavă care aproape că dusese la o mare ruptură a puternicei uniuni a cluburilor de femei. Iar titlurile din ziare fuseseră – care? Craig se forţă să-şi amintească, dar nu-i veni nimic în minte. Se gândi: dar pe 1 mai? Dacă linia despărţitoare trecea pe la sfârşitul lui

aprilie şi începutul lui mai, atunci ziua de 1 mai ar trebui, poate, să poarte pecetea unei clarităţi deosebite, care să o marcheze la fel de precis ca pe primul sărut al unui îndrăgostit. Îşi aminti vag că fusese bolnav atunci.

Memoria lui nu putea să fixeze acea primă zi a lunii mai. Probabil că-şi luase micul dejun. Probabil că plecase la serviciu după un sărut de la revedere al Anrellei. Gândurile i se opriră brusc, ca un animal împuşcat în timp ce fuge. Anrella! gândi el. Ea trebuie să fi fost aici pe 30 şi 29 aprilie şi în martie, februarie, ianuarie şi mai înainte.

În zilele importantei luni mai, ea se purtase ca şi când ar fi fost căsătoriţi de ani îndelungaţi, iar memoria lui nu păstra niciun indiciu că n-ar fi fost aşa.

Aşadar, *Anrella ştia!*

Era o revelaţie care avea anumite limitări emoţionale. Înţelegând dintr-odată clar situaţia, mintea i-o luă razna; apoi judecata interveni şi gândurile i se mai liniştiră. Deci Anrella ştia. Ei bine, aşa şi trebuie. Evident că el se aflase prin preajmă de mulţi ani. Orice schimbare ar fi avut loc, se petrecuse în mintea lui, nu în a ei.

Craig privi la ceasul de pe perete: douăsprezece fără un sfert. Abia avea timp să se repeadă cu maşina acasă pentru prânz. De obicei lua masa în oraş, dar acum trebuia să afle neîntârziat ceea ce-l interesa. Un grup de femei frumoase se aflau pe coridor în timp ce el se îndrepta spre lift. Impresia că ele îl priveau cu atenţie pe când trecea era atât de puternică, încât Craig se smulse din furtuna de gânduri. Se întoarse şi le privi.

Una dintre femei spunea ceva cu gura aproape lipită de un dispozitiv mic şi strălucitor pe care-l avea la mână. Craig gândi, intrigat, „un radio-brăţară”.

Apoi intră în lift şi uită incidentul în timp ce cobora. Şi în hol se aflau femei, iar la intrare, de asemenea. Lângă bordură aşteptau jumătate de duzină de maşini negre, impunătoare, fiecare cu câte o femeie la volan. În câteva minute strada va forfoti de mulţimea grăbită de la orele prânzului. Dar acum, cu excepţia femeilor, era aproape pustie.

— Domnul Craig?

Craig se întoarse. Era una dintre tinerele femei care stătuse lângă intrare, o femeie vioaie, cu o faţă ciudat de severă.

Craig se uită la ea.

— Hm! făcu el.
— Sunteţi domnul Lesley Craig?
Craig se trezi mai bine din visare.
— Da, de ce? Eu... ce...
— O.K. fetelor, zise tânăra femeie.
Surprinzător, în mâinile lor apărură revolvere. Luceau metalic în soare. Înainte ca uluitul Craig să poată privi mai bine la ele, mâinile femeilor îl apucară şi-l împinseră către una dintre limuzine. El ar fi putut să se opună. Dar nu o făcu. Nu avea niciun sentiment al pericolului. În creierul lui era doar o uriaşă şi paralizantă uimire. Înainte ca mintea să-i funcţioneze din nou normal, se afla în maşina care începuse să se deplaseze.
— Ei, ia ascultaţi! începu el.
— Vă rog să nu puneţi întrebări, domnule Craig. Îi vorbea tânăra care-l întrebase de nume; şedea acum în dreapta lui. Nu veţi păţi nimic, dacă vă purtaţi cum trebuie.
Ca pentru a întări ameninţarea, cele două femei aşezate pe cele două strapontine din mijloc, cu faţa către el şi cu revolverele în mâini, clătinară cu înţeles armele lor strălucitoare.
După ce trecu un minut, văzu că tot nu era vorba de vreun vis. Craig întrebă:
— Unde mă duceţi?
— Nu puneţi întrebări, vă rog!
Asta îl făcu să-şi piardă răbdarea şi-i dădu senzaţia că este tratat ca un copil. Încruntat şi furios, Craig se lăsă pe spate şi-şi studie răpitorii cu priviri ostile. Erau tipice femei „de modă nouă” cu fustele scurte. Cele două pistolărese păreau trecute bine de patruzeci, totuşi erau suple, vioaie. Ochii lor aveau privirea aceea foarte strălucitoare a femeilor care făceau tratament cu medicamentul Equalizer – Care Te Face Egala Bărbatului. Conducătoarea grupului şi fata din stânga lui Craig aveau aceiaşi ochi strălucitori.
Arătau toate ca nişte fiinţe capabile, eficiente.
Până să ajungă Craig la vreo concluzie, maşina viră la un colţ, urcând o pantă lungă. Craig avu timp să o recunoască, era intrarea în garajul de sub turnul hotelului McCandless; apoi pătrunseră în interiorul garajului, îndreptându-se spre o uşă îndepărtată.
Maşina opri. Craig se supuse fără un cuvânt armelor care-i făcură semn să se dea jos. Fu condus de-a lungul unui coridor

pustiu, către un ascensor de serviciu. Ascensorul se opri la etajul al treilea. Înconjurat de garda sa exclusiv feminină, Craig era mânat pieziş către o uşă situată pe partea cealaltă a coridorului strălucitor.

Camera era mare şi plăcută, mobilată luxos. La capătul ei opus, pe o sofa verde, cu spatele la o fereastră enormă, şedea un om cărunt, cu înfăţişare plăcută. În dreapta lui, la un birou, stătea o tânără.

Craig nici nu o băgă în seamă. Cu ochii mari, el privi cum tânăra conducătoare a gărzii sale se apropie de bărbatul cărunt şi spune:

— Aşa cum aţi cerut, domnule preşedinte Dayles, vi l-am adus pe domnul Lesley Craig.

Numele a fost cel care, rostit atât de politicos, i-a confirmat identitatea celuilalt. Recunoscuse deja chipul ce apărea atât de des în fotografiile ziarelor, dar nu-i venea să-şi creadă ochilor. Nu mai era loc de îndoială. Se afla în faţa lui Jefferson Dayles, preşedintele Statelor Unite.

Furia i se potoli şi Craig privi către marele om. Observă că femeile care-l escortaseră au ieşit din cameră. Plecarea lor sublinia insolitul acestei întâlniri forţate.

Văzu că celălalt îl studiază de aproape. În afara ochilor care luceau ca nişte perle cenuşii, preşedintele Dayles îşi arăta vârsta recunoscută, de cincizeci şi nouă. Fotografiile din ziare sugerau o faţă tinerească, neridată. Dar era clar, privindu-l de la această distanţă, că încordarea celei de-a doua campanii îşi arăta efectele asupra vitalităţii lui.

Oricum, aspectul preşedintelui era inconfundabil: puternic, impunător şi plăcut, cu severitatea siguranţei de sine. Când vorbea, vocea lui avea puterea şi rezonanţa care contribuiseră atât de mult la marele său succes. Rosti, cu un uşor zâmbet sardonic:

— Ce credeţi despre amazoanele mele?

Râsul răsună homeric în încăpere. Evident că nu aşteptase niciun răspuns, căci amuzamentul său încetă brusc şi continuă fără pauză:

— Un fenomen foarte curios, aceste femei. Şi, am impresia, un fenomen tipic american. Odată luat, medicamentul nu mai poate fi contracarat; şi consider o dovadă a fundamentalei pofte de aventură a fetelor americane faptul că sunt câteva mii cele

care au urmat acest tratament. Din nefericire, asta le-a adus într-o situaţie fără ieşire, le-a lăsat fără viitor. Femeile „neegalizate” le detestă, iar bărbaţii le consideră nişte ciudăţenii, ca să spun aşa. Existenţa lor a determinat cluburile feminine să se implice în campania prezidenţială. Dar individual, amazoanele au descoperit că niciun patron nu le angajează şi niciun bărbat nu se căsătoreşte cu ele.

Disperate, conducătoarele lor mi s-au adresat mie; şi chiar înainte ca situaţia să atingă o fază tragică, am aranjat o abilă campanie preliminară de publicitate şi le-am angajat *in corpore* pentru ceea ce este în general considerat un scop perfect legitim. Într-adevăr, aceste femei îşi cunosc binefăcătorul şi se consideră în mod special ca agenţii mei personali.

Jefferson Dayles făcu o pauză, apoi continuă politicos:

— Sper, domnule Craig, că asta va explica în oarecare măsură metoda ciudată prin care aţi fost adus în faţa mea. Domnişoara Kay Whiterwood – dădu el din cap spre tânăra de la birou – este mentorul lor.

Craig nu-şi lăsă privirea să-i urmeze gestul mâinii. Stătea în picioare ca o stană de piatră şi mintea îi era aproape la fel de încremenită. Ascultase fascinat scurta istorie a grupului de amazoane, cu un sentiment al irealului. Căci povestea nu explica nimic. Nu metodele sau amănuntele modului în care fusese adus aici contau. Ci de ce?

Observă ochii plăcuţi care zâmbeau către el amuzaţi. Jefferson Dayles spuse încet:

— Este posibil să doriţi să relataţi ziariştilor sau autorităţilor ceea ce vi s-a întâmplat. Kay, dă-i domnului Craig articolul pe care l-am pregătit pentru a preîntâmpina o asemenea eventualitate.

Tânăra se ridică de pe scaunul de la birou şi se apropie de Craig. Stând în picioare, părea mai în vârstă. Avea ochi albaştri şi o figură foarte dură, frumoasă. Îi înmână lui Craig o foaie dactilografiată. El citi:

Big Town – 9 iulie 1972 – Un incident supărător a survenit pe parcursul călătoriei preşedintelui Jefferson Dayles, la venirea dinspre Middle City. O aparentă încercare de a izbi automobilul preşedintelui, din partea unui tânăr aflat la volanul unui automobil electric, a fost zădărnicită de acţiunea promptă a

gărzilor. Tânărul a fost reţinut şi adus ulterior la hotelul prezidenţial pentru anchetă. Explicaţiile sale au fost considerate satisfăcătoare. În consecinţă, la cererea preşedintelui Dayles nu s-a formulat nicio acuzaţie, iar el a fost pus în libertate.

După un moment, Craig şi-a permis un zâmbet trecător. Această ştire trucată era, desigur, fără replică. I-ar fi fost mai uşor, de exemplu, să călărească pe strada principală, trăgând cu pistolul, decât să se angajeze într-un duel jurnalistic cu Jefferson Dayles. Îşi imagină titlurile senzaţionale:

UN OBSCUR OM DE AFACERI ÎL ACUZĂ PE JEFFERSON DAYLES

Campanie de compromitere a preşedintelui.

Craig râse din nou, de data asta sardonic. Nu prea era loc de îndoială. Oricare ar fi fost motivul lui Jefferson Dayles pentru a-l răpi, acesta îşi pusese mintea la contribuţie. Oricare i-ar fi fost motivul! Ce *motiv* ar putea avea? Dădu din cap nedumerit. Nu se mai putea stăpâni. Privirea lui se fixă asupra ochilor cenuşii, pe jumătate amuzaţi, ai preşedintelui. Toate astea, se minună el, atâta efort cheltuit, o poveste atât de dezonorantă pregătită în mod deliberat, pentru ce?

Privindu-l pe celălalt i se păru că discuţia era pe cale să ajungă la subiect.

Bărbatul mai vârstnic îşi drese glasul şi spuse:

— Domnule Craig, puteţi să-mi spuneţi care sunt invenţiile importante puse la punct după cel de-al Doilea Război Mondial?

Se opri. Craig îl aşteptă să continue. Dar tăcerea se prelungi şi preşedintele continuă să se uite la el cu răbdare. Craig fu uimit. Se părea că fusese o întrebare veritabilă, nu una retorică. Ridică din umeri şi spuse:

— Ei bine, n-au fost prea multe. Desigur, nu sunt la curent cu aceste lucruri, dar aş pune pe listă racheta ajunsă pe lună, nişte perfecţionări ale lămpilor radio şi... Se întrerupse brusc. Dar ia stai? Şi ce-i cu asta? Ce...

Vocea fermă a celuilalt se legase de una dintre frazele lui.

— N-au fost prea multe, spuneţi. Această afirmaţie, domnule Craig, este cel mai tragic comentariu care se poate imagina în legătură cu starea lumii noastre. N-au-fost-prea-multe. Aţi menţionat rachetele. Omule, noi nu îndrăznim să spunem lumii

că racheta, cu excepţia unor detalii minore, a fost pusă la punct în timpul războiului şi că ne-au trebuit treizeci de ani ca să rezolvăm aceste detalii minore.

Se aplecase înainte, în focul discuţiei. Acum se lăsă din nou pe spate cu un oftat.

— Domnule Craig, unii spun că motivul acestei incredibile stagnări a minţii omeneşti este rezultatul direct al societăţii apărute după al doilea război. Consider că, parţial, şi societatea este vinovată. O atmosferă morală viciată oboseşte mintea într-un fel curios, constant; greu de descris. Este ca şi cum creierul s-ar uza singur, luptând cu mediul intelectual care-l înconjoară.

Făcu o pauză şi se aşeză încruntându-se, ca şi cum căuta o descriere mai completă. Craig avu timp să se întrebe, uimit, de ce i se dădeau asemenea explicaţii amănunţite.

Şeful executivului privi în sus. Părea să nu-şi dea seama că se oprise. Continuă:

— Dar asta este doar o parte din explicaţie. Dumneavoastră aţi menţionat lămpile radio. Repetă pe un ton descurajat: Lămpile radio! Zâmbi obosit. Domnule Craig, una dintre diplomele mele este de inginer şi asta m-a făcut să fiu conştient de teribila problemă cu care se confruntă tehnologia modernă, problema imposibilităţii ca un singur om să înveţe tot ce trebuie ştiut într-o anumită ştiinţă.

Dar, ca să ne întoarcem la lămpile radio – nu este cunoscut, în general, că de câţiva ani, un număr de laboratoare faimoase au recepţionat semnale radio slabe, care se consideră că provin de pe Marte. Acum şase luni m-am hotărât să aflu de ce nu se face niciun progres în sensul amplificării acestor semnale. Am invitat trei dintre cei mai mari savanţi din domeniul radiofoniei pentru a-mi explica ce nu-i în regulă.

Unul dintre aceşti oameni proiectează lămpi, altul, circuite şi al treilea încearcă să obţină un produs final din componentele primilor doi. Problema este aceasta: lămpile sunt un obiect care poate fi studiat o viaţă întreagă. Proiectantul lor are doar o idee vagă în ce priveşte circuitele, deoarece şi acestea sunt de studiat toată viaţa. Cel cu circuitele trebuie să accepte ce lămpi are la îndemână, deoarece, având doar cunoştinţe teoretice despre ele, nu poate spune sau măcar imagina cum ar trebui să fie o lampă pentru a îndeplini scopul pe care îl are el în cap. La aceşti trei oameni există cunoştinţele necesare pentru a

construi radiouri noi şi uimitor de puternice. Dar ei eşuează mereu şi mereu. Ei nu-şi pot conexa cunoştinţele. Ei...

Probabil că observă expresia de pe chipul lui Craig. Se opri şi întrebă cu un zâmbet slab:

— Mă urmăriţi, domnule Craig?

Craig se înclină în faţa rictusului ironic al celuilalt. Lungul monolog îi dăduse timp să-şi adune gândurile. Spuse:

— Imaginea pe care o am în faţa ochilor este aceasta: un mic om de afaceri a fost ridicat de pe stradă şi adus în faţa preşedintelui Statelor Unite. Preşedintele s-a lansat imediat într-o prelegere despre lămpile radio. Domnule, nu înţeleg nimic! Ce doriţi de la mine?

Răspunsul veni încet:

— În primul rând, voiam să vă văd. În al doilea rând – Jefferson Dayles făcu o pauză, apoi continuă – care este grupa dumneavoastră sangvină, domnule Craig?

— De ce, eu... Craig se opri apoi privi la celălalt. Care este ce?

— Doresc o probă din sângele dumneavoastră, zise preşedintele. Se întoarse spre fată: Kay, recoltează proba, te rog. Sunt sigur că domnul Craig nu se va opune.

Craig nu se opuse. Lăsă să-i fie luată mâna, acul îi perforă degetul mare, provocându-i o senzaţie slabă de durere. Privi curios sângele roşu care se prelingea.

— Asta-i tot, rosti preşedintele. La revedere, domnule Craig. Mi-a făcut plăcere să vă cunosc. Kay, cheam-o, te rog, pe Mabel ca să-l conducă pe domnul Craig înapoi la birou.

Se pare că Mabel era numele comandantei gărzii preşedintelui, căci ea intră în cameră, urmată de femeile înarmate. Într-un minut Craig a fost scos afară şi apoi în lift.

După plecarea lui Craig, marele om se aşeză cu un zâmbet împietrit pe chip. Se uită încă o dată la femeie, dar secretara privea în jos la biroul ei. Încet, Jefferson Dayles se întoarse şi privi la un paravan care se afla în colţul de lângă fereastra din spatele lui.

Spuse încet:

— În regulă, domnule Nypers, puteţi ieşi.

Nypers trebuie să fi aşteptat semnalul. Ieşi la iveală înainte ca Dayles să-şi sfârşească vorba şi merse sprinten către scaunul pe care i-l indicase preşedintele. Jefferson Dayles aşteptă până ce

degetele bătrânului se aşezară calm pe ornamentele metalice ale braţelor fotoliului, apoi spuse blând:

— Domnule Nypers, juraţi că ceea ce ne-aţi spus este adevărat?

— Fiecare cuvânt. Bătrânul vorbi apăsat. Lesley Craig, deşi nu are cunoştinţă despre asta, este din nou pe cale să intre în faza lui de „totipotenţă”. Am venit la dumneavoastră fiindcă aveţi grupa lui sangvină, AB sau grupa IV, după clasificarea lui Jansky. Asta este grupa dumneavoastră de sânge, nu?

Jefferson Dayles nu răspunse. Impulsul lui fu să-şi închidă ochii, ca orbit de lumină. Dar lumina venea din mintea lui, nu de afară; iar el căpătase convingerea înfiorătoare că ar putea să-i ardă creierul dacă nu era atent. În cele din urmă, reuşi să se întoarcă spre Kay. Uşurat, văzu că ea ridicase privirea de pe detectorul de minciuni aflat pe birou. Detectorul era conectat la ornamentele metalice de pe braţele fotoliului pe care stătea Nypers. Când preşedintele privi spre ea, Kay încuviinţă din cap, cât se poate de discret.

Jefferson Dayles îngheţă. Strălucirea ajunsese ca un foc alb; şi el trebuia să lupte, să şadă acolo rigid, încordându-şi mintea împotriva bucuriei de nedescris care îi ameninţa raţiunea. Îi veni dorinţa să se repeadă la biroul lui Kay, să privească la ecranul detectorului de minciuni şi să-l pună pe Nypers să-şi repete cuvintele. Dar alungă şi acest gând. Îşi dădu seama că Nypers vorbea din nou.

— Mai aveţi vreo întrebare, înainte să plec?

— Da. Vorbise Kay. Aş vrea să ştiu de ce faceţi asta?

Bătrânul ezită, apoi oftă.

— Nu sunt pregătit să răspund la asta. Motivele unui act de trădare nu sună întotdeauna bine când sunt rostite în public.

Ochii albaştri şi duri ai lui Kay sclipiră.

— Noi nu putem fi şocaţi, vă asigur.

Nypers ridică din umeri.

— Continuaţi cu întrebarea următoare, vă rog.

— Nu răspundeţi?

— Aţi primit răspunsul meu.

Urmă o tăcere. Jefferson Dayles o văzu pe Kay încercând să-i prindă privirea. El ignoră încercarea ei. Ciudat, dar nu simţea niciun interes faţă de acest aspect. Principalul fapt era verificat. Detectorul de minciuni demonstrase tot ceea ce era nevoie. Se

întrebă dacă acesta era un lucru atât de important pentru el personal, încât îşi pierduse toată obiectivitatea în legătură cu restul. Ascultă în tăcere, pe când Kay spuse cu venin:

— Am putea să vă forţăm să răspundeţi, domnule Nypers.

Bătrânul se ridică încet în picioare. Dayles văzu că avea o expresie stranie întipărită pe chip.

— Nu crezi, spuse el, că situaţia politică a preşedintelui Dayles este destul de precară şi fără evoluţii dramatice?

— Ce vreţi să spuneţi?

Kay greşise punând întrebarea asta, îşi dădu seama Jefferson Dayles. Nypers zâmbi şi spuse cu blândeţe:

— Există oameni care susţin că, acum douăzeci şi cinci de ani, Statele Unite au suferit un dezastru moral în urma războiului mondial. Un preşedinte cu ambiţii dictatoriale concurat de o candidată de sex feminin poate fi sau nu o dovadă a acestui fapt. Zâmbetul i se adânci într-un rânjet. Adevărata dovadă o vor constitui alegerile viitoare. Câte urne de vot aţi decis să îndesaţi cu buletine false pentru a asigura realegerea preşedintelui Dayles? întrebă Nypers.

Preşedintele păli.

— Stai! vocea bătrânului se ridică brusc la ţipăt. Îţi cer să te abţii să mă ameninţi sau să mă torturezi şi să ai grijă de mine conform înţelegerii noastre. Cer asta deoarece am pregătit o relatare foarte interesantă a acestei chestiuni, care va ieşi la iveală dacă mi se întâmplă ceva.

Se înclină şi termină pe o voce mai liniştită:

— Îmi pare rău că trebuie să fiu atât de direct, dar este bine să clarificăm situaţia. Iar acum, dacă nu aveţi alte obiecţii, mă voi retrage.

De data asta, Jefferson Dayles îi îngădui lui Kay să-i prindă privirea. Încuviinţă din cap cu un zâmbet strâmb:

— Lasă-l să plece, Kay.

La uşă, Kay îl întrebă pe Nypers:

— Cum se comportă Craig, când e în această stare de totipotenţă?

— Starea lui variază, veni replica rece. Dar – şi Nypers îşi arătă dinţii strălucitori şi albi – nu m-aş afla aici dacă el ar fi periculos.

— Ceea ce nu spune nimic, zise Kay furioasă după ce uşa se închise în urma lui Nypers. Moşul trece sub tăcere informaţii

vitale. Pun pariu că grupul care se află în spatele lui ştie că a venit aici. Aş merge până acolo încât aş spune că l-au trimis. Care-i jocul lor?

Ochii i se îngustară, în timp ce rămase tăcută, chibzuind. De câteva ori păru pe cale să vorbească, dar de fiecare dată îşi opri cuvintele printr-o manevră ciudată, parcă-şi comprima buzele.

Jefferson Dayles privi jocul emoţiilor pe chipul ei frământat, captivat în treacăt de această femeie care trăia totul atât de violent. În final, el clătină din cap; vocea îi era puternică atunci când rosti:

— Kay, nu contează! Nu vezi? Jocul lor, aşa cum spun, nu înseamnă nimic. Nimeni, niciun individ, niciun grup, nu poate să stea împotriva comandantului suprem al Armatei, Marinei şi Aviaţiei Statelor Unite. Trase adânc şi încet aer în piept. Kay, nu vezi că lumea ne aparţine?

CAPITOLUL 2

Craig şedea la masă într-un restaurant. Mâinile lui, ţinând furculiţa şi cuţitul sau o bucată de pâine sau o cană, se mişcau în sus şi în jos ca nişte extensii bine sincronizate, de robot, ale trupului. Mâncarea îi atingea buzele şi din când în când simţea un fior de plăcere datorită gustului.

Cele două evenimente ale dimineţii frământau gândurile lui Craig, luptându-se pe rând să-i câştige atenţia, apoi cedând fiecare în faţa celuilalt. Treptat, episodul cu Jefferson Dayles începu să-şi piardă din fascinaţie. Deoarece nu însemna nimic. Era ca un accident care i se întâmpla cuiva în timp ce traversa o stradă, neavând nicio legătură cu înlănţuirea normală a vieţii lui şi uitat repede după trecerea şocului şi durerii.

Restul, ceea ce se întâmplase cu patru ani în urmă, era altceva. Făcea încă parte din mintea şi trupul lui. Ţinea de el, nu putea fi neglijat sau ocolit prin presupunerea că cineva trebuie să fi înnebunit. Craig privi la ceas. Arăta unu fără zece. Dădu desertul la o parte şi se ridică.

Avusese intenţia să se îndrepte spre casă pentru a obţine o lămurire, când incidentul cu Jefferson Dayles îl întrerupsese. Mai avea încă timp să meargă şi să o întrebe pe Anrella. Dar, mai întâi, înapoi la birou.

Se duse până la biroul de informaţii.

— Spune-i domnului Nypers, când vine, că mă întorc mai târziu ca de obicei.

Fata răspunse veselă:

— Domnul Nypers a spus că nu se va întoarce înainte de trei, domnule Craig.

— Foarte bine, atunci spune-i domnului Carson.

Mintea continuă să-i rămână pustie în timpul drumului spre casă. Abia când trecu cu automobilul electric printre porţile masive de oţel şi văzu casa, îşi dădu seama de încă ceva. Casa fusese acolo, de asemenea, cu patru ani în urmă.

Era o reşedinţă uimitor de scumpă, cu un bazin descoperit şi grădină decorativă pe care le obţinuse, conform memoriei sale, la un preţ de chilipir, nouăzeci de mii de dolari. Nu se gândise să se mire cum de adunase nouăzeci de mii de dolari ca să-i dea pe casă. Suma păruse cumva pe măsura posibilităţilor lui.

Reşedinţa se ridica de la nivelul solului. Arhitectul trebuie să fi

fost un discipol înfocat al lui Frank Lloyd Wright, căci profilul casei se topea printre copaci şi peisaj. Se vedeau hornuri masive, aripi proeminente care se uneau armonios cu structura centrală şi o abundenţă de ferestre batante.

Anrella avusese grijă întotdeauna de extrasele din contul lor bancar comun. Acest aranjament îl eliberase, putând astfel să-şi dedice timpul liber plăcerii de a citi, câte unei partide ocazionale de golf, excursiilor la pescuit şi la vânătoare, aerodromului particular cu avionul său propulsat electric. Şi, desigur, îi lăsa timp pentru serviciu. Dar nu reuşea să-i furnizeze vreo idee despre situaţia lui financiară reală.

Din nou, şi de data asta mai pregnant, realiză cât de ciudat era că nu se îngrijorase niciodată şi nici nu se mirase în legătură cu acest aranjament. Parcă maşina şi intră în casă, gândind: „Sunt un om de afaceri prosper şi perfect normal, care s-a poticnit de ceva care nu se prea potriveşte. Sunt sănătos. Nu am nimic concret de câştigat sau de pierdut prin vreo anchetă. Viaţa mea se află înainte, nu în urmă”.

Îşi spuse singur că nu ar conta dacă ar afla vreodată ceva sau nu. Trecutul nu contează. Putea să-şi trăiască restul vieţii cu ceva abia puţin mai mult decât o tresărire de curiozitate – unde dracu’ dispăruse Nickson? Cu pălăria în mână, stătea în picioare, în marele hol de la intrare, aşteptând ca valetul să reacţioneze prin prezenţă la sunetul uşii deschise. Dar nu veni nimeni. Tăcerea învăluia marea casă. Apăsă nişte butoane, dar nu răspunse nimeni. Craig îşi aruncă pălăria pe un scaun din hol, privi în salonul pustiu şi apoi se îndreptă hotărât spre bucătărie.

— Sybil, vreau... începu el iritat.

Se opri. Reverberaţiile vocii lui se întoarseră din nou la el, reflectate de bucătăria goală. Nici în cameră nu se vedea vreun semn al prezenţei bucătăresei şi a celor două fete drăguţe care o ajutau. Câteva minute mai târziu, Craig urcă pe scara principală, când îi ajunse la urechi un murmur de voci.

Sunetul venea din salonul de la etaj. Pusese deja mâna pe clanţă, când tăcerea dinăuntru fu întreruptă de vocea clară a Anrellei, care spunea:

— Efectiv, discuţia nu are sens. Timpul pentru schimbare a venit şi este prea târziu să ne modificăm planurile. Obiecţiile trebuiau să fi fost făcute la întâlnirea noastră precedentă deoarece... spuneţi-le ce aţi făcut azi dimineaţă, domnule

Nypers.

Nypers! Şocul aproape că îl arse pe Craig, răspândindu-i-se de-a lungul nervilor. Vocea bătrânului se auzi apoi, confirmând:

— Am făcut tot ce am fost însărcinat la ultima întâlnire să fac. Să-l tulbur pe Craig a fost destul de simplu, dar interviul cu preşedintele Dayles a implicat, aşa cum am presupus, o exprimare atentă a răspunsurilor pentru a contracara un detector de minciuni. Cred că am reuşit, deşi nu mă îndoiesc că ei sunt suspicioşi faţă de noi toţi. Îmi pare rău că n-am ştiut că vor exista obiecţii. Dar cred sincer că o amânare n-ar fi fost înţeleaptă. Momentul pentru a-l informa pe preşedinte era când el se afla aici, la faţa locului, cu posibilitatea de a-l aduce pe domnul Craig în faţa lui.

Urmă o pauză, apoi cineva spuse:

— Dacă-i făcut, e făcut.

Apoi se auzi o bălmăjeală de voci, o discuţie din care răzbăteau clar numai cuvinte răzleţe:

— Marea lui fază... şansa finală... necesar să-l supunem la presiuni covârşitoare... să-şi găsească calea de ieşire... fără limită...

Deşi cuvintele nu aveau un sens determinat, Craig recunoscu unele dintre voci: Peter Yerd, unul dintre clienţii milionari ai firmei Nesbitt, Nesbitt însuşi, un multimilionar pe nume Shore, Jim Gregory mecanicul, Sybil bucătăreasa şi...

Mai târziu Craig se blestemă că a plecat în acel moment. Dar nu se putea stăpâni. Îl apucase frica, o perdea de întuneric care-l orbea, frica de a fi descoperit acolo, atunci, înainte de a fi putut cugeta la ce auzise. Se furişă în jos pe scări ca o fantomă, îşi înhăţă pălăria. Când ieşi afară, observă pentru prima oară cele câteva maşini parcate mai departe, lângă casă. Fusese prea preocupat de sine pentru a le observa, când intrase.

Automobilul electric porni cu un bâzâit slab – slavă Domnului că salonul de la etaj era în partea opusă – şi după câteva minute îşi conducea maşina pe sub porţile metalice şi de-a lungul vechiului drum de ţară către autostrada spre oraş. Avea convingerea fermă că urma o după-amiază cu gânduri agitate.

În realitate, după cum se vădi, a fost prea ocupat pentru a se gândi mult. Şi în timpul momentelor mai relaxate, mintea continua să-i rămână goală.

Pentru prima dată în ultimii ani, şi-ar fi dorit un somn de după-

amiază.

În seara aceea, paznicul de la parcarea clădirii i-a spus:

— A venit un mecanic, pe nume Gregory, să lucreze la maşina dumneavoastră, domnule Craig. Sper că n-am greşit lăsându-l să o verifice.

— O, da, da, răspunse Craig absent.

Continuă să meargă şi se sui în maşină. Pe când pornea, mintea i se eliberă de noianul de gânduri care o invadaseră şi se concentră asupra spuselor paznicului. După câteva momente, tot nu avea încă de ce să se mire în legătură cu ele. Dacă Jim Gregory decisese că maşina trebuia revizuită, atunci aşa era.

Clic! făcu maşina cincisprezece minute mai târziu. Zumzetul gros şi continuu al motorului îşi schimbă tonul; maşina încetini şi se opri. Craig se încruntă la tabloul de bord. Apoi acţionă comutatorul principal. Era cuplat. Apăsă din nou pe acceleraţie. Niciun răspuns. Craig dădu din cap. Era pentru prima dată când se întâmpla aşa ceva. Şi încă după ce Gregory verificase motorul.

Se gândi la asta puţin mai atent şi, încet, fu cuprins de un fior. Se aşeză apoi, amintindu-şi că Gregory era unul dintre ei. Faptul că maşina se stricase acolo nu era un accident.

Crispat, Craig se uită în jur. Părăsise autostrada de zece minute şi se afla acum în valea umbrită de copaci din spatele dealului One-mile. Periferia oraşului rămăsese la vreo opt mile în urma lui, oraşul însuşi nemaifiind vizibil. Se afla la aproximativ cinci mile de casă şi cam la o milă de cea mai apropiată gospodărie.

Asta trebuia să fi fost făcută cu un scop. Probabil că se aşteptau ca el să facă ceva. Se dădu jos, în drum, şi apoi aşteptă indecis. Nu ştia nimic despre motoarele electrice şi nici despre alt fel de motoare. Se încruntă şi ridică şovăitor capota. Apoi studie nedumerit forma lungă, îngustă, aerodinamică ce se afla dedesubt.

Nu existau cabluri vizibile şi nici motor electric, doar tubul din metal cenuşiu de vreo patruzeci şi cinci de centimetri în diametru. Craig întinse mâna nervos şi atinse metalul. Instantaneu îşi smuci mâna înapoi, dar şi-o forţă din nou să se lase în jos, atinse metalul, şi mai rapid, de data asta. Şi nu era niciun dubiu. Metalul era rece, *rece.* Nefiresc, rece ca gheaţa. Un rece îngheţat, de moarte.

Craig lăsă capota jos şi stătu acolo pe drumul liniştit, stătu foarte ţeapăn şi foarte încordat. Dar numai după o lungă pauză înţelese adevărul.

Nypers îi făcuse prima aluzie că ceva nu era în regulă. Ăsta era probabil al doilea avertisment.

Desigur, în realitate, el îi auzise deja şi ghicise. Dar ei nu ştiau asta. Ani de zile crezuse că maşina lui avea un motor electric care o acţiona; şi acum ei voiseră să-l facă să afle că motorul nu era deloc electric. În locul lui, sub capotă, era...

Ce?

Gregory îl culese de la fermă, cam la cincisprezece minute după ce Craig îi telefonă. Era un tânăr masiv, bine clădit, cu o figură placidă. Spuse degajat:

— Puteam să jur că este ceva în neregulă la maşina asta, dimineaţă, când aţi plecat, domnule Craig. M-am repezit în oraş special ca să arunc o privire, dar n-am putut descoperi nimic. Cred că trebuie să desfac rotorul.

Craig mormăi ceva în sensul că lasă totul în seama lui Jim. Pe durata drumului păstră tăcerea. Era tăcut, şocat şi nesigur. Era una să gândească, aşa cum făcuse mai devreme, că Jim era un membru al bandei şi altceva era să-l vadă conducând maşina şi să-l asculte minţind voios. Să-l privească în faţă şi să-l asculte minţind.

Amărăciunea i se stinse treptat în faţa unui gând pe care-l îngropase în mod deliberat, în profunzime, dar care acum revenea implacabil la suprafaţă. Motorul nu se potrivea în toată povestea. Nu avea mai mult înţeles ca acţiunea lui Jefferson Dayles de a-l răpi.

Craig se pomeni ascultând încordat bâzâitul motorului. Întotdeauna considerase de la sine înţeles că vibraţiile uşoare erau ale unui motor electric. Sunetul era similar. Dar acum îi părea dintr-odată că zgomotul era mai înfundat. Putea fi aer comprimat? Dar atunci de ce îl minţiseră? El, care nu ştia nimic despre niciuna dintre forţele motrice, ar fi acceptat explicaţia unui motor cu aer comprimat cu aceeaşi credulitate cu care primise afirmaţia că motorul era electric.

Altceva ar fi fost dacă motorul ar fi fost ceva formidabil. Dar nu era. Punea în mişcare un avion la o viteză de croazieră de nouăzeci şi cinci de mile pe oră şi un automobil la o viteză maximă de optzeci. Cel puţin asta era conform vitezometrului.

Nu-i verificase niciodată posibilităţile. Craig gemu în sinea sa. Partea cea mai proastă în toată treaba era: cum trebuia el să reacţioneze? Dintr-un motiv sau altul, ei nu se aşteptaseră ca el să fie atât de agitat încât să vină acasă la prânz. Prin urmare, el aflase acum mai mult decât îşi dădeau ei seama. În asemenea circumstanţă era greu să-şi dea seama cum şi ce să vorbească, chiar şi cu Anrella.

Să se poarte îndrăzneţ? Prudent? Să ceară explicaţii? Să fie secretos? Era o problemă.

Sărutul Anrellei a fost lung şi prelungit. Gura ei era fierbinte, gesturile aprinse. Degetele ei îi atingeau obrajii într-un gest de mângâiere, pe când îl eliberă şi se retrase în acelaşi timp din îmbrăţişarea lui posesivă. O clipă îi veni greu să-şi amintească faptul că o auzise spunând pe o voce sonoră, hotărâtă, ceea ce spusese celor adunaţi în salon, la amiază.

Anrella privi la el şi spuse:

— Arăţi obosit, dragă. Du-te în salon să te întinzi. Îmi pare rău că ai avut necazuri cu maşina. Trebuie să discut serios cu Gregory.

El o privi de pe sofa cu ochi admirativi. Şi fu şocat să-şi dea seama că ea arată perfect capabilă să discute serios cu Gregory, sau cu oricine altcineva, de fapt. Era plăcută ochilor, nevasta asta a lui; şi nu arăta crudă. Arăta doar matură. Teribil de matură pentru cineva atât de tânăr din punct de vedere fizic.

Era genul de maturitate la care te-ai fi aşteptat de la o matroană de cincizeci de ani. Tinerele femei erau de obicei foarte atente la modul cum îşi exercitau autoritatea. Cameristele, grădinarii, funcţionarii – bărbaţi sau femei – de obicei lăsau slujba dacă o femeie de treizeci de ani era prea autoritară.

Cumva, Anrella se descurca. Nimeni din personalul ei nu avusese vreun motiv să plece. Adică să plece definitiv. Îşi luau pur şi simplu lungi vacanţe şi deodată apăreau din nou, arătând bronzaţi şi sănătoşi, ca şi cum ar fi fost la Palm Beach sau Miami sau altundeva.

Craig se opri asupra acestei idei stupide:

Ar fi putut ei să meargă la Palm Beach?

Se scutură nerăbdător, iar ochii aproape închişi i se deschiseră puţin. O privi pe Anrella care şedea într-un fotoliu din apropiere şi se uita la ziarul de seară adus de el.

Palm Beach era puţin probabil, desigur. Dar unde se duceau? Era un lucru care merita cercetat. Şi mai erau şi alte lucruri. De exemplu, care erau salariile pe care le plătea Anrella?

În scenariul care includea milionari ca Yerd dar şi pe Sybil, bucătăreasa, şi pe Gregory, era mai bine să adune câteva date înainte de a pomeni ceva. Nu ştia destul. Nu ştia!

Se uită la Anrella cu ochii mijiţi. Ce subţire era, ce frumos îmbrăcată. La fel era şi mintea ei, bine înzestrată, cu reacţii rapide şi având o logică curioasă, severă dar totuşi profund umană şi omenoasă.

Orice s-ar fi întâmplat, el trebuia să o ştie în siguranţă.

Măcar dacă ar fi avut curajul să o întrebe. Dar nu! – Cu hotărâre, deşi imperceptibil, Craig îşi scutură capul. Nu acum. Aşteaptă! Va fi timp destul după ce va avea o bază de informaţii mai solide. Ea a ajuns cumva să fie implicată într-o organizaţie puternică, iar simpla dorinţă de a o ajuta nu va fi niciodată suficientă. Mai ales dorinţa unui om care nu are nici cea mai vagă idee corectă despre propriul său trecut.

Nu avea voie să uite niciodată că teribilul gol din mintea lui trebuia pus pe primul loc. Oricât de uimitoare ar fi fost celelalte descoperiri ale sale, ele nu erau la fel de importante ca falsul trecut care fusese imprimat în creierul lui. Trebuia să trăiască după mintea lui. Şi cât timp aceasta îi era parţial goală, viaţa lui era o cochilie seacă.

Ei ştiau desigur, că el ştie ceva. Lasă să ştie. Lasă să se întrebe cum suportă el asta, ce face şi ce gândeşte. Dacă nu va arăta niciun semn, ei vor începe să fie nedumeriţi, şi se vor întreba dacă el nu a observat semnele lor. Atunci vor veni inevitabile alte acţiuni din partea lor. Făcând pe prostul, dar nu prea tare, ar putea ajunge la un moment în care să ştie cum să acţioneze. De exemplu punctul în care ar şti exact ce rol avea Jefferson Dayles în acest tablou.

Cumva, toate acestea se legau.

Nu era vorba de frică; Jefferson Dayles ştia asta. Însă trebuia, pentru liniştea nervilor şi a conştiinţei sale, *trebuia* să-l ştie pe Craig în siguranţă.

Acest consiliu de război nu avea alt scop. Dar, pentru un timp, Jefferson Dayles amână orice hotărâre. Le sublinie femeilor, aşa cum făcuse în întâlnirea precedentă, că şansele lui de a fi reales

se micşorau de la o zi la alta. Pe când privea la micul grup de feţe dure, strălucitoare, alarmate, simţi din nou relaţia strâns ţesută dintre el şi aceste conducătoare ale femeilor americane egalizate.

Ele erau ale lui, trup şi suflet, aproape ca nişte bunuri personale sau prelungiri fizice ale sale – armata lui particulară într-o lume în care, de la Hitler încoace, au existat prejudecăţi puternice contra oricărui om politic care strângea în jurul său o asemenea forţă. Dar nimeni nu bănuia cât de complet erau ele sub stăpânirea lui. Nici măcar oponenţii lui politici care, după sondaje atente, au declarat cu acreală – chiar prin intermediul doamnei Janet Wake – că, desigur, ele nu vor tolera femei egalizate în serviciul guvernului, „dacă ea va fi aleasă preşedinte”.

Discursul lui către ele era acum un preludiu, o dezvoltare a temei principale: Craig. El spuse:

— Trăim într-o epocă ciudată, o epocă în care oamenii sar încolo şi încoace fără să se gândească. Chiar acum, ei se află în spasmele unei dorinţe extatice de a oferi femeilor egalitate, alegând-o pe Janet Wake în calitate de primă femeie preşedinte. Este o hotărâre iraţională, deoarece este în contradicţie fundamentală cu realitatea. Dacă femeile ar fi pregătite, in corpore, să ia medicamentul egalizator, iar bărbaţii ar putea trece peste repulsia lor instinctivă pentru femeile care au luat acest medicament, problema ar putea fi rezolvată.

Dar aşa cum voi, femeile egalizate, ştiţi din experienţă personală, femeile sunt cele mai rele duşmane ale voastre, iar bărbaţii nu vor să aibă nimic de-a face cu voi. Dacă femeile normale vor începe să guverneze această ţară după un succes în alegeri, vor exista haos şi tulburări, imense răbufniri ale sentimentelor, ranchiună fără precedent...

Preşedintele credea fiecare cuvânt din cele spuse. Oricât ar fi fost asta doar o introducere, esenţa convingerilor sale îi răzbătea din voce.

Subtil, îşi schimbă direcţia argumentării, conştient că până şi aceste femei ostracizate trebuiau tratate corect, pentru a le face să uite că ele însele erau femei şi că, în condiţii normale, ar fi fost susţinătoare zgomotoase ale unei femei preşedinte.

— Masa populaţiei, cu dragostea ei pentru sloganuri simple, ignoră aproape complet faptul că singurul motiv pentru care

democraţia este bună este pentru că asigură posibilităţile de a elimina guvernările proaste sau tiranice. Democraţia îngăduie poporului să înlăture din funcţie pe cel mai neruşinat dintre două sau mai multe grupuri care luptă pentru putere, exercitând astfel un efect de inhibiţie asupra poftelor lor. În realitate, ceea ce creează democraţia, este o dictatură benefică, temporară. Administraţia, cu puterile ei speciale, este virtual o legislatură în sine, în timpul mandatului ei. Pericolul imensul şi mortalul pericol, acolo unde dictatura nu este în mod legal temporară, a fost că, mai devreme sau mai târziu, dictatorul cel bun a murit şi a fost urmat de un tiran sângeros şi imbecil, cu planuri de război şi măreţie personală. Eu voi fi un dictator benefic, nemuritor...

Dayles credea, de asemenea, partea referitoare la benefic. De ani şi ani fusese, în ciuda tuturor prietenilor şi colegilor lui, singur în lume. Făcuse în 1944 greşeala de a-i lua pe Alice şi pe băieţi la Londra; iar o bombă îi ştersese din viaţa lui. Acum, abia îşi mai amintea de toate acestea. Îi era greu acum să se gândească ca la o făptură reală la tânăra care fusese soţia lui. De aproape treizeci de ani privise formele schimbătoare ale unei lumi profund schilodite, privise ştiinţa poticnindu-se orbeşte în loc, oprită de moartea bietelor, nenorocitelor făpturi umane care abia învăţaseră atât de multe şi se scufundau apoi în mormânt, luând cu sine şi cunoştinţele lor.

Sângele lui Lesley Craig, repartizat cum trebuie, ar fi rezolvat toate acestea. Ştia ce trebuie făcut, ce putea fi făcut. Uneori, admitea crispat că puterea este dulce în sine însăşi, iar viaţa, preţioasă. Dar, de cele mai multe ori, se simţea dezinteresat.

Spuse:

— Referitor la necesitatea de a truca urnele de vot la o asemenea scară, am ajuns la concluzia că numai siguranţa succesului ar justifica totul. Trebuie să ne folosim de Craig acum, nu aşa cum planificaserăm iniţial, după alegeri. Este riscant, va fi un pericol direct pentru noi toţi. Descoperirea ar compromite şansele mele de realegere şi ar pune capăt speranţelor noastre. Totuşi, problema nu poate fi evitată. Un dictator trebuie să-i convingă pe cetăţenii ţării pe care o conduce că el este minunat, unic, supranatural. Ce minune poate fi mai mare decât că, la sfârşitul celei de-a doua legislaturi în care am ocupat scaunul de preşedinte, Mâna lui Dumnezeu pare să se întindă şi să şteargă treizeci de ani din

vârsta mea? Asta ar fi perceput ca o binecuvântare cerească în sine şi va trezi o fervoare religioasă care va mătura ţara, va sări peste ocean şi va triumfa în întreaga lume. Dacă plănuim totul bine, voi fi acceptat în mod automat ca preşedinte permanent al Statelor Unite. Dar trebuie să avem omul care să facă totul posibil. Chiar dacă mai sunt luni de zile până la alegeri, trebuie să-l avem pe Craig. Vreau să se facă aranjamentele pentru capturarea lui în termen de o lună.

Apoi, chiar înainte de culcare, vorbi scurt, între patru ochi, cu Kay:

— Le-ai spus ce te-am rugat eu?

Ea încuviinţă puţin cam ţeapăn:

— Nu cred că au prea mari speranţe. Ei îşi dau seama foarte bine că Lesley Craig poate, în decursul unei perioade de treizeci de ani, să întinerească vreo trei sute de persoane. Dar nu prea cred că, indiferent de cantitatea de efort ştiinţific depusă, vor putea profita şi cei care nu au aceeaşi grupă sangvină cu el.

Jefferson Dayles ezită, apoi:

— Presupunând că s-ar putea face, personal ce crezi?

— Nu este nimic de crezut, veni replica dură. Eu nu am grupa lui sau a dumneavoastră, indiferent dacă i se spune AB, Mossl sau Jansky IV şi asta-i totul. De altfel...

— Da, zise el încet.

— Eu am doar treizeci şi patru de ani. Când voi fi mai în vârstă, poate că voi începe să-mi blestem soarta. Nu mă gândesc prea des la asta.

Urmă o tăcere, apoi:

— Noapte bună, Kay.

— Noapte bună.

CAPITOLUL 3

Zilele îşi urmau cursul rapid, iar viaţa mergea înainte.

În fiecare dimineaţă, în afară de duminică, Craig se suia în vehiculul lui – neelectric – şi pornea la lucru. În fiecare zi, în afară de duminica şi de sâmbăta (când pleca la ora unu) se întorcea seara în casa cea mare din spatele gardului metalic.

Trebuia să facă un adevărat efort pentru a nu-şi modifica orarul sau traseul. În special traseul. Cu cât se gândea la felul cum i se stricase maşina pe drumul acela singuratic de ţară, în desişul aflat la o milă de cea mai apropiată fermă, cu atât i se părea mai ispititoare autostrada care trecea prin Alcina. Dar nu-i convenea să-şi schimbe drumul. S-ar fi observat. Ei ar fi înţeles atunci că văzuse motorul.

Craig aşteptă încordat reacţia lor la lipsa lui de reacţie. Dar nu se întâmplă nimic.

În a şaptea dimineaţă, sosi scrisoarea care conţinea certificatul lui de naştere. Craig îl citi cu satisfacţie şi, recunoscu cinstit faţă de el însuşi, cu uşurare.

Scria chiar, negru pe alb: *„Lesley Somers Craig. Născut: 1 Iunie 1922, oraşul Daren, ţinutul Goose Lake. Tatăl: John Laidlaw Craig. Mama: Grace Rosemary Somer s...”*

Se născuse. Memoria nu-i jucase feste. Lumea nu era complet cu capul în jos. Există un gol în memoria lui, dar nu un abis. Poziţia lui fusese ca cea a cuiva care se balansează într-un picior pe marginea unei prăpăstii fără fund. Acum era ca a unui om care stă cu picioarele larg desfăcute, încălecând un şanţ îngust, totuşi adânc. Era adevărat că şanţul trebuie umplut dar, chiar dacă nu era, el ar fi putut merge mai departe, fără acea senzaţie oribilă de clătinare în întuneric de-a lungul marginii unei prăpăstii.

O ameţeală puternică îl cuprinse pe Craig, pe când şedea acolo, reflectând. Se clătină, îşi reveni, apoi se lăsă greu în fotoliu.

Gândi cu mirare: „Ei, sunt pe cale să leşin”. Greaţa îi dispăru. Atent, Craig se ridică în picioare şi-şi umplu un pahar cu apă. Aşezându-se din nou, îşi ridică paharul la buze şi văzu că mâna îi tremura. Rămase uluit. Îşi dădu seama cu seriozitate că lăsase într-adevăr ca situaţia să-l afecteze. Slavă Domnului, partea cea mai rea din punct de vedere personal trecuse; nu trecuse de tot,

e adevărat. Dar cel puţin îşi clarificase originea. Imediat ce va sosi fişa militară, va fi bine edificat până la vârsta de douăzeci şi patru de ani. Era o bază destul de solidă, dacă te gândeai. Şi cum viaţa lui conştientă reîncepuse la vârsta de patruzeci şi şase de ani, asta lăsa exact douăzeci şi doi de ani de clarificat.

Marea încredere i se stinse. Craig se chirci în scaun. Douăzeci şi doi de ani! Adevărata lui viaţă. Perioada de creştere nu conta. Aceea era etapa animalică, un lung timp de individualizare, preliminară marelui eveniment.

Douăzeci şi doi de ani! O, Doamne!...

Dosarul lui militar îi sosi în după-amiaza celei de-a noua zile. Era un formular tipizat, pe care răspunsurile fuseseră dactilografiate în spaţiile libere prevăzute.

Scria numele lui, vârsta... regimentul... ocupaţia înainte de război – „Funcţionar”. Bine, totul se potrivea. Scria şi numele rudei celei mai apropiate. Răni sau leziuni grave: „Amputarea piciorului drept, necesară în urma rănirii în accidentul unui avion de luptă.” Craig rămase cu ochii aţintiţi pe hârtie. Totuşi avea încă piciorul drept, gândi el, încremenit într-o solemnitate de bufniţă.

Această gravitate se nărui ca un baraj sfărâmat de bombe; şi, din nou, privi la formularul nemişcat. În cele din urmă gândi: trebuie să fie o greşeală. Vreun nerod de sus din biroul de evidenţă a bătut o informaţie greşită. Şi, în timp ce pe de o parte creierul lui construia acest argument, pe de cealaltă parte accepta totul, accepta şi ştia că nu este nicio greşeală, că nu este nimic în neregulă în fişa lui. Neregula, greşeala nu era acolo, în vreun departament guvernamental. Era aici, în el. Ar fi trebuit să ştie chiar din momentul când încercase să se convingă că el, cu trupul lui de treizeci şi patru de ani, avea cincizeci. El ştiuse. Şi asta se afla acolo, în creierul lui, ca ceva anormal luptându-se împotriva celei mai mari forţe ale eului uman: voinţa de a avea o identitate sigură. Nu se mai putea păcăli singur. Nu era şi nu fusese niciodată Lesley Craig.

În consecinţă, venise timpul să se confrunte cu cei care ştiau cine este el. Oricare ar fi fost scopul lor pentru a-i imprima convingerea că era Lesley Craig, trebuia silit acum să iasă la iveală.

Ceasul lui arăta ora patru, atunci când intră pe porţile de şapte metri înălţime şi îşi conduse maşina de-a lungul aleii

mărginite de copaci. Îşi băgă maşina în garaj. Gregory se afla acolo. Spuse:

— Aţi venit devreme, domnule Craig.

— Mda! răspunse Craig.

Ieşi prin uşa laterală şi porni de-a lungul drumului care dădea spre uşile terasei. Era, gândea el, la fel de calm ca de obicei. Nu exista niciun motiv să fie altfel. Ştia exact ce urma să spună şi ce nu. Nicio chestiune secundară. Doar propria lui problemă, descoperirea golului din memorie şi faptul că nu era Lesley Craig. Restul, ciudatul rest, nu conta acum. Putea să se ocupe de asta mai târziu. Acum era doar el însuşi.

Anrella aranja nişte flori în salon. Se întoarse şi spuse senină:

— Ei bine, Les, ai venit devreme.

În ciuda calmului lui, trebuie să i se fi văzut ceva pe chip. Sau poate – mai degrabă – cu cunoştinţele ei, ea ştia ce avea să urmeze.

— Les, întrebă ea scurt, ce te frământă?

Craig simţi o amărăciune scurtă, neaşteptată, în urma felului ei de a proceda. Apoi rosti:

— Stai jos, Anrella. Am ceva să-ţi spun.

Începu cu remarca întâmplătoare a lui Nypers. Omise orice aluzie la faptul că el ştia că remarca nu fusese întâmplătoare, ci deliberată. Nu se referi la întoarcerea lui acasă la ora prânzului în acea primă zi şi la ceea ce auzise. Concis şi clar, îşi descrise doar descoperirile făcute cu propria sa minte.

Când termină, Anrella îi spuse:

— O, bietul de tine. O, Les, îmi pare rău că ai descoperit asta.

Craig o văzu că plânge. Lacrimile îi străluceau ca nişte pietre scumpe, apoi se scurgeau pe obraji, pătând şi umezind pudra. Ochii ei rămăseseră mari, strălucitori şi înlăcrimaţi.

— Este foarte simplu, Les. Ai avut o cădere nervoasă, una foarte grea, care a implicat pierderea memoriei. Iar eul tău, cel de acum, este o personalitate construită, construită cu strădanie. Nu trebuie să încerci să o sfâşii. Las-o aşa, Les. Uită ce ai descoperit. Lasă lucrurile aşa cum sunt, pentru binele meu şi al tău.

— Dar, uite că... începu Craig. Lăsă propoziţia în aer. Căci putea fi aşa.

Se aşeză ţeapăn, privind la Anrella, fascinat de explicaţie. Lămurea lucrurile, până la un punct. Mintea lui trebuie să fi fost

împrăştiată ca scânteile sărite dintr-o bucată de metal. Avusese atunci nevoie să fie remodelată într-un întreg coerent. Pentru un moment, Craig a avut o imagine a ceea ce trebuie să fi fost mintea lui; ceva amorf, şovăielnic, o lume cu imagini neclare, un univers vast şi fără contur, de jumătăţi de amintiri, trăsături de caracter prost îmbinate, o monstruozitate incredibilă, pestriţă şi conflictuală a unui semicreier.

Nu era o imagine plăcută de reţinut, dar ea puse stăpânire pe el. Neplăcerea de a nu cunoaşte, gândi el, nesiguranţa teribilă, tot mai mare, asta îl enervase pe tot parcursul săptămânii trecute. Acum ştia. Totul se redusese la o schemă simplă. Trebuia să mai lămurească câteva lucruri, să-şi limpezească mintea de întrebările care o tulburaseră şi apoi să uite cu totul întreaga problemă.

Ştia că va fi în stare să uite. Făcuseră bine acei doctori mari care îi reconstruiseră spiritul. Simţea înăuntrul lui puterea, puterea fără margini a unei minţi sănătoase care era conştientă de starea ei de sănătate. Da, lucraseră bine.

Senzaţia de uşurare îi slăbi. Se scutură. Un moment! Ce e cu... şi cu... şi... Craig se lăsă pe spate, râzând în sinea lui, fără bucurie, de el însuşi. Aproape că îl îmbrobodise. Dar nu chiar.

O privi lung pe Anrella, cu ochi duri, strălucitori, reflectând. Probabil că nu era prima femeie care-şi minţise soţul fără să clipească.

Constatarea asta nu făcea realitatea mai uşor de acceptat.

Ea nu se uita la el. Îşi scosese batista şi-şi ştergea ochii. În cele din urmă, puse batista la o parte şi Craig văzu că era momentul să spună ceva, ceva care să nu-i trădeze neîncrederea, ci care să ducă mai departe farsa.

Dacă era atent, putea obţine ceva informaţii valoroase.

Totuşi, în momentul când vorbi, îşi dădu seama că firul înverşunat al gândurilor lui era greu de ascuns. Vocea îi era dură, aproape răguşită, când rosti:

— Dar eu nu sunt Lesley Craig. Lesley Craig este un om de cincizeci de ani care şi-a pierdut un picior în 1944.

Ea păru să nu observe tonul încordat, nefiresc al vocii lui.

— O, Les, prostuţule, spuse ea. Nu înţelegi? Eşti un caz medical celebru. Ai fost găsit rătăcind pe marginea unui drum, fără memorie, fără să ai habar cine eşti. Ai fost luat în primire de doctorii unei fundaţii înstărite şi ţi s-a dat identitatea unui

pacient care-şi donase toată averea acelei fundaţii. Motivul pentru care ţi-au dat identitatea unui om mai în vârstă a fost că voiau să te simţi mai în vârstă, mai responsabil, să te simţi cineva. Eu am fost infirmiera ta şi m-am îndrăgostit de tine. Câţiva oameni avuţi, sprijinitori ai fundaţiei, au fost interesaţi de cazul tău şi unul dintre ei, domnul Nesbitt, a acceptat să-ţi dea actualul loc de muncă. Acum, te rog, nu mai pune întrebări. Deja ţi-am spus prea mult. De fapt, zise ea ridicându-se, nu-ţi voi mai spune nimic până nu voi vorbi cu doctorul Bovard.

Craig o privi curios cum se ducea spre cămin. Ea rămase acolo, cu capul aplecat, sprijinindu-se de unul dintre ornamentele ieşite în relief.

Era tulburător că o putea judeca cu atâta răceală. Dar şi mai uimitor era că nici măcar nu se ostenea să-i analizeze povestea.

Era o versiune plauzibilă. Trebuia să admită asta. Explica realmente o mulţime de amănunte pe care ei nu ştiau că el le cunoaşte, ca de pildă faptul că oameni bogaţi, ca Peter Yerd şi John Nesbitt, se aflau în spatele problemei lui.

Nici măcar, hotărî Craig, nu putea spune că Anrella juca prost. Plânsese la momentul potrivit, vocea ei avusese toate inflexiunile corespunzătoare, iar momentul sculării în picioare şi mersul descumpănit au fost o treabă frumos sincronizată.

Cu toate acestea, nu o credea. Cinstit, categoric, definitiv, nu credea niciuna dintre vorbele ei. I-ar fi fost greu să definească exact motivele neîncrederii lui. Poate din cauză că auzise că erau amestecaţi în ceva legat de Jefferson Dayles.

Craig se strâmbă neajutorat; Jefferson Dayles. Era ca o perspectivă fără sens asupra unei configuraţii care tindea către complexitatea unui obiect cu patru dimensiuni. Fără îndoială, povestea era departe de a fi întreagă. Dacă ceea ce spusese ea era adevărat, de ce voiseră ca el să afle? Exact metoda calculată să-l facă să-şi piardă minţile.

Craig simţi că faţa lui îşi schimbă culoarea. Se gândi brusc: *Asta era?* Pentru un moment, luptă cu această bănuială teribilă. Căci Anrella nu ar fi putut... Îl cuprinse furia, alungând îndoielile, inundându-l cu o furie cumplită care-i anulă orice prudenţă, ca şi cum n-ar fi existat.

— Ei, voi, ticăloşi de neînchipuit! urlă el.

Anrella se întoarse spre el şi-l privi, albă la faţă. Dar furia lui clocotea, prinzând putere. Strigă:

— Am auzit ce-aţi vorbit săptămâna trecută, înţelegi? Am tras cu urechea la şedinţa care a avut loc aici acum nouă zile.

Avusese de gând să continue, lovind-o cu cuvintele. Dar reacţia ei îl opri.

— Ce ai făcut? întrebă cu o voce stridentă.

Craig înţelesese clar şi cu uimire că pierduse iniţiativa. Venise rândul lui să privească şi să se simtă uluit. Văzu cum faţa ei se albeşte şi mai tare sub fard. O faţă încordată, contorsionată, ochii dilataţi. Veni spre el cu un mers ciudat şi lipsit de graţie. Degetele ei îi apucară braţul; şi, grele ca de piatră, îi striveau carnea, deasupra încheieturii.

Rosti cu o caricatură a vocii ei normale:

— Ce ai auzit? *Ce ai auzit?*

Brutalitatea ei îl sperie, îl şocă. Spuse stânjenit:

— Nu mare lucru. Era prea greu să disting. Dar am auzit destul ca să...

— Dar nu ştii! Nu ştii adevărul?

Furia îl părăsise pe Craig. Rămăsese doar nerăbdarea faţă de agitaţia ei.

— Ce să ştiu, Anrella! izbucni el. Te asigur că nu te ameninţă nimic din partea mea.

Ea păru să nu audă. Îi dădu drumul braţului şi alergă în acel fel lipsit de graţie la telefon. Craig o privi prostit cum formează un număr şi ascultă ca trăsnit pe când ea ţipa:

— Doctore Bovard, veniţi aici imediat. Craig a surprins o parte din discuţia noastră săptămâna trecută. Da, da, a venit aici în casă...

Lăsă receptorul să cadă, ca şi cum ar fi uitat că exista o furcă. Sări în picioare, strigă pe un ton strident:

— Nickson... Nickson... Nickson!

— Da, doamnă?

Valetul înalt, cu chip prelung se grăbi să vină prin dormitor, din hol.

— Cheamă-l pe Gregory. Spune-i să încuie cele două porţi şi să-i pună pe grădinari să patruleze.

Valetul alergă disperat spre uşile de sticlă. Craig avu impresia că Nickson îi aruncă o privire rece, cercetătoare când trecu pe lângă el. Apoi dispăru pe uşă. Agitaţia dispăru odată cu el.

Se aşternu tăcerea. Anrella stătea în picioare, cu capul plecat, braţele inerte, în apropierea unui fotoliu. Părea în stadiul cel mai

avansat al epuizării nervoase. Merse încet spre fotoliu şi se prăbuşi în el. Privi în sus în cele din urmă şi spuse cu o voce plată:

— Îmi pare rău, Les. Îmi pare tare, tare rău că trebuie să-ţi spun asta. Dar acum nu poţi să părăseşti casa până când... se opri, părând să-şi adune puterile şi continuă: până când nu vei fi din nou complet vindecat.

Şovăi puţin, apoi încheie:

— Desigur, înţelegi că eşti complet nebun.

Deci acesta urma să fie punctul lor de vedere.

CAPITOLUL 4

Nu avea niciun plan. Era singur. Desişul care creştea lângă gardul înalt îl făcu să se gândească:

„Să presupunem că acest prizonierat fantastic ar continua tot aşa?

Să presupunem că voi vrea cu adevărat într-o zi să scap de aici!”

Craig începu să se caţere pe gard, sprijinindu-se de copăcei. Partea superioară a copăcelului tânăr nu l-ar fi putut susţine. Dar, lăsându-şi greutatea pe barele metalice ale gardului şi folosind copacul doar pentru sprijin, ajunse la vârf în vreo trei minute. Viteza ascensiunii lui, uşurinţa şi forţa pe care încă le avea îl surprinseră. Niciodată nu-i trecuse prin cap să-şi aprecieze forma fizică altfel decât „satisfăcătoare”.

Era mai mult decât atât. De fapt, n-ar fi avut deloc nevoie de copac. Stătu în echilibru pe ţepuşele gardului şi privi în jurul său. Gardul se întindea cam un sfert de milă în ambele direcţii. În depărtare, peste o luncă împădurită, putea vedea turlele celor trei biserici din Alcina. Câteva avioane dădeau ocol oraşului, ca şi cum căutau ceva. Copacii ascundeau casa din spatele lui, iar poarta principală din stânga abia se vedea în spatele unui pâlc foşnitor de frasini.

Era singur deocamdată, stăpân pe sine. Putea pleca acum, dându-se încet jos sau sărind pur şi simplu de pe gard; îndreptându-se spre vest şi trecând râul care şerpuia pe acolo, şi apoi străbătând ţinutul pe o cale ocolită spre Alcina. Banca va fi încă deschisă. Avea acolo un mic cont, pe care-l deschisese dintr-o toană, într-o zi când se pomenise fără bani. Scrisese pur şi simplu un cec pentru banca locală şi-l înregistrase; nu mai trecuse pe acolo de atunci. *Ei* n-aveau cum să fi aflat despre o asemenea acţiune.

Putea să plece, dar unde ar putea să meargă? Ei, era un tren peste vreo patruzeci şi cinci de minute, care l-ar fi dus la New York. Craig râse încet, dar cu amărăciune. Nu era atât de simplu. Fizic, poate, dar nu sufleteşte. Un om cu impulsurile lui, cu instinctele lui, nu fuge pur şi simplu într-un loc îndepărtat pentru a lua viaţa de la capăt.

La naiba cu toate, el era un om aşezat. Până acum o lună fusese un director cu o căsnicie fericită, atât de mulţumit cu

felul său de viaţă încât nici măcar gândul unei schimbări nu-i trecuse prin minte vreodată.

Mai era ceva de care trebuia să ţină seama. Plecând acum, îşi reducea serios şansele de a descoperi cine este şi ce e cu toată istoria asta.

Ei aşteptau ceva sau pe cineva. Craig se încordă la amintirea nerăbdării şi speranţei cu care aşteptau. Aproape în fiecare zi, cei cu bani – Yerd şi Nesbitt şi Basil Shore şi ceilalţi – veneau, sau cu trenul până la Alcina, sau cu maşina, şi stăteau de vorbă cu voce şoptită, oprindu-se doar când intra el în cameră, şi atunci deveneau joviali şi prietenoşi. Dar aerul obscur, aproape excitant al aşteptării ca ceva să se întâmple persista, ca o miasmă de speranţe tenebroase.

Şi el trebuia, de asemenea, să aştepte în propriul lui interes. Trebuia să ştie, să afle pentru el. Şi, în plus, era şi Anrella!

Agăţat de gardul metalic, cu muşchii începând să-i obosească, Craig se gândi înverşunat la Anrella. Cu excepţia acelei izbucniri uimitoare din ziua când se confruntase cu ea, cu trei săptămâni înainte, ea încercase din răsputeri să readucă relaţia lor pe vechiul făgaş. Venise într-o zi în spatele lui, pe când citea, şi-l sărutase. Probabil că el se încruntase la ea. Ea trebuie să fi considerat asta ca pe un reproş uşor. În acea noapte venise în camera lui. Cum a mai plâns când a dat-o afară! Dimineaţa a găsit-o dormind pe covoraşul din faţa camerei lui. Fără îndoială, mai era şi Anrella.

Pe Craig îl cuprinse convingerea nesigură că, dacă ea ar veni din nou, n-ar mai alunga-o.

După un moment, privi crispat de-a lungul gardului pe care se căţărase. Mai bine să se dea jos, să se întoarcă spre casă şi să facă una dintre acele băi de soare după care corpul lui tânjea cu ardoare tot timpul. Un om care are astfel de gânduri nu pleacă. Nu încă.

Pe când se răsucea precaut într-o poziţie potrivită pentru a coborî, avioanele, care fuseseră adineauri nişte puncte zgomotoase îndepărtate, trecură pe deasupra capului lui şi şterseră copacii din interiorul împrejmuirii. Craig îşi întoarse gâtul şi privi uimit cum dispăreau în direcţia aerodromului său personal. Motoarele gălăgioase scoteau acum sunetul atenuat, de neconfundat, al aparatelor pe cale de a ateriza. Vâjâitul elicelor se auzi din ce în ce mai încet, amuţi cu totul; apoi un

pârâit de motoare mai mici: jeepuri, le recunoscu Craig cu o tresărire. *Jeepuri!* Transportate de avioane. Un comando aeropurtat!

Şi Anrella era acasă. Coborî pripit, biciuit de acest gând. De cum atinse pământul, începu să alerge. Ieşi din desiş într-o zonă deschisă de pajişte, văzu jeepul huruind către el; şi se opri instantaneu, se întoarse şi o luă la goană spre gard. Prostule! gândi el amar. Trebuia să fi sărit gardul de la început. Cine vrea să-şi salveze soţia trebuie să folosească o metodă care chiar salvează, nu să cedeze primului impuls emoţional necontrolat de a se arunca în ajutor. Acum era prea târziu. Jeepurile îl ajunseră când mai avea şapte metri până la gard. Femeile cu ochi reci care le conduceau îndreptară spre el pistoalele cele mai ameninţătoare pe care le înfruntase vreodată Craig. Câteva minute mai târziu, în casă, Craig văzu că se adunase toată banda: Amelia, Nesbitt, Yerd, Shore, Cathcott, Gregory, toţi servitorii; în total, patruzeci de inşi erau aliniaţi în faţa unui adevărat arsenal de arme automate mânuite de vreo sută de femei.

— Les, eşti teafăr?

Ochii albaştri al Anrellei erau neliniştiţi, figura ovală era palidă şi obosită.

— Linişte! ordonă o femeie cu voce profundă.

Dar Craig dădu din cap şi zâmbi liniştit către Anrella.

— Chiar el era, raportă conducătoarea jeepului care-l capturase. Mi s-a părut că am văzut pe cineva pe gard, pe când aterizam. Era un copac acolo, foarte aproape de gard.

— Taie-l, ordonă vocea profundă. Şi taie şi ceilalţi copaci care ar putea fi folosiţi pentru evadare. Pune-l pe Lesley Craig sub pază zi şi noapte. Doar soţia lui poate fi lăsată cu el. Toţi ceilalţi vor fi duşi cu avionul la închisoarea Kaggat. La treabă!

O oră mai târziu, Craig era singur cu Anrella.

— Dragă, ce înseamnă toate astea?

Era stăpânit de o nerăbdare oarbă, pe când punea întrebarea. În pofida a tot ceea ce se întâmplase, de departe cea mai importantă realitate era încă misterul din spatele acestor treburi incredibile. Ce însemnau toate astea? Acum, în sfârşit, nu-i mai puteau fi refuzate informaţiile.

El o privi încordat, acolo unde şedea lângă fereastra din salonul cel mare. Văzu cum privirea ei se plimbă peste el, spre

paznicii din prag şi apoi revine şi se fixează pe chipul lui. Apoi dădu din cap. Uimitor: ea îi făcea semn că nu.

Furia reacţiei îi explodă în creier. Îşi dădu vag seama, pe când sărea în picioare, că iuţeala mâniei lui arăta cât de sensibili îi ajunseseră nervii în timpul acestor săptămâni. Uitase asta. Din doi paşi ajunse la fotoliu şi se aplecă asupra ei.

— Trebuie să-mi spui, urlă el. Cum pot măcar să mă gândesc, dacă nu ştiu mai mult? Nu vezi, Anrella...

Se opri, neajutorat, în faţa tăcerii ei împietrite. Furia nu-l părăsise încă atunci când vorbi din nou, dar memoria şi scopurile aflate sub control făceau iarăşi parte integrantă din sistemul lui alambicat de emoţii. Spuse sumbru:

— Presupun că ştii că nimeni altul decât Jefferson Dayles nu putea trimite aceste femei-călău. Dacă ştii asta şi ştii de ce, spune-mi, ca să încep să mă gândesc la o cale de ieşire.

Pe chipul Anrellei apăru brusc o expresie încordată. Dar nici măcar nu se uită la el. Craig insistă:

— Când te-am auzit la întâlnirea aceea, spuneai ceva despre o schimbare care trebuie să apară. Ce înseamnă asta? O schimbare în ce? La cine? La *mine?*

— La tine. Nu-ţi pot spune nimic mai mult.

El flutură o mână spre ea, ca şi cum ar fi bâjbâit prin întuneric.

— Dacă mi-ai spus atâta, de ce nu-mi spui mai mult?

— Nu ţi-am spus nimic.

Cuvintele ei îl opriră la marginea unei avalanşe de noi întrebări. După un moment, îşi dădu seama că ea spunea adevărul. El nu ştia încă nimic important. Agitaţia lui era mai mare ca oricând. Trase adânc aer în piept dar, înainte de a o putea asalta din nou, ea spuse:

— Schimbarea vine mai repede când te afli sub stres. Poţi vedea şi singur cât de important este ca schimbarea să se petreacă mai repede. Asta este tot ce pot să-ţi spun, Lesley. Degeaba insişti.

Încruntat, Craig privi la faţa ei albă, hotărâtă. Apoi, cu un râs scurt, tare, se răsuci şi părăsi camera. Se săturase de ea, gândi el, se săturase până peste cap de ea.

CAPITOLUL 5

Craig pipăi piatra. Se străduia atât de mult să se poarte firesc, încât mâinile îi tremurau. Se alarmă, temându-se că s-ar putea trăda. Se lipi mai tare de iarba grasă pe care se întinsese, înconjurat de cele şapte gardiene ale sale.

Piatra avea doi ţoli[5] în diametru, doi ţoli de piatră inertă. Totuşi conţinea în masa ei atât de multe dintre speranţele lui, încât simţi că tremură, înfiorat de frică. Treptat, se linişti totuşi şi se puse să-i aştepte pe băieţi. În fiecare sâmbătă, de când începuse şcoala, cu o lună în urmă, auzise vocile lor ascuţite în acest moment al dimineţii. Sunetul venea din spatele perdelei groase de copaci care ascundea de privirea lui gardul metalic ce îi înconjura complet reşedinţa transformată acum în închisoarea lui particulară.

Copacii şi gardul îl separau complet de ei şi de restul lumii. Nu-şi închipuise că evadarea ar necesita atâta planificare, o schemă atât de sofisticată şi două luni de aşteptare lipsită de alte evenimente. În timpul acestor două luni, încetase să se mai mire că nu venise nimeni de la serviciu să se intereseze de el; fără îndoială, altcineva conducea firma. Renunţase complet la a mai vorbi cu Anrella. Ea îl trata ca pe un copil. O acţiune de neiertat. Era o situaţie proastă. În câteva minute, băieţii urmau să treacă pe acolo cu undiţele lor, îndreptându-se către ochiurile adânci din susul râului. Şi nu putea să se bizuie decât pe planul lui – dar ce era asta?

Era, îşi dădu seama, încordat, un sunet, vibraţia unui râs de băiat, deocamdată îndepărtat.

Dar timpul venise.

Craig stătu liniştit, examinându-şi cu grijă şansele. Două dintre femei stăteau relaxate pe iarbă, la vreo patru metri în dreapta lui. Dacă nu-şi schimbau radical poziţia înainte de momentul acţiunii, ele ar fi fost cele mai puţin capabile să-i contracareze intenţiile. Alte trei femei, îmbrăcate tot în pantaloni largi, erau întinse la trei metri în stânga lui şi, cumva, în spate. Erau prea aproape pentru a le ignora şi aveau o înfăţişare vioaie şi atletică. O săritură sincronizată şi ele i-ar sări în spate.

Nu era deloc dispus să le subestimeze. Nu se îndoia că îi

---

[5] Unitate de măsură egală cu 2,54 cm

fuseseră repartizate gardiene suficient de puternice pentru a se descurca cu bărbaţi de calibrul lui. Dintre celelalte două rămase, una stătea în picioare, chiar în spatele lui, la o distanţă mai mică de trei metri. Cealaltă veghea cam la doi metri în faţă, exact între el şi copacii înalţi care ascundeau gardul prin spatele căruia urmau să treacă băieţii. Ochii cenuşii, de culoarea fumului, ai acestei creaturi puternice, păreau stinşi şi neatenţi, ca şi cum mintea îi rătăcea departe. Craig ştia însă la ce să se aştepte. Femeia era un robot devotat lui Jefferson Dayles; şi era cel mai periculos obstacol aflat la orizontul lui.

Amestecul de zgomote care-i anunţa pe băieţi se apropia.

Craig simţi zvâcnetul din tâmple, pe când, cu o încetineală forţată, băgă mâna în buzunar şi scoase din el o prismă de cristal. Ţinu micul obiect cu degetele, lăsând razele soarelui de dimineaţă să-i aprindă adâncimile. Scăpără pe când îl aruncă în aer. Când îl prinse, stingându-i lumina strălucitoare, simţi cu o acuitate extraordinară ochii îndreptaţi asupra lui, garda care-l privea nu cu suspiciune, ci cu atenţie. De trei ori zvârli cristalul la câţiva metri în sus. Şi apoi, ca şi cum ar fi obosit brusc de acest joc, îl aruncă pe jos, la distanţă de un braţ. Cristalul rămase acolo, sclipind în soare, cel mai strălucitor obiect din jurul lui.

Se gândise mult la acest cristal. Era evident că niciuna dintre gardiene nu putea să menţină o supraveghere concentrată asupra prizonierului. Din cele şapte, trebuia să presupună că, în orice clipă, cel puţin trei priveau atent la el. Când va acţiona, în cele din urmă, chiar şi acestea vor trebui să se uite de două ori deoarece focurile reflectate de cristal le vor tulbura privirea şi le vor distrage atenţia de la ceea ce făcea el în realitate.

Asta era teoria – iar băieţii erau şi mai aproape.

Vocile lor se înălţară şi scăzură, o trăncăneală veselă, acum lăudăroasă, acum căzând de acord cu toţii, acum dominând unul dintre ei, acum vorbind toţi deodată. Era imposibil măcar să încerce să ghicească câţi erau. Dar erau acolo, realităţi fizice, prezenţele de care avea nevoie pentru planul lui de evadare.

Craig trase cartea din buzunarul stâng. O deschise încet, nu la pagina însemnată, ci privind din loc în loc, pierzând timpul, pentru a le face pe femei, în aceste secunde necesare, să li se pară foarte normal că se pregătea să citească. Aşteptă până ce nervii se împotriviră scrâşnind, până ce muşchii vibrară de

tensiunea prelungită a mascaradei. Şi atunci – puse jos în iarbă cartea, apăsând cu marginea ei piatra.

Deschise acum hotărât cartea, la semn, care era o foaie de carnet. Pentru gardiene, scrisoarea trebuia să arate ca una dintre numeroasele bucăţi de hârtie albă pe care le folosise în ultimele două luni pentru a lua notiţe. Mai mult, de fapt chiar era goală.

În ciuda hotărârii lui de a pune capăt unui prizonierat intolerabil, nu avea nimic de spus vreunei autorităţi locale. Până ce nu afla ce implicaţii avea toată această afacere mizerabilă, problema îl privea numai pe el. Odată aflat afară, putea să o trateze cum voia. Se simţea ciudat, teribil de capabil, în stare de orice.

În dreapta lui se produse o mişcare. Craig nu ridică privirea, dar inima i se strânse. Cele două femei de la care se aşteptase la o interceptare minimă dădeau semne de viaţă. Ce ghinion blestemat!

Dar acum nu mai putea exista amânare. Degetele îi atinseră misiva albă; transpirat, o împinse peste marginea cărţii drept spre vârful pietroiului. Pregătise foaia cu grijă, prinzând-o cu fâşii de elastic, astfel încât nu era nevoie decât să o tragă uşor peste piatră; reuşi foarte repede şi firele subţiri de cauciuc se strânseră în jurul pietrei.

Nu putea să estimeze câte ore exersase sincronizarea acestui act în izolarea camerei sale. Cu un strigăt – şi acesta făcea parte din psihologie – zvâcni în picioare şi, cu toată puterea, aruncă piatra împreună cu foaia albă şi fâlfâitoare.

Nu avu timp să-şi regăsească echilibrul sau să se ferească. Două corpuri îl izbiră simultan din direcţii diferite şi îl aruncară la trei metri. Craig rămase întins acolo unde căzuse, ameţit de lovitură, dar conştient că nu fusese rănit. O auzi pe conducătoare, femeia masivă, din faţa lui, rostind scurt comenzi:

— Carla, Marion, Jane – daţi fuga iute, luaţi jeepurile – izolaţi-i pe copiii ăia de oraş. Repede! Rhoda, fugi la poartă şi deschide-o. Nancy, tu şi cu mine vom sări gardul şi-i vom urmări, vom vâna scrisoarea aceea. Olive, tu rămâi cu domnul Craig.

Craig auzi zgomotul paşilor pe când gărzile fugeau. Aşteptă. Dă-le timp. Dă-le posibilitatea lui Nancy şi şefei să sară gardul. Şi apoi, următorul pas.

După două minute începu să geamă. Se ridică în şezut. Văzu că femeia îl privea. Olive era o femeie drăguţă, deşi cam ciolănoasă şi cu gura cu buze subţiri. Ea se apropie.

— Aveţi nevoie de ajutor, domnule Craig?

Domnule Craig. Aceşti oameni, cu solicitudinea lor politicoasă, puteau să înnebunească pe oricine. Îl ţineau prizonier, era din nou reţinut ilegal. Ambele echipe fuseseră la fel de neîndurătoare şi îl trataseră la fel de delicat. Totuşi, primul grup dovedise o delicateţe mai mare. Până acum trei luni induseseră în amabilitatea lor o slujbă de cincisprezece mii pe an, o nevastă iubitoare, o casă şi un domeniu în stil mare. Ce-ar putea fi oare în spatele acestora de acum?

Intenţiona să descopere, dar în felul lui; nu aşteptând aici fiindcă aşa-i spunea cineva. Şi, dacă era să evadeze vreodată, acum era momentul. Trucul prin care scăpase de gărzi nu putea fi repetat. Craig se concentră fizic şi psihic. Se făcu că se chinuie să se ridice într-un genunchi. Apoi îngenunche acolo, clătinând din cap, ca şi când era încă buimăcit. Mormăi în cele din urmă:

— Daţi-mi o mână.

Nu contase pe faptul că femeia îl va ajuta, deşi chiar şi asta era posibil, prin prisma atitudinii lor, în general serviabile.

Dar ea o făcu. Se apropie şi începu să se aplece. Chiar în momentul când Craig pornise în sus. O lovi fără nicio milă. Aceste femei, cu armele şi cruzimea lor, îşi căutau cu lumânarea necazurile. Un fulgerător un-doi în maxilar puse capăt primei runde.

Olive căzu ca un buştean. Cu o totală lipsă de reţinere, ca şi cum s-ar fi luptat cu un bărbat, Craig se aruncă deasupra ei şi o răsuci. Cu o singură mişcare sincronizată trase din buzunar un căluş pe care şi-l pregătise. Îi luă cam un minut să i-l lege peste gura inertă.

Ceva mai degajat acum, dar fără mişcări inutile, Craig îşi scoase poalele cămăşii din pantaloni şi desfăşură frânghia trainică pentru rufe din jurul taliei. Îşi începu acţiunea de legare, pe când femeia se porni să geamă uşor.

Avu nevoie de puţin mai mult de trei minute. Apoi se ridică, nesigur dar calm. Nu-şi mai pierdu timpul privind la prizoniera lui, ci se îndepărtă grăbit, mergând un timp paralel cu gardul. Apoi o luă printre copaci, scrută zona de după gard, care era aşa cum şi-o amintea: bine împădurită. Satisfăcut, Craig se apropie

de gard şi începu să se caţere. Aşa cum descoperise şi la prima încercare, de acum două luni şi ceva, gardul în sine nu era greu de escaladat. Era ca şi cum te-ai căţăra pe o frânghie.

Ajunse sus şi, nerăbdător acum, sări peste ţepuşele gardului. După aceea, realiză că fusese prea nerăbdător.

Alunecă.

Apoi comise o a doua greşeală; greşeala instinctivă de a încerca orbeşte să se salveze. Pe când căzu, una dintre ţepuşe îi împunse antebraţul stâng, chiar lângă cot, şi i-l străpunse. Rămase agăţat acolo, cu braţul înfipt în cârlig ca la măcelărie. Durerea izbucni şi îi urlă prin corp, iar ceva cald, sărat şi vâscos îl stropi peste gură şi ochi, sufocându-l şi orbindu-l de groază.

Câteva secunde n-a simţit decât asta.

Se sălta singur. Acesta a fost primul lucru de care Craig fu conştient, în afară de chinurile sfâşietoare. Se sălta cu braţul drept, şi simultan, încerca să-şi ridice antebraţul stâng din ţepuşa neagră şi grosolană în care se înfipsese.

Se săltă! Şi reuşise! *Reuşise!* Căzu la vreo şapte metri pe terenul din faţă.

Se izbi tare. Muşchii îi erau nişte corzi întinse dureros, la maximum. Lovitura aterizării a fost o ciocnire zguduitoare cu berbecele de şaizeci şi şase de milioane de miliarde de tone care este Pământul. Creierul îi sună în cap. Căzu în genunchi, apoi se ridică din nou ca un animal căruia îi rămăsese un singur impuls în corpul epuizat. Scapă! Fugi de aici! Ele vor veni să te caute. Fugi! Porneşte!

Craig nu fu conştient de nimic altceva până ce ajunse la râu. Apa era caldă, dar era o căldură de sfârşit de octombrie. Îi răcori buzele aprinse; îi aduse alinare ochilor înfierbântaţi. Îşi spălă faţa, apoi îşi trase în jos mâneca stângă a hainei şi îşi scufundă braţul în apă, spălându-l. Apa se înroşi. Sângele ţâşnea dintr-o rană atât de căscată şi îngrozitoare, încât îi veni rău şi abia apucă să se arunce spre spate, pe malul cu iarbă.

Cât de mult zăcuse acolo nu avea idee; dar se gândi în cele din urmă: „Garou, sau mori!” Cu un efort al voinţei la fel de mare ca şi cel fizic, rupse din umăr mâneca udă şi plină de sânge a cămăşii şi o înfăşură în jurul părţii de sus a braţului. Îl răsuci strâns cu o bucăţică scurtă ruptă dintr-o creangă, atât de strâns încât îl durură muşchii. Braţul începu să-i zvâcnească, dar nu era un zvâcnet neplăcut. Hemoragia încetă.

Se ridică şovăind în picioare şi începu să urmeze cursul râului.

Asta fusese intenţia lui iniţială, iar acum corpul lui îşi aminti. Era mai uşor să urmezi un traseu ales în prealabil decât să te gândeşti la unul nou. Timpul trecea. La un moment dat – nu-şi dădea seama când, îi trecu prin cap că nu putea merge aşa, direct la banca de economii. Avea amintirea vagă a întâlnirii cu cineva, căruia îi spusese:

— M-am rănit la braţ! Unde locuieşte cel mai apropiat doctor?

Trebuie să fi primit un răspuns. Căci, după o altă perioadă de timp care nu putea fi apreciată, umbla pe o stradă cu copaci cu frunziş subţire, de toamnă. Din când în când îşi dădea seama că se uită după o placă pe care scria un nume. Braţul îi atârna, balansându-se pe când mergea, dar era pendularea fără viaţă a unui obiect neînsufleţit.

Se simţi mai slab şi oboseala îl apăsa cu o greutate formidabilă. Îşi tot pipăia garoul pentru a fi sigur că nu se slăbise, permiţând sângelui care încă îi rămăsese să se scurgă din corp. Apoi urcă nişte trepte în genunchi.

— Doamne, rosti o voce de bărbat. Ce-i asta?

Urmă o pauză prin care răzbătea la intervale regulate o voce; apoi se afla într-un automobil, aceeaşi voce urcând şi coborând în urechi.

— Nerod nemaipomenit, oricine-ai fi. Ai avut acest garou de cel puţin o oră. Nu ştiai – garourile trebuie desfăcute la fiecare cincisprezece minute – ca să lase sângele să curgă. Braţul are nevoie de mai mult sânge ca să rămână viu. Acum nu mai rămâne decât să-l amputăm!

CAPITOLUL 6

Craig se trezi cu o tresărire şi privi fix la ciotul braţului său. Tot umărul îi era ridicat pe un fel de eşarfă legată, iar braţul îi era dezgolit şi complet vizibil. O lampă cu infraroşii revărsa căldură asupra lui şi ceea ce rămăsese se simţea bine şi confortabil, deloc dureros. Nu sângera; iar din rană răsărea o crescătură, ceva cărnos, roz şi răsucit, care părea o parte sfâşiată a braţului sfârtecat şi care, din vreun motiv anume, nu fusese tăiată.

Apoi văzu că avea o formă. Privi şi privi; şi în mintea lui apăru amintirea unei fişe militare pe care scria: „Amputarea piciorului impusă de...”

Adormi.

Undeva, departe, o voce de bărbat spunea:

— Nu mai este nicio îndoială. Este un braţ nou care creşte în locul celui tăiat. Am efectuat o mică intervenţie – deşi, aşa cum i-am spus şi lui Pentry, să mă tăiaţi dacă nu sunt convins că creşterea este în fond atât de sănătoasă încât ar fi putut avea loc şi fără îngrijire medicală. Vor trece câteva zile până îşi va recăpăta cunoştinţa. Şocul, ştiţi.

Vocea se stinse, apoi reveni:

— Totipotente... celule totipotente. Se ştie dintotdeauna, desigur, că fiecare celulă umană conţine în stare latentă forma întregului corp; cândva, în trecutul îndepărtat, corpul, se pare, urma calea mai uşoară de a-şi repara pur şi simplu ţesuturile distruse.

Urmă o pauză. Craig avu impresia distinctă că cineva îşi freacă mâinile satisfăcut. Vocea unui al doilea bărbat mormăi ceva neclar, apoi prima voce continuă răsunător:

— Niciun indiciu încă, privind identitatea. Doctorul Philipson, care l-a adus aici, nu-l mai văzuse niciodată înainte. Desigur, o mulţime de oameni, atât din Big Town cât şi din Middle City trec prin Alcina dar... nu, nu vom face niciun fel de publicitate. Vrem mai întâi să urmărim în continuare evoluţia braţului. Da, vă voi suna.

Vocea a doua, mormăită, zise ceva, apoi se auzi o uşă închizându-se.

Va trebui să le spună, gândi Craig. Va trebui să le spună acestor doctori, imediat ce se va simţi ceva mai puţin ameţit,

despre prizonieratul său. Anrella trebuia eliberată. Ei ştiau, Anrella şi ceilalţi. Totuşi de ce nu îi spuseseră – şi de ce îşi luaseră toate acele precauţii? Ce spusese Anrella, în acea primă zi când o surprinsese vorbindu-le celorlalţi, despre faptul că venise momentul schimbării?

Această schimbare! Trebuie să fie o transformare periodică în interiorul lui.

Trebuie să se mai fi întâmplat şi înainte. Dar, de ce nu îi spuseseră şi lui? De ce?

Îl cuprinse somnul, ca o pătură liniştitoare de uitare.

— Încearcă! spunea omul. Încearcă să-ţi aminteşti.

O picătură de sudoare se scurse pe faţa lui Craig. Prin tot corpul lui suplu, puternic, simţi acumulându-se încordarea unui efort enorm, apoi urmă o durere bruscă şi ascuţită în braţ. Era conştient, în modul cel mai vag, de silueta albă şi scrobită a infirmierei lui şi de altă infirmieră care şedea cu un creion îndreptat spre un carnet, şi de noaptea întunecoasă din fereastră. Îşi îndepărtă durerea din minte şi, cu întreaga putere a acelei minţi, se strădui să străpungă amestecul de şovăială şi ceaţă care zăcea ca un nor peste memoria lui. Acolo, imaginile luau forme nelămurite, gânduri fără contur şi amintiri obscure ale unor zile de o întunecime de nedescris.

Nu erau amintiri, ci amintiri ale unor amintiri. Era izolat pe o mică insulă a imaginilor de moment iar formidabila mare a uitării îl cuprindea de jur împrejur, presând din ce în ce mai tare, cu fiecare minut, cu fiecare secundă.

Cu un oftat, lăsă ca presiunea şi încordarea să se reducă în sinea lui. Privi neajutorat la doctor.

— N-are rost, zise el simplu. Mă numesc, cred... Se opri şi se scutură. Nu pot să-mi amintesc. Este ceva cu un gard de fier şi – ce oraş este ăsta? Poate mă ajută.

— Middle City, răspunse doctorul. Ochii lui cafenii îl priveau de aproape pe Craig.

Însă acesta clătină din cap.

— Dar ce zici de Big Town? întrebă doctorul. Acesta e un oraş la vreo patruzeci de mile de aici. Doctorul Philipson te-a adus în Middle City din Alcina, fiindcă ştia spitalele de aici. El repetă rar: Big Town!

Pentru o clipă păru să simtă o familiaritate înceţoşată. Apoi Craig clătină din cap. Se opri din această mişcare lentă când îi

veni o idee:

— Doctore, cum se face că pot folosi limbajul, dacă în rest totul este atât de întunecat?

Celălalt îl privi, fără să zâmbească, sumbru:

— În câteva zile nu vei mai fi capabil să vorbeşti, dacă nu-ţi foloseşti fiecare minut liber citind şi vorbind, doar pentru a-ţi menţine vii aceste reflexe condiţionate.

Văzu că doctorul se întorsese spre cele două surori.

— Doresc pentru pacient o relatare detaliată, dactilografiată, cu descrierea completă a cazului, atâta cât ştim despre el. Aduceţi un aparat de radio aici şi – se întoarse din nou către pat – dumneata ţine-l deschis. Ascultă chiar şi reclame, dacă nu este altceva. Când nu asculţi şi nu dormi, citeşte, citeşte cu voce tare.

— Şi dacă nu o fac? Buzele îi erau arse, ca cenuşa. De ce trebuie să fac toate astea?

Vocea doctorului deveni gravă.

— Fiindcă dacă nu o faci, creierul dumitale va deveni aproape la fel de gol ca al unui nou-născut. S-ar putea să apară – el ezită – alte reacţii, dar nu putem şti. Ceea ce ştim este că îţi uiţi trecutul într-un ritm alarmant. Motivul este că, în mod obişnuit, celulele corpului şi creierului sunt într-un proces continuu de uzare şi reparare. În fiecare oră, în fiecare zi, miliardele de celule ale memoriei dumitale suportă reparaţii; şi, se pare, în timpul reparaţiei, micul impuls de memorie stocat electric nu este distrus – cel puţin nu în mod grav. Pe termen lung, fără îndoială, înlocuirea ţesuturilor diminuează memoria stocată. Poate că aici se află explicaţia faptului că memoria slăbeşte cu anii. Acum, cu dumneata, lucrurile se petrec altfel. În acest moment ai celule totipotente. În loc să fie reparate, celulele dumitale au fost înlocuite cu celule sănătoase, noi-nouţe; iar aceste celule noi nu cunosc nimic despre memoria pe care o stocaseră cele vechi, căci memoria nu este ereditară. Ai celule la fel de capabile, potenţial, să stocheze memoria ca şi cele vechi, dar tot ce poţi stoca în ele, înainte de a fi şi ele înlocuite, vor fi impresiile culese de mintea dumitale într-o perioadă de, să spunem, o săptămână, poate puţin mai mult.

Doctorul termină abrupt:

— Numele dumitale pentru evidenţă va fi Peter Smith, încercă să ţii minte asta, da?

El examină în sine numele.

— Smith, spuse în cele din urmă, tare. Stătu, lăsând ritmul acestuia să i se imprime în minte, apoi repetă: Peter Smith.

— E-n regulă, spuse doctorul. Acum mai ai întrebări?

— Da. De ce nu mă duceţi în Alcina? Am o convingere... Smith făcu o pauză şi îl cuprinse încordarea... că este foarte important.

— Imposibil! Doctorul vorbi aspru. Te asigur că facem totul ca să te identificăm. Numărul de mâine al ziarului Alcina Weekley Herald va cuprinde o relatare despre dumneata. Dar nu te pot lăsa să pleci acum. Braţul ţi-a fost amputat abia acum treisprezece zile.

— Dar mă simt foarte bine.

Văzu că discuţia era inutilă. Se lăsă pe spate. Doctorul îi spuse:

— Odihneşte-te doar. Şi fă ceea ce ţi-am spus.

Se auzi un zgomot la uşă. Un intern privi înăuntru.

— Am crezut că poate vă interesează, zise el. Tocmai au spus la radio. Jefferson Dayles a fost reales cu o majoritate de două milioane.

— Slavă Domnului! rosti doctorul, răsuflând. Eram convins că America nevrozată o va alege pe femeia aceea. Nu mă îndoiesc că ar fi capabilă intelectual şi ar fi putut face faţă funcţiei. Dar este prea repede, o toană trecătoare a unui electorat instabil. Reacţiile puteau fi la fel de rapide şi puteau distruge uşor progresele realizate în ultimele două secole. Femeile trebuie să-şi asume partea lor de putere politică treptat, nu dintr-o izbucnire emoţională.

— O, voi, bărbaţii! spuse una dintre surori cu o furie reţinută.

A doua infirmieră spuse scurt:

— Nu uitaţi că a fost doar o majoritate de două milioane. Data viitoare...

Ieşiră. Se aşternu liniştea nopţii.

De două ori se auziră paşi de-a lungul coridorului; zgomotul paşilor crescu, apoi scăzu în intensitate. El stătea liniştit, complet treaz. Gândi: „Trebuie să ajung la Alcina. Nu pot aştepta!”

Se dădu jos din pat. Nu simţi nicio durere sau ameţeală. Nu-i dădu prin cap că nu era îmbrăcat ca să poată ieşi afară.

Fereastra a fost greu de deschis. Dedesubt găsi un grilaj metalic şi o scară îngustă. Coborî în lumea stranie a nopţii. Sufla

un vânt îngheţat, dar el încă păstra cu sine căldura patului, aşa că amănuntul nu păru important. Picioarele goale începură să-l doară când atinse pământul, de la asperităţile pe care călca. Dar el o ţinu înainte, încruntat, până ce ajunse la o suprafaţă tare şi netedă.

Îi atraseră atenţia două lumini aflate la distanţă, pe strada slab luminată, deoarece se mişcau. Şi se făcea un zgomot puternic. Luminile şi sunetul îl fascinară. Intrigat, păşi spre ele, ieşind din umbra unui copac. Fulgerător, luminile ajunseră în faţa lui. În ultimul moment, văzu că în spatele luminilor venea o formă mare, neagră.

Urmă o lovitură de neimaginat, un scârţâit îndepărtat şi apoi voci la oarecare distanţă.

— Suntem beţi cu toţii, nimeni nu ne va crede că ne-a sărit în faţă. Asta e închisoare sigură. Repede, băgaţi-l în maşină, mergem la Ned să luăm ceva benzină şi apoi aruncăm cadavrul la o sută de mile de aici. La naiba, trebuie s-o facem. Nu ne putem permite…

Timp de o săptămână, ceea ce fusese Lesley Craig zăcu într-un şanţ, foarte liniştit, crescând din nou!

CAPITOLUL 7

Jefferson Dayles studiase raportul experţilor în ajunul reinvestirii. Prima parcurgere a sa îl lăsa complet nedumerit. Gândi că mai târziu, după ce îi va trece agitaţia, îl va citi mai atent. Dar îl luă cu el la culcare şi, în miezul nopţii, se sculă şi citi în grabă, şi pe sărite, uimitorul document.

În privinţa celor două aşa numite automobile electrice şi a numitului aeroplan electric, care ne-au fost prezentate de către agenţii dumneavoastră...

Un termen mai adecvat ar fi cel de propulsie electronică. Forţa motrice pare să provină de la un tub electronic din metal închis la culoare care, demontat, s-a dovedit a fi prea complicat pentru a fi reasamblat, în pofida notării atente de către noi a fiecărei faze a procesului. (S-a sugerat că acest „tub” ar capta energie de la o staţie de emisie îndepărtată.)

Cum nereuşita de a le remonta s-a repetat, deşi am demontat nu unul, ci două dintre motoare, am decis să nu îl desfacem şi pe al treilea şi ultimul dintre ele, decât după un studiu foarte atent şi – recomandăm pentru cazul că această investigare va fi încredinţată altora – exhaustiv al pieselor celor două tuburi deja demontate.

Este posibil ca secretul acţiunii lor să rezide într-o combinaţie subtilă a aliajelor din care sunt construite. Chiar şi aliajul sudurii trebuie examinat şi analizat din punct de vedere al unei posibile influenţe. Importanţa covârşitoare a unei abordări prudente poate fi cel mai bine explicată prin descoperirea de către noi a faptului că această energie are şi alte aplicaţii potenţiale în legătură cu care suntem în curs de a întocmi un raport.

Jefferson Dayles se strecură la loc în pat şi stătu în întuneric cu ochii închişi, gândind: „Este vechea poveste: prea complicat pentru mintea muritorilor”.

Pe când depunea jurământul pentru noul mandat, Jefferson Dayles se gândea: „Trei ani, nu mai mult. Trei ani pentru a-l găsi.”

După aceea putea fi prea târziu.

Prea târziu, prea târziu – de-a lungul acelei zile importante aceste cuvinte i se învârtiră în minte, întunecându-i zâmbetele,

atenuându-i bucuria, umbrindu-i toate gândurile. Să-l găsească pe Craig! Să-l găsească pe omul al cărui sânge putea într-o săptămână să înlăture vârsta înaintată a corpului său şi astfel să fie imortalizată puterea şi civilizaţia avansată pe care şi-o imaginase.

Acest gând era ca o boală, ca o sete nestinsă care încă îl mai stăpânea şase luni mai târziu, când i l-au adus pe fermier. Insul era voinic şi musculos. O întrebare îl frământa pe Jefferson Dayles, pe când stătea să asculte relatarea extrem de degajată a individului. Atenţia îi era îndreptată asupra modului în care să o formuleze când vocea fermierului şuieră:

— Cum ziceam, stătuse la mine zece zile şi bătrânul doctor Gillespie a venit de două ori să se uite la el, dar n-avea nevoie de îngrijirile lui, doar de mâncare. Vă spun, se purta chiar ciudat. N-a vrut să-mi spună numele şi nici altceva. Orişicum, l-am dus până la urmă la Carness şi l-am predat la comisia forţelor de muncă. I-am spus tipului de la birou că-l cheamă Bill Smith. El n-a fost deloc contra şi aşa l-au trecut ăia în acte. Bill Smith. L-au trimis la o muncă oarecare, nu-mi amintesc acum care. Mai vreţi să ştiţi ceva?

Jefferson Dayles rămase nemişcat. Dar asta era masca unei agitaţii interioare. Craig era în viaţă. Fusese descoperit, spunea Kay, dându-se curs unei ştiri vechi din ziar, conform căreia pe 21 noiembrie 1972 cineva sunase la poliţia din oraşul Carness şi anunţase că într-un şanţ de lângă drum se afla un cadavru. În realitate, fermierul deja îl găsise pe Craig atunci când se primise acel telefon. Astfel că era evident că cel care sunase trebuie să fi fost unul dintre cei vinovaţi de a-l fi lăsat pe Craig în şanţul îngheţat. Cineva care avusese mustrări de conştiinţă sau poate că fusese pur şi simplu dornic să încheie şi să uite afacerea. Motivaţia psihologică exactă nu conta.

Omul totipotent era în viaţă. Rămăsese o problemă, o verificare: braţul lui Craig! Cel care crescuse la loc. Vocea fermierului se făcu din nou auzită:

— Mai e ceva, domnule preşedinte…

Jefferson Dayles aşteptă, prins cu formularea întrebării sale. Era o propoziţie greu de rostit, căci, desigur, nu puteai întreba dacă braţul omului crescuse la loc. Nu puteai, dar ideea în sine era fascinantă şi incredibilă.

— Treaba este asta, continuă fermierul, când l-am cules

puteam să jur că unul dintre braţele lui era mai scurt ca celălalt. Totuşi, când a plecat, ele erau de aceeaşi lungime. Acu', sau eu sunt nebun sau...

— Nu prea are sens, nu-i aşa? spuse Jefferson Dayles. Continuă calm: Mulţumesc pentru ajutor. Secretara mea va avea grijă să fii răsplătit cum se cuvine pentru deranj. Sper că vei păstra tăcerea în legătură cu această discuţie, este o datorie a dumitale faţă de ţară.

— Puteţi conta pe mine, rosti omul cu siguranţa calmă a patriotismului devotat şi dezinteresat. Şi puteţi uita de bani.

Dar Jefferson Dayles trebuia să-şi liniştească propria conştiinţă. Reuşi să zâmbească.

— Nu, rosti el, nu trebuie să uităm de bani. Ei sunt un ajutor preţios pentru un trai bun, aşa mi s-a spus.

Ca funcţionar, Prowse se cam fudulea. Îşi cheltuia o mare parte din bani pe haine şi forfotea întruna în sus şi-n jos pe coridoarele lungi ale Oficiului de Asigurări Sociale, pe lângă oamenii care nu se prefăceau, ci munceau cu adevărat.

Curat, spilcuit, omuleţul îşi cultiva cu încăpăţânare o mustăcioară firavă şi o atitudine de umor vulgar faţă de superiori. Aceştia trebuie să fi crezut că asta indică o minte matură, căci în şapte ani, ceea ce era o nimica toată la scara timpului unei astfel de organizaţii imobile, ajunsese şeful unei secţii a departamentului de arhivă, un şef de paie, cu limba ascuţită şi cusurgiu.

Osificarea creierului se instalase la vârsta de treizeci şi unu de ani, şi corpul, tânăr ca vârstă, începu să se ofilească. La treizeci şi cinci de ani, era un pitic cu ochelari, cu ochii suspicioşi, de un albastru rece şi o ură faţă de lume care îl chinuia, deşi nu-şi putea închipui din ce motiv.

În decembrie 1973, la biroul său au fost aduse două dosare, pe numele Bill Smith şi William Smith. Lui Bill, conform declaraţiilor din document, i se tăiase braţul stâng de la cot. Iar William îşi pierduse degetele mâinii stângi la o dată ulterioară. În ambele cazuri se plătiseră compensaţii la valoarea întreagă, dar asta avea doar o importanţă secundară. Ceea ce-l interesa pe Prowse era că Bill şi William Smith locuiau amândoi în apartamentul N, pe strada Hunt 111.

— Să unesc cele două dosare? întrebă cu voce stinsă femeia

care descoperise asemănarea.

— Lasă-le pe biroul meu, replică pontiful.

El medită la această problemă în următoarea jumătate de oră. Dacă degetele ar fi fost pierdute înaintea antebraţului, identificarea ar fi fost mai simplă. Dar nu fusese aşa. Şi existau semnăturile doctorilor şi toate datele necesare. Era o situaţie care necesita toată abilitatea subtilă şi curiozitatea şefului unui departament de arhivă şi, în plus, mai impunea şi luarea unor decizii. Încruntându-se, Prowse studie nu numai dosarele, dar şi fişele cu indici din cutiile sale. Existau unsprezece teancuri cu fişe „Smith”; iar printre ele găsi cinci fişe, una dintre ele pe numele Bill. Celelalte erau în ordine alfabetică, Frank, George, Milton şi Tom. Cei şapte Smith aveau pe lângă alte trăsături comune, faptul că, potrivit dosarelor lor, toţi locuiau în a-partamentul N de pe Hunt Street 111.

Noul Bill îşi pierduse mâna dreaptă. Frank Smith suferise vătămări grave la cap şi umăr, faţa lui George fusese strivită. Milton şi Tom îşi pierduseră fiecare braţul stâng. În toate cazurile, numele soţiei fusese dat ca Gracia Smith, şi pe numele ei fuseseră făcute toate cecurile pentru despăgubiri.

— Evident, îşi termină Prowse povestea istorisită preşedintelui Dayles, l-am arestat.

Dădu din cap, minunându-se.

— A fost un tip teribil de isteţ, acest Smith. Femeia a fugit cu banii, iar Smith a făcut pe prostul la judecată, nescoţând niciun cuvânt. Din cauza neputinţei noastre de a dovedi cum a procedat, judecătorul i-a dat doar şase luni. A ieşit, încheie Prowse, acum patru luni.

Patru luni. S-a dovedit că era cu patru luni prea târziu. Firele se pierdeau la poarta închisorii. Un gardian şi-a amintit că pe Craig îl aşteptase o maşină.

A dispărut în uitare, în imensa ţară care este America.

Femeile câştigară două treimi din locurile disputate în alegerile de la jumătatea mandatului prezidenţial. Şi au fost nebune de bucurie. Până la sfârşitul lui noiembrie, fiecare oraş avea zilnic o paradă a femeilor, un şir de bărbaţi morocănoşi care le priveau şi alţi bărbaţi care le ovaţionau.

Jefferson Dayles permisese ca alegerile să se desfăşoare cinstit, deoarece era realmente interesat să cunoască situaţia

exactă.

— Femeile, îi spuse el lui Kay, ar trebui să descopere cât nu este prea târziu că politica este o treabă dureroasă pentru cei slabi din punct de vedere fizic. Bărbaţii au ajuns la un echilibru dificil, care a dus la o atmosferă falsă de linişte şi demnitate. Sunt sigur că bărbaţii care sunt acum suporteri atât de înflăcăraţi ai femeilor din Congres vor deveni cu timpul duşmanii lor cei mai înverşunaţi.

Zâmbi sardonic:

— Pregătiţi spitalele, continuă, pentru femei cu capetele sparte şi închisorile pentru bărbaţii care le vor sparge ţestele – şi găsiţi-l pe Craig, altfel vom fi inundaţi de o mare de emoţii.

Anul se apropia cu repeziciune de sfârşit şi nu fără victime. În ajunul Crăciunului, cablurile vuiau, radioul îţi întrerupea programele ca să anunţe: „Los Angeles – O coloană lungă de femei care defilează cu pancarde – TRĂIASCĂ DREPTURILE FEMEILOR; ÎN VIITOR BĂRBAŢII VOR FACE MUNCILE FIZICE IAR FEMEILE LE VOR FACE PE CELE ADMINISTRATIVE; O LUME DREAPTĂ, ORDONATĂ, PAŞNICĂ, GUVERNATĂ DE FEMEI.”

Un bărbat strigă:

— Opriţi-le, opriţi-le! Profită de respectul nostru pentru ele şi vor să ne facă sclavi. Haide!

Bărbaţii ieşiră încruntaţi în faţă şi formară grupuri violente. Când vehiculele blindate eliberară străzile, douăzeci şi patru de femei zăceau moarte, alte nouăzeci şi şapte erau grav rănite şi peste patru sute avură nevoie de spitalizare.

Natura patologică a atacului a fost pusă în evidenţă când patru dintre bărbaţii acuzaţi de crimă au dovedit cu ajutorul detectoarelor de minciuni că votaseră în favoarea femeilor, la alegeri. Ei n-au fost în stare să-şi justifice schimbarea radicală, cu excepţia unuia care s-a plâns că şi-a dat dintr-odată seama că „ar fi un adevărat iad dacă femeile ar veni la putere cu adevărat”.

Cu trei zile înaintea zilei stabilite pentru execuţie, toţi cei şaptesprezece bărbaţi condamnaţi pentru crimele de la defilare au pus la cale o evadare în masă din închisoare.

Au urmat tulburări în zeci de oraşe şi delegaţii numeroase de femei au cerut pedepsirea gardienilor răspunzători, precum şi capturarea şi gazarea imediată a celor evadaţi.

Era o criză de natură să-l facă pe preşedinte să câştige sau să

pierdă milioane de voturi; iar Jefferson Dayles ţinu un discurs către naţiune, promiţând că va lua toate măsurile posibile.

A doua zi după discurs, sosi o scrisoare cu următorul conţinut:

Celula 676
Închisoarea Kaggat
27 ianuarie, 1975

Stimate domnule preşedinte,

Am aflat că soţul meu este unul dintre cei şaptesprezece bărbaţi condamnaţi şi ştiu unde se află el şi ceilalţi. Viteza este esenţială dacă vreţi să-i salvaţi viaţa.

Vă rog să vă grăbiţi.

Anrella Craig

Celula nu arăta atât de confortabil pe cât dăduse el dispoziţie iniţial. Jefferson Dayles îşi notă în minte să facă o observaţie severă în această chestiune şi apoi îşi îndreptă atenţia către fiinţa albă ca varul care era Anrella Craig.

Era primul lor contact faţă în faţă. Şi, în ciuda aspectului ei palid, se simţi impresionat. Era ceva în ochii ei, o demnitate şi o forţă, o maturitate care-l descumpăneau. După această primă impresie, vocea ei ştearsă îl surprinse. Părea mai abătută decât arăta. Anrella Craig rosti:

— Eu *vreau* să vă spun. Lesley se ascunde în deşertul californian. Ferma este situată la vreo patruzeci de mile la nord de satul Mountainside.

Se întrerupse.

— Vă rog să nu mă întrebaţi în ce circumstanţe a făcut ceea ce a făcut. Important este să vă asiguraţi, când găsiţi ascunzătoarea, că el nu va fi ucis. Femeia zâmbi slab. Credinţa noastră iniţială, ca grup, a fost că prin el vom putea domina mersul lumii. Mă tem că ne-am supraestimat posibilităţile.

În avionul care se îndrepta spre nord, Kay spuse:

— Nu văd niciun motiv ca doamna Craig sau oricare dintre ei să fie eliberaţi. Acum, că şi-a scos atât de prosteşte asul din mânecă, identificându-l pe Craig ca unul dintre ucigaşii de la manifestaţie, nu-i datorăm nimic.

Urmă o întrerupere.

— O radiogramă, domnule preşedinte, de la închisoarea Kaggat.

Jefferson Dayles citi mesajul lung cu buzele strânse, apoi i-l înmână fără o vorbă lui Kay.

— Evadaţi! strigă ea. Întreaga bandă! Rămase foarte calmă. Ei, actriţă scumpă cu faţă perfidă, stai acolo şi pretinzi că eşti atât de deprimată încât nu mai contează nimic decât ca el să fie salvat. Dar de ce ne-a spus? De ce...

Se opri, reciti mesajul şi şopti în cele din urmă:

— Vedeţi? Nouăzeci de avioane au participat la evadare. Ce organizaţie trebuie să aibă! Înseamnă că ar fi putut reuşi oricând. Şi totuşi, au aşteptat până acum. Domnule, este foarte grav.

Jefferson Dayles se simţea ciudat de distanţat faţă de panica asistentei lui. Dispoziţia lui era de uşurare şi în el se acumula o voinţă intensă de a câştiga. Situaţia era într-adevăr serioasă; de fapt, era o criză. Vocea lui rosti un şir de ordine:

— Kay, vei prelua personal comanda. Foloseşte cel puţin cinci divizii, din care cel puţin două de blindate, şi oricâte avioane ai nevoie, nu nouăzeci, ci nouă sute. Înconjoară deşertul. Controlează tot ce circulă pe sol sau în aer, tot ce mişcă pe-acolo. Foloseşte detectoare radar noaptea, reflectoare, trupe de noapte. Îţi încredinţez puteri nelimitate pentru a utiliza toate forţele disponibile în Statele Unite. Capturează-l pe Craig!

Îşi dădu seama că se lupta, literalmente, pentru *viaţă.*

CAPITOLUL 8

Craig se trezi. Nu avea nimic la care să se gândească. Ceea ce fusese întunecat se luminase brusc. Zăcea întins, foarte calm. Nu era deloc conştient că avusese un nume sau că era ceva neobişnuit în legătură cu situaţia lui. *El* se afla acolo – entitatea care era el însuşi – stătea întins. Până şi poziţia i se părea normală, esenţa însăşi a vieţii, aşa cum era ea trăită. Stătea întins şi era conştient de sine.

Pentru un timp lung, lung, asta a fost tot. Nu avea alt scop decât să fie acolo unde se afla, nicio amintire, niciun gând să se mişte. Zăcea şi privea în sus la tavanul care avea o culoare albastru-deschis. Nu era zona cea mai luminoasă a universului său, astfel că, după un timp, ochii îi fură atraşi spre fereastra prin care lumina intra, orbitoare.

Ca un copil absorbit de strălucire, îşi ridică braţul şi-l întinse spre fereastră. Golul apărut îl blocă. Instantaneu asta nu mai conta, deoarece deveni interesat de braţul care bâjbâia. Îşi dădea seama că braţul făcea parte din sine. În momentul când gestul instinctiv încetă, muşchii care susţinuseră braţul în aer începură să se relaxeze. Braţul se prăbuşi pe pat. Şi, fiindcă privirea îi urmărise căderea stângace, deveni pentru prima oară conştient de existenţa patului. Încă îl mai examina, pe jumătate aşezat, pentru a-l putea privi mai bine, când zgomotul de paşi îi atrase atenţia.

Sunetul se apropia, dar nu asta îl preocupa, răsuna acolo, în urechile lui, la fel de normal ca orice altceva. Diferenţa era că el se împărţise brusc, din punct de vedere mental, în două părţi. Una rămăsese în pat. Cealaltă privea lumea prin ochii unui om care se apropia de uşa dormitorului dintr-o cameră alăturată.

Ştia că cealaltă entitate era un om şi că uşa şi actul de a merge erau ceea ce erau, deoarece pentru celălalt compartiment al conştiinţei lui acele fapte erau realităţi fireşti ale vieţii. Cealaltă conştiinţă realiza şi alte lucruri; şi creierul lui înţelegea şi îşi însuşea tot ce ştia celălalt atât de rapid, era atât de cuprinzător încât, atunci când uşa se deschise, îşi lăsă picioa-rele jos din pat şi spuse:

— Adu-mi, te rog, hainele, Peters.

Creierul lui Peters recepţionă impactul cererii cu o supunere totală. Omul ieşi; Craig avu o imagine mentală a lui, cum

cotrobăia într-o debara de haine.

Reveni şi se opri în prag, clipind sub impulsul unui gând. Era un bărbat scund, în cămaşă, cărând în braţe o grămadă de haine.

Privi pe deasupra hainelor şi rosti posomorât:

— Doamne, Bill, nu poţi să te ridici încă. Erai încă inconştient acum jumătate de oră când am prins-o aici pe doamna aia. Se întrerupse, serviabil: Îl chem pe doctor şi-ţi aduc nişte supă fierbinte. După felul cum ne-ai scos din casa morţii, nu vrem să riscăm să ţi se întâmple ceva. Culcă-te, da?

Craig ezită, privindu-l pe celălalt cum aşază hainele pe un scaun. Argumentul părea rezonabil, dar într-un fel nu prea i se putea aplica lui. După câteva clipe, încă nu identificase nepotrivirea. Ezitarea încetă. Îşi trase la loc picioarele sub cuvertură şi zise:

— Poate că ai dreptate. Dar felul cum acea femeie a fost capturată, chiar în această cameră, mă face să mă îngrijorez pentru siguranţa ascunzătorii noastre.

Se opri, încruntându-se. Avu o intuiţie fulgerătoare că până la apariţia în scenă a lui Peters nu fusese îngrijorat şi că de fapt, starea lui iniţială fusese... care?

Amintirea îl electriză. Gândul i se întoarse la momentul în care îşi recăpătase cunoştinţa. Era uimitor de greu să se închipuie pe sine aşa cum fusese în primul moment, cu creierul spălat, fără memorie. Şi apoi, absorbind instantaneu toată mintea lui Peters, cu toate temerile şi imaturităţile emoţionale ale acestuia. Ceea ce era formidabil de uimitor era că memoria lui preluase gândurile şi cunoştinţele lui Peters. Dar nimic altceva. Nimic despre sine. Privi spre celălalt. Privirea profundă, dar rapidă, preluă toate amintirile lui Peters, mergând înapoi până la cariera simplă a acelui băiat îndesat care voise să se facă mecanic.

Nu existase niciun motiv special pentru ca Peters să se alăture bandei care atacase femeile care defilau. Craig citea cu uşurinţă în mintea omului. Scena în sine a atacului era ştearsă, iar procesul care urmase era un coşmar de gânduri cu forme atât de încâlcite, dominate de spaime groaznice, încât nu se cristaliza în nicio imagine clară. Spaima lui se transformase într-o speranţă încordată în timpul evadării, astfel că exista o amintire suficient de amănunţită a felului exact cum se desfăşurase fuga din închisoare, cu trei zile înainte de data

stabilită pentru spânzurarea în masă.

— Am făcut eu cu adevărat aşa ceva? se întrebă Craig, neîncrezător.

După câteva momente, faptele erau încă înscrise în creierul lui Peters, o parte stabilă din amintirile lui privind evenimentul. Craig demontase radioul din celula lui şi, adăugând componente ale radiourilor care îi fuseseră date din alte celule, obţinuse o lumină foarte palidă şi albă, care înghiţise cimentul şi oţelul de parcă ar fi fost imateriale. Un paznic care i-a înfruntat a urlat când revolverul i s-a evaporat din mâini şi hainele i s-au dezintegrat pe corp. Urletul trebuie să fi fost provocat doar de spaimă, căci acea flacără palidă, intensă, nu-l vătămase.

Tocmai natura armei şi modul de ieşire pe care-l asigurase aceasta au făcut ca forţele aduse în apărare la acel strigăt să nu fie eficace. Poliţiştii nu-şi închipuiseră că se pot găuri zidurile masive. Maşinile aşteptau la locurile de întâlnire stabilite, iar avioanele, fiecare cu pilotul lui, erau camuflate pe câmpul de pe care au decolat după aceea.

Toate acestea se aflau în memoria lui Peters, ca şi faptul că insul cunoscut sub numele de Bill Smith fusese lovit de un proiectil de mitralieră, pe când maşinile goneau dinspre închisoare. Fusese singura victimă – şi fusese îngrijit atent. Zece zile zăcuse inconştient.

Craig reflectă la asta pe când Peters se ducea după supă. Decise, în cele din urmă, că el e diferit de ceilalţi. Era suficientă cea mai simplă analiză pentru a înţelege faptul că citirea gândurilor, absorbţia efectivă a minţii altuia, nu era cuprinsă în lexiconul vieţii lui Peters.

Îşi sorbea încet supa când doctorul McLarg apăru. Văzut în realitate, şi nu prin imaginea transferului de memorie de la Peters, doctorul era un om bine clădit, de vreo treizeci şi cinci de ani, şi avea nişte ochi cafenii, iscoditori. Povestea aflată în spatele prezenţei fizice era mai complicată decât în cazul lui Peters, dar faptele importante erau simple. Angajat în sistemul de asistenţă medicală de stat, McLarg fusese obligat să-şi dea demisia din cauza neglijenţei în serviciu şi fusese înlocuit cu o doctoriţă. De Crăciun, aflat într-o stare avansată de mizerie şi ebrietate, participase bucuros la atacul asupra femeilor care defilau.

Examinarea pe care o efectuă îl lăsă descumpănit.

— Mă depăşeşte, mărturisi el în cele din urmă. Acum zece zile ţi-am extras un glonte din piept şi de trei zile încoace nu mai există nici rana pe unde a intrat, nici cea prin care l-am scos. Dacă n-aş şti că este imposibil, aş crede că n-ai avut nimic.

Părea să nu mai fie nimic de spus. Ideile lui McLarg se insinuaseră atât de deliberat în mintea lui Craig, cunoştinţele doctorului fuseseră integrate atât de uşor şi natural cu cele obţinute de la Peters, încât acum îi venea greu să creadă că informaţiile nu fuseseră ale lui tot timpul.

Mai târziu se gândi, încruntându-se, la femeie. Fusese acolo, în cameră, aplecându-se deasupra lui. Spusese că de-abia intrase. Intrase fără să fie văzută, într-un ascunziş de proscrişi hăituiţi şi vigilenţi.

Părea ridicol. Nehotărâţi ce să facă cu ea, oamenii o închiseseră în cele din urmă într-una dintre camerele libere ale fermei. Era ciudat că, deşi casa vuia de gândurile bărbaţilor care roiau încordaţi încoace şi-ncolo, gândurile ei nu se aflau printre ele.

Nici măcar o dată el n-a reuşit să prindă un fir din gândurile care ar fi putut aparţine unei femei. Desigur că gândurile unei femei ar fi inconfundabile.

Somnul îl află pe Craig preocupat încă de această problemă.

CAPITOLUL 9

Se trezi tresărind în beznă, conştient că se mai afla cineva în cameră.

— Taci! îi şopti în ureche vocea de femeie. Am un pistol aţintit asupra ta.

Ceea ce-l paraliza era că nu putea prinde nicio scăpărare din gândurile ei. Gândul i se îndreptă la speculaţiile făcute mai devreme asupra acestui subiect, şi apoi, la o concluzie simplă: *Nu putea citi gândurile femeilor!*

— Ha! începu el buimac, ce...

Simţi în întuneric metalul apăsându-i capul şi gândurile lui se întrerupseră, înspăimântate. Femeia vorbi din nou:

— Ia-ţi hainele – nu te gândi să te îmbraci – şi mergi încet la debaraua de haine. Înăuntru este o tăblie deschisă în spatele căreia, în jos, se află nişte trepte. Coboară-le!

Năduşit din cauza tulburării, bâjbâi după haine. Se gândea: Cum a putut să scape din camera ei?

— Mi-ar fi plăcut, şopti el răguşit, ca ceilalţi să te fi omorât, în loc să discute doar despre tine, tu...

Se opri deoarece arma îl apăsa în spate prin bluza de pijama, îndemnându-l să înainteze.

— Linişte! veni ordinul şoptit. Adevărul este, Lesley, că trebuie să ţi se spună câteva lucruri despre tine însuţi înainte ca autorităţile să se apropie, ceea ce vor face foarte curând. Acum, te rog, grăbeşte-te.

— Cum mi-ai spus?

— Mişcă!

Păşi încet, dar mintea îi era ca un pumn încleştat, strângându-se în jurul realităţii teribile care-l înconjura. Ea îl cunoştea. Această femeie pe care ei o capturaseră, această – cum spuseseră că se numea? – Anrella Craig *îi cunoştea* identitatea reală.

Avusese un plan vag să se întoarcă asupra ei în întuneric, înşfăcându-i arma. Dar rămăsese zguduit de cuvintele ei.

Trebui să se înghesuie prin deschizătură; atât era de strâmtă. Scara era răsucită şi abruptă. După primul tur complet văzu un şir de beculeţe. Licărirea lor ceţoasă făcea ca pasajul să pară mai însufleţit, mai real.

Pentru prima dată, prezenţa lor avu un impact asupra

creierului său. Asta era o fermă veche, unde se refugiaseră şaptesprezece criminali condamnaţi, şi care se vădea a fi un fagure cu pasaje secrete. Nu putea fi o întâmplare.

Să o prindă rapid de picior, se hotărî el.

— Lesley! vocea ei veni ca un oftat, din spate. Jur că asta nu adaugă nicio iotă la pericolul în care vă aflaţi. Dacă te gândeşti că organizaţia noastră a fost cea care a pus acele maşini şi avioane la dispoziţia voastră când aţi evadat de la închisoare, ai înţelege că...

— Ce? el se opri, protestând. Ascultă, acele maşini şi avioane ne-au fost date de un prieten al...

— Un particular care să dea patru maşini şi două avioane? Nu fi prost.

— Dar...

El se întrerupse, covârşit de logica ei, apoi zise:

— Tot îmi spui Lesley. Lesley şi mai cum?

— Lesley Craig.

— Dar numele tău este Anrella Craig.

— Corect. Eşti soţul meu. Acum coboară treptele astea.

— Eşti nevasta mea, zise Craig. O vei dovedi dându-mi pistolul şi având încredere în mine. Dă-mi-l!

Arma fu întinsă atât de repede peste umărul lui încât el clipi la ea, apoi întinse mâna iute, aşteptându-se pe jumătate să-i fie retrasă.

Dar nu se întâmplă astfel. Degetele lui se strânseră peste ale ei, care se desprinseră. El stătea cu arma în mână, buimăcit de victoria uşoară, simţindu-se în afara oricăror posibilităţi de violenţă.

— Te rog, coboară, sună vocea ei.

— Dar cine-i Lesley Craig?

— Vei afla în câteva minute. Acum, te rog...

El merse. Jos, jos, jos. Trecură de două ori pe sub plăci de oţel masiv, ca punţile blindate ale navelor de război. Grosimea lor îl făcu pe Craig să caşte ochii. Douăzeci de centimetri. *Fiecare!*

Asta era o fortăreaţă!

Sfârşitul veni brusc. Un coridor îngust, o uşă şi apoi nişte lumini orbitoare, o cameră mare plină cu maşini. Se mai aflau acolo uşi spre alte încăperi şi imagini chinuitoare ale unor scări care coborau – chinuitoare deoarece sugerau alte etaje, mai jos. De pe creierul lui începu să se ridice apăsarea convingerii că el

şi Peters şi ceilalţi n-au nicio şansă de scăpare. Aici, în această lume subterană, era în siguranţă!

Mintea lui evadă din captivitatea disperării. Începu să lucreze mai repede. Simţi un impuls de viaţă nouă. Era o agitaţie bruscă şi anormală, o strălucire difuzându-se în întreaga lui fiinţă. Şterse cu privirea camera maşinilor, întrebător. Mintea i se concentră pentru a găsi semnele unei prezenţe omeneşti. Avu chiar timp să observe clar că nici măcar gândurile lui Peters şi ale celorlalţi nu pătrund în aceste adâncimi metalice, închise e-tanş.

În peretele din dreapta lui se deschise o uşă; ieşiră pe acolo trei bărbaţi. Actul fizic al apariţiei lor nici nu contă. Chiar în momentul când s-a deschis uşa, gândurile lor, minţile lor, se năpustiră asupra lui.

Era un adevărat potop de gânduri despre sine, trecutul lui, viaţa lui. Prin acest vârtej de impresii, Craig îl auzi pe unul dintre ei şoptindu-i femeii:

— Vreun necaz?

— Nimic. Toate precauţiunile noastre atât de minuţioase au fost inutile. Percheziţia lor a fost extrem de superficială. Au zis cu jumătate de gură că ar trebui să mă ucidă, dar aş fi putut să-i împiedic în orice moment. Niciunul nu a sugerat să mi se verifice nasturii de la haine, dacă nu conţin ceva gaze… dar, şşş, lăsaţi-l să vă capteze gândurile, fără întreruperi.

Bărbatul răspunse:

— Oricum le captează.

Imaginea mentală care apăru a fost limitată în timp. Pornea cam din vremea când Nypers i-a sugerat prima dată că ceva nu e în regulă. Îl arăta cum fusese cules de un bătrân fermier dintr-un şanţ în care fusese aruncat. Nu era clar cine-l aruncase acolo, fiindcă nu-l localizaseră decât după o săptămână. Însă, din acel moment, nu l-au mai pierdut nicio clipă din ochi, deşi până ce a fost eliberat din închisoare (fiind condamnat pentru că violase legea Asigurărilor Sociale), ei nu au mai intervenit niciodată în viaţa lui. Nici măcar nu-l protejaseră faţă de femeia aceea lipsită de moralitate care încasase despăgubirile pentru rănile lui. Până la urmă îl luaseră, totuşi, la unul dintre sediile lor. Imediat după crimele din timpul paradei, s-au repezit cu el la Los Angeles unde au trucat fotografii prin care l-au implicat în atac. Şi au pus la cale un plan criminal.

Craig rupse tăcerea cu un glas încordat, şocat.

— Trebuie să înţeleg că Peters, McLarg, eu, Kelger, Rainey şi ceilalţi trebuie să fim ţinuţi acolo sus, la suprafaţă până ce armata şi aviaţia Statelor Unite încearcă să ne captureze? Şi că voi veţi sta şi veţi privi cum încercăm să ne găsim o cale de scăpare, fără să faceţi nimic pentru a ne ajuta?

Văzu că... soţia lui încuviinţează rece, din cap.

Ochii ei erau strălucitori şi înţelegători.

— Eşti în lumina reflectoarelor, Lesley. Trebuie să te descurci chiar mai bine decât atunci când ai evadat din închisoare. Trebuie să te salţi aproape literalmente de guler, şi să devii un supraom. Vezi, eşti în ultima fază a schimbării tale finale. Indiferent la ce nivel vei reuşi acum să te ridici, acesta va rămâne definitiv. Nu vor mai exista alte schimbări. Sau devii ca noi ceilalţi totipotenţi, sau...

Ochii ei se luminară. Mâinile i se întinseră impulsiv şi-l prinseră de braţ.

— Lesley, nu vezi? *Nu vezi!* Îţi datorăm asta; datorăm acestei lumi amărâte, învinse, lipsite de speranţă; faţă de ea avem datoria să-ţi dăm această şansă. Vino aici şi stai jos. Trebuie să-ţi spun câteva cuvinte. Trebuie să te conving.

Ea îl atinse. Şi, după un moment de ezitare, Craig se lăsă condus la un scaun. Vocea ei avea o forţă melodioasă care îl învinse.

— Eu voi urca împreună cu tine. Niciunul dintre noi nu va supravieţui dacă tu dai greş. Asta a fost stabilit cu mult timp înainte. Lesley, aici sub pământ este un atelier cu maşinării minunate. În câteva minute, cei mai mari savanţi de sex bărbătesc din organizaţia noastră vor fi aduşi, unul câte unul, şi tu le vei prelua gândurile, cunoştinţele lor vaste, şi le vei face să-ţi aparţină. Îmi pare rău că nu poţi citi şi gândurile femeilor, căci avem câteva savante minunate. Întreaga noastră organizaţie Marţiană este clădită în jurul invenţiei Marthei Eger...

— *Ce fel* de organizaţie? îngăimă Craig.

Ea păru să nu audă. Se aşeză în faţa lui pe podea, privindu-l cu ochi strălucitori şi umezi de lacrimi.

— Lesley, lumea asta este o harababură nenorocită. Statele Unite nu şi-au revenit niciodată din războiul rece care a urmat celui de-al Doilea Război Mondial. Moralitatea individuală şi cea naţională sunt structuri delicate, capabile să suporte presiuni

mari, dar care se deformează uşor. De fiecare dată când fiul unuia bogat sau nobil obţine avantaje speciale datorită naşterii lui, indivizii mai puţin favorizaţi de pretutindeni se afundă mai adânc în complexele lor de inferioritate şi încearcă mai înverşunat să scape din mijlocul realităţilor distrugătoare care-i înconjoară. Asta, desigur, este pe planul doi. Oamenii sunt prea ocupaţi în majoritatea timpului, pentru a-şi da seama la ce reacţionează. Dar, în mod similar şi la o scară mai mare, naţiunile care şi-au jertfit imense cantităţi de sânge pentru o cauză, care într-un fel n-a reuşit să triumfe, sunt stoarse de puteri. Cinismul înfloreşte prea uşor, moralitatea se prăbuşeşte în mod uimitor. Buruienile ies cu uşurinţă acolo unde creşteau flori doar cu un an înainte.

Ştiinţa omenească, minunat de adaptabilă în timpul războiului, nu şi-a revenit niciodată de pe urma restricţiilor impuse de războiul rece. Întregul glob stagnează azi în inutilitatea negativă a zece mii de scopuri, toate menite să ducă la frustrare, deoarece nu există un fir clar, unificator, o convergenţă. Analiza lui Jefferson Dayles asupra situaţiei internaţionale şi interne este relativ exactă. Cândva, oamenii vor vota pentru a aduce femeile la putere. Apoi, după câteva luni, vor voi să le arunce la loc într-o stare de semisclavie mult mai rea decât a existat până acum. Necazul este că femeile vor toată puterea. Întotdeauna extremiştii sunt cei care domină, fără prea mare rezistenţă din partea celor care îi urmează.

Da, admit că suntem un fel de invadatori; am făcut tot felul de lucruri. Dar omul trebuie să-şi croiască singur destinul. Nimic nu este mai adevărat în toată istoria omenească decât că rasa din care am apărut noi nu poate supravieţui dacă, de pildă, noi le oferim invenţii şi vasta noastră cunoaştere. Noi, totipotenţii, suntem un braţ mort al unui fluviu, un accident. Noi, cei treizeci şi cinci – asta cu tine inclusiv – putem furniza un litru de sânge la câteva luni celor cu aceeaşi grupă sangvină, dându-le astfel tinereţe şi legându-i de noi cu legături neomenesc de puternice, deoarece la sfârşitul a treizeci de ani ei vor trebui să primească din nou o transfuzie, sau, altfel, să moară în mod firesc. Fiecare dintre noi poate astfel să asigure nemurirea temporară a vreo trei sute de oameni. Dar cu asta, totul se termină. Restul rasei umane este exclusă. În total, cele douăzeci de femei dintre noi au născut optsprezece copii. Unul este al meu, cu tine, dar el, ca

şi ceilalţi, nu moşteneşte decât o tendinţă totipotentă puţin mai mare decât a oamenilor obişnuiţi. Două experienţe groaznice ne-au convins că totipotenţa nu este ereditară. Deci vezi că noi nu aparţinem omenirii. Dar asta nu înseamnă că nu trebuie să încercăm să-i ajutăm, mai ales dacă ţii seama de faptul că până şi cei treizeci şi patru de nereuşiţi care suntem noi avem capacitatea cerebrală dublă faţă de cea obişnuită a omului. Dar aceasta poate fi de douăzeci de ori mai mare. Ştim că se poate, fiindcă unii dintre noi au ajuns la un nivel foarte apropiat în timpul acelor luni cenuşii, şterse din memorie, când am atins o perioadă de totipotenţă.

Ascultă, asta este povestea mea, dovada mea: M-am născut în 1896, am ajuns infirmieră în primul război şi un obuz exploziv mi-a smuls braţul. Probabil că noroiul m-a salvat de o hemoragie mortală. Am stat neîngrijită zile întregi; bagă bine de seamă: nu se cunoaşte niciun caz ca cineva să fi devenit totipotent fără să fi fost supus unei asemenea presiuni intense. Un organism căruia i se acordă prompt îngrijire medicală nu devine totipotent. Avem oamenii noştri la toate centrele de informaţii medicale şi ajungem la un caz de totipotenţă imediat ce apare măcar o bănuială că există un astfel de caz. Dar, să lăsăm asta. Miracolul meu a fost acesta: în timpul celei de-a doua faze am inventat două plăcuţe metalice care, fixate sub tălpile pantofilor, îmi permiteau să umblu pe apă. Nimeni dintre noi nu mai ştie cum funcţionează aceste lucruri. Presupun că am trecut printr-un mare pericol de a mă îneca, dar nu îmi aduc aminte nici măcar asta. Nu putem să copiem plăcuţele, deşi ele par construite din metale obişnuite care pot fi găsite la bordul oricărui vas. Asta este marea artă. Pe acest mare glob al nostru, cu puzderia lui de invenţii, pare că este necesară doar o minte mai ascuţită pentru a cuprinde faptele care se află sub ochii noştri printre lucrurile vieţii de zi cu zi. Lesley, ştii care-i sarcina ta. Deasupra, pe pământ, vei găsi o grămadă de utilaje, motoare, unelte, instrumente electrice şi electronice, câte ceva din toate. Acele magazii par pline de fiare vechi, dar nu sunt aşa ceva. Uită-te le ele. Lasă-ţi mintea să încerce să creeze combinaţii noi din acele vechituri. Şi, în momentul când ai găsit ceva, comunică celor de aici. Ei vor construi orice vrei în câteva ore. Lesley, ceea ce vrem noi, ceea ce are nevoie lumea, este un conducător. Experienţa noastră şi scopurile urmărite ne arată

că nu este nimic îngrijorător într-o astfel de evoluţie. Lesley, sau vei deveni un conducător, sau vei fi păpuşa lui Jefferson Dayles, iar noi, ceilalţi treizeci şi patru, vom fi morţi, căci ne vom considera lipsiţi de orice valoare în continuare. Înţelegi?

Pe când Craig era condus spre dormitor, îi părea că scopul lor nu putea fi expus mai clar decât fusese.

Rămase treaz, năduşit de spaimă. De două ori îşi spuse, zăcând pe jumătate aţipit, că vizita în fortăreaţa de sub fermă fusese un vis. Dar, de fiecare dată, înţelegerea sumbră a situaţiei îi izgonea iluziile din minte.

Cu o zi în urmă, când pericolul părea destul de departe, se mângâiase cu speranţa că vor fi în siguranţă în această ascunzătoare din deşert. Acum înţelegea mai bine. O armată de tancuri şi avioane vor ataca – iar ea şi ceilalţi erau hotărâţi să moară dacă el nu reuşea să împiedice acel atac sau dacă era capturat.

Craig se ridică brusc în pat.

„Nerodule!” gândi el furios „ei nu vor face asta; şi totuşi am înghiţit nada”.

Furia i se stinse la fel de repede cum apăruse. O plăcea pe femeie. Era focoasă şi avea personalitate. Şi, cumva – asta nu avea nimic de-a face cu dragostea – nu şi-o putea imagina moartă.

În plus, nu era doar ea sau ceilalţi totipotenţi a căror viaţă să fie în joc. Erau şi sclavii lor de sânge, oamenii de acolo, de jos, care urmau să construiască maşinile pe care le concepea el, toţi având grupa lui sangvină şi depinzând de el pentru a fi nemuritori. Ce frumos era gândit totul şi ce logic. Ei vor lucra nebuneşte pentru a pune în practică planurile lui.

Şi apoi, mai erau şi criminalii condamnaţi. Ciudat că se simţea răspunzător de viaţa *lor.* În realitate, desigur, ei n-ar fi trebuit să fi fost condamnaţi la moarte. Poate că lumii îi displăcea ideea, dar membrii unei gloate înfuriate nu sunt chiar nişte criminali.

Gândurile lui îşi urmară drumul întortocheat pe tot timpul nopţii. La un moment dat, apăru o nedumerire: această capacitate de douăzeci de ori mai mare decât creierul omenesc obişnuit nu putea fi măsurată prin coeficientul de inteligenţă (I.Q.).

Numai un creier electronic ar putea avea un coeficient de inteligenţă de 2000. Mai existau şi alţi factori în creier care să

fie afectaţi. Cum se făcea, de exemplu, că cineva cu un coeficient de 100 are adesea de două ori mai multă personalitate şi calităţi de conducător decât vreun superdotat cu 150. Nu, creierul de douăzeci de ori mai puternic nu avea nimic de-a face cu coeficientul de inteligenţă. Probabil e vorba de... – nu-şi putea imagina ce.

Trebuie să fi adormit cu acest gând în minte. Când se trezi, era încă întuneric, dar nu luase nicio decizie. Va încerca. Nu simţea nimic deosebit, nicio putere, dar va încerca.

Când se crăpă de ziuă, Jefferson Dayles se sculă şi privi găvanele ochilor de pe faţa sa ca o mască, reflectată în fereastra motelului din Mountainside. Urma aşteptarea, îşi spuse el. Tot ceea ce putuse să facă, făcuse. Ordinele, planificarea amănunţită, detaliile pentru a se asigura că nu rămăsese deschisă nicio cale de scăpare – de toate acestea se ocupase personal. Iar acum alţii trebuiau să facă treaba, în timp ce el se învârtea în sus şi în jos închis în camera mică, aşteptând.

Uşa din spatele lui se deschise, dar el nu se întoarse.

Umbrele se întindeau grele peste deşert, dar munţii din dreapta se profilau deja vizibil pe cerul care se lumina. Iar în stânga, printre copacii de dincolo de sat, putea vedea corturile albe ale armatei care se trezea.

Kay îi spuse din spate:

— V-am adus micul dejun.

El uitase deja că intrase cineva. Tresări la auzul vocii. Apoi zâmbi morocănos, pentru sine:

— Micul dejun?

Îşi bău sucul de portocale şi mâncă în tăcere sandvişul cu rinichi. Când termină, Kay vorbi din nou:

— Sunt aproape sigură că nimeni nu bănuieşte prezenţa dumneavoastră. Adăugă, după un moment: Vom începe cam peste o oră. Va lua cel puţin trei ore ca să parcurgem cele patruzeci de mile prin nisip. Câţiva cercetaşi au pătruns până la câteva sute de metri de casă, fără a fi respinşi. Totuşi, au respectat ordinele şi n-au făcut nicio încercare de a pătrunde în curte.

Încheie:

— Încep să cred că precauţiile noastre au fost ridicole, dar sunt de părere că mai bine să fii prevăzător decât să regreţi. Nu

mai este niciun dubiu. Trebuie să punem mâna pe acest om înainte de a ne gândi măcar la un al treilea mandat.

Niciun răspuns. Patru ore, gândea Jefferson Dayles, patru ore mai erau până ce avea să-şi cunoască soarta.

CAPITOLUL 10

La fermă, îngheţul nopţii din deşert se muiase într-un răsărit rece care dezmorţea încet întinderea cenuşie. Cei de acolo se treziseră devreme. Îşi luară micul dejun aproape în tăcere, nu ridicară nicio obiecţie la declaraţia lui Craig privind prizoniera şi, în cele din urmă, se împrăştiară. Unii merseră să-i schimbe pe cei care stătuseră de pază în timpul nopţii pe dunele ce se înălţau peste întinderile neregulate de nisip. Doar unul sau doi păreau cu adevărat ocupaţi.

Atmosfera era încordată, plină de nervozitate. Pe când închideau uşa celei de-a treia magazii, Anrella spuse încruntându-se:

— Mă aşteptasem ca ei să obiecteze când le-ai spus că te voi însoţi oriunde mergi azi. Trebuie să-i fi nedumerit cu pretenţia asta.

Craig rămase tăcut. Rolul de conducător care îi fusese acordat îl descumpănea. De câteva ori sesizase un început de opoziţie în gândul oamenilor, ca apoi să-l urmărească cum se stinge fără a fi exprimat. Se trezi că Anrella îi vorbea din nou:

— Îmi pare rău că te-am sfătuit să mergi să mai dormi. Noi ne-am gândit să fii odihnit pentru misiunea ta. Voisem şi să planificăm totul astfel încât să ai la dispoziţie cel puţin o jumătate de zi.

Curios, pur şi simplu, cuvintele ei îl iritară. Răspunse apăsat:

— Mijloacele mele de a reuşi sunt şi ele limitate. Şi am convingerea că abordez întreaga chestiune dintr-un unghi greşit. Din punct de vedere mecanic nu este corect. Aş putea vedea câteva posibilităţi, de exemplu, cu echipamentul electric din ultima magazie. Utilizarea unui vid plus 999 conjugată cu bobinele electrice oferă mai multe alternative, dar...

El o privi întunecat.

— Toate au un punct slab. Armele ucid. Ard şi distrug. Ca să fiu cinstit, mai bine mă spânzură, decât să omor o grămadă de soldaţi care-şi fac datoria. Şi, mai bine să ţi-o spun de acum, am început să mă satur. Toată această afacere – îşi flutură încet braţul – este prea tâmpită pentru a putea fi descrisă. Încep să mă întreb dacă nu mi-am pierdut minţile. Se încruntă la ea. Dă-mi voie să te întreb ceva: este posibil să faceţi rost de o navă care să ne ia în scurt timp de aici şi să salveze vieţile tuturor

celor de la suprafaţă?

Privirea Anrellei era liniştită. Răspunse calm.

— Se poate chiar mai simplu. Am putea să te luăm dedesubt. Mai există şi o navă. Se află la vreo douăzeci de mile deasupra noastră, un model mare a ceea ce credeai tu că este un avion electric. Aş putea să-l chem jos chiar acum. Dar nu o voi face. Acesta este momentul critic al unui plan pe care l-am pus la punct încă de când am dat prima oară de tine.

Craig replică:

— Nu cred în ameninţarea că vă veţi sinucide. Acesta-i doar încă un truc pentru a mări stresul.

Anrella îi zise cu blândeţe.

— Eşti obosit, Lesley, şi te afli sub o mare solicitare fizică. Jur pe cuvântul meu de onoare că ceea ce ţi-am spus este adevărat.

— Ce înseamnă onoarea obişnuită pentru o superfemeie?

Ea rămase calmă.

— Dacă te-ai gândi la implicaţiile refuzului tău de-a ucide pe cei ce vor veni să ne atace, vei înţelege că ceea ce ne îndreptăţeşte faptele sunt intenţiile noastre onorabile. Şi, Lesley, trebuie să-ţi spun ceva. Nu avusesem intenţia, dar acum... Unul dintre cei doi copii pe care am făcut experienţa a fost copilul nostru. Selecţia s-a făcut din tot grupul şi... i-au tăiat un picior şi l-au lăsat să devină totipotent. Dar, în loc de asta, a murit. Şi celălalt a murit. Motivul pentru care am încercat a fost că nepotul Marthei Eger s-a întors din război totipotent. Asta părea să indice şi de fapt a dovedit o probabilitate mai mare, dar acum ştim că nu este suficient. Sângele nostru poate regenera totipotenţa, dar nu o poate iniţia.

Lesley, anul acesta voi împlini optzeci de ani. Desigur, fizic nu îi simt, dar psihic, da. Şi ceilalţi, la fel. Şaptesprezece dintre ei sunt mai în vârstă ca mine, doisprezece cam de aceeaşi vârstă. Este ciudat că după ultimul război au apărut atât de puţini totipotenţi; probabil că îngrijirea medicală a fost mai bună dar... să lăsăm asta. Noi toţi am văzut multe, ne-am gândit la multe. Şi avem convingerea sinceră că noi am fi doar o piedică pentru rasa omenească dacă nu o putem influenţa cumva să înainteze pe calea progresului. În acest scop trebuie să avem o conducere mai puternică, mai capabilă decât cea de care am fost noi înşine în stare până acum. Noi...

Se auzi un *cling* slab dinspre radioreceptorul, bijuterie magică, pe care Anrella îl purta pe mână. Îl ridică, astfel încât să poată asculta şi el. Se auzi o voce slabă, dar clară:

— O coloană de vehicule blindate şi de tancuri se deplasează de-a lungul drumului care duce spre Arroyo Pass, la zece mile spre sud de Mountainside. Un mare număr de avioane au trecut pe deasupra din zori. Dacă nu le-aţi văzut, înseamnă că se menţin în afara zonei de vizibilitate a fermei. Asta-i tot.

Clinchetul slab se repetă. Se aşternu tăcerea.

Anrella o întrerupse cu o voce încordată.

— Lesley, cred că trebuie să revenim la realitate.

Şocul lua proporţii. Nu era vorba numai de copil, îşi spuse Craig. Era prea neclar, deşi se surprinsese vizualizând imaginea oribilă a sorţii celor doi copii nenorociţi. Imaginea fu convingătoare şi dintr-odată, el crezu. Înainte de a putea răspunde, Anrella spuse neliniştită:

— Încep să cred că este important să avem o armă preliminară care ar ţine în loc trupele terestre şi ţi-ar da timp să pui la punct ceva mai serios. Nu trebuie să ne îngrijorăm de un bombardament aerian, deoarece ultimul lucru pe care îl doreşte Jefferson Dayles este distrugerea ta. Ea ezită. Ce zici de razele acelea care dezintegrează numai materia fără viaţă? Ochii ei îi aruncară o privire rapidă, întrebătoare. Putem să alimentăm cablul de la cea mai apropiată priză, aşa cum am făcut în închisoare. Sau chiar de la un generator mobil.

Ezită din nou, apoi spuse:

— Le-ar distruge tancurile, blindatele, şi i-ar lăsa goi cum s-au născut. Râse nervos. Asta ar dezorganiza aproape orice armată din lume.

Craig clătină din cap.

— M-am gândit la asta, chiar înainte de micul dejun. N-are sens. Nu e o armă destul de puternică. Aş putea-o reduce la dimensiunea unei arme de mână, păstrând aceeaşi putere. Dar dacă o măresc, nu obţin mai multă energie. Totul depinde de tubul care...

Dădu din umeri.

— Tot ce au de făcut este să verifice că nu eu o mânuiesc, apoi să-şi ţină artileria în afara razei ei de acţiune şi să arunce cu explozivi puternici. Este posibil, rânji el, ca unii dintre oamenii noştri să prefere să moară astfel decât într-o cameră de

gazare. Dar vezi că nu este o soluţie. Ce faci acolo, Haines?

Ajunseseră la locul unde un tânăr solid şi nebărbierit lucra la motorul unei maşini. Capota era ridicată şi el stătea cu una dintre bujii în mână, periindu-i electrozii. De fapt, întrebarea lui Craig nu-şi avea rostul. Craig înţelese că omul avea de gând să pună motorul în funcţiune şi să părăsească ferma.

Dan Haines era un actor figurant, al cărui singur motiv de a participa la atacarea manifestaţiei fusese, după cum declarase de la început în faţa instanţei, că „n-ar fi putut suporta o lume condusă de femei şi că fusese tulburat”. Mai declarase că era gata să accepte ceea ce îl aştepta. Nu contribuise la evadare cu altceva în afară de povara prezenţei lui nevricoase. Iar acum, într-o izbucnire de teamă, cedase nervos. Privi în sus, vinovat.

— O, zise el, văzând-o pe Anrella. Apoi urmă mai degajat: Reparam doar maşina. Vreau să fim în stare să putem fugi, dacă suntem nevoiţi.

Craig trecu de el şi privi cu curiozitate la motorul deschis. Cu ochii minţii vizualiză întreaga maşină, întâi ca pe un întreg, apoi fiecare funcţie separat, în amănunt. Era o analiză fulgerătoare.

Apoi spuse încet:

— Ce s-ar întâmpla, Haines, dacă toată puterea bateriei ar fi descărcată într-o sutime de miliardime de secundă?

— Hm! făcu Haines, absent. Asta nu se poate.

— S-ar putea, zise Craig, dacă placa de plumb ar fi predurificată electric şi dacă ai utiliza un tub de protecţie cu cinci grile, de tipul celor folosite pentru a regla puterea. Ar...

Se opri uluit. Detaliile se aflau, clare şi precise, în mintea lui. Făcu un calcul mintal apoi, ridicând privirea, văzu ochii strălucitori ai Anrellei aţintiţi asupra lui.

După un moment, privirea ei se întunecă. Ea rosti şovăitor:

— Cred că ştiu ce urmăreşti. Dar n-ar ajunge la o temperatură prea mare? Valorile pe care le obţii sunt incredibile.

— Putem folosi o baterie miniaturală, nu una de mărime normală. În fond, este doar capsa percutantă. Motivul pentru care temperatura ar fi atât de înaltă este că în interiorul unui soare nu există tuburi de reglaj, astfel că mediul adecvat apare doar din loc în loc în spaţiu, rezultând un soare de tip Nova-O. Cu o baterie de dimensiuni normale temperatura ar fi prea mare. Dar cred că am putea scăpa de ultimele patru zerouri, cele mai periculoase, folosind o baterie uscată, mică, de putere

redusă, şi am rămâne astfel în siguranţă.

Se întoarse încruntându-se şi spuse:

— Să nu pleci, Haines. Rămâi aici la fermă.

— Da, domnule Craig.

Craig plecă îngândurat; apoi se opri din nou. Se gândi: „Ce spusese oare tânărul?”

Cu ochii mari, se răsuci şi privi la Haines. Acesta se întorsese cu spatele, dar fiecare circumvoluţiune a creierului lui era la vedere. Craig rămase aşa, comparând, amintindu-şi şi, în cele din urmă, se întoarse satisfăcut spre Anrella şi-i zise liniştit:

— Pune-ţi oamenii să lucreze la asta în ritm rapid. Şi să realizeze şi un sistem de răcire pentru fermă. Cred că bateria ar trebui îngropată la vreo trei metri în nisip, la trei sau patru mile spre sud de locul acesta. Nu văd de ce ne-ar lua mai mult de trei sferturi de oră. Iar pentru noi doi – o privi sardonic – dă dispoziţii să coboare nava. Mergem la Mountainside.

— Ce facem? Ea se uită la el, albindu-se brusc la faţă. Lesley, ştii că asta nu rezultă în mod logic din această invenţie.

El nu răspunse, pur şi simplu o privi; iar după un moment ea ezită:

— E o mare greşeală. N-ar trebui să o fac. Eu...

Dădu din cap nedumerită. Apoi, fără să mai obiecteze, ridică radioul brăţară.

La ora opt, bătrânii locului erau adunaţi la intrarea motelului Mountainside. Craig îi putea vedea privind pieziş la Anrella şi la el însuşi, ca şi spre duzina bătătoare la ochi de femei ale serviciului secret, care stăteau în poziţii diferite în jurul uşii. Bătrânii din Mountainside nu erau obişnuiţi ca străinii să le invadeze intimitatea. Dar, recent, se petrecuseră o mulţime de lucruri ciudate. Gândurile lor erau un amestec de agitaţie şi iritare. Vorbeau între ei, uluiţi.

Era vreo opt şi zece când unul dintre ei îşi şterse transpiraţia de pe frunte şi se apropie de termometrul de lângă uşă. Se întoarse.

— Nouăzeci şi opt[6], anunţă el.

— Al dracu’ de cald pentru Mountainside în februarie.

Urmă o discuţie scurtă, animată, despre recordurile de temperatură din trecut, pentru această lună. Vocile sparte se

[6] Grade Fahrenheit – echivalent cu 37° Celsius

stinseră încet într-o tăcere apăsătoare, când adierea fierbinte dinspre deşert suflă mai puternic. Din nou, un bătrân se duse la termometru. Veni înapoi, dând din cap.

— O sută cinci[7], spuse el. Şi este abia opt şi douăzeci şi cinci. Pare să fie caniculă.

Înainte ca Anrella să poată face altceva decât să privească uimită, Craig ieşi în faţă.

— Sunt doctor, zise el. Iar schimbările bruşte de temperatură, cum este aceasta, sunt foarte dăunătoare pentru oamenii în vârstă. Duceţi-vă la Mountain Lake. Faceţi o escapadă, luaţi-vă o zi de repaus. Duceţi-vă, nu mai staţi!

Când reveni lângă Anrella, ei deja părăseau veranda. Trecură vâjâind, două minute mai târziu, în două automobile hodorogite. Anrella se încruntă la Craig.

— Din punct de vedere psihologic povestea a fost total greşită, spuse ea. Bătrânii şobolani ai deşertului nu acceptă de obicei sfaturile unor tineri.

— Ei nu sunt şobolani ai deşertului. Sunt vai de capul lor. Pentru ei un doctor este Dumnezeu. Zâmbi şi mai adăugă: Hai să facem câţiva paşi pe stradă. Am văzut într-o casă o bătrână care ar trebui sfătuită să meargă spre dealuri.

Bătrâna se lăsă convinsă uşor de doctor să se ducă la iarbă verde. Îşi încărcă nişte conserve într-o maşină veche şi astmatică şi dispăru într-un nor de praf. Staţia meteorologică se afla într-o clădire mică şi albă, la vreo douăzeci de metri mai încolo; Craig deschise uşa şi-l întrebă pe bărbatul asudat aflat în cameră:

— Cât este temperatura acum?

Omul rotofei, cu ochelari, se târî la birou.

— Sunt 49°C, gemu el. Ce coşmar... Birourile din Denver şi Los Angeles trântesc telefoanele şi mă întreabă dacă sunt beat. Dar – se strâmbă el – mai bine şi-ar trasa din nou izobarele şi-ar avertiza populaţia. Până la noapte, vântul şi furtuna or să le dea poalele peste cap.

Ieşiţi iarăşi afară, Anrella îl întrebă plictisită:

— Lesley, spune-mi, te rog, ce-i cu asta? Dacă se mai încălzeşte, măştile noastre de carne ni se vor duce pe un râu de transpiraţie.

Craig râse fără veselie. Oricum avea să fie şi mai cald. Simţi

---

[7] 105°F – echivalent cu 40,5°C

brusc o spaimă. Un epicentru al arşiţei – şi-l imagină înspre sudul arzător, fulgerând optsprezece milioane de miliarde de grade Fahrenheit într-o milionime de secundă. Temperatura aici, în Mountainside, urma să urce cel puţin până la 57°C şi, acolo unde se aflau blindatele, 63°C... 65°C. Nu ar fi ucigător. Dar ofiţerii vor ordona cu siguranţă ca trupele să se retragă şi să se grăbească spre dealurile răcoroase.

Pe când se îndreptau spre motel, se făcuse mai cald.

Mai erau şi alte maşini care se îndreptau spre şoseaua care ajungea în munţi, un şir lung. Arşiţa juca deasupra nisipului şi a dealurilor cenuşii. În aer stăruia un miros uscat, de ars. Un miros sufocant, chiar dureros pentru plămâni. Anrella spuse nefericită:

— Lesley, eşti sigur că ştii ce faci?

— Este foarte simplu, încuviinţă Craig, vesel. Consider că avem aici echivalentul unui incendiu pe cinste, în pădure. Dacă ai văzut vreodată un incendiu în pădure, iar câteva dintre amintirile mele cuprind date asupra acestui subiect, vei ştii că focul stârneşte orice fel de vânat din ascunziş. Începe o goană nebună către zone mai reci. Chiar şi regele animalelor cata-dicseşte să alerge din faţa unei asemenea conflagraţii. Părerea mea este că vom găsi un rege aici, sfârşi el brusc – iată-l aici, în loc deschis, unde pot să mă asigur, cu un minimum de risc, că nu-mi pierd timpul.

Craig dădu din cap spre uşa motelului, prin care ieşea spre verandă un bărbat bine clădit. Avea chipul unui american foarte obişnuit, de vârstă mijlocie, dar vocea, atunci când vorbi, era vocea sonoră şi autoritară a lui Jefferson Dayles.

— N-ai reparat încă motoarele alea? întrebă el iritat. Pare ciudat, două maşini să se strice în acelaşi moment.

Urmă o exclamaţie bălmăjită, de scuze, şi o explicaţie despre o altă maşină care va veni în câteva minute din tabără. Craig zâmbi şi îi şopti Anrellei:

— Văd că pilotul navei tale spaţiale tot revarsă asupra locului ăstuia razele lui perturbante. O.K. Dă-i drumul şi formulează invitaţia.

— Dar nu va veni. Sunt sigură de asta.

— Dacă nu vine, înseamnă că m-am înşelat şi ne vom duce direct înapoi la fermă.

— Te-ai înşelat cu ce? Lesley, asta înseamnă viaţa sau moartea pentru noi.

Craig se uită la ea.

— Şi ce-i cu asta? glumi el. Nu-ţi place stresul? Poate că-ţi va dubla coeficientul de inteligenţă.

Ea urcă treptele verandei, fără niciun cuvânt.

El o auzi prefăcându-şi vocea şi rostind cuvintele necesare. Când ea termină, Craig strigă:

— Da, veniţi. Maşina dumneavoastră ne poate urma.

Preşedintele şi trei agente o urmară pe Anrella, coborând treptele. Anrella întrebă calm:

— Crezi că putem lua patru?

— Da, sigur, răspunse Craig. Unul se poate înghesui în faţă, cu noi.

Un minut mai târziu, maşina urca prima pantă în viteza a doua.

Craig rosti tare:

— Ştii, dragă, mă gândeam la femeile acelea egalizate, care formează armata particulară a preşedintelui Dayles. Medicamentul pe care l-au luat poate fi neutralizat de o a doua doză, a cărei structură chimică diferă puţin de cea iniţială. Compusul iniţial leagă manganul cristalin prin patru valenţe. Astfel, este instabil. Îndepărtând două dintre legături – şi eu ştiu cum se poate face asta – structura poate fi întărită. Asta va...

Se întrerupse, văzând cu coada ochiului expresia încordată de pe chipul Anrellei. De pe locul din spate, Jefferson Dayles zise sec:

— Sunteţi chimist, domnule... nu v-am reţinut numele.

— Craig, răspunse Craig amabil. Lesley Craig. Şi continuă: Nu, nu sunt chimist. M-aţi putea numi un fel de declanşator universal, vedeţi, am descoperit că am o însuşire ciudată a minţii.

Se opri. În oglinda retrovizoare văzu armele scoase de cele două agente de pe bancheta din spate. Vocea lui Jefferson Dayles sună calm:

— Continuaţi, domnule Craig.

— Hotărârea mea, zise Craig, este ca preşedintele Dayles să-şi împlinească ambiţiile până ce se va ajunge la atingerea unui nivel de moralitate naţional şi internaţional mult mai înalt decât cel atins vreodată. De asemenea, sunt în favoarea acordării treptate a unui acces mai mare al femeilor la puterea administrativă. Asta va impune un progres educaţional menit

să...

Expresia şocată a Anrellei îi provocă pentru prima dată milă. Dar nici gând să-i poată explica ceva în prezenţa celorlalţi.

Acceptarea instantanee de către Haines a ordinelor lui îi dăduse cheia faptelor. Restul – amintirea felului cum fiecare dispoziţie hotărâtă pe care şi-o exprimase fusese imediat acceptată – constituia doar dovada suplimentară. Mai întâi, Peters – aducându-i hainele şi abia pe urmă punându-şi întrebări. Pe urmă, Anrella – dându-i arma şi chemând nava la sol, bătrânii şi femeile plecând spre munte – dovadă că atât bărbaţii cât şi femeile i se supuneau în totalitate.

Nu avea nimic de-a face cu conştientul. Nici o singură dată oamenii nu i se supuseseră în mod conştient. Era mai profund. Totul pornea de la o structură nervoasă fundamentală a creierului. Celor care îl ascultă trebuie să li se pară că era propria lor logică.

Un aspect important, acesta din urmă. Mai târziu, îi va spune Anrellei; acum – avea de dat ordine care trebuiau să sune ca nişte sugestii. Trebuia, de pildă, să se asigure că armata va fi retrasă din iadul acela. Şi să se pregătească pentru furtunile care se vor abate dinspre munţi, un contrabalans la cataclismul neobişnuit al temperaturii.

Cu fiecare clipă, viitorul i se arăta mai strălucitor, mai promiţător.

Craig dădu ordinele necesare, pe când maşina se lăsa într-o vale şi apoi urca din nou spre dealurile înalte, răcoroase, ademenitoare, care urmau.

Ciprian Mitoceanu
Jurnalul unui animal de companie

Sunt animal de companie… Este bine?!… Este rău?!… Şi una, şi alta, dar, gândind la rece, cei mai mulţi semeni de-ai mei şi-ar schimba bucuroşi locul cu al meu. În fine, cred că şi eu, dacă m-aş bălăci în cocinile lor, tot la fel aş gândi. L-aş invidia pe cel care poartă lesă scumpă, împodobită cu cristale şi diamante sintetice… Aş simţi nevoia să-i scot ochii celui care face baie la fiecare sfârşit de săptămână, baie adevărată, nu dizgraţioasa spălătură cu apă murdară din furtunul sub presiune, care te curăţă de jegul mai gros, dar ceea ce rămâne tot nu se poate numi curăţenie. Da, baie adevărată, cu şampon şi săpun. A trecut multă, multă vreme de atunci, dar încă mai simt pe spate împunsătura jetului de apă. E ca şi cum ai încasa o lovitură de bâtă, una zdravănă de tot, dar care, deşi doare îngrozitor, nu te pune la pământ. Am făcut şi eu astfel de băi şi acum, după ce am petrecut nenumăraţi ani în calitate de animal de companie, nu m-aş mai întoarce la baia cu jetul sub presiune nici dacă ar trebui să mor de nu o fac. Dizgraţios şi traumatizant, mă lipsesc bucuros de aşa plăcere. Destul de târziu am înţeles că presiunea jetului era în mod voluntar reglată la limita suportabilului deoarece astfel puteau fi îndepărtaţi paraziţii din piele. Ce sunt ăia? Paraziţi… Substanţa activă din zgarda de la gât mă protejează împotriva unor astfel de neajunsuri. E adevărat, la început antiparazitarul îmi provoca o alergie care se manifesta prin strănut repetat şi pete roşii care îmi provocau usturimi înfiorătoare, dar, după o vizită la un individ în halat care se exprima într-un mod ciudat, toate problemele au dispărut. Baie săptămânală şi piele lipsită de paraziţi, da, hai, invidiaţi-mă…

Şi masa… Cine nu mă invidiază pentru traiul meu îmbelşugat? În fiecare zi mănânc de trei ori iar de Sărbători şi când stăpânii primesc vizitatori am dreptul şi la porţie suplimentară: toate resturile care cad de pe masa stăpânilor. Nu este minunat? Aproape în fiecare zi, am şi de unde alege, cine mai poate face asta? În locul resturilor delicioase, ceilalţi primesc numai un terci lipsit de gust, de cele mai multe ori prea fierbinte, care-ţi umple gura cu pustule apoase ce nu se vindecă niciodată. Oricine ştie că e mai bine şi pentru stomac, şi pentru gură, şi pentru piele să-l laşi să se răcorească un pic, dar cine are timp

de aşa ceva? Toţi cei din ţarc sunt prea flămânzi să mai aştepte. Lupta pentru hrană începe din clipa în care îngrijitorul, mereu acelaşi individ uriaş, dotat cu halat verde şi mănuşi de cauciuc vineţiu, răstoarnă găleata cu terci în troaca lungă care se întinde de la un perete la celălalt. Terci de porumb, ovăz sau grâu, terci de soia sau (sper din inimă să nu fie adevărat dar am auzit eu ceva…) făină din oasele înaintaşilor noştri. Puţinele ciolane rămase după trecerea prin Abator sunt aruncate într-un concasor cu dinţi de oţel şi transformate într-o pulbere care nu e deloc hrănitoare, în schimb conţine foarte mult calciu.

Se compară amestecul din găleată cu ce îmi cade mie zi de zi?… Nu… Bucăţele de ciocolată, pâine prăjită şi alune, fructe mici, cu seminţe pe care nu le poţi vedea cu ochiul liber, dar care sunt atât de gustoase… Dacă ar fi după mine, nu aş mânca nimic altceva în afară de fructe. Sunt fragede şi zemoase, numai bune de molfăit. Din păcate, nu e după mine; e după cum vor stăpânii. Ei încă nu pot înţelege de ce nu mănânc niciodată carne, carne de prima calitate, suculentă şi tot timpul servită într-un sos argintiu. Carne friptă sau fiartă… Lor li se pare aşa de bună… Mie nu. ŞTIU de unde provine carnea. Ştiu prea bine… EU NU O SĂ MĂNÂNC NICIODATĂ CARNE. NICIODATĂ!…

M-am născut într-o fermă, acolo unde, împreună cu alţi semeni de-ai mei, aşteptam să devenim mari. Destul de repede am aflat că nimeni nu-şi dorea să devină mare. Mă rog… e un fel de a spune. Fiecare vrea să devină mare, dar, în cazul celor de la fermă, era de dorit ca acel moment să vină cât mai târziu, peste o mie de ani dacă este posibil.

Îngrămădiţi în ţarcuri suprapopulate care aveau la un capăt un adăpost de scândură negeluită, iar la celălalt troaca de care am pomenit, viaţa nu era din cale-afară de veselă. Soarele pătrundea printr-o fereastră minusculă şi multă vreme am crezut că aceea este Poarta Universului. Nimeni nu s-a obosit să-mi explice cum este cu fenomenul Răsăritului de Soare dar, foarte probabil, nimeni nu ştia.

Timpul trece greu când nu ai prea multe de făcut, când nu ai nimic altceva de făcut decât să dormi pe scânduri umede şi puturoase şi să te îndopi din terciul fierbinte. Mai exact, nu poţi face nimic altceva… Într-un ţarc mult prea strâmt pentru nevoile minime de spaţiu ale unui singur individ se îngrămădeau şi câte şaptezeci de exemplare. Scânduri murdare de dejecţii şi urină,

cărămizi lunecoase şi mucegăite. Peste tot câte cineva dispus să te calce pe picioare, sau să te calce pe burtă, pe cap, dacă te-ai gândit să te odihneşti pe unde nu trebuie…

Şi, ca şi cum n-ar fi fost destul, toată suflarea din ţarcuri trăia sub povara Abatorului. Abatorul, măcelăria gigantică unde se sfârşea scurtul şi anevoiosul nostru drum prin lume. Toţi ştiau de existenţa Abatorului şi despre ceea ce se petrece acolo. De unde? Nu am aflat niciodată, nu am păşit în viaţa mea pragul niciunui abator, dar, cu toate acestea, mă îndoiesc că atrocităţile descrise de semenii mei şi puse în seama Abatorului s-ar petrece altfel decât mi-au fost descrise în anii petrecuţi în ţarc. Asomarea cu o lovitură de ciocan în cap, Înjunghierea şi Sângerarea, Jupuirea şi Tranşarea… Brr!… Mi se face pielea de găină numai când mă gândesc. Nu ştiu exact ce înseamnă fiecare dintre ele dar, în orice caz, nimic nu este de bine.

N-am prins niciodată o Triere, eveniment funest care precede Abatorul şi operaţiunile dinăuntrul lui; Oraşul are nevoie de carne, de carne proaspătă, şi prin urmare, în ferme, Trierile se ţin lanţ. Cică veneau câţiva inşi în salopete sângerii, dotaţi şi cu filtre pentru bacterii, ceea ce-i făcea să arate ca şi cum ar fi făcut parte dintr-o altă specie decât cea a stăpânilor. Ei erau Sortatorii. Te urmăreau prin nişte ochelari fumurii, speciali, care le afişau pe un display interior tot felul de date. Vârstă, greutate, strat de grăsime, stare de sănătate… Toate aceste date despre tine ajungeau la cunoştinţa Sortatorului care decidea dacă erai bun sau nu pentru Abator. Cei care îndeplineau condiţiile cerute de Sortatori erau marcaţi cu o picătură de vopsea albastră, aruncată de un soi de pistol de genul celor cu care se joacă puştii Stăpânilor. Nimic mai mult. Nici măcar nu durea, dar picătura de culoarea cerului avea implicaţii mult mai groaznice decât se poate bănui.

După plecarea Sortatorilor, îngrijitorul care avea în primire ţarcul îi culegea pe Marcaţi şi îi aşeza într-o cuşcă înghesuită care, în mai puţin de o oră, pleca spre Abator. Din când în când, câte unul dintre noi dispărea fără ca prin zonă să se fi arătat Sortatorii, ceea ce-i nedumerea pe neştiutori. Se pare că cei de la Fermă aveau nevoile lor de proteine şi lipide. Se hrăneau fără să mai ceară părerea Sortatorilor, fără să mai treacă hrana prin aprecierea ochelarilor fumurii.

Nu am prins nicio Triere, poate şi din cauză că ţarcul în care

locuiam era populat cu tineret mult prea lipsit de substanţă pentru a face interesul Sortatorilor. Faptul că nu i-am văzut nu înseamnă că Sortatorii nu au trecut niciodată pe la respectivul ţarc. Mai devreme sau mai târziu Sortatorii vin, nicio Fermă nu-şi propune să întreţină populaţia dintr-un ţarc doar pentru distracţie. Nu am văzut picior de Sortator în viaţa mea şi pot spune că am avut noroc. Asta pentru că, în locul Sortatorilor, ţarcul în care mă aflam a fost vizitat de o familie. O familie în regulă. Mama, tata şi doi copii, băiat şi fată. I-au vizitat pe cei de la Fermă, o vizită de prietenie, probabil, după care copiii au dorit să vadă şi ţarcurile. Şi dorinţa li s-a îndeplinit.

Au nimerit exact în timpul mesei şi au fost grozav de surprinşi să constate ce îngrămădeală, ce ţipete şi încăierări poate stârni un pumn de terci aruncat în copaia de metal. Niciodată nu ni se dădea mâncare pe săturate deoarece excesul de hrană stimula depunerea depozitelor de grăsime pe oase, lucru pe care nu-l apreciau nici Sortatorii, şi nici clienţii. Şi lupta pentru hrană stimula dezvoltarea muşchilor, a cărnii cu aspect şi gust comercial.

Ce i-o fi plăcut fetei la mine? Era o roşcată cu ochi verzi şi pătrunzători, mie mi se părea de-a dreptul uriaşă, privind-o de jos în sus, dar pe lângă părinţii ei, ale căror capete aproape că atingeau tavanul, era de-a dreptul delicată şi plăpândă. În ţarc erau destui dintre care putea alege, mult mai de soi decât mine. De vină să fi fost ochii, verzi ca şi ai ei?

Buna mea Stăpână, cea care m-a scos din Iadul Fermei şi al ţarcului, m-a scăpat de teroarea Sortatorilor şi Abatorului, a început să urle şi să mă strângă la piept. Avea o piele care mirosea foarte frumos, niciodată nu mai simţisem o aşa desfătare olfactivă dar, de asemenea, nici nu mă mai simţisem la fel de înspăimântat. Nu-mi dădeam seama ce se dorea de la mine şi nici nu îndrăzneam să fac vreo mişcare, să fiu scăpat de la înălţimea la care eram ţinut nu putea să însemne decât un drum la Abator fără intervenţia Sortatorilor.

Tatăl ei, şi mai uriaş, a încercat să mă ia din braţele fetiţei, dar aceasta nu mi-a dat drumul decât într-un târziu, când partida fusese decisă în favoarea ei. Uriaşul, mârâind nu prea mulţumit, m-a apucat cu două degete de pielea de pe spate, partea cea mai sensibilă de care dispun. A fost îngrozitor, mi-a fost întinsă pielea atât de tare încât am crezut că voi sări din ea,

dar nu am scos un cuvânt. Deşi nu înţelegeam exact ce anume discută membrii familiei de Stăpâni, ştiam că fetiţa vrea să mă ia cu ei. Încă nu ştiam ce anume poate însemna asta, dar pe atunci nu întrevedeam soartă mai cumplită decât sfârşitul în ghearele Abatorului.

După ce uriaşul Stăpân m-a cercetat şi a dat mulţumit din cap, am fost ambalat într-un sac de hârtie şi, câteva ore mai târziu, mi-am cunoscut noua casă. O menajeră, mare cât o stâncă şi la fel de delicată, m-a îmbăiat şi apoi mi s-a dat voie să dorm într-o cutie de sub patul Stăpânei Daikkaa.

O soartă fericită, nu?… În loc să ajung la Abator sau pe masa celor de la Fermă, am devenit animal de companie. Nu e chiar ciudat, vecinii au şi ei un animal de companie din aceeaşi specie, deşi alţii preferă pisicile uriaşe sau şopârlele din aceeaşi categorie. Dar e bine… Drept răsplată pentru faptul că am fost scăpat de la Fermă trebuie să-mi distrez Stăpâna şi pe ursuzul ei frate, care nu pierde nicio ocazie să-mi amintească de tigaia în care o să mă pună la prăjit atunci când o să-i vină cheful de o bucăţică bună şi grasă. Poate că o va face, într-o bună zi, mai bine zis o zi a dracului de ghinionistă pentru mine, dar până atunci încerc să mă bucur de răgazul pe care mi l-a lăsat.

Am învăţat să mă joc cu mingea, Stăpâna foloseşte nişte mingi uriaşe şi grele, dar, dacă mă opintesc cum trebuie, pot să le arunc foarte departe. Cercul e şi el foarte amuzant, aproape că nu mă satur aruncându-l… Şi câte şi mai câte… Cea mai mare parte a zilei o petrecem în parc, împreună cu prietenele şi prietenii Stăpânei. Uneori mai încasez câte un ghiont sau câte un şut, dar mă fac că nu observ. Doare al dracului de tare, mai ales când mă apucă de piele, încercând să mă ridice; câteodată mai mârâi şi mă fac că vreau să zgârii sau să muşc, dar niciodată nu am făcut-o şi nici nu o voi face; muşcătura noastră poate transmite o mulţime de boli şi Stăpânii îi eutanasiază pe cei agresivi.

Seara mă culc tot sub patul Stăpânei, îmi place la nebunie să mă întind printre lucrurile ei. Iubesc tot ce este al Stăpânei, chiar şi pantofii ei de sport, care miros a transpiraţie acră tot timpul. În fond ea mi-a salvat viaţa…

E chiar bine de trăit ca animal de companie, dar cât o să ţină asta? Nu prea mulţi au şansa să schimbe Abatorul cu confortul unei case tihnite şi, prin urmare, dacă aş suferi un accident grav

sau Stăpâna s-ar plictisi de mine şi şi-ar dori un alt animal de companie, mai tânăr şi mai viguros, ce pot să fac? Ce altceva mă aşteaptă decât Abatorul? Sau lada de gunoi?

Stăpânii Cei Mari, părinţii Stăpânei mele, vorbesc despre faptul că ea trebuie să plece mai departe la şcoală; copilăria ei se cam apropie de sfârşit şi trebuie să-şi desăvârşească educaţia într-o instituţie aflată departe de casă. Ce o să se întâmple atunci cu mine?

E greu de crezut că Stăpânul, fratele mai mic al Stăpânei, îşi va face timp şi pentru mine; nu am nevoie de prea multe, pot fi şi ignorat, dacă altfel nu se poate, cer doar să fiu lăsat în pace şi să nu cunosc niciodată Abatorul. Să nu cunosc ororile Fermei, privirea scrutătoare a Sortatorilor, să nu cunosc foamea şi setea…. Cam multe temeri pot trece prin capul unui animal de companie, nu?

A, şi mai am şi unele speranţe… Acum câteva zile am auzit-o pe Stăpână că doreşte să-mi facă rost de o pereche, asta ca o compensaţie pentru faptul că a refuzat să mă sterilizeze în tinereţe. Cică i-ar plăcea să vadă cum ne creştem urmaşii şi, de ce nu?, poate c-o să-şi deschidă şi o mică fermă, ceva mai încolo… Acest lucru este permis, chiar încurajat de lege. Nu mă prea văd în postura unui animal de prăsilă dar, dacă aceasta este vrerea Stăpânilor, o voi face. Îmi iubesc modul de viaţă; evident, mi-aş dori să-mi împart drepturile cu Stăpânii, dar de vreme ce ei nu schiţează niciun gest în această direcţie, eu n-o pot face. Nu ştiu ce-mi rezervă viitorul şi nici dacă aş şti n-aş putea face nimic pentru a-l schimba. Să fug de acasă?!… Ar fi o idee… Da… Deocamdată însă prefer să joc rolul unui cuminte şi supus animal de casă. Şi chestia aia cu împerecherea… Am înţeles de la stăpâni că poate fi a naibii de plăcută…

***

Da, da… Cam asta e tot ce pot să spun despre viaţa mea trecută. Căci a trecut ceva vreme, dar asta nu înseamnă că nu pot evalua totul la timpul prezent. Numai amintirea unor clipe foarte plăcute, a unei apuse fericiri, mă ajută să-mi înfrunt nefericirile prezente. Sunt sigur că trecuta fericire n-o să mai revină niciodată, nu, aşa ceva este imposibil. Imposibil!…

Totul mergea atât de bine, totul era perfect. În casă se vorbea din ce în ce mai mult despre o parteneră de viaţă pentru mine, o

parteneră alături de care să formez o pereche şi cu care să mă împerechez, da, straşnic joc de cuvinte. Visam zi şi noapte la împerechere, mai ales noaptea, când dormeam singur, în culcuşul meu de sub patul Stăpânei…

Dar micul meu univers perfect a fost distrus fără veste. Fără să mi se dea cel mai mic avertisment. De, trebuia să-mi dau seama de asta, nimeni nu se oboseşte să dea explicaţii unui animal de companie, mai ales că provine dintr-unul crescut pentru consum.

Stăpâna Daikkaa a trebuit să plece la şcoala aia despre care vorbeau mereu părinţii ei. Bine, în mod normal, asta ar fi trebuit să se întâmple peste vreo câţiva ani. Din păcate, s-au întâmplat nişte chestii – n-a binevoit nimeni să-mi explice în amănunt despre ce anume era vorba – şi buna mea stăpână, cea care-mi făcea toate poftele, mă alinta şi chiar dorea să-mi facă rost de o pereche numai a mea, a trebuit să plece la şcoala aia, şcoală care mi-a ruinat tihna.

A plecat într-o dimineaţă, plângând de sărea cămaşa pe ea. N-a uitat să mă sărute de despărţire, să-mi aranjeze încă o dată fundiţa şi să-şi întrebe mama dacă mi-a împrospătat rezerva de deparazitant din zgardă. Aş fi dorit să mă ia cu ea, acolo la şcoala pe care începusem s-o urăsc încă din clipa în care aflasem de existenţa ei, deşi habar n-aveam ce putea însemna „şcoala”. Poate că şi Stăpâna ar fi dorit să mă ia cu ea, dar se pare că nu putea să facă chiar tot ce îşi dorea. Reguli de Stăpâni…

Stăpâna a plecat, nu mi s-a mai dat voie să intru în camera ei, să mă ascund printre lucrurile ei, să mă joc cu mingea sau să mă odihnesc pe pernuţa mea specială. Mi s-a făcut culcuş într-o cutie, aruncată sub scară. Responsabil de soarta mea a devenit fratele mai mic al Stăpânei Daikkaa, mucosul şi nesuferitul Agirdop. Viaţa mea a cunoscut o rapidă şi iremediabilă înrăutăţire.

Lui Agirdop, cu ochii lui verzi, aproape lipiţi unul de altul, şi gura lui strâmbă, plină de dinţi asimetrici, îi plăcea la nebunie să se joace cu mine, numai că eu nu agream deloc atenţia cu care mă copleşea mezinul familiei. Ajunsesem să regret zilele petrecute la Fermă, şi când spun asta nu este niciun fel de exagerare. Pot spune că Agirdop era nebun de-a binelea. Câte chestii n-a inventat pentru a-mi face viaţa grea…

Cel mai rău dintre toate era curentul electric. Cred că ştiţi cum e cu curentul ăsta... Da, e necesar, e peste tot, fără el lucrurile se mişcă încet, cel mai adesea deloc... Toată lumea îi laudă virtuţile, se înfiorează la gândul că s-ar putea să se supere şi să-şi epuizeze forţa aia a lui... Pe mine curentul electric m-a făcut să plec de acasă.

Doi electrozi, doar de atât avea nevoie Agirdop pentru a mă face să simt chinurile iadului. Vi s-a întâmplat să vă electrocutaţi? Accidental, desigur, nu cred că există cineva pe lumea asta care să-şi dorească să se electrocuteze voluntar.

Şocul resimţit atunci când energia scăpată de sub control îţi intră în organism... Scuturăturile violente, care te fac să pierzi controlul asupra sfincterelor. Dinţii care-ţi clănţănesc în gură, gata să crape. Şi durerile de ochi...

La început se mulţumea să-şi prindă electrozii de blidul meu de hrană, o troacă de inox. Apoi îşi strecura uneltele de tortură în aşternutul meu sărăcăcios, le lăsa înadins aruncate pe acolo pe unde obişnuiam să trec. Mă pândea... Îl simţeam de fiecare dată, ascuns pe undeva, rânjind cu gura lui rea şi plină de dinţi stricaţi, cu ochii lui verzi ieşiţi din orbite, gata să soarbă fiecare strop din suferinţa pe care mi-o provoca. Stătea ascuns şi nu ieşea a iveală decât în clipa în care corpul îmi era zguduit de şocurile electrice. Ceea ce pentru mine era un adevărat iad, pentru Stăpânul meu nu era decât o nevinovată distracţie. Iar Stăpânii, părinţii lui, nu dădeau prea mare atenţie acestei distracţii a odraslei. I-au spus doar de câteva ori să nu mă mai chinuie, şi atât. Ar fi putut să-i arunce blestemaţii de electrozi la gunoi, dar nu au făcut-o. De ce s-o facă? Nu eram decât un amărât de animal de companie, mai exact un animal de Fermă, crescut îndeobşte pentru a fi sacrificat şi mâncat, transformat într-un dobitoc de casă... Oricând se puteau întoarce la Fermă să-şi ia altul.

Am cedat în clipa în care micul tiran a dus lucrurile prea departe. Fără veste, m-a înşfăcat din culcuşul meu, mult mai neprimitor de când stăpâna Daikkaa plecase de acasă. M-a înşfăcat de după cap, în ciuda faptului că mă zbăteam şi încercam să-i scap, şi m-a dus în grădina din spatele casei. Acolo, lângă un copac, aşteptau electrozii, uneltele diavolului, cu cozile lor roşii şerpuind prin iarbă.

Mi-am dat imediat seama ce voia să facă. Voia să mă lege de

un copac şi să mă electrocuteze. Se săturase să mă supună la descărcări electrice „întâmplătoare”. Voia mai mult. Nu-l mai mulţumea să controleze numai intensitatea descărcărilor electrice, dorea să controleze şi durata acestora.

Aşa ceva nu puteam accepta. O înţepătură electrică e insuportabilă, dar dacă durează câteva minute? La intensitatea dureroasă care-mi răscolea fiecare fibră a bietului meu corp ar fi putut foarte bine să dureze şi o veşnicie.

Am început să mârâi şi să mă zbat. Canalia râdea şi mă strângea şi mai tare de ceafă. Dar când a încercat să mă lege de copac, i-am scăpat. Mi-am înfipt colţii în mâna lui butucănoasă, l-am zgâriat pe obrajii puhavi. Îl uram, niciodată nu mi-a plăcut băiatul acela plin de ifose şi cu apucături ciudate, dar nu mi-am putut închipui că o să-mi placă să-l aud ţipând de durere.

M-a aruncat în iarbă şi a început să-şi lingă rănile, aşa cum numai o sălbăticiune poate să o facă. Pentru moment scăpasem, dar mi-am dat seama că rănile pe care i le provocasem lui Agirdop au marcat sfârşitul existenţei mele în casa familiei lui. Stăpânii nu aveau să tolereze un animal violent în casa lor, nu atâta timp cât acesta putea fi înlocuit cu uşurinţă.

M-am strecurat prin gard, urmărit de urletele tiranului care-şi chema părinţii în ajutor. Dacă aş fi fost prins la faţa locului riscam să fiu ucis cu o lovitură de picior sau cu vreo piatră bine aruncată.

Ce puteam face? Fără veste, existenţa mea tihnită se sfârşise. Nu aveam curajul să-mi imaginez că m-aş putea întoarce în casa Stăpânilor, nici chiar dacă Stăpâna Daikkaa, singura mea nădejde, s-ar fi aflat în camera ei şi nu undeva aiurea, pierdută printr-o şcoală care trebuia s-o transforme în ceva ce fratele ei, probabil, nu avea să devină niciodată. Locul lui era la Casa de Nebuni.

Nici chiar Daikkaa nu ar fi putut să-mi salveze pielea. Părinţii ei ţineau la ea, dar nu erau dispuşi să-i îndeplinească toate mofturile. Prezenţa unui animal în casă fusese trecută cu vederea, dar mă îndoiam că lacrimile bunei mele Stăpâne ar fi reuşit să justifice păstrarea unui animal agresiv. Eram pe cont propriu şi cel mai mare regret pe care-l aveam era că nu apucasem să mă îndop cum se cuvine înainte de a fugi. Nu mai fusesem niciodată de capul meu prin oraş, dar intuiam că o să treacă o vreme până să mai mănânc ceva ca lumea.

Primul lucru pe care l-am făcut, după ce mi-am evaluat situaţia nenorocită, a fost să mă întreb ce anume voi face.

Nu puteam spera că voi fi căutat pentru a fi dus acasă, văzusem de multe ori afişe cu animale de companie pierdute, prinse pe stâlpi sau pe garduri, dar niciunul nu prezenta pe cineva de specia mea. Probabil că deţinerea unui astfel de animal de casă era umilitoare, orice stăpân cu dare de mână îşi putea permite ceva mai bun, existau atâtea posibilităţi.

Nu puteam risca să rămân în oraş. Puteam fi găsit de Stăpâni şi, în cel mai bun caz, trimis la Abator. Şi mai exista posibilitatea să fiu prăjit la foc de cutii din carton de către vagabonzii care-şi făceau veacul printre tomberoanele de gunoi. Se mulţumeau cu ce aruncau alţii, în mod sigur o bucăţică fragedă şi durdulie ca mine le-ar fi făcut cu ochiul.

Am ales pădurea, în mintea mea era un loc mult mai puţin primejdios decât urbea populată cu Stăpâni ţicniţi şi variantele lor decăzute, vagabonzii care le scotoceau gunoaiele. Dacă aş fi ştiut câte primejdii ascunde şi pădurea, poate că nu aş fi avut curajul să păşesc nici măcar dincolo de lizieră. Dar eram prea înspăimântat, prea dornic să scap de Stăpâni şi, mai ales, prea neştiutor. Mult prea neştiutor.

Cred că m-au simţit încă de când am trecut de primii copaci, dar au evitat să se apropie. Probabil au considerat că era mai bine să mă evalueze înainte de se arunca asupra mea. Pentru ei, eram un ciudat, un străin…

Când i-am zărit în faţa mea, era prea târziu să mai fac ceva. Şi ce aş fi putut face?

Semănau cu mine, doar că arătau mult mai jigăriţi şi, mai ales, aveau în privire o agresivitate pe care nu o credeam posibilă la cei din specia mea. Asta m-a înfiorat, privirile lor pline de ură.

Am vrut să fug, dar n-am apucat să fac nici doi paşi când m-au rostogolit la pământ.

— Stai pe loc!…

A fost un şoc, un şoc imens. Să-i aud vorbind, asemenea mie…

M-am supus, ce altă alternativă aveam? Doi dintre semenii mei mi se aşezaseră pe spate. Nici să respir nu mai puteam.

Cel care-mi ordonase să mă opresc s-a apropiat cu paşi apăsaţi. Mi-am dat seama de la început că el era cel care

controla grupul.

M-a pipăit, ca şi cum ar fi fost un nenorocit de Evaluator. Mi-a pipăit şuncile, clătinând din cap nemulţumit. Cred şi eu, în comparaţie cu mine, era numai piele şi os. Dar cel mai tare păreau să-l intereseze bucăţile de pânză cu care Stăpâna găsise de cuviinţă să mă înveşmânteze. A zăbovit îndelung şi asupra zgărzii de protecţie contra paraziţilor. Unghiile lui, lungi şi neîngrijite, îmi provocau tot felul de zgârieturi pe gât, dar nu am scos un sunet. După ce cunoscusem ororile curentului electric, ghearele care-mi mutilau epiderma erau chiar suportabile. Şi intuiam că de hotărârea lui depindea întregul meu viitor, care o fi fost acela…

— Un domestic, a hotărât masculul dominant, fără prea multă tragere de inimă.

— Ce facem cu el?

— Ce să facem? O să-l păstrăm, se poate dovedi de folos…

Aşa am fost admis între Sălbăticiţi.

Zilele care au urmat au fost destul de neplăcute, îmi lipsea confortul căminului Stăpânilor, blidul cu resturi, oferit la ore fixe, micul meu lighenaş cu apă, culcuşul meu din materiale reciclabile… Toate acestea, şi câte altele îmi lipseau, dar aveam tovărăşia Sălbăticiţilor.

Alfa, cel care conducea grupul format din douăzeci de bărbaţi şi zece femele, se bizuia mult pe forţa lui brută pentru a-şi domina ceata. Cu toate acestea, pot spune că era cel mai inteligent şi mai practic Sălbăticit pe care l-am cunoscut.

M-a învăţat să recunosc rădăcinile şi fructele comestibile. Şi terciul pe care ni-l serveau la Fermă era mai gustos decât majoritatea „delicateselor” pe care ni le procuram în pădure, dar am ajuns să apreciez mai mult libertatea decât gustul hranei.

Alfa îmi punea tot felul de întrebări despre viaţa mea de până atunci. Cel mai mult îl interesase, în primă fază, Ferma, după care interesul lui se mutase către modul de viaţă al Stăpânilor.

La început am crezut că-l interesa, pur şi simplu, modul de viaţă al Stăpânilor, dar în curând mi-am dat seama că Alfa urmărea ceva. Era prea meticulos, prea calculat. Numai printre Stăpâni mai întâlnisem asemenea chiţibuşari.

Voia să ştie totul, dar absolut totul, şi de aceea de foarte multe ori îmi venea destul de greu să-l mulţumesc. Şi se irita

cumplit. Nu putea pricepe, trăisem printre Stăpâni, ar fi trebuit să ştiu mai multe, ar fi trebuit să mă informez mai bine, să-i studiez mai atent. Irosisem degeaba ani întregi, ani petrecuţi printre Stăpâni.

— Nu înţeleg, l-am întrebat într-o zi. De ce te interesează atât de mult Stăpânii?

Nu mi-a dat niciun răspuns. Când Alfa nu vrea să-ţi răspundă, cel mai bine este să nu repeţi întrebarea. Reacţia lui poate fi la fel de dureroasă precum curentul electric.

Am aflat destul de curând de ce anume îl interesau genul acela de amănunte.

***

Dimineaţa răcoroasă de toamnă ne-a găsit, pe mine, pe Alfa şi grupul lui, la marginea oraşului din care fugisem cu două sezoane în urmă. Timpul trecuse repede şi acum doar un observator foarte înzestrat ar fi reuşit să mă deosebească de restul cetei. Grăsimea mi se topise de pe muşchi, arsurile provocate de curentul electric mi se cicatrizaseră, la fel cum se cicatrizaseră şi rănile pe care le căpătasem din cauza lipsei mele de experienţă în pădure. Arătam ca un Sălbăticit. Eram unul de-al lor.

Alfa a avut pretenţia să ne aşezăm în jurul lui, pe nişte muşuroaie părăsite, iar el, de la înălţimea unei buturugi, a început să ne vorbească. Tare şi răspicat, aşa cum numai Alfa era în stare, el, cel mai puternic mascul al turmei.

— Ce sunteţi voi? Ce suntem noi?

Cred că aştepta un răspuns din partea noastră deoarece a repetat întrebarea. Şi ce puteam să-i răspundem? Că eram turmele crescute de Stăpâni pentru a le satisface nevoia de carne, de proteină? Că eram nişte fiinţe care puteam gândi şi reacţiona, în ciuda părerii Stăpânilor despre noi? Aveam sentimente, eram capabili să învăţăm, dar nici pe departe nu ne puteam ridica la nivelul Stăpânilor. Ei erau capabili de… altfel de trăiri. Aş fi putut să spun câte ceva din tot ceea ce gândeam, dar mi-am dat seama că trebuia să tac.

— Cine suntem? V-aţi pus vreodată întrebarea asta? Cine suntem sau, mai degrabă, ce am fost? Ştie cineva ce am fost?

La întrebarea asta chiar că nu i-aş fi putut servi niciun răspuns. Cred că în niciun caz Alfa nu se aştepta ca cineva să-i

spună să dintotdeauna fuseserăm animalele de hrană ale Stăpânilor.

— Nu ştiţi?!… Ei bine, nici nu mă aşteptam să ştiţi. De-a lungul timpului specia noastră a devenit nevolnică, prea puţin preocupată de ceea ce a reprezentat ea odată. Semenii noştri s-au mulţumit să scormonească prin gunoaie şi să privească înainte, la ceea ce poate aduce ziua de mâine, la ceea ce poate aduce următoarea oră sau chiar următoarea clipă. Nimeni nu ne poate învinovăţi pentru asta, afară, poate, de noi înşine. Trebuia să privim şi înapoi, să nu uităm ce am fost, şi să ne cutremurăm la gândul a ceea ce am ajuns.

A fost o vreme când Lumea era a noastră. Au fost timpuri când noi stăpâneam totul şi dispuneam de tot ce ne înconjura după bunul plac, după nevoile noastre. Da, noi am stăpânit Lumea şi bogăţiile ei, Noi, şi nu Ei, suntem stăpânii de drept ai acestui colţ de Univers. Mă întreb dacă ştie vreunul dintre voi ce este acela Univers, ce reprezintă sclipirile de pe cerul nopţii şi mingea de foc orbitoare din văzduhul zilei… A fost o vreme când fiecare dintre noi ştia toate astea şi multe altele. Noi eram Stăpânii…

Dar ignoranţa şi ambiţiile ne-au pierdut. Puternicii zilei au declanşat un cataclism în care au pierit majoritatea celor asemenea nouă. Specia noastră a fost aruncată cu multe mii de ani înapoi, aproape de începuturile existenţei ei. Nimeni nu se mai lupta pentru confort, pentru înţelepciune, principala noastră ţintă devenise lupta pentru supravieţuire într-o lume care ne devenise dintr-odată extrem de ostilă.

Poate că am fi reuşit să ne redresăm, pentru unii nu era decât o criză, una a naibii de nasoală dar nu imposibil de depăşit.

Dar au venit Ei. Dintr-o găoază de Univers s-au năpustit asupra noastră cu navele lor argintii. Ne-au adunat în Ferme şi au început să ne masacreze pentru nepreţuita lor hrană. Unii dintre noi am rămas în libertate, continuând să trăim cu te miri ce. Ne-au lăsat în pace, pentru propria lor plăcere. Unul de-ai noştri trăit în pădure are carnea mai fragedă decât cea a unui animal de fermă, întrebaţi orice nenorocit care ne mănâncă şi nu vă va spune altceva.

Vă întrebaţi de unde ştiu astea? De unde ştiu cine am fost şi care a fost drumul decăderii noastre? Ei bine, când alţii erau interesaţi doar de hrană şi înmulţirea speciei, câţiva, o mână

dintr-ai noştri, au încercat să păstreze amintirile. Transmise de la unul la altul, prin viu grai, amintirile s-au păstrat, am reuşit să nu uităm cine am fost. Am reuşit să ne păstrăm mândria, ura şi dorinţa de a ne relua locul într-o Lume care a fost dintotdeauna a noastră.

Ei sunt intruşii, uzurpatorii. Ei sunt cei care s-au strecurat în casa noastră şi ne-au dat afară ba, mai mult decât atât, ne-au tratat mai rău decât pe sclavi. Ne-au transformat în mâncare, au ajuns să ne trateze asemenea unor hălci insensibile de carne.

Şi nu putem permite asta. Noi suntem Stăpânii, adevăraţii Stăpâni. O să luăm înapoi ceea ce este al nostru. O să vedeţi…

Pentru început am atacat o casă. Casa foştilor mei Stăpâni. Alfa a insistat să lovim acolo prima dată. Ştia el ce ştia. Îşi făcuse planul de multă vreme şi nu puteam face nimic pentru a-l opri. De fapt, nici nu voiam asta. Gândul că fusesem tratat ca un animal de fermă, chiar dacă foarte bine pentru un animal de fermă, când ar fi trebuit să fiu unul dintre Stăpâni, mi-a mobilizat toate resursele de ură.

Ştiam pe unde se intră în casă, chiar şi atunci când uşa era încuiată. Ştiam toate cotloanele. Ştiam ce trebuie să fac. Alfa doar îmi deschisese ochii.

Am lovit năprasnic, în miez de noapte. Şi nu am avut milă.

Primii au căzut Stăpânii cei mari. Cei care se credeau stăpâni. I-am zdrobit cu pietre şi bâte. Erau atât de uluiţi, încât nici nu au reacţionat. Alfa impusese ritmul şi-şi coordona ceata cu sunete guturale. Niciunul dintre bărbaţi nu s-a oprit decât în clipa în care cei doi monştri cu ochii verzi au fost transformaţi într-o masă informă de carne. Apoi am atacat camerele de sus.

În prima cameră l-am descoperit pe Agirdop, urla înspăimântat, ţinându-se de pereţi. În sfârşit, cunoscuse şi el spaima.

Mi-ar fi plăcut să-l conectez la electrozi, merita din plin. Din păcate nu am avut timp. L-am zdrobit cu bâtele până a devenit o pată stacojie pe duşumea.

Cel mai greu mi-a fost când am năvălit peste Daikkaa. Dintre toţi Uzurpatorii se purtase cel mai frumos cu mine. Fără îndoială că ei i se datora faptul că nu sfârşisem într-unul dintre abatoare şi apucasem să aflu care era adevărul despre specia mea. Ea mă salvase de Sortatori şi de oroarea Fermei, dar nu trebuia să uit nici măcar o clipă că făcea parte din banda de cotropitori

cosmici care ne urgisise la iadul Fermelor de îngrăşare. Fără sentimentalisme. I-am zdrobit capul, urmărit de privirea ochilor ei verzi. Asta i-a fost, trebuia să fi rămas la casa ei, în găoaza aia de galaxie din care a venit.

Am părăsit casa plini de sângele cotropitorilor, dar şi de speranţe. După multă vreme, specia noastră îşi regăsise demnitatea. Îi atacaserăm pe cotropitori.

***

Din zi în zi suntem tot mai mulţi. Mai puternici. Niciodată nu aş fi crezut că subteranele oraşelor, pădurile, gropile de gunoi şi alte asemenea locuri pot ascunde atâţia dintre noi. Mereu ni se alătură grupuri noi, Alfa este un bun orator, mereu reuşeşte să-i convingă să se lepede de starea de animalitate şi să-i atace pe uzurpatori.

Sunt conştient că pentru aceste mici victorii ale noastre va trebui să plătim un preţ foarte mare. Uzurpatorii nu vor asista nepăsători la revolta noastră. Nu vor accepta ca animalele din fermele lor de îngrăşare să le masacreze semenii. Vor întreprinde ceva, este o chestiune de timp până să reacţioneze în forţă. Ne sunt superiori ca dimensiune şi armament, dar sunt convins că-i depăşim ca motivaţie. În fond, aceasta este casa noastră, nu a lor.

NU E CASA VOASTRĂ, LICHELELOR, PLECAŢI ÎNAPOI, ÎN GĂOAZA AIA DE GALAXIE DE UNDE AŢI VENIT!… DOAR ASTA AM SĂ VĂ SPUN…

A. M. Dellamonica
Oraşul de la Marea Urgiei
(„The Town On Blighted Sea”, 2006)

Traducere de Laura Bocancios

Ruthless înainta cu o dârzenie mută, ţinându-se în umbră în timp ce trecea cu paşi mari printre zgârie-norii districtului Terra. Era vară în emisfera nordică a Kabuvei, cu aerul răcoros şi dens, dar nu îngheţat, şi mirosul greu, de mosc, al mării amintindu-i că aici nu era acasă, că aici nu va fi niciodată acasă. Luna Răsturnată era plină, răspândind atâta lumină de parcă ar fi fost dimineaţă, nu toiul nopţii. Îi ocărî, din mers, strălucirea, apoi îşi zise că se putea şi mai rău. Pe cer ar fi putut să fie şi Luna Nebună.

Ajunsă pe Phoenix Avenue, constată cu uşurare că era singura fiinţă vie de la faţa locului. Turnuri nanoalcătuite se înălţau în jurul ei, monolitice, netede şi identice, mai puţin ca înălţime. Scoţându-şi detectorul-pirat, Ruthless păşi iute, în cerc, în mijlocul intersecţiei pustii, căutând frecvenţele poliţiei. Aparatul înregistra o concentraţie prielnică de semnale, toate săltând în preajma jumătăţii ocupate a coloniei de refugiaţi.

Kabuvienii supraestimaseră numărul de exilaţi umani care aveau să ajungă pe Insula Refugiaţilor. Construiseră zgârie-norii Districtului Terra cu gândul la o cifră de trei milioane de refugiaţi; doar jumătate pe-atâţia scăpaseră efectiv de pe Pământ. Aşadar, calmarii au sigilat partea excedentară de oraş prefabricat, debranşând reţelele de energie şi de apă, blocând drumurile şi lăsând în funcţiune doar câteva dintre camerele de supraveghere.

Potrivit detectorului, aceasta era una dintre zonele de supraveghere moarte – niciun poliţist prin preajmă. Satisfăcută, Ruthless se îndreptă spre acoperitoarea de plastic sfârtecată care sigila intrarea în clădirea din spatele ei. Croindu-şi drum prin spărtură, alergă în susul escalatoarelor care n-au funcţionat niciodată, spre nivelul al şaselea. Acolo, o altă folie sfâşiată marca o uşă, la jumătatea culoarului. Ruthless se strecură până la uşă şi bătu, cu degete înmănuşate.

— Rav?

— Mătuşică?

Glasul lui Raviel era mai stins decât cu o oră în urmă – mai puţin temător, dar mai şocat. Ruthless se aflase în toiul unui val de bufeuri când o sunase, cu sudoarea şiroindu-i pe faţă şi pe piept pe când panica nepotului ei îi îngheţa inima.

Mătuşică. Se întreba când îi spusese ultima oară aşa. Înainte de Exil?

— Deschide, Rav.

Uşa se dădu la o parte în hopuri, acţionată de muşchi în loc de hidraulică. Ruthless nu-l ajută, nu atinse nimic, deşi îşi pusese mănuşi şi se pulverizase din cap până-n picioare înainte de a ieşi din apartament.

Cuprinse totul cu o singură privire: sângele, cadavrele – unul uman, femeiesc, unul de calmar, bărbătesc – mirosul de vomă şi, foarte important, lipsa unei ameninţări imediate. Odată parametrii crizei stabiliţi, se concentră asupra lui Rav. Palid, cu ochii adânciţi în orbite, fiul fratelui ei duhnea a vomă şi sângera uşor dintr-o rană de deasupra claviculei. Mai lipsiseră câţiva milimetri şi kabuvianul i-ar fi tăiat beregata. Ruthless numără o duzină de vânătăi şi iritaţii, toate minore.

Părul blond-alburiu al lui Rav era mânjit de cerneală şi alte fluide neomeneşti. Braţul drept îi era înmănuşat în sânge de kabu, negru din vârful degetelor până la umăr.

— Presupun că vrei să mă predau, spuse el, iar Ruthless fu străfulgerată de amintirea tatălui lui având o expresie similară. *Se străduieşte să fie curajos*, gândi ea, *întocmai ca Matt înainte de bătălia de la Las Vegas*. Ar fi mai uşor dacă ai veni cu mine, mătuşică. Poţi? Când Ruthless nu răspunse, el adăugă, înghiţind un nod: Pot suna acum, dacă...

— Nu, dragule. Ruthless îşi scutură capul. Nu sunăm.

Faţa palidă a lui Rav se îmbujoră şi ochii i se umplură de lacrimi. Întinse mâinile, dar Ruthless îl opri, cu un gest.

— Poţi să-mi răspunzi la câteva întrebări?

— S-sigur.

Ruthless indică femeia moartă.

— Calmarul a ucis-o?

— Da, răspunse el.

— Pe el tu l-ai omorât?

O lentă încuviinţare.

— Îl cunoşti pe vreunul?

— Nu.

— Deloc?
Cu faţa lungindu-se, Rav arătă către femeie.
— E un stimul din zonă. Vine uneori la Rialto, dar...
— Dar n-aţi vorbit niciodată.
— Doar... Mimă ruperea unui bilet: Vizionare plăcută, madam.
— În regulă.
— Îi place... îi plăceau filmele mute. Mereu venea să-l vadă pe Buster Keaton.
— În regulă, Rav. I-ai urmărit fiindcă...
— Fac un documentar despre traficul senzorial.
— Ce faci? Nu se mai pricepea să-şi ascundă sentimentele la fel de bine ca odinioară – tonul ei îl făcu pe Rav să tresară. Un docu... ai adus cu tine aparatură de înregistrare?
Rav arătă către o bulină de dimensiunea unui nasture de pe tavan.
— Acela este un aparat de filmat?
— Ultimul model. Muscă-pe-perete i se spune.
Râse, fără voioşie.
Obiectul era lipit de perete, la o distanţă prudentă de scena măcelului. Era prea mic ca să fie altfel decât cu rază mică de acţiune. Rotindu-şi privirea prin încăpere, Ruthless văzu un receptor aşezat pe rucsacul albastru pe care i-l dăruise lui Rav la ultima sa zi de naştere.
— Isuse, Rav, ai filmat crimele?
— L-am oprit după.
— Acum e oprit?
Vorbele sunară ca un mârâit.
Capul lui Rav ţâşni în sus.
— Da. E închis. Nu eşti filmată, jur.
— Unde sunt înregistrate datele?
— În baza mea de date de acasă.
— Ai transmis?
— Mda, folosind protocoalele de codare ale mamei.
Ruthless trase încet aer în piept. Elva se pricepea la treburile ei, datele erau, pesemne, în siguranţă.
Rav îşi duse la faţă o mână tremurătoare, mânjită de sânge, ca şi cum ar fi vrut să-şi dea părul la o parte. La atingere, şi-o retrase, holbându-se la palma înnegrită.
— I se vârâse cu totul pe gât. Se sufoca. N-am putut...
— A trebuit s-o ajuţi.

— L-am înhăţat... sau el m-a înhăţat pe mine. Se sufoca, toate braţele alea...

Ruthless clătină din cap, amintindu-şi foarte bine cum era să te lupţi cu un calmar înfuriat. Erau mai mari, iar tentaculele îi făceau să pară mai puternici decât erau. Fără a mai pune la socoteală că erau alunecoşi şi rapizi.

— Am auzit-o pe mama, odată, spunându-le băieţilor de la pază că ţi-ai vârât mâna în gura unui calmar, cândva, într-un război.

— Am prins ideea, spuse Ruthless, contemplând cadavrele. Pete, dovezi genetice. E mult de curăţat pe-aici.

— Zicea că ai săpat până la creier cu degetele..., continuă Rav, venindu-i să vomite când îşi privi braţul învelit în sânge.

— Ai făcut ceea ce trebuia, Rav.

În mod normal, Ruthless s-ar fi enervat pe Elva că l-a lăsat pe puşti să audă aşa ceva. Dar pentru că, după toate aparenţele, asta îi salvase pielea, binecuvântă în tăcere indiscreţia cumnatei sale.

— Ceea ce trebuia?

Ruthless clătină din cap, cu gândul tot la curăţenie.

— Ai reuşit să ajungi acasă de la terenul de joacă, asta e tot ce contează.

— Terenul de joacă? repetă el, nevenindu-i să-şi creadă urechilor.

— Ah... o, scuze. Limbaj de război. Înseamnă...

— Ştiu că e limbaj de război.

— Înseamnă că n-ai murit.

— Niciodată n-ai mai... sună de parcă ai fi atât de bătrână!

— Preistorică. Privi din nou scena. Trebuie să-ţi adunăm jucăriile, aşa am zice despre asta.

Rav se înfioră.

— Dacă am făcut ceea ce trebuia şi înregistrarea o dovedeşte, de ce să nu anunţăm?

Ruthless scutură din cap.

— Ce trebuia sau nu, calmarii tot s-ar putea să te înece. Ai ucis unul de-al lor, doar un pui, după cum arată...

— E un criminal!

— Asta le va stârni vechi amintiri. Chestii despre război la care kabuvienilor nu le place să se gândească.

— E un păcat de moarte, acum, să-i faci să-şi amintească?

— S-ar putea să fie altfel într-o bună zi, dacă nu cumva ne întoarcem înainte pe Terra. Dar schimbarea cere timp şi martiri, Rav, şi nu ai să fii tu sacrificat, doar pentru că ai încercat să salvezi o biată viaţă de stimul. Ne-am înţeles?

Tremurând, Rav clătină aprobator din cap.

— Aşa. Vreau să scoţi cuva de hidratare a calmarului.

— Ce?

— Trebuie să aibă o cuvă. Să-i ţină pielea umedă.

Ruthless îi arătă, iar el scoase, pe bâjbâite, canistra de metal din calota lipsită de vlagă, în formă de clopot, a senzitivului mort.

— Ţine-o în aşa fel încât să văd regulatoarele... bun. Îţi ajunge să te speli.

— Să intru sub duş?

— Nu! Dacă genele tale ajung în canalizare, s-a terminat. Scoate-ţi hainele în colţul ăla şi foloseşte-i rezerva de apă ca să te stropeşti.

— Am să umplu podeaua de sânge şi murdărie.

— Nu-i nimic. Deocamdată, doar fă-te prezentabil.

În timp ce Rav se spălă, Ruthless îşi desfăcu pelerina pe podeaua coridorului, aşternând o varietate de pulverizatoare şi alte obiecte nanotehnice pe care le adunase în anii de la Exil încoace. Îi luase timp să-şi facă legături într-un laborator medico-legal kabuvian. Se întrebase uneori dacă nu îşi irosea banii. Cu siguranţă, avea să fie în drum spre casă, spre Terra, înainte de a avea nevoie de vreuna dintre aceste jucării.

Dar lunile de la Incident – nimeni dintre cei care reuşiseră să ajungă în Districtul Terra nu-i spunea pe nume, înfrângere – se lungiseră, devenind ani, şaptesprezece acum.

— Ă... făcu Rav, scuturându-şi picături din păru-i alb şi moale.

— Curat?

Rav clătină din cap, roşind furios, cu o mână proaspăt spălată, căuş peste părţile ruşinoase.

Ruthless pulveriză nanosoli pe un prosop şi i-l întinse peste prag.

— Ţine, şterge-te. Aşa. Acum aşază prosopul pe podea, ca pe un preş şi calcă pe el de câteva ori. Ai tălpile uscate?

— Mda.

— Lasă prosopul, calcă peste tentaculul ăla şi vino afară pe culoar.

Gol, nepotul ei arăta tânăr şi vulnerabil. Când păşi în afara scenei crimei, Ruthless îl apucă de umăr cu mâna înmănuşată, simţind cum presiunea din piept i se domoleşte la atingere.

— Va fi bine, dragule.

Înghiţind în sec, Rav o aprobă.

— Să ne ocupăm de rana aia.

Marginile tăieturii din piept erau deja roşii – saliva de kabu era cunoscută ca fiind infecţioasă. Ruthless o şterse cu o faşă cu antibiotic şi îi injectă două imunostimulente. La urmă, aplică un strat subţire de mixtură de piele, întinzând preparatul până când tăietura rămase ascunsă.

— Va trebui să-l reîmprospătez în fiecare zi, timp de cel puţin o săptămână. Nu vrem să se cicatrizeze: e prea evident că e o muşcătură de cioc. Între timp, vei purta salopetă cu guler înalt, ca nimeni să n-o vadă. Nimeni nu va vedea asta, Rav, pricepi?

— În regulă.

— Te culci cu cineva?

— Nu.

— Te culci?

— Nu.

Rav se împurpură până-n vârful picioarelor.

— Bine, să nu începi până nu te vindeci.

Apoi Ruthless îi pulveriză o ceaţă subţire pe trup, în sus şi în jos. Formând picături pe piele, aceasta se dispersă repede, întinzându-se ca uleiul.

— Asta va dispărea într-o zi, două.

— Gâdilă.

— Devorează toate celulele de piele moartă pe care s-ar putea să le lepezi, fire de păr, transpiraţie, lacrimi, sânge – orice care ar putea să lase o urmă. L-au creat laboratoarele medico-legale ale calmarilor, ca anchetatorii lor să nu contamineze scenele crimelor. Nu că ar vărsa lacrimi, fireşte, aceasta este o variantă pe care au creat-o pentru munca alături de poliţişti umani…

Aşa cum sperase, flecăreala îl linişti, glasul ei dezinvolt domolindu-i nervii şi stânjeneala goliciunii.

— De unde ai pulverizatorul?

— De pe piaţa neagră a laboratoarelor din Canada Mică, răspunse ea, întinzându-i salopeta. Ţine, îmbracă-te. Ai grijă la marginile pielii sintetice de pe pieptul tău.

Rav luă hainele cu vizibilă uşurare.

— Ţii pur şi simplu prin preajmă chestii de acoperit crime?

— Ca măsură de precauţie.

— Pentru ce? Toată lumea de aici a luptat alături de kabuvieni. De ce ar avea nevoie cineva să ascundă o...

— Crimă justificabilă?

Rav înghiţi.

— Ai fost poliţistă. Ai rezolvat asemenea cazuri.

— Iar acum lucrez într-o fabrică de umbrele. Ascultă, dragule. Ai încercat să salvezi fata. Un gest frumos... iar să omori calmarul a fost cât se poate de corect.

— M-ai acoperi şi dacă l-aş fi asasinat. Dacă n-aş fi nepotul tău, aş intra la apă.

— Sigur. Presupun că e adevărat.

— Aşa că, zău, chiar nu contează dacă am făcut ce trebuia sau nu.

— Acum ai să te apuci să omori calmari din distracţie?

Rav îi aruncă o privire mânioasă.

— N-a fost distractiv.

— Nu încerc să te jignesc, Rav. Ştiu că furia te face să te simţi mai bine decât teama sau groaza.

— Nu-mi spune mie ce simt!

— Poţi să ţipi la mine mai târziu, dacă simţi nevoia, cât vrei, când vrei, despre orice crezi că am greşit.

— Asta nu-i...

Ea îl întrerupse.

— Va trebui să ţipi la mine, pentru că, atât cât vom fi pe Kabuva, nu vei pomeni nimănui despre ceea ce s-a întâmplat aici. Niciodată, Rav.

Cu o smucitură, băiatul îşi trase salopeta peste umeri, întinzând materialul, cu mâinile tremurând.

— Acum trebuie să scăpăm de dovezi. Aşadar, te întreb: ai nevoie de un calmant sau faci faţă?

Rav se încruntă, nedumerit, iar ea ridică o bucată de pânză.

— N-am nevoie de leacuri, spuse el.

— Bun. Pune-ţi pelerina mea şi nu uita să stai cu faţa în jos, în caz că există aparate fixe de filmat.

— Plecăm? Dar sângele meu şi cadavrele...

— Ne întoarcem şi scăpăm de toate.

— Cum? Toate... dovezile astea.

— Le spulberăm, spuse ea, şi faţa lui Rav deveni atât de stoarsă încât ar fi putut la fel de bine să-l tranchilizeze. Cu capul plecat, îşi târşâi picioarele după ea, de-a lungul coridorului.

Kabuvienii se interesaseră de războiul civil al Terrei încă de la început, aruncând tehnologii, ajutor medical şi, în cele din urmă, chiar şi soldaţi, în lupta globală a Armatei Democratice împotriva fasciştilor Prieteni ai Eliberării. Până la sfârşit, i-a costat pe senzitivii extratereştri o avere incomensurabilă, pe lângă vieţile a peste un milion de tineri calmari... un milion, vasăzică, fără a pune la socoteală recruţii care s-au întors acasă vii, dar la fel de devastaţi, trupeşte şi sufleteşte, ca tovarăşii lor de alge spulberaţi.

Prietenii – Demonii, cum îi numiseră duşmanii lor – aveau şi ei sprijinitori din afară. În decursul a şaptezeci de ani chinuitori, ei şi aliaţii lor au zdrobit alianţa Calmari-Democraţi. Demonii au devorat lumea, însângerând kilometru cu kilometru, începând din Asia şi sfârşind cu America de Nord.

Cea mai teribilă armă a războiului a fost praful, un agent nanotehnologic care lua totul în calea sa, moleculă cu moleculă. La fel de folositor pentru ţintele structurale sau ca armă anti-personal, praful îşi nimicea victimele. Loviturile directe nu lăsau nicio urmă. Nimic de îngropat, nici urmă de ADN, doar câmpuri de luptă ciudat de sterile – cratere suprapuse pline de pulbere fină, de culoarea ruginii, având uneori la margini bucăţi de trupuri. Braţe, picioare şi capete, de obicei: erau extremităţile care scăpau cel mai adesea din perimetrul rafalei.

Copil al Incidentului, Rav crescuse cu spaimă doar la ideea de praf. Era sperietoarea generaţiei lui: *Culcă-te*, *copile*, *altfel vin Demonii şi te prăfuiesc*.

Acea ameninţare nu-l oprise să-şi sâcâie mama şi mătuşa să-i spună poveşti de război: fascinaţia lui pentru trecut era morbidă şi insaţiabilă. *Poate că acum asta se va schimba*, gândi Ruthless, în ciuda fiorului de vinovăţie în faţa propriului egoism.

Sosiră la Rialto imediat după miezul nopţii, furişându-se pe o uşă lăturalnică.

— Du-te şi pune-ţi o salopetă pe măsura ta. Adu-o înapoi pe cea de pe tine, spuse Ruthless.

— În regulă.

— Înainte să te duci sus, dă-mi acces la baza ta de date.

— E amprentată digital.
— Autentifică-te şi dă-mi acces, insistă ea, înghiontindu-l spre un terminal.
— Ce-ai de gând să faci?
— Să şterg înregistrarea şi tot ce e legat de ea.
— Fac eu asta mai târziu.
— Tu doar adu-ţi hainele.
— Bine.
După ce-şi scană degetul mare şi-şi introduse parola, Rav dispăru pe scări în sus, spre camera lui.
Ruthless găsi destul de uşor directorul respectiv: era ticsit de înregistrări video. Înregistrări cu stimuli – femei şi bărbaţi, în salopete cu bretele, furişându-se în holuri de clădiri. Maşini cu şoferi umani, înaintând încet, pentru a permite calmarilor care călătoreau în bazinul de apă din spate să-şi întindă tentaculele, gustând marfa oferită. Înregistrări cu contacte fugare – un calmar bătrân cu două tentacule arse, îndepărtând încet o mască de femeie, atingându-i delicat buzele şi colţurile ochilor. Un mascul uman conducând delicat un tentacul peste propriul mădular, în timp ce înghiţea un fel de fiertură care-l făcea să năduşească abundent.
Acelaşi bărbat apărea şi în următoarea înregistrare: mişca un tentacul în interiorul şi în jurul urechii sale. Şi într-o alta: îşi punea un aparat de respirat care îi permitea unui client să-i sondeze gâtul, fără să-l sufoce.
Orbi ca nişte pisoi, kabuvienii se orientau, între ei, după gust: examinau şi sugeau cu înfocare. Oamenii care aveau de-a face cu ei purtau salopete care le sigilau organele genitale şi măşti ca să-şi protejeze feţele. Calmarii trebuiau să se mulţumească cu mirosul şi gustul tălpilor, palmelor şi axilelor umane, o prohibiţie care funcţiona aproape la fel de bine ca oricare alt tabu.
Ruthless nu dădea niciodată ochii cu kabuvienii, în viaţa de zi cu zi, dacă putea să evite asta. Măştile îi provocau claustrofobie. Şi, chiar după atâţia ani, era ceva în amintirea unui tentacul atârnând peste încheietura ei, a unor mici ventuze gustându-i palma, care îi întorcea stomacul pe dos.
Ajunse la cea mai recentă înregistrare. Începea cu perechea pe care o văzuse moartă în apartament, sosind în clădirea de pe Phoenix Street. Când maşina plecă, femeia ridică ochii, doar o

secundă, privind în sus, în lumina verzuie a Lunii Berbeleac.

Urmându-i înăuntru, camera de filmat se înclina şi oscila, căutând un unghi bun. Când unghiul se fixă, femeia era deja dezbrăcată, sprijinindu-se cu spatele de un perete, astfel încât calmarul să-i poată adulmeca diferitele zone de mirosit.

De ce l-a interesat asta pe Rav? se întrebă Ruthless, cuprinsă de greaţă în timp ce tentaculele explorau trupul femeii, atingându-i urechile, colţurile ochilor şi la un moment dat, explorându-i vaginul şi anusul. După aceea totul merse repede: calmarul scoase brusc limba, împingând cu o forţă brutală, înainte de a-şi strecura un alt tentacul în gâtul femeii.

Când femeia începu să se sufoce, Rav năvăli înăuntru.

O furie de ursoaică o cuprinse pe Ruthless când nepotul ei şi calmarul se încleştară, când ciocul calmarului sfârtecă pieptul lui Rav şi văzu sângele ţâşnind. Rav îşi vârî braţul în gura calmarului, săpând în căutarea palatului vulnerabil al senzitivului. Cu o mişcare convulsivă, străpunse carnea gelatinoasă, storcându-i creierul. Calmarul se zbătu, rămânând apoi fără vlagă.

Retrăgându-se, Rav se târî spre femeie, scoţându-i din gâtlej un tentacul însângerat. Îi verifică pulsul, începu resuscitarea cardiacă. *Bun băiat*, gândi Ruthless, accelerând înregistrarea. Rav încercă resuscitarea din răsputeri, înainte de a se prăbuşi, chircindu-se într-o baltă de sânge negru, vomitând şi plângând. Trecu o vreme până când îşi reveni şi opri aparatul de filmat.

Ruthless şterse fişierele şi scotoci prin baza de date, căutând copii. Înregistrările vechi aveau copii de siguranţă, dar nu aceasta, cea mai nouă. Uşurată, distruse backup-urile, căută câteva dintre cele mai agresive programe de securitate ale Elvei şi le porni pentru a descompune fiecare urmă a datelor şterse.

Apoi, străbătând culoarul cu paşi repezi, aruncă o privire în sala de cinema.

Cumnata ei venise în Districtul Terra îmbrăcată în salopeta de rigoare şi nimic altceva. În cele două valize permise fiecărui exilat – şi într-una de-a lui Rav – Elva îndesase filme, cu sutele, ecranizări de succes şi filme de artă, desene animate şi filme clasice, orice documente de divertisment pe care a putut pune mâna. Coborâse direct din navă şi ceruse să viziteze biroul de autorizări. În decurs de o zi, avea un permis de funcţionare, control unic asupra unei săli mari de cinematograf şi un

apartament imens, ataşat stabilimentului ei. A început să ruleze filme zi şi noapte... şi oamenii veneau.

Într-o săptămână pe Kabuva, Elva îşi procurase toate bunurile de primă necesitate la care renunţase: haine, obiecte de bucătărie, cărţi. Loviţi de şocul cultural, deposedaţi, oamenii refugiaţi se bucurau de orice crâmpei de acasă.

În prezent, afacerea funcţiona exclusiv cu bani lichizi. Ca întotdeauna, cinematograful era ticsit, cu fiecare dintre cele două sute de locuri ocupate şi un şir de oameni cu dor de casă, majoritatea de vârsta lui Ruthless, aşteptând să intre. Vizionau o veche producţie Bollywood – *Mangal Pandey*, probabil. Mulţi erau cu gura căscată, în transă. Unii mormăiau, citind subtitrările în limba engleză.

Ruthless îşi îngădui să arunce o privire spre ecran, o singură, otrăvitoare imagine cu cai şi deşert şi cunoscutul cer al Terrei. Apoi intră tiptil în biroul Elvei. Cu puţin vicleşug şi unul dintre spray-urile ei, reuşi să spargă încuietoarea seifului, şterpelind un teanc de bilete de cinema.

— Ce faci aici? Glasul Elvei o trezi la realitate. Unde e Rav?

Elva era o femeie bogată, după standardele taberei de refugiaţi, dar anii de greutăţi de dinaintea Exilului o făcuseră cumpătată. Purta cea mai simplă salopetă gri şi o pereche de ghete vechi de piele. Avea părul tuns periuţă, cu ţepi roşii şi argintii care nu reuşeau să-i ascundă cu totul cicatricea de pe o parte a capului. Făcea provizii de hrană şi de medicamente, după spusele lui Rav, pentru ziua când vor merge acasă.

Ochii ei erau două smaralde – tăioşi, verzi, ostili. Ruthless şi Elva se jucaseră împreună pe o mulţime de câmpuri de luptă, dar nu fuseseră niciodată prietene cu adevărat.

— Rav e sus, răspunse Ruthless, iar când Elva făcu o mişcare în direcţia aceea, adăugă: Lasă-l în pace.

— Cu ce drept îmi spui tu mie ce pot să fac în propria casă?

— Scuze.

— Se simte bine?

— În general.

— Are necazuri?

— Nu va mai avea în scurt timp.

— Care-i jocul?

— N-ai vrea să-ţi spun.

Elva aruncă o privire spre draperia sălii de cinema.

— Dacă-ţi chemi paznicii să mă scoată din joc...

— Crezi că sunt aşa de proastă să te bruschez, Ruthless?

— Cred că vom vedea, răspunse ea, cu amabilitate, dar Elva nu se clinti. Dacă apelase la dulăii ei, n-avea de gând să dea înapoi.

— Întoarce-te la treabă, Elva. Comportă-te normal. Rav va fi acasă până în zori.

— Asta-i tot? Vii aici, mă sperii de moarte, mă jefuieşti şi n-ai de gând să-mi spui?

— N-ai să mai întrebi, spuse Ruthless. Nu aici. Nu-l întreba nici pe el.

— Rahat!

— Ar fi cel mai bine pentru toată lumea dacă te-ai preface că nu ştii că a ieşit. Spune tuturor celor care te întreabă că a fost acasă toată noaptea.

— În ce naiba l-ai băgat?

— Dacă nu faci aşa cum îţi spun, Elva, o să vină calmarii să-l ia. Dacă nu faci aşa cum îţi spun, o să-l înece calmarii. Îmi eşti rudă, Elva, dar el e sânge din sângele meu. Dacă pomeneşti în faţa lui sau a oricui altcuiva despre seara asta, dacă dai poliţiei motiv să tragă cu urechea, dacă îl omori pe fiul fratelui meu, am să spun în tot oraşul că ai lucrat pentru Demoni.

— Niciodată n-am...

— Gloatele nu se sinchisesc de adevăr, Elva. Eşti femeie, eşti bogată şi eşti nesuferită. Nu eşti iubită şi ştii asta. Acum întoarce-te la treabă, înainte ca puştiul tău să coboare şi să ne vadă certându-ne.

— Eu nu mă cert.

— Ascultă, o să fie bine, spuse ea şi Elva o lovi cu pumnul în gură.

Ruthless dădu cu spatele de birou. Uitase de temperamentul ei impulsiv.

— Să nu mă ameninţi, Ruthie. E copilul meu. Crezi că şantajul...

— E grav, bine? Are necazuri şi e grav.

Simţea gust de sânge în gură şi, în treacăt, se imagină lovind înapoi. Trecuseră ani de când nu se mai încăieraseră, atât de mulţi încât aproape că-şi putea imagina că ar fi amuzant. În schimb, zise:

— N-ar fi trebuit să spun asta. E copilul tău. Vei păstra

tăcerea. Ştiu.

Pe scări se auzi un pas uşor:

— Mătuşică?

Elva se repezi spre ochii ei, cu dosul unui pumn încleştat.

— Să nu pierzi. Oricare ar fi jocul…

— Nu pierd niciodată.

Cu bărbia tremurând, o ocoli pe Elva, strecurându-se înapoi pe culoar.

— Ruthless?

O şoaptă răguşită.

— Doar Ruth, Rav, oftă ea. Bine?

— Sângerezi.

— Unul dintre bătăuşii mamei tale m-a luat drept intrus.

— Şi mai e în viaţă?

Gluma, rostită cu glas tremurător, nu fu gustată.

— Dintr-odată, să ucizi parcă nu mai e aşa de amuzant, ce zici, puştiule?

— Aşadar, ce urmează?

Chiar aşa, ce? Elva avea nevoie de timp să se calmeze, iar Rav era prea agitat ca să fie lăsat acolo. Şi, oricum, intrase în joc, nu-i aşa? Regula numărul 1 a clubului: Adună-ţi propriile jucării.

Îl conduse către o alee, recunoscătoare să vadă că se lăsa ceaţa.

— Hai să vorbim despre modurile în care oamenii sunt prinşi.

— În regulă.

— Dau telefoane şi fac tranzacţii bancare mari în preajma momentului crimei.

— Eu te-am sunat pe tine.

— Vom ticlui o poveste pentru asta. Se destăinuie iubitei sau terapeutului, la zece ani după eveniment; apoi iubita sau terapeutul spune cuiva, care spune altcuiva şi secretul ajunge, în cele din urmă, la poliţişti. Scriu despre asta în jurnalul lor. Nu mai au încredere în colegii lor de joacă…

— Colegi de joacă?

— Conspiratori.

— Eu am fost de unul singur, Ruth… Ruth.

— Rav. Îi prinse privirea: Acum pot să intru şi eu pentru asta la apă, întocmai ca tine.

Rav păli.

— Haide, suntem contra cronometru.

Prinseră un tren de mare viteză spre cartierul unde locuia ea, călătorind în tăcere spre Beijing Avenue. Printre clădiri, vedeau întinderea neagră a oceanului al cărui nume kabuvian, Vinvalomm, însemna Marea Urgiei. La mal, apa era ascunsă de nori de ceaţă, care se ridicau. Siluetele umbroase ale culegătorilor de crustacee, oameni şi calmari deopotrivă, se mişcau ca nişte fantome de-a lungul plajelor albăstrite.

Trecând printr-o piaţă puternic iluminată, Rav şi Ruthless priviră calmarii veniţi să cumpere delicatese pământene: germeni de fasole, burtă de vită, mătase. Cartierele de cumpărături ca acesta erau în general deschise noaptea, când sorii calmarilor nu le puteau usca sau arde pielea delicată.

În mijlocul vacarmului pieţei, Rav îi şopti în ureche:

— Pot să te întreb ceva?

Ruthless aruncă o privire către detectorul ei şi clătină aprobator din cap:

— Poţi să întrebi.

— N-ai făcut parte dintre Demoni. Ai luptat împotriva Demonilor, nu-i aşa, întocmai cum luptau kabuvienii?

— Da.

— Cum se face atunci că ai sfârşit...

— Prin a omorî calmari cu mâinile goale?

Rav clătină din cap.

— Nu-i cazul să ştii...

— Te rog!

Nu, gândi ea, iar când deschise gura să vorbească, trupul întreg i se opuse şi maxilarul îi rămase înţepenit.

— Calmarii aveau nevoie de spioni. Prototipuri loiale, care să se alăture Demonilor şi să raporteze despre ceea ce pun ei la cale. Tatăl tău fusese luat prizonier. M-am gândit că aş putea să-l caut şi să adun informaţii în acelaşi timp.

— Te-ai dat drept infiltrat?

— Exact.

— Ai luptat cu ei? Vreau să spun, de partea lor?

— Da, am ucis prototipuri, am spulberat calmari.

— Cum au putut kabuvienii să aibă încredere în tine, după asta?

— N-aveam nicio problemă, atât timp cât urmam două reguli: dădeam rezultate şi nu omoram decât recruţi, niciodată ofiţeri.

Rav se împiedică de o femeie care ducea un calup de carne de peşte îngheţată – puţini oameni îşi puteau permite să cumpere vită sau oricare dintre celelalte feluri de carne de pe Terra, pe care acum le creşteau ca delicatese pentru calmari.

Ruthless nu-şi putu stăpâni râsul.

— Eşti şocat?

Rav îşi înnodă degetele într-un gest religios calmaresc, simbolul reverenţei.

— Filozofie kabu: sfinţenia vieţii acvatice...

— Au condamnat la moarte un milion de pui de-ai lor. Se simţi sufocată de amărăciune: era întotdeauna o greşeală să discuţi asta cu copiii. Cuvintele îi ţâşniră în jeturi, ca sângele. Le e uşor să facă pe evlavioşii acum. Au trecut câţiva ani, aşadar ei cred... Rav? Te simţi bine?

Îşi apăsase un pumn pe piept, chiar în jurul muşcăturii.

— Mă doare puţin, atâta tot. Ai vrut vreodată să rămâi? Cu Demonii?

Ruth scutură din cap.

— Era un sentiment plăcut, uneori, să joc în echipa câştigătoare, dar erau cu adevărat nişte ticăloşi.

— L-ai găsit pe tata?

— Murise, răspunse ea, pregătindu-se pentru inevitabila avalanşă de întrebări despre asta.

În schimb, Rav părea cufundat în gânduri.

— De-asta a trebuit să părăsim Terra, fiindcă ai trădat Demonii?

Şi fiindcă plutonul Ehei a ucis cu miile, inclusiv un prinţ rus, cu o armă nucleară bună, de modă veche, într-o dimineaţă însorită, la Chicago. Dar Ruth clătină afirmativ din cap:

— Demonii ne-ar fi omorât pe toţi de îndată ce ar fi preluat conducerea.

De la piaţă, urcară o scară rulantă de serviciu, patru sute de niveluri, ieşind în creierul unui centru de asistenţă tehnică a clădirilor, care controla patru cvartale ale oraşului. Acolo, printre monitoare şi compresoare, găsiră un bărbat trecut de cincizeci de ani, cu faţa albă ca laptele. Un uriaş cu păr lung, auriu şi alb, cu salopeta atât de uzată încât pielea i se întrezărea prin ea, în dreptul genunchilor.

— El e Cope, făcu Ruthless prezentările. Cope, nepotul meu Rav.

— Numele e prescurtarea de la Copenhaga.

Bărbatul întinse o mână soioasă şi Rav o strânse cu băgare de seamă.

— Copenhaga, ca gustarea?

— Ca oraşul, zise Cope tăios.

— Unde... începu Rav, dar Ruthless îl întrerupse, înainte ca băiatul să agraveze situaţia.

— Cope, am nevoie de grenade. Două, dacă se poate, trei, cu diametru de dispersie de treizeci, cu ceas.

Ochii albaştri scânteiară.

— Unde-i terenul de joacă?

— Districtul. Dacă merge bine, n-ar trebui să moară nimeni.

— Mmmm, făcu el placid. Pe cheltuiala mea?

Ruthless scoase teancul pe care îl luase din seiful Elvei.

— Bilete la film.

Cope îşi trecu degetele prin mica avuţie.

— Aş putea face rost doar de două grenade. Poţi aştepta?

— Nu.

— Mă gândeam eu.

Vârând biletele la cingătoarea salopetei sale, Cope deschise un panou de sub monitorul HVAC. Scoase o pernuţă aurie, brodată, şi o introduse într-o pungă lucioasă de plastic.

— Ceasurile sunt conectate.

— Mersi.

— Ai nevoie de ajutor?

— E mai mult decât suficient.

Bărbatul îi aruncă o privire uşor lacomă înainte de a se întoarce la treabă.

— Ai grijă la joacă, atunci!

Ruthless îl conduse pe Rav înapoi spre alee, arătând în ochii tuturor ca o mamă care-şi scotea fiul la cumpărături nocturne. Numai că...

— Nu te mai uita la pernă de parcă ar fi o bombă, fu nevoită, în cele din urmă, să şuiere.

— Dar este o...

— Rav! îl avertiză ea.

— Pur şi simplu avea asta la îndemână?

— L-am prevenit după ce ai sunat.

— Parcă ziceai că telefoanele pot să divulge...

— Cine a zis că am sunat?

— O!

Rav părea derutat. Ruthless nu se osteni să-i dea explicaţii.

Întorşi la marginea Districtului, se strecurară prin gard, îndreptându-se spre locul crimei. Mai erau vreo două ore până în zori şi se făcuse mai frig acum. În timp ce urcau escalatoarele, Ruthless îl văzu pe Rav încercând să-i imite mersul, paşii neauziţi. La fiecare al treilea sau al patrulea pas, reuşea.

Detectorul îi bâzâi la şold. Îl trase pe Rav lângă ea, pulverizând peste amândoi un abur de răcire şi ducând un deget la buze. *Un dispozitiv mobil de supraveghere*, se rugă ea, *o razie întâmplătoare*, Spray-ul avea să-l împiedice să le detecteze căldura trupurilor... dacă nu căuta prea aproape.

Rav tremura, vizibil stresat şi extenuat. Era doar un adolescent fugar... Ruthless îşi amintea senzaţia.

Detectorul bâzâi din nou: erau liberi.

— Pot să te întreb ceva? şopti ea, dându-i drumul.

— Sigur.

— De ce cercetai stimulii? Dintre toate lucrurile despre Exil...

— Nu crezi că oamenii de acasă vor voi să ştie? făcu el, pe un ton ironic.

— Vor fi interesaţi de orice s-a întâmplat aici. De ce tocmai calmari perverşi?

Rav ridică din umeri.

— Ca să fac ceva? Să scot problema la lumină?

— Haide, poliţaiul s-a dus, zise ea.

Rav îşi ocupă locul în urma ei.

— Ştiai că stimulii dispar?

— Posibil.

— Şi că nimeni nu face nimic?

— Spui că voiai să demaşti calmarul pe care l-ai ucis?

— Nu! Este... Pe Terra, dacă problemele erau dezvăluite, dacă ajungeau la ştiri, oamenii se ocupau de ele.

— Te-ai uitat la prea multe filme de-ale mamei tale.

— Ruthless, calmarii perverşi...

— Nu-i poţi opri. E ca orice altă ciudăţenie. Vor exista mereu calmari care vor dori să ne guste. E un dat al firii. Până când plecăm acasă...

Rav o apucă de mână, înjurând în kabuviană.

— Ce-i?

— Nu ne întoarcem pe Terra.

— Ba bineînţeles că da!

Acum erau pe culoar. Duhoarea de moarte şi vomă umană ţâşni din întuneric, perfidă, să-i întâmpine. Rav avea chipul răvăşit.

— Mătuşică, tu nu eşti una dintre fosilele alea nătânge care stau toată ziua în cinematograful mamei, declamând toate replicile filmelor vechi.

— Şi?

— Visezi la timpul reîntoarcerii? Nu e bine. Nu ne vom întoarce niciodată pe Terra.

— Rav, domnia Demonilor nu poate dura o veşnicie.

— De ce?

— Fiindcă e... Nesiguranţa puse stăpânire pe ea. Sunt... Rav, ei sunt băieţii răi.

— Dar cum rămâne cu ce se întâmplă acum şi aici? Dacă cineva face vâlvă în legătură cu stimulii...

— Ba ne ducem acasă, spuse ea.

Era furioasă pe el, nepoţelul ei perfect, care însemna pentru ea mai mult decât întregul univers. Chiar şi acum, simţea o durere în piept – stranie, dulce – la vederea lui, la sentimentul posesiv, protector. Copilul fratelui ei.

Dintr-odată, îi venea să-i rupă gâtul.

— Casa mea e aici, spuse Rav. Nu vreau să fie teren de vânătoare pentru senzitivi perverşi.

Ruthless trecu valvârtej pe lângă el, spre uşa apartamentului, consolându-se cu deplinătatea dezastrului dinăuntru. Două cadavre. Dovezi peste tot. O treabă care trebuia dusă la bun sfârşit.

— Ajută-mă să deschid asta, Rav.

Deşertară perna, răspândind un nor de pene sintetice prin tot culoarul. Înăuntru, două cutii, fiecare de dimensiunea şi culoarea unei cărămizi, cu butoane şi ecran rabatabil.

Ruthless o programă pe una la treizeci de minute şi i-o înmână lui Rav.

— Du-te înăuntru. Ascunde asta bine sub calmar.

— N-o să vaporizeze tot, indiferent unde o pun?

— Nu vreau să fie la vedere.

Ruthless nu-i explică, dar asta era în eventualitatea că sosea cineva înainte de explozie. Grenadele erau uşor de dezamorsat.

Cea de-a doua încărcătură era pentru intrarea în clădire, în

caz că vreunul dintre ei lăsase amprente sau alte urme, când intraseră şi când ieşiseră. Alergară jos, Rav urmărind strada în timp ce Ruthless aşeza a doua grenadă lângă un pilon.

— E cineva acolo, spuse el.

Ruthless îl trase în jos, privind pe furiş printr-o gaură a foliei de plastic. În stradă era parcată o limuzină dotată cu un acvariu, cu motorul pornit. Şoferul, un bărbat uman, cerceta intersecţia.

— Poliţia, şopti Rav.

Ruthless clătină din cap.

— Şoferul calmarului. Haide, jocul s-a schimbat. Scapă şi fugi.

Ruthless aşteptă până când şoferul se întoarse cu spatele, apoi îl conduse pe Rav pe după o clădire, ţâşnind de acolo spre următoarea.

Când se îndepărtaseră deja cu câteva cvartale, Ruthless privi înapoi. Şoferul luase, în sfârşit, o decizie, păşind hotărât spre membrana de plastic tăiată şi intrând în clădire. Trupul lui Rav se smuci în direcţia din care veniseră, dar Ruthless îl înhăţă şi-l reţinu.

— E prea târziu, spuse ea. Granada e pe cale să explodeze. Până când ajunge acolo, întregul apartament va fi praf.

— Dacă se grăbeşte, va fi şi el spulberat.

— Posibil.

— Am putea să ajungem la timp. Să-l prevenim.

— Dacă-l prevenim, Rav, s-ar putea să fii înecat.

— Nu vreau să moară pentru mine un ins nevinovat.

— Nu e nevinovat. Ruthless urmărea cu un ochi clădirea, vorbind rar, trăgând de timp. Şoferul acela l-a dus pe calmarul tău prin Districtul Terra, alegând stimulii care pe urmă au dispărut. Nimeni nu a găsit niciun cadavru, nu-i aşa?

— Credeam că nu urmăreşti povestea, se repezi el.

— Acel individ presupus nevinovat l-a ajutat, probabil, să încarce trupurile chiar în maşina aceea, l-a ajutat să scape de ele...

— Nu ştii sigur, protestă Rav. Ar putea fi un tip de treabă.

— Da, se învoi ea. Sau poate e doctor. Ar putea să fie călugăriţă sau tatăl unui prunc nou-născut, sau singurul nepot al marelui General Hintegro. Tot nu aş renunţa la tine ca să nu fie el spulberat.

Ochii nepotului ei se umplură de lacrimi, revărsându-se pe obraji şi risipindu-se într-un nimic uleios, în timp ce nanosolul

devora dovada.

— Ne mişcăm... începu Ruthless.

Apoi o strălucire albă, incandescentă, ieşi prin ferestrele de la etajul al şaselea al clădirii. Ruthless ştia exact ce se întâmplă. Praful se răspândea din grenadă, formând o sferă, şi tot ce atingea se dezintegra. Cadavrele şi voma – poate şi şoferul, dacă ajunsese la momentul nepotrivit – dispăruseră deja. Acum praful devora o gaură în clădire.

— Haide, spuse ea. Explozia va atrage poliţia. Rav nu se clinti.

Te rog, gândi Ruthless. *Nu mă face să te tranchilizez.*

— E teafăr, zise el dintr-odată.

Şoferul năvăli în stradă, luptându-se cu folia de plastic şi apoi eliberându-se. Gâfâind, se sprijini de zidul clădirii, cu ochii măriţi de oroare, bâjbâind după telefon şi apoi holbându-se pierdut la el.

— Observi cum nu sună după ajutor? întrebă Ruthless.

— Taci! se încruntă Rav.

Clădirea avea acum o gaură circulară, şase etaje în sus, cu zona înnegrită putredă ca o carie într-un dinte. *Dispersie perfectă*, remarcă Ruthless – *jocul s-a sfârşit. Mersi, Cope. Acum ia puştiul de aici înainte să-şi dea seama de situaţia reală a şoferului.*

— Să mergem, zise ea, dar Rav era ţintuit locului.

— E teafăr, murmură el, mai mult pentru sine.

Şoferul plângea acum, încă prăbuşit peste zidul clădirii.

— Nu, spuse ea. E condamnat.

— Ce?

— Poliţia e pe drum, răspunse Ruthless. Nu poate să-şi şteargă urmele, cum am făcut noi. Dacă maşina lui conţine ADN de la stimulii dispăruţi... ei bine, când vor afla că şeful lui era perversul, o să-l înece, ca să-l reducă la tăcere.

— De ce eşti aşa de sigură că el ştie asta?

— Nu sună la poliţie, nu-i aşa?

— Dar nici nu fuge. Însă... începu Rav, şi în momentul acela explodă cea de-a doua grenadă.

O inflorescenţă de artificii scânteietoare se răspândi prin plastic, cu încetinitorul, de la primul nivel. Şoferul avea reflexe bune: o luă la goană când scânteile deveniră portocalii-învăpăiate şi apoi brune, nimicind clădirea şi muşcând o bucată din stradă. Turnul se cutremură, plasticul se sfârtecă la cel de-al

optulea sau al nouălea etaj, în timp ce structura de dedesubt crăpa. Se auzi un sunet de sticlă spartă.

Mingea de praf ajunse din urmă şoferul care fugea. Cu un urlet frânt, acesta dispăru.

Rav inspiră adânc, cu ochii mari, ca un copil care se pregătea pentru un ţipăt prelung. Ruthless îl trase din drum, urcând spre o alee.

— Haide, sau te tranchilizez, spuse ea, iar el se urni, clătinându-se, începând să-şi poarte propria greutate treptat, pe măsură ce Ruthless îl trăgea după ea, spre un loc sigur.

— Cred că acum chiar fac parte din clubul tău stupid, zise el, cu un râs caustic. Ar fi trebuit să-l atenţionăm.

— Era mort, oricum.

— Eşti atât de sigură.

— Vinovat, nevinovat, l-ar fi înecat. Moartea prafului e rapidă, Rav. Nici n-a simţit.

— Ar fi fost în viaţă dacă m-aş fi predat.

— Ar fi fost într-o cameră de interogatoriu, alături de a ta, gândindu-se în agonie la cât mai durează până când îi leagă o piatră de glezne şi îl târăsc în larg, unde marea e adâncă.

Rav se smulse din strânsoare, refuzând să vorbească până când urcară într-un tren de mare viteză, în drum spre Rialto. Steaua Crabului răsărea la sud. Rav stătea cu braţele încrucişate, cu ochii roşii şi umflaţi.

N-aş putea să suport să ajungă să mă urască, gândi Ruthless, *dacă*..

— Rav, zise ea. Spui că nu ne întoarcem.

— Eu nu mă duc, zise el posomorât. Dacă nu merg eu, nu merge nici mama. Dar nu te lua după mine, ce ştiu eu!

Trenul opri şi, când uşile automate se deschiseră, Ruthless adulmecă ceaţa cu nesaţ, inhalând suflul liniştitor al Mareei Răsturnate.

— Colegii tăi de joacă sunt de aceeaşi părere?

— Prietenii mei?

Ruthless încercă să nu reacţioneze. Oamenii de vârsta ei nu foloseau niciodată acel cuvânt, doar dacă se refereau la Demoni.

— Da, continuă Rav, păşind pe peron, lângă ea. Majoritatea plănuim să rămânem.

— Fiindcă aţi crescut aici.

— Kabuva e casa noastră, Ruth. Îşi împleti degetele, schiţând un gest stupid care însemna siguranţă, confort, refugiu. Nu ştii cum e să pierzi asta.

El era tot ce avea.

Aşadar, joc nou, reguli noi. Îşi lepădă visul îndelung nutrit de a merge acasă, retezându-l ca pe un membru putred şi încercând să ignore durerea, sentimentul pierderii.

Înapoi la misiunea imediată, gândi ea.

— Rav, cine mai ştie că făceai un documentar?

— Mama. Tu. Nişte prieteni, răspunse el cu glas monoton.

— Care prieteni?

— Jekkers, Clark şi Marion. De ce?

Ruthless acţionă din nou detectorul, căutând dispozitive de supraveghere, înainte de a răspunde.

— Limuzina la locul crimei înseamnă că poliţia va face, probabil, legătura între grenadele de praf şi dispariţiile stimulilor. Vor identifica destul de repede calmarul dispărut şi vor cerceta pe oricine are legătură cu el, şoferul şi breasla stimulilor.

— Dacă lumea ştie că fac un documentar despre stimuli, poliţiştii mă vor verifica, zise el.

— Exact. Am să te pregătesc pentru interogatoriu, în caz de nevoie. Ai putea spune că ai filmat câteva cadre, doar ca fundal pentru un proiect mai mare.

— Ce proiect mai mare?

Rav strânse din buze.

— Spune-mi tu.

Rav îşi încleştă maxilarul.

— N-o să vină să discute cu mine. Nimeni nu ştie ce filmam.

— N-ai spus niciodată?

— Mi se părea... că aduce ghinion. Ridicol, nu?

Ruthless întinse o mână, cu gând să-l mângâie, dar Rav se retrase, cu furia şi nefericirea războindu-se pe chipu-i palid. Ruthless nu insistă, ci spuse:

— Tatăl tău picta peisaje. Nu lăsa pe nimeni să le vadă până când nu erau gata. Aduce ghinion, zicea el.

Rav clipi, surprins, iar Ruthless se temu că spusese ce nu trebuia. Dar, în cele din urmă, băiatul zise:

— Presupun că vrei să renunţ la filmat.

— Trebuie să încetezi să filmezi relaţii senzoriale, da. Dar

dacă-ţi arunci aparatura şi renunţi la filmat... asta e o schimbare comportamentală majoră, genul de lucru pe care îl caută poliţiştii. Mai ales poliţiştii calmari – sunt foarte holistici.

— Atunci ce trebuie să fac?

Furia punea stăpânire pe el.

— Păi, oamenii ştiu că filmezi ceva, aşa că va trebui să treci imediat la alt proiect. Din câte ştie toată lumea, a fost acelaşi proiect tot timpul. Dar vei avea nevoie de alt subiect.

— Nu mă simt tocmai inspirat.

O să se tortureze cu gândul la şofer, gândi Ruthless, *va trebui atent supravegheat*. Iar curiozitatea Elvei era şi ea de luat în calcul. Va trebui să fie vigilentă.

— Despre ce altceva nu se discută în Districtul Terra? întrebă ea. Rav o privi pierdut. Făceai asta ca să determini oamenii să discute, nu-i aşa? Să smulgi crustele, să vindeci nişte răni, ceva de genul ăsta, nu?

— Nu trebuie să faci ca totul să pară atât de naiv.

— Uite, ai zis că nimeni nu vorbeşte despre stimuli. Despre ce altceva crezi că ar trebui să se vorbească?

— Ar mai fi războiul, mormăi el. Cum a fost să pierzi. Cum a fost să pleci.

Să pierzi. Ruthless clătină din cap, chibzuind.

— O grămadă de colegi de-ai mei de joacă, aceia care au supravieţuit Incidentului şi au reuşit să evadeze, sunt aici.

— N-o să stea de vorbă cu mine. L-ai văzut pe Cope. Avea impresia că sunt nătâng.

— Ei bine, sunt foarte convingătoare.

Rav o privi cu ochii mijiţi, în lumina dimineţii.

— Faci tu asta?

Aş face orice pentru tine, puştiule, gândi ea, dar nu era sănătos din punct de vedere tactic să-i spună asta, nu-i aşa? Zise:

— Aşa cum spuneai, acum faci parte din club. Oamenii vor simţi acest lucru şi asta va deschide uşi. Iar eu am să te ajut.

— În regulă. Rav îi acordă un zâmbet palid, obosit – *zâmbetul tatălui său*, gândi Ruthless. Apoi se opri din mers. Ajunseseră la intrarea din spate a cinematografului Elvei. Ar fi... aş putea face asta.

— Ne-am înţeles, atunci. Te sun mâine, zise Ruthless. Dormi puţin, bine?

— Mulţumesc, mătuşică.

Plecându-şi capul, ca un băieţel, Rav păşi tiptil în cinematograful întunecat şi dispăru.

— Ultimul puşti care rezistă câştigă jocul, mormăi Ruthless, întorcându-se spre est.

Gândindu-se deja cum să dezlege limbile de mult legate ale tovarăşilor ei de joacă, se îndreptă spre răsăritul învăluit în ceaţă, luând-o către casă, pe drumul dinspre plajă.

Aleksandr R. Beliaev
Hoiti-Toiti
sau
Invenţiile miraculoase ale profesorului Wagner
(din volumul „Insula corăbiilor pierdute”, 1930)

Traducere de Anton Herescu

UN ARTIST NEOBIŞNUIT

Uriaşul circ berlinez Busch era ticsit de lume. Prin galeriile largi, chelnerii, aducând bere, alunecau fără zgomot ca nişte uriaşe păsări de noapte. Cănile cu capacele ridicate, pe care le întindeau însetaţii, erau înlocuite cu altele pline, puse de-a dreptul pe jos, în graba de a răspunde la chemarea altor spectatori tot atât de nerăbdători. Matroane corpolente, însoţite de fete de măritat, desfăceau pachete învelite în hârtie lucioasă, scoteau tartinele şi, în grabă, fără a-şi lua ochii de pe arenă, devorau cârnaţi în sânge şi crenvurşti.

Spre onoarea spectatorilor, trebuie să spunem totuşi că nici fachirul ce-şi chinuia trupul şi nici înghiţitorul de broaşte nu erau cauza acestui uriaş aflux de spectatori. Toată lumea aştepta nerăbdătoare sfârşitul primei părţi a programului şi antractul, după care urma numărul lui Hoiti-Toiti. Despre el se spuneau adevărate minuni, se scriau articole, iar oamenii de ştiinţă arătau cel mai neaşteptat interes. Era în acelaşi timp o enigmă, favoritul tuturora şi atracţia serii. De când apăruse la circ, lângă casa de bilete se atârna în fiecare zi anunţul: „Nu mai sunt bilete!”. De altfel, el reuşise să atragă la circ oameni care până atunci nu mai fuseseră niciodată pe acolo. E adevărat că galeria şi amfiteatrul erau ocupate de spectatorii obişnuiţi ai circului: funcţionari şi muncitori cu neveste şi copii, negustori şi vânzători din magazine. În loji, însă, şi în primele rânduri de la parter puteau fi văzuţi bătrâni cu părul cărunt, cu figuri serioase, ba chiar încruntate, îmbrăcaţi în paltoane şi pardesiuri întru câtva demodate. Printre spectatorii din primele rânduri se aflau şi tineri, dar şi aceştia erau la fel de serioşi şi tăcuţi. Ei nu mestecau tartine şi nici nu beau bere, ci, izolaţi ca o castă de brahmani, stăteau nemişcaţi, aşteptând partea a doua a programului şi apariţia lui Hoiti-Toiti, pentru care veniseră aici.

În antract toată lumea nu a vorbit decât despre Hoiti-Toiti, care urma să apară imediat după pauză. Oamenii de ştiinţă din primele rânduri începură să se învioreze. În sfârşit, sosi şi momentul atât de mult aşteptat. Fanfara răsună, toţi oamenii circului, îmbrăcaţi în livrele roşii, brodate cu aur, se înşiruiră pe un singur rând, cortina de la intrare se dădu larg la o parte şi, în aplauzele publicului, îşi făcu apariţia Hoiti-Toiti. Era un elefant uriaş, pe cap cu o beretă brodată cu fir de aur, cu şnururi şi ciucuri. Însoţit de dresor, un omuleţ în frac, Hoiti-Toiti făcu înconjurul arenei, salutând în dreapta şi în stânga. După aceea trecu în mijlocul arenei şi se opri.

— E un elefant african, şopti un profesor cu părul cărunt colegului său.

— Elefanţii indieni îmi plac mai mult. Au trupurile mai rotunjite şi par mai civilizaţi, dacă mă pot exprima astfel. Elefanţii africani au formele mai grosolane, mai colţuroase. Când un asemenea elefant întinde trompa, seamănă cu o pasăre de pradă.

Omuleţul în frac de lângă elefant tuşi de câteva ori pentru a-şi drege glasul şi începu să vorbească:

— Stimate doamne şi stimaţi domni! Am onoarea să vă prezint pe celebrul elefant Hoiti-Toiti. Are corpul lung de 4 metri şi jumătate, iar înălţimea lui este de 3 metri şi jumătate. De la capătul trompei până la capătul cozii măsoară 9 metri…

Hoiti-Toiti ridică brusc trompa şi începu să o agite în faţa omului în frac.

— Pardon, am greşit, spuse dresorul. Trompa este lungă de 2 m, iar coada de aproape 1 metru şi jumătate. Prin urmare, de la vârful trompei până la capătul cozii el măsoară 7 m şi 90 cm. Mănâncă în fiecare zi 375 kg de legume şi bea 16 găleţi de apă.

— Elefantul socoteşte mai bine decât omul! se auzi o voce din sală.

— Ai văzut? Elefantul l-a îndreptat pe dresor când acesta a greşit la socoteală! spuse profesorul de zoologie colegului său.

— O simplă coincidenţă, răspunse acesta.

— Hoiti-Toiti, continuă dresorul, este cel mai genial dintre toate animalele. El înţelege limba germană... Nu e aşa că înţelegi, Hoiti? se întoarse el către elefant.

Elefantul dădu din cap cu multă importanţă, în semn de aprobare. Publicul izbucni în aplauze.

— Trucuri! spuse profesorul Schmidt.

— Veţi vedea ce urmează, replică Stolz.

— Hoiti-Toiti ştie să socotească şi să distingă cifrele...

— Destul cu explicaţiile! Treceţi la fapte! strigă cineva de la galerie.

— Pentru a preveni orice neînţelegeri, continuă impasibil omul în frac, rog să coboare în arenă câţiva martori, care să poată atesta că nu folosim niciun fel de trucuri.

Schmidt şi Stolz se priviră unul pe altul şi coborâră în arenă.

Şi iată că Hoiti-Toiti începu să-şi arate uluitoarele sale aptitudini. În faţa lui s-au adus bucăţi mari pătrate de carton pe care fuseseră desenate cifre, iar el aduna, înmulţea şi împărţea, scoţând din mormanul de cartoane cifrele ce indicau rezultatul calculelor sale. De la numere cu o cifră se trecu la numere cu două cifre şi, în sfârşit, cu trei cifre. Elefantul rezolva problemele fără greşeală.

— Ei, ce spuneţi de asta? întrebă Stolz. Aş vrea să văd ce înţelege el din cifre, nu se lăsă Schmidt.

Scoţând ceasul din buzunar, el îl ridică în sus şi îl întrebă pe elefant:

— N-ai putea să ne spui, Hoiti-Toiti, cât e ceasul acum?

Cu o mişcare bruscă a trompei, elefantul smulse ceasul din mâna lui Schmidt şi-l duse la ochi, după care îl înapoie proprietarului fâstâcit, şi întocmi din bucăţile de carton următorul răspuns:

„Zece şi douăzeci şi cinci”

Schmidt se uită la ceas şi ridică din umeri perplex: elefantul indicase exact ora.

Numărul următor îl constituiau exerciţiile de cifre. Dresorul aşezase în faţa elefantului tablouri mari pe care se puteau vedea diferite animale sălbatice. Pe alte bucăţi de carton erau scrise numele lor: „elefant”, „maimuţă”, „leu”. Elefantului i se arăta un animal sălbatic, iar el arăta cu trompa cartonul pe care era scrisă denumirea lui. Nici de data aceasta nu greşi nici o singură dată. Schmidt încercă atunci să schimbe datele experienţei: îi arătă elefantului cuvintele scrise, cerându-i să găsească desenul corespunzător. Şi acest exerciţiu fu perfect executat.

În sfârşit, în faţa elefantului fură înşirate literele alfabetului. Alegând literele, el trebuia să alcătuiască cuvinte cu care să răspundă la întrebări.

— Cum te cheamă? îl întrebă profesorul Stolz.

„Acum mă cheamă Hoiti-Toiti”, răspunse elefantul.

— Cum adică „acum”? întrebă la rândul său Schmidt. Prin urmare, înainte te chema altfel? Şi cum anume?

„Sapiens”[8] – răspunse elefantul.

— Mai ştii, poate chiar Homo sapiens? spuse Stolz, izbucnind în râs.

„Poate”, răspunse enigmatic elefantul.

După aceea se apucă să adune cu trompa litere, din care alcătui cuvinte:

„Pentru astăzi ajunge”.

Şi, salutând în toate părţile, Hoiti-Toiti părăsi arena, fără să ţină seamă de protestele dresorului.

În pauză, savanţii se adunară în fumoar, unde se împărţiră în grupuri şi începură o discuţie însufleţitoare.

Într-un colţ, Schmidt polemiza cu Stolz.

— Vă amintiţi, stimate colega, spuse el, ce senzaţie a produs la timpul său calul Hans? Extrăgea rădăcina pătrată şi efectua diferite alte calcule complicate, indicând răspunsul prin bătăi cu copita. După cum s-a descoperit mai târziu, stăpânul lui Hans îl dresase ca să bată cu copita după semnele discrete pe care i le făcea. Cât priveşte calculul, se pricepea tot atât cât un căţel care n-a făcut încă ochi.

— Este doar o premisă, obiectă Stolz.

— Bine, dar experienţele lui Thorndyke şi Yorks? Toate se întemeiau pe formarea de asociaţii naturale la animale. În faţa animalului erau aşezate mai multe lăzi din care numai una singură conţinea hrana animalului. Această ladă putea fi, să zicem, a doua din dreapta. În clipa în care animalul ghicea în ce ladă se afla hrana, automat se deschidea un jgheab, iar el îşi primea hrana. În felul acesta, la animale trebuie să se fi format următoarea asociaţie: „Lada a doua din dreapta – hrană”. Mai târziu, ordinea lăzilor era schimbată.

— Sper însă că ceasul dumitale de buzunar nu are jgheab pentru hrană? îl întrebă ironic Stolz. În acest caz, cum mai explicaţi faptul?

— Bine, dar elefantul nu a putut pricepe mecanismul ceasului meu. El n-a făcut decât să ducă la ochi cadranul strălucitor, iar când a indicat cifrele de pe cartoane este neîndoielnic că a

---

[8] Sapiens – dotat cu raţiune (lb lat.).

urmat doar semnele dresorului, invizibile pentru noi. Toate acestea nu sunt decât trucuri, şi nimic mai mult, începând cu felul în care Hoiti-Toiti şi-a „corijat!” dresorul când acesta i-a calculat greşit lungimea. Reflexe condiţionate şi atâta tot!

— Trebuie să vă anunţ că directorul circului mi-a îngăduit să rămân cu colegii mei după terminarea spectacolului şi să fac o serie de experienţe cu Hoiti-Toiti, spuse Stolz. Sper că ne veţi face cinstea să luaţi parte şi dumneavoastră?

— Se înţelege, răspunse Schmidt.

N-A PUTUT SUPORTA INSULTA

După ce circul se goli şi uriaşele candelabre păliră, în afară de unul singur, care atârna chiar în mijloc, Hoiti-Toiti fu din nou adus în arenă. Schmidt spuse că ar prefera ca dresorul să nu asiste la experienţă. Omuleţul, care îşi scosese fracul şi purta acum o flanelă de lână, dădu din umeri.

— Nu te supăra, domnule, spuse Schmidt. Iartă-mă, nici nu ştiu cum te cheamă.

— Jung. Friedrich Jung, la ordinele dumneavoastră...

— Nu te supăra, domnule Jung, noi am vrea să facem în aşa fel experienţa încât să nu poată exista niciun fel de suspiciuni.

— Mă rog, zise dresorul. Să mă chemaţi când va trebui să scot elefantul afară. Şi, spunând acestea, se îndreptă spre ieşire.

Savanţii îşi începură experienţele. Elefantul stătea atent şi ascultător, răspundea fără greş la întrebări, rezolvând exact problemele puse. Era de-a dreptul uluitor. Răspunsurile sale nu ar fi putut fi explicate prin niciun fel de dresură sau trucuri. Trebuia să admiţi că elefantul era într-adevăr înzestrat cu o inteligenţă sau chiar cu o conştiinţă umană. Schmidt, care se simţea aproape învins, continua să se împotrivească numai din încăpăţânare.

Dar iată că elefantul se săturase de aceste întrebări şi răspunsuri fără sfârşit. Cu o mişcare îndemânatică, întinse brusc trompa, scoase ceasul din buzunarul vestei lui Schmidt şi i-l arătă. Ornicul arăta miezul nopţii. După aceea, Hoiti-Toiti înapoie ceasul, îl apucă pe Schmidt cu trompa de guler şi-l purtă prin întreaga arenă până la ieşire Profesorul striga furios, în timp ce colegii săi se prăpădeau de râs. Din culoarul ce ducea spre grajduri veni în fugă Jung şi începu să se răstească la elefant, dar acesta se făcea că nici nu-l aude. După ce termină cu Schmidt, pe care îl lăsă în coridor, elefantul privi cu înţeles spre ceilalţi savanţi, care rămăseseră în arenă.

— Plecăm imediat, spuse Stolz, adresându-se elefantului, ca şi cum ar fi avut de-a face cu un om. Vă rog să nu vă supăraţi.

Stolz şi ceilalţi profesori părăsiră arena cuprinşi de o sfială ciudată.

— Bine ai făcut, Hoiti, că i-ai expediat, spuse Jung. Mai avem o groază de treabă. Hai, Johann, Friedrich, Wilhelm! Unde sunteţi?

Câţiva oameni apărură în arenă şi începură curăţenia: nivelau

nisipul cu grebla, măturau culoarele, scoteau prăjinile, scările şi cercurile. Elefantul îl ajuta pe Jung la căratul decorurilor. Dar se vedea bine că nu prea avea chef de lucru. Părea enervat de ceva sau poate că obosise din cauza celui de-al doilea spectacol, prelungit până la o oră atât de neobişnuită. Fornăind din trompă, el îşi tot mişca capul şi azvârlea decorurile, făcând un zgomot asurzitor. La un moment dat, aruncă unul dintre ele cu atâta putere încât îl sfărâmă.

— Mai încet, diavole! strigă Jung. Sau nu mai vrei să munceşti? Ţi s-o fi urcat la cap, te pomeneşti! Acum, că ştii să scrii şi să socoteşti, nu mai vrei să munceşti în rând cu ceilalţi? Nu merge, frate! Aici nu e azil de bătrâni. La circ, toată lumea trebuie să lucreze. Ia uită-te la Enrico Ferri. E cel mai bun călăreţ, vestit în lumea întreagă, dar când se termină numărul îşi pune livreaua ca toţi grăjdarii şi ia parte la parade – *aller*. Iar când e nevoie, nivelează şi arena cu grebla.

Toate astea erau foarte adevărate, şi elefantul le cunoştea bine, dar acum nu-i ardea de Enrico Ferri. El suflă din trompă şi, străbătând arena, se îndreptă spre ieşire.

— Hei, unde pleci? strigă Jung mânios. Stai, stai, n-auzi?

Apucând mătura, alergă după elefant şi-l pocni cu coada măturii peste coapsa-i masivă. Era prima dată când Jung îl lovea pe elefant; nu-i mai puţin însă adevărat că şi acesta manifesta pentru prima oară o asemenea nesupunere. Hoiti începu deodată să urle atât de îngrozitor, încât micul Jung se tupilă la pământ şi se apucă de burtă, ca şi cum urletele i-ar fi răscolit măruntaiele. Întorcându-se din drum, elefantul îl apucă pe Jung ca pe un căţeluş, îl aruncă de câteva ori în sus, prinzându-l din zbor, după care îl lăsă jos şi, apucând mătura cu trompa, scrise pe nisip:

„Să nu mai îndrăzneşti să mă loveşti! Nu sunt un animal, ci un om!”

Apoi elefantul azvârli mătura şi porni spre ieşire. După ce trecu pe lângă caii aflaţi în staule, se apropie de poartă, se propti o dată în ea şi apăsă cu tot corpul. Poarta trosni şi, sub o presiune atât de puternică, se sfărâmă în bucăţi. Elefantul era liber...

Pentru Ludwig Strom, directorul circului, aceasta a fost o noapte foarte agitată. Aţipise, când lacheul ciocăni cu grijă în

uşa dormitorului ca să-l anunţe că venise Jung într-o chestiune foarte urgentă. Funcţionarii şi muncitorii circului erau foarte bine instruiţi, aşa încât Strom ştia că trebuie să se fi întâmplat ceva cu totul neobişnuit pentru ca să îndrăznească cineva să-l tulbure la o oră atât de nepotrivită. Îşi puse deci halatul şi papucii şi ieşi în antreu.

— Ce s-a întâmplat, Jung? întrebă directorul.

— S-a întâmplat o mare nenorocire, domnule Strom!... Elefantul Hoiti-Toiti şi-a ieşit din minţi!...

Jung îl privea pe director cu ochii holbaţi şi dădea neputincios din umeri.

— Nu cumva dumneata nu eşti în toate minţile, Jung? îl întrebă Strom.

— Nu mă credeţi? se supără Jung. Să nu vă închipuiţi că sunt beat, am mintea limpede. Dacă nu mă credeţi pe mine, puteţi să-i întrebaţi pe Johann, pe Friedrich, pe Wilhelm. Au văzut toţi cum elefantul mi-a smuls din mână mătura şi cum a scris pe nisipul din arenă: „Nu sunt un animal, ci un om”. După aceea m-a aruncat de 16 ori până la cupolă, s-a dus la grajd, a sfărâmat poarta şi a fugit.

— Ce? A fugit? A fugit Hoiti-Toiti? De ce nu mi-ai spus imediat asta, nenorocitule? Trebuie să luăm imediat măsuri ca să-l prindem şi să-l aducem înapoi, căci altfel ne va face mari buclucuri.

Strom aproape că vedea în faţa ochilor mormanele de chitanţe trimise de poliţie pentru amenzi, listele lungi de plată ale fermierilor pentru stricăciunile făcute de elefant, precum şi citaţiile de plată pentru pagubele provocate de animal.

— Cine este astăzi de serviciu la circ? Aţi anunţat poliţia? Ce măsuri aţi luat ca să-l prindeţi?

— Eu sunt de serviciu şi am făcut tot ceea ce se putea face, răspunse Jung. N-am anunţat poliţia, o să afle ea şi singură. Am alergat după elefant şi l-am implorat să se întoarcă, spunându-i ba baron, ba conte şi chiar mareşal. „Luminăţia Voastră, întoarceţi-vă – i-am strigat. Întoarceţi-vă, Eminenţa Voastră. Iertaţi-mă că nu v-am recunoscut: în circ era întuneric şi v-am luat drept un elefant. Hoiti-Toiti s-a uitat la mine, a pufnit dispreţuitor din trompă şi a pornit mai departe. Acum Johann şi Wilhelm îl urmăresc cu motocicleta. Elefantul a ieşit pe Unter den Linden, a străbătut întregul Tiergarten pe

Charlottenburgerchaussee şi a apucat-o spre ocolul silvic Grunerwald. Acum se scaldă în Hafel.

În momentul acela, telefonul sună, şi Strom se repezi la aparat.

— Alo! Da, eu sunt. Ştiu tot, vă mulţumesc... Vom face tot ce stă în puterile noastre... Pompierii? N-aş zice... E mai bine să nu întărâtăm elefantul.

— M-au chemat de la poliţie, spuse Strom, punând la loc receptorul. Au vrut să-mi trimită pompierii ca să-l aducă înapoi pe elefant cu furtunurile. Eu cred însă că faţă de Hoiti-Toiti trebuie să procedăm cu multă prudenţă.

— Nebunul nu trebuie aţâţat, observă Jung.

— Pe dumneata, Jung, elefantul te cunoaşte totuşi mai bine decât pe oricare altul. Caută să ajungi până în apropierea lui şi să-l atragi cu binele înapoi la circ.

— Mă voi strădui, fireşte... Numai că nu ştiu cum să-l mai intitulez. Să-i spun Hindenburg?

După ce Jung plecă, Strom nu se mai culcă deloc, ci rămase la telefon până în zori, tot primind informaţii şi dând dispoziţii. Elefantul se bălăci multă vreme în apropierea Insulei Păunului, după care dădu o raită prin grădinile de zarzavat, unde dădu gata toată varza şi morcovii. Ca desert, se mulţumi cu nişte mere dintr-o ogradă învecinată, după care se îndreptă spre ocolul silvic Friedensdorf.

Toate informaţiile primite arătau că elefantul nu se dădea la oameni, nu făcea stricăciuni inutile şi, în general, se purta destul de frumos. Căuta să ocolească grădinile de zarzavat, grijuliu să nu calce în picioare legumele, şi făcea sforţări vădite să meargă numai pe şosea sau pe potecă. Numai foamea îl silea să mănânce legume şi fructe din grădinile de zarzavat şi din livezi. Dar chiar şi în acest caz arăta o grijă deosebită: nu strivea fără rost straturile, mânca varza cu multă atenţie, cuib după cuib, şi se ferea să frângă pomii încărcaţi cu roade.

Pe la ora 6 apăru şi Jung, obosit, plin de praf, cu faţa murdară şi asudată şi cu hainele ude.

— Cum merg treburile, Jung?

— La fel de prost. Hoiti-Toiti nu se lasă deloc înduplecat. Când i-am spus „Domnule preşedinte” s-a înfuriat şi m-a aruncat în lac. Se pare că la elefanţi grandomania îmbracă forme întru câtva diferite de aceea a oamenilor. Atunci am căutat să-l

înduplec cu argumente raţionale: „Îţi închipui poate – l-am întrebat, ferindu-mă să-i dau vreun titlu – că te găseşti în Africa. Află că nu suntem în Africa, ci la 52° şi jumătate latitudine nordică. Ei bine, să zicem că acum, în august, găseşti peste tot fructe şi legume din belşug. Ce-o să faci însă la iarnă? Doar n-o să mănânci scoarţă de copac, aşa cum fac caprele.

Trebuie să-ţi amintesc că la noi, în Europa, au trăit pe vremuri strămoşii dumitale, mamuţii. Dar şi ei au murit de frig. Şi-atunci, nu crezi că e mai bine să vii cu mine înapoi la circ, unde o să ai căldură, hrană şi îmbrăcăminte?”. Hoiti-Toiti a ascultat cu luare-aminte discursul meu, s-a gândit puţin şi... m-a udat din cap până-n picioare cu apa din trompă. Ei bine, două băi în numai cinci minute îmi ajung! Mare minune dacă n-o să mă aleg cu vreo răceală.

RĂZBOIUL A FOST DECLARAT

Toate încercările de a-l influenţa pe cale morală pe elefant se dovedeau zadarnice, astfel încât Strom fu nevoit să accepte luarea unor măsuri mai hotărâte.

Un detaşament de pompieri, înarmat cu furtunuri acţionate de abur, fu trimis înspre ocolul silvic. Sub conducerea poliţiei, pompierii se apropiară până la vreo zece metri de elefant, se rânduiră în jurul lui şi îndreptară asupra uriaşului animal un puternic torent de apă. Duşul se pare că-i plăcu tare mult elefantului, care îşi întorcea când o parte a trupului, când alta, suflând zgomotos. Atunci pompierii îndreptară vreo zece furtunuri într-o singură direcţie şi izbiră cu un val puternic de apă capul animalului, drept în ochi. Elefantul, se vede treaba, nu-i plăcu defel această baie, pentru că începu să urle şi se întoarse cu atâta hotărâre împotriva agresorilor, încât aceştia, după ce ezitară o clipă, lepădară furtunurile, fugind care încotro. Pe dată, ţevile fură sfărâmate, iar maşinile pompierilor răsturnate.

Din această clipă, listele de plată pe care trebuia să le onoreze Strom începură să crească vertiginos. Elefantul se înfuriase. Între el şi oameni, războiul era declarat, iar el arăta tuturor că acest război îi va costa scump pe oameni. Cufundă în lac câteva maşini ale pompierilor, distruse cabana cantonierului, prinse un poliţist şi-l aruncă în vârful unui copac. Dacă până acum arătase o deosebită grijă de tot ce făcea, acum era nestăpânit în pornirea sa spre distrugere. Dar, până şi în această furie spre distrugere, dădea dovadă de aceeaşi inteligenţă neobişnuită, fiind în stare să aducă pagube mult mai mari decât un elefant obişnuit, fie el cât de furios.

Când prefectul poliţiei fu înştiinţat despre evenimentele de la ocolul silvic din Friedensdorf, el porunci să se mobilizeze câteva detaşamente mari de poliţie, bine înarmate, care să încercuiască ocolul silvic şi să-l omoare pe elefant. Pe Strom îl cuprinsese disperarea: unde mai putea găsi el un asemenea elefant? În sinea sa, se împăcase cu ideea că va trebui să plătească pentru poznele lui. Dar ştia foarte bine că Hoiti-Toiti îi va întoarce banii cu vârf şi îndesat – numai dacă s-ar potoli odată! Strom îl imploră pe prefectul de poliţie să amâne executarea ordinului, nădăjduind încă să-l înduplece într-un fel

oarecare pe elefantul înrăit.

— Vă pot acorda zece ore, îi răspunse prefectul de poliţie. Peste o oră, întregul ocol silvic va fi încercuit. Dacă va fi nevoie, voi chema în ajutorul poliţiei armata.

Strom convocă imediat o consfătuire extraordinară, la care participau aproape toţi artiştii şi funcţionarii circului, ba chiar şi directorul grădinii zoologice şi ajutoarele sale. La vreo cinci ore după consfătuire, ocolul silvic era presărat cu gropi şi curse camuflate. Un elefant obişnuit ar fi căzut imediat în capcanele acestea întinse cu o deosebită ingeniozitate, dar Hoiti nu era un elefant obişnuit. El ocoli locurile primejdioase, înlăturând crengile folosite la camuflarea gropilor şi căutând să nu calce pe scândurile de care fuseseră legate blocuri grele spânzurate pe frânghii. Ar fi fost de-ajuns ca un singur bloc din acestea să cadă pe capul elefantului, pentru a-l ameţi şi trânti la pământ.

Termenul acordat de prefect se apropia de sfârşit, şi puternicele detaşamente strângeau tot mai mult încercuirea. Poliţişti înarmaţi cu puşti se apropiară de lacul lângă care se găsea elefantul. Printre trunchiurile arborilor se întrezărea trupul masiv al animalului. Hoiti-Toiti îşi afundase trompa în lac şi, ridicând-o deasupra capului, dădea drumul la o adevărată jerbă de apă, care cădea ca o ploaie pe spinarea-i lată...

— Fiţi gata! comandă în şoaptă ofiţerul, iar după aceea strigă: Foc!

Se auzi o răpăială de gloanţe, la care pădurea răspunse cu un ecou îndelung repetat. Elefantul îşi întoarse capul într-o parte şi, şiroind de sânge, porni spre oameni. Poliţiştii trăgeau, dar elefantul continua să înainteze spre ei, fără a ţine seama de gloanţe. Nu s-ar putea spune că poliţiştii erau ţintaşi proşti, dar ei nu ştiau nimic despre vânătoarea de elefanţi şi, de aceea, gloanţele nu reuşeau să-i atingă centrele vitale: creierul şi inima. De durere şi de teamă, elefantul scoase nişte urlete sălbatice, zvâcni trompa înainte, dar şi-o răsuci imediat, căci trompa este organul lui cel mai important, fără de care se prăpădeşte. De aceea, elefanţii n-o folosesc decât foarte rar ca armă de apărare şi de atac. Hoiti îşi propti capul în piept, iar uriaşii săi colţi de fildeş, lungi de 2 metri şi jumătate şi grei de 50 kg fiecare, fură îndreptaţi împotriva duşmanilor ca nişte suliţe înfricoşătoare. În clipa aceea, elefantul era înspăimântător, dar disciplina îi ţinu pe poliţişti în loc;

menţinându-se pe poziţie, ei continuau să tragă fără încetare.

Elefantul străpunse lanţul agresorilor, ieşi din încercuire şi dispăru din vedere.

Fu organizată de îndată urmărirea lui, dar nu era deloc uşor să-l prinzi sau măcar să-l ajungi din urmă. Detaşamentele de poliţie erau nevoite să circule pe şosele, în timp ce elefantul îşi tăia drum peste livezi şi grădini de zarzavat, prin ogoare şi păduri, fără a se uita pe unde merge.

WAGNER SALVEAZĂ SITUAŢIA

Strom umbla de colo până colo prin birou şi repeta deznădăjduit:

— Sunt ruinat! Sunt ruinat!... Va trebui să cheltuiesc o avere întreagă ca să acopăr pagubele pricinuite de elefant şi până la urmă tot va fi împuşcat. Ce pierdere! Ce pierdere ireparabilă!

— O telegramă! spuse servitorul intrând în birou şi-i prezentă lui Strom o hârtie pe tavă.

„S-a sfârşit! – se gândi directorul. Probabil că mă înştiinţează că elefantul a fost ucis... O telegramă din U.R.S.S.? De la Moscova? Ciudat! De la cine o fi oare?...”

> „Berlin, Circul Busch, Directorul Strom.
>
> Aflat ziar fuga elefantului. Stop. Cereţi imediat poliţiei anularea ordinului împuşcare elefant. Stop. Transmiteţi elefantului următoarele două puncte. Ghilimele Sapiens virgulă Wagner soseşte Berlin cu avionul. Întoarce-te Circul Busch. Stop. Ghilimele Dacă nu ascultă virgulă puteţi împuşca. Stop. Profesor Wagner.”

Uluit, Strom citi încă o dată telegrama.

„Nu înţeleg nimic! Este limpede că profesorul Wagner îl cunoaşte pe elefant, deoarece în telegramă vorbeşte despre el zicându-i Sapiens. De ce îşi închipuie însă Wagner că elefantul se va întoarce de îndată ce va afla că profesorul soseşte?... Oricum ar fi, telegrama ne oferă o mică şansă de a salva elefantul”.

Şi directorul începu să acţioneze. Izbuti, nu fără trudă, să-l convingă pe prefectul de poliţie „să înceteze operaţiile militare”. Jung fu trimis de urgenţă cu avionul la locul unde se afla elefantul.

Ca un adevărat sol venit să parlamenteze, Jung flutură o batistă albă şi, apropiindu-se de elefant, îi spuse:

— Mult stimate Sapiens, profesorul Wagner vă trimite salutări. El urmează să sosească la Berlin şi doreşte să vă vadă. Locul de întâlnire este Circul Busch. Vă promit că, dacă vă întoarceţi, nimeni nu se va atinge de un fir de păr din preţioasa dumneavoastră persoană.

Elefantul ascultă cu atenţie ce-i spusese Jung, rămase o clipă pe gânduri, apoi îl apucă cu trompa şi-l urcă în spinare; pe urmă, cu un pas liniştit, se întoarce în direcţia nord, spre Berlin. În felul acesta. Jung era şi ostatic, şi ocrotitorul elefantului: nimeni n-ar fi îndrăznit să-l împuşte pe elefant atâta vreme cât purta în spinare un om.

Elefantul mergea pe jos, în timp ce profesorul Wagner, însoţit de asistentul său Denisov, zbura cu avionul. Şi de aceea Wagner sosi la Berlin înaintea elefantului şi se îndreptă pe dată spre circul lui Strom.

Directorul primise între timp o telegramă prin care i se anunţa că, la simpla pronunţare a numelui lui Wagner, Hoiti-Toiti se îmblânzise şi se îndrepta acum docil spre Berlin.

— Spuneţi-mi, vă rog, în ce împrejurări aţi achiziţionat acest elefant şi dacă-i cunoaşteţi cumva povestea, îl întrebă Wagner pe director.

— L-am cumpărat de la un oarecare Mr. Niches, negustor de ulei şi de nuci de palmier. Mr. Niches locuieşte în Africa Centrală, pe Congo, în apropierea oraşului Matada. După spusele lui, elefantul se apropiase singur într-o zi de casa lui, pe când copiii se jucau în grădină, şi începuse să facă nişte giumbuşlucuri neobişnuite: se ridica pe picioarele dindărăt şi dansa, jongla cu nişte nuiele, se aşeza pe picioarele din faţă şi, sprijinindu-se în colţii de fildeş, ridica picioarele dindărăt, dând din coadă într-un mod atât de caraghios, încât copiii lui Niches se tăvăleau de râs. Ei au fost aceia care i-au dat numele de Hoity-Toity, care, după cum ştiţi, în engleză înseamnă „jucăuş”, iar uneori echivalează cu „Ehebei” al nostru. Elefantul se obişnuise cu numele şi noi l-am păstrat mai departe după ce l-am achiziţionat. Iată aici toate actele referitoare la cumpărarea lui. Totul este cât se poate de legal şi nu văd cum tranzacţia ar putea fi contestată.

— Dar nici nu mă gândesc să contest tranzacţia pe care aţi încheiat-o, spune Wagner. Spuneţi-mi, vă rog, elefantul nu are niciun fel de semne particulare?

— Ba da, are la cap nişte cicatrice mari. Mr. Niches presupunea că sunt urme de răni pe care elefantul le căpătase când fusese prins. Ştiţi că sălbaticii prind elefanţii cu metode destul de barbare. Cum aceste cicatrice îl urâţeau, putând provoca publicului o oarecare repulsie, i-am pus pe cap o beretă

specială, brodată cu mătase şi împodobită cu ciucuri.

— El este. Nu mai încape nicio îndoială!

— Care el? întrebă Strom.

— Elefantul Sapiens, pe care l-am pierdut. L-am prins în Congo Belgian, unde am fost cu o expediţie ştiinţifică şi l-am dresat, dar într-o noapte a dispărut şi nu s-a mai întors. Toate cercetările pe care le-am întreprins au fost zadarnice.

— Prin urmare, aveţi totuşi pretenţii asupra elefantului? întrebă directorul.

— Eu n-am pretenţii, dar s-ar putea ca elefantul să aibă. Vedeţi, eu l-am dresat cu metode noi, care dau rezultate cu adevărat uimitoare. Dumneavoastră înşivă v-aţi putut convinge ce neobişnuită dezvoltare a aptitudinilor intelectuale ale elefantului am reuşit să ating. Pot spune că elefantul Sapiens, sau cum îi spuneţi acum, Hoiti-Toiti, posedă într-o înaltă măsură conştiinţa personalităţii, dacă mă pot exprima astfel. Când am citit în ziar despre talentele uluitoare ale elefantului care se producea la circul dumneavoastră, m-am gândit că numai Sapiens al meu putea face asemenea lucruri: eu însumi l-am învăţat doar să citească, să socotească şi chiar să scrie. Atâta timp însă cât Hoiti-Toiti îi amuza paşnic pe berlinezi, fiind şi el probabil mulţumit de soarta sa, n-am socotit necesar să intervin. Dar iată ca elefantul s-a răsculat, ceea ce înseamnă că ceva l-a nemulţumit. M-am hotărât atunci să-i vin în ajutor. Acum va trebui să-şi hotărască singur soarta, căci are dreptul la aceasta. Nu uitaţi că dacă n-aş fi sosit la timp, elefantul ar fi fost de mult mort şi l-am fi pierdut amândoi. Cu forţa nu-l veţi putea sili să rămână. Cred că v-aţi convins de asta. Să nu vă închipuiţi însă câtuşi de puţin că vreau să vi-l iau cu orice preţ. O să stau de vorbă cu el şi poate că o să rămână la dumneavoastră, dacă îi veţi schimba regimul şi veţi înlătura ceea ce l-a tulburat.

— „O să stau de vorbă cu elefantul”! Unde s-a mai văzut, aşa ceva! gesticulă larg directorul circului.

— În general, Hoiti-Toiti este un elefant cum nu s-a mai văzut. De altfel, când va ajunge la Berlin?

— Astă seară. Se pare că este foarte grăbit să se întâlnească cu dumneavoastră. Mi s-a telegrafiat că merge cu 20 km pe oră.

În aceeaşi seară, după terminarea spectacolului de circ, avu loc întâlnirea dintre Hoiti-Toiti şi profesorul Wagner. Strom, Wagner şi asistentul acestuia, Denisov, se aflau în arenă, când

prin culoarul artiştilor îşi făcu apariţia Hoiti-Toiti purtându-l pe spinare pe Jung. Zărindu-l pe Wagner, elefantul se repezi spre el şi-i întinse trompa ca o „mână”, pe care Wagner i-o strânse cu căldură. După aceea elefantul îl dădu jos pe Jung şi-l urcă pe Wagner. Profesorul ridică în sus clapa uriaşă a urechii elefantului şi-i şopti ceva. Elefantul dădu din cap afirmativ şi începu să agite cu repeziciune capătul cozii în faţa lui Wagner, care urmărea cu atenţie mişcările lui.

Strom nu vedea cu ochi buni toată această „discuţie” misterioasă.

— Ei bine, ce a hotărât elefantul? întrebă el nerăbdător.

— Elefantul şi-a exprimat dorinţa de a lua un concediu pentru a-mi putea povesti în linişte unele lucruri ce mă interesează într-o măsură deosebită. După concediu este de acord să se întoarcă la circ, cu condiţia ca domnul Jung să-i ceară scuze pentru modul grosolan în care l-a tratat şi să-i făgăduiască că nu va mai recurge niciodată la constrângeri corporale. Pentru elefant, loviturile nu sunt dureroase, dar el nu admite în principiu să fie jignit.

— Eu... l-am lovit pe elefant?... întrebă Jung cu mirare prefăcută.

— Cu coada măturii, continuă Wagner. Nu mai nega, Jung, elefantul nu minte. Trebuie să fii politicos cu el ca şi cum ar fi...

— ...însuşi preşedintele republicii?...

— ...ca şi cum ar fi un om, şi nu un om simplu, ci cu demnitate personală.

— Un gentleman? făcu Jung caustic.

— Ajunge! strigă Strom. Dumneata eşti vinovat pentru tot ceea ce s-a întâmplat şi-ţi vei primi pedeapsa. Şi aş putea şti când intenţionează domnul Hoiti-Toiti să plece în concediu şi unde anume?

— Pornim într-o plimbare pe jos, răspunse Wagner. Cred că va fi o excursie foarte plăcută. Eu şi cu asistentul meu, Denisov, ne vom sui pe spinarea largă a elefantului şi vom porni cu toţii spre sud. Elefantul şi-a exprimat dorinţa de a paşte iarbă pe pajiştile elveţiene.

Denisov n-avea decât 23 de ani, dar, în ciuda vârstei sale, reuşise să facă până acum mai multe descoperiri ştiinţifice în domeniul biologiei. „Din dumneata va ieşi ceva” – îi spusese Wagner, invitându-l să lucreze în laboratorul său. Tânărul om de

ştiinţă fusese nespus de bucuros când i se făcuse această ofertă, iar profesorul era şi el mulţumit de ajutorul său şi-l lua cu el peste tot.

— „Denisov”, „Akim Ivanovici”, pentru mine e mult prea lung, spusese Wagner încă din prima zi a activităţii lor în comun. Dacă de fiecare dată când îţi voi adresa cuvântul va trebui să spun „Akim Ivanovici”, voi pierde într-un an 48 de minute. Or, în 48 de minute se pot face multe lucruri. De aceea, în genere, voi evita să-ţi spun pe nume, iar dacă va trebui, totuşi, s-o fac, voi spune doar „Den!”. E limpede. Iar dumneata poţi să-mi spui Wag.

Wagner era într-adevăr un om care ştia să folosească timpul la maximum.

În zorii zilei, totul era gata. Wagner şi Denisov se aşezară confortabil pe spinarea lată a lui Hoiti-Toiti, luând cu ei numai ceea ce era absolut necesar.

Cu toată ora timpurie, Strom îşi exprimase dorinţa să-şi ia rămas-bun.

— Şi cu ce veţi hrăni elefantul? întrebă directorul.

— O să dăm reprezentaţii prin oraşe şi sate, spuse Wagner, şi ca răsplată, spectatorii ne vor hrăni elefantul. Sapiens va câştiga nu numai hrana lui, dar şi pe a noastră. La revedere!

Elefantul o porni tacticos pe străzile oraşului. Dar, după ce lăsară în urmă ultimele case şi în faţa lor văzură întinzându-se şoseaua ca o fâşie nesfârşită, elefantul grăbi pasul fără să fi fost îndemnat de cineva. Mergea cu cel puţin 12 km pe oră.

— Den, va trebui să te ocupi de elefant, dar, ca să-l cunoşti mai bine, îţi voi face cunoscut trecutul lui cu totul neobişnuit. Ia te rog acest caiet, este un jurnal de drum, scris de predecesorul dumitale, Peskov, cu care am făcut călătoria în Congo. Cu acest Peskov s-a întâmplat o poveste tragicomică, pe care ţi-o voi povesti odată. Acum ia şi citeşte.

Wagner îşi făcu loc mai aproape de capul elefantului, potrivi în faţa sa o măsuţă demontabilă şi începu să scrie deodată în două caiete, cu mâna dreaptă şi cu mâna stângă. Wagner nu făcea niciodată mai puţin de două treburi odată.

— Şi acum, povesteşte! se adresă el, evident, elefantului. Acesta îşi întinse trompa până la urechea lui Wagner şi începu sa sâsâie foarte repede, cu pauze foarte mici

— S-ss-şss-s-ss-sss...

„Un adevărat alfabet Morse” – gândi Denisov, deschizând caietul gros, legat în pânză.

Wagner înregistra cu mâna stângă ce-i dicta elefantul, iar cu dreapta scria un tratat ştiinţific. Elefantul mergea cu un pas uniform, şi legănarea lui lină aproape că nu stânjenea scrisul. Denisov se apucă să citească jurnalul lui Peskov şi se cufundă imediat în lectura lui.

Iată conţinutul acestui jurnal.

„RING NU VA FI OM”...

„27 martie. Am impresia că am nimerit în cabinetul lui Faust. Laboratorul profesorului Wagner este uluitor. Ce nu poţi vedea aici: fizică, chimie, biologie, electrotehnică, microbiologie, anatomie, fiziologie... s-ar părea că nu există domeniu de ştiinţă care să nu-l intereseze pe Wagner – sau Wag, cum mi-a cerut să-i spun. Microscoape, spectroscoape, electroscoape şi diferite alte „scoape”, care-i îngăduie să vadă lucruri inaccesibile ochiului liber. Urmează apoi aparate pentru auz: „microscoape” acustice, cu ajutorul cărora Wagner recepţionează mii de sunete noi: „şi lunecarea jivinelor marine, şi fiorul răchitei îndepărtate”. Vezi aici materiale de sticlă, cupru, aluminiu, cauciuc, porţelan, ebonit, platină, aur, oţel, în cele mai variate forme şi combinaţii. Retorte, baloane, serpentine, eprubete, lămpi, bobine, spirale, fire, şaltăre, întrerupătoare, butoane.. Oare toate acestea nu reflectă însăşi complexitatea creierului lui Wagner? Camera de alături este un adevărat panopticum, acolo Wagner face culturi de ţesuturi ale corpului omenesc, hrăneşte un deget viu tăiat de la un om, o ureche de iepure, o inima de câine, un cap de berbec şi... un creier de om. Da, da, un creier viu care gândeşte! Sarcina mea este tocmai să am grijă de el. Profesorul stă de vorba cu creierul, apăsând cu degetul pe suprafaţa lui. Îl hrăneşte cu o soluţie fiziologică specială, iar eu trebuie să mă îngrijesc ca această soluţie să fie mereu împrospătată. De la o vreme, Wagner a modificat puţin compoziţia soluţiei, „alimentând mai intens creierul”. Şi, ca prin minune, acesta a început să crească foarte repede. N-aş putea spune însă că acest encefal, de dimensiunile unui pepene mare, prezintă un spectacol prea atrăgător.

29 martie. Wag duce discuţii aprinse cu neobişnuitul obiect al cercetărilor sale.

30 martie. În seara asta, Wag mi-a spus povestea acestui creier.

— Aparţine unui tânăr savant german, Ring, care a murit în Abisinia, dar, după cum vezi, creierul său continuă să trăiască şi să gândească. În ultima vreme însă, nu ştiu de ce este tot mai trist. Ochiul pe care i l-am montat nu-l mai mulţumeşte. Ar vrea

nu numai să vadă, ci să şi audă şi chiar să umble. Din păcate, şi-a exprimat această dorinţă cam târziu. Dacă mi-ar fi spus-o mai demult, poate că aş fi reuşit să i-o satisfac. Aş fi găsit în sala de disecţie un cadavru potrivit ca dimensiune şi aş fi transplantat creierul lui Ring în alt cap. Dacă omul murise din cauza unei afecţiuni cerebrale, aş fi reuşit să-l readuc la viaţă printr-o transplantare. În felul acesta, creierul lui Ring ar fi primit un corp nou, în care viaţa ar fi pulsat din plin. Din păcate, am început experienţe de creştere a ţesuturilor, iar acum, după cum vezi, procesul de creştere a evoluat atât de mult, încât craniul omenesc a devenit neîncăpător. Ring nu va mai fi om.

— Ce vreţi să spuneţi cu asta? Nu vă gândiţi cumva că Ring ar putea fi şi altceva decât om?

— Exact: Ar putea fi şi altceva, să zicem un elefant. E adevărat că în momentul de faţă encefalul său nu a ajuns încă până la dimensiunile unui creier de elefant, dar putem face şi asta, trebuie doar să avem grijă ca să capete forma cuvenită. În curând voi primi un craniu de elefant, voi introduce în el creierul şi voi continua hipertrofierea ţesuturilor sale până când acestea vor umple întregul spaţiu cranian.

— Nu cumva vreţi să faceţi din Ring un elefant?

— Şi de ce nu? Am şi vorbit cu Ring. Dorinţa lui de a vedea, de a auzi, de a se mişca şi a respira este atât de mare, încât ar accepta să fie chiar un porc sau un câine. Oricum, elefantul este un animal nobil, puternic şi cu o longevitate apreciabilă. El, adică creierul lui Ring, mai poate trăi încă 100-200 de ani. Oare nu este o perspectivă plăcută? Ring a şi consimţit...”

Denisov întrerupse lectura jurnalului şi se i adresă lui Wagner:

— Spuneţi-mi, vă rog, nu cumva elefantul pe care mergem noi acum...

— Da, da, are un creier de om, răspunse Wagner, fără a se opri din scris. Citeşte mai departe şi nu mă întrerupe.

Denisov tăcu, dar nu reluă imediat lectura jurnalului. Gândul că elefantul pe care erau instalaţi are un creier de om i se părea de-a dreptul monstruos. Se uită la animal cu un sentiment de curiozitate amestecat cu o groază superstiţioasă.

„31 martie. Astăzi am primit craniul unui elefant. Profesorul i-a făcut o secţiune transversală în regiunea frontală.

— Asta, spuse el, e ca să pot introduce creierul şi ca să-l scot

apoi uşor când va trebui să-l trec din acest craniu în altul, viu.

Am examinat interiorul craniului şi m-a surprins spaţiul relativ restrâns destinat creierului. Din exterior elefantul mi se părea mult mai „inteligent”.

Dintre toate animalele terestre, continuă Wag, elefantul are cel mai dezvoltat sinus frontal. Vezi? Toată partea superioară a craniului este formată din camere pline cu aer, pe care un profan le confundă de obicei cu zona cerebrală. În realitate, creierul este destul de mic şi ascuns foarte departe, uite aici. Locul ar corespunde oarecum regiunii auditive. Iată pentru ce gloanţele care vizează partea din faţa a capului nu-şi ating în general scopul: ele străpung câteva membrane cartilaginoase, dar nu pot ajunge până la creier.

Împreună cu Wag, am făcut câteva orificii în craniu, pe unde vom introduce tuburile care vor alimenta creierul cu soluţia nutritivă. Apoi am introdus cu multă grijă creierul lui Ring într-una dintre jumătăţile craniului. Creierul nu umplea nici pe departe spaţiul ce-i era rezervat.

— Nu-i nimic. Pe drum va mai creşte, spuse Wag, prinzând între ele cele două jumătăţi ale craniului.

Mărturisesc că nu am prea multă încredere în reuşita experienţei, deşi cunosc multe dintre invenţiile neobişnuite ale lui Wag. Aici însă lucrurile îmi par deosebit de complicate şi barate de obstacole uriaşe. În primul rând trebuie să găsim un elefant viu. Ca să-l aducem din Africa sau India, ne-ar costa prea scump şi, pe lângă aceasta, s-ar putea ca, dintr-un motiv sau altul, elefantul să nu se potrivească. Iată de ce Wag a hotărât să ducă creierul lui Ring în Africa, şi anume pe Congo, unde, de altfel, a mai fost, să prindă acolo un elefant şi să facă pe loc transplantarea creierului. Transplantarea creierului! Uşor de spus! Dar, ca s-o faci, e cu totul altceva decât să treci o mănuşă dintr-un buzunar în altul. Vor trebui prinse şi cusute toate terminaţiile nervilor, toate venele şi arterele. Şi, deşi anatomia omului şi cea a animalului prezintă asemănări, totuşi există deosebiri destul de mari. Va izbuti oare Wag să sudeze două sisteme atât de diferite? Şi nu trebuie uitat că toată această operaţie complexă urmează să fie făcută pe un elefant viu...”

„27 iunie. Voi aşterne acum pe hârtie o serie întreagă de întâmplări care s-au petrecut în ultima vreme. Călătoria nu ne-a

adus numai plăceri. Încă de pe vapor, şi apoi cu deosebire în barcă, am început să fim pur şi simplu asaltaţi de ţânţari. Este adevărat că, dacă ne aflam în mijlocul fluviului, lat cât un lac, scăpam de ei, dar ajungea să ne apropiem puţin de mal ca să fim înconjuraţi de roiuri întregi formate din aceste gângănii infernale. Când ne scăldam, năvăleau peste noi muştele negre, care ne sugeau sângele. După ce am debarcat şi am pornit pe jos, au început să ne urmărească alţi duşmani: furnicile pitice şi puricii de nisip. În fiecare seară, trebuie să ne controlăm amănunţit picioarele şi să măturăm puricii de pe ele. Şerpii, miriapodele, albinele şi viespile ne-au dat şi ele de furcă.

Drumul prin desişul pădurii n-a fost nici el uşor, iar prin poieni era şi mai greu: peste tot iarbă deasă şi tulpini groase, înalte de patru metri. Mergi mereu între doi pereţi de verdeaţă şi nu vezi nimic în jurul tău. E înfiorător. Frunzele ascuţite îţi zgârie obrazul şi mâinile. Iarba pe care calci se încolăceşte în jurul picioarelor, îngreunându-ţi mersul. Pe timp de ploaie, frunzele uriaşe adună apa, care apoi se revarsă peste tine ca dintr-o găleată. Trebuie să umblăm înşiruiţi unul câte unul, pe poteci înguste, croite prin păduri şi savană. Aceste drumuri sunt, de altfel, singurele căi de comunicaţie prin locurile acestea. Eram cu toţii douăzeci de oameni, dintre care optsprezece hamali şi călăuze din tribul negru al fanilor.

În sfârşit, iată-ne ajunşi la destinaţie. Întindem corturile pe malul lacului Tumba. Călăuzele noastre se odihnesc pescuind, aceasta fiind una dintre marile lor bucurii. Cu multă greutate îi putem smulge de la această ocupaţie plăcută pentru a-i pune să ne conducă mai departe. Avem două corturi mari, aşezate într-un loc foarte bine ales, pe un dâmb uscat, cu iarbă rară şi care oferă o largă perspectivă de jur împrejur. Creierul lui Ring a suportat uşor călătoria şi se simte destul de bine. Aşteaptă cu nerăbdare întoarcerea în lumea sunetelor, a culorilor, a senzaţiilor. Wag îl încurajează, declarându-i că acum nu mai are mult de aşteptat. Este limpede că profesorul face nişte pregătiri misterioase.

29 iunie. Mare tărăboi în tabăra noastră. Fanii au dat peste urmele proaspete ale unui leu, nu departe de corturi. Am desfăcut lada cu arme şi le-am dat puşti celor care spun că ştiu să tragă, iar după-amiază am făcut o tragere de probă. A fost

nemaipomenit! Fanii îşi lipeau patul armei de burtă sau de genunchi, reculul îi trântea de-a dura până departe, iar gloanţele nimereau exact în partea cealaltă. În schimb, zelul lor nu cunoştea margini, iar gălăgia pe care o fac nu poate fi descrisă. Cred că ţipetele lor vor îndrepta spre noi sălbăticiunile flămânde din întregul bazin al fluviului Congo.

Fanii sunt înspăimântaţi. Cum se lasă seara, se adună în jurul corturilor noastre şi aprind focurile, pe care nu le mai lasă apoi să se stingă toată noaptea. Cred că înţeleg acum frica omului primitiv în faţa înfiorătoarelor animale sălbatice. Când leul rage – am avut până acum de câteva ori prilejul să-i aud răgetul —, simt că se petrece în mine ceva ciudat: în sânge mi se trezeşte teama ancestrală, iar inima parcă mi se opreşte. Nici să fug parcă nu pot, ci-mi vine doar să mă ghemuiesc sau să mă îngrop în pământ ca o cârtiţă. Cât despre Wag, parcă nici nu aude răgetul leului [...]

„VODCA DE ELEFANT”

„21 iulie 1957. Fanii au descoperit locul unde se adapă elefanţii. Este un lac de pădure, destul de mic. După ce elefanţii s-au adăpat şi s-au afundat în desişul pădurii, Wag, eu şi indigenii ne-am apucat de lucru. Ne-am dezbrăcat şi am intrat în apă, unde am început să batem pe fundul lacului şiruri strânse de bârne, îngrădind astfel o mică porţiune a lacului. Pe urmă, am lipit bine cu lut peretele de sub apă şi am obţinut în felul acesta un mic iaz îndiguit. Stăvilarul despărţea porţiunea aceasta a lacului chiar în locul unde veneau de obicei elefanţii la adăpat.

— Minunat! spuse Wag. Nu ne mai rămâne acum decât să „otrăvim” apa. Pentru asta am o soluţie foarte bună, absolut inofensivă, dar care îmbată mai puternic decât alcoolul.

Mai multe ore în şir, Wag se închise în laboratorul său, de unde ieşi până la urmă cu o găleată de „vodcă de elefant” – cum îi spunea el. „Vodca” fu turnată în apă, iar noi ne căţărarăm în copaci, pregătindu-ne de aşteptare.

— Or să bea oare elefanţii vodca dumitale? l-am întrebat eu.

— Sper c-o să le placă. După câte ştiu, urşii beau vodcă, ba chiar ajung adevăraţi beţivi. Ssst! Se aud paşi...

Mi-am aruncat privirile asupra uriaşei „arene”.

Sunt nevoit să fac aici o mică digresiune. Trebuie să mărturisesc că în tot timpul călătoriei am fost mereu surprins de varietatea arhitectonică şi de peisajele mereu noi ale pădurii tropicale. În general, mergi printr-o pădure „în trei etaje”: mai întâi o mică pădurice de tufe şi de copaci mărunţi, care nu întrec înălţimea omului; deasupra ei se ridică o a doua pădure, cam tot atât de înaltă ca pădurile noastre nordice. În sfârşit, deasupra ei se înalţă cea de-a treia pădure, formată din arbori uriaşi. Între şirurile de coroane ale primelor două păduri există goluri, pe care le umplu doar lianele şi vrejurile diferitelor plante târâtoare. Spectacolul pe care-l oferă o asemenea pădure în trei caturi este o adevărată vrajă. Sus de tot, deasupra capului, nălucesc peşteri înverzite, cascade de verdeaţă, căzând de pe o stâncă pe alta, şi munţi înverziţi ce se înalţă până în nori. Şi totul împodobit cu penele în mii de culori ale pasărilor şi nuanţelor de vis ale orhideelor.

Şi deodată îţi vine să crezi că ai nimerit într-o măreaţă

catedrală gotică, susţinută de nenumărate coloane uriaşe, înfipte în pământul acoperit cu muşchi şi cu vârfurile atingând cupola aproape invizibilă. Mai faci câţiva paşi şi iarăşi nu mai recunoşti locul; te afli acum în hăţişuri de nestrăbătut. Din faţă şi din spate, din dreapta şi din stânga, te înăbuşă frunzele. Muşchiul, iarba şi florile îţi strâng trupul până la umeri. Simţi că te trage în jos un adevărat vârtej de verdeaţă. Picioarele ţi se împiedică în vegetaţia moale sau se lovesc de trunchiurile copacilor răsturnaţi, dar în clipa când eşti sleit de puteri şi simţi că te-ai împotmolit pentru totdeauna în mlaştina vegetaţiei de nestrăbătut, crengile se dau parcă la o parte şi rămâi fără glas: eşti în mijlocul unei uriaşe peşteri rotunde, cu bolta verde. „Un stâlp” de o grosime neînchipuită susţine cupola peşterii. Pe pământ niciun fir de iarbă – un adevărat teren de crichet. Arborele uriaş înăbuşă cu umbra sa orice vegetaţie din jur, nelăsând să pătrundă nicio rază de lumină. Crengile îi atârnă până la pământ, înfrăţindu-se parcă cu el. Aici este împărăţia întunericului şi a răcorii. În călătoria noastră am avut nu o dată prilejul să ne odihnim la umbra câte unui asemenea gigant: baobab, arbore de cauciuc, sau smochin indian.

Un asemenea arbore uriaş ne-a oferit şi acum adăpost în crengile sale. Se afla nu departe de apă şi ne dădea astfel posibilitatea să vedem toate animalele ce mergeau pe poteca elefanţilor şi care trebuiau să străbată „arena” înainte de a se apropia de mal. Câte drame ale pădurii n-a văzut această „arenă”! Ici-colo mai albeau oase de antilope, bivoli şi mistreţi. Nu departe începea savana, aşa că adesea veneau aici la adăpost şi animale de câmpie.

În „arenă” îşi făcu deodată apariţia un porc mistreţ, urmat de o scroafă şi opt purcei. Întreaga familie se îndrepta spre lac. Nu după multă vreme mai apărură încă cinci femele, pare-se din aceeaşi familie. Mistreţul se apropie de apă şi se apucă să bea, dar dintr-odată îşi scoase râtul din apă, grohăi în semn de protest şi trecu în altă parte. Încercă şi acolo apa, dar se vede că nu-i plăcu şi dădu din cap.

— Nu vrea să bea, îi şoptii eu lui Wag.

— Nu i-a simţit încă gustul, îmi răspunse acesta tot în şoaptă. Wag avea dreptate. Nu trecu mult, mistreţul încetă să mai dea din cap şi începu să bea. Scroafa însă se agita şi, după cum mi se părea mie, le striga purceilor să nu bea. După o vreme îi

prinse şi ea gustul. Mistreţul, femelele şi purceii băură multă vreme – mai mult decât obişnuiesc în general. Primii care se îmbătară fură purceii: ei începură deodată să guiţe şi se năpustiră unul asupra altuia, gonind prin „arenă”. După ei, se îmbătară şi cele şase femele. Clătinându-se, începură să grohăie, să se împleticească şi să se înfrunte; se ridicau pe picioarele dindărăt, se tăvăleau pe pământ şi se dădeau chiar peste cap. Până la urmă, se trântiră la pământ şi adormiră împreună cu purceii. Mistreţul însă se dovedea a fi rău la beţie. Grohăia înfricoşător, se năpustea asupra arborelui uriaş din mijlocul poienii, înfigându-şi cu atâta forţă colţii, încât abia de-i mai putea scoate.

Urmăream cu atâta interes năzdrăvăniile mistreţului beat, încât nici n-am băgat de seamă când s-au apropiat elefanţii. Păşind tacticos, ei începură să iasă unul după altul din cărarea înverzită. Trebuie să spun că în clipa aceea pajiştea din jurul arborelui arăta într-adevăr ca o arenă de circ, dar nu cred să fi existat vreodată un circ cu atâţia artişti patrupezi. Mărturisesc că m-a înspăimântat mulţimea aceea de trupuri masive ale elefanţilor, asemenea unor şobolani uriaşi. Erau peste douăzeci la număr.

Dar ce i s-o fi năzărit beţivanului de mistreţ? În loc să o ia la sănătoasa, el prinse să grohăie ameninţător şi se repezi ca o săgeată spre turma de elefanţi. Elefantul care mergea în faţă, cel mai mare dintre toţi, probabil că nu se aştepta la un atac. Îşi încovoie aşadar capul, privind cu curiozitate la animalul ce gonea spre el. Apropiindu-se de elefant, mistreţul îl lovi cu colţii în picior. Elefantul răsuci în grabă trompa, îşi aplecă deodată capul şi, luându-l pe mistreţ în colţi, îl zvârli cu atâta putere încât acesta căzu în apă.

Mistreţul grohăi, se bălăci în apă şi, înainte de a ieşi la mal, mai trase câteva înghiţituri de apă, ca şi cum ar fi vrut să capete curaj. De data asta, văzându-l că se apropie din nou, elefantul se pregăti de atac. Îl aşteptă pe mistreţ cu colţii lăsaţi în jos, şi când acesta se năpusti asupra lui nimeri în colţi şi fu într-o clipă spintecat. Elefantul zvârli de pe colţi animalul muribund şi-l călcă în picioare. Din mistreţ nu mai rămaseră decât capul şi coada, căci trupul şi picioarele îi fuseseră făcute piftie.

Cu aceiaşi paşi măsuraţi, ca şi cum nu s-ar fi întâmplat nimic, elefantul conducător străbătu întreaga „arenă”, ocolind cu grijă

puii de mistreţ şi femelele ce zăceau ameţite, coborî spre malul apei şi-şi cufundă trompa în ea. De sus, din copac, noi priveam curioşi să vedem ce o să se întâmple.

Elefantul înghiţi o dată, dar ridică brusc trompa şi începu să răscolească apa, probabil ca să-i asemuiască gustul în diferite locuri. Mai făcu câţiva naşi şi, deodată, îşi cufundă trompa dincolo de bariera noastră, unde apa nu era otrăvită cu băuturi ameţitoare.

— S-a dus de râpă planul nostru! şoptii eu, dar în acelaşi moment scoase un strigăt de mirare: elefantul se întorsese la locul îngrădit şi începuse să bea „vodca de elefant”. Îi plăcea. Lângă elefantul conducător se rânduiră şi ceilalţi elefanţi, dar barajul nostru nu era prea mare, aşa încât o parte din turma de elefanţi se adăpa cu apă obişnuită.

Credeam că adăpatul nu se va termina niciodată. Vedeam pântecele elefantului umflându-se într-un chip monstruos. Elefanţii beau, nu glumă, aşa încât după o jumătate de oră nivelul apei din bazinul nostru scăzuse la jumătate, iar după o oră elefantul şi tovarăşii săi supseseră tot lichidul, până la fund. Dar, încă înainte de a fi terminat de băut, elefanţii începură să se clatine, iar unul dintre ei se prăbuşise chiar în apă, ridicând valuri mari. Animalul scoase un strigăt, se ridică şi căzu apoi într-o rână; întinzându-şi trompa pe mal, începu să sforăie cu atâta putere încât tremurau până şi frunzele arborilor, iar păsărelele speriate îşi luau zborul, urcându-se pe crengile cele mai de sus ale copacilor.

Conducătorul elefanţilor se îndepărtă de lac, gâfâind ca o locomotivă. Dar trebui să se oprească şi am văzut că şi trompa îi atârna moale ca o cârpă, urechile ba i se ridicau, ba i se lăsau blege în jos. Elefantul se clătina încet şi ritmic când înainte, când înapoi, în timp ce în jur tovarăşii săi cădeau ca seceraţi de gloanţe. Ceilalţi elefanţi, care nu băuseră „vodcă”, priveau uimiţi acest spectacol ciudat. Începură să mugească şi să se agite în jurul elefanţilor beţi, încercând să-i ridice. O femelă uriaşă se apropie de elefantul conducător şi-i pipăi neliniştită capul cu trompa. La acest gest de mângâiere, elefantul răspunse cu o mişcare înceată a cozii, fără a înceta să se legene. Apoi ridică brusc capul, începu să sforăie şi căzu la pământ. Elefanţii treji se înghesuiră buimăciţi în jurul său, nevrând să plece fără conducător.

— Proastă treabă dacă elefanţii treji vor rămâne aici, zise Wag, de data aceasta cu glas tare. Ce să facem cu ei? Să-i ucidem? Mai bine să mai aşteptăm, că vedem ce-or să mai facă.

Elefanţii care nu se îmbătaseră păreau să ţină sfat. Scoteau sunete ciudate, mişcându-şi întruna trompele. „Conferinţa” dură destul de mult. Începuse să se lumineze de ziuă, când elefanţii îşi aleseră un nou conducător şi încet, unul după altul, părăsiră „arena”, unde zăceau „cadavrele” tovarăşilor.

RING A DEVENIT ELEFANT

Sosise timpul să ne dăm jos din copac. Am privit cu oarecare emoţie „arena”, care amintea acum un câmp de bătălie. Uriaşii elefanţi zăceau pe o rână, amestecaţi cu mistreţii. Va ţine oare beţia asta destulă vreme? Ce se va întâmpla dacă elefanţii se vor trezi înainte ca noi să fi terminat operaţia de transplantare a creierului? Ca şi când ar fi căutat să mă sperie şi mai tare, animalele mişcau din când în când trompa, iar unii dintre ei mugeau prin somn.

Pe Wag toate acestea păreau că-l lasă rece. Se dădu repede jos din copac şi se apucă de treabă, în timp ce fanii ucideau mistreţii adormiţi. Wag împreună cu mine începurăm operaţia. Wag comandase din vreme instrumente chirurgicale în stare să vină de hac osului de elefant. Se apropie de elefantul conducător, scoase din ladă bisturiul sterilizat, făcu câteva incizii pe capul elefantului, după care dădu pielea la o parte şi începu rezecţia craniului. Elefantul îşi agită de câteva ori trompa, lucru ce avu darul să mă alarmeze, dar Wag mă linişti:

— Nu te speria. Garantez pentru eficacitatea narcoticului meu. Elefantul n-o să se trezească înainte de trei ore, iar până atunci sper să termin transplantarea. După aceea, nu va mai prezenta pentru noi nicio primejdie.

Şi Wag continuă metodic să taie craniul; instrumentele erau perfecte, astfel încât, în curând, el putu înlătura o parte din osul parietal.

— Dacă o să ai vreodată prilejul să mergi la o vânătoare de elefanţi, îmi spuse el, să ştii că trebuie să ocheşti numai în această regiune limitată. Spunând acestea, Wag îmi arătă spaţiul dintre ochi şi ureche, nu mai mare decât o palmă. L-am prevenit pe Ring, adică creierul lui, să-şi ferească cu grijă acest loc.

Wag reuşi destul de repede să golească capul elefantului de substanţa cerebrală. Dar în clipa aceasta se produse ceva neaşteptat: elefantul fără creier începu deodată să se mişte, să-şi legene corpul greoi, iar apoi, spre marea noastră surprindere, se ridică şi porni. Se pare însă că nu vedea nimic, deşi ochii îi erau larg deschişi. Astfel, nu-l ocoli pe unul dintre tovarăşii săi, care zăcea în drum, şi, poticnindu-se, căzu la pământ. Trompa şi picioarele începură să se mişte spasmodic. „Nu cumva moare?”

– îmi spusei întristat la gândul că toată truda noastră fusese de pomană.

Wag aşteaptă până ce elefantul încetă să se mişte, după care continuă operaţia.

— Acum elefantul este „mort”, spuse el, cum se şi cuvine unui animal fără creier. Noi însă îl vom învia, lucru care nu-mi pare prea greu. Adu-mi acum creierul lui Ring. Numai de nu s-ar produce vreo infecţie!

Mi-am spălat cu grijă mâinile, am scos din craniul de elefant pe care-l adusesem cu noi creierul hipertrofiat al lui Ring şi l-am predat lui Wag.

— Ei, acu-i acu!... spuse el, introducând creierul în craniul elefantului.

— Se potriveşte? întrebai eu.

— Nu strica să mai crească puţin, dar, în sfârşit, nu are importanţă. Mai rău ar fi fost dacă ar fi crescut prea mult şi nu ar fi încăput în cutia craniană. Acum mi-a rămas lucrul cel mai greu: să cos terminaţiile nervoase. Fiecare nerv pe care-l voi prinde este un contact între creierul lui Ring şi corpul elefantului. Dumneata, odihneşte-te! Stai jos şi priveşte, dar ai grijă să nu mă deranjezi.

Wag începu să lucreze cu o repeziciune şi o atenţie neobişnuite. Era într-adevăr un artist în meseria lui, iar degetele sale aminteau pe acelea ale unui pianist virtuos, care execută o bucată foarte grea. Faţa îi era concentrată şi privirea ochilor aţintită într-un singur punct, ceea ce se întâmpla numai atunci când îşi încorda atenţia la maximum. Se vedea că în clipa aceea ambele emisfere ale creierului desfăşurau aceeaşi activitate, controlându-se oarecum, reciproc. În sfârşit, Wag închise cutia craniană, o prinse cu clame metalice, după care întinse deasupra pielea şi o cusu.

— Perfect. Acum – bineînţeles, dacă va trăi – va rămâne doar cu cicatricea pe piele. Sper însă că Ring mă va ierta pentru aceasta.

„Ring mă va ierta!” Da, acum elefantul devenise Ring sau, mai exact, Ring devenise un elefant. M-am apropiat de acest animal, în capul căruia se afla un creier omenesc şi l-am privit cu o curiozitate extremă. Privirea îi era la fel de lipsită de viaţă ca şi înainte.

— De ce oare? am întrebat. Doar creierul lui Ring este în

deplină cunoştinţă şi totuşi ochii... lui (nu mă hotăram să spun „ochii elefantului” sau „ochii lui Ring”) au o privire sticloasă.

— Foarte simplu, răspunse Wag. E adevărat că nervii care pornesc de la creier au fost cusuţi, dar încă nu s-au sudat cu restul organismului. L-am prevenit pe Ring să nu facă nicio mişcare până când nervii nu se vor suda definitiv. Am avut o deosebită grijă şi cred că aceasta se va întâmpla destul de repede.

Soarele începuse să apună. Fanii se îngrămădeau pe malul apei, unde aprinseseră focuri şi frigeau carnea de mistreţ, pe care o înfulecau apoi cu mare poftă. Unii dintre ei se pare că o preferau crudă. Deodată, unul dintre elefanţii beţi slobozi un strigăt puternic. Acest semnal ascuţit de chemare îi trezi şi pe ceilalţi, care începură să se scoale unul după altul. Wag, eu şi fanii ne grăbirăm să ne ascundem prin tufişuri. Clătinându-se încă, elefanţii se apropiară de conducătorul lor, pe care îl „operasem”, îl pipăiră multă vreme, mirosindu-l cu trompa şi spunându-i ceva pe limba lor. Îmi închipui cum trebuie să se fi simţit Ring în clipa aceea, dacă bineînţeles începuse să vadă şi să audă. În sfârşit, elefanţii se îndepărtară şi noi am putut să ne apropiem iarăşi de pacientul nostru.

— Ascultă şi nu-mi răspunde, spuse Wag, adresându-se elefantului, ca şi cum acesta ar fi fost într-adevăr în stare să vorbească. Îţi dau voie doar să clipeşti din ochi, dacă, bineînţeles, poţi s-o faci. Aşadar, dacă ai înţeles ce ţi-am spus, clipeşte de două ori.

Elefantul clipi de două ori din ochi.

— Admirabil! spuse Wagner. Astăzi va trebui să stai nemişcat, dar mâine poate că-ţi voi da voie să te scoli. Pentru ca elefanţii şi alte animale să nu-ţi tulbure linştea, vom bara poteca elefanţilor, iar noaptea vom aprinde focuri.

24 iulie. Astăzi elefantul s-a ridicat pentru prima oară.

— Felicitările mele! spuse Wag. Ce nume să-ţi dăm? Că doar nu putem să-ţi divulgăm taina în faţa străinilor. Îţi voi spune Sapiens. Eşti de acord?

Elefantul dădu din cap.

— Vom comunica prin gesturi, pe baza alfabetului Morse, adăugă Wag. Dumneata o să mişti vârful trompei: în sus – punct, lateral – liniuţă. Dacă ţi se pare însă mai comod, poţi

semnaliza prin sunete, ia să vedem cum foloseşti trompa.

Elefantul începu să mişte trompa, dar lucru curios: trompa se întorcea în toate direcţiile, ca o articulaţie luxată.

— Asta e pentru că nu eşti încă obişnuit. Până acum n-ai avut doar niciodată trompă, Ring! Dar de mers, poţi merge?

Elefantul începu să meargă, dar era limpede că picioarele din spate se supuneau mai bine decât cele din faţă.

— Da, va trebui să înveţi să fii elefant, spuse Wag. Creierul dumitale nu este nici pe departe înzestrat ca cel de elefant. Cred că o să înveţi destul de repede sa umbli, să mişti trompa şi urechile, dar creierul elefantului mai are în plus instincte naturale, chintesenţa experienţei a sute de generaţii de elefanţi. Un elefant adevărat cunoaşte ce primejdii îl ameninţă, ştie cum să se apere de diferiţi duşmani, unde să găsească hrană şi apă. Dumneata nu ştii nimic din toate acestea, aşa că ar trebui să înveţi din propria dumitale experienţă. Or, ca să capete această experienţă, au trebuit să piară elefanţi fără număr. Nu-ţi pierde totuşi cumpătul şi să nu-ţi fie teamă, Sapiens, căci noi nu te vom părăsi. De îndată ce te vei face bine, plecăm împreună în Europa. Dacă vrei, o să trăieşti în patria dumitale, în Germania. Dacă nu, vei putea pleca cu mine în U.R.S.S., unde vei trăi în grădina zoologică. Spune, cum te simţi acum?

Sapiens-Ring întâmpina, pare-se, mult mai puţine dificultăţi la semnalizarea prin sâsâit decât mişcând trompa. El începu să scoată din trompă o serie de sunete scurte şi lungi Wag îl asculta (pe vremea aceea, eu încă nu cunoşteam alfabetul Morse) şi îmi traducea:

— Văd ceva mai prost ca înainte. Este adevărat că, având situaţi ochii atât de sus, văd mai departe, dar câmpul meu de vedere este destul de limitat. În schimb, mirosul şi auzul le am neobişnuit de fine şi de ascuţite. Niciodată n-aş fi crezut că în lumea aceasta există atât de multe sunete şi mirosuri. Simt acum mii de mirosuri noi şi neobişnuite, cu mii de nuanţe şi aud un număr nesfârşit de sunete, pe care nici nu le-aş putea exprima cu cuvinte. Şuierat, pocnet, trosnet, ţipăt, târâit, scheunat, suspin, lătrat, strigăt, uruit, ropot, clănţănit, pârâit, lipăit, fâlfâit... Acestea şi poate încă vreo zece alte cuvinte, iată întregul lexic omenesc care redă lumea sunetelor. Dar cât de necuprinsă este ea! Gândacii şi viermii, de pildă, sfredelesc scoarţa arborelui. Prin ce cuvinte sa redau acest concert

simfonic, pe care îl aud atât de limpede? Sau zgomotele!

— Faci progrese, Sapiens, spuse Wag.

— Dar mirosurile! continua Ring să-şi descrie noile senzaţii. Aici mă pierd de-a binelea şi nu pot nici măcar aproximativ să va descriu senzaţiile mele. Vă pot spune doar ca fiecare arbore, fiecare lucru îşi are mirosul său specific.

Elefantul coborî trompa, adulmecă pământul şi continuă:

— Iată, aici miroase a pământ, dar miroase şi firul de iarbă căzut din gura unui animal ierbivor ce mergea la adăpat. Mai miroase a mistreţ, a bivol, a aramă. Nu înţeleg de unde vine mirosul de aramă. Aha! Uite pe jos o bucăţică de sârmă, pe care ai aruncat-o probabil dumneata, Wagner.

— Cum se poate? întrebai eu. Dar subtilitatea senzaţiilor depinde nu numai de fineţea organelor periferice receptive, ci şi de dezvoltarea corespunzătoare a creierului.

— Da, răspunse Wag. După ce creierul lui Ring se va fi adaptat, senzaţiile lui nu vor fi inferioare celor ale elefantului. Acum, el recepţionează, cred, mult mai slab decât un elefant adevărat, dar fineţea aparatului auditiv şi olfactiv îi dau chiar de pe acum lui Ring o uriaşă superioritate în raport cu noi. Apoi se întoarse spre elefant şi-l întrebă. Sper, Sapiens, că nu-ţi va fi prea greu dacă ne vom întoarce la tabăra de pe colină călare pe dumneata?

Sapiens consimţi cu amabilitate dând din cap. Am încărcat pe spinarea lui o parte din bagaje, apoi elefantul mă ridică pe mine şi pe Wag cu trompa şi pornirăm la drum. Fanii ne urmau pe jos.

— Cred, spuse Wag, că peste vreo două săptămâni Sapiens va fi complet restabilit şi atunci vom porni spre Boma, de unde ne vom întoarce acasă, cu vaporul.

După ce aşezarăm corturile pe colină, Wag îi spuse lui Sapiens:

— Ai de mâncare pe aici mai mult decât e nevoie. Aşa că te rog să nu te îndepărtezi prea mult de tabără, în special noaptea. Poţi da peste diferite primejdii, pe care numai adevăraţii elefanţi ştiu să le ocolească.

Elefantul dădu din cap şi se apucă să rupă cu trompa crengile de pe arborii învecinaţi.

Deodată scoase un ţipăt şi, răsucindu-şi trompa, alergă spre Wag.

— Ce s-a întâmplat? întrebă Wag.

Drept răspuns, elefantul întinse trompa până sub nasul acestuia.

— Vai! Vai! spuse Wag, cu o notă de imputare în glas. Vino încoace, mă chemă el şi-mi arată apendicele trompei, în formă de deget.

— Sensibilitatea acestui „degeţel” întrece sensibilitatea degetelor orbilor. Este cel mai gingaş organ al elefantului. Şi uite că Sapiens al nostru a reuşit să-şi rănească „degeţelul” înţepându-l într-un ghimpe.

Şi Wag scoase cu grijă ghimpele din trompă.

— Alta dată să fii mai atent, îi spuse el elefantului pe un ton sentenţios. Dacă un elefant are trompa rănită, este un invalid! Nu mai poate nici măcar să bea apă şi de fiecare dată când intră în râu sau în lac este nevoit să bea cu gura, în loc să tragă apa în trompă şi din trompă în gură, cum fac elefanţii de obicei. Pe aici cresc foarte multe plante cu ghimpi, aşa încât du-te puţin mai departe şi învaţă să deosebeşti speciile de plante.

Elefantul oftă, dădu din trompă şi porni în pădure.

27 iulie. Situaţia e cum nu se poate mai bună. Elefantul mănâncă cantităţi uriaşe. La început era mai mofturos şi căuta să nu ia în gură decât ierburi, frunze şi crenguţe fragede. Dar cum rămânea veşnic flămând, începu să se poarte curând ca un adevărat elefant şi să bage în gură crengi groase cât mâna.

Arborii în jurul taberei noastre au luat o înfăţişare de-a dreptul jalnică, ca şi cum ar fi căzut pe aici un meteorit sau ar fi trecut lăcustele. Tufişurile din jur şi crengile mai groase ale arborilor nu mai au nicio frunză. Ramurile sunt rupte, scoarţa arborilor mâncată, peste tot gunoi, bălegar, crengi şi trunchiuri de copaci dărâmaţi. Sapiens îşi cere scuze pentru aceste distrugeri, dar „obrazul subţire cu cheltuială se ţine” – după cum i-a spus el lui Wag prin semnele sonore.

1 august. Azi-dimineaţă Sapiens nu a apărut.

La început, Wagner nu era neliniştit.

— Doar nu-i un ac să se piardă. Ce i se poate întâmpla? Niciun animal sălbatic nu îndrăzneşte să-l atace. Cred că în timpul nopţii s-a îndepărtat prea mult de tabără şi n-a avut încă timpul să se întoarcă.

Dar orele treceau, şi Sapiens nu se arata. În sfârşit am hotărât

să plecăm în căutarea lui. Fanii sunt neîntrecuţi când e vorba să depisteze urme, astfel încât şi de data aceasta găsiră repede urma elefantului. Am pornit după aceste urme, iar un bătrân fan, ce mergea în frunte, cerceta urmele şi ne tălmăcea cu repeziciune semnele lăsate de elefant.

— Aici elefantul a mâncat iarbă şi pe urmă a început să rupă lăstari de tufiş. Apoi a plecat mai departe. Aici a făcut o săritură. S-o fi speriat de ceva. Da, da, uite şi ce l-a speriat: urme de leopard. O săritură, şi elefantul a luat-o la fugă, frângând totul în calea sa. Dar ce s-a întâmplat cu leopardul? Şi el fuge… Numai ca fuge în partea cealaltă, speriat şi el de elefant.

Urmele elefantului ne-au dus departe de tabără, până într-o poiană mlăştinoasă, unde urmele erau acoperite de apă. Se vede că elefantul se poticnise, dar a continuat să fugă, desprinzându-şi cu greu picioarele din nămolul mlăştinos. Iată şi apa, în care s-a aruncat elefantul. E fluviul Congo. L-o fi trecut înot?

Călăuzele noastre au pornit-o în căutarea unui sat apropiat, unde au făcut rost de o barcă, cu care au trecut pe celălalt mal. Aici însă nu se mai vedea nicio urmă de elefant. Să se fi prăpădit oare? Elefanţii ştiu să înoate, dar Ring oare ştia şi el? Oare reuşise să înveţe să înoate ca elefanţii? Fanii spuneau că elefantul pornise înot după curent. Am mai plutit cu barca câţiva kilometri înspre ocean. Dar n-am mai văzut niciun fel de urme. Wag era deprimat, căci toată truda noastră fusese zadarnică. Ce s-o fi întâmplat cu elefantul? Chiar dacă a rămas în viaţă, cum va putea el oare trăi în pădure, printre fiarele sălbatice? …

8 august. Am pierdut o săptămână întreagă tot căutând elefantul. A fost zadarnic. Sapiens a dispărut fără urme. Nu ne-a mai rămas altceva de făcut decât să-i plătim pe fani şi să pornim spre casă”.

DUŞMANI PATRUPEZI ŞI DUŞMANI BIPEZI

— Am terminat de citit jurnalul, spuse Denisov.

— Iată şi continuarea lui, răspunse Wagner, mângâind elefantul pe grumaz. În timp ce dumneata citeai jurnalul, Sapiens, alias Hoiti-Toiti, alias Ring, mi-a spus toată povestea amuzantă a peripeţiilor sale. Nu mai nădăjduiam să-l văd în viaţă, dar el a reuşit să găsească singur drumul spre Europa. Te rog, după ce descifrezi, să transcrii notele mele stenografice în care am însemnat povestea elefantului.

Denisov luă caietul plin de liniuţe şi puncte, începu să citească şi apoi să transcrie toată povestea elefantului, aşa cum o redase acesta.

Iată ce i-a povestit Sapiens lui Wagner:

„Nu ştiu dacă voi reuşi să vă fac să înţelegeţi prin ce am trecut de când am devenit elefant. N-aş fi crezut niciodată şi nici prin vis nu mi-ar fi trecut că eu, asistentul profesorului Turner, voi deveni odată elefant şi voi trăi în hăţişurile africane. Dar mai bine să expun în ordine cronologică succesiunea evenimentelor.

În seara aceea, m-am îndepărtat puţin de tabără şi păşteam liniştit iarba de pe pajişte. Smulgeam smocuri de ierburi zemoase, scuturam rădăcinile ca să îndepărtez pământul de pe ele, apoi le mâncam. După ce am isprăvit iarba, am pornit prin pădure în căutarea unei alte pajişti. Era o noapte cu lună şi se vedea destul de bine. Prin aer treceau insecte fosforescente, lilieci şi necunoscute păsări nocturne, asemenea bufniţelor. Călcam încet şi uşor, fără să simt măcar greutatea corpului. Mă străduiam să fac cât mai puţin zgomot şi adulmecam cu trompa. În dreapta şi în stânga mea simţeam animale, dar n-aş fi putut spune care anume. N-aveam de ce mă teme, fiind cel mai puternic dintre toate animalele. Leul însuşi trebuia să mi se ferească din cale. Şi totuşi îmi era groaznic de frică de fiecare foşnet, de fiecare sunet, de un şoricel care se furişa pe lângă mine sau de o mică vietate asemănătoare vulpilor noastre. Dând în drum peste un mistreţ nu prea mare, m-am dat la o parte, făcându-i loc. Cred că nu eram încă conştient de propria-mi putere. Un singur lucru mă liniştea: ştiam că nu departe de mine se află oameni, prietenii mei, care îmi pot veni în ajutor.

Păşind în felul acesta cu multă grijă, am ieşit într-o poieniţă şi mă şi grăbeam să rup un smoc de iarbă când deodată am simţit

mirosul de fiară, iar urechea a prins un foşnet ce venea din nişte tufişuri de trestie. Am ridicat trompa, am întors-o grijuliu ca s-o feresc şi am început să adulmec în jurul meu. Deodată zării un leopard ascuns în tufişurile de pe malul apei, care mă privea cu ochi lacomi şi flămânzi. Tot trupul i se încordase pentru săritură. Încă o clipă, şi o să-mi sară în spate. Şi atunci, poate unde încă nu eram obişnuit cu viaţa de elefant şi simţeam şi judecam prea omeneşte, n-am mai fost în stare să-mi înving o teamă nebună. M-am cutremurat şi am luat-o la fugă.

Copacii trosneau şi se prăvăleau în calea mea. Animalele de pradă fără număr, speriate de goana mea turbată, ţâşneau din tufişuri şi din iarbă, repezindu-se care încotro ceea ce nu făcea decât să mă sperie şi mai tare. Parcă eram urmărit de toate animalele din bazinul fluviului Congo. Am fugit astfel, fără să ştiu cât timp şi încotro, până m-a oprit un obstacol: apa fluviului. Nu ştiu să înot – cel puţin îmi amintesc că nu ştiam când eram om. Pe urmele mele era însă leopardul – aşa credeam – şi de aceea m-am aruncat în apă şi am început să dau din picioare, ca şi cum aş fi continuat să alerg. În felul acesta am înotat, iar apa m-a răcorit şi m-a liniştit întru câtva. Mi se părea că întreaga pădure este plină numai de fiare sălbatice şi flămânde, care aşteaptă doar să ies la mal pentru a se năpusti asupra mea. Ore şi ore la rând am înotat astfel, fără să mă opresc.

Soarele răsărise, dar eu tot mai înotam. Pe apa fluviului au început să treacă bărci cu oameni. La început nu mă temeam de ei, dar deodată am auzit dintr-o barcă o împuşcătură. Nu puteam crede că eram ţinta acestei împuşcături şi de aceea am continuat să înot. Imediat răsună încă o împuşcătură şi simţii o înţepătură ca de albină. Am întors capul şi am văzut că în barca plină cu indigeni şedea un alb, după înfăţişare un englez. Aşadar, el era acela care trăsese în mine. Vai! Prin urmare oamenii erau şi mai primejdioşi ca fiarele!

Ce-mi rămânea de făcut? Voiam să strig englezului, să-l rog să nu tragă, dar din gâtlejul meu nu ieşeau decât nişte mugete stridente. Dacă englezul nimerea ţinta, eram pierdut... Mi-aţi atras doar atenţia asupra locului vulnerabil dintre ochi şi ureche, unde se află creierul. Mi-am adus aminte de sfatul dumneavoastră şi am întors capul aşa încât gloanţele să nu mă nimerească acolo; în acelaşi timp, mă străduiam să ajung cât mai repede la mal. Când am urcat pe ţărm, mi-am dat seama că

eram o ţintă excelentă, dar capul îmi era întors spre pădure. Englezul cunoştea, se pare, bine cum se vânează elefanţii, aşa încât socoti zadarnic să tragă în partea posterioară. De aceea, încetă să mai tragă, aşteptând probabil să întorc capul. Eu însă, uitând cu totul de animalele sălbatice, m-am năpustit în desişul pădurii.

Pădurea era acum de nepătruns. Lianele îmi aţineau calea şi în curând împletiră în jurul meu o reţea atât de deasă, încât n-am mai putut-o străbate şi am fost nevoit să mă opresc. Eram frânt de oboseală. M-am trântit la pământ, fără să mă mai gândesc dacă un elefant se cuvenea să facă acest lucru.

Am avut un vis înfiorător! Se făcea că eu, docentul universitar Ring, asistentul profesorului Turner, mă aflam în odăiţa mea din Berlin, de pe Unter den Linden. Era o noapte de vară. Prin fereastra deschisă îşi trimitea razele o stea singuratică. Se simţea mirosul teilor în floare, iar de pe măsuţă îşi exala aroma o garoafă roşie, într-un vas veneţian de sticlă albastră şlefuită. Deodată, printre aceste mirosuri plăcute, năvăli un oaspete nepoftit, un miros dulceag amintind de mirosul coacăzei negre. Ştiam însă că este un miros de animal sălbatic. Pregăteam tocmai prelegerea de a doua zi. Înclinând capul peste cărţi, am aţipit, continuând să simt mereu mirosul de tei de garoafe şi de fiară sălbatică. În timp ce dormeam, am visat că devenisem elefant şi că mă găseam în pădurea tropicală... Cum mirosul de animal sălbatic devenea tot mai puternic, m-a tulburat şi m-a trezit din somn. Nu era vis, ci realitate. Într-adevăr, mă transformasem în elefant prin vrăjile ştiinţei moderne, aşa cum Lucius se transformase în măgar.

Mirosul pe care l-am simţit era de biped, de sudoare de indian african. La el se adăuga şi acela de om alb, probabil omul care trăsese în mine din barcă. Aşadar, erau pe urmele mele. Poate chiar în clipa aceea stăteau ascunşi în tufiş, îndreptând ţeava puştii spre locul primejdios dintre ochi şi ureche.

Am sărit repede în picioare. Mirosul venea din dreapta. Trebuie deci să fug spre stânga. Fără a sta pe gânduri, o iau la goană rupând crengi şi croindu-mi drum prin tufişuri. Şi deodată, – cine m-a învăţat oare acest lucru? – fac aşa cum procedează elefanţii când caută ca urmăritorii să le piardă urma, şi anume, după o retragere zgomotoasă, elefantul se linişteşte brusc. Urmăritorul nu mai aude niciun zgomot şi-şi închipuie că

elefantul a rămas locului, dar acesta fuge mai departe călcând însă atât de uşor şi dând de o parte crengile cu atâta grijă, încât nici chiar o pisică n-ar putea face mai puţin zgomot.

Am alergat cel puţin doi kilometri până am îndrăznit, în sfârşit, să întorc capul şi să adulmec văzduhul. Mirosea încă a oameni, dar departe, cel puţin la un kilometru de mine. Mi-am urmat, totuşi, fuga.

Se lăsase noaptea, acea noapte tropicală înăbuşitoare, încinsă şi întunecoasă s-o tai cu cuţitul. Odată cu întunericul, mă învălui din nou spaima. Mă cuprindea din toate părţile şi era tot atât de compactă ca şi întunericul. Încotro să fug? Ce să fac? Mi se părea că a sta locului e mai îngrozitor chiar decât a umbla. Drept care am continuat să înaintez cu acelaşi pas neobosit.

Curând, am simţit apa plescăind sub picioare. Am mai făcut câţiva paşi şi am simţit că părăsisem pământul tare. Era oare un fluviu sau un lac? Orice-ar fi, m-am hotărât să pornesc înot. Pe apă eram cel puţin apărat de lei şi leoparzi. Am înotat şi, spre mirarea mea, foarte curând am simţit din nou sub picioare pământul şi am ieşit la mal. Am pornit apoi mai departe.

În drum dădeam peste pâraie, râuri şi mlaştini. În iarbă şuierau mici vietăţi nevăzute, iar broaştele uriaşe săreau speriate. Am umblat toată noaptea, iar în zori am fost nevoit să recunosc că mă rătăcisem de tot.

Au mai trecut câteva zile, şi multe lucruri de care mai înainte mă speriam nu-mi mai produceau nicio teamă. Curios! În primele zile ale noii mele existenţe de elefant, mă temeam chiar să nu-mi zgârii pielea cu ghimpi. Cred că mă speriase povestea cu înţeparea „degeţelului” trompei. Curând însă m-am convins că nici ghimpii cei mai ascuţiţi şi puternici nu-mi pot face cel mai mic rău, fiindcă pielea mea groasă mă apără ca o platoşă blindată. De asemenea, mă temeam să nu calc întâmplător pe un şarpe veninos, iar când aceasta mi s-a întâmplat pentru prima oară, şi un şarpe s-a încolăcit în jurul piciorului meu, încercând să mă muşte, uriaşa mea inimă de elefant s-a făcut cât un purice. Mi-am dat însă seama de îndată că şarpele nu-mi poate face niciun rău şi de atunci găseam chiar o plăcere să strivesc cu piciorul şerpii care-mi ieşeau în cale şi nu se dădeau destul de repede la o parte.

Şi totuşi, mai era ceva care îmi provoca teamă. Noaptea trăiam cu spaima fiarelor mari – leul şi leopardul. Deşi eram mai

puternic decât ele şi cel puţin tot atât de bine înarmat, nu aveam nicio experienţă de luptă şi nici instinctul care să-mi călăuzească acţiunile. Iar ziua mă temeam de vânători, în special de albi. Ah, albii ăştia! Dintre toate fiarele ei sunt cei mai primejdioşi. Nu pot spune că-mi era frică de cursele, laţurile şi capcanele lor. Nici cu focurile sau cu plesnitorile lor nu ar fi putut să mă încolţească. Singura primejdie o constituiau pentru mine gropile acoperite cu frunziş şi de aceea cercetam cu grijă drumul pe care mergeam.

Simţeam mirosul satului de la câţiva kilometri şi căutam mereu să ocolesc orice aşezare omenească. Cu ajutorul mirosului făceam chiar deosebire între diferite triburi de indigeni. Unele dintre ele erau pentru mine primejdioase, altele mai puţin, altele defel. Într-un rând, întinzând trompa, am simţit un miros nou. Mi-ar fi greu să-l definesc şi să spun dacă era un miros de om sau de animal. Mai degrabă de om. Nu ştiam ce putea să fie. Şi, cum eram curios să aflu toate mirosurile pădurii şi tot ce putea deveni pentru mine o primejdie, m-am îndreptat în direcţia mirosului. Mergeam ca după o busolă, înaintând cu foarte multă precauţie. Era noapte, şi indigenii dorm de obicei buştean. M-am furişat în liniştea cea mai adâncă, cercetând în acelaşi timp cu grijă drumul din faţa mea. Mirosul devenea tot mai puternic.

Spre dimineaţă, am ajuns la marginea pădurii şi, ascunzându-mă în tufişuri, am cercetat întreaga poiană. Luna pălea şi, la lumina ei cenuşie, se vedeau nişte colibe mititele, cu acoperişurile ţuguiate. Într-o colibă ca asta, un om de statură mijlocie n-ar fi putut sta în picioare. Era o linişte deplină, nici măcar câinii nu lătrau. M-am apropiat, având grijă să am vântul în faţă. Nu înţelegeam cine putea locui în asemenea bordeie, făcute parcă de nişte copii în joacă.

Deodată am zărit ieşind dintr-o groapă o fiinţă asemănătoare unei făpturi omeneşti. Se ridică în picioare şi şuieră. La acest sunet, răspunse o altă mogâldeaţă, care coborî într-o clipă de pe crengile unui copac. Alţi doi ieşiră din colibe şi se adunară cu toţii în faţa unui bordei mai mare, înalt cam de vreun metru şi jumătate. Aici începură să se sfătuiască, şi când primele raze ale Soarelui înroşiră cerul, reuşii să-i văd mai bine pe „gnomi” – aşa le-am zis eu acestor fiinţe ciudate. Am înţeles ca am dat peste un trib de pigmei – oamenii cei mai mici de pe faţa pământului.

Au pielea de un cafeniu deschis şi părul aproape roşu. Chipurile le sunt armonios făcute şi bine proporţionate, dar statura nu trece de 80-90 cm. Unii dintre aceşti „copii” aveau bărbi dese şi creţe. Pigmeii vorbeau între ei, cu nişte glasuri piţigăiate, caraghioase.

Spectacolul era deosebit de interesant, dar mie nu-mi ardea de aşa ceva. Aceşti pitici mă înspăimântau mai mult decât nişte uriaşi. Aş fi preferat chiar o întâlnire cu albii. Cu toată statura lor măruntă, pigmeii sunt cei mai înverşunaţi duşmani ai elefanţilor. Ştiam asta încă înainte de a fi devenit elefant. Ei sunt arcaşi excelenţi şi iscusiţi aruncători de suliţă. Pigmeii folosesc săgeţi otrăvite, şi ajunge o singură înţepătură de săgeată ca să omoare un elefant. Ei ştiu să se furişeze ca nişte umbre în spatele elefantului şi să-i prindă picioarele dindărăt în laţ sau să-i taie tendonul lui Ahile cu un cuţitaş ascuţit. În jurul satelor ei împrăştie ghimpi şi beţişoare otrăvite… Am făcut cale întoarsă şi am luat-o la fugă ca atunci când fugisem din faţa leopardului. Din spate am auzit ţipete şi apoi zgomotul urmăririi. Poate ca aş fi reuşit să mă fac nevăzut dacă aş fi avut în faţă drum deschis. Dar trebuia să fug prin jungla deasă, ocolind mereu hăţişuri de nepătruns. Iar în timpul acesta urmăritorii mei – agili ca maimuţele, repezi ca şopârlele şi neobosiţi ca ogarii – goneau ca şi cum pentru ei nici nu existau obstacole. Duşmanul se apropia din ce în ce mai mult. Aruncaseră chiar în mine câteva suliţe, dar din fericire vegetaţia deasă mă apăra de ele. Simţeam că mă înăbuş şi eram cât pe ce să mă prăbuşesc, în timp ce omuleţii mă urmăreau pas cu pas fără să cadă sau să se poticnească.

Acum ştiam pe propria-mi piele că nu-i deloc uşor să fii elefant, că viaţa chiar a unui animal atât de mare şi puternic este o continuă luptă pentru existenţă. Nici nu-mi venea să cred că în asemenea condiţii elefanţii reuşesc să trăiască o sută de ani şi chiar mai mult. Păi, cu emoţii ca astea, nu văd cum nu mor mai devreme chiar decât oamenii. Poate însă că elefanţii nu se frământă ca mine. Eu aveam un creier de om – prea nervos şi excitabil. Puteţi să mă credeţi că, în clipele acelea, până şi moartea mi se părea mai bună decât o viaţă în care moartea este veşnic pe urmele tale. Îmi venea să mă opresc şi să-mi ofer pieptul suliţelor şi săgeţilor otrăvite ale prigonitorilor mai bipezi… Eram gata să fac şi asta, dar în ultima clipă starea mea

se schimbă brusc. Pe neaşteptate am simţit în văzduh un puternic miros de turmă de elefanţi. Nu puteam găsi oare salvarea printre ei?

Pădurea se rărea, şi în faţa mea apăru savana; ici, colo se vedeau câţiva arbori groşi, care îmi îngăduiau să mă ascund de săgeţile urmăritorilor mei.

Fugeam în zig-zag, iar pigmeii se mişcau aici din fericire mai greu decât în pădure. Cu toate că le croiam drum larg, tulpinile puternice ale plantelor şi ierburilor îi împiedicau să fugă. Mirosul elefanţilor devenea tot mai puternic, deşi nu-i vedeam încă. Dădeam acum peste gropi uriaşe, în care elefanţii au obiceiul să se tăvălească, îngropându-se în nisip ca găinile. Pe alocuri se vedea şi bălegar. Iată şi primii arbori. Din depărtare văd câţiva elefanţi trântiţi pe jos. Alţii stau pe lângă un arbore, ţinând în trompă crengi mari cu care-şi fac vânt, mişcându-şi în acelaşi timp coada. Urechile le au ridicate ca nişte umbrele. Alţii se scaldă liniştiţi în apă. Alergam împotriva vântului şi elefanţii nu simţiră apropierea mea. Panica se răspândi numai în clipa când elefanţii cei mai apropiaţi auziră ropotul picioarelor mele. Doamne, ce s-au mai speriat! Începură să alerge înnebuniţi pe malul apei, scoţând mugete asurzitoare. Conducătorul lor, în loc să apere spatele turmei, o luă primul la goană, sărind în apă şi trecând de partea cealaltă. Mamele iubitoare îşi apărau puii, care erau de altfel tot atât de uriaşi ca adulţii. Tot femelele au trebuit să apere retragerea. Oare irupţia mea i-a speriat atât de mult pe elefanţi sau simţiseră după goana mea că-i pândea o altă primejdie, aceea care mă îndemnase pe mine însumi să fug?

M-am aruncat în neştire în apă, am trecut înot râul, întrecând multe femele şi puii lor. Căutam să înaintez cât mai repede, ca să las între mine şi urmăritorii mei trupurile masive ale celorlalţi elefanţi. Fireşte, asta era o manifestare egoistă din partea mea, am văzut însă că şi ceilalţi elefanţi, cu excepţia femelelor-mame, făceau la fel. I-am auzit pe pigmei apropiindu-se în goană de râu. Glasurile lor piţigăiate se amestecau cu mugetele ca de goarnă pe care le scoteau elefanţii. Pe mal era un adevărat măcel, dar mă temeam să întorc capul, urmând să fug mai departe pe şesul întins. Nici până astăzi nu ştiu cum s-a terminat bătălia de pe malul apei, dintre oamenii pitici şi animalele uriaşe.

Am alergat ore în şir, fără să mă opresc locului. Sleit de oboseală, abia mă mai puteam ţine după elefanţi, dar nu voiam în ruptul capului să rămân în urma lor. Ce bine ar fi dacă m-ar primi în turma lor! Aş fi şi eu într-o siguranţă relativă, căci ei cunosc oarecum mai bine decât mine locurile şi duşmanii.”

ÎN TURMA DE ELEFANŢI

„În sfârşit, elefantul care fugea în faţă se opri şi după el se opriră şi ceilalţi. Am întors capul şi am văzut că nu ne mai urmărea nimeni. Se vedeau doar doi pui de elefant, însoţiţi de mamele lor, care alergau spre noi să ne ajungă. Prezenţa mea trecuse, pare-se, neobservată. Când se adunară însă la un loc şi cei rămaşi în urmă, şi încetul cu încetul turma se linişti, elefanţii prinseră să se apropie de mine, să mă miroasă cu trompa şi să mă cerceteze din toate părţile. Mă întrebau ceva mormăind uşor, dar eu nu ştiam cum să le răspund. Nici nu înţelegeam măcar ce înseamnă acest mormăit – dacă erau supăraţi de ceva sau erau mulţumiţi.

Cel mai mult mă temeam de conducătorul turmei. Ştiam că înainte ca Wagner să fi făcut asupra mea „operaţia”, fusesem conducătorul turmei. Dacă întâmplător am dat peste aceeaşi turmă, iar noul ei conducător mă va provoca la luptă pentru hegemonie? Mărturisesc că am fost destul de neliniştit când conducătorul turmei, un elefant masiv şi puternic, s-a apropiat de mine şi m-a lovit pe neaşteptate cu colţii în coastă. N-am ripostat şi atunci el m-a lovit din nou – era limpede că mă provoca la luptă. Eu însă n-am primit lupta şi m-am dat de o parte. Văzând aceasta, elefantul îşi răsuci trompa şi o băgă în gură, sprijinind-o de buze. Mai târziu, am aflat că acesta este la elefanţi un semn de mare tulburare şi uimire. Fără îndoială că docilitatea mea îl pusese în încurcătură pe conducătorul turmei, care nu mai ştia ce să facă. Pe vremea aceea însă nu cunoşteam limbajul elefanţilor şi, crezând că aşa se salută ei, mi-am băgat şi eu trompa în gură. Văzând ce fac, elefantul mugi încet şi se îndepărtă.

Astăzi înţeleg fiece sunet pe care îl scot elefanţii. Ştiu, de pildă, că atunci când mormăie încet sau scot strigăte scurte îşi arată bucuria. Spaima o exprimă printr-un urlet puternic, iar teama neaşteptată printr-un muget scurt şi ascuţit. Tocmai cu asemenea sunete întâmpinase turma apariţia mea. Când sunt mânioşi, răniţi sau îngrijoraţi de ceva, elefanţii scot nişte sunete guturale profunde. Aşa strigase unul dintre elefanţi rămas pe malul apei în clipa atacului pigmeilor. Poate că fusese rănit de moarte de săgeţile otrăvite ale piticilor. Când pornesc să atace un duşman, elefanţii scot strigăte puternice. De fapt, am redat

aici doar „cuvintele” de bază din limbajul elefanţilor, acela prin care îşi exprimă principalele lor reacţii, dar aceste „cuvinte” au, la rândul lor, nenumărate nuanţe.

La început, mi-era teamă ca nu cumva elefanţii să-şi dea seama că nu sunt un elefant adevărat şi să mă alunge din turmă. Cred că au simţit într-adevăr că e ceva neobişnuit la mine, dar s-au dovedit destul de paşnici. Se purtau cu mine ca şi cum aş fi fost un copil slab de minte care nu face însă rău nimănui.

Viaţa mea începu să se desfăşoare destul de uniform. Umblam întotdeauna în şir, unul după altul. De pe la orele 10-11 dimineaţa până la 3 după-amiaza ne odihneam, apoi păşteam din nou. Noaptea ne odihneam iarăşi câteva ore, în care timp unii se culcau cu adevărat, mai toţi moţăiau şi numai unul singur stătea de veghe.

Dar nu mă împăcăm cu gândul că va trebui să-mi petrec toată viaţa într-o turmă de elefanţi. Mi-era dor de oameni. Deşi aveam înfăţişare de elefant, tare aş fi vrut să trăiesc împreună cu oamenii, liniştit şi fără teamă. M-aş fi dus bucuros la albi, dar mi-era frică că mă vor omorî pentru colţii mei de fildeş. Mărturisesc că am încercat chiar o dată să-mi rup colţii ca să nu mai am astfel niciun preţ în ochii oamenilor, dar n-am izbutit. Ori erau de neclintit, ori nu eram în stare să-i frâng; a trebuit să rămân cu turma de elefanţi mai bine de o lună de zile.

Într-un rând, ne aflam pe un loc deschis, în mijlocul întinselor savane. Eu eram cel care stăteam de strajă. Era o noapte înstelată dar fără lună, şi elefanţii moţăiau în linişte. M-am îndepărtat puţin, ca să ascult mai bine şi să adulmec miresmele nopţii. Mirosea doar a tot felul de ierburi şi a mici reptile şi jivine, care nu însemnau nicio primejdie pentru noi. Deodată însă, departe, foarte departe, aproape la marginea zării scânteie o luminiţă. Se stinse însă imediat, apoi apăru din nou, aprinzându-se tot mai tare.

După câteva clipe, în stânga luminiţei se ivi alta, apoi – la o oarecare distanţă – a treia şi a patra. Nu, nu erau vânători ce se pregăteau să înnopteze. Focurile erau aprinse la distanţe egale, ca şi cum prin savană ar fi trecut o stradă, pe care se aprindeau felinarele. Şi, deodată, în direcţia opusă am zărit focuri asemănătoare. Ne aflam aşadar, între două linii de foc. În curând, la un capăt al drumului dintre cele două linii de foc,

gonaşii ne vor încolţi, strigând şi pocnind din plesnitori, pe când la celălalt capăt ne vor aştepta gropile sau ţarcurile – asta după cum vânătorii vor voi să ne prindă de vii sau să ne omoare, în gropi ne vom rupe picioarele şi nu vom fi buni decât de tăiere, iar dacă nimerim în ţarcuri ne aşteaptă o viaţă de sclavi. Elefanţii se tem de foc şi, în genere, sunt fricoşi. Speriaţi de zgomot, ei năvălesc în direcţia unde nu se văd focuri şi nu se aud zgomote, adică tocmai într-acolo unde-i aşteaptă capcana sau moartea.

Singur în toată turma, înţelegeam situaţia şi mă întrebam ce avantaje am de pe urma acestui lucru. Ce să fac? S-o pornesc spre focuri? Acolo mă vor întâmpina oameni înarmaţi. Dar dacă reuşesc să sparg încercuirea? În orice caz, riscul este de preferat unei morţi sigure sau robiei. Dar asta înseamnă că va trebui să mă despart de turmă şi să încep să trăiesc din nou singur. Mai devreme sau mai târziu, o să pier oricum de un glonte, de o săgeată otrăvită sau de colţii vreunei fiare...

De fapt mi se părea că mai şovăi încă, pentru că în realitate făcusem alegerea. Fără să-mi dau seama, mă îndepărtasem de turmă, nădăjduind că atunci când elefanţii se vor trezi şi vor începe să fugă nu mă vor duce şi pe mine în vâltoarea generală de-a dreptul la pieire.

Auzeam acum strigătele hăitaşilor, bubuitul tobelor, pocnituri, fluierături şi împuşcături. În clipa asta, am scos strigăt puternic de alarmă. Elefanţii s-au trezit şi, speriaţi, prind să se înghesuie, mugind din toate puterile. Parcă se cutremură pământul de urletele turmei. Elefanţii se uită în jur buimăciţi, văd focurile care par să se apropie (într-adevăr oamenii le mută mereu mai aproape), se opresc din mugit şi se năpustesc în direcţia unde nu văd focuri, dar de aici se aude zgomotul gonaşilor ce se apropie. Atunci turma se întoarce şi o porneşte în partea cealaltă... unde o aşteaptă o moarte sigură. E adevărat, moartea nu este chiar atât de apropiată. Vânătoarea o să mai dureze zile întregi până când focurile se vor strânge tot mai mult, iar gonaşii se vor apropia de elefanţi şi-i vor încolţi, aducându-i cu încetul în ţarcuri sau în gropi.

Mă străduiesc din toate puterile să nu mă alătur elefanţilor, să rămân de unul singur. Panica ce a cuprins întreaga turmă s-a transmis şi nervilor mei de elefant şi de acolo creierului meu omenesc. Teama îmi întunecă mintea şi sunt gata să mă iau

după turmă. Chem într-ajutor întreaga mea bărbăţie, toată voinţa de care sunt în stare. Nu se poate! Creierul meu de om trebuie să învingă spaima elefantului, să-şi supună acest munte de carne, sânge şi oase, care vrea să mă ducă spre pieire.

Ca un şofer, întorc volanul „autocamionului” şi cotesc drept spre apă. Plescăit, o cascadă de stropi şi apoi linişte... Apa mi-a răcorit sângele pe picioarele mele de pahiderm, care calcă docil.

M-am gândit la o stratagemă, pe care elefanţii obişnuiţi nu o cunosc: să mă cufund în apă ca un hipopotam şi să caut să respir numai prin vârful trompei. Fac o încercare, dar apa năvăleşte prin urechi şi ochi, – aproape mă înăbuş. Din când în când, scot capul afară şi ascult. Hăitaşii sunt tot mai aproape. Mă cufund iarăşi în apă şi iată-i trecând pe lângă mine, fără să mă vadă.

Nu mai vreau să îndur emoţiile şi spaima asta fără sfârşit. Orice s-ar întâmpla, nu mă voi îndrepta spre vânători. O să cobor pe Congo şi o să caut una dintre agenţiile care se află în număr destul de mare între Stanley-Poor şi Boma. Mă voi opri la o agenţie din astea sau la o fermă şi voi căuta să le arăt oamenilor paşnici că nu sunt un elefant sălbatic, ci unul dresat. Şi atunci nu mă vor ucide.”

ÎN SLUJBA BRACONIERILOR

„Îndeplinirea acestui plan s-a dovedit a fi mai grea decât îmi închipuisem eu. Am găsit destul de repede albia fluviului şi am pornit în jos, dus de curent. Ziua mergeam de-a lungul malului, iar noaptea înotam pe firul apei. Călătoream destul de bine, căci pe aici fluviul este navigabil, şi fiarelor sălbatice le e teamă să se apropie prea mult de ţărm. Tot timpul cât a durat călătoria mea spre vărsarea fluviului – aproape o lună de zile —, n-am auzit decât o singură dată răgetul îndepărtat al unui leu şi am avut o ciocnire destul de neplăcută cu un hipopotam. Ciocnirea s-a produs în sensul propriu şi figurat al cuvântului. Era noapte, şi hipopotamul se cufundase în apă până la nări. Nu l-am observat şi, înotând, m-am izbit de animalul ăsta stângaci, ca de un gheţar. Hipopotamul se cufundă şi mai mult în apă şi începu să mă lovească în pântece cu botu-i teşit. M-am grăbit să mă îndepărtez, dar hipopotamul a scos capul afară şi sforăind supărat s-a luat după mine. Până la urmă, am reuşit însă să scap de el.

Am ajuns fără alte peripeţii până la Lukungi, unde am zărit o agenţie mare, care după pavilion părea belgiană. În zori am ieşit din pădure şi m-am îndreptat spre clădiri, dând paşnic din cap. Dar totul a fost zadarnic, căci doi dulăi uriaşi se năpustiră asupra mea, lătrând cu furie. Din casă ieşi un om îmbrăcat într-un costum alb dar, văzându-mă, se întoarse repede înapoi. Câţiva negri se bulucira prin curte, grăbindu-se să se ascundă şi ei în casă. Pe urmă... pe urmă, am auzit două împuşcături şi, fără s-o mai aştept şi pe a treia, am făcut cale întoarsă spre pădure.

A mai trecut o vreme şi într-o noapte mergeam printr-o pădure rară şi mohorâtă – aşa cum sunt multe în Africa centrală –, cu vegetaţia înnegrită, sol mlăştinos şi trunchiuri putrede de arbori. Plouase nu demult, şi noaptea era, pentru regiunea asta de ecuator, destul de răcoroasă. Vântul sufla rece. Cu toate că noi, elefanţii, avem pielea groasă, suntem destul de simţitori la umezeală. Pe timp de ploaie şi de vreme umedă nu stăm locului, ci căutăm să ne mişcăm mereu, ca să ne încălzim.

Mergeam de câteva ore cu pas egal, când deodată am văzut în faţă pâlpâirea unui foc. Locurile erau pe aici destul de sălbatice – nici măcar sate de negri nu întâlneam în drum. Cine

ar fi putut aprinde focul? Am grăbit pasul şi în curând am ajuns la capătul pădurii, unde începea savana. Iarba nu era prea înaltă. Se vede că nu demult bântuise pe aici un incendiu, şi iarba nu avusese încă timpul să crească. Cam la o jumătate de kilometru de la marginea pădurii, zării un cort vechi şi zdrenţuit. Lângă el ardea un foc, în jurul căruia şedeau doi oameni, după aparenţă europeni. Unul dintre ei amesteca ceva într-o gamelă deasupra focului. Un alt treilea, fără îndoială un indigen – un bărbat frumos, pe jumătate despuiat – stătea şi el lângă foc, nemişcat ca o statuie de bronz.

M-am apropiat încet de foc, fără a-mi lua ochii de la oameni. Când mi-am dat seama că m-au văzut, am îngenuncheat, cum fac elefanţii dresaţi când trebuie să li se încarce poveri în spinare. Unul dintre oameni, cu o cască de plută în cap, puse mâna pe puşcă – era neîndoielnic că voia să tragă în mine. Dar, în aceeaşi clipă, indigenul strigă într-o engleză stricată:

— Nu trebuie! Elefant bun, elefant domestic! şi se repezi spre mine.

— Dă-te la o parte! Hai, repede, că te găuresc pe loc! Hei, tu ăla, de colo, cum te cheamă? strigă albul, punând puşca la ochi.

— M... pepo, răspunse indigenul, dar nu se dădu la o parte, ci se apropie şi mai mult de mine, ca şi cum ar fi vrut să mă apere cu trupul său de gloanţele albului.

— Vezi, bana[9], elefant este îmblânzit! spuse el mângâindu-mi trompa.

— Marş de aici, maimuţă! strigă omul cu arma. Vezi că trag! Una, două...

— Stai, Bacala, spuse al doilea alb, un bărbat înalt şi uscăţiv. Mpepo are dreptate Avem destul fildeş şi n-o să ne fie prea uşor şi nici ieftin să-l transportăm, fie măcar şi până la Matada. După cum poţi vedea, elefantul este într-adevăr îmblânzit. N-are rost să întrebăm al cui este şi de ce umblă noaptea brambura. Dar ce ştiu este că ne poate fi de folos. Cu toate că nu poate duce prea departe o povară, ridică până la o tonă. Ei, hai să zicem o jumătate de tonă. Cu alte cuvinte, ne face treaba a 30-40 hamali. Înţelegi? Şi, pe deasupra, n-o să ne coste nimic. Pe urmă, când n-o să mai avem nevoie de el, îl omorâm şi mai adăugăm la colecţia noastră şi colţii lui. E clar?

Albul, căruia îi spuneau Bacala, asculta tot timpul nerăbdător,

---

[9] Bana – Domnule.

încercând chiar de câteva ori să tragă. Dar când celălalt socoti cât îi vor costa hamalii pe care i-ar putea înlocui, se lăsă înduplecat şi lăsă arma în jos.

— Hei, tu, ăla de colo, cum te cheamă? se întoarse el spre indigen.

— M… pepo, răspunse acesta. Am văzut mai târziu că Bacala i se adresa de fiecare dată negrului spunându-i doar: „Hei, tu, ăla de colo, cum te cheamă?”, iar acesta răspundea invariabil „M… pepo!”, făcând o mică pauză după litera „M”, ca şi cum i-ar fi fost greu să-şi rostească numele.

— Vino încoa’ şi adu şi elefantul!

M-am lăsat cu bucurie dus de Mpepo, care mă trăgea spre foc.

— Ce nume să-i dăm? Ce-ai zice de Truant[10]. Cred că Truant este numele cel mai potrivit pentru el. Ce zici, Cockes?

M-am uitat la Cockes, care părea să fie vânăt din cap până în picioare. M-a impresionat chiar nasul lui, care părea scos chiar acum dintr-o cutie cu vopsea liliachie. Trupu-i învineţit era acoperit cu o cămaşă albăstruie, deschisă la piept, iar mânecile îi erau suflecate deasupra coastelor. Vorbea răguşit, cu o voce peltică, rostogolind r-urile, glasu-i gros părea la fel de decolorat ca şi cămaşa.

— Bine, se învoi el. Fie şi Truant.

Lângă foc prinseră să se mişte nişte cârpe, dindărătul cărora se auzi un glas gros, dar foarte slab:

— Ce s-a întâmplat?

— Mai trăieşti? Credeam că ai murit, spuse calm Bacala întorcându-se spre mormanul de cârpe.

Cârpele se mişcară şi mai tare, şi din ele se ivi deodată o mână groasă, care dădu deoparte zdrenţele. Un om voinic, bine legat, se ridică şi se aşeză apoi greoi, sprijinindu-se în mâini şi legănându-se ameţit. Avea chipul palid de tot, iar barba roşcovană era zbârlită. Se vedea că albul – avea faţa albă de tot – era bolnav. Mă privi cu nişte ochi spălăciţi, apoi zâmbi şi spuse:

— La cei trei vagabonzi s-a adăugat un al patrulea. Piele albă, suflet negru. Piele neagră, suflet alb. Unul singur cinstit, şi acela bakuba! Şi, zicând acestea, bolnavul căzu în nesimţire.

— Delirează, spuse Bacala.

---

[10] Truant – trântor, vagabond (lb engl.)

— Un delir cam jignitor, răspunse Cockes. Vorbeşte în pilde. Unul cinstit – şi acela bakuba. Înţelegi ce înseamnă asta? Doar numai Mpepo face parte din tribul bakuba, lucru pe care îl poţi vedea uşor după dinţii lui: după obiceiul tribului, incisivii de sus sunt smulşi. Prin urmare el singur este cinstit, în timp ce noi nu suntem decât nişte pungaşi.

— Şi Brown aşijderea. El are pielea mai albă decât noi, prin urmare şi sufletul mai negru; dacă e vorba pe aşa. Brown, şi tu eşti pungaş?

Brown nu răspunse nimic.

— Şi-a pierdut din nou cunoştinţa.

— Cu atât mai bine. Şi ar fi şi mai bine dacă nu şi-ar mai reveni defel. De pe urma lui nu văd ce foloase mai putem trage acum. În schimb, din cauza lui, suntem legaţi de mâini şi de picioare.

— Dar când se va face bine, o să preţuiască cât noi doi la un loc.

— Nici asta nu-mi face prea mare bucurie. Nu înţelegi că Brown e de prisos?...

Brown mormăi ceva în delirul său, ceea ce-i făcu pe cei doi să înceteze vorba.

— Hei, tu, ăla de colo, cum te cheamă?

— M... pepo!

— Leagă elefantul de un copac, să nu fugă.

— Nu, elefant nu fuge, răspunse Mpepo, mângâindu-mi piciorul.

Dimineaţa, la lumina zilei, i-am cercetat cu mai multă atenţie pe noii mei stăpâni. Cel mai mult îmi plăcea Mpepo, care era întotdeauna vesel şi zâmbea, arătându-şi dinţii albi, întru câtva urâţiţi de lipsa celor doi incisivi superiori. Se vedea că iubeşte elefanţii, căci avea multă grijă de mine. Îmi spăla urechile, ochii, picioarele şi cutele din piele. Îmi aducea fructe şi poame gustoase, pe care le căuta pentru mine.

Brown era tot bolnav, aşa că nu-mi puteam forma o imagine exactă despre el. Îmi plăceau faţa lui şi felul deschis în care vorbea cu ceilalţi. În schimb, Bacala şi Cockes erau de-a dreptul nesuferiţi. Bacala mai ales produsese asupra mea o impresie ciudată, neplăcută. Purta un costum murdar şi rupt, care însă se vedea că fusese făcut din cel mai bun material şi că avea o croială excelentă. Costumul cred că aparţinuse cândva unui

turist foarte bogat. Nu-mi ieşea din cap că atât costumul cât şi pânza de cort şi le procurase în mod necinstit. Poate chiar că ucisese vreun explorator englez, pe care apoi îl jefuise. Arma minunată pe care o avea cred că şi ea era a englezului asasinat. La brâu purta un revolver mare şi un cuţit uriaş, cum nu mai văzusem încă. Bacala era sau portughez, sau spaniol, în orice caz un om fără patrie, fără familie şi fără vreo ocupaţie precisă.

Cockes cel vânăt era englez; se vedea că nu se împăcase cu legile ţării sale. Toţi trei erau braconieri şi vânau elefanţi pentru colţii lor de fildeş, fără să ţină seama de niciun fel de legi şi graniţe.

Mpepo era călăuza lor şi tot el îi învăţa cum să vâneze. Deşi foarte tânăr, se pricepea de minune la elefanţi, iar vânătoarea de elefanţi era o joacă pentru el. E adevărat că metodele sale de vânat erau grosolane şi barbare. Dar nu cunoştea altele. În fond, vâna aşa cum învăţase de la părinţi. Cât priveşte pe braconieri, acestora le era cu totul indiferent cum ucideau elefanţii. Îi înconjurau cu un cerc de foc şi îi omorau apoi, pe jumătate sufocaţi de fum şi pârliţi de flăcări, sau îi prindeau în gropi în care înfigeau pari ascuţiţi, îi împuşcau, le tăiau tendoanele de la picioarele din spate sau îi ameţeau de sus cu nişte drugi spânzuraţi, şi apoi îi ucideau. Dar, oricum i-ar fi vânat, Mpepo le era mereu de mare folos.

TRUANT SE ŢINE DE POZNE

Într-o zi, când Brown dădea semne că se înzdrăveneşte, dar era încă prea slab ca să ia parte la vânătoare, Cockes şi Bacala se urcară pe spinarea mea şi porniră la câţiva zeci de kilometri să aducă colţii unui elefant ucis cu o zi înainte. Nimeni nu-i auzea, eu fiind doar o vită de povară, aşa încât vorbeau între ei fără fereală.

— Maimuţei ăsteia de ciocolată – cum dracu' i-o fi zicând? – va trebui să-i dăm după înţelegere a cincea parte din vânat, spuse Bacala.

— Cam mult, răspunse Cockes.

— Iar restul îl vom împărţi în trei: ţie, mie şi lui Brown. Dacă socotim că un kilogram de fildeş ne va aduce între 75 şi 100 de mărci...

— Vezi să nu ne dea! În treaba asta, tu nu te pricepi deloc. Există aşa-zisul fildeş moale sau mort şi fildeşul tare sau viu. Ăla de-i zice moale este de fapt foarte masiv, alb şi fin. Din el se fac mingi de biliard, clape de pian şi piepteni. Fildeşul ăsta se plăteşte scump, dar elefanţii de pe aici nu-l au. Pentru fildeş moale trebuie să pleci tocmai în Africa orientală. Acolo însă îţi moaie bine oasele mai înainte de a-ţi îngădui să omori măcar un singur elefant. Fildeşul elefanţilor de aici este tare şi transparent. Din el nu se pot face decât mânere pentru bastoane şi umbrele sau piepteni ieftini.

— Păi, cum vine asta? întrebă Bacala posomorât, înseamnă că am muncit de pomană?

— De ce de pomană? O să rămânem şi noi cu ceva. Dacă vânăm în patru, iar vânatul îl împărţim numai pe din două, nu văd să fie o afacere prea proastă...

— Să mă facă elefanţii piftie dacă nu m-am gândit şi eu la asta.

— Nu ajunge să te gândeşti, ci trebuie să treci la faptă. Azi-mâine, Brown se pune bine pe picioare şi atunci n-o să-i mai putem face nimic. Bivolul ăsta roşcovan are o putere de taur. Iar Mpepo este ager ca o maimuţă. Trebuie să-i lichidăm pe amândoi dintr-odată. Cel mai bine ar fi noaptea. Pentru mai multă siguranţă, să-i îmbătăm înainte. Ne-a mai rămas puţin alcool, cred c-o să fie destul.

— Când?

— Uite c-am ajuns...

Într-o groapă imensă zăcea pe o coastă un elefant. Nefericitul animal îşi spintecase burta cu trei zile înainte într-un par ascuţit, dar mai era încă viu. Bacala îi trimise un glonţ în cap, după care coborî împreună cu Cockes şi se apucară să-i taie colţii. Au lucrat aproape toată ziua. Soarele cobora la asfinţit, când cei doi albi prinseră bine colţii cu frânghii pe spinarea mea şi pornirăm spre tabără.

Când am ajuns aproape de cort, Cockes spuse ca şi cum ar fi urmat o discuţie abia întreruptă:

— N-are niciun rost să mai amânăm. La noapte!

Îi aştepta însă o dezamăgire, căci, spre marea lor uimire, nu-l găsiră pe Brown în cort. Mpepo le explică că „bana” se simţise atât de bine încât pornise la vânătoare şi că s-ar putea să nu se întoarcă decât în zori. Bacala înjură printre dinţi – era nevoit să amâne pentru altă dată uciderea lui Brown.

Brown se întoarse abia spre dimineaţă, când Cockes şi Bacala dormeau duşi. Se apropie de Mpepo şi-l bătu pe umăr. Indigenul, care stătea de strajă, zâmbi vesel, arătându-şi dinţii. Brown îl chemă prin gesturi să vină lângă mine, poruncindu-i să se urce. Mpepo îmi făcu semn cu mâna şi atunci îngenuncheai, iar ei se urcară pe spinarea mea. Pornirăm cu toţii de-a lungul lizierei pădurii.

— Vreau să le fac o surpriză. Ei îşi închipuie că mai sunt bolnav, dar eu sunt sănătos tun. În noaptea asta am reuşit să ucid un elefant, un elefant mare, cu nişte colţi minunaţi. Ai să mă ajuţi să-i car. Să vezi ce o să se mai mire Bacala şi Cockes.

La lumina soarelui, care tocmai răsărea, am zărit pe malul râului, printre arbuştii de cafea, corpul uriaş al unui elefant zăcând pe o coastă.

După ce colţii fură tăiaţi, am pornit înapoi – în întâmpinarea morţii noastre. Pe Brown şi Mpepo îi aştepta o moarte imediată, în timp ce eu urma să le împărtăşesc soarta puţin mai târziu. De altfel, eu puteam fugi oricând de ei, dar nu voiam s-o fac, deoarece nu mă ameninţa o primejdie imediată şi voiam să fac tot ce-mi stătea în putinţă ca să-i salvez de la moarte pe Brown şi Mpepo. Cel mai rău îmi părea de Mpepo, tânărul acesta vesel, cu corp de Apollo. Dar cum să-i previn? Vai, nu puteam să le anunţ primejdia ce-i ameninţa... Ce-ar fi însă dacă aş refuza să-i duc înapoi la tabără?

M-am întorc brusc din drum şi am luat-o spre fluviu. Mă gândeam că de-a lungul fluviului Congo vom întâlni oameni şi că Brown se va putea întoarce în ţări mai civilizate. Dar el nu înţelese de ce făceam asta şi începu să mă croiască pe grumaz cu o vergea de fier ascuţită. Vârful vergelei îmi străpungea pielea, şi aşa foarte sensibilă, lăsându-mi răni dureroase. Mi-am amintit cu câtă greutate mi se vindecase rana pe care mi-o făcuse glontele englezului aceluia din barcă. L-am auzit pe Mpepo rugându-l pe Brown să nu mă mai lovească pe grumaz, iar acesta era furios de nesupunerea mea şi mă lovea tot mai puternic, rănindu-mă tot mai adânc.

Mpepo încercă să mă înduplece, spunându-mi pe limba lui cele mai mângâietoare cuvinte. Nu înţelegeam cuvintele, dar intonaţiile glasului le înţeleg tot atât de bine şi oamenii şi animalele. Mpepo se aplecă şi mă sărută pe gât. Sărmanul Mpepo! Dacă ar fi ştiut că mă ruga să-l duc la moarte!...

— Trebuie împuşcat şi basta! spuse Brown. Dacă Truant nu vrea să ne ducă, nu mai e bun decât pentru colţii de fildeş. Elefant blestemat! Adevărat „vagabond”. Şi-a părăsit stăpânii şi acum vrea s-o şteargă şi de la noi. Dar n-o să-i meargă. Îi trag chiar acum un glonte între ochi şi ureche.

Auzind aceste cuvinte, m-am cutremurat. Brown era vânător de elefanţi şi nu va greşi ţinta, mai ales că era pe spinarea mea... Ce să fac? Să pier eu însumi sau să-l las pradă unei morţi sigure? L-am auzit pe Mpepo rugându-se de Brown să mă cruţe. Dar englezul era neînduplecat şi îl văzui că pune puşca la ochi.

În această ultima clipă, m-am întors brusc în direcţia taberei. Brown izbucni în râs.

— S-ar zice că elefantul ăsta înţelege vorba omenească şi ştie că am vrut să-l împuşc, spuse el.

Am mers liniştit câţiva paşi, apoi deodată l-am apucat cu trompa pe Brown, l-am tras jos de pe spinare, punându-l pe pământ, şi am fugit repede spre pădure cu Mpepo. Brown striga şi înjura cât îl ţinea gura. Nu se lovise, totuşi era după boală şi nu avu putere să se ridice imediat de jos. Am profitat de acest lucru şi am ajuns în fugă la pădure. „Dacă nu-i pot scăpa pe amândoi – gândii eu – să-l salvez măcar pe Mpepo”. Dar nici negrul nu voia să se despartă de tabără, căci nu degeaba vânase el atâtea luni elefanţi, riscându-şi mereu viaţa. Acum venise vremea să-şi capete răsplata. Ar fi trebuit să-l ţin pe

Mpepo cu trompa, dar nu m-am gândit că o să îndrăznească să sară de pe înălţimea spinării mele. Tânărul era însă agil ca o maimuţă şi făcu ceva la care nu mă aşteptam: când am ajuns în pădure, se apucă de crengile unui copac şi se prinse de un arbore. Nu-l puteam ajunge, dar nu m-am mişcat de lângă arbore până când am simţit mirosul lui Brown, care se apropia pe furiş, pe la spate. N-am mai aşteptat ca acesta să tragă în mine şi am fugit în desişul pădurii.

Cei doi plecară, dar eu nu voiam să-i las în voia sorţii şi după ce am aşteptat puţin am pornit şi eu la drum. Am făcut un ocol şi totuşi am ajuns în tabără înaintea lor. Cockes şi Bacala rămaseră foarte miraţi văzându-mă fără însoţitor şi cu colţii de fildeş în spinare.

— Să ne fi ajutat oare elefanţii sau nişte fiare sălbatice să ne descotorosim de Brown şi de Mpepo? spuse Cockes dezlegând frânghia.

Bucuria lor era însă timpurie, căci în curând îşi făcură apariţia Mpepo şi Brown, acesta din urmă înjurând de mama focului. Văzându-mă, Brown se dezlănţui cu un nou torent de blesteme şi înjurături. Le povesti tovarăşilor săi necazurile pe care i le făcusem, căutând să-i convingă să mă împuşte pe loc. Cockes însă îşi avea planul lui şi se împotrivi, apucându-se din nou de misterioasele sale socoteli. Cockes şi Bacala se arătară bucuroşi de însănătoşirea lui Brown şi-şi exprimară bucuria că se întorsese cu nişte colţi de fildeş atât de frumoşi.”

„Oamenii se culcară devreme. Cum în noaptea aceea nu era de gardă, Mpepo adormi ca un prunc nou născut. La rândul său, Brown, fiind foarte obosit, adormi şi el buştean. Cockes stătea de veghe, iar Bacala se răsucea în aşternut, neputând să adoarmă. Ridică de câteva ori capul, privind întrebător la Cockes, dar acesta clătina din cap: „E prea devreme”.

Luna apăru târziu deasupra pădurii, trimiţând asupra poienii razele sale palide. Undeva, din pădure, se auzi scâncetul ca de copil al unui pui de animal căzut, probabil, în ghearele unei fiare. Ţipătul nu-l trezi din somn pe Brown, semn că dormea adânc. Cockes îi făcu un semn lui Bacala, şi acesta, care-i urmărise fiecare gest, se ridică imediat şi duse mâna la spate ca să scoată revolverul din buzunar. Mi-am zis că este momentul să fac ceva ca să-i scap. Am folosit un mijloc, întrebuinţat de obicei de elefanţii indieni când vor să-şi sperie duşmanul. Am apăsat cu forţă orificiul trompei de pământ şi am început să suflu cu putere. S-a auzit imediat un zgomot ciudat şi în acelaşi timp înfricoşător: trosnet, gâlgâit, sforăit, ceva care putea trezi şi morţii din groapă. Or, Brown nu era încă mort.

— Care dracu’ cântă la trombon? spuse el ridicând capul şi zgâindu-şi ochii somnoroşi. Bacala se lăsă pe vine.

— Ce faci, dansezi? îl întrebă Brown.

— Eu... adică elefantul ăsta blestemat m-a trezit din somn. Cară-te de aici!

Am rămas însă locului şi după câtva timp, când Brown s-a cufundat din nou în somn, am repetat figura. Cockes se apropiase tocmai de el cu revolverul în mână, când am suflat din toate puterile. Brown se repezi la mine şi mă lovi tare cu latul palmei peste vârful trompei. De durere, mi-am răsucit în grabă trompa şi m-am îndepărtat.

— Am să te omor, vită blestemată! strigă el. Ăsta nu e elefant, e un adevărat diavol. Mpepo! Ia goneşte elefantul ăsta de aici! Să se ducă în baltă!... De ce ţii revolverul în mână? întrebă deodată Brown, privindu-l bănuitor pe Cockes.

— Am vrut să-l împuşc pe Truant, să se ducă dracului măi încolo.

Brown se trânti la pământ şi adormi. M-am dat câţiva paşi mai departe, urmărindu-i însă cu ochii pe cei doi.

— Elefant blestemat! îl auzi pe Cockes, şuierând printre dinţi şi ameninţându-mă cu pumnul.

— A adulmecat o fiară sălbatică, răspunse Mpepo. Tânărul negru voia să-mi ia apărarea şi nici nu bănuia sărmanul cât de aproape era de adevăr. Da, simţisem apropierea fiarelor sălbatice, a necruţătoarelor fiare bipede.

Abia în zori îi făcu Cockes semn cu capul lui Bacala. Amândoi săriră deodată. Cockes la Brown şi Bacala la Mpepo şi traseră în acelaşi timp. Mpepo scoase un ţipăt jalnic şi ascuţit, ca puiul de animal ce strigase în noapte, se răsuci şi căzu la pământ, chircindu-şi braţele şi picioarele. Brown nu scoase niciun geamăt. Totul se petrecuse atât de repede, încât n-am mai avut timp să-i previn pe aceşti nenorociţi...

Dar Brown nu murise. Se ridică brusc, se sprijini în cot şi trase în Cockes, care se aplecase deasupra lui. Acesta căzu ca secerat. Pitindu-se îndărătul cadavrului lui Cockes, Brown începu să tragă în Bacala.

— A-aaa, roşcovan păcătos! strigă Bacala, după care mai ochi o dată şi o luă la fugă. După câţiva paşi însă, se răsuci în loc, cum fac oamenii când glontele îi nimereşte în cap, şi căzu la pământ. Brown suspină din greu şi se răsturnă pe spate. Poiana era plină de sângele oamenilor. Se făcuse linişte. Doar Brown mai horcăia. M-am apropiat şi l-am privit. Ochii îi erau tulburi, dar, cu un ultim efort, reuşi să mai tragă un glonte, care-mi zgârie uşor pielea pe genunchi, la piciorul drept din faţă.”

O MANEVRĂ CE-MI IZBUTEŞTE

„Eram la Matada, când îmi surâse şi mie în sfârşit norocul. Se înserase, soarele asfinţise în spatele munţilor care despart bazinul fluviului Congo de ocean. Mergeam prin pădure, nu departe de fluviu, cuprins de gânduri triste. Regretam aproape că nu fusesem prins în ţarc, odată cu restul turmei. Poate că acum n-aş mai fi fost un proscris: sau mi s-ar fi terminat suferinţele pământeşti, sau aş fi devenit un elefant muncitor şi cinstit.

În dreapta, printre arborii de pe ţărm, scânteia apa, reflectând în mii de culori razele soarelui ce apuneau. În stânga se ridicau arbori uriaşi de cauciuc a căror scoarţă crestată dovedea că prin apropiere locuiau oameni.

Am mai mers câtăva sute de metri şi am văzut nişte terenuri cultivate, unde creşteau manioca, mei, banani, ananas, trestie de zahăr şi tutun. Călcând cu grijă, am trecut hatul dintre ogorul de trestie de zahăr şi cel de tutun şi am ajuns într-o poiană mai măricică, în mijlocul căreia se înălţa o casă. În jurul acesteia nu se vedea nimeni, dar în poiană, nu departe de mine, alergau nişte copii: un băieţaş şi o fetiţă de vreo 7-9 ani se jucau cu cercul.

Am păşit în poiană fără să fiu observat şi, deodată, ridicându-mă pe labele dindărăt, am început să ţip cât mai caraghios şi să joc. Zărindu-mă, copiii rămaseră muţi de uimire, iar eu, bucuros că nu izbucniseră în plâns şi nu fugiseră din prima clipă, făceam cele mai năstruşnice giumbuşlucuri, pe care chiar un elefant de circ nu s-ar fi gândit să le facă nici măcar în vis! Băieţaşul îşi arătă primul încântarea şi începu să râdă în hohote, iar fetiţa să bată din palme. Eu dansam, mă dădeam tumba, mă ridicam când pe labele din faţă, când pe cele dindărăt, făceam plecăciuni.

Copiii prinseră curaj şi se apropiară de mine. Până la urmă, le-am întins cu grijă trompa, oferindu-i băiatului să se aşeze şi să se dea în leagăn. După puţină şovăială, băieţaşul se hotărî şi, aşezându-se pe capătul trompei, începu să se legene. Pe urmă am legănat şi fetiţa. Mărturisesc că eram atât de bucuros de tovărăşia acestor micuţi pui de om, care râdeau fără grijă, încât eu însumi m-am lăsat prins de joacă şi nici n-am observat când s-a apropiat de noi un bărbat înalt şi uscăţiv. Faţa-i era gălbejită

şi ochii duşi în fundul capului – mărturia crizei de friguri tropicale prin care tocmai trecuse. Ne privi mut de uimire. Deodată îl zăriră şi copiii.

— Tată! strigă băieţaşul în limba engleză. Uite ce Hoiti-Toiti a venit la noi!

— Hoiti-Toiti?! repetă tatăl cu un glas gros. Ţinea mâinile atârnate în jos şi se vedea că nu ştia ce să facă. Atunci m-am înclinat foarte politicos şi chiar... am îngenuncheat. Englezul zâmbi şi mă mângâie pe trompă.

„Victorie! Victorie!” – jubilam eu...”

***

Aici se termină povestirea elefantului. La drept vorbind, am putea termina aici şi istoria lui, pentru că ceea ce s-a petrecut mai departe cu Hoiti-Toiti nu mai prezintă un interes deosebit. Elefantul, Wagner şi Denisov au făcut o excursie foarte plăcută în Elveţia. Elefantul era centrul de atracţie al turiştilor şi se plimba prin împrejurimile oraşului Vevey, pe unde îi plăcuse altădată lui Ring să se plimbe. Uneori se scălda în lacul Geneva. Din păcate, anul acela vremea s-a răcit foarte de timpuriu, aşa încât turiştii noştri au fost nevoiţi să se întoarcă la Berlin într-un vagon de marfă special. Hoiti-Toiti a rămas la Circul Busch, câştigându-şi cinstit porţia zilnică de 365 kg de hrană şi uimindu-i nu numai pe berlinezi, dar şi pe mulţi străini veniţi special la Berlin să-l vadă pe „genialul” elefant. Savanţii mai continuă şi azi să discute despre originea excepţionalei inteligenţe a acestui elefant. Unii spun că sunt la mijloc doar nişte „trucuri”, alţii vorbesc de „reflexe condiţionate” sau de „hipnoză în masă”.

Pe elefant îl îngrijeşte tot Jung, care acum este deosebit de politicos şi de prevenitor. În adâncul sufletului său, el se teme însă de Hoiti-Toiti şi bănuieşte că aici ar fi amestecat diavolul. Spuneţi şi dumneavoastră dacă nu are dreptate: elefantul îşi citeşte în fiecare zi ziarul, iar o dată i-a sustras din buzunar un pachet cu două rânduri de cărţi de joc pentru pasienţe. Şi ce credeţi? Când Jung a intrat pe neaşteptate la elefant, l-a găsit făcându-şi pasienţa pe fundul unui butoi mare. Jung n-a spus nimănui nimic despre această întâmplare: i-e teamă să nu-l socotească lumea mincinos.

***

Povestirea a fost scrisă după materiale culese de Akim Ivanovici Denisov. După ce a citit manuscrisul, I. S. Wagner a făcut următoarea însemnare:

„Toate acestea s-au întâmplat aievea. Rog însă să nu se traducă materialul în limba germană. Taina lui Ring trebuie păstrată, cel puţin faţă de cei apropiaţi lui”.

[*Publicată în „Vsemirnij sledopit” # 1-2, 1930*]

Justin Stanchfield
În râu
(„In the River”, 2007)

Traducere de Roxana Brînceanu

Jenna Ree ţipă când fu trasă în aerul rece, un vaier ascuţit, inuman, în timp ce apa oxigenată i se scurgea afară din plămâni. Dădu din mâini şi din picioare, însă creaturile palide şi bizare care o ţineau erau prea puternice. O legară de o scândură tare şi o purtară departe de trapa dreptunghiulară care ducea către căldura şi siguranţa navei de sub ecluză. Când ultima picătură de apă i se scurse din gât o cuprinse panica.

— Nu te opune. Respiră adânc, prelung, doctor Ree, spuse una dintre creaturi.

O alta, cu faţa încadrată de păr castaniu, împinse într-o parte prima creatură.

— Jenna? Sunt eu, Val. Trebuie să respiri.

— Nu te înţelege, zise prima creatură. Acum dă-te înapoi, doctore Yastrenko. Te rog. Lasă-ne să ne facem treaba.

Sunetele aspre, scurte nu însemnau nimic pentru ea. Numai urletul din urechile ei părea real. Încercă să implore, dar organul ei olfactor nu mai funcţiona. Lumina puternică şi albă se restrânse la un punct, câmpul vizual îi era mărginit de un inel întunecat.

— Valium, repede! Pregătiţi-vă pentru resuscitare.

Ceva o muşcă de gât, dar Jennei nu-i mai păsa. Avea vaga senzaţie că fălcile îi erau desfăcute şi ceva rece şi metalic îi era împins pe gât. „Lăsaţi-mă să merg acasă să mor”, gândi ea când lumina se stinse. „De ce nu mă lăsaţi să merg acasă?”

Înota din nou în Râu, în lumina blândă şi albastră. În afara zidurilor acoperite de muşchi, dincolo de hublourile răspândite ici-colo, stelele strălucesc luminoase, mişcându-se mereu pe măsură ce planeta se învârte în jurul axei sale. Ştia în mod abstract că Râul era o construcţie, o maşină născută pentru a călători prin vid, un curent nesfârşit care curgea de la o stea la alta, dar distanţele păreau imposibile. Nimeni de aici nu văzuse Vechiul Cămin. Nimeni nu avea să trăiască destul de mult ca să-l revadă. Jenna simţi un val de regret trecându-i peste limbă,

gustul cuprului şi al peştelui amar.

Mult dedesubt, unde apa se îngroşa de krilli şi săruri proaspete, familia plutea într-un abandon languros în jurul unei supape de încălzire. Jenna încercă să se scufunde, dar nu se putu mişca. Cineva o observă şi se rupse de grup. O recunoscu pe Descoperitoare după pata pestriţă de verde din spatele craniului ei lung. Lent, cu tentaculele sale elegante fâlfâind în ritmul tristeţii, măreaţa fiinţă se ridică în apele mai reci de deasupra.

— Soră, şopti Jenna în limbajul respectului. Cred că sunt bolnavă. Nu mai pot înota în jos ca să mă alătur vouă.

— Soră ciudată…

Descoperitoarea o mângâie cu un braţ strâns, doar o atingere pe faţă. Jenna gustă regret, dar şi veselie în vorbele bătrânei navigatoare.

— E timpul să mergi acasă.

— Dar sunt acasă.

— Nu, micuţo. Acum trebuie să mergi acasă unde te-ai născut, deasupra apei.

— Deasupra apei nu e decât moarte, repetă Jenna vechea zicală a copiilor pe care o învăţase când era pui. Oare aşa să fi fost? Gândurile ei erau încurcate, o amestecătură confuză, pătată. Din nou Descoperitoarea îi mângâie obrazul:

— Adio, Soră Ciudată! Să-ţi fie apele bogate!

— Nu!

Jenna încercă să urmeze în jos fiinţa masivă, dar nu reuşi. Deja apa dulce se subţia. Era frig şi se înfioră. În apropiere, un foşnet slab îi atrase atenţia şi se sili să deschidă ochii. Lumina era dureros de puternică, dar cu coada ochiului zări mişcarea. Creatura bărboasă se apropie şi se apleacă deasupra ei, cu o bucată de pânză bej în mână. Aşeză pătura peste pieptul ei şi i-o înfăşură blând în jurul corpului.

— Bine ai revenit, somnoroaso! Nici nu ştii ce fericit sunt că te văd.

Spre surprinderea ei, Jenna îl înţelese pe bărbat, cu toate că vorbele aveau prea puţin sens. Ezitant, gustă aerul. O vagă urmă de chimicale plutea în el.

— Cine eşti? cârâi ea.

— Numele meu, rosti el rar, este Valeri Yastrenko. Sunt soţul tău.

Viaţa ei intră într-o nouă rutină. Dispăruseră dimineţile leneşe, înlocuite acum cu şedinţe dureroase şi frustrante de terapie fizică. Jenna ura exerciţiile şi tonul îngâmfat folosit de medici, de parcă ar fi fost un pui handicapat pe care era mai bine să-l laşi unei morţi rapide. Însă niciuna dintre umilinţele cu care se confrunta în timpul acestor şedinţe nu se compara cu orele de iad care veneau după pauza de la mijlocul zilei.

— Bună ziua, doctor Ree, zise o femeie sfrijită cu păr palid, lipsit de viaţă. Îi dădea un aer bolnav, ca şi cum carnea ar fi fost gata să-i alunece de pe oase. Cum ne simţim astăzi?

— De ce îmi spui „doctor”? întrebă Jenna. Devenea tot mai uşor să formeze cuvintele scurte. Sunt un vindecător?

— Nu. Eşti profesor.

— Ce predau?

Femeia palidă zâmbi. Frustrată, Jenna repetă întrebarea.

— Ce predau eu, doctor Emily Markser?

— A, astăzi ţi-ai amintit numele meu. Excelent. Mângâie mâna Jennei: Eşti profesor de matematici abstracte. Te-ai oferit voluntar pentru programul Imersiune Adâncă pentru că ai simţit că ai putea fi capabilă să descifrezi sistemul de numărare Tedris.

— Ai pronunţat greşit numele Poporului Râului.

Jenna avu un sentiment de superioritate faţă de femeia palidă. Chiar şi fără olfactor, bănuia că s-ar putea face înţeleasă dacă ar fi să se întoarcă în Râu. Markser şi ceilalţi, ştia asta, n-ar reuşi niciodată.

— Spune mai rar. *Theid triss.*

— Thed trezz, zise Markser, iritată de întrerupere. Ai putut să înţelegi sistemul de numărare Thed trezz?

— Valeri Yastrenko... Jenna bâjbâi prin expresia dificilă. Spune că e important să-mi amintesc cum numără Theid.

— Da. Foarte important.

Se auzi sunând un clopoţel, şi Markser se ridică, traversând camera mică. În ciuda gravitaţiei scăzute, femeia înota ca un ţipar rănit. Se întoarse o clipă mai târziu cu o cană acoperită în mână. Jenna prinse mirosul lichidului fierbinte şi dulce-amar dinăuntru. Ceai, îşi aminti. Doctor Markser sorbi ezitant.

— Până când nu le înţelegem matematica, nu avem cum să ne descurcăm cu tehnologia lor. De asta am venit aici, la

marginea sistemului solar. Trebuie să învăţăm cum obţin ei energia de punct zero.

Jenna se încruntă. Îşi amintea vag termenul şi se luptă să-l aşeze în context.

— Ei o numesc Fluxul Nevăzut.

Markser încremeni, cu cana la jumătatea drumului spre buze.

— Ai aflat cum stăpânesc EPZ?

— Da.

Jenna încercă să-şi pună gândurile în ordine, dar fără olfactor, fără miile de expresii subtile ale gustului şi mirosului, nu putea descrie ceea ce ştia instinctiv. Încercă din nou, însă eşuă. O sudoare rece îi apăru pe faţă şi simţi că i se face rău. Camera părea să se scufunde, lumina clipea în pulsuri care-i provocau greaţă. Apucă marginea mesei când senzaţia de rotaţie se înrăutăţi. Tremura, incapabilă să-şi controleze membrele, ochii i se rostogoleau în orbite. Lumina deveni maronie şi căzu de pe scaunul care o susţinea. Când întunericul năvăli peste ea, o auzi pe Markser strigând:

— La naiba! Iar are o criză.

— De ce m-aţi părăsit?

Jenna îşi lansă plângerea în adâncuri, dar cuvintele îi rămaseră vârtejuri negustate. Mult mai jos, luminată de dedesubt prin supapa de încălzire, familia se odihnea. Câţiva îşi ridicară capetele lungi şi adulmecară apa, ca şi cum ar fi prins o urmă a ei, dar nu făcură nicio mişcare să se ridice. Lacrimile curgeau pe faţa Jennei şi dispăreau în unde. După mult timp, Descoperitoarea se desprinse de grup şi înotă în sus în spirale largi. Unul dintre tentaculele ei atinse uşor umezeala de sub ochii Jennei şi duse lacrima la gura ei largă, fără buze.

— Du-te acasă, Soră Ciudată, zise ea blând. Du-te acasă.

— Jenna?

Se sili să deschidă ochii în ciuda bubuitului din interiorul capului. Luminile cămăruţei erau prea puternice, mici puncte înconjurate de nori în culorile curcubeului. Valeri Yastrenko îi îndepărtă o şuviţă de păr de pe ochi.

— Trebuie să încetezi să mă mai sperii aşa, zise. Sunt prea bătrân pentru isprăvile astea ale tale.

Ea înţelese mai puţin de jumătate din ceea ce spunea, dar

deduse destul din intonaţia lui ca să umple golurile. Îşi dădea seama din ce în ce mai bine: cheia acestui jargon plat şi adesea lipsit de sens depindea de ascultător la fel de mult ca şi de vorbitor. Încercă să-i imite zâmbetul, dar contorsionarea îi agravă durerea de cap.

— Am fost bolnavă?

— Bolnavă? Yastrenko scutură rapid din capul lui păros. Ai fost moartă timp de aproape un minut şi jumătate. Au fost nevoiţi să folosească defibrilatorul.

— Am fost iar în Râu. Nu voiam să plec. Vreau să mă întorc la familia mea. Fixă ochii lui adânci, cenuşii, apoi adăugă: Te rog.

El îşi feri ochii, cu o expresie pe faţă pe care ea nu o putu înţelege. După o clipă, dădu drumul unui oftat prelung, lent.

— Jenna, îţi aminteşti ce ţi-au făcut? Vreau să spun chirurgii, înainte de a te duce la Theid triss? – se împiedică în cuvânt, de parcă aroma lui i-ar fi ars buzele. Ţi-au implantat un set de ţesuturi nervoase străine în sistemul limbic, şi un altul în corpul calos. Acele ţesuturi ţi-au permis interfaţa.

Absent, Jenna îşi eliberă braţul de sub pătura care o acoperea şi îşi plimbă degetele pe tâmple. O mică cicatrice rămăsese deasupra urechii stângi, înconjurată de păr scurt şi ţepos.

— Olfactorul?

— Da. Îi îndepărtă uşor mâna de pe cicatrice: Nodul olfactor era ataşat în punctele de interfaţă. Ţi-a permis să trăieşti printre ei. Să comunici, poate chiar să gândeşti ca ei. Dar, de asemenea, este şi motivul pentru care a trebuit să te scoatem din program mai devreme decât ne aşteptam. Ţesutul străin cedează şi îţi afectează creierul. Doctor Markser şi cu mine suntem de acord că trebuie să îndepărtăm ţesutul înainte ca deteriorarea să devină permanentă.

Jenna se cutremură cu o claritate pe care nu o mai experimentase de când fusese scoasă din Râu, şocată de ceea ce sugera bărbatul.

— Dacă faceţi asta, se forţă ea să rostească, n-o să mai pot niciodată să mă întorc.

— Nu. N-o să mai poţi.

Yastrenko încercă să-i atingă obrazul, dar ea îi îndepărtă mâna. Spre surprinderea ei zări lacrimi formându-se în colţurile ochilor lui.

— Jenna, nu vreau să te pierd din nou. O vreau înapoi pe cea

care a fost.

— Nu cred, zise Jenna cu glas golit de orice emoţie, că ea mai există.

Era singură.

În mijlocul familiei nu simţise niciodată această absenţă a contactului. Chiar când erau separaţi, curenţii le purtau urmele. Distanţele deveneau irelevante, fiecare gând era o parte a întregului comun. Până nu fusese despărţită de cursul nesfârşit care era Râul, ea nu înţelesese cu adevărat ce pierduse. Chiar şi simţurile îi păreau diminuate, bogăţia existenţei redusă la această lume sterilă, seacă. Încet, luptând cu ameţeala, Jenna desfăcu centurile din jurul ei.

Camera era goală, din fericire. Jenna alunecă fără greutate spre ceea ce la prima vedere părea a fi un portal spre o cameră adiacentă. Însă fu dezamăgită să descopere că era doar o reflexie. Atinse oglinda şi se încruntă.

„Cine eşti?”. Degetele urmăriră conturul feţei ei. Printre Theid, aspectul nu însemna mare lucru. Cineva exista pur şi simplu. Aici, toată lumea nu numai că pretindea că este diferit, ci părea şi să se delecteze cu asta. Dintr-odată simţi o nevoie dureroasă să vadă stelele. Jenna împinse uşa culisantă şi pluti pe coridorul de dincolo de ea.

Pereţii capitonaţi formau tuneluri, coridoare ramificate intersectându-se în unghiuri ascuţite aparent la întâmplare.

O atracţie uşoară îi spunea Jennei care era drumul spre exterior, rotaţia navei formând o gravitaţie slabă. Fără curenţi care s-o poarte, Jenna se târî în lungul balustradelor în rătăcirea ei către exterior.

Pieptul începu s-o doară, respiraţia îi deveni neregulată şi rapidă pe măsură ce grăbea ritmul. O dată trecu pe lângă nişte oameni, dar nu spuse nimic, ignorându-le expresiile speriate în graba ei. În faţă aştepta un alt coridor. Jenna ajunse la intersecţie, dar nu se putu decide încotro s-o ia. Tâmplele îi bubuiau, şi închise ochii, epuizată.

„De ce m-aţi părăsit?”. Şoptea, dar ştia că nu va primi răspuns. Deja vechile vise se ştergeau, atingerea constantă, spiralată a Râului era mai puţin decât amintirea unei amintiri. Alte amintiri se insinuau, fragmente stranii dintr-o altă viaţă, o viaţă pe care ea o îngropase cu grijă. Mâinile îi tremurau violent

şi se strânse ghem, cu braţele încolăcite în jurul genunchilor. Tremuratul membrelor se accentuă, şi îşi muşcă buza de jos, sperând ca durerea să reuşească să reţină năvala amintirilor.

„Nu, nu, nu…”. Jenna se luptă să împiedice valul, dar nu putu. Vechea ei viaţă înflorea în jurul ei, fragmente disparate, bucăţele şi porţiuni din ceea ce fusese ea înainte ca lucrarea chirurgilor să fie făcută. Suspină greu, convulsii distrugătoare care îi smulgeau răsuflarea din plămâni. „Nu! Te rog, nu!”.

Întunericul se furişă peste ea. Dezorientată, vomită. Fierea amară îi arse nasul şi gâtul când conţinutul stomacului se revărsă. De nicăieri, nişte mâini o prinseră de umeri. Încercă să se elibereze, dar nu mai avea putere. Din depărtare, parcă ascultându-le din fundul unui puţ adânc, auzi voci.

— Pregătiţi-o pentru operaţie, spuseră vocile. Se pare că respinge implanturile.

Vidul o chema, un val de durere surdă care refuza să plece. Jenna încercă să se mişte, dar capul şi umerii îi erau fixaţi în puncte solide care săpau neplăcut în carnea ei.

— Nu încerca să te ridici.

Vocea era masculină şi cu accent puternic. Jenna se forţă să deschidă ochii. Lumina era slabă, camera răcoroasă şi uscată. Un bărbat stătea aplecat deasupra ei, cu ochii adânci plini de îngrijorare. În ciuda durerii, Jenna zâmbi.

— Bună, Val!

— Bună, Jen!

Chipul bărbatului cu barbă se deschise într-un zâmbet plăcut, uşurat. Nu observase ce accent puternic avea sau cât de minunate puteau fi trăsăturile sale familiare. Duse o sticlă cu apă la buzele ei şi o lăsă să ia o înghiţitură scurtă prin paiul rigid.

— Nu te opune, bine? O să fii ţinută legată până când trece efectul anesteziei.

— Asta am înţeles.

Închise ochii şi-şi lăsă faţa să i se relaxeze. O ajuta în problema bubuitului din tâmple.

— Implanturile au fost scoase?

— Da.

— Toate?

— Chirurgii sunt convinşi că au îndepărtat toate ţesuturile străine. Dacă poţi avea încredere într-o maşină.

Jenna chicoti auzind remarca. Pentru un om de ştiinţă, Valeri Yastrenko era aproape patologic de suspicios în privinţa medicinei robotice. În multe aspecte era un om de modă veche, legat de Pământ şi mândru de asta. Era o parte din farmecul lui. O parte a motivelor pentru care se îndrăgostise de el.

— Mă bucur atât de mult că te-ai întors. Mâna lui alunecă într-a ei, cu degetele atât de groase încât le forţa pe ale ei să se despartă. Cum te simţi?

— Scursă, zise. Golită. Nu-ţi poţi imagina cum e să fii conectat cu ei.

Ezită. În ciuda durerii crescânde, trebuia să afle răspunsul la întrebarea care o îmbolnăvea.

— Am reuşit să le descifrez matematica?

O lungă tăcere umplu camera, întreruptă numai de sunetul calm, lichid al maşinăriilor care o îngrijeau. Deschise ochii şi se concentră asupra chipului lui Yastrenko.

— Ce s-a întâmplat?

— Putem vorbi mai târziu despre asta?

— Nu. Acum.

— Jenna, oftă Yastrenko. Ai încetat să transmiţi cu luni în urmă. Dacă ai descoperit cum să le traduci matematica, nu te-ai ostenit să ne spui şi nouă.

Se aplecă şi o sărută pe frunte, iar mirosul bărbii lui era atât de asemănător cu al unui câine bătrân pe care îl iubise în copilărie. Şi mai multe amintiri se revărsară peste ea, un efect de cascadă, ca şi cum partea umană a personalităţii ei o pedepsea pentru că o suprimase. Încercă disperată să se gândească la timpul petrecut cu extratereştrii, dar nu mai rămăsese nimic, parcă s-ar fi ridicat un zid. O senzaţie caldă, lipicioasă i se târa prin membre, fără îndoială un sedativ declanşat ca răspuns la frustrarea ei crescândă. Incapabilă să rămână trează, se lăsă din nou purtată în vise apoase.

Când se trezi din nou legăturile dispăruseră, nu o mai reţinea nimic, doar păturile şi o plasă de dormit. În apropiere cineva sforăia. Jenna riscă să întoarcă privirea. În colţul camerei mici, Yastrenko plutea ca un bebeluş supradimensionat învelit într-o pătură. Zâmbi gândindu-se, dar imediat dispoziţia i se dizolvă, ultimele gânduri zbătându-se să iasă din ameţeala indusă de medicamente. Timpul petrecut alături de Theid triss fusese irosit. Se simţea de parcă ar fi existat în două planuri simultan,

particule încurcate care niciodată nu se puteau afla în acelaşi loc în acelaşi moment. Cu o siguranţă rece, ştia că îşi pierdea amintirile despre Râu.

Se întrebă dacă fiinţele stranii, plutitoare, îşi vor aminti de ea.

Noi rutine umpleau orele Jennei, ziua împărţindu-se între perioadele de terapie şi restul. Parcurgea mişcările fără entuziasm. Indiferent cât se străduia să pretindă altceva, ultimele luni o chinuiau din ce în ce mai mult şi se pomenea atrasă în micul punct de observaţie din partea de dedesubt a navei.

Încă mai simţea nevoia să vadă stelele.

Aerul din încăperea îngustă era rece, fereastra lungă, mărginită de cârcei reci de gheaţă, respiraţia şi umezeala eliberată, transmutate în tipare eterice, mereu schimbându-se. Degetele Jennei trasară gravuri îngheţate cu unghia. Ceva din suprapunerea gheţii peste stelele fixe o atrăgea, ca şi cum cheia pe care o căuta se afla în faţa ei, aşteptând doar să fie observată. Reflexia de pe sticla groasă îşi bătea joc de ea, de parcă o a doua Jenna Ree plutea de cealaltă parte a ferestrei.

— Luminile, stinse, rosti încet.

Încăperea se cufundă în întuneric, până nu mai rămase nimic decât o dungă slabă, albastră care marca ieşirea. Acum stelele păreau sclipitoare, pietre preţioase lucioase aruncate într-o piscină uleioasă. Din acest avanpost, dincolo de orbita lui Pluto, soarele era doar una dintre miliardele de stele. Trecuseră cincisprezece ani din momentul în care nava Theid triss îşi făcuse apariţia la marginea sistemului solar, cu semnalul său plângăcios şi uniform, până când oamenii organizaseră această expediţie. Viaţa Jennei fusese consumată de mesajul enigmatic, înghiţită de încercarea de a stabili contactul. Se întâmplaseră atât de multe în aceşti ani. Povestea ei de dragoste cu Valeri. Decodarea parţială a limbajului Theid triss. Decizia de a construi această navă şi cei patru ani lungi de drum până la enorma navă extraterestră. Jenna îşi îndoi gâtul până putu să vadă ceea ce se afla sub fuzelajul lor. O urmă vagă, cilindrică, bloca vederea spre Crucea Sudului, nava spaţială umplută cu apă care măsura mai mult de şase kilometri în lungime. Prin comparaţie cu ea, propria lor navă era ca un crustaceu pe flancul unei balene.

— De ce ne-aţi adus aici? şopti.

O strălucire slabă, octogonală, una dintre miile de ferestre care punctau vasul extraterestru îi atrase privirea. Pentru o clipă i se păru că vede ceva plutind prin dreptul ei, craniul alungit şi tentaculele subţiri, o fantomă neclară prin hublou. Theid triss erau atât de diferiţi. Cum a putut fie şi să-şi imagineze că i-ar putea înţelege? Jenna îşi sprijini fruntea pe geamul rece, disperată să vadă mai mult, dar forma se deplasase, mereu în mişcare.

Mişcare.

Vârtej de stele. Cristale de gheaţă pe sticlă, topindu-se şi reformându-se, nimic constant. Jenna simţi că se clatină şi îşi lipi braţele de tavan ca să-şi stăpânească ameţeala când avalanşa de informaţii o lovi, zidul spărgându-se. Era atât de simplu. Copleşită, se îndepărtă de fereastra întunecată şi se grăbi înapoi pe coridoarele luminate. Mintea ei zumzăia de noua înţelegere, atât de multe informaţii primare încât se temea să nu-i scape dacă nu spunea cuiva. Îl descoperi pe Yastrenko în faţa infirmeriei şi se prăbuşi în braţele lui.

— Val, rosti triumfătoare. Am găsit cheia.

— Cheia? Se încruntă, apoi aprobă din cap, un zâmbet scurt încreţindu-i liniile din jurul ochilor. Asta e bine, Jenna. Foarte bine.

— Nu pari foarte încântat. Jenna îl respinse, dezamăgită de lipsa lui de reacţie. Nu înţelegi? Am găsit în sfârşit o cale de reconciliere a sistemului nostru matematic cu al lor. Am spart codul.

— Bine. O sărută, dar părea preocupat de altceva. Mă bucur.

— Ce naiba ai? Credeam că o să fii entuziasmat! Nu vezi, acum putem în sfârşit să trecem la treabă să le înţelegem tehnologia.

— Da…

Yastrenko deschise gura ca să spună mai multe, dar tăcu. Uşor, cu mâinile lui mari aşezate ferm pe umerii ei, o împinse până la lungimea unui braţ, privind-o direct în ochi.

— Jenna, Theid triss au transmis o comunicare cu vreo două ore în urmă. Vor să se decupleze şi să se deplaseze la o distanţă sigură. Intenţionează să plece în următoarele trei zile.

— Nu. Jenna se holbă la el, nevenindu-i să creadă. Nu-i puteţi lăsa să plece. Nu acum. Pentru numele lui Dumnezeu, Val,

trebuie să facem ceva.

— Ştiu. Glasul lui scăzu până când ea crezu că ar putea izbucni în plâns: Din cauza asta Emily îşi implantează un nod olfactor.

— Markser? Stomacul Jennei se răsuci la gândul că psihologul palid şi fără umor i-ar lua locul ca legătură cu Râul. Doar nu vorbeşti serios? Dacă e să coboare cineva, eu ar trebui să fiu.

Yastrenko o fixă fără să clipească. Pentru un moment oribil, Jenna avu impresia că el ar fi dorit să fie ea şi nu Markser cea care avea să sufere periculoasa operaţie. Dădu înapoi, extrem de conştientă că şi altceva pândea în ochii lui, o sclipire de trădare. Vinovăţie. Ruşine. O mărturisire. Jenna se holbă la el, prea uluită ca să vorbească în timp ce rămăşiţele universului ei cândva stabil se prăbuşeau cu viteză fractalică în neant. Se simţea o proastă pentru că nu văzuse mai devreme. În timp ce ea era pierdută în lumea stranie a Theid triss, soţul ei se îndrăgostise de o altă femeie.

Gravitaţia crescu, pe o direcţie deviată care îngrămădi obiectele libere în colţul din spate al micii cabine atunci când nava Theid triss îşi acceleră treptat viteza de rotaţie. Înfiorată, Jenna îşi înfăşură o pătură în jurul umerilor, stând la biroul ei, paralizată de evenimentele zilei. Voia cu disperare să clipească şi să descopere că aventura fusese o iluzie, un alt produs secundar al imersiunii ei. O cunoştea pe Emily Markser de ani de zile, dar niciodată nu se gândise la ea ca la o rivală. Femeia părea searbădă, practic asexuată, o caricatură palidă a detaşării reci, stil atletic şi elitist Ivy League. Cum putea cineva atât de primitiv şi vibrant ca Valeri Yastrenko să fie atras de ea? Jenna strânse şi mai mult pătura. Ce făcuse de îşi îndepărtase soţul?

„Opreşte-te”, îşi zise, mustrându-se. „N-o să-mi asum vina pentru asta”. Întâmpină furia cu bucurie. În apropiere ceva trosni, un sunet ca de lemn rupt. Jenna privi în jos la mâna ei, surprinsă să vadă stylusul delicat din plastic încolăcit între degetele ei şi spart în două.

Lăsă bucăţile să cadă alene către colţul din spate al camerei şi privi tăbliţa care clipea tăcută pe pupitrul ei. Linii de simboluri şi ecuaţii zgâriate cu mâna luceau pe micul ecran, unele familiare, altele aproximaţii grosolane ale hărţilor Theid gust-miros-atingere. Nici nu-şi dăduse seama că mâzgălea până când

nu recunoscu scrisul ei de mână impetuos, aproape neîngrijit. Cu toate că încă nu avea dovezi, Jenna ştia că lungul şir de numere se va egala. Oftă. „Poate că ticălosul ar fi trebuit să mă înşele cu luni în urmă. Atunci am fi putut pleca acasă cu toţii.”

În spatele ei, cineva tuşi. Jenna se întoarse încet şi îl văzu pe Yastrenko aşteptând afară, pe coridor, cu mâinile pe tocul uşii.

— Am venit doar ca să-mi adun lucrurile, spuse.

Ea aprobă din cap, dar nu zise nimic. Yastrenko se strecură pe lângă ea, găsi un sac marinăresc şi începu să îndese în el haine şi lucruri personale. Jenna stătea la birou şi îl privea. Yastrenko îşi luă o ultimă pereche de şosete din dulap, apoi strânse şireturile sacului.

— Jenna, îmi pare rău, începu, dar ea îl întrerupse.

— Nu. N-am nevoie de scuzele tale sau de vreo blestemată de explicaţie. Poate într-o altă zi, dar nu acum.

El întoarse capul, incapabil să-i înfrunte privirea. Cu sacul în mână, Yastrenko se întoarse să plece, dar se opri când observă numerele mâzgălite de ea.

— Astea sunt teoremele tale? Jenna înclină din cap.

— Pare aproape ca o descriere de vibraţii armonice.

— Asta şi este. În ciuda furiei, nu-şi putu reprima bucuria descoperirii: La fel ca tot ceea ce se referă la Theid, nu există nimic absolut. Nu e de mirare că nu am putut înţelege ce încercau ei să ne spună. Noi voiam numere solide. Ei nici măcar nu înţeleg conceptul. De fapt, ei nu au decât două numere în lexic.

— Dar asta e imposibil, se încruntă Yastrenko.

Jenna răsuci tăbliţa, bucurându-se în secret de confuzia lui în timp ce urmărea şirul încurcat de simboluri.

— Conform modului nostru de gândire, da. Dar nu şi după al lor. Pentru ei întregul univers este un flux neîntrerupt. Pentru Theid triss există numai două numere, unu şi non-unu. Dacă aduni unu cu unu nu obţii doi. Obţii un unu mai mare.

— Un unu mai mare? Părea să se îndoiască, dar se apropie şi studie ecuaţiile. Şi asta le permite să manipuleze spaţiul-timp?

— Aparent da. Jenna ridică din umeri: Nu sunt fizician. Yastrenko stătea cu ochii fixaţi pe tăbliţă şi scutura din cap uluit.

— O să dureze ani până să ne împăcăm cu asta. Se îndreptă, şi dintr-odată emoţia din ochii lui se stinse, înlocuită de vinovăţie: Jenna, eu te iubesc.

— Ai un mod ciudat de a o arăta.

Îşi luă sacul şi se mai îndreptă o dată spre coridor, dar se întoarse înainte de a părăsi camera înghesuită.

— Am vrut să-ţi spun. Echipajul ar vrea ca tu să fii de faţă când coboară Emily. Vocea i se împiedică în jurul numelui ei. Vor ca tu să-i monitorizezi transmisiile.

— O să fiu acolo, zise cu ton plat. Aşteptă până când el plecă, apoi se întinse pe pat şi plânse până adormi.

Cabina îi amintea Jennei mai degrabă de parterul unei burse de mărfuri decât de camera de comandă a unei nave spaţiale. Stătea la micul pupitru către care o escortase unul dintre inginerii de mediu şi încerca să rămână pe cât posibil neobservată. Ca să-şi ocupe timpul verifică pentru a treia oară echipamentul care o lega pe Markser de navă. Numere se derulară rapid pe ecran, urmate de „Toate sistemele funcţionează corect”. Satisfăcută, se lăsă pe spate în scaunul capitonat şi aşteptă. În partea opusă a camerei circulare, un bărbat tânăr cu o barbă roşcată deasă ridică vocea:

— Căpitane, Theid triss tocmai au trimis un mesaj.

Jenna tresări auzind pronunţia teribil de greşită. O femeie zveltă cu păr cărunt tuns scurt traversă grăbită camera până la el.

— Ce-au spus? întrebă Paula Spolar, Primul Pilot.

Toţi cei din cabina de comandă ascultau cu atenţie cum tânărul bărbos citea traducerea:

— Atenţionare. Decuplare curând. Hotărâm să plecăm în următorul ciclu diurn.

Jenna se încruntă. Oricât de mult ura să atragă atenţia asupra ei, îşi croi drum spre pupitrul de comandă.

— Au folosit modul imperativ sau de aşteptare?

— Nu sunt sigur. Bărbatul se bâlbâi nesigur: De unde îţi dai seama de diferenţă?

— Scuză-mă. Uit că cei mai mulţi oameni n-au petrecut şase luni trăind alături de Theid triss. Jenna zâmbi ca să-l facă să se relaxeze: Pot să ascult înregistrarea?

— Sigur.

Tehnicianul se dădu la o parte ca să-i permită Jennei să-i vadă ecranul. O serie de ace multicolore dansau pe monitor în timp ce o înşiruire de note joase, plângăcioase se revărsa în jurul lor.

Jenna închise ochii şi ascultă. Un tremolo slab la finalul verbului-rădăcină îi spuse ceea ce avea nevoie să ştie. Chiar şi fără olfactor mesajul era clar.

— Ei bine?

Căpitanul Spolar o privea fix, aşteptând.

— Vor pleca în forţă, spuse Jenna. Probabil în următoarele şase ore. Vor să ne desprindem înainte să pornească motoarele.

— Nu-i putem lăsa să plece, zise tehnicianul de comunicaţii cu vizibilă frustrare. Abia ne-am dat seama cum să vorbim cu ei.

— Nu cred că avem vreo alternativă, replică încet Jenna. Ridică ochii spre căpitan: Theid triss au nevoie de mult timp ca să ajungă la un consens, însă odată realizat este imposibil să-i faci să se răzgândească.

Spolar îşi scărpină nasul lung şi subţire, cântărind opţiunile limitate. După o clipă îşi apăsă senzorul de pe partea interioară a încheieturii.

— Ecluza? începeţi imersiunea. Părea să vorbească unor fantome când transductoarele din falcă îi expediau mesajul: Trimiteţi-o pe doctor Markser jos, dar spuneţi-i că, dacă nu îi convinge pe extratereştri să renunţe, în trei ore trebuie să plece fără comentarii. Adăugă pentru Jenna: Du-te la pupitrul tău. Markser o să coboare imediat.

— Bine.

Jenna se întoarse la scaunul ei şi se cufundă în el. Legătura încă funcţiona, cu toate că parametrii biologici ai lui Markser creşteau dramatic. Oricât ar fi urât sentimentul, Jenna se pomeni simpatizând cu Emily Markser. Amintirile propriei sale imersiuni îi reveniră, senzaţia puternică de înec atunci când lichidul îi umplea plămânii, supraîncărcarea senzorială când olfactorul începuse să adune şi să emită informaţii. Jenna urmărea cu grijă monitorul. Ea se bucurase de luxul unor luni de antrenament pentru timpul petrecut cu Theid triss şi tot durase zile întregi până să se adapteze la mediul acvatic. Să se aştepte ca Markser s-o facă în decurs de câteva ore era la limita nebuniei.

Fără avertisment, parametrii bio fluctuară. Din partea opusă a cabinei, tehnicianul bărbos strigă:

— A intrat.

Rapid, Jenna împărţi ecranul. O strălucire apoasă albastră inundă partea stângă a monitorului, imaginea video era clară. O

urmări pe Markser plutind în jos, cu picioarele înainte, urmată de un siaj de bule mici de aer. Trei siluete lungi, enorme se ridicară din adâncuri ca s-o întâmpine. Cel mai apropiat Theid triss îşi încolăci tentaculele lungi în jurul picioarelor lui Markser. Imediat se alăturară şi ceilalţi dansului complicat. Jenna privi cealaltă jumătate a ecranului unde pulsul lui Markser se accelera, cu nivelul de adrenalină periculos de ridicat.

— Nu te mai opune, şopti, de parcă femeia de pe ecran i-ar fi putut auzi avertismentul.

Ecranul principal din partea frontală a cabinei transmitea aceeaşi imagine. O încolăcire mişcătoare de tentacule ascundea aproape total zbaterea disperată a lui Markser pe măsură ce Theid triss o trăgeau în adâncurile Râului.

— O atacă, strigă cineva.

— Nu, ridică Jenna glasul. E un ritual de bun-venit.

Mai aruncă o privire asupra parametrilor lui Markser. Spre supărarea ei, starea femeii se înrăutăţise dramatic. Dintr-odată acele graficului începură să cadă. Jenna îşi răsuci scaunul:

— Căpitane, zise, Markser a leşinat.

Cu viteză alarmantă, imaginea de pe ecran descreştea pe măsură ce Markser continua să se scufunde. Theid triss o legănau în coborârea ei.

— Scoateţi-o de acolo, spuse Spolar prin comunicatorul ei. Trimiteţi-i pe scafandri.

— Căpitane. Jenna se ridică: Theid s-ar putea să interpreteze asta drept o ameninţare. În momentul de faţă, o consideră pe doctor Markser un oaspete. Dacă încercăm să o scoatem de acolo cu forţa, ar fi posibil ca ei s-o apere.

— O să-mi asum riscul, zise Spolar. Trebuie s-o scoatem de acolo înainte ca ei să-şi pornească propulsia. Trimiteţi-i pe scafandri.

Pe ecran apărură două siluete, forme suple în costume lucioase şi negre, cu feţele ascunse de măştile de scufundare. Cu toate că fluidul oxigenat din Râu era respirabil, echipajele de urgenţă optaseră pentru echipamentul tradiţional de scufundare. Mişcându-se în formaţie, perechea înota rapid către miez. Jenna îşi ţinu respiraţia, aşteptând, privind.

Cu viteză orbitoare, doi Theid se răsuciră şi îi biciuiră pe scafandri. Un icnet străbătu cabina de comandă când îi văzură pe ecran pe cei doi oameni loviţi. Bucăţi de furtun şi neopren

rupt pluteau într-un nor, împreună cu dâre subţiri de sânge. În câteva secunde, scafandrii se retraseră, cu trupurile goale acoperite de dungi. Theid triss se întoarseră la Markser şi o duseră în afara razei de acţiune a camerei de filmat. Jennei i se puse un nod tare în stomac. Inspiră adânc, apoi i se adresă lui Spolar:

— Spune-le celor de la ecluză că mă îndrept spre ei.

— Ce-ai de gând să faci? întrebă Spolar.

— Cobor. Jenna încercă să nu-şi trădeze teama: Pe urmă, depinde de Theid.

Când ajunse la ecluză, scafandrii fuseseră deja duşi la infirmerie. O serie de urme de tălpi însângerate se îndepărtau de trapa sigilată. În încăpere era cald, dar Jenna se înfioră. Cu cât se apropia mai mult de trapă, cu atât îi sporeau temerile. Un singur tehnician – aceeaşi femeie tânără care deschisese ecluza cu luni în urmă pentru imersia ei –, aştepta lângă consola de comandă.

— Bună, doctore, zise fata. Căpitanul Spolar vrea să o chemi.

— Mulţumesc.

Jenna porni intercomul. Faţa lui Spolar, distorsionată de lentilă, apăru pe ecran.

— Doctor Ree, trebuie să ştii că extratereştrii au întrerupt contactul. Nu ştiu dacă este o problemă tehnică sau o reacţie deliberată la ceea ce s-a întâmplat. Eşti sigură că vrei să continui cu asta?

Jenna ezită. Îşi dădu seama că ultimul lucru pe care îl dorea era să se întoarcă pe nava străină. Înainte, înarmată cu implanturile simbiotice şi cu olfactorul, fusese capabilă să le vorbească Theid triss-ilor în propria lor limbă plutitoare, onirică. Devenise una de-a lor, atât de mult încât aproape că se pierduse pe sine. Dar acum, în lipsa îmbunătăţirilor, habar n-avea dacă se putea face înţeleasă. Mai rău, se temea că ar putea aluneca din nou în tiparele Theid, sacrificându-şi sănătatea mintală. Ar fi vrut să se întoarcă şi să fugă, însă înfruntă mica lentilă:

— Dacă nu mă duc eu, cine o s-o facă?

Începu să se dezbrace, lăsându-şi pantofii şi uniforma să alunece lângă perete. Gravitaţia crescuse simţitor, viteza de rotaţie sporind când Theid triss începuseră să se pregătească de

plecare. În spatele ei auzi oftatul uşii dinspre coridor deschizându-se.

— Ce naiba vrei să faci?

Yastrenko stătea în cadrul uşii, cu ochii roşii. Păşi spre ea, dar Jenna se retrase încrucişându-şi braţele peste sâni. Cu toate că Yastrenko o văzuse dezbrăcată de sute de ori, dintr-odată, stând în faţa lui doar în lenjeria intimă, îşi simţi pielea înfiorându-se.

— Markser e inconştientă. Nu ştiu dacă a leşinat sau are o criză. Oricum, trebuie scoasă de acolo înainte ca Theid triss să pornească motoarele.

— Aşadar, faci pe eroul, da? Obrajii plini ai lui Yastrenko se întunecară. E modul tău de a te răzbuna pe mine?

— Ce? Jenna se holbă la soţul ei. N-are nimic de-a face cu tine. Şi în orice caz nu are nimic de-a face cu Markser.

— Zău? pufni Yastrenko. Atunci lasă echipa de salvare să se ducă după ea. De ce trebuie să arunci asta în faţa tuturor, povestea cu eroina rănită care se sacrifică să-şi salveze rivala?

— N-am timp de aşa ceva.

Acum furioasă, lăsându-şi la o parte temerile precedente, Jenna îşi trase sutienul peste cap, apoi îşi scoase chiloţii. Îi spuse apoi tehnicianului:

— Deschide trapa.

Yastrenko se uită la ea cu răutate atunci când uşa exterioară se închise cu un fâsâit. Jenna îl ignoră, concentrându-se asupra a ce trebuia să facă în timp ce presiunea aerului din încăpere creştea. Îşi strânse nasul şi suflă până când îi pocniră urechile, apoi se apropie de trapa din podea şi puse mâna pe balustrada de deasupra ei. Încet, aceasta alunecă într-o parte. Apa se mişcă în dreptul trapei ca şi cum ar fi avut o membrană întinsă peste ea.

— Jenna, zise Yastrenko acum rugător. Nu face asta. Nu vreau să te pierd din nou.

Ea îi întâlni ochii, dar nu spuse nimic. Înainte să se răzgândească, apucă balustrada, intră în apă şi se împinse în jos.

Râul era cald şi dens ca un lichid amniotic, învăluind-o plăcut. Se lăsă să alunece, cu plămânii înfometaţi după aer până când nu mai putu suporta. Luptându-se cu instinctul, Jenna inhală. Lichidul îi curse pe gât, îi umplu căile respiratorii, îi bolborosi în nas. Uitase cât de incomodă era tranziţia. Deliberat forţă fluidul

să iasă, apoi inspiră din nou. Golul din piept se reduse când oxigenul îi pătrunse iarăşi în sânge. Râgâi când gazele din stomac ţâşniră afară, lăsându-i în gură un gust neplăcut, apoi inspiră din nou şi plimbă apa siropoasă pe limbă. Arome de demult, pe jumătate uitate, o îmboldiră. Sare. Cupru. O urmă de lămâie şi oţet. Miere, urină şi rugină. Fiecare gând emis de Theid triss plutea în jurul ei, un amestec de imagini rotitoare. Încercă să le distingă, dar nu reuşi. Fără olfactorul care să-i traducă slabele urme chimice era surdă. Continuând să plutească în derivă, Jenna privi în jos spre miezul lucind vag.

Departe, dedesubt, o pereche de siluete întunecate se ridicau în întâmpinarea ei. Jenna încremeni. Toate instinctele îi cereau să fugă şi avu nevoie de un efort real ca să nu înoate înapoi spre ecluză, care abia dacă mai era ca un pătrat mic alb deasupra ei. Theid triss erau paşnici prin natura lor, numai că aveau tendinţa să lovească puternic cu tentaculele dacă erau provocaţi. Ştia că era vital să rămână calmă. Vâsli cu palmele, păstrându-şi poziţia verticală în curentul puternic când sosi perechea de Theid, tineri hermafrodiţi încă neajunşi la maturitatea sexuală. Se strădui să-şi amintească numele lor, fără succes.

Cel mai apropiat Theid îşi trecu un tentacul cu piele alunecoasă şi rece peste faţa ei. Braţul lung şi pielos se retrase. Cele două santinele o studiară, cu ochii lor negri multifaţetaţi la mai puţin de un metru de ai ei. Unul dintre ei deschise gura largă şi emise un tril scurt, unduitor. Un gust puternic de ceva ce îi amintea Jennei de anşoa îi umplu gura.

— Îmi pare rău, răspunse Jenna în forma grafică simplă pe care o foloseau Theid triss în comunicaţiile radio. Nu vă pot înţelege.

Theidul repetă fraza, apoi se retrase încet. Şovăitor, Jenna ridică braţul drept. Când santinelele nu se mai mişcară, continuă să experimenteze şi înălţă ambele braţe deasupra capului. Din nou perechea nu făcu nimic. Jenna interpretă asta drept un semn că trecuse testul lor.

— Mulţumesc, zise, abia recunoscându-şi propria voce.

Se îndoi încet din talie şi se răsuci, gata să înoate în jos şi să afle unde o duseseră pe Markser.

O durere ascuţită îi străbătu călcâiul. Jenna icni şi se rostogoli. Un nor cafeniu plutea în jurul piciorului ei stâng. Tentaculul care o biciuise o urmări, gata să lovească din nou. Avertismentul era

limpede. Nu i se dădea voie să coboare.

— Vă rog. Trebuie să-mi găsesc prietena – Jenna ignoră ironia exprimării. E bolnavă. Trebuie să o duc acasă.

Arătă spre sclipirea albăstruie din jurul supapei de încălzire. Mişcându-se mai coordonat decât înainte, Jenna se răsuci din nou până când ajunse cu capul în jos şi începu să înoate.

Apa din jurul ei explodă. Gemu când lovituri după lovituri îi tăiară pielea; tentaculele care mai înainte îi mângâiaseră faţa erau acum un nor de bice. Incapabilă să scape atacului, Jenna se strânse ghem, tresărind când santinelele îi şfichiuiau pielea neprotejată. O nouă aromă umplu apa din jurul ei, propriul ei sânge. Simţea cum cade, purtată de fluxul Râului spre apele mai adânci şi mai dense.

— Opriţi-vă, vă rog! strigă, dar nu-şi putu aminti dacă vorbea în Theid sau în engleză. Nu conta. Santinelele păreau incapabile sau nedoritoare s-o asculte. O detaşare ciudată o cuprinse în momentul în care înţelese că avea să moară.

— Opriţi-vă!

Lumea vuia în jurul ei, un şuierat puternic ca un şuvoi urmat de o izbucnire de acid acetic atât de concentrat încât arse tăieturile care acopereau spatele şi picioarele Jennei. Subit, furtuna de tentacule încetă. Jenna simţi un vârtej de apă proaspătă în jurul ei când santinelele se îndepărtară. Uluită, deschise ochii. Un al treilea Theid triss, o femelă de două ori mai mare decât tinerele santinele, plutea la acelaşi nivel cu ea, fixând-o cu ochi întunecaţi impenetrabili. În ciuda durerii, Jenna zâmbi.

— Descoperitoarea?

Braţele cercetătoare ale bătrânei Theid se întinseră către Jenna şi se plimbară cu delicateţe pe spatele ei. Părea îngrijorată din cauza urmelor şi a sângelui. Vorbind rar, ca unui pui, Descoperitoarea se apropie de Jenna.

— Soră ciudată, tună ea. De ce te-ai întors?

— Prietena mea este bolnavă, repetă Jenna, sperând că folosea inflexiunile corecte. Te rog. Pot s-o văd?

Descoperitoarea nu spuse nimic. Inima Jennei se opri. Îşi dădu seama că, fără implanturile chirurgicale, cuvintele ei erau abia ceva mai mult decât o bolboroseală pentru cei printre care trăise cândva. Inspiră adânc apa densă şi sărată, dar, înainte de a putea adăuga ceva, Descoperitoarea îşi deschise branhiile şi

dădu drumul unui jet amar de lichid gălbui. Departe, jos, alţi Theid recepţionară ordinul, ridicându-se toţi ca unul şi oprindu-se respectuos sub Descoperitoare. Jenna făcu ochii mari de uimire zărind-o pe Markser legănată în cuibul de tentacule. Bătrâna femelă o atinse pe Jenna pe frunte, apoi repetă gestul cu Markser.

— Sora ta? cântă Descoperitoarea.

Jenna se uită în jos la femeia în comă. Faţa lui Markser era rigidă, braţele şi picioarele i se zbăteau în crizele care continuau să-i distrugă sistemul nervos. Jenna privi iarăşi spre Descoperitoare, apoi îi atinse fruntea.

— Da, zise. Sora mea.

Descoperitoarea îşi flutură braţele în semn de înţelegere.

— Sora merge acasă.

Enorma Theid triss emise o altă comandă, de culoare verzui-aurie, şi fără ezitare cei de sub ea începură să urce, ducând-o pe Markser spre ecluză. Descoperitoarea aşteptă până rămaseră singure, apoi atinse din nou fruntea Jennei.

— Sora mea rămâne?

Descoperitoarea folosea cuvinte simple, însă emoţia îi era clară Jennei chiar şi fără olfactor sau interpret.

— Merge cu Râul?

Pentru o clipă Jenna aproape răspunse că da, atrasă de gândul de a călători printre stele împreună cu Theid triss. Cândva fusese fericită aici, mulţumită să împărtăşească visurile lor lungi, nesfârşite. Dar din nefericire ştia că acele vremuri trecuseră. Viaţa ei, oricât de distrusă, se găsea în altă parte. Cu respect, înotă mai aproape de Descoperitoare şi atinse nasul ei conic.

— Eu merg acasă, zise.

Timpul păru să se poticnească. Jenna încetă să mai respire, temându-se că ar putea aluneca iarăşi în tiparele Theid care o devoraseră cândva. Încet, Descoperitoarea scoase un dispozitiv mic de sub torsul ei şi i-l întinse. Şovăind, Jenna atinse straniul obiect. Ceramica cenuşie lucioasă se rotea şi se curba asupra ei înseşi, o nesfârşită curbă complicată, ca şi cum un melc nautilus ar fi fost inversat şi apoi împletit în ceva periculos şi străin. Dispozitivul vibra încălzind apa din jurul lui. Jenna îşi fixă privirea în ochii întunecaţi ai Descoperitoarei.

— Este unul dintre motoarele voastre, zise.

— Pentru asta ai venit, aşa-i?

— Da, răspunse Jenna încet.

Masiva Theid apăsă aparatul în mâinile ei.

— Soră, să-ţi fie bine.

Descoperitoarea o mângâie pentru ultima oară cu braţele ei, apoi dispăru în vârtejul apelor. Jenna porni în sus. Theid din jurul trapei se dădură înapoi, formând un cerc larg, şi o lăsară să treacă. Ea făcu o pauză dedesubt şi aruncă o ultimă privire în jur, apoi ţâşni prin trapa pătrată. Braţe puternice o apucară şi o ajutară să urce pe punte. Căzu în genunchi şi lăsă apa să i se scurgă din căile respiratorii. Yastrenko părea necăjit când îi înfăşură o pătură în jurul umerilor.

— Slavă Domnului că te-ai întors, zise. Eşti bine?

Jenna îşi şterse faţa cu pătura şi privi de jur împrejurul încăperii. Markser zăcea întinsă pe o targă, înconjurată de medici, cu un aparat de respirat fixat pe gât. Deja femeia părea mai liniştită. Dispozitivul pe care i-l dăduse Descoperitoarea pulsa încă în mâinile ei. Părea mai greu afară din apă, mai energic, aproape viu. Cu grijă, dădu aparatul unui tehnician. Yastrenko se apropie, dar ea îl atenţionă printr-o încruntare. Nu era pregătită să-l ierte. Nu încă. După tot ceea ce se întâmplase, nici nu era sigură dacă mai conta.

— Dacă sunt bine? Se chinui să se ridice în picioare, apoi rosti calm: Nu. Dar voi fi.

Howard Philip Lovecraft
Polaris
(„Polaris”, 1918)

Mă numesc Basil Elton şi sunt paznicul farului din North Point, de care tata şi bunicul au avut grijă înaintea mea. E un far cenuşiu, construit destul de departe de ţărm, pe stâncile alunecoase, dezvelite doar de reflux. Vreme de un veac, navele cele mai arătoase de pe şapte mări au trecut falnic prin faţa lui. Când trăia bunicul, erau foarte multe, însă în anii tatălui meu se împuţinaseră în mare măsură. Acum vin atât de rar că uneori mă simt înfiorător de singur, de parcă aş fi ultimul om de pe pământ.

Navele acelea vechi, cu pânze albe, soseau de pe coaste îndepărtate unde străluceşte un soare fierbinte şi miresme ameţitoare plutesc deasupra grădinilor şi templelor viu colorate. Bătrânii căpitani veneau adesea să-l vadă pe bunicul meu, să-i vorbească de lucrurile pe care el le-a povestit tatălui meu iar tata mi le-a povestit mie în lungile seri de toamnă, când vântul dinspre est urla nebuneşte. Iar despre lucrurile pomenite şi despre multe altele eu am citit în cărţile primite când eram tânăr şi foarte curios. Există însă ceva şi mai măreţ decât ştiinţa bătrânilor şi decât cea din cărţi. Asta-i ştiinţa secretă a oceanului. Albastru, verde, cenuşiu, alb sau negru, calm, agitat sau cu mici valuri înspumate, oceanul nu-i niciodată tăcut. Îl observ dintotdeauna, îl ascult şi-l cunosc bine. La început îmi spunea numai poveşti simple despre plajele liniştite şi porturile din vecinătate, dar cu trecerea anilor a devenit mai prietenos, vorbindu-mi şi despre altceva. Despre subiecte mai stranii şi mai îndepărtate în spaţiu şi timp. Câteodată, în amurg, aburii suri de deasupra orizontului s-au retras într-o parte şi-n alta ca să-mi îngăduie să descopăr ce se afla dincolo de lumea reală. Iar alteori, noaptea, apele adânci ale mării au devenit limpezi şi fosforescente, ca să pot întrezări ce ascundeau în străfundurile lor. Şi lucrurile pe care le-am văzut adesea m-au făcut să înţeleg ce a fost, ce va fi şi ce este, fiindcă oceanul e mai vechi decât munţii şi plin de amintirile şi de visele timpului.

Corabia albă avea obiceiul să vină dinspre sud, când luna era plină şi înălţată mult pe cer. Venea dinspre sud, alunecând încet şi tăcut pe suprafaţa mării. Şi fie că marea era agitată sau

calmă, fie că vântul era favorabil sau nu, plutea mereu cât se poate de normal, cu toate pânzele desfăşurate, cu lungile ei şiruri de vâsle lovind apa în acelaşi ritm. Într-o noapte, am zărit pe punte un om cu o barcă, echipat cu o tunică lungă, şi care părea că-mi face semne să mă îmbarc pentru o călătorie spre ţărmuri depărtate şi necunoscute. L-am revăzut adesea după aceea, pe luna plină, şi de fiecare dată îmi făcea semne. În noaptea când am răspuns chemării lui, luna strălucea din cale-afară de viu. Am traversat valurile până la corabie pe un pod alcătuit din raze de lună. Omul care îmi făcuse semne mi-a urat bun venit într-o limbă ce-mi părea perfect cunoscută. Orele următoare fură pline de cântecele vâslaşilor. Navigam spre sudul misterios, călăuziţi de sclipirea aurie a lunii pline. Iar la ivirea zorilor roşietici ai zilei, am zărit ţărmul verde al unor ţinuturi îndepărtate, limpezi şi frumoase, pe care nu le ştiam. Terase impunătoare, presărate cu arbori, lăsau să se vadă ici-colo acoperişuri albe, strălucitoare, şi coloanele unor temple ciudate, ridicate din mare. Pe când ne apropiam de ţărmul înverzit, omul cu barbă mi-a vorbit despre ţinutul acela, ţara Zar, unde se găseau adunate laolaltă toate visurile şi toate gândurile minunate trăite cândva de oameni şi apoi uitate. Cercetând iarăşi terasele, mi-am dat seama că spusese adevărul, căci multe dintre spectacolele ce mi se ofereau privirii le mai văzusem printre ceţuri, dincolo de orizont, sau în adâncurile fosforescente ale oceanului. Erau, de asemenea, forme şi fantezii mai încântătoare decât tot ce privisem până atunci: viziuni ale tinerilor poeţi morţi înainte ca lumea să poată afla ce văzuseră şi ce visaseră. Noi n-am ancorat însă lângă pajiştile vălurite din Zar, deoarece se zice că acela care pune piciorul acolo nu se mai întoarce nicicând în locurile sale natale.

În vreme ce corabia albă se îndepărta fără zgomot de terasele şi templele din Zar, am observat departe, la orizont, turlele unui oraş. Omul cu barbă mi-a spus:

— Thalarion, oraşul celor o mie de minuni, acolo se află toate misterele pe care omul a încercat zadarnic să le pătrundă.

Când am ajuns aproape, am văzut că aşezarea era mai mare decât toate oraşele visate de mine înainte. Turlele templelor sale străpungeau cerul, nu le puteai zări vârful. Pană dincolo de orizont se întindeau ziduri severe, cenuşii, pe deasupra cărora reuşeai să distingi doar câteva acoperişuri, stranii şi

neliniştitoare, însă decorate cu frize bogate şi cu minunate sculpturi. Mă ardea dorinţa de a intra în oraşul acela fascinant, dar şi respingător, şi l-am rugat pe bărbos să mă debarce pe jetelă, lângă enorma poartă sculptată Akariel. El a refuzat, vorbindu-mi cu blândeţe:

— Mulţi sunt cei intraţi în Thalarion, oraşul cu o mie de minuni, însă niciunul dintre ei n-a mai revenit vreodată. Căci acolo nu trăiesc decât demoni smintiţi care au fost cândva oameni, iar străzile sunt albe de osemintele celor ce şi-au ridicat privirea spre zeiţa Lathi, stăpâna oraşului.

Corabia albă trecu, aşadar, pe dinaintea zidurilor din Thalarion şi, timp de mai multe zile, se ţinu pe urmele unei păsări care zbura spre sud, având penajul sclipitor, de culoarea cerului. Apoi am ajuns pe o coastă ademenitoare, cu tufe înflorite în toate nuanţele, şi unde, cât vedeai cu ochii, nu întâlneai decât crânguri vesele şi copaci scăldaţi din plin de lumina soarelui ajuns la zenit. Din nişte boschete ascunse, ajungeau până la noi frânturi de cântec şi de melodii armonioase, întrerupte prin râsete atât de plăcute încât, nerăbdător, i-am îndemnat pe vâslaşi să mâne mai repede. Omul cu barbă n-a scos un cuvânt, însă mă observa pe când ne apropiam de malul copleşit de crini. Deodată, vântul care adia peste pajiştile înflorite şi peste copacii stufoşi aduse un miros ce m-a făcut să mă înfior. Suflarea lui se întări şi aerul se umplu de mirosul fetid şi carnal al oraşelor lovite de ciumă şi al cimitirelor abia săpate. În vreme ce ne îndepărtam rapid de coasta blestemată, bărbosul mi-a vorbit în sfârşit:

— Asta e Xura, ţara plăcerilor de neatins.

Încă o dată, corabia albă urma pasărea cerului pe mări calde, mângâiate de brize uşoare şi înmiresmate.

Zi după zi, noapte după noapte am tot plutit, iar pe luna plină ascultam cântecele vâslaşilor, unduioase ca noaptea îndepărtată în care îmi părăsisem ţinutul natal.

Pe un încântător clar de lună, am aruncat ancora în portul Sona-Nyl, mărginit de promontoriile de cristal, gemene, care se înalţă din mare şi, întâlnindu-se, formează un arc splendid. Era Ţara Închipuirii. Am ajuns la ţărmul înverzit pe un pod de aur alcătuit din raze de lună. În ţinutul Sona-Nyl nu există nici timp, nici spaţiu, nici suferinţă, nici moarte, iar eu am rămas acolo vreme de mai multe eternităţi. Crângurile şi pajiştile sunt verzi,

florile vii şi parfumate, râurile albastre şi cântătoare, fântânile limpezi şi răcoroase. Minunate şi măreţe sunt templele, palatele şi oraşele din Sona-Nyl! Pământul acesta n-are margini, căci după fiecare spectacol al frumuseţii îmi oferea altul încă şi mai frumos. La ţară şi în splendoarea oraşelor, mulţumiţi, oamenii trăiesc după placul inimii lor. Toţi locuitorii sunt înzestraţi cu o graţie nepieritoare şi au parte de o fericire neumbrită de nimic.

Pe parcursul eternităţilor petrecute de mine acolo m-am plimbat cu sufletul răpit prin grădinile ce lăsau să se vadă printre pâlcuri de arbuşti, pagode cu acoperişul avântat în sus la ambele capete şi unde, pe marginea aleilor albe cresc tufe gingaşe cu flori. M-am căţărat pe dealuri din al căror vârf puteam contempla împrejurimile de un farmec subtil: târguri dominate de clopotniţe se cuibăreau în scobiturile văilor pline de verdeaţă, iar cupolele aurii ale unor oraşe imense scânteiau pe orizontul nesfârşit. Am admirat pe clar de lună marea sclipitoare, promontoriile de cristal şi portul liniştit unde stătea la ancoră corabia albă. Şi tot într-o noapte cu lună plină, în anul imemorial Tharp, am remarcat silueta păsării cerului. Îmi făcea semne şi m-a cuprins iarăşi dorul de ducă. I-am vorbit atunci omului cu barbă, mărturisindu-i dorinţa mea de a vizita îndepărtata Cathurie, pe care n-a văzut-o nimeni, dar se credea că ar fi situată dincolo de coloanele de bazalt din apus. Ţara aceea e a Speranţei şi în ea luminează în toată strălucirea lor reprezentările ideale ale lucrurilor cunoscute de noi – cel puţin aşa îşi închipuie lumea. Însă bărbatul mi-a zis:

— Ia aminte la mările primejdioase, unde se spune că se află Cathuria. În Sona-Nyl nu există nici durere nici moarte, dar cine poate şti ce-i dincolo de coloanele bazaltice de la apus.

În luna următoare m-am îmbarcat pe corabia albă şi am părăsit portul acela paşnic, însoţit de bătrân.

Pasărea cerului, zburând înaintea noastră, ne-a condus până la coloanele de bazalt din apus, însă de data asta vâslaşii nu şi-au mai cântat cântecele duioase sub lună. Mă gândeam adesea la ţara necunoscută a Cathuriei, la boschetele ei, la palatele ei minunate, întrebându-mă ce plăceri noi mă aşteptau.

Cathuria, îmi repetam, este lăcaşul zeilor şi ţinutul unor oraşe de aur, fără număr. Pădurile sunt de santal şi de aloe, ca boschetele înmiresmate de camorin, iar prin arbori ciripesc vesel păsări colorate.

Pe înălţimile verzi şi înflorite se înalţă temple din marmură roz, bogat sculptate, iar în curţile lor se află fântâni de argint prin care ţâşnesc, cu un susur încântător, apele parfumate ce coboară de la izvoarele râului Narg. Iar oraşele Cathuriei sunt încinse cu ziduri de aur, străzile lor tot cu aur sunt pavate. În grădinile acestor oraşe cresc orhidee stranii, şi mai găseşti acolo lacuri plăcut mirositoare cu fundul de coral şi ambră. Noaptea străzile şi grădinile sunt luminate de felinare meşteşugit fasonate din carapace de broască ţestoasă, în trei culori, şi auzi sunetele melodioase ale unui solist şi ale unui cântăreţ din lăută.

Şi toate casele din Cathuria sunt palate, fiecare construit la marginea unui canal plin de miresme pe unde curg apele sacre ale râului Narg. Clădirile sunt din marmură şi porfir, iar acoperişurile sunt din aur sclipitor ce răsfrânge razele soarelui, sporind splendoarea oraşelor, pe când zeii paşnici le privesc de pe piscurile unor munţi îndepărtaţi. Mai strălucit decât toate celelalte este palatul marelui monarh Dorieb, despre care unii afirmă că-i un semizeu, iar alţii că-i zeu de-a binelea.

Zidurile înalte ale palatului său au deasupra o mulţime de turnuleţe din marmură. În săli spaţioase se adună popor nenumărat şi tot acolo stau agăţate trofee vechi de secole. Iar acoperişul este din aur pur, aşezat pe stâlpi înalţi cu rubine şi lapislazuli. Pardoseala este din sticlă şi pe sub ea curg apele iluminate ale râului Narg, prin care înoată peşti multicolori, necunoscuţi dincolo de încântătoarea Cathurie.

Aşa îmi închipuiam eu Cathuria, însă omul cu barbă mă sfătuia mereu să fac calea-ntoarsă şi să revenim pe ţărmurile fericite din Sona-Nyl, fiindcă Sona-Nyl le este cunoscută oamenilor, pe când Cathuria n-o văzuse nimeni, niciodată.

Iar în a treizeci şi una zi a călătoriei noastre pe urmele păsării, am zărit coloanele de bazalt din apus. Ceaţa le învăluia, pentru ca nimeni să nu poată străbate cu privirea dincolo de ele sau să le distingă vârful, despre care se spune că străpunge cerul.

Iar omul cu barbă m-a implorat din nou să fac cale-ntoarsă. Dar nu l-am ascultat, fiindcă de dincolo de pâcla ce înconjura coloanele am avut impresia că aud melodii cântate din gură şi din lăută, slăvindu-mă pe mine, cel ce călătorisem atât de departe pe lună plină şi trăisem în ţara închipuirii.

Iar pe sunetele acestui cântec corabia albă s-a afundat în

ceaţă, între coloanele de bazalt din apus. Şi pe când muzica înceta, iar ceaţa se ridica, nu Cathuria ni s-a ivit dinaintea ochilor, ci o mare agitată şi de neîmblânzit, care ne-a antrenat ambarcaţiunea fragilă spre un loc necunoscut. Curând urechile noastre au perceput vuietul îndepărtat al unor căderi de apă; iar la orizont am observat izbucnirea colosală a unei cascade monstruoase, unde toate oceanele lumii se adunau laolaltă ca să se prăbuşească în neantul abisului.

Atunci omul cu barbă mi-a zis, cu lacrimi curgându-i pe obraji:

— Am plecat din ţara minunată şi n-o s-o mai revedem nicicând. Zeii sunt mai mari decât oamenii, zeii au câştigat.

Mi-am închis ochii înainte de şocul care, ştiam, urma să se producă, ferindu-mi astfel privirile de pasărea cerului, rămasă să-şi agite aripile albastre cu un aer batjocoritor.

După ciocnire a venit întunericul, şi am auzit urlete de oameni şi de făpturi neomeneşti. Vânturile din est băteau cu violenţa furtunii şi îmi îngheţaseră până şi oasele, cum stăteam ghemuit pe piatra umedă ce-mi apăruse sub picioare. Apoi, auzind alte bubuituri, mi-am deschis ochii şi m-am trezit pe postamentul farului de unde plecasem cu o eternitate în urmă. În bezna de sub mine se puteau distinge contururile neclare ale unui vas mare care se zdrobea de stâncile nemiloase, iar când am privit în sus am văzut că, pentru prima dată din clipa în care bunicul îşi asumase grija funcţionării lui, lumina farului se stinsese.

Iar mai târziu în noapte, când am intrat în turn, am descoperit pe perete un calendar rămas exact aşa cum îl lăsasem eu în ziua plecării mele în călătorie. În zori, am coborât din turn şi am căutat urmele naufragiului pe stânci, dar tot ce am putut găsi au fost o ciudată pasăre moartă, la fel de albastră cum e cerul, şi o vâslă sfărâmată, de un alb mai viu decât al spumei de pe valuri ori al zăpezii de pe înălţimi.

Şi din ziua aceea oceanul nu-mi mai povesteşte secretele lui, iar luna a strălucit de multe ori de atunci încoace, plină, înălţată mult pe firmament, însă corabia albă venită din sud n-a mai apărut niciodată.

Ştefana Cristina Czeller
Patimile unui diavol de rangul trei

Cum cobora spre împărăţia lui Scaraoţchi, ascultându-i porunca, Arăpilă se înfricoşa ca un muritor de rând. Atât de tare îl cuprindea grija pentru pedeapsa pe care i-o va da Tartorul, că până şi coarnele începeau să-l mănânce. Să le scarpine însă n-ar fi fost bine când fiecare salt spre măruntaiele de pucioasă măsura câte o sută de stânjeni, aşa că strângea din dinţi şi îndura, blestemându-se pentru prostia sa. Cum se putuse lăsa înduioşat de un copilandru oarecare?! Nu-i era destul că fusese uitat la ultimele trei înălţări, de era încă drac de rangul trei, mai făcea şi fapte bune?

Ajuns la poarta Iadului, unde îl întâmpinară urletele ascuţite şi smiorcăielile sfârşite ale păcătoşilor sfâşiaţi ori traşi în ţeapă, dar şi binecunoscuta putoare ce-i lipea minunat nările, Arăpilă simţea un fel de tremur la lingurică. Doar mândria sa drăcească îl ajuta să nu arate că e la ceas de cumpănă şi să afişeze un rânjet fălos. Deschizând poarta ghintuită, trase adânc fum în piept şi o porni printre dracii de dârvală, de rangul cinci şi patru, ca şi cum nici usturoi n-ar fi mâncat, nici gura nu-i mirosea.

Merse ţintit cale de un pogon, la umbra uriaşelor cazane cu ulei în care fierbeau nemernicii, lăsând să-i mângâie auzul bolboroselile lor. Deodată, văzu vreo douăzeci de oameni care plantau trandafiri. Munceau toţi cu spor mare, vegheaţi de un aghiuţă bocciu de te dureau ochii când te uitai la el. Soarele strălucea vesel deasupra câmpului mănos răsărit chiar la capătul rândurilor de cazane, păsărelele ciripeau gingaş şi trandafirii, când ajungeau cu rădăcinile în pământ, pe loc slobozeau puzderie de boboci roz şi parfumaţi.

— Ce fac oamenii ăştia, bre? îl trase Arăpilă de mânecă pe dracul de rangul cinci.

— Plantează trandafiri, să trăiţi!

Arăpilă îi trase un bobârnac încornoratului de se învârti ca titirezul.

— Văd şi eu! De ce?

— Îşi ispăşesc osânda, să trăiţi! mormăi michiduţă.

Arăpilă scuipă scârbit într-o parte.

— Mă, da’ prost mai eşti! Doar n-or huzuri, că nu-i Raiul acilea. Ce osândă e asta, cu trandafiri şi păsărele?

— Aveţi oleacă de răbdare, să trăiţi!

De-abia termină de vorbit bocciul şi o muzică dulce de harpă se auzi, iar trandafirii îşi arătară pe de-a-ntregul splendoarea, de până şi Arăpilă rămase cu gura căscată. Până să o închidă, florile se smulseră din pământ, cu tot cu spinii lungi cât degetul şi zburară drept spre osândiţi. Cum îl ajungeau pe câte unul, cum i se înfigeau în dos. Şi urlau păcătoşii, care ca ursul, care ca scârţâitul uşii, cerşind iertare. Fiindcă spinii îi munceau cumplit, însângerându-le părţile moi. Arăpilă izbucni în râs, parcă mai uitând de frică.

— Iaca, s-au mai schimbat lucrurile cât am muncit pe pământ pentru slava Necurăţeniei Sale! Da' cine au fost păcătoşii ăştia, băiete?

— Dregători de toate rangurile, să trăiţi! chiţăi dracul şi se apropie ţopăit de osândiţi.

Abitir îi împunse cu furca, făcându-i să se ridice, apoi le scoase cu meşteşug spinii.

— La muncă, nu mai staţi! Aveţi alţi trandafiri de plantat. Şi ce-i cu moacele astea plouate? Ia cântaţi ceva! Ştiţi ce-mi place...

Se priviră temător osândiţii şi începură să lălăie. *Înfloresc grădinile, ceru-i ca oglinda*... Aşa de aiurit le ieşea, că Arăpilă nu ştiu cum s-o ia din loc, astupându-şi urechile ascuţite cu buricele degetelor. Încă ameţit de cele văzute, nu se opri să se desfete cu implorările sufletelor cocoşate sub bolovani colţuroşi, pe care-i cărau fără odihnă de mii de ani. Surâse slab, fără să se încălzească pe dinăuntru ca de obicei, la agonia gloatelor schiloade, silite să-şi devoreze propriile măruntaie. Trecu repede şi pe lângă cei mâncaţi de viermii de foc, apoi pe lângă păcătoşii cufundaţi în apele unui iezer fără fund. Dar când să cotească la stânga, văzu pe mal o scenă alături de care stăteau mulţi bărbaţi goi şi asudaţi, în ciuda frigului care îngheţa şi aburul răsuflării. Iar în faţa lor, patru femei superbe dansau pe ritmuri ţigăneşti. Îşi unduiau formele doar ghicite aşa de meşteşugit, că până şi lui Arăpilă îi curgeau balele. Iar la câte o zvâcnire mai jucăuşă, lăsau să cadă unul dintre vălurile care le acopereau. Unul, şi încă unul... Toţi bărbaţii gâfâiau, şi Arăpilă cu ei, aşteptând să se dezghioace ultimul strat de mătase şi pielea aurie a acelor fructe muiereşti abia date-n pârg să se dezvăluie privirii.

Ele zâmbiră atunci luminos şi apucară cu degete lungi capătul celui din urmă văl. Bărbaţii icniră în cor şi-şi bulbucară ochii, de ziceai c-o să le iasă din orbite. Iar preaminunatele se rotiră şi se dezveliră cu totul. Şi în loc de trupuri catifelate, cu rotunjimi de piersică şi adâncuri ispititoare, se zăriră patru babe cu picioare strâmbe şi păroase, cu ţâţe până la genunchi şi şanţuri nenumărate săpate de vreme în piele, unde păianjenii îşi ţeseau pânzele din care se croiau vălurile lor.

— Până şi străbunică-mea arăta mai bine când au pus-o în groapă, urlă unul dintre bărbaţi, izbucnind în hohote amare.

Ceilalţi plângeau şi ei cu lacrimi cât bulbul de ceapă, care le săpau gropi în obraji. Şi toţi dârdâiau, înjurau şi scrâşneau nepământean din dinţi.

— Merge de fiecare dată cu fraierii ăştia, susură lângă Arăpilă un nichipercea şchiop şi sur. Netoţi mai mari ca ei n-am văzut de când mă ştiu!

— Ce-au fost pe pământ? întrebă Arăpilă, încercând să nu-şi arate dezamăgirea.

— Moralişti care s-au lăsat pradă poftelor, să trăiţi!

Iar după ce zise asta, se scobi în nas şi le făcu semn păcătoşilor să termine cu zvârcoleala.

— Hai, încolonarea şi ochii la spectacol! De data asta poate îmi fac pomană de voi şi vă arăt ceva pe cinstite!

Arapul îi împinse un şut în pântece ultimului din rând şi o luă din loc. Mai merse oleacă şi dădu de o mulţime de trupuri uscate că vedeai osul prin piele, adunate în jurul unui tablou de-un stat de om. Iar pe pânză se zăreau un cerc negru şi un punct roşu, chiar în mijlocul lui.

— Eu ştiu, eu ştiu! sări în faţă un ins cu bărbuţă aurie şi nas coroiat.

— Ia zi, slutule! îl îndemnă un drac de gradul patru cu ochii încălecaţi.

— E o metaforă pentru relaţia Celui de Sus cu omenirea. Punctul roşu e Dumnezeu…

— Sictir, că nu te-ai prins! Altul la rând!

O femeie micuţă, cu ochii adânciţi în orbite, se iţi de după el.

— De când îţi zic că n-ai minte? Vrea să spună că omul e singuratic de felul său, un punct înconjurat de cercul lumii. Aşa-i, dracule?

Sarsailă îi rânji în nas.

— Zât, netoato! Nici tu n-ai înţeles. Nu primiţi nici mâncare, nici apă!

Arăpilă îl trase pe drac deoparte, în vreme ce păcătoşii strigau fiecare în legea lui, ba chiar începeau să-şi care pumni în nas.

— Ia zi şi mie, ce înseamnă desenul?

Dracul dădu din umeri şi înghiţi dintr-o singură îmbucătură un măr roşu, zemos. Plescăi din rărunchi şi scuipă sâmburii, nelăsându-i pe osândiţi să adune măcar unul.

— Scaraoţchi îl ştie, să trăiţi! Un punct într-un cerc, şi cu asta basta… De cinci sute de ani, de când se chinuie învăţaţii ăştia, nimeni nu s-a gândit să spună ce vede. Mai trec măcar vreo trei sute până-i vine cuiva gândul cel bun.

Clătinând a mirare din cap, Arăpilă depăşi şi grupul acela. Încă puţin şi ajunse la poarta mică şi vineţie, ce ducea spre odăile Răutăţii Sale. Înghiţi în sec şi o atinse cu fereală. Pus pe şotii cum era în zilele bune, stăpânul Iadului mai obişnuia să arunce un blestem pe ea şi aşa se trezeau cei chemaţi la poruncă ba fără mădulare, ba că le creşteau crini din vârful coarnelor. Poarta se deschise însă lin şi Arăpilă intră în odaia lungă-lungă, cu pereţi brotăcii, la capătul căreia se zărea o masă cu picioare de oaie.

Cum îl văzu, masa începu să behăie şi o luă la fugă spre el. Iar când ajunse la doi paşi de Arăpilă, se întrupă în spatele ei şi drăcoaica de gradul unu care era mâna dreaptă a Întunecimii Sale. Îşi trecu ghearele prin moţul zbârlit şi-şi sticli colţii la el.

— Să-ţi fie întunecată ziua, spurcato! se înclină Arăpilă.

— Intră, te aşteaptă! E mânios nevoie mare. Tocmai schimba rânduielile, când te-ai găsit să te întreci în isprăvi cu ăia vărulii.

Arăpilă îşi netezi grăbit redingota, îşi trecu limba despicată peste dinţii auriţi şi suflă în palmă, să vază dacă are respiraţia cu iz spurcat taman cât trebuia. Apoi trecu prin uşa rotundă, care sughiţă vajnic la vederea lui.

Scaraoţchi, care se plimba dintr-o parte într-alta a iatacului, se opri atunci când Arăpilă îi îngenunche la picioare. Era tare puţintel de statură şi, ca să nu-l supere, supuşii aveau grijă să se mărunţească şi se făceau că nu văd cum se ridică pe vârfuri. Îl ştiau că la mânie e aprig şi cu sine, darămite cu alţii. Doar tot Iadul îngheţase, cu vreo mie de ani de în urmă, când Ucigă-L-Toaca, sătul să audă oamenii cum zic că-l trag pe dracul de coadă, şi-o smulsese smoc cu smoc!

— Mare bucurie e să-ţi zăresc faţa cea neagră, stăpâne! spuse tremurat Arăpilă.

— Lasă abureala, diavole! Ştii că grea pedeapsă te aşteaptă. Auzi, să salvezi un ţânc în loc să-mi aduci sufletele părinţilor!

Arăpilă începu să-i sărute copitele, cerându-şi preaplecat iertare.

— Te crezi în locul ăl cu verdeaţă? Cine a mai auzit să te păsuiască Vicleanul, ai?

Căzu Scaraoţchi pe gânduri, iar Arăpilă tăcu spăimos.

— Voiam să te rup în câte o mie de bucăţi preţ de trei sute de ani. Dar văd că altă osândă trebuie să-ţi găsesc!

Tot părul de pe spate i se ridicase lui Arăpilă şi gâfâia, clănţănind din colţi, în vreme ce Scaraoţchi se plimba de colo-colo şi bolborosea în toate graiurile lumii. Din când în când, Tartorul se scărpina cu ghearele în creştetul turtit ori făcea un pas sau doi de vals, că era mare amator de muzică. Se scurse aşa un ceas întreg, de pe Arăpilă îl trecuse os prin os, dar tot nu cuteza să zică nici pâs. Tocmai când credea că o să-l ia cu leşin, Necurăţenia Sa începu să fluiere.

— Am găsit! Să nu-mi spună mie Ducă-Se-Pe-Pustii dacă nu e pedeapsa potrivită. Înapoi pe pământ te trimit!

Îi mai veni inima la loc lui Arăpilă. Doar nu i se întâmplase lucru rău printre oameni, ba chiar le jucase nişte renghiuri pe cinste.

— Nu te bucura, împieliţatule, că n-am zis tot! tună Întunecimea Sa. Puteri de om vei avea şi stăpân mai greu de mulţumit chiar decât mine. Iar dacă-i ieşi din cuvânt, furcile ţi-or sfârteca trupul până-n vecii vecilor.

Un fulger îl lovi pe Arăpilă şi minţile i se întunecară. Când se trezi, primul lucru pe care îl auzi, încă înainte să dezlipească genele, fu un fel de orăcăit. Deschise întâi un ochi, apoi pe celălalt şi văzu că are în poale un plod. Zbârcit şi roşu, răcnea cât îl ţinea gura şi dădea din picioare.

— Potoleşte-l, toanto! auzi o voce aspră.

Se întoarse şi se propti într-o namilă de bărbat, cu buze groase şi ochi răi. Iar în oglinda de pe peretele cu varul sărit, se văzu şi întâi nu se recunoscu. În loc de coarne, zărea o claie de păr creţ şi nespălat, în loc de colţi auriţi – gură ştirbă, ba îi mai răsărise şi o pereche de sâni scofâlciţi, de care trăgeau mâinile plodului. Nici nu se mai căută în jos, că bănuia ce o să găsească.

— Ce te uiţi ca proasta? De frumuseţe îţi arde când zbiară ăsta micu'?

Arăpilă clipi des şi recunoscu pentru sine cruzimea pedepsei primite. Începu să legene pruncul, îi schimbă pelincile cu mare trudă, dar nu se potolea şi pace! Ba parcă de ce-l zguduia nerăbdător, boţul de carne scotea sunete şi mai cumplite. Abia când îl dureau braţele ca şi cum ar fi învârtit toată ziua un păcătos în frigare, iar capul dădea să i se desfacă în sferturi, copilul tăcu.

— Unde-i haleala? îl prinse de cot noul stăpân, mai să-i rupă osul.

Se repezi Arăpilă în cuhnie. Pe plită, o oală bolborosea nerăbdător, iar alături, fum negru ieşea dintr-o tigaie. O apucă repede, întrebându-se de ce-i sunt degetele aşa butucănoase şi muncite, dar simţi o arsură cumplită. Scăpă, în zornăială amarnică, tigaia şi fasolea prefăcută pe jumătate în scrum se împrăştie pe podea. Lui Arăpilă însă nu-i păsa, doar se ţinea de palma betegită şi sâsâia de durere. Urletele celui mic reîncepură cu putere sporită, iar paşii namilei duduiră până la el.

— Ce-i porcăria asta? Te dă mâncarea afară din casă?

Şi şleap, o palmă peste ochi! Nici nu ştia Arăpilă de ce să se apuce întâi: să strângă mizeria, să ia oala cealaltă de pe foc ori să potolească din nou pruncul. Până la urmă, prinse cu fereală toarta cratiţei în care fierbeau ceva cartofi şi o puse pe masă. Cât îi presăra cu o mână de verdeaţă şi oleacă de unsoare, o javră toflogoasă se repezi la resturile de fasole. Până s-o alunge, începu să troscăie din fălci de parcă ar fi îmbucat carne de purcel.

Arăpilă umplu farfuria bărbatului şi se repezi la fecioraş. Se gândi să-i doinească, dar nu ştia decât cântece de cătănie, învăţate în sutele de ani cât ispitise soldaţii să-şi lepede sufletul Tartorului în schimbul izbânzilor. Dar era aşa de disperat, că îşi apropie buzele de urechea pruncului şi începu a cânta. Iar la a treia doină, ăl mic se linişti. Arăpilă fu încercat atunci de pârdalnice junghiuri pe la maţe. Îşi aminti de cartofii dodoloţi din oală şi mai că nu-i dădură lacrimile la gândul că se va înfrupta din ei. Când se întoarse la cuhnie, oala era însă goală şi matahala plescăia din buzele unsuroase.

— Nu mi-ai lăsat nici urmă de barabulă, măi bărbate? îl întrebă Arăpilă.

— Ce să-ţi mai las, proasto, că abia m-am săturat eu! Mănâncă din ce-a lăsat Grivei. Să-ţi fie de învăţătură de minte!

Se uită Arăpilă la resturile îmbăloşite şi, oricât l-ar fi muncit golul din pântece, nu puse gura pe ele, ci le aruncă. Abia terminase de rânit şi se aşezase pe laviţă, când mâna grea a bărbatului îl prinse de păr.

— Tare leneşă eşti azi, nevastă! Rufele le-ai spălat? Ouăle din cuibar le-ai adunat? La dobitoace ai dat de mâncare? Soarele mai are mult până la asfinţit!

Şi, cu un şut, Arăpilă fu aruncat în ogradă, unde trudi cum nu o făcuse în toată slujba sa de drac. Când soarele îşi ascunse rumeneala după un deal, Arăpilă abia se mai putea mişca şi vedea îndoit de durere şi lihneală. Se târî până în casă, unde namila mângâia javra şi pufăia dintr-un pănuş.

— Am terminat toate treburile. Pot acum să mă hodinesc?

— Poţi. După ce mă mulţumeşti şi-n aşternut.

Arăpilă încremeni, că la asta nu se gândise chiar deloc. Cuvintele lui Scaraoţchi îi răsunau însă în minte şi nu îndrăzni a ieşi din cuvântul stăpânului. O făcu şi pe asta, mulţumind în gând tuturor puterilor întunecate că, la facere, matahalei nu-i rămăsese destulă carne şi pentru o bărbăţie adevărată. Iar când bărbatul oftă lung şi coborî de pe el, se încovrigă şi închise ochii, sperând să-l aline desfătarea somnului. Nu apucă să numere în minte nici până la trei, că namila începu a-i căra pumni în spate.

— Cum să dorm cu sforăiala ta, nebuno? Treci în cocină! Cu mine stă doar Grivei…

Toate le îndurase Arăpilă, dar să fie câinele mai bun ca el, după ce-l mulţumise în toate pe stăpânul sorocit de Scaraoţchi, era prea mare înjosire! Poate nu mai avea puteri de drac, dar un strop de mândrie tot îi rămăsese. Se ridică din aşternut, ieşi în ogradă şi rupse o şipcă potrivită din gard. Se întoarse apoi tiptil în odaie şi-l otânji pe bărbat drept între ochi, umplându-l de sânge.

— De ce? strigă namila, zvârcolindu-se ca un copilaş.

— Că eşti un porc, de aia! Locul tău îi în cocină, nu al meu!

Abia termină de vorbit Arăpilă şi ghearele lui Scaraoţchi îl traseră spre focul împărăţiei sale. De data asta însă Arăpilă plecă fluierând. După tot ce îndurase într-o singură zi de la un om, nu se mai temea deloc de furcile şeitanilor mărunţei, şi nici de mânia lui Belzebut.

Terry Bisson
În odaia din vârf
(„In the Upper Room”, 1996)

Traducere de Mihai-Dan Pavelescu

— Veţi simţi un uşor fior de răceală, mi-a spus tehnicianul. Nu vă faceţi griji. Ignoraţi-o, da?

— Da, am încuviinţat.

Mai auzisem toate astea.

— Veţi simţi o uşoară dezorientare. Nu vă faceţi griji. O parte a dumneavoastră va fi conştientă de locul în care vă aflaţi, iar o altă parte va fi conştientă de locul în care vă aflaţi în realitate, dacă înţelegeţi ce vreau să spun. Ignoraţi-o, da?

— Da, am încuviinţat. De fapt, am mai auzit toate astea. Anul trecut, am fost în Aventura pe Amazon.

— Aţi fost? Ei bine, oricum trebuie să v-o spun, a ridicat din umeri tehnicianul. Unde rămăsesem? Ah, da, să mergeţi încet. (Purta pantofi cu scârţ şi un halat alb, şi un ciocănel din argint atârnat de un lănţişor care dispărea în buzunarul pantalonilor.) La început, dacă o să vă uitaţi la lucruri mai îndeaproape, nimic nu va fi acolo. Dar dacă o luaţi încetişor, totul va apărea, da?

— Da, am încuviinţat. Dar ce-i cu...?

— N-o să-i ştiţi numele, a spus el. Nu este disponibil în versiunea demo. Dacă însă semnaţi pentru turul complet, îl veţi şti în mod automat. Gata? Întindeţi-vă. Inspiraţi adânc.

Gata sau nu, sertarul a început să lunece spre interior şi am încercat un moment de panică, pe care mi-l aminteam din anul precedent. Panica te face să inspiri din nou, apoi se simte izul înţepător de Vitazine, şi ai ajuns. Este ca şi cum te-ai fi deşteptat dintr-un vis. Mă aflam într-o odaie scăldată de soare, cu un covor gros şi ferestre pe toată înălţimea peretelui. Ea stătea la fereastră, privind spre ceea ce părea o stradă aglomerată, atâta vreme cât erai atent să n-o priveşti prea îndeaproape.

Eu am fost atent să n-o privesc prea îndeaproape. Purta un furou din mătase roşie, cu un decolteu din dantelă Empire, transparentă, cu şireturi încrucişate la spate. Nu avea dresuri. De fapt, mie nu-mi plăcuseră niciodată dresurile. Era desculţă, dar nu-i puteam distinge degetele de la picioare. Am fost atent

să nu le privesc prea îndeaproape.

Îmi plăcea felul cum îi venea corsajul în părţi. După o vreme, am privit în jur. Mobilierul era din paie împletite, iar lângă o uşă scundă se găseau câteva ghivece cu flori. A trebuit să mă aplec pentru a păşi pe sub pragul de sus şi am pătruns într-o bucătărie cu pardoseala din gresie şi cu mobilier albastru. Ea stătea lângă chiuvetă, sub un gemuleţ ce dădea spre o curte verde, strălucitoare. Purta un body din catifea panné cu mâneci lungi, care avea un decolteu adânc, în formă de inimioară, decupat în sus pe coapse şi spatele integral. Îmi plăcea felul cum îi cădea catifeaua la spate. Am stat lângă ea, la geam, privind măcăleandrii ce veneau şi plecau de pe gazon. Era acelaşi măcăleandru, iarăşi şi iarăşi.

Un telefon alb, mural, a sunat. Ea a luat receptorul şi mi l-a întins; imediat ce l-am dus la ureche şi am auzit tonul, am privit în sus spre ceea ce, iniţial, mi se păruseră a fi norii, dar în realitate era plafonul pătat de apă al Staţiei de Plecare.

M-am ridicat în capul oaselor.

— Asta-i? am întrebat.

— Asta-i versiunea demo, a explicat tehnicianul care s-a grăbit spre sertarul meu deschis, scârţâind din pantofi. Telefonul este cel care vă scoate din sistem. Similar, uşile vă poartă de la un nivel la altul.

— Îmi place, am spus. Concediul meu începe mâine. Unde trebuie să semnez?

— Luaţi-o încet, mi-a spus ajutându-mă să cobor din sertar. Peve-ul este numai pe bază de invitaţii. Mai întâi, trebuie să discutaţi cu Cisneros, de la relaţiile cu publicul.

— Peve-ul?

— Aşa-i mai spunem câteodată.

***

— Anul trecut, am fost în Aventura pe Amazon, i-am spus lui dr. Cisneros. Începând de mâine, am o săptămână de concediu şi venisem pentru Aventura arctică. Apoi am văzut reclama pentru Palatul Victoriei.

— Victoria de-abia se deschide, a spus ea. De fapt, încă testăm beta unele sectoare. Sunt deschise doar odăile din secţiunile mediană şi superior-mediană. Dar asta ar trebui să fie îndeajuns pentru un tur de cinci zile.

— Câte odăi înseamnă asta?
— O mulţime.
A surâs. Dinţii îi păreau noi-nouţi. Lucruşorul de pe biroul ei anunţa: **B. CISNEROS, DR. ÎN FILOS**.
— Din punct de vedere tehnic, Peve-ul este un lanţ ierarhic piramidal, aşa că secţiunile mediană şi superior-mediană includ toate odăile, cu o excepţie. Toate, mai puţin Odaia din Vârf.
Am roşit. Întotdeauna roşesc.
— Oricum, n-aţi putea ajunge atât de sus în numai cinci zile. (Mi-a arătat din nou dinţii ei noi.) Şi pentru că încă testăm beta, vă putem face o ofertă specială. Acelaşi preţ ca pentru aventura în Arctica şi cea pe Amazon. O săptămână de cinci zile, de la nouă la cinci, pentru 899 de dolari. Vă pot asigura că, la anul, când Palatul Victoriei va fi complet deschis, preţul va creşte considerabil.
— Îmi place, am spus şi m-am sculat. Unde plătesc?
— La casierie. Dar luaţi loc. A deschis un dosar. Mai întâi, trebuie să vă întreb un lucru. De ce doriţi să vă petreceţi concediul în Palatul Victoriei?
Am ridicat din umeri, ca să evit să roşesc.
— Este ceva diferit şi asta mă atrage. Aţi putea spune că sunt un ţicnit al RV-ului.
— Al Experienţei Directe, m-a corectat imediat. Iar termenul potrivit este „entuziast”.
— ED, atunci. Cum doriţi. (Fiecare companie folosea alt nume.) Oricum, îmi place. Mama spune că am...
Dr. Cisneros m-a întrerupt, ridicând palma ca o poliţistă de circulaţie.
— Nu acesta este răspunsul de care am nevoie, mi-a spus. Lăsaţi-mă să vă explic. Datorită conţinutului său, Palatul Victoriei nu este prevăzut ca simulare de aventură, aşa cum sunt Arctica şi Amazonul. Conform autorizaţiei noastre, îl putem deschide publicului doar ca simulare terapeutică. Sunteţi însurat?
— Într-un fel, am spus.
La fel de bine aş fi putut răspunde: „Nu tocmai”
— Perfect. A făcut o însemnare în dosar. Clienţii cei mai acceptaţi în Palatul Victoriei – de fapt, singurii pe care-i putem accepta – sunt bărbaţi însuraţi care doresc să-şi îmbunătăţească nivelul de intimitate al relaţiilor prin explorarea onestă a celor

mai intime fantezii sexuale.

— Ăsta-s eu, am încuviinţat. Un bărbat însurat care doreşte să pătrundă în cele mai intime relaţii prin fanteziile sexuale ale exploratorului.

— Destul de aproape, a spus dr. Cisneros. A făcut o altă însemnare în dosar şi mi l-a împins zâmbind. Semnaţi aici şi puteţi începe mâine dimineaţă la nouă. Casieria este pe coridor, la stânga.

***

Seara, mama m-a întrebat:

— Ce ai făcut azi? Dacă ai făcut ceva...

— M-am înscris la „Limite interioare”, am spus. Mâine începe concediul meu.

— N-ai mai lucrat de doi ani.

— Mi-am lăsat slujba, am spus. Nu mi-am lăsat concediul.

— N-ai fost deja la „Limite interioare”?

— Anul trecut, am fost în Aventura pe Amazon. Anul ăsta fac, ă-ă-ă, Aventura arctică.

Mama părea sceptică. Ea pare întotdeauna sceptică.

— Vom merge la o vânătoare de foci pe malul polianei, am spus.

— Cine-i Poliana asta? Una nouă, în sfârşit?

— Este locul unde apa nu îngheaţă niciodată.

— Cum vrei, a spus mama. Dar nu trebuie să-ţi spun eu asta. Totdeauna ai fost aşa. Azi ai mai primit o scrisoare de la Peggy Sue.

— O cheamă Barbara Ann, mamă.

— Mă rog, mă rog... Am semnat recipisa şi am pus-o lângă celelalte. Nu crezi că ar trebui măcar s-o deschizi? Ai un teanc uite-atât de înalt pe chestia aia căreia îi spui birou.

— Ce avem la cină? am schimbat subiectul.

***

A doua zi dimineaţă, am fost primul la „Limite interioare” Am intrat în Staţia de Plecare la ora nouă fix, m-am aşezat pe un taburet lângă sertarul meu şi m-am schimbat în halat şi papuci de baie.

— La ce slujeşte ciocănelul acela de argint? l-am întrebat pe tehnician când a apărut în pantofii lui cu scârţ.

— Uneori, sertarele sunt greu de deschis, a spus el. Sau de închis. Întindeţi-vă. Vara trecută aţi făcut Amazonul, da?

Am încuviinţat din cap.

— Mi-am închipuit eu. Niciodată nu uit un chip. (Îmi lipea lucruşoare pe frunte.) Cât de sus aţi ajuns? Aţi putut vedea Anzii?

— Se zăreau în depărtare. Fetele din jungle purtau nişte sutiene mititele din scoarţă de copac.

— O să vedeţi o mulţime de sutiene mititele în Peve. Cinci zile o să vă ducă destul de sus şi aici. Nu priviţi prea repede prin odaie, fiindcă imediat ce zăriţi o uşă, o să treceţi prin ea. Mergeţi încet şi bucuraţi-vă de toate. Închideţi ochii.

Am închis ochii.

— Mulţumesc pentru sfat, i-am spus.

— Am făcut parte dintre programatori, mi-a spus. Inspiraţi adânc.

Sertarul a lunecat în interior. A urmat izul înţepător de Vitazine, şi a fost ca şi cum te-ai fi deşteptat dintr-un vis. Mă aflam într-o bibliotecă întunecată, lambrisată. Ea stătea lângă o fereastră stil Tudor, cu ochiuri înguste de geam ce dădeau spre un fel de grădină. Purta un costum dintr-o singură piesă, din mătase, cu tivurile având culoarea tangerinei, cu franjuri de dantelă pe margini şi un decolteu adânc, cu năsturei acoperiţi şi şireturi dantelate. Pentru o clipă, am crezut că nu-i ştiam numele, dar apoi i l-am rostit: „Chemise” Era de parcă ai fi deschis mâna şi ai fi descoperit ceva despre care uitaseşi că-l ţineai în palmă.

M-am alăturat ei la fereastră. În grădină se zăreau garduri vii, scunde, şi alei cu pietriş, care se roteau dacă te uitai mai îndeaproape la ele. Am privit în altă parte şi atunci am zărit uşa. Se găsea pe peretele opus, între două corpuri de bibliotecă. Am aplecat capul să trec prin ea şi am ajuns într-un dormitor cu pereţii tapetaţi şi ferestre cu rame albe. Podeaua era din parchet de pin, peste care se aflau covoraşe împletite.

— Chemise, am rostit.

Ea stătea între două ferestre, purtând un body din satin stretch alb-crem, cu cupe ranforsate şi un decolteu adânc în formă de V. Cupele erau tivite cu dantelă albă. Imediat sub nivelul ferestrei, vârfurile copacilor fremătau, parcă sub adierea unei brize.

Urcasem. Spatele body-ului din satin transparent avea un V similar decolteului. Îmi plăcea felul cum se conturau bretelele. Imediat ce m-am întors, am văzut uşa. Era cu o treaptă mai jos şi a trebuit să-mi plec capul; am ajuns într-o odaie lungă, întunecată, cu ferestre înguste peste care atârnau draperii grele. Chemise îngenuncheasе pe o sofa curbă, purtând un costumaş de păpuşi, din tul bleu, cu bordură din dantelă, peste un sutien încreţit şi slip la fel. Cu o mână, am tras draperiile. Mult mai jos, am putut vedea vârfurile copacilor şi, sub ei, caldarâmul ud de ploaie.

M-am aşezat lângă ea. Continua să-şi ferească faţa, dar puteam spune că zâmbea. Şi de ce nu? Nu putea exista, decât dacă eram alături de ea. Purta papucei tiviţi cu dantelă, asemănători slipului. Nu sunt unul care se dă în vânt după picioare, dar i le făcuseră să arate sexi. Am zăbovit, lăsând dantela chiloţeilor ei să-mi înscrie un şablon identic pe inimă. Apoi mi s-a părut că am auzit un glas îndepărtat strigând după ajutor.

M-am întors şi am zărit în perete, jos, o gaură. Era cu puţin mai mare decât o gaură de şoarece.

A trebuie să mă întind pe burtă, dar chiar şi aşa de-abia am putut să mă strecor înăuntru, întâi un umăr, apoi celălalt.

Mă găseam într-un coridor cu pardoseala din beton, fără ferestre. Pereţii erau goi. Podeaua era rece şi cobora în două direcţii simultan. Îmi menţineam cu greu echilibrul. Lângă unul dintre pereţi se afla o stivă de lemne proaspăt tăiate. Pe stivă stătea o fată, care purta o şapcă roşie. Era o şapcă precum cele ale jucătorilor de baseball. Fata s-a sculat. Avea un tricou pe care scria:

MERLYN SISTEMS
SOFTWARE THAT WORKS HARD

Mă simţeam derutat.

— Chemise?

— Nu-i Chemise, mi-a răspuns fata.

— Nu-i Chemise, am repetat. Ce cauţi aici? Asta-i a mea...

— Nu-i deloc a ta, a spus ea. Nu mai eşti în Peve. Rulezi în paralel, în bucla unui programator.

— Atunci, tu cum ai ajuns aici?

— Eu sunt programatorul.

— O fată?

— Bineînţeles că o fată. (Purta chiloţei din bumbac alb, puternic răscroiţi.) Ce crezi?

— Nu trebuie să cred nimic. Simţeam că începeam să mă irit. Asta-i o Experienţă Directă. Iar tu nu eşti unul dintre produsele imaginaţiei mele.

— Nu fi atât de sigur. Sunt o demoazelă la ananghie. Iar tu eşti cavalerul. Ai venit atunci când te-am strigat, nu? Am nevoie de ajutorul tău ca să ajung în Odaia din Vârf.

Odaia din Vârf! Cu câtă nepăsare pomenise de ea.

— Mi s-a spus că încă n-a fost deschisă.

— Există, dacă ştii cum să ajungi la ea. Există o cale de acces, o scurtătură prin găurile de şoareci.

— Găuri de şoareci?

— Pui prea multe întrebări. O să-ţi arăt. Dar va trebui să faci exact ce îţi spun. Nu te poţi uita în jur de capul tău.

— De ce nu?

Simţeam limpede cum mă enervam din nou. M-am uitat în jur, pur şi simplu ca să demonstrez că o pot face. Am zărit o uşă.

— Deoarece, a rostit fata dinapoia mea.

Eu însă păşeam deja pe uşă, aplecându-mă. Mă aflam într-o bucătărie de modă veche, cu mobilier din lemn alb. Chemise stătea la masă, amestecând într-o oală cu o pereche de foarfeci mari. Purta un sutien decoltat, perfect mulat, fără bretele, din satin stretch şi dantelă, cu cupe uşor ranforsate şi o bentiţă lată, decupată şi în faţă cu dantelă transparentă, toate albe.

— Chemise! am rostit.

M-am întrebat dacă ea se întrebase unde fusesem.

Bineînţeles că nu se întrebase. Înapoia ei, cineva ieşea sau intra pe uşa unei cămări.

Eram eu.

Purtam un halat „Limite interioare” şi papuci de baie.

Eram eu.

Purtam un halat „Limite”.

Eram.

Priveam drept în sus, spre plafonul pătat de apă al Staţiei de Plecare.

— Ce s-a întâmplat? am întrebat.

Inima îmi bubuia. Puteam auzi nişte pantofi scârţâind agitaţi. Undeva, bâzâia o sonerie. Sertarul meu era singurul deschis.

— S-a blocat sistemul, a rostit tehnicianul. Sunteţi aşteptat la

etaj, la relaţii cu publicul. Imediat.

***

— Bit map-urile noastre vă arată în locuri în care nu puteaţi fi, a spus dr. Cisneros. (Se uita de la dosarul de pe biroul ei la ceva de pe monitorul calculatorului.) Nişte zone în care, pur şi simplu, nu puteaţi intra.

M-a privit peste birou şi dinţii ei cei noi au sclipit.

— Atât doar dacă nu există ceva ce nu mi-aţi spus.

Când nu eşti sigur, fă pe prostul.

— Cum adică?

— N-aţi văzut pe nimeni în palat? Nimeni altul decât dumneavoastră şi imaginea construită prin ED?

— Altă fată? (Am decis să-mi ascult instinctele, ceea ce, întotdeauna, înseamnă să mint.) Nu.

— Poate fi o simplă eroare de sistem, a spus dr. Cisneros. Până mâine, o să rezolvăm treaba.

***

— Cum a mers? a întrebat mama.

— Ce să meargă?

— Cu Poliana ta, cu aventura arctică.

— Ah, grozav, am minţit.

Din principiu, întotdeauna o mint pe mama. Adevărul este prea complicat.

— Am învăţat să conduc un caiac. Mâine mă aşteaptă apele deschise.

— Apropo de ape deschise, a spus mama. Azi, am deschis scrisorile alea. Lucille zice că trebuie să-ţi iei lucrurile. Îşi dă cuvântul că el n-o să te mai bată.

— Barbara Ann, mamă, am spus. Şi aş dori să nu-mi mai deschizi scrisorile.

— Dacă am avea câte un bănuţ pentru fiecare dorinţă, am fi cu toţii miliardari. Le-am pus în aceeaşi ordine. Nu crezi că ar trebui să răspunzi cel puţin la una?

— Trebuie să mă odihnesc, i-am spus. Mâine, plecăm după foci. Le vânăm pe banchiză.

— Cu puşti?

— Cu bâte. Ştii bine că urăsc puştile.

— Asta-i şi mai rău.

— Nu sunt adevărate, mamă.
— Bâtele sau focile?
— Niciunele. Nimic nu este adevărat. Este Experienţă Directă.
— Adevăraţi sunt cei 899 de dolari ai mei.

***

A doua zi dimineaţă, am fost unul dintre primii care au intrat în Staţia de Plecare. M-am dezbrăcat şi m-am aşezat pe banchetă, ca să-l aştept pe tehnician, i-am privit pe ceilalţi tipi intrând, majoritatea purtând canadiene sau costume de safari. Tehnicienii lor i-au băgat în sertare până la 8:58.

La 9:14, a apărut Pantofi Scârţâitori.

— De ce întârziem? am întrebat.

— Un bug, o eroare de sistem, mi-a răspuns. Dar o rezolvăm. (Îmi lipea lucruşoarele pe frunte.) Închideţi ochii.

Eroare? Am închis ochii. Am auzit sertarul urnind; am simţit izul înţepător de Vitazine, şi a fost ca şi cum te-ai fi deşteptat dintr-un vis. Chemise stătea pe un scăunel de două persoane, din brocart, sub o fereastră deschisă, purtând un costumaş de copii, din catifea stretch roşie, cu borduri din dantelă şi decolteu cu elastic, peste slipul bikini puternic răscroit, de aceeaşi culoare.

— Chemise, am rostit.

Am încercat să mă concentrez, dar îmi era imposibil să nu încerc senzaţia că ieri fusesem mai sus. Un câine a trecut prin odaie. Fereastra dădea deasupra unei grădini clasice, cu alei şerpuite din dale. Cerul era azuriu şi fără nori.

Chemise îşi ferea faţa. M-am aşezat lângă ea, simţindu-mă agitat. Eram pe punctul de a mă ridica din nou, când mi s-a părut că am auzit un glas îndepărtat strigând după ajutor. Am privit în jos şi am zărit o crăpătură în parchet. Era prea mică pentru a-mi putea băga mâna înăuntru, dar am izbutit să mă târăsc pe burtă, întâi un umăr, apoi celălalt.

Mă aflam din nou în coridorul betonat, cu stiva de lemne pâlpâind lângă un perete. Fata cu şapcă roşie ţipa la mine:

— Ai fost cât pe-aici să mă omori!

— Bug? am spus.

— Cum mi-ai spus?

— Nu-i Chemise? am încercat.

Ea stătea pe stiva de lemne, purtând tricoul

MERLYN SISTEMS

SOFTWARE THAT WORKS HARD

peste chiloţei din bumbac alb, puternic răscroiţi în părţi.

— Nu. Nu-i Chemise. Mi-ai spus altfel.

— Bug.

— Bug. Îmi place. Avea ochi cenuşii. Dar trebuie să nu te mai uiţi în jur. Trebuie să mergem prin găurile de şoareci, nu pe uşi, altfel s-ar putea să te întâlneşti din nou cu tine.

— Atunci înseamnă că pe mine m-am văzut!

— Din cauza asta s-a blocat sistemul. Era cât p-aci să mă omori.

— Dacă sistemul se blochează, mori?

— Aşa ar trebui. Din fericire, mă salvasem. N-am pierdut decât niţică memorie. Ceva mai multişor.

— Ah, am rostit.

— Să-i dăm drumul, a spus ea. Te pot duce la Odaia din Vârf.

Am încercat să par nepăsător.

— Crezusem că doreşti ca eu să te duc pe tine.

— Este acelaşi lucru. Eu cunosc drumul prin găurile de şoareci. Uită-te la mine, sau la şapcă. Să-i dăm drumul. În curând, Clyde o să scoată pisica.

— Pisică? Am văzut un câine.

— La dracu'! Ar fi bine să nu mai pierdem vremea.

A azvârlit şapca roşie înapoia mea. În locul unde a aterizat, am găsit o fisură în pardoseala din beton. Era îngustă, totuşi am reuşit să mă târăsc înăuntru pe burtă, strecurându-mi întâi un umăr, apoi pe celălalt. Mă aflam într-o odaie luminoasă, cu un întreg perete de geam. Pe stative şi pe canapea se găseau ghivece de flori. Nu aveai unde să te aşezi. Bug stătea lângă fereastră, purtând un sutien de culoarea piersicii, cu bretele reglabile şi decolteu adânc, şi un bikini de aceeaşi culoare, cu spate integral. Plus şapca roşie.

M-am oprit lângă ea, la fereastră. Mă aşteptasem să văd vârfurile copacilor, dar n-am zărit decât nori. Niciodată nu fusesem atât de sus.

— Pisica, câinele pe care l-ai văzut este un depanator de erori de sistem, a spus ea. Ne adulmecă găurile de şoareci. Dacă mă găseşte, m-am dus.

Îmi plăcea felul cum îi venea sutienul la spate.

— Te supără dacă-ţi spun Bug?

— Ţi-am zis deja că mi-a plăcut, a răspuns ea. Mai ales fiindcă nu-mi reamintesc numele meu.

— Nu-ţi reaminteşti numele tău?

— Am pierdut o parte din memorie când s-a blocat sistemul, a explicat ea. Părea aproape tristă. Ca să nu mai amintesc de momentul când m-a ucis Clyde.

— Cine-i Clyde? Şi, de fapt, cine eşti tu?

— Pui prea multe întrebări. Eu sunt Bug, atât, o demoazelă la ananghie, iar acesta este unul dintre visele tale. Aşa că să-i dăm drumul. Putem discuta în timp ce mergem.

A azvârlit şapca roşie spre perete. Am găsit-o în colţ, unde tapetul se desprinsese, dezvăluind o crăpătură în care de abia îmi puteam introduce vârfurile degetelor. Era foarte strâmtă, dar am reuşit să mă strecor, întâi un umăr, apoi celălalt. Mă aflam într-un dormitor cu fereastra îngropată într-o nişă. Bug era...

— Te supără dacă-ţi spun Bug?

— Ţi-am spus că n-am nimic împotrivă.

Bug stătea lângă fereastră, purtând un demi-sutien din satin jacard perlat, cu reliefuri după curbura cupelor şi un bikini şnur cu spate stretch integral, transparent, cu o fundiţă. Plus şapca roşie, desigur.

— Mai devreme sau mai târziu, Clyde mă va găsi aici în Peve, mai ales fiindcă acum suspectează o eroare. Dar dacă pot ajunge la Odaia din Vârf, mă pot transfera în celelalte sisteme.

— Care celelalte sisteme?

— Arctica, Amazonul, indiferent ce aventură vor mai adăuga. Toate francizele se interfaţează în vârf. Va fi ca-n viaţă. Viaţa după Clyde.

— Cine-i...?

— Rahat!

Se auzea un telefon. Bug a ridicat receptorul şi mi l-a întins. Era din porţelan, cu ornamente din alamă, aidoma unei toalete baroce. Înainte de a putea spune „alo” m-am trezit privind spre plafonul pătat de apă al Staţiei de Plecare.

— Relaţiile cu publicul doresc să discute cu dumneavoastră, a spus tehnicianul.

Pentru prima dată, am remarcat numele brodat pe halatul alb. Era CLYDE.

***

— Aparent, continuaţi să apăreţi în odăi în care n-ar trebui să fiţi, a spus dr. Cisneros. Pe şiruri de cod care nu sunt conectate. Căi neautorizate.

Judecând după grămăjoara de oscioare de lângă sugativă, dr. Cisneros prânzea la masa de lucru.

— Sunteţi sigur că n-aţi observat nimic neobişnuit?

Trebuia să-i spun ceva, de aceea am pomenit despre câine.

— Ah, da. Este pisica lui Clyde. Depanatorul de erori de sistem. A configurat-o sub forma unui câine. Este genul lui de glume.

Uneori, este inteligent să faci pe prostul.

— Ce fel de erori căutaţi? am întrebat.

Dr. Cisneros a răsucit spre mine monitorul calculatorului de pe biroul ei, aşa ca să pot vedea ecranul. A lovit o tastă şi a apărut o imagine. N-am fost surprins s-o văd pe Bug – purtând tricoul MERLYN SISTEMS şi şapca roşie, desigur. De asemenea, purta blugi Levi largi şi ochelari.

— La începutul anului, una dintre programatoarele noastre a fost surprinsă modificând în mod ilegal softul companiei, ceea ce reprezintă, după cum ştiţi, un delict federal. N-am avut încotro şi a trebuit să sesizăm autorităţile. Dar, în vreme ce era liberă pe cauţiune, aşteptând procesul, ea a pătruns în mod ilegal în sistem.

— Sub formă de client?

— Nu, ci ca infractoare, cu intenţii criminale. Poate chiar în scopul de a comite sabotaje. Poate că avea asupra ei un resedit. Poate că a lăsat bucle sau subrutine, programate să facă softul instabil, sau chiar periculos. Rutine neexecutabile, căi neautorizate...

— Nu înţeleg ce legătură au toate astea cu mine, am rostit.

Întotdeauna mama spunea că mă pricep să mint. Mama ştie cel mai bine.

— Pentru dumneavoastră, a spus dr. Cisneros, există pericolul ca una dintre aceste căi neautorizate să ducă spre Odaia din Vârf. Iar deocamdată din Odaia din Vârf nu se poate ieşi. Se poate numai intra. Poate că aţi observat că Palatul Victoriei este un sistem unidirecţional, de la odăile inferioare spre cele superioare. Este precum universul. Continuaţi, până daţi peste o secvenţă de ieşire.

— Sună telefonul, am spus.

— Da, a încuviinţat dr. Cisneros. A fost ideea lui Clyde. Un detaliu elegant, nu credeţi? Dar, în prezent, nu există nicio secvenţă de ieşire, sau telefon, cum îl denumiţi, instalat în Odaia din Vârf.

— Nu există nicio uşă?

— Există o uşă de intrare, dar niciuna de ieşire. Unde să ducă o uşă de ieşire? Odaia din Vârf se găseşte în capătul şirului de cod. Clientul ar rămâne prins ca într-o capcană. Poate pentru totdeauna.

— Atunci, ce doriţi să fac?

— Să fiţi atent. Programatorii ticăloşi au personalităţi ticăloase. Adesea, ei îşi lasă semnăturile pe unde au trecut. Indicii... Dacă vedeţi ceva straniu, cum ar fi imaginea ei, sau un obiect mic lăsat prin preajmă, încercaţi să vă amintiţi odaia respectivă. Ne poate ajuta să izolăm problema.

— De pildă o şapcă roşie.

— Exact.

— Sau chiar pe ea.

Dr. Cisneros clătină din cap.

— Ar fi doar o copie. Ea este moartă. S-a sinucis, înainte de a fi prinsă.

***

— Rhonda ţi-a mai lăsat un mesaj pe robot, m-a anunţat mama când am revenit acasă.

— Barbara Ann, am corectat-o.

— Mă rog... Zice că o să-ţi aducă lucrurile aici şi o să ţi le lase în curte. Zice că Jerry Lewis...

— Jerry Lee, mamă.

— Mă rog... Noul ei prieten are nevoie de camera în care ai stat tu. Se pare că nici ei nu mai dorm împreună.

— Mamă!

— Ea zice că dacă nu vii să-ţi iei lucrurile, o să le arunce afară.

— Aş dori să nu mai asculţi mesajele care mi se adresează, am spus. De ce mai avem doi roboţi telefonici?

— N-am ce face. Aparatul tău îmi recunoaşte vocea.

— Asta fiindcă încerci să vorbeşti ca mine.

— Nu trebuie să încerc, a spus mama. Cum a fost azi? Ai ciomăgit ceva ciori ciripitoare?

— Foarte amuzant, am spus. Am ciomăgit, într-adevăr, multe

foci astăzi. Dar nu dintre pui, ci doar foci bătrâne, cele care au născut şi nu mai sunt utile grupului.

Am sfredelit-o cu privirea, dar ea a optat să mi-o ignore.

***

A doua zi dimineaţă, am fost primul în Staţia de Plecare.

— V-aţi lămurit cu Bonnie? m-a întrebat tehnicianul.

— Bonnie?

— Nu vă mişcaţi. (Îmi lipea lucruşoare pe frunte.) Întindeţi-vă.

A fost ca şi cum m-aş fi deşteptat dintr-un vis. Mă găseam într-o bibliotecă, cu o fereastră arcuită prin care se zăreau nişte coline îndepărtate. Chemise luase o carte de pe raft şi o răsfoia. Purta un furou negru, brodat cu catifea jacard pe voal diafan, cu bretele subţiri, cupe adânc răscroite şi spatele complet, din dantelă stretch. Puteam vedea că paginile cărţii erau albe.

— Chemise, am rostit.

Doream să-i spun că regretam că o neglijasem, îmi plăcea felul cum îi veneau cupele, când se apleca, dar trebuia s-o găsesc pe Bug. Trebuia s-o avertizez că dr. Cisneros şi Clyde o căutau.

Am căutat pe suprafaţa parchetului, căutând o gaură de şoarece, până ce am găsit o fisură. De abia era suficient de mare ca să-mi pot băga mâna înăuntru, dar am izbutit să mă târăsc pe burtă, întâi un umăr, apoi celălalt.

Mă aflam din nou în coridorul betonat.

Bug stătea lângă o stivă de buşteni, purtând tricoul ei MERLYN SISTEMS peste chiloţei din bumbac alb, cu răscroială franţuzească, cu bordură de dantelă franjurată. Şi şapca roşie, bineînţeles. Şi ochelari!

— Ce-i cu ochelarii? m-a întrebat.

A încercat să-i scoată, dar n-a izbutit.

— Ei ştiu despre tine, i-am spus. Mi-au arătat o fotografie a ta. Purtai ochelari.

— Bineînţeles că ştiu despre mine! În tot cazul, Clyde ştie.

— Vreau să spun că ei ştiu că eşti aici. Deşi te cred moartă.

— Ei bine, sunt moartă, dar nu voi rămâne mult pe aici. În niciun caz, dacă vom ajunge în Odaia din Vârf.

Îşi scoase şapca roşie şi o azvârli pe coridor. Aceasta ateriză lângă o crăpătură din beton, acolo unde peretele se întâlnea cu pardoseala. Era prea mică până şi pentru un şoarece, dar am

izbutit să mă strecor înăuntru, mai întâi vârfurile degetelor, apoi un umăr, şi după aceea celălalt. Mă aflam într-o seră, cu bovindouri, care dădeau spre nori strălucitori, ce semănau cu nişte castele ruinate. Bug...

— Te supără dacă-ţi spun Bug?

— Isuse, ţi-am zis că-i în regulă.

Bug stătea lângă fereastră, purtând un sutien din voal alb, având cupele brodate cu dantelă şi slip din acelaşi material, cu inserţii de dantelă în faţă şi pe părţi. Plus şapca roşie. Plus ochelarii.

— Vreau să te ajut, am spus. Dar chestia asta cu Odaia din Vârf mi se pare periculoasă.

— Periculoasă? Cine spune asta?

— Relaţiile cu publicul.

— Cisneros? Curva aia?

— Aş dori să nu mai vorbeşti aşa. Ea zice că dacă intru în Odaia din Vârf nu mai pot ieşi. Nu mai există telefon.

— Hmm. (Bug m-a fixat cu privirea. Ochii ei cenuşii păreau îngrijoraţi.) Nu m-am gândit la asta. Să mergem mai sus, unde putem discuta.

Azvârli şapca roşie, care ateriză lângă o găurică în formă de semilună, de abia îndeajuns de mare ca să mă pot târî înăuntru pe burtă, strecurând mai întâi un umăr, apoi pe celălalt. Mă aflam într-o odaie întunecată, cu draperii groase, fără mobilier, doar cu un covor oriental. Bug...

— Te supără dacă-ţi spun Bug?

— Vrei să termini? De ce-i tâmpeşte ED pe oameni?

— Habar n-am, i-am răspuns.

Bug stătea pe podea, purtând un sutien din faux-satin alb, cu borduri brodate şi un bikini şnur din acelaşi material.

— De fapt, nu mă numesc Bug, mi-a spus. Mă cheamă Catherine sau Eleanor – am uitat exact cum anume. Este unul dintre lucrurile care dispar când ei te ucid.

— Mi-au spus că te-ai sinucis.

— M-am sinucis cu un ciocan, cum să nu!

Mi-a plăcut râsul ei. Îmi plăcea felul cum îi veneau şnururile de la bikini. Erau aidoma unor versiuni miniaturale ale frânghiilor din catifea din teatre.

— M-au arestat, partea asta din ceea ce ţi-a spus Bonnie este adevărată. Creasem subrutine ilegale, găuri de şoareci, pentru a

permite deplasarea prin Peve. Asta-i de asemenea adevărat. Ceea ce nu ţi-a spus este că Clyde şi cu mine eram parteneri în delict. De fapt, cum să fi ştiut? Curva dracului! Eu pusesem găurile de şoareci, le îngropasem în şirurile de cod generale, astfel ca eu şi Clyde să putem accesa ulterior Palatul pe cont propriu. Eram experţi în şantaj şi în estorcare. Clyde a proiectat Palatul şi a lăsat găurile de şoareci pe seama mea. Aşa lucrasem întotdeauna. Ceea ce nu ştiusem fusese că el i-o trăgea deja lui Cisneros.

— Cum adică i-o trăgea?

Bug a făcut un gest obscen, folosindu-se de degetul mare şi de alte două degete de la aceeaşi mână; mi-am ferit privirea.

— Cisneros deţine 55 de procente din franciză. Ceea ce, bănuiesc, a făcut-o irezistibilă în ochii bietului Clyde. Luni de zile, ei se jucaseră de-a Bonnie şi Clyde înapoia mea, în timp ce eu eram ocupată cu programarea. Oricum, când Palatul Victoriei a fost acceptat la „Limite interioare”, un gagiu de verificator al francizelor a descoperit găurile de şoareci – nu mă prea deranjasem să le ascund – şi i-a spus lui Cisneros, care i-a spus lui Clyde, iar el s-a prefăcut şocat şi scandalizat. M-a lucrat pe la spate. Aşa că, imediat ce am fost eliberată pe cauţiune, am intrat să-mi recuperez lucrurile...

— Lucrurile?

— Subrutine, funcţii macro, pict-uri şi dif-uri. Intenţionam să le recuperez pe toate. Şi poate să fac şi un pic de mizerie pe acolo. Aveam cu mine un resedit, ca să pot rescrie codul chiar în timp ce mă aflam acolo. Nu ştiu cum, însă Clyde mi-a dat de urmă. De aceea m-a ucis.

— Cu ciocănelul.

— Ai început să te prinzi. A tras sertarul şi, pac, mi-a tras una între ochi. El nu ştia însă că mă puteam autosalva. Întotdeauna, rulez cu o mică funcţie macro de autosalvare pe care am scris-o încă din colegiu, aşa că n-am pierdut decât vreo zece minute şi un pic de memorie. Plus viaţa, bineînţeles. M-am ascuns în spaţiul găurilor de şoarece, dar cine dracu’ vrea să trăiască toată viaţa ca un şobolan? Aşteptam să apară prinţul meu, care să mă ducă în Odaia din Vârf.

— Prinţul tău?

— O figurină de stil. Aşteptam deschiderea Peve-ului. Orice gagiu ar fi fost bun.

— Figură de stil, am spus.

— Mă rog... Oricum, ceea ce Cisneros nu ştie – şi nici Clyde, de altfel – este că Odaia din Vârf este interfaţată cu celelalte domenii ale „Limitelor interioare”, francizele Arctica şi Amazonul. Voi putea să ies din Palat, şi, pe măsură ce se vor adăuga mai multe module, universul meu va fi tot mai mare. Dacă sunt atentă, voi trăi veşnic. Sau încă n-ai observat că în ED nu există moarte?

S-a sculat şi a căscat. Îmi plăcea interiorul trandafiriu al gurii ei. Şi-a scos şapca şi a azvârlit-o spre perete. A aterizat lângă o mică crăpătură din podea. Era strâmtă, totuşi am izbutit să mă strecor înăuntru, mai întâi un umăr, apoi celălalt. Mă aflam într-o odaie din piatră cu o ferestruică foarte îngustă şi un scaun pliant. Bug...

— Te supără dacă-ţi spun Bug?

— Ai de gând să-ncetezi odată cu chestia asta? Vino aici.

Bug purta un sutien din dantelă neagră cu cupe adânc răscroite şi bretele late, şi pantalonaşi înguşti din dantelă neagră, cu fundiţe în părţi. Şi şapca roşie, bineînţeles. Şi ochelarii. Mi-a făcut loc, astfel ca să mă pot aşeza lângă ea, pe scaun, şi să pot privi afară. Aproape că puteam distinge curbura Pământului. Aproape că puteam simţi curbura coapsei ei atingându-mă, deşi ştiam că era doar imaginaţia mea. În ED, imaginaţia este totul.

— Nu suntem departe de Odaia din Vârf, mi-a spus. Uite cât de sus m-ai adus deja. Totuşi Cisneros are dreptate într-o privinţă.

— Care anume?

— Nu mă poţi duce în Odaia din Vârf. Ai rămâne blocat. Nu vei mai avea cum să ieşi.

— Dar tu?

Îmi plăceau fundiţele.

— Eu sunt deja blocată. Nu mai am un corp la care să revin. Bănuiesc că tu mi-l asiguri pe ăsta. (A coborât ochii şi a privit, prin ochelari, sutienul, pantalonaşii.) Cred că de aceea continui să port ochelari.

— Mi-ar plăcea să te ajut să ajungi în Odaia din Vârf, i-am spus. Însă de ce nu poţi intra şi singură?

— Nu pot urca, doar să cobor, a spus Bug. Sunt moartă, ai uitat? Dacă aş fi avut reseditul, aş fi putut... Rahat!

A sunat un telefon. Nici nu-l observasem până în clipa aceea.

— Este pentru tine, a spus ea întinzându-mi receptorii.

Înainte de a-i putea spune la revedere, am privit plafonul pătat de apă al Staţiei de Plecare. Am auzit pantofii scârţâind. Tehnicianul m-a ajutat să cobor din sertar. Clyde.

— Este deja 16:55? am întrebat.

— Timpul zboară când ne distrăm, mi-a răspuns.

***

— Ia ghici cine-i aici? a întrebat mama.

Am auzit pe cineva trăgând apa la closet.

— Nu vreau s-o văd, am spus.

— A venit tocmai de la Salem, ţi-a adus lucrurile.

— Unde sunt?

— Au rămas în maşina ei. N-am lăsat-o să le aducă înăuntru, a spus mama. De asta plânge.

— Nu plânge! a răsunat o voce baritonală din baie.

— Dumnezeule, am spus alarmat. Este înăuntru cu ea?

— Nu le mai ia înapoi, a vorbit baritonul.

Cineva a tras apa la celălalt closet. Mama are două closete în baie, unul pentru mine şi unul pentru ea.

— Sunt în concediu, am anunţat.

Clanţa uşii de la baie a început să coboare şi eu am plecat să mă plimb. Când m-am întors, ei plecaseră, iar lucrurile mele erau în curte.

— Poţi săpa o groapă, a spus mama, şi să le bagi acolo.

***

A doua zi dimineaţă am fost primul în Staţia de Plecare. Dar în loc să-mi deschidă sertarul, Pantofi Scârţâitori – Clyde – mi-a întins o hârtie s-o semnez.

— Am semnat deja un accept, am spus.

— Acesta este un document care să ne protejeze pe noi, mi-a spus.

Am semnat.

— Perfect, a rostit el şi a zâmbit. Nu a fost un zâmbet plăcut. Acum, întindeţi-vă. Acum, inspiraţi adânc.

Sertarul s-a închis. Am inhalat Vitazina şi a fost ca şi cum m-aş fi deşteptat dintr-un vis.

Mă aflam într-un living clasic, cu o mochetă crem, canapea şi

scaun. Chemise stătea în picioare lângă fereastră, purtând un sutien ivoriu ranforsat, din satin jacard, cu un decolteu adânc şi bretele foarte depărtate, şi slip bikini din acelaşi material, cu stretch în faţă. Ţinea o ceaşcă şi o farfurioară, de asemenea asortate. Pe fereastră, puteam zări coline până la orizont. Câinele a trecut prin odaie.

— Chemise, am spus.

Aş fi dorit să am timp să-i explic tot ce se întâmplase, dar ştiam că trebuia s-o găsesc pe Bug.

Am privit în jur, căutând o gaură de şoarece. Înapoia unui lampadar, într-un colţ întunecat, exista o arcadă scundă, precum intrarea într-o grotă micuţă. De abia am putut pătrunde prin tunelul strâmt, împingând întâi un umăr, apoi pe celălalt.

— De ce a durat atât?

Bug stătea în coridorul din beton, pe stiva strălucitoare de buşteni, cu genunchii strânşi sub bărbie. Purta tricoul MERLYN SISTEMS peste un bikini minuscul cu şiret. Şi şapca roşie, şi ochelarii, bineînţeles.

— M-au rugat să mai semnez un accept.

— Şi l-ai semnat?

Am încuviinţat din cap. Îmi plăcea felul cum şiretul făcea un V micuţ, apoi dispărea.

— Tâmpitule! Îţi dai seama că semnând acceptul ăla i-ai dat lui Clyde permisiunea să te ucidă?

— Aş dori să nu-mi mai spui aşa, am rostit.

— Blestemaţii de Bonnie şi Clyde! Acum n-o să mai ajung niciodată la Odaia din Vârf!

Mi-a fost teamă că va izbucni în plâns. În loc s-o facă, a zvârlit şapca roşie cu furie de podea şi, când m-am aplecat s-o ridic, am văzut o crăpătură în care de abia intrau trei vârfuri de degete, totuşi am izbutit să mă strecor, târându-mă pe burtă şi împingând mai întâi un umăr, apoi pe celălalt. Mă aflam într-o odaie goală, cu parchet şi ferestre atât de noi, încât încă aveau colantele cu ştampilă. Bug purta un sutien din dantelă stretch corai, răscroit la decolteul maxim, cu un bikini model franţuzesc cu şiret, care avea spatele integral, iar în faţă doar un triunghiuleţ din dantelă roz transparentă. Şi şapca roşie.

Am urmat-o lângă geam. Dedesubt se întrezărea un amestec de mări şi de nori, un pământ la fel de strălucitor ca şi un cer.

— Probabil că ne apropiem de Odaia din Vârf! am spus. O să

reuşeşti!

Doream s-o fac să se simtă mai bine. Îmi plăcea felul cum îi venea sutienul în faţă.

— Termină cu prostiile. N-auzi urletele?

Am încuviinţat din cap. Semăna cu o haită de ogari care se apropia.

— Aia-i pisica. Caută şi distruge. Găseşte şi anulează.

Se înfioră, destul de exagerat.

— Dar te poţi autosalva!

— Nu chiar atât de uşor. Sunt deja o salvare.

M-am temut că era pe punctul de a plânge.

— Atunci, să-i dăm drumul! am spus. Te voi duce la Odaia din Vârf. Nu-mi pasă de pericole.

— Termină cu prostiile, a spus Bug. Vei fi blocat pentru totdeauna, dacă nu cumva Clyde te ucide mai înainte. Dacă aş avea reseditul, aş putea ajunge şi singură acolo.

— Dar unde-i?

— L-am pierdut, când m-a ucis Clyde. De atunci l-am căutat întruna.

— Cum arată?

— O pereche de foarfeci mari.

— Am văzut-o pe Chemise cu o pereche de foarfeci mari, am spus.

— Curva aia!

— Aş dori să nu-i mai spui aşa, am început.

Telefonul a sunat. Nu-l observasem până atunci.

— Nu răspunde! a zis Bug, dar a ridicat receptorul şi mi l-a întins.

Nu putea să n-o facă. Semnasem acceptul. Era pentru mine, bineînţeles. Următorul lucru pe care l-am ştiut a fost că mă holbam la plafonul pătat de apă şi la ciocănelul de argint, care cobora exact între ochii mei. Şi la zâmbetul lui Clyde. Un zâmbet deloc prietenos.

***

Mai întâi, s-a făcut beznă completă. Apoi lumina a reapărut. Era ca şi cum te-ai fi trezit dintr-un vis.

Mă aflam într-o odaie rotundă, albă, cu ferestre curbe de jur împrejur. Mă durea capul. Prin geamuri puteam zări stele cenuşii pe un cer alb-lăptos. Bug...

— Aici, a rostit ea.
Stătea lângă fereastră, purtând pantalonaşi verzui din faux-satin sclipitor, răscroiţi adânc pe părţi şi cu spate integral, cu franjuri delicat brodaţi încadrând partea frontală. Şi absolut nimic în sus. Niciun sutien. Nici bretele, nici cupe, nici franjuri, nici dantelă.
Mă durea capul. Nu puteam însă să nu fiu încântat de cât de sus mă găseam.
— Asta-i… Odaia din Vârf? am întrebat cu răsuflarea tăiată.
— Nu tocmai, a răspuns ea. Continua să poarte şapca roşie şi ochelarii. Dar acum, am încurcat-o. În caz că n-ai observat, Clyde te-a ucis şi pe tine. Adineauri.
— O, nu!
Nu-mi puteam imagina ceva mai rău.
— O, da, a spus ea.
Şi-a pus palma pe fruntea mea şi i-am putut simţi degetele pipăind gaura de acolo.
— Ce ai făcut, m-ai copiat?
— Te-am tras din cache. În ultima clipă. (Pe fereastră, jos de tot, se zărea un glob albastru-verzui vrâstat cu alb.) Auzi urletul? Este pisica lui Clyde care scotoceşte Palatul, odaie cu odaie.
M-am înfiorat. Îmi plăcea felul în care îi veneau chiloţeii pe dedesubt.
— Ei bine, ce avem de pierdut? am rostit, surprins că nu eram mai tulburat pentru că murisem. Să pornim spre Odaia din Vârf.
— Termină cu prostiile, a spus ea. Dacă şi tu eşti mort, nu mă poţi trage după tine. (Urletul părea mai puternic.) Acum trebuie să găsim reseditul. Unde-ai văzut-o pe cum-o-cheamă, cu foarfecele cele mari? În ce odaie se afla?
— Chemise, am spus. Nu-mi pot aminti.
— Ce se vedea pe fereastră?
— Nu-mi pot aminti.
— Ce se afla în odaie?
— Nu-mi pot aminti.
— Ce purta?
— Un sutien decoltat, perfect mulat, fără bretele, din satin stretch şi dantelă, cu cupe uşor ranforsate şi o bentiţă lată, decupată şi în faţă cu dantelă transparentă, toate albe, am spus.
— Haide atunci, a zis Bug. Ştiu locul.

— Crezusem că nu putem merge oriunde fără rese-nu-ştiu-cum.

— De coborât putem, a spus Bug.

A azvârlit şapca roşie şi a pornit ea însăşi. Şapca a căzut lângă o găurică în care de abia îşi putea introduce vârfurile degetelor. M-am strecurat pe urmele ei. Îmi plăcea felul în care îi veneau chiloţeii pe dedesubt. Ne aflam într-o bucătărie de modă veche şi Chemise amesteca într-o oală cu o pereche de foarfeci mari. Purta un sutien decoltat, perfect mulat, fără bretele, din satin stretch şi dantelă, cu cupe uşor ranforsate şi o bentiţă lată, decupată şi în faţă cu dantelă transparentă, toate albe.

— Dă-mi-le! a zis Bug, înhăţând foarfecele.

Şi ea purta un sutien decoltat, perfect mulat, fără bretele, din satin stretch şi dantelă, cu cupe uşor ranforsate şi o bentiţă lată, decupată şi în faţă cu dantelă transparentă, toate albe. Plus şapca roşie. Dar unde îi erau ochelarii?

— Căţea, a şoptit Chemise.

Am fost şocat. Nu ştiusem că putea vorbi.

— Curvo, a zis Bug.

În clipa aceea, câinele a apărut în odaie, venind de nicăieri. Realmente.

— Pisica! a exclamat Bug.

Încerca să descuie cămara, folosindu-se de vârfurile foarfecilor. Câinele – pisica – a scuipat.

— Intră! a zis Bug.

M-a împins în cămară şi în acelaşi timp a lovit în sus, vârând vârful foarfecilor în burta câinelui. În burta pisicii. Sau ce o fi fost. Peste tot era sânge. Mă aflam într-o odaie mare, goală, în formă de piramidă, cu pardoseală albă şi pereţi albi care se înălţau pentru a se uni în vârf. În fiecare perete exista un hublou micuţ. Bug...

Bug nu se zărea nicăieri.

Dincolo de hublouri, totul era alb. Nu se zăreau nici măcar stelele. Nu existau uşi. De dedesubt răsunau lătrături şi mormăituri.

— Bug! Pisica te-a şters! am bocit.

Ştiam că o pierdusem. Mă temeam că voi izbucni în plâns. Dar înainte de a o putea face, în podea s-a deschis o trapă şi Bug a apărut pe acolo, intrând cu picioarele înainte. Era un spectacol

straniu. Avea braţul acoperit de sânge, ţinea foarfecele şi era...
Era goală. Era în pielea goală.
— Am şters pisica! a strigat ea triumfător.
— Tot vine.
Puteam auzi lătrături sălbatice dedesubt.
— Fir-ar a dracu'! Trebuie să fie o buclă suplimentară.
Era goală. Nudă. Goală-goluţă. În pielea goală. Fără niciun veşmânt.
— Şi nu te mai holba la mine, a spus.
— Nu mă pot abţine, am spus.
Până şi şapca roşie dispăruse.
— Probabil că nu, a spus ea.
Era goală. Era în pielea goală. Nu purta nimic, absolut nimic. A alergat la unul dintre cele patru hublouri şi a început să forţeze rama cu vârful foarfecelor.
— Nu-i nimic afară, am spus.
Lătrăturile se înteţeau. Trapa se închisese, dar încercam senzaţia că se va deschide din nou şi vor ieşi numai câini. Sau pisici. Şi foarte curând.
— Nu putem rămâne aici! a zis Bug.
A lăsat rama şi a spart geamul cu foarfecele.
— Vin cu tine, i-am spus.
— Termină cu prostiile, a zis.
Mi-a pus din nou mâna pe frunte. Atingerea ei era răcoroasă. Îmi plăcea felul în care o simţeam.
— Gaura este adâncă, dar nu foarte adâncă. Poate că nu eşti mort. Poate că doar ţi-ai pierdut cunoştinţa.
— M-a lovit destul de tare! Şi oricum am rămas aici în capcană.
— Nu, dacă nu eşti mort, n-ai rămas. După ce voi pleca, ei vor închide şi vor reiniţializa. Probabil că, atunci când te vei trezi, nu vei avea decât o durere de cap. O să poţi merge acasă.
Lătratul se apropia.
— Nu vreau să merg acasă.
— Şi mama ta?
— I-am lăsat o scrisoare, am minţit.
— Şi lucrurile tale?
— Le-am îngropat pe toate.
Era goală. Nudă. Gol-goluţă, cu excepţia ochelarilor ei frumuşei. Nimic jos şi nimic sus. Dispăruse până şi şapca roşie.

Gaura era atât de mică încât abia îmi puteam introduce mâna, dar m-am strecurat după ea, întâi un umăr, apoi celălalt. Totul era alb, iar lătratul dispăruse şi ceva vuia, aidoma vântului. Am luat mâna lui Bug şi m-am rostogolit. Ne-am rostogolit împreună. O ţineam de mână şi ne rostogoleam, ne rostogoleam, ne rostogoleam prin zăpadă caldă şi curată.

***

Era ca şi cum te-ai fi trezit dintr-un vis. Eram învelit într-o blană urât mirositoare şi priveam tavanul translucid al unei colibe făcute din gheaţă şi din frunze. Bug stătea lângă mine, sub aceeaşi blană urât mirositoare.

— Unde suntem? am întrebat. Aud pisici lătrând.

— Sunt câinii noştri, a spus ea.

— Câini?

M-am sculat şi m-am dus la uşă. Era acoperită cu o pătură grosolană. Am tras-o într-o parte şi am privit peste kilometri de nea proaspăt ninsă, spre o lizieră îndepărtată de copaci întreţesuţi cu liane. Nişte câini argintii urinau pe pereţii colibei. Unul dintre ei scutura un şarpe. Era un şarpe mare.

— Toate se unesc, a spus Bug. Odaia din Vârf, Polul Nord, izvoadele Amazonului.

— Izvoarele, am spus. Unde-ţi sunt ochelarii?

— Nu mai am nevoie de ei.

— Îmi plăceau.

— O să-i pun înapoi.

M-am strecurat înapoi sub blană, cu ea, curios să aflu ce purta. N-am cum să vă spun, de aici, ce anume era. Dar v-ar fi plăcut şi vouă. Asta dacă semănaţi cu mine.

H. G. Wells
Cuirasatele terestre
(„The Land Ironclads”, 1903)

Traducere de Victor Kernbach şi Constantin Vonghizas

1

Tânărul locotenent se întinse jos, lângă corespondentul de război, contemplând cu binoclul liniştea idilică a liniilor inamice.

— După cât pot vedea, zise el în cele din urmă, nu-i decât un singur om.

— Şi ce face? întrebă corespondentul de război.

— Se uită cu binoclul la noi, zise tânărul locotenent.

— Dacă şi ăsta mai e război!

— Nu, zise tânărul locotenent.

— E un meci nul.

— Nu! Ei trebuie să câştige, sau, în caz contrar, vor pierde. Meciul nul echivalează cu o victorie pentru noi.

Discutaseră de vreo cincizeci de ori despre situaţia politică şi corespondentul de război era plictisit. Îşi întinse toate încheieturile.

— Şi eu cred la fel! zise el căscând.

Pfiiu!

— Ce-a fost asta?

— Au tras spre noi.

Corespondentul de război se lăsă ceva mai jos.

— Dar n-a tras nimeni asupra lui! se plânse el.

— Mă întreb dacă ei îşi închipuie că o să ne plictisim până într-atâta, încât să plecăm acasă?

Corespondentul de război nu răspunse nimic.

— E culesul recoltei, desigur...

Erau acolo de o lună. După primele mişcări mai vii, când se declarase războiul, operaţiile încetiniseră tot mai mult, până când păru că întreaga maşină a evenimentelor se opreşte în loc. La început, ei se retrăseseră, fugind din faţa inamicului; cotropitorii trecuseră frontiera din primele clipe ale războiului, într-o jumătate de duzină de coloane paralele, acoperiţi de un nor de ciclişti şi de cavalerie, având aerul că se avântă de-a dreptul spre capitală. În acest timp cavaleria acoperea retragerea, ţinându-l pe inamic sub focul gloanţelor şi forţându-l

să-şi deschidă flancurile; apoi ei se retrăseseră pe poziţiile următoare, vreme de vreo două zile, în chipul cel mai liniştit, până când, într-o după-amiază, se treziră pe nepusă masă cu invadatorii chiar lângă liniile de apărare pe care şi le pregătiseră. Invadatorii nu suferiseră pierderi atât de mari pe cât se sperase; înaintaseră, după cum se părea, cu ochii deschişi, în frunte cu cercetaşii care reperaseră tunurile; apoi îşi aşezaseră numaidecât tabăra, fără niciun fel de intenţie de atac şi începuseră să-şi sape şi ei tranşee, ca şi cum ar fi avut de gând să rămână acolo până în vecii vecilor. Ei acţionau încet, dar cu mult mai multă prudenţă decât îşi închipuise lumea, şi îşi strânseseră raidurile punându-şi la adăpost infanteria înceată, destul de bine pentru a preveni orice atac din partea adversarului.

— Dar va trebui să atace, insistase tânărul locotenent.

— O să ne atace în zori, într-un anumit punct de-a lungul liniilor. Ai să te trezeşti cu baionetele în tranşee când nici n-ai să te aştepţi! susţinuse corespondentul de război până acum o săptămână.

Spunând asta, tânărul locotenent îi făcuse cu ochiul.

Când într-o zi, dis-de-dimineaţă, oamenii pe care apărătorii îi trimiseseră la vreo cinci sute de metri în faţa tranşeelor, pentru a preîntâmpina vreun atac prin surprindere dat la depozitele de muniţii, au stârnit o panică inutilă şi au tras focuri în neştire vreo zece minute, corespondentul de război a înţeles de ce locotenentul îi făcuse atunci cu ochiul.

— Ce-ai face dumneata dacă ai fi în locul inamicului? întrebă pe neaşteptate corespondentul de război.

— Dacă aş avea oamenii pe care-i am acum?

— Da.

— Aş ocupa tranşeele acelea.

— Cum?

— O!... prin şiretenie. M-aş târî în timpul nopţii, înainte de răsăritul lunii, până la jumătatea distanţei, şi aş lua contact cu oamenii pe care i-am trimis acolo. Aş trage în inamic dacă ar încerca să-şi schimbe poziţia, şi aş pune mâna pe câţiva dintre ai lui în timpul zilei. Aş învăţa pe dinafară bucata asta de teren, aş sta toată ziua ghemuit în gropi şi m-aş apropia şi mai mult în noaptea următoare. Ceva mai încolo, terenul e plin de moviliţe, şi s-ar putea trece cu uşurinţă. Într-o noapte sau două. Ar fi o

nimica toată pentru oamenii noştri; pentru asta sunt făcuţi... Tunuri? Şrapnelele şi bombele n-ar putea opri nişte oameni capabili, care îşi cunosc meseria.

— Atunci de ce nu fac *ei* asta?

— Oamenii lor nu sunt destul de abrutizaţi; ăsta e motivul. Sunt o gloată de orăşeni lipsiţi de vitalitate, iată care-i adevărul. Sunt funcţionari, meseriaşi, studenţi, într-un cuvânt oameni civilizaţi. Ştiu să scrie, ştiu să vorbească, ştiu să facă tot felul de lucruri, dar sunt nişte bieţi amatori într-ale războiului. N-au niciun fel de forţă fizică, iată adevărul. N-au dormit în viaţa lor nici măcar o noapte în aer liber; n-au băut niciodată altceva decât apă chioară; nu le-au lipsit niciodată cele trei mese pe zi, încă de când au lăsat biberonul din gură. Jumătate din cavaleria lor n-a pus niciodată mâna pe cal până acum şase luni, când s-au înrolat. Călăresc pe cai ca pe biciclete, i-ai văzut! Habar n-au ce-i aia călărie, şi-şi dau seama chiar ei. Băieţii noştri de paisprezece ani îi întrec pe-ai lor, chiar dacă ei sunt oameni în toată firea... Foarte bine...

Corespondentul de război se gândea, cu obrajii în pumni.

— Dacă o civilizaţie onorabilă, zise el, nu poate produce războinici mai buni decât... Se opri, dintr-o politeţă tardivă. Vreau să spun...

— Decât viaţa noastră în aer liber! zise tânărul locotenent.

— Exact, zise corespondentul de război. Atunci civilizaţia trebuie să înceteze.

— Cam aşa este, recunoscu tânărul locotenent.

— Civilizaţia dispune de ştiinţă, după cum ştii, zise corespondentul de război. Ea a născocit şi a fabricat puştile, tunurile şi toate lucrurile pe care le folosiţi voi.

— Pe care bravii noştri vânători şi păstori şi aşa mai departe, văcarii şi vătafii noştri grosolani le pot folosi de zece ori mai bine decât... *Ce-i asta*?

— Ce? întrebă corespondentul de război, şi văzând că tovarăşul său se uită cu binoclul, şi-l luă şi el pe al său. Unde? întrebă iarăşi corespondentul de război, cercetând liniile inamicului.

— Nu-i nimic, zise tânărul locotenent, continuând să privească.

— Cum nimic?

Tânărul locotenent îşi lăsă în jos binoclul şi arătă cu degetul:

— Mi s-a părut că văd ceva, în dosul trunchiurilor de copaci de colo. Ceva negru. Ce era, nu ştiu.

Corespondentul de război încercă să vadă şi el, cercetând cu amănunţime.

— N-a fost nimic, zise tânărul locotenent, întorcându-se să privească cerul înserării care se întuneca tot mai mult, şi trase această concluzie generală: Niciodată nu se va mai întâmpla nimic. Decât doar...

Corespondentul de război privi întrebător.

— S-ar putea doar ca ei să-şi strice stomacul, sau aşa ceva... trăind în asemenea condiţii, fără o canalizare ca lumea.

Un sunet de goarnă se auzi din corturile din spate. Corespondentul de război se lăsă să alunece în jos pe nisip şi se ridică în picioare.

„Bum!” se auzi de undeva de departe, din stânga.

— Hei! făcu el, ezită şi se târî din nou să cerceteze cu privirea. Astea nu sunt maniere, să tragi la ora asta.

Tânărul locotenent rămase câtva timp tăcut. Apoi arătă din nou spre pâlcul de copaci din depărtare.

— Unul dintre tunurile noastre cele mari. Au tras într-acolo, zise el.

— Spre punctul acela care nu era nimic?

— Oricum, în direcţia aceea.

Cei doi rămaseră tăcuţi, privind câtva timp cu binoclul.

— Tocmai când se întunecă! se plânse locotenentul; apoi se ridică în picioare.

— Eu aş mai sta puţin aici, zise corespondentul de război.

Locotenentul clătină din cap.

— Nu-i nimic de văzut, se scuză el, apoi coborî spre locul unde oamenii arşi de soare din micul său grup stăteau întinşi, discutând în tranşee. Corespondentul de război se ridică şi el în picioare, aruncă o privire la forfota agitată de sub el, se uită vreo douăzeci de secunde din nou spre copacii aceia enigmatici, apoi îşi întoarse privirea spre tabără.

Se pomeni întrebându-se dacă editorul său vă considera că povestirea cuiva, căruia i se păruse că a văzut ceva negru în dosul unui pâlc de copaci, şi faptul că se trăsese cu tunul spre această ţintă imaginară ar fi prea lipsită de importanţă pentru a fi citită de public.

— E singura dată când se iveşte ceva cât de cât interesant,

zise corespondentul de război. Şi asta de zece zile în şir.

— Nu, zise el după aceea; am să scriu celălalt articol, „Oare s-a sfârşit războiul?”.

Cercetă în perspectivă reţeaua de linii întunecate a tranşeelor ce se întindeau una în spatele celeilalte, una dominând-o pe cealaltă, aşa cum fuseseră pregătite pentru defensivă. Umbrele şi ceaţa înghiţeau contururile lor îndepărtate, ici-colo licărea câte o lanternă, ici-colo grupuri de oameni se agitau în jurul unor focuri modeste.

— Nicio armată din lume n-ar face aşa! zise el.

Era deprimat. Se gândea că există alte însuşiri în viaţă, pe care era mai important să le ai, decât iscusinţa în arta războiului; se gândea că în inima civilizaţiei, cu toate constrângerile ei, cu toate concentrările copleşitoare de forţe, cu toată nedreptatea şi suferinţele ei există ceva care ar putea să fie speranţa lumii, şi gândul că orice popor, trăind în aer liber, vânând neîncetat, pierzând contactul cu cărţile şi arta, şi cu toate lucrurile care fac viaţa mai intensă ar putea spera să se opună şi să frângă în cele din urmă această uriaşă dezvoltare, îi irita sufletul de om civilizat.

Tocmai când se gândea la asemenea lucruri, un şir de soldaţi ai forţelor defensive se apropiară şi trecură pe lângă el, la lumina unei lămpi legănate care le arăta drumul.

Privi feţele lor luminate roşu, şi una dintre ele se zări o clipă în bătaia luminii, un tip obişnuit de faţă ostăşească din unităţile defensive: nas strâmb, buze senzuale, ochi strălucitori, plini de viclenie, cu capela pusă pe-o ureche şi împodobită cu pana de păun a Don Juanului rural transformat în soldat, cu pielea brună şi aspră, cu trupul robust, cu pasul mare şi neobosit, şi cu mâna aşezată cu fermitate pe puşcă.

Corespondentul de război le răspunse la salut şi îşi continuă drumul.

— Mitocani, şopti el. Mitocani vicleni şi primitivi. Şi ei vor să-i bată pe orăşeni în acest joc al războiului!

Din dreptul luminiţei roşii dintre corturile mai apropiate se auzi mai întâi o voce şi apoi o jumătate de duzină de glasuri voioase îngânând, într-un unison tărăgănat, cuvintele unui cântec patriotic deosebit de siropos şi sentimental.

— Ah, daţi-i înainte! mormăi corespondentul de război cu amărăciune.

Bătălia începu în faţa tranşeelor numite mai târziu Baraca Hackbone. Acolo, terenul se întindea larg şi neted între linii, fără să aibă vreun loc de adăpost nici pentru o şopârlă, şi oamenii speriaţi, abia treziţi din somn, care se îngrămădiseră în tranşee, crezură că aceasta era încă o dovadă a lipsei de experienţă a inamicului despre care auziseră atât de multe. La început, corespondentul de război nici nu voi să-şi creadă urechilor, şi ar fi jurat că el şi pictorul de campanie, care, încă pe jumătate adormit, încerca să-şi tragă ghetele la lumina unui chibrit pe care îl ţinea în mână, erau victimele unei iluzii comune. Apoi, după ce-şi vârî capul într-o găleată cu apă rece, simţi că mintea începe să i se limpezească, în timp ce-şi ştergea faţa. Stătu să asculte.

— Doamne sfinte! zise el; de astă dată e ceva mai mult decât nişte simple focuri de ameninţare. Parcă ar fi zece mii de căruţe pe un pod de tablă.

La acest vacarm neîncetat se mai alăturau şi alte zgomote.

— Mitraliere! şi apoi adăugă: Tunuri!

Pictorul, încălţat cu o singură gheată, se gândi să se uite la ceas şi se apropie de el, şchiopătând.

— Jumătate de oră de la ivirea zorilor, zise el. Deci ai avut dreptate în privinţa atacului lor...

Corespondentul de război ieşi din cort, cercetându-şi în acelaşi timp buzunarul să vadă dacă mai avea ciocolată. Fu nevoit să se oprească o clipă, până când ochii i se mai obişnuiră puţin cu întunericul.

— Ce beznă! zise el.

Rămase câtva timp pe loc, ca să-şi obişnuiască ochii, după care se îndreptă către un gol negru, care se căsca între colţurile alăturate ale corturilor. Ieşind în urma lui, pictorul se împiedică de o frânghie de cort. Era ora două şi jumătate din dimineaţa celei mai întunecate nopţi a acelui anotimp, şi pe cerul de mătase neagră inamicul îşi plimba reflectoarele într-un du-te-vino rapid de lumini.

— Încearcă să-i orbească pe puşcaşii noştri, zise deodată corespondentul de război şi-l aşteptă pe pictor, pornind apoi din nou cu un fel de grabă prevăzătoare. Stai! zise el numaidecât. Şanţuri!

Se opriră.

— Blestematele astea de reflectoare, zise corespondentul de război.

Văzură lanterne mişcându-se încoace şi încolo, pe lângă ei, şi oameni care coborau în tranşee. Erau pe punctul să-i urmeze, dar apoi pictorul începu să-şi obişnuiască ochii cu întunericul nopţii.

— Dacă ne urcăm pe aici, zise el, şi trecem de şanţul ăsta, putem să ne suim sus pe margine.

Apucară pe acolo. Luminile se mişcau într-o parte şi în alta prin corturile de sub ei, pe măsură ce oamenii ieşeau. Mergând, dădură de mai multe ori de terenul accidentat, poticnindu-se şi căzând. Dar în scurtă vreme ajunseră aproape de vârf. Ceva care suna ca o ciocnire teribilă de trenuri se produse în aerul de deasupra, şi schije de obuz se răspândiră în jurul lor, brusc, furios, ca grindina.

— Aşa! zise corespondentul de război şi curând îşi dădură seama amândoi că ajunseseră pe creastă, pătrunzând în miezul unei lumi de întuneric deplin şi de lumini sălbatice, al cărei factor principal era sunetul.

La dreapta şi la stânga şi pretutindeni în jurul lor răsuna un vacarm cumplit, ca explozia unui întreg depozit de muniţii, la început haotic şi monstruos, apoi subliniat de scurte fulgere şi licăriri care, sugerând câte ceva, începeau să capete formă. Corespondentul de război avea impresia că inamicul atacase din flanc, aruncându-şi toate forţele în luptă, situaţie în care el, unul, urma să fie sau era pe punctul de a fi nimicit.

— Zorii şi moartea, zise el, cu instinctul său pentru titluri de articole. El spuse asta ca pentru sine, însă după aceea, folosindu-se de strigăte, îi mărturisi pictorului părerea sa. Au avut de gând să ne ia prin surprindere, zise el.

Se putea remarca felul în care era menţinut tirul. După câtva timp, corespondentul de război începu să observe un soi de ritm în acest infern de zgomote. Vacarmul scădea, scădea vădit, ajungând la ceva care ar fi putut fi comparat cu o pauză, o pauză întrebătoare. „Nu sunteţi încă morţi cu toţii?” părea să spună această pauză. Şiragul luminos, alcătuit de fulgerele puştilor se domolea şi se întrerupea, apoi bubuitul marilor tunuri inamice, la două mile depărtare, izbucnea din adâncuri. Şi deodată, la răsărit şi la apus de ei, nu se ştie ce silea din nou

puştile să izbucnească frenetic.

Corespondentul de război îşi cerceta creierul, în căutarea unei teorii de luptă care să explice toate acestea, şi deodată îşi dădu seama că el şi cu pictorul erau luminaţi din plin. Putu vedea ridicătura pe care se aflau, şi în faţa lor, în contururi negre, un şir de puşcaşi alergând în jos către tranşeele din apropiere. Observă că începuse să cadă o ploaie uşoară şi, ceva mai departe, spre inamic, era un loc deschis plin de oameni („oamenii noştri”?), care alergau de-a curmezişul lui în dezordine. Văzu pe unul dintre aceşti oameni ridicându-şi mâinile în sus şi căzând. Şi mai zări ceva negru şi strălucitor profilându-se pe marginea şiragului de fulgere; iar dincolo de acesta, mult mai departe, un ochi alb, liniştit, contempla lumea. *Pfiu*, *pfiu*, *pfiu*”, cântă ceva în văzduh, apoi pictorul începu să alerge în căutare de adăpost, şi corespondentul de război îl urmă. Un obuz, după cum li s-a părut, explodă chiar în apropiere, şi cei doi oameni ai noştri se trântiră la pământ într-o adâncitură, iar lumina şi toate celelalte dispărură din nou, lăsând numai un vast semn de întrebare. Corespondentul de război strigă mânios:

— Ce dracu’ era aia? Aia care-i dobora pe oamenii noştri!

— Ceva negru, zise pictorul, ceva ca o fortăreaţă. La vreo două sute de metri de prima tranşee.

Căută în minte o comparaţie.

— Ceva între o clădire enormă şi un copac uriaş, zise el.

— Şi oamenii o luau la goană! zise corespondentul de război.

— Ai lua-o la goană şi dumneata, dacă un lucru ca ăsta, cu un reflector care să-l ajute, s-ar învârti ca un coşmar dându-ţi târcoale în toiul nopţii.

Se târâră pe ceea ce socoteau că ar fi marginea gropii şi rămaseră aşa, scrutând bezna de nepătruns. Câtăva vreme nu putură să deslușească nimic, dar apoi o bruscă convergenţă a reflectoarelor din ambele părţi aduse din nou în lumină obiectul acela ciudat.

În paloarea pâlpâitoare părea o uriaşă insectă, greoaie şi neagră, o insectă de mărimea unui cuirasat, târându-se oblic către prima linie a tranşeelor şi trăgând focuri de armă prin găurile laterale. Şi pe carcasa lui gloanţele probabil că răpăiau cu o violenţă mai mare decât grindina pe un acoperiş de tablă.

Apoi, cât ai clipi din ochi, perdeaua întunericului se aşternu

din nou şi monstrul dispăru, dar zgomotul crescând al împuşcăturilor marca apropierea sa de tranşee.

Tocmai începuseră a vorbi între ei despre acest lucru, când un glonte rătăcit împroşcă cu noroi faţa pictorului, şi atunci se hotărâră numaidecât să se târască în jos, la adăpostul tranşeelor. Coborâră cu aceeaşi stăruinţă până la linia a doua, înainte ca venirea zorilor să-i demaşte din întuneric. Se treziră în mijlocul unei mulţimi de puşcaşi care stăteau în aşteptare, discutând zgomotos despre ce se va mai întâmpla. Maşinăria inamicului îşi făcuse efectul asupra oamenilor care se aflau, după cât se pare, afară, dar ei nu mai credeau într-un efect nou.

— Îndată ce se face ziuă, le vom captura pe toate, zise un soldat zdravăn.

— Pe toate? întrebă corespondentul de război.

— Se spune că ar fi un şir întreg care înaintează spre liniile noastre... Ei şi?

Întunericul se risipi atât de lent, încât n-ai fi putut spune din ce moment începuseşi să vezi împrejur. Reflectoarele încetară să se mai plimbe încoace şi încolo. Monştrii inamicului se arătară mai întâi ca nişte pete negre proiectate pe pânza de întuneric, apoi încetară să mai fie părelnice, pentru ca în cele din urmă să se desluşească bine. Corespondentul de război, mestecând absent o bucată de ciocolată, contemplă acum o cuprinzătoare imagine de luptă sub cerul posomorât, al cărei focar central era un şir de paisprezece sau cincisprezece forme greoaie şi uriaşe, ce se înşiruiau în perspectivă, chiar din marginea primei linii de tranşee, la intervale de vreo trei sute de metri, trăgând în jos focuri asupra puşcaşilor îngrămădiţi. Erau atât de aproape, încât glasul tunurilor defensive încetase, şi numai prima linie de tranşee era în acţiune.

A doua linie o domina pe cea dintâi, şi pe măsură ce lumina creştea, corespondentul de război putu să distingă, ghemuiţi în grupuri şi mulţimi, în dosul ridicăturilor transversale ce despărţeau tranşeele pentru eventualitatea unui atac din flanc, pe puşcaşii care luptau cu aceşti monştri. Tranşeele de lângă uriaşele maşini erau goale, în afară de formele ghemuite ale celor morţi şi răniţi; grupurile de apărare se retrăgeau numaidecât în dreapta şi în stânga, îndată ce botul unui cuirasat terestru se ivea deasupra marginii tranşeei. Corespondentul de război îşi scoase binoclul, şi imediat deveni centrul întrebărilor

curioase ale soldaţilor din jurul său.

Doreau să privească şi ei, puneau întrebări, şi după ce-i anunţă că oamenii din dosul ridicăturilor transversale păreau incapabili să înainteze sau să se retragă şi se ghemuiau mai curând ca să-şi caute adăpost decât ca să lupte, găsi de cuviinţă să-i împrumute binoclul unui caporal masiv şi incredul. Auzi un glas strident şi văzu un soldat subţirel şi gălbejit stând de vorbă în spatele său cu pictorul.

— Oamenii de colo sunt prinşi, spunea omul. Dacă se retrag, trebuie să se expună, şi focul e prea direct...

— Nu trag prea mult, dar fiecare împuşcătură îşi atinge ţinta.

— Cine?

— Oamenii din chestia aia. Cei care vin sus...

— Unde sus?

— Evacuăm tranşeele acolo unde putem. Băieţii noştri se retrag în zigzag... Niciunul dintre ei nu-i lovit... Dar după aceea vine şi rândul nostru. Şi încă cum! Chestiile alea n-or să fie în stare să treacă peste o tranşee sau să intre în ea; şi până să se poată întoarce, tunurile noastre or să le zdrobească. Le vor zdrobi imediat, înţelegi? O strălucire i se ivi în ochi. Apoi ne vom duce să punem mâna pe cei dinăuntrul lor! zise el.

Corespondentul de război se gândi câteva clipe, încercând să pătrundă această idee. Apoi se gândi să-şi ceară binoclul înapoi de la caporalul cel voinic...

Acum se luminase de-a binelea. Ceaţa se ridica şi o strălucire galbenă ca lămâia printre mulţimile de nori dinspre răsărit prevestea apariţia soarelui. Corespondentul de război se uită din nou la cuirasatul terestru. Privindu-l în lumina palidă şi cenuşie, aşa cum se întindea oblic pe pantă chiar până la marginea primei tranşei, i se păru că vede un vapor eşuat pe ţărm. Ar fi putut avea între optzeci şi o sută de picioare lungime – era cam la două sute cincizeci de metri depărtare – latura verticală era înaltă de vreo zece picioare, netedă până la această înălţime, şi apoi cu o înfăţişare complicată sub streaşina acoperişului ei turtit. Acest desen complicat era o reţea de găuri de tragere, ţevi de puşcă şi tuburi telescopice – fictive şi reale – care nu puteau fi deosebite unele de altele. Cuirasatul ajunsese într-o astfel de poziţie încât să poată trage de-a lungul tranşeei, care acum după cum se vede era goală, în afară de vreo două sau trei grupuri de oameni ghemuiţi şi grămezile de morţi. În spate,

de-a curmezişul câmpiei, iarba era acoperită de şiruri de urme, ca urmele punctate pe care vietăţile marine le lasă în nisip. În stânga şi în dreapta acelor urme erau răspândiţi morţi şi răniţi, oameni pe care monstrul îi doborâse în timp ce fugeau îndărăt de pe poziţiile lor înaintate, în lumina reflectoarelor din liniile invadatorilor. Şi acum, el stătea cu botul proiectat puţin pe deasupra tranşeei pe care o cucerise, ca şi când ar fi fost o fiinţă vie care plănuieşte faza următoare a atacului ce îl va da...

Corespondentul de război îşi luă binoclul de la ochi, ca să aibă o imagine mai cuprinzătoare a situaţiei. Aceste creaturi ale nopţii câştigaseră fără îndoială prima linie de tranşee şi lupta ajunsese la un răgaz. În lumina crescândă el putu desluşi, după câte un foc de armă rătăcit sau o explozie întâmplătoare, că ţintaşii din linia apărării erau îngrămădiţi în cea de a doua şi a treia linie de tranşee, până către creasta joasă a poziţiilor, şi într-un astfel de zigzag încât le dădea posibilitatea să deschidă un foc convergent. Oamenii din jurul său vorbeau despre tunuri.

— Suntem în linie cu tunurile cele mari de pe creastă, dar curând o să se aducă unul cu care să-i zdrobească, zise pe ton liniştitor soldatul cel slab.

— Hopa! făcu caporalul.

„Bang! bang! bang! Vrrrr!” se auzi un fel de săritură nervoasă, şi toate puştile traseră dintr-odată, ca de la sine. Corespondentul de război se pomeni laolaltă cu pictorul – doi oameni inutili care se ghemuiau în spatele unui şir de spinări preocupate ale unor inşi care îşi descărcau armele cu osârdie. Monstrul se mişcase. Continua să se mişte, fără să ţină seama de grindina ce-i împroşca pielea, cu pete noi şi lucitoare de plumbi. Cânta ca pentru sine un mic refren mecanic, „*puf-puf*, *puf-puf*, *puf-puf*”, şi lăsa în urmă scurte jeturi de aburi. Se ridicase în sus, ca o moluscă înainte de a începe să se târască; îşi ridicase poalele, lăsând să i se vadă picioarele pe toată lungimea. Erau nişte picioare groase, bondoace, în formă de ciot sau de măciulie, nişte picioare groase şi turtite, amintind laba de elefant sau picioarele omizilor; şi apoi, pe măsură ce poalele se ridicau mai sus, corespondentul de război, cercetând din nou cu ajutorul binoclului, văzu că aceste picioare atârnau parcă de obada unor roţi. Gândurile sale se întoarseră pe strada Victoria, în Westminster, şi se văzu în vremurile de pace, căutând material pentru un interviu.

— Domnul... domnul Diplock! îşi zise; şi el le numea şenile... Nu mi-aş fi închipuit să le întâlnesc aici!

Puşcaşul de lângă el îşi înalţă capul şi umerii, ca pentru a ţinti cu mai multă siguranţă; era atât de lesne de presupus că atenţia monstrului va fi atrasă de această tranşee din faţa lui, dar omul fu trântit deodată pe spate de un glonte care-i trecu prin gât. Căzu cu picioarele în sus şi dispăru din câmpul de vedere al celui care privea. Corespondentul de război se ghemui mai strâns, dar, după ce aruncă o privire în spate către o mică învălmăşeală, îşi reluă binoclul, căci monstrul îşi aşeza jos picioarele unul câte unul, înălţându-se tot mai mult deasupra tranşeei. Doar un glonte în cap l-ar fi putut opri pe corespondentul de război să privească în clipa aceea.

Soldatul cel slab şi cu glasul strident încetă să mai tragă, pentru a se întoarce şi a-şi repeta punctul său de vedere:

— E cu neputinţă să poată trece, strigă el. Este...

„*Bang! Bang! Bang ! Bang!*” Şi glasul îi fu acoperit.

Soldatul cel slab mai vorbi puţin, apoi renunţă, clătină din cap pentru a întări ideea imposibilităţii de a se trece peste o tranşee ca aceea, apoi începu să tragă din nou.

Şi, în tot acest timp, uriaşa maşinărie trecea înainte. Când corespondentul de război îşi îndreptă din nou binoclul într-acolo, văzu că ea izbutise să treacă deasupra, iar picioarele ei stranii râcâiau acum de partea cealaltă, maşinăria încercând să prindă acolo teren. Şi izbuti. Continuă să se târască aşa, până când întreaga-i masă se găsi deasupra tranşeei, pe care apoi o depăşi. După aceea se opri o clipă, îşi potrivi poalele ceva mai aproape de pământ, scoase un pufăit enervant, şi porni brusc, cu o viteză de aproximativ şase mile pe oră, drept în sus de-a lungul pantei line, către observatorul *nostru*.

Corespondentul de război se ridică într-un cot şi aruncă o privire întrebătoare spre pictor.

Câteva clipe, oamenii din jurul său se menţinură pe poziţii, trăgând cu furie. Apoi soldatul cel slab se lăsă pe spate cu un aer precipitat, iar corespondentul de război îi spuse pictorului „haide”, şi îi urmă pe ceilalţi de-a lungul tranşeei.

În timp ce cădeau jos, imaginea unei pante pline de tranşee asupra căreia se repezise o duzină de uriaşi gândaci de bucătărie dispăru pentru câtva timp, şi în locul ei se ivi aceea a unei trecători înguste, înţesate de oameni, cea mai mare parte

dintre ei retrăgându-se, deşi uneori câte unul se mai întorcea din mers ori se oprea. Corespondentul de război nu se întoarse nicio clipă ca să vadă nasul monstrului apărând deasupra malului tranşeei; şi nici nu se gândi măcar să rămână în preajma pictorului. Auzi în jurul său, destul de curând, şuierând gloanţele şi văzu un om din faţă poticnindu-se şi căzând; apoi deveni şi el un simplu ins dintr-o mulţime furioasă care se lupta să pătrundă într-un şanţ transversal tăiat în zigzag, ce le oferea celor de pe poziţiile de apărare un adăpost în partea de sus ca şi cea de jos a pantei. Era ca o panică la teatru. Corespondentul de război înţelese din semne şi din frânturi de vorbe că ceva mai departe un alt asemenea monstru ajunsese la cea de a doua tranşee.

Câtva timp îşi pierdu orice interes pentru desfăşurarea generală a bătăliei; deveni pur şi simplu un modest egoist, prevăzător şi grăbit, căutând să stea cât mai la adăpost, în spatele celorlalţi, în mijlocul mulţimii răvăşite de puşcaşi descumpăniţi, care căutau şi ei acelaşi lucru. Se târî prin tranşee, îşi luă inima în dinţi şi alergă de-a curmezişul locurilor deschise, avu momente de panică când i se păru o nebunie să nu fii patruped, ca şi momente de ruşine când se ridica în picioare ca să privească cum se desfăşoară lupta. Şi nu era decât unul dintre miile de oameni care se comportau la fel în dimineaţa aceea. Pe creastă, se opri în nişte tufişuri, şi câteva clipe îi trecu prin minte să se oprească şi să vadă cum se desfăşurau lucrurile.

Se făcuse ziuă de-a binelea. Cerul cenuşiu devenise albastru; din toate grămezile de nori ai dimineţii nu mai rămăseseră decât câteva pete de nouraşi care acum se risipeau. Priveliştea de jos era luminoasă şi deosebit de limpede. Creasta nu era la mai mult de vreo sută de picioare deasupra nivelului general, dar în această regiune de şes era o altitudine suficientă ca să dea efectul unei vaste privelişti. Departe, spre latura nordică a crestei, mici şi îndepărtate, se zăreau taberele, furgoanele aşezate în ordine, întreg echipamentul unei mari armate, cu ofiţeri care alergau în galop într-o parte şi în alta şi soldaţi care se învârteau pe acolo fără nicio treabă. Totuşi, dincoace, oamenii cădeau, iar cavaleria îşi strângea rândurile pe câmpia din dosul corturilor. Grosul oamenilor care se aflaseră în tranşee continua să se retragă în dezordine, ca oile fără păstor, pe pantele mai îndepărtate. Ici-colo se strângeau grupuri mici, care

încercau să aştepte ori să acţioneze, nu ştiau nici ei ce anume; dar tendinţa generală era îndepărtarea de orice aglomerare. Pe partea dinspre sud se afla reţeaua migăloasă de tranşee şi de poziţii de apărare, peste care aceste broaşte ţestoase de fier, paisprezece la număr şi care se întindeau pe o linie de aproape trei mile, înaintau acum tot atât de repede cum ar merge un om la trap, şi culcau totul la pământ în chipul cel mai metodic, sfărâmând orice mod de rezistenţă mai persistent. Ici-colo se aflau grupuri neînsemnate de oameni, încercuiţi şi în imposibilitate de a scăpa, care făceau semne cu steagul alb, iar infanteria ciclistă a invadatorilor înainta acum în câmp deschis, într-o ordine vădită, netulburată de nimeni, întregind astfel opera maşinilor. Priviţi la lumina zilei apărătorii arătau de pe acum ca o armată înfrântă. Un mecanism, un cuirasat eficace împotriva gloanţelor, care putea la nevoie să treacă peste o tranşee de treizeci de picioare şi care părea în stare să tragă cu arma de o precizie fără seamăn, era evident un învingător imbatabil, nestându-i în cale nimic afară de fluvii, prăpăstii sau tunuri de mare calibru.

Corespondentul de război se uită la ceas.

— Patru şi jumătate! Doamne! Câte lucruri se pot întâmpla în două ceasuri! Iată, întreaga noastră armată a fost dată peste cap, şi numai la două şi jumătate... Şi puturoşii ăştia ai noştri n-au pus nici măcar acum tunurile în funcţiune.

Examina creasta în dreapta şi în stânga cu binoclul. Se întoarse din nou spre cel mai apropiat dintre cuirasatele terestre, care înainta acum oblic spre el la nici trei sute de metri distanţă, şi apoi examina terenul pe care va trebui să se retragă, dacă n-avea de gând să se lase capturat.

— N-or să facă nimic! zise el şi privi din nou spre inamic.

Şi atunci, din depărtare, din stânga, se auzi bubuitul unui tun, urmat cu repeziciune de o canonadă întreagă.

Ezită un timp, apoi se hotărî să rămână.

În eventualitatea unui asalt, apărătorii se bizuiseră mai ales pe puşti. Tunurile fuseseră ţinute ascunse în diferite puncte de pe creastă şi din spatele ei, gata de a fi puse în acţiune împotriva oricăror pregătiri de atac din partea artileriei inamice. Odată cu zorii fuseseră luaţi însă prin surprindere şi, în timp ce tunarii abia se pregăteau să-şi pună tunurile în mişcare, cuirasatele terestre se şi aflau în prima linie a tranşeelor. E firesc deci să-ţi vină greu să tragi în propriii tăi soldaţi care se retrag, şi cele mai multe tunuri, destinate pur şi simplu să ţină rezistenţă unui asalt al artileriei inamice, nu erau în poziţie de tragere spre cea de-a doua linie de tranşee. De aici încolo, înaintarea cuirasatelor terestre deveni fulgerătoare. Generalul armatei defensive se pomeni pe neaşteptate în situaţia de a fi nevoit să inventeze o nouă tactică, în care tunurile trebuiau să lupte singure în mijlocul unei infanterii învinse, ce se retrăgea. Dar generalul abia dacă avu la dispoziţie treizeci de minute în care să poată lua o hotărâre. El nu făcu faţă situaţiei, şi astfel se întâmplă ca în dimineaţa aceea înaintarea cuirasatelor terestre să decidă lupta, fiecare tun sau fiece baterie din armata de apărare procedând după cum îi dictară împrejurările. În cea mai mare parte, acţiunea acestora din urmă fu jalnică.

Câteva tunuri izbutiră să tragă totuşi două sau trei salve în plin, însă erau doar câteva, iar procentul de salve în gol fu neobişnuit de mare. Obuzierele nu reuşiră bineînţeles să facă nimic. Cuirasatele terestre foloseau de fiecare dată cam aceeaşi tactică. Îndată ce un tun intra în acţiune, monstrul aproape că se întorcea cu faţa înainte, ca să micşoreze şansele unei lovituri ţintite în plin, şi nu se îndrepta asupra tunului, ci spre punctul cel mai apropiat din flancul lui, unde tunarii puteau să fie ţintiţi fără greş. Puţine au fost însă loviturile izbutite ale apărării; numai unul dintre monştri a putut să fie scos din luptă, şi anume cel care se luptase cu cele trei baterii ale brigăzii din aripa stângă. Trei dintre cei care au fost loviţi când se aflau chiar în apropierea tunurilor au fost străpunşi, fără ca totuşi să fie scoşi din acţiune. Corespondentul nostru de război nu observă această oprire momentană a valului victorios din aripa stângă; el văzu doar lupta foarte ineficace a jumătăţii de baterie 96B aflată chiar lângă el, în aripa dreaptă. Privi câtva timp într-acolo,

cu toate că depăşise limita siguranţei.

Îndată ce observă cele trei baterii deschizând focul în stânga sa, auzi şi un zgomot de copite de cai dinspre partea adăpostită a pantei, iar numaidecât după aceea văzu întâi un tun, apoi alte două, trase în galop ca să fie instalate în poziţie de tragere de-a lungul laturii nordice a colinei, dincolo de câmpul vizual al marelui monstru care se căţăra acum oblic spre creastă, tăind drumul greoaiei infanterii, răspândite acum sub creastă.

Jumătate de baterie se roti în flanc, fiecare tun descriindu-şi propria curbă, apoi se opri în poziţie de tragere, gata de acţiune...

„*Bang*!”

Cuirasatul terestru apăru pe coama dealului şi tunarii îl văzură ca o lungă spinare neagră. Se opri, ca şi cum ar fi ezitat.

Celelalte două tunuri traseră, şi atunci uriaşul lor inamic se răsuci, arătându-se întreg, cu capul înainte, profilat pe cer, repezindu-se la atac.

Tunarii se pregătiră cu înfrigurare să tragă din nou. Era atât de aproape, încât corespondentul de război cu binoclul le putea vedea feţele înfierbântate. În timp ce se uita, văzu un om căzând şi-şi dădu seama abia acum că imensul cuirasat trăgea în ei.

Câteva clipe, uriaşul monstru negru se târî cu iuţeală sporită spre tunarii care acţionau cu furie. Apoi, mânat parcă de un imbold generos, se întoarse oferindu-şi flancul pentru atac, la abia patruzeci de metri depărtare de ei. Corespondentul de război îşi îndreptă din nou binoclul spre tunari şi observă că monstrul împuşca acum pe oamenii din jurul tunurilor cu o repeziciune cumplită.

În prima clipă totul păru splendid, dar apoi deveni oribil. Tunarii cădeau grămadă în jurul tunurilor lor. Atingerea tunului însemna moartea. „*Bang*!” se auzi tunul din stânga, dar era o lovitură ratată, şi aceasta fu ultima salvă ce o mai trase jumătatea de baterie care acţiona. În clipa următoare, jumătate de duzină de artilerişti supravieţuitori stăteau cu mâinile în sus, în mijlocul unui morman răvăşit de morţi şi răniţi, şi cu asta lupta se consideră încheiată.

Corespondentul de război stătu în cumpănă dacă să rămână în tufişul unde se afla, aşteptând un prilej de a se preda într-un chip mai demn, ori să se strecoare îndărăt, printr-un şanţ pe

care-l descoperise alături. Dacă se preda, era sigur că nu va putea trimite niciun fel de relatare ziarului; pe câtă vreme dacă reuşea să scape, avea tot felul de şanse. Se hotărî să pornească de-a lungul şanţului şi să profite de prima ocazie ce s-ar ivi în învălmăşeala din spatele taberei, ca să poată pune mâna pe un cal.

Marii specialişti de mai târziu au criticat în multe privinţe cuirasatele terestre, dar, fără îndoială că în ziua în care au apărut, ele şi-au atins scopul. Erau alcătuite mai ales din schelete lungi de oţel, înguste şi foarte puternice, care susţineau motoarele, şi erau purtate de opt perechi de roţi mari cu şenile, fiecare având cam zece picioare în diametru, fiecare acţionând separat şi aşezate pe osii lungi care se puteau roti liber în jurul unei axe comune. Acest dispozitiv le dădea maximum de adaptabilitate la condiţiile terenului. Se târau orizontal pe pământ, cu un picior ridicat pe o moviliţă şi cu altul coborât într-o groapă, menţinându-se vertical şi ferm chiar şi pe o pantă abruptă. Mecanicii conduceau motoarele sub comanda unui căpitan, care avea la dispoziţie nişte mici orificii pe unde să privească în jurul părţii superioare a platoşei ajustabile, formate din plăci groase de fier care protejau întregul dispozitiv, şi care, în acelaşi timp, putea să ridice sau să coboare o turelă rotativă care avea de jur împrejur găuri de tragere, în centrul acoperişului de fier. Fiecare dintre puşcaşi ocupa o cabină mică, de o construcţie specială, iar aceste cabine erau înşirate de-a lungul laturilor, în faţa şi în spatele saşiului principal, într-un chip care amintea înşiruirea băncilor într-o trăsură irlandeză de excursie. Puştile lor erau însă cu totul diferite de armele simple din mâinile adversarilor.

În primul rând, erau automate, aruncând cartuşele goale şi încărcându-se din nou cu altele dintr-o magazie specială, de fiecare dată când trăgeau, până când depozitul de cartuşe se golea, şi aveau cele mai excelente lunete care s-ar putea imagina; acestea proiectau o mică imagine optică în camera obscură pe care o avea fiecare puşcaş. Imaginea, la fel ca într-o cameră fotografică, era marcată de două linii în cruce, iar obiectul ce se găsea la intersecţia celor două linii era obiectivul ţintit. Vizarea obiectivului era imaginată ingenios. Ţintaşul stătea la masă ţinând în mână un obiect asemănător cu un compas diferenţial, ca acelea folosite în desenul tehnic; el deschidea şi închidea acest compas astfel încât să se afle permanent la înălţimea aparentă – dacă era un om de înălţime obişnuită – a omului pe care dorea să-l ucidă. Un mic ghem de sârmă răsucită, ca liţa electrică, ţinea legat instrumentul de

ţeavă, şi în timp ce compasul se deschidea şi se închidea, se mişca mai sus sau mai jos şi luneta. Fluctuaţiile clarităţii aerului, datorate gradului diferit de umiditate, se înlăturau printr-o folosire ingenioasă a catgutului, substanţă sensibilă la schimbările meteorologice, şi atunci când cuirasatul terestru înainta, lunetele căpătau o reflexie compensatoare în direcţia acestei mişcări. Ţintaşul stătea în încăperea sa întunecată şi privea la mica imagine din faţa lui. Cu o mână ţinea compasul pentru evaluarea distanţei, iar cu cealaltă strângea o manetă mare, ca un fel de clanţă de uşă. Pe măsură ce învârtea de această manetă, puşca de deasupra se mişca în mod corespunzător, iar imaginea trecea dintr-o parte în alta ca o panoramă mobilă. Când zărea un om pe care dorea să-l împuşte, îl aducea în punctul de încrucişare a celor două linii şi apoi apăsa cu degetul pe un mic buton, ca de sonerie electrică, plasat la îndemână în centrul manetei. Numaidecât omul era împuşcat. Dacă, din întâmplare, ţintaşul îşi greşea ţinta, atunci mişca puţin maneta sau potrivea din nou compasul, apăsa pe buton şi trăgea a doua oară.

Puşca şi luneta ei ieşeau printr-un orificiu de ochire, semănând întocmai cu un mare număr de alte orificii înşiruite pe trei rânduri sub jgheabul acoperişului acestui cuirasat terestru. Fiecare orificiu de ochire lăsa să se vadă câte o puşcă şi o lunetă, ambele fictive, aşa că cele reale nu puteau fi reperate decât incidental, iar dacă se întâmpla ca vreuna să fie lovită, atunci tânărul ţintaş făcea „*pfiu!*”, aprindea o lumină electrică, trăgea înăuntru instrumentul stricat, înlocuia partea lovită sau punea o puşcă nouă, dacă stricăciunea era prea mare.

Trebuie să vă închipuiţi aceste cabine fiind suspendate chiar deasupra osiilor care se roteau, ba şi în interiorul marilor roţi de care atârnau picioarele de elefant, iar în dosul acestor cabine, de-a lungul părţii centrale a monstrului, se întindea o galerie centrală spre care se deschideau cabinele şi unde funcţionau nişte mari motoare compacte. Era ca un coridor lung în care fusese îngrămădită toată această maşinărie huruitoare, iar căpitanul stătea cam la mijloc, lângă scara care ducea spre turela rotitoare, şi îi dirija pe mecanicii tăcuţi şi sprinteni, mai ales prin semne. Duduitul şi zgomotul motoarelor se amestecau cu bubuiturile puştilor şi cu zăngănitul intermitent al grindinii de gloanţe de pe blindaj. Din când în când, căpitanul punea mâna

pe roata care ridica turela, se urca pe scară până când mecanicii nu-l mai vedeau de la brâu în sus, apoi cobora din nou, ca să dea ordine. Două mici becuri electrice, constituind întreaga iluminaţie a acestui spaţiu, erau aşezate astfel încât să-l facă mai vizibil subalternilor săi; aerul era îmbâcsit cu miros de ulei şi petrol, şi dacă corespondentul de război ar fi fost transportat pe neaşteptate de pe terenul deschis de afară în măruntaiele acestui aparat s-ar fi crezut picat în altă lume.

Căpitanul vedea, fireşte, ambele flancuri ale bătăliei. Când îşi înălţa capul în turelă, putea privi răsăritul soarelui deasupra câmpiei acoperite de rouă, tranşeele în care domnea dezordinea, soldaţii care fugeau şi cădeau, grupurile de prizonieri cu aer deprimat, tunurile doborâte; când cobora din nou pentru a semnaliza „viteza la jumătate”, „viteza la sfert”, „jumătate de cerc spre dreapta”, sau cine ştie ce altceva, se afla din nou în semiîntunericul mirosind a ulei şi prost luminat din sala maşinilor. Lângă el, de fiecare parte, se afla câte un cornet acustic cu ajutorul căruia căpitanul dădea mereu ordine într-o parte sau alta a navei sale ciudate, fie de „foc concentric asupra tunarilor”, fie pentru „curăţirea tranşeei pe o distanţă de o sută de metri spre dreapta”.

Căpitanul era un bărbat tânăr, destul de sănătos, dar nu ars de soare, cu un gen de trăsături şi cu o expresie care predomină în marina maiestăţii sale: vioi, inteligent, liniştit. Mecanicii şi puşcaşii, laolaltă cu comandantul lor, îşi vedeau de treabă ca nişte oameni calmi şi rezonabili. Nu aveau nimic din agitaţia istovitoare a prostănacului zorit, din încordarea excesivă a venelor, din toată sforţarea isterică ce se consideră de obicei o stare de spirit prielnică faptelor eroice.

Faţă de inamicul pe care-l biruiau, aceşti tineri mecanici simţeau o anume îndreptăţită milă, dar şi un neîndreptăţit dispreţ. Se uitau la oamenii aceştia înalţi, sănătoşi, pe care îi culcau la pământ, tot aşa cum aceşti oameni înalţi şi sănătoşi s-ar uita la vreo gintă inferioară de negri. Îi dispreţuiau pentru că purtau război contra lor; dispreţuiau profund patriotismul lor gălăgios şi emotivitatea lor; îi dispreţuiau mai ales pentru şiretenia meschină şi aproape animalică, lipsită de fantezie, de care dădeau dovadă metodele lor de luptă. „Dacă *trebuie* să facă război, gândeau aceşti tineri, de ce naiba nu-l fac cu nişte oameni cu cap?” Erau indignaţi de presupunerea că erau prea

proşti ca să facă şi altceva decât să joace aşa cum le cânta inamicul, că trebuiau să joace acest joc nebunesc şi costisitor după cum le dictau regulile unor oameni fără imaginaţie. Erau indignaţi pentru faptul că au fost siliţi să fabrice maşini ucigătoare de oameni; erau indignaţi de alternativa de a trebui să-i masacreze pe aceşti oameni sau să îndure trăncănelile lor agresive; erau indignaţi de întreaga imbecilitate inimaginabilă a războiului.

Dar în acelaşi timp, păstrând ceva din precizia mecanică a unui bun funcţionar care scrie într-un registru, puşcaşii mişcau din manete şi apăsau pe butoane...

Căpitanul cuirasatului terestru Numărul Trei se oprise pe creasta unde se afla jumătatea capturată a bateriei. Prizonierii aliniaţi stăteau în jur şi aşteptau să fie luaţi în primire de infanteria ciclistă. Prin turela rotativă el cercetă victoria din dimineaţa aceea.

Descifra semnalele generalului. „Cinci şi Patru – pricepu tânărul – să rămână printre tunurile din stânga, pentru a preveni orice încercare a inamicului de a şi le recuceri. Şapte, Unsprezece şi Doisprezece, staţi pe lângă tunurile pe care le-aţi capturat; Şapte, intră pe poziţie pentru a comanda tunurile luate de Trei. Şi mai trebuie să facem ceva, nu-i aşa? Şase şi Unu, înaintaţi rapid, cu vreo zece mile pe oră, dincolo de tabăra aceea, până pe malul râului, aha, o să-i încercuim pe toţi! strigă tânărul. Vai, în sfârşit! Doi şi Trei, Opt şi Nouă, Treisprezece şi Paisprezece, răsfiraţi-vă la o mie de metri, aşteptaţi ordinul, şi apoi porniţi încet să acoperiţi înaintarea infanteriei cicliste împotriva oricărui atac al trupelor de cavalerie. Foarte bine. Dar unde este Zece? Alo! Zece să fie reparat şi pus în funcţiune cât mai repede. Zece a fost lovit!”

Disciplina noilor maşini de război era mai curând practică decât pedantă, şi capul căpitanului coborî din turela rotativă pentru a spune oamenilor săi:

— Ascultaţi, băieţi. L-au lovit pe Zece. Cred că nu prea rău, dar, oricum, e lovit.

Totuşi mai rămăseseră în funcţiune treisprezece monştri pentru a lichida cu armata înfrântă.

Corespondentul de război, furişându-se prin şanţul său, privi îndărăt şi-i văzu pe toţi monştrii înşiraţi de-a lungul malului şi felicitându-se între ei prin fâlfâit de steaguri. Şoldurile lor de fier

străluceau auriu în lumina soarelui care se ridica.

Aventurile personale ale corespondentului de război se sfârşiră pe la ora unu după-amiază, când se predă, însă până atunci apucase să fure un cal, se aruncase pe el şi abia scăpase să nu fie prăvălit jos; descoperi că animalul avea piciorul rupt, şi îl împuşcă cu revolverul. Petrecuse câteva ceasuri în tovărăşia unui grup de puşcaşi descurajaţi, se certase cu ei în cele din urmă în chestiunea topografiei, şi se îndepărtase singur într-o direcţie care ar fi trebuit să-l ducă pe malul râului, dar nu-l dusese. Ba mai mult, îşi mâncase toată ciocolata şi nu găsise nimic de băut nicăieri. Pe lângă asta, se făcuse şi tare cald. Din dosul unui zid de piatră năruit, totuşi ademenitor, văzuse în depărtare cavaleria de apărare încercând să atace, în câmp deschis, pe bicicliştii flancaţi de cuirasatele terestre. Descoperise că bicicliştii se puteau retrage din faţa cavaleriei cu o diferenţă de viteză suficientă pentru a le permite descălecări frecvente şi împuşcături ţintite în plin, şi era destul de convins că aceşti cavalerişti, după ce-şi pierduseră curajul, se opriseră dincolo de câmpul său vizual şi se predaseră. Apoi fusese silit la o acţiune bruscă, determinată de înaintarea uneia dintre aceste maşini care venea ameninţătoare direct asupra zidului. Şi mai descoperise că avea o băşică îngrozitoare la călcâi.

Şedea acum jos, într-un loc nisipos şi plin de tufişuri, şi medita asupra batistei sale de buzunar, care nu se ştie în ce chip ciudat căpătase în ultimele douăzeci şi patru de ore o culoare foarte ambiguă.

— Era lucrul cel mai alb pe care-l aveam! îşi zise el.

Ştiuse până atunci că inamicul se găsea la răsărit, la apus şi la miazăzi de locul în care se afla el, dar când auzi cuirasatele terestre Numărul Unu şi Numărul Şase pornind în felul lor cumpătat, înfricoşător, la nici o milă de el către nord, se hotărî să-şi încheie şi el mica sa pace necondiţionată, fără alte riscuri. Avea de gând să-şi înalţe steagul alb pe un tufiş şi să-şi ia o atitudine modestă şi obscură alături, până când se va apropia cineva. Auzi glasuri, paşi şi tropot de cal, chiar în preajmă, aşa că-şi vârî batista din nou în buzunar, ducându-se să vadă ce se petrece.

Zgomotul împuşcăturilor încetă, şi apoi, pe când se apropie, auzi glasurile profunde ale câtorva soldaţi din vechea gardă.

Oameni simpli, neciopliţi, dar curajoşi şi plini de inimă, înjurând din toată inima.

Ieşi din tufişul său pe un câmp vast şi neted, iar în depărtare văzu un şir de copaci care marcau malul râului.

În centrul priveliştii se afla un pod încă intact, pe care trecea o şosea şi un altul, mai mare, de cale ferată, ceva mai la dreapta. Două cuirasate terestre se odihneau, cu înfăţişarea unor şoproane lungi şi inofensive, într-o poziţie prevestitoare de pace, în dreapta şi în stânga priveliştii, dominând în întregime o suprafaţă de peste două mile în lungul râului. La câţiva metri de tufişuri se adunase ce a mai rămas din cavaleria apărării, prăfuită, cam în dezordine şi vădit prost dispusă, dar având încă o înfăţişare plăcută ochilor. La jumătatea drumului, trei sau patru oameni şi tot atâţia cai primeau ajutor medical, iar ceva mai aproape un grup de ofiţeri priveau din depărtare noile mecanisme, cu un dezgust profund. Cu toţii observau acum foarte desluşit celelalte douăsprezece cuirasate şi mulţimea de soldaţi orăşeni, pe biciclete sau pedeştri, împovăraţi acum de prizonieri şi de armamentul capturat, dar altminteri acţionând cu o eficacitate care se întindea ca o plasă uriaşă în urma lor.

— Şah şi mat, zise corespondentul de război, ieşind la loc deschis. Dar mă voi preda în cea mai bună tovărăşie. Acum douăzeci şi patru de ore credeam că un război cu ei este imposibil, şi prăpădiţii ăştia au capturat întreaga noastră armată! Aşa cum îţi spun! Şi se gândi la discuţia sa cu tânărul locotenent. Dacă surprizele ştiinţei sunt nelimitate, bineînţeles că oamenii civilizaţi câştigă. Atâta timp cât ştiinţa lor progresează, ei vor fi cu siguranţă înaintea oamenilor care trăiesc în mijlocul naturii. Şi totuşi...

Se întrebă câtva timp ce s-o fi întâmplat cu tânărul locotenent.

Corespondentul de război era unul dintre acei oameni curioşi, care vor întotdeauna ca cei bătuţi să învingă. Când văzu cum toţi aceşti cavalerişti solizi, arşi de soare, erau dezarmaţi, daţi jos de pe cal şi aşezaţi în rânduri, când văzu cum caii erau duşi neîndemânatic de bicicliştii care habar n-aveau de călărie şi cărora călăreţii li se predaseră totuşi, când văzu pe aceşti călăreţi, deposedaţi de cai, contemplând priveliştea scandaloasă, atunci uită cu totul că-i numise pe aceşti oameni „mitocani şireţi” şi că dorise să fie bătuţi, cu nici douăzeci şi

patru de ore în urmă. Acum o lună văzuse acelaşi regiment plecând mândru la război şi i se vorbise despre teribila lui vitejie, despre felul cum putea porni la atac în linie desfăşurată, fiecare om trăgând cu arma din şa, şi măturând dinaintea sa pe oricine ar fi apărut în luptă, oricum, călare sau pe jos. El însuşi fusese nevoit să ţină piept numai câtorva tineri din aceste îngrozitoare maşini!

„Omenirea contra Maşinismului”, îi trecu deodată prin minte acest titlu, foarte nimerit pentru un articol. Gazetăria încheagă întreaga minte a unui om în fraze.

Se apropie de şirul de prizonieri aliniaţi, atât cât se arătară dispuse santinelele să-i îngăduie, şi îi observă, comparându-le proporţiile masive cu acelea ale adversarilor lor de o constituţie mai şubredă.

— Degeneraţi iscusiţi, murmură el. Orăşeni anemici.

Ofiţerii care se predaseră veniră apoi liniştiţi lângă el şi putură auzi glasul ascuţit de tenor al colonelului. Bietul om îşi petrecuse trei ani trudind din greu la realizarea celei mai strălucite isprăvi din lume, ca să perfecţioneze acest sistem de a trage cu arma din şa în timpul atacului, iar acum întreba, cu gura plină de blesteme, fireşti în atare împrejurări, ce s-ar mai fi putut face împotriva acestor maşini de fier mânuite cu atâta iscusinţă.

— Tunuri, zise cineva.

— Ele pot să ocolească tunurile greoaie. Nu poţi mişca aceste tunuri grele cu aceeaşi viteză cu care se mişcă maşinile, iar asupra tunurilor mici ele se reped foarte lesne. Le-am văzut atacând. Poţi să le iei prin surprindere din când în când, să asasinezi brutele astea, poate...

— Am putea să facem ca şi ei.

— Ce? Să construim şi noi fierărie de asta? Noi?...

— Îmi voi numi articolul, se gândi corespondentul de război, „Omenirea împotriva Fierăriei” şi-l voi pomeni pe colonel la începutul articolului.

Dar era un ziarist prea iscusit ca să-şi strice efectul contrastului, amintind că jumătatea de duzină de tineri relativ plăpânzi, în salopete albastre, care stăteau acum în jurul cuirasatelor lor terestre victorioase, bând cafea şi mâncând biscuiţi, aveau şi ei în priviri şi în ţinută ceva care nu era cu totul degradant, nici sub nivelul omenesc.

James Patrick Kelly
Prizonierul din Chillon
(„The Prisoner of Chillon”, 1987)

Traducere de Mihai-Dan Pavelescu

Am iniţiat arderea de-orbitală deasupra insulelor Marshall şi am revenit în ionosferă, călăuziţi de navigatorul de planor printr-un coridor de re-intrare Eurospace. Trecând peste America Centrală, eram o ţintă accesibilă pentru sateliţii de atac. Ideea era să păcălim reţelele de urmărire, făcându-le să creadă că eram o navetă de corporaţie. Django făcuse rost, nu ştiu de unde, de codurile de recunoaştere; calculatorul lui, cuplat la navigator, determina planorul să creadă că era proprietatea lui Erno Raumfahrttechnik GmbH, conglomeratul aerospaţial vest-german.

De fapt, totul era o chestiune de sincronizare. N-avea să treacă prea mult înainte ca tipii de la Orbital 7 ai IBM-ului să descâlcească spaghetele pe care Django le făcuse din sistemele lor de memorie şi să-şi dea seama că descărcase WISEGUY şi furase un planor cargo. După aceea urmau să decidă dacă să ne radă imediat sau să-i pună pe mentasasini să ne aştepte la aterizare. Planul lui Django era de-a pierde planorul înainte de hotărârea lor. Problema noastră era că, deocamdată, foarte puţin din plan se realizase.

Ne dusese şi ne luase ca la carte din staţia orbitală de cercetări şi izbutise să smulgă pe WISEGUY din fălcile bestiei corporaţie. Numai pentru asta, reputaţia lui avea să dăinuie de-a pururi printre operatori, chiar dacă n-avea să mai fie în viaţă pentru a se bucura de glorie. Îşi pierduse însă partenerul – Yellowbaby, pilotul – şi încă nu ştia cu exactitate ce anume furase. Părea destul de calm pentru un golan care tocmai spărsese cea mai mare corporaţie din lume. Se tolănise în scaunul comandantului, vizavi de mine, privind afişajele de pe consola autopilotului. Fluiera şi ciocănea cu un deget în cască, de parcă asculta unul dintre vechile lui discuri de jazz. Era un tip brunet, urât, cu un măr al lui Adam ce semăna cu un nas şi un nas ce semăna cu un umăr. Ori fusese juvenat, ori avea vreo treizeci şi cinci de ani. Nu mă încredeam deloc în el, şi-l plăceam şi mai puţin.

Eu mă simţeam de parcă înghiţisem un ou fiert tare. Eram acolo doar pentru poveste, pentru *parfum.* Conform protocolului, aveam dreptul să-mi aţintesc ochelarii microcamere pe Django şi să pun întrebări. Dacă-l ajutam, indiferent în ce mod, deveneam complice şi-mi pierdeam imunitatea presei. Deşi imunitatea presei n-avea să mă ajute prea mult dacă cineva se hotăra să radă planorul. Primul Amendament era o pavăză minunată şi-aşa mai departe, însă nu oferea protecţie pentru frecarea de re-intrare. Voiam să revin pe pământ cu o navă în jurul meu; senzorii arătau că învelişul exterior ajunsese la 1400 grade Celsius.

— Mai durează? O întrebare tâmpită, deoarece ştiam deja răspunsul. Totuşi, mai bine decât să ascult ţiuitul atmosferei, pe când planorul se zguduia prin turbulenţe. Simţeam că-l pierdem; îmi venea să zbier.

— Douăzeci de minute. Indiferent cum cade. Django îşi scoase căştile: Sau intri-n legendă, sau poluezi aerul. Întinse braţele deasupra capului şi-şi arcui spinarea: Hei, potoleşte-te, Ochi. Eşti fată mare. N-ar trebui să-ţi iei notiţe sau chestii d-astea?

— Camera vede tot. Am ciocănit tâmpla stângă a microcamerei, apoi mi-am impus un surâs care m-a făcut să mă doară colţurile gurii: în plus, nu cred c-o să uit zboru-ăsta. N-aveam de gând să-l las pe Django să mă joace pe degete. Era prea dopat pe iute-nainte ca să fie speriat. Tata fusese la fel; le înghiţea ca pe seminţe când lucra. Şi-mi zicea fata lui mare.

Bietul Yellowbaby mă prezentase lui Django. Eu fusesem reporter când făcuse chestia cu Peniplex. Era un fante adevărat – frumos pe cât te poate face plastica – şi un artist în pat. Frumos, la timpul trecut. Ultima dată când îl văzusem, plutea sub plafonul unei cale de cargo decomprimate, o bucată de optzeci de kile de amant, congelată instantaneu. Deja îmi lipsea.

— Am înţeles, Basel Control. Glasul calm al lui Yellowbaby răsună în deckul de pilotaj prova. Avem 9.9 Mach la 57000 metri. Putem ateriza la 14:22.

Ieşisem din izolarea re-intrării. Programul de apropiere scris de Yellowbaby, completat cu modul de interacţiune vocală, intrase acum în contact cu Basel/Mulhouse, destinaţia propusă. Atâta timp cât totul decurgea conform planului, programul ne ducea acolo unde voiam. Dacă se întâmpla ceva neprevăzut... ei bine, Babe trebuia să improvizeze dacă se întâmpla ceva

neprevăzut.

— Hai s-o frigem de-aici. Django se ridică şi coborî scăriţa în cabina de echipament. L-am urmat. Am scos costumele EV din dulapuri şi le-am îmbrăcat. Puteam simţi podeaua înclinându-se, pe când planorul începu o serie de curbe „S” largi şi lente, pentru a ne încetini coborârea.

Django desfăcu raniţa grea a costumului său şi azvârli rapid restul bagajelor suplimentare: sistemele de comunicaţie şi supravieţuire, diferite măţării. Fluiera din nou.

— Vrei să taci dracului? Am azvârlit pe grămadă aparatul foto.

— Nu-ţi place Fats Waller? Chicotitul lui suna a drog: „Mi se pare că plutesc”, excelentă bucată. Apoi începu să cânte; glasul îi suna ca o transmisie paradită.

Programul lui Yellowbaby convingea Baselul chiar pe când viram graţioşi către munţii Jura.

— Nicio problemă, Basel Control, asigura vocea moartă. O defecţiune la calculatorul principal de ghidare. Am rezerva. Viteza şi înălţimea sunt nominale. Ia turiştii de pe pistă şi ne vedem peste zece minute.

Am oprit microcamera – n-are rost să consum bateriile şi spaţiul de pe disc filmând interiorul unui costum EV – şi am luat casca de presiune.

— Cred că mă dau în vânt după tine, Ochi. Django îmi suflă un sărut. Nu uita să te-apleci, ca o răţuşcă. Măcăi şi-şi flutură braţele, ca pe nişte aripi. Mi-am pus casca şi-am etanşat-o. Era o uşurare să nu-l mai aud bătând câmpii; demontasem unităţile de comunicare, pentru ca să nu fim urmăriţi de mentasasini. Mi-a întins unul dintre pacheţelele înguste de poleială, pe care le dusesem şi apoi le luasem de pe Orbital 7. Mi-am băgat braţele prin chingi şi am strâns centurile frontale. Încă auzeam glasul înfundat al lui Yellowbaby vorbind cu controlorii elveţieni.

— Negativ, Basel Control, nu-mi trebuie escortă. Iniţiez procedurile de ghidare finală.

În momentul acela am simţit botul înclinându-se puternic. Planorul pica drept spre piscul lui Mont Tendre, altitudine 1679 de metri. M-am ghemuit înapoia lui Django în ecluză, mi-am vârât bărbia în piept şi-am atins cu limba tasta blindajului din cască. Costumul EV din termofibră s-a rigidizat şi, brusc, am devenit o statuie rezistentă la şoc, incapabilă de orice gest. Am început să număr înapoi de la o mie; era mai bine decât să-mi

aud inima bubuind. Nouă sute nouăzeci şi nouă, nouă sute nouăzeci şi opt, nouă sute…

Mi-am amintit zâmbetul lui Yellowbaby când îmi descheiase cămaşa, în noaptea dinaintea plecării spre 7. Stătea în cuşetă, doar în chiloţi, încă nu mă decisesem să particip la raid; el continua să încerce să mă convingă. Totuşi, nu vorbele erau partea lui tare. Când i-am întors spatele, mi-a tras cămaşa de pe umeri, în josul braţelor. Am rămas locului o clipă, fără să mă întorc. După aceea m-a cuprins de mijloc şi m-a tras lângă el. Îi puteam simţi părul cârlionţat de pe piept atingându-mi spinarea. Stând aşa, pe jumătate dezbrăcată, cu chipul arzându-mi ca un scut termic, mi-am dat seama că o încurcasem. Îmi molfăise urechea, apoi mă vrăjise cu accentul lui texan, tărăgănat:

— Ce dracu, fetiţo, singur’ motiv pentru care nimeni n-a-ncercat să sară dintr-o navetă e că ăia care trebuiau să sară n-aveau paraşute.

Dintotdeauna mă înnebuniseră bărbaţii care-ţi spun să nu-ţi faci griji.

Deşi eram ghemuiţi în ecluză, ţineam ochii în jos, aşa că n-am văzut chepengul explodând. Dar până şi cu costumul pus pe „blindat” m-am simţit ca limba unui clopot de catedrală. Planorul s-a cutremurat şi, cu o ultimă răsuflare explozivă, ne-a scuipat în scânteietoarea după-amiază alpină.

Adevărul este că nu-mi amintesc prea multe despre salt. Ştiu că am de-rigidizat costumul pentru a putea pilota paraşuta care se deschisese automat. Eram prea ocupată să-l menţin pe Django în câmpul meu vizual şi să cobor cât puteam mai repede fără să mă înfig într-un copac sau să mă zdrobesc de o stâncă. Aşa încât am pierdut ocazia de-a fi singurul martor în viaţă al uneia dintre cele mai spectaculoase prăbuşiri ale secolului douăzeci şi unu.

Încercam să coborâm în Col du Marchairuz, o trecătoare la vreo şapte kilometri de Mont Tendre, înainte de-a roi pernele de aer de investigare. L-am zărit pe Django dispărând într-un pâlc de sicomori uscaţi şi m-am gândit că, probabil, o mierlise. N-am avut timp să-mi fac griji, deoarece solul se năpustea în sus ca un coşmar. Am depistat drumul şi-am virat într-acolo, dar am intrat într-un curent care m-a purtat vreo cinci metri deasupra pavajului. Am aterizat pe partea opusă; paraşuta mă târa spre un bolovan uriaş. Am apăsat pe „blindaj” chiar când m-am izbit.

Clopotul a răsunat iarăşi, oprindu-mi răsuflarea şi anunţându-mă că am ajuns. Dacă n-aş fi purtat cască, aş fi tras un sărut stâncii de calcar.

Am desfăcut clemele rapide şi corzile paraşutei s-au înmuiat, s-au prelins pe pământ şi s-au înfăşurat în jurul unui copac. M-am târât afară din costumul EV, încercând, în acelaşi timp, să mă orientez. Col du Marchairuz era un loc răcoros, nu mult deasupra îngheţului şi foarte, foarte liniştit. Deşi purtam izotermele de armată, pielea de pe mâini şi gât mi s-a zbârlit şi m-am înfiorat. Tăcerea era iritantă. Îmi scăpa din nou, se pierdea: prea multe nenorocite de locuri într-un timp prea scurt. O poveste veche. Îmi plăcea să trăiesc în viteză, să gonesc în susul acelui pisc de adrenalină unde n-aveai timp să gândeşti, doar să supravieţuieşti prezentului, şi la dracu’ cu trecutul sordid şi viitorul sărăcăcios. Dar nimic nu durează, nimic. Căzusem din cer ca o poluţie aeriană; însuşi peisajul nemişcat părea că mă judecă. Munţilor nu le păsa de secretele corporaţiilor furate de Django sau de povestea idioată pe care aveam s-o montez, ca să ofer un fior de miercuri noaptea unui teleconsumator plictisit. Îmi riscasem viaţa pentru nişte zeamă lungă şi şansa principalului meniu; stâncile îmi înnegurau gândurile. Atâta linişte.

— Ochi! Django sări de pe un bolovan pe drum şi alergă spre mine. Ai păţit ceva?

Am scuturat din cap. Nu-l puteam lăsa să vadă că eram pe muchie.

— Tu?

Avea o zgârietură lungă pe faţă, iar încheieturile degetelor erau însângerate.

— O plimbare. Am intrat într-un copac. Paraşuta s-a prins... a trebuit s-o las.

Am încuviinţat. Se aplecă să-mi ridice costumul.

— Hai s-ascundem astea şi s-o ştergem.

L-am privit şi m-am gândit să mă opresc. Aveam destul ca să montez o poveste trăsnet şi mă săturasem de Django.

— Nu sta ca moartă, Ochi. Strânse costumul şi-l vârî în crăpătura unei stânci. Dacă sateliţii ne-au prins saltul, munţii ăştia o să mişune de mentasasini – ca să nu mai zic de trupele elveţiene.

Îmi azvârli casca peste muchia stâncii şi începu să-mi

înfăşoare paraşuta.

— Pân-atunci am roit-o.

Am pornit scula şi l-am filmat vreo treizeci de secunde ascunzându-mi paraşuta. Nu prea mai aveam mult spaţiu pe disc şi m-am gândit că trebuia să încep să economisesc. Într-o privinţă avea dreptate; nu prea era momentul. Dacă mentasasinii mă prindeau, aveau să-mi confişte discurile şi să-i lase pe avocaţi să rezolve treburile. Nu-i mai duceam lui Jerry Macmillan, la Infoline, decât prim-planuri şi text. Iar elveţienii încă nu se hotărâseră în legătură cu jurnalismul prin participare; puteam chiar s-ajung la închisoare. Imediat cum am pornit, m-am simţit mai bine. Adică n-am mai simţit nimic.

Oraşul cel mai apropiat era St. George, la vreo patru kilometri în josul drumului de munte. Am pornit în alergare şi am terminat abia târându-ne, horcăind în aerul rarefiat. Pe drum, Django s-a oprit lângă un pârâu de munte, ca să-şi spele sângele de pe faţă. După aceea m-a surprins – şi cred că şi pe el însuşi – deoarece a vomitat. Când a revenit lângă mine, tremura: la urma urmei, s-ar fi putut ca nebunul de Django să fie chiar om. Ar fi ieşit o emisiune trăsnet. Ridică mâna, pe jumătate serios, către microcameră şi am oprit filmarea.

— Eşti în regulă?

A încuviinţat şi s-a împleticit pe lângă mine, pe drum.

St. George era unul dintre acele orăşele-fantomă pe care elveţienii le conservă cu tradiţionala lor scrupulozitate, de parcă s-ar aştepta ca pădurile şi viile să renască într-o bună zi, iar turiştii să revină pentru a fi martorii miracolului. Poate că aveau dreptate; spre deosebire de alţi europeni, nici măcar n-au renunţat încă la ţinuturile lor alpine împroşcate de acid, nici măcar în nefericitul canton Vaud, care a mai suferit şi o poluare radioactivă de la bombardarea Genevei. Ne-am oprit lângă o poiană plantată cu noii pseudo-brazi, Sandoz, ce acopereau acoperişurile ruginii din St. George. Era imposibil de spus câţi oameni mai rămăseseră acolo. Sigur era numai faptul că localul poştei continua să fie deschis.

Django avea probleme cu regăsirea respiraţiei.

— Vreau să-ţi fac o propunere, mi-a zis.

— Haide, Django. Păstreaz-o pentru târfe.

Clătină din cap.

— Totu’ se duce dracu’... nu pot... Inspiră adânc şi suflă

puternic: Te bag şi pe tine. O treime: partea lui Yellowbaby.

Conform legislaţiei SUA, încă oarecum vagă în privinţa jurnalismului prin participare, în acest moment ar fi trebuit să-l abandonez cu un şut rapid în ouşoare şi să încep să ţip după jandarmeria locală, însă microcamera era oprită, nu existau martori şi încă nu ştiam ce era WISEGUY, şi nici de ce-l dorea Django.

— După numărătoarea mea, suntem numai noi doi, i-am spus. O treime mi se pare cam puţin.

— O să treacă secolul ăsta până o să cheltuieşti ce-ţi ofer.

— Şi dacă mă prind, o să treacă secolul cu mine într-o fermă punk din Iowa. Asta dacă mentasasinii n-aveau mai întâi să-mi ardă siguranţele. Las-o baltă, Django. Nu suntem pe aceeaşi frecvenţă. Eu privesc – tu eşti jucătorul.

Nu-s prea sigură ce mă aşteptam de la el, da-n niciun caz să-l văd izbucnind în plâns. Poate că era în stare de şoc. Sau poate că, în sfârşit, încetinea după două zile întregi de înghiţit iute-nainte.

— Nu-nţelegi că n-o pot face singur?! Trebuie... nu ştii ce refuzi.

M-am gândit să-l mai storc de ceva informaţii, dar mi se părea că intrase într-o fază critică. Nu voiam să fiu prinsă în explozie.

— Nu pricep, Django. Ai făcut ce era mai greu. Acum nu-ţi mai rămâne decât să intri la poştă, să-ţi iei mesajul şi să ieşi.

— Nu-nţelegi. Îşi apăsă ambele mâini pe tâmple. Nu-nţelegi, asta era treaba lui Babe.

— Şi?

— Şi! Tremura tot. Nu ştiu franceza!

Am făcut tot ce-mi stătea în putinţă să nu izbucnesc în râs. Cu siguranţă ar fi fost poanta cea mai tare dacă aş fi pus-o pe disc. Mintea criminală în acţiune! Punkistul ăsta ţicnit violase cea mai mare corporaţie din lume şi adăugase furtul unui planor de re-intrare, iar acum era îngrijorat că nu putea suna ca un *touriste* într-un *bureau de poste* elveţian. Mă sufocam.

— Bun, am rostit, bun, ce zici de un compromis. Deocamdată. Hm-m. Ai arme? El scoase un minilas Mitsubishi. Gata, uite ce-o să facem. Încep filmarea şi tragem un teatru pentru cei de-acasă. Tu mă ameninţi, zici c-o să-ţi gravezi numele pe fruntea mea dacă nu te ajut. În felul ăsta pot lua mesajul fără să devin complice. Sper. După ce terminăm cu asta, mai discutăm, da?

Nu ştiam dacă avea să reziste în faţa tribunalului, dar nici n-aveam o idee mai bună.

— Şi-ncearcă să fii convingător, am adăugat.

Aşa încât am filmat câteva minute cu Django ameninţându-mă, apoi am coborât în St. George. Am intrat ezitând în poştă, m-am întors şi-am tras câteva imagini bune cu Django clocotind în prag, după aceea am strecurat ochelarii în buzunar. Funcţionara era o femeie în permanentă agitaţie, cu un chip smochinit, părând că petrecea o mulţime de vreme dorind să fie în altă parte. Am asaltat-o cu înspăimântătoarea mea franceză de mâna a patra.

— *Bonjour, madame. Y a-t-il des lettres électroniques pour* D. J. Hack?

— Hack? Femeia se foi pe scaun şi mă fixă cu o privire suspicioasă. *Comment cela s'écrit-il?*

— H – A – C – K.

Tastă numele pe terminalul ei.

— *Oui, là voici. Tapez votre autorisation à la machine*.

Se aplecă înainte şi, prin ferestruică, arătă spre claviatura de lângă mâna mea dreaptă. Pentru o clipă am crezut că avea să încerce să vadă codul de recunoaştere primit de la Django. L-am auzit dregându-şi glasul în locul meu şi ea reveni pe scaun. Terminalul poştei bâzâi şi hârâi vreo zece secunde, apoi o copie hard sigilată zăngăni în fanta de deasupra claviaturii.

— *Vous êtes touristes americaines.* Privi dincolo de mine şi flutură mâna către Django, care părăsi localul. *Baseball Yankees, ha-ha.* Brusc, mi se făcu teamă că bărbatul avea să năvălească înăuntru cu laserul arzând, ca să se asigure că nu mai existau martori. *Avez-vous besoin d'une chambre pour la nuit? L'hôtel est fermé, mais...*

— *Non, non. Nous somme pressés. A quelle heure est le premier autobus pour Rolle*?

Femeia suspină.

— *Rien ne va bien. Tout va mal*.

Trupul agitat părea să se adreseze atât ei, cât şi mie. Voiam să-i spun ce noroc avea că Django se hotărâse să n-o străpungă acolo unde se afla.

— *Quinze heures vingt-deux*.

Vreo douăzeci de minute – eram încă în limitele impuse. I-am mulţumit şi am ieşit să-i fac un duş rece lui Django. M-a surprins

să-l găsesc râzând. Nu-mi prea plăceau toate surprizele astea. Django era atât de instabil, încât ştiam că odată surpriza avea să fie neplăcută.

— Mă puteam descurca şi eu, mi-a spus.

— N-ai făcut-o. I-am întins copia hard şi ne-am retras într-o alee cu vedere asupra piaţetei.

Există un consens în economia mondială, legală şi ilegală, că sistemul poştal electronic elveţian continuă să fie cel mai sigur din lume. E necesar să fie aşa: toate băncile elveţiene, de la cele cinci mari, până la cele mici, locale, folosesc sistemul pentru majoritatea tranzacţiilor. Odată ce tipărise copia hard a lui Django, sistemul PTT ştergea toate înregistrările mesajului. Chiar şi aşa, mesajul era cifrat şi Django trebuia să-l bage în calculatorul-brăţară ca să afle ce conţinea.

— Ce-i asta? îl reluă şi am privit, fascinată, în vreme ce cuvintele alergau pe display-ul micuţ de la încheietura mâinii:

„E Chillonul încins de un lac:
De lacul Leman. În adânc
Cu vuiet apele se strâng
Şi-n mari vârtejuri se desfac
Iar creasta zidului de nea
Se oglindeşte-n unda sa...”

— Se numeşte poezie, Django.

— Ştiu cum se numeşte! Vreau să ştiu ce dracu-are de-a face cu mine? Juma’ din lume vrea să mă belească şi lăbaru’ ăsta îmi trimite poezii. Se înroşise la faţă, cam ca *beaujolais nouveau,* şi ţipa atât de tare, încât cred că se auzea până în Franţa: Unde dracu’ treb’e să mă duc?

— Vrei să taci o clipă?

L-am atins pe umăr şi a sărit cât colo. Când şi-a căutat arma, mi-am zis c-am terminat-o. Însă a azvârlit copia hard pe jos şi-a ars-o.

— Te simţi mai bine?

— Zi!

— Lacul Leman, am rostit răspicat, este ceea ce francezii numesc lacul Geneva. Iar Chillon e un castel. În Montreux. Sunt aproape sigură că poezia se numeşte „***Prizonierul din Chillon***”, de Byron.

Se gândi câteva clipe, muşcându-şi buza inferioară.

— Montreux... încuviinţă; părea iarăşi aproape uman. Mda... bun, Montreux. Da' de ce trebuie să facă pe deşteptu' când sunt în rahat? Poezie... adică ce dracu' crede că suntem? Eu nu ştiu nimic despre poezie. Şi Yellowbaby nu citea decât manuale de instrucţiuni. Adică, cine trebuia să se prindă?

Am risipit cenuşa copiei hard cu vârful pantofului.

— Habar n-am.

O adiere rece o împrăştie şi m-am înfiorat.

***

Bineînţeles, greşisem. Chillon nu este în Montreux, ci într-o comună alăturată, Veytaux. Ne-a trebuit ceva mai mult de şase ore din momentul părăsirii planorului, până am ajuns la podul mobil aflat peste şanţul înspumat al Chillonului. Toate legăturile funcţionaseră ca un ceasornic elveţian: autobuzul poştal până în orăşelul Rolle, pe malul nordic al lacului Geneva, trenul până în Lausanne, unde am schimbat pentru o cursă locală spre Montreux. Nimeni nu ne-a întrebat nimic şi Django a căzut într-un fel de transă absentă, contemplându-şi reflexia din fereastră cu o privire sticloasă. Când am ajuns, gara era pustie. Cândva, Montreux fusese staţiunea cea mai populară a lacului Geneva, dar turiştii nu mai veneau de multă vreme, speriaţi de zvonurile – fără îndoială, adevărate, în ciuda dezminţirilor oficiale de la Berna – că lacul continua să fie periculos de radioactiv de la bomba din Geneva. Am pornit pe jos, parcurgând câţiva kilometri prin orăşelul întunecat, navigând după lumina unei luni gheboase.

Din punctul acela de vedere, Byron greşise şi el. Sau, cel puţin, nu mai era actual. Zidurile Chillonului nu mai erau albe ca neaua. Erau înnegrite de foc şi brăzdate de cicatricile laserelor; în mare parte, zidul nord-estic era dărâmat. Probabil, se declanşaseră incendii în decursul tulburărilor de după bombă. Castelul era construit pe o stâncă, la vreo douăzeci de metri de mal. Domina o şosea construită pe o fâşie îngustă de teren între lac şi un versant muntos abrupt.

Django ezită înaintea barierei ce bloca piciorul de lemn al podului spre castel.

— Îmi miroase, rosti el.

— Eşti vreun trandafir?

— Mă refer la regie. Şi-aşa chestia cu poezia era nasoală. Da' asta..., arătă turnurile năruite ale Chillonului, cocoţate deasupra apei luminate de lună, ...asta-i trasă de păr. Cine se crede şmecheru-ăsta? Contele Dracula?

— Poate că este. O să afli numai dacă baţi la uşă şi...

În capătul celălalt al podului se aprinse o lumină. Prin poarta Chillonului ţopăi o pereche de zaruri uriaşe pe picioroange.

— Uşurel, Django, i-am zis. Îşi scosese laserul. Dă-i o şansă.

Fiecare era un cub din plastic alb, cu latura cam de o jumătate de metru; punctele erau senzori. Picioarele telescopau o dată pe secundă: tălpile rotunde din cauciuc izbeau podeţul de lemn la unison: *Toca-toca-toc.*

— Ochi-de-şarpe. Pe fiecare dintre feţele îndreptate către noi se află un singur senzor. Django râse gros şi ameninţător, trecu un picior peste barieră şi păşi pe pod.

Ţopăiră către el şi rămaseră, săltând, parcă examinându-l.

— Ne pare rău, vorbi zarul cel mai apropiat, cu voce masculină, plăcută, dar castelul nu mai este deschis pentru public.

— Fii atent, şmechere. Django ignoră automatul şi-şi agită laserul spre poarta de la capătul podului. Am avut destule pe cap ca să mă joc cu telecomurile tale, pricepi? Vreau să te văd – acum – dacă nu, vin eu.

— Nu sunt un telecomandat. Cubul părea indignat. Sunt o unitate autonomă, capabilă de acţiuni independente.

— Ascult-aici. Django apăsă iute pe încheietură şi brăţara emise ţiuitul ascuţit al unei parole. Acum ştii cine sunt. Ce facem?

— Pe-aici, vă rog, vorbi cubul, ţopăind îndărăt spre poartă. Vă rugăm, nu filmaţi fără aprobare.

Am presupus că asta era pentru mine şi nu mi-a plăcut deloc. Am trecut peste baricadă şi l-am urmat pe Django.

Înainte de-a trece prin zidul exterior al Chillonului, celălalt cub începu:

— După intrare, remarcaţi turnul din stânga dumneavoastră. Turnul Puternic, care apără poarta castelului, a fost construit iniţial în 1402 şi reconstruit după cutremurul din 1585. *Toc-toca.*

L-am privit pe Django. Prin semiîntuneric, i-am distins chipul strâmbându-se stupefiat, în vreme ce cubul continua expunerea:

— ...Pe când trecem prin corpul de gardă, priviţi îndărăt la interiorul zidului estic. Cadranul solar de acolo este o restaurare făcută în secolul douăzeci a unui original datând de pe vremea perioadei Savoy. Inscripţia latină *„Sic Vita Fugit”,* de pe cadran, se traduce aproximativ prin „Astfel trece viaţa”.

Intraserăm într-o curticică întunecată. Puteam auzi clipocit de apă şi de-abia puteam întrezări forma unei fântâni. Cuburile ne-au condus într-o altă curte interioară, mai largă, apoi într-una dintre clădirile neavariate. Ţopăiră fără eforturi în susul unei scări; a fost nevoie să alerg pentru a mă ţine după ele şi am pătruns ultima în Sala de Ospeţe. Frumuseţea şi stranietatea de acolo m-au făcut să mă opresc lângă prag; instinctiv, am încercat să pornesc microcamerele. Am auzit două bip-uri de avertizare, urmate de un scrâşnet slab. Din verde, luminiţa de funcţionare deveni roşie, apoi se stinse.

— Aprobarea, rosti bărbatul care ne aştepta. Intră, oricum, intră. La timp ca să mai vedeţi o dată – au reluat-o toată după-amiaza. Râse şi indică din bărbie spre ecranul extraplat, proptit de o tipsie cu legume crude pe o masă enormă din lemn de nuc: Oh, Dumnezeule! E îngrozitor să vezi cum zboară sufletul omului. Django ridică bănuitor aparatul. M-am ridicat pe vârfuri şi am privit peste umărul lui. Ecranul de treizeci de centimetri nu punea în valoare planorul şi unghiul de filmare al satelitului scăpa cea mai mare parte din drama vizuală a prăbuşirii. Totuşi, globul de foc ce înflorise pe Mont Tendre era orbitor, Django chiui văzându-l. Imaginea fu înlocuită de un cap vorbind în dialect hoch, după aceea de prim-planuri de la locul accidentului. Bucăţile rămase din planor n-ar fi umplut un coşuleţ de picnic.

— Ce zice? întinse Django ecranul spre gazda noastră.

— Că un asemenea dezastru n-a mai fost din ‘55. Ceea ce te face faimos, oricine aţi fi. Înălţă din umeri: Mai zice că probabil aţi murit.

Sala era lucrată în lemn şi piatră. Plafonul era o boltă, superb împodobită. În centrul sălii se afla masa, lungă de vreo zece metri, sprijinită pe mai multe piedestale gotice masive. În jurul ei era răspândită o colecţie de scaune pentru invalizi. Două erau antichităţi: o tăblie grosolană din lemn de pin montată pe roţi de căruţă cu bandaje din fier şi un scaun Batin cu spătar curbat. Altele erau experimente eşuate, precum cel cu pernă-de-aer de

la sfârşitul secolului, care nu avusese o soartă prea grozavă şi un văr mai îndepărtat al noilor biciclete aerodinamice. Existau modele mecanice şi acţionate de energie, un scaun de sport ultra-uşor şi un altul masiv, cuprinzând un sistem de întreţinere a vieţii. Erau de toate culorile; ba unul era chiar luminos.

— Deci mentasasinii cred c-am murit? Django puse ecranul înapoi pe masă.

— Posibil. Gazda noastră se încruntă: Depinde când au început să vă urmărească sateliţii şi ce au văzut. Trebuie să aşteptăm până sparg poarta turcii. Până atunci, ziceţi c-aţi scăpat curaţi şi bun sosit în temniţa Chillon.

Se îndepărtă de masă; scaunul din piele scârţâi uşor când rotilele alunecară peste podeaua neregulată spre Django.

— François Bonivard. Ridică cu dificultate palma cea bună.

— Eu sunt Django. Prinse mâna lui Bonivard şi o scutură: Acum, că ne cunoaştem, Frank, expediază-i pe telecomii ăştia până nu-i înţep.

Bonivard se crispă la chip când Django îi eliberă palma.

— Id, Ego, faceţi tururile de pază, vorbi el. Cuburile ţopăiră ascultătoare din sală.

François Bonivard, patriot elveţian din secolul şaisprezece, era eroul „***Prizonierului din Chillon***” al lui Byron. Fără tragere de inimă, am păşit înainte pentru a-mi întâlni gazda.

— Ah, da. Django se aşeză uşor într-unul dintre scaunele pentru invalizi: Poate am uitat să pomenesc de Ochi. Oricum, ia zi, cum te descurci cu drogurile p-aici? Am halit deja un pumn pe ziua de azi; ar fi bun nişte Soar, să mai mă-nmoaie.

— Mă numesc Wynne Cage, am rostit. Bonivard păru uşurat că nu i-am întins mâna. Sunt liberă pro...

— Nu-s necesare prezentările. Tatăl celebru, şi tot restul. Bonivard încuviinţă obosit: Îţi cunosc reportajele.

Era greu să-l priveşti pe bărbatul care-şi spunea François Bonivard şi, până atunci, evitasem s-o fac. Ambele picioare îi fuseseră amputate din şold şi trunchiul îi era introdus într-un fel de flanşă bionică. Am văzut afişaje notate *funcţie renală, sânge, vezică* şi *intestine*. Toată partea stângă a trupului său părea încreţită, de parcă un gigant rău îl strânsese între degetul cel mare şi arătător. Braţul stâng îi atârna inutil, mâna chircită într-o gheară nemişcată. Chipul era relativ neatins, deşi durerea îşi lăsase urmele, în special în jurul ochilor. Şi limpezimea cu care

priveau ochii aceia largi, căprui, era trăsătura lui cea mai îngrozitoare. Îi puteam simţi privirea pătrunzând fără efort prin masca politeţii, străpungând falsa simpatie şi găsindu-mi dezgustul. Uitându-mă în ochii săi, m-am gândit că Bonivard trebuia să ştie cum însăşi vederea trupului său mutilat mă îngrozea.

Trebuia să spun ceva pentru a scăpa de privirea aceea.

— Eşti rudă cu *acel* Bonivard?

Îmi zâmbi.

— Eu sunt actualul prizonier. Apoi se întoarse: Exista un pilot.

— La timpul trecut. Django ciuguli o ridiche din platou: Care-i treaba cu drogul meu?

— Mai întâi afacerile. Bonivard reveni la masă. Îl ai?

Django scotoci în buzunar şi scoase un fişic de cipuri de memorie, ţinute laolaltă cu o bandă lată de cauciuc albastru.

— Indiferent ce-i WISEGUY, e o şmecherie babană. Îţi dai seama că astea sunt zece cipuri Gb. Le aşeză pe masă în faţa lui.

Bonivard se îndreptă spre capul mesei şi aşeză două cipuri lângă el.

— Paşapoarte. Swiss Volksbank, Zürich. După cum se zice, plata. Sunt ale voastre. Le împinse către Django: Ai făcut numai o copie?

Chestia era trăsnet. Îmi venea să-l omor pe Bonivard pentru că-mi stricase aparatul.

Django privi paşapoartele, dar nu se atinse de ele.

— Nu m-ajută cu nimic dacă mă prind mentasasinii.

— Nu. Bonivard se lăsă înapoi pe spătar. Dar deocamdată sunteţi în siguranţă. Privi plafonul şi râse: N-o să caute într-o temniţă.

Django plesni din cauciucul de pe fişicul lui de cipuri.

— Poate c-ar trebui să-mi povesteşti despre WISEGUY. Mi-am riscat coaiele să-ţi fac rost de el.

— O arhitectură, înălţă din umeri Bonivard. Pentru o nouă IA.

Django mă privi. Expresia de pe faţa lui spunea totul. Era deja convins că Bonivard era ţicnit: asta era dovada.

— Mai zi o dată, rosti el încet.

— In-te-li-gen-ţă ar-ti-fi-ci-a-lă. Mi se părea că Bonivard de fapt chiar se amuza de Django: Cu hardul corespunzător şi baza de date, poate cânta, dansa, împrieteni şi influenţa oameni.

Cam exagera cu Django.

— Credeam că adevărata IA e un mit, am intervenit, încercând să destram tensiunea. Nu s-a decis că inteligenţa este o grămadă de scheme ad-hoc lipite laolaltă nu-se-ştie-cum? Se presupunea că nu exista nicio cale de a controla – prea mare şi dezordonată.

— Cum vrei, făcu Bonivard. De fapt, WISEGUY e programul prin care IBM-ul reglează repartiţiile de hârtie igienică. Eu lucrez în domeniu. Vreau să le fur meseria.

Ştiam că râsul meu suna a schelălăit, dar nu-mi păsa; încercam să-i opresc de-a se mierli reciproc. În acelaşi timp, apreciam distanţa până la uşă. Spre uriaşa mea uşurare, Django chicoti şi el. Şi strecură cipurile WISEGUY înapoi în buzunar.

— Sunt aşa obosit, vorbi el, poate c-ar trebui să mai aşteptăm. Se ridică şi se întinse: Chiar dacă facem schimbul în noaptea asta, ne trebuie vreo două ore pentru verificări, nu? O s-o facem odihniţi, mâine dimineaţă.

Luă unul dintre paşapoarte şi-l răsuci de câteva ori între degetele lungi ale mâinii stângi. Brusc, dispăru. Întinse mâna dreaptă către platoul cu legume, scoase paşaportul dintre doi morcovi şi-l azvârli lui Bonivard. Lunecă pe masă, gata să cadă peste margine.

— N-ar trebui să laşi la-ndemâna oricui chestii de-astea valoroase. Nu ştii cine le poate fura.

Scamatoria lui Django avu un efect neaşteptat. Gheara lui Bonivard începu să tremure; îmi dădeam seama că amânarea îl deranja.

— Pot trece luni, sau ani, sau zile – nici nu le număr, nici le ştiu... Murmură cuvintele precum o incantaţie personală; când deschise ochii, păru că-şi regăsise calmul: Nu speram ochii să-i ridic, şi spaima lor să o înving. Mă privi: Şi tu ai nevoie de medicamente?

— Nu, mulţumesc. Când lucrez, prefer să fiu curată.

— Admirabil, încuviinţă el, pe când cuburile reapărură în sală. Mă retrag pentru culcare. Id şi Ego vă vor conduce la camerele voastre; o să căpătaţi orice aveţi nevoie. Dispăru printr-o uşă din peretele nordic, fără alt cuvânt, lăsându-ne pe Django şi pe mine să ne privim.

— Ce ţi-am zis? făcu Django.

Nu-mi venea în minte niciun răspuns.

Sala răsună de păcăniturile cuburilor ce ţopăiau.
— Are vârfuri de tensiune în CPU.
Django îşi ciocni tâmpla cu vârful degetului.
Eram groaznic de plictisită de el.
— Mă duc să mă culc.
— Pot să vin şi eu?
— Ia-o-n mână.
Trebuia să scap de el, să mă ascund. Dar era prea târziu; o puteam simţi înapoia ochilor, precum primele zvâcnituri ale unei migrene. Până am ajuns în săliţa ce ducea la scări, am ştiut că mania se destrămase şi se apropia depresia. Poate din cauză că Bonivard îl menţionase pe faimosul tată. Un bărbat slab şi egoist, care mă crease în imaginea lui, mă crescuse într-o seară emoţională, mă folosise şi-i spusese dragoste. Sau poate era din cauză că acum trebuia să-l las pe Yellowbaby, la timpul trecut. Care, probabil, nu era cine ştie ce pierdere, pur şi simplu, cel mai recent dintr-un şir de amanţi cu mâini inteligente şi texte convingătoare şi mincinoase. Bărbaţi pe care nu trebuia să-i iau în serios. Mă izbisem puternic de singura lecţie pe care-o învăţasem: bunul şi bătrânul homo sap nu-i decât un bulgăre de jeg complicat. Eu însumi eram o jegoasă făcând o treabă jegoasă şi încercând să fug îndeajuns de rapid ca să nu-mi simt propriul miros. Atât că acum n-aveam unde merge. Acum îmi părea rău că nu-i cerusem nişte drog lăbarului ăluia de Bonivard.
Toca-toc.
— Pe-aici, vă rog. Unul dintre cuburi ţâşni pe lângă mine.
L-am urmat.
— Tu cine eşti?
— El îmi spune Ego. Se opri pentru o clipă. Adevăratul meu nume este Datacorp R5000, numărul de serie 290057202. Camera dumneavoastră. Ţopăi printr-o uşă deschisă: Aceasta este Camera Bernei. Remarcaţi modelele decorative de panglici, flori şi păsări, datând...
— Ieşi, i-am spus şi-am închis uşa înapoia lui.
De îndată ce m-am aşezat pe patul colbuit, mi-am dat seama că nu puteam rezista să-mi petrec noaptea singură. Gândindu-mă. Trebuia să evadez cumva – exista o singură modalitate. Am decis că-mi ajunsese. Aveam să trimit reportajul, chiar neterminat. Ideea mă încântă nespus. N-avea să-mi mai pese ce

se întâmpla cu Django şi Bonivard, n-avea să-mi mai fac griji despre WISEGUY. Tot ce trebuia să fac era să emit un mesaj spre Infoline. Eram sigură că discurile mele cu spargerea şi prăbuşirea planorului urmau să reprezinte o emisiune bună pentru Jerry Macmillan. El avea să trimită gorilele să mă scoată şi apoi, poate că aveam să petrec câteva luni la sanctuarul lui Infoline din Stâncoşi, privind norii. Oricum, terminam treaba. Mi-am golit caseta de discuri, am scos fundul fals şi am început să montez antena pliantă. Am reglat-o pe satelit, apoi am scris mesajul. „HOTEL BRISTOL VEYTAUX 6/18 0200GMT PIX IBM PLANOR.” Văzusem hotelul pe drum. Am încărcat mesajul în emiţător. Urmă o pauză pentru comprimare şi codificare, după aceea contactă satelitul Infoline cu un semnal de o milisecundă ce nu putea fi urmărit.

Apoi îmi semnală un bip. Mesaj de răspuns. Am îngheţat. Pur şi simplu, Infoline nu-mi putea răspunde atât de rapid, n-aveau cum să-mi răspundă. Deci mesajul fusese înregistrat din timp, iar asta însemna bucluc.

Chipul lui Jerry Macmillan acoperi ecranul de patru centimetri al receptorului. Părea tot atât de speriat pe cât mă simţeam eu.

— Probleme nasoale, Wynne, rosti el. Nu ştiu ce-au ciordit băieţii tăi, da’ e prea fierbinte pentru noi. Nu-i vorba numai de IBM – şi securiştii au înnebunit. Încă n-au făcut legătura dintre tine şi noi. Se poate să n-o facă niciodată. Da’ dac-o fac, Juridicul zice că trebuie să cooperăm. Securitate naţională. Eşti pe cont propriu.

I-am pus degetul mare pe faţă. Dacă aş fi putut, i-aş fi vârât ochii în creier.

— Tot ce putem face pentru tine e să întârziem mesajul pe care-l vei trimite şi coordonatele antenei tale reglate pe satelit. Poate că intru-n rahat, da-ţi datorez ceva. Ştiu: eşti-n rahat, gagico. Baftă.

Mi-am luat degetul de pe ecran. Era gol. Mi-am înăbuşit un urlet şi am azvârlit aparatul de zidul din piatră al Chillonului, spărgându-l.

***

Să dorm? Ar fi fost mai uşor să-mi tai beregata decât să dorm în noaptea aia. M-am şi gândit la asta – să mă sinucid. M-am gândit la aproape orice, cel puţin o dată. Toate calculele mele

sfârşeau cu totalul Zero. M-aş fi putut preda, însă era cam acelaşi lucru cu sinuciderea. Cam asta era treaba pe cont propriu, fără Infoline să mă susţină n-aveam şanse să rezist mai mult de o săptămână. Aş fi putut discuta problema cu Django, dar probabil că la două secunde după ce-i spuneam că lăsasem un satelit să ne localizeze, avea să-mi pună pancreasul pe grătar cu laserul lui. Iar dacă nu-i spuneam, puteam distruge orice alte şanse aveam de-a scăpa. Poate Bonivard avea să fie mai milos – deşi, iarăşi, de ce ar fi fost? Da, să mă culc. Poate chiar să visez. Cel puţin eram prea ocupată să cad în auto-compătimire.

Când soarele începu să mi se strecoare pe fereastră, mă simţeam moale ca o piersică şi aproape tot atât de deşteaptă. Aveam, totuşi, un plan – unul care necesita în mod egal atât noroc, cât şi pură inconştienţă. Urma să mă-ncred în muhaiaua aia de Macmillan c-avea să-şi ţină gura şi să şteargă toate urmele mele din dosarele Infoline. În următoarele zile, urma să mă prefac că joc tot după regulile jurnalismului prin participare. Să încerc să mă lipesc cât mai bine de Bonivard. Speram că, atunci când avea să vină momentul ca Django să plece, urma să ştiu ce aveam de făcut. Pentru că în dimineaţa aia nenorocită eram sigură numai de două lucruri: că aveam o foame de lup şi mai multe necazuri decât ştiam cum să mă descurc.

M-am împleticit pe coridor spre sala de mese, sperând să-l găsesc pe Bonivard, sau unul dintre cuburi, sau cel puţin platoul cu verzituri. Trecând pe lângă o uşă închisă, am auzit o înregistrare pârâită a unor saxofoane măcănind. Jazz. Django. Nu m-am oprit.

Bonivard stătea singur la masa cea mare. Am încercat să-l citesc, să văd dacă echipamentul lui de securitate îmi captase emisia spre Infoline, dar parcă purta o mască. Cineva completase platoul din mijlocul mesei.

— ’Neaţa.

Am muşcat din morcovul crud care era nemaipomenit de bun. O dulceaţă fragedă, aroma distinctă şi plăcută a pământului. Poate că mâncasem prea multe semipreparate.

— Hei, nu-i rău deloc.

— De la mine, încuviinţă Bonivard. Le cultiv pe toate.

— Chiar aşa? Nu părea îndeajuns de puternic să tragă un morcov din platou, cu atât mai puţin dintr-o grădină. Unde?

— În beznă locuinţa mi-am găsit. Ochii îi sclipiră când am apucat un pumn de roşii pitice. Vrei să vezi?

— Sigur că da. Deşi tomatele erau chiar mai gustoase decât morcovul, nu eram vegetariană. Dar n-ai şi ceva răsaduri de cârnaţi? Am râs; el nu. M-aş mulţumi şi cu-n ou.

L-am văzut tastând pe claviatura din braţul scaunului. Cred că am bănuit că-şi cheamă cuburile. Sau altceva. La orice m-aş fi aşteptat, nu însă şi la ceea ce a apărut.

Păianjenul se deplasa pe patru picioare mecanice, şuierătoare; era înalt de un metru şi jumătate. Braţele lui ţiuiau şi ele atunci când servomotoarele ce-i acţionau articulaţiile se cuplau în sarcină; suna cam ca un furnicar cântând la cimpoi. Tropăi în odaie cu un mers zgâlţâit, deşi abdomenul de forma unui castron rămânea perfect orizontal. Fiecare picior avea cinci grade de libertate; se terminau prin tălpi circulare. Unul dintre braţe era, în mod vădit, destinat muncilor brute, deoarece se termina printr-o gheară apucătoare; celălalt braţ, mai mic, avea o mână, minunat articulată, cu patru degete, care era o capodoperă a microingineriei. Pe circumferinţa părţii inferioare a pântecului se înşirau mai mulţi senzori. Se opri în faţa scaunului lui Bonivard; acesta se apropie la maxim. Braţul puternic se extinse către el. Picioarele posterioare se întinseră pentru menţinerea echilibrului. Bonivard privea păianjenul cu mulţumirea destinsă a unui bărbat întâmpinându-şi iubita; atunci mi-am dat seama că o mare parte a suferinţei ce o remarcasem la el era legată de scaunul cu rotile. Gheara se cuplă în fantele din flanşa bionică a lui Bonivard, apoi, cu servo-urile vuind, păianjenul îl ridică din scaun şi introduse trunchiul mutilat în castronul care îi era trup. Probabil pe acolo exista şi un ecran extraplat, invizibil pentru mine; îi puteam zări culorile jucându-i pe chip. Îşi introduse braţul cel bun într-o mânecă analoagă şi degetele flexară. Îmi zâmbi.

— Uneori, mi se adresă, oamenii înţeleg greşit.

Ştiam că rămăsesem locului ca o mongoloidă cu gura căscată, dar eram prea uluită ca măcar să strâng din maxilare. Păianjenul porni către scări.

— Grădinile, zise Bonivard.

— Ce?

— Pe-aici.

Păianjenul se ridică la înălţimea maximă pentru a putea trece

prin uşă. Am înghiţit în sec şi l-am urmat. Privindu-l cum cobora treptele abrupte din piatră, n-am putut să nu-mi imaginez scenele spectaculoase pe care le-aş fi putut filma dacă Bonivard nu mi-ar fi distrus microcamera. Erau chestii de mâna-ntâia şi eram singurul reporter pe o rază de zece kilometri. Pe când am ieşit din clădire şi-am trecut prin curtea interioară cu fântână, l-am ajuns din urmă şi am început să merg alături de el.

— Sunt doar reporter, nu? Dacă mor de curiozitate, e vina ta.

Râse.

— Făcut la comandă, bineînţeles. Costă... dar asta nu trebuie să ştii. Mult. Scaunele cu rotile sunt inutile pe scări, totuşi le ţin pentru oaspeţi şi pentru când ies pe afară. Sunt şi-aşa destul de monstruos. Oricum, păianjenul trebuie să rămână aici. Chiar dacă ar putea pleca, imaginează-ţi cum aş arăta plimbându-mă prin oraş cu chestia asta. Într-o oră aş fi subiectul principal pe telecom şi nu pot permite aşa ceva. Pricepi?

Privi în jos spre mine şi am încuviinţat. Întotdeauna încuviinţez când oamenii îmi spun lucruri pe care nu le prea înţeleg. Deşi eram destul de sigură că undeva, pe acolo, exista o ameninţare.

— Cum îl dirijezi?

— Îi spun unde vreau să merg şi mă duce. IA rudimentară: cam tot atât de inteligentă cât o furnică dereglată mental. Cunoaşte fiecare centimetru din Chillon şi nimic mai mult. Coborâm pe-aici.

Am coborât un palier de trepte din piatră în măruntaiele Chillonului şi am trecut printr-o magazie plină cu pompe, bancuri hidroponice demontate şi saci cu nutritive solubile în apă. După ea, într-o sală de mărimea Sălii de Ospeţe; era sera lui Bonivard.

— Pe vremuri, aici era arsenalul, zise el. Din săbii, pluguri, ştii cum vine chestia. Fasole în loc de gloanţe.

Înşiruite la jumătatea sălii, patru coloane magnifice din piatră susţineau o serie de bolţi ce se intersectau. Spre vest, către lac, patru ferestruici erau dispuse sus în perete. Raze de soare, cu reflexe albăstrui de la undele lacului, cădeau pe răsadurile de sub ferestre. Lumina palidă era asigurată de fluorescenţe ce atârnau din plafon de lanţuri reglabile.

— Rotaţia culturilor, vorbi Bonivard, pe când îl urmam printre cuvele cu plante. Tomate, fasole verde, ridichi, soia, adzuki,

morcovi, pak choi. După aceea dovlecei, vinete, ardei graşi, mazăre, ceapă, broccoli, favas şi mung pentru răsaduri. Sistem de irigaţie subterană prin nisip. Automat. Ia o căpşună alpină.

Degetele păianjenului culeseră o căpşună cât unghia degetului mare dintr-un tufiş bogat. Era, probabil, fructul cel mai dulce pe care îl mâncasem vreodată, deşi puţin acrişor, atât cât să nu te îngreţoşeze.

— Întotdeauna căpşuni. Întotdeauna. Mai ia una.

Căutând printre crenguţe, am speriat o molie albă, grasă. Zbură spre mine, ricoşă din obrazul meu şi se îndreptă spre una dintre ferestrele deschise. Cu o iuţeală care ar fi uluit o cobră, gheara păianjenului ţiui şi o prinse din zbor. Molia flutura din aripi, în vreme ce braţul se îndoi către Bonivard. Acesta o luă de la păianjen şi o azvârli în gură.

— Proteină, rosti el.

Chicotitul lui dement era însă prea teatral: făcea parte dintr-o reprezentaţie bizară, m-am gândit. Am sperat.

— Hai să-mi vezi florile, spuse.

De-a lungul laturii estice dinspre uscat a arsenalului, din zid ieşeau plăci de rocă vie. Risipite printre ele, se afla o colecţie din cele mai stranii plante pe care le văzusem vreodată. Nici măcar o singură frunză nu crescuse firesc; erau răsucite în mod diferit, sau îngălbenite, sau pătate. Bonivard îmi arătă o margaretă neagră ce mirosea a carne de pui putrezită. O crizantemă cu petale terminate prin ceva asemănător unor mâini scheletice. O orhidee phalaenopsis căreia îi spunea „îngeri sângerând pe băţ”.

— Un experiment, zise el. Sunt udate cu apă netratată, direct din lac. Unele mutaţii au ajuns la a zecea generaţie. Eşti prima care le vede.

M-am gândit puţin.

— De ce mi le arăţi?

Când păianjenul se oprea complet, ţiuitul servo-urilor devenea din cacofonie o armonie liniştită. Câteva secunde, Bonivard rămase aşa.

— Nu te interesează?

Deşi privi iute în altă parte, îi mai simţeam singurătatea în încruntătura dezamăgită. Ceva din mine nu putea să nu-i răspundă; un fior care mă surprindea şi dezgusta. Totuşi, am încuviinţat.

— Ba da.

Se lumină la chip.

— Atunci avem vreme şi pentru temniţă, înainte de-a ne întoarce.

Am trecut prin camera de tortură şi Bonivard arătă urme de arsură la baza coloanei ce-i susţinea plafonul.

— I-au legat aici, zise el. Fiare încinse pe tălpile goale. Uite, au zgâriat tencuiala. Cu unghiile. Zâmbi, văzându-mi expresia îngrozită: Mentasasinii Renaşterii.

Temniţa era următoarea, o sală uriaşă, chiar mai mare decât arsenalul. Era pustie.

— În ocnele din Chillon, vechi şi-adânci, rosti Bonivard, sunt şapte stâlpi înalţi ca nişte stânci. Coloane tari şi sure, ca o rază, întemniţată, care mai veghează. O rază ce-a căzut de-a rostogol, printr-o spărtură-a zidului în gol.

— Poezia lui Byron, nu? Începusem să mă satur de toate chestiile astea piezişe. Vrei să-mi zici de ce-o reciţi mereu? Să fiu sinceră, e a dracu’ de plictisitoare.

Păru jignit.

— Nu, spuse. Nu cred că vreau să-ţi zic.

Călărind în păianjen, părea că se schimbase. Sau poate că mi se modificase doar perspectiva. Era uşor să compătimeşti pe cineva într-un scaun de invalid, cineva mai slab, fizic, decât tine. Era greu să-l compătimeşti pe Bonivard când te privea din înălţimea păianjenului. Chiar atunci când lăsa să i se întrevadă vulnerabilitatea emoţională, părea, cumva, mai puternic, tocmai din acest motiv.

Urmă un moment de tăcere tensionată. Păianjenul făcu câţiva paşi ezitanţi prin temniţă, de parcă Bonivard l-ar fi lăsat în derivă. Apoi bărbatul se răsuci din brâu.

— S-ar putea să aibă o legătură cu faptul că sunt nebun.

Am râs.

— Nu eşti nebun. Dumnezeu ştie, poate că, odată, ai avut destule motive s-o iei razna, dar eşti puternic şi-ai supravieţuit.

Nu mă mai puteam opri.

— Nu, Monsieur François de Bonivard, sau cine dracu’ eşti, fac pariu că te prefaci. Îţi convine să pari ţicnit, aşa că trăieşti într-un castel ruinat, vorbeşti aiurea şi mănânci gândaci. Dar eşti la fel de sănătos ca şi mine. Poate chiar mai sănătos.

Nu ştiu care dintre noi a rămas mai surprins de izbucnirea

mea. Cred că mesajul lui Macmillan mă făcuse îndrăzneaţă; dacă eram sortită pieirii, cel puţin nu mai trebuia să înghit rahat. Bonivard a manevrat păianjenul îndărăt şi l-a ghemuit încetişor, astfel încât ochii noştri erau la acelaşi nivel.

— Cunoşti definiţia inteligenţei artificiale? m-a întrebat.

Am scuturat din cap.

— Simularea comportării inteligente, astfel încât nu se poate deosebi de cea reală. Acum spune-mi, dacă eu pot simula nebunia atât de bine încât lumea mă consideră nebun, atât de bine încât nici eu însumi nu mai sunt prea sigur, cine poate afirma că nu sunt nebun?

— Eu, am rostit. Apoi m-am aplecat înainte şi l-am sărutat.

Nu ştiu de ce am făcut-o; eram gata să sar de pe fix. Toate regulile jocului se modificaseră şi n-avusesem timp să le descopăr pe cele noi. Mă gândisem, bărbatul ăsta are nevoie să fie sărutat; n-a mai fost sărutat de multă vreme. Şi, deodată, am făcut-o. Poate doar îl tachinam; în viaţa mea nu mai sărutasem pe cineva atât de repulsiv. A fost un gest ridicol, pripit, care i-a ajuns pe partea laterală a nasului. Dacă ar fi încercat să-mi răspundă, probabil că i-aş fi băgat degetele-n ochi şi-aş fi roit-o cu cea mai mare viteză. Dar el n-a încercat să-mi răspundă. A rămas perfect nemişcat, uşor aplecat înspre mine, precum un vlăstar către lumină. Apoi s-a hotărât să surâdă şi am surâs şi eu, şi a trecut.

— Am necazuri. Apreciasem că venise momentul să mă spovedesc. Bătrânele instincte spuneau să mă încred în el.

Brusc, deveni indiferent.

— Toţi avem necazuri.

N-am putut să nu-i remarc braţul distrus tresărind. Îşi dădu seama; mă urmărea permanent.

— O să mor. Un an, poate doi.

Eram ameţită. Vreme de câteva secunde ne atinseserăm reciproc şi acum, fără niciun avertisment, între noi se căsca un abis. Inexpresivitatea chipului său avea ceva monstruos, luminat de pâlpâirile listingurilor de pe ecranul din păianjen. Nu-l credeam şi i-am spus-o.

— Citeşte mişcările ochilor, încuviinţă el spre ecran. Parcă nici nu mă auzise. Dacă privesc la o mişcare macro şi clipesc, păianjenul o execută. Fără mâini.

Râsul lui era amar şi servo-urile începură să cânte. Păianjenul

reveni la înălţimea lui normală de umblat, de un metru şi jumătate, şi porni către a treia coloană. Pe al treilea ei tambur era săpat „***Byron***”.

— Un fals, zise Bonivard. Deşi în alte părţi există vandalisme comise cu adevărat de Shelley, Dickens, Harriet Beecher Stowe. Byron n-a rămas îndeajuns ca să priceapă exact povestea. Bonivard a fost un aventurier. Nu victima persecuţiilor religioase. Niciodată încătuşat, doar deţinut. Bine hrănit, având dreptul să scrie şi să citească.

— Ca tine.

Ridică din umeri.

— E mult de-atunci, am continuat. De-abia îmi amintesc poemul. Ai vreo copie? Sau poate că mi-l poţi recita?

— Nu te juca cu mine. Avea glasul încordat.

— N-o fac. Într-adevăr, nu-mi dădeam seama cum se deteriorase atât de rapid situaţia. Iartă-mă.

— Django este agitat.

Păianjenul părăsi temniţa.

***

Nu s-a întâmplat nimic.

Niciun atac al mercenarilor corporaţiei, nicio evadare nocturnă disperată, nicio prăbuşire, explozie, luptă sau ultimatum. Soarele a răsărit şi a apus: valurile au clipocit de zidurile Chillonului, aşa cum făceau de veacuri. La început a fost o tortură să mă adaptez ritmurilor vieţii lumeşti, zilele lente şi nopţile lungi. După aceea s-a înrăutăţit. Faptul că dormeam singură în acelaşi pat blestemat şi serveam mesele regulat la aceeaşi masă blestemată mă călca pe nervi. Nu puteam lucra. Nu puteam decât să mănânc, să moţăi, să-mi fac griji şi să hoinăresc prin castel într-o stare de plictiseală nervoasă. Uneori îl întâlneam pe Django; altă dată pe Bonivard. Dar niciodată pe amândoi simultan. Poate că ei se întâlneau când dormeam; poate că nu mai vorbeau între ei. Django fusese foarte hotărât afirmând că negocierile lor ajunseseră într-un impas, totuşi nu părea alarmat. În vreme ce eu n-aveam nici urmă de îndoială că ar fi fost în stare să ne lichideze pe amândoi pentru a încasa plata, simţeam că banii în sine nu erau importanţi pentru el. Se gândea la ei aşa cum un atlet se gândeşte la medalie: simbolul unei performanţe deosebite. Părerea mea era că Django era,

psihologic, incapabil de-a fi bogat. Dacă avea să trăiască pentru a-şi încasa banii, avea să-i toace fericit până ce trebuia să evolueze din nou. Altă performanţă.

Deci de aceea părea că simte o plăcere perversă în a-l amâna pe Bonivard. Şi de ce nu? Bonivard îl aproviziona cu toate drogurile de care avea nevoie. Telecontactul lui Bonivard putea accesa în biblioteca muzicală din Montreux, de multă vreme o Mecca a jazzului. Django stătea ore întregi în camera lui, ascultând cu volumul dat la nivelul unei rampe de lansare. Uneori până şi zidurile castelului păreau că răsună precum plăcile unui vibrator gigantic. Django avea cam tot ce-şi dorea. Cu excepţia sexului.

— Frumoasă visătoare, trezeşte-te. În decursul dimineţii băuse cine ştie ce otravă şi acum glasul lui era la fel de melodios ca sirena pompierilor. Ascultă-mi cântecul cel dulce.

Ne aflam în cămăruţa pe care cuburile o denumeau visterie. Dăduse de mult timp faliment; goală, cu excepţia sfărâmăturilor căzute din consolele fisurate şi izul rece al pietrei umede. Nu eram singuri; păianjenul lui Bonivard ne urmărise toată dimineaţa.

— Ia-o-n mână, Django, am spus.

Îşi goli paharul.

— E doar un cântec de dragoste, Ochi. Toţi avem nevoie de dragoste. Se răsuci către păianjen: Să-l întrebăm pe schilod; probabil că trage cu ochiu'. Ce zici, omu-păianjen? Le ştiu la cântat?

Păianjenul încremeni.

— Hei, François! Te uiţi, amice?

Azvârli paharul din plastic spre păianjen, dar nu-l nimeri. Într-adevăr Django era sonat. În ochii lui exista o sclipire chimică, îndeajuns de luminoasă pentru a citi la lumina ei.

— Îţi place să tragi cu ochiu'? Doctorii ţi-au lăsat o sulică să te joci când te uiţi la alţii?

M-am întors dezgustată.

— Dacă pui mâna pe mine, Django, îţi fac coaiele chisăliţă şi ţi le vâr pe gât.

Rânji.

— Ţine-o aşa, Ochi. Îmi plac gagicile dure.

Păianjenul culese paharul şi-l puse în interiorul corpului său, alături de alte obiecte ale lui Django. M-am năpustit afară în

corpul de gardă al Chillonului şi-am început să urc treptele tocite. Îi puteam auzi pe Django şi păianjen urmându-mă. Bonivard îl prevenise pe Django că păianjenul avea să-l urmeze dacă continua să împrăştie obiectele din castel. Algoritmii lui vizuali aveau dificultăţi în a recunoaşte lucruri care nu se găseau la locul lor. În harta Chillonului, memorată de el, fiecare obiect avea o poziţie precisă; orice lucru aflat nejustificabil în altă parte avea tendinţa de-a deveni invizibil. Când Django începuse un joc răutăcios de-a întinde capcane-obstacole pentru păianjen, acesta răspunsese culegându-le din urma lui aidoma unei bunici tipicare, obsedată de ordine.

După spusele lui Ego, primul care-mi arătase cum să pătrund în foişorul colbuit, vârful acestuia se înălţa la douăzeci şi şapte de metri deasupra curţii. De la înălţimea aceea, Chillonul aducea cu o uriaşă corabie din piatră, ancorată. Spre vest şi nord, întinderea albastră a lacului Geneva era împestriţată de ocazionalele bancuri de alge luminescente roş-portocalii. Spre sud şi est se înălţau Alpii Bernezi. Mă duceam pentru a evada în vârful foişorului, deşi deseori rămâneam privind autostrada înaltă, paralelă cu ţărmul, căutând semnele unor mişcări de trupe.

— Prea multă muncă, gâfâi Django, pentru o privelişte nasoală. Se împletici până lângă mine, la una dintre ferestrele nordice. Deşi este un loc intim, încercă să mă facă să-l privesc: Care-i treaba, Ochi?

Păianjenul sosi. L-am ignorat pe Django.

Am privit în jos, la prova năruită a navei din piatră. Cu ani în urmă, o explozie smulsese o bucată din zidul de apărare nord-estic şi dărâmase unul dintre turnurile de apărare din secolul al treisprezecelea, lăsând doar un ciot carbonizat. Lângă el se aflau ruinele dezgolite ale capelei, care era în legătură cu apartamentul personal al lui Bonivard. Aceea era singura parte a Chillonului unde ni se interzicea accesul. Habar n-aveam dacă ascundea ceva acolo, sau dacă fereala făcea parte din tragica poză Byroniană pe care continua s-o afişeze. Poate că, pur şi simplu, avea nevoie de un loc unde să fie singur.

— Trebuie să fi cântat în Montreux, spuse Django.

Am privit dincolo de golf, spre orăşelul trist.

— Cine?

— Django Reinhardt. Marele jazzman ţigan. Omul meu.

Suspină: Uneori, când îl ascult, mi se pare că-mi vorbeşte prin ghitară!?

— Şi ce-ţi zice? Să cumperi acţiuni IBM?

Păru că nu mă aude, parcă transpus în vis. Sau poate că suferea de lipsă de oxigen după ascensiune.

— Oh, nu ştiu. Felul cum o zice, pe lângă ritm. Parcă spune: nu te gândi, fă-o. Improvizează, ştii? Mai bine s-o beleşti decât să fii previzibil.

— Sunt impresionată. Nu ştiam că eşti filozof, Django.

— Poate că nu ştii multe. Din greşeală împinse o piatră dislocată din pervazul ferestrei şi păru surprins când aceasta căzu în curtea de dedesubt. Faci cioace, pretinzând că eşti mai bună ca mine, da’ nu uita, tu te ţii după mine. Dacă eu-s şobolanul de-aici, tu eşti un purice pe curu’ meu, fetiţă. Un parazit nenorocit.

Pălise şi se prinse de zid ca să rămână în picioare.

— Poate că-l meriţi pe schilod. Uită-te la mine! Sunt viu – voi doi trageţi cu ochii la mine şi vă doriţi…

Apoi l-am prins, când leşină.

***

— Zidurile sunt peste tot, zise Bonivard. Limite.

M-am trezii culegând absentă fasole de pe un arac, deşi n-o doream.

— Nu eşti nici îndeajuns de deştept, nici îndeajuns de bogat. Oboseşti. Mori.

I-am întins păstaia.

— Unora le place să pretindă c-au evadat. Că sunt liberi. Muşcă din păstaie: Dar nu există scăpare. Trebuie să găseşti o modalitate de-a trăi între ziduri. Arătă spre culturile din bazine; n-am fost sigură dacă le lucrase cu braţul lui sau al păianjenului. Şi dup-aia ei nu mai contează. Mai muşcă o dată şi adăugă: Cel puţin, asta-i teoria.

— Poate că nu contează pentru tine. Însă zidurile astea, aparte, încep să mă strângă. Eu trebuie să ies, Bonivard. Nu mai pot aştepta ca tu şi Django să încheiaţi târgul. Locu-ăsta mă înnebuneşte. Nu poţi vedea?

— Poate doar crezi că înnebuneşti. Zâmbi. Şi eu am fost ca tine. De fapt, ca el. Arătă spre tavan. În direcţia lui Django. M-au văzut în grădina lor electronică şi m-au cules din ea, aşa cum eu

aş culege un gândac. M-au strivit şi m-au azvârlit.

— Dar n-ai murit.

— Nu. Clătină din cap. Nu încă.

— Cine zice c-o să mori?

— Eu. Mai multe nu trebuie să ştii. Cred că-i părea rău că-mi spusese. Pleacă oricând vrei. Nu te opreşte nimeni.

— Ştii că nu pot. Am nevoie de ajutor. Dacă mă prind, următorul eşti tu. De data asta o să te strivească până mori.

— Deja sunt pe jumătate mort. Îşi privi partea stângă. Câteodată îmi pare rău că n-au terminat treaba. N-au făcut ce trebuia. Ştii *Candide* al lui Voltaire? *„Il faut cultiver notre jardin.”* Trebuie să ne cultivăm grădina.

— Vorbeşte clar, fir-ar a dracu'!

— Grădina lui Voltaire era în Geneva. Pe strada cu nivel zero.

***

Toca-toca-toc.

Aveam migrene de câteva zile, dar aceasta era cea mai acută. De fiecare dată când talpa din cauciuc al lui Ego lovea podeaua sălii de ospeţe, ceva îmi bubuia în interiorul ţestei. Mă simţeam de parcă îmi plesnea creierul.

— Pleacă de lângă mine.

— Am fost trimis pentru a demonstra acţiunea independentă, rosti cu glas plăcut, înţeleg că nu credeţi în inteligenţa artificială.

— Nu-mi pasă. Mi-e rău.

— V-aţi gândit să vă retrageţi în cameră?

— M-am săturat de cameră! M-am săturat de voi! De nenorocitu-ăsta de castel.

Toca-toca.

— Bonivard este mort.

— Ce?!

— François Bonivard a murit în 1570.

Am simţit un fior de excitare pe care migrena l-a transformat instantaneu în durere. Ce-mi trebuia, de fapt, era să fiu depozitată la loc uscat şi ferit de lumină pentru vreo şase săptămâni. În loc de aşa ceva, am redevenit un reporter adevărat şi am pus următoarea întrebare, deşi până şi glasul îmi părea că-mi scârţâie pe dinţi precum unghiile pe o tablă de scris.

— Atunci cine este... bărbatul... care-şi spune Bonivard?

Toc.

Am început iarăşi.

— Cine...

— Carl Pfneudl.

Am aşteptat cât am putut de mult.

— Cine dracu’ e Carl Pfneudl?

— Asta-i tot ce pot spune. Cubul ţopăia cu o jumătate de metru mai sus decât de obicei.

— Dar...

— Demonstrarea de acţiune independentă prin violarea unor instrucţiuni specifice.

Mi-am dat seama că clipeam la unison cu ţopăiturile lui. Dar în zadar.

— Dacă ar fi ştiut, urmă cubul, ar fi interzis acţiunea şi aş fi fost nevoit să inventez altă demonstraţie. A fost o problemă dificilă. Ştiţi unde este Django?

— Da. Nu. Ascultă: nu-i spune lui Django, înţelegi? Îţi ordon să nu-i spui lui Django. Sau să-i pomeneşti lui Bonivard de conversaţia asta. Îmi înţelegi ordinul?

— Înţeleg, replică Ego. Cu toate acestea, pot apărea întorsături dincolo de...

În clipa aceea am cedat. Am ţâşnit din scaun şi am lovit cu umărul în faţa cu trei puncte a lui Ego. Cubul a căzut zdravăn pe podeaua sălii. Cu piciorul pistonându-i inutil, s-a învârtit pe o faţă. Apoi a început să zbiere. M-am prăbuşit în genunchi, convinsă că sunetul îmi lichefia nucleul cochelar. Mi-am apăsat palmele pe urechi pentru a-mi opri creierii să se scurgă afară.

Id, chemat de apelurile disperate ale lui Ego, sosi primul. De cum intră în sală, Ego amuţi şi încetă să se mai zbată. Id tocmai se îndrepta spre el, când apăru Django. În urma lui intră Bonivard, în păianjen. Id ţopăia pe loc, lângă tovarăşul lui, aşteptând instrucţiuni.

— De ce două cuburi? Bonivard îl ocoli pe Django şi-mi întinse braţul – propriul lui braţ, ajutându-mă. Era pentru prima dală că-l ţineam de mână. E redundant, adăugă el.

Id sări foarte înalt şi ateriză pe talpa din cauciuc a lui Ego. Acesta se rostogoli prin aer ca un obiect de jonglerie, cu girostabilizatoarele tânguindu-se şi căzu – în picior – cu un *toc* mulţumitor.

— Pentru asta m-aţi sculat? Django ieşi dezgustat.
Bonivard tot nu-mi dăduse drumul.
— Cum s-a întâmplat?
— O eroare de apreciere, răspunse cubul.

***

Nu mai visasem de ani de zile. Când eram copil, visele mele mă înspăimântau întotdeauna. Îl deşteptam pe tata cu zbieretele. Tata venea la mine în cameră, un încruntat purtător de alinare. Clipea la mine, îmi punea mâna pe obraz şi-mi spunea că totu-i în regulă. Niciodată nu purta pijama. După ce începusem să merg la şcoală, uram să-l văd gol, trupul lui alb despărţind întunericul din odaie. Bănuiesc că de aceea am încetat să mai visez.
Însă l-am visat pe Bonivard. Am visat că-şi călărea păianjenul şi intra în camera mea. Era gol. Am visat că atingeam ţesutul alb, cicatrizat, ce-i acoperea cioturile şi pliul cateterizat unde avusese cândva organele genitale. Spre oroarea mea, nu eram deloc îngrozită.

***

Uşa lui Django era întredeschisă. Am ciocănit şi, fără să aştept un răspuns, am intrat. Până atunci nu mai fusesem la el; mirarea ca după reflux. Pe pervazul ferestrei câteva legume putrezeau într-un castron. Patul nu fusese făcut de la venirea noastră şi hainele erau împrăştiate, de parcă Django fusese dezbrăcat de o tornadă. Stătea, numai cu chiloţii pe el, cu căştile la urechi, lucrând în faţa unei mese cu tăblie din marmură. În jurul calculatorului-brăţară, conectat la un monitor extraplat şi un deck, erau aranjate în rânduri regulate cipuri de memorie albe, de zece gigabyte. Privind codurile defilând pe ecran, răpăia cu degetele pe marmura neagră.
— D-a-a-a, *vreau* să fiu *asta* – haide, fă-o, *Satchmo,* murmura el cu o voce cântată, *când măr-şăluiesc sfin-ţii*!
Probabil simţise că nu mai era sigur; se răsuci în scaun şi se încruntă spre mine. În aceeaşi clipă, izbi fără să se uite o tastă şi ecranul deveni gol. Apoi îşi scoase căştile.
— Ce-i? am întrebat, arătând cipurile.
— Mda, îşi trecu degetele prin păr. Crede că-i o inteligenţă artificială. După aceea zâmbi, de parcă tocmai se hotărâse să

aibă încredere în mine: încă nu ştiu. Interesant. E greu de spart un program proiectat pentru o structură bazică, dacă n-ai la îndemână decât nişte rahaturi de scule. Dac-aş fi putut, m-aş fi băgat pe echipamentul greu al lui Bonivard. Aşa însă doar fac cópii.

— Faci cópii? El ştie?

— Şi ce-mi pasă?

Am apucat o pereche de pantaloni albi, murdari, de pe podea, şi i-am azvârlit spre el.

— Mai rămân dacă te-mbraci.

A început să-şi tragă pantalonii.

— Bun venit în sala de tortură Bernană, circa 1652, rosti imitând prost un robot.

— Credeam că sala de tortură era în temniţă.

— Când ai două, nu ţii clientul s-aştepte. Înclină un pahar din plastic de pe masă, îl adulmecă bănuitor, apoi sorbi prudent: Un aperitiv, ceva?

Eram cât pe-aci să mă aşez pe pat. M-am oprit în ultimul moment.

— Ai auzit vreodată de unul, Carl Pfneudl?

— Nodul? Sigur: unu’ dintre babani. Se zice că el a organizat jula de la SoftCell. A făcut la bani de putea să cumpere Wisconsinul. Îns-a terminat-o nasol.

Brusc, nu mai voiam să aud.

— Deci e mort.

— Ca un dinozaur. Pân-la urmă l-au prins mentasasinii. Au făcut şi-un video mişto: el era vedeta. Au inundat reţelele operatorilor cu el şi i-au zis descurajare. Da-ţi dădeai seama că se distrau din plin.

— La dracu’. M-am aşezat pe pat şi i-am spus ce-mi zisese Ego.

Django ascultă aparent indiferent, dar îl cunoşteam de-acum destul de bine ca să citesc semnele. Bănuiala mea era că WISEGUY era mult mai mult decât „interesant”. De asta Django nici n-o mai trăgea pe narcotice – trebuia să fie treaz pentru nişte operaţii riscante. Iar dacă Bonivard era Pfneudl, asta făcea şi mai credibilă ipoteza că WISEGUY era o IA adevărată.

— Mie Nodul mi se părea mort de-a binelea, clătină el neîncrezător din cap. Ce-am văzut era un cadavru pe care trebuia să-l iei cu făraşu’ şi să-l îngropi într-o găleată.

— Video-sintetizatoare.

— Bineînţeles. Totuşi, era mai ieftin s-o facă pe bune – şi aveau şi motive. Auzi, poate că cubul minţea. În felul ăsta încerca să-şi arate inteligenţa. Vechiul sofism Turing: dacă poţi păcăli o altă inteligenţă timp de o oră, înseamnă că eşti inteligent. O grămadă de programe proaste de tot pot juca jocu-ăsta, Ochi. Există un singur test care-nseamnă ceva: poate IA al tău să se amestece printre cele două miliarde de cerebele de pe planetă fără să se dea de gol? Păi, lasă cubu-ăla în Manhattan şi-o să fie bucăţi până joi.

— Atunci, cine-i Bonivard?

Django căscă.

— Ce contează?

***

Uşa camerei mele era întredeschisă, aşa încât l-am putut auzi pe păianjen zumzăind, când trecu pe acolo.

— Bonivard!

Păianjenul pătrunse în odaie, aproape umplând-o. Am izbutit totuşi să mă strecor pe lângă el şi să apăs butonul de amprentă de pe uşă, zăvorând-o.

— Nu-ţi face griji cu Django. Bonivard părea amuzat. E ocupat, prea ocupat.

Nu voiam să ridic privirea ca să-l privesc şi nici să-i cer să se aplece. Aş fi putut sta pe pat, doar că, atunci, o părticică a mea ar fi aşteptat sosirea tatei ca să zbiere. De aceea am mers la fereastra înaltă şi m-am cocoţat pe un balcon şubred din lemn pe care l-ar fi putut doborî şi o briză. Vântul dinspre lac era răcoros. Dedesubtul meu, stâncile păreau nişte dinţi sparţi.

— Ai grijă, zise Bonivard. Poţi deveni îngeraş.

— Eşti Carl Pfneudl?

Opri complet păianjenul.

— De unde ai auzit numele ăsta?

I-am povestit demonstraţia lui Ego.

Spusele lui Django.

— Tu eşti? am repetat.

— Dacă sunt, se schimbă treaba, nu-i aşa? Era sarcastic, dar nu eram sigură dacă-şi bătea joc de mine sau chiar de el. E mai zemoasă, cum zici tu. Bombă, înseamnă bani. Publicitate. Avansare. Dar bombele sunt luxuri costisitoare. Oftă: Fă o

ofertă.

Am scuturat din cap.

— Nici vorbă. Nu mai lucrez pentru Infoline. Probabil n-o să mai lucrez niciodată. I-am povestit totul: mesajul meu, posibilitatea de-a ne fi trădat poziţia, despre Macmillan care-mi dăduse papucii. I-am explicat cum încercasem şi mai înainte să-i povestesc totul. Habar n-am câte din astea le cunoştea deja – poate pe toate. Dar asta nu m-a oprit: eram în transa spovedaniei. I-am spus că Django făcea cópii după WISEGUY. I-am spus până şi faptul că-l visasem. Totul a erupt şi l-am lăsat să iasă. Ştiam că eu eram reporterul, că nu trebuie să zic nimic, să storc totul de la el. Însă nimic nu era aşa cum ar fi trebuit.

Când am terminat, m-a privit cu o expresie absolut indescifrabilă. Braţul distrus îi tremura ca o frunză moartă în vânt.

— Voiam să fiu Carl Pfneudl, rosti. Cândva. Dar Carl Pfneudl e mort. Execuţie publică. Acum sunt Bonivard. Prizonierul din Chillon.

— Ştiai cine sunt, i-am spus. Tu m-ai adus aici. De ce?

Continua să se holbeze, de parcă de-abia mă putea distinge.

— Carl Pfneudl era un tip arogant. Genul de om care ştia că putea obţine orice doreşte. Ca Django. Dacă te-ar fi dorit, ar fi găsit o cale.

— Django n-o să m-aibă niciodată. M-am aplecat înainte. Îmi venea să-l apuc pe Bonivard, să-l zgâlţâi şi să-l trezesc la realitate. Nu sunt un nenorocit de hard pe care-l poţi fura, un program cu care să operezi?

— Poate că asta-i, încuviinţă el. Am stat singur... prea mult. Te-am văzut pe telecom. Erai dură. Riscai, dar nu te prefăceai că nu ţi-e frică. Erai mai interesantă decât punkiştii pe care-i filmai. De genul lui Django. Fraieri gen Carl Pfneudl. Erai o persoană întreagă: nu-ţi lipsea nimic.

Am inspirat adânc.

— Poţi face dragoste, Bonivard?

La început nu reacţionă. Apoi colţurile gurii i se înălţară: un zâmbet amar.

— Asta ţi-e oferta?

— Vrei o ofertă? Am scuipat pe podea în faţa lui. Dacă Pfneudl e mort, perfect, sunt mulţumită. Acum te mai întreb încă o dată: te poţi culca cu mine?

— O întrebare crudă. O întrebare de reporter.

Nu i-am răspuns.

— Nu vreau nenorocita ta de milă. Scaunul păianjenului se lăsă jos de tot, iar el se întinse în toată jalnica lui lungime: Priveşte-mă! Sunt un monstru. Ştiu ce vezi.

Am lunecat de pe pervaz, aterizând uşor pe podea.

— Poate că vreau un monstru.

Cred că l-am şocat. Cred că o parte a lui spera că voi minţi, că-i voi spune că nu era hidos. Dar asta era problema lui.

L-am decuplat din păianjen şi l-am ridicat. Niciodată nu-mi purtasem amantul în braţe. El mi-a arătat cum să deconectez flanşa bionică; mi-a spus că după două ore, trebuia să se recupleze.

Într-un fel, aducea cu visul meu. Ţesutul cicatrizat era alb, da. Însă...

— Termofibră, mi-a explicat. Ticsită de senzori.

Îi putea controla forma. O dilata şi contracta.

— Conectată la toate locurile corecte din creierul meu.

Am fost dezgustată. Am fost fascinată. Era perfect rece.

— Răspunsul este da, rosti el.

***

Era ora prânzului. Pe masa din sala de ospeţe, Django făcuse un cerc din tomate.

— Gata, spuse Bonivard.

Django fluiera în vreme ce se îndepărta spre latura opusă a mesei pentru a-şi lansa lovitura. Azvârli din unghia degetului mare şi roşia pe care o ţinuse acolo căzu în cerc.

— Bine.

Bonivard zvârli un paşaport Swiss Volksbank pe masă, împrăştiind jocul lui Django.

— Pleci. Ia-l dacă vrei.

Django se îndreptă. M-am întrebat dacă Bonivard ştia că era înarmat.

— Aşadar, plec. Ridică paşaportul: înainte nu erau două de-astea?

— Ai făcut cópii după WISEGUY.

Bonivard ridică un fişic de cipuri de memorie albe din interiorul păianjenului: Mulţumesc.

— Frumuşică cacialma. Django se relaxase puţin. Atâta că ştiu

că procedura mea de copiere era sigură.

Zâmbi. Se destinse.

— Chiar dac-aia e o copie, nu-i bună pentru tine. Am recodificat-o, om-păianjen. Codurile blindate sunt specialitatea mea. Ai avea nevoie de *anı* de timp de calculator să operezi.

— Oricum pleci. Bonivard era tot atât de vesel cât un zid de ciment. Cred că ştiam de ce negocierile lor nu avuseseră succes – n-avuseseră niciodată vreo şansă. Bonivard avea aceeaşi ură pentru Django pe care o are un drogat când se priveşte în oglindă, după borâtura de dimineaţă. Django nu recunoştea această ură; avea sensibilitatea unei cărămizi.

— Ce s-a-ntâmplat, omu-păianjen? Ţi-au bătut mentasasinii la uşă?

— Eşti bun, răspunse Bonivard. Păcat să se irosească un talent ca al tău. Era o evadare perfectă, Django; te pierduseră complet. Aveai nevoie de un pic de chirurgie, de-o identitate nouă… Dar astea nu-s probleme.

— Nu-s probleme? am exclamat. Sunt obişnuită să fiu eu.

— Poate că nu mi-ar părea rău să pierd faţa asta, îşi frecă bărbia Django.

— Singurul motiv pentru care am tărăgănat atât, continuă Bonivard, este că-l aşteptam pe WISEGUY.

— Îmi iau copiile mele.

— Da. Şi-o să le plasezi. Multe. Ieftin şi rapid. Deoarece ţi-au pierdut urma, mentasasinii aşteaptă să vadă unde apare WISEGUY. Să încerce să ajungă pe fir până la tine. Ideea ta este să-l bagi peste tot. Să-l arunci pe reţeaua operatorilor. Să supraîncarci programele de căutare şi mentasasinii vor fi prea ocupaţi să te mai deranjeze.

Django zâmbea şi încuviinţa, precum un copil învăţând de la un înţelept.

— Îmi place. Vechiul Django iese acoperit de glorie. Noul Django intră acoperit de bani.

— Îndreptându-se probabil spre cipurile de istorie. Sarcasmul lui Bonivard era inutil: Marele umanist. Salvatorul secolului douăzeci şi unu.

Entuziasmul lui Django părea să-l fi obosit.

— Marea temniţă, jegule.

Django era prea plin de propriile sale idei ca să asculte. Ţâşni din scaun şi începu să se plimbe prin sală.

— O nouă identitate. Hei, Ochi, ce zici de „Dizzy”? Mi-aş zice „Contele”, da’ există un conte adevărat – de Lichtenstein sau cam aşa ceva – în meserie. Poate Diz. Da.

— Ia-o-n mână, Django.

Nu-mi plăcea deloc; nu eram pentru dispariţii.

— Poate că nu eşti chiar aşa soni pe cât te prefaci, Frankie. În glasul lui Django se simţea admiraţia vădită. Nu-ţi face griji, secretul e-n siguranţă. Nu suflu-o vorbă despre hogeacu ăsta. Sau despre Nodul. Onoarea hoţilor, nu? Fără supărare. Avu tupeul să-i întindă mâna.

— Fără nimic. Bonivard se trase înapoi. Dar, probabil, o să mori înainte de-a pricepe asta.

Mânia fulgeră peste chipul lui Django, dar numai trecător. Înălţă din umeri şi se răsuci spre mine.

— Tu ce zici, Ochi? Dulcele miros al banilor, sau duhoarea mucegaiului?

— La revedere, Django. Bonivard flutură din braţul sănătos.

N-aveam nevoie de ajutorul lui ca să mă scape de Django. Eram destul de sictirită ca să-i dau dracu’ pe amândoi. Totuşi, n-am făcut-o. Poate că instinctele reporterului continuau să funcţioneze, deşi nu mai aveau niciun rost. I-am aruncat lui Django o privire care putea îngheţa până şi vodca. Până şi el o putea pricepe.

Ridică paşaportul şi-l răsfoi cu degetul mijlociu.

— Ţi-am spus, cândva, Ochi. Nu eşti aşa deşteaptă pe cât le crezi. Flic. Aşa că stai cu el şi putrezeşte, căţea. N-am nevoie de tine. Flic. N-am nevoie de nimeni.

Ceea ce era perfect adevărat.

După ce plecă, Bonivard şi cu mine am rămas nemişcaţi. Fără să ne privim. Sala era cufundată în tăcere. Cred că aştepta să spun ceva. Eu n-aveam nimic de spus.

În cele din urmă, păianjenul se ridică.

— Vino în apartamentul meu, zise Bonivard. E ceva ce trebuie să vezi.

Locuia în apartamentul rezervat cândva ducilor de Savoia. Fusese devastat în decursul tulburărilor. În dormitor, o gaură ce se căsca în perete fusese astupată cu sticlă, permiţând să se vadă dărâmăturile şi peretele castelului înnegrit de foc. Am trecut printr-o ecluză de aer într-o odaie cu climatul controlat, căreia îi spunea „atelier”. Înăuntru exista mai multă capacitate

de calcul decât în toată Portugalia. Jumătate din spaţiu era umplut cu ultimul Cray, un multiprocesor despre care pretindea că putea executa un trilion de operaţii pe secundă.

— Echivalentul electronic al unui creier omenesc, spuse Bonivard.

Se transformase în vreme ce-şi admira echipamentele hard: o fărâmă dintr-o personalitate abandonată răzbătea la suprafaţă. Mi-am dat seama că acesta era singurul loc din castel unde prizonierul cel nebun din Chillon nu deţinea control complet.

— Conduce păianjenul, deşi asta-i ca şi cum ai utiliza o uzină de fuziune pentru alimentarea unui prăjitor de pâine. N-a existat niciodată un soft care să se poată folosi cum se cuvine de puterea calculatorului.

— Până la WISEGUY, am spus.

Pentru un minut, am crezut că nu m-auzise.

— Sparge codificarea lui Django într-o săptămână. Păianjenul se ghemui, aproape atingând podeaua cu burta. WISEGUY este un pachet de programe diferite care schimbă între ele informaţii. Sistem vizual, planificator, analizor gramatical. Nu numai că are acces la nişte memorii colosale, dar înţelege ceea ce-şi aminteşte. Învaţă din experienţă. Păianjenul se oprise din zumzăit. Ce-i uluitor este că atunci când îl treci dintr-o configuraţie hard în alta, analizează capacităţile noului sistem şi începe să le utilizeze fără nicio intervenţie umană. Ecranul plat din interiorul păianjenului se stinse: decuplase energia robotului. Totuşi, nu-i IA adevărată.

— Nu?

Scutură din cap.

— Nicăieri euristica nu-i bună. E cea mai avansată de până acum, dar tot îi trebuie un om în buclă să facă ceva cu adevărat deosebit. Dă-mi casca.

Casca era o sferă mare din plastic galben ce avea să-i acopere complet capul. La bază era decupată după forma umerilor. M-am uitat înăuntru şi am văzut o mulţime de sonde cerebrale; păreau o pernuţă cu ace de cusut.

— Uşurel, zise Bonivard.

Era cuplată printr-un fir de un panou din Cray.

L-am ajutat să şi-o pună pe cap şi să lege curelele ce-i treceau pe sub umeri. Am auzit un „Mulţumesc” înăbuşit. Apoi nimic, vreme de câteva minute.

Ecluza şuieră; m-am întors. Dacă aş fi fost genul isteric, acela ar fi fost momentul. Yellowbaby zâmbi şi întinse braţele spre mine.

Am făcut doi paşi iuţi către el, unul ezitant, apoi m-am oprit. Nu era Babe. Într-adevăr, semăna cu el, îndeajuns să-i fie fratele mai tânăr sau vărul primar – chestia e că, de fapt, oricum nu ştiam cum arăta Yellowbaby. Fusese de atâtea ori la plastici, încât avea o rezervare permanentă în OR. Fusese un cameleon, urmând ultimul stil de frumuseţe masculină aşa cum unii urmează moda de la Paris. Noul venit avea acelaşi păr blond-lămâie, tuns în aceeaşi creastă lată conservatoare, ochii albaştri-Caraibi, pomeţii unui baronet şi culoarea *café au lait.* Însă gâtul era prea scurt, trunchiul prea lung. Nu era Yellowbaby.

Noul venit lăsă braţele pe lângă corp. Zâmbetul rămase.

— Bună, Wynne. De mult aşteptam să te cunosc.

— Cine eşti?

— Tu cine vrei să fiu? Traversă odaia până lână Bonivard, desfăcu casca, o scoase şi o aşeză pe suportul ei de lângă Cray. Şi încremeni ca un cadavru de patru ore.

Bonivard clipi înaintea luminii.

— Ce crezi?

— Un surogat? O telecomandă mai aparte.

— Aparte, da. Poate gusta, mirosi. Când senzorii lui te ating, o simt.

De multă vreme telecomul făcuse gălăgie în legătură cu apariţia tehnologiei de surogat. Problema era că dirijarea blestemăţiilor ălora era treaba ce mai dură care se făcuse vreodată. Cineva afirma că semăna cu încercarea de-a juca şah orb în vreme ce te lupţi cu un aligator. După zece minute la aparat, trebuiau să cureţe cadavrele de pe duşumea.

— Cât timp îl poţi ţine în funcţiune? am întrebat.

— Ore. WISEGUY face toată treaba. Eu doar gândesc. Şi nu contează dacă-i modelul ăsta, păianjenul, un tanc robot ori un satelit ucigaş.

— Armata viitorului. Am încuviinţat: De-asta înnebuniseră securiştii.

— Django va deveni un erou. Peste tot, cu excepţia Statelor Unite. Dacă lumea capătă WISEGUY, balanţa puterilor nu se schimbă. Şi dacă în Washington mai există cineva cu un rest de

creieri, ar trebui să fie mulţumiţi. WISEGUY e genul de armă pe care sau o foloseşti, sau o pierzi. Mai bine s-o aibă imamii, decât să invadezi Teheranul şi să rişti un schimb nuclear. Cuplă energia păianjenului. Şi gândeşte-te la aplicaţiile pentru explorările spaţiale şi oceanice. Medii cu condiţii grele...

— Gândeşte-te la handicapaţi, am rostit cu amărăciune. Eu îmi pierd libertatea. Tu ţi-o câştigi. Ştiai că reportajul avea să fie prea periculos pentru Infoline. Mi-am tras singură o palmă; cât de fraieră fusesem! L-ai plătit pe Yellowbaby să mă aducă aici. Ca pe o nenorocită de sclavă.

— Habar n-avea cât de important era WISEGUY şi că Wynne Cage urma să rămână aici. El n-avea instrucţiunile; eu le aveam.

Cel puţin nu încerca să-şi ascundă vinovăţia. Nu era mare lucru, totuşi era ceva.

— Vrei să pleci, continuă, fără să îndrăznească să mă privească în ochi. Nu te-nvinuiesc. Am aranjat totul. Celălalt paşaport bancar e deja completat cu noua ta identitate.

— Dă-o-n mă-sa! M-am apropiat de surogat şi i-am pipăit mâna. Pielea era călduţă, îndeajuns de umedă ca să te păcălească. Şi, de fapt, pentru ce-ţi trebuie păpuşa asta?

— Mentasasinii m-au lăsat să vin aici să mor. Fără explicaţii. Nu mi-au confiscat conturile bancare. Nu m-au oprit să consult orice doctor voiam. Pur şi simplu, m-au lăsat să plec. Probabil făcea parte din tortură, căzusem pe gânduri. Am decis să nu joc după muzica lor, să le-o trag, chiar dacă ajungeam înapoi în laboratorul lor. Dar nu o lovitură la-ntâmplare. Voiam să le fac rău şi-n acelaşi timp să câştig ceva. Am făcut câteva operaţii şi-am aflat de WISEGUY.

— Poate că asta şi voiau. Şi IBM-ul l-a lăsat pe Django să-l fure.

— M-am gândit şi eu la asta. Bonivard îşi trecu degetele prin părul castaniu, rărit. Că s-au folosit de mine şi de nişte golani de operatori ca să provoace o scurgere, dorită în mod secret. Războiul este o afacere murdară. Oftă: Nu-mi mai pasă. Îl am pe WISEGUY. După cum zici, libertatea mea. Voiam surogatul ca să pot fi iarăşi cu oamenii. Scăpat de priviri, de compătimiri. Libertatea de-a fi normal.

— Dar nu eşti normal, Bonivard. Eşti cine eşti, pentru că te-au nenorocit şi suferi. Convieţuirea cu această stare te face puternic.

Pentru o clipă păru lezat, de parcă n-aş fi avut dreptul să-i amintesc de propriile mutilări. Apoi mânia se preschimbă în tristeţe.

— Poate că ai dreptate, spuse. Poate că trupul ăsta este o parte a temniţei. Dar nu mai pot continua singur. Sau voi înnebuni. Atunci mă privi, o jumătate de bărbat cuplat de un păianjen-robot: Nu vreau să pleci, Wynne. Te iubesc.

N-am ştiut ce să-i răspund. Era un operator de geniu, obscen de bogat. Mutilarea lui nu mă mai deranja; de fapt, constituia o parte din atracţie. Însă habar n-avea cine eram eu. Dând surogatului aspectul lui Babe, făcuse un banc prost. Şi fusese atât de patetic de mândru de proteza lui din termofibră, când făcuserăm dragoste, de parcă o sulă magică era tot ce trebuia pentru a face un amant neobosit dintr-un olog. Nu cunoştea propriile mele mutilări psihologice, poate mai puţin evidente, însă nu mai puţin împovărătoare. Cum puteam rămâne cu el, când niciodată până atunci nu rămăsesem undeva? Problema era că el nu era doar îndrăgostit, era lipsit de ajutor.

— Doctorii sunt aproape siguri, Wynne. Cel mult doi ani...

— Bonivard!

— ...cel mult. Până atunci furtul lui WISEGUY o să fie o chestie veche. Poţi redeveni Wynne Cage, oricine doreşti să fii. Şi, desigur, ăsta va fi al tău.

— Termină, Bonivard. Nu mai spune nimic.

Îmi dădeam seama că mai avea multe de zis; mult prea multe. Dar când tăcea, mă domoleam.

— Credeam că nu vrei caritate.

— Am minţit, râse Bonivard.

De el însuşi.

Atunci a trebuit să ies; am trecut prin ecluză, înapoi în dormitor. Voiam să nu mă opresc; îmi simţeam nervii furnicând sub impulsul de-a fugi. Dar trecuse multă vreme de când cineva îmi spusese că mă iubea şi era adevărat. Era un bărbat inteligent; poate că ar fi putut învăţa ce-mi trebuia. Poate că amândoi puteam învăţa. Nu conturi de bănci elveţiene sau prim-planuri de senzaţie.

Eram de prea multă vreme pe drumuri, lunecasem sub cearşafuri cu prea mulţi golani ca Babe fără să simt absolut nimic. Cel puţin, Bonivard mă făcuse să simt *ceva.* Poate că era dragoste. Poate. Era gata să mă lase să plec, să sufere pentru

ca eu să fiu fericită. Nu ştiusem că valoram atâta. M-am rezemat de zid, atingând stânca rece. Ceva ce spusese Django – tocmai el – îmi rămăsese întipărit în minte. Nu gândi, fă-o. Improvizează.

Ieşi din atelier, purtat de păianjen. Cred că a rămas surprins văzându-mă.

— M-am împrietenit cu lanţurile, rosti, o vieţuire atât de lungă ne face ceea ce suntem...

— Termină, Bonivard. Stând absolut nemişcată, mi-am deschis braţele pentru el. Pentru temniţa din Chillon. Vrei să termini dracului, odată?